Stadsfullmäktiges
i Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1954

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1954

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
ABF, anslag till elevbostad vid ABF:s studiehem i Ramnäs	34	94	
Alkoholfrågan, anslag för upplysningsverksamhet betr.	84	204	
Ambulansbil se Automobiler			
Arbetsmaskiner, anslag för inköp av motorgräsklippare till idrottsanläggningarna	58	157	
Anslag för inköp av halm- och bossfläkt till lantbruket	86	208	
Arbetsordning, stadsfullmäktiges, ändring av	55	146	16
Arbetsstudieavdelning, inrättande av	59	158	
Arkivväsen, Västerås kommunala Stadga för	127, 147	309, 317	33
Arvode till stadsfullmäktiges ordförande m. fl., höjning av	128		22 a 22 b 23
Till ordföranden i uttagningsnämnden	56	148	
Automobiler, anslag för utbyte av byggnadskontorets lastbil	146	313	
Anslag för utbyte av renhållningsverkets skåpbil	45	123	
Överlåtelse av ambulansbil till Västerås röda-korskår	3	6	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Barnens Dag, Föreningen, anslag för täckande av belopp avseende kommunala andelen för föreningen åvilande nöjesskatt, vilken eftergivits	45	124	
Barnstugeverksamheten, förslag till utbyggnad av	25	76	2
Barnträdgård, inrättande av i kv. Kolaren	153	332	
Bekvämlighetsinrättning i Stadsparken Tilläggsanslag för	21	66	
Beredningsutskottet, reglemente för	55	146	16
Bibliotek, förslag till konstnärlig utsmyckning av stifts- och landsbibliotekets nybyggnad	49	138	
Bildverk, motion om utgivande av hovfotografen Ernst Bloms fotografier över Västerås	11	32	
Björnön, motion ang. uppförande av sommarstugor för uthyrning å	93		
Bokslut, drätselkammarens och tekniska verkens för 1953	42, 87	109	6, 11
Borgen			
Å byggnadskreditiv för			
Kooperativa byggnadsföretag	54	143	
Å tertiärlån för			
Byggnads AB Mimers byggnadsarbeten å tomt nr 13 kv. Leif	3	4	
I övriga fall			
För intressekontorsverksamhet	3, 54	4, 144	
Förnyat åtagande enl. § 13 mom. 2 i KK 27/11 1943 nr 690	42	115	
För Västmanlands Fornminnesförening	36	99	
Bostadsfördelningsnämnd, motion ang. tillsättande av	10	30	
Brandkåren, anslag för reparation av äldre magirus-stege	82	197	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Brandövningshus vid Gideonsbergsskolan, anslag för vissa utgifter i samband med	34	93	
Broar			
Strandbron, namnsättning å ny bro över Svartån	32	91	
Budget för 1955	128		22 a 22 b 23
Byggnadsfrågor			
Anslag för ombyggnad av hamnkontoret	58	156	
Anslag för uppförande av ny skola vid Emaus	154	338	
Anslag för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan	74	185	
Anslag för uppförande av byggnad inrymmande transformatorstation, vänthall för busspassagerare, kiosk m. m.	83	201	
Anslag för uppförande av kiosk, inrymmande väntrum för droskbilförare m. m.	46	125	
Anslag för uppförande av nya ekonomibyggnader vid Lundby gård	74	184	
Anslag för uppförande av värmecentral för området Östra Malmaberg	49	134	
Anslag för utbyggnad av Västerås Omnibusaktiebolags garage- och verkstadslokaler	127	311	
Anslag för uppförande av ålderdomshem å väster	47	128	
Tilläggsanslag för uppförande av tillbyggnad till tekniska skolan	172	360	
Byggnadsförbud för området å norra Jakobsberg, område mellan Malmabergsgatan, Tegnérgatan och Pilgatan och för kv. Manfred, Martin m. fl.	76	191	
Byggnadsplanering			
Anslag för grundundersökningar å områdena öster om Malmaberg och norr om Skiljebo	88	211	
Exploateringskalkyl för Marielundsområdet samt anslag för vissa exploateringskostnader	17	47	
Tilläggsanslag för exploatering av Norra Gideonsberg och Norra Skallberget	153	333	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Böcker och tidskrifter, fråga om överklagande av länsstyrelsens utslag ang. anslag ur kulturfonden till Svenska Byggnadsarbetareförbundets avd. 100 för utgivande av jubileumsskrift	13	40	
Kungl. Maj:ts utslag	114		
Cirkusplatsen, anslag till iordningställande av	16	46	
Civilförsvaret, anslag för vissa utgifter i samband med brandövningshus vid Gideonsbergsskolan	34	93	
Djurpark, motion ang. utredning om lämplig plats för	57	153	
Donationer och fonder			
Stadens egna fonder se **Fonder, stadens egna**			
Anslag för utgivande av urkundssamling rörande stadens donationsfonder	12	39	
Kungl. Inrikesdepartementets skriv. ang. användande av avkastningen av Ekelundska sjukvårdsfonden	52		
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	18	52	
Ändring av bestämmelserna för donationer avseende ålderdomshemmet för pauvres honteux	19	55	
Donationsjordar, Kungl. Maj:ts tillstånd att försälja område av stadsägan nr 2234	64		
Fråga om Kungl. Maj:ts tillstånd att försälja område av stadsägan nr 2234	85	206	
Kungl. Maj:ts tillstånd	164		
Drätselkammaren, bokslut för 1953	42, 87	109	6, 11
Ändring av reglementet för	55	146	16
Länsstyrelsens fastställelse	179		
Dyrtidstillägg se **Löne- och anställningsfrågor** samt **Pensionsfrågor**			
Exploatering se **Byggnadsplanering**			

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Fastighetsförvaltning, ang. utredning av frågan om lämpligaste formen för förvaltningen av folkskolans fastigheter	126	302	
Fastighetshandel			
Avtal med Frälsningsarmén om förvärv av mark till Torggatan och Hantverkargatan	36	98	
Avtal med Stiftsnämnden rörande förvärv av hemmet Enbacken och överlåtelse av Gilltuna 1¹ och Ytterhälla 1⁴	36	101	
Byte av mark			
Med Alvenius & C:o betr. kv. Ludvig nr 23, stadsäg. nris 2528, 2529 och 2555, kv. Retorten nr 2, kv. Tegnér nr 1 och kv. Garaget nr 1	48	132	
Med N. Ludvigsson betr. kv. Skalbaggen nr 4 och stadsägan nr 3178	55	145	
Med Philipssons Automobil AB betr. stadsäg. nr 1828 och kv. Stämjärnet nr 1	102	248	
Med Västerås Bostadsrättsförening Krutkällaren betr. kv. Loviseberg	55	145	
Försäljning			
Kv. Dagfjärilen, del av	2	1	
Gilltuna 1¹	36	101	
Kv. Nanna nr 16	146	314	
Ytterhälla 1⁴	36	101	
Stadsägan nr 175 eller del därav	48	132	
Stadsägan nr 2234, del av	85	206	
Köp av			
Enbacken	36	101	
Kv. Ferdinand nr 1	24	74	
Kv. Gere nr 1	118	283	
Kv. Gere nr 2	69	169	
Gryta egendom	69	169	
Gryta 1¹⁷ (stadsäg. 2993)	45	122	
Stadsägan nr 229 A	88	211	
Stadsäg. nr 230, 231, 232, 233 B	2	1	
Stadsägan nr 1056, 1057, 1058, byggnader m. m. å	146	313	
Stadsägan nr 1072 AU	58	157	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Stadsäg. nris 1116, 1116 B, 1116 C, 1116 D, 1116 F, 1116 I, 1116 J, 1123 och 1123 H (Gryta)	69	169	
Stadsäg. nris 1847, 1862, 1890, 1891 och 1893	90	218	
Stadsäg. nr 1885	123	296	
Stadsäg. nr 1889	168	349	
Stadsäg. nris 1902 och 1905	154	335	
Stadsäg. nr 2987, 2988	123	297	
Stadsäg. nr 2993 (Gryta 1[17])	45	122	
Stadsäg. nr 3003	90	220	
Stadsäg. nr 3569	17	46	
Fjärrvärmeverket, reglemente för	70	173	21
Folkomröstning, kommunal, yttrande över förslag till lag om	22	68	
Folkskolor			
Anslag för uppförande av ny skola vid Emaus	154	338	
Anslag för konstnärlig utsmyckning av Hästhovsskolan	29	80	
Anslag för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan	74	185	
Anslag för inköp av undervisningsmateriel och inventarier till Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolans tillbyggnad	98	231	
Anslag för förhyrda skollokaler under 1954	96	226	
Anslag för utredningskostnader betr. gymnastikbyggnad vid Gideonsbergsskolan	28	79	
Anslag till utredningskostnader betr. gymnastiksalar vid Herrgärds- och Korsängsskolorna	96	225	
Arvode till blåsorkesterns ledare	97	227	
Kungl. Medicinalstyrelsens godkännande av förslag till distriktstandpoliklinik i Emausskolan	165		
Utredning av frågan om den lämpligaste formen för förvaltningen av folkskolans fastigheter	126	302	
Fonder, stadens egna			
Donationsfonder se **Donationer och Fonder**			
Reglemente för fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter	90	221	
Reglemente för gatukostnadsfonden	90	221	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att taga i anspråk vissa medel ur låneöverskottsfonden	92		
Ändring av bestämmelserna för vissa av stadens egna fonder i samband med den nya kommunallagens ikraftträdande	90	221	
Friluftsmuseum, Vallby, stadens övertagande av förvaltningen av	155	341	
Fritidsområdet vid Mälaren			
Förslag till namn å	32	89	
Fastställande av namn å	151	325	
Förslagsverksamhet, riktlinjer för verksamhet avseende premiering av arbetstagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte	56	147	
Gatuarbeten			
Berghamravägen	74	184	
Bäckvägen	74	184	
Jaktplansgatan	74	184	
Gustavsviksgatan	31	87	
Kabingatan	74	184	
Monoplangatan	74	184	
Navigatörgatan	31	87	
Reagatan	74	184	
Sjöhagsvägen	24	75	
Smalbäcksgatan	21	66	
Anslag för iordningställande av förbindelsegata mellan industriområdet sydost om Skiljebo och Stockholmsvägen samt för plantering av buskar utmed samma väg	84	203	
Åtaganden för erhållande av statsbidrag för beredskapsarbete på rikshuvudvägen	3	5	
Gatunamn			
Geijersgatan	61	163	
Hammarbacksvägen	32	91	
Jaktplansgatan	60	162	
Kabingatan	60	162	
Marielundsgatan	61	163	
Monoplangatan	60	162	
Nygårdsgatan	150	324	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Reagatan	60	162	
Ringborregatan	60	163	
Tallmätargatan	60	163	
Gatunamnsskyltar, tilläggsanslag för anskaffande och uppsättande av	47	127	
Grundundersökningar, anslag för å områdena öster om Malmaberg och norr om Skiljebo	88	211	
Hamnkontoret, anslag för ombyggnad av	58	156	
Hamnar			
Tilläggsanslag för ombyggnad av hamnkranar	69	170	
Hamntaxan			
Ändring i	20, 119	60, 285	
Kungl. Kommerskollegiums medgivande om tillfällig höjning i för vissa varor	140		
Hamnvakt, motion om tillsättande av speciell	56	149	
Hjorthägn, motion ang. utredning om lämplig plats för	57	153	
HSB, fråga om bidrag och lån till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	171	355	
Hundskatt, fastställande av för 1955	128		22 a
			22 b
Hålkortsredovisning inom stadens förvaltningar, utredning om	16	43	23
Hälsovårdsstadga, yttrande över 1948 års hälsovårdskommittés betänkande med förslag till	30	82	
upphävande av	128	35	
Idrottsgård i Norberg, anslag till	24	73	
Idrottshallen, inköp av brottarmatta till	16	45	
Idrottsplatser			
Anslag för inköp av motorgräsklippare till	58	157	
Inhägnad kring Vattenverkets anläggningar vid Hässlö, anslag för	102	250	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Inteckning, avtal om dödande av servitutsinteckning besvärande mark inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet	147	314	
Inventarier, anslag för inköp av till idrottshallen	16	45	
Anslag för inköp av till magistraten och rådhusrätten	154	336	
Anslag för inköp av undervisningsmateriel och inventarier till Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolans tillbyggnad	98	231	
Tilläggsanslag till läroverket för inventarier till hallskolan	43	117	
Järnvägsspår, anslag för till Hakonbolagets nybyggnad inom kv. Gustavsvik	168	347	
Anslag för till industritomter i Sjöhagen—Djuphamnsområdet	13	40	
Jubileumsskrift, fråga om överklagande av länsstyrelsens utslag ang. anslag ur kulturfonden till Svenska Byggnadsarbetareförbundets avd. 100 för utgivande av	13	40	
Kungl. Maj:ts utslag	114		
Kiosk, anslag för uppförande av med väntrum för droskbilförare m. m.	46	125	
Anslag för uppförande av byggnad inrymmande bl. a. tidningsförsäljningskiosk	83	201	
Kommunala Förtroendemän			
Avsägelse av uppdrag	14		
	52		
	64		
	65		
	115		
	165		
Val av	11	33	
	25	78	
	39	107	
	50	142	
	63	167	
	77	194	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
	93		
	101	247	
	102	248	
	121	292	
	122	293	
	141		
	156—163		37
	173—179		40
Kommunal folkomröstning, yttrande över förslag till lag om	22	68	
Kommunal författningshandbok, anslag för utgivande av ny upplaga av	12	39	
Konferens i nykterhetsfrågan, anslag till	84	204	
Konst, anslag för konstnärlig utsmyckning av Hästhovsskolan	29	80	
Anslag för konstnärlig utsmyckning av stifts- och landsbibliotekets nybyggnad	49	138	
Kulturnämndens anmälan ang. inköp av	63, 91, 164	17	
Ändring i bestämmelserna för inköp av	118	284	
Kontorsmaskiner, anslag för skrivmaskin till drätselkontoret	28	79	
Anslag för översyn och reparation av en bokföringsmaskin å drätselkontoret	167	347	
Kristiansborgs- och Solbergaområdena, anordnande av arkitekttävling om dispositionen av	37	101	
Kulvert se **Ledningar**			
Lantegendomsnämnden			
Anslag för uppförande av nya ekonomibyggnader vid Lundby gård	74	184	
Omdisposition av anslag för uppförande av siloanläggning vid Johannisberg	86	208	
Ledningar			
Anslag för flyttning av ledningar i kv. Tegnér till gatumark	20	65	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Tilläggsanslag för ledningar i Kopparbergsvägen och Krutkällarvägen	85	205	
Ändring av "Villkor och bestämmelser ang. utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma"	103	251	
Elektriska			
Anslag för jordkabelserviser till kv. Kolaren, Kolmilan m. fl.	149	323	
Anslag för utläggning av stamkabel från transformatorstationen vid Hammarbacksvägen till transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan	122	293	
Anslag för utläggning av stamkabel från Kraftverket till Persbovägen	34	93	
Fjärrvärme-			
Anslutning av brandstationen och nämndhuset till	89	218	
Anslutning av idrottshallen till	149	322	
Panncentral och distributionsnät å Östra Malmaberg	49	134	
Vatten- och avlopps- m. fl.			
Avloppsledningar å Djuphamnsområdet	33	92	
Dagvattenledning i Drottninggatan	42	116	
Kulvertering av dike i kv. Stämjärnet	102	250	
Kulvertering av dike öster om Emaus	33	91	
Regnvattenledning från Eriksgatan till Kristinagatan	105	256	
Vatten- och avloppsledningar vid Berghamra	30	86	
Vatten- och avloppsledningar å området kring Marielund	31	86	
Vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan	83	198	
Vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar m. m. inom industriområdet öster om Skiljebo	84	202	
Livsmedelsordning för Västerås stad			
Förslag till ny	128		35
Lån			
Till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	171	355	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Lån			
För insats i bostadsrättsförening, ändrade bestämmelser ang.	2	2	
Kungl. Maj:ts medgivande att upptaga vissa amorteringslån	92, 164, 165		
Läroverket, Högre Allmänna			
Anslag för borttagande av läroverkets provisoriska träpaviljong	46	126	
Tilläggsanslag för inventarier till hallskolan	43	117	
Tilläggsanslag till läroverksbyggnaden	123	294	
Åtagande för staden att tillhandahålla för läroverkets gymnasium erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal	6	20	
Löne- och anställningsfrågor			
Dyrtidstillägg å löner och pensioner under 1954	4	8	
å löner och pensioner under 1955	169	351	
Indragning av ordinarie befattningar:			
Maskinist vid båttrafiken	110	268	
Mätaravläsare vid tekniska verken	109	268	
Skrivbiträde å stadsfiskalskontoret	18	52	
Skrivbiträde vid uppbördsverket	73	180	
Vaktmästare vid ålderdomshemmet	47	128	
Inrättande av ordinarie befattningar, se även **Uppförande av extra befattningar på ordinarie stat**			
Assistent å socialvårdsbyrån	111	275	
Barnavårdsinspektör, manlig	111	275	
Barnavårdsman	111	275	
Byråingenjör, förste, vid elverket	125	300	
Driftsingenjör, förste vid värmeverket	171	357	
Fastighetsförman vid folkskolorna, fråga om	126	302	
Hemvårdarinna	109	266	
Kabelförman vid elverket	45	122	
Kontorsbiträde på folkskoleexpeditionen	125	302	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Kontorsbiträde vid magistraten och rådhusrätten	108	264	
Kontorsbiträde å socialvårdsbyrån	111	273	
Montör, förste, vid vatten- och avloppsverket	124	298	
Sekreterare å folkskoleexpeditionen	125	302	
Skolsköterska	113	280	
Stadsarkivarie	127, 147	309, 317	33
Stadsdistriktsläkare	71	175	
Tekniker å stadsplanekontoret	124	297	
Överingenjör	125	300	
Inrättande av extra befattningar:			
e. o. adjunkttjänst (s. k. bristtjänst) vid Kommunala flickskolan	59	161	
Assistent hos nykterhetsnämnden	110	269	
Assistent hos nykterhetsnämnden, fråga om	110	271	
Biblioteksbiträde	107	262	
Fastighetsförvaltare, extra bitr., vid folkskolorna, fråga om	125	302	
Skolkamrersassistent vid folkskolorna	126	302	
Naturaförmåner:			
Beklädnadsersättningar till lönestatsanställda renhållningsarbetare samt brandbefäl under 1955	170	353	
Grunder för beräkning av hyror och värmekostnader	98	230	
Omändring av ordinarie befattningar:			
Bibliotekarie, förste från biblioteksassistent, förste	105	257	
Föreståndare för avläsningskontoret från avläsarförman vid tekniska verken	109	267	
Kanslibiträde å socialvårdsbyrån från kontorsbiträde, fråga om	111	273	
Kanslibiträde vid tekniska verken från kontorsbiträde	9	25	
Kanslibiträde vid uppbördsverket från kontorsbiträde, två befattningar	9	25	
Kontorsbiträde å socialvårdsbyrån från skrivbiträde, fråga om	111	273	
Kontorsbiträde å stadsarkitektkontoret från skrivbiträde	72	179	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Kontorsbiträde vid ålderdomshemmet från skrivbiträde	9	25	
Skogvaktare från befallningsmannatjänst	124	299	
Uppflyttning av befattningar i högre lönegrad:			
Barnavårdsman, förste	9	25	
Biblioteksbiträde	107	261	
Bostadsinspektör	5	10	
Brandchef	9	25	
Brandkapten	9	25	
Byggnadsinspektör	9	25	
Folkskoleinspektör	9	25	
Förvaltare vid stadens lantbruk	88	212	
Inspektör hos nykterhetsnämnden, fråga om	110	271	
Kontorschef vid tekniska verken	9	25	
Kronokamrerare	9	25	
Ritare vid tekniska verken	9	25	
Rörnätsförman	9	25	
Skolkamrerare	9	25	
Skolkamrerare, fråga om	126	302	
Stadsingenjör	104	255	
Stadsplanearkitekt	29	81	
Överingenjör vid tekniska verken	17	51	
Uppförande av extra befattningar på ordinarie stat se även **Inrättande av ord. befattningar**			
Arkitekt å stadsplanekontoret	104	253	
Biblioteksassistent	106	260	
Biblioteksbiträde	107	261	
Byggnadsinspektör, bitr.	104	253	
Byggnadsintendent	104	255	
Domsverkställare	156	344	
Hälsovårdsinspektör	108	265	
Kartriterska å stadsplanekontoret, fråga om	104	253	
Kontorsbiträde å socialvårdsbyrån, fråga om	111	273	
Stadsbokhållare, förste	88	212	
Återbesättande av befattningar:			
Byråingenjör, förste, vid vatten- och avloppsverket	4	10	
Elverksingenjör	9	25	
Kronokamrer	97	227	
Mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret	30	81	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Diverse frågor:			
Central överenskommelse om barnträdgårdslärarinnornas löneförhållanden m. m.	97	228	32
Central överenskommelse ang. brandpersonalens löne- och anställningsförhållanden	107	263	31
Sjuklön till brandmästaren E. Thoor	72	180	
Ändrad lönegradsplacering av befattningen som vice brandchef	10	29	
Anslag till avlönande av bibliotekarie vid Skallbergs- och Jakobsbergsskolorna	113	280	
Anslag till avlöning åt två halvtidsanställda skrivbiträden på folkskoleexpeditionen	126	302	
Anställande av s. k. springvikarier vid folkskolorna	71	176	
Arvode till filmarkivarien vid folkskolorna ..	43, 112	118, 278	
Arvode till tillsynslärare, höjning av	170	351	
Arvode till tillsynslärarna i slöjd vid folkskolorna samt kompensation för indragen nedsättning av undervisningsskyldigheten	44	120	
Inrättande av tre arvodesavlönade tillsynsläraretjänster vid folkskolorna	112	276	
Arvode till folkskolans blåsorkesters ledare	97	227	
Arvode till kuratorerna vid folkskolan, höjning av	112	279	
Arvode till rektor för folkskolans högstadier	112	276	
Indragning av extra befattning som skolsköterska	113	280	
Löneklassplacering för extra fastighetsförvaltaren vid folkskolorna	125	302	
Disposition av anslag för arvode till föreståndaren för folkskolans högstadier	71	177	
Förslag till personalstat för Västerås polisdistrikt	78		29
Indragning av arvodesbefattning såsom föreståndare å socialvårdsbyråns avdelning för allmänna barnbidrag m. m.	111	275	
Motion om inrättande av en socialläkarebefattning	21	67	
Ang. rätt för innehavaren av den nya stadsdistriktsläkartjänsten att räkna tjänsteår lika med civil läkare i statens tjänst	113	281	
Medgivande för hamnkaptenen C. F. Carlsson att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder	72	179	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Ändrad lönegradsplacering av befattning som stadsfogde	39	107	
Kungl. Inrikesdepartementets skriv. ang. fastställelse av	64		
Jämställande av vattenverksingenjörstjänsten vid nybesättning med övriga verksingenjörstjänster	125	300	
Magistraten			
Anslag för inköp av inventarier till	154	336	
Anslag för studieresa till vissa fångvårdsanstalter	73	183	
Minnesgåva i samband med upphörande av magistratens kommunala funktioner	179		
Motion ang.			
Bildverk av hovfotografen Ernst Bloms fotografier över Västerås, utgivande av	11	32	
Björnön, uppförande av sommarstugor å för uthyrning	93		
Djurpark, utredning om lämplig plats för	57	153	
Hamnvakt, tillsättande av speciell	56	149	
Rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, fråga om inrättande av	18	52	
Samlingslokaler i västra stadsdelen, anskaffande av	147	316	
Seglingsolycka, anslag för kostnader i samband med räddningsaktion	94		
Skridskobana, konstfrusen, anordnande av	70	173	
Socialläkarebefattning, inrättande av	21	67	
Terminsavgifterna vid läroverket och flickskolan, befrielse från	172	358	
Varmbadhus m. m., utredning om möjligheterna att uppföra	37	101	
Vattenledningsvattnet, tillsättande av fluor i	14		
Nybyggnadsförbud se **Byggnadsförbud**			
Nykterhetsnämnden, anslag till för anordnande av konferens i nykterhetsfrågan	84	204	
Anslag till för utställningen "Flaskan och "Narren"	114	281	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Nöjesskatt, anslag för täckande av belopp avseende kommunala andelen för Föreningen Barnens Dag åvilande nöjesskatt, vilken eftergivits	45	124	
Omnibustrafiken, anslag för uppförande av byggnad, inrymmande bl. a. vänthall för busspassagerare	83	201	
Anslag för utbyggnad av omnibusgaraget	127	311	
Parentation över			
f. stadsfullmäktigeledamoten Karl Karlsson	15		
f. stadsfullmäktigeledamoten Ingeborg Jansson	117		
Theofil Öberg och Fritz Svanström	81		
Parker och planteringar			
Plantering av buskar och träd utmed Stockholmsvägen	84	203	
Parknamn			
Förslag till å fritidsområdet vid Mälaren	32, 151	89, 325	
Jakobsbergsparken	150	324	
Johanneslundsparken	150	324	
Lindboms backe (ändrat från "Lindbloms backe")	61	163	
Lögarängen	151	325	
Solhemslunden	61	163	
Partiellt arbetsföra, skrivelse från Svenska Stadsförbundet ang.	7	23	
Pensionsfrågor			
Dyrtidstillägg å pensioner och löner under 1954	4	8	
å pensioner och löner under 1955	169	351	
Pension till			
skolstäderskan fru Eva Karolina Andersson	126	308	
skolstäderskan fru Alfrida Sofia Eklund	5	11	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
föreståndaren vid barnavårdsnämndens avdelning för allmänna barnbidrag K. E. Ericsson	127	308	
bespisningsföreståndarinnan fru Malvina Sjöberg, omprövning av beslut om	5	12	
Pensionsunderstöd till			
köksbiträdet vid barnstugorna fru Allida Andersson	169	350	
skolstäderskan fru Anna Andersson	89	214	
städerskan vid fastighetskontoret fru Hilda Kvarnström	169	350	
kabinettsvakten fru Edla Rehnqvist	86	208	
Pensionsreglementet			
Viss ändring av i anslutning till den statliga löneregleringen för polispersonalen	170	354	
Fastställelse av betr. polispersonalen	40		
Pensionärshem			
Reserverande av tomt. i kv. Mården nr 1 för	17	50	
Anslag för uppförande av i kv. Mården	148	321	
Reserverande av tomt i kv. Simshyveln för	86	207	
Personaltillställning, anslag för	4	7	
Pilsnerdricka			
Yttranden över ansökningar att utskänka:			
Eriksson, Märta Rebecka Johanna	37	105	
Länsstyrelsens resolution	64		
Sörman, Åke (Konsum)	50	141	
Västerås Kafé AB	99, 119	241, 286	
Länsstyrelsens resolution	140		
Polispersonalen, förslag till personalstat för Västerås stads polisdistrikt	78, 91		29, 30
Länsstyrelsens skrivelse ang. antagande av	115		
Kungl. Inrikesdepartementets skriv. ang. kommendering av stadens polismän vid statspolisen	79		
Porträtt, avtäckning av över stadsfullmäktiges f. ordförande	95		

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Premiering av arbetstagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte	56	147	
Proportionella val inom kommunala representationer m. m., yttrande över betänkande ang.	98	233	
Reglemente för			
Beredningsutskottet	55	146	16
Drätselkammaren	55	146	16
Länsstyrelsens fastställelse	179		
Fjärrvärmeverket	70	173	21
Fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter	90	221	
Gatukostnadsfonden	90	221	
se även **Stadgar**			
Regler för inköp av konst, ändring i bestämmelserna för	118	284	
Resor			
Studieresa till vissa fångvårdsanstalter	73	183	
Revisionsväsendet			
Stadsrevisionens berättelse för 1953	87	209	
Rusdryckshantering			
Ansökan om tillstånd till årsutskänkning å Stora Hotellet	61	164	
Länsstyrelsens tillstånd betr. utskänkning av rusdrycker å Stora Hotellet	93		
Ansökan om tillstånd att å Stora Hotellet få utskänka rusdrycker å utsträckt tid	99	240	
Länsstyrelsens tillstånd betr. utskänkning av rusdrycker å utsträckt tid å Stora Hotellet	140		
Ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin å Nya Vattentornet	152	328	
Rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor, motion om inrättande av	18	52	
Samlingslokaler, motion ang. anskaffande av i västra stadsdelen	147	316	
Seglingsolycka, motion om anslag i samband med räddningsaktion	94		

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Servitutsinteckning se **Inteckning**			
Sjöfartshus, anslag för projektering av	168	348	
Skolor, fråga om befrielse från terminsavgifter vid de högre skolorna	172	358	
Skridskobana, motion om anordnande av en konstfrusen	70	173	
Solberga- och Kristiansborgsområdena, anordnande av arkitekttävling om dispositionen av	37	101	
Solgårdar se HSB			
Sophämtningstaxa, ny	76	192	8
Sportler, indragning av i samband med återbesättande av kronokamrersbefattningen	97	227	
Stadga för Västerås kommunala arkivväsen	127, 147	309, 317	33
Stadsdistriktsläkare, val av	100	242	
Stadsfullmäktige			
Arbetsordningen	55	146	16
Förteckning över oavgjorda ärenden	16		1
Ledamot, ny (E. Å. Eriksson)	164		
Ledamot, ny (fru I. M. Hofvander)	27		
Ledamot, ny (R. W. Thorburn)	27		
Ledamot, ny (J. H. Urby)	145		
Ordförande, utseende av tillfällig	179		
Val av stadsfullmäktige i staden för tiden 1955—1958	141		
Ändrad tid för stadsfullmäktiges sammanträden	1		
Stadshuset, uppförande av tornbyggnad med klockspel	73	181	
Stadsplan för			
Berghamraområdet	6	15	
Kungl. Maj:ts fastställelse	51		

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Centralstation—Kungsängen, ändring och utvidgning av, Kungl. Maj:ts fastställelse ..	51		
Kv. Klas, ändring av	20	61	
Kungl. Maj:ts fastställelse	79		
Marielund, området kring, ändring av	12	34	
Kungl. Maj:ts fastställelse	79		
Narvavägen, område vid	6	13	
Kungl. Maj:ts fastställelse	78		
Kv. Nestor och Nimrod, ändring av	75	189	
Kv. Rödklinten, ändring av	173	363	
Saltängsvägen, område vid	89	215	
Skiljebo, område sydost om	31	88	
Kungl. Maj:ts fastställelse	115		
Skiljebo, område öster om	152	326	
Stämjärnet, ändring av, Kungl. Maj:ts fastställelse	51		
Statsbidrag, anslag till Svenska Stadsförbundet för utredning om frågor ang.	12	38	
Svenska Byggnadsarbetareförbundets avd. 100, fråga om överklagande av länsstyrelsens utslag rörande anslag ur kulturfonden för utgivande av en jubileumsskrift	13	40	
Kungl. Maj:ts utslag å besvär av	114		
Svenska Stadsförbundet, val av ombud vid förbundets kongress	38	106	
val av suppleant till förbundets kongress..	63		
Sveriges Kommunalekonomiska Förening anslag för utredning om statsbidragsfrågor	12	38	
val av ombud och observatör vid föreningsstämma	37	106	
Tandpoliklinik, Kungl. Medicinalstyrelsens godkännande av förslag till distriktstandpoliklinik i Emausskolan	165		
Taxeringsnämnderna, tilläggsanslag för ersättningar till biträdeshjälp åt taxeringsnämndsordförandena	24	71	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Taxor			
Hamn-, ändring i	20, 119	60, 285	
Kungl. Kommerskollegiums medgivande om tillfällig höjning för vissa varor	140		
Sophämtnings-, ny	76	192	8
Tekniska skolan, fråga om murarutbildning i yrkesskolans regi	75	187	
Tilläggsanslag för uppförande av tillbyggnad	172	360	
Tekniska verken			
Anslag för inredning av elverkets förråds- och verkstadslokaler i nybyggnaden i kv. Nimrod	82	197	
Bemyndigande för styrelsen att förfoga över visst belopp ur fonden för anslutningsavgifter m. m.	128		22 a 22 b 23
Bokslut för 1953	42, 87	109	6, 11
Täckande av kostnader för iordningställande av området kring nya vattentornet	9	24	
Utsträckt bemyndigande för styrelsen att förfoga över tillfälliga fonden för verkens anslutningsavgifter	43	117	
Årsberättelse för 1953	53		10
Fjärrvärmeverket se detta ord			
Vattenverket se detta ord			
Telefonväxel, anslag för utökning av	96	225	
Terminsavgifter vid de högre skolorna i Västerås, motion ang. befrielse från	172	358	
Tertiär- och tilläggslån se **Borgen**			
Tjänsteförteckningen			
Ändring av benämningen ritare vid tekniska verken till förste ritare	9	25	
Ändring av benämningen rörnätsförman till rörnätsverkmästare	9	25	
Ändrad benämning å befattningen som överingenjör vid tekniska verken till direktör	125	300	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Tomträttskontrakt, viss ändring i	49	134	
Torngrenska fonden, understöd ur till fru Olga Olauson för 1954	18	52	
Transformatorstation			
Kv. Blåklinten	103	251	
Kv. Jordrevan	46	125	
Årbylundsgatan—Stockholmsvägen	83	201	
Ungdomsvård, tillsättande av kommitté för utredning om ungdomsvårdsverksamheten	36	98	
Utfyllningsarbeten, anslag för vissa	20	65	
Utgifts- och inkomststat för 1955	128		22 a 22 b 23
Uttaxering för 1955	128		22 a 22 b 23
Val av Kommunala Förtroendemän se **Kommunala Förtroendemän**			
ombud och suppleant vid Svenska Stadsförbundets kongress	38, 63	106	
ombud och observatör vid Sveriges Kommunalekonomiska Förenings ord. föreningsstämma	38	106	
ombud till ombudsmötena med Västerås Allmänna Sjukkassa	62	166	
stadsfullmäktige i staden för tiden 1955—1958	141		
Yttrande över betänkande om proportionella val inom kommunala representationer m.m.	98	233	
Vallby Friluftsmuseum, stadens övertagande av förvaltningen av	155	341	
Varmbadhus m. m., motion om utredning av möjligheterna att å Solbergaområdet uppföra	37	101	
Vattenverket			
Anslag för inhägnad kring verkets anläggningar vid Hässlö	102	250	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Tilläggsanslag för mätarkammare m. m. ..	35	95	
Tilläggsanslag för snabbfilterverk m. m. ..	35	96	
Täckande av kostnader för iordningställande av området kring nya vattentornet	9	24	
Värmecentral, anslag för uppförande av för området Östra Malmaberg	49	134	
Västerås Allmänna Sjukkassa, val av ombud till ombudsmannamöteha med.....	62	166	
Västerås Omnibus AB, anslag för utbyggnad av bolagets garage- och verkstadslokaler	127	311	
Västmanlands Fornminnesförening, borgensåtagande för	36	99	
avtal med ang. Vallby Friluftsmuseum	155	341	
Västmanlands Idrottsförbund, anslag till för idrottsgård i Norberg	24	73	
Yrkesutbildning, fråga om murarutbildning i yrkesskolans regi	75	187	
Yttranden över			
1948 års hälsovårdskommittés betänkande med förslag till hälsovårdsstadga m. m. ..	30	82	
förslag till lag om kommunal folkomröstning	22	68	
betänkande om proportionella val inom kommunala representationer m. m.	98	233	
Årsberättelser .			
Badhusstyrelsens	54		13
Barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens	69		26
Barnstugestyrelsens	68		18
Bostadsförmedlingens	28		4
Brandstyrelsens	28		3
Byggnadskontorets	68		15
Byggnadstekniska byråns	118		34
Fastighetskontorets	68		20
Fattigvårdsstyrelsens	68		25

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Hemhjälpsnämndens	54		14
Hälsovårdsnämndens	67		12
Idrottsstyrelsens	41		7
Kulturnämndens	28		5
Nykterhetsnämndens	69		27
Parkstyrelsens	82		28
Pensionsnämndernas	42		9
Socialvårdens	68		24
Stifts- och landsbibliotekets	146		36
Tekniska verkens	53		10
Ungdomsnämndens och barnavårdsnämndens	69		26
Ungdomsvårdsstyrelsens	68		19
Ålderdomshem			
Anslag för automatiskt brandalarm i Badelunda ålderdomshem	118	283	
Anslag för uppförande av å väster	47	128	
Ålderdomshemmet för pauvres honteux			
Ändring av bestämmelserna för donationer till	19	55	

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1954.

Den 28 januari 1954

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, fru Larsson, herrar Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Karl Karlsson, Edlund och Sjölin.

Frånvarande med giltigt förfall: Herr J. Ruben Nyman, fru Hall, fru Andrén, herrar Ericsson, John Johansson, fru Schörling, herrar Ruben Karlsson, Gösta Larsson, Albert Andersson och Edvard Andersson.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 1. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Thorén och Pers att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 3 februari 1954 klockan 13.00.

§ 2. **Ändrad tid för stadsfullmäktiges sammanträden.**

På förslag av herr ordföranden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att stadsfullmäktiges sammanträden i fortsättningen skulle påbörjas klockan 18.15.

§ 3. **Förvärv av stadsägan nr 230, 231, 232, 233 B.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 januari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 32.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 230, 231, 232, 233 B i Västerås samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 4. **Försäljning av mark ingående i kvarteret Dagfjärilen.**

I skrivelse den 10 december 1953 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att till HSB eller Riksbyggen eller av dessa företag bildad bostadsrättsförening försälja staden tillhörig, i kvarteret Dagfjärilen ingående mark till det pris och på de villkor, drätselkammaren kunde finna lämpligt, ävensom vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 2 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 5. **Ändrade bestämmelser angående lån för insats i bostadsrättsförening.**

I skrivelse den 10 december 1953 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* lån för gäldande av insats för förvärv av bostadsrätt i fortsättningen skulle undantagsvis och efter drätselkammarens prövning i varje särskilt fall kunna utlämnas även för inträde i annan än kooperativt organiserad bostadsrättsförening, *att* även i dylika fall lånet icke finge uppgå till högre belopp än som motsvarade en insats av högst 10 % av bostadsrättens andel i produktionskostnaden, *att* räntan i fortsättningen skulle utgå efter den räntesats, som vid varje tillfälle gällde för bottenlån i sparbank, för närvarande 3,5 %, *att* amorteringstiden för lånen bestämdes till högst 10 år, *att* lånen avbetalades med lika stora amorteringar årligen, *att* i övrigt skulle tillämpas nu gällande föreskrifter om lån för insats i bostadsrättsföreningar samt *att* bemyndiga drätselkammaren att fastställa de närmare detaljföreskrifter angående lånen, vilka finge anses erforderliga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 3 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 6. **Borgen för intressekontorsverksamhet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 januari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för år 1954 teckna borgen för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 20.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 4 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 7. **Borgen å lån till Byggnads AB Mimer i Västerås.**

Uti skrivelse den 7 januari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd för staden att teckna borgen å tertiärlån för Byggnads AB Mimers byggnadsarbeten å tomten nr 13 i kvarteret Leif intill ett belopp av högst 650.000 kronor under en tid av högst 40 år mot den säkerhet i inteckningar staden kunde finna betryggande samt *att* bemyndiga kammaren att verkställa borgensåtagandet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 5 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 8. **Åtaganden för erhållande av statsbidrag för beredskapsarbete på rikshuvudvägen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att staden iklädde sig i vissa skrivelsen närmare omförmälda åtaganden, som Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen föreskrivit för erhållande av statsbidrag för beredskapsarbete på rikshuvudvägen å delen Vargbogatan—465 meter österut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 6 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 9. **Överlåtelse av en ambulansbil till Västerås Röda korskår.**

Uti skrivelse den 7 januari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till Västerås Röda korskår utan ersättning överlåta ambulansbilen U 3866.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 7 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 10. **Anslag för personaltillställning.**

I skrivelse den 7 januari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 5.000 kronor för anordnande av en tillställning för stadens anställda och förtroendemän samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 11. **Tillägg å löner och pensioner under år 1954.**

I skrivelse den 18 november 1953 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta att sådant lönetillägg, som under år 1953 utgått på grund av fullmäktiges beslut den 26 februari 1953, § 49, skulle tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda beslutade utgå även under år 1954, dock med iakttagande av att i fall, där organisation varslat eller vidtagit stridsåtgärd mot kommun, lönetilläggets fortsatta utbetalning till medlem av sådan organisation skulle bero av löne- och avtalsnämndens prövning samt att tillägg å pensioner skulle utgå enligt fullmäktiges beslut den 25 juni 1953, § 170, som skulle gälla under år 1954 tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda beslutade.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* sådant lönetillägg, som under år 1953 utgått på grund av stadsfullmäktiges beslut den 26 februari 1953, § 49, skulle tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta utgå även under år 1954 samt *att* tillägg å pensioner skulle utgå enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1953, § 170, som skulle gälla under 1954 tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 9 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, varemot herr Gustaf Olsson med instämmande av herr Erik Pettersson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Olssons yrkande.

§ 12. **Återbesättande av befattningen såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 15 december 1953 anhållit om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta

befattningen såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket i lönegrad 29.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 januari 1954 och löne- och avtalsnämnden i yttrande den 20 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 10 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens och löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 13. **Uppflyttning av befattningen såsom bostadsinspektör i högre lönegrad.**

I skrivelse den 2 november 1953 hade hälsovårdsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1954 uppflytta befattningen såsom bostadsinspektör från lönegrad 15 till lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 14 december 1953 och drätselkammaren genom utlåtande den 7 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 14. **Pension till en städerska vid folkskolorna.**

Uti skrivelse den 16 september 1953 hade folkskolestyrelsen anhållit att stadsfullmäktige ville tillerkänna städerskan vid Korsängsskolan fru Afrida Sofia Eklund pension från och med den 1 oktober 1953.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 21 oktober 1953 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna skolstäderskan fru Alfrida Sofia Eklund pension från och med den 1 oktober 1953 med ett årligt grundbelopp av 1.200 kronor jämte dyrtidstillägg om för närvarande 53 %.

Genom utlåtande den 7 januari 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 15. **Omprövning av beslut om pension till en bespisnings-föreståndarinna.**

I skrivelse den 21 oktober 1953 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit att stadsfullmäktige ville med ändring av beslut den 27 augusti 1953 om pension till bespisningsföreståndarinnan fru Malvina Sjöberg tillerkänna

henne pension från och med den 1 mars 1953 med ett årligt grundbelopp å 1.900 kronor jämte dyrtidstillägg med för närvarande 53 %.

Genom utlåtande den 7 januari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 13 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 16. **Förslag till stadsplan för område vid Narvavägen.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 11 januari 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett förslag till stadsplan för område vid Narvavägen samt att uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 17. **Förslag till stadsplan för Berghamraområdet.**

I skrivelse den 11 januari 1954 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville antaga ett förslag till stadsplan för Berghamraområdet samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade vid sammanträde den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A) och sedan herr Haasum yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 18. **Åtagande för staden att tillhandahålla för läroverkets gymnasium erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 27 augusti 1953 till drätselkammaren återremitterat ärende angående åtagande för staden att till-

handahålla för läroverkets gymnasium erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal.

Drätselkammaren hade nu i yttrande den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åtaga staden de i kungligt brev av den 5 juni 1953 uppställda villkoren för omorganisation av gymnasiet vid det högre allmänna läroverket i staden, nämligen tillhandahållandet av för läroverkets gymnasium erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att på lämpligt sätt understödja Svenska Stadsförbundets framställning om utredning rörande ett mera rättvist reglerande av förhållandet mellan stat och läroverkskommun i fråga om byggande och underhåll av de högre allmänna läroverkens byggnader samt de frågor därmed hängde samman.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 16 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 19. Skrivelse från Svenska Stadsförbundet angående partiellt arbetsföra.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 november 1953 hade Svenska Stadsförbundets styrelse tagit upp frågan om tillvaratagandet av de partiellt arbetsföras arbetskraft och särskilt riktat uppmärksamheten på frågan om möjligheterna att förflytta partiellt arbetsföra från en kommunal förvaltning till lämpligt arbete hos annan kommunal förvaltning.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 14 december 1953 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med löne- och avtalsnämnden handhava de i stadsförbundets skrivelse omförmälda uppgifterna angående överflyttning av partiellt arbetsföra.

Löne- och avtalsnämndens skrivelse, som icke avtryckts i handlingarna, är så lydande:

Till

Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 5 november 1953 har Svenska Stadsförbundets styrelse tagit upp frågan om tillvaratagandet av de par-

tiellt arbetsföras arbetskraft och särskilt riktat uppmärksamheten på frågan om möjligheterna att förflytta partiellt arbetsföra från en kommunal förvaltning till lämpligt arbete hos annan kommunal förvaltning.

Skrivelsen har remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande. Med anledning härav får nämnden anföra följande.

Stadsförbundets styrelse har bl. a. framhållit det ytterst angelägna i att frågor om överflyttning av partiellt arbetsföra kan avgöras efter en vidsynt sammanjämkning av olika intressen. Styrelsen har tänkt sig att ett kommunalt organ, redan existerande eller särskilt tillsatt, skall få sig uppgiften anförtrodd att handhava frågorna om överflyttning. Detta organ skulle utrustas med tillräcklig auktoritet och på allt sätt få fullmäktiges stöd. Löne- och avtalsnämnden som under sin verksamhet stundom stöter på problem av ifrågavarande slag vitsordar angelägenheten av att en samordning kan ske mellan olika kommunala organ. Något särskilt organ synes icke böra tillskapas för ändamålet. Eftersom frågorna bör handhavas av ett organ med central ställning i staden synes det nämnden lämpligt att uppdraget lämnas åt drätselkammaren. Kammaren bör samråda med löne- och avtalsnämnden eftersom man i dessa sammanhang ofta kommer in på löne- och reglementsfrågor.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med löne- och avtalsnämnden handhava de i stadsförbundets skrivelse omförmälda uppgifterna angående överflyttning av partiellt arbetsföra.

Västerås den 14 december 1953.

För löne- och avtalsnämnden:

Karl Engdahl

Sven Martiin

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 20. **Täckande av kostnader för iordningställandet av området kring nya vattentornet.**

I skrivelse den 15 december 1953 hade styrelsen för tekniska verken hemställt att stadsfullmäktige ville medgiva att kostnaderna för iordningställandet av området kring nya vattentornet finge påföras kontot 13 AB 3—1331.

Genom utlåtande den 14 januari 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 18 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 21. **Återbesättande av befattningen såsom elverksingenjör.**

I skrivelse av den 8 januari 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning i lönegrad 31 såsom elverksingenjör.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 januari 1954 och löne- och avtalsnämnden i yttrande den 20 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 19 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens och löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 22. **Uppflyttning av vissa ordinarie befattningar i högre lönegrader.**

I skrivelse den 18 november 1953 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta att uppflytta befatningen såsom brandchef från lönegrad 30 till lönegrad 31, *att* uppflytta befattningen såsom brandkapten från lönegrad 20 till lönegrad 21, att uppflytta befattningen såsom skolkamrerare från lönegrad 20 till lönegrad 22, *att* uppflytta befattningen såsom kronokamrerare från lönegrad 32 till lönegrad 33, att uppflytta befattningen såsom folkskoleinspektör från lönegrad 33 till lönegrad 36, att uppflytta befattningen såsom rörnätsförman från lönegrad 18 till lönegrad 19 och samtidigt ändra benämningen till rörnätsverkmästare, att ändra en kontorsbiträdesbefattning vid tekniska verken till en kanslibiträdesbefattning i lönegrad 11, att uppflytta befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken från lönegrad 25 till lönegrad 26, att uppflytta befattningen såsom ritare vid tekniska verken från lönegrad 16 till lönegrad 17 och samtidigt ändra benämningen till förste ritare, att

ändra två kontorsbiträdestjänster vid uppbördsverket till kanslibiträdestjänster i lönegrad 11, att ändra skrivibträdesbefattningen vid ålderdomshemmet till en kontorsbiträdesbefattning i lönegrad 8, att uppflytta befattningen såsom förste barnavårdsman från lönegrad 18 till lönegrad 19 att uppflytta befattningen såsom byggnadsinspektör från lönegrad 29 till lönegrad 30 samt att de föreslagna ändringarna skulle gälla från och med den 1 januari 1954, dock att befattningarna såsom kronokamrerare och rörnätsverkmästare skulle uppflyttas från och med den 1 januari 1953 och befattningen såsom förste barnavårdsman från och med den 1 augusti 1953.

Barnavårdsnämnden, brandstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, folkskolestyrelsen, byggnadsnämnden och styrelsen för tekniska verken hade skriftligen tillstyrkt bifall till förslaget i vad avsåge de under respektive förvaltningar sorterande befattningar.

Genom utlåtande den 14 januari 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 23. Ändrad lönegradsplacering för befattningen såsom vice brandchef.

I skrivelse den 12 januari 1954 hade brandstyrelsen anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom vice brandchef.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att nedflytta befattningen såsom vice brandchef från lönegrad 25 till lönegrad 24 från dag då ny tjänsteinnehavare tillträder samt *att* bemyndiga brandstyrelsen att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 20 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 24. Motion angående tillsättande av bostadsfördelningsnämnd.

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 25 juni 1953 till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande remitterat en av herrar Hellman och Lindqvist ingiven motion angående tillsättande av en särskild

nämnd — bostadsfördelningsnämnd — som skulle givas huvudansvaret för fördelningen av de lägenheter, som förmedlades genom den kommunala bostadsförmedlingen samt om uppdrag för beredningsutskottet att uppgöra förslag till instruktion för nämnden.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 13 januari 1954 tillstyrkta stadsfullmäktige besluta *att* motionen icke skulle föranleda någon åtgärd

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla beredningsutskottets förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 22 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lindqvist yrkade bifall till motionen, varemot herr andre vice ordföranden med instämmande av herrar Gustaf Olsson och Berglind yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr andre vice ordförandens yrkande.

§ 25. Motion angående utgivande av bildverk av hovfotografen Ernst Bloms fotografier över Västerås stad.

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 29 oktober 1953 uppdragit åt kulturnämnden att efter utredning inkomma till stadsfullmäktige med förslag angående och uppgift å kostnader för utgivande av ett urval av hovfotografen Ernst Bloms fotografier över Västerås.

Kulturnämnden hade i anledning härav i skrivelse den 13 november 1953 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för utgivande av ett urval av hovfotografen Ernst Bloms fotografier tillsätta en särskild redaktionskommitté om tre personer samt uppdraga åt kommittén att inkomma med utredning och kostnadsberäkning beträffande verket ifråga.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 13 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige beslutade *att* bifalla kulturnämndens förslag samt att till ledamöter i den föreslagna redaktionskommittén utse fru Karin Kjelldahl, kontorschefen Einar Keijser samt rektorn Ivar Andrén, med fru Kjelldahl såsom sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A.), och sedan fru Kjelldahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 26. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 13 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till ordförande i nykterhetsnämnden för tiden

intill 1957 års utgång utse bokförlagsföreståndaren R. V. Hult samt *att* bekräfta *att* stadsfullmäktiges val av suppleanter i taxeringsnämnden för år 1954 för 19:de taxeringsdistriktet avsåge följande personer, nämligen metallarbetaren Stig Forslund, assistenten Yngve Olsson, Skallbergsgatan 21 B och fru Maj-Britt Nordström.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 24 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 27. **Förslag till ändring av stadsplanen för området kring Marielund.**

I skrivelse den 11 januari 1954 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville antaga ett förslag till ändring av stadsplanen för området kring Marielund samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 14 januari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige beslut *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 28. **Anslag för utredning om statsbidragsfrågor.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 januari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att anvisa ett anslag å 6.500 kronor för ersättning till Sveriges Komunalekonomiska förening för utredning om statsbidrag samt *att* utgiften skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförusedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 26 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 29. **Anslag för utgivande av ny upplaga av den kommunala författningshandboken samt för utgivande av en urkundsamling rörande stadens donationsfonder.**

Uti skrivelse den 14 januari 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 15.000 kronor för utgivande av en ny upplaga av den kommunala författningshandboken och en urkundsamling rörande de av staden förvaltade donationsfonderna samt *att* den härav föranledde utgiften skulle bestridas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. A), och sedan herrar Lundh och Engdahl yttrat sig utan yrkande medan herr Gustaf Olsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Olssons yrkande.

§ 30. **Anslag för järnvägsspår till industritomter i Sjöhagen—Djuphamnsområdet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 120.000 kronor för anläggning av järnvägsspår inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet, *att* anslaget skulle utgå av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 31. **Fråga om överklagande av länsstyrelsens utslag rörande anslag ur kulturfonden till Svenska Byggnadsarbetareförbundets avd. 100 för utgivande av jubileumsskrift.**

Länsstyrelsen i Västmanlands län hade genom utslag den 22 december 1953 efter besvär av fil. dr. Mogens Matell undanröjt stadsfullmäktiges beslut den 25 juni samma år att såsom bidrag till utgivande av en av Svenska Byggnadsarbetareförbundets avdelning 100 i Västerås utarbetad jubileumsskrift anvisa ett anslag å 10.000 kronor att täckas av kulturfondens disponibla avkastning.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 januari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att uppdraga åt drätselkammaren att anföra besvär över länsstyrelsens utslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. A) uppstod överläggning. Därvid yrkade herr Engdahl med instämmande av herr Brismar avslag å drätselkammarens förslag medan herr Eric R. Carlsson yrkade bifall till samma förslag. Herr Turén hänvisade utan särskilt yrkande till den ståndpunkt, han tidigare i ärendet deklarerat. Vidare yttrade sig upplysningsvis herr t. f. borgmästaren Höijer.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Carlssons yrkande.

§ 32. **Motion angående utredning om lämpligheten att tillsätta fluor i vattenledningsvattnet.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamoten Ove Klingvall hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att uppdraga åt drätselkammaren och styrelsen för stadens tekniska verk att företaga en utredning om lämpligheten att tillsätta fluor i vattenledningsvattnet för att därmed nedbringa tandrötans verkningar.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till dräselkammaren och tekniska verken.

§ 33. **Avsägelse av uppdraget såsom ledamot i trafiknämnden.**

I skrivelse den 18 januari 1954 hade rådmannen Folke Höijer hemställt om entledigande från uppdraget såsom ledamot i trafiknämnden.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna den begärda avsägelsen *dels ock* anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till herr Höijer i trafiknämnden.

§ 34. **Avsägelse från uppdraget såsom stadsfullmäktige.**

I skrivelse den 28 januari 1954 hade häradshövding Sven Turén hemställt om entledigande från uppdraget såsom ledamot av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna den begärda avsägelsen, *dels ock* hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Turéns ställe.

§ 35. **Herr Turén avtackas.**

Herr ordföranden riktade å stadsfullmäktiges vägnar ett tack till herr Turén för den intresserade och förtjänstfulla insats denne nedlagt under en nära 15-årig verksamhet såsom stadsfullmäktigeledamot.

Herr Turén tackade å sin sida stadsfullmäktiges presidium och ledamöter för det goda samarbete, som under hela tiden varit rådande och för det kamratskap och den välvilja, som visats honom under de gångna åren.

In fidem:
Per Siösteen

Justerat den 3 februari 1954.

GÖSTA SJÖBERG
Mattias Pers Herman Thorén

Offentligen uppläst den 3 februari 1954; betygar

Ex officio:
Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 februari 1954

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, fru Kjelldahl, herr Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, fru Schörling, fru Larsson, herrar Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Johansson, herrar Engström, John Olsson, Lundh, Gustavson, Albert Andersson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson och Sjölin.

Frånvarande med giltigt förfall: Herrar Engdahl, Nyström, Turén, Hellman, fru Hall, herrar Grip, John Johansson, Ruben Karlsson, fru Ekström, herrar Svensson, Strömberg och Edlund.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 36. **Parentation över Karl Karlsson.**

Erinrade herr ordföranden om att sedan stadsfullmäktiges förra sammanträde stadsfullmäktigeledamoten Karl Karlsson gått ur tiden och erinrade om den goda insats Karl Karlsson nedlagt inom det kommunala livet och lyste frid över hans minne.

§ 37. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar förste vice ordföranden och Gustaf Olsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 5 mars 1954 klockan 14.00.

§ 38. **Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.**

Med skrivelse den 10 februari 1954 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande krävde särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning inte blivit till årsskiftet verkställda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. B) beslöto stadsfullmäktige lägga förteckningen till handlingarna.

§ 39. **Anslag för utredning om hålkortsredovisning inom stadens förvaltningar m. m.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 februari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å 15.000 kronor för utredning om hålkortsredovisning och översyn av stadens bokföringssystem m. m. samt *att* den härav föranledda utgiften skulle bestridas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 40. **Anslag för inköp av brottarmatta till idrottshallen.**

I skrivelse den 4 februari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa idrottsstyrelsen ett anslag å 3.000 kronor för inköp av en brottarmatta till idrottshallen samt *att* den härav föranledda utgiften skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 31 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 41. **Anslag för iordningställande av cirkusplatsen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 februari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa idrottsstyrelsen ett anslag å kronor 3.993:78 för iordningställande av cirkusplatsen på området mellan Tunbyvägen och Vasagatan samt *att* anslaget skulle täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 32 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 42. **Förvärv av stadsägan nr 3569.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 februari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* på vissa i skrivelsen närmare angivna villkor godkänna förvärv av den i Torggatan ingående stadsägan nr 3569 om 680,7 kvm samt *att* anvisa ett anslag å 30.000 kronor av försäljningsmedelsfonden för täckande av köpeskillingen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 43. **Exploateringskalkyl för Marielundsområdet samt anslag för vissa exploateringskostnader.**

Uti skrivelse den 4 februari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna exploateringskalkyl för Marielundsområdet, *att* anvisa ett anslag av lånemedel å 120.000 kronor för gatuarbeten och anslutningsavgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga ett trettioårigt amorteringslån å 120.000 kronor och vidtaga samtliga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 34 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 44. **Reserverande av tomt å Södra Skallberget för pensionärshem.**

I skrivelse den 18 januari 1954 hade pensionärshemsstyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville reservera tomten nr 1 i kvarteret Mården för ett pensionärshem samt uppdraga åt styrelsen att inkomma med fullständigt förslag till uppförande av pensionärshemmet och uppgifter om erforderligt anslag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 februari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla pensionärshemsstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 45. **Uppflyttning av befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken i högre lönegrad.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 8 januari 1954 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville räknat från och med den 1 januari 1953 uppflytta befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken från lönegrad 41 till lönegrad 44.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 januari 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 4 februari samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 36 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 46. Avförande av skrivbiträdestjänst å stadsfiskalsexpeditionen från ordinarie stat.

I skrivelse den 20 januari 1954 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt att stadsfullmäktige ville från den ordinarie lönestaten avföra en ledigbliven skrivbiträdestjänst hos åklagarmyndigheten.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 februari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 37 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 47. Understöd ur Thorngrenska fonden.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 februari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara hinder för drätselkammaren icke möta att ur Thorngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1954 års ingång tills vidare under samma år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 38 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 48. Motion angående utredning av frågan om inrättande av en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor.

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 26 juni 1953 i anledning av en motion av fru Anna Larsson, herr G. Brismar m. fl. beslutat att uppdraga åt en kommitté bestående av herr Gösta Sjöberg, fru Anna Larsson, herr Birger Grip, fru Ingrid Andrén samt herr Knut Carlfors att utreda frågan om inrättande av en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor.

Efter slutförd utredning hade kommittén i skrivelse den 19 december 1953 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att motionen i och för sig icke skulle föranleda någon åtgärd, att viss försöksverksamhet med

rådgivning i uppfostringsfrågor finge anordnas samt att för denna försöksverksamhet ett förslagsanslag å 2.000 kronor ställdes till barnavårdsnämndens förfogande för år 1954.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 13 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kommitténs förslag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 februari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kommitténs förslag, samt *att* anslaget skulle täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 39 ser. A) och sedan herr Carlfors yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 49. **Ändring av bestämmelserna för vissa donationer.**

I skrivelse den 4 december 1953 hade styrelsen för ålderdomshemmet för pauvres honteux hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om sådan ändring av bestämmelserna i de olika donationsurkunderna att styrelsen för ålderdomshemmet för pauvres honteux i fortsättningen bleve oförhindrad att i stället för bostad in natura tillhandahålla därtill enligt donationsbestämmelserna berättigade hyresbidrag för förhyrande av bostad, varvid förutsattes att de olika donationsfonderna fortfarande existerade var för sig under de benämningar de nu ägde, *att* under förutsättning av Kungl. Maj:ts bifall till framställningen i föregående attsats, förvärva byggnaden på tomten nr 6 i kvarteret Ingrid för stadens räkning för en köpesumma av 40.000 kronor, att i avbidan på genomförande av de nya understödsformerna årligen garantera och tillskjuta vad som för hemmets drift erfordrades utöver tillgängliga inkomster, *att* för uppbringande av fondkapitalet i dess ursprungliga belopp av 23.900 kronor anvisa ett förslagsanslag av 4.000 kronor samt *att* från vidare behandling avföra det i stadsfullmäktiges protokoll den 26 oktober 1950 antecknade ärendet angående bestämmelser för Anna Falkenbergs donation.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* anslaget å 4.000 kronor skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 10 februari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 40 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 50. **Förslag till ändrade hamnavgifter.**

I skrivelse den 5 februari 1954 hade hamnstyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse å vissa föreslagna ändringar i stadens hamntaxa.

Genom utlåtande den 11 februari 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 41 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 51. **Förslag till ändrad stadsplan för kvarteret Klas.**

Uti skrivelse den 8 februari 1954 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville antaga ett förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Klas samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 11 februari 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 42 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 52. **Anslag för flyttning av ledningar i kvarteret Tegnér till gatumark.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 februari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för flyttning av ledningar från kvarteret Tegnér till gatumark anvisa ett anslag å 45.000 kronor ur köpeskillingsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 43 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 53. **Anslag för vissa utfyllningsarbeten.**

I skrivelse den 11 februari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att anvisa ett anslag å 10.000 kronor för utfyllning av sådan staden tillhörig mark som man räknar med att upplåta för olika ändamål inom en icke alltför avlägsen framtid samt *att*

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 40

Nr 40. Angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna ytterligare förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas mandat upphöra med årsskiftet eller av annan anledning bliva vakanta.

Nämndeman vid rådhusrätten.

Valperioden för nämndemannen vid rådhusrätten, ombudsmannen Arthur Lingnäs utgår den 24 februari 1955.

Beredningsutskottet föreslår, att Lingnäs omväljes såsom nämndeman för en tid av sex år, räknat från nämnda dag.

Styrelsen för Vallby Friluftsmuseum.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 25 november 1954 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag angående val av tre ledamöter och tre suppleanter i den särskilda styrelse, som skall handhava överinseendet över förvaltningen av friluftsmuseet i Vallby.

I anledning härav får beredningsutskottet till ledamöter i styrelsen för en tid av fem kalenderår, räknat från och med den 1 januari 1955 föreslå direktören Gustaf Olsson, banktjänstemannen Anna Carlsson och disponenten Gösta Kruhsberg.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås parkföreståndaren Adolv Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson och verkmästaren Åke Pettersson.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamot i barnavårdsnämnden, representerande stadens prästerskap i stället för komministern Nils Berge, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för tiden intill 1957 års utgång nuvarande suppleanten, komministern Helmer Fält.

Till ny suppleant i nämnden, representerande stadens prästerskap, föreslås för samma tid komministern Axel Bergenfalk.

Taxeringsnämnderna.

Enligt länsstyrelsens beslut har indelningen i taxeringsdistrikt ändrats så att densamma sammanfaller med valdistriktsindelningen. Denna framgår av Kommunal Författningssamling nr 22 för år 1953. Taxeringsdistrikten 1—23 ha sålunda samma gränser som motsvarande valdistrikt. De nuvarande taxeringsdistrikten 19—23 få beteckningen 24—28.

Utskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av taxeringsnämnderna skola vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 18:de, 25:te, 26:te, 27:de och 28:de distrikten, i vilka böra utses fem ledamöter och lika många suppleanter.

anslaget skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 44 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 54. **Tilläggsanslag för bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken.**

Uti skrivelse den 11 februari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å kronor 4.884:36 för vissa arbeten å bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken och för utbetalande av entreprenörens garantisumma samt *att* anslaget skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 45 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 55. **Tilläggsanslag för breddning av Smalbäcksgatan.**

I skrivelse den 11 februari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å 9.680 kronor ur gatukostnadsfonden för breddning av Smalbäcksgatan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 46 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 56. **Motion om inrättande av en socialläkarebefattning.**

Stadsfullmäktige hade den 24 september 1953, § 269, beslutat, att till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren remittera en motion av fullmäktigeledamoten herr Folke Lindqvist om tillsättande av en kommitté för utredning av frågan om inrättande av en socialläkarebefattning i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen hade den 2 februari 1954 framhållit att frågan om inrättande av en socialläkarebefattning länge varit föremål för diskussioner inom fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden samt att utredning härom påginge på föranstaltande av socialvårdsdelegationen. Fattigvårdsstyrelsen hade därför ansett att den av herr Lindqvist ingivna motionen icke borde föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 februari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* motionen icke skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 47 ser. A), och sedan herrar Lindqvist och andre vice ordföranden yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 57. **Yttrande över förslag till lag om kommunal folkomröstning.**

Genom resolution den 17 oktober 1953 hade länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att före den 1 mars 1954 avgiva yttrande över ett av 1950 års folkomröstnings- och valsättsutredning avgivet betänkande III angående kommunal folkomröstning.

Beredningsutskottet hade i förberedande yttrande till drätselkammaren den 10 februari 1954 föreslagit att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige tillstyrka att fullmäktige ville såsom yttrande över det föreliggande lagförslaget åberopa vad utskottet anfört.

En såsom ledamot tjänstgörande suppleant i beredningsutskottet, herr Lundh, hade anfört följande reservation mot utskottets sålunda framlagda förslag till yttrande: Jag godtager beredningsutskottets yttrande till och med det stycke som slutar med orden: "riskera att ovidkommande frågor gjordes till föremål för omröstning." I fortsättningen bör yttrandet enligt min mening hava följande lydelse: "Majoriteten har icke heller velat tillerkänna en minoritet inom den kommunala församlingen rätten att taga initiativ till folkomröstning. Det synes dock mera tveksamt om en dylik uppfattning är hållbar. I detta fall föreligger knappast samma risk som vid initiativ från utomstående befolkningsgrupper att formella bristfälligheter komma att vidlåda frågeställningarna. Såsom skäl mot initiativrätt från en minoritet inom fullmäktige anföres att referendum i dylikt fall skulle få en prägel av partipolitiskt stridsmedel. Det kan dock ifrågasättas om detta verkligen skulle bliva fallet. De frågor, som handläggas av de kommunala representationerna, äro ju i de flesta fall icke partipolitiska frågor. Risken att dylika frågor bliva föremål för folkomröstning kunna även anses till stor del eliminerade genom att valfrågor och utdebiteringsfrågor undantagas från folkomröstning. Härtill kommer, att räckvidden av en dylik bestämmelse avsevärt minskas med hänsyn till att endast rådgivande omröstning skulle förekomma. Givetvis bör folkomröstning icke kunna framtvingas av en hur liten majoritet som helst. Det synes lämpligt att rätten att påkalla folkomröstning tilldelas en minoritet inom den den kommunala representationen, som uppgår till minst en tredjedel av dennas medlemstal.

Bortsett från vad nu framhållits torde majoritetens förslag innebära en, så långt man nu kan se, tillfredsställande avgränsning av möjligheterna till kommunal folkomröstning. Institutet är nytt och oprövat inom det kommunala verksamhetsområdet men erfarenheterna i framtiden få utvisa i vad mån bestämmelserna kunna och böra underkastas justeringar."

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 februari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom yttrande över lagförslaget om kommunal folkomröstning åberopa vad beredningsutskottet anfört.

Drätselkammarens vice ordförande herr Mattias Pers samt ledamoten herr Karl Pettersson hade reserverat sig mot drätselkammarens beslut att ansluta sig till beredningsutskottets utlåtande och för sin del förordat ett folkomröstningsförfarande i enlighet med reservationen till den statliga utredningen av herrar Bergvall och Håstad. Den i drätselkammaren vid tillfället såsom ledamot tjänstgörande suppleanten herr Bernt Hermansson hade anslutit sig till den reservation som inom beredningsutskottet avgivits av herr Lundh.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 48 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Pers med instämmande av herr Karl Pettersson bifall till den av dem inom drätselkammaren framförda reservationen medan herr Lundh med instämmande av herr Carlfors yrkade bifall till den av herr Lundh inom beredningsutskottet framförda reservationen. Herr andre vice ordföranden yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition mellan herrar Pers', Lundhs och andre vice ordförandens yrkanden.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla herr andre vice ordförandens yrkande.

Sedan votering begärts, ställdes proposition mellan vilketdera av herr Pers' eller herr Lundhs yrkanden, som skulle upptagas såsom kontraproposition mot herr andre vice ordförandens yrkande i huvudvoteringen.

Stadsfullmäktige beslöto härvid utan omröstning uppställa herr Pers' yrkande såsom kontraproposition.

Vid härefter företagen votering mellan herr andre vice ordförandens yrkande och herr Pers' yrkande beslöto stadsfullmäktige med 33 jaröster mot 12 nejröster att bifalla förstnämnda yrkande. En ledamot avstod från att rösta.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att oförändrat bifalla beredningsutskottets förslag.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 58. **Tilläggsanslag för ersättningar till biträdeshjälp åt taxeringsnämndsordförandena.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 februari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å 2.500 kronor med beteckningen "förslagsanslag högst" att ställas till kronokamrerarens förfogande för utbetalande av ersättningar till taxeringsnämndsordförandenas biträden under år 1954 samt *att* anslaget skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 59. **Anslag till Västmanlands Idrottsförbund och idrottsgården i Norberg.**

I skrivelse den 11 februari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 15.000 kronor till Västmanlands Idrottsförbund för idrottsgården i Norberg samt *att* anslaget skulle täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 60. **Förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Ferdinand.**

I skrivelse den 11 februari 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 17.460 kronor av köpeskillingsfonden för förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Ferdinand.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 51 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 61. **Anslag för Sjöhagsvägen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 februari 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 450.000 kronor för arbeten å Sjöhagsvägen samt *att* anslaget skulle täckas av trafikfondens medel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 62. **Förslag till utbyggnad av barnstugeverksamheten.**

I skrivelse den 15 december 1953, senare kompletterad med skrivelse den 10 februari 1954 hade barnstugestyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville i princip godkänna ett framlagt förslag till utbyggnad av barnstugeverksamheten. Vidare hade styrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att träffa avtal med HSB om förhyrande av lokaler dels vid Krutkällarbacken för inrättande av barnträdgård med 3 × 20 platser samt eftermiddagshem med 30 platser och dels vid Kristinagatan för inrättande av barnträdgård med 4 × 20 platser, att söka kontakt med byggnadsföretag som planerade bostadsområden i Klockartorps- och Hamreområdena i och för överenskommelse om anordnande av barnträdgårdslokaler samt att för familjedaghemsverksamheten successivt få utöka familjedaghemmen till 30 mot nu befintliga 20.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 11 februari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i princip medgiva inrättande av barnträdgård och eftermiddagshem vid Krutkällarbacken och av barnträdgård vid Kristinagatan enligt barnstugestyrelsens förslag samt *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att successivt utöka familjedaghemmen från 20 till 30.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A och nr 2 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 63. **Val av kommunala förtroendemän.**

Vid sammanträde den 28 januari 1954 hade stadsfullmäktige beslutat anmoda beredningsutskottet att till fullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till rådmannen Folke Höijer i dennes uppdrag såsom ledamot i trafiknämnden.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 februari 1954 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till ledamot i trafiknämnden efter rådmannen Folke Höijer för tiden intill 1956 års utgång utse nuvarande suppleanten i nämnden, kontrollören Harald Ek samt till ny suppleant i nämnden efter herr Ek för samma tid utse konditorn Ove Klingvall.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 54 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 64. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse den 10 februari 1954 hade beredningsutskottet med anmälan att stadsfullmäktigeledamoten Karl Karlsson avlidit hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* dels hos magistraten hemställa om röstsam-

manräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter den avlidne, dels ock uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till honom i de uppdrag, han innehaft på grund av stadsfullmäktiges val.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 55 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan.

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 5 mars 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Gustaf Olsson *Georg Leontein*

Offentligen uppläst den 5 mars 1954; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 mars 1954.

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, herrar Thorén, Lundberg, Gustaf Olsson, Nyström, fru Kjelldahl, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist, Carlfors, Grip, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, fru Larsson, herrar Ruben Karlsson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Edvard Andersson, Edlund, Sjölin, Thorburn och fru Hofvander.

Frånvarande med giltigt förfall: Fru Berg, herrar J. Ruben Nyman, Pers, Hellman, Erik Pettersson, fröken Jansson, herrar Larsson och Lindstedt.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 65. **Val av stadsfullmäktigeledamöter.**

Föredrogs och lades till handlingarna transumt av magistratens protokoll *dels* den 2 mars 1954, utvisande att personalchefen Ralf William Thorburn förklarats vald till ledamot i stadsfullmäktige efter häradshövdingen Sven Turén för tiden intill den 1 januari 1955, *dels ock* den 16 mars 1954, utvisande att fru Inga Majken Hofvander, förklarats vald till ledamot i stadsfullmäktige efter mätningsmannen Karl Karlsson för tiden intill den 1 januari 1955.

Herr ordföranden hälsade de nyvalda ledamöterna välkomna att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 66. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Edlund och Sjölin att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang

varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 31 mars 1954 klockan 13.30.

§ 67. **Brandstyrelsens årsberättelse för år 1953.**

Med skrivelse den 8 februari 1954 hade brandstyrelsen överlämnat brandchefens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 3 ser. B).

Sedan herrar Strömberg och Göthlin yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 68. **Västerås stads bostadsförmedling. Verksamhetsberättelse för år 1953.**

Föredrogs Västerås stads bostadsförmedlings verksamhetsberättelse för år 1953 (S. H. nr 4 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 69. **Kulturnämndens årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs kulturnämndens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 5 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 70. **Anslag för skrivmaskin till drätselkontoret.**

I skrivelse den 4 mars 1954 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa ett anslag å 1.500 kronor för inköp av en skrivmaskin till drätselkontoret samt *att* anslaget skulle utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 71. **Anslag för utredning rörande gymnastikbyggnad vid Gideonsbergsskolan.**

I skrivelse den 15 februari 1954 hade folkskolestyrelsen anhållit om ett anslag å 7.000 kronor för utredning rörande gymnastikbyggnad vid Gideonsbergsskolan.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens framställning samt *att* anslaget skulle utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 57 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 72. **Anslag för prydande av Hästhovsskolan med konst.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 1 februari 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 10.000 kronor till Hästhovsskolans prydande med konst.

Kulturnämnden hade i yttrande den 12 februari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta att till konstnärlig utsmyckning av Hästhovsskolan på sedvanliga villkor ställa ett anslag om 10.000 kronor till förfogande att utgå ur kulturfondens disponibla avkastning.

Genom utlåtande den 4 mars 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kulturnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 58 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 73. **Uppflyttning av befattningen såsom stadsplanearkitekt i högre lönegrad.**

I skrivelse den 17 februari 1954 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt att stadsfullmäktige ville räknat från och med den 1 januari 1954 uppflytta befattningen såsom stadsplanearkitekt från lönegrad 35 till lönegrad 39.

Byggnadsnämnden hade genom yttrande den 24 februari 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 4 mars samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 59 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 74. **Återbesättande av befattningen såsom mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 24 februari 1954 hade byggnadsnämnden anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att återbesätta befattningen såsom mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 17 februari 1954 och drätselkammaren i utlåtande den 4 mars samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 75. **Yttrande över 1948 års hälsovårdskommittés betänkande med förslag till hälsovårdsstadga m. m.**

Genom resolution den 27 november 1953 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande före den 1 april 1954 remitterat 1948 års hälsovårdsstadgekommittés betänkande med förslag till hälsovårdsstadga m. m.

Sedan ärendet under hand remitterats till hälsovårdsnämnden, byggnadsnämnden och beredningsutskottet för yttrande, hade hälsovårdsnämnden och byggnadsnämnden respektive den 1 mars och den 4 mars 1954 avgivit yttrande.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 10 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad hälsovårdsnämnden samt beredningsutskottet anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 61 ser. A) uppstod överläggning varunder herr Karl Pettersson yrkade att stadsfullmäktige ville ansluta sig till byggnadsnämndens yttrande medan herrar Berglind, Gustaf Olsson och fru Andrén yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Berglinds yrkande.

§ 76. **Anslag för vatten- och avloppsledningar vid Berghamra.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 23 februari 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar för det nya bostadsområdet å Berghamra anvisa 260.000 kronor att täckas med 25.000 kronor av lånemedel, 46.000 kronor ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker och 189.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 11 mars 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 25.000 kronor samt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 62 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 77. **Anslag för vatten- och avloppsledningar inom området kring Marielund.**

Uti skrivelse den 23 februari 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för vatten- och avloppsledningar inom området kring Marielund bevilja ett anslag å 75.000 kronor att täckas med 40.000 kronor av lånemedel, 5.000 kronor ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker och 30.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 40.000 kronor samt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 63 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 78. **Anslag för gatuarbeten å Gustavsviks—Stensborgsområdet.**

I skrivelse den 11 mars 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja ett anslag å 47.000 kronor för gatuarbeten å Gustavsviks—Stensborgsområdet samt *att* anslaget skulle utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 64 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 79. **Förslag till stadsplan för ett område sydost om Skiljebo.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 6 mars 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville antaga ett förslag till stadsplan för ett område sydost om Skiljebo samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 65 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 80. **Förslag till namn å det blivande fritidsområdet vid Mälaren.**

Gatunamnsberedningen hade i skrivelse den 5 november 1953 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa namnet Mälarstrand för det blivande fritidsområdet vid Mälaren.

Genom utlåtande den 10 mars 1954 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att i lämpliga former arrangera en pristävlan om förslag till namn å det blivande fritidsområdet mellan järnvägen och Mälaren samt *att* i avbidan å resultatet av dylik tävlan bordlägga gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 66 ser. A) uppstod överläggning. Därvid yrkade herr Engdahl med instämmande av herrar Ericsson och Råberg bifall till gatunamnsberedningens förslag, medan herr Brismar med instämmande av herrar Lundh, andre vice ordföranden, fröken Carlsson och herr Carlfors yrkade bifall till beredningsutskottets förslag. Herr Gustaf Olsson yttrade sig utan yrkande.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 81. **Förslag å gatunamn inom det nya stadsplaneområdet vid Narvavägen.**

I skrivelse den 2 mars 1954 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa namnet Hammarbacksvägen å gatan inom det nya stadsplaneområdet vid Narvavägen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 67 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 82. **Förslag till namn å ny bro över Svartån.**

I skrivelse den 2 mars 1954 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa namnet Strandbron för den nya bron över Svartån.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 68 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Engdahl återremiss till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet för övervägande av annan namnsättning å bron medan herr andre vice ordföranden med instämmande av herr Ericsson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes proposition mellan å ena sidan återremissyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande. Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så, att stadsfullmäktige med 32 jaröster mot 20 nejröster, avgivna för återremissyrkandet, beslutade denna dag företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 83. **Anslag för omläggning av dike öster om Emaus.**

I skrivelse den 11 mars 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 23.000 kronor för utförande av omläggning av ett öppet dike öster om Emaus gård med en kulvertledning samt att anslaget skulle utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 69 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 84. **Anslag för avloppsledning vid Djuphamnsområdet.**

Uti skrivelse den 23 februari 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att av lånemedel anvisa 120.000 kronor för utförande av en avskärande avloppsledning från ledningsnätet söder om Spantgatan till befintlig ledning i Frankegatan.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 120.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 70 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 85. **Anslag för stamkabel från Kraftverket till Persbovägen.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 23 februari 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville anvisa 90.000 kronor av lånemedel för utläggning av en stamkabel från Kraftverket till Persbovägen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 90.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 71 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 86. **Anslag för vissa utgifter i samband med brandövningshus vid Gideonsbergsskolan.**

Civilförsvarsnämnden hade i skrivelse den 27 februari 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å kronor 1.908: 45 för vissa utgifter i samband med brandövningshus vid Gideonsbergsskolan.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla civilförsvarsnämndens framställning samt *att* anslaget skulle utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 72 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 87. **Anslag till elevbostad vid ABF:s studiehem i Ramnäs.**

I skrivelse den 11 mars 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 20.000 kronor för ABF:s elevhem i Ramnäs samt *att* anslaget skulle utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 73 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Thorburn med instämmande av herr Edlund att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren för övervägande av en annan form för bidrag till studiehemmet, förslagsvis genom inrättande av en fond, varemot herr Gustaf Olsson med instämmande av fru Hall, herrar andre vice ordföranden och Grip yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan återremissyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle denna dag företagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla sistnämnda yrkande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 88. **Tilläggsanslag för mätarkammare m. m. vid vattenverket.**

I skrivelse den 23 februari 1954 hade styrelsen för tekniska verken hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för mätarkammare och klordoseringsapparaterna vid vattenverket vid Hässlö bevilja ett tilläggsanslag å 6.800 kronor, att för brunn nr 12 med pumpstation jämte ledningar bevilja ett tilläggsanslag å 39.800 kronor med avdrag av utgående statsbidrag.

Genom utlåtande den 11 mars 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för mätarkammaren och klordoseringsapparaterna bevilja ett tilläggsanslag å 6.800 kronor, att för brunn nr 12 med pumpstation jämte ledningar bevilja ett tilläggsanslag å 39.800 kronor samt *att* anslagen å tillhopa 46.600 kronor skulle utgå ur låneöverskottsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 89. **Tilläggsanslag för vattenverkets snabbfilterverk m. m.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 23 februari 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja ett tilläggsanslag å 840.000 kronor av lånemedel för snabbfilterverk med maskinell utrustning, att anvisa 85.000 kronor av lånemedel för utförande av kulvertledning för spolvatten, *att* bevilja ett anslag å 47.000 kronor av lånemedel för utförande av manöverledningar mellan vattenverkets pumpstationer och snabbfilterverket samt *att* anvisa 18.000 kronor av lånemedel för högspänningsledning som reservledning för södra pumpgruppen.

Genom utlåtande den 11 mars 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bifalla styrelsens framställning samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å tillhopa 990.000 kronor samt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 75 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 90. **Avtal med Frälsningsarmén om förvärv av mark till Torggatan och Hantverkargatan.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 mars 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna avtal med Frälsningsarméns Förlagsaktiebolag om förvärv av mark till Torggatan och Hantverkargatan samt *att* bevilja anslag härför med 43.000 kronor att utgå av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 76 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 91. **Tillsättande av kommitté för utredning om ungdomsverksamheten.**

I skrivelse den 12 februari 1954 hade ungdomsvårdsstyrelsen hemställt, att drätselkammaren ville gå i författning om en uttömmande och förutsättningslös utredning att tjäna såsom underlag för omprövning av ungdomsvårdsfrågorna i staden.

Drätselkammaren hade i yttrande den 11 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäkige besluta *att* för ifrågavarande ändamål tillsätta en kommitté.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 77 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

Vidare beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till ledamöter i ifrågavarande kommitté.

§ 92. **Borgensåtagande för Västmanlands Fornminnesförening.**

Uti skrivelse den 11 mars 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med stöd av den underställningsfria borgensrätten teckna stadens borgen under ett års tid för ett lån å 40.000 kronor till Västmanlands Fornminnesförening för uppförande av vaktmästarbostad vid Vallby friluftsmuseum.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 78 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 93. **Godkännande av avtal med Stiftsnämnden rörande förvärv av hemmanet Enbacken och överlåtelse av Gilltuna 1[1] och Ytterhälla 1[4].**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 mars 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna avtal om förvärv av

stadsägan nr 2232 och överlåtelse till Stiftsnämnden av fastigheterna Gilltuna 1^1 och Ytterhälla 1^4 samt att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för avtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 79 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 94. **Anordnande av arkitekttävling om dispositionen av Solberga- och Kristiansborgsområdena.**

Drätselkammaren hade i anledning av en vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 april 1953 av socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen genom herr Erik Pettersson ingiven motion med hemställan att stadsfullmäktige ville besluta om en utredning rörande möjligheterna att å Solbergaområdet uppföra ett varmbadhus med simhall samt lokaler för gymnastik, tennis och idrott samt att en idétävlan skulle anordnas omfattande hela området omkring Kristiansborgs gård, i skrivelse den 11 mars 1954 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att utlysa en allmän arkitekttävling om dispositionen av Solberga- och Kristiansborgsområdena och utse stadens ledamöter i tävlingskommittén, *att* anvisa ett anslag å 50.000 kronor för tävlingens genomförande samt *att* anslaget skulle utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 80 ser. A) och sedan herr Carlfors yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 95. **Ansökan av fru Märta Rebecka Johanna Eriksson om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i Centralhotellet.**

Genom resolution den 11 januari 1954 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående fru Märta Rebecka Johanna Erikssons ansökan om tillstånd att inom Centralhotellet, Slottsgatan 21, här i staden få utskänka pilsnerdricka klass II till hotellets gäster.

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 17 februari 1954 med uttalande, att utskänkning av pilsner ej komme att ske i samband med servering av lagad måltid, att utskänkningen vore avsedd att ske på gästernas rum och att hotellet endast hade möjlighet att servera smörgåsar, kokta ägg och wienerkorv, hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att i sitt yttrande över fru Märta Erikssons ansökan avstyrka bifall till densamma

med hänvisning till den praxis, som i många år tillämpats i Västerås, att servering av pilsnerdricka klass II endast finge äga rum i samband med lagad måltid.

Centralpolisen hade i skrivelse den 10 mars 1954 likaledes avstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 81 ser. A) och sedan fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist och Råberg yttrat sig utan yrkande, medan herrar andre vice ordföranden och Ericsson yrkat bifall till beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr andre vice ordförandens yrkande.

§ 96. Val av ombud och observatör vid Sveriges Kommunalekonomiska Förenings föreningsstämma.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till ombud vid Sveriges Kommunalekonomiska Förenings ordinarie föreningsstämma under innevarande år utse förmannen Karl Engdahl och till observatör bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, vilken tillika skulle tjänstgöra såsom herr Engdahls suppleant.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 82 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 97. Val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till stadens ombud vid Svenska Stadsförbundets femtonde ordinarie kongress utse stadsfullmäktiges ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg, drätselkammarens ordförande bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, beredningsutskottets ordförande annonschefen Einar Jonsson, fru Hilda Bergsten, direktören Mattias Pers och fru Karin Kjelldahl ävensom till suppleanter förmannen Karl Engdahl, ombudsmannen Erik Pettersson, expeditören Eric R. Carlsson, fröken Anna Carlsson, förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt rektorn Knut Carlfors därvid suppleanterna föresloges personliga för de ordinarie ombuden i den ordning ombud och suppleanter här ovan uppräknats samt *att* därutöver

bemyndiga stadsdirektören Thjelvar Hedberg att deltaga i kongressförhandlingarna med förste stadsombudsmannen Per Siösteen såsom suppleant.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 83 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 98. **Val av kommunala förtroendemän.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 februari 1954 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare efter avlidne stadsfullmäktigeledamoten Karl Karlsson i de uppdrag han innehaft på grund av stadsfullmäktiges val, så hade beredningsutskottet i skrivelse den 10 mars 1954 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till suppleant efter Karl Karlsson i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1954 års utgång utse gjutaren Gustaf Nyman samt till ledamot i arbetslöshetsnämnden för år 1954 nuvarande suppleanten socialkuratorn John Johansson och till ny suppleant i arbetslöshetsnämnden efter herr Johansson för samma tid jiggborraren John Andersson, Svarvargatan 9, Västerås.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 84 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 99. **Förslag till ändrad lönegradsplacering för stadsfogdetjänsten.**

I skrivelse den 17 mars 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva återbesättning av befattningen såsom stadsfogde, *att* befattningen samtidigt som ny tjänsteinnehavare tillträdde skulle nedflyttas från lönegrad 34 till lönegrad 33 samt *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa den nya lönegradsplaceringen Kungl. Maj:t för fastställelse.

I yttranden, som avgivits under hand av drätselkammaren den 4 mars 1954 och av magistraten den 15 i samma månad, hade dessa myndigheter tillstyrkt den ifrågasatta nedflyttningen av tjänsten.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 100. **Fastställelse av pensionsreglemente för stadens arbetstagare beträffande polispersonalen.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 8 april 1953, utvisande att länsstyrelsen med stöd av 14 § 1 mom. lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket fastställt pensionsreglementet för stadens arbetstagare i vad detsamma avsåge befattningshavare vid Västerås stads polisväsende, dock med erinran att föreskrifterna i reglementet gällde endast i den mån icke lag eller författning till annat kunde föranleda.

In fidem:
Per Siösteen.

Justerat den 31 mars 1954.

GÖSTA SJÖBERG
Dag R. Edlund *Kurt Sjölin*

Offentligen uppläst den 31 mars 1954; betygar

Ex officio:
Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 april 1954

Närvarande: Herrar förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Carlfors, Erik Pettersson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, fru Larsson, herrar Ruben Karlsson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, herrar Strömberg, John Olsson, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson, Edlund, Sjölin, Thorburn och fru Hofvander.

Frånvarande med giltigt förfall: Herrar ordföranden Sjöberg, Lindkvist, Grip, fröken Jansson, fru Johansson, herrar Svensson och Engström.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 101. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Lindstedt och Edvard Andersson att jämte herr förste vice ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 10 maj 1954 klockan 13.30.

§ 102. **Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1953.**

Med skrivelse den 18 februari 1954 hade idrottsstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 7 ser. B.)

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 103. **Pensionsnämndernas årsberättelse för år 1953.**

Med skrivelse den 11 mars 1954 hade pensionsnämnderna till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 9 ser. B.)

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 104. **Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för 1953.**

Med skrivelse den 1 april 1954 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelse för år 1953 jämte styrelsens för tekniska verken skrivelse den 23 februari 1954 med förslag till bokslut för år 1953 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna i bokslutet vidtagen disposition ur tekniska verkens tillfälliga fond för anslutningsavgifter, *att* godkänna den ökade avsättningen med 600.000 kronor till den allmänna investeringsfonden samt *att* lägga de av kammaren upprättade boksluten för staden och för donationsfonderna för år 1953 till handlingarna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A, samt nr 6 och 11 ser. B) yrkade herr Engdahl bifall till de båda första attsatserna i kammarens skrivelse men bordläggning av ärendet i övrigt.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 105. **Förnyat åtagande enligt § 13 mom. 2 i Kk den 27 november 1953 nr 690.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 april 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* staden skulle åtaga sig att gentemot staten ansvara för sådan förlust som avsåges i 13 § 2 mom. Kk om tertiär- och tilläggslån i dess lydelse enligt Kk 1953 nr 690 intill ett högsta belopp av 2.000.000 kronor för tiden från och med den 1 januari 1954 till och med den 31 december 1955, *att* detta belopp innefattade även stadens tidigare åtagande enligt nämnda paragraf, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar teckna ifrågavarande borgensförbindelser.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 87 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 106. **Anslag för dagvattenledning i Drottninggatan.**

I skrivelse den 23 mars 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för

utläggning av dagvattenledning i Drottninggatan från Sotargatan till Drottninggatan 39 anvisa 41.000 kronor av skattemedel.

Genom utlåtande den 1 april 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 88 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 107. **Utsträckt bemyndigande för tekniska verkens styrelse att förfoga över tillfälliga fonden för verkens anslutningsavgifter.**

Uti skrivelse den 23 februari 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att förfoga över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter till ett belopp av inalles 250.000 kronor för år 1954.

Drätselkammaren hade i yttrande den 1 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 89 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 108. **Tilläggsanslag för inventarier till hallskolan.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 april 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inventarier till hallskolan anvisa ett tilläggsanslag å 70.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 109. **Höjning av arvodet till filmarkivarien vid folkskolorna.**

I skrivelse den 17 mars 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa arvodet till filmarkivarien vid stadens folkskolor till 1.400 kronor per år från och med den 1 januari 1954.

Sveriges Folkskollärarförbund hade därefter i en till stadsfullmäktige den 30 mars 1954 inkommen skrivelse på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville avslå löne- och avtalsnämndens förslag och i stället

bifalla förbundets hemställan, innebärande att arvodet bestämdes efter vissa grundbelopp, utöver vilka skulle utgå ett tillägg av 1 krona per utlånad film.

Genom utlåtande den 1 april 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 110. **Fråga om höjning av arvodet till tillsynslärarna i slöjd vid folkskolorna samt om kompensation för indragen nedsättning av undervisningsskyldigheten.**

I skrivelse den 30 januari 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville medgiva höjning av arvodena för tillsynslärarna i slöjd samt besluta att vissa belopp finge utbetalas till dem såsom kompensation för indragen nedsättning av undervisningsskyldigheten.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 17 mars 1954 hemstàllt att stadsfullmäktige ville besluta att avslå folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 92 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Brismar att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren, varemot herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag. Herr Bååth yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan återremissyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle denna dag företagas till avgörande. Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så, att stadsfullmäktige med 29 jaröster mot 24 nejröster (de sistnämnda avgivna för bifall till återremissyrkandet) beslutade denna dag företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 111. **Inrättande av ordinarie befattning såsom kabelförman vid elverket.**

I skrivelse den 23 februari 1954 hade styrelsen för tekniska verken hemställt att stadsfullmäktige ville från och med den 1 maj 1954 inrätta en ordinarie befattning såsom kabelförman i lönegrad 17 vid elverket.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 mars 1954 och löne- och avtalsnämnden i yttrande den 17 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens och löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 112. **Förvärv av fastigheten Gryta 1[17] (stadsägan 2993).**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 april 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor träffa avtal om förvärv av stadsägan nr 2993 ävensom vidtaga alla åtgärder i övrigt för förvärvets genomförande samt *att* köpeskillingen skulle täckas av investeringsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 94 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 113. **Anslag för utbyte av en renhållningsverkets skåpbil.**

I skrivelse den 20 mars 1954 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utbyte av renhållningsverkets skåpbil ställa ett anslag å 10.900 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i renhållningsverkets stat för år 1955.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 114. **Anslag för täckande av belopp avseende kommunala andelen för Föreningen Barnens Dag åvilande nöjesskatt, vilken eftergivits.**

I skrivelse den 12 april 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å kronor 7.312:17 motsvarande den kommunala delen av nöjesskatten för Föreningen Barnens Dags till-

ställningar samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget anslag under 20—193 för restitution av nöjesskatt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 115. **Anslag för transformatorstation i kvarteret Jordrevan.**

Uti skrivelse den 23 mars 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för transformatorstation i kvarteret Jordrevan anvisa 37.300 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 12 april 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 97 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 116. **Anslag för uppförande av en kiosk, innehållande väntrum för droskbilförare m. m.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av en kiosk innehållande väntrum för droskbilförare m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med stadsarkitektkontorets förslag anvisa ett anslag å 11.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 98 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 117. **Anslag för borttagande av läroverkets provisoriska träpaviljong**

I skrivelse den 12 april 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för fortsatt disposition av läroverkets träpaviljong i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen framlagt förslag anvisa ett anslag å 100.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning av skattemedel i 1955 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) och sedan herr Strömberg yttrat sig utan yrkande samt herr Gustaf Olsson yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Gustaf Olssons yrkande.

§ 118. **Tilläggsanslag för anskaffande och uppsättande av gatunamnsskyltar.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande och uppsättande av gatunamnsskyltar anvisa ett tilläggsanslag å 15.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) och sedan herr Gustaf Olsson till rättelse av felskrivning i drätselkammarens skrivelse yrkat att härav föranledd utgift skulle täckas av konto 8 B 2 368,2, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Gustaf Olssons yrkande.

§ 119. **Avförande av befattning såsom vaktmästare vid ålderdomshemmet från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare.**

I skrivelse den 1 mars 1954 hade fattigvårdsstyrelsen hos drätselkammaren hemställt om tillstånd att få återbesätta en ledigbliven befattning såsom vaktmästare vid ålderdomshemmet.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 8 april 1954 avgivet yttrande hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juni 1954 avföra befattningen såsom vaktmästare vid ålderdomshemmet från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare samt att löne- och anställningsförhållandena i fortsättningen skulle regleras enligt kollektivavtal.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 101 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 120. **Anslag för uppförande av ålderdomshem å väster.**

I skrivelse den 1 april 1954 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna förslag till uppförande av nytt ålderdomshem om 102 vårdplatser i västra stadsdelen, att uppdraga åt styrelsen att vidtaga alla för byggnadsföretagets genomförande erforderliga åtgärder samt att för ändamålet anvisa ett anslag å 2.100.000 kronor.

Genom utlåtande den 12 april 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag, *att* härför anvisa ett anslag å 2.100.000 kronor, *att* av anslaget 1.100.000 kronor skulle täckas av allmänna investeringsfonden, 275.000 kronor genom beräknat statsbidrag och den del av kostnaden, som icke täcktes på nu nämnt sätt eller beräknade 725.000 kronor, av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å sistnämnda belopp, samt *att* uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att snarast ingiva ansökan om statsbidrag ävensom härvid ikläda staden sådan förbindelse, som avsåges i § 5 f i Kk den 5 juni 1953 om statsbidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 121. **Försäljning av stadsägan 175 eller del därav.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att under i skrivelsen angiven förutsättning försälja stadsägan 175 eller del därav för ett pris av 7 kronor per kvm. samt på sedvanliga villkor i övrigt ävensom *att* vidtaga alla för försäljningens genomförande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 122. **Markbyte med Alvenius & Co.**

Uti skrivelse den 12 april 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor med Aktiebolaget Alvenius & Co träffa avtal *dels* om stadens förvärv av tomten Ludvig nr 23, stadsägorna 2528, 2529 och 2555 samt tomträtten till tomten Retorten nr 2 med därå befintliga byggnader, *dels* om försäljning till bolaget av tomterna Tegnér nr 1 och Garaget nr 1 ävensom vidtaga alla för markbytets genomförande erforderliga åtgärder, *att* för bestridande av köpeskillingen för av staden förvärvad mark och tomträtt anvisa ett anslag å 815.000 kronor, samt *att* detta anslag skulle täckas med kronor 339.500 genom övertagande av betalningsansvaret för intecknad gäld i tomten Ludvig nr 23 och med kronor 475.000 ur försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 123. **Anslag för uppförande av värmecentral för området Östra Malmaberg.**

I skrivelse den 3 april 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att låta uppföra värmecentral med tillhörande distributionsledningar för området Östra Malmaberg, att i tomträttskontrakten för detta område låta föreskriva skyldighet för tomträttshavare att taga sitt värmebehov från centralen och att anvisa 1.780.000 kronor av lånemedel för utförande av panncentral och distributionsnät under åren 1954—1955.

Genom utlåtande den 12 april 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* å området Östra Malmaberg låta uppföra värmecentral med tillhörande distributionsledningar i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag, *att* i tomträttskontrakten för området skulle intagas en bestämmelse innebärande förbud för tomträttshavare att anlägga egna värmecentraler, *att* för utförande av panncentral och distributionsnät under åren 1954—1955 anvisa ett anslag å 1.710.000 kronor av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av en ledamot av drätselkammaren, herr Strömberg, vilken med biträdande av förslaget i övrigt uttalat, att staden för leverans av värme från den föreslagna värmecentralen icke skulle binda sig för exakt samma taxa, vilken gällde för fjärrvärmecentralen utan att en större möjlighet att justera taxan efter variationer i produktionskostnaderna borde beredas.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 105 ser. A) och sedan herr Strömberg yttrat sig utan yrkande samt herr Gustaf Olsson yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 124. **Förslag till konstnärlig utsmyckning av stifts- och landsbibliotekets nybyggnad.**

I skrivelse den 6 april 1954 hade byggnadskommittén för stifts- och landsbiblioteket hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna program för konstnärlig utsmyckning av stifts- och landsbibliotekets nybyggnad, att bemyndiga byggnadskommittén att överskrida beviljat byggnadsanslag för genomförande av i skrivelsen särskilt angivna delar av programmet samt att i övrigt anvisa erforderliga anslag.

Två av ledamöterna i kommittén, herrar Theofil Öberg och H. E. Wahlberg, hade anfört reservation emot förslaget med framhållande av att de av estetiska skäl icke ansåge sig kunna förorda att den i skrivelsen angivna utvändiga glasmosaiken mot Vasagatan komme till utförande.

Kulturnämnden hade i skrivelse den 8 april 1954 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för ändamålet i enlighet med kulturnämndens förslag anslå ett belopp av 130.000 kronor att täckas av kulturnämndens disponibla avkastning med 50.000 kronor under år 1954 och med 40.000 kronor under ett vart av åren 1955 och 1956.

Genom utlåtande den 12 april 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla kulturnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) och sedan herr J. Ruben Nyman yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 125. **Tillstånd för Konsum genom Restaurangchefen Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 3 mars 1954 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat Konsumtionsföreningens Västerås med omnejd u. p. a. ansökan genom restaurangchefen Åke Sörman om förlängt tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Smedjegatan 16—Vasagatan 19 här i staden för en tid av tre år räknat från den 1 oktober 1954.

Centralpolisen och nykterhetsnämnden hade tillstyrkt bifall till framställningen i yttrande av respektive den 3 och 16 mars 1954.

Genom utlåtande den 14 april 1954 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i enlighet med nykterhetsnämndens förslag hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till föreningens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 126. **Val av kommunala förtroendemän.**

Vid sammanträde den 25 mars 1954 hade stadsfullmäktige i enlighet med ett av drätselkammaren framlagt förslag beslutat att låta genom en särskild kommitté verkställa utredning om ungdomsvårdsfrågorna i sta-

den samt att uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till ledamöter uti kommittén.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 14 april 1954 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet tillsätta en kommitté, bestående av fem personer samt *att* till ledamöter i kommittén utse tjänstemannen Gösta Sjöberg, parkföreståndaren Adolv Andersson, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson, överläraren Gösta Brismar och ingenjören Christer Zanders med herr Sjöberg såsom sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 127. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställt förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Stämjärnet m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 27 mars 1954, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 27 augusti 1953 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Stämjärnet m. m.

§ 128. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställt förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för området Centralstationen—Kungsängen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 27 mars 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 25 juni 1953 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för området Centralstationen —Kungsängen.

§ 129. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställt förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Berghamraområdet.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 23 april 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 28 januari 1954 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Berghamraområdet.

§ 130. **Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse ang. användande av avkastningen från Ekelundska sjukvårdsfonden.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 9 april 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t förklarat hinder icke möta att avkastningen av Ekelundska sjukvårdsfonden användes av fattigvårdsstyrelsen på sätt i testamentet förordnats.

§ 131. **Avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelser den 12 och 21 april 1954 hade f. d. tullförvaltaren H. Junghagen hemställt om entledigande dels från uppdraget såsom ledamot i polisnämnden dels ock från uppdraget såsom ledamot i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd från och med den 1 maj 1954.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna de begärda avsägelserna *dels ock* anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till herr Junghagen i polisnämnden och Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

In fidem:
Per Siösteen

Justerat den 10 maj 1954.

GEORG LEONTEIN
Allan Lindstedt *Edvard Andersson*

Offentligen uppläst den 10 maj 1954; betygar

Ex officio:
Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 maj 1954.

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, Hellman, fru Hall, herrar Berglind (från § 143), Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Nordin, John Johansson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Larsson, Bååth, Göthlin, fru Ekström, fru Gunborg Johansson, herrar Svensson, Strömberg, Engström, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson, Edlund, Sjölin, Thorburn och fru Hofvander.

Frånvarande med giltigt förfall: Fru Kjelldahl, fru Bergsten, herr Haasum, fru Schörling, fru Anna Larsson, herrar Ruben Karlsson, Kraft, Brismar och John Olsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 132. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Berg och Klingvall att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 8 juni 1954 klockan 13.30.

§ 133. **Tekniska verkens årsberättelse för år 1953.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verken räkenskaper för år 1953 (S. H. nr 10 ser. B).

§ 134. **Badhusstyrelsens årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs badhusstyrelsens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 13 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 135. **Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 14 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 136. **Borgen å byggnadskreditiv för vissa bostadsföretag.**

I skrivelse den 6 maj 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i fråga om det av stadsfullmäktige den 26 februari 1953 lämnade bemyndigandet för drätselkammaren att teckna borgen å byggnadskreditiv för kooperativa byggnadsföretag vidtaga den ändringen, att de av drätselkammaren på grund av nämnda bemyndigande tecknade borgensförbindelserna skulle utan annan begränsning i fråga om tiden för förbindelsernas giltighet gälla intill dess statslån utlämnades samt på förut stadgade villkor i övrigt ävensom *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för kooperativa byggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av ytterligare 12.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända produktionskostnaden mot den säkerhet i inteckningar staden kunde finna betryggande samt de villkor i övrigt, som angåves i Kk nr 437/1953.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 109 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 137. **Utökad borgen för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 maj 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att utöka stadens borgensåtagande för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresse-

förenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 35.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 110 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 138. **Bytesavtal med Västerås Bostadsrättsförening Krutkällaren.**

I skrivelse den 12 april 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med Västerås Bostadsrättsförening Krutkällaren på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor träffa avtal om markbyte inom kvarteret Loviseberg ävensom vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 111 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 139. **Angående byte av tomten Skalbaggen nr 4 mot stadsägan nr 3178.**

Uti skrivelse den 6 maj 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor träffa avtal med byggmästaren Nils Ludvigsson om bortbytande av tomten nr 4 i kvarteret Skalbaggen mot stadsägan nr 3178 ävensom vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 140. **Angående ändring av reglementet för drätselkammaren samt stadsfullmäktiges arbetsordning.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga *dels* förslag till reglemente för drätselkammaren, *dels* förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås, *dels ock* förslag till reglemente för Västerås stadsfullmäktiges beredningsutskott samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse av förslag till reglemente för drätselkammaren.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 14 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 141. **Riktlinjer för verksamhet avseende premiering av arbetstagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 maj 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i skrivelsen föreslagna riktlinjer över verksamhet avseende premiering av arbetstagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte samt *att* för verksamheten under innevarande år anvisa ett anslag å 2.000 kronor att täckas av i 1954 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 114 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 142. **Arvode till ordföranden i uttagningsnämnden.**

I skrivelse den 12 april 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för år 1954 arvodet till ordföranden i uttagningsnämnden skulle utgå med 400 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 115 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 143. **Motion angående tillsättande av speciell hamnvakt för bevakning av småbåtshamnarna.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 29 oktober 1953 till hamnstyrelsen och drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten herr Börje Lundh ingiven motion angående tillsättande av en speciell hamnvakt med polismans befogenheter för småbåtshamnen under sommarhalvåret.

Hamnstyrelsen hade i skrivelse den 2 april 1954 med åberopande av bifogat yttrande av hamnkaptenen samt av båtklubbarna i staden på anförda skäl föreslagit, att motionen icke skulle föranleda någon ytterligare åtgärd.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) och sedan herrar Lundh och Thorén samt fru Andrén yttrat sig, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 144. **Motion angående hjorthägn och djurpark.**

Vid sammanträde den 25 oktober 1951 hade stadsfullmäktige till parkstyrelsen och drätselkammaren för yttrande remitterat en av herrar E. Råberg, Edvard Nordin m. fl. ingiven motion angående utredning beträffande lämplig plats för ett hjorthägn i eller invid staden ävensom beträffande kostnaderna för ordnande av ett dylikt område.

Parkstyrelsen hade i skrivelse den 2 mars 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att dels ställa ett anslag å 10.000 kronor till parkstyrelsens förfogande för inhägnad av åkerområde vid Vallby norr om Skerikesvägen och att dels i princip besluta att ett område söder om Skerikesvägen reserverades för en blivande djurpark samt uppdraga åt parkstyrelsen att senare inkomma med förslag till områdets ordnande ävensom utredning om slutliga kostnaderna härför.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inhägnad av åkerområdet vid Vallby norr om Skerikesvägen ställa ett anslag å 10.000 kronor till parkstyrelsens förfogande, *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* parkstyrelsens förslag i övrigt skulle vila i avbidan å ytterligare utredning.

Emot drätselkammarens beslut i vad avsåges parkstyrelsens förslag i andra attsatsen av styrelsens skrivelse hade reservation anförts av drätselkammareledamoten herr Pers, som yrkat avslag å parkstyrelsens förslag i denna del.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 117 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Pers med instämmande av herrar Erik Pettersson, Strömberg, Eric R. Carlsson, Gustaf Nyman och J. Ruben Nyman avslag å parkstyrelsens förslag i andra attsatsen av styrelsens skrivelse, medan herr Gustaf Olsson med instämmande av herrar Engdahl, Nordin, Råberg och Carlfors yrkade bifall till drätselkammarens förslag i denna del.

Stadsfullmäktige beslöto efter avslutad överläggning till en början utan omröstning enligt drätselkammarens förslag att för inhägnad av åkerområdet vid Vallby norr om Skerikesvägen ställa ett anslag å 10.000 kro-

nor till parkstyrelsens förfogande, och att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Härefter ställdes proposition mellan å ena sidan herr Pers' yrkande om avslag å parkstyrelsens förslag i andra attsatsen av styrelsens skrivelse och å andra sidan herr Gustaf Olssons yrkande om bifall till drätselkammarens förslag att låta ärendet i denna del vila i avbidan å ytterligare utredning. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla herr Gustaf Olssons yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 29 nejröster mot 22 jaröster, de senare avgivna för herr Gustaf Olssons yrkande, beslutade bifalla herr Pers' yrkande.

§ 145. **Anslag för ombyggnad av hamnkontorets lokaler.**

I skrivelse den 13 maj 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ombyggnad av hamnkontorets lokaler i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 18.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 146. **Anslag för inköp av motorgräsklippare till idrottsanläggningarna.**

I skrivelse den 26 april 1954 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av en ny motorgräsklippare ställa ett anslag å 3.790 kronor till idrottsstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla idrottsstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 119 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 147. **Förvärv av stadsägan nr 1072 AU.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 maj 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 35.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt av Matilda Maria

Petterssons dödsbo förvärva stadsägan 1072 AU och vidtaga för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder i övrigt samt *att* köpeskillingen skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 120 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 148. **Inrättande av arbetsstudieavdelning vid stadsförvaltningen.**

I skrivelse den 11 maj 1954 hade den av fullmäktige tillsatta kommittén för utredning av frågan om en organisationsnämnd föreslagit stadsfullmäktige besluta att uppdraga åt drätselkammaren att snarast möjligt inrätta en arbetsstudieavdelning efter de riktlinjer, som angivits i skrivelsen, samt att för avdelningens verksamhet under år 1954 anvisa ett anslag å 35.000 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kommitténs förslag samt *att* härav föranledd utgift för år 1954 skulle täckas av i detta års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 121 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 149. **Inrättande av en extra ordinarie adjunkttjänst (s. k. bristtjänst) vid kommunala flickskolan.**

Kungl. Skolöverstyrelsen hade den 6 maj 1954 under förutsättning att stadsfullmäktige i Västerås för sin del beslutade därom, medgivit att vid kommunala flickskolan i Västerås tills vidare från och med den 1 juli 1954 finge vara inrättad en extra ordinarie adjunkttjänst i lönegrad Ce 29.

Styrelsen för kommunala flickskolan hade i skrivelse den 12 maj 1954 med anledning härav gjort framställning om att stadsfullmäktige ville besluta om tjänstens inrättande.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* vid kommunala flickskolan skulle tills vidare från och med den 1 juli 1954 vara inrättad en extra ordinarie adjunkttjänst i lönegrad Ce 29 (bristtjänst).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 122 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 150. **Förslag till gatunamn å område vid Berghamra.**

I skrivelse den 2 mars 1954 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa i skrivelsen föreslagna gatunamn inom Berghamraområdet.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för den inom Berghamraområdet åt öster löpande tvärgatan fastställa namnet Monoplangatan samt *att* i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 123 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Ericsson med instämmande av herrar Haasum och Råberg bifall till gatunamnsberedningens förslag medan herr andre vice ordföranden med instämmande av herrar Nordin, Grip och Nyström yrkade bifall till beredningsutskottets förslag. Herr Klingvall yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning bifalla gatunamnsberedningens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag angående fastställande av gatunamnen Jaktplansgatan, Reagatan och Kabingatan.

Härefter ställdes proposition mellan å ena sidan beredningsutskottets förslag att åsätta den genom området åt öster löpande tvärgatan namnet Monoplangatan samt gatunamnsberedningens förslag att åsätta gatan namnet Nygårdsgatan. Herr ordföranden fann härvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla förstnämnda förslag.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 39 jaröster mot 4 nejröster, de senare avgivna för bifall till gatunamnsberedningens förslag, beslöto bifalla beredningsutskottets förslag i denna del.

§ 151. **Förslag till gatunamn å område sydost om Skiljebo.**

I skrivelse den 6 maj 1954 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa i skrivelsen föreslagna gatunamn för område sydost om Skiljebo.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 152. **Gatu- och parknamn inom Marielundsområdet.**

I skrivelse den 2 mars 1954 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa i skrivelsen angivna gatu- och parknamn inom Marielundsområdet.

Sedermera hade gatunamnsberedningen i skrivelse till beredningsutskottet den 6 maj 1954 påpekat, att den park, som av gatunamnsberedningen föreslagits skola erhålla namnet Marielundsbacken, genom stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1944, § 173, erhållit namnet "Lindbloms" backe. Namnberedningen hade emellertid framhållit, att den person, efter vilken området uppkallats hette "Lindbom" och icke "Lindblom", varför beredningen föreslagit, att stadsfullmäktige ändrade sitt beslut därhän, att parken finge namnet "Lindboms backe".

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag till gatu- och parknamn enligt skrivelsen den 2 mars 1954 med undantag beträffande det parkområde norr om Folkets Park, vilket i nämnda skrivelse föreslagits skola erhålla namnet "Marielundsbacken" samt *att* sistnämnda parkområde skulle erhålla namnet "Lindboms backe".

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 153. **Tillstånd till årsutskänkning för Stora Hotellet.**

I skrivelse den 5 mars 1954 till stadsfullmäktige hade O. C. Hovstadius' dödsbo såsom innehavare av hotellrörelsen under firma Stora Hotellet, här i staden, anhållit att stadsfullmäktige måtte för blivande överlåtelse å dödsboet för återstående del av löpande oktrojperiod ansöka om tillstånd till årsutskänkning av rusdrycker å hotellet i samband med abonnemang för högtidsfester, föreningssammanträden o. dyl.

Sedan framställningen remitterats till poliskammaren, Systemaktiebolaget i Västerås och nykterhetsnämnden för yttrande, hade poliskammaren genom utlåtande den 17 mars 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Systemaktiebolaget hade genom utlåtande den 20 mars 1954 ävenledes tillstyrkt bifall till framställningen under förutsättning, att utskänkningen bedreves endast vid sådana tillfällen, som i ansökningen angåves, och att gästernas antal därvid uppginge till minst 15 personer.

Nykterhetsnämnden hade i yttrande den 3 maj 1954 likaledes tillstyrkt framställningen under villkor *dels,* att utskänkningen bedreves endast vid sådana tillfällen, som i ansökningen angåves, *dels* att gästernas antal där-

vid uppginge till minst 15, *dels ock* att Stora Hotellet i och för författningsenlig kontroll av rusdrycksutskänkningen i god tid före varje särskilt tillfälle till Systemaktiebolaget och nykterhetsnämnden anmälde, när utskänkningen komme att äga rum.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 12 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen göra ansökan om tillstånd till årsutskänkning av rusdrycker å Stora Hotellet för återstående del av löpande oktrojperiod på de villkor, som föreslagits av nykterhetsnämnden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 126 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 154. **Val av ombud till ombudsmötena med Västerås allmänna sjukkassa.**

Uti skrivelse den 12 maj 1954 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för tiden intill 1956 års utgång till ombud vid ombudsmöten med Västerås allmänna sjukkassa utse förmannen Karl Engdahl, kontorschefen Einar Keijser, vaktmästaren Allan Lindstedt, byggnadsarbetaren Lennart Andersson, Skallbergsgatan 19 B, fru Helga Hall, kontorschefen Isidor Larsson, bankkassören Harry Öjve, muraren Erik Hedman, banktjänstemannen Anna Carlsson, ombudsmannen Folke Wångersjö, sjukbesökaren Åke Björlin, Narvavägen 9, ombudsmannen Ernst Johansson, Malmabergsgatan 79 A, f. brandmästaren Ernst Johansson, ombudsmannen Göte Juhlén, fru Florence Gustavsson, Centrallasarettet, målaren Knut Jäderén, Bondegatan 6, verktygsfilaren Geron Ericsson, Rusthållarvägen 5, avsynaren Sven Hellström, Ivar 1, fru Inga Hofvander, tidskrivaren Fredrik Dahlberg, reläprovaren Gustaf Öberg, fru Greta Jansson, Bomansgatan 30, jiggborraren John Andersson, Svarvargatan 9, fru Anna Westin, Annedalsgatan 14, elmontören Bertil Clason, typografen Sven-Olof Lindh, Jakobsbergsgatan 16 A, socialvårdschefen Sten Fägerstam, ingenjören Gust. Lindén, folkskolläraren Arvid Eng, civilingenjören John Stålhammar, ombudsmannen Arthur Lingnäs, fru Britta Wennhall, redaktören Kurt Lysén, ingenjören Paul Janson, barnavårdsmannen Elsa Hultgren, fru Lisa Härenstam, civilingenjören Ralf Thorburn, ombudsmannen Nils Holmer, doktor Valter Noreby och fru Tora Ljung-Eriksson.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl ifrågasatte om icke två av de föreslagna ombuden borde utbytas mot andra namn. Herr Gustaf Olsson yrkade i anledning härav att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla herr Olssons yrkande.

§ 155. **Val av kommunala förtroendemän.**

Vid sammanträde den 29 april 1954 hade stadsfullmäktige anmodat beredningsutskottet att inkomma med förslag angående val av efterträdare till f. tullförvaltaren H. Junghagen i polisnämnden och Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 maj 1954 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till herr Junghagens efterträdare såsom ledamot i polisnämnden för tiden intill 1957 års utgång utse nuvarande suppleanten disponenten Gösta Kruhsberg, *att* till ny suppleant efter herr Kruhsberg i nämnden för samma tid utse civilingenjören John Ståhlhammar samt *att* till ledamot i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för tiden intill 1955 års utgång utse fru Gerda Eng.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 156. **Kulturnämndens anmälan angående inköp av konstverk.**

Drätselkammaren hade för kännedom överlämnat kulturnämndens skrivelse av den 8 april 1954, utvisande, att kulturnämnden med anledning av stadsfullmäktiges för kulturnämnden den 29 oktober 1953, § 278, lämnade bemyndigande, inköpt två konstverk. (S. H. nr 17 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga skrivelsen till handlingarna.

§ 157. **Val av suppleant till Svenska Stadsförbundets kongress.**

Herr ordföranden anmälde att fröken Anna Carlsson, som av stadsfullmäktige den 25 mars 1954, § 97, utsetts till personlig suppleant för fru Hilda Bergsten såsom stadens ombud vid Svenska Stadsförbundets 15:de ordinarie kongress under innevarande år, på grund av semesterresa vore förhindrad att vara närvarande vid kongressen och att sannolikt även fru Bergsten komme att få förhinder, varför under alla förhållanden en ny suppleant borde utses.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att upptaga detta ärende till handläggning ehuru detsamma icke varit upptaget på föredragningslistan vid dagens sammanträde.

Härefter beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till suppleant för fru Hilda Bergsten i fröken Anna Carlssons ställe utse fru Gunborg Johansson.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 158. **Länsstyrelsens resolution angående avslag å fru Märta Erikssons ansökan att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Slottsgatan 21.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 21 april 1954, utvisande, att länsstyrelsen jämlikt 13 § 4. Kungl. förordningen den 11 juli 1919 avslagit fru Märta Erikssons ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka inom fastigheten Slottsgatan 21, Västerås.

§ 159. **Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse angående fastställelse av löneregler för stadsfogdebefattningen.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 30 april 1954, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt stadsfullmäktiges beslut den 25 mars 1954, att från den dag, då ny innehavare tillträdde tjänsten såsom stadsfogde i Västerås, densamma skulle vara placerad i 33 lönegraden i den för stadens befattningshavare gällande löneplanen.

§ 160. **Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse angående tillstånd att försälja donationsjord.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 14 maj 1954, utvisande, att hinder från Kungl. Maj:ts och Kronans sida icke mötte för staden att till Statens Vattenfallsverk för ett pris av lägst 75 öre för kvadratmeter försälja ett av donationsjords natur varande område om cirka 9.000 kvadratmeter av stadsägan nr 2234 i staden samt att Kungl. Maj:t förordnat att inflytande köpeskillingsmedel skulle läggas till den fond, som jämlikt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts brev den 19 augusti 1914 och senare beslut bildats av medel, influtna vid avyttring av donationsjord i staden, för att förvaltas och disponeras i enlighet med de för fonden i nyssnämnda brev meddelade bestämmelserna.

§ 161. **Avsägelse från uppdraget såsom nämndeman.**

På begäran av direktören Oscar Hellman hade samfällda rådhusrätten i Västerås genom beslut den 20 maj 1954 entledigat honom från uppdraget att vara nämndeman vid rådhusrätten i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till herr Hellman i nämnda uppdrag.

§ 162. **Avsägelse från uppdraget såsom nämndeman.**

På begäran av assistenten Owe Lundevall hade samfällda rådhusrätten i Västerås genom beslut den 24 maj 1954 entledigat honom från uppdraget att vara nämndeman vid rådhusrätten i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till herr Lundevall i nämnda uppdrag.

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 8 juni 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Ruben Berg *Ove Klingvall*

Offentligen uppläst den 8 juni 1954; betygar

Ex officio:

Åke Renvall

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 24 juni 1954.

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, Engdahl, fru Berg (från § 185), herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herrar Åke Johansson, Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, fru Larsson, herrar Karlsson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Sjölin, Thorburn och fru Hofvander.

Frånvarande med giltigt förfall: Herr andre vice ordföranden Jonsson, fröken Carlsson, herr Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Svensson, Edvard Andersson och Edlund.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 163. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Albert Andersson och Ring att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 30 juni 1954 klockan 13.

§ 164. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1953.**

Med skrivelse den 15 mars 1954 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 12 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 165. **Västerås stads byggnadskontors årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs byggnadskontorets årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 15 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 166. **Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 18 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 167. **Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 19 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 168. **Fastighetskontorets årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs fastighetskontorets årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 20 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 169. **Västerås stads socialvård för år 1953.**

Föredrogs socialvårdsdelegationens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 24 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 170. **Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 25 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 171. **Barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 26 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 172. **Nykterhetsnämndens årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs nykterhetsnämndens årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 27 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 173. **Förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Gere.**

I skrivelse den 10 juni 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 190.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva tomten nr 2 i kvarteret Gere, *att* för bestridande av köpeskillingen anvisa ett belopp av 190.000 kronor, samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas till ett belopp av 110.000 kronor genom övertagande av i fastigheten intecknad gäld och till ett belopp av 80.000 kronor av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 129 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 174. **Förvärv av Gryta egendom.**

I skrivelse den 4 juni 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förvärva stadsägorna nr 1116, 1116 B, 1116 C, 1116 D, 1116 F, 1116 I, 1116 J, 1123 och 1123 H i Västerås för 300.000 kr. samt *att* utgiften skulle täckas av uttaxerade medel i 1955 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 130 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 175. **Tilläggsanslag för ombyggnad av hamnkranar.**

Hamnstyrelsen hade i skrivelse den 7 maj 1954 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att efter viss omdisponering av anslag under konto 9 A 566, 08 och 9 A 566, 10 anvisa ett tilläggsanslag

å 465.000 kronor för täckande av merkostnader i samband med anskaffande av maskinell utrustning till den utbyggda djuphamnen .

Genom utlåtande den 10 juni 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag, *att* tilläggsanslaget å 465.000 kronor skulle bestridas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 176. Förslag till reglemente för fjärrvärmeverket.

Med skrivelse den 5 juni 1954 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk framlagt förslag till reglemente för fjärrvärmeverket samt hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget ifråga.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 132 ser. A och nr 21 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 177. Motion om anordnande av konstfrusen skridskobana å Arosvallen.

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 22 december 1949 till idrottsstyrelsen och drätselkammaren för yttrande remitterat en av dåvarande fullmäktigeledamöterna herrar Linderborg, Ek, Lindqvist och Edvin Johansson ingiven motion om förslag att stadsfullmäktige ville låta utreda frågan om anläggande av en konstfrusen skridskobana å Arosvallen.

Idrottsstyrelsen hade i skrivelse den 26 april 1954 föreslagit att motionen skulle utan åtgärd läggas till handlingarna eftersom förutsättningarna för förläggning av en konstfrusen isbana till Arosvallen saknades samt idrottsstyrelsen hade för avsikt att återkomma till ärendet i samband med frågan om anläggning av Rocklunda idrottsplats.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* motionen icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) och sedan herr Lindqvist yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 178. **Inrättande av en ny befattning som stadsdistriktsläkare.**

I skrivelse den 7 september 1953 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta en ny ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare från den 1 januari 1954.

Genom utlåtande den 10 juni 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* inrätta en ny ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare från och med den 1 juli 1954.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 134 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 179. **Fråga om anställande av s. k. springvikarier vid folkskolorna.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 3 maj 1954 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att medgiva styrelsen att för läsåret 1954—1955 anställa tre s. k. springvikarier med tjänstgöring, två på folkskole- och en på småskolestadiet.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 19 maj 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 135 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 180. **Disposition av anslag för arvode till föreståndaren för folkskolans högstadier.**

Uti skrivelse den 28 maj 1954 hade folkskolestyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att ett i 1954 års stat upptaget anslag å 1.400 kronor såsom arvode åt rektor för folkskolans högstadier skulle oavkortat ställas till folkskolestyrelsens disposition för angivet ändamål.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens framställning under förutsättning, att folkskolestyrelsen, innan arvodet fixerades till sitt belopp inom den givna ramen, inhämtade yttrande från löne- och avtalsnämnden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 181. **Omändring av befattning som skrivbiträde å stadsarkitektkontoret till kontorsbiträdesbefattning.**

I skrivelse den 3 april 1954 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juni 1954 ändra en ordinarie skrivbiträdesbefattning å stadsarkitektkontoret till en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 19 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla byggnadsnämndens framställning med den justeringen, att ifrågavarande ändring skedde först från och med den 1 januari 1955.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 ändra ifrågavarande skrivbiträdestjänst å stadsarkitektkontoret till en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 137 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 182. **Bemyndigande för hamnkaptenen C. F. Carlsson att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder.**

I skrivelse den 7 maj 1954 hade hamnstyrelsen hemställt, att hamnkapten Carl Filip Carlsson finge kvarstå i tjänst efter pensionsålderns inträde under hela år 1955.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 31 maj 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 10 juni samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 183. **Sjuklön till en brandmästare.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 19 maj 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att sjuklönen till brandmästaren Evald Thoor från och med den 10 juni 1954 skulle utgå med 62 % av slutlönen i lönegrad 18 intill dess Thoor kunde inträda i arbetet eller vore skyldig att avgå.

Genom utlåtande den 10 juni 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 139 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 184. **Avförande av en ordinarie skrivbiträdestjänst vid uppbördsverket från ordinarie stat.**

I skrivelse den 6 maj 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 juni 1954 avföra en skrivbiträdesbefattning vid uppbördsverket från ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 19 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 140 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 185. **Förslag angående uppförande av en tornbyggnad med klockspel till det nya stadshuset.**

Uti skrivelse den 9 juni 1954 hade rådhuskommittén framlagt ett förslag till vissa ändringar av stadshusets utformning, innefattande uppförande av en tornbyggnad med klockspel samt hemställt, att stadsfullmäktige i princip ville godkänna den sålunda föreslagna ändringen.

Drätselkammaren hade i yttrande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i princip godkänna rådhuskommitténs föreliggande förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) och sedan herr Gustaf Olsson yrkat bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick, samt herr Strömberg yrkat att stadsfullmäktige ville i princip godkänna det reviderade stadshusprojektet inklusive tornbyggnad "med utrymme för klockspel", beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Olssons yrkande.

§ 186. **Anslag för studieresa till vissa fångvårdsanstalter.**

I skrivelse den 2 juni 1954 hade magistraten hemställt om ett förslagsanslag å 2.800 kronor till bestridande av kostnaderna för anordnande av studiebesök för nämndemännen vid vissa fångvårdsanstalter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla magistratens framställning samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 142 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 187. **Anslag för iordningställande av vissa gator inom Berghamraområdet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 10 juni 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för iordningställande av vissa gator inom Berghamraområdet anvisa ett anslag å 95.000 kronor av gatukostnadsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 143 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 188. **Anslag för uppförande av nya ekonomibyggnader vid Lundby gård.**

I skrivelse den 29 maj 1954 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, at stadsfullmäktige för nybyggnad av ladugård, loge och magasin vid Lundby gård måtte ställa ett tilläggsanslag å 65.000 kronor till lantegendomsnämndens förfogande.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av det i årets stat under 7 D 3 360,4 upptagna anslag å 100.000 kronor för restaurering av Nordanby gård.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 144 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 189. **Anslag för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan.**

I skrivelse den 3 juni 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja ett förslagsanslag å 353.000 kronor till uppförande av tillbyggnad av Jakobsbergsskolan.

Genom utlåtande den 10 juni 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja ett anslag å 500.000 kronor för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan i enlighet med föreliggande förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas till ett belopp av 5.000 kronor av befintligt anslag för utredningskostnader, till ett belopp av 353.000 kronor av allmänna investeringsfonden samt till återstående del av beräknat stadsbidrag ävensom *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att hos vederbörande statliga myndigheter hemställa om största möjliga statsbidrag för tillbyggnaden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 145 ser. A) och sedan fru Helga Hall och fru Ebba Berg yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 190. **Fråga om murarutbildning i yrkesskolans regi.**

I skrivelse den 2 juni 1954 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att dels godkänna att vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning inrättades undervisning för murare efter i skrivelsen angivna riktlinjer, dels godkänna angivet statförslag och bevilja ett förslagsanslag å kronor 1.500:— i samband därmed, dels bevilja ett anslag å 2.000 kronor till undervisningsmateriel i kursen, avsett att till hälften ersättas av statsverket.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 146 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 191. **Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Nestor och Nimrod.**

I skrivelse den 5 juni 1954 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt ,att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat den 12 maj 1954 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nestor och Nimrod och att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 10 juni 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl, att ärendet skulle återremitteras till byggnadsnämnden för övervägande av sådan omarbetning av stadsplanen att Vasagatan bleve trafikabel fram till Trädgårdsgatan. Herr Gustaf Olsson med instämmande av herrar Nyström, J. Ruben Nyman och fru Kjelldahl yrkade bifall till drätselkammarens förslag, varjämte herr Bååth yttrade sig utan särskilt yrkande.

Sedan proposition ställts mellan å ena sidan herr Engdahls återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla sistnämnda yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter, likaledes utan omröstning, bifalla drätselkammarens förslag.

§ 192. **Angående nybyggnadsförbud för område å norra Jakobsberg, för område mellan Malmabergsgatan, Tegnérgatan och Pilgatan och för kvarteren Manfred, Martin m. fl.**

I skrivelse den 5 juni 1954 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga nämnden att hos länsstyrelsen anhålla om nybyggnadsförbud för *dels* ett omdåde å norra Jakobsberg omfattande kvarteren Spettet och Stenbrytaren samt delar av kvarteret Krysshammaren, *dels* område mellan Malmabergsgatan, Tegnérgatan och Pilgatan, *dels ock* kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker och Njord.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 193. **Angående ny taxa för sophämtning.**

I skrivelse den 30 januari 1954 hade lantegendomsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 oktober 1954 antaga i skrivelsen angivet förslag till ny taxa för sophämtning i staden.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens i skrivelsen den 30 januari 1954 angivna förslag angående ny taxa för sophämtning i staden med den ändring ifråga om avgifter för hämtning från fastighet där hämtningen är svårare än vad som kunde anses normalt, som i drätselkammarens skrivelse angåves.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av ledamoten herr Karl Pettersson, vilken uttalat sig för sänkning av de angivna taxorna med genomgående 10 %.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 149 ser. A och nr 8 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Karl Pettersson med instämmande av herrar Nyström och J. Ruben Nyman bifall till den av herr Pettersson inom drätselkammaren framförda reservationen, medan herr Erik Pettersson med instämmande av herrar Råberg och Gustaf Olsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Pers yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Karl Petterssons yrkande och å andra sidan drätselkammarens förslag.

Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda förslag.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 31 jaröster mot 10 nejröster, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Karl Petterssons yrkande beslöto bifalla drätselkammarens förslag. En ledamot avstod från att rösta.

§ 194. **Val av kommunala förtroendemän.**

Vid sammanträde den 28 maj 1954 hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för förnyat övervägande återremitterat ärende angående val av ombud vid ombudsmöten med Västerås allmänna sjukkassa.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i stället för de tidigare föreslagna herrar Björlin och Dahlberg utse respektive kaptenen Axel Edström och sågaren John Vidlund, Brahegatan 8 A, Västerås, samt *att* i övrigt utse de i beredningsutskottets skrivelse av den 12 maj 1954 angivna personer, ävensom *att* samtliga sålunda föreslagna personer skulle väljas för tiden intill 1956 års utgång.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 150 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 195. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 juni 1954 framfört förslag (S. H. nr 151 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* för tiden intill utgången av september månad 1960 till nämndeman omvälja herr Wiktor Persson, vilkens mandattid utginge den 30 september innevarande år, samt *att* underställa valet rådhusrättens prövning.

§ 196. **Val av kommunala förtroendemän.**

Vid sammanträde den 28 maj 1954 hade stadsfullmäktige uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till assistenten Owe Lundevall såsom nämndeman vid rådhusrätten.

Beredningsutskottet hade genom yttrande den 9 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till nämndeman efter herr Lundevall för en tid av sex år räknat från denna dag utse elektrikern Stig Andersson, Allégatan 30 här i staden, samt *att* underställa valet rådhusrättens prövning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 197. **Förslag till personalstat för Västerås polisdistrikt.**

Sedan Kungl. Civildepartementet i skrivelse den 15 mars 1954 anmodat Västerås stads polisdistrikt att med ledning av de riktlinjer, som angivits i ett av Kungl. Maj:t framlagt och av Riksdagen sedermera antaget förslag till lönegradsplacering, upprätta förslag till personalstat för befattningshavarna vid polisverket i Västerås och övriga avlöningsvillkor för rikets polispersonal, hade drätselkammaren genom yttrande den 12 april efter hörande av polisnämnden samt löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till ett i ärendet av polisnämnden avgivet förslag.

Polisväsendets organisationsnämnd hade därefter i skrivelse den 13 maj 1954 inkommit med vissa anmärkningar mot polisnämndens omförmälda förslag.

Efter det organisationsnämndens skrivelse remitterats till polisnämnden samt löne- och avtalsnämnden för yttrande, hade polisnämnden den 1 juni 1954 avgivit utlåtande och däri åberopat ett av poliskammaren den 28 maj 1954 avgivet yttrande.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 juni 1954 med förutskickande av att antalet tjänster vid poliskåren icke nu utökades och att frågan om en eventuell utökning av kåren bleve föremål för stadsfullmäktiges behandling i särskild ordning, tillstyrkt stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till personalstat vid stadens poliskår.

Drätselkammaren hade genom skrivelse den 21 juni 1954 med godkännande av den föreslagna inplaceringen i lönestat av de nu befintliga befattningarna tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med upphävande av tidigare personalorganisation från och med den 1 juli 1954 inrätta de av poliskammarens i skrivelsen den 28 maj 1954 omförmälda tjänsterna med undantag av fem tjänster som poliskonstapel i lönegrad Ca 13 samt *att* anmäla beslutets innehåll till länsstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 198. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställelse av förslag till stadsplan för område vid Narvavägen.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 21 maj 1954, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 28 januari 1954 antaget förslag till stadsplan för område vid Narvavägen jämte därvid fogat utlåtande från Kungl. Byggnadsstyrelsen av den 4 maj 1954.

§ 199. **Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse ang. kommendering av stadens polismän vid statspolisen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 26 maj 1954, angående kommendering av polismän från stadens poliskår till tjänstgöring såsom statspolis utom staden.

§ 200. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för område kring Marielund.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 4 juni 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 28 januari 1954 antaget förslag till ändring av stadsplanen för ett område kring Marielund m. m.

§ 201. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Klas.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 4 juni 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 25 februari 1954 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Klas.

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 30 juni 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Albert Andersson *Sven Ring*

Offentligen uppläst den 30 juni 1954, betygar:

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 augusti 1954.

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Grip, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, fru Schörling, fru Anna Larsson, herrar Ruben Karlsson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson, Sjölin, Thorburn och fru Hofvander.

Frånvarande med giltigt förfall: Herrar Pers, Lindqvist, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, John Johansson, fru Ekström, fru Johansson och herr Edlund.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 202. **Parentation över Theofil Öberg och Fritz Svanström.**

Erinrade herr ordföranden om att sedan stadsfullmäktiges sista sammanträde tvenne inom det kommunala livet verksamma gestalter gått ur tiden, nämligen förre drätseldirektören Theofil Öberg och direktören Fritz Svanström. Öberg hade under en lång följd av år intagit en ledande ställning inom stadens förvaltning och verkat under ett skede i stadens historia, som betecknade en övergång från småstaden till den starkt expanderande industristaden. Han hade vidare under många år format stadsfullmäktiges protokoll. Även Svanström hade, ehuru han icke under längre tid tillhört fullmäktigeförsamlingen, gjort en betydande insats till stadens fromma, i det han varit en initiativtagare till den kommunala barnträdgårdsverksamheten.

Herr ordföranden gav uttryck för stadens tack för den gagnerika gärning Theofil Öberg och Fritz Svanström utfört, och lyste frid över deras minne.

§ 203. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Lundh och Gustafson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 6 september 1954 klockan 13.00.

§ 204. **Parkstyrelsens årsberättelse för år 1953.**

Med skrivelse den 8 juni 1954 hade parkstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat sin berättelse över verksamheten under år 1953. (S. H. nr 28 ser. B.)

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 205. **Anslag för reparation av brandkårens äldre magirusstege m. m.**

I skrivelse den 9 juli 1954 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för täckande av kostnaderna för reparation av brandkårens äldre magirusstege och övriga i samband därmed stående utgifter anvisa ett anslag å 14.000 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige beslut *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle bistridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 206. **Anslag för inredning av elverkets förråds- och verkstadslokaler i nybyggnaden i kvarteret Nimrod.**

Uti skrivelse den 22 juli 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för inredning av elverkets förråds- och verkstadslokaler i nybyggnaden i kvarteret Nimrod anvisa 50.000 kronor.

Genom utlåtande den 5 augusti 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas i samband med uppgörande av 1954 års bokslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 154 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 207. **Anslag för vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 9 juni 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggning av vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan anvisa 33.000 kronor för att täckas med 18.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, 1.000 kronor ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker och 3.000 kronor ur anslaget för vatten- och avloppsverkets nyanläggningar samt 11.000 kronor enligt anvisningar av drätselkammaren.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utläggning av vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan anvisa ett anslag å 33.000 kronor att täckas med 18.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, 1.000 kronor ur anslaget för nyanläggningar av dagvattenledningar i gator och parker, 3.000 kronor ur anslaget för vatten- och avloppsverkets nyanläggningar samt 11.000 kronor ur det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 155 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 208. **Anslag för uppförande av byggnad inrymmande transformatorstation, vänthall för busspassagerare, kiosk m. m.**

I skrivelse den 22 juni 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppförande av byggnad, inrymmande transformatorstation, vänthall för busspassagerare, tidningsförsäljningskiosk och stånd för försäljning av varm korv i hörnet av Årbylundsgatan och Stockholmsvägen anvisa 60.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 5 augusti 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga samt vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 156 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 209. **Anslag för vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar m. m. inom industriområdet öster om Skiljebo.**

I skrivelse den 22 juni 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar samt pumpstation med tryckledning å del av industriområdet öster om Skiljebo anvisa 280.000 kronor att täckas med 50.000 kronor av lånemedel och 230.000 kronor av medel till täckande av exploateringskostnaderna för området.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaden för ifrågavarande ledningar, tillhopa 280.000 kronor, anvisa ett anslag å 50.000 kronor och ett anslag å 230.000 kronor, båda av lånemedel, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävnsom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 157 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 210. **Anslag för iordningställande av förbindelsegata mellan industriområdet sydost om Skiljebo och Stockholmsvägen samt för plantering av buskar och träd utmed samma väg.**

I skrivelse den 5 augusti 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningsställande av förbindelseled mellan industriområdet sydost om Skiljebo och Stockholmsvägen i en första utbyggnadsetapp anvisa ett anslag å 71.000 kronor av lånemedel, *att* för plantering av buskar och träd utmed Stockholmsvägen anvisa ett anslag å 20.000 kronor likaledes av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga amorteringslån för bestridande av ifrågavarande utgifter ävensom vidtaga alla för lånens utbekommande reforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 211. **Anslag för upplysningsverksamhet beträffande alkoholfrågan.**

I skrivelse den 17 juli 1954 hade nykterhetsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att dels anvisa ett förslagsanslag å 2.000 kronor för anordnande av konferens i nykterhetsfrågan med anledning av den beslutade omläggningen av försäljningssystemet för

alkoholhaltiga drycker, dels ett förslagsanslag å likaledes 2.000 kronor för upplysningsverksamhet beträffande alkoholfrågorna under år 1954.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla nykterhetsnämndens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 159 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 212. **Tilläggsanslag för ledningar i Kopparbergsvägen och Krutkällarvägen.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 22 juni 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av ledningar invid området söder om Krutkällarvägen och öster om Lovisebergsvägen utöver redan beviljade 45.000 kronor för flyttning av ledningar anvisa ett belopp av 305.000 kronor att täckas med 181.000 kronor av skattemedel, 65.000 kronor av lånemedel och 59.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 5 augusti 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av ifrågavarande ledningar anvisa ett tilläggsanslag å 305.000 kronor, varav 181.000 kronor skulle upptagas till täckning av skattemedel i 1955 års stat, fördelat med 81.000 kronor under budget titeln 8 B och 100.000 kronor under budgettiteln 13 B, 65.000 kronor av lånemedel och 59.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 65.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S .H. nr 160 ser. A) och sedan herr Bååth yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drtäselkammarens förslag.

§ 213. **Försäljning av område av stadsägan 2234 till Statens Vattenfallsverk.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 augusti 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att under förutsättning av Kungl. Maj:ts tillstånd försälja område av stadsägan 2234 till Statens Vattenfallsverk för ett pris av 75 öre pr kvadrat-

meter och på sedvanliga villkor i övrigt samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till försäljning till nämnda pris.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 161 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 214. **Reserverande av tomt i kvarteret Simshyveln för uppförande av nytt pensionärshem.**

I skrivelse den 23 juni 1954 hade styrelsen för Västerås stads pensionärshem på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att reservera tomt inom kvarteret Simshyveln för uppförande av ett blivande pensionärshem samt att uppdraga åt styrelsen att inkomma med fullständigt förslag till uppförande av pensionärshem å ifrågavarande tomt ävensom begäran om härför erforderligt anslag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 215. **Pensionsunderstöd till f. d. kabinettsvakt.**

I skrivelse den 16 juni 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna förra kabinettsvakten fru Edla Rehnqvist ett pensionsunderstöd på 350 kronor räknat från och med den 1 januari 1954.

Genom utlåtande den 5 augusti 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 216. **Omdisposition av anslag för uppförande av siloanläggning vid Johannisberg.**

I skrivelse den 5 augusti 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* det under konto 7 D 3 160,6, upptagna, från tidigare år reserverade anslag å 3.000 kronor för uppförande av siloanläggning vid Johannisberg finge användas att bestrida kostnaden för inköp av en halm- och bossfläkt till lantbruket.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 217. **Bordlagt ärende angående drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för år 1953.**

Företogs till förnyad handläggning det under § 104 i stadsfullmäktiges protokoll för den 29 april 1954 antecknade ärende angående drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för år 1953 uti vilket ärende drätselkammaren genom utlåtande den 1 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i bokslutet vidtagen disposition ur tekniska verkens tillfälliga fond för anslutningsavgifter, *att* godkänna den ökade avsättningen med 600.000 kronor till den allmänna investeringsfoden samt *att* lägga de av kammaren upprättade boksluten för staden och för donationsfonderna för år 1953 till handlingarna.

Handlingarna i ärendet hade avtrycks under nr 86 ser. A samt nr 6 och 11 ser. B för innevarande år.

Stadsfullmäktige hade vid nämnda sammanträde beslutat godkänna i bokslutet vidtagen disposition ur tekniska verkens tillfälliga fond för anslutningsavgifter samt godkänna den ökade avsättningen till den allmänna investeringsfonden men bordlagt ärendet ifråga om läggande av de av kammaren upprättade boksluten för staden och donationsfonderna för år 1953 till handlingarna.

Stadsfullmäktige beslöto nu utan omröstning lägga de av drätselkammaren upprättade boksluten för staden och donationsfonderna för år 1953 till handlingarna.

§ 218. **Stadsrevisorernas berättelse för år 1953.**

Magistraten hade den 18 juni 1954 till stadsfullmäktige överlämnat stadsrevisorernas berättelse i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1953.

Till stadsfullmäktige hade jämväl inkommit infordrad förklaring från drätselkammaren.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja drätselkammaren och stadens övriga styrelser ansvarsfrihet för år 1953 samt att i övrigt lägga stadsrevisionens berättelse till handlingarna.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöterna.

§ 219. **Anslag för grundundersökningar å områdena öster om Malmaberg och norr om Skiljebo.**

I skrivelse den 1 juli 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för verkställande av grundundersökning inom blivande byggnadsområden öster om Malmaberg och norr om Skiljebo ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 25.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av stadsfullmäktiges reservationsanslag i årets stat för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 220. **Förvärv av stadsägan 229 A.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 juli 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 17.000 kronor förvärva stadsägan 229 A samt för ändamålet bevilja anslag med nyssnämnda belopp att utgå ur köpeskillingsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 167 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 221. **Omändring av en extra befattning såsom stadsbokhållare till ordinarie tjänst.**

Uti skrivelse den 4 juni 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 ändra den extra befattningen såsom förste stadsbokhållare å drätselkontoret till en ordinarie befattning såsom förste stadsbokhållare i lönegrad 22.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 16 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 222. **Uppflyttning av befattningen såsom förvaltare vid stadens lantgårdar i högre lönegrad.**

I skrivelse den 20 mars 1954 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt att förvaltartjänsten vid stadens lantbruk, renhållningsverk och skogar måtte från och med den 1 juli 1954, uppflyttas från lönegrad 26 till lönegrad 29.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 uppflytta befattningen från lönegrad 26 till lönegrad 28.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 juli 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1955 uppflytta befattningen som jordbruksförvaltare från lönegrad 26 till lönegrad 29.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 223. **Pensionsunderstöd till en skolstäderska.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 juni 1954 föreslagit att stadsfullmäktige ville tillerkänna förra städerskan vid praktiska realskolan fru Anna Andersson ett pensionsundersöd å 350 kronor räknat från och med den 1 februari 1954.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 juli 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 224. **Stadsplan för område vid Saltängsvägen.**

I skrivelse den 7 augusti 1954 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat den 1 juni 1954 daterat förslag till stadsplan för område vid Saltängsvägen samt bemyndiga nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 225. **Anslag för anslutning av brandstationen och nämndhuset till fjärrvärmenätet.**

Uti skrivelse den 12 augusti 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för brandstationens och nämndhusets anslutning till fjärrvärmenätet anvisa ett anslag å 4.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäkiges förfogande för oförusedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 226. **Förvärv av stadsägorna 1847, 1862, 1890, 1891 och 1893.**

I skrivelse den 12 augusti 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för i skrivelsen angivna pris och på i huvudsak sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägorna 1847, 1862, 1890, 1891 och 1893 ävensom vidtaga erforderliga åtgärder för förvärvens genomförande i övrigt samt att härav föranledd utgift, sammanlagt 412.000 kronor, skulle upptagas till täckning i samband med fastställande av 1955 års budget.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 173 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 227. **Förvärv av stadsägan 3003.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 augusti 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 26.000 kronor samt på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 3003 (Jonasborgsvägen 42) ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i samband med 1955 års budget.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 174 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 228. **Ändring av bestämmelserna för vissa av stadens egna fonder i samband med den nya kommunallagens ikraftträdande.**

I skrivsel den 12 augusti 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1955 behållningarna i särskilda fonden för förrådsbyggnader, försäljningsmedelsfonden och tillfälliga fonden för anskaffande av ny kreatursbesättning skulle överföras till den allmänna investeringsfonden, *att* antaga i skrivelsen angivna förslag till reglementen för gatukostnadsfonden och fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om fastställelse å nämnda reglementen ävensom *att* uppdraga åt kammaren att i samband med underställningen vidtaga de justeringar i fondreglementena, som eventuellt kunde komma att påfordras.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 175 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 229. **Angående personalstat för Västerås polisdistrikt.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 24 juni 1954, § 197, beslutat, att godkänna förslag till inplacering i lönestat av nu befintliga befattningar inom poliskåren ävensom att med upphävande av tidigare personalorganisation från och med den 1 juli 1954 inrätta en av poliskammaren i skrivelse den 28 maj 1954 omförmälda tjänster med undantag av fem tjänster som poliskonstapel i lönegrad Ca 13.

Sedan stadsfullmäktiges beslut anmälts för länsstyrelsen, hade länsstyrelsen låtit inhämta förnyat yttrande av polisväsendets organisationsnämnd. Denna hade i yttrande den 16 juli 1954 framhållit att enligt organisationsnämndens uppfattning stadsfullmäktiges i Västerås beslut om inskränkning av visst antal tjänster bort avse dylika i lönegrad Ca 15 och icke i lönegrad Ca 13.

Länsstyrelsen hade med anledning av organisationsnämndens uttalande genom resolution den 22 juli 1954 återremitterat ärendet till stadsfullmäktige. I ärendet hade därefter avgivits förnyade yttranden av polisnämnden samt löne- och avtalsnämnden.

Polisnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 förklarat, att nämnden icke ville motsätta sig att beslutet ändrades på det sätt polisväsendets organisationsnämnd föreslagit.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att upphäva beslutet av den 24 juni 1954, § 197. att med upphävande av tidigare personalorganisation från och med den 1 juli 1954, inrätta de av poliskammaren i skrivelsen den 28 maj 1954 omförmälda tjänsterna med undantag av fem tjänster som poliskonstapel i lönegrad Ca 15 samt att anmäla beslutets innehåll till länsstyrelsen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 23 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. B) beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt upptaga ärendet till avgörande denna dag, ehuru detsamma icke upptagits å föredragningslistan.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 230. **Kulturnämndens anmälan angående inköp av konstverk.**

Anmäldes och lades till handlingarna kulturnämndens skrivelse den 11 juni 1954, utvisande, att kulturnämnden med anledning av stadsfull-

mäktiges för nämnden den 29 oktober 1953, § 278, lämnde bemyndigande, inköpt oljemålningen "Havsvik" av konstnären Inge Schiöler för ett pris av 5.000 kronor.

§ 231. **Angående tillstånd för staden att taga i anspråk vissa låneöverskottsmedel.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 18 juni 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t bifallit ansökan från Västerås stad att ur stadens låneöverskottsfond taga i anspråk ett belopp av fyrtiosextusensexhundra kronor för bestridande delvis av kostnaderna för anläggande vid Hässlö vattenverk av dels mätarkammare m .m. dels brunn jämte pumpstation och ledningar.

§ 232. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 18 juni 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad upptaga *dels* ett 25-årigt lån å 78.500 kronor för vissa kostnader för exploatering av Skiljeboområdet, *dels* ett 20-årigt lån å 120.000 kronor för anläggande av avloppsledning, *dels* ett 30-årigt lån å 1.850.000 kronor för utförande av skolanläggning i kvarteret Dovhjorten (Skallbergsskolan), *dels* ett 20-årigt lån å 25.000 kronor för bestridande delvis av kostnaderna för vatten- och avloppsanläggningar för bostadsområde å Berghamra, *dels* ett 20-årigt lån å 40.000 kronor för bestridande delvis av kostnaderna för vatten- och avloppsanläggningar för område vid Marielund, *dels* ett 25-årigt lån å 180.000 kronor för anläggande av järnvägsspår m. m. *dels ock* ett 25-årigt lån å 371.000 kronor för vissa kostnader för exploatering av område öster om Malmaberg.

§ 233. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 9 juli 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad upptaga *dels* ett 20-årigt lån å 905.000 kronor för merkost-

nader för anläggande av snabbfilterverk vid Hässlö m. m., *dels* ett 20-årigt lån å 37.300 kronor för anordnande av transformatorstation, *dels* ett 20-årigt lån å 90.000 kronor för utläggande av elektrisk kabel, *dels* ett 30-årigt lån å 3.100.000 kronor för anläggande av fjärrvärmeledningar *dels ock* ett 25-årigt lån å 242.000 kronor för gatuarbeten inom områdena Norra Gideonsberg och Norra Skallberget.

§ 234. **Länsstyrelsens tillståndsbevis beträffande utskänkning av rusdrycker å Stora Hotellet.**

Anmäldes och lades till handlingarna Länsstyrelsens i Västmanlands län tillståndsbevis den 1 juli 1954, utvisande att länsstyrelsen meddelat Systemaktiebolaget i Västerås tillstånd att under tiden från och med den 1 september 1954 till och med den 30 september 1957 i Västerås stad bedriva årsutskänkning av spritdrycker och vin vid ett utskänkningsställe förlagt till Stora Hotellet.

§ 235. **Angående val av kommunala förtroendemän.**

Anmäldes och lades till handlingarna utdrag av samfällda rådhusrättens i Västerås protokoll den 7 juli 1954, § 6, utvisande att rådhusrätten icke funnit någon anledning förekomma att herr Wiktor Persson och elektrikern Stig Andersosn icke skulle vara behöriga att vara nämndemän vid rådhusrätten.

§ 236. **Motion angående uppförande av sommarstugor på Björnön för uthyrning.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade herrar Gösta Larsson och Hugo Ericsson hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta om företagande av en utredning om lämpligheten att på Björnön låta uppföra sommarstugor för uthyrning.

Stadsfullmktige beslöto remittera ärendet till parkstyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

§ 237. **Motion angående anslag för kostnader i samband med räddningsaktion.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade herr Börje Lundh hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att staden övertoge de direkta kostnaderna för räddningsaktion på grund av en seglingskatastrof i Mälaren i början av juni månad detta år.

Efter föredragning av motionen beslöto stadsfullmäktige, efter yrkande av herr Lundh, remittera ärendet till drätselkammaren.

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 6 september 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Börje Lundh *Erland Gustafson*

Offentligen uppläst den 6 september 1954; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 september 1954

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, Thorén, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, fru Larsson, herrar Ruben Karlsson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, fru Ekström, fru Johansson, herrar Strömberg, John Olsson, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson och Thorburn.

Frånvarande med giltigt förfall: Fru Berg, herrar J. Ruben Nyman, Lindqvist, fröken Jansson, herrar Brismar, Svensson, Engström, Edlund, Sjölin och fru Hofvander.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 238. **Avtäckning av porträtt över stadsfullmäktiges förutvarande ordförande.**

Avtäcktes och överlämnades till staden en av konstnären B. Selin utförd oljemålning av förre stadsfullmäktigeordföranden Gustaf Olssons porträtt.

§ 239. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Gunborg Johansson och herr John Olsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 11 oktober 1954 klockan 13.00.

§ 240. **Anslag för utökning av stadens telefonväxel.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 september 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utökning av stadens telefonväxel anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 176 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 241. **Anslag till utredningskostnader beträffande gymnastiksalar vid Herrgärds- och Korsängsskolan.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bevilja två förslagsanslag om vardera 8.000 kronor att disponeras till bestridande av utredningskostnader för gymnastiksalar dels vid Herrgärdsskolan, dels vid Korsängsskolan.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till bestridande av kostnad för utredning om gymnastiksalar vid Korsängsskolan anvisa ett förslagsanslag å 8.000 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i 1955 års stat samt *att* folkskolestyrelsens framställning i övrigt icke för närvarande skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 177 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 242. **Anslag för förhyrda skollokaler under år 1954.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om ett extra anslag å 24.750 kronor till bestridande av kostnaderna för förhyrda skollokaler under år 1954.

Genom utlåtande den 2 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas till ett belopp av 15.000 kronor genom beräknat statsbidrag och till ett belopp av 9.750 kronor av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 178 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 243. **Arvode till blåsorkesterns ledare.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1954 bevilja ett tilläggsanslag å 300 kronor att utgå till blåsorkesterns ledare för samspelsövningar samt att för år 1955 fastställa arvodet till blåsorkesterns ledare till 2.200 kronor och härför bevilja erforderliga medel.

Genom utlåtande den 2 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens förslag, *att* anslaget för år 1954 skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt anslaget för år 1955 upptagas till täckning i nämnda års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 179 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 244. **Återbesättande av befattning såsom kronokamrer och indragning i samband därmed av vissa sportler.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 september 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom kronokamrerare, och underställa valet länsstyrelsens prövning samt *att* efter nuvarande tjänsteinnehavares avgång från befattningen hittills utgående sportler skulle indragas till stadskassan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 245. **Central överenskommelse om barnträdgårdslärarinnornas löneförhållanden m. m.**

I skrivelse den 18 augusti 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna central överenskommelse av den 9 april 1954 mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Fackläraförbundet rörande löne- och anställningsförhållanden för barnträdgårdslärarinnor, att till följd härav de ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänsterna skulle från och med den 1 september 1954 vara placerade i lönegrad 9 med rätt för nuvarande tjänsteinnehavare att kvarstå i lönegrad 12 om så önskades enligt vad i skrivelsen anförts, att tillämpningen i övrigt av den centrala överenskommelsen skulle ske enligt i skrivelsen refererade grunder samt att från och med den 1 januari 1955 inrätta fem nya ordinarie tjänster såsom barnträdgårdslärarinna i lönegrad 9.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 181 ser. A och nr 32 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 246. **Grunder för beräkning av hyror och värmekostnader för vissa tjänstebostäder.**

Uti skrivelse den 18 augusti 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga i skrivelsen föreslagna grunder för beräkning av hyror och värmekostnader för vissa tjänstebostäder.

Genom utlåtande den 2 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 182 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 247. **Anslag för inköp av undervisningsmateriel och inventarier till Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolans tillbyggnad.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja dels ett anslag å 315.160 kronor till inköp av undervisningsmateriel och inventarier till Skallbergsskolan, dels ock ett anslag å 65.820 kronor till inköp av undervisningsmateriel och inventarier vid Jakobsbergsskolans tillbyggnad.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i 1955 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 183 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 248. **Yttrande över betänkande om proportionella val inom kommunala representationer m. m.**

Genom resolution den 28 juli 1954 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande remitterat 1950 års folkomröstnings- och valsättsutredningens betänkande VI om proportionella val inom kommunala representationer m. m.

Genom utlåtande den 2 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande åberopa vad drätselkammaren i skrivelsen anfört.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 15 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 184 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 249. **Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om tillstånd att å Stora Hotellet i Västerås få utskänka rusdrycker under utsträckt tid.**

Genom resolution den 9 september 1954 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om medgivande att utskänkning av rusdrycker å Stora Hotellet i Västerås under tiden till och med den 30 september 1957 finge fortgå till klockan 24.

Centralpolisen hade i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt framställningen.

Nykterhetsnämnden hade genom yttrande den 10 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla framställningen under förutsättning att serveringen av rusdrycker upphörde klockan 23.30.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 15 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 185 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 250. **Ansökningar av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka.**

Genom resolution den 13 juli 1954 hade poliskammaren till nykterhetsnämnden för yttrande överlämnat trenne framställningar från Västerås Kaféaktiebolag dels om förlängt tillstånd tills vidare under tre år från den 1 oktober 1954 att bedriva utskänkning av pilsnerdricka inom bolagets nuvarande lokaler med adress nr 6—8 vid Stora gatan i Västerås, dels om tillstånd att idka utskänkning av pilsnerdricka under oktrojperioden från och med den 1 oktober 1954 inom fastigheten, tomterna 3 och 4 i

kvarteret Mina, dels ock om tillstånd att under samma tid idka utskänkning av pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten tomten nr 7 i kvarteret Knut.

Nykterhetsnämnden hade genom utlåtande den 31 augusti 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade genom yttrande den 13 juli 1954 likaledes tillstyrkt bifall till framställningen på vissa i utlåtandet närmare angivna villkor.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 15 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* på de av poliskammaren angivna villkor hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Västerås Kaféaktiebolags ansökan om tillstånd till fortsatt utskänkning av pilsnerdricka i bolagets lokaler i fastigheten Stora gatan 6—8 från och med den 1 oktober 1954.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 251. **Val av stadsdistriktsläkare.**

Stadsfullmäktige hade den 24 juni 1954 beslutat inrätta en ny befattning såsom stadsdistriktsläkare i staden.

Sedan magistraten författningsenligt förklarat befattningen ifråga till ansökan ledig, hade före ansökningstidens utgång följande sökande anmält sig till befattningen, nämligen

bitr. lasarettsläkaren Arthur Tjellström, Norrköping,
leg. läkaren Gunnar Valfrid Lilja, Ramsberg,
leg. läkaren Johan Anders Fex, Hudiksvall,
leg. läkaren Levi Herman Bideman, Trelleborg,
leg. läkaren Sten Harald Jacobson, Boden,
prov.-läkaren Josef Erik Ernerot, Kolbäck,
leg. läkaren Tage Vilhelm Arvidson, Gävle,
leg. läkaren Bengt Eriksson, Göteborg,
leg. läkaren Nils Axel Gustaf Gewalli, Örebro.

Samtliga sökande hade av Kungl. Medicinalstyrelsen den 3 september 1954 förklarats behöriga till tjänsten.

Hälsovårdsnämnden hade i yttrande den 6 september 1954 på anförda skäl av sökandena i nu nämnd ordning uppfört på förslagsrum:

1) bitr. lasarettsläkaren Arthur Tjellström, Norrköping,
2) provinsialläkaren Gunnar Valfrid Lilja, Ramsberg,
3) förste underläkaren Sten Harald Jacobson, Boden.

Hälsovårdsnämnden hade därvid givit förord åt Lilja.

Emot hälsovårdsnämndens beslut att uppställa Tjellström i första förslagsrummet och Lilja i andra förslagsrummet hade reservation anförts av ledamoten Snöborgs med instämmande av vice ordföranden Erik Berglind och ledamoten Klingvall, vilka velat uppställa Lilja i första förslagsrummet med förord för honom och Tjellström i andra förslagsrummet.

Magistraten hade med överlämnande av ansökningshandlingarna och hälsovårdsnämndens yttrande i skrivelse den 8 september 1954 för sin del uppfört Tjellström i första förslagsrummet, Lilja i andra förslagsrummet och leg. läkaren Nils Axel Gustaf Gewalli, Örebro, i tredje förslagsrummet.

Genom utlåtande den 15 september 1954 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till innehavare av ifrågavarande nyinrättade ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare i staden utse provinsialläkaren Gunnar Valfrid Lilja, Ramsberg.

Beredningsutskottets beslut hade fattats med sex röster mot två, de senare avgivna för ett av ledamoten, fru Karin Kjelldahl framställt yrkande om bifall till magistratens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 187 ser. A) och sedan antecknats att biträdande lasarettsläkaren Arthur Tjellström i en till stadsfullmäktige den 29 september 1954 inkommen skrivelse återkallat sin ansökan, beslöto stadsfullmäktige med acklamation till innehavare av ifrågavarande befattning som stadsdistriktsläkare utse provinsialläkaren Gunnar Valfrid Lilja, Ramsberg.

§ 252. **Val av kommunal förtroendeman.**

Vid sammanträde den 28 maj 1954 hade stadsfullmäktige uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till direktören Oscar Hellman såsom nämndeman vid rådhusrätten i Västerås.

Rådhusrätten hade genom beslut den 20 maj 1954 på herr Hellmans framställning entledigat honom från uppdraget ifråga.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 15 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till nämndeman efter herr Hellman för en tid av sex år räknat från dagen för stadsfullmäktiges val utse ombudsmannen Nils Holmer, Västerås, samt *att* underställa valet rådhusrättens prövning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 188 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 253. **Val av kommunal förtroendeman.**

Kontorschefen Einar Keijser hade i skrivelse den 23 juli 1954 hemställt om entledigande från uppdraget såsom överförmyndare i Västerås distrikt.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 15 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna herr Keijsers avsägelse samt *att* till överförmyndare efter herr Keijser för tiden intill 1956 års utgång utse avsynaren Martin Holmberg.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 254. **Markbyte med Philipssons Automobilaktiebolag.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 september 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna förslag till bytesavtal mellan staden å ena, samt Philipssons Automobilaktiebolag, å andra sidan, samt uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för avtalets genomförande, *att* för bestridande av köpeskillingen för den av staden förvärvade stadsägan 1828 anvisa ett anslag å 105.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden samt *att* köpeskillingen för den av staden försålda tomten Stämjärnet nr 1, 230.000 kronor, skulle tillföras samma fond.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 255. **Anslag för kulvertering av dike över kvarteret Stämjärnet.**

I skrivelse den 16 september 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för kulvertering av dike över kvarteret Stämjärnet anvisa ett anslag å 60.000 kronor att täckas med 30.000 kronor av försäljningsmedelsfonden och med 30.000 kronor av i åres stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 191 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 256. **Anslag för inhägnad kring vattenverkets anläggningar vid Hässlö m. m.**

Uti skrivelse den 24 augusti 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av staket kring vattenverkets anläggningar vid Hässlö samt för planering

och iordningställande av det inhägnade området samt vägar inom detsamma anvisa 105.000 kronor "att beaktas vid uppgörande av bokslutet för år 1954".

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i 1955 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 192 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 257. **Anslag för transformatorstation i kvarteret Blåklinten.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 24 augusti 1954 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för transformatorstation i kvarteret Blåklinten anvisa 40.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 16 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja ifrågavarande anslag att täckas av låneöverskottsmedelsfonden samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd att anlita fondens medel i detta syfte.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 258. **Ändring av "Villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma".**

I skrivelse den 24 augusti 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att med ändring av punkt 4 a i gällande villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till desamma, grundavgiften höjdes från 150 kronor till 300 kronor och att bidraget till kostnaderna för regnvattenledningar höjdes från 30 öre per kvm. till 50 öre per kvm. ekvivalent tomtyta, räknat från den 1 januari 1955.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens förslag .

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 259. **Fråga om överförande på ordinarie stat av extra befattningar som biträdande arkitekt, biträdande byggnadsinspektör och kartriterska vid byggnadsnämnden.**

I skrivelse den 19 juni 1954 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att uppföra den extra biträdande byggnadsinspektörstjänsten å stadsarkitektkontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 23, att uppföra en av de extra arkitekttjänsterna å stadsplanekontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 30, att uppföra den extra kartritersketjänsten å stadsplanekontoret på ordinarie stat i lönegrad 10 samt att beträffande samtliga tre tjänster överföringarna på ordinarie stat skulle ske från och med den 1 januari 1955.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 uppföra på ordinarie stat dels den extra biträdande byggnadsinspektörstjänsten med placering i lönegrad 23, dels ock en av de extra arkitekttjänsterna å stadsplanekontoret i lönegrad 29 samt att bordlägga frågan om överförande av en extra kartritersketjänst till ordinarie stat.

Genom utlåtande den 16 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1955 uppföra den extra biträdande byggnadsinspektörstjänsten å stadsarkitektkontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 23, *att* från och med den 1 januari 1955 uppföra en av de extra arkitekttjänsterna å stadsplanekontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 29 samt *att* byggnadsnämndens framställning i vad den avsåge uppförande av en extra kartritersketjänst å ordinarie stat för närvarande icke skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 260. **Uppförande av befattningen som byggnadsintendent på ordinarie stat samt uppflyttning av befattningen som stadsingenjör i högre lönegrad.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 februari 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1954 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 36 såsom byggnadsintendent.

I anslutning till förda förhandlingar hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 18 augusti 1954 föreslagit stadsfullmäktige besluta att befattningen som stadsingenjör skulle flyttas från lönegrad 35 till lönegrad 36 med personlig placering för nuvarande tjänsteinnehavaren i lönegrad 37 räknat från och med den 1 januari 1954 samt att inrätta en befattning på ordinarie stat i lönegrad 37 såsom byggnadsintendent med giltighet från och med den 1 januari 1954.

Byggnadsnämnden hade genom utlåtande den 21 augusti 1954 beträffande stadsingenjörstjänsten tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Drätselkammaren hade i yttrande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 196 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 261. Anslag för regnvattenledning från Eriksgatan till Kristinagatan.

I skrivelse den 24 augusti 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggande av regnvattenledning från Eriksgatan till Kristinagatan anvisa 270.000 kronor av skattemedel.

Genom utlåtande den 16 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande regnvattenledning anvisa ett anslag å 270.000 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning av skattemedel i 1955 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 197 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 262. Omändring av befattning som förste biblioteksassistent vid stifts- och landsbiblioteket till en befattning som förste bibliotekarie vid samma bibliotek.

I skrivelse den 21 juni 1954 hade styrelsen för stifts- och landsbiblioteket hemställt att nuvarande befattningen såsom förste biblioteksassistent vid biblioteket ändrades till en befattning såsom förste bibliotekarie i lönegrad 27 eller alternativt till en befattning som andre bibliotekarie i lönegrad 24 med rätt för befattningshavaren att åtnjuta ett personligt lönetillägg av sådan storlek, att lönen bleve lika hög som slutlönen för de statliga amanuenserna.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 ändra befattningen ifråga till en befattning såsom bibliotekarie i lönegrad 24.

Genom utlåtande den 16 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 ändra befattningen som förste biblioteksassistent till en befattning såsom förste bibliotekarie i lönegrad 27 vid stifts- och landsbiblioteket.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Thorén med instämmande av herrar Engdahl och Bååth, att befattningen ifråga skulle omändras till en befattning såsom bibliotekarie i lönegrad 25, medan herr Gustaf Olsson med instämmande av fröken Anna Carlsson samt herrar Pers och Erik Pettersson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan drätselkammarens förslag och herr Thoréns yrkande. Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla drätselkammarens förslag.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 30 jaröster mot 17 nejröster, de senare avgivna för bifall till herr Thoréns yrkande, beslöto bifalla drätselkammarens förslag i ärendet. En ledamot avstod från att rösta.

§ 263. Uppförande av en extra befattning som biblioteksassistent vid stifts- och landsbiblioteket å ordinarie stat.

Uti skrivelse den 21 juni 1954 hade styrelsen för stifts- och landsbiblioteket på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen som barn- och ungdomsbibliotekarie vid biblioteket gjordes till ordinarie från och med den 1 januari 1954.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 oktober 1954 uppföra ifrågavarande extra befattning på ordinarie stat i lönegrad 19 med placering på avdelningen för barn- och ungdomsbibliotek.

Genom utlåtande den 16 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 199 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 264. **Uppflyttande av ordinarie befattning som biblioteksbiträde från lönegrad 7 till lönegrad 8 samt inrättande av en ordinarie biblioteksbiträdesbefattning i lönegrad 8.**

I skrivelse den 14 juli 1954 hade styrelsen för stifts- och landsbiblioteket i Västerås hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att i början av år 1955 få inkomma med ytterligare äskanden angående eventuella nya befattningar under detta år, att vid denna tidpunkt få dessa petita av stadsfullmäktige vederbörligen prövade, att den ordinarie biblioteksbiträdestjänsten i lönegrad 7 uppflyttades till lönegrad 8 samt att den extra biblioteksbiträdesbefattningen med avlöning enligt "lönegrad 7" ombildades till en ordinarie befattning i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 uppflytta en ordinarie biblioteksbiträdestjänst från lönegrad 7 till lönegrad 8 samt att överföra en biblioteksbiträdesbefattning från extra till ordinarie stat med placering i lönegrad 8, likaledes från den 1 januari 1955.

Drätselkammaren hade i yttrande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 265. **Inrättande av en befattning såsom extra biblioteksbiträde å stifts- och landsbibliotekets ungdomsavdelning.**

Styrelsen för stifts- och landsbiblioteket hade i skrivelse den 14 juli 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att en extra tjänst såsom biblioteksbiträde vid stifts- och landsbibliotekets ungdomsavdelning i löneklass 7 inrättades från och med den 1 januari 1955.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 201 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 266. **Central överenskommelse angående brandpersonalens löne- och anställningsförhållanden.**

Uti skrivelse den 18 augusti 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna stadsförbundets överenskommelse om löne- och anställningsförhållanden för yrkesbrandkårer samt att i följd härav uppflytta befattningarna så-

som brandman från lönegrad 14 till lönegrad 15, befattningarna såsom brandförman från lönegrad 16 till lönegrad 17 och befattningarna såsom brandmästare från lönegrad 18 till lönegrad 19 räknat från och med den 1 januari 1954.

Brandstyrelsen hade i häröver den 13 september 1954 avgivet yttrande med påpekande av vissa olägenheter, som följde med överenskommelsen, förklarat sig icke motsätta sig godkännande av överenskommelsen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 202 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 267. **Inrättande av ytterligare en befattning som ordinarie kontorsbiträde vid magistraten och rådhusrätten.**

I skrivelse den 28 juni 1954 hade magistraten på anförda skäl hemställt att vid magistraten och rådhusrätten från och med den 1 januari 1955 inrättades ytterligare en befattning som ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 18 augusti 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla magistratens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 203 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 268. **Uppförande av befattning som extra hälsovårdsinspektör på ordinarie stat.**

I skrivelse den 9 juli 1954 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från den 1 januari 1955 uppföra befattningen som extra hälsovårdsinspektör på ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 augusti 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 16 september samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hälsovårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 204 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 269. **Inrättande av ny ordinarie befattning såsom hemvårdarinna.**

I skrivelse den 2 juli 1954 hade hemhjälpsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1955 inrätta en befattning såsom heltidsanställd hemvårdarinna i lönegrad 7.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 18 augusti 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 16 september samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hemhjälpsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 205 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 270. **Omändring av befattning såsom avläsarförman vid tekniska verken till befattning som föreståndare för avläsningskontoret vid verket.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 6 september 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från den 1 januari 1955 omändra befattningen som avläsarförman till tjänst såsom föreståndare för avläsningskontoret vid verket med placering i lönegrad 18.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 9 september 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 206 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 271. **Avförande av befattning som mätaravläsare vid tekniska verken från stadens lönestat.**

I skrivelse den 24 augusti 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att avföra en befattning såsom mätaravläsare vid tekniska verken från stadens lönestat.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 9 september 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 207 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 272. **Avförande från lönestaten av befattning som maskinist vid båttrafiken.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 september 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avföra befattningen såsom maskinist vid stadens båttrafik från lönestaten.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 273. **Inrättande av en extra assistenttjänst hos nykterhetsnämnden**

I skrivelse den 22 juni 1954 hade nykterhetsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville inrätta en ny befattning i löneklass 16 på extra stat vid socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård från och med den 1 augusti 1954.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 oktober 1954 inrätta en extra assistenttjänst vid socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H .nr 209 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 274. **Inrättande av ytterligare en extra assistentbefattning hos nykterhetsnämnden.**

I skrivelse dagtecknad i augusti 1954, hade nykterhetsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta ytterligare en befattning som extra assistent i löneklass 16 vid socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård samt att uppflytta nuvarande befattningen som inspektör från lönegrad 19 till lönegrad 21.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att avslå framställningen om inrättande av ytterligare en extra assistentbefattning samt att bordlägga frågan om lönegradsuppflyttning för inspektören.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå nykterhetsnämndens framställning om inrättande av ytterligare en extra assistentbefattning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 210 ser. A) och sedan herrar Eriksson och Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 275. **Inrättande av vissa nya ordinarie befattningar vid socialvården m. m.**

I skrivelse dagtecknad i augusti 1954 hade socialvårdsdelegationen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1955 dels uppflytta en befattning som kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån till befattning som kanslibiträde på ordinarie stat i lönegrad 11, dels uppflytta en befattning vid byrån som ordinarie skrivbiträde till befattning som ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8, dels omändra en befattning som extra skrivbiträde till befattning som ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8, dels ock inrätta ytterligare två ordinarie befattningar som kontorsbiträde, varav en å socialvårdsbyråns kansli och en på avdelningen för nykterhetsvård.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 9 september 1954 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 hos nykterhetsnämnden med placering å socialvårdsbyrån.

Genom utlåtande den 16 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt *att* socialvårdsdelegationens framställning i övrigt icke för närvarande skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 211 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 276. **Inrättande av vissa nya ordinarie befattningar hos barnavårdsnämnden.**

I en i augusti 1954 dagtecknad skrivelse hade barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville med verkan från och med den 1 januari 1955 besluta att inrätta en ordinarie befattning som barnavårdsinspektör, manlig, i lönegrad 19, att inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom barnavårdsman i lönegrad 17, att inrätta en ordinarie befattning som assistent i lönegrad 17 å socialvårdsbyråns avdelning för allmäna barnbidrag m. m. samt att indraga nuvarande arvodesbefattningen såsom föreståndare å sistnämnda avdelning.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 9 september 1954 tillstrykt stadsfullmäktige besluta att bifalla barnavårdsnämndens framställning samt att lönegradsplaceringarna skulle gälla under de förbehåll, som stadsfullmäktige godkänt den 28 augusti 1952, § 200.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 212 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 277. **Fråga angående dels arvodet till rektor för folkskolans högstadier dels inrättande av tre tillsynslärartjänster.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1955 fastställa arvodet till rektor för folkskolans högstadier till 2.800 kronor per år, att medge inrättande av tre tillsynslärartjänster från den 1 juli 1955 med arvoden enligt bestämmelser, som godkänts av Svenska Stadsförbundet och folkskollärarförbunden samt att bevilja erforderliga anslag — kronor 2.800:— till avlönande av rektor för folkskolans högstadier och kronor 1.740:— till avlönande av tillsynslärare.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 9 september 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 213 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 278. **Arvode till filmarkivarien vid folkskolorna.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att arvodet till skolfilmarkivarien finge utgå med kronor 6:75 per läraravdelning under det kalenderår arvodet avsåge samt att för 1955 beviljades ett förslagsanslag å 1.800 kronor för detta ändamål.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 9 september 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 214 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 279. **Höjning av arvodena till kuratorerna vid folkskolan.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 10 augusti 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1955 fastställa arvodet till folkskolans manlige kurator till 1.500 kronor och till dess kvinnliga kurator till 1.000 kronor samt att bevilja härför erforderliga medel.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt bifall till folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens framställning samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas i 1955 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 215 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 280. **Inrättande av ordinarie skolsköterskетjänst och indragande av den extra befattningen som skolsköterska.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att med indragande av den nuvarande extra skolsköterskетjänsten från och med den 1 juli 1955 inrätta en ordinarie skolsköterskетjänst i lönegrad 14.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 9 september 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 216 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 281. **Anslag till avlönande av bibliotekarie vid Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolan.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 10 augusti 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1955 bevilja anslag om 1.150 kronor till avlönande av två bibliotekarier vid Skallbergsskolan respektive Jakobsbergsskolan.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 9 september 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 217 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 282. **Angående rätt för innehavaren av den nya stadsdistriktsläkartjänsten att räkna tjänsteår lika med civil läkare i statens tjänst.**

I skrivelse den 6 september 1954 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t göra fram-

ställning om rätt för innehavare av den nyinrättade stadsdistriktsläkartjänsten att vid befordran räkna tjänsteår lika med civil läkare i statens tjänst.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 218 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 283. **Anslag för utställningen "Flaskan och Narren".**

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 10 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att anvisa ett anslag å 2.500 kronor för visning av utställningen "Flaskan och Narren" i Västerås under tiden 10—14 november 1954 samt att för upplåtande av lokal åt utställningen anvisa ett anslag å 600 kronor.

Genom utlåtande den 16 september 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa de begärda anslagen å sammanlagt 3.100 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt nykterhetsnämnden att undersöka möjligheten att erhålla statsbidrag för utgiften ifråga samt i förekommande fall till vederbörande statliga myndighet ingiva ansökan härom.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 219 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 284. **Kungl. Maj:ts utslag å besvär angående anslag till avdelning 100 av Svenska Byggnadsarbetareförbundet för utgivande av jubileumsskrift.**

Anmäldes och lades till handlingarna Regeringsrättens utslag den 7 september 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t ej funnit skäl göra ändring i länsstyrelsens i Västmanlands län den 22 december 1953 meddelade utslag angående filosofie doktorn Mogens Matells besvär över stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1953 beträffande anslag till avdelning 100 av Svenska Byggnadsarbetareförbundet för utgivande av jubileumsskrift.

§ 285. **Fastställelse å förslag till stadsplan för område sydost om Skiljebo.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 10 september 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt förslag till ändring av stadsplan för ett område sydost om Skiljebo.

§ 286. **Länsstyrelsens skrivelse angående antagande av personalstat för Västerås stads polisdistrikt.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län skrivelse den 14 september 1954, utvisande att stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1954 om antagande av personalstat för Västerås stads polisdistrikt från och med den 1 juli 1954, icke föranlett någon erinran från länsstyrelsens sida.

§ 287. **Avsägelse från uppdragen såsom suppleant i drätselkammaren och byggnadsnämnden.**

I skrivelse den 25 september 1954 hade ombudsmannen K. E. Nyberg avsagt sig uppdragen såsom suppleant i drätselkammaren och byggnadsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna avsägelsen, *dels ock* anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till herr Nyberg i drätselkammaren och byggnadsnämnden.

§ 288. **Tack för hedersuppvaktning.**

Framförde herr förste vice ordföranden sitt tack till stadsfullmäktige för den uppvaktning, som kommit honom till del på hans 70-årsdag.

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 11 oktober 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Gunborg Johansson *John Olsson*

Offentligen uppläst den 11 oktober 1954; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 oktober 1954

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herrar Åke Johansson, Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, fru Schörling, fru Larsson, herrar Milbers, Råberg, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson, Edlund, Sjölin, Thorburn och fru Hofvander.

Frånvarande med giltigt förfall: Fröken Anna Carlsson, herrar John Johansson, Ruben Karlsson, Gustaf Nyman och Gösta Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 289. **Parentation över Ingeborg Jansson.**

Erinrade herr ordföranden om att sedan stadsfullmäktiges sista sammanträde stadsfullmäktigeledamoten Ingeborg Jansson gått ur tiden, och framhöll den gagnerika insats, den avlidna nedlagt i fråga om flickskolan såväl i egenskap av dess rektor som inom stadsfullmäktiges krets, samt lyste frid över hennes minne.

§ 290. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Svensson och Strömberg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 8 november 1954 klockan 13.00.

§ 291. **Byggnadstekniska byråns årsberättelse för år 1953.**

Föredrogs byggnadstekniska byråns årsberättelse för år 1953. (S. H. nr 34 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 292. **Anslag för automatiskt brandalarm i Badelunda ålderdomshem.**

I skrivelse den 16 september 1954 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för installation av automatiskt brandalarm i Badelunda ålderdomshem anvisa ett förslagsanslag å 3.100 kronor.

Genom utlåtande den 7 oktober 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 220 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 293. **Förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Gere.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 oktober 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor förvärva tomten nr 1 i kvarteret Gere, och att vidtaga alla åtgärder för förvärvets genomförande samt *att* köpeskillingen, 300.000 kronor, skulle täckas av allmänna investeringsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 221 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 294. **Ändringar i bestämmelserna angående formerna för inköp av konst till Västerås.**

I skrivelse den 10 september 1954 hade kulturnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att antaga vissa ändringar i bestämmelserna angående formerna för inköp av konst till Västerås stad.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kulturnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 222 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 295. **Höjningar i stadens hamntaxa.**

I skrivelse den 1 oktober 1954 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att uppdraga åt styrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse å vissa höjningar i stadens hamntaxa med giltighet från och med den 1 januari 1955 till och med den 31 december 1955.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna de föreslagna höjningarna i stadens hamntaxa att gälla från och med den 1 januari 1955 till med utgången av samma år samt *att* uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse å nämnda beslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 296. **Ansökan av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka i fastigheterna Mina 3 o. 4 samt Knut nr 7.**

Genom resolution den 13 juli 1954 hade poliskammaren till nykterhetsnämnden för yttrande överlämnat framställningar från Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd att under oktrojperioden från och med den 1 oktober 1954 dels i fastigheten, tomterna 3 och 4 i kvarteret Mina, dels i fastigheten tomten nr 7 i kvarteret Knut idka utskänkning av pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden hade genom utlåtande den 31 augusti 1954 tillstyrkt bifall till framställningen under förutsättning att lokalerna inrättades efter Normatyp, på sätt kafébolaget föreslagit.

Mot nämndens beslut hade reservation anförts av ledamöterna herrar Ericsson och Sjölin, vilka hävdat att *ett* utskänkningsställe vore tillfyllest om detta vore tillräckligt stort för att utan svårighet mottaga det antal kunder, som nu frekventerade restaurant Mimer, och dessutom ett större antal spisande gäster.

Poliskammaren hade genom utlåtande den 13 juli 1954 tillstyrkt ansökan om utskänkning i de nya lokalerna, därvid förutsattes att den nuvarande utskänkningen i fastigheten Stora gatan 6—8 snarast möjligt nedlades.

I ärendet hade vidare inkommit en skrivelse, dagtecknad den 15 september 1954 av företrädare för respektive postverket, affärsmännen och frikyrkliga intressen, vari på närmare anförda skäl kritik riktades mot förslaget att förlägga en utskänkningsrörelse av förevarande slag i fastigheten Knut nr 7.

Västerås nykterhetsförbund hade slutligen i en den 11 oktober 1954 dagtecknad skrivelse inlagt sin protest mot att inom staden över huvud taget inrättades flera s. k. ölhallar, d. v. s. sådana ställen, där enbart öl utan mattvång serverades.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 13 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Västerås Kaféaktiebolags framställningar om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka i fastigheterna Mina 3 och 4 samt Knut nr 7 på de av polis-kammaren och nykterhetsnämnden angivna villkor.

Mot beredningsutskottets förslag hade reservation anförts av herr Leontein, fru Kjelldahl samt herrar Ericsson och Nordin, vilka av olika skäl funnit fastigheten Knut nr 7 olämplig för ifrågavarande ändamål och i anledning härav endast velat tillstyrka bifall till utskänkningen i fastigheten Mina 3 och 4.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 224 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr andre vice ordföranden med instämmande av herrar Engdahl, Erik Pettersson, Lindqvist, Grip, Gustaf Olsson och fru Hall att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen ville tillstyrka bifall till Västerås Kaféaktiebolags framställningar om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka i fastigheterna Mina 3 och 4 samt Knut nr 7 på de av poliskammaren och nykterhetsnämnden angivna villkor; beträffande utskänkningen i fastigheten Knut nr 7 dock under förutsättning att utskänkningslokalen vore belägen vid och hade ingång endast från Smedjegatan. Herr förste vice ordföranden med instämmande av herrar Nyström, Hugo Ericsson, Sjölin, Karl Pettersson och Lundh yrkade bifall till det av reservanterna inom beredningsutskottet framförda förslaget. Herr Lundberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag i oförändrat skick, varjämte herr Edlund yrkade, att ärendet skulle återremitteras till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förnyad utredning.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition mellan å ena sidan herr Edlunds återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härvid utan omröstning i enlighet med sistnämnda yrkande.

Vidare beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, att tillstyrka bifall till kafébolagets framställning i vad avsåge utskänkningen inom fastigheterna Mina nr 3 och 4 på de av poliskammaren och nykterhetsnämnden angivna villkor.

Härefter ställdes proposition mellan beredningsutskottets av herr Lund-

berg omfattade yrkande samt herr andre vice ordförandes och herr förste vice ordförandes yrkande angående utskänkningen inom fastigheten Knut nr 7.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla herr andre vice ordförandens yrkande.

Sedan i anledning härav votering begärts, framställdes proposition mellan vilketdera av beredningsutskottets förslag och herr förste vice ordförandens yrkande, som skulle upptagas såsom kontraproposition mot herr andre vice ordförandens yrkande i huvudvoteringen.

Herr ordföranden fann att stadsfullmäktige beslutat såsom kontraproposition upptaga herr förste vice ordförandens yrkande.

Votering begärdes ånyo, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 34 nejröster och 20 jaröster, de sistnämnda avgivna för bifall till herr förste vice ordförandens yrkande, beslöto såsom kontraproposition i huvudvoteringen uppställa beredningsutskottets förslag.

Vid härvid företagen votering emellan å ena sidan herr andre vice ordförandens yrkande och å andra sidan beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige med 35 jaröster mot 3 nejröster att bifalla förstnämnda yrkande. 16 ledamöter avstodo från att rösta.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att tillstyrka bifall till kafébolagets framställningar om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka i fastigheterna Mina 3 och 4 samt Knut nr 7 på de av poliskammaren och nykterhetsnämnden angivna villkor; beträffande utskänkning i fastigheten Knut nr 7 dock under förutsättning att lokalen vore belägen vid och hade ingång endast från Smedjegatan.

Fru Kjelldahl, fru Andrén och fru Ekström samt herrar förste vice ordföranden, Lundh, Nyström, Karl Pettersson, Thorburn, Sjölin, Edlund, Brismar, Bååth och Wässman reserverade sig mot stadsfullmäktiges beslut för bifall till herr förste vice ordförandens yrkande.

§ 297. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 oktober 1954 framfört förslag angående efterträdare till f. drätseldirektören Theofil Öberg, vilken avlidit, (S. H. nr 225 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i badhusstyrelsen efter herr Öberg för tiden intill 1954 års utgång utse den nuvarande suppleanten, fastighetsförvaltaren Sten Wennerholm, samt till ny suppleant efter herr Wennerholm för samma tid utse byggnadsingenjören Bernt Hermansson.

§ 298. **Val av kommunala förtroendemän.**

Vid sammanträde den 30 september 1954 hade stadsfullmäktige beslutat anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till ombudsmannen K. E. Nyberg, vilken i skrivelse den 25 i samma månad avsagt sig sina uppdrag såsom suppleant i drätselkammaren och byggnadsnämnden.

Beredningsutskottet hade genom yttrande den 13 oktober 1954 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till suppleant i drätselkammaren efter herr Nyberg för tiden intill 1955 års utgång utse muraren Erik Svensson samt *att* till suppleant efter herr Nyberg i byggnadsnämnden för tiden intill 1954 års utgång utse mätningsmannen Seth Häggbom, Strängnäsgatan 2, Västerås.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 226 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 299. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 oktober 1954 framfört förslag angående efterträdare till f. landssekreteraren Ernst Holmqvist, vilken avlidit, (S. H. nr 227 ser A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* till ny ledamot i idrottsstyrelsen efter landssekreteraren Holmqvist för tiden intill 1955 års utgång utse nuvarande suppleanten, redaktören Carl-Anders Kindbladh samt *att* till ny suppleant efter herr Kindbladh för samma tid utse fabrikschefen Gunnar Roos, Lidmansvägen 3, Västerås.

§ 300. **Anslag för utläggning av stamkabel från transformatorstationen vid Hammarbacksvägen till transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan.**

I skrivelse den 11 oktober 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggning av 10 kV-stamkabel 3×120 mm² från transformatorstationen vid Hammarbacksvägen till transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan anvisa 87.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 14 oktober 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa det begärda anslaget att täckas av låneöverskottsmedelsfonden samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att anlita fondens medel i detta syfte.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 301. **Tilläggsanslag till läroverksbyggnaden.**

I skrivelse den 4 oktober 1954 hade läroverkets byggnadskommitté hemställt om tilläggsanslag med dels 500.000 kronor för läroverkets nybyggnad (gymnasiebyggnaderna), dels tillhopa 335.000 kronor för läroverkets äldre byggnader, dels ock 80.000 kronor för inventarier till sistnämnda byggnader.

Genom utlåtande den 14 oktober 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för läroverkets nya gymnasiebyggnad anvisa ett tilläggsanslag å 500.000 kronor att täckas av allmänna investeringsfonden samt *att* för de äldre läroverksbyggnaderna anvisa ett tilläggsanslag brutto å 385.000 kronor, varav 39.000 kronor finge täckas av reserverade medel å konto 15 G—160,1 underhåll av fastigheter samt 346.000 kronor av allmänna investeringsfonden ävensom *att* kommitténs framställning om anslag för inventarier till de äldre byggnaderna icke i detta sammanhang skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 302. **Förvärv av stadsägan nr 1885.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 oktober 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 88.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan 1885 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av allmänna investeringsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 303. **Förvärv av stadsägan 2987, 2988.**

I skrivelse den 14 oktober 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 30.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan 2987, 2988 samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder ävensom *att* köpeskillingen, 30.000 kronor, skulle upptagas till täckning i 1956 år stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 231 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 304. **Inrättande av en ordinarie befattning såsom tekniker å stadsplanekontoret.**

Uti skrivelse den 3 september 1954 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 19 såsom tekniker å stadsplanekontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 7 oktober 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 14 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 232 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 305. **Inrättande av en ordinarie befattning såsom förste montör vid vatten- och avloppsverket.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 24 maj 1954 hemställt att stadsfullmäktige ville från och med den 1 juli 1954 inrätta en ordinarie befattning såsom förste montör i lönegrad 15 vid vatten- och avloppsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 16 juni 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 15 såsom förste montör vid vatten- och avloppsverket.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 306. **Omändring av en befallningsmannatjänst vid lantbruket till en befattning som skogvaktare.**

I skrivelse den 1 juli 1954 hade lantegendomsnämnden på anförda skäll hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1955 omändra en befallningsmannatjänst vid lantbruket till en befattning som skogvaktare placerad i 15 lönegraden i den för staden gällande löneplanen.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 7 oktober 1954 samt drätselkammaren genom utlåtande den 14 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 234 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 307. **Ändrad personalorganisation för tekniska verken.**

I skrivelse den 21 september 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta en ordinarie befattning såsom förste byråingenjör i lönegrad 29 vid elverket, att ändra benämningen å befattningen såsom tekniska verkens chef från överingenjör till direktör, att inrätta en ny ordinarie befattning såsom överingenjör i lönegrad 36, allt från den 1 januari 1955 ävensom att befattningen såsom vattenverksingenjör vid nybesättning skulle i löne- och andra hänseenden jämställas med övriga verksingenjörstjänster.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 7 oktober 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 14 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 308. **Fråga om utökning av personalen på folkskoleexpeditionen.**

I skrivelse den 10 augusti 1954 hade folkskolestyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 oktober 1954 inrätta en ny ordinarie sekreteraretjänst i lönegrad 23, att från och med den 1 januari 1955 uppflytta skolkamrerstjänsten i lönegrad 25, att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie skolkamrersassistentbefattning med indragande av nuvarande bokhållarbefattningen, att från och med den 1 januari 1955 uppflytta tjänsten som extra fastighetsförvaltare i löneklass 28, att från och med den 1 januari 1955 inrätta en extra biträdande fastighetsförvaltartjänst i löneklass 21, att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie tjänst som fastighetsförman i lönegrad 17 med indragande av nuvarande befattningen som extra biträdande fastighetsförvaltare, att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 med indragande av befintlig skrivbiträdestjänst, att bevilja ett anslag å kronor 3.400 för år 1954 till avlönande av innehavare av föreslagen sekreterarebefattning, att bevilja erforderliga medel i enlighet med folkskolestyrelsens förslag till löne- och arvodesstat för år 1955 till anställande och avlönande av i skrivelsen angivna befattningshavare, samt att för år 1955 bevilja anslag å kronor 6.564 till avlönande av två halvtidsanställda skrivbiträden, det ena med uppgift att fullgöra jourtjänst å folkskoleexpeditionen, det andra att tjänstgöra å överlärarexpeditionen vid Gideonsbergsskolan.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 9 september 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 oktober 1954 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 23 såsom sekreterare, *att* lönen till folkskolornas på extra stat placerade fastighetsförvaltare finge utgå efter löneklass 27 från och med den 1 januari 1955, *att* från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde vid folkskoleexpeditionen, *att* anvisa det begärda anslaget till avlöning åt två halvtidsanställda skrivbiträden, *att* bordlägga de delar av framställningen som avsåge uppflyttning av skolkamreraretjänsten i högre lönegrad samt inrättande av en ordinarie befattning såsom skolkamrersassistent, en extra biträdande fastighetsförvaltartjänst och en ordinarie tjänst såsom fastighetsförman samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att tillsammans med folkskolestyrelsen och löne- och avtalsnämnden utreda frågan om den lämpligaste formen för förvaltningen av folkskolans fastigheter.

Vidare hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 7 oktober 1954 numera tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 inrätta en befattning på extra stat med lön enligt löneklass 20 såsom skolkamrersassistent å folkskoleexpeditionen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag enligt skrivelserna den 9 september och 7 oktober 1954.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) och sedan herr Grip yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 309. **Pension till skolstäderska.**

I skrivelse den 7 oktober 1954 hade löne- och avtalsnämnden efter framställning av folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 augusti 1954 tillerkänna skolstäderskan fru Eva Karolina Andersson pension med ett årligt grundbelopp å 670 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 310. **Pension till föreståndaren vid barnavårdsnämndens avdelning för allmänna barnbidrag.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 7 oktober 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna föreståndaren hos barnavårdsnämnden Karl Emil Ericsson pension från och med den 1 januari 1955 med ett årligt grundbelopp å 1.600 kronor.

Genom utlåtande den 14 oktober 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 238 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 311. **Ang. ordnande av stadens arkivväsen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 oktober 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga förslag till stadga för Västerås kommunala arkivväsen samt *att* från och med den 1 januari 1955 inrätta en befattning såsom stadsarkivarie i lönegrad 33.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 7 oktober 1954 för sin del tillstyrkt att befattningen såsom stadsarkivarie placerades i lönegrad 33 under förutsättning att för tjänsten uppställdes samma kompetenskrav, som vore eller kunde bliva föreskrivna för landsarkivarie.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A och 33 ser. B) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herr Thorburn återremiss av ärendet till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren varemot herr Gustaf Olsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Hedberg yttrade sig upplysningsvis.

Sedan proposition ställts mellan å ena sidan herr Engdahls återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Engdahls yrkande.

§ 312. **Anslag för utbyggnad av Västerås Omnibusbolags garage- och verkstadslokaler.**

Uti skrivelse den 7 oktober 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av bussverkstad och personalbyggnad för Västerås Omnibusaktiebolag i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 800.000 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle täckas till hälften genom lånemedel och till hälften genom allmänna investeringsfonden samt *att* upp-

draga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 400.000 kronor för bestridande av del av utgiften i fråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) och sedan herrar Thorburn, Gustaf Olsson och Brismar yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 313. **Förslag till livsmedelsordning för Västerås stad.**

Med skrivelse den 7 september 1954 hade hälsovårdsnämnden framlagt förslag till livsmedelsordning för Västerås stad och däri hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att antaga förslaget samt upphäva nu gällande föreskrifter angående mjölkhandeln, ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt, tillredning och försäljning av kött och fläsk samt charkuterivaror, ordningsföreskrifter för bageri- och konditoriyrkets utövande och ordningsföreskrifter angående handeln med färsk fisk samt vissa i speceributiker förekommande varor ävensom angående offentliga spisningsställen samt att underställa förslaget till livsmedelsordning och beslutet om upphävande av uppräknade föreskrifter länsstyrelsen för fastställelse.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 13 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herr Nyström att ärendet skulle återremitteras till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet för förnyat övervägande och hänsynstagande till de av konsumtionsföreningen i Västerås med omnejd anförda synpunkter, medan herrar Berglind och Klingvall yrkade bifall till beredningsutskottets förslag. Vidare yttrade sig herrar Strömberg, Erik Pettersson och andre vice ordföranden.

Sedan överläggningen avslutas beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet.

§ 314. **Förslag till budget för år 1955.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 11 oktober 1954 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 4 oktober 1954 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1955.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 13 oktober 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Handlingarna i ärendet föredrogos (S. H. nr 22 a och b samt 23 ser. B). Under därpå följande överläggning yrkade herr Lindqvist att skattesatsen skulle fastställas till kronor 8: 55 per skattekrona samt att den minskning å inkomstsidan, som härav bleve en följd, skulle kompenseras till ett belopp av 800.000 kronor genom en med samma belopp minskad avsättning till allmänna investeringsfonden och till återstående del genom motsvarande nedsättning av reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. Herr Engdahl med instämmande av herrar Strömberg, Pers och Gustaf Olsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick. Vidare yttrade sig herr Göthlin utan yrkande.

Härefter fattade först stadsfullmäktige utan omröstning nedan angivna beslut i ärendet.

ALLMÄN FÖRVALTNING.

Beslutade stadsfullmäktige i föreliggande skick godkänna drätselkammarens förslag till stat under titeln Allmän förvaltning.

RÄTTS- OCH ORDNINGSVÄSEN.

Magistrat och rådhusrätt.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa förslaget till stat för Magistrat och rådhusrätt med den ändringen *att* den interna hyran höjdes från 17.600 kronor till 30.500 kronor.

Polisväsen och fångvård.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna förslaget till stat för Polisväsen och fångvård med följande ändringar, nämligen *att* anslaget till löner till personal å ordinarie stat sänktes från 1.200.000 kronor till 1.151.000 kronor, *att* löner till övriga befattningshavare sänktes från 200.000 kronor till 110.000 kronor, *att* ett belopp om 1.500 kronor för sjukvård borttoges, *att* anslaget till löner och traktamenten under skolutbildningstid nedsattes från 40.000 kronor till 35.000 kronor, att anslaget för pensionsavgifter höjdes från 153.000 kronor till 350.000 kronor, *att* anslaget för förbrukningsinventarier sänktes från 13.500 kronor till 10.500 kronor, *att* anslaget för städning och renhållning

nedsattes från 21.000 kronor till 15.000 kronor, *att* under kapitalutgifter ett anslag för inköp av två stycken motorcyklar borttoges samt *att* anslag för inventarieanskaffning å 7.500 kronor tillades.

Statspolis.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till stat för denna deltitel.

Åklagarväsen.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat för Åklagarväsen.

Övriga ändamål.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick förslaget till stat under denna deltitel.

MANTALSSKRIVNINGS- OCH BESKATTNINGSVÄSEN.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna föreliggande förslag till budget för Mantalsskrivning- och beskattningsväsen, med följande ändringar beträffande exekutionsverkets statförslag, nämligen *att* anslaget för intern hyra sänktes från 4.400 kronor till 4.200 kronor samt *att* å inkomstsidan inkomsten av sportler höjdes från av magistraten beräknade 30.000 kronor till 35.000 kronor.

BYGGNADS- OCH STADSPLANSVÄSEN.

Stadsarkitektkontor.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna byggnadsnämndens statförslag under deltiteln Stadsarkitektkontor med följande ändringar, nämligen *att* anslaget för resor och traktamenten nedsattes från 3.500 kronor till 2.500 kronor, samt *att* å inkomstsidan avgiften för byggnadslov och protokollslösen höjdes från 45.000 kronor till 50.000 kronor.

Stadsplanekontor.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick antaga byggnadsnämndens förslag till stat under deltiteln Stadsplanekontor.

Stadsingenjörskontor.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa byggnadsnämndens statförslag med följande ändringar, nämligen *att* anslaget för intern hyra höjdes från 13.300 kronor till 14.300 kronor, *att* anslaget för pensionsavgifter nedsattes från begärda 50.000 kronor till 49.000 kronor, *att* anslaget för anskaffning av inventarier höjdes från av byggnadsnämnden beräknade 14.000 kronor till 15.000 kronor, samt *att* å inkomstsidan inkomsten av tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar o. dyl. höjdes från 70.000 kronor till 80.000 kronor.

FÖRSVARSVÄSEN.

Stadsfullmäktige godkände nu föreliggande förslag till stat under titeln Försvarsväsen med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar i staten för Civilförsvaret, nämligen *att* ett belopp tillades å 102.800 kronor avseende ränta på fasta tillgångar, *att* ett anslag å 1.000.000 kronor för skyddsrummet i Mariaberget tillades ävensom under kapitalinkomster tillades ett anslag å 4.667 kronor för stadens andel i fastighetsägarebidrag för skyddsrummet i Mariaberget.

BRANDFÖRSVAR.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa brandstyrelsens förslag till budget för Brandförsvar med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen *att* anslaget för löner till personal på ordinarie stat höjdes från av brandstyrelsen beräknade 453.000 kronor till 470.000 kronor, *att* anslaget för löner till extra och tillfällig personal sänktes från 99.000 kronor till 98.000 kronor, *att* anslaget för resor och traktamenten nedsattes från 1.500 kronor till 1.000 kronor, samt *att* en post å 2.700 kronor tillades utöver brandstyrelsens anslagsäskanden, vilken post avsåge å fasta tillgångar.

FASTIGHETSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa förslaget till stat under titeln Fastighetsförvaltning med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar i staten *dels beträffande deltiteln Jordbruksrörelse,* nämligen *att* anslaget för löner och arvoden höjdes från 60.000 kronor till 63.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Skogar,* nämligen *att* anslaget till fastighetsskatt nedsattes från 5.000 kronor till 2.500 kronor, *att* posten ränta på fasta tillgångar höjdes från av lantegendomsnämnden beräknade 8.000 kronor till

12.000 kronor samt *att* å inkomstsidan posten försäljning av skogsprodukter höjdes från 100.000 kronor till 120.000 kronor, *dels beträffande delTiteln Jordbruksfastigheter,* nämligen *att* anslaget för skatter sänktes från 17.000 kronor till 14.000 kronor, *att* räntan på fasta tillgångar höjdes från av nämnden beräknade 89.500 kronor till 126.000 kronor, *att* ett anslag å 75.000 kronor för renovering av mangårdsbyggnaden på Malma bortfördes, men att reserverade anslag å sammanlagt 42.800 kronor för restaurering av Nordanby gård omdisponerades att användas för restaurering av Malma herrgård, *att* anslaget å 25.000 kronor för underhåll av Kristiansborgs herrgårdsbyggnad överflyttades till budgettiteln 7 C, samt att under kapitalutgifter tillades ett belopp av 300.000 kronor för förvärv av Gryta egendom.

GATU- OCH PARKFÖRVALTNING.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna förslaget till stat under titeln Gatu- och parkförvaltning med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar i staten för *Parkförvaltning,* nämligen *att* anslaget till löner och arvoden sänktes från 102.800 kronor till 95.000 kronor, *att* anslaget för löner till kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid sänktes från av parkstyrelsen begärda 23.000 kronor till 20.000 kronor, *att* anslaget för kostnader för personalförsäkring höjdes från av parkstyrelsen begärda 4.000 kronor till 6.000 kronor, *att* anslaget för telefon, porto och annonser sänktes från 5.000 kronor till 4.000 kronor, *att* anslaget för förbrukningsinventarier sänktes från 13.000 kronor till 11.000 kronor, *att* anslaget för uppvärmning sänktes från 7.000 kronor till 6.000 kronor, *att* anslaget för underhåll av inventarier sänktes från begärda 13.500 kronor till 12.000 kronor *att* kontot 153,13 arbetslöner till kollektivanställd förråds- och verkstadspersonal minskades från begärda 26.500 kronor till 20.000 kronor men *att* i gengäld anslaget för löner till kollektivanställd månadsavlönad personal ökades med 8.000 kronor, samt *att* på inkomstsidan posten diverse rörelseintäkter höjdes från av styrelsen beräknade 7.000 kronor till 9.000 kronor.

HAMNFÖRVALTNING.

Stadsfullmäktige beslöto antaga hamnstyrelsens förslag till stat med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen *att* anslaget för underhåll av järnvägsspår nedsattes från 32.000 kronor till 30.000 kronor, *att* anslaget för pensionsavgifter minskades från begärda 67.000 kronor till 57.000 kronor, *att* anslaget för lön till kranskötare nedsattes

från 175.000 kronor till 165.000 kronor, *att* å inkomstsidan posten Kranhyror höjdes från 600.000 kronor till 620.000 kronor, *att* inkomstposten hamnavgifter för varor höjdes från 360.000 kronor till 370.000 kronor samt *att* posten bogsering och isbrytning höjdes från av styrelsen beräknade 90.000 kronor till 100.000 kronor.

KOMMUNIKATIONSFÖRETAG.

Stadsfullmäktige godkände i oförändrat skick föreliggande förslag till stat under titeln Kommunikationsföretag.

INDUSTRIELLA VERK.

Stadsfulmäktige beslöto godkänna förslaget till stat under titeln Industriella verk med följande av drätselkammaren föreslagen ändring *beträffande titeln Elektricitetsverk att* inkomsten av enskild strömförbrukning, som av styrelsen beräknats till 5.450.000 kronor höjdes till 5.600.000 kronor.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat under titeln Hälso- och sjukvård med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändring *beträffande deltiteln Allmän hälso- och sjukvård,* nämligen *att* anslaget för pensionsavgifter, som av hälsovårdsnämnden beräknats till 52.000 kronor höjdes till 58.000 kronor, och *beträffande deltiteln Folktandvård att* den interna hyresposten höjdes från 13.600 kronor till 16.060 kronor.

ALLMÄN HYGIEN.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna förslaget till stat under titeln Allmän Hygien med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar *beträffande dels deltiteln Vatten- och avloppsverk,* nämligen *att* under rubriken förvaltning anslaget för pensionsavgifter sänktes från 100.000 kronor till 98.000 kronor, *att* under rubriken Tillverkning tillades ett anslag å 105.000 kronor för inhägnad av vattenverkets område, *att* under titeln Distribution, anslaget för löner till extra personal höjdes från av verksstyrelsen beräknade 29.000 kronor till 40.000 kronor, *att* under kapitalutgifterna ett anslag å 500.000 kronor avseende delkostnad för utbyggnad av reningsverket sänktes till 300.000 kronor, *att* ett anslag å 85.000 kronor för kulvertledning tillades, *dels beträffande deltiteln Dagvattenledningar, att* under kapitalutgifter anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar

för gator och parker nedsattes från 300.000 kronor till 150.000 kronor, *att* ett anslag å 270.000 kronor för dagvattenledningar i Floragatan samt ett anslag å 100.000 kronor för dagvattenledningar i Kopparbergsvägen och Krutkällarvägen (delanslag) tillades, *dels beträffande deltiteln Renhållningsverk,* nämligen *att* anslaget för avlöning till tidavlönad kollektivanställd personal sänktes från 180.000 kronor till 160.000 kronor, *att* ett anslag å 200 kronor till sjukvård borttoges, *att* anslaget för kontorskostnader sänktes från begärda 2.000 kronor till 1.500 kronor, *att* anslaget för telefon, porto, och annonser sänktes från begärda 2.300 kronor till 2.000 kronor, att anslaget för inköp av latrinkärl sänktes från begärda 6.000 kronor till 5.000 kronor, *att* ett särskilt anslag för arbetsstudieutredning å 6.000 kronor bortfördes från denna stat, *att* anslaget för underhåll av fast egendom nedsattes från begärda 35.000 kronor till 30.000 kronor, *att* anslagen för underhåll av inventarier höjdes från 4.000 kronor till 5.000 kronor, samt *att* å inkomstsidan posten hämtningsavgifter höjdes från 275.000 kronor till 300.000 kronor, *dels ock beträffande deltiteln Varmbadhus,* nämligen *att* anslaget för pensionsavgifter sänktes från av badhusstyrelsen begärda 42.000 kronor till 36.000 kronor, *att* anslaget för bränsle och kraftström sänktes från 50.000 kronor till 45.000 kronor samt *att* å inkomstsidan posten badavgifter höjdes från 125.000 kronor till 130.000 kronor.

LIVSMEDELSHYGIEN OCH LIVSMEDLESTILLFÖRSEL.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till stat under Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSVERKSAMHET.

Folkskola och fortsättningsskola.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna folkskolestyrelsens förslag till stat med av drätselkammaren tillstyrkta ändringar *dels beträffande deltiteln Undervisning,* nämligen *att* anslaget till fri slöjdmateriel för flickor nedsattes från av folkskolestyrelsen begärda 28.000 kronor till 25.000 kronor, *att* anslaget för fri skolköksmateriel sänktes från 10.000 kronor till 9.000 kronor, samt *att* å inkomstsidan posten statsbidrag till lärarlöner höjdes från 3.200.000 kronor till 3.350.000 kronor, *dels beträffande titeln Socialpedagogiska anordningar att* anslaget för skolbad nedsattes från 3.000 kronor till 2.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Fastigheter och inventarier, att* anslaget för löner till tidavlönad kollektivanställd personal

under sjuk- och olycksfallstid nedsattes från begärda 4.000 kronor till 3.000 kronor, att en viss justering skedde å lönestaten, *att* anslaget för pensionsavgifterna nedsattes från 37.000 kronor till 34.000 kronor, *att* anslaget för förbrukningsinventarier sänktes från 24.000 kronor till 22.000 kronor, *att* anslaget för underhåll av byggnader sänktes från 277.000 kronor till 250.000 kronor, *att* anslaget för underhåll av fasta och lösa inventarier sänktes från 53.000 kronor till 50.000 kronor, *att* den interna posten ränta på fasta tillgångar höjdes från 428.300 kronor till 494.300 kronor, *att* under kapitalutgifterna anslag för utredningskostnader angående gymnastiksal i Herrgärdsskolan, 8.000 kronor borttoges, *att* bland inkomsterna den interna hyran från 15 B Praktiska realskolan nedsattes från 10.000 kronor till 5.250 kronor samt *att* ersättningen för lokalupplåtelser höjdes från beräknade 14.000 kronor till 15.000 kronor, *dels ock beträffande deltiteln Skolmåltider,* nämligen *att* ett anslag å 3.000 kronor tillades för pensionsavgifter.

Praktisk realskola.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna föreliggande förslag till stat för Praktisk realskola med följande av drätselkammaren förordade ändringar, nämligen *att* anslaget under kontot 101,0 för löner och arvoden, som av styrelsen beräknats till 15.000 kronor, nedsattes till 14.000 kronor, *att* ett anslag å 2.500 kronor för löner till kollektivanställd personal avseende skolbarnsbespisning, borttoges, *att* anslagen för sjukavlöning, semesteravlöning samt sjukvård borttoges, *att* under konto 121, 3 upptaget anslag till materiel för skolköket med 4.000 kronor nedsattes till 2.000 kronor, *att* anslaget för lexika, ritbestick o. dyl. nedsattes från 2.000 kronor till 1.500 kronor, *att* av skolstyrelsen upptagna anslaget för skolmåltider å tillhopa 33.000 kronor nedsattes till 12.200 kronor, *att* anslaget för kuratorsverksamhet sänktes från 1.000 kronor till 500 kronor, *att* anslaget för hyror höjdes från av styrelsen beräknade 18.775 kronor till 48.475 kronor, *att* anslagen för uppvärmning sänktes från begärda 13.500 kronor till 3.500 kronor, *att* å inkomstsidan borttoges inkomstposten kostersättning till personal, varjämte statsbidraget till lärarlöner höjdes från 192.000 kronor till 200.000 kronor.

Kommunal flickskola.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till stat för Kommunal flickskola med förutom vissa mindre justeringar följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen, *att* anslaget till pen-

sionsavgifter, som av skolstyrelsen upptagits till 20.000 kronor, sänktes till 12.000 kronor samt *att* å inkomstsidan borttoges landstingsbidraget å 2.000 kronor.

Handelsgymnasium.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat för Handelsgymnasium med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen *att* anslaget för löner till lärare nedsattes från 69.000 kronor till 56.000 kronor, *att* ett anslag för skolmåltider bortfördes, *att* posten intern hyra höjdes från 5.000 kronor till 7.500 kronor, samt *att* å inkomstsidan borttoges en inkomstpost på 1.800 kronor, avseende statsbidrag till skolmåltider.

Statliga läroverk.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Statliga läroverk.

Yrkesskola.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat för Yrkesskola med följande av drätselkammaren föreslagna ändringar, nämligen, *att* anslaget för bränsle, belysning och vatten höjdes från av skolstyrelsen begärda 24.000 kronor till 43.000 kronor, *att* anslaget för övriga kostnader för lokaler höjdes från 12.000 kronor till 19.000 kronor, *att* posten ränta på fasta tillgångar höjdes från 23.200 kronor till 103.200 kronor samt *att* å inkomstsidan tillades en post för hyror med 31.000 kronor.

Gymnastik och idrott.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna förslaget till stat under titeln Gymnastik och idrott med följande av drätselkammaren förordade ändringar nämligen *dels beträffande deltiteln Gemensam förvaltning, att* den gemensamma förvaltningens utgifter fördelades med 75 % på underavdelningen Idrottsplatser och 25 % på underavdelningen Idrottshall, *att* posten personalförsäkring höjdes från 1.500 kronor till 2.200 kronor, samt *att* anslaget för övriga expenser sänktes från begärda 1.500 kronor till 1.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Idrottsplatser,* att en post å 170.000 kronor, andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad tillades, *att* under kapitalutgifter ett anslag för anläggningar å sammanlagt 126.500 kronor sänktes till 100.000 kronor, därvid som villkor för anslaget föreskrevs att detta finge disponeras endast efter drätselkammarens medgi-

vande och prövning av föreliggande projekt i varje särskilt fall på grundval av företedd utredning, som även borde omfatta undersökning om möjligheterna att erhålla statsbidrag, *att* ett anslag för ståplatsläktare å 20.000 kronor borttoges samt att å inkomstsidan inkomst av hyror för fotboll höjdes från 20.000 kronor till 30.000 kronor, *dels ock beträffande deltiteln Idrottshall,* nämligen *att* under driftutgifter, ett anslag å 57.010 kronor tillades, avseende andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad samt *att* å inkomstsidan posten hyror för handboll höjdes från av idrottsstyrelsen beräknade 9.000 kronor till 12.000 kronor.

Stifts- och landsbibliotek.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna förslaget till stat under titeln Stifts- och landsbibliotek med följande av drätselkammaren föreslagna ändringar, nämligen *att* anslaget till löner och arvoden sänktes från 124.540 kronor till 117.000 kronor, *att* posten pensionsavgifter justerades nedåt från 27.000 kronor till 25.000 kronor, *att* under konto 169,2 tillades ett anslag å 15.000 kronor för flyttningskostnader för stiftsbiblioteket, samt *att* å inkomstsidan tillades bidrag från landstinget till vissa avlöningar med 14.000 kronor.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige godkände föreliggande förslag till stat för deltiteln Övriga ändamål i oförändrat skick.

SOCIALVÅRD.

Stadsfullmäktige fastställde förslaget till stat under titeln Socialvård med följande av drätselkammaren föreslagna ändringar, nämligen *dels beträffande deltiteln Socialvårdsbyrå, att* en mindre justering vidtoges beträffande anslaget för löner och arvoden, *dels beträffande deltiteln Sluten fattigvård, att* posten pensionsavgifter sänktes från 47.000 kronor till 43.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Öppen fattigvård, att* anslaget för sinnessjukvård sänktes från 70.000 kronor till 60.000 kronor, *att* justering vidtoges av anslaget för andel i socialvårdsbyråns kostnader, *att* å inkomstsidan inkomsten av landstingsbidrag för sjukhusvård höjdes från 20.000 kronor till 25.000 kronor, *att* inkomstposten ersättning av enskilda höjdes från 60.000 kronor till 70.000 kronor samt *att* posten ersättning av pensioner och sjukkassor höjdes från 45.000 kronor till 55.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Öppen barnavård, att* justering vidtoges av posterna andel i socialvårdsbyråns kostnader samt löner och arvoden, *att* anslagen

för samhällsvård vid barnhem och skyddsuppfostran i barnhem sänktes från av barnavårdsnämnden begärda 30.000 kronor respektive 25.000 kronor till 25.000 kronor och 20.000 kronor, *att* å inkomstsidan inkomstposten ersättning för kostnader för barn tillhörande andra kommuner höjdes från 57.000 kronor till 60.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Barnstugor, att* anslaget avseende sjukvård för egen personal å 900 kronor borttoges, *att* anslaget för resor och traktamenten nedsattes från 1.600 kronor till 1.300 kronor samt *att* anslaget för psykisk rådgivning å 1.000 kronor, borttoges, *dels beträffande deltiteln Barnträdgårdar och klubbar, att* lönekontot sänktes från 183.000 kronor till 179.000 kronor, *att* anslaget för bespisning sänktes från 3.500 kronor till 3.000 kronor, *att* anslaget för andel i parkförvaltningens kostnader för grönytor sänktes från 1.600 kronor till 800 kronor, *att* anslaget till inventarier nedsattes från 11.000 kronor till 9.000 kronor, *att* å inkomstsidan inkomsten av avgifter höjdes från 52.000 kronor till 55.000 kronor samt *att* posten statsbidrag höjdes från 28.000 kronor till 30.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Daghem och eftermiddagshem, att* anslaget för löner och arvoden nedsattes från 77.100 kronor till 73.000 kronor, *att* anslaget för lek- och arbetsmateriel sänktes från 2.000 kronor till 1.700 kronor samt *att* å inkomstsidan inkomster för avgifter höjdes från av styrelsen beräknade 40.000 kronor till 44.000 kronor, *dels beträffande deltiteln Uddens barnkoloni, att* en smärre justering vidtoges å anslaget för andel i gemensamma förvaltningens kostnader och för telefon, porto m. m. *dels beträffande deltiteln Nykterhetsvård,* nämligen *att* anslaget för ekonomisk hjälp nedsattes från 5.000 kronor till 2.000 kronor, och *att* mindre justeringar vidtoges å inkomstposterna, *dels ock beträffande deltiteln Hemsysterverksamhet,* nämligen *att* anslaget för pensionskostnader sänktes från av styrelsen beräknade 7.500 kronor till 7.000 kronor samt *att* inkomstposten ersättning för lämnad hemhjälp höjdes från beräknade 6.000 kronor till 7.000 kronor.

SOCIAL FÖRMEDLINGSVERKSAMHET.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna föreliggande stat under denna titel.

SOCIALFÖRSÄKRING.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

KRISTIDSFÖRVALTNING.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat under titeln Kristidsförvaltning.

FINANSFÖRVALTNING.

Stadsfullmäktige beslöto härefter bifalla föreliggande förslag i vad avsågo under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med undantag för kommunala uttaxeringen, hundskatten, avsättningen till allmänna investeringsfonden och reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. varom stadsfullmäktiges beslut skulle fattas i samband med prövning av staten i dess helhet.

Härefter ställdes proposition mellan å ena sidan herr Lindqvists förslag angående skattesatsen samt avsättning till allmänna investeringsfonden och stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter och å andra sidan drätselkammarens förslag på dessa punkter. Herr ordföranden fann härvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla drätselkammarens förslag.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 49 jaröster mot 3 nejröster, avgivna för herr Lindqvists förslag, beslöto bifalla drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning jämväl bifalla drätselkammarens förslag i övrigt.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat *att* fastställa hundskatten till 50 kronor per hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1955 till kronor 8: 85 per skattekrona, *att* från och med den 1 januari 1955 höja arvodet till stadsfullmäktiges ordförande från 1.500 kronor till 1.800 kronor, för var och en av ordförandena i parkstyrelsen, hamnstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden från 600 kronor till 1.000 kronor, för var och en av ordförandena i lantegendomsnämnden och nykterhetsnämnden från 400 kronor till 700 kronor per år, för ordföranden i folkskolestyrelsen från 600 kronor till 1.200 kronor, för ordföranden i stadsrevisionen från 350 kronor till 500 kronor, för ordföranden i idrottsstyrelsen från 400 kronor till 600 kronor samt för var och en av ledamöterna i stadsrevisionen från 300 kronor till 350 kronor, *att* från och med den 1 januari 1955 arvode skulle utgå till ordföranden i barnstugestyrelsen med 400 kronor per år, *att* från tidigare år under konto 7 D 360,4 reserverade medel för restaurering av Nordanby gård, cirka 142.800 kronor, överfördes till konto 7 D 360,9, restaurering av Malma herrgård, *att* från tidigare år under konto 13 E 5 360,1 reserverade medel för anordnande av småbåtshamn, cirka 10.400 kronor, överfördes till konto 13 E 5 360,6 för ombyggnad av båtbrygga, *att* från tidigare år reserverade medel under konto 13 E 5 360,4 för planering av nytt uppslagsområde för småbåtar cirka 24.000 kronor finge överföras till konto 13 E 5 360,5 för planering av nytt upplagsområde

för småbåtar vid Lillån, *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1955 få förfoga över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av 250.000 kronor samt över tillgängliga medel i fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar, *att* jämväl i övrigt godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 med här ovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll samt *att* beträffande samtliga utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva att den behållning, som vid utgången av år 1954 förefunnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, finge för samma ändamål reserveras till år 1955.

§ 315. **Kungl. Kommerskollegiums medgivande om tillfällig höjning av hamnavgifterna för Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts och Rikets Kommerskollegii resolution den 29 april 1954, utvisande att Kollegium medgivit Västerås stad att tillfälligt höja hamnavgifterna för vissa varor.

§ 316. **Tillstånd till utskänkning av rusdrycker å Stora Hotellet.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 12 oktober 1954, utvisande, att länsstyrelsen med stöd av 5 kap. 4 § 1 mom. Kungl. förordningen angående försäljning av rusdrycker den 18 juni 1937 medgivit att utskänkning av rusdrycker å Stora Hotellet i Västerås finge under tiden till och med den 30 september 1957 fortgå till klockan 24 dock med erinran, att jämlikt 2 mom. i samma paragraf utlämning av rusdrycker till gäst skulle upphöra senast en halv timme före utskänkningstidens utgång.

§ 317. **Tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka för Västerås Kaféaktiebolag i Stora gatan 6—8.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 12 oktober 1954, utvisande, att länsstyrelsen med stöd av § 13 i Kungl. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka medgivit direktören Gösta Lundberg för Västerås Kaféaktiebolag tillstånd att under tiden till och med den 30 september 1955 uti fastigheten Stora gatan 6—8 här i staden, utskänka pilsnerdricka under vissa villkor.

§ 318. **Angående val av kommunala förtroendemän.**

Anmäldes och lades till handlingarna utdrag av samfällda rådhusrättens i Västerås protokoll den 21 oktober 1954, § 7, utvisande att rådhusrätten icke funnit någon anledning förekomma att ombudsmannen Nils Teodor Holmer icke skulle vara behörig att vara nämndeman vid rådhusrätten.

§ 319. **Protokoll ang. sammanräkning av rösterna vid stadsfullmäktigeval.**

Anmäldes och lades till handlingarna utdrag av magistratens i Västerås protokoll vid sammanräkning av de vid stadsfullmäktigevalet den 19 september 1954 avgivna röster, av vilket protokollsutdrag framginge, att följande personer valts till stadsfullmäktige i staden för en tid av fyra år från och med den 1 januari 1955, nämligen

i inre valkretsen:

stadsfullmäktigen Gösta Sjöberg,
stadsfullmäktigen Gösta Bååth,
stadsfullmäktigen Gustaf Olsson,
rektorn Knut Carlfors,
stadsfullmäktigen Karl Engdahl,
stadsfullmäktigen Sam Nyström,
stadsfullmäktigen Ebba Berg,
stadsfullmäktigen Helga Hall,
stadsfullmäktigen Mattias Pers,
fru Karin Kjelldahl,
stadsfullmäktigen Einar Jonsson,
stadsfullmäktigen Erik Pettersson,
stadsfullmäktigen Ingrid Andrén,
stadsfullmäktigen Gösta Lundberg,
tekn. dr. Tage Strömberg,
stadsfullmäktigen Eric R. Carlsson,
stadsfullmäktigen Börje Lundh,
stadsfullmäktigen Birger Grip,
ombudsmannen Folke Lindqvist,
stadsfullmäktigen Åke Johansson,

i mellersta valkretsen:

stadsfullmäktigen Erik Berglind,
stadsfullmäktigen K. H. Thorén,
stadsfullmäktigen Karl Pettersson,
stadsfullmäktigen Anna Carlsson,
stadsfullmäktigen Hugo Ericsson,
stadsfullmäktigen Ingeborg Jansson,
stadsfullmäktigen Hilda Bergsten,
civilingenjören Ralf Thorburn,
stadsfullmäktigen James Haasum,
stadsfullmäktigen John Johansson,
stadsfullmäktigen Karl Wässman,
stadsfullmäktigen Greta Schörling,
stadsfullmäktigen Anna Larsson,
frisörarbetaren Stig Ek,
stadsfullmäktigen Erland Gustafson,
stadsfullmäktigen Evy Ekström,
stadsfullmäktigen Sven Ring,
stadsfullmäktigen Ruben Karlsson,
"stadsfullmäktigen" Oscar Kihlgren,
stadsfullmäktigen Heinrich Milbers,
stadsfullmäktigen Gösta Brismar,
stadsfullmäktigen Gustaf Nyman,

i yttre valkretsen:

stadsfullmäktigen Emanuel Råberg,
stadsfullmäktigen Gösta Larsson,
stadsfullmäktigen Edvard Nordin,
stadsfullmäktigen Rune Göthlin,
stadsfullmäktigen Gunborg Johansson,
stadsfullmäktigen Kurt Sjölin,
civilekonomen Bengt Andrén,
stadsfullmäktigen Erik Svensson,
stadsfullmäktigen Yngve Engström,
förste barnavårdsmannen Elsa Hultgren,
stadsfullmäktigen Ruben Berg,
stadsfullmäktigen Ove Klingvall,
valsverksarbetaren Axel Hellman,

disponenten Gösta Kruhsberg,
stadsfullmäktigen Allan Lindstedt,
verkmästaren Åke Peterson,
stadsfullmäktigen Edvard Andersson, och
bordhyvlaren John Andersson.

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 8 november 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Tage Strömberg *Erik Svensson*

Offentligen uppläst den 8 november 1954; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 november 1954

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, fru Larsson, herrar Ruben Karlsson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Svensson, Strömberg, Engström, Lundh, Gustafson, Albert Andersson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson, Edlund, Sjölin, Thorburn och Helmer Urby.

Frånvarande med giltigt förfall: Herr Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, Lindqvist, Grip, fru Andrén, herr John Olsson, och fru Hofvander.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer, från § 327.

§ 320. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs och lades till handlingarna transumt av magistratens protokoll den 9 november 1954, utvisande, att köpmannen Johan Helmer Urby förklarats vald till ledamot i stadsfullmäktige efter rektorn Ingeborg Jansson, som avlidit, för tiden intill den 1 januari 1955.

Herr ordföranden hälsade den nyvalda ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 321. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Ekström och herr Engström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 3 december 1954 klockan 11.15.

§ 322. **Stifts- och landsbibliotekets i Västerås årsberättelse, 1/7 1953—30/6 1954.**

Med skrivelse den 23 oktober 1954 hade landsbibliotekarien överlämnat stifts- och landsbibliotekets i Västerås berättelse för verksamhetsåret 1 juli 1953—30 juni 1954. (S. H. nr 36 ser. B.)

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 323. **Anslag för utbyte av en byggnadskontorets lastbil.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 november 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utbyte av en av byggnadskontorets lastbilar anvisa ett anslag å 13.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 241 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 324. **Anslag för förvärv av byggnader m. m. å stadsägan 1056, 1057, 1058.**

I skrivelse den 4 november 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 5.000 kronor förvärva byggnader och anläggningar å stadsägan 1056, 1057, 1058 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 325. **Försäljning av tomten Nanna nr 16 till Västerås Hantverks- och Industriförening.**

I skrivelse den 4 november 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att till Västerås Hantverks- och Industriförening, Västerås, försälja tomten nr 16 i kvarteret Nanna för ett pris av 60.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt ävensom vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 326. **Avtal om dödande av servitutsinteckning besvärande mark inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet.**

Drätselkammaren hade i skrivelsen den 4 november 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i skrivelsen angivna avtal om villkoren för dödning av servitutsinteckning besvärande mark inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet såvitt de avsåge de i skrivelsen uppräknade fastigheterna och fastighetsdelarna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 244 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 327. **Motion angående samlingslokaler på väster.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 25 oktober 1954 till drätselkammaren remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna Helga Hall, Greta Schörling m. fl. ingiven motion med hemställan att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att bevaka möjligheterna att få till stånd lämpliga samlingslokaler i sammanhang med den bebyggelse, som planerades i västra stadsdelen.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 4 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förevarande motion skulle anses besvarad genom den redogörelse, drätselkammaren i skrivelsen lämnat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) och sedan fru Hall och herr Erik Pettersson yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 328. **Angående ordnande av stadens arkivväsen.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 28 oktober 1954 till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren återremitterat ärende angående förslag till stadga för Västerås kommunala arkivväsen samt om inrättande av en befattning såsom stadsarkivarie i lönegrad 33 från och med den 1 januari 1955.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kammarens i skrivelse den 14 oktober 1954 framförda förslag i oförändrat skick.

Löne- och avtalsnämnden hade efter återremiss i ärendet avgivit följande yttrande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 oktober 1954 har stadsfullmäktige beslutat till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande återremittera ett ärende angående förslag till stadga för Västerås kommunala arkivväsen samt att

en befattning skulle inrättas från och med den 1 januari 1955 på ordinarie stat såsom stadsarkivarie med placering i lönegrad 33.

Sedan löne- och avtalsnämnden erfarit, att drätselkammaren icke funnit anledning frångå sitt tidigare för stadsfullmäktige framlagda förslag får löne- och avtalsnämnden ifråga om tjänstens inrättande och lönegradsplaceringen för densamma tillstyrka bifall till det ursprungliga förslaget under samma uttryckliga förutsättning som nämnden tidigare uttalat, nämligen att det i § 28 i förslaget till instruktion angivna kompetenskravet blir det för tjänsten gällande.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, sålunda att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla drätselkammarens i skrivelse den 14 oktober 1954 framförda förslag i oförändrat skick.

Västerås den 10 november 1954.

För löne- och avtalsnämnden:

GÖSTA BÅÅTH

Sven Martiin."

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 246 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Thorburn förnyad återremiss av ärendet till drätselkammaren, varemot herr Gustaf Olsson med instämmande av herr J. Ruben Nyman yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Bååth yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan återremissyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle denna dag företagas till avgörande. Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så, att stadsfullmäktige med 41 jaröster mot 10 nejröster, de sistnämnda avgivna för bifall till återremissyrkandet, beslutade denna dag företaga ärendet till avgörande. En ledamot avstod från att rösta.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 329. **Anslag till pensionärshem i kvarteret Mården.**

I skrivelse den 10 november 1954 hade pensionärshemsstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna förslag till pensionärshem å tomten Mården nr 1, att uppdraga åt styrelsen att föranstalta om byggnadens uppförande, att uppdraga åt styrelsen att i vederbörlig ordning söka statsbidrag samt att för ändamålet anvisa ett anslag å 700.000 kronor med avdrag för beräknat statsbidrag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla pensionärshemsstyrelsens hemställan samt *att* det beviljade anslaget, 700.000 kronor, skulle täckas till ett belopp av 200.000 kronor genom förväntat statsbidrag samt till ett belopp av 500.000 kronor av allmänna investeringsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 247 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 330. **Anslag för fjärrvärmeinstallation i idrottshallen.**

I skrivelse den 25 oktober 1954 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för fjärrvärmeinstallation i idrottshallen anvisa ett anslag å 11.500 kronor till styrelsens förfogande.

Genom utlåtande den 11 november 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla idrottsstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 248 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 331. **Anslag för jordkabelserviser till kvarteren Kolaren, Kolmilan m. fl.**

I skrivelse den 19 oktober 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för jordkabelserviser till fastigheter i kvarteren Kolaren, Kolmilan m. fl. anvisa ett anslag å 98.000 kronor att täckas med 15.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 83.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 98.000 kronor, att detta anslag skulle täckas med ett belopp av 15.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, med ett belopp av kronor 36.791: 49 av låneöverskottsmedelsfonden och med ett belopp av kronor 46.208: 51 av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd *dels* att till angivna del taga i anspråk låneöverskottsmedelsfonden *dels ock* att upptaga amorteringslån å ovannämnda belopp ävensom vidtaga alla åtgärder i övrigt för lånets utbekommande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 249 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 332. **Förslag till namn å park på Jakobsbergsområdet.**

I skrivelse den 4 november 1954 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för ett i stadsplanen upptaget parkområde beläget söder om Jakobsbergs gård fastställa namnet Jakobsbergsleken.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande område fastställa namnet Jakobsbergsparken.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 250 ser. A) och då icke någon begärde ordet, ställdes proposition mellan å ena sidan beredningsutskottets och å andra sidan gatunamnsberedningens förslag. Herr ordföranden fann att stadsfullmäktige beslutat bifalla förstnämnda förslag.

Votering begärdes, anställdes och utföll så, att stadsfullmäktige med 39 jaröster mot 13 nejröster, de senare avgivna för gatunamnsberedningens förslag, beslutade bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 333. **Förslag angående gatu- och parknamnen, Nygårdsgatan och Johanneslundsparken.**

I skrivelse den 4 november 1954 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa namnet Nygårdsgatan å den västligaste delen av nuvarande Tegnérgatan samt att för parkområde omedelbart öster om Johanneslundsgatan fastställa namnet Johanneslundsparken.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 10 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 251 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Klingvall återremiss av ärendet beträffande gatunamnet Nygårdsgatan, varemot herr andre vice ordföranden med instämmande av herrar Eriksson och Råberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag. Herr Lundberg föreslog att ifrågavarande park skulle erhålla namnet Tegnérlunden i stället för Johanneslundsparken och i övrigt bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes först proposition mellan å ena sidan återremissyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle företagas till avgörande denna dag. Stadsfullmäktige beslöto härvid utan omröstning bifalla sistnämnda yrkande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag, att ifrågavarande gata skulle erhålla namnet Nygårdsgatan.

Slutligen ställdes proposition mellan å ena sidan beredningsutskottets förslag att parken skulle erhålla namnet Johanneslundsparken och å andra sidan herr Lundbergs förslag att den skulle erhålla namnet Tegnérlunden. Stadsfullmäktige beslöto härvid utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag enligt skrivelsen den 10 november 1954.

§ 334. **Förslag till namn å fritidsområde vid Mälaren.**

Vid sammanträde den 25 mars 1954 hade stadsfullmäktige beslutat uppdraga åt drätselkammaren att i lämpliga former arrangera en pristävlan om förslag till namn å det blivande fritidsområdet mellan järnvägen och Mälaren samt att i avbidan å resultatet av en dylik tävlan bordlägga gatunamnsberedningens förslag att området skulle erhålla namnet Mälarstrand.

Drätselkammaren hade den 4 juni 1954 uppdragit åt gatunamnsberedningen att anordna tävlingen. Beredningen hade i skrivelse den 24 september 1954 till drätselkammaren redovisat resultatet av denna tävlan. Drätselkammaren hade därefter utan att själv taga ställning till de framkomna namnförslagen överlämnat desamma till beredningsutskottet.

Gatunamnsberedningen hade i skrivelsen till drätselkammaren förklarat sig vidhålla namnet Mälarstrand såsom det mest lämpliga.

Beredningsutskottet hade genom yttrande den 10 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* å det blivande fritidsområdet mellan järnvägen och Mälaren fastställa namnet Lögarängen.

Mot beredningsutskottets förslag hade avvikande mening anmälts dels av herr Hugo Ericsson, som reserverade sig för bifall till gatunamnsberedningens namnförslag Mälarstrand, dels av fru Helga Hall, som reserverade sig för av henne framställt förslag att området skulle erhålla namnet Arosstrand.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 252 ser. A) och då icke någon begärde ordet ställdes först proposition mellan beredningsutskottets förslag, gatunamnsberedningens förslag och fru Helga Halls inom beredningsutskottet reservationsvis framförda förslag.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla beredningsutskottets förslag.

Sedan votering begärts, ställdes proposition angående vilket av gatunamnberedningens förslag eller fru Halls förslag, som skulle uppställas som kontraproposition gentemot beredningsutskottets förslag i huvudvoteringen. Herr ordföranden fann att stadsfullmäktige beslutat som kontraproposition uppställa fru Halls förslag.

Votering begärdes ånyo, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 42 jaröster mot 9 nejröster, beslutade som kontraproposition uppställa fru Halls förslag.

Vid härefter företagen huvudvotering mellan beredningsutskottets förslag och fru Halls förslag beslöto stadsfullmäktige med 40 jaröster mot 9 nejröster, de senare avgivna för bifall till fru Halls förslag, att bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet. Tre ledamöter avstodo från att rösta.

§ 335. **Förslag till stadsplan för område öster om Skiljebo.**

I skrivelse den 5 november 1954 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 30 september 1954 dagtecknat förslag till stadsplan för område öster om Skiljebo samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 253 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 336. **Tillstånd till årsutskänkning av vin å restaurangen å Nya Vattentornet.**

I en till stadsfullmäktige ställd skrivelse hade Per Sund såsom innehavare av restaurangrörelse under firma Nya Vattentornet här i staden anhållit, att stadsfullmäktige måtte för blivande överlåtelse å honom ansöka om tillstånd under kvarvarande del av löpande oktrojperiod till årsutskänkning av vin i lokaler i vattentornet.

Systemaktiebolaget hade i skrivelse den 27 september 1954 meddelat att från bolagets sida icke funnes något hinder mot att ett dylikt utskänkningstillstånd under angiven tid meddelades systembolaget.

Poliskammaren hade i yttrande den 13 oktober 1954 förklarat sig ur ordningssynpunkt icke hava något att erinra mot bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden hade åter i skrivelse den 25 oktober 1954 avstyrkt bifall till framställningen, därvid nykterhetsnämnden åberopat vad nämnden anfört i yttrande den 18 mars 1954 över en av Systemaktiebolaget i samma syfte ingiven framställning.

Vid ärendets behandling inom nykterhetsnämnden hade votering skett mellan dels förslag att avstyrka framställningen dels förslag att tillstyrka framställningen och hade därvid för varje förslag avgivits tre röster, medan en ledamot avstått från att rösta. Nykterhetsnämndens beslut hade fattats med ordförandens utslagsröst.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen göra ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin å Nya Vattentornets restaurang för återstående del av löpande oktrojperiod.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 254 ser. A) och då icke någon begärde ordet ställdes proposition mellan å ena sidan beredningsutskottets och å andra sidan nykterhetsnämndens förslag. Herr ordföranden fann att stadsfullmäktige beslutat bifalla förstnämnda förslag.

Votering begärdes, anställdes och utföll så, att stadsfullmäktige med 45 jaröster mot 6 nejröster, de senare avgivna för nykterhetsnämndens förslag, beslutade bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 337. Inrättande av barnträdgård i kvarteret Kolaren.

I skrivelse den 16 oktober 1954 hade barnstugestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att träffa avtal med Mimerbolaget för att i kvarteret Kolaren å östra Malmaberg få förhyra lokal till inrättande av barnträdgård med 2 × 20 platser.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla barnstugestyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 255 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 338. Tilläggsanslag för exploatering av Norra Gideonsberg och Norra Skallberget.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 november 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa följande tilläggsanslag för exploatering av Norra Gideonsberg och Norra Skallberget nämligen för grundrabatter 237.000 kronor att täckas av reserverade medel under konto 7 C 360,21 samt av anslag för grundrabatter i respektive 1954 och

1955 års stater, för gator 13.000 kronor att täckas ur gatukostnadsfonden samt för anslutningsavgifter 71.200 kronor och 46.800 kronor att täckas av de till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter i respektive 1954 och 1955 års stater stående reservationsanslagen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 256 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 339. **Förvärv av stadsägorna 1902 och 1905.**

I skrivelse den 11 november 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för i skrivelsen angivna pris och på däri i huvudsak angivna villkor förvärva stadsägorna 1902 och 1905 och vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingarna. tillhopa 81.000 kronor, skulle bestridas ur allmänna investeringsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 257 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 340. **Anslag för inventarier till magistraten och rådhusrätten.**

I skrivelse den 3 november 1954 hade magistraten på anförda skäl hemställt om ett anslag å 22.800 kronor för inköp av ytterligare inventarier till magistraten och rådhusrätten i samband med förestående utökning av utrymmena för dessa myndigheter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av inventarier till magistraten och rådhusrätten bevilja ett anslag å 20.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 258 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 341. **Anslag för uppförande av ny skola vid Emaus.**

I skrivelse den 8 november 1954 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att låta uppföra en skolanläggning i Emausområdet, omfattande dels skolbyggnad, innehållande klassrum med specialsalar m. m., dels gymnastikhus samt dels lokaler för tandpoliklinik allt i enlighet med bifogade skissritningar, att för ändamålet bevilja ett reservationsanslag å kronor 2.820.000, dock med avdrag

av tidigare beviljade kronor 10.000 till utredningskostnader, att åtaga sig kostnaderna för inventarier och undervisningsmateriel samt att uppdraga åt folkskolestyrelsen att fullfölja ovannämnda byggnadsföretag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i huvudsak enligt ritningarna låta uppföra en skolanläggning å Emausområdet av föreslagen beskaffenhet, *att* för ändamålet bevilja ett anslag å 2.810.000 kronor utöver tidigare beviljade 10.000 kronor för utredningskostnad, *att* nämnda anslag skulle täckas till ett belopp av 850.000 kronor av förväntat statsbidrag, 960.000 kronor av allmänna investeringsfonden och 1.000.000 kronor av lånemedel, att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 1.000.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt samt *att* jämväl i övrigt bifalla folkskolestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 259 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 342. Fråga om stadens övertagande av förvaltningen av Vallby Friluftsmuseum.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 november 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor träffa avtal med Västmanlands Fornminnesförening angående övertagande av ansvaret för förvaltningen och driften av Vallby Friluftsmuseum, att för övertagande av Siggesborgsgården och likvidarende av föreningens skuld för densamma anvisa ett anslag å 83.300 kronor, *att* detta anslag skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, *att* uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av tre ledamöter och tre suppleanter i den särskilda styrelse, som skulle handhava överinseendet över förvaltningen av friluftsmuseet, *att* uppdraga åt styrelsen att inkomma med förslag till stat för förvaltningsverksamheten under år 1955 samt med förslag till de övriga åtgärder som bliva erforderliga i samband med verkställigheten av detta stadsfullmäktigebeslut ävensom *att* bemyndiga styrelsen att av det i 1955 års stat upptagna anslag till Västmanlands Fornminnesförening å 25.000 kronor taga i anspråk ett belopp av 7.000 kronor för bestridande tills vidare av löpande utgifter för förvaltningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 260 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 343. **Omändring av en extra befattning såsom domsverkställare till en ordinarie dylik befattning.**

I skrivelse den 9 november 1954 hade magistraten hemställt att från och med den 1 januari 1955 i stället för den extra tjänsten som domsverkställare vid exekutionsverket måtte inrättas en ordinarie befattning såsom domsverkställare i lönegrad 22.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 10 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1955 ändra den extra befattningen såsom domsverkställare vid exekutionsverket till en ordinarie befattning i lönegrad 22 såsom domsverkställare.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 261 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 344. **Angående val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1954 (S. H. nr 37 ser. B) hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Med anledning av beredningsutskottets föreliggande förslag och under föredragningen framställt yrkande företogs nu ifrågavarande val på sätt §§ 345—374 här nedan närmare omförmäles. Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 345. **Hamnstyrelsen.**

Till ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1959 års utgång omvaldes svetsaren Åke Johansson.

Till suppleant i styrelsen för tiden intill 1957 års utgång omvaldes kranmaskinisten Henry Österberg.

§ 346. **Löne- och avtalsnämnden.**

Till ledamöter i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1958 års utgång omvaldes avsynaren Martin Holmberg, vägdirektören A. Wolff och direktören B. W. Alwestrand.

Till suppleanter i nämnden för samma tid omvaldes assistenten Alf Hallberg och gjutaren Gustaf Nyman.

§ 347. **Byggnadsnämnden.**

Till ledamöter i byggnadsnämnden för tiden intill 1958 års utgång omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson, civilingenjören Albert Andersson och direktören Gustaf Olsson.

Till ny ledamot för samma tid i stället för byggnadskontrollanten Axel Eriksson, som avsagt sig, omvaldes nuvarande suppleanten ingenjören Erland Gustafson.

Till suppleanter i nämnden för tiden intill 1958 års utgång omvaldes civilingenjören John Broberg, byggmästaren David Wennhall och mätningsmannen Seth Häggbom samt i stället för ingenjören Erland Gustafson ombudsmannen Gunnar Granquist, Ängsgatan 5, Västerås.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herr Wennhall skulle tjänstgöra vid förfall för herr Johansson, herr Häggbom vid förfall för herr Olsson, herr Granquist vid förfall för herr Gustafson och herr Broberg vid förfall för herr Albert Andersson.

§ 348. **Brandstyrelsen.**

Till ledamöter i brandstyrelsen för tiden intill 1958 års utgång omvaldes filaren Gustaf Hellsten och föreståndaren Stig Em. Johansson samt såsom suppleanter för samma tid instruktören Karl Hofvander och civilingenjören Runo Renntun.

§ 349. **Ungdomsvårdsstyrelsen.**

Till ledamöter i ungdomsvårdsstyrelsen för tiden intill 1958 års utgång omvaldes fru Lilian Svensson och kaptenen Axel Edström samt som ny ledamot i stället för rektor Ingeborg Jansson, vilken avlidit, nuvarande suppleanten överläraren Helmer Gustafsson.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid omvaldes fru Ellen Björk och byggnadskontrollanten Olle Grannerud. Till ny suppleant i stället för herr Helmer Gustafsson för tiden intill 1956 års utgång nyvaldes civilekonom Åke Eriksson.

§ 350. **Arbetslöshetsnämnden.**

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1955 omvaldes ingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, disponenten Folke Petrén, fru Anna Larsson, vaktmästaren Uno Hillborg, direktören Sven E. Eriksson och socialkuratorn John Johansson.

Till suppleanter i nämnden för samma tid omvaldes byråföreståndaren Eric Croner, metallarbetaren Gustav Fredricksson, ingenjören Börje Lundh, kontrollören Harald Ek, metallarbetaren Sven Pettersson och jiggborraren John Andersson.

Till revisorer för år 1955 omvaldes metallarbetaren Olle Dahlin samt i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, kamreraren Kjell Wedholm.

Till revisorssuppleanter för år 1955 omvaldes tjänstemannen K. Lönnroth och föreståndaren Stig Em. Johansson.

Stadsfullmäktige beslöto att av revisorssuppleanterna herr Johansson skulle tjänstgöra vid förfall för herr Dahlin samt herr Lönnroth vid förfall för herr Wedholm.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1955 års utgång utse ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande i nämnden för samma tid disponenten Folke Petrén.

Vidare beslöto stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen som revisor för nämnda tid förorda gjutaren Sven Ring med stationsinspektoren A. Jungert såsom suppleant.

§ 351. **Hyresnämnden.**

Efter föredragning av beredningsutskottets förslag till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden yrkade herr andre vice ordföranden att stadsfullmäktige med frångående av förslaget i denna del ville föreskriva, att köpmannen Ulf Larsson och fru Ellen Björk i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra såsom suppleanter för förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt att stadsfullmäktige i övrigt ville i oförändrat skick bifalla beredningsutskottets förslag.

Med bifall till herr andre vice ordförandens yrkande beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt till suppleanter köpmannen Ulf Larsson, Lustigkullagatan 5, Västerås, och fru Ellen Björk, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning;

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* vaktmästaren Uno Hillborg samt till suppleanter metallarbetaren Gustav Fredricksson och byggnadssnickaren Gustav Styrsell att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning samt

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet,* köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att uppdragen skulle avse tiden till och med den 30 september 1955 eller, om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

§ 352. **Kristidsnämnden.**

Till ledamöter i kristidsnämnden för år 1955 omvaldes tjänstemannen Gösta Sjöberg, direktören Filip Dahlström, filaren Elis Larsson, fru Helga Hall, köpmannen Oscar Kihlgren, köpmannen Helmer Urby, lantbrukaren Karl Wässman och lantbrukaren Fabian Rörick.

Till suppleanter för samma tid omvaldes metallarbetaren Gustav Öberg, fru Hilda Bergsten, ingenjören Gust. Lindén, arrendatorn Eric Agrell och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Vidare beslöto stadsfullmäktige att till ordförande i nämnden för år 1955 utse direktören Gustaf Olsson och till vice ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 353. **Badhusstyrelsen.**

Till ledamöter i badhusstyrelsen för tiden intill 1958 års utgång omvaldes vägaren Georg Andersson, ingenjören Gust. Lindén, filaren Oskar Andersson och fastighetsförvaltaren Sten Wennerholm.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid omvaldes låssmeden B. V. Andersson, ritaren John Olsson och byggnadsingenjören Bernt Hermansson.

§ 354. **Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1958 års utgång omvaldes fru Ellen Björk och verktygsarbetaren Karl Olov Johansson samt i stället för plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, som avsagt sig, ingenjören Sixten Larsson, Nybyggevägen 12, Västerås.

§ 355. **Styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier.**

Till ledamot i styrelsen för föreningen Västerås Skollovskolonier för år 1955 omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleant för samma tid omvaldes överläraren Gösta Brismar.

Till revisor för 1955 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

§ 356. **Uttagningsnämnden.**

Stadsfullmäktige beslöto att antalet ledamöter i uttagningsnämnden skulle vara fem med lika många personliga suppleanter.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1958 års utgång valdes jordbruksförvaltaren Lars Jansson, lantbrukaren Georg Wässman, kontrollören Harald Ek, lantbrukaren Fabian Rörick och förre jordbruksförvaltaren Iver Kjellberg.

Till suppleanter för samma tid valdes lantbrukaren Jakob Pettersson, arrendatorn Eric Agrell, lantarbetaren David Nilsson, hemmansägaren Martin Persson, Kylla, och jordbruksarbetaren Axel Lundberg, Malma gård.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att suppleanterna skulle tjänstgöra vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den mån ledamöter och suppleanter här ovan uppräknats.

§ 357. **Revisorer av stadens räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöt att till ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1955 utse förmannen Karl Engdahl, avsynaren Martin Holmberg, gjutaren Sven Ring, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén, kassören Valter Larsson och typografen Rune Göthlin.

Till suppleanter för samma tid valdes kontoristen Gustav Eriksson, instruktören Tage Engelbrektson, ingenjören Paul Jansson, vaktmästaren Allan Lindstedt, elmontören Bertil Clason, civilingenjören Bengt Andrén och ombudsmannen Olle Berggren, Bondegatan 16, Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto att av suppleanterna herrar Gustav Eriksson, Engelbrektson, Lindstedt, Clason och Berggren i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Ring, Valter Larsson, Göthlin; herr Andrén vid förfall för herr Holmén samt herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

§ 358. **Av Arbetareinstitutets räkenskaper.**

Till revisor av Arbetareinstitutets räkenskaper för år 1955 omvaldes avsynaren Martin Holmberg samt såsom suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, civilekonomen Åke Eriksson.

§ 359. **Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.**

Till revisor av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1955 valdes avsynaren Martin Holmberg samt i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, kamreraren Kjell Wedholm.

Till suppleant för samma tid valdes instruktören Tage Engelbrektson.

§ 360. **Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås.**

Till revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås för år 1955 omvaldes avsynaren Martin Holmberg samt till suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, civilekonomen Åke Eriksson.

§ 361. **Av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Till revisor av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper för år 1955 omvaldes avsynaren Martin Holmberg samt i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, kamreraren Kjell Wedholm.

§ 362. **Av Västerås Musikskolas räkenskaper.**

Till revisor av Västerås Musikskolas räkenskaper för år 1955 omvaldes avsynaren Martin Holmberg. Till suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, valdes civilekonomen Åke Eriksson.

§ 363. **Av Arbetarnas Bildningsförbunds Biblioteksverksamhet.**

Till revisor av Arbetarnas Bildningsförbunds Biblioteksverksamhet för år 1955 omvaldes avsynaren Martin Holmberg. Till suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, valdes civilekonomen Åke Eriksson.

§ 364. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1956 års ordinarie bolagsstämma omvälja ingenjören Kurt Sjölin, ekonomichefen Gösta Lundberg och fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ombudsmannen Nils Holmer och ombudsmannen Göte Juhlén.

Till revisor för 1954 års räkenskaper omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom för samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

§ 365. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för tiden intill 1956 års utgång omvaldes fru Greta Schörling och fru Evy Ekström samt i stället för förre folkskolläraren G. Leontein, vilken i anledning av förestående avgång som stadsfullmäktigeledamot icke längre enligt stadgarna vore behörig som ledamot av nämnden, grosshandlaren Sam. Nyström.

§ 366. **Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.**

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för tiden intill 1956 års utgång omvaldes direktören Gustaf Olsson och fru Astrid Andersson.

§ 367. **Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för tiden intill 1956 års utgång valdes från tjänstemannaklassen tjänstemannen Gösta Sjöberg, från handlande- och hantverkarklassen fru Alice Bergöö och plåtslagarmästaren Axel Pettersson, Repslagargatan 8, Västerås, samt från arbetarklassen fru Ester Karlsson.

§ 368. **Nämnden över Maria Hallanders donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över Maria Hallanders donationsfond för tiden intill 1958 års utgång omvaldes fru Lisa Härenstam och fru Margit Pettersson.

§ 369. **Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.**

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1956 års utgång omvaldes fru Anna Vestberg och kontoristen Bengt Ekström samt i stället för fru Ebba Roos, vilken avlidit, ingenjören Jan Christer Zanders.

§ 370. **Trafiknämnden.**

Till ledamöter i trafiknämnden för tiden intill 1958 års utgång omvaldes droskägaren John Eriksson, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, folkskolläraren Arvid Eng samt i stället för ombudsmannen Ingvar Lööv, typografen Rune Göthlin.

Till suppleanter i nämnden för samma tid omvaldes fru Lydia Billgren och folkskolläraren Josef Bodén samt i stället för typografen Rune Göthlin muraren Erik Svensson och i stället för gjuteriarbetaren Bertil Linderborg folkskolläraren Allan Andersson.

§ 371. **Byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan.**

Till ledamot i byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan i stället för rektor Ingeborg Jansson, vilken avlidit, valdes ämneslärarinnan Valborg Andersson, Pilbogatan 3, Västerås.

§ 372. **Brandstodskommittén för fast egendom.**

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom valdes för år 1955 fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter för samma tid omvaldes direktören Gustaf Olsson och byggmästaren D. Wennhall.

§ 373. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1955—1959 omvaldes fru Ebba Berg, annonschefen Einar Jonsson och fastighetschefen Gösta Elghufvud.

§ 374. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1955 beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Carl Bergqvist, hamnmästaren E. Bergkvist, eldaren Albin Johansson och sjökaptenen Georg Aleblad.

§ 375. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs och lades till handlingarna transumt av magistratens protokoll den 9 november 1954, utvisande, att civilekonom Erik Åke Eriksson förklarats vald till ledamot i stadsfullmäktige efter rektorn Ingeborg Jansson, som avlidit, för tiden från och med den 1 januari 1955 till den 1 januari 1959.

§ 376. **Tackskrivelse från Västerås Gymnastikförening.**

Anmäldes och lades till handlingarna skrivelse från Västerås Gymnastikförening med tack för att staden bjudit SM-gymnasterna och funktionärerna på middag på Vattentornet den 7 november 1954.

§ 377. **Tillstånd att försälja donationsjord.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 12 november 1954, utvisande, att hinder från Kungl. Maj:ts och Kronans sida icke mötte för staden att till statens vattenfallsverk för ett pris av lägst 75 öre för kvadratmeter försälja ett av donationsjords natur varande område om cirka 5.000 kvadratmeter av stadsägan nr 2234 i staden samt att Kungl. Maj:t förordnat att inflytande köpeskillingsmedel skulle läggas till den fond, som jämlikt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts brev den 19 augusti 1914 och senare beslut bildats av medel, influtna vid avyttring av donationsjord i staden, för att förvaltas och disponeras i enlighet med de för fonden i nyssnämnda brev meddelade bestämmelserna.

§ 378. **Kulturnämndens anmälan angående inköp av konstverk.**

Anmäldes och lades till handlingarna kulturnämndens skrivelse den 12 november 1954, utvisande, att kulturnämnden med anledning av stadsfullmäktiges för nämnden den 29 oktober 1953, § 278, lämnade bemyndigande inköpt, dels en oljemålning "Gårdsinteriör från Gaggesgården vid Fiskartorget i Västerås" av konstnären Gustaf Rydberg för ett pris av 4.600 kronor, dels ock ett album om 40 st. akvareller av bankdirektören Rudolf Gagge för ett pris av 1.000 kronor.

§ 379. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 5 november 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad upptaga *dels* ett 20-årigt lån å 280.000 kronor för

anläggande av vatten- och avloppsledningar m. m. i Skiljebo industriområde *dels* ett 20-årigt lån å 65.000 kronor för anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Kopparbergsvägen och Krutkällarvägen.

§ 380. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 12 november 1954, utvisande, att Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad upptaga ett 20-årigt lån å 465.000 kronor för merkostnader för anskaffande av kranar m. m. till djuphamnen.

§ 381. **Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse ang. godkännande av förslag till distriktstandpoliklinik i Emausskolan.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse den 10 november 1954, utvisande, att Kungl. Medicinalstyrelsen godkänt ett av stadsarkitekten Per Bohlin uppgjort, den 4 november 1954 dagtecknat, ändrat förslag till distriktstandpoliklinik i Emausskolan i Västerås.

§ 382. **Avsägelse från kommunalt uppdrag.**

I skrivelse den 25 november 1954 hade direktören Gustaf Olsson anhållit om befrielse från uppdraget såsom ledamot av styrelsen för Västerås stads tekniska verk från och med den 1 januari 1955.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna den begärda avsägelsen, *dels ock* anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till herr Olsson i styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 3 december 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Y. Engström *Evy Ekström*

Offentligen uppläst den 3 december 1954; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 16 december 1954

Närvarande: Herrar ordföranden Sjöberg, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Jonsson, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Gustaf Olsson, Pers, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, fru Larsson, herrar Ruben Karlsson, Milbers, Gustaf Nyman, Råberg, Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafson, Ring, Ruben Berg, Klingvall, Lindstedt, Edvard Andersson, Edlund, Sjölin och Urby.

Frånvarande med giltigt förfall: Herrar Albert Andersson, Thorburn och fru Hofvander.

Närvarande från magistraten: Borgmästaren Olov Rylander, rådmannen Folke Höijer och rådmannen John Carlbom.

§ 383. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Kraft och Brismar att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 22 december 1954 klockan 13.00.

§ 384. **Anslag för översyn och reparation av en bokföringsmaskin.**

I skrivelse den 2 december 1954 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för översyn och reparation av en bokföringsmaskin å drätselkontoret anvisa ett tilläggsanslag å konto 1 C

3-168 å 2.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 262 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 385. **Anslag för spåranläggning till Hakonbolagets nybyggnad inom kvarteret Gustavsvik.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 december 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för spåranläggning till Hakonbolagets nybyggnad inom kvarteret Gustavsvik anvisa ett anslag å 55.000 kronor att täckas av det i 1954 års stat upptagna reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 263 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 386. **Anslag för projektering av ett sjöfartens hus.**

Uti en till drätselkammaren ställd skrivelse hade sjöfartshotellkommittén hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett förslagsanslag å högst 5.000 kronor för täckande av kostnaderna för projektering av ett sjöfartens hus.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett förslagsanslag å högst 5.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 264 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 387. **Förvärv av stadsägan 1889.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 december 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 65.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1889 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen, 65.000 kronor, skulle bestridas av allmänna investeringsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 265 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 388. **Pensionsunderstöd till köksbiträde vid barnstugorna.**

I skrivelse den 10 november 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna köksbiträdet vid barnstugorna fru Allida Andersson ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år från och med den 1 juni 1954.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 266 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 389. **Pensionsunderstöd till städerska vid fastighetskontoret.**

I skrivelse den 1 december 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna städerskan vid fastighetskontoret fru Hilda Kvarnström ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor från den dag hon slutar sin anställning hos staden.

Genom utlåtande den 2 december 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 267 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 390. **Tillägg å löner och pensioner under år 1955.**

I skrivelse den 1 december 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att sådant lönetillägg, som under år 1954 utgått på grund av stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954, § 11, skulle tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta utgå även under år 1955 samt att tillägg å pensioner skulle utgå enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1953, § 170, som skulle gälla under 1955 tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 268 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 391. **Höjning av arvodet till tillsynslärare.**

I skrivelse den 10 november 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att med ändring av tidigare beslut medgiva att arvodet till var och en av de båda tillsynslärarna i slöjd vid folkskolorna finge, räknat från och med den 1 januari 1954, höjas från 1.370 kronor till 2.200 kronor per år samt att likaledes med ändring av tidigare beslut kompensation måtte lämnas tillsynslärarna enligt de grunder, som angåves i folkskolestyrelsens framställning av den 30 januari 1954, intill dess nedsättning av undervisningsskyldigheten kunde angivas.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 december 1954 på anförda skäl, om ock med tvekan, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 269 ser. A) och sedan herr Bååth yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Bååths yrkande.

§ 392. **Beklädnadsersättningar till lönestatsanställda renhållningsarbetare samt brandbefäl och hamnbefäl under år 1955.**

I skrivelse den 1 december 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att för 1955 fastställa vissa i skrivelsen angivna beklädnadsersättningar för de lönestatsanställda renhållningsarbetarna, brandbefälet och hamnbefälet.

Genom utlåtande den 2 december 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 270 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 393. **Angående viss ändring av pensionsreglementet i anslutning till den statliga löneregleringen för polispersonalen.**

I skrivelse den 1 december 1954 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att godkänna en mellan Svenska Stadsförbundet, å ena, samt Svenska Polisförbundet, å andra sidan, den 16 oktober 1954 träffad central överenskommelse angående reglering av polispersonalens pensionsförhållanden och i anslutning härtill i bilaga A till stadens pensionsreglemente införa statliga polisreglementet av den 14 maj 1954 i fråga om ordinarie och extra ordinarie tjänster med giltighet från och med den 1 juli 1954.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna överenskommelsen ifråga samt *att* med giltighet från och med den 1 juli 1954 å bilaga A till stadens pensionsreglemente upptaga det statliga polislönereglementet av den 14 maj 1954 såvitt avsåge ordinarie och extra ordinarie tjänster.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 271 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 394. Fråga om bidrag och lån till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 december 1954 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar utlämna ett lån å 36.000 kronor för täckande av kostnaderna för iordningställande av skyddsrum i fastigheterna Skjutvallen nr 1 och Skjutbanan nr 4 på de villkor varom drätselkammaren med stiftelsen kunde avtala samt bemyndiga drätselkammaren företaga alla härför erforderliga åtgärder ävensom *att* i princip medgiva att till stiftelsens förfogande under vart och ett av de fyra närmaste åren, i mån av behov, ställdes anslag å 100.000 kronor för bestridande av kostnaderna för nödvändiga reparationsarbeten i stiftelsens hus.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 272 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Gustaf Olsson med instämmande av herr Nyström yrkade bifall till drätselkammarens förslag medan herr Strömberg yrkade att stadsfullmäktige skulle uppdraga åt drätselkammaren att utreda förutsättningen för avveckling av stiftelsen.

Efter avslutad överläggning beslöt stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto likaledes utan omröstning avslå herr Strömbergs yrkande.

§ 395. Inrättande av en ordinarie befattning som förste driftsingenjör vid värmeverket.

I skrivelse den 23 november 1954 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie befattning såsom förste driftsingenjör i lönegrad 29 vid värmeverket.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 1 december 1954 och drätselkammaren genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 273 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 396. **Motion angående terminsavgifter vid läroverket och flickskolan.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 29 oktober 1953 till drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna fru Ingrid Andrén och herr Börje Lundh ingiven motion angående utredning om icke en ändring av föreskrifterna beträffande terminsavgifterna vid högre allmänna läroverket och kommunala flickskolan borde ske.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* eleverna vid kommunala flickskolan i Västerås samt sådana elever vid praktiska realskolan i staden, vilka icke tillhörde skolområdet, från och med vårterminen 1955 skulle vara befriade från att erlägga terminsavgifter samt *att* motionen i vad avsåge frågan om stadens medverkan till befrielse från terminsavgifterna vid högre allmänna läroverket icke skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 274 ser. A) och sedan fru Andrén yttrat sig samt herr Gustaf Olsson yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 397. **Tilläggsanslag för uppförande av tekniska skolans tillbyggnad.**

I skrivelse den 5 november 1954 hade byggnadskommittén för tekniska skolans om- och tillbyggnad hemställt att stadsfullmäktige ville utöver tidigare anvisade medel för byggnadsarbetet besluta att för byggnadsarbetets fullföljande och skoltomtens iordningställande bevilja 1,9 miljoner kronor, att till anskaffande av fasta inventarier till de nya lokalerna anvisa 0,9 miljoner kronor och att till rörliga inventarier i dem anvisa 0,5 miljoner kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med i skrivelsen angivna förbehåll bifalla byggnadskommitténs förslag, *att* anslagen för fasta och rörliga inventarier till de nya lokalerna, tillhopa 1.400.000 kronor skulle täckas av allmänna investeringsfonden, *att* anslaget för byggnadskostnaderna, 1.900.000 kronor skulle täckas till ett belopp av 1.500.000 kronor av låne-

medel, 316.500 kronor av allmänna investeringsfonden och 83.500 kronor av Zimmermanska slöjdskolefonden samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 1.500.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 275 ser. A) och sedan det antecknats, att anslaget avsåges skulle disponeras först under år 1955, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 398. **Förslag till ändrad stadsplan för kvarteret Rödklinten samt stadsplaneavtal för området.**

I skrivelse den 4 december 1954 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 5 november 1954 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Rödklinten samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 9 december 1954 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag samt *att* under förutsättning att stadsplaneförslaget bleve i huvudsak fastställt godkänna föreliggande förslag till stadsplaneavtal mellan staden och Asea.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 276 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 399. **Angående val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1954 framlagt förslag (S. H. nr 40 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att för tiden till och med den 24 februari 1961 till nämndeman omvälja ombudsmannen Artur Lingnäs, vilkens mandattid utginge den 24 februari 1955, samt att underställa valet rådhusrättens prövning.

§ 400. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1954 framlagt förslag (S. H. nr 40 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamöter i styrelsen för Vallby Friluftsmuseum för tiden intill utgången av år 1959 utse direktören Gustaf Olsson, banktjänstemannen Anna Carlsson och disponenten Gösta Kruhsberg samt *att* till suppleanter för samma tid utse parkföreståndaren Adolv Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson och verkmästaren Åke Peterson.

§ 401. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1954 framlagt förslag (S. H. nr 40 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* till ledamot i barnavårdsnämnden, representerande stadens prästerskap i stället för komministern Nils Berge, vilken avsagt sig uppdraget, välja för tiden intill 1957 års utgång nuvarande suppleanten, komministern Helmer Fält samt *att* till suppleant i nämnden, representerande stadens prästerskap, för samma tid välja komministern Axel Bergenfalk.

§ 402. **Val av kommunala förtroendemän.**

Efter av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1954 framlagt förslag (S. H. nr 40 ser. B) beslöto stadsfullmäktige *att* antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av 1955 års taxeringsnämnder skulle vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 18:de, 25:te, 26:te, 27:de och 28:de distrikten, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika många suppleanter, *att* suppleanterna såsom hittills skulle tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas samt *att* till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1955 utse följande personer.

1:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: f. överpostiljonen J. E. Wirén, motormontören Erik E. W. Larsson och ingenjören Nils Markbäck.

Suppleanter: Vaktmästaren Uno Hillborg, metallarbetaren Evert Karlsson och fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm.

2:dra taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Inger Thorsell och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Köpmannen Roland Forsberg, flygplansmontören Erik Bengtsson och kontoristen Ingrid Andersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Edvard Andersson, flygplansmontören Stig Johansson och affärsföreståndaren John Frid.

4:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eric Agrell, lantbrukaren Erik Alm och jordbruksarbetaren Axel Lundberg.

Suppleanter: Fru Greta Lundin, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, lantbrukaren Erik Jäder, lantbrukaren Georg Wässman och lantarbetaren David Nilsson.

5:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Svarvaren Georg Karlsson, redaktören Lars Ljungqvist och metallarbetaren Olle Dahlin.

Suppleanter: flygplansmontören Algot Bergman, distriktssköterskan Iris Fagerlund och maskinisten Ejnar Johansson, Furugatan 1 B.

6:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Tjänstemannen Axel Boberg, ingenjören Thore Kättström och filaren Gustaf Hellsten.

Suppleanter: Gjutgodsrensaren Nils Lindkvist, Relävägen 3 B, kassören Oskar Rudén och fru Anna Löf.

7:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Tedbrandt och f. apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Förrådsarbetaren Edvin Agermalm, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och stationsinspektoren A. Jungert.

Suppleanter: Filaren Ruben Berg, instruktören Ruben Karlsson och fru Eivor Frändberg, Vallgatan 16.

9:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och apparatprovaren Bengt Norman.

Suppleanter: Lokbiträdet Erik Berggren, Bomansgatan 30 A, ingenjören Bertil Sundberg och ritsaren John Olsson.

10:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och maskinprovaren Petrus Jonsson.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, köpmannen K. Torstensson och byggnadsgrovarbetaren Åke Hjalmarsson, Emausgatan 52 A.

11:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Instruktören Tage Engelbrektsson, förmannen Em. Råberg och maskinisten David Eriksson.

Suppleanter: Gjutaren Elis Svensson, apparatprovaren Stig Håvberg och optikern Bengt Pettersson, Källhagsgatan 1 B.

12:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Gjutaren Gustaf Nyman, typografen Rune Göthlin, folkskolläraren Arvid Eng, jordbruksförvaltaren Lars Jansson och järnarbetaren Olle Berglund.

Suppleanter: Kassören Sven Ring, ingenjören Sixten Larsson, fotografen David Eriksson, ingenjören Sven Alehag och metallarbetaren Erik Sand.

13:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Metallarbetaren Allan Skult, konditoriarbetaren Sven Nilsson och köpmannen Ragnar Wassberg.

Suppleanter: Bokbindaren Henry Engström, ingenjören Sten Sahlberg och byggmästaren Herman Fernström, Köpingsvägen 21.

14:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, fru Hildur Strandberg, ombudsmannen Olle Berggren och lokföraren Harald Blomkvist.

Suppleanter: Snickaren Gunnar Eriksson, ingenjören Rune Renntun, ingenjören Olof Lindskog, kommunalarbetaren Klas Larsson och chauffören Axel Forsman, Tomtebovägen 5.

15:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Jansson och maskinisten Erik Andersson.

Suppleanter: Bilelektrikern Gösta Finnström, fru Britta Öyen och folkskolläraren Carl Malmros.

16:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och vaktmästaren Allan Lindstedt.

Suppleanter: Avläsaren Tore Areen, köpmannen Nils Andersson och filaren Emanuel Larsson.

17:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror G. Carlstedt och metallarbetaren Sven Pettersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Geron Eriksson, förmannen Klas Larsson, köpmannen Sven Källebo, kantorn K. G. Söderlund och kommunalarbetaren Herman Ferngren, Kronvägen 48.

18:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Jordbruksarbetaren Harald Frändberg, chauffören Olof Ridman, kyrkovaktmästaren Oskar Dahlgren, kantorn Johan Hedblom och lantbrukaren Aug. Eriksson.

Suppleanter: Rörmontören Ragnar Söderlund, byggnadsarbetaren Ernst Frändberg, jordbruksarbetaren Valte Eriksson, fru Märta Hedblom och lantbrukaren Nils Lindström.

19:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Exekutorn J. W. Sundqvist, assistenten Yngve Ohlsson, Emausgatan 45 A, och fru Signhild Andersson, Skallbergsgatan 15.

Suppleanter: Tjänstemannen Lennart Åkerbrant, förmannen Folke Brodén, Tunbyvägen 83, och lokeldaren Sven Nilsson, Eriksborgsgatan 7.

20:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Metallarbetaren Harry Andersson, Silverstolpes gata 8, fru Greta Jansson, Bomansgatan 30, och kamreraren Ragnar Lindberg, Källgatan 23.

Suppleanter: Kontrollanten Erik Ståhl, Mästargatan 9, förrådsarbetaren Åke Jansson, Vegagatan 6 A, och folkskolläraren Ernst Fjällskog.

21:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Metallarbetaren Holger Nilsson, Emausgatan 24, muraren Rolf Bergström, Aspvretsgatan 17 D, och järnhandlanden Henning Larsson.

Suppleanter: Fru Mary Hellström, Relävägen 3 B, lokföraren Mauritz Johansson, Förstadsvägen 19, och yrkesläraren Eric Carlsson, Annedalsgatan 2.

22:dra taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Kontoristen Heinrich Artman, Svärdsliljegatan 10 A, metallarbetaren Arne Skogh, Vasagatan 48 A, och f. kriminalöverkonstapeln Fritz Svensson.

Suppleanter: Mätningsmannen Martin Hellblom, Malmabergsgatan 79 E, metallarbetaren Per Edvardsson, Förstadsvägen 10, och apotekaren Åke Pettersson, Engelbrektsgatan 14 A.

23:dje taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Flygteknikern Bernt Holmberg, fru Anna Andersson, Bruksgatan 13, och köpmannen Helmer Urby.

Suppleanter: Kontoristen Martin Stoltz, Nybomsgatan 4, lokbiträdet Arthur Andersson, Malmabergsgatan 81 C, och fru Alice Bergöö.

24:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Eric Hultåker.

Suppleanter: Metallarbetaren Stig Forslund, montören Rune Sjögren, Pilgatan 27, och fru Maj-Britt Nordström.

25:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, civilekonomen Åke Eriksson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, assistenten Sigfrid Sköld, kontoristen Gustav Eriksson, tjänstemannen Bengt Ekström och jur. kand. Anders Morén.

26:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, köpmannen Harry Wågberg, tillsyningsläraren Manfred Carlvik och tjänstemannen Sture Bergmark.

Suppleanter: Inspektören Erik Larsson, distriktsombudsmannen John Wahlström, järnhandlanden Rune Bergius, kamreraren Henry Flinck och muraren Birger Svanfelt.

27:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Skomakarmästaren J. F. Sjögren, folkskolläraren Allan Andersson, fru Gunborg Johansson, byggnadsingenjören Gustaf Ahlquist och köpmannen John Clasing.

Suppleanter: Förste polisassistenten Karl Forshäll, Åsgatan 1, metallarbetaren Martin Engström, butiksföreståndaren Ingvar Lindkvist, konditorn Gunnar Persson och kamreraren G. Galmén, Utanbygatan 12.

28:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Berglind, muraren Erik Hedman, f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, smidesfabrikören Magnus Holm och byggnadskontrollanten Axel Eriksson.

Suppleanter: Ingenjören Bertil Falck, grovarbetaren Gösta Classon, köpmannen Ulf Larsson, civilingenjören B. Björk och ombudsmannen Gunnar Österberg.

§ 403. **Utseende av tillfällig ordförande i stadsfullmäktige.**

Beslöto stadsfullmäktige jämlikt § 5 i fullmäktiges arbetsordning utse herr Gösta Sjöberg att intill dess val av ordförande vid extra sammanträde i början av nästa månad skett utöva ordförandeskapet i fullmäktige.

§ 404. **Länsstyrelsens fastställelse av reglemente för drätselkammaren.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 30 augusti 1954, utvisande, att länsstyrelsen fastställt reglemente för drätselkammaren i Västerås stad.

§ 405. **Stadsfullmäktiges och magistratens tack.**

Erinrade herr ordföranden inför det förestående årsskiftet om att magistratens kommunala funktioner i och med den nya kommunallagens ikraftträdande komme att upphöra, varför detta sammanträde vore det

sista, då magistraten vore representerad. Herr ordföranden framhöll betydelsen av magistratens kommunala insats under en gången tid och framförde stadsfullmäktiges tack till magistraten för ett gott samarbete. Som ett bevis för stadsfullmäktiges uppskattning överlämnade herr ordföranden å fullmäktiges vägnar en minnesgåva till magistraten i form av en urna av ostindiskt porslin.

Borgmästaren Olov Rylander yttrade å magistratens vägnar:

"Herr Ordförande. Mina Damer och Herrar Stadsfullmäktige.

Det ligger nära till hands att i dag, då för sista gången representanter för magistraten är tillstädes bland Eder med rätt att deltaga i Edra förhandlingar, göra en återblick på magistratens historia, men då den sträcker sig över flera århundraden och jag väl i så fall lätt skulle komma in på många i och för sig intressanta förhållanden, som har samband med magistratens ställning under olika tider, skulle jag blott trötta Er och det vill jag nu minst av allt. Ni kan ändå vid det här laget ha hunnit tröttna på magistraten. Jag skall därför bara med några ord erinra om den långa tid, som flytt, sedan magistraten under medeltiden fick sin upprinnelse. Västerås anses ju vara en av vårt lands äldsta städer, fastän man inte kan ange något visst år för dess uppkomst. Redan 1120 nämnes staden som biskopssäte. Åtminstone från mitten av 1100-talet kan vi helt visst räkna med att det här fanns ett råd, som ombestyrde de få gemensamma angelägenheterna i den lilla samhällsbildning, som då fanns vid Svartåns utlopp i Mälaren. Dess ledamöter var borgare, som först och främst idkade näring av något slag och endast tillbringade en liten del av sin tid sysselsatta med rådsbestyren. Sådana namn på tidigare borgmästare som Olof Snickare, Mats Tunnbindare och Knut Guldsmed tala med all tydlighet härom. Rådet utsågs för ett år i sänder. Det råd, som gick, utsåg det kommande. Detta råd var, frånsett ordningen för dess tillsättande, närmast att jämföra med en nutida korporation av kommunala förtroendemän. Rådet utvecklades sedan, så att det kom att inta en betydande, för att säga helt dominerande maktställning i vad gällde stadens angelägenheter och säkerligen var rådet eller magistraten, som det under Gustaf II Adolfs tid började kallas, en svår och länge övermäktig motståndare till de anspråk på självstyrelse i blygsamma former, som efter hand restes från borgerskapets sida. Även i Västerås stads tänkeböcker kan man se tidiga spår på denna motsättning. Men utvecklingen gick vidare och ända från slutet av 1700-talet kan man tala om en visserligen sakta men ändock ständigt fortgående minskning av magistra-

tens betydelse och makt som kommunalt organ. Theofil Öberg, som genom egna forskningar och rika tillfällen till samtal med gamla, nu för länge sedan bortgångna västeråsare väl kände sin stads förflutna, säger i sin kommunala historia, att, trots att drätselkammare funnits här från 1828, magistraten ännu i början av 1860-talet fortfarande var stadens egentligen styrande administrativa organ och förblev så ganska långt fram i tiden. 'Endast efter hand och så småningom försköts tyngdpunkten i det kommunala förvaltningsarbetet till drätselkammaren.' Även under de första decennierna av detta århundrade torde magistraten ha haft en inte oväsentlig betydelse i kommunala angelägenheter. Under de senaste 50 åren har emellertid utvecklingen gått mycket fortare än tidigare i den riktning, som väl länge för alla framstått som den enda möjliga — hän mot den avkoppling av magistraten som kommunalt organ, som nu i och med årsskiftet blir ett faktum. Någon väsentligare ändring i kommunallagens bestämmelser ägde visserligen inte rum men de förlorade i alla fall det mesta av sin innebörd. Hur främmande verkar inte i dag bestämmelser som de ännu gällande stadgandena om att alla av stadens utsedda styrelser i sin förvaltning stå under magistratens överinseende och att magistraten uppgör utgifts- och inkomststat. Det är sannerligen hög tid, att magistratens skentillvaro som kommunalt organ får sitt slut. För oss, som under denna sista tid haft att företräda magistraten, skulle det väl inte alla gånger ha varit behagligt att göra detta, om inte stadsfullmäktige, drätselkammare och kommunala tjänstemän städse visat oss all möjlig förståelse och hänsyn. Det är med glädje, som jag hört Herr Ordförandens erkännande, att magistraten med takt och gott omdöme fullgjort sitt grundlaga värv. Jag och övriga magistratsledamöter vill nu till sist till Herr Ordföranden, stadsfullmäktige, drätselkammaren och de kommunala tjänstemän, med vilka vi haft att göra, uttala vårt tack för den tid, som varit, för gott samarbete. Jag vill också betyga vår stora tacksamhet för den ståtliga gåva, varmed stadsfullmäktige i dag velat hedra magistraten.

Det kommunala magistratsbestyret, sådant det nu varit, har givit oss vissa möjligheter till fortlöpande kontakt med 'stadens fäder' och med aktuella kommunala frågor, som vi satt stort värde på och som vi mycket komma att sakna. Om än våra rättigheter och plikter som kommunalt organ alltså nu försvinna liksom en mogen frukt till slut faller från trädet, så stå likväl våra viktigaste plikter mot vår stad kvar och de ha, som alla vet, inte minskats med åren utan ökats i en sådan grad, att vi blott med svårighet kan fylla dem. Att väl fylla den skall alltid vara vår strävan. Makt ha vi, sentida magistratsledamöter, aldrig eftersträvat och

det är därför inte svårt att nu helt avstå från den makt och de rättigheter, som vi endast i ringast möjliga utsträckning begagnat oss av. Med dessa ord bjuder jag så, å magistratens vägnar, stadsfullmäktige farväl."

In fidem:

Per Siösteen

Justerat den 22 december 1954.

GÖSTA SJÖBERG

Erik Kraft *Gösta Brismar*

Offentligen uppläst den 22 december 1954; betygar

Ex officio:

Åke Renvall

HANDLINGAR
Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 januari 1954 **Ser. A nr 1**

Nr 1. Förvärv av stadsägan nr 230, 231, 232, 233 B.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 januari 1954 anfört följande:

Med ägaren till stadsägan nr 230, 231, 232, 233 B, belägen å Gustavsviksområdet, har träffats preliminärt avtal om överlåtelse av fastigheten till staden för 32.000 kronor. Fastigheten äges av fru Anna Fröjdman.

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige frågan om fastighetsförvärvet.

Fastigheten har en areal av 985 kvm. Taxeringsvärdet är 16.000 kronor, varav 3.000 kronor markvärde och 13.000 kronor byggnadsvärde. Å fastigheten finns ett äldre bostadshus i två våningar av trä, innehållande två lägenheter om vardera två rum och kök, källarvåning med tvättstuga, torrklosett, vedbodar, matkällare samt vind med vindskontor. Lägenheterna äro försedda med vedspisar, kakelugnar, vatten och avlopp, elektrisk belysning, diskbänkar av rostfri plåt samt furugolv med korkmattor. Byggnaden är normalt underhållen. Hyresinkomsterna uppgå till 1.300 kronor per år.

För fastigheten begäres ett pris motsvarande dubbla taxeringsvärdet. Det är emellertid angeläget för staden att förvärva fastigheten på grund av att arbetena med framdragning av Sjöhagsvägen över fastigheten äro nära förestående. Ett expropriationsförfarande skulle draga ut allt för långt på tiden för att i detta fall vara till fördel för staden. Drätselkammaren tillstyrker därför förvärvet.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 32.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 230, 231, 232, 233 B i Västerås samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 2. Försäljning av mark ingående i kvarteret Dagfjärilen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 december 1953 anfört följande:

Drätselkammaren har tidigare fört förhandlingar med Konsums dotterförening, Fastighetsföreningen Karl u. p. a., om förvärv av stadsägan nr 3319, vilken är belägen inom södra Skiljebo. Stadsägan ingår i kvarteret Bladbocken och får bebyggas med tvåvåningsradhus. Staden är ägare till den söder därom belägna stadsägan nr 3307, vilken skall ingå i kvarteret Dagfjärilen. Å sistnämnda stadsäga är liknande bebyggelse som på stadsägan nr 3319 medgiven. HSB och Riksbyggen ha förhandlat med Konsum om förvärv av stadsägan 3319 och det synes lämpligt att bebyggelsen på stadens mark samordnas med bebyggelsen å Konsums mark. Drätselkammaren har med anledning härav beslutat att avstå från planerna å förvärv av stadsägan nr 3319.

Därest dylik samordning av bebyggelsen sker, måste det anses oformligt att en blivande bostadsrättsförening skulle äga en tomt (stadsägan nr 3319) och innehava en annan (stadsägan nr 3307) med tomträtt. Med anledning härav synes det lämpligt att staden för denna gång gör ett avsteg från principen att endast upplåta mark för bebyggelse med tomträtt. Kammaren torde därför böra erhålla ett bemyndigande att få försälja staden tillhörig, i kvarteret Dagfjärilen belägen mark till det företag — HSB eller Riksbyggen — som kommer att förvärva stadsägan nr 3319 av Konsum.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att till HSB eller Riksbyggen eller av dessa företag bildad bostadsrättsförening försälja staden tillhörig, i kvarteret Dagfjärilen ingående mark till det pris och på de villkor, drätselkammaren kan finna lämpligt, ävensom vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 3. Ändrade bestämmelser angående lån för insats i bostadsrättsföreningar.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 december 1953 anfört följande:

Allt sedan år 1943 ha på vissa villkor utlämnats lån för förvärvande av insats i bostadsrättsföreningar. Stadsfullmäktige beslöto sålunda den 28 januari 1943 bemyndiga drätselkammaren att till visst angivet högsta belopp av tillgängliga medel utlåna intill halva insatskapitalet för inträde i bostadsrättsförening. Såsom villkor för lånen föreskrevs vid detta tillfälle bland annat att den totala insatsen icke finge överskrida 10 % av byggnadskostnaden, att lånet utlämnades på 10 års amortering samt löpte med 4 % ränta ävensom att såsom säkerhet för lånet bostadsrättsbeviset överlämnades till drätselkammaren.

I samband med den utredning om bostadsförsörjningen inom staden, vilken under år 1947 framlades av en särskilt tillsatt kommitté och vilken utredning blev föremål för stadsfullmäktiges behandling under år 1948, upptogs ånyo frågan om dessa lån till diskussion. Frågan betraktades denna gång i anslutning till ett annat spörsmål, nämligen det vilka bostadsbyggnadsföretag, som borde erkännas såsom allmännyttiga. Stadsfullmäktige beslöto den 30 juni 1948 att under förutsättning att utöver Byggnads AB Mimer icke några allmännyttiga bostadsföretag godkändes inom staden bland annat förklara staden beredd att utlämna insatslån för förvärv av bostadsrätt i byggnad, som uppfördes eller ombyggdes av kooperativt organiserat företag, vilket arbetade utan enskilt vinstsyfte och under kontroll av byggnadslånebyrån samt till vars uppförande eller ombyggnad tertiärlån enligt då gällande bestämmelser erhållits. För låneverksamheten skulle gälla en räntesats av 3 % och i övrigt i huvudsak tidigare gällande regler. Drätselkammaren erhöll frihet att, om särskilda skäl därför talade, utlämna lån till högre belopp. Det förutsattes att HSB och Riksbyggen liksom förut medverkade till inkassering och redovisning till staden av förfallna annuiteter.

Genom nämnda regler för utlämnande av insatslån till 3 % ränta ställdes de bostadskooperativa företagen praktiskt taget i samma ställning beträffande finansieringen av sina företag som de allmännyttiga företagen. Vidare skapades möjligheter för de bostadskooperativa företagen att inrikta sin bostadsproduktion på det som ansetts vara deras mål, nämligen bostadsrättshusen.

Vissa kompletterande bestämmelser för lånen ha utfärdats av drätselkammaren, gällande i huvudsak formerna för prövning av låneansökningarna.

Stadsfullmäktige ha slutligen den 25 januari 1951 beslutat att räntesatsen för lån, utlämnade efter den 1 januari 1951, skulle utgöra ½ % över vid varje tidpunkt gällande diskonto. I anledning härav har räntesatsen för lånen under de senaste åren utgått med 3,5 %.

Den nyligen beslutade diskontosänkningen från 3 till 2,75 % har aktualiserat frågan om sättet för räntans bestämmande för lån som utlämnas i fortsättningen. Ifråga om redan utlämnade lån är staden bunden av lånevillkoren, varför räntan för dylika lån måste nedsättas till 3,25 %. Beslut härom har även fattats av drätselkammaren.

I samband med räntefrågan har även uppkommit spörsmålet huruvida icke insatslån i vissa fall böra kunna utlämnas även i fråga om andra bostadsrättsföretag än kooperativt organiserade dylika.

Slutligen finnes anledning att även upptaga frågan om amorteringstiden för lånen.

Rent allmänt kan sägas att nu ifrågavarande form av lån väl fyllt sin uppgift att i sin mån bidraga till en ökad bostadsproduktion. Drätselkammaren anser att denna låneform även i fortsättningen bör komma till användning, därvid en del modifikationer i lånevillkoren dock böra företagas i enlighet med vad ovan framhållits.

Beträffande räntesatsen synas skäl föreligga att i fortsättningen anknyta denna icke till diskontot utan till den av sparbankerna tillämpade räntesatsen å bottenlån. Räntan å insatslånen bör därför sättas i paritet med bottenlånsräntan. Detta innebär att räntan å insatslånen för närvarande skulle utgöra 3,5 %. I samband härmed torde man även böra frångå det nu tillämpade systemet med fasta annuiteter, detta för att underlätta omräkningarna vid inträffande ränteförändringar. Det föreslås sålunda att lånen böra avbetalas med lika stora amorteringar årligen under lånetiden.

Den sistnämnda bör liksom hittills i princip utgöra 10 år. För att i vissa fall kunna utlämna lån med kortare amorteringstid, bör amorteringstiden sättas till *högst* 10 år.

Såsom regel böra lån även i fortsättningen endast utlämnas för förvärv av insats i kooperativt organiserat byggnadsföretag, d. v. s. HSB och Riksbyggen. Emellertid kunna vissa fall förekomma, då det kan anses motiverat att utlämna lån för insats även i annan förening. Drätselkammaren bör ha möjlighet att undantagsvis efter prövning i varje särskilt fall medgiva även dylika lån. Då insatsen i sådana bostadsrättsföreningar oftast överstiga 10 % av produktionskostnaden, uppkommer frågan med vilket högsta belopp insatslån skall utlämnas. Som regel gäller nu att lån utlämnas intill halva insatsen. Undantagsvis kan lån medgivas upp till hela insatsen, dock högst intill 10 % av bostadsrättens andel i produktionskostnaden. Samma övre gräns synes böra gälla även lån, som utlämnas för inträde i icke kooperativt organiserad bostadsrättsförening.

Drätselkammaren torde böra erhålla i uppdrag att i övrigt fastställa erforderliga bestämmelser angående lånevillkoren.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att lån för gäldande av insats för förvärv av bostadsrätt i fortsättningen skall undantagsvis och efter drätselkammarens prövning i varje särskilt fall kunna utlämnas även för inträde i annan än kooperativt organiserad bostadsrättsförening,

att även i dylika fall lånet icke får uppgå till högre belopp än som motsvarar en insats av högst 10 % av bostadsrättens andel i produktionskostnaden,

att räntan i fortsättningen skall utgå efter den räntesats, som vid varje tillfälle gäller för bottenlån i sparbank, för närvarande 3,5 %,

att amorteringstiden för lånen bestämmes till högst 10 år,

att lånen avbetalas med lika stora amorteringar årligen,

att i övrigt skola tillämpas nu gällande föreskrifter om lån för insats i bostadsrättsföreningar samt

att bemyndiga drätselkammaren att fastställa de närmare detaljföreskrifter angående lånen, vilka må anses erforderliga.

Nr 4. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 januari 1954 anfört följande:

Från och med år 1940 har i samarbete med Uplands enskilda Bank AB varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän. Staden har plägat teckna borgen å checkräkningskredit, som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås kommunaltjänstemäns intresseförening. Under 1953 omfattade stadens borgensåtagande ett belopp av högst 20.000 kronor. Beslutet om senaste åtagande fattades av stadsfullmäktige den 29 januari 1953, § 28. En redogörelse för verksamheten har lämnats i stadsfullmäktiges handlingar för nämnda dag, ser. A nr 26. Drätselkammaren föreslår nu, att verksamheten får fortgå i oförändrade former under 1954 samt att stadsfullmäktige fattar nytt beslut om borgensåtagande av samma omfattning. Åtagandet kan ske inom ramen för den underställningsfria borgensrätten.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att för år 1954 teckna borgen för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 20.000 kronor.

Nr 5. Borgen å lån till Byggnads AB Mimer i Västerås.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 januari 1954 anfört följande:

Styrelsen för Byggnads AB Mimer i Västerås har anhållit att staden ville teckna

borgen å bolagets tertiärlån för bebyggelsen å tomten nr 13 i kvarteret Leif vid Hantverkargatan. Borgensåtagandet skulle gälla 650.000 kronor under en tid av 40 år.

För bebyggelsen kan statligt tertiärlån ej erhållas. Enbart med säkerhet i inteckningar liggande efter sekundärlånet kan ett tertiärlån ej erhållas på lånemarknaden. Det är därför nödvändigt att bolaget får borgen av staden. Den totala produktionskostnaden beräknas till 2.725.000 kronor. Enligt föreliggande finansieringsplan kommer primärlånet att upptagas i Västerås m. fl. städers Hypoteksförening. Sekundärlånet kommer att lämnas av Västra Svealands Bostadskreditförening.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige bifaller bolagets framställning. Då en amorteringstid om 40 år kan synas väl lång kommer kammaren att hos bolagets styrelse begära att man söker nedbringa amorteringstiden för tertiärlånet. Detta hindrar emellertid inte att åtagandet nu kan sättas till en tid av högst 40 år. Såsom säkerhet kommer att till staden överlämnas inteckningar, som i förmånsrätt kommer att ligga efter sekundärlånet.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd för staden att teckna borgen å tertiärlån för Byggnads AB Mimers ifrågavarande byggnadsarbeten intill ett belopp av högst 650.000 kronor under en tid av högst 40 år mot den säkerhet i inteckningar staden kan finna betryggande samt

att bemyndiga kammaren att verkställa borgensåtagandet.

Nr 6. Åtaganden för erhållande av statsbidrag för beredskapsarbete på rikshuvudvägen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 januari 1954 anfört följande:

För beredande av arbete åt arbetslösa igångsatte drätselkammaren under 1953 en omläggning av Rikshuvudvägen å delen Vargbogatan—465 meter österut. Kostnaderna har beräknats till 334.500 kronor, exklusive beläggningsarbeten. Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen har i princip beviljat staden statsbidrag med ett belopp av högst 315.000 kronor. Kostnaderna utöver statsbidraget har drätselkammaren beslutat täcka av det till kammarens förfogande stående anslaget för nyanläggning av gator och vägar.

Såsom villkor för utbetalning av statsbidraget har arbetsmarknadsstyrelsen föreskrivit, att stadsfullmäktige skall ha gjort vissa åtaganden. Stadsfullmäktige skall sålunda ha åtagit sig

att, för den händelse arbetet avvecklas innan detsamma helt slutförts, på stadens egen bekostnad utan oskäligt dröjsmål fullfölja arbetet på sådant sätt, att utförda delar av företaget kommer till avsedd nytta;

att allteftersom företaget eller del därav tages i bruk bestrida därmed förenade underhållskostnader;

att, därest statsbidragets beviljande föranletts av vilseledande uppgift, eller om staden icke ställer sig till efterrättelse för företaget gällande föreskrifter — för den händelse styrelsen så beslutar — återbetala uppburet statsbidrag jämte fem procents ränta därå från och med den dag krav om återbetalning framställts; samt

att i övrigt i tillämpliga delar ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i Kungl. förordningen den 30 juni 1943 om statsbidrag till väg- och gatuhållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville göra dessa åtaganden. Samtidigt som kammaren tillstyrker detta förutsätter kammaren emellertid, att arbetet kommer att upptagas i Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens fördelningsplan så att statsbidrag kan erhållas efter sedvanliga grunder för genomfartsvägar därest arbetet skulle komma att avvecklas såsom beredskapsarbete.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att göra ovannämnda av Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen föreskrivna åtaganden.

Nr 7. Överlåtelse av en ambulansbil till Västerås Rödakorskår.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 januari 1954 anfört följande:

Till drätselkammaren har från Västerås Röda Korskår inkommit bifogade framställning om överlåtelse av en ambulansbil.

Framställningen gäller bilen U 3866 av märket Volvo, årsmodell 1936. Bilen har värderats till 1.500 kronor och har på senare tid endast stått i reserv. Den skulle under alla omständigheter ha utrangerats inom den närmaste tiden. För det ändamål som Röda Korskåren avser att använda ambulansbilen torde den kunna göra full nytta under några år. Eftersom staden får anses ha nytta av bilen även om den överlåtes till Röda Korskåren får drätselkammaren tillstyrka överlåtelse utan ersättning. Röda Korskåren kommer att helt övertaga bilen och brandkåren eller annan stadens förvaltning kommer icke längre att taga någon som helst befattning med denna.

Den åberopade framställningen från Röda Korskåren lyder sålunda:

Det har kommit till vår kännedom, att vissa möjligheter förefinnes, att en av stadens ambulansbilar kan ställas till vårt förfogande. Då detta betydligt skulle underlätta vårt arbete med beredskapstjänst vid större folksamlingar och idrottstävlingar samt vid den alarmberedskapstjänst som kåren håller för större katastrofer och

olyckor inom staden, får vi därför vördsamt anhålla att bilen ställes till vårt förfogande. Inom kåren finnes för närvarande tre ambulansförare.

Västerås den 4 dec. 1953.

BENGT WEMAN.
Ordf.

E. Askerlöf.
Kårledare.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att till Västerås Röda Korskår utan ersättning överlåta ambulansbilen U 3866.

Nr 8. Anslag för personaltillställning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 januari 1954 anfört följande:

I en till drätselkammaren ställd skrivelse har Västerås Kommunalarbetares Samorganisation, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds avd. 65, Polisföreningen Kamraterna, Kommunala Arbetsledareklubben och Västerås Folkskolors Lärarsällskap hemställt, att staden ville bidraga till anordnandet av en tilllställning för stadens anställda och förtroendemän. Såsom organisationerna framhållit har personaltillställningar under de senare åren blivit allt vanligare hos privata företag. Västerås stad är en av de större arbetsgivarna i staden. Personalen är fördelad på åtskilliga arbetsplatser och möjligheterna att träffa personal från andra förvaltningar är i allmänhet rätt begränsade. Det är inte heller så ofta som möjligheter ges för förtroendemännen att träffa de anställda. I förhoppning att en tillställning sådan personalorganisationerna tänkt sig den skall bidraga till att öka samhörigheten mellan de anställda inbördes och mellan anställda och förtroendemän, vill drätselkammaren tillstyrka att anslag lämnas för ändamålet. Enligt föreliggande beräkningar torde 5.000 kronor vara tillfyllest. Planerna ifråga om tidpunkten för tillställningens hållande och för programmet har ännu ej tagit någon fastare form. Kammaren förutsätter att arrangörerna håller god kontakt med drätselkammaren om arrangemangen.

Den åberopade skrivelsen från personalorganisationerna lyder sålunda:

Under de senaste åren har det blivit alltmer vanligt att de privata företagen anordnar arrangemang för att stärka samhörighetskänslan mellan de olika grupperna inom respektive företag. Här i Västerås kan vi hänvisa till Aseadagen och Metallverksdagen.

Från anställda inom Västerås stad har det vid flera tillfällen uttalats önskemål om ett liknande arrangemang. Med anledning av detta har representanter för undertecknade organisationer diskuterat frågan och kommit till den slutsatsen att idén borde prövas, dock i något blygsammare form än exempelvis Aseadagen. Vi anser det lämpligt att anordna en gemensam tillställning till vilken stadens förtroendevalda samt anställda inbjudes.

Att ange de exakta kostnaderna är ännu inte möjligt men enligt uppgift skulle en måltid, underhållning och musik kosta c:a 9 kronor per person. Meningen är att varje deltagare skulle betala en avgift, förslagsvis kronor 3: 50.

Parkrotundan rymmer c:a 1.000 personer och skulle intresset bli av denna storleksordning behöver vi ett anslag motsvarande c:a 5 kronor per deltagare.

Med förhoppning om stadens intresse tecknar

VÄSTERÅS KOMMUNALARBETARES SAMORGANISATION

Folke Wångersjö.

SV. KOMMUNALTJÄNSTEMANNA-FÖRBUND, avd. 65, Västerås

Harry Noheden.

POLISFÖRENINGEN KAMRATERNA Västerås

Uno Jansson.

KOMMUNALA ARBETSLEDARE-KLUBBEN, Västerås

Ture Engström.

VÄSTERÅS FOLKSKOLORS LÄRAR-SÄLLSKAP

Harald Tännsjö.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 5.000 kronor för anordnande av en tillställning för stadens anställda och förtroendemän samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 9. Tillägg å löner och pensioner under år 1954.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 november 1953 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får härmed föreslå, att tilläggen å tjänstemannalöner och pensioner under 1954 måtte tills vidare få utgå efter oförändrade grunder.

Beträffande lönerna beslöto stadsfullmäktige den 26 februari 1953 under § 49 i protokollet om fortsatt utbetalning av 1952 års tillägg. Beslutet grundade sig på en rekommendation ifrån Svenska Stadsförbundet och förknippades med en klausul om indragning av tillägget i händelse av stridsåtgärder från personalorganisationernas sida. Stadsförbundet har utsänt en rekommendation om att ett liknande beslut bör fattas för 1954.

Beträffande tillägg å pensioner fattades nu gällande beslut av stadsfullmäktige den 25 juni 1953, § 170. Beslutet anknöts till stadsförbundets överenskommelse den 20 maj 1953 med personalorganisationerna. Stadsförbundet har för 1954 rekommenderat förlängning av beslutet.

På grund härav föreslår nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att sådant lönetillägg, som under år 1953 utgått på grund av stadsfullmäktiges beslut den 26 februari 1953, § 49, skall tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta utgå

även under år 1954, dock med iakttagande av att i fall, där organisation varslat eller vidtagit stridsåtgärd mot kommun, lönetilläggets fortsatta utbetalning till medlem av sådan organisation beror av löne- och avtalsnämndens prövning samt

att tillägg å pensioner skall utgå enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1953, § 170, som skall gälla under 1954 tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta.

Drätselkammaren har i yttrande den 7 januari 1954 anfört:

Löne- och avtalsnämndens förslag innebär fortsatt utbetalning av de tillägg som gällt under 1953. Förslaget att förknippa utbetalningen av lönetilläggen med ett villkor om att tilläggen skulle kunna indragas under vissa förutsättningar har ingivit drätselkammaren betänkligheter. Kammaren har därför ansett sig böra återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden för förnyat övervägande om lämpligheten att medtaga villkoret. Löne- och avtalsnämnden har i sin svarsskrivelse på nytt hänvisat till att nämndens förslag bygger på en från Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning utsänd rekommendation. Nämnden har vidare framhållit, att villkoret under 1953 gällt i Västerås och i landets övriga städer på några få undantag när samt att man med största sannolikhet torde kunna utgå från att städerna kommer att i samma utsträckning medtaga villkoret även för 1954. På grund härav har nämnden vidhållit sitt förslag i oförändrat skick.

Vid det slutliga ställningstagandet har drätselkammaren ansett, att man av olika skäl icke bör för närvarande lämna någon föreskrift om att lönetillägget skall kunna indragas. Förhållandena på förhandlingsfronten synes för närvarande inte vara jämförliga med dem som rådde vid föregående årsskifte. För statens befattningshavare fanns tidigare ett liknande villkor men detta hade tillkommit i en svårartad konfliktsituation och har numera borttagits. För närvarande kännetecknas den kommunala förhandlingsfronten av ett relativt stabilt läge och för stora grupper av kommunalanställda gäller enligt centrala överenskommelser s. k. fredsplikt under hela 1954. Det skulle i detta läge icke vara ur taktiska synpunkter lämpligt att arbetsgivaren på sin sida beslutar om förlängning av den s. k. stridsklausulens giltighet. Skulle förhållandena ändras och akuta konfliktsituationer inträffa står ju fortfarande möjligheterna öppna att fatta nytt beslut om tilläggen och om eventuell indragning av dessa. Beslutet bör därför avfattas så att tillägget skall utgå tills vidare och intill dess annat kan beslutas.

På grund av vad sålunda anförts hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att sådant lönetillägg, som under år 1953 utgått på grund av stadsfullmäktiges beslut den 26 februari 1953, § 49, skall tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta utgå även under år 1954 samt

att tillägg å pensioner skall utgå enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1953, § 170, som skall gälla under 1954 tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta.

Nr 10. Återbesättande av befattningen såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse av den 15 december 1953 anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att få återbesätta en ledigbliven befattning i lönegrad 29 såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i yttrande av den 7 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 20 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 11. Uppflyttning av befattningen såsom bostadsinspektör i högre lönegrad.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse av den 2 november 1953 anfört följande:

Befattningen såsom bostadsinspektör är för närvarande placerad i lönegrad 15 och sålunda i lönehänseende likställd med hälsovårdsinspektörstjänst.

Hälsovårdsnämnden anser detta icke riktigt. Bostadsinspektionen särskilt i fråga om det äldre bostadsbeståndet kräver insikter i byggnadstekniska frågor utöver dem, som meddelas i kursen för hälsovårdsinspektörer vid Statens institut för folkhälsan. I de större städerna fordras allmän byggnadsteknisk utbildning i större eller mindre grad — i vissa städer t. ex. Malmö äro bostadsinspektörerna samtliga byggnadsingenjörer. Hälsovårdsnämnden har för bostadsinspektören föreskrivit, utom kurs för hälsovårdsinspektörer, påbyggnad av byggnadstekniska insikter. I överensstämmelse med de högre kompetenskraven och bostadsinspektörens allsidigare kännedom om hälsovårdsarbetets olika grenar, har nämnden i instruktionen för hälsovårdsbyråns befattningshavare uppdragit åt honom att i första hand tjänstgöra såsom vikarie för byråföreståndaren under dennes semester, tjänstledighet eller bortovaro av annan orsak. I dessa fall kommer bostadsinspektören att bl. a. vara förman för byråns övriga befattningshavare.

Hälsovårdsnämnden har i annat sammanhang (S. H. nr 149 ser. A år 1952) antytt, att befattningen såsom bostadsinspektör bör i lönehänseende stå något högre än hälsovårdsinspektör, men av särskilda skäl ej velat då göra framställning därom.

Emellertid har bostadsinspektören hos hälsovårdsnämnden anhållit om åtgärd för reglering av lönen. Med anledning härav har nämnden införskaffat upplysning om löneplacering av omnämnda befattningar på annat håll. Därvid har framgått följande: Hälsingborg bostadsinspektör lönegrad 18 och hälsovårdsinspektör lönegrad 16. Örebro bostadstillsyningsman (bostadsinspektör) lönegrad 15 och hälsovårdstillsyningsman (hälsovårdsinspektör) lönegrad 14. Linköping bostadsinspektör lönegrad 16 och hälsovårdsinspektör lönegrad 14. Eskilstuna förste bostadsinspektör, vikarie för byråföreståndaren, lönegrad 16, andre bostadsinspektör lönegrad 15 och hälsovårdsinspektör

lönegrad 14. Gävle förste bostadsinspektör lönegrad 17, andre bostadsinspektör med hälsovårdsinspektörs utbildning lönegrad 15 = hälsovårdsinspektör. Uppsala och Borås ha samma löneplacering för bostadsinspektör resp. bostadsinspektris och hälsovårdsinspektör, lönegrad 14 i Uppsala och lönegrad 15 i Borås.

Hälsovårdsnämnden anser, att en justering av bostadsinspektörsbefattningens löneplacering rimligen ej bör uppskjutas, och föreslår, att befattningen placeras en lönegrad högre än hälsovårdsinspektörstjänst eller följaktligen i lönegrad 16. I denna lönegrad är grundlönen 804 kronor och slutlönen 911 kronor i månaden.

På grund härav hemställer hälsovårdsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att räknat från den 1 januari 1954 uppflytta befattningen såsom bostadsinspektör från lönegrad 15 till lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 14 december 1953 tillstyrkt bifall till hälsovårdsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i utlåtande den 7 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Nr 12. Pension till en städerska vid folkskolorna.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 16 september 1953 anfört följande:

Städerskan vid Korsängsskolan, Alfrida Sofia Eklund, f. den 29/8 1886, har anhållit om avsked med pensionsunderstöd fr. o. m. den 1 okt. 1953.

Fru Eklund anställdes vid folkskolorna som städerska den 25/8 1923 och har därjämte varit bespisningsbiträde tiden 25/9 1946—9/6 1949 och tjänstgjort som medhjälpare vid Västerås skollovskolonier under fem somrar. Hon lämnar nu sin tjänst den 1 oktober 1953.

Med anledning härav anhåller folkskolestyrelsen

att stadsfullmäktige ville bevilja fru Alfrida Sofia Eklund högsta möjliga pension från och med den 1 oktober 1953.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 21 oktober 1953 anfört:

Löne- och avtalsnämnden har lagt samma synpunkter på frågan som då nämnden i ett till stadsfullmäktige samtidigt expedierat förslag om omprövning av pension till bespisningsföreståndarinnan fru Malvina Sjöberg kom fram till ett belopp som stod i viss relation till vad som enligt pensionsreglementet kan utgå till kvinnlig kollektivavtalsanställd personal. Fru Eklund är nämligen inte berättigad till pension enligt reglementet. Löne- och avtalsnämnden anser sig kunna föreslå ett belopp å 1.200 kronor med dyrtidstillägg å 53 %.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna skolstäderskan fru Alfrida Sofia Eklund pen-

sion från och med den 1 oktober 1953 med ett årligt grundbelopp av 1.200 kronor jämte dyrtidstillägg om för närvarande 53 %.

Drätselkammaren har i utlåtande den 7 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 13. Omprövning av beslut om pension till en bespisningsföreståndarinna.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 oktober 1953 anfört följande:

På förslag av löne- och avtalsnämnden tillerkände stadsfullmäktige den 27 augusti 1953, § 205, förra bespisningsföreståndarinnan vid folkskolorna fru Malvina Sjöberg pension från och med den 1 mars 1953 med ett årligt grundbelopp å 1.100 kronor. Inklusive föreslaget dyrtidstillägg å 74 % blir pensionen 1.914 kronor.

Efter beslutet har Västerås kommunalarbetares samorganisation begärt att löne- och avtalsnämnden ville ompröva sitt förslag och föreslå stadsfullmäktige att fru Sjöberg tillerkännes högre pension. Såsom löne- och avtalsnämnden anförde i skrivelsen av den 17 juni 1953 kan fru Sjöberg inte få pension enligt pensionsreglementet. Vidare nämndes att 1.100 kronor syntes vara ett skäligt belopp vid jämförelse med andra liknande pensionsfall. Eftersom beloppet ej uträknats efter något pensionsreglemente kan emellertid delade meningar råda om vilken storlek av pensionen som är den riktiga. Efter prövning av samorganisationens framställning har löne- och avtalsnämnden dryftat vissa grunder för beräkning av pension till städerskor och andra som ej kan pensioneras enligt pensionsreglementet. Om man sätter fru Sjöbergs senaste avtalsenliga årslön i relation till den årslön som utgår till pensionsberättigad kvinnlig kollektivavtalsanställd personal får man ett jämförelsetal som synes användbart för pensionsberäkning nämligen om man söker sig fram till ett belopp som står i samma relation till den pension som kan utgå enligt reglementet. Med ledning av en sådan norm och efter viss avrundning vill löne- och avtalsnämnden föreslå ett grundbelopp å 1.900 kronor per år. För att jämförelsen med pensionsreglementet skall visa riktigt bör dyrtidstillägg utgå efter 53 %. Sammanlagda beloppet blir då 2.907 kronor. Löne- och avtalsnämnden föreslår att tidigare beslut upphäves och att fru Sjöberg tillerkännes pension enligt den nu refererade beräkningsgrunden.

På grund härav föreslår löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att med ändring av beslutet den 27 augusti 1953 om pension till bespisningsföreståndarinnan fru Malvina Sjöberg tillerkänna henne pension från och med den 1 mars 1953 med ett årligt grundbelopp å 1.900 kronor jämte dyrtidstillägg efter för närvarande 53 %.

Drätselkammaren har i utlåtande av den 7 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 14. Förslag till stadsplan för område vid Narvavägen.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 11 januari 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden överlämnar ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 30 november 1953 upprättat, Pl 196 betecknat förslag till stadsplan för område vid Narvavägen. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av detsamma framgår av stadsplanearkitektens beskrivning. Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 10 till och med den 29 december 1953. Anmärkningar mot detsamma ha ej inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till stadsplan för område vid Narvavägen, Västerås. Pl 196.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Byggnadskvarter.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Å med F betecknat område skola huvudbyggnader uppföras fristående.

§ 4.

Bebyggelsens omfattning å tomt.

Av tomt som omfattar med F betecknat område får högst en femtedel bebyggas.
Å tomt som omfattar med F betecknat område får endast ett boningshus och ett garage eller annan gårdsbyggnad uppföras.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

§ 6.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 7.

Antal lägenheter.

Inom med F_2 betecknat område får boningshus icke inrymma flera än två lägenheter.

Västerås den 30 november 1953.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till stadsplan för Område vid Narvavägen, Västerås.

Förslaget, daterat den 30 november 1953, är avfattat å karta Pl 196 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Intill planområdet gäller stadsplaner fastställda av Kungl Maj:t den 15 dec. 1950 och den 11 maj 1951.

Det planerade området är beläget i nordvästra delen av den s. k. Västra Förstaden, c:a två km. från stadens centrum. Det omfattar dels befintlig äldre villabebyggelse, huvudsakligen tvåfamiljshus, för vilken ej finns fastställd stadsplan, dels norr därom obebyggd mark, vilken ägs av Västerås stad.

Den föreslagna stadsplanen grundar sig på en uppgjord preliminär dispositionsplan för områdena norr om Västra Förstaden. För den bebyggda delen föreslås, i huvudsaklig överensstämmelse med befintliga förhållanden, bostadsbebyggelse i friliggande tvåvåningshus för högst två familjer. Den yttersta tomtraden föreslås därvid något utvidgad mot norr. Det obebyggda området har till en yta av omkring 10.000 m² utlagts till kvartersmark för allmän byggnad, ett projekterat ålderdomshem. Med hänsyn till fattigvårdsstyrelsens önskemål beträffande detta föreslås en byggnadshöjd motsvarande ett femvåningshus.

Öster om denna tomt ligger ett höjdparti bevuxet med vackra lövträd, bl. a. stora ekar. Det är i den nämnda dispositionsplanen avsett att utläggas till park. I stadsplaneförslaget har nu endast medtagits dess västligaste del samt — i kanten av en större villatomt — mark för en lämplig gångförbindelse från det befintliga villaområdet.

Västerås den 30 november 1953.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 14 januari 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 15. Förslag till stadsplan för Berghamraområdet.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 11 januari 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden överlämnar ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 2 december 1953 upprättat, Pl 188 betecknat förslag till stadsplan för Berghamraområdet. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av detsamma framgår av stadsplanearkitektens beskrivning. Beträffande behandlingen av ärendet, inkomna anmärkningar m. m. hänvisar nämnden till stadsplanearkitektens tjänsteutlåtande.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Förslag till stadsplan för Berghamraområdet, Västerås. Pl. 188.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Mom. 1. Byggnadskvarter.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Mom. 2. Specialområde.

Med Es betecknat område får användas endast för transformatorstation och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark tillgänglig för allmänna ledningar.

Å med u betecknad mark få icke vidtagas anordningar som hindra framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

§ 4.

Byggnadssätt.

Med R betecknat område får bebyggas endast med radhus. Byggnaderna skola givas en gruppering av liknande slag som illustrationsvis angivits å stadsplanekartan. Avståndet mellan byggnadernas längdsidor får icke understiga 20 meter.

Å med F betecknat område skola huvudbyggnader uppföras fristående.

§ 5.

Tomts storlek.

Å med F betecknat område får tomt icke givas mindre areal än 750 m². Då särskilda omständigheter därtill föranleda må mindre areal kunna medgivas.

Med R betecknat byggnadsområde får icke uppdelas i flera tomter.

§ 6.

Bebyggelsens omfattning å tomt.

Med R betecknat område får bebyggas till högst den bruttovåningsyta i m², som angives för respektive kvartersdel. Därutöver får uppföras eller inredas garage i erforderlig utsträckning.

Av tomt som omfattar med F_1 eller F_2 betecknat område får högst en sjättedel bebyggas.

Inom med F_1 eller F_2 betecknat område får på varje tomt uppföras endast ett boningshus samt där så prövas lämpligt, garage- eller annan gårdsbyggnad.

§ 7.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

§ 8.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran angiver.

§ 9.

Antal lägenheter.

Inom med F_1 eller F_2 betecknat område får boningshus icke inrymma flera än respektive en och två lägenheter.

Västerås den 2 december 1953.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till stadsplan för Berghamraområdet, Västerås.

Förslaget daterat den 2 december 1953 är avfattat å karta Pl 188 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Planområdet är beläget i norra delen av den ursprungliga egendomen Hamre öster om Björnövägen omkring 3,5 km. från stadens centrum. Området innefattar dels det lilla egnahemsområdet Berghamra på 14 villor byggda enligt en den 2 februari 1935 fastställd avstyckningsplan dels den bevuxna terrängen norr och väster därom fram mot det s. k. "CVV:s bostadsområde" utbyggt omkring år 1950.

Planförslaget ansluter sålunda till gällande stadsplan för sistnämnda område, fastställd av Kungl. Maj:t den 17 maj 1946, med viss ändring fastställd den 16 juli 1948. Förslaget grundar sig i allt väsentligt på föreliggande generalplaneförslag.

Den mark, som nu intas i stadsplan är i fyra skilda ägares hand. Samråd har skett med dessa och vissa överenskommelser ha träffats om exploatering. Planområdet har i södra delen direkt anslutning till stadens ledningar för vatten och avlopp. Åt norr avgränsas området av en handelsträdgård, som åtminstone tillsvidare är avsedd att bibehållas som sådan, samt till en norr därom gående väg, tillhörig Kronan. Denna

är f. n. ej tillgänglig för allmän trafik och har därför ej medtagits i stadsplanen eller avsetts som tillfart till planområdet.

Tillfartsväg blir i stället den i söder liggande Berghamravägen, som redan nu utgör en matargata för den befintliga bebyggelsen.

Inom området föreslås uteslutande bostadsbebyggelse, utformad som radhus och egnahem. Utöver de befintliga villorna inom Berghamra rymmer planen omkring 45 villatomter och ungefär lika många radhuslägenheter. Fördelningen har bl. a. skett med hänsyn till de skilda markägarnas förutsättningar för olika exploateringsformer.

Beträffande de två radhuskvarteren har på stadsplanekartan inritats en skisserad husgruppering. Planen har dock samtidigt givits en elastisk utformning, varför den medger sådana omgrupperingar som den fortsatta detaljprojekteringen av byggnaderna kan påkalla.

Åt väster avgränsas de nya bostadskvarteren av ett redan fastställt parkområde och dess föreslagna fortsättning norrut.

Längst i norr ha två tomtägare i det angränsande kvarteret Segelplanet önskat förvärva ytterligare mark till sina tomter. Då detta ej synts innebära några olägenheter har i planen medtagits en utvidgning av detta kvarter.

Den föreslagna bebyggelsen torde ej utgöra affärsmässigt underlag för annat än en mjölk- och brödbutik och en sådan har beräknats förlagd i anslutning till radhusbebyggelsen.

Västerås den 2 december 1953.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till stadsplan för Berghamraområdet i Västerås.

Ovanstående förslag, betecknat Pl 188 och daterat den 2 december 1953 har i enlighet med byggnadsnämndens beslut varit utställt för granskning under tiden 10—29 december.

Därvid ha inkommit dels drätselkammarens skriftliga godkännande dels tre till byggnadsnämnden ställda skrivelser av följande innehåll, nämligen

a) från styresmannen för Centrala Flygverkstaden:

"Med anledning av stadsplanearkitekt Bertil Tideström upprättat, den 2 dec. 1953 daterat förslag till stadsplan för Berghamraområdet, Västerås, Pl 188, får jag härmed anföra följande:

Enligt den föreslagna stadsplanen blir den bästa förbindelsen med Björnövägen mot stadens centrum den Kronan tillhöriga flygplanvägen. Denna väg är emellertid enskild väg och förbjuden för obehörig trafik. Det synes mig emellertid knappast troligt, att de som komma att bo å norra delen av ifrågavarande område skola begagna sig av den å södra delen befintliga utfartsvägen mot staden. Såsom stadsplanen f. n. är utformad kommer därför flygplanvägen med största sannolikhet att — med eller utan lov — begagnas såsom transportväg för dem inom området, som finna detta med sin fördel förenligt. För att förhindra att så sker är det därför först och främst nödvändigt ordna bättre förbindelse med Vinggatan (exempelvis över Propellergatan). Vidare är det med den föreslagna stadsplanen nödvändigt med staket utefter gränsen

mot ovannämnda flygplanväg, vilket särskilt gäller de delar som icke utgöra tomtgräns.

Jag vill i detta sammanhang erinra om de tråkiga erfarenheter, jag hitintills har av lägenhetsinnehavarna längs flygplanvägen. Sålunda ha dikena vid flera tillfällen igenfyllts eller överbroats (i syfte att åstadkomma förbindelse med flygplanvägen). Skyddsområdet å ömse sidor om vägen har använts för upplag, parkering och dyl., vilken "trafik" upphört först efter upprepade tillsägelser från min sida.

Här berörda svårigheter bli emellertid större ju längre bort från CVV området sträcker sig och jag befarar, att det i längden icke går att upprätthålla önskvärd ordning vare sig å flygplanvägen (parkering av bilar t. ex.) eller å skyddsområdena vid sidan om vägen.

Den tilltänkta bebyggelsen i och för sig är sålunda ur CVV synpunkt ovälkommen, men jag vill dock icke emotsätta mig tilltänkt exploatering av området under förutsättning, att mina här ovan framförda synpunkter beaktas. Som ovan

Nils Söderberg
Styresman."

b) från ägaren till stadsägan 3374 belägen inom det tidigare utbyggda Berghamraområdet:

"Med anledning av förslag till stadsplan för Berghamraområdet får jag framföra följande.

Den väg som utgör vår förbindelse med badelundadelen av Västerås har lagts igen, så att vi måste åka en eller flera km. längre väg. Denna vägförbindelse är tilldelad oss som ersättning för annan väg vid laga vägförrättning, en del är inköpt av annan markägare. Detta har i förslaget *ej* ersatts med annan förbindelse åt det hållet och kommer att förorsaka förfång i olika avseenden samt även öka kostnaderna för vissa varor och tjänster.

Då det endast blir en in- och utfart, skulle jag vilja föreslå att en förbindelse med Björnövägen göres i norra delen, så att ej all trafik ledes fram och åter på Berghamravägen utan en cirkulation åstadkommes. Dessutom bör vägarna göras breda nog att bussen kan köra genom området t. ex. Berghamrav., Bäckv. och ovannämnda norra utfart till Björnövägen. Vördsamt

J. Haasum."

c) från ägarna till tomterna nr 7 resp. 8 i kv. Segelplanet belägna i nordöstra delen av det s. k. CVV:s bostadsområde, Ekberga.

"Undertecknade ägare till tomterna nr 7 resp. 8 i kvarteret Segelplanet godkänna utställt planförslag endast under förutsättning att för oss godtagbar uppgörelse med staden om anslutningsavgifter, gatukostnader etc. för till våra fastigheter tillagd mark kan erhållas före planens fastställelse.

Västerås den 29 dec. 1953.

Sven Stivner. *Karl-Erik Nordberg."*

Med anledning av dessa skrivelser får undertecknad ytterligare anföra följande: De båda första skrivelserna beröra, ehuru ur rakt motsatta synpunkter, samma

fråga. Från CVV:s sida är önskemålet att varje möjlighet till direkt förbindelse med flygplanvägen från bostadsområdet förhindras, från den enskilde villaägarens att befintlig utfartsmöjlighet skulle bibehållas och till och med utbyggas för busstrafik.

Den sydliga utfartsvägen från området, dvs. Berghamravägen—Björnövägen är som förbindelse med stadscentrum från de befintliga Berghamravillorna snarast något kortare än den norra över flygplanvägen, som nu föreslås igenlagd. Över den smala Propellergatan och vidare genom Ekbergaområdet får Berghamra dessutom en ny genväg för gång- och cykeltrafik. Att för detta relativt glest bebyggda område, så som herr Haasum föreslår, dra en särskild busslinjeslinga, som med en dryg kilometer skulle förlänga linjen längs Björnövägen kan ej anses trafikekonomiskt försvarligt eller motiverat med hänsyn till gångavstånden från befintliga busshållplatser, 350—650 m. För övrigt torde det, så länge flygplanvägen har sin speciella användning, vara helt utsiktslöst att få räkna med denna väg som tillfart och eventuell bussgata till ett utökat bostadsområde.

Det måste med hänsyn till ovanstående vara naturligt och för området i dess helhet fullt tillfredsställande att bygga ut leden i Berghamravägen och slopa utfarten över flygplanvägen samt att från byggnadsnämndens sida kräva uppsättande av staket i de nordligaste tomtgränserna. Att helt förbjuda de boende att t. ex. korsa flygplanvägen för att nå de obebyggda markerna norr därom synes däremot orimligt och därför torde kravet att förhindra obehörig trafik *längs* vägen ändock i viss mån behöva bli en ordnings- och bevakningsfråga.

Beträffande möjligheten till direkt förbindelse mot Badelundahållet torde detta ur allmän plansynpunkt knappast kunna ställas som ett krav speciellt för Berghamravillorna. Om överenskommelse kan träffas med CVV har emellertid ägaren till handelsträdgården vid flygplanvägen förklarat sig villig att över östra delen av sitt område släppa fram de nuvarande vägrättshavarna till flygplanvägen. En allmän vägförbindelse från trakterna kring Björnövägen mot nordost torde också bli önskvärd i framtiden och finns skisserad i generalplaneförslaget ehuru den icke lär kunna komma till utförande inom avsevärd tid.

Vad slutligen beträffar den tredje skrivelsen, angående den mark, som på undertecknarnas egen framställning föreslås lagd till kvartersmark, avser den en ekonomisk överenskommelse och icke planens utformning som sådan.

Med hänsyn till vad ovan anförts kan undertecknad icke finna att de nämnda skrivelserna böra föranleda någon ändring av stadsplaneförslaget. Jag får därför föreslå byggnadsnämnden att godkänna detsamma i oförändrat skick samt med dessa motiveringar överlämna detsamma till stadsfullmäktige för fortsatt vederbörlig handläggning.

Västerås den 9 januari 1954.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 14 januari 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 16. Åtagande för staden att tillhandahålla för läroverkets gymnasium erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal.
(Jfr. nr 158 ser. A år 1953.)

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 januari 1954 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 juni 1953 har länsstyrelsen i länet med överlämnande av avskrift av nådigt brev den 5 juni 1953 till skolöverstyrelsen angående utvidgning av den statliga gymnasieorganisationen samt omorganisation av gymnasierna vid de högre allmänna läroverken m. m. anmodat stadsfullmäktige inkomma med förklaring huruvida stadsfullmäktige åtoge sig i det nådiga brevet angivna villkor för upprättande av nya gymnasielinjer vid högre allmänna läroverket i Västerås. Drätselkammaren har i skrivelse den 13 augusti 1953 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att ikläda sig ifrågavarande åtaganden. Ärendet behandlades vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 augusti 1953 men blev då av stadsfullmäktige återremitterat till drätselkammaren för förnyad utredning. Med anledning härav får drätselkammaren nu anföra följande.

Fråga om åtagande av ovan antytt slag har blivit aktuell i ett stort antal städer. På grund härav har drätselkammaren tagit kontakt med stadsförbundet och vissa städer, bl. a. Borås och Örebro och med ledning av dessa överläggningar kommit till följande resultat.

Som av drätselkammarens skrivelse den 13 augusti 1953 framgår innebär den nya planen för Västerås vidkommande att vid högre allmänna läroverket skall nyinrättas en fyraårig reallinje samt en treårig allmän linje. Som villkor för upprättande av de nya gymnasielinjerna gäller enligt Kungl. Maj:ts och Riksdagens beslut att vederbörande kommun åtager sig "att tillhandahålla för läroverkets gymnasium erforderliga undervisningslokaler med inredning och möbelutrustning samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarpersonal".

Enligt gällande läroverksstadga åligger det kommun "att i överensstämmelse med av kommunen gjorda åtaganden tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler däri inbegripna laboratorie- och materialrum, biblioteks- och studierum, behövliga specialrum för undervisning i praktiska läroämnen och övningsämnen m. m. samt i de fall då sådant blivit vederbörligen bestämt jämväl inredning och möbelutrustning". Läroverksstadgan innehåller vidare följande. "Där ovan nämnt åtagande icke föreligger eller skyldighet i sagda avseende eljest icke förefinnes skola byggnad och underhåll av läroverkshus ske på bekostnad av läroverkets byggnadsfond, ävensom, i stift, där byggnadskassa finnes, med bidrag av denna i mån av Kungl. Maj:ts medgivande. Dock skall kommun alltid vara skyldig att för läroverkshus med därtill hörande byggnader kostnadsfritt upplåta sådan byggnadsplats som i § 56 sägs".

Något åtagande av Västerås stad att tillhandahålla inredning och möbelutrustning samt vaktmästarbostäder föreligger icke hittills. Åren 1901 och 1906 fattade stadsfullmäktige beslut om åtagande för staden av byggnadsskyldighet och bostadshåll-

ning åt rektor. År 1908 förklarade sig stadsfullmäktige vidare villiga *dels* att för framtiden ikläda sig skyldighet att verkställa de ny- och tillbyggnader, som av stadsfullmäktige prövades vara erforderliga för undervisning vid läroverket ävensom att för framtiden underhålla till läroverket hörande byggnader i den mån läroverkets byggnadsfond och andra för tillgodoseende av läroverkets byggnadsbehov avsedda kassor eller andra tillgångar ej därtill kunde lämna bidrag, *dels ock* att med avseende å bostad eller hyresersättning åt rektor åtaga sig den skyldighet, som härutinnan kunde åligga staden enligt bestämmelser i läroverkets stadgar. Genom särskilda beslut under år 1909—1912 blev åtagandet ytterligare förklarat och bekräftat. Den 26 juni 1933 förklarade stadsfullmäktige på hemställan av läroverkets rektor att ett av stadsfullmäktige den 29 oktober 1931 fattat beslut att åtaga sig byggnadsskyldighet för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket avsett ett läroverk med 23 klassavdelningar. Den 28 juni 1945 behandlades i stadsfullmäktige frågan om stadens åtaganden med anledning av ett ifrågasatt inrättande av en fyraårig reallinje vid gymnasiet. Även i detta fall hade föreskrivits som villkor för den nya linjens inrättande att staden skulle tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning för *den nya linjen* samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarpersonal. Drätselkammaren uttalade i skrivelsen till stadsfullmäktige den 7 juni 1945 att man rent principiellt måste från kommunens sida reagera mot det sätt på vilket staten sökte utvidga kommunens åtaganden. Med hänsyn till önskvärdheten av att erhålla den fyraåriga realgymnasielinjen beslöt drätselkammaren emellertid tillstyrka att stadsfullmäktige iklädde sig de av Kungl. Maj:t fordrade åtagandena. Vid behandlingen i stadsfullmäktige den 28 juni 1945 beslöto stadsfullmäktige emellertid avslå drätselkammarens förslag. Något åtagande av det innehåll Kungl. Maj:ts beslut innehöll kom sålunda denna gång icke till stånd.

Beträffande högre allmänna läroverket i Västerås gäller sålunda för närvarande rent principiellt beträffande kommunens åtaganden endast att staden håller läroverksbyggnader samt hyresersättning till rektor. På senare tid har förekommit att staden ställt vissa inventarier till förfogande särskilt beträffande den nya gymnasiebyggnaden där staden helt bekostat inventarieanskaffningen. Kostnaden för inventarierna till nya läroverksbyggnaden uppgå till över 200.000 kronor. Ett eventuellt åtagande att hålla inventarier och möbelutrustning för gymnasiet torde uppskattningsvis draga en årskostnad för komplettering av befintlig uppsättning av 10.000 kronor. Några tjänstebostäder för vaktmästare eller ersättning härför tillhandahåller icke staden.

Beträffande de i detta ärende ifrågasatta åtagandena torde med fog från läroverksstädernas sida kunna hävdas den åsikten att innan dessa städer avkrävas förnyade eller nya åtaganden hela frågan av förhållandet stat och kommun i avseende å läroverksbyggnadsskyldigheter och vad därmed sammanhänger bort underkastats en närmare utredning.

Enligt drätselkammarens mening hava de redan i och för sig diskutabla förutsättningarna för läroverksstadgans hithörande bestämmelser under utvecklingens gång väsentligen förändrats. De förbättrade kommunikationerna, de nyinförda statliga stipendierna och utvecklingen överhuvudtaget ha numera gjort städernas läroverk åtkomliga för landsbygdens ungdom i en helt annan utsträckning än tillförene. Förhållandet avspeglas i det faktum att av högre allmänna läroverkets höstterminen 1953 inskrivna 1.104 elever för närvarande 190 eller cirka 17 % äro från annan ort.

Såsom särskilt orimligt framstår det nya villkor som nu presenteras läroverks-

städerna nämligen att dessa skola åtaga sig att tillhandahålla även bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarpersonal. Vid läroverket i Västerås finnes anställd en förste vaktmästare, en värmeskötare och en extra vaktmästare. Kostnaden för ett dylikt åtagande har icke preciserats men torde komma att röra sig om 4.000 à 5.000 kronor per år. I samband med löneregleringen för läroverksvaktmästarna för en del år sedan gjordes från riksräkenskapsverkets sida anspråk på att få uppbära hyran för en lägenhet, som staden dåmera tillhandahöll vaktmästaren. Från stadens sida bestreds detta och någon tjänstebostad för vaktmästaren har från den tiden icke av staden tillhandahållits. Det nya villkoret framstår så mycket obilligare som de hyror vaktmästarna ha att erlägga icke tillfalla läroverkets byggnadsfond utan avsikten är att desamma skola inlevereras till statsverket.

Det föreliggande kungliga brevet är även i ett annat hänseende anmärkningsvärt. Tillhandahållandet av undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning avser läroverkets *gymnasium* medan tillhandahållandet av vaktmästarebostäder avser *läroverket*. Tillämpningen av en dylik differentiering måste efter allt att döma komma att föranleda åtskilliga svårigheter.

Även om drätselkammaren således anser att de i det nu föreliggande kungliga brevet angivna villkoren utgöra en obillig och orättvis pålaga för staden i egenskap av läroverkskommun måste drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att därest de nya gymnasielinjerna komma att anordnas (den fyraåriga realgymnasielinjen har börjat på höstterminen 1953) ikläda staden de skyldigheter, som i det kungliga brevet begäras. Det bör emellertid framhållas att frivilligheten är helt fiktiv då staden ju icke gärna kan taga på sitt ansvar att genom ett avböjande av villkoren riskera tillkomsten av de nya linjerna eller desammas upprätthållande. Den sålunda i denna situation nödtvungna inställningen från stadens sida bör emellertid icke utesluta att i särskild ordning krav framföras på en översyn av hithörande regler och praxis syftande till en rättvis och uttömmande reglering av förhållandet mellan stat och kommun i avseende å byggande och underhåll av de högre allmänna läroverkens byggnader samt de frågor som därmed äga samband.

Då emellertid en framställning till Konungen om omprövning av kostnadsfördelningen på förevarande område under 1952 avlåtits av Svenska Stadsförbundet vill drätselkammaren inskränka sig till att föreslå att drätselkammaren erhåller i uppdrag att på lämpligt sätt å stadens vägnar understödja denna framställning.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att åtaga staden de i kungligt brev av den 5 juni 1953 uppställda villkoren för omorganisation av gymnasiet vid det högre allmänna läroverket i staden nämligen tillhandahållandet av för läroverkets gymnasium erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarpersonal samt

att uppdraga åt drätselkammaren att på lämpligt sätt understödja Svenska Stadsförbundets framställning om utredning rörande ett mera rättvist reglerande av förhållandet mellan stat och läroverkskommun i fråga om byggande och underhåll

av de högre allmänna läroverkens byggnader samt de frågor därmed hänga samman.

Nr 17. Skrivelse från Svenska Stadsförbundet ang. partiellt arbetsföra.

Till stadsfullmäktige har inkommit följande skrivelse:

Till fullmäktige i kommuner anslutna till Svenska stadsförbundet.

Svenska stadsförbundets styrelse får härmed, på förslag av förbundets löne- och förhandlingsdelegation, anföra följande.

Som bekant har frågan om tillvaratagande av de partiellt arbetsföras arbetskraft under senare år ägnats åtskillig uppmärksamhet. Olika synpunkter ha medverkat härtill. Bland dessa kunna nämnas önskvärdheten att i tider av arbetskraftsbrist tillvarata tillgänglig arbetskraft och att befria samhället från onödiga utgifter för försörjning av människor, som böra kunna helt eller delvis försörja sig själva, samt sist men icke minst att låta dessa människor känna tillfredsställelsen att syssla med nyttigt arbete. Uppenbarligen gå dessa synpunkter mer eller mindre i varandra.

Statsmakterna ha på olika sätt uppmanat kommunerna att intressera sig för dessa problem överhuvudtaget. I första hand gäller det ju emellertid för kommunernas del att komma till rätta med de problem, som avse de egna arbetstagarna, de som i kommunens tjänst bli partiellt arbetsföra. Dessa problem ha åtskilliga fackliga eller eljest avtalsmässiga aspekter, som här förbigås. Styrelsen skall i stället rikta uppmärksamheten på den internt kommunala frågan om dessa partiellt arbetsföras förflyttning till lämpligt arbete hos annan kommunal förvaltning.

Om en sjuk kommunal arbetstagare visserligen blir återställd efter sjukdomen men ej återvinner arbetsförmågan så helt, att han kan återgå till sitt vanliga arbete, måste kommunen i regel fortsätta att betala sjuklön och kan även se sig nödsakad att sjukpensionera honom. Båda delarna skulle kunna undvikas, om han kunde överflyttas till annat lämpligt kommunalt arbete. I enlighet härmed har i det nya normalpensionsreglementet (4 § 3 mom.) stadgats, att avsked med sjukpension beviljas först sedan pensionsmyndigheten konstaterat, att arbetstagaren icke lämpligen kan förflyttas till annat arbete hos kommunen. Och i 10 § 3 mom. stadgar reglementet i kontrollsyfte, att den s. k. garantipensionen (som bekant en komplettering av sjukpensionen, om denna reducerats på grund av att arbetstagarens arbetsoförmåga icke är total) förloras, om arbetstagaren vägrar antaga erbjuden återanställning hos kommunen.

Erfarenheten visar emellertid, att här avsedd överflyttning till annan förvaltning ofta möter svårigheter. Dylika erfarenheter ha gjorts även i kommuner, som vidtagit särskilda åtgärder för att åstadkomma sådana överflyttningar. Pensionsmyndigheten har i det i 4 § 3 mom. normalpensionsreglementet avsedda fallet ingen beslutanderätt. Denna ligger i regel hos de olika styrelserna och nämnderna eller kontoren. Dessa göra ofta invändningar, särskilt i fråga om icke fullgod arbetskraft, men även beträffande arbetskraft, som kan anses fullgod i vart fall för det ifrågasatta arbetet (en tidigare konstaterad arbetsoförmåga kan vara hävd och ett lyte behöver ingalunda vara till hinders för allt slags arbete). Från ifrågavarande förvaltnings strängt begränsade synpunkt kan en sådan ovillighet självfallet mången gång vara fullt förklarlig. Från mera allmänna synpunkter framstår det däremot såsom ytterst angeläget, att dessa överflyttningsfrågor komma att avgöras efter en vidsynt sammanjämkning av de olika intressena.

Om denna sammanjämkningsuppgift skall åvila pensionsmyndigheten eller annat kommunalt organ, redan existerande eller särskilt tillsatt, är en fråga, som måste bedömas med hänsyn till föreliggande lokala förhållanden. Antalet fall då överflyttning kan ifrågasättas spelar självfallet in härvidlag liksom för frågan, huruvida särskild personal bör avdelas för uppgiften. Väsentligt måste under alla förhållanden vara, att det organ, som får sig uppgiften anförtrodd, utrustas med tillräcklig auktoritet och på allt sätt får fullmäktiges stöd.

Stadsförbundets styrelse vill understryka den här ovan berörda frågans stora betydelse både för kommunerna och för vederbörande befattningshavare själva och hemställer, att fullmäktige — i den mån så icke redan skett — upptaga den till behandling i syfte att genom organisatoriska eller andra åtgärder få till stånd lämpliga lokala lösningar av frågan.

Stockholm den 5 november 1953.

Svenska stadsförbundets styrelse
ZETH HÖGLUND

/*Sixten Humble.*

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande häröver av den 14 december 1953 föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med löne- och avtalsnämnden handhava de i stadsförbundets skrivelse omförmälda uppgifterna angående överflyttning av partiellt arbetsföra.

Drätselkammaren har i yttrande den 14 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 18. Täckande av kostnader för iordningställandet av området kring nya vattentornet.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 15 december 1953 anfört följande:

Den ursprungliga planen för iordningställande av området kring vattentornet på Skallberget omfattar själva tomten och tillfartsvägar. Den stora tillströmningen av besökare har emellertid gjort det nödvändigt att skyndsamt planera och iordningställa ett vida större område och att därjämte utföra den till tornet ledande trappan på annat sätt, göra tillfartsvägen bredare och anordna parkeringsplats för bilar. Arbetena ha utförts av parkförvaltningen i samråd med tekniska verken. Kostnaderna uppgå till cirka 42.000 kronor. Det synes styrelsen lämpligt att dessa täckas med driftmedel och påföras kontot 13 AB 3 — 1331 underhåll av byggnader och fasta anläggningar. Ifrågavarande kostnader ha icke upptagits i budgeten.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva att kostnaderna för iordningställandet av området kring vattentornet få påföras kontot 13 AB 3—1331.

Drätselkammaren har i utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 19. Återbesättande av befattningen såsom elverksingenjör.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 8 januari 1954 anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen i lönegrad 31 såsom elverksingenjör.

Drätselkammaren har i utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 20 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 20. Uppflyttning av vissa ordinarie befattningar i högre lönegrader.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 november 1953 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har den 12 november 1953 haft överläggningar med vissa personalorganisationer rörande tjänstemannalöner. För förhandlingarna redovisas nedan samtidigt som nämnden föreslår de av förhandlingarna föranledda lönegradsuppflyttningarna för en del tjänstemän. Förhandlingarna har gällt dels den lokala tillämpningen av en central överenskommelse och dels lokala förhandlingsframställningar.

Den centrala överenskommelsen.

Den 28 oktober 1953 träffades överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet samt Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund och Sveriges Arbetsledareförbund om vissa lönefrågor. Överenskommelsen innehåller en bekräftelse för år 1953 rörande de fasta tillägg till tjänstemannalönerna som utgått under 1952 och som tills vidare gällt även under 1953. Några ändringar av betydelse att här böra refereras innehåller överenskommelsen icke i denna del. Till Överenskommelsen hör en central tjänsteförteckning. I denna har införts sådana tjänster för vilka riksomfattande uppgörelser träffats redan tidigare men även ett antal nya tjänstemannagrupper. Nämnden övergår nu till en redogörelse för hur den centrala tjänsteförteckningen kommer att påverka en del av tjänsterna i stadens tjänsteförteckning.

Överenskommelse med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund.

Brandchef: Enligt den centrala tjänsteförteckningen skall brandchef med brandchefskurs kategori I i stad med 60.001—70.000 invånare vara placerad i lönegrad 31. I Västerås är tjänsten för närvarande placerad i lönegrad 30.

Brandkapten med brandchefskurs kategori I skall enligt den centrala tjänsteförteckningen i Eskilstuna, Borås, Västerås, Uppsala och Örebro vara placerad i lönegrad 21. För närvarande står tjänsten i lönegrad 20.

Skolkamrerare: I den centrala tjänsteförteckningen sägs att skolkamrerare i Borås, Västerås, Uppsala och Örebro skall vara placerade i lönegrad 22. Tjänsten står för närvarande i lönegrad 20. Till tjänsteförteckningen hör en bilaga betecknad nr 14 som innehåller specialbestämmelser för skolkamrerare. Bestämmelserna innehåller vissa kompetenskrav samt en redogörelse för de arbetsuppgifter som regelmässigt bör vara förenade med tjänsten. Bestämmelserna har inte medtagits i detta sammanhang men kommer att översändas till folkskolestyrelsen för beaktande.

Kronokamrerare: I Västerås, Uppsala, Örebro, Hälsingborg och Norrköping skall kronokamrerare vara placerad i lönegrad 33. Nu gäller lönegrad 32. För flertalet befattningar som omfattas av den centrala överenskommelsen innebär lönegradsförändringarna giltighet från och med den 1 januari 1954. För kronokamrerare har dock gjorts ett undantag beroende på att förhandlingar för denna grupp upptagits vid en tidpunkt som låg före övriga förhandlingsärenden. Överenskommelsen innehåller därför en rekommendation om tillämpning retroaktivt från och med den 1 januari 1953 för kronokamrerarnas del.

Folkskoleinspektör: Tjänsten står för närvarande i lönegrad 33. Folkskolestyrelsen har i skrivelse av den 13 augusti 1953 hemställt hos stadsfullmäktige om uppflyttning till lönegrad 36 från och med den 1 januari 1954. Efter remiss till löne- och avtalsnämnden har framställningen varit bordlagd i avvaktan å utgången av de centrala överläggningarna. Den centrala tjänsteförteckningen medför nu att tjänsten skall uppflyttas till lönegrad 36.

Överenskommelse med Sveriges Arbetsledareförbund.

Den centrala tjänsteförteckningen innehåller för första gången anvisningar rörande arbetsledarnas lönegradsplaceringar. Eftersom arbetsledarnas lönesättningar för närvarande synes ligga rätt högt i Västerås medför en tillämpning av överenskommelsen sänkning av lönegraderna för flera tjänster. Sänkningen kommer inte att genomföras för nuvarande innehavare av tjänsterna utan skall träda i kraft först sedan nya tjänsteinnehavare tillträtt. Eftersom löne- och avtalsnämnden hittills blott haft överläggningar med arbetsledareförbundet och kommunaltjänstemannaförbundet kommer nämnden vid ett senare tillfälle att framlägga ett fullständigt förslag till de ändringar som motiveras av den centrala överenskommelsen. Nämnden kommer då att ha låtit övriga berörda personalorganisationer taga del av vad som föreslås. För en stad av Västerås storleksordning innebär överenskommelsen i korthet att arbetsledartjänsterna skall beroende på arbetsuppgifterna normalt vara placerade i lönegraderna 15, 17 eller 19. I undantagsfall kan placeringar förekomma även i lönegraderna 18, 20 och 21. För arbetsledareförbundets del medför överenskommelsen lönegradshöjning endast för en tjänst, nämligen

Rörnätsförman vid vattenverket: Befattningen står för närvarande i lönegrad 18. Styrelsen för tekniska verken har i en framställning till löne- och avtalsnämnden av

den 9 juni 1953 begärt att tjänsten skulle flyttas till lönegrad 19. Tillämpning av den centrala överenskommelsen innebär flyttning till lönegrad 19. För arbetsledarnas del medför överenskommelsen retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1953. Tjänsten är enligt den terminologi som användes i överenskommelsen en "mästaretjänst", varför en ändring av benämningen bör ske. Nämnden föreslår benämningen rörnätsverkmästare.

Lokala förhandlingar.

Kommunaltjänstemannaförbundet har hos löne- och avtalsnämnden begärt uppflyttning av vissa tjänster som ej medtagits vid de centrala förhandlingarna. Sammanlagt yrkades uppflyttning av 28 tjänster. Överenskommelse träffades om uppflyttning av följande sju tjänster:

Kontorsbiträde vid tekniska verken: Stadsfullmäktige godkände den 20 december 1951 en förhandlingsöverenskommelse som innebar att en kontorsbiträdestjänst skulle stå i lönegrad 9 med personlig placering för fröken Ingegärd Hjort. Befattningshavaren har numera fått andra arbetsuppgifter och överenskommelse har träffats om ändring av tjänsten till kanslibiträdestjänst och därmed följande placering i lönegrad 11. Den personliga placeringen utgår därmed.

Kontorschef vid tekniska verken: Tjänsten har stått i lönegrad 25 sedan den 1 januari 1951. Kommunaltjänstemannaförbundet har begärt flyttning till lönegrad 28. Överenskommelse träffades om lönegrad 26.

Ritare vid tekniska verken: Tjänsten står i lönegrad 16 sedan den 1 oktober 1952. Vid de förhandlingar som föranledde senaste lönegradsändring hade kommunaltjänstemannaförbundet begärt lönegrad 17. Överenskommelse kunde ej träffas varefter löne- och avtalsnämnden föreslog stadsfullmäktige uppflyttning till lönegrad 16. Vid de nu aktuella förhandlingarna har överenskommelse träffats om lönegrad 17. Samtidigt antecknades till förhandlingsprotokollet att tjänsten i fortsättningen borde benämnas förste ritare.

Två kontorsbiträdestjänster vid uppbördsverket: Drätselkammaren har i en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 7 maj 1953 hemställt att två kontorsbtirädesbefattningar vid uppbördsverket skulle från och med den 1 januari 1954 ändras till kanslibiträdesbefattningar. Framställningen har varit bordlagd hos löne- och avtalsnämnden i avvaktan å utgången av årets tjänstemannaförhandlingar. Med kommunaltjänstemannaförbundet har nu träffats överenskommelse om att två kontorsbiträdestjänster skall ändras till kanslibiträdestjänster. Det förutsättes därvid, att frågan om vilka som skall komma i fråga till kanslibiträdestjänsterna skall avgöras sedan de fått sökas i vanlig ordning.

Skrivbiträdestjänsten vid ålderdomshemmet: Överenskommelse har träffats om ändring av tjänsten till kontorsbiträdestjänst och till följd härav placering i lönegrad 8.

Förste barnavårdsman: Stadsfullmäktige ändrade den 28 maj 1953 befattningen såsom föreståndare vid socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning till en befattning såsom förste barnavårdsman i samband med personskifte å tjänsten. Såväl barnavårdsnämnden som löne- och avtalsnämnden tillstyrkte oförändrad placering i lönegrad 18. Emellertid gäller enligt den centrala tjänsteförteckningen placering i lönegrad 19 för förste socialvårdsassistent. Angående socialvårdsassistenternas lönegradsplacering får löne- och avtalsnämnden hänvisa till vad som anförts i ärendet om uppflyttning av dessa befattningar (Stfm handlingar 1952 ser. A nr 152). Löne- och avtalsnämnden

föreslår, att tjänsten uppflyttas till lönegrad 19. Tillämpningen bör ske retroaktivt från och med den 1 augusti 1953 då ändringen genomfördes. Överenskommelse om lönegrad 19 har träffats med kommunaltjänstemannaförbundet.

Med svenska Väg- och Vattenbyggares Riksförbund (SVR) har överenskommelse träffats om uppflyttning av tjänsten såsom byggnadsinspektör från lönegrad 29 till lönegrad 30 från och med den 1 januari 1954.

På grund härav föreslår nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att uppflytta befattningen såsom brandchef från lönegrad 30 till lönegrad 31,

att uppflytta befattningen såsom brandkapten från lönegrad 20 till lönegrad 21,

att uppflytta befattningen såsom skolkamrerare från lönegrad 20 till lönegrad 22,

att uppflytta befattningen såsom kronokamrerare från lönegrad 32 till lönegrad 33,

att uppflytta befattningen såsom folkskoleinspektör från lönegrad 33 till lönegrad 36,

att uppflytta befattningen såsom rörnätsförman från lönegrad 18 till lönegrad 19 och samtidigt ändra benämningen till rörnätsverkmästare,

att ändra ovannämnda kontorsbiträdesbefattning vid tekniska verken till en kanslibiträdesbefattning i lönegrad 11,

att uppflytta befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken från lönegrad 25 till lönegrad 26,

att uppflytta befattningen såsom ritare vid tekniska verken från lönegrad 16 till lönegrad 17 och samtidigt ändra benämningen till förste ritare,

att ändra två kontorsbiträdestjänster vid uppbördsverket till kanslibiträdestjänster i lönegrad 11,

att ändra skrivbiträdesbefattningen vid ålderdomshemmet till en kontorsbiträdesbefattning i lönegrad 8,

att uppflytta befattningen såsom förste barnavårdsman från lönegrad 18 till lönegrad 19,

att uppflytta befattningen såsom byggnadsinspektör från lönegrad 29 till lönegrad 30 samt

att de föreslagna ändringarna skall gälla från och med den 1 januari 1954, dock att befattningarna såsom kronokamrerare och rörnätsverkmästare skall uppflyttas från och med den 1 januari 1953 och befattningen såsom förste barnavårdsman från och med den 1 augusti 1953.

De i löne- och avtalsnämndens skrivelse omnämnda skrivelserna till stadsfullmäktige från drätselkammaren angående två biträdestjänster vid uppbördsverket och från folkskolestyrelsen angående folkskoleinspektörens lönegradsplacering har icke medtagits här eftersom de efter förhandlingarnas slutförande sakna aktualitet.

Löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkes av berörda förvaltningsstyrelser: Drätselkammaren, barnavårdsnämnden, brandstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, folkskolestyrelsen, byggnadsnämnden och styrelsen för tekniska verken.

Drätselkammaren har i utlåtande den 14 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 21. Ändrad lönegradsplacering för befattningen såsom vice brandchef.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1954 anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta den i lönegrad 25 placerade ledigblivna befattningen såsom vice brandchef.

Drätselkammaren har i utlåtande den 14 januari 1954 anfört:

Befattningen är för närvarande placerad i lönegrad 25. Enligt vad drätselkammaren erfarit, har vid centrala förhandlingar under hösten 1953 överenskommelse träffats om att befattning såsom vice brandchef skall i stad av Västerås storleksordning vara placerad i lönegrad 24. Lönesänkningar skulle dock icke drabba de befattningshavare som vid överenskommelsens tillkomst satt i högre lönegrad. Då befattningen nu skall återbesättas bör rättelse av lönegradsplaceringen ske och tjänsten nedflyttas till lönegrad 24.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att nedflytta befattningen såsom vice brandchef från lönegrad 25 till lönegrad 24 från dag då ny tjänsteinnehavare tillträder samt

att bemyndiga brandstyrelsen att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 20 januari 1954 vitsordat drätselkammarens uppgifter och tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 22. Motion om tillsättande av bostadsfördelningsnämnd.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 25 juni 1953 ingav fullmäktigeledamöterna herrar Axel Hellman och Folke Lindqvist en motion med förslag att stadsfullmäktige ville besluta att tillsätta en nämnd — förslagsvis kallad bostadsfördelningsnämnd — som skulle ges huvudansvaret för fördelningen av de lägenheter som förmedlas genom den kommunala bostadsförmedlingen samt att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till instruktion för nämnden.

Motionen lyder sålunda:

Under årens lopp har den kommunala bostadsförmedlingens verksamhet kommit att framstå som mycket betydelsefull. Sedan 1947 har förmedlats över 2.000 lägenheter, men då enligt bostadsförmedlingens verksamhetsberättelse för 1952, någon lättnad icke inträtt å bostadsmarknaden i staden, kommer förmedlingens verksamhet att få ökad omfattning.

Det kan erinras om att antalet kvarstående bostadssökande den 31 december 1952 var högre än vid något tidigare årsskifte.

Med hänsyn till att den kommunala bostadsförmedlingens verksamhet nått en sådan omfattning — och berör ett så viktigt avsnitt av bostadsmarknaden som fördelning av lägenheter — anser vi att ett kommunalt organ bör inkopplas och ges huvudansvaret för lägenhetsbeståndets fördelning till de bostadssökande. Därmed skulle också förmedlingens arbete i hög grad underlättas. Med hänvisning till vad här anförts vill undertecknade föreslå stadsfullmäktige besluta

att tillsätta en nämnd — förslagsvis kallad bostadsfördelningsnämnd — som ges huvudansvaret för fördelningen av de lägenheter som förmedlas genom den kommunala bostadsförmedlingen;

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till instruktion för ifrågavarande nämnd.

Västerås den 25 juni 1953.

AXEL HELLMAN. FOLKE LINDQUIST.

Stadsfullmäktige beslöto samma dag under § 187 i protokollet att remittera motionen till beredningsutskottet och drätselkammaren.

Beredningsutskottet har med anledning härav i utlåtande den 13 januari 1954 anfört följande:

Den kommunala bostadsförmedlingsverksamheten handhaves i Västerås av en särskild avdelning inom fastighetskontoret, och sorterar närmast under fastighetsförvaltaren såsom chef. Vid förmedlingen finnas anställda ett ordinarie och ett extra biträde, vilka syssla med expeditionsgöromål. Själva fördelningen av bostadslägenheterna sker genom tjänstemännen med tillämpande av de normer för verksamheten, som uppgjorts av drätselkammaren. Denna fungerar även i övrigt såsom tillsynsnämnd för bostadsförmedlingen och måste anses ytterst bära ansvaret för verksamheten.

Av motionen framgår icke fullt klart huruvida motionärerna tänkt sig att den

ifrågasatta särskilda bostadsnämnden skulle i varje särskilt fall besluta angående tilldelning av lägenhet eller om avsikten endast är att nämnden skulle träda i drätselkammarens ställe såsom tillsynsmyndighet. Avfattningen av motionen synes emellertid tyda på att det förstnämnda varit motionärernas mening.

Beredningsutskottet har genom Svenska Stadsförbundet inhämtat uppgifter beträffande bostadsförmedlingsverksamheten i andra städer. Såvitt utskottet kunnat finna av uppgifterna och genom direkta förfrågningar förekommer det endast i tre med Västerås ungefärligen jämförliga städer, nämligen Malmö, Linköping och Jönköping, att en särskild bostadsförmedlingsnämnd finnes, som direkt tar befattning med fördelningen av de lediga lägenheterna. I dessa städer fungerar föreståndaren för bostadsförmedlingen såsom sekreterare och föredragande i bostadsförmedlingsnämnden, som vid särskilda sammanträden prövar och avgör varje särskild ansökan om lägenhet. I allmänhet synes nämndens verksamhet vara ganska summarisk och inskränka sig till genomgång av ett av föredraganden på förhand utarbetat förslag, som vanligen klubbas igenom. I vissa andra städer finnes även en särskild bostadsförmedlingsnämnd, som emellertid inskränker sig till att lämna vissa vägledande föreskrifter — allmänna principer — för fördelningen. Fördelningen av lägenheterna i de särskilda fallen sker därefter genom vederbörande tjänstemäns försorg, vanligen genom en ansvarig föreståndare. I undantagsfall kan det hända att nämnden efter underställning av vederbörande tjänsteman eller efter hänvändelse från allmänheten beslutar i principiellt särskilt viktiga fall. Även i de städer, där man icke har någon särskild bostadsfördelningsnämnd utan verksamheten lyder under annan kommunal nämnd, vanligen drätselkammaren, brukar verksamheten handhavas på det sätt, som nyss nämnts.

Nackdelen med en mera i detalj arbetande bostadsfördelningsnämnd är givetvis den att arbetet blir mera tungrott än när fördelningen sker rent expeditionsmässigt. Såvitt beredningsutskottet har sig bekant, torde den kritik som riktas mot bostadsförmedlingarna, icke gälla formerna för fördelningen utan snarare de principer efter vilka denna sker. En möjlighet till kontroll över förmedlingsverksamheten och det sätt varpå denna av vederbörande tjänstemän utövas föreligger därigenom att vem som helst kan hänvända sig till det övervakande kommunala organet med begäran om rättelse i ett särskilt aktuellt fall eller med förslag till ändrade principer för fördelningen. Denna kontrollmöjlighet föreligger vare sig tillsynen utövas av en särskild bostadsnämnd eller av drätselkammaren.

Under nu angivna förhållanden synes enligt beredningsutskottets mening icke några fördelar vara att vinna med en särskild bostadsfördelningsnämnd.

Beredningsutskottet vill i detta sammanhang påpeka att utredning genom särskild kommitté pågår angående bostadsförsörjningsfrågan. Bland de frågor, som denna kommitté kan ställas inför märkes även spörsmålet om inrättande av ett särskilt bostadspolitiskt organ, som eventuellt skulle övertaga drätselkammarens hittillsvarande verksamhet på detta område. Om utvecklingen skulle leda till att ett dylikt organ inrättades, synes detta jämväl böra fungera såsom huvudman för bostadsförmedlingsverksamheten. Detta måste anses såsom ett ytterligare skäl mot att nu inrätta en särskild bostadsförmedlingsnämnd.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville besluta

att motionen icke skall föranleda någon åtgärd.

Drätselkammaren har i yttrande den 14 januari 1954 med instämmande i vad beredningsutskottet anfört tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla beredningsutskottets förslag.

Nr 23. Motion angående utgivande av bildverk av hovfotografen Ernst Bloms fotografier över Västerås stad.
(Jämför ser. A nr 115 och 211 år 1953)

Kulturnämnden har i skrivelse den 13 november 1953 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktigeledamöterna fru Karin Kjelldahl och herr Knut Carlfors hos stadsfullmäktige väckt en motion om utgivande av ett urval av hovfotografen Ernst Bloms fotografier över Västerås har ärendet, efter förberedande behandling i kulturnämnden och drätselkammaren, upptagits till behandling vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 oktober 1953. Kulturnämnden hade i sitt yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville avslå motionen ifråga. Vid ovannämnda sammanträde beslöt emellertid stadsfullmäktige uppdraga åt kulturnämnden att efter ytterligare utredning inkomma till stadsfullmäktige med förslag angående och uppgift å kostnaden för utgivande av bildverket ifråga. Med anledning härav får kulturnämnden anföra följande.

Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut torde få tolkas så, att stadsfullmäktige principiellt beslutat att bildverket skall utgivas. Enligt kulturnämndens uppfattning är det icke lämpligt att nämnden tjänstgör som redaktionskommitté eller utgivare av ett bildverk av ifrågavarande slag. I stället synes det nämnden vara ändamålsenligast och bäst om stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild redaktionskommitté som finge uppdraget att ansvara för verkets utgivande, eventuellt i samråd med någon huvudredaktör och/eller bildredaktör. En sådan redaktionskommitté borde lämpligen bestå av tre ledamöter för att vara någorlunda funktionsduglig. Det synes önskvärt och lämpligt, att redaktionskommittén etablerar ett intimt samarbete med Fornminnesföreningen. Om stadsfullmäktige godtaga denna kulturnämndens principiella inställning anser sig nämnden knappast böra föregripa den blivande redaktionskommitténs arbete genom att ytterligare utreda frågan om vad bildverket skall komma att innehålla. Det torde också i så fall lämpligen böra anförtros åt den blivande kommittén att, efter närmare undersökningar, inkomma med kostnadsförslag för verkets utgivande.

I samband med utgivande av ifrågavarande bildverk vill kulturnämnden framhålla önskvärdheten av att kopior av de i hovfotograf Bloms samling förefintliga negativen, vilka beröra Västerås stad, beställas för stadens räkning. En sådan åtgärd skulle i hög grad underlätta illustreringen av den blivande stadsmonografien, varjämte även byggnadsnämnden för sitt arkiv säkerligen skulle ha behov av en del äldre fotografier. Det torde i detta sammanhang även böra framhållas, att i Fornminnesföreningens ägo finnas negativen till fotografier av bankdirektören Rudolf Gagges Västeråsbilder. Även av dessa vore det önskvärt att kopior kunde för stadens räkning framställas. Kulturnämnden har velat omnämna detta för att den blivande redaktionskommittén vid sina kostnadsberäkningar kan ta hänsyn även till nu framförda önskemål.

Under hänvisning härtill hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att för utgivande av ett urval av hovfotografen Ernst Bloms fotografier tillsätta en särskild redaktionskommitté om tre personer samt uppdraga åt kommittén att inkomma med utredning och kostnadsberäkning beträffande verket ifråga.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 januari 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Utskottet har icke något att erinra mot att den ifrågasatta utredningen verkställes på det sätt kulturnämnden föreslagit. Utskottet vill särskilt understryka vad nämnden anfört därom att redaktionskommittén skall inleda samarbete med fornminnesföreningen. Vidare ville utskottet biträda kulturnämndens önskemål ifråga om anskaffande av sådana kopior av de i samlingen förefintliga negativen, vilka beröra Västerås stad samt kopior av Rudolf Gagges Västeråsbilder. Redaktionskommittén torde böra taga hänsyn till önskemålen vid sina kostnadsberäkningar. Givetvis bör kommittén särskilt aktgiva på att icke samma bilder inflyta både i det nu ifrågavarande bildverket och i stadsmonografien. Kommittén torde därför böra inleda samarbete även med den kommitté som skall syssla med utgivandet av monografien.

Beredningsutskottet tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att bifalla kulturnämndens förslag samt

att till ledamöter i den föreslagna redaktionskommittén utse fru Karin Kjelldahl, kontorschefen Einar Keijser samt rektorn Ivar Andrén, med fru Kjelldahl såsom sammankallande.

Nr 24. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 januari 1954 anfört följande.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 26 november 1953, § 333, till ledamot i nykterhetsnämnden för tiden intill 1957 års utgång omvälja bl. a. bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, vilken för tiden intill 1953 års slut fungerat jämväl såsom nämndens ordförande. Det tillkommer stadsfullmäktige att utse ordförande i nämnden. Genom något förbiseende kom förslag härom icke att framläggas av beredningsutskottet, då valen av kommunala förtroendemän vid novembersammanträdet förbereddes.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav nu att stadsfullmäktige ville utse herr Hult till ordförande i nämnden för tiden intill 1957 års utgång.

Beredningsutskottet framlade vid sammanträdet den 17 december 1953 förslag till val av ledamöter och suppleanter i taxeringsnämnden för 19:de taxeringsdistriktet. Till suppleanter föreslogos metallarbetaren Stig Forslund, assistenten Yngve Olsson och fru Maj-Britt Nordström. Föredragningen i stadsfullmäktige av detta valärende liksom övriga skedde med ledning av stadsfullmäktigetrycket. I detta hade emellertid insmugit ett korrekturfel, i det att såsom suppleant i stället för fru Nordström enligt

trycket föreslagits fru Margit Pettersson. Med erinran om nämnda förhållande hemställer beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville bekräfta att valet avsett det namn, som beredningsutskottet föreslagit och som även upptagits i beredningsutskottets originalskrivelse, nämligen fru Maj-Britt Nordström.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet tillstyrka stadsfullmäktge besluta

att till ordförande i nykterhetsnämnden för tiden intill 1957 års utgång utse bokförlagsföreståndaren R. V. Hult samt

att bekräfta att stadsfullmäktiges val av suppleanter i taxeringsnämnden för 19:de taxeringsdistriktet avsett följande personer nämligen metallarbetaren Stig Forslund, assistenten Yngve Olsson, Skallbergsgatan 21 B och fru Maj-Britt Nordström.

Nr 25. Förslag till ändring av stadsplanen för området kring Marielund.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 11 januari 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden överlämnar ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 20 november 1953 upprättat och den 2 januari 1954 reviderat Pl 180 betecknat förslag till ändring av stadsplanen för området kring Marielund. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av detsamma framgår av stadsplanearkitektens beskrivning. Beträffande behandlingen av ärendet, inkomna anmärkningar m. m. hänvisar nämnden till stadsplanearkitektens tjänsteutlåtande.

Stadsplanekartan har medtagits som bilaga till handlingarna. I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för området kring Marielund, Västerås. Pl. 180.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Byggnadskvarter.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med Bh betecknat område får användas endast för bostadsändamål samt, i den omfattning som prövas lämplig, för handels- och hantverksändamål.

Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål.

Med G betecknat område får användas endast för garageändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark tillgänglig för underjordiska ledningar.

Å med u betecknad mark få icke vidtagas anordningar som hindra framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

§ 4.

Byggnadssätt.

Å med F betecknat område skola huvudbyggnader uppföras fristående.

§ 5.

Tomts storlek.

Å med F betecknat område får tomt icke givas mindre areal än 700 m².

§ 6.

Bebyggelsens omfattning å tomt.

Inom med BF betecknat område får på varje tomt uppföras endast en huvudbyggnad samt, där så prövas lämpligt, en garagebyggnad till en sammanlagd byggnadsyta av högst en femtedel av tomten.

§ 7.

Våningsantal.

Å med II, III eler IX betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två, tre och nio våningar. I punkthus må, utan att källare skall anses såsom våning, golvet i närmast däröver varande våning förläggas på en högsta höjd av 2,50 meter.

§ 8.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 9.

Taklutning.

Inom med III eller IX betecknat område får tak givas en lutning mot horisontalplanet av resp. högst 30° och 20°.

§ 10.

Antal lägenheter.

Å med F jämte siffran 2 betecknat område får huvudbyggnad icke inrymma flera än två bostadslägenheter.

Västerås den 20 nov. 1953 och 2 jan. 1954.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för området kring Marielund, Västerås.

Förslaget, daterat den 20 november 1953, är avfattat å karta Pl 180 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För planområdet gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 26 februari 1943 med en mindre ändring fastställd av länsstyrelsen den 30 oktober 1951. Området är beläget i den östra stadsdelen och omfattar i första hand höjdpartiet norr om Folkets park.

Här finns för närvarande på krönet och på östsidan av den vackert ekbevuxna s. k. "Lindbloms backe" några äldre småhus av dålig kvalitet, vilka numera äro i stadens ägo. Den gällande stadsplanen upptar en bebyggelse med sju punkthus, vardera med en yta av c:a 280 m² och med en höjd motsvarande fem våningar i en relativt spridd gruppering. Tillfarten till bebyggelsen var avsedd att ske på en gatuslinga över kullens högsta del med anknytning till Hemdalsvägen i öster och Runebergsgatan vid Korsängsskolan i väster. Nordost om den nya gatan hade med hänsyn tagen till dåvarande splittrade ägoförhållanden upptagits en mindre grupp tvåvånings hyreshus.

I avsikt att dels frilägga en större del av det värdefulla parkområdet dels åstadkomma en arkitektoniskt mera verkningsfull gruppering och samtidigt möjliggöra en mera ekonomisk exploatering föreslås nu i stället uppförda fyra stycken punkthus med nio våningar med en mera ordinär planyta av omkring 310 m². Byggnadshöjden har bestämts så att, utöver det angivna våningsantalet, kan inrymmas dels vindsutrymmen under flackt tak, dels — med tanke på berggrunden — "källarvåning" ovan mark. Husen föreslås placerade i en vinkelrad dels utefter terrängpartiets östsida, vid Hemdalsvägen, dels vid dess norra sida där Arbogagatan föreslås förlängd åt väster och sammanbunden med Geijersgatan. I stället slopas gatuslingan över kullens krön. I hörnet av Hemdalsvägen och Arbogagatan har föreslagits en låg butiksbyggnad sammanbyggd med det nordöstra punkthuset.

För området norr om Arbogagatan, där befintlig villabebyggelse är av gammalt datum föreslås bebyggelse med trevånings lamellhus, vilka ge en lämplig övergång mellan höghusen och villabebyggelsen i norr. I det östliga av dessa lamellhus har beräknats plats för en redan befintlig äldre butik.

I anslutning till hyreshusen har upptagits plats för särskilda garagebyggnader liksom utrymme beräknats för parkeringsplatser på tomtmarken.

De angränsande kvarteren i väster ha medtagits i planförslaget i den utsträckning som erfordrats i samband med höghusens omgruppering. Den förut avsedda villakaraktären har bibehållits och bestämmelserna ha därvid skärpts till att avse byggnader för högst två familjer.

Den föreslagna punkthusbebyggelsen omfattar närmare 11.200 m² bruttovåningsyta i bostäder motsvarande omkring 500 boende. Exploateringen för det av punkthusen omfattade området bibehålles därmed i stort sett oförändrad från gällande stadsplan. De tre lamellhusen omfatta c:a 5.200 m² eller omkring 230 boende.

Av parkområdet i söder har i ändringsförslaget endast intagits de delar, som direkt berörs av de nu ändrade bostadskvarteren. Beträffande parkmarkens avgränsning söderut mot Folkets park gäller sålunda alltjämt 1943 års stadsplan. Vissa gränsförändringar som ifrågasatts därvidlag synas böra tas upp i samband med en eventuellt kommande större reglering av Folkets parks och Stadsträdgårdens områden.

Västerås den 20 nov. 1953 och 2 jan. 1954.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till ändring av stadsplanen för området kring Marielund.

Ovannämnda förslag betecknat Pl 180 och daterat den 20 november 1953 har i enlighet med nämndens beslut varit utställt för granskning under tiden 3—17 dec.

Med anledning av de framställningar, som därvid gjordes i två skrivelser från ägarna till fastigheterna i kvarteret Hyvelbänken samt med stöd av diskussionen under hand vid byggnadsnämndens sammanträde den 21 december har undertecknad den 2 januari uppgjort ett reviderat förslag, vari villabebyggelsen norr om Arbogagatan ersatts med hyreshus i tre våningar.

Meddelande om den gjorda ändringen har tillställts samtliga därav berörda markägare och några erinringar mot densamma har icke gjorts. Drätselkammaren har vid sammanträde den 7 januari godkänt det reviderade förslaget.

Mot förslaget kvarstår endast en tredje, under utställningstiden inkommen, anmärkningsskrivelse av följande lydelse:

"Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Undertecknad har efter läsning av Edert meddelande angående området Marielund, Pl 180, sett på planen och kartan, och kan ej annat än protestera mot byggandet av höghus på denna plats. När en arbetare skaffar sig en villa får han snart lära sig att det inte är någon dans på rosor att ha den. Det blir arbete, försakelser och slit av alla slag, och därtill orättvisa skatter att betala. Den enda förmån, som kan komma villaägaren till del är väl om han får någon tid över att ta en vilopaus i trädgården och känna sig fri och ostörd av andra. Skall höghus byggas i backen kommer denna förmån att helt försvinna, vi kunna ej mer njuta av sol och sommar utan att bli till spektakel åt, med kikare försedda personer som bo i dessa hus, och så blir det väl för de flesta omkringboende villaägare. Låt Lindbloms backe bli en park till glädje och trevnad för alla, den var för 35 år sedan en verklig idyll med vilda blommor och vacker undervegetation fast den senare har förstörts av illvilliga människor. Bygg höghusen i skogen vid Lugna gatan med så stort skogsbestånd mellan förutvarande villor att det ej blir till men för dem.

Västerås den 16/12 1953.

C. E. Lindvall."

Undertecknaren är en av delägarna i det dödsbo, som äger tomten Simshyveln nr 10 norr om Geijersgatan närmast utanför planområdets gräns. Den angränsar enbart till bibehållna villatomter och är belägen 60 meter från det närmaste höghuset.

Det kan därtill nämnas, *dels* att avståndet från den berörda fastigheten till närmaste femvånings punkthus enligt den nu gällande stadsplanen bleve endast trettio meter, *dels* att det föreliggande förslaget frilagt större markytor än gällande plan bl. a. just med tanke på den värdefulla vegetationen.

Stadsplanekontoret kan därför icke finna att vederbörandes rätt trätts för nära eller att skrivelsen i övrigt bör föranleda någon ändring av förslaget.

Med hänvisning till vad ovan anförts får jag föreslå nämnden att för sin del godkänna det den 2 januari 1954 reviderade stadsplaneförslaget samt överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt handläggning.

Västerås den 9 januari 1954.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i utlåtande den 14 januari 1954 anfört följande:

Drätselkammaren tillstyrker bifall till byggnadsnämndens förslag. Emellertid vill kammaren redan i detta sammanhang orientera stadsfullmäktige något om innebörden av förslaget med hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna för staden. Någon definitivt utarbetad exploateringskalkyl för området har ännu ej medhunnits men det framgår redan nu att staden icke kommer att få full ersättning för områdets exploatering. Orsaken härtill är att Kungl. Bostadsstyrelsen icke kan väntas för belåning godkänna de tomtpriser som blir en följd av stadens kostnader för förvärv av marken, för framdragande av gator och ledningar m. m. Ett underskott i kalkylen skulle kunna undvikas om stadsplanen utformades så att ytterligare byggnadsmöjligheter i tillräcklig omfattning medgåves. Drätselkammaren har emellertid vid sin granskning av stadsplaneförslaget av olika anledningar icke velat framföra några önskemål härom. De vackra trädbevuxna partierna inom området bör i görligaste mån bevaras såsom park och skonas från bebyggelse. Icke heller skulle det vara lämpligt att föra fram bebyggelsen alltför nära Folkets park, som i söder gränsar till området. För bevarande av områdets skönhetsvärden synes staden sålunda få vara beredd på en förlust vid exploateringen. Beloppet torde enligt fastighetskontorets beräkningar ligga i storleksordningen 60—70.000 kronor. Det må dock framhållas att den i stadsplaneförslaget upptagna framdragningen av Geijersgatan över Arbogagatan fram till Hemdalsvägen sannolikt skulle ha skett oberoende av detta stadsplaneförslag och att kostnaderna för gatuarbetena som kommer att belasta exploateringskalkylen sålunda är en utgift som staden skulle under alla omständigheter ha fått bära.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 26. Anslag för utredning om statsbidragsfrågor.

Drätselkammaren har i skrivelse av den 14 januari 1954 anfört följande:

Mångfalden av författningar om statsbidrag till kommunerna för olika ändamål och svårigheten att överblicka och kontrollera i vilka fall staden äger rätt till statsbidrag föranledde drätselkammaren att för några år sedan ge Sveriges Kommunalekonomiska förening i uppdrag att företaga en utredning angående statsbidrag. Utredningens ändamål har varit dels att konstatera, huruvida staden sökt och erhållit de statsbidrag, som den varit berättigad komma i åtnjutande av, dels att föreslå ett system som möjliggör för drätselkammaren och drätselkontoret, att på ett tillfredsställande sätt fortlöpande bevaka statsbidragsärendena. Utredningen påbörjades redan hösten 1949 men har av olika anledningar dragit ut på tiden. Undersökningarna har ej avsetts

vara ett revisionsarbete i vanlig mening utan mer en översyn av statsbidragsärendenas handläggning å de olika förvaltningarna. Föreningen har nu fullgjort sitt uppdrag och till drätselkammaren överlämnat en sammanställning på 75 sidor med bilagor. Utredningen har i intet fall givit anledning till någon mer väsentlig anmärkning beträffande de olika förvaltningarnas handläggning av statsbidragsärenden. Utredningen är en för framtiden värdefull handledning när det gäller statsbidragsrekvisitioner och den är ett utmärkt studiematerial för den som vill skaffa sig en allsidig överblick över hur statsbidragssystemet fungerar för kommunerna. Utredningen har dragit en kostnad av 6.857 kronor 30 öre. Sedan viss del av kostnaden täckts av tillgängligt anslag i föregående års stat för utredningar återstår att betala 6.500 kronor. Drätselkammaren hemställer om ett anslag å nämnda belopp.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 6.500 kronor för ersättning till Sveriges Kommunalekonomiska förening för utredning om statsbidrag samt

att utgiften skall täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 27. Anslag för utgivande av ny upplaga av den kommunala författningshandboken samt för utgivande av en urkundssamling rörande stadens donationsfonder.

Drätselkammaren har i skrivelse av den 14 januari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 26 februari 1948, § 54, att utgiva en kommunal författningshandbok samt en löpande författningssamling för Västerås stad. I författningshandboken samlades de viktigaste av de reglementen och kommunala författningar som tillkommit före utgivandet av den kommunala författningssamlingen. Det har visat sig, att tiden nu är inne för utgivande av en ny upplaga av författningshandboken, ty åtskilliga nya författningar har tillkommit. Visserligen finnas de nya författningarna i den löpande författningssamlingen men för de förtroendemän och tjänstemän som dagligen måste taga del av olika bestämmelser har det blivit ett tidskrävande och omständligt arbete att söka både i författningshandboken och författningssamlingen. Under förutsättning av stadsfullmäktiges samtycke om anslag för ändamålet har kammaren uppdragit åt förste stadsombudsmannen att handhava redigeringen av en ny upplaga. I författningssamlingen kommer liksom tidigare att i löpande följd utgivas nytillkomna författningar. Samtidigt bör såsom en särskild handbok utgivas en samling av bestämmelserna om de olika donationer som förvaltas av staden. En sådan urkundssamling utgavs 1899 och det är uppenbart att en ny upplaga kommer att fylla ett länge känt behov. Blott ett fåtal exemplar finns kvar av den gamla urkundssamlingen.

Kostnaderna för författningshandboken och urkundssamlingen kan beräknas till 15.000 kronor.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 15.000 kronor för utgivande av en ny upplaga av den kommunala författningshandboken och en urkundssamling rörande de av staden förvaltade donationsfonderna samt

att den härav föranledda utgiften skall bestridas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 28. Anslag för järnvägsspår till industritomter i Sjöhagen—Djuphamnsområdet.

Drätselkammaren har i skrivelse av den 14 januari 1954 anfört följande:

Byggnadskontoret planerar framdragande av järnvägsspår från Västerås Västra till industritomterna inom kvarteren Brokranen, Fyren, Malmbåten, Malmkrossen och Sjöhagen i Sjöhagen—Djuphamnsområdet. I första hand har beräkningar gjorts för framdragande av spåret till Hammarqvists plåtslageriverkstad i kvarteret Brokranen. Kostnaderna beräknas till 135.000 kronor. Stadsfullmäktige ha tidigare, den 18 december 1952, § 322, anvisat anslag för en del av arbetena. Av det tidigare anslaget faller 15.000 kronor på nu aktuella arbeten. Med frånräknande av detta belopp skulle sålunda erfordras anslag å 120.000 kronor. Kostnaderna belasta exploateringskalkylen för det ifrågavarande industriområdet.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 120.000 kronor för anläggning av ifrågavarande järnvägsspår inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet,

att anslaget skall utgå av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 29. Fråga om överklagande av länsstyrelsens utslag rörande anslag ur kulturfonden till Svenska Byggnadsarbetareförbundets avd. 100 för utgivande av jubileumsskrift.

Drätselkammaren har i skrivelse av den 14 januari 1954 anfört följande:

Såsom närmare framgår av stadsfullmäktiges protokoll och handlingar för den 24 september 1953 (ser. A nr 177) anförde fil. dr Mogens Matell besvär över stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1953 att såsom bidrag till utgivande av en jubileumsskrift för Svenska Byggnadsarbetareförbundets avdelning 100 i Västerås anvisa ett anslag å 10.000 kronor att täckas av kulturfondens disponibla avkastning. Drätselkammaren får härmed överlämna avskrift av länsstyrelsens utslag på besvären, givet

den 22 december 1953. Av utslaget framgår att länsstyrelsen prövat lagligt undanröja det klandrade beslutet. Besvärstiden är för stadsfullmäktiges del 45 dagar från det utslaget blivit anslaget inom Västerås domkyrkoförsamling. Beslutet anslogs den 3 januari 1954 och sista dag för ingivande av besvär är sålunda den 17 februari 1954. Drätselkammaren anser för sin del att utslaget bör överklagas på de skäl som anfördes då kammaren tillstyrkte anslaget. Handhavandet av kulturfondens medel är en betydelsefull angelägenhet för staden och det synes vara av stort intresse att få ett utslag från högsta instans som ger en tolkning av kulturfondens reglemente på den punkt varom meningarna nu äro delade.

Länsstyrelsens utslag lyder sålunda:

> Länsstyrelsens i Västmanlands län utslag på de besvär fil. dr Mogens Matell, Västerås, anfört över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 25 juni 1953 i nedan omförmälda ärende; givet Västerås slott i landskansliet den 22 december 1953.

På därom av Svenska byggnadsarbetareförbundets avdelning 100 i Västerås gjord framställning beslöt stadsfullmäktige i Västerås den 25 juni 1953 att såsom bidrag till utgivande av en av avdelningen utarbetad jubileumsskrift anvisa ett anslag å 10.000 kronor att täckas av kulturfondens disponibla avkastning.

Över stadsfullmäktiges ovannämnda beslut har Mogens Matell anfört besvär och yrkat upphävande av beslutet, enär det strede mot för kulturfonden gällande reglemente, och stadsfullmäktige förty genom det fattade beslutet överskridit sin befogenhet.

I anledning av besvären ha stadsfullmäktige avgivit infordrat yttrande.

Enär det ändamål, för vilket genom överklagade beslutet medel anvisats att täckas av kulturfondens disponibla avkastning, icke kan anses förenligt med det för fonden gällande reglementet, och stadsfullmäktige förty genom beslutets fattande överskridit sin befogenhet, prövar länsstyrelsen lagligt undanröja det klandrade beslutet.

Den med detta utslag missnöjde äger att däröver hos Kungl. Maj:t i dess inrikesdepartement anföra underdåniga besvär sist å trettionde dagen efter det detta utslag blivit inom Badelunda och Lundby församlingar samt Västerås domkyrkoförsamling anslaget på sätt i lagen den 13 mars 1942 med vissa bestämmelser om kungörande i kyrka föreskrives; dock att menighet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärstid än här ovan sägs.

Ort och tid som ovan.

RAGNAR CASPARSSON

Åke Lindeberg

Bestyrkes i tjänsten:
M. Käck

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att anföra besvär över länsstyrelsens ifrågavarande utslag.

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV STADSPLANEN FÖR OMRÅDET KRING MARIELUND VÄSTERÅS

Västerås den 20 november 1953.

Bertil Tidström

Stadsplanearkitekt

Reviderad den 2 januari 1954

Bertil Tidström

STADSPLANEBETECKNINGAR.

GRÄNSER:

- Stadsplanegräns
- Gällande områdes- och bestämmelsegräns
- Gällande områdes- och bestämmelsegräns avsedd att utgå
- Kvartersgräns
- Bestämmelsegräns
- Gränslinje för park eller plantering ej avsedd att fastställas

OMRÅDEN: Allmän plats

- Gata
- Park eller plantering

Byggnadskvarter

- B — Område för bostadsändamål
- Bh — Område för bostads- och handelsändamål
- H — Område för handelsändamål
- G — Område för garageändamål

ÖVRIGA.

- Mark som icke får bebyggas
- F — Byggnadssätt
- u — Mark tillgänglig för underjordiska allmänna ledningar
- II IX — Våningsantal
- 2 — Antal lägenheter
- 00.0 — Hushöjd
- +00.0 — Gällande gatuhöjd
- (+00.0) — Gällande gatuhöjd avsedd att utgå
- +00.0 — Föreslagen gatuhöjd

GRUNDKARTEBETECKNINGAR.

- Illustrationslinjer
- Fastighetsgräns
- 0 0000 nn — Fastighetsbeteckning
- Befintlig byggnad
- Nivåkurvor

Höjder å gator och nivåkurvor äro angivna i meter över stadens nollplan (= Stockholms slusströskel)

Grundkartans riktighet bestyrkes:

Gösta Gustavsson

Stadsingenjör

Nr 30. Anslag för utredning om hålkortsredovisning inom stadens förvaltningar m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 februari 1954 anfört följande:

Stadskamreraren har i bifogade tjänsteutlåtande anfört vissa synpunkter rörande en planerad utredning om översyn av stadens bokföringssystem samt om hålkortsredovisning och andra med kontorsrationalisering sammanhängande spörsmål. Frågorna har sedan någon tid varit föremål för drätselkammarens uppmärksamhet och kammaren tillstyrker att utredningen kommer till stånd på sätt som föreslagits genom anställande av en utredningsman för viss tid. Kostnaderna har av stadskamreraren uppskattats till 20.000 kronor för 1954 utöver det anslag å 5.000 kronor som finns upptaget i staten. Med hänsyn till att utredningsmannen inte kan anställas förrän ett stycke in på 1954 har drätselkammaren ansett att anslag å 15.000 kronor bör vara tillfyllest.

Det av drätselkammaren åberopade utlåtandet från stadskamreraren lyder sålunda:

AB Industribyråns organisationsavdelning i Stockholm har gjort en preliminär utredning beträffande möjligheterna att införa hålkortsredovisning inom Västerås stads förvaltningar (bil. 1).

I skrivelse den 18 november 1953 anför byrån: "På uppdrag av stadskamrer F. Wahlsten har AB Industribyrån, Organisationsavdelningen, verkställt en preliminär utredning beträffande lämpligheten ur ekonomisk synpunkt att, nu eller senare, införa hålkortsredovisning på drätselkontoret och övriga förvaltningar inom Västerås stad. Närmast gällde det att söka bedöma huruvida det kunde anses lämpligt att fortsätta med ytterligare, mera detaljerade, undersökningar. Denna förundersökning har närmast utförts av vår civilingenjör A. Högberg, som under några dagar orienterat sig beträffande de olika rutinerna inom förvaltningarna.

Sedan vi nu bearbetat materialet, anse vi oss kunna rekommendera fortsätta mera detaljerade utredningar. Redan vid den nuvarande arbetsvolymen torde en sådan mekanisering anses vara lönsam. Även om inga stora besparingar kunna ernås, vinnas dock andra betydelsefulla fördelar, t. ex. större snabbhet och precision. Med tanke på stadens expansion och de ökade arbetsuppgifterna torde man kunna räkna med att den ökade arbetsvolymen kommer att medföra väsentliga besparingar, icke minst med tanke på de fasta kostnaderna för hålkortsanläggningen".

Byrån anser sig sålunda kunna rekommendera fortsatta mera detaljerade utredningar.

Anledningen varför jag överhuvud taget ansett det vara av värde att låta utreda frågan om hålkorts införande är bl. a. den, att allt större fordringar ställas på stadens räkenskapsväsende och därmed sammanhängande statistik m. m.

Drätselkontoret förfogar f. n. över fullt moderna och effektiva bokföringsmaskiner

och en förstklassig kontorsteknisk utrustning i övrigt men maskinerna förslits och måste förr eller senare ersättas. Enbart bokföringsmaskinerna kosta f. n. över 100.000: — att ersätta. Vid nyanskaffning av bokföringsmaskiner måste noggranna undersökningar göras beträffande vilken maskintyp, som är mest lämpad för behovet och samtidigt måste man undersöka huruvida något nytt och effektivare system för bokföringen bör genomföras. Alla åtgärder böra vidtagas för att nedbringa kostnaderna för räkenskapsväsendet och samtidigt göra detsamma så effektivt och ändamålsenligt som möjligt.

Om kanske 5 år måste viss ersättningsanskaffning av bokföringsmaskiner på drätselkontoret ske. Frågan uppstår då om man skall skaffa vanliga bokföringsmaskiner av ungefär samma typ vi nu har eller om man skall använda sig av hålkort.

Det finns mycket som talar för hålkort. Med hänsyn till att räkenskapsväsendet och avlöningsbokföringen är koncentrerad till ett enda kontor finns rent organisatoriskt stora förutsättningar för ett effektivt utnyttjande av en hålkortsanläggning. Vidare finns åtskilligt andra arbetsrutiner inom stadens olika förvaltningar, som kunna läggas på hålkort.

Ur kostnadssynpunkt finns — som byrån också framhåller — inga stora vinster att göra annat än möjligen på längre sikt.

En hålkortsanläggning är en dyrbar historia och det är inte otroligt att andra åtgärder med lägre kostnader kan ge samma och kanske även bättre resultat än vad hålkort kan ge. En närmare utredning härom bör göras.

Drätselkontoret har f. n. ingen befattningshavare, som kan göra en utredning av den omfattning det här är fråga om. Att anlita en konsulterande byrå ställer sig för dyrbart och ur arbetssynpunkt är denna form av utredning mindre lyckad med hänsyn till arbetets omfattning. Den bästa formen för här ifrågavarande utredning är enligt mitt förmenande att anställa en högt kvalificerad kraft under i första hand förslagsvis 2 år. Denne person bör ha högskoleutbildning och god praktik samt förmåga att självständigt handlägga utredningsarbetet och framlägga de förslag vartill utredningen kan leda. I årslön får man nog räkna med att betala mellan 20—22.000 kronor (motsvarande löneklasserna 30—33) plus ev. pensionsavgifter. Befattningshavaren bör sortera under drätselkontoret och stadskamreraren, som i första hand får svara för utredningsarbetets uppläggning och genomförande.

Arbetsuppgifterna för utredningsmannen kunna förslagsvis sammanfattas i följande punkter:

1. Översyn av tekniska verkens bokföringssystem och kontoplaner. Tekniska verken har f. n. en kontoplan, som ej överensstämmer med den av stadsförbundet rekommenderade planen. Utredningen bör ta sikte på om en omläggning av kontoplanen till de s. k. E- (för elverk) och G-planerna (för gasverk) är lämplig. För vatten- och avloppsverk finnes ingen annan plan än stadsförbundets.
2. Översyn av övriga förvaltningars bokföringssystem.
3. Utredning beträffande behovet av ytterligare kostnadsställen för olika förvaltningar för att få fram de olikà förvaltningsgrenarnas kostnader, t. ex. uppdelning av stadens fastigheter på olika kostnadsställen.
4. Utredning om förråds- och lagerredovisning.
5. Utredning om avlöningsbokföringen.
6. Utredning beträffande förvaltningarnas kontorsmässiga organisation för att få fram vilka övriga arbetsrutiner, som ev. kunna läggas på hålkort.

7. Utredning beträffande vilka inbesparingar, som kunna göras i personalhänseende vid övergång till hålkort etc.
8. Utredning beträffande vilka åtgärder i olika avseenden, som kunna göras för att utan hålkort kunna effektivisera bokföringsarbetet, statistiken etc.

Som framgår av ovan angivna kortfattade förslag till arbetsuppgifter innebär uppdraget icke enbart en ren hålkortsutredning utan även vissa andra utredningar, som äro nödvändiga oavsett om hålkort införes eller ej. Sedan resultatet av utredningen framlagts och bearbetats får frågan om hålkorts införande eller ej upptagas till prövning. Det må framhållas, att skulle utredningen visa att hålkort bör införas, kan detta icke genomföras förrän efter 3—5 år med hänsyn till förarbetet och leveranstider etc. Omläggningen till hålkort måste ske successivt.

I 1954 års stat är upptaget ett anslag på 5.000 kronor för hålkortsutredning. Ett tilläggsanslag på förslagsvis 20.000 kronor erfordras för 1954.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställer jag

att kammaren beslutar medgiva en fortsatt utredning om hålkort,

att kammaren medgiver, att en befattningshavare med ovan angivna kvalifikationer och arbetsuppgifter får anställas under i första hand 2 år med de löneförmåner kammaren sedermera beslutar samt

att kammaren hos stadsfullmäktige tillstyrker ett tilläggsanslag för den fortsatta hålkortsutredningen under 1954 på 20.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget anslag till fullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 15.000 kronor för utredning om hålkortsredovisning och översyn av stadens bokföringssystem m. m. samt

att den härav föranledda utgiften skall bestridas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 31. Anslag för inköp av brottarmatta till idrottshallen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 februari 1954 anfört följande:

Idrottsstyrelsen har hos drätselkammaren anhållit att en brottarmatta får inköpas för idrottshallen. Mattan skulle ägas av staden och utan ersättning upplåtas för användning vid entrébelagda brottningar. De mattor som nu finns i idrottshallen ägs av brottarklubben och kommer i fortsättningen att användas vid träning. Man har ansett det riktigt att staden för särskilda tillfällen håller en förstklassig matta liksom staden tillhandahåller åtskillig annan idrottsmateriel. Mattan kostar cirka 3.000 kronor och drätselkammaren tillstyrker förvärvet.

På grund av det anförda tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa idrottsstyrelsen ett anslag å 3.000 kronor för inköp av en brottarmatta till idrottshallen samt

att den härav föranledda utgiften skall täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 32. Anslag för iordningställande av cirkusplatsen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 februari 1954 anfört följande:

Idrottsstyrelsen har hos drätselkammaren anhållit om anslag för iordningställande av cirkusplatsen på området mellan Tunbyvägen och Vasagatan. Arbetena ha utförts av byggnadskontoret och kostnaderna uppgå till kronor 3.993: 78. Området användes som parkeringsplats och tidvis under vintern som isbana men får vid behov användas såsom cirkusplats. Idrottsstyrelsen saknar medel för bestridande av kostnaderna.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa idrottsstyrelsen ett anslag å kr. 3.993: 78 för iordningställande av cirkusplatsen samt

att anslaget skall täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 33. Förvärv av stadsägan nr 3569.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 februari 1954 anfört följande:

Mellan drätselkammaren och Uplands Enskilda Bank AB har träffats ett preliminärt avtal enligt vilket banken till staden överlåter stadsägan nr 3569 för 30.000 kronor. Avtalet ingår som ett led i uppgörelserna med Uplandsbanken och firman Alf Lundquist & Co om de gatumarksersättningar och gatukostnadsbidrag som aktualiserats i samband med den förestående bebyggelsen inom kvarteret Klas och framdragningen av Torggatan. Enligt bidragsbestämmelserna skall staden utan ersättning få 574,4 kvm. för Torggatan och Smedjegatan. Utöver bidragsskyldigheten har staden att förvärva 290,3 kvm. Enligt ifrågavarande avtal förvärvas stadsägan 3569 som ingår i Torggatan och omfattar 680,7 kvm. för 30.000 kronor varjämte Alf Lundquist & Co utan ersättning överlämnar cirka 184 kvm. av tomten nr 5 i kvarteret Klas. Om transaktionerna ses som en helhet får staden för den mark som ligger utanför bidragsskyldigheten betala 30.000 kronor för 290,3 kvm. d. v. s. cirka 103 kronor per kvm.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förvärvet av ifrågavarande fastighet samt

att anvisa ett anslag å 30.000 kronor av försäljningsmedelsfonden för täckande av köpeskillingen.

Nr 34. Exploateringskalkyl för Marielundsområdet samt anslag för vissa exploateringskostnader.

Drätselkammaren har i skrivelse av den 4 februari 1954 anfört följande:

I skrivelsen rörande det förslag till ändring av stadsplanen för Marielundsområdet, som antogs av stadsfullmäktige den 28 januari 1954, berörde drätselkammaren förslagets ekonomiska konsekvenser för staden och påpekade att en viss förlust skulle uppstå vid exploateringen av området. Numera föreligger en utarbetad exploateringskalkyl som drätselkammaren härmed får förelägga stadsfullmäktige. Kungl. Bostadsstyrelsen har förklarat sig icke kunna godkänna högre tomtpris än 40 kronor per kvm. lägenhetsyta. Detta medför att man i kalkylen räknar med en förlust å 68.400 kronor. Bebyggelsen å området kommer att påbörjas så snart omständigheterna det medgiver och för stadens del är det aktuellt att påbörja gatu- och ledningsarbeten. Av gatorna är det i första hand fråga om Geijersgatan med vändgata. Kostnaderna för gatuarbetena samt anslutningsavgifterna för vatten och avlopp beräknas till i runt tal 120.000 kronor. Dessa kostnader böra täckas av lånemedel och drätselkammaren föreslår att ett 30-årigt amorteringslån upptages för ändamålet.

Exploateringskalkylen lyder sålunda:

Exploateringskalkyl för Västerås stad tillhörig mark inom Marielundsområdet.

A. **Arealfördelning.**

Stadsplaneområdets totala yta enl. Pl 180 av den 20 nov. 1953, reviderad 2 jan. 1954	45.835 m²	
Areal tillhörande enskilda ägare	14.045 m²	
Stadens mark	31.790 m²	

Stadens mark fördelar sig på följande:

Användningsområden		
f. d. Kvarteren Raspen och Tången	10.980 m²	
Kvarteret Simshyveln	2.270 m²	
Kvarteret Rubanken	1.590 m²	
Summa kvartersmark	14.840 m²	47 %
Parkmark	10.770 m²	34 %
Gatumark	6.180 m²	19 %
Summa	31.790 m²	

B. **Utnyttjande.**

Stadens mark i kvarteret Simshyveln är avsedd för 3-vån. lamellhus. Kvarteret Rubanken är avsett för öppet byggnadssätt i 2-vån. medan kvarteret omedelbart norr om Folkets Park (f. d. kvarteren Raspen och Tången) är avsett för 9-vån. punkthusbebyggelse.

Våningsytor.

Punkthus	2.770 × 4 = 11.080
Lamellhus	1.310

Garage i särskild byggnad	660 m²
Butiker	300 m²
Villor i 2-plan	250 m²
Summa	13.600 m²

C. Exploateringstal.

13.600 : 31.790 = 0,43

D. Kostnadskalkyl.

1. Utgifter.

Markkostnad.

Stadsägan	1996	förvärv	år	1953	39.000: —
„	1997	„	„	1952	250.000: —
„	2313	„	„	1948	31.000: —
„	2313 A	„	„	1953	10.000: —
„	1929	„	„	1952	45.000: —
„	1940	„	„	1947	23.500: —
„	1941	„	„	1919	6.500: —
					405.000: —

Avgår

Värdet av del av stadsägan 1997 avsedd att försäljas till Folkets Park ..... 10.000: — 395.000: —

Anläggningskostnader:

Gator:	Totalt	Belastar stadens mark	
Runebergsgatan	10.459: —	2.500: —	
Geijersgatan	69.908: —	49.000: —	
Solhemsgatan	7.488: —	—	
Nybomsgatan	16.050: —	—	
Salagatan	6.500: —	—	
Vändgata	11.500: —	11.500: —	
Gångväg till Runebergsgatan	1.750: —	1.750: —	
Hemdalsvägen	88.500: —	28.000: —	
Roslagsgatan	1.800: —	—	91.000: —
Parker			19.000: —
Anslutningsavgifter för vatten, avlopp			60.000: —
Extraordinär grundläggning			27.000: —

Administration.

Tomtbildnings-, räntekostnader o. dyl. 5 % av bruttoinkomsten 551.600: — ..... 28.000: —

620.000: —

2. Inkomster.

Med utgångspunkt från priset för tomtmark för 3-vån. lamellhusbebyggelse bör följande prissättning tillämpas för tomtmarken.

Lamell- och punkthus	1,0
affärsutrymmen i b. v.	2,0
garage i särskild byggnad	0,7

Tomtmark för öppet byggnadssätt i två plan 8: 50 kr./m² tomtyta.

Priset på tomtmark av olika slag blir sålunda:

lamell- och punkthus	1,0 × 40: — = 40: —
affärs-utrymme i b. v.	2,0 × 40: — = 80: —
garage i särsk. byggnad	0,7 × 40: — = 28: —

tomtmark för öppet byggnadssätt i två plan 8: 50 kr./m² tomtyta.

Inkomster vid exploateringen:

Lamell- och punkthus	12.390 × 40: — = 495.600: —
Affärsutrymme i b. v.	300 × 80: — = 24.000: —
Garage i särsk. byggnad	660 × 28: — = 18.500: —
Öppet byggnadssätt	1.590 × 8: 50 = 13.500: —
	Summa inkomster 551.600: —

Förlusten skulle sålunda bliva 620.000: — — 551.600: — = kronor 68.400: —.

Enär området förutsättes exploaterat under en tidsrymd av 1 år har hänsyn icke tagits till exploateringstidens inverkan på markvärdet, ej heller har hänsyn tagits till värdet av byggnad å stadsägan nr 1929 eller den merinkomst som kan uppstå genom ett ökat utnyttjandetal vid anpassning av bebyggelsen till den lutande terrängen. Administrationskostnaderna torde ej komma att uppgå till det belopp, som upptagits i kalkylen enär den huvudsakliga bebyggelsen ligger inom ett kvarter.

Västerås i fastighetskontoret den 30 januari 1954.

G. ELGHUFVUD.

P. W. Söderström.

Med hänvisning till det anförda hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande exploateringskalkyl för Marielundsområdet,

att anvisa ett anslag av lånemedel å 120.000 kronor för gatuarbeten och anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga ett trettioårigt amorteringslån å 120.000 kronor och vidtaga samtliga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 35. Reserverande av tomt å Södra Skallberget för pensionärshem.

Pensionärshemsstyrelsen har i skrivelse den 18 januari 1954 anfört följande:

Inom pensionärshemsstyrelsen har sedan en tid tillbaka diskuterats möjligheten att anordna ytterligare pensionärshem i staden. Att behov härav föreligger är uppenbart, vilket torde framgå av efterföljande redogörelse. Styrelsen får därför framlägga förslag om uppförande av ett pensionärshem å Södra Skallberget.

För närvarande finnes 9 pensionärshem med tillsammans 301 lägenheter för pensionärer. Av dessa äro 198 avsedda för en person, 87 för två personer samt 16 för en eller två personer. Härutöver finnas lägenheter för fastighetsskötare. Det sist byggda hemmet, som är beläget å Gideonsberg, blev inflyttningsfärdigt omkring årsskiftet 1951/1952 och inrymmer 112 lägenheter för pensionärer.

Antalet ansökningar om lägenheter utgör för närvarande 500 st., därav 340 från ensamstående och 160 från två personer. Av dessa inkommo 91 st. under år 1953. Under samma år kunde 17 ledigblivna lägenheter uthyras. Väntetiden för de sökande är för närvarande 5 à 6 år, men då antalet nya ansökningar avsevärt överstiger antalet ledigblivna lägenheter, kommer väntetiden att högst väsentligt förlängas om icke nya pensionärslägenheter anordnas. Väntetiden för nytillkomna sökande är icke möjligt att ens tillnärmelsevis beräkna.

Styrelsen har vid olika tillfällen behandlat frågan om anordnande av pensionärslägenheter i flerfamiljshus. Ehuru styrelsen är av den uppfattningen, att lägenheter i pensionärshem är att föredraga framför lägenheter i vanliga bostadshus — vilken uppfattning styrelsen fått styrkt såväl vid samtal med pensionärerna själva som vid en nyligen företagen studieresa till andra städer — bör måhända även detta alternativ prövas i Västerås. Styrelsen har tillsvidare hemställt hos Byggnads AB Mimer att anordna för pensionärer lämpliga lägenheter i den bebyggelse som bolaget planerar å Östra Malmaberg. Styrelsen har sålunda ännu icke tagit ställning till, om dessa lägenheter bör föreslås att upplåtas genom pensionärshemsstyrelsen, varvid årligt statsbidrag å 100 à 150 kronor pr lägenhet kan erhållas, eller om styrelsen skall söka medverka till att bostadsförmedlingen främst anvisar pensionärer till hyresgäster.

Tomten nr 1 i kvarteret Mården har tidigare varit reserverad för kyrkliga samfälligheten, vilken hade för avsikt att där uppföra ett församlingshem. Sedan samfälligheten avstått från dessa planer, har fråga uppkommit om att där uppföra ett pensionärshem. Styrelsen har å tomten intill, Mården nr 2 med adress Emausgatan 47, ett hem om 36 lägenheter. Detta uppvärmes från Mimers panncentral å Södra Skallberget och det är troligt att ännu ett hem kan inkopplas å samma central. Vidare kan ett nytt hem använda sig av samlingsrum och eventuellt även av tvättstuga i det befintliga hemmet. Även ur administrativ synpunkt kan en samordning vara lämplig. Ett nytt hem skulle få samma storleksordning som det befintliga, ehuru dock antalet lägenheter måhända bli färre, för att i stället göra dem större. Byggnadskostnaderna kan naturligtvis ännu icke uppgivas, men torde komma att bli mellan 500.000 och 600.000 kronor. Statsbidrag beräknas erhållas till cirka 27 % av byggnadskostnaden.

Med hänvisning till det anförda hemställer pensionärshemsstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att tomten nr 1 i kvarteret Mården måtte reserveras för uppförande av ett blivande pensionärshem, samt

att uppdraga åt styrelsen att inkomma med fullständigt förslag till uppförande av pensionärshem å ifrågavarande tomt, ävensom begäran om härför erforderligt anslag.

Drätselkammaren har i utlåtande av den 4 februari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla pensionärshemsstyrelsens framställning.

Nr 36. Uppflyttning av befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken i högre lönegrad.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 8 januari 1954 anfört följande:

Befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken är sedan den 1 oktober 1947 placerad i lönegrad 41.

Sedan dess ha samtliga verk, särskilt vattenverket, i snabb takt vuxit och fört fram nya problem om den framtida utvecklingen. Ansvaret för ledningen och övervakningen av verkens drift, tillverkning och distribution, dessas utveckling för att tillgodose den växande stadens behov samt bästa möjliga ekonomiska resultat åvilar överingenjören. Med verkens utbyggnad har såväl ansvaret som arbetet ökat, och med den omfattning verken fått, kan den nuvarande lönen icke anses vara tillräcklig. En justering av lönerna till kommunala cheftjänstemän och verkchefer har, efter det de statliga byråchefstjänsterna i lönehänseende reglerats från den 1 juli 1951, successivt genomförts bl. a. för verkcheferna i Norrköping, Örebro, Uppsala och Eskilstuna.

Styrelsen anser det angeläget att en justering av lönen för befattningen såsom överingenjör sker med det snaraste. Verkens storlek och omfattning i övrigt motsvarar enligt styrelsens mening en uppflyttning av befattningen från lönegrad 41 till lönegrad 44. Med hänsyn till att saken dragit ut på tiden synes det rättvist att uppflyttningen räknas från den 1 januari 1953. I lönegrad 44 är grundlönen 2.543 kronor och slutlönen 2.693 kronor i månaden.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att räknat från den 1 januari 1953 uppflytta befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken från lönegrad 41 till lönegrad 44.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 20 januari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 februari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 37. Avförande av skrivbiträdestjänst å stadsfiskalsexpeditionen från ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse av den 20 januari 1954 anfört följande:

Stadsfiskalen har anhållit att en ledigbliven ordinarie tjänst såsom skrivbiträde på åklagarexpeditionen måtte få återbesättas. Under de senaste åren har de ordinarie skrivbiträdestjänsterna avförts från den ordinarie lönestaten efter hand som vakanser uppkommit. Löne- och avtalsnämnden föreslår, att så blir fallet även för nu ifrågavarande tjänst.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från ordinarie lönestaten avföra en ledigbliven skrivbiträdestjänst hos åklagarmyndigheten.

Drätselkammaren erinrar i skrivelse av den 4 februari 1954 om att befattningshavare i fortsättningen får anställas på extra stat och tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 38. Understöd ur Torngrenska fonden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 februari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige har senast den 29 januari 1953 beslutat att änkefru Olga Olauson finge tilldelas ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1953 års ingång tills vidare under 1953 ur Torngrenska fondens medel. Fru Olauson har hos drätselkammaren anhållit att samma understöd måtte utgå även under 1954. Understödet har utgått till fru Olauson alltsedan den 1 april 1935. Anledningen härtill framgår av drätselkammarens skrivelse då ärendet senast var föremål för fullmäktiges prövning. Kammaren hänvisar därför till stadsfullmäktiges tryckta handlingar för den 29 januari 1953 ser. A nr 27. Kammaren tillstyrker att understöd må utgå även under år 1954.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att ur Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1954 års ingång tills vidare under samma år.

Nr 39. Motion angående utredning av frågan om inrättande av en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 maj 1952 ingavs en motion av fullmäktigeledamöterna fru Anna Larsson, herr Gösta Brismar m.fl. angående

utredning om inrättande av en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor. Motionen finnes intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för den 26 juni 1952 ser. A nr 110.

Stadsfullmäktige uppdrog den 26 juni 1952 åt en kommitté om fem personer att utreda frågan.

Utredningskommittén har i skrivelse den 19 december 1953 anfört följande:

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 maj 1952 avgåvo fru Anna Larsson, herr Gösta Brismar m.fl. en motion angående inrättande av en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor. I anledning därav beslöto stadsfullmäktige den 26 juni samma år att uppdraga åt en kommitté bestående av herr Gösta Sjöberg, fru Anna Larsson, herr Birger Grip, fru Ingrid Andrén samt herr Knut Carlfors med herr Sjöberg som sammankallande att utreda frågan om inrättande av en dylik rådgivningsbyrå samt till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Efter fullgjort uppdrag får kommittén anföra följande.

Under senare år ha erfarenheterna mer och mer givit vid handen att psykisk underutveckling och andra själsliga avvikelser från det normala hos barn och ungdom i betydande omfattning utgöra orsakerna till felutveckling, missanpassning och i värsta fall asocialitet hos många vuxna personer. Ofta kan det dock vara faktorer i barnets omgivning, som kunna föranleda en dylik icke önskvärd utveckling. Det måste därför från samhällets sida framstå såsom synnerligen angeläget att åtgärder för förebyggande och korrigering av barns och ungdoms psykiska felutveckling vidtagas. Den av motionärerna ifrågasatta rådgivningsbyrån var tänkt som ett led i sådan riktning.

Kommittén har vid ett gemensamt sammanträde med representanter för barnavårdsnämnden, barnstugestyrelsen, folkskolestyrelsen, styrelsen för kommunala flickskolan, styrelsen för praktiska kommunala realskolan, lokalstyrelsen för Västerås högre allmänna läroverk samt skolkuratorerna berett alla dem, som från samhällets sida syssla med barn och ungdom, tillfälle att framföra sina synpunkter på den fråga, som kommittén fått sig förelagd att utreda. Därvid kunde som allmän sammanfattning av diskussionen sägas, att det ur olika synpunkter måste framstå såsom synnerligen angeläget att alla till buds stående möjligheter att i tid uppspåra och avslöja orsaker till missanpassning hos barn och ungdom tillvaratagas. För detta talar i första hand socialpolitiska skäl, men de rent humanitära skälen få därför icke förbises. Att avvärja oförvållade personliga olycksöden och tillvarataga och utveckla de goda anlagen hos unga individer måste såväl ur individens som samhällets synpunkt framstå som i högsta grad önskvärt och angeläget.

Även med representanter för Västmanlands läns landsting har kommittén haft vissa diskussioner. Därvid underströks, att den psykiska barna- och ungdomsvården är en angelägenhet, som i första hand åvilar landsting eller stad utanför landsting, vilket framgår av Kungl. Maj:ts kungörelse av den 22 juni 1945 (S. F. 489/1945). I kungörelsen stadgas nämligen att landsting och stad, som icke deltager i landsting, kunna erhålla statsbidrag för sådan verksamhet och sålunda måste betraktas som legala huvudmän. Senare har erfarits, att Västmanlands läns landsting vid sitt höstmöte innevarande år beslutat inrätta en central för psykisk barna- och ungdomsvård vid härvarande centrallasarett, d.v.s. en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor. Centralen skall till sitt förfogande ha åtta vårdplatser för behandlings- och observationsfall. Ledningen av verksamhet skall handhavas av en lasarettsläkare med barnpsykiat-

risk utbildning. Övrig personal utgöres av psykolog, kurator, barnträdgårdslärarinna m. fl., sammanlagt ett 10-tal personer. Medel för verksamheten ha anvisats. Verksamheten kan t. v. dock icke igångsättas, då lämplig läkare icke stått att uppbringa. När så blir fallet, kan f.n. icke förutsägas.

I och med landstingets beslut att låta inrätta en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor har kommittén konstaterat, att motionen i och för sig icke bör föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd. Emellertid kvarstår behovet av åtgärder från samhällets sida på ifrågavarande område, till dess landstinget erhåller praktisk möjlighet att igångsätta sin beslutade verksamhet. Vad, som då i första hand skulle kunna komma ifråga, vore, att med anlitande av i staden förefintlig arbetskraft med barnpsykologisk och läkepedagogisk utbildning få till stånd en konsulterande verksamhet i förebyggande syfte. Behovet av en dylik verksamhet gör sig ofta påmint inom barnavårdsnämndens arbetsområde. Icke sällan är detta också fallet bland barnträdgårdarnas klientel. Barnträdgårdarna i och för sig lämna goda möjligheter att studera de olika barnens beteenden. Möjligheter skapas då att i tid upptäcka beteenderubbningar och dylikt, som utan ingripande av sakkunnig person lätt kunna förorsaka missanpassning och felutveckling hos individen. Visserligen åtnjuta barnträdgårdslärarinnorna i sin utbildning även undervisning i barnpsykologi, men deras kunskaper i detta ämne torde i mera avancerade fall få anses som otillräckliga. Möjligheten att i dylika fall kunna anlita en person med större sakkunskap måste därför anses vara av stort värde. Kontakt skulle kunna etableras med barnens hem och rådgivande verksamhet utövas i förekomande fall.

Kommittén finner sålunda dels att frågan om inrättandet av en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor i den omfattning, motionärerna tänkt sig, bör avskrivas, dels att, i första hand i avvaktan på att landstinget igångsätter den beslutade verksamheten med psykisk barna- och ungdomsvård, en konsulterande och rådgivande verksamhet bör komma till stånd. Den rådgivande verksamheten bör vara av försökskaraktär och kostnaderna för densamma täckas med ett förslagsanslag, som ställes till barnavårdsnämndens förfogande.

Kommittén hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att motionen i och för sig icke skall föranleda någon åtgärd utan kan avskrivas,

att viss försöksverksamhet med rådgivning i uppfostringsfrågor får anordnas, samt

att för denna försöksverksamhet ett förslagsanslag å 2.000 kronor ställes till barnavårdsnämndens förfogande för år 1954.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 13 januari 1954 tillstyrkt bifall till kommitténs förslag.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 februari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla kommitténs förslag samt

att anslaget skall täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 40. Ändring av bestämmelserna för vissa donationer.

Styrelsen för ålderdomshemmet för pauvres honteux har i skrivelse den 4 december 1953 anfört följande:

Styrelsen för ålderdomshemmet för pauvres honteux får, av skäl, för vilka nedan närmare skall redogöras, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta om viss ändrad disposition av för hemmet donerade medel. Inledningsvis vill styrelsen lämna följande redogörelse för hemmets tillkomst och innehållet av de till detsamma knutna donationerna.

Genom ett den 26 april 1895 dagtecknat testamente donerade änkefru Wilhelmina Ericsson till Västerås stad ett belopp om 10.000 kronor "till upprättande av ett hem för enkor och äldre ogifta fruntimmer, tillhörande s. k. Pauvres honteux inom Westerås stad". Testamentet innehöll tillika bl. a. följande i nu förevarande sammanhang relevanta bestämmelser:

"§ 2.

Sedan medlen, som icke få användas till bestridande af staden lagligen åliggande fattigvård, genom förräntning, ytterligare donation eller på annat sätt vuxit till så stort belopp, att ändamålet med desamma lämpligen kan realiseras, skall i sådant afseende efter Stadsfullmäktiges beslut anskaffas en byggnad inom staden eller i dess närhet, inrymmande enkelt men beqvämt inredda lägenheter om ett rum och kök, uti hvilka sedermera sådana enkor eller äldre ogifta fruntimmer, som här ofvan omförmälas, skola ega afgiftsfritt åtnjuta husrum och vedbrand.

§ 3.

Bestämmandet om intagande i hemmet och om uteslutande derifrån uppdrages åt en nämnd, bestående af Stadsfullmäktiges ordförande samt Kyrkoherden och förste Stadsläkaren i Westerås, men om någon af dem är hindrad att uppdraget sig åtaga, öfverlämnar jag åt Stadsfullmäktige att i hans ställe utse ledamot af nämnden; och ega Stadsfullmäktige jemväl bestämma om den närmare vården och förvaltningen af hemmets angelägenheter, sedan detsamma kommit till stånd."

Genom gåvobrev den 20 maj 1898 erbjöd sig änkefru Karin Moberg att till det planerade hemmet för pauvres honteux bidraga med 8.000 kronor under förutsättning att staden befunnes villig att "till ändamålet skänka ett friskt och sundt samt ej långt från kyrkan och torget belägen tomt och därå till våren eller hösten 1899 låta, efter ritning, hvaröver jag beder få tillfälle yttra mig, uppföra en lämplig byggnad med lika stora och för öfrigt lika inredda lägenheter om ett rum och kök, med möjlighet att, om ytterligare donationer i samma syfte tillkomma, i framtiden tillbygga nämnda hus eller å samma tomt uppföra annat liknande." Änkefru Moberg förklarade sig även villig att därutöver till vedinköp, reparationer och dylikt avsätta 2.000 kronor.

Vid stadsfullmäktiges behandling av gåvobrevet den 25 augusti 1898 upplystes, att änkefru Moberg förklarat sig villig att, därest fullmäktige biföllo hennes framställning, till det av henne erbjudna kapitalet lägga ytterligare 2.000 kronor. Stadsfullmäktige beslöto också att med tacksamhet mottaga den erbjudna gåvan ävensom föreslå drätselkammaren att anvisa lämplig plats för byggnaden. Vid sammanträdet den 24 november 1898 förelåg i stadsfullmäktige ett förslag att å tomten nr 6 i kvarteret Ingrid uppföra ett boningshus i huvudsaklig överensstämmelse med det av fru

Moberg framlagda förslaget för en beräknad kostnad av 14.000 kronor. Stadsfullmäktige beslöto också i enlighet med förslaget. Samtidigt beslöts också, att tillsynen över hemmet samt bestämmandet av såväl intagning därstädes som möjligen, i följd av mindre gott uppförande, eller ändrade ekonomiska villkor, behövlig uteslutning därifrån, skulle överlämnas åt en nämnd, sammansatt i enlighet med föreskrifterna i änkefru Wilhelmina Ericssons donationsbrev. Då avkastningen av det fondkapital, som beräknades återstå sedan byggnaden uppförts, icke ansågs kunna räcka till de årliga utgifterna för hemmet, beslöto stadsfullmäktige vid samma tillfälle, "att tillsvidare och intill dess kapitalet genom inkomstöverskott eller gåvor så vuxit, att räntan motsvarar ovannämnda utgifter, för ändamålet erforderligt antal av hemmets lägenheter må jämte vedbrand mot ett moderat pris per år uthyras åt så qvalificerade personer, som donationsbreven avse."

Hemmet stod färdigt att tagas i bruk den 1 oktober 1899 och byggnadskostnaden synes hava uppgått till 14.900 kronor.

Efter hemmets uppförande hava en del donationer tillkommit, vilkas avkastning helt eller delvis användas till hemmets drift. En sammanställning av dessa donationer följer här nedan.

	Avk. 1953	Fondens kap. 31/12 1952
"Cecilia Charlotta Lindgrens donation (stfm 27/4 1950 § 96)	c:a 77: —	c:a 2.500: —
Anm. Några bestämmelser för fonden finnes ej varför något hinder icke synes föreligga att disponera hela fondkapitalet.		
Karin Möllers donationsfond (stfm 26/4 1923, § 65)	c:a 177: —	c:a 5.000: —
Anm. Endast avkastningen får disponeras.		
Emelie Bergströms donationsfond (stfm 26/3 1925 § 45)	c:a 385: —	c:a 11.600: —
Anm. Enligt bestämmelserna skall fondkapitalet användas för tillbyggnad av hemmet. T. o. m. juni 1951 har avkastningen (skillnaden mellan den faktiska avkastningen och 6 % på 12.000: — har tillskjutits av staden) enligt donators föreskrift utbetalats till Fröken Anna Pettersson, som avled i juni 1951.		
Lotten Ekelunds donationsfond (stfm 27/2 1919 § 38 och stfm 28/5 1919)	c:a 1.775: —	c:a 50.000: —
Anm. "Afkastningen af de utaf mig testamenterade medel bör i första hand användas så, att samtliga lägenheter i hemmet må kunna göras afgiftsfria men får äfven kapitalet eller del däraf användas för hemmets utvidgning" (utdrag ur testamentet av den 10/9 1917). Staden har lämnat följande utfästelse: "Såsom ägare till tomten nr 6 i kv. Ingrid i Väs-		

teräs förbinder sig Västerås stad att icke å tomten uppföra byggnad vid dess södra till tomten nr 7 i samma kvarter gränsande sida, så länge icke ägaren af tomten nr 7 i sin ordning uppför byggnad vid denna tomts norra till stadens tomt nr 6 gränsande sida, försäkras, och medgiver staden till säkerhet för denna utfästelse utan sitt vidare hörande inteckning i tomten nr 6 i kv. Ingrid i Västerås" (stfm 28/5 1919, § 111). Servitutsinteckning av 10/11 1919 § 1213.

Anna Falkenbergs fond (stfm 18/6 1915 § 123) .. c:a 434: — c:a 22.700: —

Anm. Fonden förvaltas t. v. av AB Sv. Handelsbanken. F. n. utbetalas årligen ett legat på kronor 400: — till en fru Hilda Berg, född Olsson. Resten av avkastningen disponeras av drätselkammaren. Första avkastningen erhöll staden 1951 (stfm 26/10 1950 § 260), varvid stfm beslöt uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att inkomma med förslag till bestämmelser angående användningen och förvaltningen av fonden. Det har sedermera visat sig att donationen icke avser ålderdomshemmet utan hemmet för pauvres honteux.

Kronor 2.848: — 91.800: —"

I anslutning till denna redogörelse må följande kommentarer lämnas.

Karin Möllers donationsfond grundar sig på ett testamente av den 23 augusti 1918, vari till det s. k. ålderdomshemmet i Västerås doneras 5.000 kronor att utgöra en fond benämnd fru Karin Möllers fond, varav den årliga räntan får användas till bestridande av hemmets utgifter men kapitalet icke förminskas.

Vad beträffar Anna Falkenbergs fond grundar sig densamma på ett testamente den 19 juni 1912 av Anna Falkenberg. Däri bestämmes, att, sedan vissa i testamentet omförmälda arvingar avlidit, förmögenheten skall tillfalla "Ålderdomshemmet i Västerås." Under en viss namngiven tjänarinnas livstid skall dock det kapital som erfordras för utbetalande till henne av en årlig livränta om 400 kronor innestå. De ovannämnda arvingarna äro avlidna men tjänarinnan lever fortfarande. Vid stadsfullmäktiges behandling av donationen den 26 oktober 1950 hade man den uppfattningen, att med "Ålderdomshemmet i Västerås" avsågs det av fattigvårdsstyrelsen drivna ålderdomshemmet, varför åt fattigvårdsstyrelsen uppdrogs att inkomma med förslag till bestämmelser angående användningen och förvaltningen av donationsmedlen. Fattigvårdsstyrelsen har sedermera, vid sammanträde den 3 april 1951, § 29, beslutat meddela stadsfullmäktige att det "numera utrönts, att donator med "Ålderdomshemmet i Västerås" avsett ålderdomshemmet för pauvres honteux vid Källgatan, enär nuvarande ålderdomshemmet Karlslund vid den tidpunkt, då testamentet upprättades, år 1915, benämndes fattiggård, medan benämningen ålderdomshem först flera år senare kom till användning. Hemmet vid Källgatan kallades vid nämnda tid

alltid ålderdomshemmet utan tillägg av benämningen för pauvres honteux." På grund härav beslöt fattigvårdsstyrelsen att ärendet icke skulle föranleda någon styrelsens åtgärd. Fattigvårdsstyrelsens här ovan refererade uppfattning bestyrkes av dels stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1915, § 123, dels ock av Magistratens skrivelse till Bankaktiebolaget Södra Sveriges Notariatavdelning i Stockholm den 22 maj 1915, vari magistraten på förfrågan av notariatavdelningen meddelar, att det "genom stadsfullmäktiges medverkan på donationer av änkefruarna Wilhelmina Ericsson och Carin Moberg grundade hem för pauvres honteux är den enda stiftelse, som avskrivna testamente av fröken Anna Falkenberg kan antagas avse." Tomten Ingrid nr 6 är för närvarande åsatt ett taxeringsvärde av 45.000 kronor. Särskilt markvärde är ej åsatt. Marken synes tillhöra staden, som efter vad av det föregående framgår genom beslut den 24 november 1898 ställt densamma till förfogande för byggnadens uppförande. I räkenskaperna är fastigheten uppförd med ett värde av 14.900 kronor, motsvarande den ursprungliga byggnadskostnaden.

Av ovanstående uppställning framgår, att för fastighetens underhåll och utvidgning står till förfogande ett kapital av 91.800 kronor, bildat genom senare donationer. Det ursprungliga fondkapitalet, bildat genom Wilhelmina Ericssons och Karin Möllers donationer utgjorde, kostnaden för byggnadens uppförande inberäknat, 23.900 kronor. Detta ursprungliga fondkapital växte genom att ränta från övriga donationer tillfördes detsamma, under årens lopp så att detsamma den 1 januari 1944 uppnådde sitt maximum, drygt 48.000 kronor. Efter denna dag har emellertid de årliga driftskostnaderna överstigit tillgänglig avkastning så att fondkapitalet varje år sjunkit. Om hänsyn tages till 1953 års beräknade inkomster och utgifter för hemmet torde vid årsskiftet 1953/54 fondkapitalet ha nedgått till cirka 20.300 kronor, vilket belopp understiger det ursprungliga fondkapitalet med cirka 3.600 kronor. De senare tillkomna donationerna, av vilka endast avkastningen tagits i anspråk, äro givetvis bibehållna vid sina ursprungliga kapitalbelopp. Styrelsen anser det angeläget att i första hand bringa upp det ursprungliga fondkapitalet i dess belopp från början och hemställer därför att stadsfullmäktige ville för ändamålet bevilja ett anslag av förslagsvis 4.000 kronor.

Hemmet för pauvres honteux innehåller åtta lägenheter om ett rum och kök. Vatten, avlopp och elektriskt ljus finnes men ej centralvärme. På senare år har i varje trappplan inrättats w. c. Fastigheten befinner sig i ett mycket dåligt skick och kräver varje år, som av det ovan nämnda framgår, betydande kostnader för underhåll. Enligt byggnadsteknisk expertis lönar det sig icke att bygga om fastigheten och modernisera densamma. Standarden på lägenheterna är väsentligt sämre än de pensionärslägenheter som i dag uppföras. Under dessa förhållanden har styrelsen funnit, att det enda rationella och riktiga vore att så småningom avveckla hemmet för pauvres honteux och att i stället avkastningen av de olika donationsfonderna finge av styrelsen användas för att som kontanta bostadsbidrag utdelas till sådana personer, som uppfylla donationsbrevens villkor. Det kunde antingen ske så att vederbörande bereddes helt fri hyra i en lägenhet i öppna marknaden eller ett särskilt inrättat hem eller så att del av hyran lämnades som bidrag från de olika fonderna. Styrelsen anser att båda möjligheterna böra stå öppna. För ändamålet erfordras emellertid att Kungl. Maj:t medgiver att de olika donationsfondernas bestämmelser ändras därhän att en dylik disposition av avkastningen blir tillåten. Enligt styrelsens uppfattning böra de olika donationsfonderna icke sammanslås till en fond utan bibehållas skilda vid sina

olika benämningar, varmed också minnet av donatorerna bäst bevaras. Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville låta göra erforderlig framställning i ärendet till Kungl. Maj:t.

Därest en ändring enligt ovanstående kan genomföras finner styrelsen det naturligt att fastigheten inlöses av Västerås stad, som sedan efter rivning av byggnaden kan å tomten uppföra ett nybygge för något ändamål. Det förefaller styrelsen rimligt att staden för byggnaden erlägger ett skäligt byggnadsvärde förslagsvis 40.000 kronor, enär, som ovan framhållits, tomten redan torde tillhöra staden. Ett beslut om förvärv på nyss nämnt sätt av byggnaden torde böra fattas under förutsättning att Kungl. Maj:t medgiver den ändrade användningen av donationsfondernas medel.

I avbidan på att ovan omförmälda åtgärder hinna genomföras och innan hemmet har blivit tömt på sina nuvarande hyresgäster får man räkna med att hemmet under en viss tid i fortsättningen kommer att helt eller delvis drivas på samma sätt som nu. Det är angeläget att under denna tid icke minska fondkapitalet genom att taga detsamma i anspråk för löpande utgifter. Styrelsen hemställer därför att stadsfullmäktige ville åtaga sig att tillskjuta det belopp som utöver de årliga inkomsterna erfordras för hemmets drift.

Under förutsättning att ovanstående kan genomföras skulle till styrelsens förfogande komma att stå ett fondkapital av cirka 141.000 kronor. Vid uträkningen av detta belopp har räknats med det ursprungliga fondkapitalet 23.900 kronor minskat med fastighetens bokförda värde 14.900 kronor, eller sålunda kontant 9.000 kronor, stadens köpeskilling för byggnaden 40.000 kronor samt de senare tillkomna donationerna cirka 92.000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om sådan ändring av bestämmelserna i de olika donationsurkunderna att styrelsen för ålderdomshemmet för pauvres honteux i fortsättningen blir oförhindrad att i stället för bostad in natura tillhandahålla därtill enligt donationsbestämmelserna berättigade hyresbidrag för förhyrande av bostad, varvid förutsättes att de olika donationsfonderna fortfarande existera var för sig under de benämningar de nu äga,

att, under förutsättning av Kungl. Maj:ts bifall till framställningen i föregående stycke, förvärva byggnaden på tomten nr 6 i kvarteret Ingrid för stadens räkning för en köpesumma av 40.000 kronor,

att i avbidan på genomförande av de nya understödsformerna årligen garantera och tillskjuta vad som för hemmets drift erfordras utöver tillgängliga inkomster,

att för uppbringande av fondkapitalet i dess ursprungliga belopp av 23.900 kronor anvisa ett förslagsanslag av 4.000 kronor, samt

att från vidare behandling avföra det i stadsfullmäktiges protokoll den 26 oktober 1950 antecknade ärendet angående bestämmelser för Anna Falkenbergs donation.

Drätselkammaren har i yttrande den 14 januari 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning, samt

att anslaget å 4.000 kronor skall täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 februari 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen för ålderdomshemmet för pauvres honteux och drätselkammaren i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 41. Förslag till ändrade hamnavgifter.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 5 februari 1954 anfört följande:

Hamnstyrelsen får härmed hemställa att stadsfullmäktige ville fatta beslut om vissa ändringar i hamntaxan. Den gällande hamntaxan finns intagen i kommunal författningssamling nr 18/1951. Vissa provisoriska höjningar i taxan finns intagna i författningssamlingen nr 13/1952. Ändringarna gäller dels oljor och dels trävaror.

Oljor.

För närvarande har hamnens myndigheter och trafikanterna olika uppfattning om tolkningen av hamntaxan när det gäller att debitera avgift för ankommande oljor. Svårigheterna föreligger när oljan kommer till Västerås hamn efter att tidigare ha legat i svenskt tullnederlag. Frågan har då gällt huruvida avgiften skall upptagas såsom för utrikes ankommande gods eller för inrikes ankommande gods. Hamnstyrelsen föreslår nu den justeringen av taxan att samma avgift kommer att gälla för in- och utrikes ankommande oljor.

För närvarande är avgifterna följande:	Kvantitet för beräkningen	Avgift i öre för utrikes ank. el. avg.	inrikes ank.	inrikes avg.
Bensin	100 kg	35	30	25
Brännoljor, ej motorfotogen	„	20	19	15
Andra slags oljor	„	25	22	16

Nu föreslås följande avgifter:	Kvantitet för beräkningen	Avgift i öre för utrikes ank. el. avg.	inrikes ank.	inrikes avg.
Bensin	100 kg	32	32	25
Brännoljor, ej motorfotogen	„	19	19	15
Andra slags oljor	„	23	23	16

Trävaror.

Hamnavgifterna för trävaror är för närvarande följande:

	Kvantitet för beräkningen	Avgift i öre för utrikes ank. el. avg.	inrikes ank.	inrikes avg.
Trävaror: av furu eller gran:				
timmer och mastträ, spiror bjälkar, sparrar och annat därmed jämförligt större virke ..	kbm fast mått	15	15	10
plankor, battens, bräder samt annat därmed jämförligt virke	„	15	15	10
gruvstolpar och syllar samt annat därmed jämförligt mindre virke	„	12	12	12
pappersved	„	12	12	12
av asp	„	10	10	8
av andra inhemska lövträd, ej ved	„	12	10	8
av utländska träslag	100 kg	25	15	10
ved till bränsle	kbm löst mått	12	12	12
tunnbindararbeten	100 kg	20	15	10
träspån, plywood, fanér och takspån	„	15	12	6
Trävaror; svarvar och snickararbeten, ej möbler	„	20	15	10
andra slag, ej specificerade	kbm fast mått	25	20	15

Det har under en utredning visat sig, att avgifterna är för låga och att intäkterna av trävaror trots stor omsättning bli små. En höjning av avgifterna synes därför försvarlig och hamnstyrelsen föreslår höjning med 50 %.

På grund härav hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga hamnstyrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse å nu föreslagna ändringar i stadens hamntaxa.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 11 februari 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla hamnstyrelsens framställning.

Nr 42. Förslag till ändrad stadsplan för kvarteret Klas.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 8 februari 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden överlämnar härmed ett av stadsplanearkitekten den 4 december 1953 upprättat och den 20 januari 1954 reviderat, Pl 195 betecknat förslag till ändring av stadsplan för kvarteret Klas. Förslaget består av karta och stadsplanebe-

stämmelser. Utformningen av detsamma framgår av stadsplanearkitektens beskrivning. Beträffande behandlingen av ärendet hänvisar nämnden till stadsplanearkitektens tjänsteutlåtande.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Kvarteret Klas, Västerås, Pl 195.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål. I byggnads bottenvåning få bostäder icke inredas.

§ 2.

Mark som i endast mindre omfattning får bebyggas.

Med ringprickning betecknat område får överbyggas och användas endast på sätt som för varje särskilt fall prövas lämpligt.

§ 3.

Särskilda föreskrifter angående område för allmän trafik.

Med x betecknat område inom byggnadskvarter får icke bebyggas på sätt, som hindrar att området i jämnhöjd med angränsande gator och till en fri höjd av minst 3 meter användas för allmän gångtrafik.

§ 4.

Våningsantal.

Å med IV eller V betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst fyra och fem våningar.

Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal vind inredas.

§ 7.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 6.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Tomts ordnande med parkeringsplatser.

Inom tomt skall anordnas parkeringsutrymme motsvarande en bilplats för varje 200-tal kvadratmeter av byggnads bruttovåningsyta, källarvåningar oräknade. Bygg-

nadsnämnden äger härför meddela särskilda föreskrifter, samt äger om så prövas oundgängligen nödvändigt med hänsyn till tomts storlek eller annan omständighet medgiva undantag härifrån.

Västerås den 4 dec. 1953 och 20 januari 1954.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Kvarteret Klas, Västerås.

Förslaget, upprättat den 4 december 1953 och reviderat den 20 januari 1954 är avfattat å karta Pl 105 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För kvarteret gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 27 febr. 1948 och för angränsande områden planer fastställda den 27 febr. 1946, 23 april 1948, 10 mars 1950, 9 nov. 1951 och 18 dec. 1953.

Kvarteret Klas är beläget närmast öster om den blivande Torggatan och begränsas således i övrigt av Smedjegatan, Vasagatan och Hantverkargatan.

Den föreslagna ändringen syftar till att bereda bättre utrymme för allmän trafik och parkering. Samtidigt medges inom kvarteret en något ökad byggnadshöjd, som svarar mot de relativt breda gatorna och som ekonomiskt kan underlätta en önskvärd snar sanering.

Sålunda föreslås Smedjegatan breddad på sin södra sida från 12 till 18 meter i likhet med vad som nyligen fastställts för gatans östligare del. Breddningen är avsedd att omedelbart genomföras på tomten närmast Torggatan, där nybyggnad är aktuell. Hörnhuset vid Vasagatan måste däremot beräknas kvarligga under en lång framtid. Byggnadsrätten ökas utmed Smedjegatan från fyra till fem fulla våningar, vilket synes kunna ske utan olägenhet, då motstående byggnad är ett renodlat affärshus utan bostäder.

I kvarterets södra del, mot den breda Hantverkargatan, där också nybyggnad torde komma till stånd inom en nära framtid, föreslås i stället för den gällande stadsplanens två våningar höga utbyggnad, huvudfasaden utflyttad till gatulinjen. Byggnadshöjden ökas liksom mot Torggatan med en vindsvåning utöver nu gällande fyra våningar. I gengäld vidgas parkeringsutrymmet i Hantverkargatan genom att bottenvåningen här dras in så att en pelargång för gångtrafik bildas.

Vid Vasagatan slutligen, som i enlighet med gällande stadsplan får 18 meters bredd, tillkommer en femte våning, indragen från fasadlinjen så som redan genomförts på det motstående kvarteret Knut.

För kvarterets utnyttjande gäller i ungefärliga tal följande:

Befintliga förhållanden (inkl. mark för Torggatan):
kvartersareal 7.800 m², brvy 11.100 m², expl.tal 1,42.

Gällande stadsplan:
kvartersareal 5.990 m², brvy 14.900 m², expl.tal 2,49.

Nu föreslaget:
kvartersareal 5.620 m², brvy 16.250 m², expl.tal 2,90.

Med hänsyn till det starkt ökade behovet av parkeringsplatser även inom fastig-

heterna har i stadsplanebestämmelserna intagits särskilda föreskrifter om skyldighet att anordna sådana.

Västerås den 4 dec. 1953 och 20 jan. 1954.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till ändring av stadsplanen för Kv. Klas.

Förslaget har, efter revidering den 20 januari 1954, i enlighet med nämndens beslut varit utställt för granskning under tiden 21 januari—5 februari.

Drätselkammaren har för sin del godkänt förslaget. Därutöver har inkommit en skrivelse från ägaren till tomten nr 2, 3 i kvarteret Klas. Den är av samma innebörd som fastighetsägarens tidigare skrivelse avseende det först utställda förslaget och har följande lydelse:

"Till
Byggnadsnämnden i Västerås.

Sedan dödsboet efter Oscar C. J:son Hovstadius såsom ägare till tomterna 2 och 3 inom kvarteret Klas i Västerås stad för yttrande fått taga del av ett den 20 jan. 1954 reviderat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Klas, får dödsboet härigenom anmäla sin reservation mot förslaget i vad detsamma berör våra fastigheter.

Vi äro för dagen på grund av i saken pågående utredning och med hänsyn till pågående förhandlingar med Västerås stad förhindrade att fixera våra ståndpunkter, men förbehålla oss rätt att återkomma i ärendet.

Västerås den 5 februari 1954.

Oscar C. J:son Hovstadius' dödsbo
Walter Hovstadius"

Till detta får undertecknad anföra att de i skrivelsen åberopade förhandlingarna mellan staden och markägaren hänförde sig till det tidigare framlagda förslaget. Den då ifrågasatta arkaden i den befintliga byggnaden utmed Smedjegatan ansågs från stadens sida kräva att ekonomisk uppgörelse träffades före stadsplanens antagande.

Det reviderade förslagets genomförande, med en gatubreddning vid framtida nybyggnad eller annars vid inlösen, är däremot på vanligt sätt reglerad genom bestämmelser i gällande lag.

Då någon minskning av fastighetens totala byggnadssätt icke alls är ifrågasatt, och då någon saklig anmärkning mot förslagets utformning icke framförts och då det slutligen, med hänsyn till aktuella byggnadsföretag, är av största vikt att stadsplanens fastställande icke ytterligare fördröjs, får undertecknad hemställa att nämn-

den, utan avseende å den framförda reservationen, ville godkänna det reviderade förslaget och överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt handläggning.

Västerås den 8 februari 1954.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga förslaget och

att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i ett den 11 februari 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt att stadsfullmäktige vill besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 43. Anslag för flyttning av ledningar i kvarteret Tegnér till gatumark.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 februari 1954 anfört följande:

I det genom stadsplaneändring nybildade kvarteret Tegnér ingår viss mark från Tegnérgatan med ledningar. Dessa måste flyttas från tomtmark till gatumark innan bebyggelsen påbörjas inom kvarteret. Tekniska verken har beräknat kostnaderna till 45.000 kronor. I kvarteret ligger även en Asea tillhörig sjövattenledning som emellertid kommer att flyttas på Aseas bekostnad enligt kontraktsåtagande. Kostnaderna för flyttning av stadens ledningar bör täckas av köpeskillingsfonden och drätselkammaren räknar med att motsvarande belopp kan återföras till fonden vid kommande markupplåtelse inom kvarteret.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för flyttning av ledningar från kvarteret Tegnér till gatumark anvisa ett anslag å 45.000 kronor ur köpeskillingsfonden.

Nr 44. Anslag för vissa utfyllningsarbeten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 februari 1954 anfört följande:

Fastighetskontoret har framhållit önskvärdheten av att man vid tillgång till schaktmassor begagnar tillfället att utfylla sådan staden tillhörig mark som man räknar med att upplåta för olika ändamål inom en inte alltför avlägsen framtid. Det skulle ställa sig mera ekonomiskt att vid lämpliga tidpunkter göra sådana utfyllningar i stället för att vänta till upplåtelse blir aktuell. För inköp av schaktmassor och utförande av arbetena finns emellertid icke något tillgängligt anslag och drätselkammaren

hemställer därför att 10.000 kronor måtte anvisas för ändamålet. Avsikten är att kostnaderna efter överföringar mellan olika konton slutligen skall täckas av exploateringsinkomster från de olika områdena.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 10.000 kronor för ovan föreslagna utfyllningsarbeten samt

att anslaget skall täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 45. Tilläggsanslag för bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 februari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige anvisade den 31 maj 1951 ett tilläggsanslag å 19.000 kronor för bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken. Tillsammans med tidigare anslag har anvisats 77.000 kronor. Under sommaren 1953 har en del reparationer och vissa andra arbeten utförts till en kostnad av kr. 2.484: 36. Till detta kommer ett innehållet belopp å 2.400 kronor som då garantitiden för anläggningen numera utgått skall utbetalas till entreprenören. Tilläggsanslag erfordras sålunda å kr. 4.884: 36.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å kr. 4.884: 36 för vissa arbeten å bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken och för utbetalande av entreprenörens garantisumma samt

att anslaget skall täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 46. Tilläggsanslag för breddning av Smalbäcksgatan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 februari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige anvisade den 29 januari 1953, § 4, ett anslag å 12.000 kronor av gatukostnadsfonden för breddning av Smalbäcksgatan. Arbetet är utfört men det har visat sig att kostnaderna uppgått till högre belopp än man räknat med, vilket framförallt beror på att marken varit mycket stenbunden. Ett tilläggsanslag erfordras å 9.680 kronor och bör liksom det ursprungliga anslaget täckas av gatukostnadsfonden.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 9.680 kronor ur gatukostnadsfonden för breddning av Smalbäcksgatan.

Nr 47. Motion om inrättande av en socialläkarebefattning.

Stadsfullmäktige remitterade den 24 september 1953, § 269, till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren en motion av fullmäktigeledamoten herr Folke Lindqvist om tillsättande av en kommitté för utredning av frågan om inrättande av en socialläkarebefattning i Västerås.

Motionen lyder sålunda:

Bland socialvårdsfolk har den uppfattningen gjort sig alltmera gällande att social missanpassning och på grund därav förefallande understödsbehov i åtskilliga fall kan undanröjas genom lämplig behandling.

Det framstår även rent allmänt som en humanitär nödvändighet att söka återinpassa partiellt arbetsföra och andra, som av skilda anledningar blivit arbetsoförmögna, i lämplig produktiv verksamhet.

För att uppnå dessa syftemål har man i flera av de större och medelstora städerna inrättat socialläkarebefattningar.

Dessa befattningshavare ha många viktiga funktioner att fylla.

Den största och betydelsefullaste uppgiften torde dock vara att på anmodan av de sociala myndigheterna undersöka patienter och avgiva utlåtande om de åtgärder, som ur medicinsk och social synpunkt bör vidtagas för åstadkommande av förbättrat hälsotillstånd och förbättrad arbetsförmåga.

Utan att ingå på alla uppgifter, som åvila en socialläkare, bör dock framhållas, att förutom fattigvårdsstyrelsen torde med säkerhet även de andra sociala nämnderna, såsom barnavårdsnämnden, nykterhetsnämnden och pensionsnämnderna vara betjänta av att ha tillgång till en förtroendeläkare, som kan anlitas vid förefallande behov.

Socialläkaren bör underställas de socialvårdande organen och bedriva sitt arbete i intim samverkan med socialvårdstjänstemännen, ett samarbete som enligt vunna erfarenheter gett goda påtagliga resultat till båtnad för både den enskilde individen och för samhället.

Då undertecknad är övertygad om att det förefinnes ett stort behov av att tillsätta en socialläkare i Västerås tillåter jag mig föreslå stadsfullmäktige besluta att tillsätta en kommitté med uppgift att utreda frågan och framlägga förslag om inrättande av en socialläkarebefattning.

Västerås den 24 sept. 1953.

Folke Lindqvist.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 februari 1954 anfört följande:

Fattigvårdsstyrelsen har den 2 februari 1954 med hänvisning till tidigare utlåtande av socialvårdsdelegationen framhållit att frågan om inrättande av en socialläkarebefattning länge varit föremål för diskussioner inom fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden samt att utredning härom pågår på föranstaltande av socialvårdsdelegationen. Fattigvårdsstyrelsen har därför ansett att den av herr Lindqvist ingivna motionen ej bör föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren ansluter sig till vad fattigvårdsstyrelsen anfört och hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att motionen icke skall föranleda någon åtgärd.

Nr 48. Yttrande över förslag till lag om kommunal folkomröstning.

Genom resolution den 17 oktober 1953 har länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att före den 1 mars 1954 avgiva yttrande över ett av 1950 års folkomröstnings- och valsättsutredning avgivet betänkande III angående kommunal folkomröstning.

Beredningsutskottet har i förslag till yttrande den 10 februari 1954 anfört följande:

Föreliggande förslag anknyter till en redan tidigare slutförd utredning angående folkomröstning i statliga angelägenheter.

Betänkandet utmynnar i ett förslag till lag om kommunal folkomröstning av i korthet följande innebörd.

Kommunal folkomröstning må äga rum i landskommun, köping eller stad samt municipalsamhälle. Den kan alltså i huvudsak förekomma endast i borgerlig primärkommun. Däremot är enligt förslaget folkomröstning utesluten inom landsting och kyrklig kommun.

Omröstningen är endast av *rådgivande* natur. Sålunda är den kommunala representationen icke bunden av folkomröstningens resultat. Initiativet till kommunal folkomröstning må endast tagas av stadsfullmäktige och fordras, för att omröstningen skall komma till stånd, vanligt majoritetsbeslut av stadsfullmäktige.

Lagen anger icke närmare vilka frågor, som kunna bliva föremål för kommunal folkomröstning. Emellertid framgår av motiveringen, att den endast kan omfatta ärenden, som tillhöra den kommunala representationens kompetens. Frågor, som handläggas av verkställighetsorganen, äro härigenom undantagna.

Kommunal folkomröstning må ej äga rum beträffande val eller i fråga om grunden för utdebitering av allmän kommunalskatt.

Rätt att deltaga i kommunal folkomröstning tillkommer en var som är röstberättigad vid val av fullmäktige. Den kommunala röstlängden skall lända till efterrättelse.

Formerna för omröstningens förrättande äro i huvudsak desamma som vid fullmäktigevalen. Vissa modifikationer märkas emellertid. Bland annat kan nämnas, att fråga, som framlägges vid folkomröstning, ej må annorledes besvaras än med ja eller nej. Om alternativa frågor framställas må vid bestämmande av frågeställningen förordnas, att röstande ej äger med ja besvara mera än en av nämnda frågor.

Lagen skall träda i kraft den 1 januari 1955.

Majoritetens förslag avser sålunda införande av ett *frivilligt, rådgivande* kommunalt referendum.

Två ledamöter av utredningen, herrar Bergvall och Håstad, ha reserverat sig mot utredningens förslag och velat införa såväl *beslutande* som rådgivande kommunal folkomröstning. Omröstningen skall enligt reservantförslaget kunna påkallas av en minoritet inom representationen, bestående av minst en fjärdedel av antalet ledamöter. Dock skall representationens majoritet kunna förhindra folkomröstning, om frågans avgörande eller tillämpningen av fattat beslut icke utan avsevärt men kan uppskjutas.

Enligt reservanternas förslag skall vidare folkomröstningen gälla icke endast de borgerliga primärkommunerna och muncipalsamhällena utan även landstingskommuner och kommunalförbund. *Beslutande* folkomröstning skall kunna begäras beträffande varje beslut av fullmäktige etc., som innefattar slutligt ställningstagande till ett av dem handlagt ärende. Anslagsfrågor må dock icke hänskjutas till beslu-

tande folkomröstning i vidare mån än nytt eller förhöjt anslag beviljas. Vidare undantages val och fastställelse av grunden för utdebitering av allmän kommunalskatt.

Möjlighet till *rådgivande* omröstning föreslås av reservanterna i alla sådana frågor, som ankomma på den kommunala representationens prövning, med undantag dock för val och skattedebiteringsgrunden.

Starka skäl kunna tala både för och emot införande av ett kommunalt folkomröstningsinstitut. Å ena sidan måste den kommunala verksamheten anses påkalla att de kommunala representationernas beslut icke onödigtvis förhalas eller förryckas genom anordnande av kommunala folkomröstningar i allehanda obetydliga frågor. Dessa omröstningar kunna bliva tidskrävande och kostsamma. Å andra sidan bör man ej heller bortse från att det, när det gäller synnerligen betydande principfrågor, som medföra vittgående ekonomiska och andra konsekvenser för framtiden, kan vara av stor betydelse att enskilda medborgare på ett mera direkt sätt få engageras i ansvaret för ett kommunalbeslut. Det är ofta i sådana fall av stort värde, icke minst för den beslutande representationen, att dess beslut har en god förankring bland de enskilda medborgarna i samhället. Värdet av en kommunal folkomröstning och verkningarna av densamma bliva tydligen under alla förhållanden i hög grad beroende av det sätt, varpå institutet utformas. Att i en lagtext närmare angiva de olika fall, som kunna motivera en dylik omröstning låter sig emellertid av tekniska skäl knappast göra. Vad beträffar först frågan huruvida en beslutande folkomröstning eller endast rådgivande sådan skall tillåtas torde man kunna instämma i utredningsmajoritetens uppfattning. En beslutande folkomröstning innebär, att de representativa organens beslut skulle kunna undanröjas och för den händelse att initiativ till omröstningen får väckas av utomstående eller av en minoritet inom fullmäktige, att beslut kunna tillkomma, som icke godkänts av sistnämnda församling. Det förefaller vara svårt att i detta fall skapa fullvärdiga garantier mot missbruk. Under sådana förhållanden synes man böra inskränka institutets användning till att avse blott rådgivande beslut.

När det gäller frågan om initiativet till kommunal folkomröstning, torde man kunna instämma med majoriteten däri, att folkomröstning icke bör kunna framtvingas genom meningsyttringar utanför den kommunala representationen. De farhågor, som majoriteten uttalat beträffande svårigheten för dylika tillfälligt sammansatta medborgargrupper att bedöma huruvida de framlagda förslagen falla inom gränserna för kommunernas kompetens måste anses grundade. Man skulle om en folkomröstning framtvingades på initiativ av kretsar utanför den kommunala representationen, i många fall kunna riskera att ovidkommande frågor gjordes till föremål för omröstning.

Beredningsutskottet ställer sig emellertid liksom kommittémajoriteten även tveksam till tanken att en minoritet inom fullmäktigeförsamlingen skulle kunna framtvinga folkomröstning. En dylik anordning innebär enligt utskottets förmenande ett avsteg från vedertagna principer och skulle kunna medföra missbruk av institutet. Utskottet ansluter sig därför till kommittémajoritetens åsikt att beslut om folkomröstning av fullmäktigerepresentationen icke bör kunna fattas annorledes än genom ett vanligt majoritetsbeslut.

Sammanfattningsvis anser sig beredningsutskottet kunna om kommittémajoritetens

förslag avgiva det omdömet, att det så långt man nu kan se, innebär en tillfredsställande avgränsning av möjligheterna till kommunal folkomröstning. Institutet är nytt och oprövat inom det kommunala verksamhetsområdet men erfarenheterna i framtiden få utvisa i vad mån bestämmelserna kunna och böra underkastas justeringar.

Beredningsutskottet tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom yttrande över ifrågavarande lagförslag åberopa vad beredningsutskottet ovan anfört.

En såsom ledamot tjänstgörande suppleant i beredningsutskottet, herr Lundh, har anfört reservation mot utskottets sålunda framlagda förslag till yttrande och anför följande: Jag godtager beredningsutskottets yttrande till och med det stycke som slutar med orden: — — — riskera att ovidkommande frågor gjordes till föremål för omröstning. I fortsättningen bör yttrandet enligt min mening hava följande lydelse: "Majoriteten har icke heller velat tillerkänna en minoritet inom den kommunala församlingen rätten att taga initiativ till folkomröstning. Det synes dock mera tveksamt om en dylik uppfattning är hållbar. I detta fall föreligger knappast samma risk som vid initiativ från utomstående befolkningsgrupper att formella bristfälligheter komma att vidlåda frågeställningarna. Såsom skäl mot initiativrätt från en minoritet inom fullmäktige anföres att referendum i dylikt fall skulle få en prägel av partipolitiskt stridsmedel. Det kan dock ifrågasättas om detta verkligen skulle bliva fallet. De frågor, som handläggas av de kommunala representationerna, äro ju i de flesta fall icke partipolitiska frågor. Risken att dylika frågor bliva föremål för folkomröstning kunna även anses till stor del eliminerad genom att valfrågor och utdebiteringsfrågor undantagas från folkomröstning. Härtill kommer, att räckvidden av en dylik bestämmelse avsevärt minskas med hänsyn till att endast rådgivande omröstning skulle förekomma. Givetvis bör folkomröstning icke kunna framtvingas av en hur liten majoritet som helst. Det synes lämpligt att rätten att påkalla folkomröstning tilldelas en minoritet inom den kommunala representationen, som uppgår till minst en tredjedel av dennas medlemstal.

Bortsett från vad nu framhållits torde majoritetens förslag innebära en, så långt man nu kan se, tillfredsställande avgränsning av möjligheterna till kommunal folkomröstning. Institutet är nytt och oprövat inom det kommunala verksamhetsområdet men erfarenheterna i framtiden få utvisa i vad mån bestämmelserna kunna och böra underkastas justeringar."

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 februari 1954 anfört följande:

Om man överblickar de frågor som under senare tid varit föremål för behandling av stadsfullmäktige, torde man knappast finna någon fråga som till sin natur varit sådan att verkligt behov förelegat av att föra frågan ut till allmän omröstning bland stadens invånare. Drätselkammaren har emellertid inte något att erinra mot att man här i landet får göra ett försök på den föreslagna vägen och att ett kommunalt folkomröstningsinstitut införes på sätt som förordas av den statliga kommittémajoriteten.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom yttrande över lagförslaget om kommunal folkomröstning åberopa vad beredningsutskottet anfört.

Drätselkammarens vice ordförande herr Mattias Pers samt ledamoten herr Karl Pettersson har reserverat sig mot drätselkammarens beslut att ansluta sig till beredningsutskottets utlåtande och förordar för sin del ett folkomröstningsförfarande i enlighet med reservationen till den statliga utredningen av herrar Bergvall och Håstad. Den i drätselkammaren vid tillfället såsom ledamot tjänstgörande suppleanten herr Bernt Hermansson har anslutit sig till den reservation som inom beredningsutskottet avgivits av herr Lundh.

Nr 49. Tilläggsanslag för ersättningar till biträdeshjälp åt taxeringsnämndsordförandena.

I en till drätselkammaren ställd skrivelse av den 29 januari 1954 har tre av stadens taxeringsnämndsordförande på uppdrag av de övriga ordförandena anfört följande:

Genom beslut av stadsfullmäktige den 28 februari 1946 beviljades efter framställning av taxeringsnämndsordförandena i staden ett anslag till avlöning åt biträden åt ordförandena för utförande av åtskilligt i framställningen närmare exemplifierat okvalificerat arbete. Det beviljade anslaget motsvarade då en ersättning av 12 öre per taxerad person. Efter att några år hava varierat, har anslaget från år 1950 varit oförändrat 5.000 kr. Antalet taxerade personer utgjorde vid 1950 års taxering 34.071 st. År 1954 kan motsvarande antal beräknas till omkring 37.900 st. Anslaget år 1950 motsvarade för det årets taxering en genomsnittsersättning per taxerad person av 14,675 öre. Vid oförändrad ersättning skulle den vid årets taxering utgöra cirka 13,192 öre, alltså en nedgång på mera än 10 % sedan 1950. Den avsevärda prisstegring, som ägt rum sedan anslagshöjningen 1950, vilken prisstegring bl.a. tagit sig uttryck i stegrade löner åt annan stadens arbetskraft, har jämväl medfört att till taxeringsnämndsordförandenas biträden utgående ersättning ytterligare reellt försämrats. Det kan f.ö. påstås att ersättningen aldrig utgjort skälig ersättning för det ansvarsfulla och viktiga arbetet.

Uppenbart synes vara att Västerås stad har det allra största intresse av att taxeringsnämndsordförandena befrias från åtskilligt av det okvalificerade arbete, som taxeringsförfarandet med nödvändighet drager med sig. Lika uppenbart synes vara, att den mycket blygsamma ersättning, som statsmakterna lämna till ordförandena, icke medgiver att dessa av egna medel avlöna nödvändiga biträden. Det är ett känt förhållande, att stegrade skatter medför ökning av frestelserna att söka undgå eller minska skattetrycket genom icke lagligen medgivna åtgärder. Denna omständighet kräver alltså alltmera ökad uppmärksamhet hos taxeringsnämndsordförandena. Genom att beskattningsreglerna samtidigt kompliceras och undergå en ständig förnyelse, medför taxeringen mera arbete än förr. Om ordföranden befrias från en del av det okvalificerade arbetet, blir han satt i tillfälle att ägna motsvarande tid åt sina egentliga taxeringsuppgifter, vilket medför att såvitt möjligt det verkliga skatteunder-

laget framkommer såsom ett resultat av taxeringen. För att emellertid en sådan taxering skall kunna utföras på den korta till buds stående tiden, måste stora krav kunna ställas på att det mera okvalificerade arbetet utföres snabbt och säkert. Med andra ord måste nu ifrågavarande biträden besitta sådana egenskaper, att det med rådande löneläge icke går att anskaffa arbetskraft mot den ersättning, som nu utgående anslag medgiver. Utöver vana vid siffror, ordning och noggrannhet, måste fordringar ställas på absolut diskretion, enär biträdet med nödvändighet måste få inblick i hela deklarationsmaterialet. Det arbete, som det är fråga om utföres dessutom på övertid, eftersom biträdena regelmässigt hava annat arbete under ordinarie arbetstid.

En undersökning hos andra med Västerås jämförbara städer visar, å ena sidan att det knappast finnas två städer, där identiskt lika anordningar träffats för taxeringsarbetet, men att å andra sidan de andra städernas samlade utgifter för taxeringsarbetet avsevärt ökats sedan år 1950. En jämförelse i detalj är omöjlig att genomföra.

Av stadens innevånare kommer detta år ungefär 37.900 st. att åsättas taxering. Härav sammanföras cirka 3000 st. till de s. k. rörelsedistrikten. Det siffermaterial, som ingår i en rörelseidkares deklaration är helt naturligt betydligt vidlyftigare än för en löntagare i allmänhet. Bl. a. kontrollräkningen, som närmast skulle falla på biträdets lott, blir därför i dessa distrikt betydligt mera tidsödande. Ersättningen per enhet bör därför vara högre i dessa distrikt. Uppbördsverket, som fördelar det hittills utgående anslaget ha också beaktat detta förhållande, och beräknat ersättningen ungefär 5 öre högre per enhet i rörelsedistrikten. Otvivelaktigt är att just i rörelsedistrikten de ur skattesynpunkt mest betydelsefulla felaktigheterna hos deklarationerna avslöjas. Det är därför av största vikt att ordförandena i dessa distrikt erhålla möjlighet att helt ägna sig åt dessa viktiga uppgifter.

Under hänvisning till vad som nu och i skrivelsen den 25 januari 1946 anförts, synes vid nuvarande penningvärde och vid för taxeringsarbetet för närvarande gällande bestämmelser ersättningen till biträdena icke kunna sättas lägre än till 25 öre per taxerad person i rörelsedistrikten och till 20 öre per taxerad person i övriga distrikt. Med utgångspunkt från ovannämnda siffror för antalet personer som 1954 antagas komma att åsättas taxering, skulle stadens utgift för ändamålet bliva 7.730 kr. Eftersom i årets stat finnes upptaget ett anslag på 5.000 kr., skulle merkostnaden bliva i runt tal 2.750 kr. Ändamålsenligast torde vara att såsom tillägg till anslaget å 5.000 kr. beviljas ett förslagsanslag å 2.750 kr. För kommande år skulle då beviljas ett förslagsanslag för nu ifrågavarande ändamål på 7.750 kr., såvida förhållandena då icke föranleda till annat.

Vid sammanträde den 18 dennes mellan ordförandena i stadens olika taxeringsnämnder hava undertecknade erhållit i uppdrag att å samtligas vägnar till Västerås stad göra en framställning om *att* staden måtte för nu avsett ändamål för år 1954 bevilja, utöver redan i staten för året upptaget anslag, ett förslagsanslag å 2.750 kr., *samt att* uppbördsverket erhåller i uppdrag att från dessa anslag till taxeringsnämndsordförandenas biträden utbetala ersättning med 25 öre per i inkomstlängden upptagen person, som påförts taxering, samt med 20 öre i övriga distrikt.

Arbetet med årets taxering kan beräknas börja den 1 mars. För att kunna planera arbetet och för att kunna anskaffa biträden är det därför nödvändigt att beslut i saken föreligger senast nämnda dag. Skulle taxeringsnämndsordförandena icke vinna förståelse för nu framförda synpunkter, anse de sig icke i stånd att anskaffa nödiga

biträden, och äro då ej heller i stånd att ombesörja att stadens fiskala intressen bliva tillgodosedda på bästa sätt.

Västerås den 29 januari 1954.

Paul Hultelius	*Ernst Larsson*	*Anders v. Zweigbergk*
Ordförande i 16 och 17 tax.-distrikten.	Ordförande i 4 och 14 tax.-distrikten.	Ordförande i 9 och 15 tax.-distrikten.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 februari 1954 anfört följande:

Anslag för ändamålet har funnits sedan 1946. Staden är icke i författning ålagd att avlöna biträden åt taxeringsnämndsordförandena men har frivilligt åtagit sig att lämna viss ersättning. Eftersom staten avlönar ordförandena i taxeringsnämnderna och i huvudsak står för övriga med taxeringsarbetet förenade kostnader borde även ersättning till erforderlig biträdespersonal utgå av statsmedel. Ehuru drätselkammaren sålunda i princip anser att utgifter av ifrågavarande slag icke bör falla på staden, vill kammaren likväl tillstyrka en viss höjning av anslaget med kännedom om taxeringsarbetets natur och lämpligheten av att ordförandena får hjälp vid fullgörandet av vissa med uppdraget förenade uppgifter. Kammaren tillstyrker ett tilläggsanslag å 2.500 kronor, vilket bör ställas till kronokamrerarens förfogande. Drätselkammaren anser det icke lämpligt att staden binder sig för några grunder för beräkning av den ersättning som skall tilldelas varje biträde utan kronokamreraren bör fritt få förfoga över anslaget i samråd med taxeringsnämndsordförandena för fördelning på lämpligaste sätt. Anslaget å 5.000 kronor i årets stat har beteckningen "förslagsanslag högst". Denna beteckning bör gälla även för tilläggsanslaget.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 2.500 kronor med beteckningen "förslagsanslag högst" att ställas till kronokamrerarens förfogande för utbetalande av ersättningar till taxeringsnämndsordförandenas biträden under 1954 samt

att anslaget skall täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 50. Anslag till Västmanlands Idrottsförbund för idrottsgården i Norberg.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 februari 1954 anfört följande:

Västmanlands Idrottsförbund har anhållit om bidrag från staden för iordningställande av förbundets idrottsgård i Norberg.

Idrottsgården har funnits sedan 1951 då förbundet arrenderade en gammal bergsmansgård, den s. k. Holsteinsonska bergsmansgården eller Klacken 1^{14}. Gården är belägen vid Klackbergs gruva vid sjön Noren, cirka 2 km. från Norberg. Numera har förbundet förvärvat byggnaderna jämte erforderlig mark. Idrottsgården är

huvudsakligen avsedd för kurser för idrottsfolk och för utbildning av idrottsledare men står även öppen för fackliga, politiska och ideella organisationer som önskar lokaler för kurser och konferenser. Till gården hör strandtomt vid sjön Noren. På fastigheten skall anordnas fotbollsplaner, tennisplaner, gymnastiksal, bastu, anordningar för simundervisning och simträning m. m. Den omgivande terrängen är väl lämpad för skidåkning, terränglöpning och skogspromenader. Huvudbyggnaden innehåller sju rum, kök, två hallar, expeditionsrum samt tre vindsrum. Byggnaden är av timmer och har delvis restaurerats under 1953. Avsikten är att man så småningom skall iordningställa huvudbyggnaden och andra byggnader på fastigheten såsom förläggningsutrymmen, samlingslokaler, lokaler för träning m. m.

Kostnaderna för idrottsgårdens iordningställande har preliminärt beräknats till cirka 200.000 kronor. Därtill kommer kostnaderna för fastighetsförvärvet, cirka 40.000 kronor. Förbundet räknar med att färdigställa idrottsgården enligt föreliggande utbyggnadsprogram under loppet av en 10-årsperiod.

Förbundet har fått bidrag från flera kommuner i Västmanlands län. Landstinget har anslagit 50.000 kronor. Vidare har bidrag influtit genom insamlingar. Förbundet räknar även med bidrag från allmänna arvsfonden, rotehållarnas besparingsfond och riksidrottsförbundet. Frivillig arbetskraft har i stor utsträckning medverkat vid arbeten av olika slag på idrottsgården.

Det har uppgivits att Västmanlands Idrottsförbund har cirka 17.000 medlemmar, varav enbart i Västerås cirka 7.000.

Framställningen har remitterats till stadens idrottsstyrelse, som tillstyrkt att staden lämnar ett anslag å 15.000 kronor.

Idrottsförbundets strävanden synes vara värda stöd från stadens sida. Man har anledning räkna med att idrottsgården kommer att få stor betydelse för idrottslivet i Västerås liksom för länet i övrigt och drätselkammaren vill tillstyrka att anslag lämnas med 15.000 kronor.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 15.000 kronor till Västmanlands Idrottsförbund för idrottsgården i Norberg samt

att anslaget skall täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 51. Förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Ferdinand.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 februari 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige prövningen av frågan om förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Ferdinand.

Fastigheten är belägen å Kyrkbacks-området å ofri grund. Staden har lösningsrätt till fastigheten. Lösningsrätten har aktualiserats då fastigheten nyligen försåldes för 17.260 kronor. Fastighetens areal är 240,2 kvm. och taxeringsvärdet är 11.000 kronor, varav markvärde 5.000 och byggnadsvärde 6.000 kronor. Å fastigheten finns en ålderdomlig byggnad av trä i en våning. Byggnaden innehåller en omodern lägenhet om tre rum och kök.

Då staden förvärvat åtskillig mark på Kyrkbacks-området och synes ha intresse av att förvärva även ifrågavarande fastighet vill drätselkammaren tillstyrka förvärvet. Kostnaden uppgår till cirka 17.460 kronor om hänsyn tages till lagfartskostnader och andra i förening med senaste försäljning förknippade utgifter.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 17.460 kronor av köpeskillingsfonden för förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Ferdinand.

Nr 52. Anslag för Sjöhagsvägen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 februari 1954 anfört följande:

Byggnadschefen har för drätselkammaren framlagt ett förslag med kostnadsberäkning till framdragning av Sjöhagsvägen. Denna väg är en direkt fortsättning på Kungsängsgatan över den nya bron över Svartån och följer enligt stadsplanen järnvägen över djuphamnsområdet till Johannisbergsvägen. Vägen är avsedd som en förbindelseled mellan gamla hamnen och djuphamnen och såsom en betydelsefull led för avlastningen av genomgångstrafiken på Stora gatan. Vissa förberedelsearbeten har redan utförts under de senare åren. Under 1954 bör enligt beräkningarna utföras den del av vägen som sträcker sig mellan Nedre Hyttvägen och järnvägsspåret vid den östliga tillfarten till djuphamnen. Dessutom räknar man med att vissa sprängningsarbeten lämpligen kan utföras vintertid på sträckan mellan bilvågen i djuphamnen och Slakterigatan. Kostnaden för hela sträckan från Svartån till Johannisbergsvägen har beräknats till 4.285.000 kronor. För arbetena under 1954 räknar man med en kostnad å 450.000 kronor. I detta belopp ligger även täckning av underskott som uppstått under de tidigare förberedelsearbetena. Dels finns ett underskott å 39.000 kronor å arbeten för terrasseringar och fyllningar på sträckan Nedre Hyttvägen—hamnspåret och dels ett underskott å 24.000 kronor avseende sträckan bilvågen—Seglargatan. För de förstnämnda arbetena har drätselkammaren 1952 lämnat anslag av det till kammarens förfogande stående anslaget för nyanläggning av vägar och gator medan sistnämnda arbeten ingått i exploateringskostnaderna för Sjöhagsområdet.

Beträffande anslagstäckningen föreslår drätselkammaren att trafikfondens medel tas i anspråk. Trafikfonden inrättades av stadsfullmäktige den 26 oktober 1944, § 229. Enligt det samma dag för fonden antagna reglementet bildades fonden av dels den tidigare järnvägsmedelsfondens tillgångar, dels ock till densamma återförd andel i köpeskillingen för stadens aktier i Stockholms—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag. Den årliga räntan skall efter avdrag av förvaltningskostnader tillföras fonden. Fondens medel må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för tillgodoseende av stadens behov av och intresse i trafikmedel av olika slag. Det är sålunda stadsfullmäktige obetaget att använda icke blott fondens avkastning utan även fondens kapitalbelopp. Fondens tillgångar vid 1953 års slut var kronor 1.371.650: 58. Sjöhagsvägen kommer att bli en mycket betydelsefull farled i staden och drätselkammaren anser det välmotiverat att utnyttja trafikfondens medel. Statsbidrag för anläggningsarbetena kan icke påräknas.

På grund härav anhåller drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 450.000 kronor för arbeten å Sjöhagsvägen samt

att anslaget skall täckas av trafikfondens medel.

Nr 53. Förslag till utbyggnad av barnstugeverksamheten.

Barnstugestyrelsen har i skrivelse av den 15 december 1953 (S. H. nr 2 ser. B år 1954) hemställt att stadsfullmäktige ville i princip godkänna ett framlagt förslag till utbyggnad av barnstugeverksamheten. Vidare har styrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville besluta om vissa omedelbara åtgärder för inrättande av nya barnträdgårdar m.m.

De i barnstugestyrelsens skrivelse omnämnda bilagorna, vilka ej avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar, finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Efter samråd med drätselkammaren har barnstugestyrelsen i kompletterande skrivelse av den 10 februari 1954 anfört följande:

Beträffande ändrade dispositioner för expeditions- och förrådslokaler godtager styrelsen drätselkammarens förslag att dessa inrymmes i stadshuset. Då det gäller lokaler, vilka skall disponeras av barnen och tillgodose deras behov måste styrelsen taga ställning till att en så gynnsam miljö som möjligt skapas för dem, samtidigt som stadens intressen tillgodoses. De statliga myndigheterna ställer vissa fordringar för att statsbidrag skall utgå, och det ligger i styrelsens intresse att så förvalta verksamheten, att staden även för framtiden kan räkna med statliga driftsbidrag. Sålunda anser barnstugestyrelsen som en fullt godtagbar lösning att den lokal som finns disponibel i H.S.B:s bostadshus vid Kristinagatan inrättas till barnträdgård med 4×20 platser, som ersättning för Hallens och Herrgärdets barnträdgårdar, vilka tvingats att upphöra i stadens centrum. Vidare att den vid Krutkällarbacken planerade barnträdgården i H.S.B:s bostadsområde utbygges med lokaler för ett e.m.-hem med 30 platser. Vid företagen undersökning har det visat sig, att de barn som har största behovet av e.-m.-hem är bosatta i Gideonsbergs- och Skallbergsområdena, varför styrelsen icke anser det motiverat att förlägga e.m.-hemmet vid Kristinagatan. För att på bästa sätt utnyttja den utökning av lokalen som måste komma ifråga vid Krutkällarbacken föreslås en utbyggnad av platsantalet från 2×20 barnträdgårdsplatser till 3×20 plus 30 platser i e.m.-hemmet. E.m.-hemmet tager ej lokalerna i bruk förrän tidigast kl. 13.00, och med denna samordning kan lokaler och personal utnyttjas på ett ändamålsenligare sätt. Beträffande lokalerna vid Krutkällarbacken planeras dessa i separat byggnad i anslutning till bostadshusen. Till byggnad som skall utnyttjas för barnträdgård och e.m.-hem kan ända upp till 50 % av byggnadskostnaderna täckas genom arvsfondsbidrag, vilket i sin tur påverkar hyreskostnaderna, varför barnstugestyrelsen räknar med en relativt förmånlig hyra för dessa lokaler.

För stadens centrala del, som på detta sätt helt kommer att sakna utrymme för barnträdgårdsverksamhet vill barnstugestyrelsen framhålla önskemålet av att utrymme för en barnträdgård med 2×20 platser reserveras om det visar sig att tillräckligt stort behov föreligger.

Efter sammanfattning av båda skrivelserna har barnstugestyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip godkänna det framlagda förslaget till utbyggnad av barnstugeverksamheten,

att bemyndiga styrelsen att träffa avtal med HSB om förhyrande av lokaler dels vid Krutkällarbacken för inrättande av barnträdgård med 3 × 20 platser samt eftermiddagshem med 30 platser, och dels vid Kristinagatan för inrättande av barnträdgård med 4 × 20 platser.

att bemyndiga styrelsen att söka kontakt med byggnadsföretag som planera bostadsområden i Klockartorps- och Hamreområdena i och för överenskommelse om anordnande av barnträdgårdslokaler samt

att bemyndiga styrelsen att för familjedaghemsverksamheten successivt få utöka familjedaghemmen till 30 mot befintliga 20.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 februari 1954 anfört följande:

Barnstugestyrelsens framlagda program för utbyggnad av verksamheten bör enligt drätselkammarens uppfattning för närvarande icke föranleda åtgärd från stadsfullmäktiges sida i hela sin omfattning. För dagen bör styrelsens utredning och förslag i huvudsak behandlas såsom en information rörande styrelsens planer för verksamhetens uppläggning. Drätselkammaren förutsätter sålunda att styrelsen återkommer till stadsfullmäktige i varje särskilt fall då inrättandet av en ny barnträdgård eller annan i utbyggnadsplanen nämnd åtgärd blir aktuell.

Efter samråd mellan drätselkammaren och styrelsen får drätselkammaren dock föreslå att stadsfullmäktige fattar principbeslut om anordnande av barnträdgård och eftermiddagshem vid Krutkällarbacken och av barnträdgård vid Kristinagatan. Drätselkammaren har uppdragit åt fastighetskontoret att i samarbete med barnstugestyrelsen överlägga med HSB om de närmare detaljerna för barnträdgårdarnas inrymmande i den planerade bebyggelsen. Efter slutförda utredningar kommer erforderliga anslag att begäras.

Barnstugestyrelsen har accepterat ett förslag från drätselkammaren att styrelsens lokaler för den centrala ledningen av verksamheten skall inrymmas i det nya stadshuset. För undersökning om eventuella barnträdgårdar i Klockartorps- och Hamreområdena synes särskilt bemyndigande ej erforderligt.

Mot den föreslagna utökningen av familjedaghemmen har drätselkammaren intet att erinra.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip medgiva inrättande av barnträdgård och eftermiddagshem vid Krutkällarbacken och av barnträdgård vid Kristinagatan enligt barnstugestyrelsens förslag samt

att bemyndiga barnstugestyrelsen att successivt utöka familjedaghemmen från 20 till 30.

Nr 54. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 februari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 28 januari 1954 anmodat beredningsutskottet att till fullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till rådmannen Folke Höijer i dennes uppdrag såsom ledamot i trafiknämnden.

I anledning härav får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att till ledamot i trafiknämnden efter rådmannen Folke Höijer för tiden intill 1956 års utgång utse nuvarande suppleanten i nämnden kontrollören Harald Ek samt till ny suppleant i nämnden efter herr Ek för samma tid utse konditorn Ove Klingvall.

Nr 55. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 februari 1954 anfört följande:

Med anmälan, att stadsfullmäktigeledamoten Karl Karlsson avlidit får beredningsutskottet hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att dels hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter den avlidne, dels ock uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till honom i de uppdrag, han innehaft på grund av stadsfullmäktiges val.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 56. Anslag för skrivmaskin till drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 mars 1954 anfört följande:

Stadskamreraren har hos drätselkammaren anhållit, att en elektrisk skrivmaskin måtte få inköpas för drätselkontorets räkning.

Då anslag icke finnes tillgängligt för ändamålet har drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 1.500 kronor för inköp av en skrivmaskin till drätselkontoret samt

att anslaget skall utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 57. Anslag för utredning rörande gymnastikbyggnad vid Gideonsbergsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 15 februari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade den 22/2 1951 efter framställning av folkskolestyrelsen ett anslag å 14.000 kronor för utredning angående ny skola i kv. Hästhoven samt gymnastikbyggnader vid Blåsbo-, Gideonsbergs- och Herrgärdsskolorna. Genom beslut den 29/11 1951 har stadsfullmäktige bemyndigat folkskolestyrelsen att "enbart för bestridande av kostnader för ritningar och utredningsarbeten rörande småskolan i kvarteret Hästhoven disponera återstående del av det av stadsfullmäktige den 22 februari 1951 för delvis annat ändamål beviljade anslag å 14.000 kronor".

Sedan folkskolestyrelsen gått i författning om att skyndsammast möjligt utreda förutsättningarna att inom nära framtid erhålla statsbidrag och byggnadstillstånd till gymnastikbyggnad vid Gideonsbergsskolan och, efter samråd med drätselkammaren, därefter låtit upprätta preliminära skisser, får folkskolestyrelsen, enär anslag sålunda som av ovannämnda beslut framgår nu saknas, härmed anhålla,

att stadsfullmäktige behagade bevilja ett anslag (Ra) å 7.000 kronor till utredningskostnader för och upprättande av skissritningar till gymnastikbyggnad vid Gideonsbergsskolan.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla folkskolestyrelsens framställning samt

att anslaget skall utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 58. Anslag för prydande av Hästhovsskolan med konst.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 1 februari 1954 anfört följande:

Folkskolestyrelsen har tidigare erhållit anslag ur stadens kulturfond för inköp av konst till såväl nya som äldre skolor.

Hästhovs- och Skiljeboskolorna ha, som torde vara bekant, tagits i bruk från och med höstterminen 1953.

Folkskolestyrelsen finner det önskvärt att även dessa nyförvärv förses med konst. Dock torde det vara lämpligt att i fråga om Skiljeboskolan icke företaga konstinköp, förrän dess andra etapp tillkommit.

På grund härav hemställer folkskolestyrelsen

att stadsfullmäktige ville bevilja 10.000 kronor till Hästhovsskolans prydande med konst.

Kulturnämnden har i skrivelse den 12 februari 1954 anfört följande:

Under hand har nämnden erfarit att det begärda anslaget skulle användas på följande sätt:

1)	T. Kaasinens "Måsar" — keramik — på väggen i huvudentrén	800: —
2)	Stafflikonst	2.200: —
3)	Relief i sten eller keramik på skolbyggnadens gavel mot Violstigen (placeringen avser, att även allmänheten skall ha tillgång till utsmyckningen)	7.000: —

Rent principiellt vill nämnden i detta sammanhang ge uttryck för den uppfattningen, att då det gäller den så att säga normala utsmyckningen av skolor anslag härför icke bör lämnas ur kulturfondens medel. Det är numera mycket vanligt vid offentlig bebyggelse att en viss procent av byggnadskostnaden för en allmän byggnad reserveras för den konstnärliga utsmyckningen. Det synes nämnden även vara en riktig idé då det gäller stadens nya skolbyggnader. Då det blir fråga om någon större skolbyggnad eller annan större allmän byggnad och det gäller att för densamma anskaffa något utöver vad man kan anse tillhöra den normala konstnärliga utsmyckningen synes det däremot rimligt att helt eller delvis använda medel ur kulturfonden. Med dessa utgångspunkter skulle sålunda i det nu aktuella fallet medel egentligen icke anvisas ur fonden. Då emellertid byggnaden uppförts och medel för dess konstnärliga utsmyckning icke reserverats vill kulturnämnden icke motsätta sig att kulturfondens medel må komma till användning. Nämnden har emellertid velat framhålla ovanstående synpunkter så att desamma må kunna beaktas vid planeringen av blivande skolbyggnader i staden.

På grund härav hemställer kulturnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att till konstnärlig utsmyckning av Hästhovsskolan på sedvanliga villkor ställa ett anslag om 10.000 kronor till förfogande att utgå ur kulturfondens disponibla avkastning.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla kulturnämndens förslag.

Nr 59. Uppflyttning av befattningen såsom stadsplanearkitekt i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 februari 1954 anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1953 § 279, har stadsarkitektkontoret uppdelats i två självständiga kontor, ett stadsarkitektkontor och ett stadsplanekontor med stadsarkitekten respektive stadsplanearkitekten såsom chef. I byggnadsnämndens skrivelse av den 18 augusti 1953 med förslag till uppdelningen omnämndes att Svenska Arkitekters Riksförbund begärt förhandlingar hos löne- och avtalsnämnden med hemställan att stadsplanearkitektens tjänst skulle flyttas från lönegrad 35 till lönegrad 39. Dessa förhandlingar har nu slutförts. Överenskommelse har träffats i enlighet med arkitektförbundets framställning. Motiven för överenskommelsen är framför allt två, dels den omständigheten att stadsplanearkitekten blivit självständig förvaltningschef och dels lönesättningen i de med Västerås jämförbara städerna som har särskilt stadsplanekontor. Det gäller städerna Hälsingborg, Örebro och Linköping. I dessa städer äro ehuru lönesättningarna variera stadsplanearkitekt och stadsarkitekt jämställda i lönehänseende. Stadsarkitekttjänsten i Västerås ligger i lönegrad 39. I lönegrad 35 är begynnelselönen inklusive nu gällande tillägg 23.928 och slutlönen 26.232 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 39 äro 26.988 och 29.340 kronor.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att räknat från och med den 1 januari 1954 uppflytta befattningen såsom stadsplanearkitekt från lönegrad 35 till lönegrad 39.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 24 februari 1954 på de skäl som anförts av löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 60. Återbesättande av befattningen såsom mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 24 februari 1954 anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att återbesätta en ledigbliven befattning såsom mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 februari 1954 tillstyrkt återbesättning av befattningen.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 61. Yttrande över 1948 års hälsovårdsstadgekommittés betänkande med förslag till hälsovårdsstadga m. m.

Genom resolution den 27 november 1953 har länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande före den 1 april 1954 remitterat 1948 års hälsovårdsstadgekommittés betänkande med förslag till hälsovårdsstadga m. m.

Hälsovårdsnämnden har i yttrande den 1 mars 1954 anfört följande:

Nämnden kan i allt väsentligt tillstyrka förslaget. Dock finner nämnden vissa förtydliganden och ändringar motiverade. I förslaget definieras icke allmän hälsovård. I många fall uppstår tvekan om vad härtill är att hänföra. Det vore därför önskvärt att få ett klargörande härvidlag. I 2 § uppräknas befattningshavare med uppdrag att medverka vid inseendet över allmänna hälsovården. Nämnden saknar här stadsdistriktsläkare, som i sådant avseende har sig särskilda uppgifter ålagda. Enligt 4 § tillkommer högsta tillsynen över allmänna hälsovården medicinalstyrelsen. I förslaget ingå dock bestämmelser i fråga om vilka högsta tillsynen bör ankomma på veterinärstyrelsen. I enlighet härmed bör i 4 § denna styrelse nämnas jämte medicinalstyrelsen. Av heltidsanställd hälsovårdsinspektör fordras i kompetenshänseende enligt 16 § 2 mom. att han skall ha genomgått kurs vid statens institut för folkhälsan eller att han av medicinalstyrelsen förklarats behörig. Enligt nämndens mening bör fordran på att kursen anordnas vid institutet utgå och i stället krävas att kursen är av medicinalstyrelsen godkänd. Vidare bör för erhållande av konsekvens till 18 § andra stycket fogas "ej heller hälsovårdsnämnd i stad där stadsveterinär är likställd med länsveterinär". I 25 § 4 mom. första meningen böra uttrycken "tillbörligt" och "tillbörlig" ersättas med de mera tidsenliga "tillräckligt" resp. "tillfredsställande". Sista meningen i samma moment bör kompletteras med krav på att ytterdörrar till boningsrum äro tillräckligt värmeisolerande. Föreskrifterna om golv i boningsrum i 26 § kräva enligt nämndens mening den kompletteringen att golv skall vara tätt, jämnt och lätt att rengöra samt tillräckligt isolerande mot köld. Bestämmelserna i 27 § om "inhysning" av personer i bostadsrum böra ändras så att orden "genom deras sammanboende" utbytas mot "därigenom". Enär det är angeläget att i boningsrum skydd erhålles icke blott mot fukt och olägenhet från grund och angränsande utrymmen utan även mot kyla bör föreskriften i 28 § första stycket kompletteras i enlighet härmed. Tredje stycket bör enligt nämndens uppfattning förtydligas med följande mening: "Såsom sådant utrymme får ej godkännas kylskåp". Vidare bör "friskluftsintag" utbytas mot "tjänlig ventilation". Enligt nämndens mening bör formuleringen av 29 § 2 mom. sista meningen skärpas så att den lyder: "Garderob bör anordnas inom uppvärmt utrymme och skall minst en sådan garderob finnas i varje bostadslägenhet". Nämnden anser det eftersträvansvärt, att varje lägenhet är utrustad med klosett. Det undantag härifrån som hälsovårdsnämnd enligt 29 § 3 mom. andra

meningen kan bevilja bör begränsas till att omfatta endast förefintligt byggnadsbestånd genom följande tillägg: "Dylikt undantag får ej medgivas, då fråga är om nybyggnad". Vidare bör 4 mom. kompletteras genom tillägg av "matkällare" och i fråga om tvättstuga genom inskjutande av ordet "ändamålsenlig". Till paragrafen bör fogas ett 5 mom. med föreskrift, att tillfredsställande belysning skall anordnas i källare, trappor och på vindar. Beträffande 35 § om samlingslokal vill nämnden endast framhålla, att stora svårigheter torde uppstå i fråga om avgränsning av begreppet samlingslokal inom sjukhus och anstalter och att den tveksamhet, som för närvarande råder om hälsovårdsnämnds befogenheter beträffande sanitära olägenheter på sjukhusområden, militära områden och fångvårdsanstalter, fortfarande kvarstår. Föreskrifterna i 41 § andra stycket om anläggning för bassängbad utomhus bör utsträckas till att omfatta även plaskdammar, med motsvarande tillägg till tredje stycket. I anslutning härtill uttalar hälsovårdsnämnden önskvärdheten av att i förväg få ta del av ritningar och förslag till anordnande av bad. Enär det är av vikt, att frågan om avlopp ordnas i samband med indragning av vattenledning bör 48 § 2 mom. förses med följande tillägg: "Där vattenledning skall indragas bör även finnas avlopp". Nämnden anser det av särskild vikt, att personer, som äro i arbete vid vattenverk och äro misstänkta för smittosam sjukdom snabbt bli undersökta av läkare. Nämnden föreslår därför att följande tillägg göres till 54 §: "Den, som misstänkes vara behäftad med smittosam sjukdom, är skyldig att efter anmodan av hälsovårdsnämnden undergå läkarundersökning på kommunens bekostnad". Nämnden anser 58 § i fråga om avledande av avloppsvatten utan anslutning till allmän ledning icke tillfredsställande. Enligt lagrummet har hälsovårdsnämnd ej annan befogenhet än att "i den mån det prövas erforderligt föreskriva att avloppsvattnet skall renas". Hälsovårdsnämnd bör ges befogenhet att pröva, om hinder mot anläggningens utförande möter och även att där så visar sig behövligt föreskriva villkor. Beträffande den i 58 § tredje stycket omtalade anmälningsskyldigheten anser nämnden anmälan i saken även bör ske till hälsovårdsnämnd. Till 59 § bör enligt nämndens åsikt fogas följande: "Avloppskvarn eller liknande anordning får ej inkopplas till avloppsledning utan hälsovårdsnämndens medgivande". Beträffande 73 § anser nämnden andra stycket böra utgå och ersättas med följande mening: "Hälsovårdsnämnd äger dock undantagsvis godkänna sopkärl under markytan". Till 74 § bör enligt nämndens mening följande tillägg göras: "Framför soprumsdörr skall finnas minst en kvadratformad cementplatta, som skall vara något bredare än dörren". I fråga om 74 § vill nämnden för övrigt fästa uppmärksamheten vid att byggnadsstyrelsen borde i sina anvisningar beakta soprummens storlek och transportvägarna. Hälsovårdsnämnderna ha erfarenhet av olägenheter i fråga om sopnedkast och soprum. Samråd med nämnderna från byggnadsnämndernas sida är att förorda. I 12 kap. efterlyser nämnden föreskrifter om avlusning av personer. Begreppet ohyra bör definieras. Vidare bör i 84 § första raden "med vissa tidsmellanrum, allt efter det förhållandena föranleda därtill" utbytas mot "minst en gång om året". Beträffande 13 kap. anser nämnden en komplettering i fråga om ladugårdar befogad. Det är nämligen av stor vikt att allt göres för en förbättrad ladugårdsskötsel. Föreskrifter härom bör utfärdas av veterinärstyrelsen och i dem bör krävas rengöringsskyldighet minst en gång årligen. I 99 § 2 mom. bör föreskrifterna ges en vidgad tillämpning genom att orden "avel av" avlägsnas. För underlättande av hälsovårdsnämndernas arbete bör till 124 § fogas ett 4 mom. med föreskrift, att hälsovårdsnämnd äger vid meddelande av föreläggande eller förbud angående bostad föreskriva, att fastighetens ägare skall inom viss tid

efter överlåtelse av fastigheten anmäla nye ägarens namn och adress. Bestämmelsen i 128 § kan ges en enklare formulering genom att orden "skall tillika" utelämnas. I 142 § böra intagas bestämmelser om en övergångstid av 10 år, eventuellt kortare tid.

Till sist vill nämnden uttala sig om den av hälsovårdsstadgekommittén å sid. 78 i förslagets motivering uttalade åsikten, att när det gäller sådana hygieniska frågor, som röra förhållandet i arbetet, t. ex. renhållningen å arbetsplats samt ventilation och uppvärmning av arbetslokal, dessa böra anses som arbetsskyddsfrågor och övervakas av yrkesinspektionen. Enligt nämndens bestämda uppfattning komma dessa ärenden att onödigt belasta yrkesinspektionen och jämväl fördröja de eventuella åtgärder som måste vidtagas för ett undanröjande av befintliga sanitära olägenheter. Hälsovårdsnämnden bör kunna på ett bättre och snabbare sätt åstadkomma rättelse då denna ju befinner sig på platsen och där har personal tillgänglig.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 4 mars 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden beslöt den 23 januari 1954 under § 47 i protokollet uppdraga åt stadsarkitekten och sekreteraren att avgiva begärt yttrande.

I förslaget ingår ett flertal stadganden, som förekomma i andra stadgor. Härigenom uppkommer vissa tolkningssvårigheter, då lagtexterna icke äro fullt överensstämmande.

Sålunda kunde förslagets 5 kapitel "Om bostad" givas en förenklad form på sådant sätt, att man i förslaget endast hänvisade till gällande bestämmelser i byggnadsstadgan och byggnadsstyrelsens anvisningar, vilka senare äro mera detaljerade.

Betr. förslagets 9 kapitel "Om avledande av avloppsvatten" och 10 kapitel "Om klosett och urinoar" hade man väntat sig en klarare uppfattning om nutidens tekniska möjligheter. Förslaget andas fortfarande en viss rädsla för vattenklosetter.

I samhällen, där ordnade avloppsförhållanden finnas, torde ett godkännande av w. c.-anläggningar o. dyl. av byggnadsnämnden och avloppsverkets ingenjörer vara fullt godtagbart. Härigenom erhålles en teknisk granskning enl. gällande bestämmelser och föreskrifter. En prövning dessutom av hälsovårdsnämnden är en fördyrande och överflödig omgång för den byggande allmänheten.

Med anledning härav synes 10 kap. 63 § samt den nu föreslagna ändringen av byggnadsstadgans 78 § böra få sådan lydelse "att hälsovårdsnämndens godkännande av vattenklosett eller urinoar med vattenspolning erfordras där avlopp från dessa anordningar icke föras ut omedelbart i allmän avloppsledning".

I detta sammanhang torde man ställa sig undrande inför, att krav icke finnas på hälsovårdsnämndens godkännande av torrklosetter och urinoarer utan vattenspolning. Sådana anordningar torde väl ur hygieniska synpunkter vara hälsovådligare än vattenklosetter och urinoarer med vattenspolning. Är stadgan verkligen genomtänkt?

Betr. 14 kapitlet "Om åtgärder till motverkande av olägenhet från industriell eller annan verksamhet m. m." kan man göra följande anmärkningar. De flesta anläggningar av industriell art förläggas till områden för industriändamål enl. av Kungl. Maj:t fastställda stadsplaner. Detta gäller även idrottsplatser, bensinstationer, flygplatser o. s. v. Uppstår vissa hygieniska frågor torde hälsovårdsnämnderna höras. Betr. industrianläggningar skola dessa även godkännas av yrkesinspektionen.

Vad här anförts är blott en granskning av brottstycken ur förslaget, som närmast berör byggandet. Förslaget synes i sin helhet ha en motsatt verkan till vad man

strävar efter, nämligen en förenkling och minskning av förordningar och paragrafer och ett underlättande för allmänheten i fråga om byggandet av bostäder m. m.

Med anledning av vad ovan anförts får vi föreslå att förslaget i fråga bör omarbetas och bättre samordnas med andra gällande stadgor och bestämmelser.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 mars 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Beträffande förslagets detaljer hänvisas till det sammandrag av betänkandet, som upprättats av kommitténs sekreterare och som finnes intaget i Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 10 år 1953.

Den korta tid beredningsutskottet haft till sitt förfogande har icke medgivit någon mera ingående granskning av förslaget utan har utskottet måst utgå från att detta penetrerats av hälsovårdsnämnden, som i sitt yttrande även framställt en rad detaljanmärkningar. Utskottet har icke funnit något att erinra mot hälsovårdsnämndens ändringsförslag.

Byggnadsnämnden har mot förslaget anmärkt, bland annat, att man i förslagets femte kapitel om bostad bort nöja sig med en hänvisning till gällande bestämmelser i byggnadsstadgan och byggnadsstyrelsens anvisningar. Denna uppfattning kan beredningsutskottet icke dela. Man måste komma ihåg, att byggnadslagens och byggnadsstadgans föreskrifter huvudsakligen taga sikte på nybyggnadsverksamheten, medan hälsovårdsnämnden i första hand har att göra med det bestående bostadsbeståndet och framför allt de äldre fastigheterna. Utan bestämmelser i hälsovårdsstadgan lärer det icke finnas någon möjlighet för hälsovårdsnämnden att komma till rätta med de missförhållanden, som uppstå i äldre hus, genom exempelvis eftersatt underhåll. Beredningsutskottet kan icke heller finna det riktigt att ställa hälsovårdsnämnden utanför kontrollen över w. c.-anläggningar och urinoarer med vattenspolning i sådana fall, då avlopp från dessa anordningar utföres i allmän avloppsledning. Den granskning, som företages av byggnadsnämnden och avloppsverket, är i första hand en *teknisk* granskning. På hälsovårdsnämnden vilar dock ytterst ansvaret ifråga om den *sanitära* kontrollen. Med hänsyn till samhällets förebyggande hälsovård bör hälsovårdsnämnden hava rätt och skyldighet att i samtliga fall öva kontroll av hur spillvattnet från ifrågavarande anläggningar bortföres och den bör härvid intaga en självständig ställning i förhållande till övriga kommunala myndigheter, som från andra synpunkter syssla med dessa frågor.

Mot förslaget kan rent allmänt göras den erinran att det går väl mycket in i detalj. Man kan ifrågasätta om man icke i en del fall kunde nöjt sig med mera allmänt hållna föreskrifter och överlämnat åt den administrativa tillämpningen att träffa avgöranden om detaljerna från fall till fall. När det gäller till exempel bestämmelserna om hälsovårdsnämndens medgivande till anordnande av industriell rörelse, har man en lång uppräkning av de industrier, som fordra dylikt medgivande. En dylik uppräkning kan emellertid knappast göras uttömmande och kan därför komma att vid bestämmelsernas praktiska tillämpning visa sig vara till nackdel. På en del håll företer författningstextens avfattning oklarheter, som borde undanröjas vid en ytterligare bearbetning av förslaget.

Bortsett från vad nu sagts torde förslaget såsom helhet betraktat innebära ett avgjort framsteg i förhållande till nu gällande bestämmelser, framför allt beträffande landsbygden.

Beredningsutskottet ansluter sig med dessa påpekanden till hälsovårdsnämndens förslag och tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad hälsovårdsnämnden samt beredningsutskottet anfört.

Nr 62. Anslag för vatten- och avloppsledningar vid Berghamra.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

Förslag har uppgjorts för utläggning av vatten- och avloppsledningar för det nya bostadsområdet å Berghamra mellan Berghamravägen och Flygplansvägen.

Vatten- och spillvattenledningarna anslutas till befintligt ledningsnät i den redan bebyggda delen av området. För avvattning av området erfordras, utom gatuledningar, en större samlingsledning, som utsträckes till norr om Flygplansvägen beläget skogsområde om cirka 100.000 m². Kostnaderna uppgå för vattenledningar till 70.000 kronor, för spillvattenledningar till 50.000 kronor, för dagvattenledningar till 130.000 kronor och för servisledningar till 10.000 kronor eller inalles 260.000 kronor. Överskottet på försålt vatten beräknas förränta och amortera 25.000 kronor. På avvattning av gator, parkmark och skogsområde kommer 46.000 kronor. På grund av områdets läge och dess planerade exploatering, kunna övriga kostnader ej täckas med anslutningsavgifter, som beräknas uppgå till 60.600 kronor. Med anledning härav har fastighetskontoret med vederbörande markägare träffat överenskommelse om tilläggsavgift, uppgående till 30.510 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar för det nya bostadsområdet å Berghamra anvisa 260.000 kronor att täckas med 25.000 kronor av lånemedel, 46.000 kronor ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker och 189.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 25.000 kronor samt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 63. Anslag för vatten- och avloppsledningar inom området kring Marielund.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

De nuvarande ledningarna inom området vid Marielund äro ej dimensionerade för

det intensivare utnyttjande av området, den nya stadsplanen medger. En omläggning av såväl gas- som vatten- och avloppsledningar är sålunda nödvändig. I samband med omläggningen av avloppsledningarna skola dessa i möjligaste mån utföras enligt det separata systemet med skilda ledningar för spillvatten och dagvatten. Anslutning av avloppsledningarna sker för närvarande lämpligen till kombinerad ledning i Hemdalsvägen—Uppsalagatan. Vatten- och gasledningarna kunna vid framtida behov förlängas så att utjämningsanslutning erhålles med ledningar i Geijersgatan.

Kostnaderna för gasledningar uppgå till 17.000 kronor, och styrelsen har för omläggning av dessa ledningar anvisat behövliga medel ur anslaget för gasverkets nyanläggningar.

Anläggningskostnaderna för vatten- och avloppsledningar beräknas till 75.000 kronor. Överskottet på försålt vatten väntas förränta och amortera 40.000 kronor. Av kostnaderna kommer på avvattning av gator och parkmark 5.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta cirka 50.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för vatten- och avloppsledningar inom området kring Marielund bevilja ett anslag å 75.000 kronor att täckas med 40.000 kronor av lånemedel, 5.000 kronor ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledning för gator och parker och 30.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 40.000 kronor samt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 64. Anslag för gatuarbeten å Gustavsviks—Stensborgsområdet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1954 anfört följande:

Under 1954 kommer bebyggelsen att påbörjas inom kvarteren Kompassen och Sjökortet å Gustavsviks—Stensborgsområdet. En del av Gustavsviksgatan och en del av Navigatörgatan bör därför iordningställas med terassering och hårdgöring. I detta sammanhang är det ej fråga om ytbeläggning och kantsten. Arbetena har av byggnadskontoret beräknats kosta 47.000 kronor.

På grund härav får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett anslag å 47.000 kronor för ovannämnda gatuarbeten samt

att anslaget skall utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 65. Förslag till stadsplan för ett område sydost om Skiljebo.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 6 mars 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden överlämnar ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 2 december 1953 daterat och med Pl. 157 betecknat förslag till stadsplan för ett område sydost om Skiljebo. Till förslaget, som består av karta och stadsplanebestämmelser, hör beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning under tiden 10—29 december 1953. Några erinringar ha ej inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till stadsplan för Område sydost om Skiljebo, Västerås, Pl. 157.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.
Byggnadskvarter.

Med Js betecknat område får användas endast för industriändamål. Byggnader få dock uppföras eller inredas för bostadsändamål i den utsträckning som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

Specialområde.

Med Tm betecknat område får användas endast för gatutrafik och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Område som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas eller användas som upplag.

§ 3.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 4.

Byggnads material.

Å med Js betecknat område skola byggnads ytterväggar utföras brandsäkert.

Västerås den 2 december 1953.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till stadsplan för Område sydost om Skiljebo, Västerås.

Förslaget, daterat den 2 december 1953, är avfattat å karta Pl. 157 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området finns hittills icke stadsplan. För angränsande områden i väster gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 9 januari 1953.

Planområdet är beläget söder om Stockholmsvägen och avgränsas från den södra delen av Skiljebo genom det i plan fastställda parkområdet, "Skiljeboskogen". Marken har ingått i den ursprungliga egendomen Lundby och ägs, bortsett från ett par mindre avstyckningar, av Västerås stad.

Området är avsett att ingå i ett framtida större industriområde förslagsvis kallat Östgärde, beläget på ömse sidor om Stockholmsvägen och sträckande sig från Skiljebo i väster till Nya Tortunavägen i öster.

Den nu planlagda södra delen är den mark, som i första hand kan förses med avloppsledningar genom anslutning till det befintliga avloppsnätet för Skiljebo. Den är närmast avsedd för byggnadsmaterialindustrier, för vilket ändamål några byggnader av relativt provisorisk karaktär redan finns inom området. Den föreslagna sammanlagda kvartersytan utgör omkring 7,5 hektar.

Tillfarten till de planerade industrikvarteren är avsedd att ske över den nordsydliga ringväg, som till en del redan fastställts närmast söder om Skiljebobebyggelsen. Till Stockholmsvägen medges i planen inga tomtutfarter eller någon ytterligare gatuanslutning. I stället har kring denna väg utlagts parkreservat på bägge sidor avsedda för en önskvärd, avskärmande plantering.

I söder är industribebyggelsen avsedd att sträcka sig ned mot den framtida riksvägen söder om Skiljebo. Reservat för denna väg har på den nu berörda sträckan medtagits i stadsplanen.

Västerås den 2 december 1953.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga förslaget och

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa detsamma Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 11 mars 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 66. Förslag till namn å det blivande fritidsområdet vid Mälaren.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 5 november 1953 anfört följande:

Den av drätselkammaren tillsatta kommittén för utredning av frågan hur det blivande fritidsområdet mellan järnvägen och Mälaren skall ordnas har vänt sig till

gatunamnsberedningen med förfrågan om lämpligt namn på området. Kommittén har för sin del diskuterat namnet Mälarparken.

Gatunamnsberedningen är av den uppfattningen att man bör välja ett namn som ej innehåller ordet park. Visserligen kommer området delvis att få parkkaraktär men huvudvikten kommer att ligga på anläggningar av olika slag för fritidsverksamhet. Området torde komma att sakna sin motsvarighet i andra städer och kan bli en turistattraktion av stora mått. För stadens innevånare kommer fritidsområdet att bli en enastående tillgång som kommer att förmedla kontakten med Mälaren och giva rika tillfällen till rekreation under generationer framåt. Namnet bör skilja sig från de vanliga parknamnen och givas en sådan form att det kan bli känt både inom och utom staden såsom namn på just denna alldeles speciella anläggning. Den nära anknytningen till sjön både i fråga om läge och ändamål leder tanken osökt till att Mälaren bör ingå såsom ett led i namnet. Efter åtskilligt övervägande av olika förslag har beredningen stannat för namnet *Mälarstrand*.

På grund härav anhåller gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa namnet Mälarstrand för det blivande fritidsområdet vid Mälaren.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 mars 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Namnberedningen har särskilt framhållit, att det planerade fritidsområdet kan förväntas bliva icke blott en stor tillgång för stadens egna innevånare utan även utgöra en lockelse för turister från andra orter. Med hänsyn till de stora förhoppningar, som man med skäl har rätt att knyta till fritidsområdet, ligger det särskild vikt på att detta erhåller ett ur både praktiska och estetiska synpunkter tilltalande namn. Beredningsutskottet är icke alldeles övertygat om att det föreslagna namnet Mälarstrand är den enda tänkbara lösningen. Den stora uppmärksamhet, varmed stadens befolkning säkerligen kommer att följa namnfrågan, motiverar enligt beredningsutskottets uppfattnig att i detta speciella fall särskilt arbete nedlägges på att giva fritidsområdet det lämpligaste namnet. Beredningsutskottet har tänkt sig att bästa metoden att få fram ett urval av goda namnförslag skulle vara att i någon form utlysa en pristävling bland stadens innevånare. De närmare formerna för tävlingens anordnande och uppläggningen av densamma i övrigt borde lämpligen kunna överlämnas till drätselkammaren.

Utskottet anser sålunda att man för närvarande icke bör taga ställning till namnberedningens förslag utan först avvakta resultatet av en blivande pristävlan.

Under åberopande härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att i lämpliga former arrangera en pristävlan om förslag till namn å det blivande fritidsområdet mellan järnvägen och Mälaren samt

att i avbidan å resultatet av dylik tävlan bordlägga gatunamnsberedningens förslag.

Nr 67. Förslag å gatunamn inom det nya stadsplaneområdet vid Narvavägen.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 2 mars 1954 anfört följande:

Gatunamnsberedningen får härmed föreslå namn på en gata inom det område vid Narvavägen för vilket stadsfullmäktige den 28 januari 1954 antagit ett förslag till stadsplan.

Gatan är en direkt fortsättning av Hammarbacksvägen i korsning med Narvavägen. Gatunamnsberedningen föreslår namnet *Hammarbacksvägen* å den nya gatudelen.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa namnet Hammarbacksvägen.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 mars 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 68. Förslag till namn å ny bro över Svartån.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 2 mars 1954 anfört följande:

Sedan den nya bron över Svartån vid utloppet till Mälaren blivit färdigställd, får gatunamnsberedningen föreslå, att bron får namnet *Strandbron*.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa namnet Strandbron.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 mars 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 69. Anslag för omläggning av dike öster om Emaus.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1954 anfört följande:

Tekniska verken har utarbetat två alternativa förslag till omläggning av ett öppet dike öster om Emaus gård längs järnvägen för att bereda plats för en parkeringsplats. Enligt det ena alternativet skulle en kulvertledning läggas samtidigt med en tidigare beslutad ledning för spillvatten. Enligt det andra alternativet skulle ett nytt öppet dike upptagas med sträckning så nära järnvägen som möjligt. I det förstnämnda fallet ha kostnaderna beräknats till 23.000 kronor och i det sistnämnda fallet till 6.000 kronor. Styrelsen för tekniska verken har underställt drätselkammaren frågan

om på vilket sätt arbetet bör utföras varjämte styrelsen hemställt om anslag för arbetet.

Drätselkammaren vill tillstyrka alternativet med en kulvert. Ett nytt öppet dike bör inte komma ifråga i denna numera relativt centralt belägna delen av staden.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 23.000 kronor för utförande av ifrågavarande kulvertledning samt

att anslaget skall utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 70. Anslag för avloppsledning vid Djuphamnsområdet.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

Till pumpstationen vid djuphamnen ledes vatten från Djuphamnsområdet, Örjansverkstaden och bostadsbebyggelsen på Gustavsviksområdet, längs Spantgatan, Nybyggevägen, Förstadsvägen och Hammarbacksvägen. Till ledningen kan anslutas nytt bostadsområde, som planeras vid Hammarby.

Tillrinningen till pumpstationen beräknas för närvarande uppgå från bostadsområdet till 12 l/s i genomsnitt, maximalt 35 l/s, och från Djuphamnsområdet med stöd av vattenförbrukningen vid Örjansverkstaden och Andelsslakteriet till cirka 20 à 30 l/s under dagen eller sammanlagt till 32—65 l/s under dagtimmarna. Pumpstationens kapacitet är cirka 35 l/s. En stor del av avloppsvattnet bräddas sålunda av och går ut i Mälaren utan rening. Tryckledningen utgöres av 200 mm-trärör. Rörens kapacitet vid det arbetstryck, för vilket de äro avsedda, är cirka 50 l/s. Ledningen kan alltså ej ta emot hela den vattenmängd, som bör kunna uppfordras.

För att avleda den beräknade vattenmängden till reningsverket, kan en avskärande självfallsledning utföras från befintliga ledningar söder om Spantgatan längs norra sidan av järnvägen till Frankegatan. Nivåförhållandena äro sådana att hela bostadsområdet norr om järnvägen och det planerade nya bostadsområdet vid Hammarby kan avledas med självfall till ledningen i Frankegatan. Till pumpstationen avledes i sådant fall endast vatten från Gustavsviks- och Djuphamnsområdena, för vilket stationens kapacitet är tillräcklig.

Såsom alternativ häremot står en ombyggnad av pumpstationen och tryckledningen för en kapacitet av cirka 100 l/s med möjlighet till utökning till cirka 300 l/s.

Kostnaderna för självfallsledningen från Spantgatan till Frankegatan beräknas uppgå till 120.000 kronor, medan anläggningskostnaderna för ombyggnad av pumpstationen och tryckledningen och det kapitaliserade värdet av pumpningskostnaderna efter 6 % uppgå till 172 000 kronor i det nu aktuella skedet och till 255 000 kronor vid slutlig utbyggnad. Härtill kommer ytterligare det kapitaliserade värdet av de högre kostnaderna för underhåll och skötsel av den större pumpstationen.

Styrelsen som funnit självfallsledningen ekonomiskt motiverad hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att av lånemedel anvisa 120.000 kronor för utförande av en avskärande avloppsledning från ledningsnätet söder om Spantgatan till befintlig ledning i Frankegatan.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 120.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 71. Anslag för stamkabel från Kraftverket till Persbovägen.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

För avlastning av stamkablarna från Kraftverket över Herrgärdsskolan till Jakobsberg och över Asea-staden till Bergslagsvägen erfordras en 6 kV-stamkabel, som utgående från Kraftverket föres över den planerade transformatorstationen i kvarteret Loviseberg till Persbovägen för anslutning till befintligt ledningsnät. Kostnaderna för utläggning av den nya kabeln beräknas uppgå till 90.000 kronor och täckas lämpligen med lånemedel.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggning av en stamkabel från Kraftverket till Persbovägen anvisa 90.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 90.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 72. Anslag för vissa utgifter i samband med brandövningshus vid Gideonsbergsskolan.

Civilförsvarsnämnden har i skrivelse den 27 februari 1954 anfört följande:

I skrivelse den 18 mars 1953 hemställde länsstyrelsen, att staden ville för utbildning av instruktörer för civilförsvaret upplåta vissa utrymmen i Gideonsbergsskolan och plats på skolgården för uppställning av två provisoriska brandövningshus.

Sedan folkskolestyrelsen för ändamålet ställt till förfogande berörda utrymmen och plats på skolgården, har utbildningsverksamhet pågått där våren och hösten 1953. De ihållande regnen under sensommaren och hösten uppmjukade emellertid marken kring övningshusen och dessa tilldrogo sig även ett störande intresse. Till följd härav måste grusning av marken ske och husen inhägnas. Kostnaderna för dessa icke förutsedda åtgärder syntes dock ej kunna bli större, än att desamma kunde täckas av tillgängliga medel. Emellertid har civilförsvarsnämnden tillställts den 28 januari 1954 daterad räkning från byggnadskontoret, slutande å 1.908 kronor 45 öre. Täckning för detta belopp finnes icke.

Enär omförmälda utbildningsverksamhet icke anordnats av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen eller länsstyrelsen, utgår ej statsbidrag.

På grund härav hemställer civilförsvarsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovan angivna ändamål bevilja ett anslag å 1.908 kronor 45 öre.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla civilförsvarsnämndens framställning samt

att anslaget skall utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 73. Anslag till elevbostad vid ABF:s studiehem i Ramnäs.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1954 anfört följande:

Västmanlands ABF-distrikt har hos staden anhållit om ett bidrag å 20.000 kronor för uppförande av elevbostäder vid ABF:s studiehem i Ramnäs.

Studiehemmet tillkom 1949 och användes för internatkurser med deltagare från hela länet. Landstinget har såsom gåva överlämnat epidemisjukstugans fastighet i Ramnäs för själva studiehemmet. Studiehemmet är öppet för alla och utnyttjas förutom av ABF, av olika andra studieorganisationer, av ungdoms-, idrotts- och nykterhetsorganisationer samt religiösa organisationer, landstingets yrkesskolor samt länets avdelning av Landskommunernas Förbund. Under sommaren utnyttjas hemmet i mindre omfattning för kursverksamhet än under övriga delar av året. Därför upplåtes studiehemmet under sommaren för husmoderssemestrar. Studiehemmet fyller på så sätt en dubbel uppgift. För att göra studiehemmet lämpligt som semesterhem och för att ge eleverna i de olika kurserna bättre bostäder har man beslutat uppföra en elevbostad om cirka 20 rum, avsedd att rymma 40 gäster. Insamlingar har anordnats inom ABF-organisationerna i länet och man har dessutom vänt sig till kommunerna med anhållan om bidrag.

I en företedd kalkyl har man räknat med utgifter å 370.000 kronor. Härav faller 315.000 kronor på elevhemmet, 30.000 kronor på ombyggnad av den gamla fastigheten samt 25.000 kronor för inköp av inventarier. Finansieringen tänkes ske med

100.000 kronor såsom lån, 20.000 kronor som beräknat anslag från Västerås stad, 75.000 kronor såsom bidrag från allmänna arvsfonden, 75.000 kronor såsom beräknat landstingsbidrag samt 40.000 kronor såsom statsbidrag. ABF har dessutom 60.000 kronor i kontanta medel, som äro disponibla för ändamålet.

Driftskalkylen slutar på 85.600 kronor. Härav utgör räntor 4.000 kronor, löner och administration 33.900 kronor, avskrivning 3.150 kronor, underhåll 3.150 kronor, hushållet 31.400 kronor och övriga driftskostnader 10.000 kronor. I inkomster räknar man med 61.600 kronor som avgifter från kursdeltagare samt 24.000 kronor som avgifter från husmödrar vid semesterhemmet.

Drätselkammaren tillstyrker att anslag beviljas med det begärda beloppet.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 20.000 kronor för ABF:s elevhem i Ramnäs samt

att anslaget skall utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 74. Tilläggsanslag för mätarkammare m. m. vid vattenverket.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha av lånemedel beviljat den 26 april 1951 ett anslag å 35.000 kronor för anläggande av mätarkammare och installation av två klordoseringsapparater å vattenverket vid Hässlö och den 31 januari 1952 ett anslag å 300.000 kronor för utförande av brunn nr 12 med pumpstation jämte ledningar.

För mätarkammaren och klordoseringsapparaterna äro slutkostnaderna 41.800 kronor. Anslagsöverskridandet är 6.800 kronor. De slutliga kostnaderna uppgå för brunn nr 12 med pumpstation jämte ledningar till 339.800 kronor. Anslaget har sålunda överskridits med 39.800 kronor. För anläggningen är att påräkna statsbidrag å cirka 33 000 kronor, varför nettounderskottet utgör omkring 6.800 kronor.

På låneanslag för 1953 slutförda andra anläggningar har uppstått överskott på 15.900 kronor att tillföras låneöverskottsfonden.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för mätarkammaren och klordoseringsapparaterna bevilja ett tilläggsanslag å 6.800 kronor,

att för brunn nr 12 med pumpstation jämte ledningar bevilja ett tilläggsanslag å 39.800 kronor med avdrag av utgående statsbidrag.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 anfört följande:

Hittills beviljade anslag för de ifrågavarande arbetena har utgått av lånemedel.

Drätselkammaren föreslår, att underskotten å tillhopa 46.600 kronor får täckas av låneöverskottsfonden. Sedan statsbidraget utbetalats får motsvarande belopp återföras till fonden.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att för mätarkammaren och klordoseringsapparaterna bevilja ett tilläggsanslag å 6.800 kronor,

att för brunn nr 12 med pumpstation jämte ledningar bevilja ett tilläggsanslag å 39.800 kronor samt

att anslagen å tillhopa 46.600 kronor skall utgå ur låneöverskottsfonden.

Nr 75. Tilläggsanslag för vattenverkets snabbfilterverk m. m.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade den 26 april 1951 (S. H. nr 82 ser. A) ett anslag på 1.500.000 kronor för utförande av snabbfilterverk vid vattenverket i Hässlö. Kostnadsberäkningen var preliminär och baserad på 1950 års prisnivå. Vid tidpunkten för anslagets äskande voro såväl materialpriser som löner i starkt stigande. Fasta anbud kunde ej erhållas, och det var omöjligt att förutse huru långt prisstegringen skulle fortgå. I styrelsens skrivelse framhölls också, att kostnadsberäkningen var rent preliminär och att kostnaderna kunde beräknas stiga till betydligt större belopp.

Anläggningen är nu i det närmaste färdigställd. De slutliga kostnaderna kunna ännu ej exakt angivas, men erforderligt anslagsbehov kan i det närmaste överblickas.

Byggnadsarbetena för snabbfilterverket, för vilka en preliminär kostnad av 800.000 kronor angivits, beräknas draga en slutlig kostnad av 1.150.000 kronor. Överskridandet svarar ungefärligen mot kostnadsstegringen för byggnadsarbeten under åren 1950—1953. För den maskinella utrustningen, vilken preliminärt kostnadsberäknats till 700.000 kronor, beräknas kostnaderna nu stiga till 1.190.000 kronor. Det är inte möjligt att ange i vad mån detta överskridande beror på feluppskattning i den preliminära kostnadskalkylen eller på kostnadsstegringen. Till övervägande del har dock den senare omständigheten inverkat. Maskiner, instrument och ledningar kostade under år 1953 i många fall upp till 100 % mera än år 1950. Den slutliga kostnaden för snabbfilterverket beräknas sålunda uppgå till 2.340.000 kronor, varför utöver tidigare beviljade 1.500.000 kronor ett tilläggsanslag (förslagsanslag) om 840.000 kronor erfordras.

Det slam som avskiljes från råvattnet i snabbfilterverket bortföres med spolvatten åter till Mälaren. Från början hade man avsett att, sedan spolvattnet förts utanför vattentäkten i sluten ledning, kunna avleda detsamma i öppet dike till Mälarsundet, cirka 300 m söder om Björnön. Då slammängderna emellertid bli ganska stora, har det vid närmare undersökning visat sig, att detta skulle komma att medföra stora olägenheter och kostnader genom att slammet förorsakar uppdämning och översvämningar. Det har därför ansetts fördelaktigare att föra slamvattnet i kulvertledning

ända ner till Mälarstranden och där utföra en mindre uppsamlingsdamm för slammet, varifrån detta vid behov med släpskopa kan bortmuddras. Kostnaderna för denna kulvert beräknas till 85.000 kronor.

Sedan ett 10-tal år tillbaka har anordning funnits, varigenom det gamla pumpverkets renvattenpumpar fjärrmanövrerats från avloppsreningsverket i staden, där maskinist ständigt finnes. Därigenom har det ej varit nödvändigt att ha vaktpersonal dygnet om vid vattenverket i Hässlö. När nu snabbfilterverket tages i drift kräves där maskinpersonal dygnet runt. Det är då lämpligare att maskinpersonalen i snabbfilterverket ombesörjer manövrering och tillsyn av dessa pumpar med tillhörande instrument och att detta sker från snabbfilterverkets maskinsal. Detsamma gäller beträffande de senast utförda tvenne renvattenpumparna i södra brunnsgruppen omedelbart söder om Hässlö gård samt pumparna i råvattenpumpstationen. För detta ändamål kräves manöverledningar mellan de olika pumpstationerna och snabbfilterverkets maskinsal. Kostnaderna för manöverledningarna ha beräknats till 47.000 kronor.

Genom sammanföring av manövrering och instrumentavläsning för samtliga vattenverkets maskiner och instrument till en punkt i snabbfilterverkets maskinsal ernås den stora fördelen, att verkets anläggning kunna manövreras och kontrolleras med minsta möjliga personal.

Vid utförandet av pumpstationerna i södra brunnsgruppen (vid Hässlö gård) utlades dit en högspänningskabel från råvattenpumpstationen. Då numera cirka halva vattenmängden tages från denna pumpgrupp är det nödvändigt, att reservkabel för den elektriska kraften även finnes. För detta ändamål erfordras en högspänningsförbindelse från södra pumpgruppen till snabbfilterverket med fortsättning till gamla pumpstationen. Lämplig kabelarea har beräknats till 3×25 mm^2. Kostnaderna för kabelförbindelsen uppgår till 18.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett tilläggsanslag å 840.000 kronor av lånemedel för snabbfilterverk med maskinell utrustning,

att anvisa 85.000 kronor av lånemedel för utförande av kulvertledning för spolvatten,

att bevilja ett anslag å 47.000 kronor av lånemedel för utförande av manöverledningar mellan vattenverkets pumpstationer och snabbfilterverket och

att anvisa 18.000 kronor av lånemedel för högspänningsledning som reservledning för södra pumpgruppen.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å tillhopa 990.000 kronor samt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 76. Avtal med Frälsningsarmén om förvärv av mark till Torggatan och Hantverkargatan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1954 anfört följande:

Mellan drätselkammaren och Frälsningsarméns Förlags Aktiebolag har under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande träffats ett avtal, som i huvudsak innebär följande. Frälsningsarmén överlåter till staden cirka 808 kvm. av tomten nr 4 i kvarteret Klas, som enligt fastställd stadsplan skall ingå i Torggatan och Hantverkargatan. Av detta område överlåtes cirka 378 kvm. utan ersättning mot det att Frälsningsarmén eller blivande ägare till tomten nr 7 i kvarteret Klas frikallas från skyldighet att utgiva gatumarksersättning enligt ett föreliggande förslag till ändring av stadsplanen. För återstående mark skall staden betala 43.000 kronor.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ifrågavarande markförvärv samt

att bevilja anslag härför med 43.000 kronor att utgå av försäljningsmedelsfonden.

Nr 77. Tillsättande av kommitté för utredning om ungdomsvårdsverksamheten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1954 anfört följande:

I skrivelse av den 12 februari 1954 har ungdomsvårdsstyrelsen hemställt, att drätselkammaren ville gå i författning om en uttömmande och förutsättningslös utredning att tjäna såsom underlag för omprövning av ungdomsvårdsfrågorna i staden.

Drätselkammaren har intet att erinra mot att den begärda utredningen kommer till stånd men anser att en särskild kommitté bör tillsättas av stadsfullmäktige med uppdrag att handhava utredningen.

Den åberopade skrivelsen från ungdomsvårdsstyrelsen lyder sålunda:

Drätselkammaren har i samband med behandlingen av förslaget till utgifts- och inkomststat för 1954 gett uttryck åt tvekan, huruvida de kommunala medel, som beviljades för ungdomsvården vore till avsedd nytta, och ansett att det "borde kunna övervägas om icke exempelvis ökat anslag till understöd åt ungdomsorganisationerna skulle medföra större gagn än den användning av anslagen som nu sker under denna budgettitel". Kammaren införväntar utredning härom.

Den 25 november 1943 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående åtgärder för omhändertagande av ungdom i alla åldrar och därmed sammanhängande spörsmål och att efter slutförd utredning till stadsfullmäktige inkomma med förslag i saken. Sedan kommittén den 22 februari 1946 framlagt sitt utlåtande (ser. B nr 8), beslöt fullmäktige den 27 påföljande juni godkänna kommitténs förslag till inrättande, så snart förhållandena det medgåve, av ungdomsgårdar vid Emaus, Fridnäs och Kristiansborg, att uppdraga åt en särskild styrelse att handha förvaltningen av ungdomsgårdarna, i fortsättningen följa ungdomsfrågans närmare utveckling, utöva

uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården och att i övrigt biträda Aseas och Metallverkens i skrivelse den 29 maj samma år framlagda förslag att övertaga och fortsätta den på bolagens initiativ igångsatta öppna ungdomsvården i Stadsparken och Brahegården. Beslutet i fråga om Emaus, Fridnäs och Kristiansborg har ej kunnat förverkligas och Brahegården har nedlagts. I stället har i Sundinska gården tillkommit Brogården, och på Gideonsbergsområdet har i anslutning till barnträdgård inretts en ungdomsgård, Siggesborgsgården. Verksamheten i Stadsparken har upprätthållits i huvudsak med medel, som industrierna ställt till förfogande. Kostnaderna för ungdomsvårdsverksamheten har blivit betydligt lägre än genomförandet av den av stadsfullmäktige godkända planen hade medfört.

Enär tvivel uppstått om riktigheten av de riktlinjer, stadsfullmäktige med tillstyrkan av drätselkammaren uppdragit för ungdomsvårdsverksamheten, är ungdomsvårdsstyrelsen ense om att en uttömmande förutsättningslös utredning verkställes att tjäna såsom underlag för omprövning av ungdomsvårdsfrågorna. De erfarenheter verksamheten givit under den tid, som gått, torde kunna ge en viss vägledning vid omprövningen. En sådan utredning vore jämväl ägnad att belysa, om de problem, som debatterades 1946, fortfarande ha aktualitet. Grunderna till drätselkammarens tvivel äro ej styrelsen bekanta. Styrelsen har följt de utstakade riktlinjerna för verksamheten och funnit dem främja ungdomsvården. Styrelsen ifrågasätter lämpligheten att i egen sak utföra en utredning, vars förutsättningslöshet kan ställas under debatt, men är beredd att medverka till belysning av frågorna.

Ungdomsvårdsstyrelsen hemställer därför, att drätselkammaren ville gå i författning om utredningen.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att tillsätta en kommitté för utredning rörande ungdomsvårdsfrågorna i staden.

Nr 78. Borgensåtagande för Västmanlands Fornminnesförening.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 30 augusti 1951, § 242, att med stöd av den underställningsfria borgensrätten teckna stadens borgen under ett års tid för ett lån å 30.000 kronor till Västmanlands Fornminnesförening för uppförande av en vaktmästarbostad vid Vallby friluftsmuseum (S. F. nr 182 ser. A år 1951).

Borgensteckningen skedde först den 5 november 1953, varför åtagandet löper till den 5 november 1954.

I bifogade till drätselkammaren ställda skrivelse av den 13 februari 1954 har fornminnesföreningen hemställt, att staden ville teckna borgen för ett lån å ytterligare 40.000 kronor för slutlikvidering av kostnaderna för flyttningen av manbyggnaden från Siggesborg till Vallby och iordningställandet av byggnaden till vaktmästarbostad och expedition. Framställningen har aktualiserat ett redan tidigare diskuterat spörsmål huruvida icke tiden är inne för omprövning av frågan i vilken form staden för framtiden skall vara engagerad för friluftsmuseet. Drätselkammaren har nu tagit upp frågan till utredning. Denna kommer emellertid att kräva en del tid och för

dagen är fornminnesföreningen i behov av medel för likvidering av kostnaderna. För att bereda rådrum för utredningarna synes det drätselkammaren lämpligast att ett borgensåtagande utöver det nu löpande åtagandet göres för en tid av ett år.

Den åberopade skrivelsen från fornminnesföreningen lyder sålunda:

Till Drätselkammaren i Västerås.

Efter hänvändelse till Drätselkammaren den 12 juni 1951 erhöll Västmanlands Fornminnesförening Västerås stads borgen för ett banklån på trettiotusen kronor. Detta belopp var avsett att helt användas till uppförandet av manbyggnaden från Siggesborg på friluftsmuseet vid Vallby och denna byggnads iordningställande till vaktmästarebostad och expedition. Detta lån har sedermera med stadens borgen upptagits av fornminnesföreningen.

Emellertid har detta byggnadsföretag ställt sig avsevärt mycket kostsammare, än vad de av fastighetskontoret uppgjorda beräkningarna utvisat, och prisstegringar av olika slag ha under byggnadstiden uppstått. Härtill kommer, att det visat sig vara allt svårare att erhålla ekonomiska bidrag till ett byggnadsföretag som detta från industrier och andra företag, enskilda personer etc. Fornminnesföreningen är därför tvingad att söka upplåna ytterligare medel till byggets finansiering.

Västmanlands Fornminnesförening får därför härmed hemställa, att Västerås stad ville teckna borgen för lån av ytterligare fyrtiotusen kronor till slutlikvidering av omkostnaderna för vaktmästare- och expeditionsbyggnaden, Siggesborgshuset, på Vallby friluftsmuseum.

Angående byggnadens nödvändighet och lämplighet för nämnda ändamål ber föreningen att få hänvisa till sin skrivelse av den 12 juni 1951. Föreningen vill härtill foga ett påpekande av, att bevarandet av herrgårdsbyggnaden från Siggesborg på friluftsmuseet på senare tid fått ett än större kulturhistoriskt värde, då Västerås stad icke synes ha möjlighet att bevara alla herrgårdsbyggnaderna inom stadens gränser.

Västerås den 13 februari 1954.

För Västmanlands Fornminnesförenings styrelse:

RAGNAR CASPARSSON
Ordförande.

Sven Drakenberg.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med stöd av den underställningsfria borgensrätten teckna stadens borgen under ett års tid för ett lån å 40.000 kronor till Västmanlands Fornminnesförening för uppförande av vaktmästarbostad vid Vallby friluftsmuseum.

Nr 79. Godkännande av avtal med Stiftsnämnden rörande förvärv av hemmanet Enbacken och överlåtelse av Gilltuna 1[1] och Ytterhälla 1[4].

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1954 anfört följande:

Med stöd av Kungl. Maj:ts beslut den 10 april 1953 har Stiftsnämnden i Västerås träffat ett den 4 november 1953 daterat avtal med drätselkammaren innebärande i korthet följande.

Stiftsnämnden överlåter till staden vissa till allmänna kyrkohemmanet Enbacken hörande områden (belägna norr om Nordanby), vilka bilda stadsägan nr 2232 med en sammanlagd areal av 29,55 hektar. Staden överlåter till Stiftsnämnden såsom företrädare för Kyrkofonden fastigheterna Gilltuna 1[1] i Västerås och Ytterhälla 1[4] i Dingtuna varjämte staden erlägger en kontant mellangift av 38.500 kronor. Tillträde av fastigheterna sker den 14 mars 1954.

I 1954 års stat har under titeln 7 D 3—360,10 upptagits ett anslag å 43.600 kronor såsom mellanpris för förvärv av Enbacken. Att anslaget i staten med 5.100 kronor överstiger den i köpeavtalet upptagna mellanskillnaden å 38.500 kronor beror på att staden träffat särskilt avtal med arrendatorn till Enbacken och förbundit sig att såsom ersättning för byggnader och anläggningar tillhöriga arrendatorn betala ett belopp av 5.100 kronor.

Ehuru medel sålunda anvisats för fastighetsaffären saknas ett direkt utsagt medgivande från stadsfullmäktige för genomförande av förvärvet av Enbacken och frånhändandet av stadens båda fastigheter. Drätselkammaren hemställer nu att stadsfullmäktige ville lämna sådant medgivande.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förvärvet av stadsägan nr 2232 och överlåtelsen till Stiftsnämnden av fastigheterna Gilltuna 1[1] och Ytterhälla 1[4] samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för avtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 80. Anordnande av arkitekttävling om dispositionen av Solberga- och Kristiansborgsområdena.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 april 1953 inlämnade socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen genom herr Erik Pettersson en motion med hemställan om utredning rörande möjligheterna att å Solbergaområdet uppföra varmbadhus m. m. samt om en idétävlan omfattande hela området kring Kristiansborgs gård.

Motionen lyder sålunda:

Då Västerås stad förvärvat Solberga-området, hemställer vi om en utredning om möjligheten att på detta område uppföra varmbadhus med simhall. En sådan utredning bör ta sikte på möjligheten att i samma byggnad inrymma lokaler för

gymnasik, tennis och annan idrott. Vi önskar att samtidigt med denna utredning anordnas en idétävling omfattande hela området omkring Kristiansborgs gård. En idétävling ger flera förslag att välja mellan och man får därigenom en uppfattning om efter vilka linjer den bästa lösningen kan ske.

Västerås den 29 april 1953.

Soc.-dem. stadsfullmäktigegruppen.

Erik Pettersson.

Sedan drätselkammaren begärt yttrande av stadsarkitekten och stadsplanearkitekten, har dessa i tjänsteutlåtande den 9 mars 1954 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige jämlikt beslut den 29 april 1953 till drätselkammaren för yttrande remitterat en i fullmäktige väckt motion angående utredning av möjligheten att på Solbergaområdet uppföra varmbadhus med simhall jämte lokaler för gymnastik och idrott beslöt drätselkammaren vid sammanträde den 3 juni samma år att till undertecknade remittera ärendet "för närmare utredning till erhållande av ett underlag för vidare överläggning i ärendet och för en eventuell pristävling".

Med anledning härav får undertecknade efter verkställd utredning avge följande redogörelse:

Närmast har denna fråga aktualiserats av diskussionerna inför stadens förvärv av Solberga handelsträdgårds område, vilket beslutades i november 1952. Den berör emellertid också problem, som gäller angränsande områden, främst Kristiansborg liksom även frågor av mera generalplanemässig karaktär.

I stadsplane- och generalplanehänseende gäller i korta drag följande för de här aktuella områdena.

Fastigheten Solberga ingår enligt gällande stadsplan, fastställd år 1943, i ett bostadskvarter för öppen tvåvåningsbebyggelse. Någon nybebyggelse har emellertid inte kommit till på fastigheten. I ett preliminärt stadsplaneförslag för de berörda områdena, vilket i princip godkänts av byggnadsnämnden, har Solberga utlagts som tomt för allmänt ändamål. I samband med förvärvet av Solberga framhöll idrottsstyrelsen att behovet av en ny idrottshall, främst för tennis vore aktuell och lämpligen borde lösas på detta område.

För Arosvallen och Kristiansborg finns ej fastställd stadsplan. De till Arosvallen hörande norra planerna har i generalplaneförslag och det nämnda stadsplaneförslaget upptagits för allmänt byggnadsändamål, närmast med tanke på behov av skoltomter. Sedan stadsfullmäktige i mars 1952 fattat principbeslut om att i enlighet med generalplaneförslaget reservera Rocklundaområdet för idrottsändamål planerar idrottsstyrelsen en successiv överflyttning av de stora idrottsanläggningarna dit, medan folkskolestyrelsen räknar med att området vid Arosvallen inom kort behöver tas i anspråk för skolbyggnad. Endast den nuvarande huvudplanen skulle då kvarligga och i framtiden bli en lokal idrottsplan främst för skolornas behov.

Även Kristiansborgsområdet upptogs i samma preliminära stadsplan som tomt för allmän byggnad varvid skissmässigt föreslogs en kombinerad bad- och idrottsanläggning.

Diskussioner ha förts om användning av Kristiansborgs gård för ungdomslokaler eller liknande. I en till drätselkammaren ställd skrivelse har nyligen styrelsen för

Västerås musikskola hemställt om att för framtiden erhålla lokaler på denna plats, som styrelsen ur flera synpunkter ansett särskilt lämplig för ändamålet.

Under hand har också framkastats tanken att för framtiden bevara och använda det stora, vackra timmermagasinet på gården för amatörteaterrörelsen.

Själva Kristiansborgs gård blev ej föremål för något definitivt beslut i samband med den under 1953 gjorda utredningen om stadens herrgårdar. Drätselkammaren uttalade sig för att nödvändiga försvarsarbeten på byggnaden skulle vidtagas i avvaktan på beslut om dess framtida användning.

I skrivelse till byggnadsnämnden har senare styrelsen för länets fornminnesförening vädjat om att största möjliga hänsyn måtte tas till detta områdes kulturhistoriska värden. Det framhålles att herrgårdsbyggnaden tillsammans med park och trädgård utgör en enhet, som på ett ganska enastående sätt ännu bevarar en av de alltmer försvinnande herrgårdsmiljöerna i Västerås. Det vore enligt styrelsens mening ur kulturhistorisk och estetisk synpunkt synnerligen beklagligt, om återstoden av Kristiansborgs herrgårdsanläggning bleve spolierad eller alltför starkt beskuren.

Den sedan länge aktuella frågan om nytt varmbadhus har blivit ytterligare brännande genom att det nya stadshusbygget direkt måste inkräkta på det gamla badhuset. Försöken att, såsom badhusstyrelsen sedan länge önskat, finna en lämplig disponibel tomt inom cityområdet har hittills varit resultatlösa, och utsikterna till en sådan lösning torde endast bli allt mindre, då den växande bilismen kräver allt större utrymmen så att tillgängliga friytor i centrum behöva reserveras för trafik och parkering.

Samtidigt kan enligt vår mening vissa nya synpunkter numera anläggas på lokaliseringen av ett badhus.

Renlighetsbaden ske i allt större utsträckning i hemmen, medan en modern badanläggning får sin främsta betydelse för mera sportbetonade bad och i samband med skolornas simundervisning. Närheten till arbetsplatserna i city och i de stora industrikvarteren torde därför inte längre vara av avgörande betydelse men däremot ett centralt läge i förhållande till bostadsbebyggelse och skolor. Liksom givetvis goda kommunikationsmöjligheter överhuvudtaget och också ett fritt läge med goda parkeringsutrymmen.

Stadens starka tillväxt med utbyggnad framför allt åt norr och nordost har just i detta avseende inneburit en förskjutning av befolkningstyngdpunkten från cityområdet och norrut. Visserligen finns ett relativt stort bestånd av omoderna bostäder inom det centrala stadsområdet, men detta bestånd måste dock beräknas undan för undan minskas genom sanering och utvidgad cityverksamhet.

Utifrån de ovan anförda synpunkterna skall områdets förutsättningar för det föreslagna ändamålet närmare beröras.

Läget är gynnsamt i förhållande till stora befolkningsområden och till flera stora skolor. För den blivande folkskolan vid Arosvallen torde en eventuell tennis- och gymnastikhall kunna direkt utnyttjas men också för Blåsboskolan, Herrgärdsskolan och inte minst för läroverket bör en anläggning här bli särskilt värdefull.

Även ur kommunikationssynpunkt måste läget sägas vara fördelaktigt. Efter genomförd breddning av Vasagatan bör man kunna räkna med en busslinje mera direkt från centrum upp mot dessa trakter. Avståndet från Stora torget är 1 km.

Sammanlagt omfatta de båda fastigheterna en yta på över tre hektar, vilket utan tvekan är fullt tillräckligt för de här berörda behoven. Enbart Solberga skulle möjligen i och för sig kunna rymma en simhall men därtill bör givetvis komma hänsyn till angränsande bebyggelse, behov av fria uteplatser etc.

Den naturliga belägenheten är mycket vacker och goda möjligheter bör finnas att ge en simhall omedelbar kontakt med grönska och natur. Framför allt gäller detta givetvis Kristiansborgsområdet. Frågan om herrgårdens bevarande är dock här en väsentlig komplikation.

Sammanhanget mellan de två delområdena Solberga och Kristiansborg störs tyvärr av behovet av en gatuförbindelse från Kristiansborgsallén in mot stadsdelen i dess helhet.

Beträffande de byggnadstekniska förutsättningarna kan i korthet nämnas följande.

En särskild grundundersökning utfördes år 1950 för området Arosvallen—Solberga —Kristiansborg. Grundläggningsförhållandena äro mycket goda för Kristiansborgskullen och gynnsamma också beträffande Solberga. Djupet till fast botten varierar där från 2 till 6 meter.

Ordnande av vattenförsörjning och avlopp erbjuder, enligt underhandsuppgift från Tekniska verken, inga särskilda svårigheter.

Om försörjning med fjärrvärme skulle anses värmetekniskt lämplig eventuellt i kombination med specialaggregat för särskilda behov av t. ex. ånga, så anses läget gynnsamt för anslutning till det planerade fjärrvärmenätet. En ledning är redan nu planerad att dras fram till Herrgärdsskolan.

Med hänsyn till det sagda synes oss mycket starka skäl tala för att de här ifrågasatta anläggningarna förläggas till denna trakt. Något förord för det ena eller andra delområdet har vi däremot för närvarande icke velat göra.

Tvärtom synes oss å ena sidan områdenas växlande karaktär, deras framträdande läge i stadsbilden och också de kulturhistoriska synpunkterna och å andra sidan de ifrågasatta anläggningarnas omfattning och stora betydelse väl motivera att en allmän arkitekttävling anordnas för området Kristiansborg—Solberga som helhet, innan ärendet slutligt avgörs. Därigenom bör, som det framhållits i motionen, frågan om områdets ordnande bli allsidigt belyst och olika värdefulla uppslag kunna komma fram och prövas.

Som förberedelse för en sådan tävling har arkitekten Bengt Gate dels gjort en statistisk programutredning för varmbadhus och tennishall dels utarbetat ett preliminärt tävlingsprogram. Dessa handlingar behöver dock givetvis ytterligare diskuteras och bearbetas, framför allt med hänsyn till olika lokala synpunkter och då i samråd med berörda styrelser och nämnder.

Härför bör lämpligen tillsättas en kommitté, som sedan också kan bilda prisnämnd för tävlingen. I prisnämnden bör i enlighet med gällande tävlingsregler, ingå två eller tre av staden valda representanter förutom resp. tre eller fyra arkitekter.

Förslagsvis har tävlingen beräknats kosta 50.000 kronor varav 35.000 kronor skulle gå till pris och inköp.

Med hänvisning till vad ovan anförts vilja vi föreslå drätselkammaren hemställa hos stadsfullmäktige att *dels* besluta om anordnande av en allmän arkitekttävling om bad- och sporthallsanläggningar m. m. på Kristiansborgs- och Solbergaområdet, *dels* anvisa 50.000 kronor för ändamålet, *dels ock* utse tre ledamöter i en förberedande tävlingskommitté och blivande prisnämnd jämte sekreterare och tävlingsfunktionär.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1954 anfört följande:

Sedan frågan överlämnats till stadsarkitekten och stadsplanearkitekten för närmare utredning har dessa i bifogade tjänsteutlåtande av den 9 mars 1954 föreslagit,

att en allmän arkitekttävling skulle anordnas om bad- och sporthallsanläggningar m. m. på Kristiansborgs- och Solbergaområdena.

Drätselkammaren tillstyrker livligt att en sådan tävling utlyses. Utöver vad som sagts i arkitekternas utlåtande vill kammaren betona, att de tävlande bör lämnas fria händer i olika avseenden. Sålunda bör man inte binda de tävlande enbart vid uppgiften att lägga in badhus och sporthallsanläggningar på områdena utan det måste stå vederbörande fritt att därutöver använda områdena för bebyggelse och anläggningar av olika slag. Det kan t. ex. tänkas att vissa delar av området med fördel kan användas för bostadsbebyggelse. Frågan huruvida de nuvarande byggnaderna vid Kristiansborgs gård skall bibehållas, ombyggas eller rivas bör också helt överlämnas till de tävlande.

Drätselkammaren hemställer för vinnande av tid, att kammaren måtte få i uppdrag att utse stadens ledamöter i tävlingskommittén liksom att bestämma antalet ledamöter i kommittén. Med hänsyn till tävlingens vikt och betydelse synes det av stadsarkitekten och stadsplanearkitekten föreslagna beloppet 50.000 kronor vara en rimlig summa för att locka kvalificerade arkitekter att taga itu med uppgifterna.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att utlysa en allmän arkitekttävling om dispositionen av Solberga- och Kristiansborgsområdena och utse stadens ledamöter i tävlingskommittén,

att anvisa ett anslag å 50.000 kronor för tävlingens genomförande samt

att anslaget skall utgå av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 81. Ansökan av fru Märta Rebecka Johanna Eriksson om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i Centralhotellet, Slottsgatan 21.

Poliskammaren har genom resolution den 11 januari 1954 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående fru Märta Rebecka Johanna Erikssons ansökan om tillstånd att inom Centralhotellet, Slottsgatan 21, här i staden få utskänka pilsnerdricka klass II till hotellets gäster.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 17 februari 1954 anfört följande:

Vid företagen utredning har framkommit, att utskänkning av pilsner ej kommer att ske i samband med servering av lagad måltid och att utskänkningen är avsedd att ske på gästernas rum. Hotellet har endast möjlighet att servera smörgåsar samt kokta ägg och wienerkorv.

Med hänvisning till den praxis som i många år tillämpats i Västerås att servering av pilsnerdricka klass II endast får äga rum i samband med lagad måltid får nykterhetsnämnden föreslå stadsfullmäktige besluta att i sitt yttrande över fru Märta Erikssons ansökan avstyrka bifall till densamma.

Centralpolisen har i yttrande den 10 mars 1954 anfört följande:

Eftersom hotellet numera icke har någon särskild matsal och utskänkningen såle-

des vore avsedd att ske på gästernas rum utan samband med servering av lagad måltid, synes det ansökta tillståndet ur ordningssynpunkt icke kunna tillstyrkas.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 mars 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nykterhetsnämnden och Centralpolisen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 82. Val av ombud och observatör vid Sveriges Kommunalekonomiska Förenings föreningsstämma.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 mars 1954 anfört följande:

Sveriges Kommunalekonomiska Förenings fjärde ordinarie föreningsstämma har utsatts att äga rum i Jönköping den 2 och 3 juni 1954.

Vid föreningsstämman kommer bland annat att behandlas frågan om styrelsens redovisningshandlingar och revisorernas berättelse för det sistförflutna räkenskapsåret, fastställande av balansräkning och fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.

Varje medlem företrädes vid föreningsstämman av ett befullmäktigat ombud. Förutom av ombud får medlem även företrädas av en eller flera observatörer. Dessa äga vid stämman deltaga i överläggningarna men ha icke rätt att framställa yrkande eller att deltaga i besluten.

Bland de ärenden, som i övrigt behandlas vid stämman, märkas de av medlem väckta motionerna. Dylik motion skall, skriftligen avfattad, vara ingiven till styrelsen före den 3 maj 1954.

Under hänvisning härtill tillstyrker beredningsutskottet efter samråd med drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till ombud vid Sveriges Kommunalekonomiska Förenings ordinarie föreningsstämma under innevarande år utse förmannen Karl Engdahl och till observatör bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, vilken tillika skall tjänstgöra såsom herr Engdahls suppleant.

Nr 83. Val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 mars 1954 anfört följande:

Svenska Stadsförbundets femtonde ordinarie kongress är utsatt att äga rum i Stockholm den 16 och 17 juni 1954.

Vid kongressen utövas medlemmarnas beslutanderätt genom ombud som utses av städernas fullmäktige. Västerås stad äger att utse sex ombud. Stadens ombud äga vardera två röster vid kongressförhandlingarna.

Tidigare ha utöver ombuden även andra varit berättigade att närvara vid och deltaga i kongressförhandlingarna. Efter en numera vidtagen ändring i Stadsförbundets stadgar skall andra deltagare än ombud ha erhållit ett särskilt bemyndigande av fullmäktige för att berättigas närvara vid kongressen.

Såväl medlem som kongressombud äger väcka förslag, avsett att behandlas vid kongressen. Sådant förslag skall skriftligen avfattat ingivas till styrelsen senast den 15 april 1954.

Beredningsutskottet tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att till stadens ombud vid nämnda kongress utse stadsfullmäktiges ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg, drätselkammarens ordförande bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, beredningsutskottets ordförande annonschefen Einar Jonsson, fru Hilda Bergsten, direktören Mattias Pers och fru Karin Kjelldahl ävensom till suppleanter förmannen Karl Engdahl, ombudsmannen Erik Pettersson, expeditören Eric R. Carlsson, fröken Anna Carlsson, förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt rektorn Knut Carlfors därvid suppleanterna föreslås personliga för de ordinarie ombuden i den ordning ombud och suppleanter här ovan uppräknats samt

att därutöver bemyndiga stadsdirektören Thjelvar Hedberg att deltaga i kongressförhandlingarna med förste stadsombudsmannen Per Siösteen såsom suppleant.

Nr 84. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 mars 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 25 februari 1954 uppdrogo stadsfullmäktige åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare efter avlidne stadsfullmäktigeledamoten Karl Karlsson i de uppdrag han innehaft på grund av stadsfullmäktiges val.

I anledning härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till suppleant efter Karl Karlsson i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1954 års utgång utse gjutaren Gustaf Nyman samt till ledamot i arbetslöshetsnämnden för år 1954 nuvarande suppleanten socialkuratorn John Johansson och till ny suppleant i arbetslöshetsnämnden efter herr Johansson för samma tid jiggborraren John Andersson, Svarvargatan 9, Västerås.

Nr 85. Förslag till ändrad lönegradsplacering för stadsfogdetjänsten.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 mars 1954 anfört följande:

Befattningen såsom stadsfogde fick ny innehavare den 1 januari 1954 men är på nytt till ansökan ledig sedan tjänsteinnehavaren fått annan anställning. Löne- och avtalsnämnden föreslår nu, att befattningen nedflyttas en lönegrad, från lönegrad 34 till lönegrad 33, såsom följd av en central överenskommelse. Svenska Stads-

förbundet har nämligen den 28 oktober 1953 överenskommit med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund att stadsfogdetjänsten i Västerås skulle vara placerad i lönegrad 33.

I lönegrad 34 är inklusive gällande tillägg begynnelselönen 23.172 kronor och slutlönen 25.464 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 33 är 22.392 och 24.708 kronor.

Den i lönestaten för närvarande upptagna lönegraden 34 har fastställts av Kungl. Maj:t. Om stadsfullmäktige godkänner den föreslagna sänkningen erfordras Kungl. Maj:t fastställelse å den nya lönegraden.

På grund härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva återbesättning av befattningen såsom stadsfogde,

att befattningen samtidigt som ny tjänsteinnehavare tillträder skall flyttas från lönegrad 34 till lönegrad 33 samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa den nya lönegradsplaceringen Kungl. Maj:t för fastställelse.

Magistraten har i utlåtande den 15 mars 1954 anfört följande:

Med anledning av att fråga väckts om nedflyttning av stadsfogdetjänsten från 34. till 33. lönegraden anser sig magistraten, ehuru väl goda skäl synas tala för ett bibehållande av tjänsten i nuvarande lönesättning, i nuvarande läge icke böra motsätta sig den föreslagna placeringen i 33. lönegraden.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 mars 1954 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
Den 29 april 1954 Ser. A nr 4

Nr 86. Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för 1953.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande.

Styrelsen för tekniska verken överlämnar verkens bokslut för 1953.

Gemensam förvaltning.

Driftutgifterna uppgå till 657.756 kronor 3 öre och underskrida de beräknade med 15.743 kronor 97 öre. Driftinkomsterna, beräknade till 35.400 kronor, ha givit 30.896 kronor 1 öre.

Utgifter och inkomster ha fördelats på de olika verken enligt den i 1954 års stat tillämpade fördelningsprocenten, 17 för gasverk, 51 för elverk och 32 för vatten- och avloppsverk. I 1953 års stat har fördelningen skett enligt 20 % för gasverk, 60 % för elverk och 20 % för vatten- och avloppsverk.

Gasverk.

Driftutgifterna uppgå till 3.376.198 kronor 48 öre och underskrida de beräknade med 404.101 kronor 52 öre. Den största utgiftsminskningen kommer på inköp av gaskol och utgör 396.563 kronor 73 öre. Minskningen beror huvudsakligen på prisfall på kol. De fasta tillgångarna ha avskrivits med belopp, som är 30.437 kronor 8 öre lägre än beräknat, beroende i huvudsak på, att avskrivningen på gasklockor i staten beräknats enligt 6 % och i bokslutet enligt 3,5 %, såsom skett i 1954 års stat. Däremot äro utgifterna för installationsverksamheten 23.267 kronor 58 öre högre än staten upptar. Driftinkomsterna äro 3.366.701 kronor 79 öre eller 98.198 kronor 21 öre lägre än de beräknade. Försäljningen av gas har inbringat 1.445.425 kronor 6 öre eller nästan exakt beräknad inkomst, 1.450.000 kr. Inkomsten på koks, tjära och slagg, som beräknats till 2.000.000 kronor, har blivit 1.877.439 kronor 84 öre. Prisfallet på kol har verkat prissänkande på koks och sedan normalare förhållanden inträtt efter avvecklingen av Statens bränslekommission, medfört en utjämning av den av kommissionen upprätthållna, förlustbringande relationen mellan kol- och kokspriser. Såsom inkomst på installationsverksamhet redovisas 32.592 kronor 86 öre eller 27.092 kronor 86 öre mera än beräknats. Det överskott bokslutet utvisar på denna verksamhet är i likhet med förhållandet i fråga om motsvarande verksamhet vid de övriga verken, ett skenbart netto, enär verksamheten ej belastas i full utsträckning med kostnader för administration, ej heller med kostnad för arbete, utfört av ordinarie personal.

Driftunderskottet, som beräknats till 315.400 kronor, har stannat vid 9.496 kronor 69 öre.

Då kapitalutgifter och kapitalinkomster medräknas, ger verket ett överskott på 105.366 kronor 23 öre mot beräknat underskott på 132.900 kronor.

Elverk.

Driftutgifterna uppgå till 4.262.979 kronor 58 öre och överskrida de beräknade med 428.179 kronor 58 öre. Kostnaderna ha överskridit de beräknade för inköp av elkraft med 214.896 kronor 40 öre, för underhåll av ledningsnätet med 25.049 kronor 77 öre och av gatubelysningen med 41.822 kronor 18 öre samt för installationsverksamheten med 170.201 kronor 91 öre. Avskrivningar på fasta tillgångar uppgå till belopp, som med 14.603 kronor 22 öre överskrider de beräknade. Däremot är andelen i de gemensamma kostnaderna till följd av den ändrade fördelningsgrunden 79.943 kronor 97 öre mindre än den beräknade. Driftinkomsterna uppgå till 5.399.261 kronor 8 öre mot beräknade 4.756.500 kronor. Den enskilda strömförbrukningen har gett 5.008.060 kronor eller 408.060 kronor mera än staten upptar. Såsom inkomst av utförda installationsarbeten uppvisar bokslutet 258.418 kronor 46 öre eller 225.418 kronor 46 öre mera än beräknats.

Driftresultatet visar ett överskott på 1.136.281 kronor 50 öre mot 921.700 kronor i staten.

Tillsammans med kapitalutgifter och kapitalinkomster blir resultatet ett överskott på 1.209.259 kronor 72 öre mot beräknade 970.200 kronor.

Vatten- och avloppsverk.

Under bokföringsåret ha byggnadskontorets uppgifter i fråga om anläggning och underhåll av dagvattenledningar överförts till tekniska verken. Utgifter och inkomster redovisas under särskild titel 13 B Dagvattenledningar. Stadsfullmäktige ha den 29 april 1953 medgivit överföring av 40.000 kronor av anslaget för nyanläggningar i vatten- och avloppsverkets stat till nämnda titel och beviljat ett anslag å 63.000 kronor att tillföras titeln för utläggning av vissa dagvattenledningar.

För vatten- och avloppsverket uppgå driftutgifterna till 2.258.538 kronor 39 öre mot beräknade 1.875.500 kronor efter överföring av nämnda 40.000 kronor till 13 B. Överskridandet utgör sålunda 383.038 kronor 39 öre och beror huvudsakligen på följande omständigheter; andelen i de gemensamma kostnaderna har ökat med 79.000 kronor, utgifterna för underhåll av byggnader och fasta anläggningar har överskridits med 61.983 kronor 56 öre, i vilket belopp ingår 42.000 kronor, som med stadsfullmäktiges medgivande den 28 januari 1954 åtgått till täckande av kostnaderna för parkområdet vid nya vattentornet, räntor och avskrivningar äro 120.074 kronor 50 öre större än staten upptar för dessa ändamål och utgifterna för installationsverksamheten överstiga de beräknade med 128.802 kronor 64 öre. Underhåll för ledningsnätet har belastats med 62.000 kronor till täckande av merkostnader för utläggning av vatten- och avloppsledningar inom Berghamra enligt styrelsens beslut den 17 november 1953. Driftinkomsterna äro 1.946.037 kronor 27 öre. Ökningen uppgår till 344.137 kronor 27 öre och fördelar sig i stort sett sålunda. Vattenavgifter 71.155 kronor 78 öre, metangasförsäljning 11.419 kronor 50 öre, installationsverksamheten 144.883 kronor 33 öre, hyror 7.126 kronor 11 öre och överskott på grävmaskiner, lastbilar och större arbetsmaskiner 45.645 kronor 25 öre. Från titel 13 B har överförts 20.000 kronor utgörande denna titels andel i de gemensamma kostnaderna. Dessutom tillkommer en icke budgeterad post å 40.373 kronor 44 öre för verktygspålägg samt hyra för utlånade verktyg och inventarier.

Driftresultatet uppvisar ett underskott på 312.501 kronor 12 öre mot beräknat 273.600 kronor.

Kapitalutgifterna motsvara de beräknade i allt övrigt utom i fråga om fonden för

anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar, som tillförts 50.045 kronor 25 öre mera.

Totalresultatet uppvisar ett underskott på 242.929 kronor 87 öre eller 56.729 kronor 87 öre mera än i staten upptagits.

Titeln 13 B Dagvattenledningar upptar driftutgifter å 43.986 kronor 17 öre. För kapitalutgifter ha genom stadsfullmäktiges förenämnda beslut titeln tillförts 103.000 kronor. De sammanlagda utgifterna uppgå till 146.986 kronor 17 öre.

Gasverk, elverk samt vatten- och avloppsverk uppvisa ett sammanlagt driftöverskott på 814.283 kronor 69 öre, vilket är 481.583 kronor 69 öre bättre än det beräknade. Kapitalutgifter och kapitalinkomster medräknade utgör överskottet 1.071.696 kronor 8 öre mot beräknat 651.100 kronor. Efter avdrag av årets kostnader under 13 B Dagvattenledningar återstår 924.709 kronor 91 öre mot beräknade 651.100 kronor att tillföras finansförvaltningen.

Avskrivningar på osäkra fordringar har skett med 4.327 kronor 77 öre.

Under 1953 ha större anläggningar fullbordats för en kostnad av 4.496.981 kronor 30 öre. För anläggningarna ha stadsfullmäktige anvisat 3.724.800 kronor av lånemedel varav tagits i anspråk 3.712.200 kronor. För vatten- och avloppsverk har å två anläggningar uppkommit anslagsunderskott på 46.600 kronor, som ej kan täckas med överskott på andra anläggningar. Styrelsen har i särskild skrivelse hemställt om behövligt tilläggsanslag.

Under 1953 har för olika anläggningar ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter av styrelsen disponerats 375.429 kronor 57 öre, medan stadsfullmäktiges dispositionsmedgivande gäller endast 100.000 kronor. Med anledning härav vill styrelsen framhålla, att överskridandet huvudsakligen är att tillskriva orsaker av bokföringsteknisk art. Sedan gammalt har dispositionsmedgivandet ej belastats av anslutningsavgifter för gas och el, då dessa avgifter städse utgå med exakt det belopp, som behövs för att täcka kostnaderna för servisledningarna. Dessa avgifter äro sålunda ej anslutningsavgifter i egentlig mening och ha vidkommande el fått en ändamålet mera motsvarande benämning av servisavgifter. Emellertid är det ur bokföringssynpunkt fördelaktigt, att även dessa avgifter föras över fonden. Före 1953 ha endast under året *avslutade* anläggningar belastat medgivandet. År 1953 ha däremot medtagits samtliga fram till årets slut *beslutade* dispositioner och dessutom inräknats sådana anslagsöverskridanden för nyanläggningar, som skola regleras över fonden. De dispositioner ur fonden, styrelsen gjort och vilka vid bedömandet av överskridandet av dispisitionsmedgivandet äro att beakta, uppgå till 148.673 kronor 93 öre. Av detta belopp belöper sig 84.173 kronor 93 öre på små arbeten, som avse anslutning av fastigheter till redan utbyggt ledningsnät. Sådana arbeten utföras fortlöpande under året och underställas ej styrelsen för beslut. Det är praktiskt omöjligt att överblicka totalbeloppet för dessa småarbeten före årets slut. Det 1953 tillämpade bokföringssättet medför betydande fördelar och underlättar överblick av fondens ställning. Det bör sålunda även i framtiden tillämpas. Det medför emellertid formellt, att dispositionsmedgivandet bör betydligt utvidgas för att undvika att en mängd anslagsäskanden för småanläggningar underställas stadsfullmäktige.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ifrågakomna dispositionsöverskridande och tekniska verkens bokslut för år 1953.

Drätselkammaren har i yttrande den 1 april 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed överlämna stadens och donationsfondernas bokslut för år 1953 och i anslutning därtill anföra följande.

Överskottet i förhållande till budgeten samt under året anvisade anslag utgör 1.173.938: 78 kronor. Härtill kommer dock 25.434: 69 kronor utgörande överskott å anslag från tidigare år, varigenom det totala överskottet utgör 1.199.373: 47 kronor.

Av detta överskott har emellertid 600.000 kronor använts som en ökad avsättning till den allmänna investeringsfonden. Kvarstående överskott utgör därefter 599.373: 47 kronor, som skall tillföras 1955 års budget. 1952 redovisades ett underskott på 96.752: 54 och 1951 ett underskott på c:a 787.000 kronor.

I stort sett har förvaltningarna hållit sig inom ramen för anvisade anslag och i många fall har stora besparingar uppstått. Inkomsterna har hos flera förvaltningar blivit betydligt större än vad man kunnat förutse.

Prisnivån har under 1953 inte undergått någon större förändring. Några större löneökningar har ej inträffat under året. I samband med antagande av ett nytt pensionsreglemente (NPR) ökades i stor utsträckning utgående pensioner, i vissa fall retroaktivt. Härför har anslag lämnats under året.

Antalet heltids- och halvtidsanställda uppgick till ungefär 2.260 personer, varav c:a 480 befattningshavare på ordinarie stat, c:a 440 lärare, 620 extra och tillfälliga befattningshavare samt c:a 720 kollektivanställda befattningshavare.

Den totala lönesumman utgör c:a 17.5 milj. mot c:a 16.1 milj. 1952 och c:a 13.3 milj. 1951. För ordinarie befattningshavare utgör lönesumman c:a 5.2 milj., för lärare c:a 4.4 milj., varav emellertid större delen ersättes av staten, för extra och tillfälliga befattningshavare c:a 1.8 milj. och för kollektivanställda befattningshavare c:a 6.1 milj.

I pensioner har utbetalats c:a 985 tkr till 274 pensionärer. Motsvarande siffror för 1952 äro resp. c:a 800 tkr. och 263.

Utgifterna totalt slutar på c:a 55.6 milj., varav driftutgifter c:a 44.4 milj. och kapitalutgifter c:a 11,2 milj. Inkomsterna totalt har blivit c:a 55.7 milj., varav driftinkomster c:a 54.6 milj. och kapitalinkomster c:a 1.1 milj. Siffrorna är de största i stadens historia.

De största underskotten mot stat framvisa: Skolmåltiderna vid Folkskolorna c:a 164 tkr., Parkförvaltningen c:a 128 tkr., Underhåll och nyanläggning av gator och vägar c:a 106 tkr. och de största överskotten: Folkskolorna, Undervisning, c:a 324 tkr., Gasverk c:a 238 tkr., Elverk c:a 170 tkr. samt Polisväsen c:a 117 tkr. Finansförvaltningen redovisar ett underskott på c:a 123 tkr., vilket sammanhänger med här ovan omnämnda extra avsättning till den allmänna investeringsfonden.

Kammaren övergår därefter att lämna några kortfattade förklaringar till vissa mera anmärkningsvärda anslagsöverskridanden m. m. under de olika förvaltningarna.

Polisväsen och fångvård redovisar ett överskott på c:a 117 tkr. (1952 redovisades ett underskott på c:a 79 tkr.). Överskottet beror huvudsakligen på att i lönestaten upptagna ordinarie tjänster icke blivit tillsatta i beräknad omfattning. Sålunda redovisas ett överskott på detta konto med c:a 132 tkr. På en del driftkonton redovisas smärre anslagsöverskridanden. Statsbidraget blev c:a 154 tkr. mot beräknade 140 tkr.

Stadsarkitektkontoret redovisar ett överskott på c:a 56 tkr. huvudsakligen beroende på att större avgifter för byggnadslov m. m. influtit samt på mindre lönekostnader än beräknat.

Stadsingenjörskontoret lämnar ett överskott på c:a 94 tkr. I ersättning för tomtindelningar m. m. har influtit c:a 98 tkr. mot beräknade 40 tkr. och på löneanslagen redovisas överskott på c:a 41 tkr.

Stattitel *Brandförsvar* redovisar ett underskott på c:a 24 tkr. Anslaget för vikarier har belastats med c:a 99 tkr. mot beräknade 60 tkr. En redogörelse härför har brandstyrelsen lämnat till drätselkammaren. Motsvarande kostnader på detta konto uppgick 1952 till c:a 83 tkr. och 1951 till c:a 67 tkr. I samband med inköpet av den nya magirusstegen, som kostade c:a 133 tkr. mot beräknade 125 tkr., företogs resor till Tyskland, vilket medfört att anslaget för resor överskridits med c:a 6 tkr. I ersättning till borgarbrandkårens personal har utbetalats c:a 59 tkr. mot i staten beräknade 44 tkr.

Exploateringsfastigheter redovisar ett överskott på c:a 68 tkr., vilket i stort sett beror på ökade tomträttsavgälder och hyror. Räntorna på fasta tillgångar har bokförts med c:a 222 tkr. mot beräknade c:a 154 tkr.

Stattiteln *Underhåll och nyanläggning av gator och vägar* redovisar ett underskott på c:a 106 tkr. Huvudsakligen ligger detta överskridande på nyanläggningsanslagen. Underhåll av gator och vägar har kostat c:a 915 tkr. mot c:a 652 tkr. 1952 och c:a 792 tkr. 1951.

Underskottet på *Allmän belysning och renhållning,* c:a 55 tkr., beror på att till denna stattitel överförts kostnader med c:a 70 tkr. för skötsel och underhåll av tippar, vilka kostnader tidigare redovisats under Renhållningsverkets stat. Vid sammanträde den 29/10 1953 beslöt fullmäktige att avgift för tippning av sopor m. m. skulle uttagas. Under 1953 har influtit c:a 27 tkr., varav c:a 17 tkr. redovisas under denna stattitel.

Parkförvaltningen redovisar ett underskott på c:a 128 tkr. mot 130 tkr. föregående år, vilket motsvarar ungefär 16 % anslagsöverskridande. Överskridandet 1952 motsvarar ungefär 20 %. Parkstyrelsen har i särskild skrivelse till kammaren lämnat en redogörelse för överskridandet.

Överskridandet förekommer nästan helt på driftstaten, där driftutgifterna har uppgått till c:a 868 tkr. mot i staten upptagna c:a 745 tkr. Stadens nettokostnad för parkförvaltningen på skattestat uppgår till ungefär 943 tkr.

Hamnförvaltningens underskott blev c:a 364 tkr. mot beräknade 369 tkr. För täckning härav upptogs under finansförvaltningens stat 300 tkr., då kammaren räknade med att underskottet icke skulle bli så stort som hamnstyrelsen räknat med. Det uppkomna underskottet har helt täckts i bokslutet.

Beträffande *tekniska verkens* resultat hänvisar kammaren till verkstyrelsens särskilda bokslutsskrivelse. Kammaren har vidtagit ett par ändringar i verkens bokslut, nämligen dels på Elverket, där en formell justering gjorts på skattekontot, dels på Vatten- och avloppsverk, där avsättningen till fonden för anskaffande av större arbetsmaskiner och bilar ökats med 8,5 tkr. i överensstämmelse med de principer, som legat till grund vid fondens uppläggning. Efter dessa justeringar redovisar tekniska verken ett totalt överskott på c:a 343 tkr., varav gasverk överskott på c:a 238 tkr., elverk överskott på c:a 170 tkr. samt vatten- och avloppsverk underskott på c:a 65 tkr. Dessutom tillkommer ett underskott på dagvattenledningar med c:a 44 tkr.

I bokslutet har tekniska verken redovisat en disposition ur tillfälliga fonden för anslutningsavgifter med c:a 375 tkr. Stadsfullmäktiges dispositionsmedgivande gäller endast 100 tkr. Kammaren har intet att erinra mot denna åtgärd.

Hela stattitel 15 A *Folkskolorna* redovisar ett överskott på ca 196 tkr. Det största överskottet redovisas under kostnadsstället *Undervisning* med ett överskott av ca 324

tkr. Överskottet sammanhänger i stort sett med att ca 456 tkr. mera statsbidrag än beräknat influtit. Löneanslaget har å andra sidan överskridits med ca 128 tkr. *Skolmåltiderna* lämnar ett underskott på ca 164 tkr. Delvis beror detta på att endast ca 185 tkr. i statsbidrag inflöt mot beräknade 270 tkr., vilket sammanhänger med att beräkningsgrunderna för statsbidraget är så utformade att bidraget minskas när skattekronorna per invånare ökar. Stadens nettokostnader för skolmåltiderna vid folkskolorna uppgick 1953 till ca 718 tkr. mot ca 553 tkr. år 1952.

Praktiska realskolan lämnar ett överskott på ca 38 tkr. huvudsakligen beroende på mindre lönekostnader än beräknat.

Den slutna fattigvården redovisar totalt ett överskott på ca 39 tkr. Driftkostnaderna har i vissa fall ökat men mot dessa svarar betydligt större inkomster i form av vårdavgifter.

Den *öppna fattigvården* redovisar ett underskott på ca 46 tkr., vilket beror på att understödsbeloppen höjts. Samma förhållande gäller för den *öppna barnavården,* som redovisar ett underskott på ca 48 tkr.

Under stattiteln *Hyresnedsättning* redovisas ett överskott på ca 39 tkr., vilket förklaras därav att pensionärshemmen, vars underskott överföres hit, gått bättre än vad som beräknades i staten. Sålunda beräknades underskottet till ca 222 tkr. men blev ca 182 tkr.

Finansförvaltningen slutligen redovisar ett underskott på ca 124 tkr. Om hänsyn tages till den ökade avsättningen till den allmänna investeringsfonden på 600 tkr., framkommer ett överskott på ca 476 tkr. 1952 blev det ett överskott på ca 835 tkr. och 1951 likaså ett överskott på ca 631 tkr. Stadsfullmäktiges återstående anslag för oförutsedda utgifter, ca 104 tkr., har ej reserverats. Räntan på förvaltningarnas fasta tillgångar har bokförts med ca 2,4 milj. mot beräknade ca 2,2 milj.

Utgifterna på *låne- och fondstaten* har under 1953 uppgått till ca 11,7 milj. mot ca 12,2 milj. 1952 och 11,7 milj. 1951.

För vissa arbeten erfordras tilläggsanslag, varom framställningar kommer att göras under 1954.

Till olika fonder har avsatts ca 1,3 milj. mot ca 0,9 milj. 1952. De största utgifterna på låne- och fondstaten redovisas bland följande stattitlar: Hamnar ca 1,3 milj., Elverk ca 1,4 milj., Vatten- och avloppsverk ca 2,1 milj., Folkskolor ca 1,2 milj., Allmänt läroverk ca 0,6 milj. samt Stifts- och landsbibliotek ca 0,8 milj. Under året har nya lån upptagits med ca 4,4 milj.

Balansräkningen omsluter ca 148 milj. mot ca 122 milj. 1952 och ca 114 milj. 1951.

De fasta tillgångarna har ökats till ca 87,2 milj. mot ca 75,1 milj. 1952 och de fasta skulderna har ökat från 38,6 milj. till ca 41,1 milj. Den fasta kapitalbehållningen, d. v. s. skillnaden mellan de fasta tillgångarna och skulderna har ökat från ca 36,4 milj. till ca 46,1 milj. För att få fram den verkliga nettoförmögenheten måste man ta hänsyn till kapitalfonder samt förskott och reservationer på låne- och fondstat. Den faktiska kapitalbehållningen utgör därför ca 58,1 milj. mot ca 49,1 milj. 1952 och ca 45,7 milj. 1951. Denna kapitalbehållning torde dock vara betydligt större men värderingen av stadens fastigheter efter enhetliga normer har ännu ej kunnat genomföras.

Posten utlämnade lån har ökats från ca 353 tkr. till ca 840 tkr., vilket till större delen beror på att uppskrivning skett av sådana kommunala tilläggslån, som numera skola förräntas och amorteras.

Kassamedel redovisas med ca 4,8 milj. mot ca 3,6 milj. föregående år och fordringar av statsbidrag utgör ca 2,5 milj. mot ca 1,6 milj. 1952.

Posten lager och förråd har minskats från ca 2,7 milj. till ca 2,3 milj. Fondernas tillgångar har ökats från ca 17,4 milj. till ca 19,6 milj. Däribland ingår nyttjade fondmedel med ca 18,9 milj. mot ca 10,9 milj. föregående år. Som förskott på skattestat redovisas ca 2,9 milj. mot ca 1 milj. 1952. För större delen finnes täckning i 1954 års stat. Låne- och fondstatens förskott utgör ca 20,6 milj., vari ingår bl. a. ej upptagna lån med ca 19,4 milj. mot ca 10,5 milj. 1952.

Posten lån med Kungl. Maj:ts tillstånd har ökats från ca 38,4 milj. till ca 40,9 milj. Posten rörliga driftskulder utgör ca 15,5 milj. mot ca 12,2 milj. föregående år. Skulden till AB Västeråsbanans Intressenter har nedgått till 10 tkr. sedan lånet hos Kungl. Generalpoststyrelsen lösts under året.

De största fonderna äro Kulturfonden med ca 8 milj. samt Skatteregleringsfonden med ca 4,3 milj. Skattestatens reservationer utgör ca 5,3 milj. mot ca 5 milj. 1952 och låne- och fondstatens reservationer ca 19,7 milj. mot ca 12,7 milj. föregående år.

Beträffande donationsfondernas bokslut hänvisas till stadskamrerarens redogörelse och siffermässiga sammanställning, vilka äro intagna i stadsfullmäktiges handlingar ser B nr 6.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att godkänna i bokslutet vidtagen disposition ur tekniska verkens tillfälliga fond för anslutningsavgifter,

att godkänna den ökade avsättningen med 600.000 kronor till den allmänna investeringsfonden samt

att lägga de av kammaren upprättade boksluten för staden och för donationsfonderna för år 1953 till handlingarna.

Magistraten har med skrivelse den 9 april 1954 för besluts fattande överlämnat handlingarna.

Nr 87. Förnyat åtagande enligt § 13 mom. 2 i Kk den 7 december 1950 nr 756.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 april 1954 anfört följande:

Enligt tertiärlånekungörelsen 1948: 587 med ändringar den 7 december 1951 (nr 756) och den 27 november 1953 (nr 690) må under vissa förutsättningar tertiär- och tilläggslån beviljas för ny- och ombyggnad av flerfamiljshus. I stort sett äro lånevillkoren oförändrade med undantag av ändrade subventioner. Den statliga subventionen har sänkts från tidigare 4: 40 till 2: 40 kronor och den kommunala från tidigare 40 öre till 24 öre, allt per m² lägenhetsyta, gällande för hus, vilka färdigställes efter den 1 januari 1955.

Genom en kapitalisering av 2: 64 kronor i stället för tidigare 4: 80 kronor pr m² lägenhetsyta blir tilläggslånet mindre. Detta medför att när produktionskostnaden minskas med tilläggslånets summa "avkastningsvärdet" blir högre, vilket i sin tur kan medföra högre bottenlån och därav följande förskjutning av de statliga lånen. Trots detta kan en förstärkning av lånen komma att erfordras. 13 § 2 mom. Kk 756/1951 innebär, att tilläggslån för annat företag än allmännyttigt eller kooperativt organiserat företag utan enskilt vinstsyfte (s. k. enskilt företag) ej må överstiga belopp motsvarande skillnaden mellan det av styrelsen bestämda avkastningsvärdet och tertiärlånets övre gräns med mindre den kommun, inom vilket byggnadsföretaget

är beläget, åtager sig att gentemot staten svara för den förlust, som annorledes än genom avskrivning kan uppkomma å den del av lånet, vilken överstiger nämnda belopp. I de fall sådant borgensåtagande erfordras för del av tilläggslånet angives detta i bostadsstyrelsens lånebeslut. Borgensåtagande för den del av tilläggslånet, som säkerställes av inteckningar ovanför avkastningsvärdet kommer att erfordras i mindre utsträckning än hittills. Enligt fastighetskontorets beräkningar torde borgensåtagandet kunna begränsas till tidigare ansvarsbelopp 2.000.000 kronor.

På framställningav drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vid sammanträden den 27 mars 1952 (nr 55 ser. A) samt den 21 februari 1953 (nr 36 ser. A) att staden skall ikläda sig borgensansvar jämlikt 13 § mom. 2 i Kk den 7 december 1951 (nr 756) intill ett sammanlagt belopp av 2.000.000 kronor intill utgången av år 1953.

Enär stadens borgensåtagande enligt § 13 mom. 2 i Kk nr 756/1951 utgick vid årsskiftet, böra stadsfullmäktige besluta om förnyat åtagande och tiden för åtagandet bör gälla intill 31 december 1955.

Med anledning härav föreslår kammaren stadsfullmäktige besluta

att staden skall åtaga sig att gentemot staten ansvara för sådan förlust som avses i 13 § 2 mom. Kk om tertiär- och tilläggslån i dess lydelse enl. Kk 1953 nr 690 intill ett högsta belopp av 2.000.000 kronor för tiden fr. o. m. 1 januari 1954 t. o. m. den 31 december 1955,

att detta belopp innefattar även stadens tidigare åtagande enligt nämnda paragraf, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar teckna ifrågavarande borgensförbindelser.

Nr 88. Anslag för dagvattenledning i Drottninggatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 mars 1954 anfört följande:

Enligt plan, som uppgjorts av byggnadskontoret, kommer Drottninggatan på sträckan från Sotargatan till Drottninggatan 39 att asfaltbeläggas i sommar. Behövliga ledningsarbeten, som beröra denna gatusträcka, böra vara därförinnan utförda.

I Drottninggatan finns en gemensam avloppsledning för spillvatten och dagvatten. Ledningen ingår i det till slamavskiljaren vid Skerikesbron anslutna dräneringsområdet. Detta kommer att utökas vid en framtida exploatering av områden väster om Drottninggatan. Ledningen är emellertid ej så dimensionerad att den kan avbörda det mervatten, asfaltbeläggningen och en utvidgad bebyggelse medföra. Stadens avloppsledningsnät utbygges och omlägges fortgående enligt det separata systemet med skilda ledningar för spillvatten och dagvatten.

Med anledning härav har förslag uppgjorts till utläggning av en dagvattenledning i Drottninggatan på angivna sträcka. Ledningen kopplas tills vidare till befintlig ledning för att senare anslutas till ny dagvattenledning i Drottninggatans nedre del och Skerikesvägen med utlopp i Svartån. Kostnaderna beräknas till 41 000 kronor. I anslutningsavgifter för kvartersmark utöver vad tidigare erlagts beräknas inflyta c:a 3.000 kronor, motsvarande en ekvivalent tomtyta av 10.000 m². Då emellertid

tidpunkten för ytterligare markexploatering är oviss, bör tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter ej belastas med kostnader för den nu aktuella ledningsutbyggnaden. Enligt styrelsens mening böra kostnaderna ej heller påföras anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker. Detta anslag har beräknats och behöves för löpande, normala utbyggnader under året.

På grund av vad ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggning av dagvattenledning i Drottninggatan från Sotargatan till Drottninggatan 39 anvisa 41.000 kronor av skattemedel.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 april 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 89. Utsträckt bemyndigande för tekniska verkens styrelse att förfoga över tillfälliga fonden för verkens anslutningsavgifter.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

Bokföringen av tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter har år 1953 omlagts på sätt som angives i styrelsens skrivelse om verkens bokslut. Omläggningen medför emellertid att det styrelsen av stadsfullmäktige givna bemyndigandet att förfoga över fonden till ett belopp av 100.000 kronor av formella skäl icke är tillräckligt för undvikande av att anslagsäskanden för småanläggningar underställas fullmäktige.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att förfoga över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter till ett belopp av inalles 250.000 kronor för år 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 90. Tilläggsanslag för inventarier till hallskolan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 april 1954 anfört följande:

I 1952 års stat har upptagits ett anslag å 200.000 kronor för anskaffning av möbler till nya läroverksbyggnaden. Anslaget har reserverats från år till år. Av anslaget

hade till mitten av oktober 1953 förbrukats sammanlagt kronor 139.353: 90. Intill samma tidpunkt hade verkställts ännu icke fakturerade inköp för 12.400 kronor och ännu ej bokförda inköp å kronor 7.499: 20. Vidare måste man räkna med ytterligare inköp å sammanlagt 12.465 kronor, avseende bland annat inköp av gardiner, ett akvarium, en klocka och en talarstol.

Åtskilliga fakturor, avseende inredning av hallskolan, ha bokförts å byggnadskostnadernas konto men skola överföras å nu ifrågavarande konto. Dessa poster uppgå sammanlagt till kronor 95.627: 43, varav en post å cirka 90.000 kronor, avseende lös inredning från N. K.

Efter hänsynstagande till samtliga dessa kostnader uppstår ett underskott å anslaget å cirka 67.350 kronor, varför täckning saknas. Såvitt nu kan bedömas torde kontot icke komma att belastas med större ytterligare utgifter. Drätselkammaren har emellertid för att möta eventuella dylika merutgifter beräknat tilläggsanslaget till ett avrundat belopp av 70.000 kronor, med vilket anslag sålunda nu begäres.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang påpeka, att när det ursprungliga anslaget å 200.000 kronor upptogs i staten, några detaljerade beräkningar av inventariebehovet icke förelågo. Detta har först sedermera kunnat fastställas.

Tilläggsanslaget bör bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för inventarier till hallskolan anvisa ett tilläggsanslag å 70.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 91. Höjning av arvodet till filmarkivarien vid folkskolorna.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 mars 1954 anfört följande:

På förslag av löne- och avtalsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 24 september 1953 under § 253 i protokollet att avslå en framställning från folkskolestyrelsen om höjning av arvodet till filmarkivarien vid folkskolorna från 1.035 kronor till 1.400 kronor per år från och med den 1 januari 1954. Beslutet föranledde Sveriges Folkskollärarförbund att begära förhandlingar med löne- och avtalsnämnden om arvodessättningen. Förhandlingarna ha nu slutförts utan att överenskommelse kunnat uppnås. Folkskollärarförbundet har begärt att ett rörligt arvode skulle utgå efter grunder som utarbetats av förbundet. Dels skulle ett fast grundbelopp utgå i förhållande till antalet läraravdelningar och dels skulle ersättning utgå för varje utlånad film med en krona. Löne- och avtalsnämnden har icke ansett sig kunna acceptera detta yrkande. I förhandlingarnas slutomgång har nämnden emellertid förklarat sig beredd att hos stadsfullmäktige tillstyrka det belopp å 1.400 kronor som tidigare begärts av folkskolestyrelsen. I särskild skrivelse som ingivits vid justeringen av förhandlingsprotokollet har folkskollärarförbundet närmare utvecklat sina synpunkter på frågan. Förbundets skrivelse bifogas.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att fastställa arvodet till filmarkivarien vid stadens folkskolor till 1.400 kronor per år från och med den 1 januari 1954.

Sveriges Folkskollärarförbund har i en till stadsfullmäktige den 30 mars 1954 inkommen skrivelse anfört följande:

Vid förhandlingar mellan Västerås stads löne- och avtalsnämnd samt Sveriges Folkskollärarförbund angående ersättning till filmarkivföreståndaren vid folkskolorna i Västerås ha parterna icke kunnat enas.

Löne- och avtalsnämnden förklarade sig vid sista förhandlingstillfället kunna tillstyrka 1.400 kr. som lämplig ersättning för innevarande år. Tyvärr måste vi konstatera, att nämnden vid fastslåendet av sagda summa icke har haft någon beräkningsgrund som underlag för sitt givna bud.

Sveriges Folkskollärarförbund önskar däremot icke fastställa ett fixerat belopp utan vill ha ett godkännande av en princip, efter vilken ersättningens storlek skall beräknas, varvid hänsyn tages till variationer i arbetets omfattning. Arbetsprestation och ersättning komma då att korrespondera. Enligt vårt förslag, vilket bifogas, utgår ett grundbelopp, vars storlek bestämmes av antalet läraravdelningar inom skoldistriktet. Till detta grundbelopp kommer ett tillägg av 1 kr. per utlånad film. Vårt förslag innebär bl. a. att årliga förhandlingar om ersättningens storlek bliva överflödiga. I annat fall måste de ständigt återkomma, då ju arbetets omfattning ändras från år till år.

Vi hemställa vördsamt, att stadsfullmäktige måtte avslå löne- och avtalsnämndens förslag i detta ärende och i stället bifalla vårt förslag.

Det i skrivelsen åberopade förslaget är så lydande:

Fast arvodesbelopp.

Antal läraravdelningar	Arvode för år	
— 50	300 kr.	
51— 100	400 „	
101— 150	500 „	
151— 200	600 „	
201— 250	725 „	gäller f. n. Västerås
251— 300	850 „	
301— 400	1.050 „	
401— 500	1.350 „	
501— 700	1.800 „	
701—1000	2.400 „	

Tillägg för varje utlånad film 1 kr.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 92. Fråga om höjning av arvodet för tillsynslärarna i slöjd vid folkskolorna samt om kompensation för indragen nedsättning av undervisningsskyldigheten.

I skrivelse till folkskolestyrelsen ha två tillsynslärare i slöjd anfört följande:

Arvodet för tillsynslärarna i slöjd fastställdes 1946 till 1.000 kr. per år, den 25 sept. 1952 erhöllo vi dyrtidskompensation med 370 kr.

Sedan 1946 har slöjdgrupper och salar mer än fördubblats.

Då någon ersättning för ökat arbete ej erhållits, få vi härmed vördsamt anhålla att arvodet för tillsynslärarna i slöjd höjes med 830 kr. till 2.200 kr. per år, räknat från 1 jan. 1954.

År 1949 beviljades 4 tim. nedsättning per vecka för tillsynslärare i kvinnlig slöjd och 3 tim. per vecka för tillsynslärare i manlig slöjd. År 1950 drogs dessa timmar in under hänvisning till det nya övningslärarreglementet. I summan 2.200 kr. beräknas ej någon kompensation för dessa timmar, varför vi anhålla att utöver föreslagna tillsynslärararvodet få kontant ersättning å 50 % av timarvode, som motsvarar begärd nedsättning i undervisningsskyldigheten, intill dess Kungl. Maj:t fattat beslut ifråga om folkskolestyrelsens framställning om dylik nedsättning.

Västerås den 12/1 1954.

Valter Svahn,
tillsynslärare i manl. slöjd.

Astrid Erikson,
tillsynslärare i kvinnl. slöjd.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 30 januari 1954 anfört följande:

Tillsynslärarna i slöjd Valter Svahn och Astrid Erikson ha i skrivelse den 12/1 1954 anhållit om höjning av till dem utgående tillsynslärararvoden. (Bilaga.) Redan år 1950 tillstyrkte folkskolestyrelsen hos Löne- och avtalsnämnden, att kompensation för indragen nedsättning i undervisningsskyldigheten måtte beviljas tillsynslärarna, sedan i nya avlöningsreglementet, som tillkom den 9/6 1950, icke intagits bestämmelser om dylik nedsättning för tillsynslärare. Ärendet föranledde då ingen åtgärd. År 1952 gjorde tillsynslärarna till folkskolestyrelsen förnyad framställning om höjning av utgående arvoden. Styrelsen beslöt därvid att t. v. bordlägga frågan i avvaktan på besked från Kungl. Maj:t, dit folkskolestyrelsen gjort hemställan om nedsättning av undervisningsskyldigheten med 2 tim. för den manlige och 3 tim. för den kvinnliga slöjdläraren. Enligt vad som inhämtats synes utredning pågå om sådan författningsändring att nedsättning i undervisningsskyldigheten skall kunna medges för dylikt ändamål. Det är dock f. n. ovisst, om och när författningen ändras.

Folkskolestyrelsen har nu funnit sig böra tillstyrka, att tillsynslärarna, vilka sedan 1946 fått sina arbetsuppgifter fördubblade men samtidigt ha oförändrade arvoden — kronor 1.000 (+ 370 som dyrtidskompensation), och t. o. m. i realiteten lägre sådana, om hänsyn tas även till ökad tjänstgöringstid genom indragning av nedsättning av undervisningsskyldigheten, måtte erhålla begärd arvodeshöjning med 830 kronor och dessutom kompensation för utökad tjänstgöring som slöjdlärare med 50 % av det timarvode, som skulle utgå för resp. 2 nedsättningstimmar till den manlige och 3 till den kvinnliga slöjdläraren, därest dessa timmar fullgöras av tillsynslärarna själva. Kompensationen å 50 % beräknas efter nuvarande timarvode till kronor 405: 60 för Svahn och för Erikson med kronor 558: 78 pr år.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla tillsynslärarnas framställning om arvodeshöjning fr. o. m. 1/1 1954 och föreslagen kompensation för indragen nedsättning av undervisningsskyldigheten intill dess Kungl. Maj:t beviljar sådan.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 17 mars 1954 anfört följande:

Arvode utgår för närvarande med 1.370 kronor per år till var och en av de båda tillsynslärarna, en i manlig och en i kvinnlig slöjd. Arvodet fastställdes av stadsfullmäktige den 25 september 1952, § 227.

Vad det först beträffar den begärda höjningen av arvodena så har löne- och avtalsnämnden införskaffat uppgifter från städer i motsvarande storleksordning och funnit, att arvodena i Västerås ligger mycket väl till vid jämförelse med de andra städernas arvoden. Västerås har nämligen bland de högsta arvodena. Löne- och avtalsnämnden finner den begärda höjningen icke motiverad och avstyrker bifall till folkskolestyrelsens framställning.

Vad sedan beträffar den föreslagna kompensationen för indragen nedsättning av undervisningsskyldigheten förhåller sig så, att tillsynslärarna då staden själv bestämde avlönings- och anställningsförhållandena hade viss nedsättning i undervisningsskyldigheten för fullgörande av uppdraget som tillsynslärare. För några år sedan tillkom emellertid ett statligt avlöningsreglemente för övningslärare. Enligt detta reglemente kan såsom folkskolestyrelsen framhållit någon nedsättning av undervisningsskyldigheten icke medgivas. Det kan icke vara riktigt att staden, sedan den ifrågavarande personalgruppens avlönings- och anställningsförhållanden blivit helt reglerade av statliga bestämmelser, skulle lämna kompensation för vad som icke kan medgivas enligt de nya bestämmelserna. Risk finns för att statsbidraget till lärarnas avlöning äventyras om staden skulle utbetala ersättningar utöver vad som stadgas i författningarna. Löne- och avtalsnämnden har under 1951 avstyrkt en liknande framställning hos folkskolestyrelsen. Den av folkskolestyrelsen antydda väntade ändringen i de statliga avlöningsbestämmelserna bör avvaktas innan någon åtgärd vidtages i denna fråga.

Framhållas må också, att för tillsynsläraren i manlig slöjd har de statliga avlöningsbestämmelserna medfört nedsättning av undervisningsskyldigheten från 36 till 30 veckotimmar. Den tidigare medgivna nedsättningen av undervisningsskyldigheten med tre veckotimmar rymmes sålunda väl inom sänkningen med sex veckotimmar.

På grund härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nämndens förslag.

Nr 93. Inrättande av en ordinarie befattning såsom kabelförman vid elverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 februari 1954 anfört följande:

Elverkets kabelarbeten ha fortgående ökat till den omfattning, att numera ett ständigt behov av en förman för ledning, övervakning och kontroll av arbetena föreligger. Hittills ha dessa arbetsuppgifter åvilat en av elverkets förste montörer. På grund av de speciella kvalifikationer, som krävas för uppgifterna, har såväl verkmästaren som ingenjörspersonalen i allt för hög grad fått biträda vid arbetena. Det är därför ofrånkomligt att med det snaraste erhålla en förman med kvalifikationer att självständigt handha dessa uppgifter. Han bör även vara utbildad elektriker för att vid behov kunna tjänstgöra även såsom förman för elverkets övriga arbeten. Kabelförmannen bör i lönehänseende vara jämnställd med ledningsförmannen och sålunda enligt central uppgörelse om löneplacering av arbetsledare placeras i lönegrad 17. I denna lönegrad är grundlönen 836 kronor och slutlönen 953 kronor i månaden.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 maj 1954 inrätta en ordinarie befattning såsom kabelförman i lönegrad 17 vid elverket.

Drätselkammaren har i häröver den 11 mars 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 17 mars 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 94. Förvärv av fastigheten Gryta 1^{17} (stadsägan 2993). (Jfr. ser. A nr 98 år 1950.)

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 april 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige bemyndigade vid sammanträde den 25 maj 1950 drätselkammaren att, i den mån så funnes erforderligt, vidtaga erforderliga åtgärder för expropriation av fastigheterna Gryta 1^{12} och 1^{17}. Fastigheterna erfordrades bland annat för uppförande av ny skola i Badelunda samt för bostadsbebyggelse och andra anläggningar i övrigt.

Sedermera ha Stadsfullmäktige den 24 april 1952 bemyndigat kammaren att efter godvillig uppgörelse med markägaren träffa avtal om förvärv av Gryta 1^{12}, numera stadsägan nr 2989 för 90.000 kronor.

Kungl. Maj:t har den 5 juni 1953 lämnat staden tillstånd att expropriera Gryta 1^{17} eller numera stadsägan nr 2993. Förhandlingar ha vid upprepade tillfällen förts med ägarna till sistnämnda stadsäga om frivillig försäljning av stadsägan. Det lägsta pris, som härvid kunnat uppnås, är 500.000 kronor, vilket motsvarar ett genomsnittspris av cirka kronor 1: 95 per kvm. Fastighetens taxeringsvärde utgör endast 12.100 kronor.

Drätselkammaren har sorgfälligt övervägt utsikterna att genom fullföljande av expropriationen kunna erhålla fastigheten till ett lägre pris. Kammaren har emeller-

tid härvid kommit till den bestämda uppfattningen att expropriationsdomstolen knappast skulle komma att fastställa en lägre expropriationsersättning än den begärda köpeskillingen. Anledningen härtill torde vara den att marken kommer att värderas med hänsyn till utnyttjningsgraden såväl av ifrågavarande mark som kringliggande områden. Vidare torde hänsyn komma att tagas till den å fastigheten belägna växande skogen, vilken utnyttjas i ägarnas sågerirörelse. Rotvärdet å den växande skogen har av länsjägmästaren uppskattats till minst 110.000 kronor.

Under sådana förhållanden nödgas drätselkammaren tillstyrka att köpeavtal upprättas med ägarna till det begärda priset.

Marken är i huvudsak avsedd för trevåningars lamellhus. Norra delen av området är avsett för öppet byggnadssätt med villor i 1- eller 1½-våningshus. I området ingår även mark för allmänna byggnader, avsedd för skolor och samlingslokaler.

Enligt en å fastighetskontoret upprättad preliminär exploateringskalkyl fördelar sig markarealen, 256.400 kvm. på följande sätt:

Kvartersmark för flerfam.-hus och radhus	155.000 m²	
Kvartersmark för allmänna byggnader	16.500 m²	
Kvartersmark för öppen bebyggelse	7.500 m²	
Summa kvartersmark	179.000 m²	70,0 %
Parkmark	37.700 m²	14,5 %
Gatumark	39.700 m²	15,5 %
Summa	256,400m²	100,0 %

Våningsytorna ha beräknats för lamellhus till cirka 100.000 kvm., för butiker till cirka 1.000 kvm, garage till 1.000 kvm. och villor till 1.500 kvm.

Fastigheten försäljes i befintligt skick med tillträde den 1 juli 1954. Markägarna garantera att fastigheten icke besväras av penninginteckningar och att inga nyttjanderättsavtal finnas eller andra liknande avtal, dock med undantag av de servitut, som gravera fastigheten. Köpeavtalet har träffats under villkor att stadsfullmäktige genom lagakraftvunnet beslut före tillträdesdagen godkänt köpet. I övrigt skola gälla sedvanliga försäljningsvillkor.

Köpeskillingen synes böra täckas av den allmänna investeringsfonden.

Under åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor träffa avtal om förvärv av stadsägan nr 2993 ävensom vidtaga alla åtgärder i övrigt för förvärvets genomförande samt

att köpeskillingen skall täckas av investeringsfonden.

Nr 95. Anslag för utbyte av en renhållningsverkets skåpbil.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 20 mars 1954 anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte ställa ett

anslag å 10.900 kronor till nämndens förfogande för anskaffande av ny skåpvagn för renhållningsverket.

För några år sedan övertog lantbruket från Tekniska verken en redan då tämligen bristfällig skåpbil av märket Fordson, vilken sedan dess för renhållningsverkets räkning körts cirka 4.000 mil. Då budgeten i början av juli månad 1953 uppgjordes för innevarande år beräknades att skåpvagnen skulle hålla detta år ut och anslag för utbyte därför icke begäras förrän i 1955 års budget. Sedan dess har nio månader gått och vagnen under tiden så avsevärt försämrats att den för att kunna användas måste genomgå en synnerligen genomgripande reparation med motorbyte och utbyte av en hel del andra förslitna delar, men då en dylik reparation går löst på tusentals kronor har lantegendomsnämnden ansett det vara bättre att utbyta vagnen och därvid anskaffa en för behovet mera lämpad sådan. Ifrågavarande skåpvagn användes av förmannen för inspektionsresor och medför han därvid alltid kärl och andra förnödenheter för arbetet.

Då en skåpvagn är oundgängligen nödvändig och den till inköp föreslagna, som enligt inkommen offert betingar en mellangift av 10.900 kronor, är synnerligen lämplig för renhållningsverkets behov, särskilt som man vid behov även kan använda densamma för persontransporter, hemställer lantegendomsnämnden att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utbyte av renhållningsverkets skåpbil ställa ett anslag å 10.900 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens förslag samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i renhållningsverkets stat för år 1955.

Nr 96. Anslag för täckande av belopp avseende kommunala andelen för Föreningen Barnens Dag åvilande nöjesskatt, vilken eftergivits.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

I skrivelse den 10 oktober 1953 hemställde Föreningen för Barnens Dag i Västerås om befrielse från erläggande av nöjesskatt för av föreningen under tiden 10—17 maj 1953 i Västerås anordnade festligheter.

Drätselkammarens nöjesskattekommitterade ha genom beslut den 5 april 1954 beslutat bevilja föreningen befrielse från den kommunala delen av nöjesskatten, vilken utgör kronor 7.312: 17.

Jämlikt 18 § i nöjesskatteförordningen må befrielse från nöjesskatt — även den kommunala andelen — icke beviljas i anledning av ansökan, som inkommit senare än tre månader efter det tillställningen ägt rum.

Nämnda bestämmelse förbisågs emellertid vid ärendets handläggning inom nöjesskattedelegationen.

Den beslutade befrielsen från nöjesskatten är icke i formellt avseende riktig. Å

andra sidan kan det icke rimligen begäras, att föreningen skall nu erlägga nöjesskattebeloppet.

Enda utvägen synes under sådana förhållanden vara att stadsfullmäktige bevilja föreningen ett anslag å kronor 7.312: 17, motsvarande den kommunala andelen av nöjesskatten.

Anslaget bör täckas av i årets stat upptaget anslag för restitution av nöjesskatt.

Det kan i detta sammanhang anmärkas, att någon restitution av den statliga nöjesskatten icke heller kan äga rum. Länsstyrelsen har förklarat sig förhindrad att upptaga ansökningen om befrielse till behandling, enär denna inkommit för sent.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag å kronor 7.312: 17, motsvarande den kommunala delen av nöjesskatten för ifrågavarande tillställningar samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget anslag under 20—193 för restitution av nöjesskatt.

Nr 97. Anslag för transformatorstation i kvarteret Jordrevan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 mars 1954 anfört följande:

Genom överenskommelse med Byggnads AB Mimer har i bolagets nybygge i kvarteret Jordrevan utrymme erhållits för transformatorstation för distribution av el till bebyggelsen i nämnda och kringliggande kvarter. Kostnaderna för utrymmets iordningställande, högspänningsställverk i fyra fack, lågspänningsställverk, lågspänningsskenor, belysningsinstallation och övriga utgifter beräknas till 37.300 kronor.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för transformatorstation i kvarteret Jordrevan anvisa 37.300 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 98. Anslag för uppförande av en kiosk, innehållande väntrum för droskbilförare m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

Hos drätselkammaren har Taxi Västerås Droskägarförening u. p. a. gjort upprepade framställningar om att drätselkammaren ville låta å Stora torget uppföra en

särskild byggnad innehållande väntrum för droskbilförarna. Dessa framställningar ha av föreningen motiverats särskilt med behovet att på lämpligt sätt ordna något utrymme för de nattetid jourhavande chaufförerna, där dessa mellan körningarna kunna beredas vila.

Kammaren har låtit företaga utredning i ärendet och har därvid kommit till den uppfattningen att framställningen, som kammaren finner behjärtansvärd, lämpligast kan tillmötesgås i den formen, att staden å torget låter uppföra en kiosk, som uthyres till föreningen. En dylik kiosk bör, såsom även förekommer i andra städer, innehålla, förutom väntrum för droskförarna, särskilda utrymmen för försäljning av varm korv och tidningar.

Stadsarkitektkontoret har låtit uppgöra ett förslag till en dylik kiosk samt verkställa kostnadsberäkningar. Det rör sig sammanlagt om en kostnad å cirka 11.000 kronor.

Förslaget är avfattat å en särskild skissritning.

Kammaren, som icke har något att erinra mot förslagets utformning, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att för uppförande av en kiosk av ifrågavarande beskaffenhet i huvudsaklig överensstämmelse med stadsarkitektkontorets förslag anvisa ett anslag å 11.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 99. Anslag för borttagande av läroverkets provisoriska träpaviljong.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

På grund av stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1947 uppfördes omedelbart norr om läroverkets botaniska trädgård en träpaviljong, innehållande sju klassrum för läroverkets behov i avbidan på att läroverkets lokalfråga löstes genom hallbyggnaden. Sedan denna numera färdigställts och biblioteksbygget närmar sig sin avslutning har frågan om borttagande av denna paviljong blivit aktuell samtidigt som önskemål framställts att den botaniska trädgården skall återställas i den omfattning, den tidigare haft.

Härvid har förslag uppkommit att nyttiggöra byggnaden på det sättet att den uppdelas i två delar, av vilka den ena skulle uppställas vid Emaus' och den andra vid Skallbergets idrottsplatser. Härigenom skulle folkskolan, som under instundande höst kommer att befinna sig i en besvärlig situation med avseende å lokalfrågorna, kunna erhålla tre klassrum vid Skallberget och fyra vid Emaus i avbidan å att skolbyggnaderna på dessa platser bliva färdiga att tagas i bruk. Härefter skulle idrottsstyrelsen kunna utnyttja barackerna såsom omklädningsrum för idrottsanläggningarna å dessa platser.

I samband med uppdelningen och förflyttningen erfordras tillbyggnad av ett pannrum, toalettavdelningar och materielrum. Vidare behöver värmeisoleringen förbättras i golv, väggar och tak.

Uppvärmningen bör som förut ske medelst varmluft men genom oljeeldning i stäl-

let för tidigare gas, vad beträffar byggnaden å Skallberget eventuellt genom fjärrvärme, förutsatt att den projekterade fjärrvärmeledningen för den blivande Skallbergsskolan kan utföras redan under kommande sommar.

Några fullt tillförlitliga kostnadsberäkningar kunna i nuvarande läge icke verkställas, innan anbud infordrats. Approximativt torde kostnaden emellertid kunna uppskattas till cirka 100.000 kronor, motsvarande cirka 42 kronor per m³ byggnadsvolym och cirka 150 kronor per kvm. golvyta.

Utgiften torde böra täckas av skattemedel i 1955 års stat.

Förslag till byggnadernas anordning har upprättats enligt särskilda ritningar.

Då förslaget möjliggör en provisorisk lösning av folkskolans lokalbehov och lokalerna i fortsättningen kunna utnyttjas för idrottsändamål, synes projektet vara ekonomiskt motiverat, även om kostnaden kan anses relativt betydande.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för fortsatt disposition av läroverkets träpaviljong i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 100.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning av skattemedel i 1955 års stat.

Nr 100. Tilläggsanslag för anskaffande och uppsättande av gatunamnsskyltar.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

Vid olika tillfällen har anmärkningar riktats mot det sätt, på vilket sedan gammalt gatunamnen angivas i de olika gatukorsen. I allmänhet utmärkes gatans namn endast på två av de fyra hörnen i ett fyrdelat gatukors. Det har i anledning härav ansetts påkallat att man övergår till att utsätta gatunamnen på alla hörnen i ett gatukors.

För att erhålla en uppfattning om antalet erforderliga skyltar vid en dylik omläggning har byggnadskontoret verkställt en översyn, varvid även framkommit önskvärdheten av att vissa skyltar utbytas och ytterligare kompletteringar företagas.

Antalet erforderliga nya skyltar utgör cirka 1.300. Kostnaden för inköp av dessa uppgår till 10.000 kronor. För uppsättning, erforderliga stolpar, underlägg m. m., har beräknats ytterligare ett anslag å 10.000 kronor.

Sammanlagt skulle sålunda erfordras ett anslag å 20.000 kronor. I årets stat har upptagits ett reservationsanslag å 5.000 kronor för anskaffande av gatunamnsskyltar. Ett tilläggsanslag erfordras alltså å 15.000 kronor.

Meningen är att de nya skyltarna skola uppsättas successivt under året. Namnskyltarna avses skola vara av ugnslackerad plåt, som specialbehandlats med sprutförzinkning mot rost före lackeringen.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande och uppsättande av gatunamnsskyltar anvisa ett tilläggsanslag å 15.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 101. Avförande av befattning såsom vaktmästare vid ålderdomshemmet från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 8 april 1954 anfört följande:

Fattigvårdsstyrelsen har hos drätselkammaren anhållit om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta vaktmästaretjänsten vid ålderdomshemmet Karlslund, som blir ledig den 1 juni 1954, då nuvarande tjänsteinnehavaren avgår med pension.

Framställningen har överlämnats till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Tjänsten är för närvarande upptagen i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare med placering i lönegrad 13. Löne- och avtalsnämnden föreslår, att tjänsten vid det förestående personskiftet avföres från den ordinarie tjänstestaten och att anställnings- och avlöningsförhållandena i fortsättningen får regleras enligt kollektivavtal. För ålderdomshemmets kollektivavtalsanställda personal gäller det mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Kommunalarbetareförbundet överenskomna avtalet angående anställnings- och avlöningsförhållanden vid kommunernas sjukhus, vårdhem och anstalter. Även vaktmästaretjänster har reglerats i avtalet. På förslag av löne- och avtalsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 24 april 1952, § 87, att överföra tjänsten som biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet till kollektivavtalet. Så bör ske även med ifrågavarande tjänst. I kollektivavtalet gäller samma lönegradssystem som för de ordinarie befattningshavarna men tjänsten kommer att bli lägre placerad än vad nu är fallet nämligen i lönegrad 11 såsom förste vaktmästaretjänst.

Fattigvårdsstyrelsen har den 1 april 1954 förklarat sig icke ha något att erinra mot överföringen av tjänsten till kollektivavtalet.

Med anledning härav får löne- och avtalsnämnden föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juni 1954 avföra befattningen såsom vaktmästare vid ålderdomshemmet från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare samt

att löne- och anställningsförhållandena i fortsättningen skall regleras enligt kollektivavtal.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1954 avgivet yttrande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 102. Anslag för uppförande av ålderdomshem å väster.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 1 april 1954 anfört följande:

Sedan fattigvårdsstyrelsen i skrivelse den 25 januari 1950 (S. H. nr 25 ser. A år 1950) hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna i skrivelsen närmare skisserad utbyggnad av stadens ålderdomshem, innebärande i första hand en tillbyggnad av ålderdomshemmet Karlslund, beslöto stadsfullmäktige den 23 februari

samma år under § 34 i protokollet att i princip godkänna det av fattigvårdsstyrelsen sålunda framlagda förslaget. Senare utarbetat förslag till en tillbyggnad av ålderdomshemmet Karlslund, vilket i vederbörlig ordning godkänts av länsstyrelsen, kunde dock icke komma till utförande, enär Arbetsmarknadsstyrelsen av vissa skäl vägrade att bevilja erforderligt byggnadstillstånd. Fattigvårdsstyrelsen nödgades då påbörja utarbetandet av förslag till uppförande av ett nytt ålderdomshem i staden och hemställde i skrivelse den 18 mars 1952 (S. H. nr 66 ser. A år 1952) att stadsfullmäktige ville besluta att med ändring av det ursprungliga programmet för utbyggnad av stadens ålderdomshem bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att utreda frågan om uppförande i första hand av ett nytt ålderdomshem inom västra stadsdelen samt låta utarbeta ritningar och verkställa erforderliga kostnadsberäkningar. Stadsfullmäktige beslöto därefter den 24 april samma år under § 82 i protokollet i enlighet med fattigvårdsstyrelsens hemställan.

På fattigvårdsstyrelsens särskilda uppdrag har stadsarkitekten Per Bohlin utarbetat förslag till ett nytt ålderdomshem om 102 vårdplatser, vilket beräknats komma att uppföras å en tomt belägen mellan Stadshagsvägen och Hammarbacksvägen samt Narvavägen och Dünavägens förlängning. Beträffande hemmets disposition hänvisas till bifogade, av arkitekten upprättad kortfattad beskrivning över förslaget.

Genom drätselkammarens byggnadstekniska byrå har verkställts en beräkning av byggnadskostnaderna. Denna upptager en totalsumma å 2.100.000 kronor, alltså drygt 20.000 kronor per vårdplats, vilket får anses fullt normalt.

Byggnadsförslaget har i enlighet med bestämmelserna i 34 § fattigvårdslagen underställts länsstyrelsens prövning. Genom resolution av den 12 november 1953 har länsstyrelsen funnit skäligt fastställa detsamma.

Vid underhandskontakt med länsarbetsnämnden har erfarits att utsikter torde förefinnas att få igångsätta ett byggnadsföretag av nu ifrågavarande slag omkring den 1 september innevarande år.

Fattigvårdsstyrelsen vill slutligen framhålla den möjlighet, som numera förefinnes, att jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 5 juni 1953 (S. F. nr 339 år 1953) erhålla statsbidrag till anordnande av ålderdomshem.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

Som den första etappen i utbyggnaden av ålderdomshem i Västerås avses att uppföra ett nytt hem inom den västra stadsdelen — Hammarbyområdet.

Hemmet är avsett för 102 åldringar fördelade på 86 enkelrum och 8 dubbelrum. Till dessa rum kommer ytterligare 2 rum, närmast avsedda som isoleringsrum vid sjukdomsfall.

Byggnadens volym är 13.500 m^3 vilket utgör 129,8 m^3 per vårdplats.

Hemmet skall icke inrymma personalbostäder.

På grund av dels föreskriven begränsning av byggnadsvolymen, dels att hissar böra förekomma — även om byggnaden skulle uppföras i två våningar — torde den mest *ekonomiska* utformningen av ett ålderdomshem vara att bygga på höjden.

I nu föreliggande förslag föreslås, att den del av hemmet, som kommer att innehålla bostadsrummen, uppföras i 5 våningar med källare. Till denna huvudkropp kopplas en mindre byggnad i 1 våning med källare för vissa ekonomilokaler, matsal m. m.

Hemmet innehåller förutom tidigare angivna rum följande lokaler:

5-våningskroppen:

I *källaren* förlägges pannrum med tillhörande lokaler; skyddsrumsanläggning för c:a 125 personer; badanläggning (badrum finnes icke i bostadsvåningarna, då det ansetts lämpligare att ha en koncentrerad badanläggning med särskild baderska); 2 hobbyrum; ett större läsrum och bibliotek; personalrum för omklädning m. m.; handtvättstuga med tillhörande lokaler; sveprum, förråd m. m.

I *bottenvåningen* — förutom bostadsrum — förlägges vid huvudentrén vaktrum, expedition samt en mindre läkaremottagning.

Någon större sjukrumsavdelning föreslås icke, då lindrigt sjuka skola skötas på sina respektive rum och svårare sjuka på ålderdomshemmets eget sjukhus.

Till varje *bostadsvåning* hör ett dagrum per 11 vårdtagare samt ett gemensamt. Dessutom finnes ett hobbyrum, kaffekök, förråd, sköljrum m. m.

Vid huvudtrappan i byggnadens mitt har förlagts tre hissar, två mindre och en större — den senare så anpassad, att sängar kan transporteras i densamma.

1-våningskroppen:

Från 5-våningskroppens centralparti nås 1-våningskroppen genom en mindre förbindelsegång. I *våningsplanet* är matsalen inrymd i direkt anslutning till köksavdelningen. Särskild personalmatsal finnes.

Till *källarvåningen* förlägges en samlingssal med scen och tillhörande biutrymmen, dessutom ekonomilokaler till köket.

Byggnaden avses att uppföras i betongkonstruktion för bärande väggar och bjälklag. 5-våningsbyggnadens fasader göras av fasadtegel; 1-våningskroppens fasader putsas. Yttertaket belägges med taktegel.

Invändigt putsas väggar och tak. I rummen tapetseras. Golvbeläggning i korridorer och liknande av gummiparkett eller likvärdigt. I rummen linoleum. Trappor och entréer utföras av kalksten.

Byggnaden förses med mekanisk ventilation.

Västerås i mars 1954.

PER BOHLIN
Arkitekt SAR.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till uppförande av nytt ålderdomshem om 102 vårdplatser i västra stadsdelen,

att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att vidtaga alla för byggnadsföretagets genomförande erforderliga åtgärder samt

att för ändamålet anvisa ett anslag å 2.100.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av styrelsens skrivelse ha stadsfullmäktige redan tidigare fattat principbeslut om utförandet av ifrågavarande byggnadsprojekt. Behovet av vård-

platser å ålderdomshem är förut vitsordat, varför kammaren icke anser sig behöva närmare ingå härpå. Det förtjänar emellertid i detta sammanhang framhållas, att det nuvarande ålderdomshemmet vid Karlslund, sedan detsamma blivit moderniserat i enlighet med de principer som numera gälla beträffande planlösningen av ålderdomshem, icke kommer att inrymma mera än cirka 100 vårdplatser, då den nuvarande ordningen med flera pensionärer i samma rum, icke i fortsättningen kan godtagas. Vad nu sagts innebär att man efter färdigställandet av den nu föreslagna nybyggnaden och moderniseringen av ålderdomshemmet vid Karlslund, bortsett från det mindre antal provisoriska vårdplatser, som äro tillgängliga i provisoriska lokaler, icke skulle ha till förfogande mera än 200 vårdplatser eller ungefär samma antal, som för närvarande finnas vid Karlslund.

Föreliggande nybyggnadsförslag är utarbetat efter de premisser, vilka framgå av Socialstyrelsens fordringar å ett modernt ålderdomshem och torde inom ramen för dessa utgöra en ur både ekonomiska och andra synpunkter i möjligaste mån tillfredsställande lösning av byggnadsfrågan. Kammaren anser sig därför böra biträda förslaget.

För nybyggnaden torde kunna erhållas statsbidrag. Detta beräknas efter ett visst procenttal å ett särskilt fastställt bidragsunderlag.

Bidragsunderlaget beräknas efter 18.000 kronor för varje vårdplats, som ålderdomshemmet med normal beläggning beräknas rymma. Statsbidragsprocenten utgår med 15 %, därest antalet skattekronor per invånare icke överstiger 30 kronor. Skattetrycket skall beräknas efter medeltalet av skatteunderlagen för fem av de sju senast förflutna kalenderåren, oräknat året närmast före det år, då länsstyrelsen fastställer statsbidraget. Vid uträkningen av medeltalet bortses från de två år, som utvisar det högsta och lägsta skatteunderlaget per invånare. Om ansökan ingivits i sådan tid, att länsstyrelsen kan meddela beslut innevarande år, bör kunna påräknas ett statsbidrag av 15 % motsvarande i runt tal 275.000 kronor.

En allmän förutsättning för statsbidragets utgående är att tillgång till statsmedel finnas. Vidare fordras en förbindelse av kommunen att, om ålderdomshemmet nedlägges eller tages i bruk för annat ändamål än det därmed avsedda, återbära uppburet statsbidrag eller så stor del därav som av Kungl. Maj:t bestämmes. Föreskrift härom återfinnes i 5 § mom. f statsbidragsförordningen.

Byggnadskostnaderna böra täckas så att 1.100.000 kronor bestrides av den allmänna investeringsfonden samt 275.000 kronor av beräknat statsbidrag och återstoden av lånemedel.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag,

att härför anvisa ett anslag å 2.100.000 kronor,

att av anslaget 1.100.000 kronor skall täckas av allmänna investeringsfonden, 275.000 kronor genom beräknat statsbidrag och den del av kostnaden, som icke täckes på nu nämnt sätt eller beräknade 725.000 kronor av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å sistnämnda belopp, samt

att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att snarast ingiva ansökan om statsbidrag ävensom härvid ikläda staden sådan förbindelse, som avses i § 5 f (i Kk den 5 juni 1953 om statsbidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem).

Nr 103. Försäljning av stadsägan 175 eller del därav.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

Ägarna till stadsägan nr 174 i Västerås (Gästgivarvägen 4) ha sedan länge disponerat ett därinvid liggande område, stadsägan nr 175, vilket tillhör Västerås stad. De ha vid flera tillfällen gjort framställning om att helt eller delvis få förvärva stadsägan för sammanläggning med stadsägan 174 och uppförande av nybebyggelse. I avvaktan på stadsplan har drätselkammaren emellertid hittills icke ansett sig böra försälja området. Emellertid föreligga numera sådana utredningar, att man kan räkna med att en blivande stadsplan kan medgiva den ifrågasatta nybebyggelsen. Drätselkammaren har med anledning härav och då det kan anses fördelaktigt att nybebyggelse i denna trakt kommer till stånd, ansett sig böra tillstyrka försäljning av stadsägan.

Stadsägan har tidigare betecknats såsom stadens mark i Fiskarvreten. Den innehåller i areal cirka 600 kvm. och är taxerad för 4.000 kronor. Skäligt pris å stadsägan synes vara 7 kronor per kvm.

En förutsättning för försäljningen bör vara, att vederbörande förrättningsman finner fastighetsbildning kunna ske.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att under ovan angivna förutsättning försälja stadsägan 175 eller del därav för ett pris av 7 kronor per kvm. samt på sedvanliga villkor i övrigt ävensom

att vidtaga alla för försäljningens genomförande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 104. Markbyte med Alvenius & Co.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

Aktiebolaget Alvenius & Co., som för närvarande inom staden bedriver sin rörelse å tomten Ludvig nr 23 (Östermalmsgatan 5—9 och Stora gatan 2 B—2 C), avser att i och för utvidgning av rörelsen förlägga denna till ett större område. I anledning härav har förhandlingar förts mellan staden och bolaget i syfte att möjliggöra dylik markupplåtelse. I samband härmed ha även diskuterats frågan om stadens förvärv av bolagets nuvarande markområden vid Stora gatan och Östermalmsgatan samt tomträtten till tomten nr 2 i kvarteret Retorten å Viksängsområdet. Förhandlingarna ha resulterat i följande preliminära förslag till markbyte mellan staden och bolaget.

1. Bolaget försäljer till staden tomten Ludvig nr 23 samt stadsägorna nr 2528,

2529 och 2555, de sistnämnda utgörande gatumark till Östermalmsgatan. Tomten Ludvig nr 23 innehåller i areal 5.851,4 kvm. och gatumarken sammanlagt 42 kvm. Taxeringsvärdet å samtliga dessa områden utgör 584.000 kronor, varav markvärde 205.000 kronor och byggnadsvärde 379.000 kronor. Å tomten Ludvig nr 23 finnas uppförda ett flertal byggnader, däribland bensinstation och större reparationsverkstad. Samtliga byggnader med undantag av de sistnämnda äro uppförda i början av 1900-talet och förete en tämligen låg standard. Bostadslägenheterna i husen äro normalt underhållna. De sakna i regel tamburer samt äro i allmänhet utrustade med vedspisar, kakelugnar eller kaminer, vatten, avlopp, gas, diskbänkar av rostfri plåt, marmor eller zinkplåt, golv av furu samt köksinredningar i övrigt av låg standard. Kylskåp finnas i ett 10-tal lägenheter.

Hyresinkomsterna ha av bolaget uppgivits till kronor 70.562: —, varav hyran för de av ägaren disponerade lokalerna beräknats till kronor 38.160: —. Hyrorna inkludera den generella hyreshöjningen. Hyrorna för ägarens lokaler och bensinstationen måste anses vara tilltagna i överkant. Försiktigheten bjuder att icke räkna med högre hyresinkomst sammanlagt än cirka kronor 59.700: —.

Av fastighetskontoret har upprättats en detaljerad beskrivning av de olika byggnaderna jämte en beräkning av fastigheternas värde. Dessa ha uppskattats till sammanlagt kronor 540.000: —, motsvarande ett värde per kvm. markyta å Ludvig nr 23 av kronor 92: 30. Den beräknade hyresavkastningen å kronor 59.700: — motsvarar cirka 11 % av uppskattningsvärdet.

Tomten med tillhörande byggnader samt gatumarken skulle säljas för ett pris av kronor 725.000: — att tillträdas av staden den 1 oktober 1954. Köpeskillingen skall erläggas genom att staden dels övertar betalningsansvaret för ett lån i fastigheten å kronor 339.500: — mot bottenineckningar, dels kontant å tillträdesdagen erlägger kronor 385.500: —.

Bolaget garanterar att de avtalade hyrorna för uthyrna lokaler äro godkända av hyresnämnden eller eljest lagligen gällande samt att intet hyreskontrakt har längre giltighetstid än ett år och att inga avtal eller förpliktelser finnes utöver eller vid sidan av hyreskontrakten. Staden uthyr till bolaget eller bolaget närstående företag från tillträdesdagen de nuvarande egna lokalerna jämte bensinstationen enligt hyresavtal, som till en början skall gälla för en tid av två år. Bolaget förbinder sig medverka till att de angivna hyrorna för de egna lokalerna godkännas av hyresnämnden i den utsträckning så är erforderligt. I övrigt gäller sedvanliga försäljningsvillkor. Köpekontraktet är tecknat under förutsättning att stadsfullmäktige före den 1 oktober 1954 genom lagakraftvunnet beslut godkänt dels kontraktet, dels de under 2) och 3) här nedan omförmälda avtalen.

2. Bolaget försäljer till staden tomträtten till tomten nr 2 i kvarteret Retorten jämte tillhörande byggnader och anläggningar för en köpeskilling av kronor 90.000: — med tillträde den 1 oktober 1956. Bolaget skall svara för underhåll av byggnader och anläggningar intill tillträdesdagen. Tomträtten överlåtes fri från inteckningar. Bolaget garanterar att byggnaderna äro brandförsäkrade till ett belopp av kronor 100.000: —. Dessa utgöras av en förrådsbyggnad och en nyuppförd kontorsbyggnad av trä.

Det bör anmärkas att för den till tomträtten hörande kontorsbaracken endast provisoriskt byggnadslov beviljats.

3. Staden försäljer till bolaget tomterna nr 1 i kvarteret Tegnér och nr 1 i kvarteret Garaget för en köpeskilling av kronor 440.000: — med tillträde den 1 oktober 1954. Bolaget och blivande ägare till tomterna frikallas från erläggande av gatu-

marksersättning och gatubyggnadskostnadsbidrag enligt gällande stadsplan. Däremot skall anslutningsavgift för ledningar erläggas till stadens tekniska verk enligt särskild överenskommelse. Bolaget förbinder sig att snarast efter tillträdesdagen påbörja nybyggnader å tomterna. Bolaget äger att under Krutkällarvägen på i stadsplanen angivet sätt få underbygga gatumarken enligt konstruktioner, som skola godkännas av staden. Denna förbinder sig att ha iordningställt Krutkällarvägen emellan tomterna "sex frostfria månader efter det nämnda underbyggnad av bolaget färdigställts".

Tomterna Tegnér nr 1 och Garaget nr 1, vilka äro belägna vid Kopparbergsvägen och Tegnérgatan, innehålla i areal respektive 9.003,6 kvm. och 2.485,2 kvm.

Köpeskillingen för den av staden till bolaget försålda marken, kronor 440.000: —, tillföres automatiskt försäljningsmedelsfonden. Köpeskillingen för tomten Ludvig nr 23, gatumarken i Östermalmsgatan samt tomträtten till Retorten nr 2 utgör sammanlagt kronor 815.000: —. Anslag bör beviljas brutto med sistnämnda belopp att täckas med kronor 339.500: — genom lånemedel i form av övertagande av intecknad gäld för Ludvig nr 23 och med återstoden kronor 475.500: — ur försäljningsmedelsfonden.

Genom ifrågavarande markbyte vinnes från stadens sida den fördelen att staden får tillgång till centralt belägen mark vid Stora gatan samt till marken å Viksängsgärdet, vilken på ett eller annat sätt skulle kunna nyttiggöras i anslutning till stadens förråd.

Då de föreslagna bytesvillkoren äro godtagbara, får drätselkammaren med åberopande av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att på i huvudsak här ovan angivna villkor med Aktiebolaget Alvenius & Co träffa avtal dels om stadens förvärv av tomten Ludvig nr 23, stadsägorna 2528, 2529 och 2555 samt tomträtten till tomten Retorten nr 2 med däråå befintliga byggnader, *dels* om försäljning till bolaget av tomterna Tegnér nr 1 och Garaget nr 1 ävensom vidtaga alla för markbytets genomförande erforderliga åtgärder,

att för bestridande av köpeskillingen för av staden förvärvad mark och tomträtt anvisa ett anslag å 815.000 kronor, samt

att detta anslag skall täckas med kronor 339.500: — genom övertagande av betalningsansvaret för intecknad gäld i tomten Ludvig nr 23 och med kronor 475.500: — ur försäljningsmedelsfonden.

Nr 105. Anslag för uppförande av värmecentral för området Östra Malmaberg.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 3 april 1954 anfört följande:

Stadsplan har fastställts för ett område öster om bebyggelsen å Malmaberg mellan Tråddragargatans förlängning och Lugna gatan. Området ingår såsom del i ett Östra Malmaberg kallat område, som sträcker sig från sistnämnda gata ned till Skiljebo.

För den icke stadsplanelagda delen föreligger dispositionsplan. Preliminär uppgörelse har träffats om förvärv av den av staden ännu icke ägda delen av området och kommer att föreläggas stadsfullmäktige för godkännande. Vatten- och avloppsledningar för området äro i stort sett iordningställda. Enligt stadsplan och dispositionsplan kommer bebyggelsen å området att omfatta 3.000—3.500 lägenheter, huvudsakligen i flerfamiljshus och i mindre utsträckning i enfamiljshus.

På den stadsplanelagda delen påbörja Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 16 inom kort och Byggnads AB Mimer något senare uppförandet av bostadshuskomplex å resp. 249 och 400—450 lägenheter. Man kan räkna med att området kommer att i snabb takt bli bebyggt och i stort sett vara färdigt om fem år.

Såväl bostadsrättsföreningen som byggnadsaktiebolaget har anhållit om tekniska verkens medverkan till rationellt ordnande av uppvärmningsfrågan för området. Båda företagen anse det i hög grad olämpligt och oekonomiskt att uppföra mindre värmecentraler för enskilda byggnader eller grupper av byggnader. Om hela området exploaterades av en företagare skulle, menar man, det aldrig ifrågasättas att uppföra mer än en stor blockcentral med fördelningsledningar till samtliga byggnader. Det är emellertid f. n. ej möjligt att utbygga fjärrvärmeledningar till detta område. Dels är tiden för knapp och dels är den inköpta värmemängden ej tillräcklig; den kommer ganska snabbt att bli tagen i anspråk för centrala stadens behov. Den lösning av frågan som sålunda återstår är att uppföra en större blockcentral dimensionerad för hela områdets värmebehov.

I och för sig är det ju inte nödvändigt att en dylik blockcentral med distributionsledningar uppföres och drives i stadens regi. Man kan även tänka sig att för ändamålet en organisation skapas genom samarbete mellan fastighetsägarna. Från tekniska verkens sida har också de byggnadsföretag som nu bestämt sig för att påbörja uppförande av hus på området uppmanats att söka lösa frågan efter dylika riktlinjer. Efter gjorda undersökningar ha emellertid företagen meddelat att denna väg knappast är framkomlig. Av belåningsskäl fordras då servitutsavtal mellan de olika fastigheterna för rätten att framdraga ledningar och erhålla värme. Därjämte måste en organisation tillskapas som ombesörjer värmedistribution, mätaravläsning, mätarkontroll, ledningsunderhåll och drift av centralen m. m. Det synes knappast ekonomiskt motiverat att tillskapa ytterligare ett dylikt distributionsföretag, då staden redan genom värmeverkets inrättande äger ett dylikt. I princip innebure detta samma sak som om staden tilläte enskild distribution av t. ex. elektrisk kraft inom visst område. Inför dessa argument har styrelsen för tekniska verken låtit utföra en undersökning av de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för en värmedistribution inom Östra Malmaberg.

Vid denna utredning har man utgått från att en central tillräcklig för hela områdets värmebehov uppföres och att ledningsnätets vattentemperatur, tryck och övriga driftsförhållanden anpassas så, att hela området i en framtid kan anslutas till stadens fjärrvärmeledningar, om dessa skulle komma att utbyggas i denna riktning. Med hänsyn härtill förlägges och dimensioneras blockcentralen på sådant sätt att den efter anslutning till fjärrvärmenätet kan vinna användning som reserv och toppbelastningscentral. Den bygges och utrustas på enklaste sätt och förses med minst möjligt antal pannor. Totala värmebehovet inom området har beräknats till c:a 21 Mkcal/h vid —22° C utetemperatur. För full utbyggnad har planerats tre pannenheter, varav dock från början endast två om vardera 7,5 Mkcal/h insättas. Pannorna bli av högeffekttyp och kunna överbelastas till 10 à 11 Mkcal/h. Den tredje

pannan erfordras först efter 4 à 5 år. Skulle fjärrvärmeledningar komma att utbyggas inom rimlig tid är det möjligt att den aldrig behöver insättas. Panncentralen utrustas för drift med stokerkol eller tung olja. Den kan även i händelse av bränslekris drivas med träflis eller träkubb.

Efter samråd med stadsplanekontoret föreslås att centralen placeras norr om Tråddragargatan och öster om kvarteret Sliparen i södra ändan av där planerad idrottsplats. Avsikten är, att i anslutning till centralen ordna dels en transformatorstation och dels omklädningsrum och tvättrum för idrottsplatsen. Förslag till dessa anläggningar kommer att omedelbart upprättas för den händelse stadsfullmäktige besluta centralens uppförande.

Ett förslag till ledningsnät för området har uppgjorts och kostnadsberäknats. Därvid förutsättes anslutning av samtliga fastigheter inom området. Då all mark kommer att upplåtas med tomträtt, bör i tomträttsavtalet upptagas bestämmelse om skyldighet för tomträttshavare att ansluta sig till distributionsnätet för värme. Liknande förfarande har gjorts i en del andra städer. Då stadsplan finnes blott för en mindre del av området, kan kostnadskalkylen för distributionsnätet ej bli exakt. Under förutsättning att bebyggelseintensiteten i stort sett blir den som framgår av dispositionsplanen för den ännu ej stadsplanelagda delen, kunna dock avvikelserna ej bli så stora, att de nämnvärt påverka projektets ekonomi i dess helhet. Vid beräkning av distributionsnätet liksom vid beräkning av inkomsterna enligt fastställd värmetaxa för värmeförsäljningen har man utgått från de blivande abonnenternas sannolika antal och storlek. Om antalet abonnenter blir mindre och varje enskild abonnent större, förbilligas distributionsnätet något, men sjunka inkomsterna för värmeförsäljningen även något. Om distributionen åter fördelas på ett större antal mindre abonnenter blir förhållandet omvänt.

Under ovan angivna förutsättningar beräknas anslagsbehovens storlek och fördelning i tiden bli som framgår av följande tabell:

År	Panncentr.	Distr.-nät	Underskott	Totalt
1954—1955	1.275.000	436.000	69.000	1.780.000
1955—1956	—	436.000	8.000	444.000
1956—1957	—	436.000	—	436.000
1957—1958	—	436.000	—	436.000
1958—1959	375.000	436.000	—	811.000
	1.650.000	2.180.000	77.000	3.907.000

Beräkning av driftkostnader och driftinkomster har skett efter samma grunder som tidigare för fjärrvärmeverket i styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige den 22 oktober 1953. Kalkylen är baserad på stokerkol som bränsle. Naturligtvis kommer dock tung olja i stället att användas, om denna blir billigare. Kalkylen har genomförts för tre olika kolpris. Då de fasta utgifterna i stort sett motsvaras av fasta inkomster, påverkas företagets ekonomi endast i mindre grad av bränslepriset. Kalkylen utvisar ett driftöverskott om 108.000 kr./år vid ett kolpris av 100 kr./ton. Vid ett kolpris av 80 kr./ton sjunker prisöverskottet till 68.000 kronor, men stiger till 149.000 kronor om kolpriset stiger till 120 kr./ton. Levnadskostnadsindex har antagits variera något vid olika kolpris. De olika kostnaderna och inkomsterna framgå av bifogade sammanställning i diagramform.

Vid beräknandet av kapitalkostnaderna har antagits en avskrivningstid av 50 år för värmecentralbyggnad, 20 år för pannutrustning och instrumentering samt 30 år för ledningsnät. I kapitalkostnaderna har även inkalkylerats viss förlust som beräknas uppkomma under första och andra driftsåret.

För genomförande av projektet tala i stort sett ungefär samma skäl som då det gäller fjärrvärmeprojektet. Fördelarna av samtidig alstring av elkraft och värme kunna dock ej ernås förrän vid anslutning till fjärrvärmenätet. Att från början ha en dylik anslutning förberedd medför dock stora fördelar och kostnadsbesparingar. Skulle mot all förmodan en dylik anslutning aldrig komma till stånd, är företaget likväl klart motiverat av ekonomiska och praktiska skäl. Delvis rening av rökgaserna från centralen har förutsetts och medtagits i kalkylen. Möjligheter ha även förutsetts till fullständigare rening av rökgaserna, om sådan i framtiden skulle anses motiverad.

För de byggnader som först uppföras erfordras värme redan senhösten 1954. Uppförandet av centralen bör därför påbörjas redan i vår. Anslag för erforderliga byggnader under bränsleåret 1954—55 erfordras därför omedelbart. Anslaget bör utgå av lånemedel.

I skrivelsen omförmälda diagram finnes för granskning tillgängligt å stadskansliet.

Styrelsen har efter moget övervägande funnit, att staden ej bör undandra sig att medverka till den mest rationella lösningen av uppvärmningsfrågan för detta nybyggnadsområde, och hemställer att stadsfullmäktige måtte besluta

att låta uppföra värmecentral med tillhörande distributionsledningar för området Östra Malmaberg,

att i tomträttskontrakten för detta område låta föreskriva skyldighet för tomträttshavare att taga sitt värmebehov från centralen och

att anvisa 1.780.000 kronor av lånemedel för utförande av panncentral och distributionsnät under åren 1954—55.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Det bebyggelseområde, varom nu är fråga, innehåller såsom angivits 3.000—3.500 lägenheter och kommer att bebos av cirka 10.000 personer, vilket motsvarar invånarantalet i en svensk småstad. Områdets omfattning medför, att det är av den största betydelse att värmeförsörjningen ordnas på ett tillfredsställande sätt redan från början. Av utredningen framgår att det av olika skäl icke är genomförbart att ordna med en större värmecentral i enskild regi. Under sådana förhållanden och då såsom en konsekvens av tidigare fattat beslut om fjärrvärme inom staden, anläggningen bör utföras så, att en anslutning till fjärrvärmeledningen framdeles vid behov kan ske, synes det motiverat att i stadens regi utbygges en värmecentral å området även om kostnaden härför är av en betydande storleksordning.

För år 1954 och 1955 har begärts ett anslag av 1.780.000 kronor av lånemedel. Häri ingår ett belopp av 69.000 kronor motsvarande beräknat underskott för de första åren. Det torde icke kunna anses principiellt riktigt eller ens genomförbart att bestrida ett

dylikt underskott av lånemedel. Detta bör påföras driftskostnaderna och anslag av lånemedel endast anvisas för anläggningskostnaden eller cirka 1.710.000 kronor.

Styrelsen föreslår att i tomträttskontrakten för området skall intagas en bestämmelse innebärande skyldighet för tomträttshavaren att taga sitt värmebehov från centralen. Vissa formella svårigheter föreligga att göra ett sådant förbehåll giltigt mot framtida innehavare av tomträtten. Det synes riktigare att i tomträttsavtalen införa en bestämmelse om förbud för tomträttshavare att anlägga egna värmecentraler inom området, eventuellt förknippad med en vitesbestämmelse.

Kammaren, som bortsett från vad nu anförts icke har något att erinra mot styrelsens framställning, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att å området Östra Malmaberg låta uppföra värmecentral med tillhörande distributionsledningar i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag,

att i tomträttskontrakten för området skall intagas en bestämmelse innebärande förbud för tomträttshavare att anlägga egna värmecentraler,

att för utförande av panncentral och distributionsnät under åren 1954—1955 anvisa ett anslag å 1.710.000 kronor av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Emot drätselkammarens förslag har reservation anförts av en ledamot av drätselkammaren, herr Strömberg, vilken med biträdande av förslaget i övrigt uttalat, att staden för leverans av värme från den föreslagna värmecentralen icke skall binda sig för exakt samma taxa, vilken gäller för fjärrvärmecentralen utan att en större möjlighet att justera taxan efter variationer i produktionsnaderna borde beredas.

Nr 106. Förslag till konstnärlig utsmyckning av stifts- och landsbibliotekets nybyggnad.

Byggnadskommittén för stifts- och landsbiblioteket har i skrivelse den 6 april 1954 anfört följande:

Byggnadskommittén för stifts- och landsbiblioteket har behandlat och för sin del godkänt ett av byggnadens arkitekt Sven Ahlbom uppgjort program för den konstnärliga utsmyckningen av byggnaden.

Programmets genomförande har beräknats draga en kostnad av 440.000 kronor. Summan kan vid första anblicken förefalla väl stor. Mycket talar dock till försvar för att staden tager på sig dessa kostnader, som, förefaller det kommittén, står i rimlig proportion till byggnadskostnaderna och byggnadens betydelse. Biblioteksbygg-

naden kommer att bli en av de viktigaste offentliga byggnaderna i staden och kommer för många generationer framåt att vara en samlingspunkt för kulturella intressen och strävanden. Denna ställning som en forskningens och folkbildningens högborg för staden och länet talar i särskilt hög grad för att biblioteket får en påkostad och värdig konstnärlig utsmyckning, som betonar och understryker karaktären av kulturinstitution. Konstverken kommer till skillnad från vad som i många offentliga byggnader är fallet, att vara lätt tillgängliga för en stor allmänhet och själva biblioteksmiljön såsom sådan torde göra de besökande särskilt mottagliga för konst. Från dessa utgångspunkter sett finner kommittén de beräknade kostnaderna icke vara på något sätt tilltagna i överkant, särskilt som de lämpligen kan fördelas på ett flertal år såsom programmet närmare utvisar.

Vid behandlingen av arkitektens program har kommittén funnit, att vissa kostnader bör hänföras till själva byggnadskostnaderna, antingen därför att de representerar en viss normal utsmyckning eller därför att arbetena mera direkt hänför sig till byggnadsarbetena och planeringen kring byggnaden. Så är fallet beträffande programpunkterna 5 (relieftegel), 6 (stenrelief), 7 (flaggstänger med emblem), 8 (dricksfontän), 11 (intarsia på dörrar), 12 (brunnsanordning med skulptur) och 13 (ordnande av plan framför södra fasaden). Dessa arbeten beräknas kosta 125.000 kronor.

Fråga har väckts att inom biblioteksbyggnaden hugfästa minnet av framlidne redaktören Anders Pers och hans insatser för byggnadens tillkomst och för biblioteksformen stifts- och landsbibliotek. Tanken har kommitténs helhjärtade stöd. En lämplig form vore att placera en porträttmedaljong med kompletterande inskription i huvudentrén. Kostnaden skulle röra sig om 5.000 kronor och bör hänföras till byggnadskostnaderna.

Sammanfattningsvis skulle enligt ovan till byggnadskostnaderna hänföras 130.000 kronor. Kommittén hemställer om stadsfullmäktiges bemyndigande att med nämnda belopp få överskrida de byggnadskostnader för vilka anslag tidigare lämnats (stfm 25/6—53).

Av programmet återstår punkterna 1 (muralmålning i utlåningshallen), 2 (utvändig glasmosaik mot Vasagatan), 3 (väggmålning i barnavdelningen), 4 (dekoration av sagorum), 9 (väggmålningar i läsesalen för vuxna), 10 (skulptur framför huvudentrén) och 14 (stafflikonst) med en beräknad sammanlagd kostnad av 315.000 kronor. I fråga om punkterna 1 och 9 avser kommittén att utlysa en allmän tävling. Eftersom det gäller utsmyckningen av en betydelsefull kulturinstitution synes det kommittén vara i överensstämmelse med syftet med stadens kulturfond att dessa kostnader eller huvuddelen därav får täckas av fondens avkastning. Emellertid anser sig kommittén icke ha möjligheter att gå närmare in på frågan om täckningen av kostnaderna eller om fördelningen på flera år.

På grund härav hemställer kommittén att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip godkänna föreliggande program för konstnärlig utsmyckning av stifts- och landsbibliotekets nybyggnad,

att bemyndiga byggnadskommittén att överskrida beviljat byggnadsanslag för genomförande av ovan särskilt angivna delar av programmet samt

att anvisa i övrigt erforderliga anslag.

Mot kommitténs beslut har ledamöterna herrar Theofil Öberg och H. E. Wahlberg anfört reservation och framhållit, att de av estetiska skäl icke anser sig kunna förorda att den under punkt 2 i programmet angivna utvändiga glasmosaiken mot Vasagatan kommer till utförande.

Kulturnämnden har i skrivelse den 8 april 1954 anfört följande:

Rent allmänt måste nämnden framhålla att kulturfondens disponibla avkastning genom redan fattade beslut blivit för åtskilliga år framåt disponerad i en utsträckning som gör, att en viss återhållsamhet nu måste iakttagas. Nämnden vill i detta sammanhang erinra om att kulturfondens disponibla avkastning den 31/12 1953 uppgick till c:a 286.000 kronor. Genom beslut av stadsfullmäktige vid skilda tillfällen har bland annat beslutats, att för stadsmonografien skall under ett antal år framåt årligen disponeras 40.000 kronor och att för stadshusets uppförande under ett vart av åren 1954—1958 skall disponeras 50.000 kronor varjämte resterande del av anslaget för stadshuset, 400.000 kronor, senare skall bliva föremål för täckningsbeslut. Utöver dessa årliga större anslag kommer årliga anslag för stipendier, inköp av konstverk, folkrörelsernas arkiv, utsmyckning av skolor, oförutsedda behov och förvaltningskostnader. Nämnden får härutinnan hänvisa till sin skrivelse av den 9 oktober 1953, intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlingar, ser. A nr 213/1953.

Vid granskning av förslaget till konstnärlig utsmyckning av biblioteket har nämnden vidare funnit det vara synnerligen svårt att i vissa avseenden redan nu bedöma lämpligheten och värdet av den konstnärliga utsmyckningen. Härför fordras utan tvekan att man först avvaktar byggnadens färdigställande och dess användning för avsett ändamål. Vissa av de föreslagna åtgärderna äro emellertid sådana att man redan nu kan taga ställning till frågan om deras utförande. Så är förhållandet med glasmosaiken utvändigt mot Vasagatan för en beräknad kostnad av 40.000 kronor, den dekorativa målningen på fondväggen i barnbibliotekets läsesal för en beräknad kostnad av 20.000 kronor, utsmyckningen av sagorummet för en beräknad kostnad av 15.000 kronor, friskulpturen framför huvudentrén för en beräknad kostnad av 30.000 kronor samt stafflikonst för utsmyckning av interiörerna. I sistnämnda avseende har i förslaget upptagits en kostnad av 50.000 kronor. Kulturnämnden anser emellertid att för ändamålet för närvarande ett anslag om 25.000 kronor kan anses vara tillfyllest. Sammanlagt skulle detta uppgå till ett belopp av 130.000 kronor.

Vad beträffar frågan om muralmålningen på fondväggen i utlåningshallen för vuxna samt väggmålningarna i läsesalen för vuxna torde dessa förslag bäst kunna bedömas sedan byggnaden blivit färdig och tagen i bruk för sitt ändamål. Kulturnämnden förordar därför att med avgörandet av dessa frågor tillsvidare får anstå.

Med åberopande härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att för konstnärlig utsmyckning av stifts- och landsbiblioteksbyggnaden i enlighet med kulturnämndens här ovan refererade förslag anslå ett belopp om 130.000 kronor att täckas av kulturnämndens disponibla avkastning med 50.000 kronor under år 1954 och med 40.000 kronor under ett vart av åren 1955 och 1956.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1954 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren vill först rent principiellt skänka sin anslutning till tanken att medel från kulturfonden anvisas för biblioteksbyggnadens konstnärliga utsmyckning. Byggnadens monumentala karaktär, dess inplacering i stadsbilden och dess egenskap att inrymma en kulturvårdande institution av genomgripande betydelse för såväl staden som hela länet medför, att en särskild omsorg bör nedläggas på nu ifrågavarande detalj av byggnadens utformning och detta i ännu högre grad än om det gällt andra offentliga byggnader. Å andra sidan måste utsmyckningens omfattning och karaktär även avvägas emot kulturfondens ekonomiska ställning och, såsom kulturnämnden framhållit, mot bakgrunden av de betydande ekonomiska engagemang vilka för åtskilliga år framåt belasta fonden. Under alla förhållanden finner drätselkammaren välbetänkt, att man såsom kulturnämnden föreslagit uppskjuter bedömandet av vissa punkter i utsmyckningsprogrammet i avvaktan å byggnadens färdigställande och dess användande för avsett ändamål. Drätselkammaren ansluter sig i dessa avseenden helt till kulturnämndens förslag.

Frågan om täckande av kostnaden för den del av utsmyckningen som ingår i själva byggnadsprogrammet torde böra upptagas i sammanhang med den slutliga täckningen av byggnadskostnaderna.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla kulturnämndens förslag.

Nr 107. Tillstånd för Konsum genom restaurangchefen Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 3 mars 1954 har poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Konsumtionsföreningens Västerås med omnejd u. p. a. genom restaurangchefen Åke Sörman ingiven ansökan att under tre år från den 1 oktober 1954 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Smedjegatan 16—Vasagatan 19 här i staden.

Centralpolisen har i yttrande den 3 mars 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 16 mars 1954 under framhållande av att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synes erforderliga för tillståndets utövande, hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i häröver den 14 april 1954 avgivet yttrande med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 108. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 14 april 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 25 mars 1954 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med ett av drätselkammaren framlagt förslag att låta genom en särskild kommitté verkställa utredning om ungdomsvårdsfrågorna i staden samt att uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till ledamöter uti kommittén.

På grund av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet tillsätta en kommitté, bestående av fem personer samt

att till ledamöter i kommittén utse tjänstemannen Gösta Sjöberg, parkföreståndaren Adolv Andersson, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson, överläraren Gösta Brismar och ingenjören Christer Zanders med herr Sjöberg såsom sammankallande.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 109. Borgen å byggnadskreditiv för vissa bostadsföretag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 maj 1954 anfört följande:

Genom beslut den 26 februari 1953 ha stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att för olika kooperativa byggnadsföretag teckna borgen å byggnadskreditiv intill ett sammanlagt belopp av 18.000.000 kronor, motsvarande högst 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen för varje byggnadsföretag preliminärt godkända anskaffningskostnaden, mot den säkerhet i inteckningar, som kunde finnas betryggande, och under villkor att stadens borgensåtagande för varje byggnadsföretag finge gälla längst till den 1 juli 1955 samt att respektive byggnadsföretag anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

På grund av stadsfullmäktiges nämnda bemyndigande har drätselkammaren tecknat borgen för olika kooperativa byggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av kronor 8.127.950: —.

Drätselkammaren hemställde på sin tid hos Kungl. Maj:t om medgivande att teckna borgen på angivna villkor intill 18.000.000 kronor. Enär från och med den 1 juli 1953 nya bestämmelser om kommuns rätt att upptaga lån och ikläda sig borgen trätt i kraft, har framställningen till Konungen icke föranlett någon åtgärd.

Enligt de nya bestämmelserna (S. F. S. nr 437/1953) äger kommun utan att Kungl. Maj:ts fastställelse å beslut därom erfordras, bland annat beträffande bostadsbyggnadsföretag, som genom beslut av bostadsstyrelsen eller av länsbostadsnämnd godkänts för statlig belåning, åtaga sig borgensansvar gentemot bank eller annan kreditinrättning 1) för byggnadskreditiv eller däremot svarande lån under byggnadstiden till belopp högst motsvarande den beräknade summan av primär- och sekundärlån samt statslån, under förutsättning att ansvarigheten i varje särskilt fall icke må gälla längre än till den tidpunkt, då statslån utlämnas, samt att såsom säkerhet för kreditiv eller lån överlämnas inteckningar i förmånsrättsläge högst intill övre gränsen för preliminärt beviljade statslån, dock att beträffande byggnadskreditiv eller däremot svarande lån till helkommunalt företag, för vars tertiärlån och tilläggslån kommun iklätt sig borgen såsom för egen skuld, sådan säkerhet icke behöver ställas för den del av kreditivet eller lånet, som motsvaras av preliminärt beviljade statslån, samt 2) för sekundärlån, som utgår i enlighet med vad som föreskrivits i beslut om tertiärlån, under förutsättning att mot lånet svarande inteckningssäkerhet ställes.

Utöver den tidsbegränsning för borgensåtagande, som angives i författningen — till dess det statliga lånet utanordnats — har såsom framgår av det föregående för stadsfullmäktiges borgensbemyndigande av den 26 februari 1953 uppställts ytterligare en tidsmässigt fixerad gräns nämligen den 1 juli 1955. Det har emellertid av praktiska skäl visat sig olämpligt med sistnämnda begränsning, och Västerås stad lär, enligt vad drätselkammaren inhämtat, vara den enda stad, som för borgen av ifrågavarande art uppställt ett dylikt villkor. Stadsfullmäktige torde därför böra ändra sitt den 26 februari 1953 lämnade bemyndigande att teckna borgen, därhän,

att stadens borgensåtagande utan annan begränsning ifråga om tiden får gälla till den tidpunkt, då statslån i varje särskilt fall utlämnas.

Med hänsyn till den byggnadsverksamhet, som är att förvänta inom staden, bör i detta sammanhang drätselkammaren erhålla bemyndigande att intill ett belopp av ytterligare 12.000.000 kronor teckna borgen för byggnadskreditiv för olika kooperativa byggnadsföretag på sedvanliga villkor.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att ifråga om det av stadsfullmäktige den 26 februari 1953 lämnade bemyndigandet för drätselkammaren att teckna borgen å byggnadskreditiv för kooperativa byggnadsföretag vidtaga den ändringen, att de av drätselkammaren på grund av nämnda bemyndigande tecknade borgensförbindelserna skola utan annan begränsning ifråga om tiden för förbindelsernas giltighet gälla intill dess statslån utlämnats samt på förut stadgade villkor i övrigt ävensom

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för kooperativa byggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av ytterligare 12.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända produktionskostnaden mot den säkerhet i inteckningar staden kan finna betryggande samt de villkor i övrigt, som angivas i KK nr 437/1953.

Nr 110. Utökad borgen för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 maj 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha genom beslut den 28 januari 1954 bemyndigat kammaren att för år 1954 teckna borgen för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 20.000 kronor.

Det har visat sig att framför allt under årets första månader, då de största utbetalningarna för tjänstemännen gärna vilja hopa sig, överdrag måste ske å checkräkningskrediten i sådan omfattning, att den nuvarande borgen icke täcker de belopp, med vilka banken ligga ute. En utjämning sker så småningom under de sista månaderna av året och vid årets slut skola bankens utbetalningar ha täckts av de samlade löneavdragen för året. Från bankens sida har emellertid begärts att staden skulle utöka sin borgen till ett belopp av 35.000 kronor så att banken under hela tiden har fullgod säkerhet för överdragen.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att utöka stadens borgensåtagande för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings check-

räkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 35.000 kronor.

Nr 111. Bytesavtal med Västerås Bostadsrättsförening Krutkällaren.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till avtal angående markbyte med Västerås Bostadsrättsförening Krutkällaren beträffande mark ingående i kvarteret Loviseberg.

Föreningen överlåter till staden med full äganderätt utan ersättning de delar, i areal innehållande cirka 194 kvm. av stadsägorna nr 1766, 1768, 1769, 1773, 1774, 1775 och 1776 i Västerås, vilka delar enligt fastställd stadsplan skall ingå i gator och vilka delar, sedan tomten nr 1 i kvarteret Loviseberg rättsligen bildats, utgöra restdelarna av nämnda stadsägor.

Staden överlåter till föreningen med full äganderätt dels den del om 112,4 kvm. av stadsägan nr 1788 i Västerås samt dels den del om 1.328,0 kvm. av område litt. abb i Västerås, vilka delar enligt fastställd tomtindelning skola ingå i tomten nr 1 i kvarteret Loviseberg för en överenskommen köpeskilling av 50.000 kronor, som kontant erlägges vid avtalets underskrivande.

Föreningen förbinder sig att snarast låta rättsligt bilda tomten nr 1 i kvarteret Loviseberg.

Genom avtalet annuleras ett tidigare mellan staden och föreningen den 11 november 1950 träffat avtal om överlåtelse till staden av cirka 10 kvm. av stadsägan nr 1776 i Västerås.

Föreningen skall till staden, innan byggnadslov beviljas, inbetala 125.300 kronor utgörande på tomten nr 1 i kvarteret Loviseberg belöpande gatumarksersättning (28.500) och bidrag till anläggning av gata (96.800 kronor).

Föreningen skall vidare erlägga anslutningsavgifter för ledningar enligt gällande bestämmelser.

Tomten skall bebyggas med tre bostadshus om respektive 10, 11 och 12 våningar, ett bostadshus om 3 våningar, ett affärshus samt en garagebyggnad. Våningsytan har beräknats till 12.636 kvm. Butikslokalerna innehåller en yta av 300 kvm. I garagebyggnaden skulle inredas 50 garage.

Då bytesavtalet möjliggör genomförande av stadsplan och tomtindelning samt bytesvillkoren kunna anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med Västerås Bostadsrättsförening Krutkällaren på i huvudsak ovan angivna villkor träffa avtal om markbyte inom kvarteret Loviseberg ävensom vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 112. Angående byte av tomten Skalbaggen nr 4 mot stadsägan nr 3178.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 maj 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige nedan angivna förslag till bytesavtal mellan staden och byggmästaren Nils Ludvigsson.

Staden överlåter till Ludvigsson med fullåganderätt tomten nr 4 i kvarteret Skalbaggen med en areal av 874,5 kvm.

Ludvigsson överlåter likaledes med full äganderätt till staden stadsägan nr 3178 med en areal av 1.466 kvm.

Tomten respektive stadsägan upplåtes i befintligt skick. Någon kontant mellanskillnad skall icke utgå. Dock skall Ludvigsson erlägga gatumarksersättning med 312 kronor. Ludvigsson skall vidare såsom gatukostnadsbidrag erlägga ett belopp av 2.600 kronor samt erlägga avgift för anslutning av stadens ledningar till tomten Skalbaggen nr 4 enligt gällande bestämmelser.

Tillträde skall ske å ömse sidor så snart stadsfullmäktige godkänt avtalet.

Då staden har intresse av markbytets genomförande samt bytesvillkoren äro skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor träffa avtal med byggmästaren Nils Ludvigsson om bortbytande av tomten nr 4 i kvarteret Skalbaggen mot stadsägan nr 3178 ävensom vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 113. Angående ändring av reglementet för drätselkammaren samt stadsfullmäktiges arbetsordning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga *dels* förslag till reglemente för drätselkammaren *dels* förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås, *dels ock* förslag till reglemente för Västerås stadsfullmäktiges beredningsutskott samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse av förslag till reglemente för drätselkammaren.

Drätselkammarens skrivelse jämte därvid fogade förslag till reglementen för drätselkammaren och beredningsutskottet samt arbetsordning för stadsfullmäktige återfinnas intagna i stadsfullmäktiges handlingar nr 16 ser. B för innevarande år.

Beredningsutskottet har efter företagen granskning med instämmande i vad drätselkammaren i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 114. Riktlinjer för verksamhet avseende premiering av arbetstagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 maj 1954 anfört följande:

Inom en av de samarbetsnämnder, som finnas för stadens förvaltningar, har väckts frågan om premiering i någon form av arbetstagare i syfte att stimulera till uppfinnande av förbättringar och förenklingar medförande arbetsbesparing.

Drätselkammaren har låtit närmare utreda denna fråga i samråd med representanter för samtliga samarbetsnämnder och respektive arbetschefer. Kammaren har härunder kommit till den uppfattningen att denna fråga måste anses vara betydelsefull med hänsyn till att en dylik premiering kan vara ägnad att stimulera arbetsintresset inom stadens olika arbetsfält och att bidraga till en rationalisering av arbetsmetoderna.

De förda överläggningarna har resulterat till ett förslag till organisation av ifrågavarande verksamhet av i huvudsak följande innebörd:

1. Verksamheten skall gälla alla hos staden anställda.
2. Verksamheten handhaves av en kommitté, bestående av sju ledamöter, nämligen tre representanter för staden, bestående av en ledamot av drätselkammaren samt två förvaltningschefer, samtliga utsedda av drätselkammaren;
   två representanter för de kollektivavtalsanställda, utsedda av Kommunalarbetareförbundets Samorganisation;
   en representant för arbetsledarna, utsedd av Arbetsledarförbundets härvarande lokalavdelning;
   en representant för övriga tjänstemän utsedd av Kommunaltjänstemannaförbundets härvarande lokalavdelning.
   Den av drätselkammaren utsedde ledamoten av kammaren är kommitténs ordförande. Kommittén utser inom eller utom sig sekreterare.
3. Kommittén har befogenhet att utdela belöningar med belopp från 50 t. o. m. 500 kronor och att utanordna prissumman. Högre belopp dock högst 1.500 kronor bestämmes av drätselkammaren på förslag av kommittén.
4. Kommittén, som skall sammanträda minst fyra gånger om året, skall utarbeta närmare regler för verksamhetens bedrivande samt fastställa formulär för avlämnande av förslag.
5. För uppsamling av förslag, som kunna lämnas öppet eller anonymt, skall på ett flertal platser uppsättas idélådor, där regler och formulär tillhandahålles och meddelande om verksamheten uppsättes.
6. Genom sekreterarens försorg hopsamlas en gång i månaden inkomna förslag, vilka av honom öppnas och diarieföras i närvaro av en därtill utsedd ledamot i kommittén. Härefter utsändas förslagen på remiss med särskilt frågeformulär och bestämd remisstid till berörda verks- eller avdelningschefer.
7. Sedan remissvaren inkommit behandlas förslagen av kommittén, varvid förslagen protokollföras i tre grupper, belönade, ej belönade och bordlagda.
   Belöning överlämnas av kommitténs ordförande.
8. Kommitténs beslut om belöningar delgives vederbörande förvaltning, drätselkammaren och samtliga samarbetsnämnder.
9. Kommittén avlämnar varje år till drätselkammaren en redogörelse över verksamheten under föregående år.

De sålunda föreslagna riktlinjerna för premieringsverksamheten böra fastställas av stadsfullmäktige.

För bestridande av kostnaderna för verksamheten intill detta års slut beräknas ett anslag å 2.000 kronor vara erforderligt.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att godkänna här ovan föreslagna riktlinjer för verksamhet avseende premiering av arbestagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte samt

att för verksamheten under innevarande år anvisa ett anslag å 2.000 kronor att täckas av i 1954 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 115. Arvode till ordföranden i uttagningsnämnden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1954 anfört följande:

I december månad 1953 har trätt i kraft en ny författning angående uttagning under fredstid av vissa förnödenheter för krigsmaktens behov (militär uttagningsförordning).

Enligt förordningen skall inom varje kommun finnas en uttagningsnämnd med uppgift att tillvarataga näringslivets intressen ifråga om uttagning för krigsmaktens behov av traktorer och hästar. Uttagningsnämnden utses av kommunens fullmäktige.

Enligt övergångsbestämmelserna får tills vidare och intill årets slut den nu utsedda hästuttagningsnämnden fungera såsom uttagningsnämnd.

De centrala bil- och hästuttagningsmyndigheterna ha utfärdat närmare föreskrifter beträffande uttagningsnämndernas verksamhet.

Av föreskrifterna framgå, att redan i fredstid åtskilliga åtgärder måste vidtagas. De administrativa uppgifter, som åvila nämnden, måste i huvudsak ombesörjas av ett verkställande organ, närmast nämndens ordförande.

Under angivna förhållanden synes skäligt att ett arvode härför utgår till nämndens ordförande. Arvodet föreslås skola utgöra 400 kronor per år. I likhet med andra arvoden till kommunala förtroendemän skall beslut härom fattas av stadsfullmäktige. Detta brukar ske varje år i samband med budgetens fastställande. För år 1954 bör emellertid, då anslag för ändamålet icke finnes upptaget i innevarande års stat, särskilt beslut om arvode till ordföranden i uttagningsnämnden fattas.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för år 1954 arvodet till ordföranden i uttagningsnämnden skall utgå med 400 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 116. Motion angående tillsättande av speciell hamnvakt för bevakning av småbåtshamnarna.

Stadsfullmäktige remitterade vid sammanträde den 29 oktober 1953 till hamnstyrelsen och drätselkammaren följande av fullmäktigeledamoten herr Börje Lundh ingivna motion.

Genom obehöriga personers vållande förorsakades för en tid sedan en motorbåtsägare i staden en kännbar förlust därigenom att hans båt, som låg förtöjd i småbåtshamnen, förstördes av eld. För många av småbåtsägarna kom inte denna händelse som någon överraskning, utan de personer, som äga kännedom om missförhållandena i småbåtshamnen ha länge varit införstådda med, att någon sådan händelse nödvändigtvis måste komma att inträffa.

Förhållandena ha blivit sådana, att småbåtsägarna och andra personer, som ha legitima ärenden till hamnens mera undanskymda delar icke kunna besöka dessa platser annat än vid fullt dagsljus, emedan risk eljest föreligger för trakasserier och våldshandlingar från element av lösdrivarkaraktär, som då och då hålla till där.

En motorbåtsägare skulle en fredagskväll ställa iordning sin båt och föra ombord proviant, så att han omedelbart efter arbetets slut på lördagsmiddagen tillsammans med sin familj skulle kunna fara ut till sin sommarstuga på en av öarna i Västerås-fjärden. Efter att ha utsatts för glåpord och hotats med våld av fyra berusade, delvis oklädda män, som höllo till bland båtarna, fick han ge upp sitt försök att komma fram till sin båt.

Många båtägare ha vid upprepade tillfällen gjort enskilda polismän uppmärksamma på de uppenbara missförhållandena i hamnen. Enligt uppgift ha också formella anmälningar till stadens polismyndighet gjorts. Några praktiska åtgärder från polismyndighetens sida att stävja missförhållandena ha dock av allt att döma icke stått till buds.

Givetvis se båtägarna med oro på myndigheternas svårigheter att komma dem till hjälp i en situation, som de själva icke förmå bemästra. Många av båtägarna äro arbetare och löntagare för vilka båten representerar ett mycket stort värde. Man får förstå deras ängslan för de förluster, som kunna åsamkas dem genom nidingars härjningar på tider då båten ligger obevakad.

I anledning av vad ovan anförts hemställer undertecknad, att Hamnstyrelsen utreder möjligheterna att tillsätta en speciell hamnvakt med polismans befogenheter för området ifråga under sommarhalvåret. Eventuellt skulle denna syssla kunna finansieras med en mindre höjning av båtplatsavgifterna.

Västerås den 29 oktober 1953.

BÖRJE LUNDH.

Hamnstyrelsen har genom yttrande den 2 april 1954 anfört följande:

Enligt vad närmare framgår av hamnkaptenens bifogade yttrande av den 13 februari 1954 skulle enligt kostnadsuppgift från AB Svensk Nattvakt bevakning i Lillåhamnen och Svartåhamnen med en man kosta 10.525 kronor per säsong. Bevakning med en man i Lillåhamnen och en man i Svartåhamnen skulle kosta 21.050 kronor per säsong. Hamnstyrelsen delar de synpunkter hamnkaptenen anfört. Det kan icke anses vara en stadens angelägenhet att bekosta bevakning av båtarna. Emellertid

skulle hamnstyrelsen kunna tänka sig arrangemanget att för båtägarnas räkning avtala med AB Svensk Nattvakt om bevakning och att sköta mellanhavandet med bolaget. En förutsättning vore dock att hamnkontoret finge vid uppbörden av båtplatsavgifter uttaga särskild ersättning för varje båtplats, som svarade mot kostnaderna för bevakningen. Såsom framgår av bifogade yttrande av den 26 mars 1954 från båtklubbarna i staden finns det emellertid inte något intresse för en bevakning, som skulle betalas av båtägarna själva. Under sådana omständigheter måste, såsom hamnstyrelsen ser det, hela frågan förfalla. Det återstår att hos polisen anhålla om tätare och effektivare bevakningsturer i småbåtshamnarna, vilket hamnstyrelsen kommer att gå i författning om.

Hamnkaptenens och båtklubbarnas yttranden äro så lydande:

Under årens lopp har klagomål upprepade gånger inkommit till hamnkontoret, dels att pojkar fiskat vid båtplatserna och att de gått ombord i båtarna och gjort ofog samt smutsat ner, dels att ljusskygga individer höll till i båtarna under nätterna och att även en del stölder begåtts.

För att i möjligaste mån skydda båtägarna mot skadegörelse på båtarna har belysningen vid småbåtshamnarna förbättrats, förslag om förbud mot fiske vid båtplatserna har förelagts länsstyrelsen och ett förslag från båtägarna att de bryggor som kunde avstängas skulle förses med grindar har remitterats till Drätselkammaren.

Båda förslagen avslogos. Beträffande de nybyggda bryggorna vid östra piren har hamnstyrelsen medgivit att båtägarna själva får uppsätta grindar vid utgångsbryggorna, vilket dock ännu ej blivit gjort.

Småbåtshamnarna äro förlagda till två skilda områden inom hamnen: ett område med 297 båtplatser i den så kallade Lillåhamnen och bryggorna vid östra piren och ett område med 570 båtplatser i Svartåns mynning, hamnbassängen och i bassängen nedanför järnvägsverkstäderna, den så kallade tippviken. Båtplatserna ägas av drätselkammaren, men hamnstyrelsen har hand om tillsynen och uthyrningen av platserna. I hamnstyrelsens åliggande ingår att tillse att båtplatserna äro i gott stånd, men ansvaret för båtarna och deras förtöjning åvilar helt båtägarna.

Området som skall bevakas sträcker sig från Lillåhamnen i öster till den nya slipen i väster, en sträcka av c:a 3 km. En effektiv bevakning torde erfordra att varje område bevakas av en man alltså en vakt för Lillåområdet och en för Svartåområdet.

Bevakningen bör anordnas under den tid båtarna äro sjösatta, alltså fr. o. m. maj t. o. m. oktober månad och per dygn från kl. 18.00 till kl. 07.00 påföljande morgon.

Alternativt har uppgjorts 2 förslag: Alt. I: En vakt för båda områdena. Alt. II: En vakt för vardera området.

Den föreslagna bevakningen kommer enligt AB Svensk Nattvakt att kosta:

för alt. I Kr. 10.525: —

för alt. II Kr. 21.050: — per säsong.

Effektiviteten av bevakningen blir dock ej fullt tillförlitlig, i all synnerhet ej enligt alt. I. En obehörig person kan under vaktmannens bortvaro lätt krypa ned i ruffen eller under kapellet i en båt och vistas där en längre eller kortare tid samt lämna båten igen då vaktmannen går sin rond på annat håll.

Något förbud för allmänheten att vistas på eller i närheten av båtbryggorna finnes ej och torde enligt Drätselkammarens uttalande knappast kunna fastställas, då området är allmän plats och ej torde kunna disponeras enbart för båtägarna. Följakt-

ligen kan den som har lust även under dagen gå ombord i en båt och åstadkomma skadegörelse.

Staden kan givetvis ej taga ansvaret för småbåtarna, lika lite som den tar något ansvar för parkerade bilar inom stadens område. Visserligen betalar varje båtägare en fastställd avgift för att erhålla en viss bestämd plats, men de inkomster som staden får härigenom motsvaras på intet sätt av utgifterna för båthamnarnas underhåll, vilket framgår av bifogade tablå.

Enda möjligheten torde vara att båtägarna själva svarar för merkostnaden, vilken belöper sig till kr. 12: 15 enligt alt. I och kr. 24: 30 enligt alt. II, allt per uthyrd båtplats och år. Om ett dylikt förfaringssätt genomföres och bevakningsersättningen skall erläggas i samband med båtplatsavgiften, måste dock klargöras att staden ej ikläder sig något ansvar för bevakningen och alltså ej kan krävas på ersättning för eventuell skadegörelse av båtar eller inventarier.

Den allmänna ordningen i områdena kring båtplatserna bör ingå i polisens uppgifter och en framställning bör göras till polischefen om viss avpatrullering av respektive områden, speciellt på kvällarna.

Båthamnen vid Hyttan har 70 st. båtplatser, men då denna disponeras av Byggnads AB Mimer har den ej medtagits i utredningen.

Västerås den 13 febr. 1954.

C. F. CARLSSON
Hamnkapten.

Undertecknade föreningar representerande c:a 900 småbåtsägare, som beretts tillfälle taga del av en av ing. Börje Lundh till stadsfullmäktige ingiven motion angående ordningen vid stadens småbåtshamnar samt förslag till yttrande från Eder i samma sak, får härmed tacka för delgivandet samt avlämna följande yttrande, vilket vi anhålla få bifogat Edert yttrande till stadsfullmäktige:

I ing. Börje Lundhs motion påtalas dels de olidliga förhållanden som uppstått genom att element av lösdrivarkaraktär under sommarhalvåret har sitt tillhåll vid hamnen och speciellt då vid området väster om Svartån och dels de förluster som småbåtsägare kan göra genom att obehöriga stjäla och ställa till skadegörelse i båtarna.

Vi vill livligt understryka det behjärtansvärda i att något göres för att råda bot mot dessa förhållanden. Vad beträffar i hamnstyrelsens yttrande föreslagen vakthållning vill vi framhålla att en sådan skulle ha en mycket stor uppgift att fylla ur allmän ordningssynpunkt. Endast indirekt — i den mån nämnda lösa element försvinner från hamnområdet — skulle däremot vakten ha någon betydelse för båtarnas och båtinventariernas säkerhet eftersom den som vill stjäla eller göra ofog med största lätthet kan undvika en sådan vakt och eventuellt också mitt för dennes ögon beträda båtarna, då man ju inte kan förutsätta att en hamnvakt känner alla båtägare. Dessutom är möjligheterna till stöld och skadegörelse stora även under dagen, då småbåtarna som regel ligger obevakade. I varje fall är risken då större än mellan kl. 18 och 21, under vilken tid båtägarna själva i stor utsträckning utövar tillsyn.

Såväl vid klubbarnas interna behandling av denna fråga som vid ett gemensamt sammanträde har det också visat sig att ingen är villig att på sätt som föreslagits betala en hamnvakt genom förhöjda båtplatsavgifter. Detta i synnerhet som ett försäkringsskydd för stöld och skadegörelse ställer sig billigare. Om som ovan sagts en hamnvakts uppgift främst blir att upprätthålla ordning och trevnad i hamnområdet

— som ju är allmän plats — synes det också omotiverat att denna vakthållning skall bekostas av båtägarna.

Båtklubbarna har också delgivits en tablå utvisande stadens utgifter för och inkomster på småbåtshamnarna under de senaste åren. För 1953 belöpte sig enligt tablån driftutgifterna till kr. 45.406: 15 medan inkomsterna (båtplatsavgifter) stannade vid kr. 14.458: —.

Då den förstnämnda summan syntes båtklubbarnas representanter oväntat hög har vi undersökt hur kostnaderna fördelat sig. Därvid har framkommit att direkta kostnader för underhåll under 1953 varit: Bryggor och pontoner kr. 3.644: —, isväckning kr. 1.833: 76, kostnader för trycksaker och annonser har varit kr. 306: 49. Summan av dessa direkta utgifter för småbåtshamnarna blir kr. 5.784: 25. Övriga i totalsumman ingående poster är andel av kostnad för hamnens och byggnadskontorets förvaltning, utredningskostnader samt interna bokföringsposter (hyra för pontoner och ränta på fasta tillgångar).

Utan att bestrida riktigheten i att i driftskostnaderna inräknas såväl ränte- som förvaltnings- och utredningskostnader anser vi att det ur överskådlighetssynpunkt inte skadar att det på detta sätt påvisas hur kostnaderna fördelar sig.

Vi vill samtidigt som frågan om säkerheten för småbåtarna är uppe passa på tillfället att framhålla vikten av att just denna detalj beaktas vid planerandet och utformandet av den nya småbåtshamn som hör till det planerade fritidsområdet vid Mälaren. Det är av stor vikt att småbåtsplatserna planeras så att de lätt kan stängas av utan att allmänheten utestänges från omkringliggande områden.

Undertecknade klubbar förordar alltså varmt den i motionen föreslagna skärpta bevakningen av stadens hamnområden under sommarhalvåret — även på dagarna — samtidigt som vi bestämt avråder ifrån att enligt hamnstyrelsens förslag slå ut kostnaden för denna bevakning på båtplatsavgifterna. Vi lämnar öppet huruvida den skärpta vakthållningen skall åstadkommas genom särskild hamnvakt eller genom tätare avpatrullering av ordningspolis. Enligt uppgift avpatrulleras området väster om Svartån endast av radiobil, vilket icke torde vara tillräckligt för att få bukt med i motionen nämnda missförhållanden. Samtidigt föreslår vi att möjligheten att avstänga själva båtplatserna för obehöriga beaktas vid planerandet av nya småbåtshamnar.

Västerås den 26 mars 1954.

VÄSTERÅS MOTORBÅTSKLUBB
Bror Tedbrant

BÅTKLUBBEN VEGA
Tage Spännare

VÄSTERÅS SEGELSÄLLSKAP
Gunnar Qvist

SEGELSÄLLSKAPET AROS
Herbert Lysell

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att härmed anse motionen besvarad och att motionen icke skall föranleda någon ytterligare åtgärd.

Drätselkammaren har i häröver den 6 maj 1954 avgivet yttrande med åberopande av vad hamnstyrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag.

Nr 117. Motion angående hjorthägn och djurpark.

Stadsfullmäktige remitterade vid sammanträde den 25 oktober 1951 till parkstyrelsen och drätselkammaren följande motion:

Som bekant har Västerås stad och Asea å Asea tillhörig del av Björnön ett hägn för hjortar, varest nu finnas 4 kronhjortar och 7 dovhjortar. Av dessa tillhöra kronhjortarna och 3 dovhjortar staden. Med hänsyn till förbudet att med motorfordon trafikera Björnöbron är det bara en liten del av stadens befolkning, som får tillfälle att se dessa vackra och intressanta djur. Särskilt för barn och gamla är det svårigheter att färdas ut till hjorthägnet och med hänsyn till det stora intresse allmänheten visat för de djur staden anskaffat till Djäkneberget råder det ingen tvekan om att en inflyttning av stadens hjortar till lämplig plats i eller invid staden skulle vara både lärorikt och till stor trevnad för den djurintresserade allmänheten.

Då dessutom det nu befintliga hägnet är för litet för att djuren riktigt skola kunna trivas och det vidare är olämpligt att ha två olika slag av hjortar i samma hägn få vi hemställa, att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt parkstyrelsen att i samråd med stadsplanearkitekten och fastighetskontoret inkomma med utredning om lämplig plats för ett hjorthägn i eller invid staden ävensom beträffande kostnaderna för ordnande av ett dylikt område.

Västerås den 1 oktober 1951.

E. Råberg *Edvard Nordin* *Axel Hellman* *Knut Carlfors*

Parkstyrelsen har i yttrande 2 mars 1954 anfört följande:

Anledningen till motionen var *dels* det olämpliga i att inom en mindre inhägnad å Björnön hålla tvenne olika slag av hjortar och *dels* att en förflyttning skulle medföra större möjligheter för den intresserade allmänheten att få se djuren. Erfarenheten från Björnön visade att trångboddheten inom det där befintliga hägnet vållade olyckor och medförde att ett par hjortar blev ihjälstångade av starkare djur under brunsttiden. Då antalet hjortar genom tillkomsten av kalvar varje år ökade träffade parkstyrelsen avtal med Västmanlands Läns Fornminnesförening och Kungl. Domänstyrelsen om tillstånd att inom det hägnade skogsområdet å Vallby få släppa de å Björnön befintliga kronhjortarna. Överflyttningen verkställdes för något över ett år sedan och har slagit synnerligen väl ut. De å Björnön kvarvarande dovhjortarna ha ökat kraftigt och uppgå nu till ett 20-tal, vilka större delen av året gå lösa över hela ön och då dessa djur äro mycket stationära ha samtliga kvarstannat å ön och blivit uppskattade studieobjekt för besökande.

Kronhjortarnas förflyttning till Vallby har även visat sig vara mycket omtyckt av allmänheten och enligt införskaffade uppgifter har antalet besökande å Vallby ökat avsevärt och dessa ha på olika sätt gett sitt intresse till känna, vilket icke minst visat sig i att i en vid hjorthägnet uppsatt sparbössa för frivilliga bidrag under den gångna tiden influtit över 400 kronor.

Då kronhjorten liksom dovhjorten är en viltart som vid omvårdnad inom hägn är synnerligen lättskött och som utan svårighet blir tillgänglig att betrakta på nära håll utan att därvid som älg och rådjur ofta bli farliga för människorna ha stora grupper av besökande beretts tillfälle att i anslutning till utfodringen få under ledning av parkvakterna bege sig in i hägnet för att se på hjortarna.

Enligt parkstyrelsens förmenande har därför överflyttningen av kronhjortarna till Vallby visat sig tillsvidare fylla det i motionen åsyftade ändamålet men den slutgiltiga djurparken bör emellertid ordnas å det av stadsplanearkitekten och fastighetschefen förordade området söder om Skerikesvägen (bil. 1) och mitt emot Vallby. Nyssnämnda tjänstemäns yttrande i ärendet närslutes liksom Västmanlands Naturvetenskapliga Förenings efter besiktning av området avgivna utlåtande (bil. 2). Berörda område har vidare besiktigats och godkänts av sakkunniga, doktor Bengt Berg samt förutvarande chefen för Sveriges Naturvetenskapliga Förening, nuvarande chefen för Radiotjänsts Naturvetenskapliga avdelning, doktor Nils Dahlbeck.

Som ovan nämnts är det nuvarande området att betrakta som ett provisorium men med hänsyn till hjortarnas naturliga ökning är det emellertid nödvändigt att snarast bereda dem ökade betesmöjligheter. Dylika kan utan svårighet ordnas på det mellan nuvarande inhägnaden och Skerikesvägen belägna åkerområdet, vilket enligt avtal med Domänstyrelsen och nuvarande arrendatorn omedelbart kan ställas till förfogande. Genom inhägnad av detta område ges djuren större rörelsefrihet och så stora betesmarker att särskild utfodring icke skall behöva ske under större delen av året och framför allt får allmänheten helt andra möjligheter att se djuren än vad nu är fallet. Den erforderliga inhägnaden uppgår till cirka 600 meter och kostnaderna härför jämte foderlada för vinterutfodringen uppgå enligt närslutna på gällande kommunalarbetareavtal och ackordsprislistor grundade beräkning till 10.000 kronor. (bil. 3.) Av stadsplane- och stadsarkitekterna godkänd skiss över det till inhägnad föreslagna området närslutes.

Kostnaderna, för ytterinhägnad av det som slutgiltigt tänkta området, uppgår enligt samma beräkningsgrunder som ovan till cirka 50.000 kronor. (bil. 4.) Hur området i övrigt skall disponeras och i vad mån därstädes även skall ordnas med lekplatser för barn och dylikt torde vara en fråga som ganska intimt sammanhänger med hur utformningen av Vallby museiområde kommer att lösas. Parkstyrelsens tanke är därför att stadsfullmäktige nu endast måtte i princip uttala sig för berörda områdes användning för bland annat djurpark.

Frågan om den föreslagna inhägnaden av åkerområdet mellan Skerikesvägen och nuvarande hjorthägnet är tämligen brådskande, då stängslet bör ordnas på försommaren så att betesmöjligheterna kan utnyttjas under sommaren och hösten.

De i parkstyrelsens skrivelse åberopade fyra bilagor har icke avtryckts i handlingarna men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

På grund av vad sålunda anförts hemställer parkstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att dels ställa ett anslag å 10.000 kronor till parkstyrelsens förfogande för inhägnad av åkerområde vid Vallby norr om Skerikesvägen och

att dels i princip besluta att det av stadsplanearkitekten m. fl. föreslagna området söder om Skerikesvägen måtte reserveras för en blivande djurpark samt uppdraga åt parkstyrelsen att senare inkomma med förslag till områdets ordnande ävensom utredning om slutliga kostnaderna härför.

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

De kronhjortar, som för närvarande finnas å Vallby ha dels erhållits till skänks av doktor Bengt Berg och dels inköpts för hopsamlade av allmänheten skänkta gåvomedel. Utfodringen av hjortarna har under sommartid skett med inom hägnaden befintlig vegetation samt någon hjälpfodring, i form av klöver, som skänkts av arrendatorn av Vallby kronoegendom och tidigare, då hjortarna var på Björnön, genom slåtter där eller på någon av stadens vallar. Vintertid består huvudsakliga fodret av hö, som enligt ett gammalt beslut tillhandahålles av lantbruket varjämte tidvis även fodras med havrekross från parkförvaltningens förråd för fåglarna. Detta hjälpfoder ges huvudsakligast före och efter det hindarna kalvat. Utfodringen av hjortarna, som vintertid sker 2 gånger per dag verkställes av parkvakterna och tiden härför torde uppgå till cirka en halv timme per dag.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat får staden på grund av överenskommelse mellan lantegendomsnämnden, domänstyrelsen och arrendatorn disponera det åkerområde som är beläget mellan den nuvarande inhägnaden och Skerikesvägen utan någon särskild kostnad för staden.

Kammaren har icke något att erinra mot att ifrågavarande område inhägnas och att ett anslag till kostnaderna härför å 10.000 kronor anvisas.

Drätselkammaren anser sig emellertid icke kunna för dagen taga ställning till frågan angående reserverande av området söder om Skerikesvägen för en blivande djurpark utan bör denna fråga bliva förmål för närmare och mera detaljerad utredning. Drätselkammaren har remitterat ärendet i denna del till sin tredje delegation för yttrande och avser att i sinom tid återkomma till detta spörsmål.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inhägnad av åkerområdet vid Vallby norr om Skerikesvägen ställa ett anslag å 10.000 kronor till parkstyrelsens förfogande,

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, samt

att parkstyrelsens förslag i övrigt skall vila i avbidan å ytterligare utredning.

Vid inom drätselkammaren företagen votering angående frågan om reserverande av område söder om Skerikesvägen för en blivande djurpark samt parkstyrelsens i sammanhang härmed framförda förslag i övrigt, ha fem röster avgivits för bifall till drätselkammarens ovan angivna förslag angående ytterligare utredning av ärendet och fem röster för ett inom kammaren framställt yrkande om avslag å parkstyrelsens förslag. Sedan drätselkammarens ordförande biträtt den förstnämnda meningen, har denna blivit drätselkammarens beslut.

Emot beslutet har reservation anförts av drätselkammareledamoten herr Pers, som yrkat avslag å parkstyrelsens förslag i denna del.

Beträffande parkstyrelsens förslag i första attsatsen av styrelsens skrivelse är drätselkammarens beslut enhälligt.

Nr 118. Anslag för ombyggnad av hamnkontorets lokaler.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 maj 1954 anfört följande:

Efter framställning av hamnstyrelsen har stadens fastighetsförvaltning utarbetat förslag angående tillbyggnad av kontorslokalerna för hamnkontoret.

Fastighetsförvaltningen har framlagt ett dylikt förslag, vilket granskats och godkänts av hamnstyrelsen.

Förslaget har kostnadsberäknats till cirka 18.000 kronor.

Det innebär i huvudsak följande.

Hamnkontorets lokaler vid Hamngatan 2, för vilka fastighetsförvaltningen står som uthyrare, utgöras för närvarande av fyra rum placerade två och två på vardera sidan av en tambur. Rummen disponeras för närvarande på följande sätt: Ett rum för hamnkaptenen samt angränsande rum för kanslibiträdet och ett skrivbiträde, samt på andra sidan tamburen ett rum för kranmästaren och ett kontorsbiträde för kranavdelningen. Ytterligare finnes innanför sistnämnda rum utrymmen, som disponeras av hamnmästaren. Staden har sedan lång tid tillbaka åtagit sig att hålla lokaler för mönstring av sjöfolk. Dessa ha hittills måst utföras i hamnmästarens rum, vilket medför påtagliga olägenheter. Redan nu äro vidare de utrymmen, som stå till förfogande för hamnkaptenens kanslibiträde och kontorsbiträde små. Härtill kommer även behovet av ytterligare lokaler, för den händelse hamnkontorets kontorspersonal måste utökas, vilket med hänsyn till hamnrörelsens tillväxt kan bedömas såsom mycket sannolikt.

Möjligheter finnas för staden att få i samma fastighet disponera ett utrymme, som för närvarande förhyres av AB Johan Öbergs Färghandel såsom lager. Efter viss ombyggnad skulle hamnkontoret kunna erhålla ytterligare ett rum med skåp för arkivering av journaler, blanketter och övrig korrespondens. Ett särskilt utrymme kan anordnas till mönstringskontor, vilket avskiljes från kontoret i övrigt och förses med egen ingång.

Genom ombyggnaden skulle de nytillkomna lokalerna få en bättre och ändamålsenligare utformning och förläggas helt efter Hamngatan.

Stadsarkitekten hade tillstyrkt förslagets utförande.

Även om kostnaden i förhållande till det relativt ringa utrymme, som tillkommer genom ombyggnaden, kan anses tämligen hög (50 kronor per kvm. vid en amortering å 10 år), vill drätselkammaren med hänsyn till hamnkontorets trängande behov av lokalutvidgning tillstyrka arbetets utförande.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ombyggnad av hamnkontorets lokaler i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 18.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 119. Anslag för inköp av motorgräsklippare till idrottsanläggningarna.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 26 april 1954 anfört följande:

För sommarskötsel av idrottsplatsernas gräsplaner finnes förutom några handklippare 2 stycken motordrivna gräsklippare, båda flera år gamla. Av sistnämnda är den ena av märket Ransomes och denna användes huvudsakligast för klippning av huvudfotbollplanerna, då densamma har största kapaciteten samt är i motsats till den andra försedd med vält och gräsuppsamlare. Den andra maskinen av märket Belos användes huvudsakligen för klippning av träningsplanerna. En Ransomesmaskin är emellertid icke tillräcklig för att medhinna gräsklippningen och idrottsstyrelsen ser sig därför nödsakad hemställa om anslag för inköp av ytterligare en dylik, vilken betingar ett pris av 3.790 kronor.

Idrottsstyrelsen hade för avsikt att först i 1955 års budget begära anslag för berörda maskin men då den gamla maskinen, som är hårt sliten, redan måst repareras tvenne gånger under innevarande säsong är det nödvändigt att redan nu anskaffa en ny. Utan tillräckligt antal gräsklippare av berörda slag kunna gräsplanerna icke hållas i ordentligt skick för rimliga kostnader, då man i avsaknad av ordentlig utrustning för klippningen måste anlita manuell arbetskraft i betydligt större omfattning, vilket dels är betydligt kostsammare och dels icke låter sig göra utan utökning av arbetskraften.

I detta sammanhang vill idrottsstyrelsen förutskicka att styrelsen i samband med 1955 års budget kommer att föreslå inköp av ytterligare för jordbearbetning och skötsel nödvändiga maskiner, för att på ett rationellare och billigare sätt sköta under styrelsens förvaltning befintliga anläggningar.

På grund av vad ovan anförts får idrottsstyrelsen sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en ny motorgräsklippare ställa ett anslag å 3.790 kronor till idrottsstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har genom yttrande den 13 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla idrottsstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 120. Förvärv av stadsägan nr 1072 AU

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 maj 1954 anfört följande:

Staden har erbjudits att av Maria Matilda Petterssons dödsbo förvärva stadsägan nr 1072 AU, vilken är belägen norr om koloniområdet vid Hovdestalund och väster om Skultunavägen. Staden är ägare till stora delar av den kringliggande marken.

Det begärda priset utgör 35.000 kronor. Stadsägan, som i areal innehåller 34.190 kvm., är obebyggd. Den är taxerad för 34.000 kronor. Köpeskillingen skulle motsvara något över 1 kronor per kvm.

Förvärvet skulle ske på sedvanliga villkor i övrigt. Köpeskillingen bör täckas av försäljningsmedelsfonden.

Då staden har intresse av att förvärva stadsägan för komplettering av sitt markinnehav å området samt den begärda köpeskillingen kan anses godtagbar, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 35.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt av Matilda Maria Petterssons dödsbo förvärva stadsägan 1072 AU och vidtaga för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder i övrigt samt

att köpeskillingen skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 121. Inrättande av en arbetsstudieavdelning vid stadsförvaltningen.

Kommittén för utredning av frågan om inrättande av en organisationsnämnd har i skrivelse den 11 maj 1954 anfört följande:

Den 28 maj 1953 (S. H. nr 104 ser. A) tillsatte stadsfullmäktige en kommitté med uppdrag att verkställa utredning med anledning av en motion av fullmäktigeledamoten herr Karl Engdahl om inrättande av en organisationsnämnd.

Kommittén är för dagen icke beredd att avgiva slutligt yttrande i huvudfrågan huruvida en organisationsnämnd bör inrättas i staden. Emellertid har kommittén under sitt utredningsarbete funnit sig böra taga initiativ till inrättande av en särskild arbetsstudieavdelning för stadens förvaltningar. Bland de tänkta uppgifterna för en organisationsnämnd skulle anordnande av arbetsstudier komma bland de allra första åtgärderna. Under förhandenvarande omständigheter anser kommittén, att man utan svårighet kan bryta ut frågan om arbetsstudier och starta en särskild avdelning inom stadsförvaltningen för handhavande av denna verksamhet. Övriga frågor som ligger inom kommitténs utredningsuppdrag kan i så fall anstå för ytterligare övervägande.

Arbetsstudier för åstadkommande av rationell drift av arbetena och för möjliggörande av riktiga ackordsättningar har sedan lång tid tillbaka förekommit inom industrien. Det motstånd som tidigare restes mot arbets- och metodstudier från de anställdas sida kan numera anses vara praktiskt taget uppgivet och utbytt mot en direkt positiv inställning. Arbetsstudierna sker numera där de rätt bedrives i intimt och förtroendefullt samarbete mellan arbetsgivare och anställda.

I den kommunala verksamheten har man först under de senaste åren börjat dra nytta av arbetsstudier. Några av de större städerna har organiserat egna arbetsstudieavdelningar. Stadsförbundet har för ett par år sedan startat en rationaliseringsavdelning med uppgift bland annat att stå städerna till tjänst med arbetsstudier. Västerås stad har redan vid ett par tillfällen tagit stadsförbundets resurser på detta område i anspråk för undersökningar vid gasverket och renhållningsverket.

Man kan emellertid konstatera att Västerås nu nått en sådan storlek, att man för att rationellt kunna utföra och tillgodogöra sig arbetsstudier måste ha tillgång till en permanent institution på platsen. Stadsförbundets arbetsstudiepersonal utför sina undersökningar vid besök i Västerås och bearbetar materialet i Stockholm. Erfaren-

heterna av stadsförbundets arbete har varit enbart goda men detta förhållande utesluter inte, att ännu bättre resultat kan uppnås om Västerås stad får tillgång till personal, som helt kan ägna sig åt förhållandena på stadens arbetsplatser och som med tiden kan förvärva ingående förtrogenhet med förvaltningen och de kommunala arbetenas särskilda problem här i staden.

Vid förhandlingarna mellan löne- och avtalsnämnden och Västerås Kommunalarbetares Samorganisation angående kollektivavtalet för 1954 voro båda parter ense om att arbetsstudier snarast borde igångsättas och efter hand omfatta alla stadens arbeten i syfte att omarbeta ackordsprislistan. Lantegendomsnämnden har nyligen begärt att få komplettera vissa av stadsförbundets rationaliseringsavdelning utförda arbetsstudier vid renhållningsverket. En framställning om arbetsstudier föreligger också från parkstyrelsen. Löne- och avtalsnämnden möter i sitt arbete ständigt problem för vilkas lösande tillgången till arbetsstudier skulle vara synnerligen önskvärd. Kommittén finner sålunda, att flera samverkande omständigheter nu talar starkt för att tiden är mogen att organisera en permanent institution för arbetsstudier av stadens arbeten av olika slag.

Arbetsstudieavdelningen bör enligt kommitténs uppfattning till att börja med organiseras med en chef samt en eller två biträdande arbetsstudiemän. Förmodligen kommer man även att behöva ett skrivbiträde. Såsom anställningsform bör, bortsett från skrivbiträdet, lämpligen tillämpas anställning på viss tid enligt kontrakt såsom nu är fallet beträffande byggnadstekniska byråns personal. Arvodet till arbetsstudieavdelningens chef tänker sig kommittén satt till cirka 17.000 kronor per år medan arvodet till medhjälparna bör kunna sättas till cirka 13.000 kronor. Enligt beräkningarna skulle löneutgifterna per år uppgå till cirka 50.000 kronor. De årliga driftutgifterna kan för dagen uppskattas till cirka 10.000 kronor. Vidare får man räkna med en engångsutgift för inventarieanskaffning å cirka 5.000 kronor. Med tanke på att verksamheten ej kan komma igång förrän under senare halvåret av 1954 kan anslagsbehovet för 1954 beräknas till 35.000 kronor. När verksamheten kommit igång bör den finansieras genom interna bokföringsmässiga bidrag från de förvaltningar som tar arbetsstudieavdelningens tjänster i anspråk. En undersökning rörande lokalfrågan har visat att denna synes kunna lösas utan några större svårigheter.

När det gäller arbetsstudieavdelningens inordnande i stadens förvaltning och övervägandena om vilken styrelse som avdelningen skall sortera under, har kommittén haft ett av sina svårare problem. Denna fråga kan vid första anblicken förefalla vara av mindre betydelse men man finner rätt snart, att man kan förlora mycket på att inte söka den mest ändamålsenliga lösningen. Man har att välja mellan att lägga avdelningen under en särskilt utsedd styrelse eller att lägga den under en redan befintlig styrelse. Från de håll där man har erfarenhet av arbetsstudie- och organisationsavdelningar har det betonats, att ledningen måste givas en stark, auktoritativ och central ställning. Arbetsstudierna kommer att beröra flera olika styrelsers verksamhet och ledningen för verksamheten måste ha god överblick över hela stadsförvaltningen och äga förutsättningar för att samordna och planlägga verksamheten i stort. Om man kommer till klarhet om att en rationalisering är önskvärd på ett håll, måste förmågan finnas att genomföra rationaliseringen och övertyga de närmast berörda om fördelen med de åtgärder som ifrågasättas. Svårigheterna som man kan möta under ett arbete av detta slag måste kunna övervinnas på ett smidigt och för alla parter förmånligt sätt. Ur dessa synpunkter kan det synas tveksamt om en särskilt tillsatt styrelse redan från början skall kunna verka med tillräcklig auktoritet

och effektivitet. Om man strävar efter en central placering av arbetsstudieavdelningen faller tanken naturligast på en inordning under drätselkammaren. Efter den 1 januari 1955 kommer drätselkammaren enligt den nya kommunallagstiftningen att få en ännu mera central ställning än för närvarande och benämnas stadens styrelse. Mot en placering under drätselkammaren kan invändas, att drätselkammaren redan är så hårt ansträngd med uppgifter av vitt skilda slag och efter den 1 januari 1955 kommer att bli det i ännu högre grad att en ytterligare belastning på drätselkammaren borde undvikas. Det kan ifrågasättas om drätselkammaren får möjlighet att följa arbetsstudieavdelningens arbete i den utsträckning som det är önskvärt och att med tillräcklig koncentration engagera sig i de problem som kommer att uppenbara sig.

Kommittén tror sig efter mycket övervägande ha funnit en medelväg, som tillåter hänsynstagande till båda de synpunkter som ovan berörts, och föreslår att arbetsstudieavdelningen skall sortera under drätselkammaren medan den direkta kontakten mellan kammaren och avdelningen skall handhavas av en särskild delegation. Kommittén har haft drätselkammarens bostadsdelegation, som har en betydande om icke formellt så dock reellt självständig verksamhet, i tankarna när denna lösning föreslås. Arbetsstudieavdelningens verksamhet kommer att få mycket stor betydelse för löne- och avtalsnämndens verksamhet samtidigt som löne- och avtalsnämndens ställning och erfarenheter kan vara till nytta för arbetsstudierna. En sådan växelverkan synes nödvändiggöra att löne- och avtalsnämnden får med en eller två representanter ingå i drätselkammarens delegation, som på så sätt skulle bli gemensam för kammaren och nämnden.

Kommittén förutsätter, att arbetet inom arbetsstudieavdelningen kommer att ske i mycket nära samarbete med den verksamhet som bedrives av stadsförbundets rationaliseringsavdelning. Ur såväl stadsförbundets som städernas synpunkter är det önskvärt och angeläget, att en central institution utvecklas på detta område samt att de städer som äro tillräckligt stora och har resurser därför organiserar egna arbetsstudieavdelningar. Ett intensivt samarbete utefter hela linjen bör byggas ut, så att erfarenheter och rön inom den kommunala verksamheten, som har så många gemensamma och lika drag, kan komma såväl stadsförbundet som städerna, med eller utan egna arbetsstudieavdelningar, till godo.

Sammanfattningsvis vill kommittén sålunda föreslå, att en arbetsstudieavdelning inrättas i staden i nära samarbete med stadsförbundets rationaliseringsavdelning samt att avdelningen skall lyda under drätselkammaren. För den direkta kontakten mellan kammaren och avdelningen skall finnas en särskild delegation inom kammaren, förstärkt med en eller två representanter för löne- och avtalsnämnden. Det bör stå öppet för drätselkammaren att närmare besluta om sammansättningen av denna delegation samt om uppdraget skall ges åt en redan befintlig delegation eller om en ny sådan skall avdelas. Kostnaderna för en arbetsstudieavdelning kan uppskattas till cirka 60.000 kronor per år, bortsett från ett engångsanslag för inventarier.

På grund härav föreslår kommittén stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att snarast möjligt inrätta en arbetsstudieavdelning efter i huvudsak ovan skisserade förslag samt

att för avdelningens verksamhet under 1954 anvisa ett anslag å 35.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Vad först angår själva principfrågan anser drätselkammaren i likhet med utredningskommittén, att stadsförvaltningens nuvarande omfattning och det allt mer utvidgade området för kommunens verksamhet nödvändiggjort att en särskild arbetsstudieavdelning inrättas för stadens förvaltningar. Det är kammarens övertygelse att en dylik avdelning, om den erhåller den rätta organisationen och ledningen, skall kunna framvisa värdefulla resultat.

Vid avvägningen av arbetsstudieavdelningens organisation bör man emellertid icke bortse från att verksamheten här i staden — åtminstone i den omfattning, som nu avses — är tämligen ny och att man därför till en början bör pröva sig fram. Det förefaller drätselkammaren som om i viss mån den föreslagna organisationen med en chef och biträdande arbetsstudiemän redan från verksamhetens början är något överdimensionerad. Det synes under alla förhållanden lämpligast att man till en början nöjer sig med anställande av den ledande kraften och i avbidan å dennes erfarenhet senare bygger ut organisationen. Drätselkammaren har utan att föreslå någon direkt ändring i kommitténs förslag velat påpeka denna sak och kammaren har därför icke ansett nödigt att göra någon justering av det begärda anslaget.

Kammaren anser liksom kommittén att arbetsstudieavdelningen bör sortera under drätselkammaren. Kammaren har för dagen emellertid icke ansett sig böra taga ställning till huruvida den närmaste tillsynen skall handhavas av något redan befintligt organ, t. ex. någon av drätselkammarens delegationer, förstärkt på det sätt kommittén föreslagit, eller av en särskild för ändamålet tillskapad nämnd. Kammaren får återkomma till denna och andra organisationsfrågor längre fram i annat sammanhang.

Anslaget för verksamheten under år 1954 bör täckas av detta års reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla kommitténs förslag samt

att härav föranledd utgift för år 1954 skall täckas av i detta års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 122. Inrättande av en extra ordinarie adjunkttjänst (s. k. bristtjänst) vid kommunala flickskolan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 maj 1954 anfört följande:

Kungl. Skolöverstyrelsen har den 6 maj 1954 under förutsättning att stadsfullmäktige i Västerås för sin del besluta därom, medgivit att vid Kommunala Flickskolan i Västerås tills vidare från och med den 1 juli 1954 må vara inrättad en extra ordinarie adjunkttjänst i lönegrad Ce 29.

Styrelsen för Kommunala Flickskolan har i skrivelse den 12 maj 1954 med anledning härav gjort framställning om att stadsfullmäktige ville besluta om tjänstens inrättande.

Styrelsen har i skrivelsen till stadsfullmäktige anfört följande:

Under hänvisning till bifogade utdrag av skrivelse från Kungl. Skolöverstyrelsen får jag härmed å styrelsens för komm. flickskolan i Västerås vägnar vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att en ämneslärartjänst över stat vid komm. flickskolan må inrättas som en s. k. bristtjänst i lönegrad Ce 29.

De s. k. bristtjänsterna ha inrättats för att få kompetenta sökande till lärartjänster, vilka ha varit svåra att besätta. För komm. flickskolans del skulle en ev. bristtjänst ledigförklaras i ämnena matematik och fysik.

Rektor för flickskolan har i skrivelse till drätselkammaren den 12 maj 1954 anfört följande:

Bristtjänster, som med Kungl. Maj:ts medgivande inrättats till ett visst antal, tilldelas skolor, om det visat sig svårt att få kompetenta sökande till lediga tjänster. Den tjänst över stat vid skolan, vilken skulle ledigförklaras som bristtjänst, avser ämnena matematik och fysik. Övriga över stat förda tjänster vid skolan äro placerade i lönegraderna Cg 21, Ce 22, Ce 23 och Ce 25, beroende på innehavarnas tjänstetid.

Med överlämnande av nämnda skrivelser tillstyrker *drätselkammaren,* som icke funnit anledning till erinran mot framställningen, stadsfullmäktige besluta

att vid kommunala flickskolan skall tills vidare från och med den 1 juli 1954 vara inrättad en extra ordinarie adjunkttjänst i lönegrad Ce 29 (bristtjänst).

Nr 123. Förslag till gatunamn å området vid Berghamra.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 2 mars 1954 anfört följande:

Gatunamnsberedningen får härmed föreslå namn på gatorna inom det område vid Berghamra för vilket stadsfullmäktige den 28 januari 1954 antagit ett förslag till stadsplan. Med anknytning till tidigare namnsättning för intilliggande bostadsområde där gator och kvarter uppkallats efter flygplan och flygplansdelar, föreslås namnet *Jaktplansgatan* för den nordsydliga huvudgatan inom området. För två tvärgator åt väster föreslås namnen *Reagatan* och *Kabingatan.* För en tvärgata åt öster föreslås namnet *Nygårdsgatan* efter det närbelägna Nygård. För övriga gator inom området finnes gatunamn redan fastställda.

På grund härav hemställer beredningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ovan föreslagna gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 maj 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Vad beträffar namnet Nygårdsgatan för den genom området åt öster löpande gatan, finner beredningsutskottet detta namn icke vara lämpligt med hänsyn till risken av förväxling med det Nygård, som sedan gammalt utgör benämningen å området norr om brandstationen. Visserligen finnes namnet Nygård icke såsom beståndsdel i något av gatunamnen på nämnda område men enligt beredningsutskottets åsikt har

det ingått i det allmänna medvetandet att området har detta namn, vilket skulle kunna medföra risk för förväxlingar, i synnerhet som det Nygård, vilket är beläget vid Berghamra, för större delen av stadens befolkning torde vara obekant. Mot det föreslagna namnet talar även ett annat skäl, som tidigare vid upprepade tillfällen påpekats av beredningsutskottet, nämligen det att gatorna inom samma bebyggelseområde böra uppkallas efter en enhetlig princip. Övriga gator inom området ha uppkallats efter flygplan och flygplandelar. Beredningsutskottet vill med anledning härav för ifrågavarande gata föreslå namnet *Monoplangatan*.

Med åberopande härav tillstyrker utskottet att stadsfullmäktige ville besluta

att för den inom ifrågavarande område åt öster löpande tvärgatan fastställa namnet Monoplangatan samt

att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 124. Förslag till gatunamn å område sydost om Skiljebo.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 6 maj 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige antogo den 25 mars 1954 förslag till stadsplan för ett område sydost om Skiljebo. Området är avsett för industriändamål. Gatunamnsberedningen får härmed föreslå namn å de två gatorna inom området.

Liksom inom det egentliga Skiljeboområdet har kvartersnamnen inom ifrågavarande område uppkallats efter insekter. Det ena av de båda kvarteren kallas Tallmätaren och det andra Ringborren. Med anledning härav föreslår beredningen att huvudgatan inom området får heta *Tallmätargatan* och en mindre återvändsgata Ringborregatan.

På grund härav hemställer beredningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ovan föreslagna gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 maj 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad gatunamnsberedningen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 125. Gatu- och parknamn inom Marielundsområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 2 mars 1954 anfört följande:

Gatunamnsberedningen får härmed hemställa att stadsfullmäktige ville godkänna namn å två gator och två parker inom det område kring Marielund för vilket stadsfullmäktige den 28 januari 1954 antagit ett förslag till stadsplan. Huvudgatan inom området förbinder nuvarande Geijersgatan och Arbogagatan med varandra. Gatunamnsberedningen föreslår namnet *Geijersgatan* för hela gatusträckningen, vilket medför att namnet Arbogagatan kommer att utgå. Beredningen avser att vid lämpligt tillfälle återkomma med namnet Arbogagatan liksom med namnet Salagatan, som också utgår eftersom gatan lagts till kvartersmark i stadsplanen. I övrigt föreslås namnet *Marielundsgatan* för den korta vändgatan som går från Geijersgatan åt söder. För de

båda parkerna föreslås namnen *Marielundsbacken* och *Solhemslunden*. Sistnämnda namn föreslås med anknytning till den intilliggande Solhemsgatan.

På grund härav hemställer beredningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ovan föreslagna gatu- och parknamn inom Marielundsområdet.

Sedan beredningsutskottet till gatunamnsberedningen för förnyat övervägande återremitterat beredningens förslag till namn å parkområdet norr om Folkets park, har beredningen i skrivelse till beredningsutskottet den 6 maj 1954 anfört följande:

Gatunamnsberedningen hade föreslagit namnet "Marielundsbacken". Vid beredningsutskottets sammanträde hade det upplysts, att området i dagligt tal ginge under benämningen "Lindbloms backe".

Gatunamnsberedningen får först meddela, att beredningen förbisett att stadsfullmäktige den 31 augusti 1944, § 173, fastställt namnet "Lindbloms backe" för det ifrågavarande området. På grund härav återtager beredningen sitt förslag.

Beredningen har emellertid konstaterat, att den man efter vilken området uppkallats hette *Lindbom* och icke Lindblom. För undvikande av framtida missförstånd synes det beredningen lämpligt, att stadsfullmäktige ändrar sitt tidigare beslut så att det rätta namnet blir "Lindboms backe".

Beredningsutskottet har i yttrande den 12 maj 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag till gatu- och parknamn enligt skrivelsen den 2 mars 1954 med undantag beträffande det parkområde norr om Folkets Park, vilket i nämnda skrivelse föreslagits skola erhålla namnet Marielundsbacken samt

att sistnämnda parkområde skall erhålla namnet "Lindboms backe".

Nr 126. Tillstånd till årsutskänkning för Stora hotellet.

O. C. Hovstadius dödsbo har i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 mars 1954 anfört följande:

Undertecknat dödsbo såsom innehavare av hotellrörelsen under firma Stora Hotellet här i staden får härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för blivande överlåtelse å dödsboet ansöka om tillstånd under kvarvarande del av löpande oktrojperiod till årsutskänkning av rusdrycker.

Utskänkningen ifråga skulle äga rum i hotellets festvåning i samband med abonnemang för högtidsfester, föreningssammanträden och dyl. Utskänkning i för allmänheten öppen matsal avses sålunda icke.

Såsom särskilda skäl för vår framställning få vi anföra följande.

1. Över huvud taget är det erfarenhetsmässigt klarlagt, att förevaron av utskänkningsrättigheter vid tillställningar av ifrågavarande art äro väl ägnade att främja

bästa möjliga ordning och kontroll samt helt utesluta den smygtrafik som det eljest är praktiskt taget omöjligt att helt förhindra.

2. Stora Hotellet frekventeras numera livligt av ifrågavarande festarrangemang, och ordnandet av tillfälliga rättigheter för varje fall torde få anses medföra onödig arbetsbelastning både för sökanden och vederbörande myndigheter.

3. Förekomsten i staden av endast tvenne spritrestauranter, som kunna komma ifråga för dylika fester och som nu äro upptagna månader i förväg, gör att man i detta fall med fog kan tala om ett verkligt behov utav en utökning av utskänkningsställena.

Västerås den 5 mars 1954.

För O. C. Hovstadius dödsbo:
W. HOVSTADIUS.

Poliskammaren har genom yttrande den 17 mars 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Systemaktiebolaget i Västerås har genom utlåtande den 20 mars 1954 anfört följande:

Systemaktiebolaget i Västerås, som anmodats avgiva yttrande i ärendet, får härmed tillstyrka bifall till framställningen ifråga under förutsättning, att utskänkningstillståndet bedrives endast vid sådana tillfällen, som i ansökan angivits, och att gästernas antal därvid uppgår till minst 15 personer.

Nykterhetsnämnden anför i skrivelse den 3 maj 1954 följande:

Av de 40 ansökningar om tillfällig utskänkning, som under tiden från den 1 januari till den 10 april 1954 inkommit till nykterhetsnämnden, ha 24 gällt Stora Hotellet. Det medför en icke oväsentlig arbetsbelastning för berörda myndigheter att vid varje särskilt tillfälle handlägga dessa ansökningar. Ett tillstånd till årsutskänkning skulle i detta hänseende medföra en tydlig förbättring.

Stora Hotellets ledning har hittills utan anmärkning skött de tillfälliga utskänkningarna. Man har knappast anledning att befara, att årsutskänkningen skulle medföra någon ändring till det sämre. Både poliskammaren och systemaktiebolaget i Västerås ha tillstyrkt bifall till framställningen.

Med stöd av vad sålunda anförts, tillstyrker nykterhetsnämnden bifall till framställningen med villkor, dels att utskänkningen bedrives endast vid sådana tillfällen, som i ansökan angivits, dels att gästernas antal därvid uppgår till minst 15 dels ock att Stora Hotellet för den författningsenliga kontrollen av rusdrycksutskänkningen föreskrives att till systemaktiebolaget och nykterhetsnämnden i god tid före varje särskilt tillfälle anmäla, när utskänkning kommer att äga rum.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 maj 1954 med överlämnande av handlingarna i ärendet anfört följande:

Systemaktiebolaget har genom utlåtande den 20 mars 1954 ävenledes tillstyrkt bifall till framställningen under förutsättning, att utskänkningen bedreves endast vid

sådana tillfällen, som i ansökningen angivits, och att gästernas antal därvid uppgå till minst 15 personer.

Nykterhetsnämnden har i yttrande den 3 maj 1954 likaledes tillstyrkt framställningen under villkor *dels,* att utskänkningen bedrives endast vid sådana tillfällen, som i ansökan angivits, *dels* att gästernas antal därvid uppgå till minst 15, *dels ock* att Stora Hotellet i och för författningsenlig kontroll av rusdrycksutskänkningen i god tid före varje särskilt tillfälle till Systemaktiebolaget och nykterhetsnämnden anmäler när utskänkningen kommer att äga rum.

Beredningsutskottet får med överlämnande av dödsboets ansökan för egen del anföra följande.

Systemaktiebolaget i Västerås har för tiden till och med den 30 september 1957 tillstånd att i Västerås stad bedriva årsutskänkning dels av spritdrycker och vin vid fem utskänkningsställen, nämligen två inom Stadshotellet, ett i stadsparken, ett å restaurang Klippan, ett å restaurang Elba, dels ock av vin å Örjansrestaurangen. Samtliga dessa tillstånd avse permanent och öppen utskänkning. Efter ansökan i varje särskilt fall har vidare så kallad tillfällig utskänkning beviljats Stora Hotellet i samband med abonnemang för högtidsfester, föreningssammanträden o. dyl. Det har vitsordats, att ledningen för Stora Hotellet hittills utan anmärkning skött dessa utskänkningar. Ett bifall till ifrågavarande ansökan skulle i praktiken icke innebära annan förändring än att Stora Hotellet under oktrojperioden finge ett generellt tillstånd till utskänkning i hotellets festvåning vid tillställningar av samma slag som de, för vilka förut tillfällig utskänkning i varje särskilt fall beviljats. Då den ifrågasatta anordningen ur praktiska synpunkter skulle medföra en förenkling samt de föreslagna kontrollbestämmelserna kunna anses tillfredsställande, vill beredningsutskottet tillstyrka bifall till ansökningen.

Med åberopande härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen göra ansökan om tillstånd till årsutskänkning av rusdrycker å Stora Hotellet för återstående del av löpande oktrojperiod på de villkor, som föreslagits av nykterhetsnämnden.

Nr 127. Val av ombud till ombudsmötena med Västerås allmänna sjukkassa.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 maj 1954 anfört följande:

Från och med den 1 januari 1955 träder den nya lagen om allmän sjukförsäkring i kraft. Lagen innebär att varje svensk medborgare i princip är obligatoriskt sjukförsäkrad genom medlemskap i allmän sjukkassa.

Enligt § 61 i lagen skall ombud till ombudsmöte väljas av den eller de kommuner, inom vilkas områden den lokala sjukkassan har sin verksamhet. Västerås allmänna sjukkassa har ett område som omfattar Västerås stad, Dingtuna och Kungsåra landskommuner. Antalet ombud skall vara 45, varav Västerås stad skall välja 40, Dingtuna kommun 2 och Kungsåra kommun 3.

Val av ombud skall avse två kalenderår räknade från och med året näst efter det, då valet sker. Ombuden skola enligt lagen första gången utses före den 1 juli 1954.

Beredningsutskottet får föreslå följande ombud att representera Västerås stad i

sjukkassan, nämligen förmannen Karl Engdahl, kontorschefen Einar Keijser, vaktmästaren Allan Lindstedt, byggnadsarbetaren Lennart Andersson, Skallbergsgatan 19 B, fru Helga Hall, kontorschefen Isidor Larsson, bankkassören Harry Öjve, muraren Erik Hedman, banktjänstemannen Anna Carlsson, ombudsmannen Folke Wångersjö, sjukbesökaren Åke Björlin, Narvavägen 9, ombudsmannen Ernst Johansson, Malmabergsgatan 79 A, f. brandmästaren Ernst Johansson, ombudsmannen Göte Juhlén, fru Florence Gustavsson, Centrallasarettet, målaren Knut Jäderén, Bondegatan 6, verktygsfilaren Geron Ericson, Rusthållarvägen 5, avsynaren Sven Hellström, Ivar 1, fru Inga Hofvander, tidskrivaren Fredrik Dahlberg, reläprovaren Gustaf Öberg, fru Greta Jansson, Bomansgatan 30, jiggborraren John Andersson, Svarvargatan 9, fru Anna Westin, Annedalsgatan 14, elmontören Bertil Clason, typografen Sven-Olov Lindh, Jakobsbergsgatan 16 A, socialvårdschefen Sten Fägersten, ingenjören Gust. Lindén, folkskolläraren Arvid Eng, civilingenjören John Stålhammar, ombudsmannen Arthur Lingnäs, fru Britta Wennhall, redaktören Kurt Lysén, ingenjören Paul Janson, barnavårdsmannen Elsa Hultgren, fru Lisa Härenstam, civilingenjören Ralf Thorburn, ombudsmannen Nils Holmer, doktor Valter Noreby och fru Tora Ljung-Eriksson.

Beredningsutskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att för tiden intill 1956 års utgång till ombud vid ombudsmöten med Västerås allmänna sjukkassa utse ovan angivna personer.

Nr 128. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 maj 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 29 april 1954 ha stadsfullmäktige anmodat beredningsutskottet att inkomma med förslag angående val av efterträdare till f. tullförvaltaren H. Junghagen i polisnämnden och Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

I anledning härav föreslår utskottet stadsfullmäktige besluta

att till herr Junghagens efterträdare såsom ledamot i polisnämnden för tiden intill 1957 års utgång utse nuvarande suppleanten disponenten Gösta Kruhsberg,

att till ny suppleant efter herr Kruhsberg i nämnden för samma tid utse civilingenjören John Stålhammar samt

att till ledamot i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för tiden intill 1955 års utgång utse fru Gerda Eng.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 129. Förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Gere.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Gere (Vasagatan 35).

Tomten, vilken har ett taxeringsvärde av 182.000 kronor, varav 52.000 kronor markvärde och byggnadsvärde 130.000 kronor, innehåller en areal av 1.303,5 kvm. För fastigheten begäres ett pris av 190.000 kronor. Å tomten äro uppförda fyra äldre bostadshus av reveterat trä. Byggnaderna befinna sig i dåligt skick och måste, därest de skola kvarbliva, underkastas omfattande reparationer. Fastigheten lämnar för närvarande en hyresavkastning av 15.357 kronor per år, däri inbegripen den generella hyreshöjningen. Lägenheterna äro omoderna.

Fastigheten skulle försäljas i befintligt skick med tillträde den 1 oktober 1954. Köpeskillingen skulle gäldas genom att staden övertar betalningsansvaret för intecknad gäld till ett belopp av 110.000 kronor samt kontant erlägger resterande del av köpeskillingen. Säljaren garanterar att hyrorna för lägenheterna uppgår till de av säljaren angivna beloppen samt att de avtalade hyrorna äro godkända av vederbörande myndigheter eller eljest lagligen gällande. Förutsättning för köpet är att stadsfullmäktige genom lagakraftvunnet beslut före den 1 oktober 1954 godkänt köpet.

Köpeskillingen bör, till den del den icke motsvaras av övertagande av intecknad gäld, bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Då staden med hänsyn till tomtens läge och övriga omständigheter har intresse av förvärvet samt köpevillkoren kunna anses godtagbara, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 190.000 kronor och på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt förvärva tomten nr 2 i kvarteret Gere,

att för bestridande av köpeskillingen anvisa ett belopp av 190.000 kronor, samt

att härav föranledd utgift skall bestridas till ett belopp av 110.000 kronor genom övertagande av i fastigheten intecknad gäld och till ett belopp av 80.000 kronor av försäljningsmedelsfonden.

Nr 130. Förvärv av Gryta egendom.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 juni 1954 anfört följande:

Staden har erbjudits att förvärva Gryta egendom, belägen norr om staden på ett avstånd från centrum av cirka 5 kilometer fågelvägen. Nuvarande ägare är direktören

Henrik Wrethman, Stockholm. Egendomen omfattar stadsägorna nr 1116, 1116 B, 1116 C, 1116 D, 1116 F, 1116 I, 1116 J, 1123 och 1123 H, som har en areal av tillhopa 1.592.484 kvm. Taxeringsvärdet är 129.700 kronor, varav skogsvärde 32.000 kronor. Det begärda priset är 300.000 kronor, vilket motsvarar 18,8 öre per kvm. Från den ursprungliga egendomen har tidigare sålts en del områden, bl. a. med gårdens huvudbyggnad. Av byggnaderna som skulle ingå i förvärvet är ladugården väl bibehållen medan övriga byggnader ej har något större värde. Egendomens läge gör den knappast lämplig för sambruk med stadens lantegendomar, varför jordbruket liksom för närvarande bör utarrenderas. Jorden är i mindre god hävd. Skogen är däremot värdefull och välskött och kan bidraga till en skälig förräntning av köpeskillingen. Det begärda priset synes kunna godtagas. I detta sammanhang må nämnas, att staden i slutet av 1952 fick erbjudande att köpa egendomen för 400.000 kronor.

På grund av det relativt stora avståndet från staden är det för närvarande omöjligt att säga något om markens framtida användning för bebyggelse eller annat ändamål. Det bör dock vara en klok och framsynt markpolitik att begagna sig av den föreliggande möjligheten att utöka stadens innehav av egendomar runt stadsbebyggelsen.

Preliminärt köpekontrakt har upprättats för tillträde den 1 juli 1954. Om stadsfullmäktige ej skulle godkänna köpet före nämnda dag, förfaller kontraktet.

Köpeskillingen bör täckas av skattemedel och drätselkammaren föreslår att utgiften upptages i 1955 års stat.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta,

att förvärva stadsägorna nr 1116, 1116 B, 1116 C, 1116 D, 1116 F, 1116 I, 1116 J, 1123 och 1123 H i Västerås för 300.000 kronor samt

att utgiften skall täckas av uttaxerade medel i 1955 års stat.

Nr 131. Tilläggsanslag för ombyggnad av hamnkranar.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 7 maj 1954 anfört följande:

Maskinanskaffningen för den utbyggda djuphamnen har nu fortskridit så långt att man kan överblicka de slutliga kostnaderna. Dessa överstiga tyvärr tillgängliga anslag, varför hamnstyrelsen nödgas hemställa om tilläggsanslag enligt följande uppställning.

Konto 9 A 560, 5. Anordning för arbetsbelysning.

Stadsfullmäktige anvisade den 28 september 1950, § 233 (stadsfullmäktiges handlingar A 174) ett anslag av lånemedel å 40.000 kronor för arbetsbelysning i djuphamnen. Anslaget har överskridits med kr. 51.855: 69. Överskridandet beror bl. a. på höjda löner och priser. Vidare har fundamenten för belysningsmasterna och ledningsdragningarna fått utföras på annat sätt än man ursprungligen räknat med till följd av besvärliga grundförhållanden.

Konto 9 A 560,7. Anordning för strömtillförsel.

Den 28 september 1950 anvisade stadsfullmäktige ett anslag av skattemedel å 74.000 kronor för strömtillförsel till kranarna i djuphamnen. Genom omdisponering av anslag

anvisade stadsfullmäktige den 29 januari 1953, § 15 kr. 32.442: 59 av skattemedel för täckning av anslagsöverskridande. Anslaget har nu överskridits med ytterligare kronor 4.134: 14.

Konto 9 A 566,03. Anskaffande av brokran.

Stadsfullmäktige anvisade den 28 september 1950 ett anslag av lånemedel å 2.036.600 kronor för anskaffande av en brokran till den utbyggda djuphamnen. Anslaget har överskridits med kr. 288.288: 02.

Konto 9 A 566,04. Anskaffande av vipparmskran.

Stadsfullmäktige anvisade den 28 september 1950 ett anslag å 451.300 kronor av lånemedel för anskaffande av en vipparmskran till den utbyggda djuphamnen. Anslaget har överskridits med kr. 51.596: 34.

Konto 9 A 566,05. Transportband för kran 16.

Stadsfullmäktige anvisade den 28 september 1950 ett anslag av lånemedel å 219.600 kronor för anskaffande av en transportbandanläggning till brokranen nr 16. Anslaget har överskridits med kr. 38.022: 06.

Konto 9 A 566,08. Säkringsanordning mot snedställning för kran 17.

Stadsfullmäktige anvisade den 28 september 1950 ett anslag av lånemedel å 14.000 kronor för utförande av säkringsanordning mot snedställning för kranen nr 17 i djuphamnen. Arbetena beräknas kosta 8.000 kronor, varför man kan räkna med en besparing å 6.000 kronor.

Konto 9 A 566,09. Ombyggnad av kranarna 9, 10 och 19.

Stadsfullmäktige anvisade den 28 september 1950 ett anslag av lånemedel å 105.000 kronor för ombyggnad av kranarna nr 9, 10 och 19. Anslaget har överskridits med kr. 39.608: 94. Överskridandet är till största delen att tillskriva höjda priser och löner som leverantören betingat sig ersättning för enligt kontrakt.

Konto 9 A 566,10. Signalanläggning.

Stadsfullmäktige lämnade den 28 september 1950 ett anslag av lånemedel å 3.000 kronor för signalanläggning för kranar. Anläggningarna kommer ej att utföras.

Summan av anslagsöverskridandena uppgår till kr. 473.505: 19. Hamnstyrelsen hemställer, att i anspråk ej tagna medel enligt ovan å 6.000 kronor å konto 9 A 566,08 samt å 3.000 kronor å konto 9 A 566,10 får disponeras för täckning av anslagsöverskridandena samt att tilläggsanslag anvisas å återstående belopp, som utgör kr. 464.505: 19. Beloppet bör avrundas till 465.000 kronor. De ursprungliga anslagen uppgår till kr. 2.975.942: 59. Överskridandet utgör 15,6 %. Med hänsyn till att anslagen beviljades under 1950 medan arbetena utfördes under de påföljande åren sedan stora prishöjningar inträtt, kan överskridandena icke anses vara onormalt höga.

Beträffande beställningen av de båda nya kranarna och av transportbandanläggningen till kran 16 från den tyska firman Demag må särskilt anföras följande. Den sammanlagda kontraktsumman utgör 2.692.900 kronor. Härav beräknades 589.000 kronor utgöra en svensk kostnadsandel avseende arbeten, som skulle utföras i Sverige samt leverantörens övriga kostnader i Sverige. Denna svenska kostnadsandel skulle

enligt kontrakten ökas enligt sedvanliga svenska leveransvillkor om priser och löner stego under tillverkningen. Vid slutuppgörelsen hade kostnadsandelen ökat med 184.072 kronor enligt kontrollerade uppgifter. Denna summa har hamnstyrelsen sålunda att erlägga enligt kontraktsåtagande. Beloppet ingår i de ovan redovisade anslagsöverskridandena. Den återstående kontraktsumman utgör den tyska kostnadsandelen avseende tillverkningen i Tyskland. Beträffande denna tyska kostnadsdel skrevs kontrakten med fast pris så att höjda priser och löner under tillverkningstiden ej skulle påverka likviden. Kontrakten skrevs den 5 oktober 1950. Under tillverkningstiden kom de stora internationella prishöjningarna till följd av Koreakrisen och de stora uppköpen av material från amerikansk sida i Tyskland att medföra stora svårigheter för Demag. Demag har angivit den härav föranledda ökningen av den tyska kostnadsandelen till 1.044.201 kronor. Uppgifterna har styrkts med intyg från en tysk handelskammare. Demag har hos hamnstyrelsen begärt ersättning för sina ökade kostnader under framhållande av att prisutvecklingen till följd av Koreakrisen fick en omfattning som man icke hade anledning förutse när kontrakten tecknades. Hamnstyrelsen har haft långvariga överläggningar med Demags representanter i denna fråga och har i slutomgången ansett sig böra tillstyrka att Demag får en extra ersättning av 150.000 kronor. Hamnstyrelsen har därvid tagit hänsyn till huvudsakligen tre omständigheter. Man har för det första ansett att en liknande affär mellan två privata firmor under för handen varande omständigheter med stor sannolikhet skulle avslutas så att en viss ersättning lämnades till leverantören. Vidare har staden gjort en mycket god affär ty kranarna har utan tvivel i dag ett värde som ligger över kostnaderna för anskaffningen. Slutligen må framhållas, att hamnen sedan mer än tio år tillbaka har synnerligen goda erfarenheter av samarbetet med Demag. Firmans omsorger att fullgöra en leverans av yppersta kvalitet trots stora svårigheter liksom den omständigheten att hamnstyrelsen är mån om att för framtiden vidmakthålla de bästa förbindelser med Demag talar jämte det i övrigt sagda för det berättigade i att betala en del utöver vad som stadgats i kontrakten. Demag har godkänt den preliminära uppgörelsen å ett tillägg å 150.000 kronor. Beloppet ingår i de anslagsöverskridanden för vilka ovan lämnats en specificerad redogörelse.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att efter omdisponering av ovannämnda båda anslag lämna ett tilläggsanslag å 465.000 kronor för täckande av merkostnader i samband med anskaffande av maskinell utrustning till den utbyggda djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har granskat den av hamnstyrelsen lämnade redogörelsen för överskridande av anslagen. Såvitt drätselkammaren kunnat finna, äro anslagsöverskridandena beroende på sådana omständigheter, vilka tidigare icke skäligen kunnat tagas i beräkning. Det totala anslagsöverskridandet förefaller med hänsyn till arbetenas storleksordning och de prisstegringar, som inträffat, att vara måttligt.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag

att tilläggsanslaget å 465.000 kronor skall bestridas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 132. Förslag till reglemente för fjärrvärmeverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har med skrivelse den 5 juni 1954 framlagt förslag till reglemente för värmeverket samt hemställt att fullmäktige ville godkänna förslaget ifråga.

Styrelsens skrivelse samt reglementsförslaget finnas intagna i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 21 för innevarande år.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1954 med anmälan att förslaget upprättats i samråd med kammaren, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 133. Motion om anordnande av konstfrusen skridskobana å Arosvallen.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 22 december 1949 ingav dåvarande fullmäktigeledamöterna herrar Linderborg, Ek, Lindqvist och Edvin Johansson en motion med förslag att stadsfullmäktige ville låta utreda frågan om anläggande av en konstfrusen skridskobana å Arosvallen. Stadsfullmäktige remitterade samma dag, § 407, motionen till idrottsstyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

Motionen lyder sålunda:

Issport i olika former omfattas med stort intresse av befolkningen i Västerås. Bandysporten har gamla förnämliga anor och under senare år har även konståkning och ishockey fått många intresserade utövare och åskådare.

Tyvärr försvåras dock issportens utövning genom milda vintrar och växlande väderlek, som i många fall hindrar såväl träningsspel som matcher. Behovet av en konstfrusen bana har därför alltmera aktualiserats. En sådan bana skulle garantera en spelduglig plan under hela vintersäsongen, som dessutom kunde utsträckas betydligt såväl höst som vår.

Kostnaderna för anläggning av en konstfrusen bana är ganska stora, men amortering och drift torde i stor utsträckning kunna finansieras genom de ökade biljett- och nöjesskatteintäkter, som kan påräknas. Fördelarna av en sådan anläggning anser vi dock väga upp eventuella räntabilitetssynpunkter.

Enligt vår mening bör en utredning företagas av kostnaderna för en mindre plan av ishockeyformat. Lämpligaste platsen för en konstfrusen bana anser vi vara Arosvallen.

Med hänvisning till vad här ovan anförts vill undertecknade föreslå stadsfullmäktige att besluta

att uppdraga åt Idrottsstyrelsen att företaga en utredning av kostnaderna för anläggandet av en konstfrusen skridskobana på Arosvallen, samt

att förslag i ärendet förelägges stadsfullmäktige snarast möjligt.

Västerås den 22 december 1949.

E. B. Linderborg *Stig Ek*
Folke Lindqvist *E. Johansson*

Idrottsstyrelsen har i yttrande den 26 april 1954 anfört följande:

Strax efter övertagandet av idrottsanläggningarna i kommunal regi år 1946 diskuterades inom idrottsstyrelsens arbetsutskott möjligheterna av att anordna en konstfrusen ishockeybana, men med hänsyn till de dryga kostnaderna och ovissheten om var stadens huvudidrottsplats skulle förläggas ansåg sig arbetsutskottet icke böra förelägga styrelsen något förslag i ärendet förrän platsfrågan lösts. Vid den tid frågan först diskuterades förelåg nämligen ett förslag från arkitekt Ahlbom om slopande av Arosvallen och huvudidrottsplatsens förläggning till Hammarbyområdet. Detta förslag förföll emellertid och vederbörande arkitekter föreslogo istället Rocklundaområdet såsom en lämplig plats för den stora idrottsplatsen i staden. Idrottsstyrelsen avvaktar nu endast att området, efter det stadsplanen fastställts, upplåtes för idrottsändamål och kommer därefter att omedelbart igångsätta utredning om detsammas användning för olika idrottsgrenar, därvid även frågan om eventuell anläggning av en konstfrusen ishockeybana kommer att noggrant utredas.

Enligt nu föreliggande förslag kommer det område av Arosvallen, som tidigare skolat kunna ifrågakomma för anläggning av en konstfrusen isbana, att användas för skoländamål.

Kostnaderna för en dylik bana med tillräckligt stora mått för ishockey torde enligt inhämtade uppgifter uppgå till cirka 570.000 kronor, fördelade sålunda.

Maskinella anordningar inklusive rörledningar	365.000: —
Grunder, isoleringar, betong m. m.	95.000: —
Maskinhus, kulvertar m. m.	70.000: —
Vattenledningar och avlopp	20.000: —
Elektriska anläggningar	20.000: —

härtill komma eventuella kostnader för läktare, hägnader, entréanordningar, omklädningsrum m. m.

Den årliga driftkostnaden torde med för dagen gällande priser kunna uppskattas till cirka 50.000 kronor.

Med anledning av vad ovan sagts vill idrottsstyrelsen föreslå att motionen utan åtgärd lägges till handlingarna, då förutsättningarna för förläggning av en konstfrusen isbana till Arosvallen saknas samt idrottsstyrelsen har för avsikt att återkomma till ärendet i samband med frågan om anläggning av Rocklunda idrottsplats.

Drätselkammaren har i yttrande den 4 juni 1954 på de av idrottsstyrelsen anförda skälen tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta,

att motionen icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 134. Inrättande av en ny befattning som stadsdistriktsläkare.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 7 september 1953 anfört följande:

I framställning den 10 december 1951 (S. H. nr 6 ser. A) har hälsovårdsnämnden efter redogörelse för skälen till en successiv utökning av tjänsteläkarorganisationen med två stadsdistriktsläkare hemställt om inrättande i första hand av en ny befattning såsom stadsdistriktsläkare. Sedan stadsfullmäktige den 31 januari 1952 bifallit framställningen och den nya tjänsten tillsatts, har den tredje stadsdistriktsläkaren tillträtt sin tjänst den 15 påföljande oktober.

Hälsovårdsnämnden har under den tid, som gått, iakttagit en viss minskning i stadsdistriktsläkarnas arbetsbörda och förkortning av väntetiden på mottagningar och sjukbesök, vartill ock det gynnsamma hälsotillståndet i staden i sin mån bidragit, men fortfarande kvarstår en betydande överbelastning framför allt i fråga om jourtjänstgöringen. I förhållande till folkmängden har staden ett alltför ringa antal privatpraktiserande läkare. Särskilt bristen på yngre läkare är framträdande. De i jourtjänsten deltagande privatpraktiserande läkarnas antal har på grund av ålder, sjuklighet eller annan åberopad orsak gått ned till 7, av vilka dock två upprätthålla halvtjänstgöring. På grund härav och även av andra orsaker har det varit hart när omöjligt att fördela jourerna, och i många fall ha stadsdistriktsläkarna fått rycka in och övertaga extra, oftast oförmånliga jourer.

Med åberopande av dessa, för hälsovårdsnämnden väl kända förhållanden ha stadsdistriktsläkarna inkommit med en framställning om inrättande av en fjärde stadsdistriktsläkartjänst. Med anledning härav har nämnden införskaffat nya, kompletterande uppgifter om förhållandena i jämförbara städer. Därvid har framkommit följande.

I Örebro deltaga i jourtjänsten 7 privatpraktiserande läkare och 3 stadsdistriktsläkare. På de privatpraktiserande läkarnas del komma 14 vardagar i månaden och cirka 14 veckoslut, omfattande 2 jourer varje, per år eller sålunda 196 jourer årligen och på tjänsteläkarna resterande 169 jourer. Tillgången på läkare är god, 20 praktiserande läkare. Ofta få dessa jourer utöver sitt åtagande. I Uppsala fullgöres jourtjänsten av 15 privatpraktiserande läkare med 15 vardagar i månaden och årligen omkring 120 jourer vid veckoslut och i samband med helgdagar eller inalles omkring 300 jourer per år, medan återstående 65 jourer fördelas på 2 stadsdistriktsläkare. I Eskilstuna är jourtjänsten ordnad så att 7 privatpraktiserande läkare sköta 218 jourer årligen samt 3 stadsdistriktsläkare 105 vardagsjourer och 21 veckoslutsjourer årligen. I fråga om Norrköping, Hälsingborg och Linköping finnes intet att tillägga utöver vad nämnden framhållit i sin tidigare framställning.

I Västerås ha de privatpraktiserande läkarna förklarat sig villiga att åtaga sig 140, högst 150 jourer per år med långt gående begränsningar i fråga om söndags- och helgdagsjourer. Detta innebär att stadsdistriktsläkarna få på sin lott 225, minst 215 jourer, med framträdande belastning sön- och helgdagar. På envar av stadsläkarna i Västerås komma sålunda 72—75 jourer, i Örebro cirka 56 jourer, i Uppsala omkring 33 jourer och i Eskilstuna 49 jourer årligen. Efter utökning av stadsdistriktsläkarna i Västerås till 4 kommer på envars lott 53—55 jourer årligen.

Hälsovårdsnämnden finner utredningen visa, att stadsdistriktsläkarna i Västerås äro betydligt hårdare belastade med jourtjänst än deras kolleger i jämförbara städer. Med de mindre möjligheter att för jourtjänst utnyttja de privatpraktiserande läkarna i staden, blir arbetsbördan för de nuvarande stadsdistriktsläkarna, som ej få begränsa

sina mottagningar, synnerligen betungande och jourhållningen vid sjukdomsfall för någon av dem och sommartid ytterst svår att bemästra. Hälsovårdsnämnden saknar möjlighet att tillföra staden privatpraktiserande läkare och finner det betänkligt att hålla bostäder och mottagningslokaler i beredskap för eventuellt kommande privatpraktiserande läkare, som ju icke åvilar jourtjänstplikt. Vid sådana förhållanden har nämnden ej kunnat finna annat effektivt sätt att ordna jourfrågan än att få en fjärde stadsdistriktsläkare, varigenom stadens läkarkår erhåller en välkvalificerad utökning. Inrättandet av en ny stadsdistriktsläkartjänst medför ej ändring i gällande tjänsteläkarinstruktion.

Befattning såsom stadsdistriktsläkare är placerad i lönegrad 16. I denna lönegrad är grundlönen 804 kronor och slutlönen 911 kronor i månaden.

På grund härav hemställer hälsovårdsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ny ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare från den 1 januari 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Av hälsovårdsnämndens utredning torde framgå, att stadsdistriktsläkarna i Västerås i jämförelse med andra städer äro hårdare belastade med jourtjänst. Möjligheten att genom privatpraktiserande läkare kunna anordna jourtjänst har på senare tid även i viss mån beskurits därigenom att dess antal minskats till följd av sjuklighet samt av ålderskäl och andra orsaker. De epidemier, som under de senaste åren med olika långa mellanrum hemsökt staden, ha även de i sin mån bidragit till att öka arbetsbördan för stadsläkarna. Den från och med nästa års ingång ikraftträdande sjukkassereformen, kommer även att medföra krav på ökad tillgång till läkare. Under nu angivna förhållanden finner drätselkammaren hälsovårdsnämndens framställning vara välgrundad.

Drätselkammaren har varit inne på tanken att söka kombinera en ny stadsdistriktsläkarbefattning med en befattning såsom socialläkare. Det har emellertid inhämtats, att Sveriges Läkarförbund ifrågasatt lämpligheten av att socialläkaren ålägges skyldighet att deltaga i jourtjänst och att förbundet icke torde komma att medverka till besättande av en på dylikt sätt kombinerad tjänst. Under sådana förhållanden har drätselkammaren måst låta detta projekt falla.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att inrätta en ny ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare från och med den 1 juli 1954.

Nr 135. Fråga om anställande av s. k. springvikarier vid folkskolorna.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 3 maj 1954 anfört följande:

Under de senast förflutna läsåren har bristen på kompetenta vikarier under pågående läsår blivit allt mer markerad. Under innevarande läsår har det under vissa

perioder överhuvudtaget icke gått att erhålla examinerade lärare, trots att alla reserver av pensionerade lärare i och kring Västerås tagits i anspråk. Några svårigheter att erhålla väl kvalificerade sökande till års- eller terminstjänster har däremot icke ännu förelegat. Folkskolestyrelsen har därför funnit, att den enda möjligheten att i någon mån täcka bristen på vikarier under pågående läsår torde vara att redan vid läsårets början anställa flera lärare än antalet läraravdelningar. Dessa lärare skulle erhålla helårsanställning, vara skyldiga att tjänstgöra som "springvikarier" för tjänstlediga lärare och erhålla lön som helårsanställda, även om de under kortare tider icke få tillfälle till tjänstgöring.

Denna anordning tillämpas sedan länge i ett flertal städer, bl. a. Norrköping, Örebro och Eskilstuna.

Risken för att ett skoldistrikt av Västerås storlek skall komma att vidkännas större förlust i form av minskat statsbidrag, som ju endast utgår för verkliga tjänstgöringsperioder, är mycket små. Hade tre à fyra "springvikarier" funnits under innevarande läsår, hade de fått praktiskt taget full tjänstgöring hela läsåret.

Med hänsyn till att anslag till anställande av dylika vikarier icke formellt finns upptaget i 1954 års budget, har folkskolestyrelsen beslutat hos Stadsfullmäktige anhålla om medgivande att under läsåret 1954/55 anställa *två* folkskollärare och *en* småskollärare som springvikarier med rätt för dessa att erhålla lön, som om de vore helårsanställda med full tjänstgöring. Ytterligare anslag synes icke erforderligt för ändamålet, då lön bör utgå ur anslaget i 1954 års budget under litt. 15A2—101,12, vilken anslagspost i sig inrymmer lön till vikarierande lärare i erforderligt antal.

Under hänvisning härtill hemställer folkskolestyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja folkskolestyrelsen rättighet att för läsåret 1954/55 anställa tre s. k. springvikarier med tjänstgöring två på folkskole- och en på småskolestadiet.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 maj 1954 tillstyrkt bifall till folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad folkskolestyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Nr 136. Disposition av anslag för arvode till föreståndaren för folkskolans högstadier.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 28 maj 1954 anfört följande:

I folkskolan anordnas fr. o. m. läsåret 1954/55 i enlighet med av Stadsfullmäktige tidigare fattat beslut dels en inbyggd treårig examensrealskola dels ett likaledes treårigt examensfritt högstadium.

Tillströmningen av elever blev oberäknat stor, särskilt till det examensfria högstadiet. Examensrealskolan kommer läsåret 1954/55 att omfatta endast *en* avdelning

men beräknas snabbt växa, särskilt som läroverket icke torde kunna i fortsättningen intaga samma antal elever i klass 1[5], som nu sker. Utredning härom pågår. — Examensfria högstadiet får redan första året *sju avdelningar*. Detta stadium har tydligen omfattats med ett mycket stort intresse av målsmännen.

Vissa detaljfrågor, som hänskjutits till högre instanser, ha ännu icke fått definitiv lösning. Detta gäller bl. a. frågan om högstadiets administrativa och pedagogiska ledning. Under hand har dock meddelats, att folkskolestyrelsens förslag härutinnan torde komma att accepteras, vilket förslag — ställt till Kungl. Skolöverstyrelsen — har följande lydelse:

"Det förutsättes att stadens folkskolinspektör skall liksom beträffande folkskolan i övrigt vara inspektör även för den inbyggda realskolan. Den direkta ledningen (administrativt och pedagogiskt) bör utövas av en av folkskolestyrelsen förordnad rektor. Dylik rektor bör ha väl vitsordad tjänstgöring som folkskollärare och dessutom vara behörig att anställas som ord. adjunkt eller ämneslärare vid komm. realskola. Intill dess behov av särskild rektor föreligger bör ledningen av realskolan omhänderhas av överläraren vid Gideonsbergsskolan, dit de första realskoleklasserna liksom folkskolans *examensfria* högstadium avses t. v. bliva förlagda. Fr. o. m. läsåret 1958/59 förutsättes den inbyggda realskolan kunna inrymmas i antingen Blåsboskolan eller ha erhållit egna lokaler. Senast vid denna tidpunkt bör särskild rektor ha tillsatts för realskolan."

I avvaktan på beslut av Skolöverstyrelsen har folkskolestyrelsen förordnat överläraren för Gideonsbergsdistriktet Gösta Brismar att t. v. vara rektor för högstadierna.

Det arbete, som därmed lagts på denna överlärare blir synnerligen arbetskrävande. I folkskolans budget för 1954/55 finns upptaget ett expektansanslag å kronor 1.400, avsett till arvode åt rektor för folkskolans högstadier under år 1954.

Enligt styrelsens uppfattning bör detta belopp helt utgå för innevarande år. I samband med förslag till budget för 1955 kommer folkskolestyrelsen att avge förslag till arvode för år 1955.

På grund härav hemställer folkskolestyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att i 1954 års budget uppföra expektansanslag — kronor 1.400 — till arvode åt rektor för folkskolans högstadier skall oavkortat ställas till folkskolestyrelsens disposition för angivet ändamål.

Drätselkammaren har i yttrande den 4 juni 1954 anfört följande:

I motiveringarna till 1954 års stat har utsagts, att särskilt beslut bör fattas rörande det ifrågavarande anslaget. Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot att ett särskilt arvode får utgå till föreståndaren för folkskolans högstadier. Kammaren förutsätter emellertid, att folkskolestyrelsen innan arvodet fixeras till sitt belopp inom den givna ramen inhämtar yttrande från löne- och avtalsnämnden.

Drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla folkskolestyrelsens framställning under ovan angiven förutsättning.

Nr 137. Omändring av befattning som skrivbiträde å stadsarkitektkontoret till kontorsbiträdesbefattning.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 3 april 1954 anfört följande:

I bifogade tjänsteutlåtande har stadsarkitekten anhållit, att en skrivbiträdestjänst å stadsarkitektkontoret i lönegrad 6 måtte ändras till en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8.

På grund av vad sålunda anförts hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juni 1954 ändra den ordinarie skrivbiträdesbefattningen å stadsarkitektkontoret till en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8.

Det i byggnadsnämndens skrivelse omnämnda tjänsteutlåtandet har ej avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnes för granskning tillgängligt å stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 maj 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker bifall till framställningen men föreslår, att ändringen sker vid nästa budgetårs ingång den 1 januari 1955.

Under hänvisning härtill tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 ändra en ordinarie skrivbiträdestjänst å stadsarkitektkontoret till en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 138. Bemyndigande för hamnkaptenen C. F. Carlsson att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 7 maj 1954 anfört följande:

Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson uppnår i december 1954 65 års ålder och skulle enligt bestämmelserna i stadens pensionsreglemente avgå ur tjänst. På framställning av hamnstyrelsen har hamnkapten Carlsson emellertid förklarat sig villig att kvarstå även under 1955. Enligt § 4 mom. 1 i pensionsreglementet skall medgivande att kvarstå i tjänst efter pensionsålderns inträde lämnas av stadsfullmäktige.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson må kvarstå i tjänst under 1955.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 31 maj 1954 tillstyrkt bifall till hamnstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad hamnstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens framställning.

Nr 139. Sjuklön till en brandmästare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 maj 1954 anfört följande:

Brandstyrelsen har hos löne- och avtalsnämnden tillstyrkt en framställning från brandmästaren Evald Thoor om sjuklön med 70 % av lönen för tiden till omkring den 1 oktober 1954.

Thoor har varit sjukskriven sedan den 10 juni 1953. Enligt § 24 mom. 2 i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare utgår 90 % av avlöningen under högst 60 dagar samt vid fortsatt sjukledighet 70 % av avlöningen under högst 300 dagar. För tid därefter beslutar stadsfullmäktige i vad mån avlöning må utgå. I tidigare fall har den fortsatta sjuklönen fastställts till 50 % av lönen. Sedan det nya normalpensionsreglementet tillkommit har i Svenska Stadsförbundets kollektivavtal med Kommunalarbetareförbundet intagits en bestämmelse om att fortsatt sjuklön skall utgå med belopp motsvarande arbetstagarens sjukpension. Motsvarande ändring har ännu ej skett i normaltjänstereglementet för städernas ordinarie befattningshavare. Det synes löne- och avtalsnämnden lämpligt, att man till de ordinarie befattningshavarna utbetalar sjuklön efter samma grunder som gäller för de kollektivavtalsanställda. I föreliggande fall utgör sjukpensionen 62 % av lönen i slutlöneklassen. Brandmästaretjänsterna står i lönegrad 18 och sjukpensionen skulle bli 4.920 kronor per år, med 53 % tillägg 7.527 kronor. Det föreslagna beloppet bör liksom fallet är för de kollektivanställda utgå intill dess arbetstagaren kan inträda i arbetet eller är skyldig avgå.

Under hänvisning härtill hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att sjuklönen till brandmästaren Evald Thoor från och med den 10 juni 1954 skall utgå med 62 % av slutlönen i lönegrad 18 intill dess Thoor kan inträda i arbetet eller är skyldig avgå.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 140. Avförande av en ordinarie skrivbiträdestjänst vid uppbördsverket från ordinarie stat.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 maj 1954 anfört följande:

Sedan ordinarie skrivbiträdet vid uppbördsverket Britta Lundblad på egen begäran erhållit entledigande från sin befattning, uppkommer vakans å hennes befattning.

I anslutning till tidigare fattat principbeslut får drätselkammaren, med tillstyrkande av ett av kronokamreraren framfört förslag att de å tjänsten vilande arbetsuppgifterna i fortsättningen få utföras av en extra befattningshavare, föreslå stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juni 1954 avföra ifrågavarande skrivbiträdesbefattning vid uppbördsverket från ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 maj 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 141. Förslag angående uppförande av en tornbyggnad med klockspel till det nya stadshuset.

Rådhuskommittén har i skrivelse den 9 juni 1954 anfört följande:

Under projekteringen av det blivande stadshuset har arkitekten kommit till uppfattningen att en tornbyggnad av arkitektoniska skäl är påkallad såsom samlingspunkt för det stora byggnadskomplexet. Med denna tanke såsom bakgrund skissades för ett par år sedan en högbyggnad i Vasagatans förlängning. Sedermera har detta projekt övergivits och tornet i stället, med planmåtten minskade till 8 × 8 m. och höjden avsevärt ökad, placerats i axeln mellan andra och tredje etapperna såsom framgår av modellfoto. Man har här preliminärt räknat med en höjd av ca 64 m. över mark, d. v. s. ungefär samma höjd som stora aseatornet.

Rådhuskommittén, som funnit tornet ur estetiska synpunkter av värde, har beträffande användningsmöjligheterna för dess utrymmen kommit till att den del som befinner sig inuti byggnaden kan antagas få fullgod användning såsom förvaltningslokaler den överliggande delen — om sammanlagt ca 800 m² — bör åtminstone delvis kunna utnyttjas som förråd, arkiv och lokalreserv. Slutligen har av arkitekten framkastats tanken att, utom tornur, ett klockspel borde anbringas i tornet.

I samband med en studieresa för genomgång av en del nyare förvaltningsbyggnader i Danmark, Tyskland och Holland har kommitténs arbetsutskott haft uppdrag att särskilt studera sistnämnda uppslag, d. v. s. klockspel av modernt utförande. När nu byggnadstillstånd för andra etappen föreligger, synes det nödvändigt att principbeslut fattas om tornbyggnaden som sådan samt dess användning.

Om klockspel har arbetsutskottet inhämtat följande i klockspelens egentliga hemland, Holland:

Med traditioner från 1600-talet synes klockspelstillverkningen i Holland och Belgien gå mot en renässans, som emellertid ännu icke har nått Sverige men väl U. S. A., som under senare år enl. uppgift installerat ett 120-tal.

Det bör i sammanhanget framhållas, att i *klockspel,* här icke inräknas sådana automatiska klockspelsverk, som med ett fåtal klockor kunna spela en eller annan melodi utan endast fullständiga spel med manuell klaviatur och, som regel, fyra oktaver (= 47 st. klockor), möjliggörande utförande av varierande musik (konserter) av särskilt utbildade "klockspelare". I Holland finns ett 80-tal sådana klockspel, i Belgien ett 60-tal, i Frankrike ett 20-tal, i Tyskland däremot blott några få o. s. v.

I Fredriksbergs nya rådhus, som kommitterade besökt, har man installerat ett modernt klockspel.

Som många svenska besökare i Holland kunnat konstatera ger de malmfyllda tonerna från ett fullständigt klockspel en alldeles särskild stämning åt de samhällen, stora eller små, där de finnas. Åtminstone de moderna spelen, med perfekt avstämning på de olika klockorna, ger därtill en musikalisk underhållning av hög kvalitet. Man spelade mycket skilda stycken, från hymner över konsertstycken av Mozart m. fl. till dansvisor och folkliga låtar. Då tonerna alltid kommo från ett högt torn, kunde man lyssna lika bra under en promenad som från en viss plats. Klagomål från närboende hade man alls icke hört av.

Vad beträffar kostnaden för ett komplett klockspel om 47 st. klockor är denna i hög grad beroende på den tyngsta basklockans ton. Man har ansett att tonen C^1 är lämpligast som bas, varvid registret kommer att omfatta tonerna C^1—C^{1111}. Fackutlåtande om denna sak synes böra inhämtas, eftersom en flyttning av registret från C^1 till *ess* såsom bas minskar den sammanlagda klockvikten till ungefär hälften. En preliminär offert, som kommittén låtit infordra på ett komplett spel om 47 st. klockor, C^1—C^{1111}, slutar på ca kr. 180.000: —. Häri ingår då tornur med visare åt fyra sidor samt automatik på 12 st. klockor (c^1—d^{11}).

I Holland är vanligt att klockspelskonsert hålles 1 à 2 ggr per vecka, varvid man har tillgång till under statligt överinseende utbildade klockspelare. De engageras vanligen med årskontrakt. Direktorn för den statliga musikskolan för klockspelare i Amersfort, som utskottet sammanträffade med, bedömde, att en kunnig organist eller annan lämplig person kunde utbildas till klockspelare på 2 à 3 månader. En särskild övningsklaviatur brukar medlevereras klockspel till utlandet.

Efter att ha tagit del av arbetsutskottets ovan i korthet relaterade erfarenheter har rådhuskommittén enhälligt kommit till övertygelsen, att ett välplanerat, tillräckligt stort klockspel med manuella spelmöjligheter skulle vara en obestridlig tillgång för Västerås stad och dess nya stadshus. Med den preliminära utformning som tornbyggnaden nu har synes av byggnadsvolymen att döma böra räknas med en byggnadskostnad av omkring 300.000 kronor och därtill en installationskostnad av klockspel med ca kr. 200.000: —. Den del av tornet som befinner sig inuti stadshusbyggnaden har därvid icke medräknats, då dessa utrymmen få fullgod användning för byggnadens praktiska uppgifter.

På basis av nu föreliggande ritningar och första etappens i stort sett kända kostnader har kostnaderna för stadshuset beräknats sålunda:

Första etappen (byggnaden mot Munkgatan, nu under byggnad, 10.000 m³)	2.000.000: —
Andra etappen (byggnaderna mot Fiskartorget, Vasaparken och Vasagatan inkl. tornbyggnaden, 41.500 m³)	8.000.000: —
Tredje etappen (flygeln mot Vasagatan, 14.000 m³)	3.500.000: —
Summa kronor	13.500.000: —

I 1949 års idéförslag var motsvarande kostnad upptagen till 7.500.000 kronor men det bör framhållas att — bortsett från kostnadsstegringen sedan dess — har projektet utökats med en utgrävd gård (centralarkiv och garage), en fullt inredd vindsvåning samt slutligen här omskrivna tornbyggnad.

Det är kommitténs avsikt att senare, när fullständiga ritningar föreligga, inkomma till stadsfullmäktige med anslagsäskande för andra etappen.

Under hänvisning härtill föreslår kommittén stadsfullmäktige besluta

att i princip godkänna det reviderade stadshusprojektet inklusive tornbyggnad med klockspel.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har efter granskning av ändringsförslaget kommit till den uppfattningen, att bärande skäl föreligga för detsammas genomförande. Sålunda finner drätselkammaren tanken på en tornbyggnad vara ur estetiska synpunkter synnerligen tilltalande. Med hänsyn till stadshusbyggets monumentala karaktär är det av vikt att detsamma på ett markant sätt framträder i stadsbilden. Detta skulle enligt drätselkammarens åsikt möjliggöras genom uppförande av tornbyggnaden. Idén med ett klockspel skulle även i hög grad bidraga till att göra hela anläggningen ännu mera attraktiv. De kostnadsökningar, som projektets genomförande skulle medföra, äro i betraktande av de fördelar, som därmed uppnås, icke av den storleksordningen, att de böra te sig avskräckande. Det må härvid särskilt understrykas, att genom uppförande av tornbyggnaden tillkomma åtskilliga utrymmen, vilka äro användbara för byggnadens praktiska uppgifter.

Anledningen till att denna fråga upptagits till övervägande redan på detta stadium är att den närmare gestaltningen av andra byggnadsetappen, vilkens påbörjande nu närmar sig, sammanhänger med frågan om anordnande av en tornbyggnad. Några definitiva kostnadsuppgifter beträffande andra byggnadsetappen ha för dagen icke kunnat upprättas utan de i rådhuskommitténs skrivelse angivna siffrorna måste betraktas såsom preliminära. Fullständiga kostnadsuppgifter jämte anslagsäskande kommer att ingivas till stadsfullmäktige, så snart detaljplaneringen av klocktornet blivit klar.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att i princip godkänna rådhuskommitténs föreliggande förslag.

Nr 142. Anslag för studieresa till vissa fångvårdsanstalter.

Magistraten har i skrivelse den 2 juni 1954 anfört följande:

Under år 1949 företog, sedan anslag för ändamålet beviljats av stadsfullmäktige, rådhusrättens ledamöter och nämndemännen studiebesök vid vissa fångvårdsanstalter. Sedan resan företogs, har mer än hälften av nämndemännen ersatts av nya. Med hänsyn till de värdefulla erfarenheter den tidigare resan gav, har det synts magistraten önskvärt att företaga en ny studieresa främst för nämndemännen. Enligt en preliminär plan skulle därvid besökas ungdomsfängelset Skenäs, förvaringsanstalten Hall, fångvårdskolonin Strångsjö samt Lövstahemmet. Resan beräknas taga två dagar och enligt bilagda promemoria draga en kostnad av i runt tal 2.800 kronor.

Magistraten hemställer på grund härav att stadsfullmäktige för nämnda ändamål måtte anvisa ett förslagsanslag å 2.800 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad magistraten i skrivelsen anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 143. Anslag för iordningställande av vissa gator inom Berghamraområdet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1954 anfört följande:

I anslutning till årets arbetsprogram för gator och vägar skall utföras terrassering inom Berghamraområdet av Jaktplangatan, Reagatan, Monoplangatan, Kabingatan, Bäckvägen och fortsättning av Berghamravägen.

Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till 95.000 kronor.

Viss ersättning för dessa arbeten kommer att av vederbörande inbetalas till gatukostnadsfonden. Med anledning härav synes lämpligast, att utgiften täckes av denna fond.

Med anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande gatuarbeten anvisa ett anslag å 95.000 kronor av gatukostnadsfonden.

Nr 144. Anslag för uppförande av nya ekonomibyggnader vid Lundby gård.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 29 maj 1954 anfört följande:

På framställning av lantegendomsnämnden beviljade stadsfullmäktige för om- och tillbyggnad av ekonomibyggnader vid Lundby gård *dels* för reparation av ladugården år 1949 25.000 kronor och *dels* den 28/8 1952 43.000 kronor av synemedel för Lundby gård, eller tillhopa 68.000 kronor. Härav återstår i dag 60.500 kronor.

Som framhölls i lantegendomsnämndens skrivelse den 20 juni 1952 beräknades att dessa medel skulle vara tillräckliga för att i nu befintlig stallbyggnad anordna en lämplig ladugård samt därutöver verkställa tillbyggnad för årsbehovet av spannmål och stråfoder vid gården. Vid nu påbörjade arbeten med iordningställande av stallbyggnaden visade det sig emellertid att denna mot förmodan invändigt varit hårt angripen av röta och skadeinsekter varför utnyttjande av den gamla byggnaden skulle komma att medföra utbyte av så gott som allt virke och således en ny ladugård uppföras på det gamla stallets plats. Då sistnämnda byggnad således icke till mer än mycket ringa del kan utnyttjas, anser lantegendomsnämnden det vara ändamålsenligare taga steget fullt ut och i stället uppföra helt nya ekonomibyggnader, särskilt som detta icke ställer sig dyrare än att fullfölja den första planen, och man dessutom icke är bunden av den gamla byggnaden utan kan på ett bättre och mera tidsenligt sätt lösa frågan.

Enligt av byggmästaren Edvin Bergman verkställda kostnadsberäkningar uppgår byggnadssumman för en ny ladugård, loge och magasin till i runt tal 125.000 kronor. Ritningar beträffande de nya byggnaderna ha upprättats av byggmästare Bergman och godkänts av byggnadstekniska byrån och stadsarkitektkontoret.

På grund härav hemställer nämnden

att stadsfullmäktige för nybyggnad av ladugård, loge och magasin vid Lundby gård måtte ställa ett tilläggsanslag å 65.000 kronor till lantegendomsnämnden förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Med hänsyn till vad som numera upplysts angående den gamla byggnadens beskaffenhet, har drätselkammaren icke något att erinra mot lantegendomsnämndens förslag att uppföra helt nya ekonomibyggnader och att ställa härför erforderliga medel till förfogande.

I 1954 års stat finnes upptaget anslag under konto 7 D 3 360,4 å 100.000 kronor för restaurering av Nordanby gård. Efter vad det vill synas torde detta anslag icke under året komma att behöva tagas i anspråk. Drätselkammaren vill därför föreslå att det av lantegendomsnämnden begärda anslaget å 65.000 kronor får täckas genom motsvarande omdisposition av förutnämnda anslag under konto 7 D 3 360,4.

Med anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av det i årets stat under 7 D 3 360,4 upptagna anslag å 100.000 kronor för restaurering av Nordanby gård.

Nr 145. Anslag för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 3 juni 1954 anfört följande:

I 1954 års utgifts- och inkomststat är under litt. 15 A 4—360,3 uppfört ett anslag å 5.000 kronor till utredningskostnader för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan.

Kungl. Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 22/6 1953 (bil. 1) förklarat behov föreligga av

4 klassrum
1 lärarrum
materielrum
skolmåltidsmatsal med serveringskök jämte för ovannämnda lokaler erforderliga biutrymmen.

Folkskolestyrelsen har sedermera efter samråd med representanter för Drätselkammaren anhållit hos Skolöverstyrelsen om sådan ändring i behovsprövningsbeslutet, att det utrymme i tillbyggnaden, som avsetts till nya skolmåltidslokaler, må få disponeras till undervisningslokaler. Överstyrelsen har bifallit folkskolestyrelsens framställning enligt skrivelse pr den 13/3 1954 (bil. 2). Beslutet innebär, att de nuvarande bespisningslokalerna få t. v. bibehållas, sedan de kompletterats med ett diskkök, för vilket statsbidrag emellertid icke utgår. *F. n.* utgår ej heller statsbidrag till de under-

visningslokaler, som behovsprövats i st. f. ny skolmåltidslokal, men synes sådant kunna påräknas då dessa i framtiden omändras och tagas i bruk som permanenta skolmåltidslokaler.

Huvudritningar ha upprättats enligt Skolöverstyrelsens anvisningar. En omgång ritningar bifogas härmed.

Folkskolestyrelsen har under utredningsarbetets gång hållit kontakt med Drätselkammarens byggnadstekniska byrå.

Skisser och huvudritningar ha upprättats av arkitekt Sven Ahlbom.

Totala kostnaderna för tillbyggnaden av Jakobsbergsskolan ha beräknats belöpa sig till 500.000 kronor. I dessa kostnader ingå icke utgifter för inventarier och undervisningsmateriel.

Statsbidrag torde kunna beräknas till 35 % å 360.000 kronor eller 126.000 kronor. Å kostnaderna för skyddsrumsanläggning, som beräknats till 24.000 kronor, torde statsbidrag komma att utgå med två tredjedelar.

Kostnaderna fördela sig alltså enligt följande tablå.

Totala kostnader, beräknade enl. uppgift av Drätselkammarens byggnadstekniska byrå			500.000: —
Statsbidrag för skyddsrum	ca	16.000: —	
Statsbidrag å övriga bidragsberättigade lokaler	ca	126.000: —	
Befintligt anslag för utredningskostnader		5.000: —	147.000: —
Erforderligt nytt anslag			353.000: —

Framställning om anslag till inventarier och undervisningsmateriel kommer senare att inges.

I folkskolestyrelsens framställning angivna skrivelser från Skolöverstyrelsen (bil. 1 och 2) har icke medtagits i stadsfullmäktigetrycket. Handlingarna finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

På grund härav hemställer folkskolestyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* bevilja folkskolestyrelsen ett förslagsanslag å kronor 353.000: — till uppförande av tillbyggnad av Jakobsbergsskolan.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av folkskolestyrelsens skrivelse har Kungl. Skolöverstyrelsen, om ock med tvekan, medgivit att de utrymmen i tillbyggnaden, som avsetts till nya skolmåltidslokaler, finge disponeras till undervisningslokaler. Folkskolans trängande lokalbehov har nödvändiggjort en dylik anordning. Drätselkammaren anser sig böra biträda den föreslagna utformningen av tillbyggnaden.

Anslaget för tillbyggnaden bör beviljas brutto med 500.000 kronor. Härav bör ett belopp av 353.000 kronor täckas av investeringsfonden, 5.000 kronor av befintligt anslag för utredningskostnader och återstoden av beräknat statsbidrag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bevilja ett anslag å 500.000 kronor för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan i enlighet med föreliggande förslag samt

att härav föranledd utgift skall täckas till ett belopp av 5.000 kronor av befintligt anslag för utredningskostnader, till ett belopp av 353.000 kronor av allmänna investeringsfonden samt till återstående del av beräknat statsbidrag ävensom

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att hos vederbörande statliga myndigheter hemställa om största möjliga statsbidrag för tillbyggnaden.

Nr 146. Fråga om murarutbildning i yrkesskolans regi.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 2 juni 1954 anfört följande:

I samråd med representanter för Västerås byggmästarförening och Svenska murarförbundets avd. 17 i Västerås, med vilka ingående behandling av ärendet ägt rum, och i full överensstämmelse med dessa representanters önskemål, framlägger härmed styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning följande förslag till undervisning av murarlärlingar i yrkesskolans regi.

Undervisningen bedrives såsom 2-årig heldagsundervisning enligt av Kungl. Överstyrelsen för Yrkesutbildning fastställd undervisningsplan (ännu ej fastställd). Förslag till denna undervisningsplan är utarbetat med ledning av motsvarande undervisningsplaner för centrala verkstadsskolor. Förslaget bifogas här.

Undervisningen är enligt undervisningsplanen avsedd att omfatta 48 timmar i veckan, varav under cirka 35 veckor ingår teoriundervisning med 8 timmar i veckan. Undervisningens praktiska del, yrkesarbetet, förlägges till nybygge i staden, där avsikten är, att eleverna i kursen ensamma skola utföra allt mureriarbete från grunden och fram till det färdiga huset. Några dagar i början av kursen och vid dåligt väder förlägges det praktiska arbetet till lokal, som disponeras av skolan, och genomgås där vissa grundläggande arbetsmoment och en del speciella arbetsmoment. Den teoretiska undervisningen meddelas såsom kvällsundervisning i skolans lokaler. Under den tid, som den teoretiska undervisningen ej pågår, omfattar det praktiska arbetet enligt undervisningsplanen 48 timmar i veckan. Avsikten är emellertid, att även under den tid, som den teoretiska undervisningen pågår, det praktiska arbetet skall, med hänsyn till förhållandena på arbetsplatsen, pågå 48 timmar i veckan, dvs. 8 timmar i veckan utöver timplanens timantal.

Som lärare i allt praktiskt arbete inom och utom timplanen anställes en lärare såsom arvodesbetald och med ett årligt arvode av 13.500 kronor. Lärare i den teoretiska undervisningen anställas och betalas såsom timlärare dvs. såsom övriga kvällslärare, som tagas utanför skolans ordinarie lärares krets.

Statsunderstöd kan beräknas med 5: 75 kronor per verkligen hållen undervisningstimme enligt timplanen, men ej för den utöver den fastställda planen planerade under-

visningen i yrkesarbete. Skolan betalar för undervisningen vanliga kostnader dvs. avlöningar till lärare och kostnader för ren undervisningsmateriel, som förbrukas, samt håller eleverna med handverktyg, liksom förhållandet är i alla verkstadsskolor. Alla kostnader i samband med produktionen på arbetsplatsen betalas av husets byggmästare. Eleverna få av byggmästaren betalt enligt avtal för det produktiva arbete, som de prestera, men de få icke betalt för den tid, som åtgår till teoriundervisning och praktiskt arbete i skolan.

Per årskurs beräknas en intagning av 10 elever. F. n. planeras endast en årskurs.

Yrkesskolstyrelsen beräknar, om stadsfullmäktige bifaller denna framställning, att en kurs skall kunna startas omkring den 1 september i år.

En årsstat för den ifrågasatta undervisningen beräknas få följande utseende:

Utgifter

Arvode till läraren i yrkesarbete	13.500: —	
Arvoden till timlärare i teoretiska ämnen	3.000: —	16.500: —
Förbrukningsmateriel		500: —
	Summa kronor	17.000: —

Inkomster

Statsbidrag till

1. Läraravlöningar		12.500: —
2. Förbrukningsmateriel		250: —
	Summa kronor	12.750: —

Den årliga nettoutgiften för staden beräknas sålunda till kronor 4.250: —.

För anskaffning av verktyg beräknas åtgå kr. 2.000: —, varav kr. 1.000: — beräknas att erhållas i statsbidrag. Detta är en engångskostnad vid igångsättning av kursen.

Om kursen igångsättes den 1 september i år, erfordras för innevarande år till avlöning av yrkesläraren en tredjedel av årsarvodet till honom samt till teorilärarna något mindre än hälften av årsarvodena till dem. Dessutom kräves hela årskostnaden för förbrukningsmateriel, därför att den praktiska undervisningen i skolan huvudsakligen kommer i kursens början. Dessutom behöver anskaffningen av handverktygen göras vid kursens början.

För tiden 1 september—31 december erhålles med ledning av ovanstående följande statförslag:

Utgifter (1/9—31/12 1954)

Arvode till läraren i yrkesarbete	4.500: —	
Arvoden till timlärare i teoretiska ämnen	1.300: —	5.800: —
Förbrukningsmateriel		500: —
	Summa kronor	6.300: —

Inkomster (1/9—31/12 1954)

Statsbidrag till

1. Läraravlöningar	4.550: —	
2. Förbrukningsmateriel	250: —	4.800: —
	Summa kronor	4.800: —

Nettoutgiften för staden beräknas sålunda till kronor 1.500: — för ifrågavarande tid. Till detta kommer ovan nämnda engångskostnad vid starten för anskaffning av verktyg och dylikt med en beräknad nettoutgift av kr. 1.000: —.

Förslaget till undervisningsplan har ej avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnes för granskning tillgängligt å stadskansliet.

På grund av vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att stadsfullmäktige måtte godkänna, att vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning inrättas undervisning för murare efter här angivna riktlinjer och

att stadsfullmäktige för ändamålet för innevarande år måtte godkänna ovan angivna statförslag och bevilja ett förslagsanslag på kronor 1.500: — i samband därmed sam-

att stadsfullmäktige till undervisningsmateriel i kursen måtte bevilja ett anslag på kronor 2.000: — avsett att till hälften ersättas av statsverket.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan samt

att härav föranledda utgifter skola bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 147. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nestor och Nimrod.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 5 juni 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden överlämnar härmed ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 12 maj 1954 daterat och med Pl 206 betecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nestor och Nimrod. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av detsamma framgår av stadsplanearkitektens bifogade beskrivning. Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 15 maj till och med den 1 juni 1954. Under utställningstiden ha erinringar icke inkommit.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

FÖRSLAG

till ändring av stadsplanen för *Kv. Nestor och Nimrod,* Västerås, Pl 206.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Byggnadskvarter.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2.

Mark som ej får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran angiver. Dock må för särskilt fall kunna medgivas den större höjd som med hänsyn till brandsäkerhet och flygsäkerhet samt till stadsbilden och i övrigt ur allmän synpunkt prövas lämpligt.

Västerås den 12 maj 1954.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING

tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för *Kvarteren Nestor och Nimrod,* Västerås.

Förslaget, daterat den 12 maj 1954, är avfattat å karta Pl 206 samt i särskild handling stadsplanebestämmelser. För området gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 22 september 1950.

Kvarteren Nestor och Nimrod äro belägna öster om Fiskartorget. De äro i gällande stadsplan upptagna för allmänt ändamål, och det nya stadshuset och andra förvaltningsbyggnader är där under uppförande.

Den föreslagna nya stadsplanen innebär vissa ändringar av kvartersgränser och höjdbestämmelser. De sammanhänga framför allt med de nya önskemål och uppslag, som hittills framkommit under projekteringsarbetet för stadshuset. Det har också framhållits önskvärdheten av att man har den största möjliga frihet även vid den fortsatta projekteringen av detta stora byggnadsprojekt vilken torde komma att sträcka sig över en rätt lång framtid. Ur stadsplanesynpunkt bör detta kunna ske, då staden själv handhar hela anläggningen.

Sålunda föreslås nu de båda kvarteren sammanslagna till ett enda. Den förut som gatuplantering betecknade, sydligaste delen av Vasagatan kommer sålunda att överföras till kvartersmark. Givetvis kvarstår alltjämt som ett oavvisligt krav att en gångförbindelse för allmänheten hålls tillgänglig från Vasagatan—Munkgatan till

Trädgårdsgatan med fortsättning genom Vasaparken ned mot Centralstationen. En sådan anordning överensstämmer också med behovet att hålla de blivande förvaltningsbyggnaderna tillgängliga från detta håll. Den ingår sålunda i den utformning som hittills projekterats. Med hänsyn till vad som ovan anförts har emellertid denna förbindelse nu ej närmare preciserats i själva stadsplanen. Något behov av allmänna ledningar i den nuvarande gatusträckningen förefinns ej längre varför även bestämmelsen härom har utgått.

Betr. byggnadshöjderna har det bl. a. visat sig önskvärt att i kvarteret Nimrod kunna uppföra byggnaden längs Munkgatan till en något större höjd, vilket också den stora sammanlagda bredden av gatan och angränsande förgårdsmark väl medger.

Slutligen har framkommit ett förslag att i anslutning till byggnadskropparna utmed Fiskartorget uppföra en hög tornbyggnad, varigenom man avser att anknyta till gammal tradition ifråga om stadshus och berika miljön kring stadens administrativa centralpunkt.

Rätt proportionerat och utformat bör ett torn här kunna bilda en god kontrast till byggnadslängornas horisontaler och ge ett värdefullt tillskott till stadsbilden i stort.

I planförslaget har något läge för ett eventuellt torn icke fixerats, utan i stället har intagits en bestämmelse som för särskilda fall medger en ökning av byggnadshöjden upp över den i övrigt medgivna.

Västerås den 12 maj 1954.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget och

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 148. Angående nybyggnadsförbud för område å norra Jakobsberg, för område mellan Malmabergsgatan, Tegnérgatan och Pilgatan och för kvarteren Manfred, Martin m. fl.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 5 juni 1954 anfört följande:

Å stadsplanekontoret är under utarbetande ändring av stadsplanen för 1) ett å medföljande karta angivet område å norra Jakobsberg, omfattande kvarteren Spettet och Stenbrytaren samt delar av kvarteret Krysshammaren, för 2) Ängsgärdet benämnt område mellan Malmabergsgatan, Tegnérgatan och Pilgatan samt för 3) kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker och Njord. För att förhindra, att stadsplanearbetet före-

gripes genom byggnadsföretag bör förbud mot nybyggnad å ifrågavarande områden och kvarter utverkas. Enligt 35 § byggnadslagen utfärdas sådant förbud av länsstyrelsen efter därom gjord framställning av stadsfullmäktige. Byggnadsförbud gäller, tills stadsfullmäktige beslutat i stadsplanefrågan, dock ej längre än ett år. Förlängning av förbudet förordnas av länsstyrelsen, men skall förordnande härom underställas Kungl. Maj:ts prövning. Länsstyrelsen kan efter prövning i varje enskilt fall medgiva undantag från utfärdat förbud.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen anhålla om nybyggnadsförbud för ovan angivna områden samt kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker och Njord.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 149. Angående ny taxa för sophämtningen i staden.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 30 januari 1954 anfört följande:

Med överlämnande av bilagda av Svenska Stadsförbundets arbetsstudieavdelning på uppdrag av lantegendomsnämnden verkställda studier beträffande sophämtningen vid stadens renhållningsverk får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta övergå från den nu gällande debiteringsformen per hämtat kärl och i stället besluta att avgiften skall utgå med visst belopp per år.

Vid sammanträde den 29 november 1951 beslöto stadsfullmäktige på lantegendomsnämndens hemställan att höja avgifterna för hämtning av sopor och latrin på sätt som anges i handlingarna serie A nr 244 år 1951. Till en början medförde de höjda taxorna avsevärda olägenheter för renhållningsverket, då en del fastighetsägare på olika sätt eller genom olika åtgärder försökte nedbringa antalet hämtade kärl. I vissa fall anhöll fastighetsägaren att kärlet skulle hämtas först nästa gång, i andra fall hade han själv tömt detsamma genom nedgrävning eller annan borttransport av soporna. Då hämtningen är upplagd efter ett visst system och hämtning verkställes med olika tidsintervaller för olika områden vållar detta förfaringssätt stor olägenhet för renhållningsverket och renhållningsarbetarna få ofta förgäves bege sig in för att hämta kärl och därvid föra noggranna anteckningar över om kärl hämtats eller icke. En fast avgift baserad på den genomförda distriktsindelningen och hämtningstiderna och med nu gällande avgifter medför fördelar för både fastighetsägare och renhållningsverket. Fastighetsägaren behöver icke som det nu förekommer vaka över att kärlet blir fullt eller ofta överfullt innan det hämtas och renhållningsarbetarna behöva icke heller föra några böcker över hämtning, vilka böcker sedan skola noggrant genomgås av kontorspersonalen innan räkningar utskrives.

Lantegendomsnämnden anser även att den föreslagna åtgärden kommer att innebära fördelar ur hygienisk synpunkt, då kärlen vid det nu föreslagna taxesystemet komma att tömmas enligt turlistan, oavsett om de äro helt fyllda eller ej.

Om lantegendomsnämndens förslag antages kommer den omarbetade taxan att få följande lydelse.

Förslag till ny taxa.

För regelbunden hämtning av ett 125 liters kärl var 14:de dag.....	32: 50 kr/år
För regelbunden hämtning av varje ytterligare 125 liters kärl på samma uppställningsplats var 14:de dag	26: — kr/år
För regelbunden hämtning av ett 125 liters kärl varje vecka	65: — kr/år
För regelbunden hämtning av varje ytterligare 125 liters kärl på samma uppställningsplats varje vecka	52: — kr/år

För hämtning från fastighet, där hämtningen är svårare än vad som är normalt för staden i övrigt utgår ett tillägg på antingen 40 % eller 80 % av ovanstående avgifter. Till vilken svårighetsklass en fastighet skall höra avgöres av renhållningsverket.

För extra hämtning efter budning en framkörningsavgift av 1: 50 kronor per gång jämte kronor 1: 25 för första kärlet och kronor 1: — per st. för övriga kärl på samma uppställningsplats. Vid försvårad hämtning utgår ovanstående procenttillägg, dock ej på framkörningsavgiften.

För regelbunden hämtning med kortare intervall än 1 vecka utgår avgift som för budning, om ej renhållningsverket medger att avgiften sättes i proportion till övrig regelbunden hämtning.

Lantegendomsnämnden hemställer vidare att den föreslagna taxan måtte träda i tillämpning från den 1 oktober innevarande år.

Den i skrivelsen angivna redogörelsen för företagna arbetsstudier på sophämtningen återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 8 för innevarande år.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 oktober 1954 antaga föreliggande förslag till taxa för sophämtningen i staden.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 juni 1954 anfört följande:

Vid granskningen av lantegendomsnämndens förslag fann drätselkammaren anledning att framställa erinran mot avfattningen av bestämmelserna angående avgifter för hämtning från fastighet, där hämtningen vore svårare än vad som vore normalt för staden i övrigt. Från drätselkammarens sida påpekades sålunda att taxan i detta avseende icke vore utformad efter de objektiva grunder, som förutsattes vid all kommunal taxesättning, samt att fara förelåge att bestämmelserna i tillämpningen komme att medföra irritation i förhållande till fastighetsägarna.

Sedan ärendet i denna del av drätselkammaren återremitterats till lantegendomsnämnden, har nämnden föreslagit följande ändrade lydelse av bestämmelserna:

"För hämtning av kärl placerade i annat plan än markplanet vid bilens uppställningsplats under hämtning utgår en tilläggsavgift av 40 % på de ordinarie avgifterna.

För särskilt otillgängliga hämtningsställen utgår ett tillägg av 80 %.

I tveksamma fall avgöres svårighetsklassen av renhållningsverket efter fastighetsägarens hörande".

Drätselkammaren har ansett sig kunna godtaga den sålunda angivna formuleringen.

Då kammaren i övrigt icke har haft någon erinran mot lantegendomsnämndens förslag, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens i skrivelsen den 30 januari 1954 angivna förslag angående ny taxa för sophämtning i staden med den ändring ifråga om avgifter för hämtning från fastighet där hämtningen är svårare än vad som kan anses normalt, som ovan angivits.

Emot drätselkammarens sålunda framlagda förslag har reservation anförts av ledamoten herr Karl Pettersson, vilken reserverat sig för en sänkning av de angivna taxorna med genomgående 10 %.

Nr 150. Val av kommunala förtroendemän. (Jfr S. H. nr 127 ser. A år 1954).

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 juni 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 maj 1954 beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet för förnyat övervägande återremittera ärende angående val av ombud vid ombudsmöten med Västerås allmänna sjukkassa.

Beredningsutskottet tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att i stället för de tidigare föreslagna herrar Björlin och Dahlberg utse respektive kaptenen Axel Edström och sågaren John Vidlund, Brahegatan 8 A, Västerås, samt

att i övrigt utse de i beredningsutskottets skrivelse av den 12 maj 1954 angivna personer ävensom

att samtliga sålunda föreslagna personer skola väljas för tiden intill 1956 års utgång.

Nr 151. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 juni 1954 anfört följande:

Uppdraget för filaren Viktor Persson att vara nämndeman vid rådhusrätten härstädes utgår med den 30 september innevarande år.

Samfällda rådhusrätten har i skrivelse den 28 maj 1954 gjort anmälan om nämnda förhållande.

I anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att för tiden intill utgången av september månad 1960 såsom nämndeman omvälja herr Viktor Persson samt

att underställa valet rådhusrättens prövning.

Nr 152. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 juni 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 maj 1954 ha stadsfullmäktige uppdragit åt beredningsutskottet

utskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till assistenten Owe Lundevall såsom nämndeman vid rådhusrätten.

I anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till nämndeman efter herr Lundevall för en tid av sex år räknat från denna dag utse elektrikern Stig Andersson, Allégatan 30, här i staden samt

att underställa valet rådhusrättens prövning.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 153. Anslag för reparation av brandkårens äldre magirusstege m. m.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 9 juli 1954 anfört följande:

Den gamla magirusstegen, som varit i bruk över 15 år, har efter det den nya stegen levererats sommaren 1953, sänts till magirusverken i Ulm för översyn och reparation i den omfattning, som vid besiktningen visade sig behövlig. Efter genomgripande reparation av överbyggnaden har stegen i juni detta år återkommit från Ulm. Kostnaderna utgöra för reparationen 9.759 kronor samt för frakt, tull och försäkring 4.619 kronor 11 öre eller inalles 14.368 kronor 11 öre.

På grund av ovissa faktorer i fråga om tiden för reparationens utförande och dess omfattning, som framgått först vid besiktning av stegen å magirusverken, har det icke varit möjligt för brandstyrelsen att begära täckning för kostnaderna tidigare. Styrelsen anser sig även böra framhålla, att översyn och större reparation av magirusstegar ej kan utföras annorstädes än å magirusverken.

Brandstyrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att till täckande av kostnaderna för reparation av ifrågavarande magirusstege och övriga i samband därmed stående utlägg för transport m. m. anvisa 14.400 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 154. Anslag för inredning av elverkets förråds- och verkstadslokaler i nybyggnaden i kvarteret Nimrod.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 juni 1954 anfört följande:

Kostnaderna för utrustning av elverkets förråds- och verkstadslokaler i nybyggnaden i kvarteret Nimrod med hyllfack, diskar och övrig lagerinredning samt vissa arbetsmaskiner uppgå till 50.000 kronor. Då byggnaden beräknats bli färdig först år 1955, skulle anslag för utrustningen beaktas vid uppgörande av staten för nämnda år. Byggnadsarbetena ha emellertid fortskridit snabbare, och de nya förråds- och verkstadslokalerna bli inflyttningsfärdiga instundande höst. Utrustningen måste sålunda anskaffas redan i år.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för inredning av elverkets förråds- och verkstadslokaler i nybyggnaden i kvarteret Nimrod anvisa 50.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall täckas i samband med uppgörande av 1954 års bokslut.

Nr 155. Anslag för vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 9 juni 1954 anfört följande:

Å tekniska verken har uppgjorts förslag till framdragande av vatten- och avloppsledningar på en sträcka av 125 meter i Stigbergsgatan för blivande bebyggelse i kvarteret Skalbaggen. Kostnaderna ha beräknats till 33.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 7.000 kronor och vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 3.000 kronor. På avvattning av gator kommer en kostnad av 1.000 kronor.

I anslutning till förslaget har överingenjören vid tekniska verken avgivit utlåtande, som framgår av bilagda tjänsteskrivelse.

Nämnda skrivelse är så lydande:

För att möjliggöra bebyggelse inom kvarteret Skalbaggen vid Stigbergsgatan i Skiljebo där fastighetskontoret påbörjat försäljning av tomter från staden tillhörig mark har förslag uppgjorts till utbyggande av c:a 125 m. vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan från Ekevägen västerut. Till ledningen kan anslutas blivande bebyggelse å intilliggande tomter inom kvarteren Spindeln, Myran och Blomflugan. Den föreslagna utbyggnaden, vilken redovisas å bilagda ritning V 10615 har kostnadsberäknats till kronor 33.000: —.

I anslutningsavgifter beräknas inflyta 7.000 kronor från de fastigheter ledningen betjänar. Del av kostnad för avvattning av gatumarken beräknas till 1.000 kronor. Vattenförsäljningen beräknas inbringa ett överskott som kan förränta och amortera 3.000 kronor. Sammanlagt kan anläggningen sålunda bära en kostnad av 11.000 kronor medan anläggningskostnaderna uppgå till 33.000 kronor.

I de av stadsfullmäktige den 29/6 1950, § 166, antagna och av Kungl. Maj:t den 8/12 1950 fastställda gatubyggnadskostnadsbestämmelserna för Västerås säges i § 10, 2:a stycket: "Den stadsplanelagda delen av ett avloppsområde skall utgöra ett fördelningsområde, dock att, om olika delar av avloppsområde enligt stadsplanen skola nyttjas för skilda ändamål och till följd härav mera avsevärd olikhet i fråga om avrinningen från de olika delarna kan väntas uppkomma eller om stadsplanen eller terrängförhållandena eller andra omständigheter medföra väsentlig olikhet i anläggningskostnaden, varje sådan del med huvudsakligen likartad avrinning eller likartade anläggningskostnader må utgöra särskilt fördelningsområde".

Vid tillämpning av denna bestämmelse enligt av stadsfullmäktige den 31/3 1949,

§ 81—86, antagna "villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma" har man utgått ifrån, att stadens stadsplanelagda område i stort sett skulle utgöra ett fördelningsområde med efter samma taxa beräknade ledningsbidrag, kallade anläggningsavgifter, från samtliga fastigheter inom fördelningsområdet. Dock har förutsatts, att speciella förhållanden kunna framtvinga höjda avgifter och i bestämmelsernas punkt 11 säges: "För sådant byggnadsområde där markens beskaffenhet såsom lutningsförhållanden, förekomst av berggrund eller liknande eller områdets avstånd från befintliga ledningar förorsaka onormalt stora kostnader vid utbyggande av ledningsnäten skola anslutningsavgifterna höjas med belopp som av stadsfullmäktige skäligen prövas motsvara stadens merkostnader".

Förhöjda avgifter enligt punkt 11 ha de senaste åren i en del fall uttagits och då vanligen fått formen av ett bidrag från ägaren till den mark, som var föremål för exploatering. Där staden varit markägare har detta bidrag inräknats i exploateringskalkylen. Den blivande tomtägaren har därefter erlagt normal anslutningsavgift.

Några generella riktlinjer för hur stora kostnaderna för ledningarna skola vara i förhållande till inflytande anslutningsavgifter och överskott på försålt vatten för att böra betraktas som "onormalt stora" enligt ovan citerade punkt 11 har ej funnits utan frågan har bestämts och överenskommelse med markägaren har träffats från fall till fall. Det vore dock av värde om en åtminstone ungefärlig riktlinje härför kunde anges. Det förefaller uppenbart, att en gräns uppåt måste finnas för hur mycket ledningarna få kosta i förhållande till deras nytta. Särskilt då vattenverket skall bedöma möjligheten att genomföra stadsplaneförslag med hänsyn till kostnad för ledningarna vore riktlinjer av ovannämnt slag av värde. Vanligen avstyrker vattenverket förläggning av villatomter till områden med berggrund eller eljest försvårade avloppsförhållanden med hänsyn till ledningskostnaderna. I vissa fall kan emellertid ej undvikas, att villatomter bli i detta avseende olämpligt förlagda. Detta gäller särskilt vid komplettering eller ändring av förut stadsplanelagda eller bebyggda områden.

Om, som fallet är i Västerås, man utgår ifrån, att bidragen till ledningarna skola avpassas efter respektive fastigheters båtnad, ligger det i sakens natur att ett glestbebyggt villaområde måste bli en sämre affär för vattenverket än ett mera tätbebyggt område under förutsättning att markförhållanden och andra på ledningskostnaden inverkande omständigheter äro jämförbara. Om marken ej innehållit berg eller stengrund och lutningsförhållandena medgett normalt ledningsdjup har, sedan de senaste bestämmelserna trädde i kraft, inga förhöjda ledningsavgifter eller extra bidrag från markägare tillämpats, även om ledningskostnaderna på grund av gles bebyggelse blivit stora i förhållande till inflytande anslutningsavgifter. Hittills ha vid gynnsamma markförhållanden ledningskostnaderna dock vanligen ej överstigit dubbla det belopp som representeras av anslutningsavgifterna ökade med kapitaliserade värdet av årligt överskott på försålt vatten om endast fördelningsledningarna inom området medräknas. Det förefaller rimligt om en kostnad av denna storlek betraktas som "normal" och om kostnad därutöver orsakad av berg och stengrund eller ogynnsamma lutningsförhållanden, ledningsdjup m. m. betraktas som sådan onormalt förstorad kostnad som enligt ovan citerade punkt 11 i bestämmelserna om anslutningsavgifter skall medföra förhöjda anslutningsavgifter, lämpligen i form av bidrag (exploateringsbidrag) från markägaren.

Med hänsyn till ovanstående föreslås, att föreliggande anläggningskostnad för vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan finansieras på följande sätt:

Ur Tekniska verkens fond för anslutningsavgifter	18.000: —
Ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker (13 B)	1.000: —
Ur anslaget för vattenverkets nyanläggningar	3.000: —
Tilläggsanslag som del i exploateringskostnad att utgå på sätt Drätselkammaren bestämmer	11.000: —
Summa kronor	33.000: —

Som ovan nämnts fastställdes nu gällande villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar med däri antagen taxa för anslutningsavgifter år 1949. Sedan dess har en kraftig prisstegring inträtt och anslutningsavgifterna täcka som följd därav en betydligt mindre del av ledningskostnaderna än man då beräknade. I viss mån har detta kompenserats av höjda vattenavgifter och även av ökad vattenförsäljning. Hur finansieringen av vattenverkets utgifter skall fördelas på anslutningsavgifter respektive vattenavgifter är ett avvägningsproblem. Tekniska framsteg beträffande ledningarnas utförande kunna på längre sikt i viss utsträckning kompensera prisstegringarna. Det torde dock vara lämpligt, att en översyn av bestämmelserna angående anslutningsavgifter och kanske närmast deras avvägning mellan områden med olika bebyggelse inom kort kommer till stånd.

Västerås den 24 maj 1954.

JOHN SINTORN.

På grund härav hemställer styrelsen, som instämmer med de i skrivelsen framförda synpunkterna, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggning av vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan anvisa 33.000 kronor att täckas med 18.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, 1.000 kronor ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker och 3.000 kronor ur anslaget för vatten- och avloppsverkets nyanläggningar samt 11.000 kronor enligt anvisning av drätselkammaren.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren hänvisar till vad som av överingenjören vid tekniska verken anförts i dennes tjänsteutlåtande av den 24 maj 1954. Såsom framgår av detta utlåtande måste det anses rimligt att i ett fall som detta, där uppenbar disproportion föreligger mellan å ena sidan ledningskostnaderna och å andra sidan den inkomst, som kan beräknas inflyta genom anslutningsavgifter, restkostnaden får belasta exploateringen av marken. Inom drätselkammaren pågår en utredning, som avser att framskapa enhetliga normer för bedömande av sådana fall som det förevarande. Denna utredning har ännu icke hunnit avslutas. Utan avseende härpå har drätselkammaren emellertid med hänsyn till arbetenas brådskande karaktär ansett sig böra föra fram detta ärende till

stadsfullmäktige, så mycket hellre som restkostnaden rör sig om ett jämförelsevis obetydligt belopp. Drätselkammaren föreslår att restkostnaden täckes genom ett särskilt, av skattemedel beviljat anslag.

Under hänvisning härtill hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggning av vatten- och avloppsledningar i Stigbergsgatan anvisa ett anslag å 33.000 kronor att täckas med 18.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, 1.000 kronor ur anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar i gator och parker, 3.000 kronor ur anslaget för vatten- och avloppsverkets nyanläggningar samt 11.000 kronor ur det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 156. Anslag för uppförande av byggnad inrymmande transformatorstation, vänthall för busspassagerare, kiosk m. m.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 juni 1954 anfört följande:

Å tekniska verken har upgjorts förslag till uppställande av en för distribution av elkraft behövlig transformatorstation i hörnet av Årbylundsgatan och Stockholmsvägen. I samband därmed har framställning från fastighetskontoret gjorts om sådan utformning av stationen att med densamma kunde förenas vänthall för busspassagerare, tidningskiosk och stånd för försäljning av varm korv. Med anledning härav har kostnadsförslag uppgjorts för sådan byggnad. Enligt förslaget uppföres denna i lättbetong med fasadtegel. Kostnaderna beräknas för själva byggnaden med inredning till 35.000 kronor, för högspänningsställverk i fyra fack och tillhörande utrustning till 10.700 kronor, för lågspänningsställverk till 7.500 kronor, för lågspänningsledningar till 1.100 kronor, för belysning till 700 kronor och för andra oförutsedda utgifter till 5.000 kronor inalles 60.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av byggnad, inrymmande transformatorstation, vänthall för busspassagerare, tidningsförsäljningskiosk och stånd för försäljning av varm korv, på angivna plats, anvisa 60.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga samt vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 157. Anslag för vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar m. m. inom industriområdet öster om Skiljebo.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 juni 1954 anfört följande:

Området öster om Skiljebo utmed Stockholmsvägen mellan gamla och nya Tortunavägen skall exploateras för industriändamål. I första hand skall ett område om c:a 7,3 hektar söder om Stockholmsvägen upplåtas för industrier. Å denna del ha redan tillkommit fyra anläggningar för tillverkning av byggnadsmaterial. Området saknar för närvarande ledningar.

Vattenledningar inom området kunna anslutas till ledningsnätet i Skiljebo. Avloppsledningarna däremot kunna ej med självfall anslutas till befintligt ledningsnät på annat sätt än genom utförande av en c:a 3 kilometer lång ledning över oplanerat område mot Talltorp—Berghamra—FCS för en kostnad av c:a 500.000 kronor. Denna ledning bör emellertid ej utföras, innan stadsplaneringen kommit så långt att ledningssträckningen kan fastställas. I stället kan en provisorisk pumpstation utföras för att uppfordra avloppsvattnet till ledningsnätet i Skiljebo. Detta ledningsnät är likväl ej tillräckligt att utan förstärkning mottaga avloppsvatten från industriområdet i dess helhet. Erforderlig förstärkning av ledningsnätet beräknas kosta c:a 200.000 kronor. Dock räkna tekniska verken med att stadsplaneringen, innan frågan om denna förstärkning kommer på dagordningen, fortskridit så långt, att självfallsledningen kan utföras. Till pumpstationen beräknas anslutning ske dels av förenämnda område om 7,3 hektar, dels av ytterligare 6,2 hektar tomtmark längs de ledningar, som skola utföras i första etappen. Regnvattnet kan avledas till befintlig bäck. Ifrågavarande områden böra taga del i den framtida självfallsledningen och andelen beräknas öka till kr. 2: 25 à 2: 50 per kvadratmeter tomtmark.

Kostnaderna för utförande av anläggningarna i första utbyggnadsskedet beräknas för vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar till 220.000 kronor, för pumpstation till 45.000 kronor och för erforderlig tryckavloppsledning till 15.000 kronor inalles 280.000 kronor och torde täckas med 50.000 kronor av lånemedel och 230.000 kronor av medel till täckande av exploateringskostnaderna för området, motsvarande kr. 1: 75 per kvadratmeter tomtmark.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av vatten-, spillvatten och dagvattenledningar samt pumpstation med tryckledning å ifrågavarande del av industriområdet öster om Skiljebo anvisa 280.000 kronor att täckas med 50.000 kronor av lånemedel och 230.000 kronor av medel till täckande av exploateringskostnaderna för området.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot styrelsens förslag. Till förtydligande av styrelsens framställning vill drätselkammaren erinra om att lånemedelsanslaget å 50.000 kronor motsvarar den del av kostnaderna, som kan beräknas bli förräntad och

amorterad genom vinsten å försålt vatten. Återstående del av kostnaden belastar däremot exploateringen och bör även den i första hand täckas av lånemedel.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaden för ifrågavarande ledningar, tillhopa 280.000 kronor, anvisa ett anslag å 50.000 kronor och ett anslag å 230.000 kronor, båda av lånemedel, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 158. Anslag för iordningställande av förbindelsegata mellan industriområdet sydost om Skiljebo och Stockholmsvägen samt för plantering av buskar och träd utmed samma väg.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 augusti 1954 anfört följande:

Under hösten innevarande år och nästa år kommer bebyggelse att äga rum å ett i stadsplanen upptaget industriområde sydost om Skiljebo. Med anledning härav erfordras dels att området erhåller en förbindelsegata med Stockholmsvägen, dels att plantering av buskar och träd sker utmed samma väg på sätt i stadsplanen förutsättes, dels ock att området förses med vatten- och avloppsledningar. Beträffande ledningarna hänvisas till en av styrelsen för tekniska verken gjord framställning, vilken samtidigt med denna skrivelse förelägges stadsfullmäktige.

Förbindelsegatan bör iordningställas i ett första utbyggnadsskede genom terrassering och hårdgöring. Kostnaderna för gatuarbetena ha beräknats till 71.000 kronor. Kostnaden för den plantering av buskar och träd, som i detta sammanhang bör ske, har tills vidare approximativt uppskattats till 20.000 kronor. Anslagen böra belasta exploateringskalkylen för området och sålunda i första hand bestridas av lånemedel.

Med anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av förbindelseled mellan industriområdet sydost om Skiljebo och Stockholmsvägen i en första utbyggnadsetapp anvisa ett anslag å 71.000 kronor av lånemedel,

att för plantering av buskar och träd utmed Stockholmsvägen anvisa ett anslag å 20.000 kronor likaledes av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga amorteringslån för bestridande av ifrågavarande utgifter ävensom vidtaga alla för lånens utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 159. Anslag för upplysningsverksamhet beträffande alkoholfrågan.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 17 juli 1954 anfört följande:

I samband med den beslutade övergången till ett friare försäljningssystem för alkoholhaltiga drycker har riksdagen beslutat att uppdraga åt en kommitté att planlägga en upplysningskampanj i samband med motbokens slopande. Ledamöterna i denna kommitté ha emellertid ännu icke utsetts, varför man ännu icke vet, hur kampanjen kommer att läggas upp. Klart är emellertid, att den kommer att bedrivas i samarbete med lokala organisationer och nykterhetsnämnden samt koncentreras till en tidsperiod närmast omkring den 1 oktober 1955. Nykterhetsnämnden har emellertid vid överläggning rörande sin upplysningsverksamhet funnit, att denna bör intensifieras och givetvis inordnas i den av riksdagen beslutade övergångskampanjen. Nämnden är dock av den åsikten att upplysning i alkoholfrågan bör drivas kontinuerligt, om allmänhetens alkoholvanor skola kunna påverkas.

En kommitté inom nykterhetsnämnden har närmare undersökt frågan och framkommit med vissa förslag till nämnden. Denna kommitté har under sitt utredningsarbete haft kontakt med Västerås Fackliga Centralorganisation, Tjänstemännens Centralorganisation, Kvinnoföreningarnas Samarbetskommitté, Västerås Nykterhetsförbund och Västerås Ungdomsråd. På grundval av kommitténs yttrande och efter det nämnden tagit del av upplysningsverksamheten i bland annat Eskilstuna, har nämnden funnit det angeläget, att, för att uppnå största möjliga effekt, söka samband med olika organisationer samt med dessa överlägga om uppläggningen av verksamheten. Nämnden skulle därför söka ordna en sammankomst, till vilken organisationerna skulle inbjudas att sända ombud. Nykterhetsnämnden avser att kalla Drätselkammaren, Barnavårdsnämnden, Poliskammaren, Ungdomsvårdsstyrelsen, Västerås stads skoldelegation, Västerås Ungdomsråd, Västmanlands Idrottsförbund, Västmanlands Fotbollsförbund, F 1, F. C. S., M. H. F., ledningen för Stadshotellet och Restaurang Klippan, Asea, Metallverken, Köpmannaföreningen, Konsum, T. B. V., A. B. F., Kvinnoföreningarnas Samarbetskommitté, Badelunda S. L. U.-avdelning, Högerns Ungdomsförbund, Västerås Socialdemokratiska Ungdomsklubbar, Folkpartiets Ungdomsavdelning, Svenska Motorklubbens Västmanlandsavdelning, T. C. O., F. C. O. samt Västerås Nykterhetsförbund. För att göra sammankomsten så tilltalande som möjligt och för att koncentrera överläggningarna avser nämnden att den skulle äga rum vid ett veckoslut och förläggas till plats utanför Västerås, förslagsvis i posttjänstemännens semesterhem i Kungsör. Antalet inbjudna personer skulle därvid begränsas till högst 50 och konferensen äga rum under tiden 16—17 oktober 1954. Programmet vid konferensen kommer att upptaga föredrag med eventuell filmförevisning, gruppарbete och förberedelser för upplysningskampanjen.

Nämnden förutsätter att kunna bestrida kostnaderna för konferensen, då måhända en avgift för deltagande skulle avskräcka eller förhindra en del av organisationerna att närvara. De sammanlagda kostnaderna för konferensen vid ett beräknat deltagareantal av 50 skulle uppgå till cirka 2.000 kronor.

Kostnaderna för upplysningsverksamheten ha ännu icke kunnat beräknas, men torde för innevarande år icke behöva överstiga 2.000 kronor. För upplysningsarbetet under år 1955 har nykterhetsnämnden för avsikt att i sitt förslag till utgifts- och inkomststat upptaga lämpligt belopp samt på sedvanligt sätt motivera detta.

Under hänvisning härtill hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

dels att anvisa ett förslagsanslag å 2.000 kronor för nämnda upplysnings- och kontaktkonferens,

dels ock att för ifrågavarande upplysningsverksamhet under år 1954 anvisa ett förslagsanslag å 2.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nykterhetsnämndens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 160. Tilläggsanslag för ledningar i Kopparbergsvägen och Krutkällarvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 juni 1954 anfört följande:

Genom stadsplaneändringar inom området söder om Krutkällarvägen och öster om Lovisebergsvägen har vatten-, avlopps- och gasledningar kommit att ligga inom det nybildade kvarteret Tegnér. Ledningarna måste flyttas till gatumark före kvarterets bebyggande, och stadsfullmäktige ha den 25 februari 1954 för ändamålet anvisat 45.000 kronor.

Enligt riktlinjerna för avloppsledningsnätets utbyggnad skola spillvatten och regnvatten om möjligt avledas i skilda ledningar. För att utnyttja gemensam rörgrav bör en dagvattenledning utläggas i Kopparbergsvägen från dagvattenkulverten i Östra Ringvägen norr ut. Ledningen är avsedd att avbörda regnvatten från kvarteren Tegnér och Loviseberg, del av kvarteret Regulatorn, parkmark och gator samt rikshuvudvägen från 300 meter väster om Kristiansborgsallén till och med planerad vägkorsning vid kvarteret Tegnér. Den uppgjorda planen förutsätter vidare, att spillvatten- och dagvattenledningar samt vattenledning utläggas i Krutkällarvägen på sträckan Kopparbergsvägen—Tegelvretsgatan. Genom nyss nämnda dagvattenledning blir det möjligt att bemästra källaröversvämningarna invid sistnämnda gata, och den annars erforderliga förstärkningen av avloppsledningsnätet i Engelbrektsgatan och Tegelvretsgatan blir överflödig. Utbyggnaden av vattenledningen avser sammanbindning av ändledning med huvudledningen öster om Loviseberg.

Kostnaderna beräknas för spillvattenledningar till 80.000 kronor, för dagvattenledningar till 193.000 kronor, för vattenledningar till 57.000 kronor och för gasledningar till 20.000 kronor, inalles 350.000 kronor. Av kostnaderna komma 181.000 kronor på avvattning av parkmark, gator och rikshuvudvägen med fördelning enligt särskilt förslag. Till styrelsens förfogande står icke medel för utförande av dagvattenledningarna. Vinsten på försålt vatten beräknas förränta och amortera 65.000 kronor och i anslutningsavgifter väntas inflyta 98.000 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av förenämnda ledningar anvisa, utöver redan beviljade 45.000 kronor för flyttning av ledningar, 305.000 kronor att täckas med 181.000 kronor av skattemedel, 65.000 kronor av lånemedel och 59.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke funnit anledning till erinran mot styrelsens förslag. Enligt en av styrelsen till kammaren ingiven uppställning skulle skattemedelsanslaget å 181.000 kronor fördelas med 81.000 kronor på rikshuvudvägen och med 100.000 kronor på övriga gator och parkmark. Anslaget torde böra upptagas till täckning i nästa års stat med 81.000 kronor på gatuförvaltningens titel och återstoden på titeln 13 B Dagvattenledningar.

Den i kammarens skrivelse angivna uppställningen har icke avtryckts i handlingarna men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för utförande av ifrågavarande ledningar anvisa ett tilläggsanslag å 305.000 kronor, varav 181.000 kronor skall upptagas till täckning av skattemedel i 1955 års stat, fördelat med 81.000 kronor under budgettiteln 8 B och 100.000 kronor under budgettiteln 13 B, 65.000 kronor av lånemedel och 59.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 65.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 161. Försäljning av område av stadsägan 2234 till Statens Vattenfallsverk.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 augusti 1954 anfört följande:

Statens Vattenfallsverk inköpte under år 1939 för anläggande av Finnslättens transformatorstation ett markområde, sedermera betecknat stadsägan 2235 Z. Stationen har sedermera utbyggts i flera omgångar. Efter framställning av verket beslöto stadsfullmäktige den 27 augusti 1953 att till verket för en köpeskilling av 75 öre per kvadratmeter försälja ett område om c:a 8.500 kvadratmeter av stadsägan 2234 — Andersborg. Kungl. Maj:t har lämnat tillstånd till försäljningen av området, som är av donationsjords karaktär. Köpekontrakt beträffande området har ännu icke upprättats men Vattenfallsverket har av drätselkammaren tillsvidare medgivits dispositionsrätt över området.

Till grund för kraftverkets framställning låg en långtidsplan. Denna har emellertid på en punkt måst revideras, vilket medfört att Vattenfallsverket (kraftverket) begärt

att få förvärva ytterligare ett område om c:a 5.000 kvadratmeter, beläget omedelbart väster om det tidigare området. Belägenheten av nu ifrågavarande område framgår av bilagda kartskiss. Området ingår i stadsägan 2234 och är av donationsjords karaktär, varför även i detta fall erfordras Kungl. Maj:ts tillstånd.

Såsom villkor för tillståndet torde komma att föreskrivas, att inflytande köpeskillingsmedel skola läggas till donationsjordsfonden för att förvaltas i enlighet med särskilda av Kungl. Maj:t tidigare meddelade bestämmelser.

Jordbruksförvaltaren har på förfrågan förklarat att lantegendomsnämnden, under vars förvaltning området ligger, icke har anledning motsätta sig försäljningen. Priset bör liksom för det förra området sättas till 75 öre per kvadratmeter.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att under förutsättning av Kungl. Maj:ts tillstånd försälja ifrågavarande markområde av stadsägan 2234 till Statens Vattenfallsverk för ett pris av 75 öre per kvadratmeter och på sedvanliga villkor i övrigt samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till försäljning till nämnda pris.

Nr 162. Reserverande av tomt i kvarteret Simshyveln för uppförande av nytt pensionärshem. (Jfr nr 35 ser. A år 1954.)

Pensionärshemsstyrelsen har i skrivelse den 23 juni 1954 anfört följande:

Å stadsfullmäktiges sammanträde den 25 februari 1954 (S. H. serie A nr 35) beslöto fullmäktige å pensionärshemsstyrelsens begäran att reservera tomten nr 1 i kvarteret Mården för uppförandet av ett blivande pensionärshem. Utarbetandet av ritningar för detta pensionärshem pågår.

Styrelsen får härmed föreslå att ytterligare en tomt reserveras för samma ändamål. Inom kvarteret Simshyveln inom Marielundsområdet vid Salagatan/Arbogagatan har staden en tomt (stadsägan nr 1940), som är lämplig för ett pensionärshem. Det förutsätter dock rivning av ett äldre bostadshus med 4 lägenheter. En blivande byggnad kommer att ligga omedelbart intill den av Byggnads AB Mimer planerade höghusbebyggelsen, varför en viss samordning med värmecentral etc. eventuellt kan ske. Läget är lämpligt för ett pensionärshem och då något sådant tidigare icke finnes inom området, anser styrelsen det önskvärt att här bygga ett. Byggnaden skulle troligen komma att inrymma ett 30-tal lägenheter.

I fråga om behovet av pensionärslägenheter hänvisas till vad styrelsen anfört till stadsfullmäktige i skrivelsen beträffande tomten Mården nr 1.

Under hänvisning härtill hemställer pensionärshemsstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att tomt inom kvarteret Simshyveln måtte reserveras för uppförande av ett blivande pensionärshem, samt

att uppdraga åt styrelsen att inkomma med fullständigt för-

slag till uppförande av pensionärshem å ifrågavarande tomt, ävensom begäran om härför erforderligt anslag.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan.

Nr 163. Pensionsunderstöd till f. d. kabinettsvakt.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 juni 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har upptagit en framställning om pension till fru Edla Rehnqvist, som haft anställning hos staden såsom kabinettsvakt. Stadens pensionsreglemente är icke tillämpligt i detta fall. Fru Rehnqvist är född den 30 augusti 1885. Hon anställdes den 1 januari 1944 och slutade anställningen den 31 december 1953. Visserligen ligger av anställningstiden endast några år före den pensionsålder (62 år) som är den vanliga för kollektivavtalsanställd kvinnlig personal. Med hänsyn till att anställningen dock varat i tio år vill löne- och avtalsnämnden tillstyrka, att pensionsunderstödet å 350 kronor jämte dyrtidstillägg å för närvarande 74 % får utgå.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna förra kabinettsvakten fru Edla Rehnqvist ett pensionsunderstöd å 350 kronor räknat från och med den 1 januari 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nämndens förslag.

Nr 164. Omdisposition av anslag för uppförande av siloanläggning vid Johannisberg.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 augusti 1954 anfört följande:

I lantegendomsnämndens stat för innevarande år finnes upptaget ett från tidigare år reserverat anslag å 3.000 kronor för uppförande av siloanläggning vid Johannisberg. Då lantegendomsnämnden funnit att det icke skulle vara ekonomiskt lönande med en dylik anläggning, skall denna icke komma till stånd. Lantegendomsnämnden hemställer, att anslaget i stället får användas för inköp av en halm- och bossfläkt för tröskningen, en anordning som är synnerligen arbetsbesparande.

Då drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot framställningen tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att det under konto 7 D 3 160,6 upptagna, från tidigare år reserverade anslag å 3.000 kronor för uppförande av silo-

anläggning vid Johannisberg får användas att bestrida kostnaden för inköp av en halm- och bossfläkt till lantbruket.

Nr 165. Stadsrevisionens berättelse för år 1953.

Med skrivelse den 18 juni 1954 har *magistraten* till stadsfullmäktige överlämnat stadsrevisorernas berättelse för år 1953 för infordrande av förklaringar och därefter fattande av beslut.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Revisionsberättelse.

Undertecknade, som av stadsfullmäktige i Västerås stad utsetts att i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1953, få härmed avgiva följande revisionsberättelse.

Med magistratens skrivelse av den 12 april 1954 till stadsrevisionen ha räkenskaperna anmälts för granskning. Dessutom ha de enskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser varit tillgängliga vid revisionen.

Det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet har genomgåtts med ledning av stadsfullmäktiges protokoll och ovannämnda handlingar. Stadsrevisionen har därvid enligt bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av Sveriges kommunalekonomiska förening, distriktskontoret i Västerås. Chefsrevisorn vid kontoret Hans Hammar har tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Föreningen har över sitt arbete avgivit särskild årsredogörelse, vilken härmed bifogas.

Räkenskaperna ha under det löpande räkenskapsåret siffergranskats av Sveriges kommunalekonomiska förening i enlighet med av föreningen utarbetad siffergranskningsplan. Över det av föreningen utförda siffergranskningsarbetet har särskild siffergranskningsberättelse avlämnats till stadsrevisionen.

Kassa-, postgiro- och banktillgodohavanden ha av revisionen vid skilda tillfällen inventerats. Stadens värdehandlingar och försäkringar ha genomgåtts i samband med slutrevisionen.

Stadsrevisionen vitsordar riktigheten av drätselkammarens redogörelse för budgetutfallet 1953 samt i huvudbok och inventariebok för år 1953 intagen balansräkning pr 31 december 1953 och hänvisar till drätselkammarens yttrande den 1 april 1954 (S. H. nr 4 ser. A).

Stadsrevisionen har tagit del av en förteckning över av staden utbetalad bilersättning för hållande av egen bil i tjänsten. I samband härmed har viss granskning skett av de bilböcker, vars förande åligger befattningshavarna. Stadsrevisionen ifrågasätter i anledning härav, om icke utredning bör företagas, huruvida för staden billigare färdmedel i vissa fall kunde anlitas. Utfärdade bestämmelser rörande körböckernas förande kanske också kunde kompletteras så att uppgift lämnades om varje resa.

I revisionsberättelsen för 1951 påpekades, att redovisningen av stadens fastigheter icke var tillfredsställande ordnad. Fortfarande är uppläggandet av denna fastighetsliggare icke avslutat. Såväl för stadens eget löpande behov som för revisionens intresse av att kunna kontrollera bokföringen, intecknings- och försäkringsförhållan-

dena är det nödvändigt, att tillräcklig arbetskraft avdelas för liggarens snara färdigställande och aktsamlingens komplettering.

Stadsrevisionen tillstyrker, att stadsfullmäktige måtte bevilja ansvarsfrihet för drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1953.

Vid granskningen av de särskilda styrelsernas och nämndernas förvaltning ha de stadsrevisorer, som innehaft ledamotskap i respektive styrelser och nämnder, icke deltagit.

Västerås den 17 juni 1954.

Karl Engdahl.

Martin Holmberg. **Gösta Holmén.** **Gust. Lindén.**

Sven Ring. **Valter Larsson.** **Rune Göthlin.**

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juli 1954 anfört följande:

Sedan stadens revisorer avgivit revisionsberättelse över granskningen av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1953 samt densamma av magistraten den 18 juni 1954 överlämnats till stadsfullmäktige för infordrande av förklaringar och besluts fattande får drätselkammaren med anledning av vad stadsrevisorerna anfört meddela följande.

Revisorerna ha ifrågasatt om icke utredning bör företagas huruvida för staden billigare färdmedel än egen bil med bilersättning i vissa fall kan anlitas. Härtill vill drätselkammaren framhålla att enligt det bemyndigande kammaren av stadsfullmäktige erhållit beslutar kammaren i varje särskilt fall efter framställning från vederbörande styrelse eller nämnd huruvida en viss befattningshavare skall få rätt använda egen bil i tjänsten. Det är givet att därvid frågan huruvida möjlighet föreligger att använda annat slag av fordon även prövas. Kammaren kommer att ägna denna fråga en speciell uppmärksamhet i fortsättningen. Revisorerna ifrågasätta jämväl huruvida icke utfärdade bestämmelser rörande körböckernas förande kunde kompletteras så att uppgift lämnas om varje resa. Enligt de av drätselkammaren utfärdade grunderna för bilersättning gäller att resor med egen bil i tjänsten få företagas endast i den mån så kräves för tjänstens behöriga fullgörande. Det åligger vidare varje förvaltningschef att övervaka att honom underställd personal iakttager vad som sålunda föreskrivits samt att utfärda körinstruktion för dylik personal. I körinstruktionen skall så noggrant som möjligt angivas i vilken omfattning tjänsteresor må företagas. Vidare angives i ovan omförmälda grunder att vid färd med bilen i tjänsteärenden fordonsbok skall föras i vilken antecknas resor och väglängder. Vid färd utom stadens administrativa gräns skall även färdväg och resans mål antecknas. Drätselkammaren kommer att i särskild skrivelse till förvaltningscheferna inskärpa vikten av att nu anförda bestämmelser noggrant iakttagas samt även påpeka nödvändigheten av att i körböckerna de olika resorna, i den mån så låter sig göra, noggrant antecknas.

Revisorerna påpeka vidare att uppläggandet av fastighetsliggaren ännu icke är avslutat. I anledning härav vill drätselkammaren meddela att arbetet därmed under en längre tid pågått. Den förutvarande fastighetsassistenten, som hade närmaste ansvaret för liggarens uppläggande, slutade sin anställning vid årsskiftet 1953/1954. Efter särskild överenskommelse åtog han sig att på övertid och vid vissa andra tillfällen sedan han lämnat sin tjänst fullfölja arbetet med fastighetsliggaren. Tyvärr

hann arbetet icke av honom helt avslutas. Hans efterträdare, som nu har det närmaste ansvaret, är i färd med att fullborda liggaren. Drätselkammaren kommer att om så skulle visa sig erforderligt anställa extra arbetskraft för att om möjligt få liggaren upplagd till årets utgång.

Nr 166. Anslag för grundundersökningar å områdena öster om Malmaberg och norr om Skiljebo.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juli 1954 anfört följande:

För närvarande pågår inom stadsplanekontoret och fastighetskontoret planering av nya byggnadsområden öster om Malmaberg och norr om Skiljebo. Det är önskvärt att parallellt med stadsplanearbetet mera detaljerade grundundersökningar utföras så att även placering av huskropparna kan ske på för staden mest gynnsamma sätt. Denna noggrannare undersökning torde komma att kosta cirka 25.000 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för verkställande av grundundersökning inom blivande byggnadsområden öster om Malmaberg och norr om Skiljebo ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 25.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av stadsfullmäktiges reservationsanslag i årets stat för oförutsedda utgifter.

Nr 167. Förvärv av stadsägan 229 A.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juli 1954 anfört följande:

För framdragande av den nya Sjöhagsvägen har det visat sig erforderligt att förvärva stadsägan nr 229 A i Västerås. På grund härav har drätselkammaren med ägaren av stadsägan herr Karl Johan Berglund träffat avtal om stadens förvärv av densamma för ett pris av 17.000 kronor. Fastigheten är taxerad för sammanlagt 6.500 kronor och innehåller en areal av 1.150 kvm. Bland övriga köpevillkor märkes att säljaren mot det att han ombesörjer gårds- och gaturenhållning samt erforderliga reparationer av byggnader och stängsel äger kvarbo hyresfritt. Köpeskillingen bör enligt drätselkammarens förmenande täckas av köpeskillingsfonden.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 17.000 kronor förvärva stadsägan 229 A samt för ändamålet bevilja anslag med nyssnämnt belopp att utgå ur köpeskillingsfonden.

Nr 168. Omändring av en extra befattning såsom stadsbokhållare till ordinarie tjänst.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 juni 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 24 september 1953, § 259, att från och med den 1 januari 1954 inrätta en befattning på extra stat såsom förste stadsbokhållare med lön efter löneklass 21. Av olika anledningar har någon tjänsteinnehavare ännu icke utsetts. Sökandena med de bästa kvalifikationerna har sökt under förutsättning att tjänsten uppföres på ordinarie stat. Med anledning härav och eftersom tjänsten kommer att bliva för framtiden nödvändig på grund av stadens tillväxt och därav följande ökade arbetsuppgifter på drätselkontoret, hemställer drätselkammaren, att befattningen överföres på ordinarie stat från och med den 1 januari 1955 med placering i lönegrad 22, där begynnelselönen är 12.840 och slutlönen 15.216 kronor per år, inklusive gällande tillägg.

På drätselkontoret finns för närvarande två stadsbokhållaretjänster i lönegrad 18. Innehavaren av den ena tjänsten svarar närmast för nöjesskatt, blanketter, inkomstkontroll, inventarier, arkiv, inbindning av handlingar m. m. Den andre befattningshavaren biträder stadskamrersassistenten med löpande bokföring, finansstatistik, budget, kontokontroll m. m.

De arbetsuppgifter som närmast kommer att handläggas av förste stadsbokhållaren äro följande: Löpande skötsel av låneregistret för stadens lån, bevakning av förfallotider för samtliga lån, ansvar för krav å fordringar, övervakning av kapitalredovisningen av fastigheter, anläggningar och inventarier, övervakning av den löpande bokföringen av stadens rörliga tillgångar och skulder, utredningar beträffande större kommunala byggnadsföretag m. m., medverkan i budget och bokslutsarbete, utredningar av ekonomisk art m. m.

För befattningen bör fordras minst realexamen, handelsgymnasium samt examen från Socialinstitutets kamerala linje jämte några års praktik från kommunal ekonomisk förvaltning.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 ändra den extra befattningen såsom förste stadsbokhållare å drätselkontoret till en ordinarie befattning såsom förste stadsbokhållare i lönegrad 22.

Löne- och avtalsnämnden har med åberopande av vad drätselkammaren i skrivelsen anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 169. Uppflyttning av befattningen såsom förvaltare vid stadens lantgårdar i högre lönegrad.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 20 mars 1954 anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla att befattningen som förvaltare vid Västerås stads lantbruk, renhållningsverk och skogar måtte från och med den 1 juli

1954 uppflyttas från 26 till 29 lönegraden i den för staden gällande avlöningsplanen och får som skäl härför anföra.

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 8 oktober 1947 framhöll lantegendomsnämnden: "Vad först angår förvaltaren har nämnden efter noggrant övervägande och jämförelse icke blott med andra städer utan även med honom i lönehänseende nu jämställda befattningshavare här i staden, funnit att befattningen bör placeras i nya förslagets 29 lönegrad. Enligt från Linköping och Uppsala, där för övrigt löneförhandlingar nu pågå, införskaffade uppgifter hava renhållningscheferna därstädes en nettolön, naturaförmåner inberäknade, av respektive 13.180 kronor och 12.401 kronor, vilka löner enligt under hand erhållna uppgifter beräknas bliva avsevärt höjda vid de pågående förhandlingarna. Om man således håller sig till dagens lön och endast gör jämförelse ifråga om chefslöner för renhållningsverken finner man, att förvaltaren här har 1.120 respektive 341 kronor lägre lön än de ovan angivna. Lägger man så härtill arbetet med skötseln av stadens lantbruk, skogar och svingård finner man, att jordbruksförvaltaren redan tidigare rätteligen bort erhålla löneförbättring. Det bör kanske här framhållas, att det förvaltaren underställda lantbruket har en areal av c:a 1.000 tunnland åker, vartill komma arrendegårdar med areal av över 600 tunnland. Skogsarealen utgör c:a 2.500 tunnland."

Enligt nu inhämtade uppgifter har renhållningscheferna i Linköping och Uppsala lön enligt 27 respektive 24 lönegraden varjämte renhållningschefen i Linköping såsom föreståndare för stadens omnibusbolag har ett arvode av 7.200 kr./år.

Man kan ju icke enbart jämföra med vad renhållningscheferna i andra städer ha i avlöning och icke heller vad enbart förvaltare vid lantbruk har, ty i sistnämnda fall kunde ju då åberopas, att förvaltarna vid Svanå och Skultuna, vilka endast ha med lantbruket att skaffa, ha löner över 20.000 kronor, i ena fallet över 23.000 kronor samt dessutom naturaförmåner i form av bostad, trädgård och gårdskarl.

Det torde väl vara onödigt att upprepa vad förvaltaren här har för arbetsuppgifter men det är ju tämligen klart, att den härvarande kombinationen med skötsel av både lantbruk, renhållningsverk och skogar är ett synnerligen omfattande och ansvarskrävande arbetsfält och att det kan icke vara riktigt att en dylik befattningshavare skall vara sämre betald än en person på annan ort, som endast har en del av sakerna att sköta. Det torde heller icke vara lättare att sköta en befattning av nu ifrågavarande art vid en kommunal förvaltning än vid ett enskilt företag.

Lantegendomsnämnden anser sig icke här böra ge sig in på jämförelser med andra befattningshavare i staden men skulle sådan göras skulle även detta tala till förmån för nämndens framställning, då sedan lönen för förvaltaren fastställdes flertalet förvaltningschefer flyttats upp i högre lönegrad.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att förvaltartjänsten vid stadens lantbruk, renhållningsverk och skogar från och med den 1 juli innevarande år uppflyttas från 26 till 29 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 maj 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Efter prövning av framställningen finner löne- och avtalsnämnden en viss uppflytt-

ning av befattningen motiverad. Nämnden vill dock icke sträcka sig så långt som till lönegrad 29 utan tillstyrker lönegrad 28. Enligt den ordning man numera så långt det är möjligt söker hålla ifråga om förändringar av ordinarie tjänster, bör uppflyttningen ske först från och med nästa räkenskapsårs ingång den 1 januari 1955.

I lönegrad 26 är begynnelselönen inklusive tillägg 16.104 kronor och slutlönen 18.912 kronor per år. Motsvarande belopp i lönegrad 28 äro 17.952 och 20.736 kronor. I lönegrad 29 äro beloppen 18.912 och 21.636 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1955 uppflytta befattningen såsom jordbruksförvaltare från lönegrad 26 till lönegrad 28.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juli 1954 anfört följande:

I likhet med lönenämnden anser drätselkammaren att förändringar av ordinarie tjänster om möjligt icke bör ske under löpande budgetår. På grund härav delar kammaren lönenämndens uppfattning att en eventuell uppflyttning bör ske först från och med den 1 januari 1955. Vad beträffar den lönegrad till vilken befattningen skall uppflyttas anser drätselkammaren att lantegendomsnämnden förebragt fullgiltiga skäl för en uppflyttning från lönegrad 26 till lönegrad 29. På grund därav tillstyrker drätselkammaren lantegendomsnämndens förslag i denna del.

Med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 uppflytta befattningen som jordbruksförvaltare från lönegrad 26 till lönegrad 29.

Nr 170. Pensionsunderstöd till en skolstäderska.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 juni 1954 anfört följande:

Styrelsen för stadens praktiska realskola har hos löne- och avtalsnämnden anhållit om pension till städerskan fru Anna Andersson.

Fru Andersson har varit städerska i de lokaler som användes för skolans tekniska linje i byggnaden Stora torget 4 och har även skött eldningen. Hon är född den 14 juni 1890 och anställdes i skolans tjänst den 1 september 1942. Anställningen upphörde den 31 januari 1954. Stadens pensionsreglemente är icke tillämpligt. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att pensionsunderstödet å 350 kronor jämte dyrtidstillägg å för närvarande 74 % får utgå till fru Andersson.

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna förra städerskan vid praktiska realskolan fru Anna Andersson pensionsunderstöd å 350 kronor räknat från och med den 1 februari 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 1 juli 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 171. Stadsplan för område vid Saltängsvägen.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 7 augusti 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat förslag till stadsplan för ett område vid Saltängsvägen. Förslaget är daterat den 1 juni 1954 och avfattat å karta med beteckningen Pl 208. Stadsplanebestämmelserna medföljer som särskild handling. Till förslaget hör en beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning under tiden 23 juni—17 juli 1954. Från Asea har inkommit en skrivelse med vissa synpunkter, som dock icke utgöra anmärkningar i lagens mening mot förslaget. För skrivelsen och ärendet i övrigt redogöres i stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande.

I skrivelsen omförmälda handlingar äro så lydande:

FÖRSLAG

till stadsplan för *Område vid Saltängsvägen, Västerås.* Pl 208.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.
Byggnadskvarter.

Med Js betecknat område får användas endast för industriändamål. Byggnader få dock uppföras eller inredas för bostadsändamål i den utsträckning som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

§ 2.

Område som icke får bebyggas.

Med p och punktprickning betecknad del av industriområde skall anordnas som planterat skyddsområde och får icke bebyggas eller användas som upplag. Däröver må dock tagas erforderliga infarter.

§ 3.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran angiver.

Inom område markerat med heldragna linjer jämte siffra och plustecken i dubbel romb får byggnadsdel ej uppföras över ett lutande plan förlagt mellan linjerna, därvid siffran anger respektive linjes höjd i meter över stadens nollplan.

§ 4.

Byggnads material.

Å med Js betecknat område skola byggnads ytterväggar utföras brandsäkert.

Västerås den 1 juni 1954.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING

tillhörande förslag till stadsplan för *Område vid Saltängsvägen, Västerås.*

Förslaget daterat den 1 juni 1954, är avfattat å karta Pl 208 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För i norr och öster angränsande områden gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 20 september 1951.

Planområdet är beläget söder om Örjansverkstaden och ägs i sin helhet av Västerås stad. Det omfattar dels den öppna marken mellan Saltängsvägen och Kapellvägen, avsedd att utläggas som industrikvarter, dels det skogbevuxna området öster om vägen mot Johannisberg, vilket föreslås utgöra park.

Industriområdet är närmast avsett att upplåtas åt byggnadsfirmor för upplagsändamål och i samband därmed förekommande bebyggelse. Avsikten är att uppföra brandmurar i tomtgränserna och erforderliga byggnader vinkelrätt mot Saltängsvägen förenade med prydliga plank samt dessutom avgränsa området mot vägen med plantering. Därigenom synes såväl brandskyddssynpunkter som berättigad fordran på prydlighet kunna tillgodoses.

Området består helt av åkermark, som ligger något lägre än Saltängsvägen. Då det måste avvattnas mot ledning i denna väg böra blivande byggnader som fordra avlopp såvitt möjligt placeras nära vägen och i varje fall projekteras med största hänsyn till avloppsmöjligheterna och eventuellt läggas på utfyllning. Vid hänsynstagande till vad som ovan nämnts kan området i sin helhet bebyggas. Någon speciell begränsning av byggnadsområdet har därför ej ansetts erforderlig. Särskilda höjdbestämmelser med hänsyn till det närbelägna flygfältet har medtagits i överensstämmelse med vad som gäller inom angränsande stadsplaneområde.

Det föreslagna parkområdet upptas delvis av en dunge av gamla planterade ekar. Det kommer nu att ingå i ett sammanhängande grönbälte som i enlighet med föreslagen generalplan sträcker sig från Köpingsvägen vid Örjansverkstaden, ned till Johannisbergs gård, och som därmed bildar en avgränsning västerut av det egentliga djuphamnsområdet och de stora industriarealerna norr därom.

Tvärs genom detta parkområde föreslås Sjöhagsvägen förlängd åt väster till korsningen med Johannisbergsvägen, varifrån den i framtiden kan dras vidare västerut mot Tidövägen. Norrut ges Johannisbergsvägen en ny sträckning, som direkt ansluter till den förut projekterade vägen öster om Örjansverkstaden med viadukt över järnvägen och Köpingsvägen.

Västerås den 1 juni 1954.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

beträffande förslag till stadsplan för område vid Saltängsvägen.

Förslaget, daterat den 1 juni 1954, har i enlighet med byggnadsnämndens beslut varit utställt under tiden 23 juni—17 juli.

Därvid har från Asea inkommit en skrivelse av följande lydelse:

"Till Västerås Stads Byggnadsnämnd.

Angående förslag till stadsplan för område vid Saltängsvägen.

Med anledning av att vi beretts tillfälle att yttra oss angående ett förslag till stadsplan för område vid Saltängsvägen få vi framlägga följande synpunkter.

Det är givetvis fullt i sin ordning och helt i överensstämmelse med den väntade utvecklingen, att området söder om gamla Köpingsvägen mitt för Örjanverkstaden skall användas för industriändamål.

Sett mot bakgrunden av den omsorg och de kostnader, som vi nedlagt på att giva Örjankvarteret ett tilltalande utseende, förefaller det oss emellertid mindre tilltalande att till grannar på andra sidan om Saltängsvägen få upplagsplatser för byggnadsfirmors material och redskap. Med kännedom om hur sådana områden brukar se ut kan man förutse att grannskapet kommer att bli mindre trivsamt.

I känslan av att det tyvärr inte torde vara något att göra åt saken, vilja vi endast uttala den bestämda förhoppningen att Byggnadsnämnden strängt kommer att övervaka efterlevnaden av de bestämmelser, som äro avsedda att minska de av oss befarade olägenheterna.

Västerås den 24 juni 1954.

ALLMÄNNA SVENSKA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
DRIFTKONTORET.
G. Bååth."

Med anledning av det i skrivelsen anförda får undertecknad ytterligare endast framhålla å ena sidan att ett stort behov föreligger av bl. a. förrådstomter, å andra sidan att samråd redan skett med stadsarkitektkontoret och fastighetskontoret och också med byggnadsfirmorna om ett enhetligt bebyggande av området efter vissa riktlinjer och anordnande av prydliga hägnader och planteringar.

Drätselkammaren samt vägförvaltningen i länet har icke haft något att erinra mot förslaget.

Slutligen har yttrande inhämtats från landsantikvarien vilken icke funnit skäl att anmärka mot förslaget. Han har dock framhållit som "önskvärt att bebyggelse och liknande anläggningar inom det med Js betecknade partiet hålles så långt från Saltängsbron och dess runstenar som möjligt".

Med hänvisning till vad som ovan anförts får undertecknad föreslå byggnadsnämnden att för sin del godkänna det föreliggande stadsplaneförslaget samt att hos stadsfullmäktige hemställa om dess antagande.

Västerås den 6 augusti 1954.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt

Med åberopande av vad som anförts i tjänsteutlåtandet hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 12 augusti 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 172. Anslag för anslutning av brandstationen och nämndhuset till fjärrvärmenätet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 augusti 1954 anfört följande:

Enligt uppgift från tekniska verken kan leverans av fjärrvärme påbörjas omkring den 15 september 1954 till bl. a. Brandstationen och Nämndhuset.

I Brandstationen ombesörjes eldningen för närvarande av brandkårens egen personal. Detta arbete sker på icke ordinarie tid mot övertidsersättning. Om den planerade tillbyggnaden av Brandstationen kommer till stånd, räcker den nuvarande panncentralen ej till varför en dyrbar utbyggnad måste företagas. Dessa olägenheter kunna elimineras genom en anslutning till fjärrvärmenätet.

Eldningen i Nämndhuset ombesörjes av vaktmästaren, vilken emellertid behöver avlastas detta arbete för andra arbetsuppgifter i Stadshuset och Tekniska Verkens nybyggnad. Även här synes en anslutning till fjärrvärmenätet vara ekonomiskt fördelaktig.

Kostnaderna för anslutningen har beräknats till 4.000 kronor.

Då medel för denna icke finnas tillgängliga, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för brandstationens och nämndhusets anslutning till fjärrvärmenätet anvisa ett anslag å 4.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 173. Förvärv av stadsägorna 1847, 1862, 1890, 1891 och 1893.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 augusti 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige förslag till förvärv av nedan angivna stadsägor å Ängsgärdet.

1. Stadsägan nr 1847. Denna stadsäga är belägen vid Malmabergsgatan 6 och Ängsgatan 16 samt innehåller i areal 1.134,5 kvm. Fastigheten är taxerad till 196.000 kronor, varav 22.000 kronor markvärde och 174.000 kronor byggnadsvärde. För stadsägan begäres ett pris av 205.000 kronor. Tillträde skulle ske den 1 oktober 1954. Å stadsägan är uppfört ett cirka 40 år gammalt bostadshus i reveterat trä innehållande två våningar jämte delvis inredd vindsvåning. Källaren är försedd med betonggolv. Sockel är utförd av betong, trapporna av trä. Byggnaden har tegeltak. Lägenheterna äro försedda med vatten, avlopp, gas, diskbänkar av marmor eller rostfri plåt, ved-

spis i köken, kakelugn i rummen samt golv av furu. I källarvåningen finnes vedkällare, matkällare och tvättstuga. Förutom 23 bostadslägenheter finnes en butik för grönsaksaffär och en frisérsalong. Hyresavkastningen utgör inklusive den generella hyreshöjningen kronor 17.094: —. Byggnaden får anses vara i behov av såväl utvändig som invändig reparation. Framför allt måste översyn ske av köken, som ha dåliga inredningar.

2. Stadsägan nr 1862 (Ängsgatan 5). Stadsägan som innehåller en areal av 881,5 kvm. är taxerad till 30.000 kronor, varav 17.000 kronor markvärde och 13.000 kronor byggnadsvärde. För fastigheten begäres ett pris av 50.000 kronor. Fastigheten skulle tillträdas omedelbart eller eventuellt den 1 oktober 1954. Å stadsägan finnes ett omkring år 1900 uppfört bostadshus innehållande fyra bostadslägenheter om vardera ett rum och kök. Lägenheterna äro försedda med vatten, avlopp, rostfria diskbänkar, gas, vedspisar, kakelugnar, golv av furu samt köksinredningar, de sistnämnda av dålig standard. Lägenheterna äro mindre väl underhållna. Hyresavkastningen utgör för närvarande cirka 2.400 kronor per år. Fastigheten torde behöva undergå en del yttre och inre reparationer.

3. Stadsägan nr 1890 (Stjernhöksgatan 2 och Myggbogatan 1). Stadsägan, som i areal innehåller 1.080 kvm., har ett taxeringsvärde av 58.000 kronor, varav 21.000 kronor markvärde och 37.000 kronor byggnadsvärde. Det begärda priset utgör 70.000 kronor. Tillträde av fastigheten skulle ske den 1 oktober 1954. Å stadsägan finnes ett år 1912 uppfört bostadshus av reveterat trä i två våningar samt inredd vindsvåning med tak av plåt. I källarvåningen finnes tvättstuga, matkällare och vedkällare och å vinden vindskontor. Lägenheterna äro försedda med vatten, avlopp, gas, diskbänkar av zinkplåt, vedspisar, kakelugnar samt golv av furu. I särskild byggnad å gården finnas avträden. Lägenheterna äro i mindre gott skick, särskilt köksinredningarna. En del yttre och inre upprustningsarbeten erfordras. Hyresavkastningen utgör för närvarande cirka 5.300 kronor per år.

4. Stadsägan nr 1891 (Stjernhöksgatan 4). Stadsägan innehåller en areal av 900 kvm. och har ett taxeringsvärde av 25.000 kronor, varav 18.000 kronor å mark och 7.000 kronor å byggnad. Priset utgör 35.000 kronor. Å fastigheten finnas dels bostadshus i en våning jämte inredd vindsvåning och dels ett uthus, båda av trä. Byggnaderna äro i dåligt skick och böra snarast rivas. Ett enkelrum i uthuset är utdömt helt. Vidare är en lägenhet om ett rum och kök utdömd för barn. Kostnaderna vid en eventuell rivning kan uppskattas till 1.500 kronor. Hyresavkastningen utgör för närvarande omkring 1.700 kronor per år. Tillträde skulle ske omedelbart eller den 1 oktober 1954.

5. Stadsägan nr 1893 (Viktoriagatan 6). Stadsägan innehåller en areal av 900 kvm. och är taxerad till 49.600 kronor, varav byggnadsvärde 31.600 kronor och markvärde 18.000 kronor. Priset utgör 52.000 kronor. Fastigheten skulle tillträdas den 1 oktober 1954. Å fastigheten är uppförda två byggnader innehållande sammanlagt 17 rum och 3 kokvrår. Gathuset, som är byggt av trä och reveterat i tre bostadsvåningar innehåller 9 lägenheter om tillsammans 15 rum, 3 kokvrår. Gårdshuset, byggt av trä och rödfärgat innehåller en lägenhet om ett rum och kök. Alla lägenheterna äro försedda med vatten och avlopp. De flesta äro försedda med diskbänkar. Till fastigheten höra uthus med vedbodar och avträden. Hyresavkastningen utgör för närvarande cirka 4.500 kronor per år.

Säljarna garantera att de angivna hyresbeloppen äro godkända av vederbörande hyresreglerande myndigheter eller eljest lagligen godkända.

Förvärven skulle i övrigt ske på sedvanliga villkor.

För köpeskillingarna tillhopa kronor 412.000: — erfordras anslag, som torde böra upptagas till täckning i nästa års stat.

Staden kan uppvisa ett betydande markinnehav på området. De nu ifrågavarande stadsägorna utgöra ett komplement härtill. På grund härav och då köpeskillingarna kunna anses godtagbara, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ovan angivna pris och på i huvudsak sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägorna 1847, 1862, 1890, 1891 och 1893 ävensom vidtaga erforderliga åtgärder för förvärvens genomförande i övrigt samt

att härav föranledd utgift, sammanlagt 412.000 kronor skall upptagas till täckning i samband med fastställande av 1955 års budget.

Nr 174. Förvärv av stadsägan 3003.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 augusti 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige nedan angivna förslag till förvärv av stadsägan nr 3003 i Västerås, ingående i tomt i kvarteret Dagsländan.

Kvarteret Dagsländan begränsas i norr av Stigbergsgatan, i väster och sydväst av Jonasborgsvägen och Husargatan och i söder av Stockholmsvägen. Stadsägan innehåller en areal av 782 kvm. och är taxerad till 7.000 kronor, varav 1.500 kronor markvärde och 5.500 kronor byggnadsvärde. För fastigheten begäres ett pris av 26.000 kronor. Å stadsägan finnes uppförd en gjuteribyggnad av sten cirka 8,5 × 5,5 meter, en byggnad innehållande lager och kontor av trä under tegeltak om cirka 11,5 × 5,5 meter samt en uthusbyggnad (garage) av trä med plåttak cirka 8 × 4 meter. Byggnaderna äro brandförsäkrade för tillhopa 25.000 kronor.

Frågan om förvärvet har närmast aktualiserats i samband med Jonasborgsvägens utläggning. En mindre del av stadsägan ingår nämligen i denna väg och å samma del är belägen en uthusbyggnad, som måste bortföras. Möjligheter synes ej föreligga att förvärva enbart gatumarken för rimliga kostnader. Staden är emellertid förut ägare till mark belägen omedelbart norr och öster om stadsägan, varför bortsett från gatumarken intresse föreligger för staden att förvärva hela stadsägan såsom kompletteringsmark.

Tillträde av fastigheten skulle ske den 1 oktober 1954. Säljaren berättigas kvarbo i byggnaderna å stadsägan enligt särskilt avtal mot en årlig hyra av 1.200 kronor och med skyldighet för hyresgästen att bekosta alla reparationer å byggnaderna, uppvärmning, gårds- och gaturenhållning, sotning, vatten och elström samt borttransport av sopor och avfall. Hyreskontraktet skulle gälla en tid av 5 år i första hand och därefter löpa på ett år i taget med tre månaders uppsägning. Staden berättigas omedelbart tillträda de delar av stadsägan, som beröras av Jonasborgsvägens ordnande enligt fastställd stadsplan. Uthusbyggnaden skall inflyttas genom stadens försorg och på dess bekostnad.

Med hänsyn till vad ovan anförts och då köpeskillingen kan anses godtagbar tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 26.000 kronor samt på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 3003 (Jonasborgsvägen 42) ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i samband med 1955 års budget.

Nr 175. Ändring av bestämmelserna för vissa av stadens egna fonder i samband med den nya kommunallagens ikraftträdande.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 augusti 1954 anfört följande:

Genom den nya kommunallagen, som träder i kraft den 1 januari 1955, upphör lagen den 6 december 1946 om kommunal fondbildning att gälla och ersättes med nya bestämmelser, som direkt intagits i den nya kommunallagen. Reglerna för kommunal fondbildning ha i samband därmed förenklats och antalet reglerade fondtyper nedskurits.

Drätselkammaren har med anledning av de nya bestämmelserna företagit en översyn av stadens egna fonder i syfte att åstadkomma anpassning till den nya lagstiftningen. Kammaren har vid denna granskning funnit att åtgärder, vilka erfordra stadsfullmäktiges beslut, i enlighet med vad nedan angives böra vidtagas beträffande följande fonder.

1. Särskilda fonden för förrådsbyggnader.

Fonden tillkom i samband med fastställande av 1947 års budget, i vilken avsättning första gången gjordes till förrådsbyggnader.

Den nuvarande fonden är att betrakta såsom en särskild fond enligt § 2 d i 1946 års lag (fond till bestridande av kostnader för förvärvande av viss ägodel, genomförande av viss anstalt etc.).

Enligt övergångsbestämmelserna till kommunallagen är fonden att betrakta som en särskild investeringsfond, dvs. en fond för anskaffande av i avsättningsbeslutet angiven anläggningstillgång. Då emellertid behov av en särskild fond för nu ifrågavarande ändamål ej längre föreligger, bör fonden upplösas och stadsfullmäktige fatta beslut om att behållningen överföres till allmänna investeringsfonden.

Fondens kapital utgjorde vid årsskiftet cirka 37.600 kronor.

2. Försäljningsmedelsfonden.

Fonden är en så kallad tillfällig fond jämlikt 6 § i 1946 års lag. Enligt promulgationslagen till den nya kommunallagen § 5 3) må försäljningsmedelsfond tagas i anspråk för avsett ändamål. Kommunen äger dock rätt att överföra medel i fonden till allmän eller särskild investeringsfond. Enligt 57 § kommunallagen ersättes försäljningsmedelsfonden av den allmänna investeringsfonden, till vilken sålunda vederlag för anläggningstillgång eller vad som uppburits på grund av försäkring av sådan tillgång skall avsättas.

Kammaren föreslår i anledning härav att stadsfullmäktige beslutar avsätta behållningen i försäljningsmedelsfonden till den allmänna investeringsfonden. Över denna äger stadsfullmäktige fri dispositionsrätt.

Fondens behållning utgjorde vid årsskiftet cirka 290.000 kronor.

3. Gatukostnadsfonden.

Fonden inrättades enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1948, § 38. Fonden är att betrakta som en tillfällig fond jämlikt 6 § i 1946 års lag om kommunal fondbildning: "Erhåller kommun eljest belopp, som ej är att hänföra till kommunens löpande inkomster, må beloppet avsättas till en tillfällig fond."

Gatukostnadsfonden får jämlikt 5 § 4) i lagen om införande av nya kommunallagen icke tagas i anspråk utan Konungens medgivande; dock har kommunen rätt att besluta om fondmedlens avsättande till allmän investeringsfond eller särskild investeringsfond. Antingen kan staden besluta överföra medlen till den allmänna investeringsfonden, till vilken i så fall gatukostnadsbidrag skola avsättas, eller också måste Konungens medgivande om fondens inrättande jämlikt den nya kommunallagens 56 § a) begäras. "Med Konungens medgivande må kommun: a) avsätta medel till fond för tillgodoseende av annat särskilt behov än i 55 § 1 mom. sägs." Att avsätta gatukostnadsbidrag till en särskild investeringsfond förutsätter en ändring ifråga om bestämmelserna för fondmedlens disposition.

Enligt 55 § 1 mom. d) äger kommun avsätta medel till särskild investeringsfond för anskaffande av i avsättningsbeslutet angiven anläggningstillgång.

Kammaren har ansett skäl föreligga för att fonden bibehålles. Detta förutsätter att framställning göres till Konungen jämlikt 56 § a) i nya kommunallagen om medgivande att inrätta en dylik fond. I samband härmed bör reglemente upprättas för fonden och underställas Konungen.

Kammaren föreslår, att reglementet erhåller följande lydelse:

"Reglemente för Västerås stads gatukostnadsfond.

Till fonden överföres behållningen i stadens nuvarande gatukostnadsfond, vilken behållning vid årsskiftet den 31 december 1953 uppgick till 277.859 kronor 72 öre.

Till fonden skola avsättas de bidrag av markägare, vilka staden äger uttaga på grund av "gatukostnadsbestämmelser för Västerås stad", fastställda av Kungl. Maj:t den 16 juli 1937 och "gatubyggnadskostnadsbestämmelser för Västerås", fastställda av Kungl. Maj:t den 8 december 1950.

Fonden tillföres ej ränta.

Fondens medel må efter stadsfullmäktiges beslut tagas i anspråk för anläggande av gator, vägar och broar."

4. Tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter.

Fonden inrättades genom stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1948, § 266 och är en så kallad tillfällig fond jämlikt 6 § 4) stycket i 1946 års lag om kommunal fondbildning. Fonden har ungefär samma karaktär som gatukostnadsfonden. Framställning bör göras till Konungen jämlikt 56 § a) i den nya kommunallagen att få bibehålla fonden. Dess behållning utgör den 31 december 1953 0 kronor.

I samband med framställningen till Kungl. Maj:t bör reglemente för fonden upprättas och underställas Kungl. Maj:ts prövning. Kammaren föreslår, att reglementet erhåller följande lydelse:

"Reglemente för Västerås stads tekniska verks fond för anslutningsavgifter.

Till fonden skola avsättas de avgifter av markägare, vilka staden äger uttaga på grund av "Villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma", antagna av stadsfullmäktige den 20 december 1916 med vissa däri senare företagna ändringar, "Villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp, gas och anslutningar till desamma inom Jakobsberg m. fl. områden", antagna av stadsfullmäktige den 26 maj 1933 med däri senare vidtagna ändringar, "Villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma", antagna av stadsfullmäktige den 31 mars 1939 samt "Bestämmelser om servisavgift vid anslutning av fastighet inom stadsbebyggelsen medelst jordkabel till elledningsnätet" antagna av stadsfullmäktige den 29 oktober 1953.

Fonden tillföres ej ränta.

Fondens medel må efter stadsfullmäktiges beslut tagas i anspråk för anläggning av gas-, el-, vatten- och avloppsledningar."

5. Tillfällig fond för anskaffande av kreatursbesättning.

När kreatursbesättningen vid Nordanby såldes, beslöt drätselkammaren den 10 juni 1948 efter hemställan från lantegendomsnämnden att köpeskillingen, kronor 60.522: 90, skulle avsättas till en tillfällig fond av det slag, som avses i 6 § i 1946 års lag. Ur fonden har under 1953 disponerats 25.000 kronor för inköp av grisar. Fondens behållning utgör per den 31 december 1953 kronor 35.522: 90.

Enligt promulgationslagen till den nya kommunallagen 5 § 4) får fondens medel icke tagas i anspråk utan Konungens medgivande. Däremot står det staden fritt besluta om fondmedlens avsättande till allmän eller särskild investeringsfond.

Då det synes ovisst om staden kommer att inköpa någon ny kreatursbesättning, föreslår drätselkammaren att fondmedlen avsättes till den allmänna investeringsfonden. Stadsfullmäktiges beslut härom erfordras.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 behållningarna i särskilda fonden för förrådsbyggnader, försäljningsmedelsfonden och tillfälliga fonden för anskaffande av ny kreatursbesättning skola överföras till den allmänna investeringsfonden,

att antaga ovan angivna förslag till reglementen för gatukostnadsfonden och fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om fastställelse å nämnda reglementen ävensom

att uppdraga åt kammaren att i samband med underställningen vidtaga de justeringar i fondreglementena, som eventuellt kunna komma att påfordras.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 176. Anslag för utökning av stadens telefonväxel.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 september 1954 anfört följande:

På grund av stadsfullmäktiges beslut den 20 oktober 1945 (ser. A nr 213) anskaffades en automatisk telefonväxel för flertalet av stadens förvaltningar för en kostnad av 30.000 kronor.

Sedan dess har stadsförvaltningens omfattning ökats i sådan grad, att det icke är tillfyllest med den sålunda anskaffade växeln. En utökning av denna har visat sig oundgängligen nödvändig med hänsyn till den allt större belastningen å växeln. Kostnaden för denna utökning uppgår till 14.400 kronor.

Då särskilt anslag härför saknas, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utökning av stadens telefonväxel anvisa ett anslag å 14.400 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 177. Anslag till utredningskostnader beträffande gymnastiksalar vid Herrgärds- och Korsängsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Den 20 oktober 1944 beviljade Kungl. Maj:t statsbidrag till vissa byggnadsarbeten vid Korsängsskolan och Herrgärdsskolan, varvid dock undantogs gymnastiksalar.

Kungl. Skolöverstyrelsen, som tydligen verkställt inventering av antalet hos Kungl. Maj:t "vilande" statsbidragsärenden har gjort förfrågan, om Västerås skoldistrikt fortfarande önskar statsbidrag till ovannämnda gymnastiksalar.

Enligt folkskolestyrelsens uppfattning är behovet av gymnastiksalar i Herrgärds- och Korsängsskolorna minst lika stort 1954 som för 10 år sedan. Gymnastiksalen i Herrgärdsskola är liten och bör närmast karakteriseras som ett provisorium. Gymnastiksalen i Korsängsskolan är dock i gott skick. För båda skolorna gäller, att elev- och klassantalet är så stort, att två salar äro erforderliga i Herrgärdet och minst två i Korsängen. Sammanlagda timtalet för gymnastik är för läsåret 1954/55 enligt gällande timplaner i Herrgärdsskolan 78 och i Korsängsskolan 112. Mer än 40 timmar per vecka kan svårligen uttagas under lektionstid i *en* gymnastiksal.

Folkskolestyrelsen har ansett nödvändigt att göra en överarbetning av de befintliga förslagen till gymnastiksalar. Dels behöva ritningarna omarbetas, dels erfordras nya kostnadsberäkningar som underlag för statsbidraget och slutligen även nya arbetsbeskrivningar. För utredningsarbeten har folkskolestyrelsen i sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 uppfört belopp om sammanlagt kr. 16.000: — (litt. 15 A 4—360,4 och 360,5).

Med hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja två förslagsanslag om vardera 8.000 kr. att disponeras till bestridande av utredningskostnader för gymnastiksalar dels vid Herrgärdsskolan, dels vid Korsängsskolan.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren tillstyrker bifall till folkskolestyrelsens framställning om anslag å 8.000 kronor för utredning angående gymnastiksalar i Korsängsskolan.

Vad åter angår anslaget för utredning om gymnastiksalar i Herrgärdsskolan, vill kammaren påpeka, att jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 25 mars 1954 en allmän arkitekttävling utlysts om dispositionen av Solberga- och Kristiansborgsområdena, vilken avser att få till stånd ett projekt för dessa områdens förseende med bland annat lokaler för gymnastik och idrott. Kammaren anser att resultat utav denna pristävling först bör avvaktas, innan någon speciell utredning igångsättes angående gymnastiksalar vid Herrgärdsskolan. Kammaren är därför i nuvarande läge icke beredd tillstyrka anslag för en dylik utredning.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till bestridande av kostnad för utredning om gymnastiksalar vid Korsängsskolan anvisa ett förslagsanslag å 8.000 kronor,

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i 1955 års stat samt

att folkskolestyrelsens framställning i övrigt icke för närvarande skall föranleda någon åtgärd.

Nr 178. Anslag för förhyrda skollokaler under år 1954.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

I 1954 års budget finns upptaget ett anslag å 6.000 kronor att disponeras till bestridande av kostnaderna för provisoriska lokaler under år 1954. Detta anslag är otillräckligt. Folkskolestyrelsen hade för sin del uppskattat kostnaderna till lägst 10.000 kronor och uppfört detta belopp i förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1954. Det har nu visat sig, att kostnaderna enligt träffade hyresavtal uppgå till kronor 30.750: —. Häri ingå även kostnader för bränsle och renhållning m. m.

I stat finnas för ändamålet tillgängliga 6.000 kronor och i statsbidrag, som i detta fall betalas under hösten samma läsår hyreskostnaderna avser, beräknas inflyta ett belopp å c:a 15.000 kronor utom i stat för 1954 upptaget belopp.

Stadens nettokostnader för nya provisoriska lokaler under år 1954 beräknas sålunda uppgå till kronor 30.750: — — 6.000: — — 15.000: — = 9.750: —.

Folkskolestyrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett extra anslag om 24.750 kronor till bestridande av kostnaderna för förhyrda skollokaler under år 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att anvisa det begärda anslaget samt

att härav föranledd utgift skall bestridas till ett belopp av 15.000 kronor genom beräknat statsbidrag och till ett belopp av 9.750 kronor av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 179. Arvode till blåsorkesterns ledare.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

I 1954 års budget finnes upptaget anslag om 1.600 kronor till avlönande av ledaren för skolans blåsorkester. Detta arvode hade beräknats utgå under den förutsättningen, att undervisning lämnas i genomsnitt 6 timmar per vecka. Sedan undervisningen nu avancerat så långt, att samspelningsövningar skola begynna fr. o. m. höstterminens början 1954 och det uppgivits, att härför erfordras ytterligare 2 veckotimmar, bör arvodet enligt folkskolestyrelsens mening höjas med ett belopp ungefärligen motsvarande den utökade undervisningstiden.

Folkskolestyrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1954 bevilja ett tilläggsanslag å kronor 300: — att utgå till blåsorkesterns ledare för samspelsövningar samt

att för år 1955 fastställa arvodet till blåsorkesterns ledare till kronor 2.200: — och härför bevilja erforderliga medel.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens förslag,

att anslaget för år 1954 skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt anslaget för år 1955 upptagas till täckning i nämnda års stat.

Nr 180. Återbesättande av befattningen såsom kronokamrer och indragning i samband därmed av vissa sportler.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 september 1954 anfört följande:

Kronokamreraren Oscar Karlsson avgår med pension från sin befattning från och med den 1 januari 1955.

Drätselkammaren hemställer om tillstånd att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen.

Den nuvarande innehavaren av tjänsten uppbär jämligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1932 sportler för utdrag av taxeringslängder (1 krona per styck) samt mantalsskrivningsbevis (kronor 1: 50 per styck).

Summan av dessa sportler har uppgått till för 1950 c:a 200 kronor, 1951 c:a 300 kronor, 1952 c:a 550 kronor, och 1953 c:a 450 kronor.

Kronokamrerbefattningen är placerad i lönegrad 33.

Vid nuvarande befattningshavares avgång från tjänsten synas sportlerna böra indragas till stadskassan.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom kronokamrerare, och underställa valet länsstyrelsens prövning samt

att efter nuvarande tjänsteinnehavares avgång från befattningen hittills utgående sportler skola indragas till stadskassan.

Nr 181. Central överenskommelse om barnträdgårdslärarinnornas löneförhållanden m. m.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

Svenska Stadsförbundet och Svenska Facklärarförbundet har den 9 april 1954 träffat en överenskommelse angående löneförmåner m. m. för barnträdgårdslärarinnor och föreståndarinnor vid institutioner för halvöppen barnavård hos kommuner anslutna till Svenska Stadsförbundet. Överenskommelsen har giltighet från och med den 1 januari 1954.

I fråga om överenskommelsens innehåll får löne- och avtalsnämnden hänvisa till bifogade tjänsteförteckning och därtill hörande specialbestämmelser.

Vid Västerås stads barnstugor finns för närvarande 14 ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänster. Dessa fördelar sig med en tjänst vid barnstugornas gemensamma förvaltning, tio tjänster vid barnträdgårdarna och tre tjänster vid daghemmen. Daghemstjänsterna i sin tur fördelar sig på två föreståndarinnetjänster i lönegrad 13 och en barnträdgårdslärarinnetjänst i lönegrad 12. Övriga barnträdgårdslärarinnor äro placerade i lönegrad 12.

För Västerås vidkommande innebär överenskommelsen ingen förändring när det gäller lönegradsplaceringarna för föreståndarinnorna vid daghemmen och barnträdgårdslärarinnetjänsten vid daghemmen. För övriga barnträdgårdslärarinnor sker en sänkning från lönegrad 12 till lönegrad 9. Sänkningen motsvaras av minskad tjänstgöringstid. För närvarande tjänstgöra barnträdgårdslärarinnorna året runt. Under den tid barnstugorna hållas stängda sker tjänstgöringen vid stadens lekplatser och dagkolonier. Vid placering i lönegrad 9 kommer emellertid sommartjänstgöringen att försvinna och tjänstgöringsskyldigheten att omfatta 42 veckor, motsvarande den tid verksamheten pågår vid barnträdgårdarna.

Barnstugestyrelsen har under hand haft överenskommelsen för yttrande och godkänt tillämpningen av densamma. Mellan löne- och avtalsnämnden och barnstugestyrelsen har överenskommits hur övergången till det nya systemet lämpligen bör ske. Denna överenskommelse innebär följande:

1. De för närvarande i lönegrad 12 anställda ordinarie barnträdgårdslärarinnorna får välja mellan å ena sidan fortsatt placering i lönegrad 12 och fortsatt tjänst-

göringsskyldighet året runt samt å andra sidan nedflyttning till lönegrad 9 med lediga somrar.

2. Nuvarande extra barnträdgårdslärarinnor med lön efter löneklass 11 får välja mellan å ena sidan löneklass 11 och oförändrade tjänstgöringsförhållanden samt å andra sidan löneklass 9 och lediga somrar.

3. Om på extra stat anställd barnträdgårdslärarinna som för närvarande uppbär lön efter löneklass 11 befordras till ordinarie tjänst placeras hon i lönegrad 9 men får ett personligt lönetillägg motsvarande utfyllnad till lönegrad 12 om hon önskar bibehålla sin tidigare tjänstgöringsskyldighet året runt. I annat fall gäller enbart lönegrad 9. Pensionen skall beräknas efter lönegrad 9 i båda fallen.

4. Nyanställda ordinarie barnträdgårdslärarinnor placeras i lönegrad 9 och följer helt den centrala överenskommelsen.

5. Extra barnträdgårdslärarinna får lön efter löneklass 9 sedan hon efter avslutad seminarieutbildning haft ett års tjänstgöring såsom barnträdgårdslärarinna.

Beträffande den sista punkten har enighet icke rått mellan löne- och avtalsnämnden och barnstugestyrelsen. Styrelsen har önskat löneklass 9 omedelbart efter seminarieutbildningen medan löne- och avtalsnämnden å sin sida ansett att en viss praktisk tjänstgöring bör föregå placering i löneklass 9, vilken är begynnelselön för ordinarie lärarinnor.

I yttrande till löne- och avtalsnämnden har barnstugestyrelsen i en uppställning över antalet tjänster och tillämpningen av de nya bestämmelserna medtagit ett önskemål om fem nya ordinarie tjänster. Löne- och avtalsnämnden har ansett sig böra biträda önskemålet och tillstyrker att från och med den 1 januari 1955 får inrättas fem nya tjänster som barnträdgårdslärarinna i lönegrad 9.

Den centrala överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 1954 men eftersom det för Västerås del icke är fråga om några löneförhöjningar föreslår löne- och avtalsnämnden, att det praktiska genomförandet enligt ovan refererade överenskommelse med barnstugestyrelsen får ske vid förestående termins början den 1 september 1954.

Tjänsteförteckningen och specialbestämmelserna finnas intagna i stadsfullmäktiges handlingar nr 32 ser. B år 1954.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna den centrala överenskommelsen av den 9 april 1954 mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Fackläraförbundet rörande löne- och anställningsförhållanden för barnträdgårdslärarinnor,

att till följd härav de ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänsterna skall från och med den 1 september 1954 vara placerade i lönegrad 9 med rätt för nuvarande tjänsteinnehavare att kvarstå i lönegrad 12 om så önskas enligt vad ovan sagts,

att tillämpningen i övrigt av den centrala överenskommelsen skall ske enligt ovan refererade grunder samt

att från och med den 1 januari 1955 inrätta fem nya ordinarie tjänster såsom barnträdgårdslärarinna i lönegrad 9.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 182. Grunder för beräkning av hyror och värmekostnader för vissa tjänstebostäder.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 17 december 1953, § 374, att under 1954 skulle t. v. och intill dess annorlunda beslutades gälla oförändrade hyror för tjänstebostäder och oförändrade grunder för uttagande av värmekostnader.

Tekniska verkens nybyggnad i kvarteret Nimrod innehåller tio lägenheter, som kommer att upplåtas såsom tjänstebostäder. Två lägenheter skall bebos av vaktmästare och gårdskarl och de återstående åtta av elmontörer med passningstjänst.

Eftersom de nuvarande grunderna för tjänstebostadshyror äro mycket otidsenliga och inte lämna möjligheter till hyressättning med tillräckligt beaktande av de olika lägenheternas beskaffenhet, anser såväl styrelsen för tekniska verken som löne- och avtalsnämnden, att man för de nya tjänstebostäderna bör tillämpa andra grunder.

Det lämpligaste synes vara, att man utgår från den grundhyra som för varje lägenhet skulle gällt om den varit uthyrd i den öppna marknaden. Denna grundhyra bör reduceras efter en viss procentsats för att befattningshavaren skall få kompensation för de olägenheter som anses följa med innehavet av tjänstebostad.

Styrelsen för tekniska verken har för sin del föreslagit, att marknadshyran reduceras med 20 %. Löne- och avtalsnämnden biträder detta förslag.

Ersättning för de extra värmekostnaderna, de s. k. krisvärmekostnaderna, bör uttagas enligt lämplig bränsleklausul. Anledning att nedsätta dessa särskilda värmekostnader finnes ej.

De nya grunder som nu föreslås bör gälla icke blott tekniska verkens nybyggnad utan även andra nytillkommande tjänstebostäder. Vidare bör grunderna tillämpas när äldre tjänstebostäder upplåtes till nya lägenhetsinnehavare.

Beräkningen av den grundhyra som skulle kunna uttagas vid uthyrning i öppna marknaden bör överlåtas åt hyresnämnden.

Mellan Svenska Stadsförbundet och de kommunalanställdas organisationer har sedan lång tid tillbaka pågått överläggningar om ett nytt normaltjänstereglemente för städernas befattningshavare. Överenskommelse har hittills endast kunnat träffas med Svenska Kommunalarbetareförbundet. I den nya reglementstexten kommer att intagas regler om hur ersättning skall uttagas för tjänstebostäder. Såvitt man nu kan bedöma kommer dessa regler att i stort sett överensstämma med vad löne- och avtalsnämnden föreslår. Nämnden utgår emellertid från att sedan ett nytt tjänstgöringsreglemente blivit antaget för Västerås stads befattningshavare detta kommer att gälla i stället för vad nu föreslås.

Det förslag som nu förelägges stadsfullmäktige har tillställts de av frågan närmast berörda personalorganisationerna nämligen Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund och Sveriges Arbetsledareförbund. Kommunalarbetareförbundet och Arbetsledareförbundet har godkänt förslaget medan Kommunaltjänstemannaförbundet icke svarat inom föreskriven tid.

Löne- och avtalsnämnden föreslår följande formulering av de nya beräkningsgrunderna:

Grunder för bestämmande av hyror och värmekostnader för tjänstebostäder, som upplåtas till befattningshavare hos Västerås stad.

För tjänstebostad betalas grundhyra enligt värdering av hyresnämnden. Värderingen avser lägenhetens värde i den öppna hyresmarknaden.

Grundhyran reduceras med 20 % utgörande kompensation för de nackdelar som följer med att bebo tjänstebostad.

Utöver den reducerade grundhyran betalas ersättning för ökade bränslekostnader enligt den för varje lägenhet ändamålsenligaste bränsleklausulen. Dessa särskilda bränsleersättningar reduceras icke.

Dessa grunder gäller tjänstebostäderna i tekniska verkens nybyggnad i kvarteret Nimrod och andra tillkommande tjänstebostäder. Vid byte av lägenhetsinnehavare gäller dessa grunder också för tidigare tjänstebostäder. För övriga tidigare tjänstebostäder gäller tills vidare intill dess annorlunda beslutas vad stadsfullmäktige beslutat den 17 december 1953, § 374.

Vad nu sagts gäller icke de fall där hyressättningen regleras i kollektivavtalet för stadens anstaltspersonal eller kollektivavtalet för stadens lantarbetare.

Dessa grunder gäller från och med den 1 juli 1954.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga ovan föreslagna grunder för beräkning av hyror och värmekostnader för vissa tjänstebostäder.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1954 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot de föreslagna grunderna för bestämmande av hyror och värmekostnader för tjänstebostäder.

Av bestämmelsernas omfattning framgår icke fullt klart huruvida den av Kungl. Maj:t enligt 5 § hyresregleringslagen medgivna generella hyreshöjningen får uttagas för tjänstebostad. Drätselkammaren förutsätter emellertid, att så skall ske och att reduceringen med 20 % sker å det sammanlagda beloppet av grundhyran och den generella hyreshöjningen. Denna utgör i Västerås 14 % å grundhyran (exklusive samtliga bränslekostnader) för fastigheter färdigställda före 1943, 11 % ifråga om fastigheter färdigställda under åren 1942—1947, 8 % ifråga om fastigheter färdigställda under åren 1948 och 1949 samt 4 % ifråga om fastigheter färdigställda under år 1950.

Med detta påpekande får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 183. Anslag för inköp av undervisningsmateriel och inventarier till Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolans tillbyggnad.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige har tidigare beviljat medel till dels ny skola å norra Skallberget,

dels tillbyggnad av Jakobsbergsskolan. De båda skolorna beräknas vara inflyttningsfärdiga vid läsårets början 1955/56. Folkskolestyrelsen har med anledning därav verkställt beräkning av behovet av inventarier och undervisningsmateriel till de båda skolorna och upprättat förteckningar häröver. Dessa förteckningar bifogas.

Totala erforderliga anslaget uppgår till kr. 315.360: — för Skallbergsskolan och kr. 65.820: — för tillbyggnaden av Jakobsbergsskolan.

Folkskolestyrelsen har upptagit dessa belopp i sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 och därvid påfört dem på resp. littera, nämligen:

Skallbergsskolan:

15A2—124,12	(anslag till undervisningsmateriel)	47.000: —
15A2—124,14	(anslag till lärjungebibliotek)	10.000: —
15A2—124,16	(anslag till lärarbibliotek)	2.000: —
15A2—124,18	(anslag till klassreferensbibliotek)	2.000: —
15A2—368,7	(anslag till undervisningsinventarier)	64.900: —
15A3—368,7	(anslag till inventarier för skolhälsovården)	2.450: —
15A4—368,7	(anslag till skolmöbler o. dyl.)	173.010: —
15A5—124,4	(anslag till förbrukningsinventarier till bespisningen i Skallbergsskolan)	7.200: —
15A5—368,7	(anslag till inventarier för bespisning)	6.800: —
	Summa kronor	315.360: —

Jakobsbergsskolans tillbyggnad:

15A2—124,13	(anslag till undervisningsmateriel)	12.300: —
15A2—124,15	(anslag till lärjungebibliotek)	8.000: —
15A2—124,17	(anslag till lärarbibliotek)	500: —
15A2—124,19	(anslag till klassreferensbibliotek)	1.000: —
15A2—368,8	(anslag till undervisningsinventarier)	8.950: —
15A3—368,8	(anslag till inventarier för skolhälsovård)	2.250: —
15A4—368,8	(anslag till skolmöbler o. dyl.)	32.820: —
	Summa kronor	65.820: —

Styrelsen anhåller, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja *dels* ett anslag å kr. 315.360: — till inköp av undervisningsmateriel och inventarier vid Skallbergsskolan,

dels ett anslag å kr. 65.820: — till inköp av undervisningsmateriel och inventarier vid Jakobsbergsskolans tillbyggnad.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i 1955 års stat.

Nr 184. Yttrande över betänkande om proportionella val inom kommunala representationer m. m.

Länsstyrelsen har genom resolution den 23 juli 1954 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat 1950 års folkomröstnings- och valsättsutredning betänkande VI om proportionella val inom kommunala representationer m. m.

Drätselkammaren har i utlåtande den 2 september 1954 anfört följande:

Betänkandet innehåller tre avdelningar, en första avdelning berörande metoden för fördelning av platser inom grupp vid proportionella val inom landsting och kommunala beslutande församlingar, en andra avdelning innehållande bestämmelser om valmetoden vid borgmästare- och rådmansval samt en tredje avdelning avseende valkretsindelningen i Älvsborgs län vid andrakammarval. Endast de två första avdelningarna avhandla bestämmelser, som ha intresse för Västerås stad, varför drätselkammarens yttrande endast kommer att omfatta dessa båda avdelningar.

A. *Platsfördelningsmetoden vid val inom landsting och kommunala beslutande församlingar.*

De nuvarande bestämmelserna återfinnas i lagen den 6 juni 1930 om proportionellt valsätt vid val inom landsting, å kommunalstämma m. m. Beträffande reglerna för platstillsättning *inom* parti eller grupp, om vilka det här hela tiden är fråga, gäller för närvarande, att valsedlarna först ordnas i grupper, så att sedlar med samma partibeteckning bilda en grupp. Inom varje grupp fastställes därefter ordningen mellan namnen å gruppens valsedlar. I första hand tillämpas därvid den s. k. *rangordningsregeln,* innebärande att om samma namn står först på mer än hälften av gruppens valsedlar (gruppens röstetal) blir detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar, som ha samma första namn och utgöra mer än ⅔ av gruppens röstetal även samma andra namn, blir detta namn gruppens andra; upptaga valsedlar, som ha samma första och samma andra namn samt utgöra mer än ¾ av gruppens röstetal även samma tredje namn, blir detta gruppens tredje namn o. s. v. efter samma grunder.

Om ordningen icke längre kan bestämmas enligt denna rangordningsregel, fortsätter sammanräkningen enligt *reduktionsregeln.* Enligt denna är ordningen mellan namnen på valsedlarna icke längre avgörande utan endast storleken av deras röstetal. Regeln innebär att varje å en valsedel upptaget namn tillgodoräknas sedelns hela röstvärde — utan avseende sålunda å ordningen mellan namnen. Röstetalen fastställas genom särskilda sammanräkningar. Valsedel, som ännu ej fått något namn placerat, räknas härvid som hel röst, valsedel med ett namn placerat räknas som ½ röst, sedel med två namn placerade som ⅓ röst o. s. v. För varje gång kommer det namn närmast i ordningen, som sammanlagt får högsta röstetalet. Vid lika röstetal skall lottning företagas.

De nuvarande platstillsättningsreglerna bygger alltså på en kombination av två till sitt väsen helt skilda principer. Enligt rangordningsregeln är namnens ordningsföljd på valsedlarna helt avgörande. Enligt reduktionsregeln är ordningen mellan namnen på valsedlarna likgiltig. Den dualism, som här råder i sammanräkningsförfarandet, har visat sig medföra åtskilliga stötande konsekvenser. Vad som närmast aktualiserat förevarande utredning är valet av förvaltningsutskott inom landstinget i Västmanlands län år 1949. Härvid avgåvos för ett parti 24 röster, vilka voro fördelade i två grupper på följande sätt:

Valsedeltyper:	A	K	
	B	L	
	C	M	
	D	N	
	E	O	
	F	P	
Röstetal:	12	12	Summa: 24

Sex platser skulle tillsättas av partiet. Namnet A ansågs av vissa skäl som obefintligt. Rangordningsregeln kunde icke ens i början tillämpas, enär icke mer än hälften av valsedlarna upptog samma första namn. Man måste därför genast använda reduktionsregeln. Då ingen av listorna ännu tillsatt något namn hade alla de 11 valbara kandidaterna samma röstetal = 12. Lottning måste därför företagas för besättande av partiets första plats mellan samtliga 11 kandidater. Första platsen tillföll N på K-listan varefter denna listas röstvärde reducerades till 6. Vid andra sammanräkningen hade samtliga 5 kandidater på A-listan samma rösttal, 12, då något namn från denna lista ännu ej blivit tillsatt. Lottning måste därför ånyo ske mellan de 5 kandidaterna på A-listan, varvid C erhöll partiets andra plats. Sedan A-listans rösttal nu reducerats till 6, måste lottdragning ske ånyo mellan de återstående 9 kandidaterna på båda listorna, som nu var och en förfogade över 6 röster. Även i fortsättningen måste på samma sätt lottdragning tillgripas. Resultatet blev att N C B K M och D blevo valda i nu nämnd ordning. Det andra namnet på K-listan, L, blev alltså genom detta slumpmässiga avgörande icke valt.

Västmanlandsfallet måste visserligen anses i praktiken ytterligt sällsynt. Emellertid medför det nuvarande systemet med en kombination av rangordningsregeln och reduktionsregeln även i andra fall otillfredsställande resultat. Framför allt inbjuder det till sådana valmanövrar att invalet av ett partis främsta kandidater kan förhindras, s. k. *dekapitering*. Även andra fall av valmanövrar kunna förekomma, vilka det emellertid skulle föra för långt att i detta sammanhang gå närmare in på. Här skall därför redogöras endast för ett dekapiteringsfall.

Valsedeltyper:	A	B	C		
	B				
Röstetal:	50	5	45	Summa:	100

I första hand skall rangordningsregeln tillämpas. Eftersom mer än hälften av partiets valsedlar upptager A som första namn, besätter denne partiets första plats. I fortsättningen kan icke rangordningsregeln användas utan reduktionsregeln måste tillgripas. B får härvid 25 + 5 och C 45 röster. C går in som andra namn. Antag emellertid att 5 väljare, som använt majoritetslistan AB, stryka det första namnet, så blir resultatet följande. Icke någon av listorna med samma första namn har erhållit mer än hälften av de för partiet avgivna rösterna, varvid rangordningsregeln ej kan tillämpas. Enligt reduktionsregeln utses vid första sammanräkningen B, som har 55 röster. A har därvid 50 röster och C 45 röster. Vid andra sammanräkningen reduceras A:s röstetal till 25, eftersom B, som står på samma valsedeltyp redan blivit vald, medan C fortfarande har oförändrad röstmängd. C går alltså in med 45 röster mot A:s 25, trots att A upptagits som första namn på hälften av partiets valsedlar. Minoritetsgrupper inom partierna kunna på detta sätt antingen genom strykningar

av de främsta namnen eller genom att framföra valsedlar, som blott upptaga ett eller ett par enstaka på huvudlistan sämre placerade namn, åstadkomma att rangordningen spränges.

Kommittén har i samband med sin utredning varit inne på olika förslag till ändrade grunder för sammanräkningsmetoderna. Kommittén har redan från början avvisat tanken att införa den s. k. d'Hondt-Phragménska metoden, vilken tillämpas bl. a. vid riksdagsvalen och valen av de kommunala representationerna. Denna metod innebär att en *absolut rangordning* tillämpas, dvs. att ett namn, som står längre ner på en röstsedel, icke i något fall tages i betraktande förrän samtliga högre upp stående namn blivit valda. Metoden, vilken i och för sig kan anses riktig, är emellertid knappast lämplig vid val inom kommunen, i sådana fall då en mera påtaglig splittring förekommer inom ett parti. Den kan då medföra mycket invecklade och tidsödande sammanräkningar.

Utredningen har allt som allt övervägt fem olika alternativ, vilka i och för sig kunna tänkas komma till användning. En summarisk redogörelse för dessa skall lämnas nedan.

I *Relativ rangordning i förening med rörligt streck.* Den relativa rangordningen innebär, att ett lägre på listan stående namn *alltid* får tillgodoräkna sig en viss mindre andel av valsedelns röstvärde än ett högre stående. Graderingen tänkes här ske så, att första rummet på valsedeln erhåller en röst, andra rummet ½ röst, tredje rummet ⅓ röst o.s.v. Vid sammanräkningen skall för varje namn de olika röstandelar, som namnet fått från skilda listor, sammanläggas varvid röstetalet erhålles. En enbart på detta sätt utformad regel kan emellertid medföra risk för dekapitering. Denna risk kan i viss mån elimineras genom införande av ett automatiskt streck efter det antal namn, som motsvarar gruppens eller partiets platsantal. Strecket innebär att på en valsedel endast så många namn uppifrån räknat få tagas i betraktande vid fördelningen, som motsvarar antalet av de platser, partiet har att besätta (relativ rangordning med *fast streck).* I vissa lägen kan emellertid även denna regel medföra dekapitering och även andra egenartade valutslag kunna förekomma. Av dessa skäl har strecket ansetts böra göras *rörligt.* Den kombinerade metoden med enkel rangordning och rörligt streck innebär dels att varje namn har det röstvärde som förut angivits, dels vidare att vid sammanräkning för besättande av ett partis första plats endast det främst stående namnet får tagas i betraktande, vid sammanräkning för andra platsen skulle de två främsta namnen få gälla, vid sammanräkning för tredje platsen de tre främsta o. s. v. Formellt skola skilda sammanräkningar äga rum men de en gång beräknade röstvärdena bibehållas för varje fördelningsomgång — detta till skillnad från den nu vid borgmästar- och rådmansval tillämpade metoden. Sättet för sammanräkningen framgår av följande exempel:

Valsedeltyper:	A	B	C	D		
	B	C	F			
	C	E				
Röstetal:	35	17	14	34	Summa:	100

Tre platser skola besättas. Vid första sammanräkningen tages hänsyn endast till första namnet på varje valsedel. A får den första platsen med 35 röster. Vid andra sammanräkningen tages hänsyn till de två namnen som nu stå först på listorna, nämligen B, C, F och D. B:s röstetal är härvid 35/2 + 17 = 34½, C:s röstetal är 35/3 + 17/2

+ 14 = 34 1/6, F:s röstetal är 7 och D:s röstetal 34. B besätter andra platsen. Vid tredje sammanräkningen tages hänsyn till namnen C E F och D. C, D och F ha kvar sina röstetal oförändrat resp. 34 1/6, 34 och 7, E har 17/3 = 5 2/3. C erhåller tredje platsen. En grupp valmän om 66 av 100 kan alltså genom lämplig uppdelning tillförsäkra sig tre platser, medan en grupp om 34 röster icke erhåller någon plats. Jämlikt proportionella regler skulle först 76 väljare av 100 kunna tillsätta 3 platser mot en enig minoritet.

Metoden kan alltså i vissa lägen medföra olägenheter, bestående däri att en majoritetsgrupp kan företaga lönande uppdelningar, varigenom gruppen gentemot en minoritet försäkrar sig om fler antal platser än som vid strikt proportionalism skulle vara fallet. Denna metod närmar sig i hög grad

II *Metoden med enkel absolut rangordning.* Denna innebär följande. Vid varje sammanräkning gäller valsedeln endast det främsta av de ännu ej valda namnen på en valsedel. Valsedel som gäller för sitt första namn räknas som en röst, valsedel gällande för sitt andra namn som ½ röst, valsedel gällande för sitt tredje namn såsom ⅓ röst o. s. v. efter samma grund. Samma exempel som nyss kan användas.

Valsedeltyper:	A	B	C	D		
	B	C	F			
	C	E				
Röstetal:	35	17	14	34	Summa:	100

Tre platser tillsättas. Vid varje sammanräkning tages hänsyn endast till det främsta av de ej valda namnen på en valsedel, i första sammanräkningen sålunda till A, B, C och D. Då samtliga valsedlar i detta fallet gälla för sitt första namn, räknas var och en som 1 röst. Röstetalen utgöra sålunda resp. 35, 17, 14 och 34. A går in som första namn. Vid andra sammanräkningen tages hänsyn till namnen B, C och D, som nu stå först på valsedlarna. B får härvid 35/2 + 17 = 34½ medan C får 14 och D 34 röster. B får sålunda andra platsen. Vid tredje sammanräkningen tages hänsyn endast till C och D, vilka nu stå främst. C får härvid från lista A B C 35/3 eftersom denna sedel gäller för sitt tredje namn och från listan B C E 17/2 eftersom denna sedeltyp gäller för sitt andra namn samt från listan C F 14 eftersom denna sedeltyp gäller för sitt första namn. C får sålunda tillhopa röstetalet 34 1/6 medan D har 34. C får alltså tredje platsen. Det slutliga resultatet blir sålunda i detta fall detsamma som om metoden relativ rangordning med rörligt streck använts. Även denna metod lider därför av samma svagheter som metod nr I, i det att möjlighet finnes för en majoritet att genom uppdelning tillskansa sig oskäligt många platser i förhållande till sitt röstetal gentemot en enig minoritet.

III *Absolut rangordning i första hand kombinerad med relativ rangordning med rörligt streck i andra hand.* I första hand användes den absoluta rangordningsregeln, medan för andrahandsförfarandet tillgripes den relativa rangordningsmetoden med ett rörligt streck. Metoden innebär följande. Först tillämpas så långt möjligt den absoluta rangordningsregeln. Om samma namn står först på mer än hälften av partiets valsedlar blir detta namn det första i ordningen; upptaga valsedlar som har samma namn och utgöra mer än ⅔ av partiets röstetal även samma andra namn erhåller detta senare namn den andra platsen o. s. v. När denna regel icke längre går att tillämpa, får man fortsätta fördelningen enligt metod nr I.

Denna metod har samma förtjänster och svagheter som systemet med enbart relativ rangordning i förening med ett rörligt streck. Då den absoluta rangordningsregeln

förutsätter en mycket stark sammanhållning inom partiet kan även en mindre splittring medföra att övergång måste ske till andrahandsförfarandet.

IV *Absolut rangordning i förening med förminskad valkvot som fördelningstal i första hand, därefter i andra hand relativ rangordning med rörligt streck.* För att möjliggöra att den absoluta rangordningsmetoden som förstahandsförfarande utsträckes så långt som möjligt har man även tänkt sig möjligheten att tillämpa detta system med användande av en förminskad *valkvot* som fördelningstal. Denna erhålles genom att antalet röster inom partiet divideras med det antal platser, som tillerkänts partiet, ökat med 1, varefter den erhållna kvoten höjes till närmast högre hela tal. Regeln innebär följande. Så långt det är möjligt fördelas platserna med tillhjälp av det på angivna sätt erhållna fördelningstalet. Vid första sammanräkningen tilldelas därvid plats åt det eller de i första rummet på valsedlarna upptagna namn, vilkas röstetal uppnå fördelningstalet. Vid andra sammanräkningen tilldelas plats åt det eller de namn, som bortsett från namn vilka vid första sammanräkningen erhållit placering, stå främst på valsedlarna och har ett röstetal uppgående till minst 2 gånger fördelningstalet. Vid den tredje sammanräkningen får det eller de namn plats, som nu stå främst på valsedlarna och som ha ett röstetal uppgående minst till 3 gånger fördelningstalet o. s. v. Vid sammanräkningarna får namnen, oavsett om något namn på valsedeln redan placerats tillgodoräkna sig sedelns fulla röstvärde. Med denna metod skulle tilläggsbestämmelsen om andrahandsförfarande genom enkel rangordning med rörligt streck sällan behöva tillämpas. Metodens tillämpning framgår av följande exempel

Valsedeltyper:	A	C	E		
	B	D			
	C	E			
Röstetal:	52	30	18	Summa:	100

Fyra platser skola tillsättas för partiet. Fördelningstalet blir då 100: $(4 + 1) + 1 = 21$. Vid första sammanräkningen får A med 52 röster, C med 30 och E med 18 röster deltaga. Av dessa uppnå A och C fördelningstalet varför de båda väljas. Vid andra sammanräkningen har B 52 röster, D 30 och E 18 röster. B blir utsedd eftersom hans röstetal är större än 2 gånger fördelningstalet. Vid tredje sammanräkningen deltaga D och E med 30 resp. 18 röster. Icke någon av dessa röstetal når emellertid upp till 3 gånger fördelningstalet, varför man nu måste fortsätta med den relativa rangordningsregeln. E erhåller härvid 28 röster $\left(\frac{30}{3} + 18\right)$ medan D erhåller 15 röster $\left(\frac{30}{2}\right)$. Metoden medför ur proportionell synpunkt betydande säkerhet men har den olägenheten att den leder till en alltför stark röstreducering för de fall då en grupp med gemensamt första namn delat sig ifråga om övriga namn. En annan olägenhet torde vara att fördelningsmetoden i praktiken kommer att ställa sig väl invecklad.

V *Den relativa rangordningsmetoden med ett fast streck och möjlighet att nyttja fraktionsbeteckning.* Metoden bygger på den relativa rangordningen. Graderingen av röstvärdena har härvid utformats liksom enligt alternativ I så att en valsedel får gälla som hel röst för det första, såsom halv röst för det andra, såsom ⅓ röst för det tredje namnet o. s. v. efter samma grund. För att minska svagheterna hos den relativa rangordningen har den kompletterats, *dels* med ett fast streck, varigenom endast så många namn få medtagas i sammanräkningsförfarandet, som partiet har platser att besätta, *dels* med ett stadgande om rätt för olika grupper inom ett parti att för

sina vallistor införa *fraktionsbeteckningar* under partiets gemensamma huvudbeteckning. Sammanräkningen tillgår härvid på följande sätt. Först ordnas namnen dels inom varje fraktion för sig och dels mellan alla ofraktionerade valsedlar enligt den under I beskrivna relativa rangordningsregeln. Vid detta förfarande får icke hänsyn tagas till att namn kunna vara gemensamma för flera fraktionsgrupper eller för en eller flera sådana grupper samt den ofraktionerade gruppen. Härefter vidtar fördelningen av de partiet tillerkända platserna mellan å ena sidan alla ofraktionerade valsedlar sammanförda till en grupp och å andra sidan de olika fraktionerna var för sig. Denna fördelning sker på samma sätt som nu tillämpas för fördelning av mandaten mellan partierna så att röstvärdet gäller fullt, så länge gruppen icke erhållit någon plats, varefter gruppens röstvärde i fortsättningen reduceras genom att dess röstetal delas med antalet för gruppen redan tillsatta platser ökat med 1. Metoden kan åskådliggöras genom följande exempel:

	Ofraktionerade			Fraktionerade		
Valsedeltyper:	A	B	C	D		
	B	C				
	C					
Röstetal:	35	17	14	:34	Summa:	100

Partiet har tre platser att tillsätta. Först bestämmes ordningen mellan namnen dels inom fraktionen och dels mellan de ofraktionerade vallistorna. Fraktionen upptar endast ett namn, varför någon beräkning för platsbestämning här ej behöver företagas. Mellan de ofraktionerade namnen blir ordningen A, B och C eftersom kandidaternas samlade röstetal är resp. 35, 34½ och 34$^1/_6$. Härefter skola partiets 3 platser fördelas enligt nyssnämnda regel mellan å ena sidan den nu nybildade gruppen A B C med 66 röster och å andra sidan fraktionen med 34 röster. Härvid erhåller A den första platsen på jämförelsetalet 66, D den andra på 34 och B den tredje på jämförelsetalet 33. Metoden möjliggör tydligen i detta fall för D att vinna placering. Om D-gruppen icke kunnat skydda sig med en sådan andra väljarbeteckning, skulle enligt den relativa rangordningsmetoden platserna ha besatts i nu nämnd ordning av A med ett röstetal av 35, av B med ett röstetal av 34½ och av C med ett röstetal av 34$^1/_6$.

I förevarande fall hade fraktionen icke något gemensamt namn med den ofraktionerade gruppen. Om så skulle vara förhållandet måste emellertid metoden kompletteras med ytterligare invecklade bestämmelser angående namn som äro gemensamma för två eller flera olika grupper.

Utredningen konstaterar beträffande var och en av de fem angivna fördelningsmetoderna att de generellt sett lämnar större säkerhet än nuvarande metod för att valutslagen skola stå i huvudsaklig överensstämmelse med valmännens intentioner och styrkeförhållande mellan grupperna. Säkerheten anses härvid störst vid den absoluta rangordningsmetoden med förminskad valkvot såsom fördelningstal (alternativ IV). Utredningen har emellertid stannat för alternativ II eller enkel absolut rangordningsmetod, som i varje fall helt utesluter möjligheten till dekapitering och dessutom medger ett enhetligt förfarande.

Beträffande frågan om ställningstagande till det ena eller andra av de framförda alternativen vill drätselkammaren för sin del anföra följande.

Rent allmänt sett torde det knappast vara möjligt att införa en sammanräkningsmetod så konstruerad, att icke i något undantagsfall valutslaget kan bliva mer eller

mindre slumpbetonat. Av praktiska skäl måste man därför enligt drätselkammarens mening begränsa sig till att söka framkonstruera en metod, som åtminstone för de flesta fall åstadkommer en rättvis fördelning av platserna enligt proportionalismens principer och som i största möjliga mån försvårar olika slag av valmanövrar. Att för alla fall åstadkomma milimeterrättvisa låter sig icke göra. Det bör i detta sammanhang framhållas att proportionella val inom kommunala församlingar i praktiken förekomma synnerligen sparsamt och att den praktiska betydelsen av den sammanräkningsmetod som än väljes, kommer att bliva skäligen ringa. Ett oeftergivligt krav på en dylik metod måste emellertid vara att den är så lättfattlig och enkel att tillämpa som möjligt, då många kommuner sakna erforderlig tillgång till expertis vid sammanräkningarna och endast begränsad tid för dessas företagande oftast står till förfogande. Det gäller därför rent principiellt att finna en metod, som så långt möjligt uppfyller båda förut angivna villkor: att försvåra valmanövrar och att lätt kunna tillämpas. Alternativen III, IV och V hava gemensamt den olägenheten att de förutsätta att i samma uträkningsförfarande olika fördelningsgrunder kunna komma till användande och torde därmed knappast kunna anses fylla de krav på enkelhet i tillämpningen.

De två första alternativen kunna i stort sett anses likvärdiga. Alternativ II har dock den fördelen framför alternativ I att den utesluter varje möjlighet till dekapitering. Såvitt kammaren kan bedöma saken, torde alternativ II på ett lyckligt sätt kombinera det dubbla kravet på enkelhet och effektivitet. De olägenheter med metoden, som ovan angivits torde icke ur praktisk synpunkt vara större än att de uppvägas av fördelarna med samma metod.

Drätselkammaren ansluter sig därför till utredningens förslag att metoden med enkel absolut rangordning tillämpas.

B. *Valmetoder vid borgmästar- och rådmansval.*

Den nuvarande metoden är uppbyggd enligt principen om relativ rangordning, vilket, som nämnts innebär att efterföljande namn på en valsedel kunna få tillgodoräkna sig vissa andelar av valsedelns röstvärde även om de framförvarande namnen ännu icke vunnit placering. Valsedlarna få ej upptaga fler än tre namn eller samma antal som valet avser, varför alltså ett s. k. fast automatiskt streck gäller. Emellertid gäller vid dessa val att en särskild sammanräkning skall äga rum för varje rum på förslaget och i samband därmed en omvärdering av röstvärdena. En reduktion sker av röstetalet även för det främsta namnet på en valsedel, så snart ett lägre stående namn på samma valsedel vid en sammanräkning erhåller högsta sammanlagda röstetalet och därför uppföres på förslagsrum. Denna bestämmelse kan medföra mycket egendomliga konsekvenser, vilket framgår av följande exempel

Valsedeltyper:	A	B	D	
	B	C	E	
	C	D	F	
Röstetal:	59	31	10	Summa: 100

Vid första sammanräkningen fördelas rösterna sålunda: A 59, B 29½ + 31 = 60½, C 59/3 + 31/2 = 35⅙, D 31/3 + 10 = 20⅓, E 10/2 = 5 och F 10/3 = 3⅓ röster, varför B erhåller första förslagsrummet. Vid andra sammanräkningen reduceras röstetalet för A, ehuru denne av dem som röstat på honom uppförts före B till 59/2 = 29½ medan

röstetalet för C fortfarande är $35\frac{1}{6}$. C får andra förslagsrummet. Vid tredje sammanräkningen får A sitt röstetal reducerat till $19\frac{2}{3}$ eftersom C är uppförd på samtliga de 59 valsedlar, vilka ha A som främsta namn. Det ursprungliga röstetalet för D, $20\frac{1}{3}$, har däremot ej undergått någon reduktion. Följaktligen sättes D i tredje förslagsrummet. Oaktat A upptagits som främsta namn på i det närmaste 60 procent av valsedlarna, kan han alltså vid ett borgmästarval utmanövreras så att han ej uppsättes i något förslagsrum.

Kommittén har diskuterat olika metoder för sammanräkningen vid dylika val och liksom ifråga om valen inom landsting, stadsfullmäktige m. fl. förordat metoden med enkel absolut rangordning (alternativ II enligt ovan).

Av de skäl som ovan angivits ifråga om valen inom landsting och kommunala beslutande församlingar och med hänsyn till att en enhetlig metod bör användas vid samtliga proportionella val, som förekommer inom stadsfullmäktige, vill drätselkammaren för sin del tillstyrka utredningskommitténs förslag även på denna punkt.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande åberopa vad drätselkammaren ovan anfört.

Beredningsutskottet har i häröver den 15 september 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 185. Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om tillstånd att å Stora Hotellet i Västerås få utskänka rusdrycker under utsträckt tid. (Jfr. nr 126 ser. A år 1954.)

Poliskammaren har genom resolution den 9 september 1954 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om tillstånd att å Stora Hotellet utskänkning av rusdrycker under tiden till och med den 30 september 1957 finge fortgå till klockan 24.

Centralpolisen har i yttrande den 9 september 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 10 september 1954 med hänsyn till hittillsvarande praxis och då några olägenheter härav icke framkommit, tillstyrkt bifall till framställningen under förutsättning att *serveringen* av rusdrycker upphörde klockan 23.30.

Beredningsutskottet har i häröver den 15 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nykterhetsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 186. Ansökningar av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 13 juli 1954 till nykterhetsnämnden för yttrande överlämnat trenne framställningar från Västerås Kaféaktiebolag dels om förlängt tillstånd tills vidare under tre år från den 1 oktober 1954 att bedriva utskänkning av pilsnerdricka inom bolagets nuvarande lokaler med adress nr 6—8 vid Stora gatan i Västerås, dels om tillstånd att idka utskänkning av pilsnerdricka under oktrojperioden från och med den 1 oktober 1954 inom fastigheten, tomterna 3 och 4 i kvarteret Mina, dels ock om tillstånd att under samma tid idka utskänkning av pilsnerdricka inom lokaler i fastigheten tomten nr 7 i kvarteret Knut.

Poliskammaren har vidare i yttrande den 13 juli 1954 anfört följande:

Förhållandena i den nuvarande utskänkningslokalen ha varit mycket otillfredsställande ur ordningssynpunkt. Polisen har haft stället under uppsikt med hjälp av statspolis från Stockholm och det har då konstaterats att ölkaféet blivit ett tillhåll för spritlangare och andra asociala typer. Efter sammanträden med nykterhetsnämnden och representanter för kafébolaget hade bolaget förklarat sig villigt att vidtaga vissa av polismyndigheten och nykterhetsnämnden begärda åtgärder. I samband med att missförhållandena på Mimerkaféet offentliggjordes i pressen, kunde man också skönja en viss förbättring.

Enligt poliskammarens uppfattning är det fullständigt felaktigt att i en stad av Västerås storlek ha en enda liten lokal för pilsnerutskänkning. Det sämre klientelet sätter sin prägel på lokalen och avskräcker hyggligt folk från att gå dit. Det borde finnas flera olika lokaler, ljust och trevligt inredda och där pilsner serverades både med och utan mat. Den nuvarande lokalen ligger dessutom vid stadens starkt trafikerade genomfartsled vilket är olämpligt. Lokaler av detta slag skall icke ha några gardiner för fönsterna utan det skall vara fri insyn från gatan. En dylik åtgärd har på andra håll visat sig vara mycket effektiv ty det icke önskvärda klientelet trivs då helt enkelt icke.

De av bolaget föreslagna nya lokalerna ligga också vid Stora gatan, vilket är olämpligt. Då det emellertid är bättre att bolaget får nya lokaler så att det nuvarande Mimerkaféet snarast möjligt kan stängas får poliskammaren tillstyrka ansökan om utskänkning i de angivna nya fastigheterna. Beträffande utskänkningen i det nuvarande Mimerkaféet ha förhållandena varit sådana att poliskammaren övervägt huruvida detta tillhåll för asociala individer icke borde stängas snarast möjligt. Å andra sidan går det naturligtvis att rensa upp denna lokal, men då är det ett oeftergivligt villkor att bolaget iakttager myndigheternas föreskrifter.

Poliskammaren vill därför tillstyrka utskänkning av pilsnerdricka i de nuvarande lokalerna under förutsättning att i länsstyrelsens tillstånd bl.a. uttryckligen angives:

att en av Kafébolaget anställd och bekostad ordningsvakt skall finnas vid lokalen när denna hålles öppen samt *två* ordningsvakter under fredagar och lördagar samt dag före helgdag från klockan 17.00 samt å sön- och helgdagar under hela den tid utskänkningslokalen hålles öppen,

samt att under den tid lokalen hålles öppen gardiner icke få anbringas i ölhallens fönster.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 31 augusti 1954 tillstyrkt bifall till framställningarna under erinran att för tillståndets utövande föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 15 september 1954 anfört följande:

Såsom framgår av handlingarna avser kafébolaget att utskänkningsrörelsen i de nuvarande lokalerna vid Stora gatan 6—8 skulle avvecklas och att utskänkning i framtiden genom kafébolaget skulle ske endast i de föreslagna nya lokalerna. Beträffande utskänkningen i sistnämnda lokaler är beredningsutskottet nu icke berett att taga definitiv ställning. Då frågan om utskänkning av pilsnerdricka i dessa lokaler står i intimt samband med frågan om utskänkningen i fastigheten Stora gatan 6—8, hade beredningsutskottet helst sett att samtliga tillståndsfrågor bleve föremål för stadsfullmäktiges avgörande i ett sammanhang. Enär emellertid tillståndet för utskänkning i de nuvarande lokalerna utlöper den 1 oktober 1954, har utskottet ansett sig nödsakad att separat framföra ärendet i denna del.

Beredningsutskottet finner sig med dessa påpekanden böra tillstyrka tillstånd till fortsatt utskänkning av pilsnerdricka i de nuvarande lokalerna för nästkommande oktrojperiod. Utskottet avser att återkomma med förslag till stadsfullmäktiges sammanträde i oktober angående frågan i övrigt.

Med åberopande härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att på de av poliskammaren angivna villkor hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Västerås Kaféaktiebolags ansökan om tillstånd till fortsatt utskänkning av pilsnerdricka i bolagets lokaler i fastigheten Stora gatan 6—8 från och med den 1 oktober 1954.

Nr 187. Val av stadsdistriktsläkare.

Magistraten har i skrivelse den 8 september 1954 anfört följande:

Genom kungörelse, som varit införd i Post- och Inrikes Tidningar den 9 augusti 1954, förklarade magistraten en nyinrättad befattning såsom stadsdistriktsläkare till ansökan ledig.

Vid ansökningstidens utgång hade följande sökande anmält sig till befattningen:

bitr. lasarettsläkaren Arthur Tjellström, Norrköping,
leg. läkaren Gunnar Valfrid Lilja, Ramsberg,
leg. läkaren Johan Anders Fex, Hudiksvall,
leg. läkaren Levi Herman Bideman, Trelleborg,
leg. läkaren Sten Harald Jacobson, Boden,
prov.-läkaren Josef Erik Ernerot, Kolbäck,
leg. läkaren Tage Vilhelm Arvidson, Gävle,
leg. läkaren Bengt Eriksson, Göteborg,
leg. läkaren Nils Axel Gustaf Gewalli, Örebro.

I skrivelse den 3 september 1954 förklarade Kungl. Medicinalstyrelsen samtliga sökande behöriga till den sökta tjänsten.

Jämlikt bestämmelserna i 46 § allmänna läkarinstruktionen får magistraten härmed överlämna ansökningshandlingarna till Stadsfullmäktige och därvid foga från hälsovårdsnämnden infordrat yttrande.

Magistraten finner för sin del sökande böra uppföras på förslag i följande ordning:

1) Tjellström, 2) Lilja, 3) Gewalli.

I fråga om medicinska meriter anser magistraten Tjellström med en lasarettstjänstgöring å medicinsk avdelning av elva och ett halvt år, därav sammanlagt närmare fem år som förste underläkare vid lasaretten i Sundsvall och Norrköping, otvivelaktigt överlägsen Lilja, som har sammanlagt omkring sju års tjänstgöring å odelat lasarett och medicinsk avdelning. Däremot saknar Tjellström så gott som helt tjänstgöring å kirurgisk avdelning, under det Lilja tjänstgjort omkring nio månader å sådan avdelning med tjänsteårsrätt. I fråga om övriga meriter kan Tjellström väl mäta sig med Lilja. Magistraten finner på grund härav Tjellström böra uppföras i första rummet och Lilja i andra rummet. Beträffande tredje förslagsrummet finner magistraten valet böra stå mellan Jacobson och Gewalli. Jacobsons längre tjänstgöring å medicinsk avdelning finner magistraten mer än uppvägas av Gewallis tjänstgöring å större lasarett.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 6 september 1954, bifogad magistratens yttrande anfört följande:

Hälsovårdsnämnden har vid bedömandet av sökandenas meriter — t.o.m. 31/8 1954 — ansett, att på grund av tjänstens karaktär huvudavseende bör fästas vid den medicinska utbildning å odelat lasarett och medicinsk avdelning, tjänsteläkarmeriter och i andra hand annan, främst kirurgisk utbildning.

Vid granskning av handlingarna har hälsovårdsnämnden funnit följande tre sökande, utan avseende å förbehållet i andra stycket § 4 tjänstgöringsreglementet, böra komma i fråga vid tillsättandet av befattningen, nämligen biträdande lasarettsläkaren Arthur Tjellström, Norrköping, f. 1912, provinsialläkaren Gunnar Valfrid Lilja, Ramsberg, f. 1913, och förste underläkaren Sten Harald Jacobson, Boden, f. 1917. Dessa ha tjänstgjort, Tjellström å medicinsk avdelning 11 år 6 månader 1 dag, såsom provinsialläkare 1 månad 10 dagar och å kirurgisk avdelning 15 dagar, Lilja å odelat lasarett 3 år 7 månader 6 dagar och å medicinsk avdelning 3 år 4 månader 12 dagar, inalles 6 år 11 månader 18 dagar, såsom tjänsteläkare, stadsläkare 1 år 9 månader och provinsialläkare 6 månader 1 dag, sammanlagt 2 år 3 månader 1 dag, och å kirurgisk avdelning 8 månader 21 dagar samt Jacobson å odelat lasarett 2 månader 15 dagar och å medicinsk avdelning 5 år 8 månader, inalles 5 år 10 månader 15 dagar, såsom provinsialläkare 2 månader 20 dagar och å kirurgisk avdelning 8 månader.

Olika meningar ha framträtt om det rum å förslaget, som borde tilldelas Tjellström och Lilja, och har hälsovårdsnämnden uppfört efter omröstning Tjellström i första och Lilja i andra rummet, med förord för Lilja på grund av hans allsidigare utbildning och längre tjänstetid såsom tjänsteläkare, samt utan meningsskiljaktighet Jacobson i tredje förslagsrummet.

Vid skrivelsen ha fogats följande uppställningar över sökandenas meriter:

Sökande till stadsdistriktsläkartjänsten.

Meriterna fram till den 1/9 1954 i år, månader och dagar.

Sökande:	*Meriter:*	*Med tj.-årsrätt:*		*Utan tj.-årsrätt:*
Arvidson, T. W.	Kir. avd.	0— 1—14		
Underläkare, Gävle	Med. avd.	4— 8— 3	4— 8— 3	
F. 28/4 1916	Ped.	2— 0		
Med. lic. 31/5 1947 20	Röntgen	7—27		
38 år	Psyk. klin.	2— 0— 0		
	Folkhälsan	1— 7		
	Distr.-läkare	1— 4	1— 4	
	Militärläkare	5— 4		
	Hyg. bakt. inst. ..			0— 3— 2
		8— 2—29	4— 9— 7	0— 3— 2
Bideman, L. H.	Odelat las.	0— 2— 3		
Prak. läk., Trelleborg	Kir. avd.	28		
(fr. 4/11 1952)	Med. avd.	3— 7—17	3— 9—20	
F. 19/12 1907	Ped.	9—22		0— 0—25
Med. lic. 28/7 1944 17	Epidemi	27		1—19
47 år	Otolaryngologi			27
	Sanatorium	1— 1— 0		
	Sinnessjukhus	11—10		1— 0
	Pensionsstyrelsens sjukhus	3— 4		
	Yrkessjukd.	4—16		
	Prov.-läk.	8—22		
	Stadsläkare	1—19	10—11	
	Vpl-läkare	9—16		
		9— 1— 4	4— 8— 1	0— 4—11
Eriksson, B.	Odelat las.	1— 2—22	1— 2—22	
T.f. underläkare, Borås	Kir. avd.	2— 5—11		
F. 17/9 1921	Barnavd.	5—16		
Med. lic. 23/5 1950 20	Sinnessjukhus	17		
33 år	Anastasiologi	2— 0		
	Militärläkare	7—23		
	Bakteriologi			0— 4— 0
		4—11—29	1— 2—22	0— 4— 0

Sökande:	*Meriter:*	*Med tj.-årsrätt:*		*Utan tj.-årsrätt:*
Ernerot, J. E.	Odelat las.	0— 6—20	9— 6—20	0— 4—11
Prov.-läk., Kolbäck	Kir. avd.	4— 5—27		
F. 16/11 1906	Kvinnoklinik	4— 1— 0		
Med. lic. 8/4 1935 18½	Radiologi (gyn.) ..	1— 2— 0		
48 år	Vanföreanst.	10— 0		
Spec. kirurgi	Tjänsteläk.	7— 2—16	7— 2—16	
Spec. gynekologi	Sinnesslöanst.			6—11— 0
	Barnhem			7— 0— 0
		18— 4— 3	7— 9— 6	14— 3—11
Fex, J. A.	Kir. avd.	0— 1— 0		
Underläkare, Hudiksvall	Med. avd.	4— 7— 3	4— 7— 3	
F. 9/5 1916	Psykiatri	4—20		0— 0—17
Med. lic. 12/2 1946 20½	Bakteriologi	3— 0		
38 år	Derm. ven.	2— 6—26		1— 3
	Militärläkare	24		9
		7—11—13	4— 7— 3	0— 1—29
Gewalli, N. A. G.	Kir. avd.	1— 0—24		
2:dre underläk., Örebro	Med. avd.	4— 2—21	4— 2—21	
F. 2/10 1917	Psykiatri	2—16		
Med. lic. 30/4 1948 18	Sanatorium	2— 8		
Leg.	Hud- o. könssj.....	2—22		
37 år	Gyn. avd.	5—21		
	Statens rättsk. ..			3— 0— 0
	Fartygsläkare			3— 0
	Tjänsteläk.	2—17	2—17	
	Militärläkare	6— 6		
		7— 1—15	4— 5— 8	3— 3— 0
Jacobson, S. H.	Odelat las.	0— 2—15		
Underläkare	Kir. avd.	8— 0		
Garnisonssj., Boden	Ped. avd.	6—15		
F. 16/1 1917	Med. avd.	5— 8— 0	5—10—15	
Med. lic. 31/3 1947	Sanatorium	1—12		
37 år	Prov.-läk.	2—20	2—20	
	Vpl. läk.	4— 6		
		7— 9— 8	6— 1— 5	

Sökande:	*Meriter:*	*Med tj.-årsrätt:*		*Utan tj.-årsrätt:*
Lilja, G. V.	Odelat las.	3— 7— 6		
Prov.-läk., Ramsberg	Kir. avd.	8—21		0— 6— 8
F. 9/2 1913	Med. avd.	3— 4—12	6—11—18	2—13
Med. lic. 30/4 1943 20½	Med. san.	2—18		
41 år	Stadsläkare	1— 9— 0		
	Prov.-läk.	6— 1	2— 3— 1	
	Vpl. bat. läk.	8—19		
		10—10—17	9— 2—19	0— 8—21
Tjellström, A.	Kir. avd.	0— 0—15		0— 2— 0
Bitr. lasarettsläk.,	Med. avd.	11— 6— 1	11— 6— 1	
Norrköping	Epidemi	2— 0		
F. 8/8 1912	Gyn. avd.	2—20		
Med. lic. 23/11 1940 20½	Ped.	4— 0		
42 år	Psykiatri	1—10		
	Röntgen	23		
	Derm. ven.	2—20		
	Patologi			6— 0
	Prov.-läk.	1—10	1—10	
	Militärläkare	9—21		
		13— 7— 0	11— 7—11	0— 8— 0

Sammandrag.

Sökandenas till stadsdistriktsläkartjänsten meriter, med avseende på medicinsk utbildning, tjänsteläkarmeriter och kirurgisk utbildning.

Namn	Med. utbildning	Tjänsteläk. mer.	Kir. utbildning
Arvidson	4— 8— 3	0— 1— 4	0— 1—14
Bideman	3— 9—20	0—10—11	0— 0—28
Eriksson	1— 2—22		2— 5—11
Ernerot	0— 6—20	7— 2—16	4— 5—27
Fex	4— 7— 3		0— 1— 0
Gewalli	4— 2—21	0— 2—17	1— 0—24
Jacobson	5—10—15	0— 2—20	0— 8— 0
Lilja	6—11—18	2— 3— 1	0— 8—21
Tjellström	11— 6— 1	0— 1—10	0— 0—15

Mot beslutet i den del det tillkommit efter omröstning har ledamoten Snöborgs med instämmande av vice ordföranden Erik Berglind och ledamoten Klingvall reserverat sig och velat ha antecknat, att Lilja på grund av sin allsidiga utbildning och sina

ojämförligt större tjänsteläkarmeriter borde uppställas i första rummet med förord till tjänsten och Tjellström i andra rummet å förslaget.

Ansökningshandlingarna ha icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Beredningsutskottet har i yttrande den 15 september 1954 anfört följande:

Vid granskning av ansökningshandlingarna har beredningsutskottet med hänsyn till provinsialläkaren Gunnar Liljas i förhållande till de övriga sökandenas allsidiga utbildning och att han av sökandena med företrädesvis medicinsk meritering är den, som uppvisar de bästa meriterna som tjänsteläkare, funnit sig böra giva denne företräde framför lasarettsläkaren Arthur Tjellström även om denne har längsta sammanlagda tjänstgöringen å medicinsk avdelning vid lasarett. Vad beträffar sökandena Jacobson och Gewalli anser beredningsutskottet, att den sistnämndes tjänstgöring å ett större lasarett icke bör föranleda till att han uppsättes på förslagsrum före Jacobson, som har längre sammanlagd tjänstgöring.

Beredningsutskottet anser sig på grund av vad ovan anförts i likhet med minoriteten inom hälsovårdsnämnden böra uppföra Lilja i första förslagsrummet, Tjellström i andra förslagsrummet och Jacobson i tredje förslagsrummet, med förord för Lilja.

Beredningsutskottet föreslår sålunda stadsfullmäktige besluta

att till innehavare av ifrågavarande nyinrättade ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare i staden utse provinsialläkaren Gunnar Valfrid Lilja, Ramsberg.

Beredningsutskottets beslut har fattats med sex röster mot två, de senare avgivna för ett av ledamoten, fru Karin Kjelldahl framställt yrkande om bifall till magistratens förslag.

Nr 188. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 15 september 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 maj 1954 beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av efterträdare till direktören Oscar Hellman såsom nämndeman vid rådhusrätten i Västerås.

Rådhusrätten har genom beslut den 20 maj 1954 på herr Hellmans framställning entledigat honom från uppdraget ifråga.

Med anledning härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till nämndeman efter herr Hellman för en tid av sex år räknat från dagen för stadsfullmäktiges val utse ombudsmannen Nils Holmer, Västerås, samt

att underställa valet rådhusrättens prövning.

Nr 189. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 15 september 1954 anfört följande:

Kontorschefen Einar Keijser har i skrivelse den 23 juli 1954 hemställt om entledigande från uppdraget såsom överförmyndare i Västerås distrikt.

Anledningen till att denna framställning göres redan nu är att ny överförmyndare bör beredas tillfälle att i god tid ordna med expeditionslokaler och telefon, då den nuvarande expeditionslokalen i sjukkassan icke efter den 1 januari 1955 är tillgänglig.

Herr Keijser är utsedd för tiden intill 1956 års utgång, varför valet skall avse återstående mandattid.

Med åberopande härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna herr Keijers avsägelse samt

att till överförmyndare efter herr Keijser för tiden intill 1956 års utgång utse avsynaren Martin Holmberg.

Nr 190. Markbytesavtal med Philipssons Automobilaktiebolag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till markbyte emellan staden, å ena, samt Philipssons Automobilaktiebolag, å andra sidan.

Staden upplåter och försäljer till bolaget tomten nr 1 i kvarteret Stämjärnet, vilken tomt är belägen vid Malmabergsgatan och Tegnérgatan.

I gengäld upplåter bolaget till staden stadsägan nr 1828 med adress Odengatan 7.

Bolaget skulle till staden betala en mellanskillnad å 125.000 kronor att betalas kontant å tillträdesdagen den 1 januari 1955. Bolagets fastighet har härvid ansetts ha ett värde av 105.000 kronor och stadens mark ett värde av 230.000 kronor.

I försäljningen ingår icke å tomten Stämjärnet nr 1 befintliga byggnader utan dessa nedrivas av staden intill grunden omedelbart sedan hyresgästerna avflyttat. Staden skall omedelbart gå i författning om uppsägning av vederbörande hyresgäster. Därest uppsägningen av hyresnämnden icke skulle godtagas eller andra lägenheter icke kunna anskaffas åt hyresgästerna till den 1 januari 1955, framflyttas tidpunkten för rivningen intill dess hyresgästerna avflyttat. Staden förbinder sig att medverka till att skaffa hyresgästerna andra lägenheter. Om hyresgästerna icke avflyttat senast å tillträdesdagen, föreligger icke någon skyldighet för bolaget att underhålla byggnaderna.

Hyresgästen å den obebyggda delen av stadens fastighet skall omedelbart av staden uppsägas till avflyttning den 1 januari 1955.

Ett på stadens mark befintligt dike omlägges på stadens bekostnad. Särskild framställning om anslag härför göres samtidigt härmed till stadsfullmäktige.

Staden eller dess rättsinnehavare erhåller befogenhet att inom med "u" å gällande stadsplan angivet område nedlägga och bibehålla underjordiska ledningar ävensom rätt till tillträde till marken för ledningarnas inspektion, reparation och eventuellt erforderlig omläggning under förutsättning att staden vid varje dylikt tillfälle återställde marken i ursprungligt skick. Till säkerhet för ovannämnda medgivande erhåller staden servitutsinteckning i Stämjärnet nr 1.

Denna tomt överlämnas till bolaget fri från skyldighet att erlägga gatumarks- och gatubyggnadsbidrag. Beträffande anslutningsavgifter till stadens ledningar har bolaget att med stadens tekniska verk träffa särskilda uppgörelser.

Bolaget berättigas kvarbo i sina nuvarande lokaler å stadsägan nr 1828 enligt särskilt hyresavtal, gällande fem år, varvid årshyran skall utgöra 5.400 kronor för bottenvåning och del av gård samt 868 kronor för ett rum och kök en trappa upp, vartill kommer bränsletillägg.

Bolaget äger för grundundersökningar tillträde till den obebyggda tomtdelen redan före tillträdesdagen efter samråd med hyresgästen, Aktiebolaget Svenska Metallverken.

Skatter, onera och andra utgifter, som belöpa på tiden intill tillträdesdagen, skola erläggas av respektive säljare. Från och med tillträdesdagen åligger betalningsskyldigheten i nu nämnda hänseenden respektive köpare, vilka äga åtnjuta all avkastning av fastigheterna, som belöper på tiden efter tillträdesdagen. Staden skall dock uppbära inkomsterna och svara för utgifterna för de å Stämjärnet nr 1 belägna byggnaderna, intill dess rivning verkställts.

I övrigt skulle bytet ske å sedvanliga villkor.

Stadsägan nr 1828 innehåller i areal 1.026,8 kvm och är taxerad till 95.000 kronor, varav 20.000 kronor å mark och 75.000 kronor å byggnader. Köpeskilling för stadsägan år 1952 uppgick till 105.000 kronor.

Å stadsägan finnes en äldre byggnad av reveterat trä i dels en och dels två våningar. Bottenvåningen innehåller bilverkstad med tillhörande servicebutik och våningen 1 tr. bostadslägenheter.

Byggnaden har sockel av betong, tak täckt av dels tegel och dels papp, våningstrappa av trä samt är försedd med värme, varmvatten, w. c., vatten och avlopp. Bostadslägenheterna ha ekparkett eller korkmattor å golven, elspis och rostfri bänk.

Under senare åren har en modernisering skett av bostadslägenheterna, varför dessa äro i gott skick. Utvändigt är den i behov av målning av plåt och snickerier samt reparation av puts.

Tvättstuga och källare saknas.

Hyresavkastningen utgör c:a 8.600 kronor.

Tomten Stämjärnet nr 1, som ännu icke är rättsligen bildad, innehåller en areal av 5.000 kvm. Den utgör en del av stadsägan 2546 och är icke åsatt eget taxeringsvärde.

Då staden har intresse av att förvärva stadsägan 1828 såsom kompletteringsmark och bytesvillkoren kunna anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna föreliggande förslag till bytesavtal samt uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för avtalets genomförande,

att för bestridande av köpeskillingen för den av staden förvärvade stadsägan 1828 anvisa ett anslag å 105.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden samt

att köpeskillingen för den av staden försålda tomten Stämjärnet nr 1, 230.000 kronor, skall tillföras samma fond.

Nr 191. Anslag för kulvertering av dike över kvarteret Stämjärnet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1954 anfört följande:

Parallellt med Malmabergsgatan finnes ett öppet dike, som bland annat mottager vattnet från bäcken uppe på Sandgärdet.

I samband med stadsplaneändring för kvarteret Stämjärnet och ur allmänna sanitära synpunkter och för att förhindra olyckor bland vid bäcken lekande barn bör bäcken avledas till en befintlig kulvert utmed järnvägen. Denna åtgärd nödvändiggöres även för riksvägens utläggning enligt stadsplanen.

I samband med markbyte med Philipssons Automobilaktiebolag, vilket genom särskild framställning förelagts stadsfullmäktige, har staden åtagit sig att omlägga diket i vad detsamma berör tomten Stämjärnet nr 1.

Kostnaden för hela omläggningen har beräknats av tekniska verken preliminärt till 60.000 kronor. Hälften härav bör påföras försäljningsmedelsfonden och hälften täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 60.000 kronor att täckas med 30.000 kronor av försäljningsmedelsfonden och med 30.000 kronor av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 192. Anslag för inhägnad kring vattenverkets anläggningar vid Hässlö m.m.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1954 anfört följande:

Vattenverkets anläggningar vid Hässlö ligga inom inhägnat militärt område. Förbindelsen med anläggningarna besväras av de restriktioner och formaliteter, som äro förenade med passage över sådant område. Efter de senaste årens utbyggnader av vattenverket och utökning av personal på platsen, har det blivit ofrånkomligt att få till stånd en obehindrad kommunikation med verkets anläggningar.

Med vederbörande statliga myndighet har avtal träffats om avgränsning i nödig omfattning av anläggningarna med tillhörande tjänstebostäder genom staket. Avtalet innefattar åtagande av tekniska verken att uppföra inhägnaden och utföra en kortare väg såsom ersättning för en genom inhägnaden avbruten vägförbindelse. I samband med de arbeten avtalet förutsätter bör vattenverkets område planeras och iordningställas samt medelst väg förbindas med Björnövägen.

Kostnaderna ha beräknats till 105.000 kronor.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av angivna staket, planering och iordningställande av det inhägnade området samt nämnda vägar anvisa 105.000 kronor att beaktas vid uppgörande av bokslutet för 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja det begärda anslaget samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i 1955 års stat.

Nr 193. Anslag för transformatorstation i kvarteret Blåklinten.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1954 anfört följande:

Genom överenskommelse med Riksbyggens Lokalförening u. p. a. har i garagebyggnad i kvarteret Blåklinten utrymme erhållits för en för kvarteret och kringliggande område behövlig transformatorstation. Kostnaderna ha beräknats för utrymmets iordningställande till 10.000 kronor, för högspänningsställverk i fem fack till 12.500 kronor, för lågspänningsställverk till 12.000 kronor, för lågspänningsledningar och belysning till 2.950 kronor samt för övriga utgifter till 2.550 kronor, inalles 40.000 kronor, som enligt styrelsens mening böra täckas med lånemedel.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för transformatorstation i kvarteret Blåklinten anvisa 40.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande anfört följande.

Kammaren har icke något att erinra emot det begärda anslaget. Detta bör täckas av låneöverskottsmedelsfonden. Särskild framställning om tillstånd härtill bör göras till Konungen. Fondens behållning utgjorde vid årsskiftet 1953—1954 c:a 210.000 kronor.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bevilja ifrågavarande anslag att täckas av låneöverskottsmedelsfonden samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd att anlita fondens medel i detta syfte.

Nr 194. Ändring av "Villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma".

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1954 anfört följande.

Den 31 mars 1949 antogo stadsfullmäktige nya villkor och bestämmelser angående

utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till desamma med giltighet från den 1 nästföregående januari (S. H. nr 72 ser. A år 1949).

Avgifterna äro baserade på kostnadsutredningar omfattande en 5-årsperiod närmast före denna tidpunkt. Sedan dess ha kostnadsstegringar inträffat, som öka byggnadskostnaderna med omkring 40 %. Anslutningsavgifterna äro därför ej tillräckliga att täcka så stor del av kostnaderna för nämnda ledningar, som vid bestämmelsernas uppgörande avsetts. I nuvarande kostnadsläge äro anslutningsavgifterna för låga. I fråga om vatten- och spillvattenledningar har detta i någon mån kompenserats av senare företagen höjning av vattentaxan, men denna berör ej regnvattenledningar.

Det torde bli nödvändigt att anslutningsavgifterna i dessas helhet inom kort bli föremål för översyn, men denna kan dock utan större olägenhet anstå ännu ett eller ett par år för erhållande av en bättre översikt över kostnadsförändringarnas inverkan på vattenverkets ekonomi. På ett par punkter synes det dock angeläget att omedelbart vidtaga vissa justeringar. Det gäller dels avgifterna för regnvattenledningar och dels det grundbelopp av 150 kronor per fastighet som enligt punkt 4 a i bestämmelserna angående anslutningsavgifter skall utgå.

För regnvattenledningar utgår nu en anslutningsavgift av 30 öre/m² "med hänsyn till avledningsförhållandena ekvivalent" tomtyta. Denna avgift är i dagens läge påtagligt för låg, dels på grund av förut nämnda kostnadsökningar, dels på grund av att kravet på bortledande av regnvatten undan för undan skärpes. Förut tillämpade beräkningsmetod grundad på antagandet att ledningarna skulle kunna avleda den största regnvattenmängd, som enligt statistiska beräkningar kunde väntas inträffa vartannat år, är knappast längre användbar. Källarlokalerna få numera en allt mera högvärdig användning och risken för översvämningar bör så långt det är möjligt elimineras. Att helt undgå översvämningar genom dimensionering av ledningsnätet, så att detsamma kan avleda även största förekommande regn är dock ej möjligt, redan av den orsak att sådant regn undandrar sig beräkning.

Noggrann utredning om anslutningsavgifterna för regnvattenledningar har ej blivit utförd. Det nuvarande kostnadsläget har ännu ej varit av sådan varaktighet, att nödigt sifferunderlag kunnat erhållas. Men redovisade kostnader och uppgjorda kostnadsberäkningar för ett antal större anläggningar under de senaste åren, ge dock klart besked om, att en höjning av avgifterna från 30 till 50 öre per m² ekvivalent tomtyta är nödvändig för att få samma kostnadstäckning, som man räknade med år 1949.

För varje fastighet utgår ett grundbelopp om 150 kronor. Denna avgift är avsedd att täcka lägsta kostnad för servisledning från ledning i gata till tomtgräns. Även oavsett senare prisstegringar, har denna avgift blivit från början för lågt beräknad, och en höjning är därför desto mera motiverad. Avgiften bör höjas till 300 kronor. Då grundavgiften utgör endast en ringa del av de sammanlagda anslutningsavgifterna, påverkar denna höjning endast i ringa mån anslutningsavgifterna, betraktade såsom helhet.

Med åberopande härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att med ändring av punkt 4 a i gällande villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till

desamma, grundavgiften höjes från 150 kronor till 300 kronor och att bidraget till kostnaderna för regnvattenledningar höjes från 30 öre/m² till 50 öre/m² ekvivalent tomtyta räknat från den 1 januari 1955.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har tidigare i samband med framställningar om anslag för ledningar påpekat, att i många fall disproportion i hög grad föreligger mellan å ena sidan ledningskostnaderna och å andra sidan den inkomst, som kan beräknas inflyta genom anslutningsavgifter, och att härigenom en restkostnad uppstår, som får belasta exploateringen av marken. Förevarande förslag till höjning av anslutningsavgifterna är ägnat att i viss utsträckning nedbringa denna disproportion, även om såsom styrelsen påpekat, höjningen endast i ringa mån påverkar anslutningsavgifterna i deras helhet.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 195. Fråga om överförande på ordinarie stat av extra befattningar som biträdande arkitekt, biträdande byggnadsinspektör och kartriterska vid byggnadsnämnden.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 19 juni 1954 anfört följande:

I anslutning till förslaget till utgiftsstat för 1955 har byggnadsnämnden tagit upp frågan om överförande av tre för närvarande på extra stat placerade tjänster till ordinarie stat. Med anledning härav får nämnden anföra följande:

Stadsfullmäktige medgåvo den 26 november 1953, att byggnadsnämnden finge från och med den 1 januari 1954 anställa en biträdande byggnadsinspektör på extra stat med lön efter löneklass 23. Byggnadsnämnden lämnade vid det tillfället en utförlig motivering rörande behovet av tjänsten och hänvisar nu till samma motivering när det gäller uppförande av tjänsten på ordinarie stat. Vid anställandet av den nya byggnadsinspektören uppkom vissa svårigheter beroende på att tjänsten icke är förenad med pensionsrätt. Ehuru det lyckats byggnadsnämnden att få tjänsten besatt anser nämnden, att frågan om pensionsrätt icke kan stå öppen under någon längre tid. Pensionsrätten är emellertid inte den enda avgörande frågan i detta sammanhang. Stadens storlek och byggenskapens omfattning kräver numera minst tre tjänster av detta slag. Det är under sådana förhållanden naturligt och önskvärt, att den extra tjänsten blir ordinarie. För närvarande finns på ordinarie stat en byggnadsinspektör i lönegrad 30 och en biträdande byggnadsinspektör i lönegrad 23. Byggadsnämnden föreslår lönegrad 23 även för den ifrågavarande tjänsten.

Å stadsarkitektkontorets stadsplaneavdelning har man under en lång följd av år haft behov av högskoleutbildad arkitektpersonal som hjälp åt stadsplanearkitekten. För närvarande finns i staten upptagna två extra arkitekttjänster. Samma motiv som ovan anförts när det gällde biträdande byggnadsinspektörstjänsten gör sig gällande även här. Stadsplanearbetets omfång och stora betydelse för staden gör det

nödvändigt att till stadsplanekontoret knyta fastare åtminstone den ena av de båda extra tjänsterna. Byggnadsnämnden föreslår därför, att en tjänst överföres på ordinarie stat och placeras i lönegrad 30. Den ena tjänsten är för närvarande placerad i löneklass 28 och den andra i löneklass 29.

Slutligen hemställer byggnadsnämnden, att en extra kartritersketjänst på stadsplanekontoret får överföras till ordinarie tjänstestat. För närvarande finns på ordinarie stat en första kartritersketjänst i lönegrad 11 och en kartritersketjänst i lönegrad 10. Den extra tjänsten har funnits under flera år och kan icke avvaras för framtiden. För tjänsten bör gälla lönegrad 10 liksom för den befintliga ordinarie kartritersketjänsten.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att uppföra den extra biträdande byggnadsinspektörstjänsten å stadsarkitektkontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 23,

att uppföra en av de extra arkitekttjänsterna å stadsplanekontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 30,

att uppföra den extra kartritersketjänsten å stadsplanekontoret på ordinarie stat i lönegrad 10 samt

att beträffande samtliga tre tjänster överföringarna på ordinarie stat skall ske från och med den 1 januari 1955.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker placering på ordinarie stat för samtliga tre tjänster. Beträffande lönesättningen för arkitekttjänsten är nämnden icke av samma uppfattning som byggnadsnämnden utan tillstyrker placering i lönegrad 29 i stället för såsom begärts i lönegrad 30. I lönegrad 29 är inklusive utgående tillägg begynnelselönen 18.912 kronor per år och slutlönen 21.636 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 30 äro 19.860 kronor och 22.392 kronor.

När det gäller lönegradsplaceringen för kartritersketjänsten kan nämnas, att en central överenskommelse träffats mellan Svenska Stadsförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund men att frågan om överenskommelsens tillämpning ännu icke är fullt klar. Denna del av ärendet bör därför bordläggas.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 uppföra den extra biträdande byggnadsinspektörstjänsten å stadsarkitektkontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 23,

att från och med den 1 januari 1955 uppföra en av de extra arkitekttjänsterna å stadsplanekontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 29 samt

att bordlägga frågan om överförande av en extra kartritersketjänst till ordinarie stat.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 uppföra den extra biträdande byggnadsinspektörstjänsten å stadsarkitektkontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 23,

att från och med den 1 januari 1955 uppföra en av de extra arkitekttjänsterna å stadsplanekontoret på ordinarie stat med placering i lönegrad 29 samt

att byggnadsnämndens framställning i vad den avser uppförande av en extra kartritersketjänst å ordinarie stat för närvarande icke skall föranleda någon åtgärd.

Nr 196. Uppförande av befattningen som byggnadsintendent på ordinarie stat samt uppflyttning av befattningen som stadsingenjör i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

På framställning av Sveriges Civilingenjörsförbund har löne- och avtalsnämnden i flera omgångar under 1953 och 1954 haft överläggningar med förbundet angående lönerna för stadsingenjören och byggnadsintendenten. På grund av att likartade frågor samtidigt berörde ett flertal städer kom förhandlingarna under 1954 huvudsakligen att föras centralt under medverkan av Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning. Förhandlingarna strandade men fortsatte i form av förlikningssammanträde under opartisk ordförande, byrådirektören Carl Chr. Schmidt. Uppgörelse träffades den 9 juli 1954. Denna innebär för Västerås del, att befattningen såsom byggnadsintendent från och med den 1 januari 1954 placeras i lönegrad 37 och befattningen såsom stadsingenjör från samma dag i lönegrad 36.

Stadsingenjörstjänsten är för närvarande placerad i lönegrad 35, där begynnelselönen är 23.928 kronor och slutlönen 26.232 kronor. Förlikningsuppgörelsen innebär utöver flyttningen av tjänsten till lönegrad 36, att nuvarande innehavare av tjänsten skall räknat från och med den 1 januari 1954 få personlig placering i lönegrad 37. Begynnelselönen är här 25.464 kronor och slutlönen 27.756 kronor.

Drätselkammaren har i en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 4 februari 1954 hemställt, att befattningen såsom byggnadsintendent och chef för drätselkammarens byggnadstekniska byrå skulle från och med den 1 januari 1954 placeras på ordinarie stat i lönegrad 36. Tidigare hade befattningen karaktären av arvodestjänst. Sedan framställningen remitterats till löne- och avtaslnämnden, har den varit bordlagd i avvaktan å utgången av förhandlingarna.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att stadsfullmäktige ville beträffande båda tjänsterna följa förlikningsuppgörelsen.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen såsom stadsingenjör skall flyttas från lönegrad 35 till lönegrad 36 med personlig placering för nuvarande tjänsteinnehavaren i lönegrad 37 räknat från och med den 1 januari 1954 samt

att inrätta en befattning på ordinarie stat i lönegrad 37 såsom byggnadsintendent med giltighet från och med den 1 januari 1954.

Drätselkammarens skrivelse av den 4 februari 1954 är så lydande:

Såsom chef för drätselkammarens byggnadstekniska byrå har sedan byråns tillkomst under 1950 fungerat en byggnadsintendent, som varit anställd på kontrakt. Befattningshavaren tillträdde den 1 november 1950 och eftersom kontraktet var skrivet på tre år utgick tiden den 1 november 1953. Dessförinnan hade befattningshavaren uppsagt kontraktet och hemställt att hans tjänst måtte uppföras på stadens ordinarie lönestat från och med den 1 januari 1954. Frågan har varit bordlagd för olika överväganden hos drätselkammaren, främst rörande lönesättningen. Beträffande tjänstens behövlighet för framtiden torde någon tvekan icke råda. Den offentliga byggnadsverksamheten i staden är för närvarande mycket omfattande och det finns åtskilliga byggnadsfrågor som vänta på sin lösning under de närmaste åren. Staden har numera nått den storleksordningen att man måste räkna med en permanent institution för tillvaratagande av stadens intressen när det gäller uppförande av allmänna byggnader. Drätselkammaren vill därför förorda, att en ordinarie tjänst inrättas med bibehållande av den nuvarande tjänstebenämningen byggnadsintendent. För närvarande utgår enligt kontraktet en lön som ligger mellan löneklasserna 35 och 36. Efter avvägning och jämförelser med andra tjänster hos staden har drätselkammaren funnit att tjänsten lämpligen bör placeras i lönegrad 36, där inklusive gällande tillägg begynnelselönen är 24.708 kronor och slutlönen 26.988 kronor per år.

På grund härav har kammaren i skrivelsen tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1954 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 36 såsom byggnadsintendent.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 21 augusti 1954, så vitt avser stadsingenjörstjänsten, tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 197. Anslag för regnvattenledning från Eriksgatan till Kristinagatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1954 anfört följande:

Avloppsledningen i Drottninggatan—Mileniigatan—Åsgatan—Götgatan—Jakobsbergsgatan — Kristinagatan—Floragatan—Eriksgatan—Västmannagatan—Backgatan fram till Fridnäsgatan skall enligt plan förstärkas med en parallellt utlagd regnvattenledning, avsedd att utföras i etapper, i den mån behovet det påfordrar. Av denna ledning har år 1952 utlagts sträckan från Fridnäsgatan fram mot Floragatan, med undantag för en mindre sträckning i Eriksgatan, samt sträckan i Åsgatan (S. H. nr 25 ser. A år 1953).

Den genom fortsatt bebyggelse ökade risken för källaröversvämningar inom dräneringsområdet påfordrar utförandet av sträckningen från Eriksgatan fram till Floragatans korsning med Kristinagatan, där en tillfällig anslutning till befintlig avloppsledning sker.

Kostnaderna för denna del av ledningen ha beräknats till 270.000 kronor, som böra täckas med skattemedel under budgettiteln 13 B.

Styrelsen hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggning av ifrågavarande regnvattenledning från Eriksgatan till Kristinagatan anvisa 270.000 kronor av skattemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande regnvattenledning anvisa ett anslag av 270.000 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning av skattemedel i 1955 års stat.

Nr 198. Omändring av befattning som förste biblioteksassistent vid stifts- och landsbiblioteket till en befattning som förste bibliotekarie vid samma bibliotek.

Styrelsen för stifts- och landsbiblioteket har i skrivelse den 21 juni 1954 anfört följande:

Att den slutliga formen för det nya biblioteket i Västerås blev stifts- och landsbiblioteksformen innebär, att detta bibliotek till skillnad från vanliga centralbibliotek med dessas två verksamhetsgrenar, nämligen stadsbiblioteksarbetet och rörelsen för länet, har tre, helt skilda arbetsområden. Förutom ovannämnda två tillkommer här den stora vetenskapliga avdelningen med stifts- och läroverksbibliotekets bokbestånd. Vid ett stifts- och landsbibliotek är chefsbibliotekarietjänsten statlig, i Västerås' fall lönegradsplacerad i Ca 31. Statliga äro också stifts- och landsbibliotekets båda amanuenstjänster, vilka inordnats i den reglerade befordringsgången med lönegrad Ce 25: 28 som slutlön. Innehavarna av dessa båda befattningar förestå verksamheten för länet respektive den vetenskapliga avdelningen.

Den avdelning av stifts- och landsbiblioteket, som nu har den största omslutningen och som en följd därav den största personalen är givetvis den kommunala stadsbiblioteksverksamheten. Trots sina för varje år ökande lokalsvårigheter har Västerås stadsbibliotek kunnat notera en ständigt stegrad lånefrekvens. För de sista sju åren äro utlåningssiffrorna:

År 1947	101.010	boklån
„ 1948	107.965	„
„ 1949	119.176	„

År 1950	125.956	boklån
„ 1951	136.211	„
„ 1952	149.737	„
„ 1953	165.737	„

Stifts- och landsbibliotekets alltmer differentierade verksamhet och ökande service gentemot allmänheten, de stegrade bokanslagen från stat och kommun, donationer, bl. a. Aseas på 50.000 kronor för inköp av teknisk litteratur, stadens starka expansion, som kommer att göra en utbyggnad av filialsystemet nödvändig, och många andra faktorer komma i fortsättningen att ställa andra krav än hittills på biblioteket. Helt naturligt medför också en ny biblioteksbyggnad en stark stegring av lånefrekvensen; erfarenheter från bl. a. Malmö stadsbibliotek visa, att man efter inflyttning i nybyggda lokaler måste räkna med en 100-procentig ökning av bokutlåningen.

Den ojämförligt största delen av denna ökade verksamhet faller givetvis på stadsbiblioteksavdelningen. Mot bakgrunden härav framstår det som synnerligen nödvändigt, att en tjänst som föreståndare för stadsbiblioteksverksamheten i dess helhet vid stifts- och landsbiblioteket i Västerås inrättas. Klyftan i lönehänseende mellan landsbibliotekarien i Ca 31 och den nuvarande högsta befattningen på stadsbiblioteksavdelningen, en förste asisstenttjänst i lönegrad 21, är även alltför bred. Denna assistenttjänst ligger, som framgår ovan, fyra lönegrader lägre än de statliga amanuensbefattningarnas slutlön.

Inom ramen för den centrala överenskommelsen mellan Svenska stadsförbundet och Svenska folkbibliotekarieföreningen finnas inga tjänster, som i lönehänseende ligga helt i nivå med de statliga amanuensbefattningarna. De existerande mellantjänsterna mellan chef och assistenter äro: Vid Stockholms stadsbibliotek, Dicksonska folkbiblioteket i Göteborg, Malmö stadsbibliotek förstebibliotekarietjänster i lönegrad 27 samt andrebibliotekarietjänster i lönegrad 24. Vid de två sistnämnda biblioteken gäller denna placering från 1 januari 1954. Även Norrköpings stadsbibliotek har en andrebibliotekariebefattning i lönegrad 24, trots att detta bibliotek ej är centralbibliotek utan endast vanligt stadsbibliotek.

De vid sidan av Västerås existerande stifts- och landsbiblioteken erbjuda i tjänstehänseende intet jämförelsematerial, Skara och Växjö på grund av att dessa städer äro så avsevärt mycket mindre än Västerås med därav följande jämförelsevis ringa stadsbiblioteksverksamhet. Linköpings folkmängd understiger visserligen inte så mycket Västerås' (1953 hade Linköping 57.585 inv.) men stadsbiblioteksutlåningen därstädes är mindre än vad Västerås redan har i sina nuvarande trånga och otidsenliga lokaler. Just vid stifts- och landsbiblioteksformen är emellertid behovet av mellantjänster mellan chef och assistenter större än vid de rena folkbiblioteken, emedan cheferna vid det förstnämnda slaget av bibliotek ha flera arbetsuppgifter och större verksamhetsfält än stads- och centralbibliotekarierna.

Inrättandet av en föreståndarebefattning för stadsbiblioteksverksamheten vid stifts- och landsbiblioteket i Västerås vore även en utväg att ordna förutvarande bibliotekarien vid Arbetarinstitutets bibliotek fröken Gustafssons tjänsteställning och lönefråga.

Fröken Greta Gustafsson, född 1905, fil. mag. 1932 och utexaminerad från kungl. skolöverstyrelsens biblioteksskola 1936 har alltsedan 1936 varit knuten till Västerås Arbetarinstituts bibliotek och stadsbiblioteket, därav från 1943 som chef för förstnämnda institution och 1 januari 1952—31 mars 1954 som t. f. stadsbibliotekarie.

I och med att stadsbiblioteket ombildades till stifts- och landsbibliotek gick fröken Gustafsson utan egen förskyllan miste om sin befattning som chefsbibliotekarie i staden. På grund av hennes 18 år långa erfarenhet av biblioteksverksamheten i Västerås och ingående förtrogenhet med förhållandena här är det av yttersta vikt för stifts- och landsbiblioteket, att hon får stanna kvar inom den kommunala stadsbiblioteksavdelningen och inte genom att söka över till någon av de statliga befattningarna får sin tjänstgöring förlagd till någon av bibliotekets båda övriga avdelningar.

Då det, som ovan nämnts, inom ramen för de centrala överenskommelserna mellan Svenska stadsförbundet och Svenska folkbibliotekarieföreningen icke finnes någon bibliotekarietjänst i samma lönegrad som de statliga amanuensbefattningarna, och då andrebibliotekarietjänsterna i lönegrad 24 icke nå upp till samma slutlön som dessa, får styrelsen för stifts- och landsbiblioteket härmed vördsamt hos stadsfullmäktige hemställa om inrättandet av en förstebibliotekarietjänst i lönegrad 27 vid nämnda bibliotek.

Alternativt hemställes om inrättandet av en andre bibliotekariebefattning i lönegrad 24 plus ett personligt tillägg för fröken Gustafsson av sådan storlek, att lönen blir lika hög som de statliga amanuensernas slutlön.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

Den befattning framställningen avser ändrades enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 augusti 1953, § 210, till en befattning såsom förste biblioteksassistent i lönegrad 21. Samtidigt beslöts, att nuvarande innehavaren av befattningen skulle så länge hon vore förordnad såsom bibliotekarie och chef för biblioteket uppbära personlig lön efter löneklass 26. Löne- och avtalsnämnden anser liksom biblioteksstyrelsen, att verksamheten vid stifts- och landsbiblioteket kommer att betydligt avvika från verksamheten vid centralbiblioteken i de olika länen och vid de vanliga stadsbiblioteken. Det kan vara fullt motiverat, att en befattningshavare odelat får ägna sig åt den gren av bibliotekets verksamhet som gäller själva staden Västerås och får ställningen såsom närmast ansvarige chef för verksamhetsgrenen. Löne- och avtalsnämnden vill tillstyrka, att befattningen uppflyttas till lönegrad 24. Någon utfyllnad så att slutlönen komme att överensstämma med vad de statliga biblioteksamanuenserna enligt statens reglerade befordringsgång så småningom kan komma upp till vill nämnden ej förorda. Såsom benämning för befattningen föreslår löne- och avtalsnämnden enbart bibliotekarie. Benämningarna förste eller andre bibliotekarie synes kunna förorsaka en del missförstånd.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1955 ändra befattningen såsom förste biblioteksassistent till en befattning såsom bibliotekarie i lönegrad 24 vid stifts- och landsbiblioteket.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren anser sig icke kunna dela löne- och avtalsnämndens uppfattning angående lönegradsplaceringen av nuvarande förste biblioteksassistenten. Med hänsyn till att chefsskapet för stadsbiblioteksavdelningen inom stifts- och landsbiblioteket skall åvila nu ifrågavarande befattningshavare som därmed blir en avdelningschef jäm-

ställd med amanuenserna måste den av löne- och avtalsnämnden föreslagna placeringen anses otillräcklig. Drätselkammaren vill särskilt framhålla att det i förevarande fall rör sig om en befattningshavare med c:a 18 års tidigare tjänstgöring vid stadsbiblioteket i ledande ställning och att befattningshavaren på grund härav och till följd av sin utbildning icke rimligen kan placeras i sådan lönegrad, att hon får en lägre slutlön än de statliga amanuenserna. Dessa befattningar torde sannolikt komma att besättas med yngre krafter utan längre tids praktisk erfarenhet, vilka kunna beräknas efter kortare eller längre tid söka sig till andra befattningar.

Drätselkammaren anser sig i anledning härav böra förorda att befattningen placeras i lönegrad 27, en placering som även kan inpassas i ramen för den centrala överenskommelsen mellan Stadsförbundet och Folkbibliotekarieföreningen. Befattningen bör erhålla benämningen förste bibliotekarie.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 ändra befattningen som förste biblioteksassistent till en befattning såsom förste bibliotekarie i lönegrad 27 vid stifts- och landsbiblioteket.

Nr 199. Uppförande av en extra befattning som biblioteksassistent vid stifts- och landsbiblioteket å ordinarie stat.

Styrelsen för stifts- och landsbiblioteket har i skrivelse den 21 juni 1954 anfört följande:

Efter en framställning från styrelsen för stifts- och landsbiblioteket i Västerås (S. H. 1953, ser. A, nr 66) om inrättande av en befattning som barn- och ungdomsbibliotekarie vid nämnda bibliotek anvisade stadsfullmäktige den 26 mars 1953 medel till en andre biblioteksassistenttjänst i lg 19 å extra stat.

Heltidssysselsatta barnbibliotekarier i städer av Västerås storleksordning äro ordinarie, i Göteborg, Norrköping, Örebro, Uppsala, Lund, Lidingö och Halmstad t.o.m. förste assistenter i lg 21.

Från innehavaren av tjänsten som barn- och ungdomsbibliotekarie i Västerås, fil. kand. Gerd Schoultz, föreligger en anhållan om att hennes tjänst retroaktivt från den 1 januari 1954 måtte göras till ordinarie andre assistent i lg 19. Fröken Schoultz åberopar härför bl. a. att det i annonsen om tjänsten stod att "framställning kommer att göras att tjänsten fr.o.m. den 1/1 1954 blir ordinarie".

Då det f. n. råder stor brist på utbildade barnbibliotekarier — ordinarie barnbibliotekarietjänster ha sålunda utlysts vid flera stadsbibliotek utan att någon sökande anmält sig — och dessutom en avsevärd utvidgning av barnbiblioteksverksamheten i Västerås är att vänta, så snart de nya lokalerna tagits i bruk, får styrelsen för stifts- och landsbiblioteket härmed hos stadsfullmäktige hemställa

att befattningen som barn- och ungdomsbibliotekarie vid stifts- och landsbiblioteket i Västerås göres till ordinarie retroaktivt från den 1 januari 1954.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 18 augusti 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker att befattningen uppföres på ordinarie stat men vill ej förorda retroaktivitet utan föreslår att förändringen sker från och med den 1 oktober 1954. Placering i lönegrad 19 tillstyrkes. I denna lönegrad är biblioteksassistenterna placerade enligt central överenskommelse. Samma benämning bör användas.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 oktober 1954 uppföra en extra befattning såsom biblioteksassistent vid stifts- och landsbiblioteket på ordinarie stat i lönegrad 19 med placering på avdelningen för barn- och ungdomsbibliotek.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 200. Uppflyttande av ordinarie befattning som biblioteksbiträde från lönegrad 7 till lönegrad 8 samt inrättande av en ny ordinarie biblioteksbiträdesbefattning i lönegrad 8.

Styrelsen för stifts- och landsbiblioteket har i skrivelse den 14 juli 1954 anfört följande:

Efter stadsbibliotekets i Västerås överflyttning till den nya byggnaden för stifts- och landsbiblioteket kan givetvis den kommunala stadsbiblioteksverksamhetens omfattning väntas bli avsevärt mycket större än den är i de nuvarande trånga och otidsenliga lokalerna. Detta har styrelsen för stifts- och landsbiblioteket redan framhållit i en skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 juni 1954.

Exakt hur stor och vittutgrenad denna ökning kan bli är dock omöjligt att nu förutsäga. Inte heller kan det på nuvarande stadium bestämmas, när de nya lokalerna kunna tagas i bruk. Ovisst är också f. n. hur många timmar per dag stadsbiblioteksavdelningens låneexpeditioner och läsesalar i det nya biblioteket skola hållas tillgängliga för allmänheten. Hur stora bokanslagen från stat och kommun bli för nästa år, är också okänt; en höjning av dessa anslag är emellertid ofrånkomlig, om biblioteket skall kunna möte de allt större krav, som ställas på dess verksamhet.

De här anförda faktorerna bland andra göra, att styrelsen för stifts- och landsbiblioteket ännu ej kan överblicka i vilken utsträckning stadsbiblioteksavdelningens personal under det kommande året behöver utökas såväl för expeditionstjänst som för katalogiserings- och annat inre arbete. I nu avlämnade förslag till lönestat för 1955 har styrelsen endast räknat med två nya befattningar, nämligen den i skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 juni 1954 begärda förstebibliotekariebefattningen (alternativt tjänst som andre bibliotekarie) samt en för ungdomsavdelningen i skrivelse av den 14 juli 1954 begärd biträdestjänst, vilken är nödvändig redan i de nuvarande lokalerna.

Beträffande de redan existerande biträdestjänsterna finner styrelsen det önskvärt, att den *nuvarande ordinarie befattningen* som biblioteksbiträde i lönegrad 7 placeras i

lönegrad 8, f. n. lägsta ordinarie lönegrad för övriga befattningshavare i stadens tjänst. Den nu *på extra stat uppförda biblioteksbiträdesbefattningen i lönegrad 7* borde omvandlas till ordinarie i lönegrad 8. För innehavarna av båda dessa tjänster, fru Ingrid Wennerström och fröken Ulla Ahl, har löneklassuppflyttning begärts i skrivelser till löne- och avtalsnämnden av den 6 resp. 14 juli 1954.

Med anledning härav hemställer styrelsen

att i början av år 1955 få inkomma med ytterligare äskanden av ev. nya befattningar för detta år samt

att då få dessa petita av stadsfullmäktige vederbörligen prövade

att den redan existerande ordinarie biblioteksbiträdestjänsten i lönegrad 7 uppflyttas till lönegrad 8

att den redan existerande extra biblioteksbiträdesbefattningen med avlöning enligt lönegrad 7 ombildas till ordinarie i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 uppflytta en ordinarie biblioteksbiträdestjänst från lönegrad 7 till lönegrad 8 samt

att överföra en biblioteksbiträdesbefattning från extra till ordinarie stat med placering i lönegrad 8, likaledes från och med den 1 januari 1955.

Drätselkammaren föreslår i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 201. Inrättande av en befattning såsom extra biblioteksbiträde å stifts- och landsbibliotekets ungdomsavdelning.

Styrelsen för stifts- och landsbiblioteket har i skrivelse den 14 juli 1954 anfört följande:

Alltsedan barn- och ungdomsavdelningen vid Stifts- och landsbiblioteket i Västerås hösten 1953 fick egna om än provisoriska lokaler i Brogården har det visat sig åtgå 20 tjänstgöringstimmar per vecka för kontorist (bokuppsättning, expeditionsarbete och annan s. k. yttre tjänst) förutom det arbete, som skötes centralt av huvudbibliotekets kontorister (registrering av låntagare, utskrivning av kravkort, kopiering av katalogkort etc.).

Verksamheten på barn- och ungdomsavdelningen får redan nu en ständigt ökad omfattning. Efter inflyttningen i Stifts- och landsbibliotekets nybyggda lokaler kan en ytterligare mycket kraftig ökning av lånefrekvens och arbetsuppgifter förutses.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att en extra tjänst som biblioteksbiträde vid Stifts- och landsbibliotekets ungdomsavdelning med avlöning enligt löneklass 7 måtte inrättas fr. o. m. den 1 januari 1955.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning.

Drätselkammaren föreslår i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 202. Central överenskommelse angående brandpersonalens löne- och anställningsförhållanden.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

Svenska Stadsförbundet har den 9 juli 1954 träffat en överenskommelse med Svenska Kommunalarbetareförbundet angående löne- och anställningsförhållanden för brandmän, brandförmän och brandmästare vid yrkesbrandkårer. Med hänvisning till bifogade handlingar som utgöra de viktigaste delarna av överenskommelsen hemställer löne- och avtalsnämnden, att stadsfullmäktige ville godkänna överenskommelsen för tillämpning vid stadens yrkesbrandkår.

För Västerås vidkommande innebär överenskommelsen i huvudsak följande:

1. Brandman, brandförman och brandmästare uppflyttas en lönegrad från och med den 1 januari 1954. Brandman uppflyttas sålunda till lönegrad 15, brandförman till lönegrad 17 och brandmästare till lönegrad 19.

2. Nuvarande tjänstgöringstider vid brandkåren blir oförändrade.

3. Den kontanta årliga beklädnadsersättningen (för närvarande 430 kronor) försvinner och i stället får brandpersonalen av staden inköpa beklädnad enligt särskild persedellista varom lokala förhandlingar skall föras. Priset för beklädnadspersedlarna blir 35 % av stadens anskaffningskostnad.

4. De nuvarande bestämmelserna om överstidsersättning och s. k. kompensationsledighet skall bibehållas tills ett nytt normaltjänstereglemente antagits för stadens befattningshavare.

5. Stadsförbundet har med kommunalarbetareförbundet träffat överenskommelse om ett nytt normaltjänstereglemente. Med övriga personalorganisationer har uppgörelse ännu icke kunnat uppnås. Den föreliggande överenskommelsen för brandpersonal innebär emellertid att det nya normaltjänstereglementets bestämmelser om ersättning för arbete på s. k. obekväm arbetstid skall gälla retroaktivt från och med den 1 juni 1953. Ersättningarna ansluter sig i stort sett till motsvarande bestämmelser för statens befattningshavare och utformningen framgår av bilaga till denna skrivelse.

Den mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Kommunalarbetareförbundet

träffade centrala överenskommelsen finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar nr 31 ser. B år 1954.

I anledning härav föreslår löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att godkänna stadsförbundets föreliggande överenskommelse om löne- och anställningsförhållanden för brandpersonal vid yrkesbrandkårer samt

att till följd härav uppflytta befattningarna såsom brandman från lönegrad 14 till lönegrad 15, befattningarna såsom brandförman från lönegrad 16 till lönegrad 17 och befattningarna såsom brandmästare från lönegrad 18 till lönegrad 19 räknat från och med den 1 januari 1954.

Brandstyrelsen har i häröver den 13 september 1954 avgivet yttrande anfört följande:

Styrelsen anser sig icke kunna underlåta att anmärka, att avvecklingen av den kontanta beklädnadsersättningen blivit en halvmesyr och att bestämmelserna om ersättning för övertid och obekväm arbetstid gjorts tillkrånglat omständliga och detaljerade med åtföljande av icke så ringa administrativ belastning i fråga om kontroll och uträkning.

Styrelsen vill emellertid hoppas, att en förnuftig tolkning av överenskommelsen skall kunna åstadkommas genom lokala förhandlingar och vill därför ej direkt motsätta sig godkännande av överenskommelsen.

Drätselkammaren har i utlåtande den 16 september 1954 med åberopande av vad brandstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört och då föreliggande förslag utgör förhandlingsresultat, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 203. Inrättande av ytterligare en befattning som ordinarie kontorsbiträde vid magistraten och rådhusrätten.

Magistraten har i skrivelse den 28 juni 1954 anfört följande:

För närvarande är expeditionsarbetet vid rådhusrätten på grund av de lokala förhållandena mindre rationellt ordnat. Sålunda utföres expeditionsarbetet beträffande den del av nämndmålen, en tredjedel, som handlägges under ordförandeskap av brottmålsrådmannen, samt de s. k. tremansbrottmålen och enmansbrottmålen ävensom kriminella ärenden av personal som är placerad i anslutning till brottmålsrådmannens tjänsterum i rådhusets östra del, under det att expeditionsarbetet beträffande de övriga nämndmålen utföres av personal, placerad i anslutning till borgmästarens tjänsterum i rådhusets västra del. Magistraten har länge eftersträvat en rationalisering av dessa expeditionsgöromål, innebärande att desamma skulle sammanföras.

Då i samband med stadsförvaltningens utflyttning till den nya förvaltningsbyggnaden avsikten är att borgmästarens tjänsterum skall förläggas till drätselkamma-

rens nuvarande sessionssal en trappa upp och att assessorn skall ha sitt tjänsterum i inskrivningsrådmannens nuvarande rum i omedelbar anslutning till brottmålsexpeditionen, bli olägenheterna av en uppdelning ännu större än tidigare. Emellertid gives nu möjlighet att genomföra en mer ändamålsenlig ordning genom sammanförande av all brottmålsexpedition i anslutning till brottmålsrådmannens och assessorns tjänsterum.

Som magistraten i andra sammanhang nämnt är magistratens organisation förhållandevis knapp och magistraten har sökt att i görligaste mån överföra uppgifter på icke rättsbildad personal för undvikande av inrättande av någon ny juristbefattning eller tagande i anspråk av anslag för extra assessor.

Vid rådhusrätten finnes utom den ordinarie personalen anställda två extra skrivbiträden, därav ett som tjänstgör på brottmålsexpeditionen, fru Inga-Maja Johansson, placerad i löneklass 7. Genom den tilltänkta ändringen kommer fru Johansson att få ytterligare kvalificerade arbetsupgifter med brottmålen sig ålagda. De två kontorsbiträden, som redan nu finnas, komma i fortsättningen att bliva upptagna med andra kvalificerade uppgifter. Ett kontorsbiträde skall som hittills biträda inskrivningsrådmannen med magistratsärenden, lagsökningsmål m. m., som icke har samband med inskrivningsväsendet. Den del av expeditionsarbetet med nämndmålen, som är avsedd att överflyttas till brottmålsavdelningen, har tidigare utförts av kontorsbiträdet Eivor Andersson. I samband med omorganisationen kommer denna att förordnas att på eget ansvar utfärda kallelser m. m. bland annat i konkursärenden, varjämte hon skall som hittills biträda borgmästaren och minst en dag i veckan civilrådmannen.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och då behovet av den av fru Johansson innehavda tjänsten måste anses vara för framtiden bestående anser magistraten att befattningen ifråga bör överföras till ordinarie stat i lönegrad 8.

Magistraten hemställer i anledning härav

att vid magistraten och rådhusrätten måtte från den 1 januari 1955 inrättas ytterligare en befattning som ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren föreslår i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Nr 204. Uppförande av befattning som extra hälsovårdsinspektör på ordinarie stat.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 9 juli 1954 anfört följande:

Genom stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1948 har i samband med omorganisationen av dåvarande hälsovårdsbyrå och bostadsinspektion den ena av de två extra hälsovårdsinspektörstjänsterna å byrån uppförts på ordinarie stat. Den andra

tjänsten, som funnits sedan den 15 maj 1946, är fortfarande extra befattning. Ett varaktigt behov av densamma för arbetets behöriga gång har ända från början förelegat, men hälsovårdsnämnden har ansett sig kunna dröja med att få tjänsten uppförd på ordinarie stat, så länge genom avgång av äldre tjänstemän möjlighet funnits för tjänsteinnehavaren att inom viss tid erhålla befordran till ordinarie befattning å byrån. Sedan numera den siste äldre tjänstemannen avgått, har läget ändrats och avancemang kan ej mera påräknas inom rimlig tid med samma visshet som tidigare. Nämnden får därför räkna med att tjänsten i ännu högre grad än tidigare kommer att utnyttjas för meritering till ordinarie tjänster på andra orter.

Enär tjänsten ej kan undvaras och täta ombyten av innehavare av densamma medföra olägenheter i arbetets gång, anser nämnden, att tjänsten med det snaraste bör ändras till ordinarie befattning.

Extra hälsovårdsinspektör åtnjuter lön enligt löneklass 14 och har sålunda 743 kronor i månaden. Ordinarie befattning såsom hälsovårdsinspektör är placerad i lönegrad 15 med begynnelselön å 774 kronor och slutlön å 869 kronor i månaden.

Med hänvisning härtill hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att räknat från den 1 januari 1955 uppföra befattningen såsom extra hälsovårdsinspektör på ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren föreslår i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande stadsfullmäktige besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Nr 205. Inrättande av ny ordinarie befattning såsom hemvårdarinna.

Hemhjälpsnämnden har i skrivelse den 2 juli 1954 anfört följande:

Hemhjälpsnämnden får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte medgiva inrättande av ytterligare en hemvårdarinnebefattning härstädes från och med den 1 januari 1955 och får hemhjälpsnämnden som skäl härför anföra.

Under tiden 1 februari 1953 till denna dag har det visat sig att antalet hemvårdarinnor härstädes icke täcka behovet av från därtill berättigade inkomna ansökningar om social hemhjälp. Med hänsyn till folkmängden i staden är Västerås stad berättigad erhålla stats- och landstingsbidrag för 17 heltidsanställda hemvårdarinnor. För närvarande finnas 13 stycken anställda, varav 5 stycken övertogs från Asea, då detta företag föregående år upphörde med sin hemhjälpsverksamhet. Tidigare hade Asea liksom staden 8 stycken hemvårdarinnor, varför en minskning under sista året således skett med 3 hemvårdarinnor.

Den ovan angivna tiden har tydligt visat att konstant behov av ytterligare hemvårdarinnor föreligger, då under berörda tid influensa eller andra epidemier av någon nämnvärd omfattning icke förekommit varför man kan betrakta perioden såsom utslagsgivande för det normala behovet.

Stora svårigheter att anskaffa deltidsanställda hemvårdarinnor föreligga här i staden men hemhjälpsnämnden anser sig dock icke nu böra begära mer än en ny heltidsanställd tjänst och ämnar för behovet därutöver göra ytterligare försök att anskaffa tillfällig arbetskraft.

Nämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1955 inrätta en befattning såsom heltidsanställd hemvårdarinna i 7:de lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren föreslår i häröver den 16 september 1954 avgivet yttrande stadsfullmäktige besluta

att bifalla hemhjälpsnämndens framställning.

Nr 206. Omändring av befattning såsom avläsarförman vid tekniska verken till befattning som föreståndare för avläsningskontoret vid verket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 6 september 1954 anfört följande:

Den 31 oktober 1946 beslöto stadsfullmäktige att från och med den 1 januari 1947 vid tekniska verken inrätta en befattning såsom mätaravläsarförman och en avläsartjänst, bägge på ordinarie stat. Från sistnämnda dag funnos å avläsningskontoret vid tekniska verken en avläsarförman, en förste avläsare och sex avläsare, alla ordinarie befattningshavare, och tre extra avläsare.

Genom omorganisation och omläggning av avläsnings- och debiteringssystemet har det blivit möjligt att nedbringa antalet avläsare till tre trots att antalet mätare ökat från 35.000 år 1947 till 41.000. Behov av förman enbart för avläsarna föreligger ej mera. Däremot ha ökningen av abonnentantalet och taxesättningen enligt den nya normaltaxan i början av innevarande år påkallat inrättandet av en tills vidare extra befattning såsom tekniker vid avläsningskontoret. Det åligger kontoret jämväl att utföra debiteringen av avgifterna för gas, el och vatten, vartill ännu kommer värmeverkets debiteringar. Kontoret omfattar numera avläsarförmannen, en tekniker, en förste avläsare, tre avläsare, ett kontorsbiträde och två skrivbiträden. Denna omorganisation har för avläsarförmannen medfört helt andra uppgifter av mera kvalificerad organisatorisk art och utökade uppgifter i fråga om arbetsledningen samt härmed förenat större ansvar.

Styrelsen anser därför att tjänsten såsom avläsarförman, som är placerad i lönegrad 16, från den 1 januari 1955 bör omändras till befattning såsom föreståndare för avläsningskontoret med placering i lönegrad 18. Begynnelselönen är i lönegrad 16 804 kronor och i lönegrad 18 869 kronor. Slutlönen i nämnda lönegrader är resp. 911 och 1.010 kronor.

Styrelsen hemställer på grund härav att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1955 omändra befattningen såsom av-

läsarförman till tjänst såsom föreståndare för avläsningskontoret vid tekniska verken med placering i lönegrad 18.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 207. Avförande av befattning som mätaravläsare vid tekniska verken från stadens lönestat.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1954 anfört följande:

En befattning såsom mätaravläsare vid tekniska verken har efter entledigande av avläsaren Sten Sundvall blivit vakant. Befattningen är icke behövlig, och styrelsen för tekniska verken hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att avföra nämnda befattning från stadens lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 208. Avförande från lönestaten av befattning som maskinist vid stadens båttrafik.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1954 anfört följande:

Vid stadens båttrafik har hittills funnits inrättad en befattning såsom maskinist i lönegrad 14. I och med att driften vid båttrafiken numera helt och hållet motoriserats har befattningen blivit överflödig. Drätselkammaren har därför nödgats uppsäga den siste innehavaren av tjänsten till den 1 april detta år, sedan vederbörande under en längre tid åtnjutit tjänstledighet för övergång till annan verksamhet.

Med anledning härav bör formligt beslut av stadsfullmäktige fattas om indragning av befattningen.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att avföra befattningen såsom maskinist vid stadens båttrafik från lönestaten.

Nr 209. Inrättande av en extra assistenttjänst hos nykterhetsnämnden.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 22 juni 1954 anfört följande:

Den nuvarande lagen om behandling av alkoholister kommer efter förslag av Kungl. Maj:t att ersättas med en lag om nykterhetsvård. Enligt denna lag tillföres nykterhetsnämnderna väsentligt ökade arbetsuppgifter, främst genom att lagens tillämplighetsområde utsträckes. Därvid avses att hjälpåtgärder huvudsakligen skola komma till användning, medan området för tvångsåtgärder kvarstår i princip oförändrat. Det torde stå klart, att hjälpåtgärder kräva en betydligt större arbetsinsats från nykterhetsnämndens sida än tvångsåtgärder, vilka oftast avse ett omhändertagande på anstalt av kvalificerade alkoholmissbrukare. Det alltmer stegrade ungdomsfylleriet — det har tredubblats under de senaste 20 åren — kräver också en kraftigt stegrad insats av nykterhetsnämnden, främst genom hjälpåtgärder.

Vid övergången till det nya försäljningssystemet i fråga om spritdrycker kan man vänta sig en våldsamt ökad konsumtion med åtföljande fylleriförseelser och övriga med alkoholmissbruk sammanhängande sociala och individuella skadeverkningar under avsevärd tid framåt. Övergångstiden medför sålunda utan tvekan allvarliga problem för nykterhetsnämnden att bemästra.

Redan nu har nykterhetsnämndens arbete genom folkmängdsökningen tilltagit i betydande grad. De rent rutinmässiga ärendena t. ex. yttranden i körkortsärenden — såväl vid ansökan om som vid indragning av körkort — kräva nu arbetskraft i mångdubbel grad mot för endast ett par år sedan. Dessa ärenden erfordra numera även noggranna undersökningar, vilket den tilltagande trafikintensiteten och olycksfrekvensen i trafiken torde ge belägg för. Nämnden har försökt att med de medel som f. n. stå till buds nedlägga större arbete på hjälpåtgärder och medicinsk behandling av alkoholskadade, och resultaten ha i många fall visat sig bestående och uppmuntrande. Åtgärderna ha emellertid på grund av arbetsanhopning icke kunnat ges den omfattning och ägnas den omsorg, som kräves.

Av det ovan sagda framgår, att nykterhetsnämnden redan har synnerligen arbetskrävande uppgifter och dessutom har att vänta väsentligt ökade sådana. Den arbetskraft, som nu betjänar nämnden är 1 inspektör, 1 assistent och 1 skrivbiträde.

För jämförelse kan nämnas, att personalbeståndet hos nämnderna i jämförliga städer är följande:

Eskilstuna: (55.618 inv.): 1 inspektör, 1 assistent, 1 kontorsbiträde.
Örebro: (69.647 inv.): 1 inspektör, 3 assistenter, 1 kontorsbiträde, 1 skrivbiträde.
Uppsala: (67.159 inv.): 1 inspektör, 2 assistenter, 1 kontorsbiträde.

Jämförelsen visar att Eskilstuna, som har c:a 9.000 invånare mindre än Västerås, har samma personal samt att Örebro och Uppsala, som ha c:a 5.000 resp. 3.000 invånare mer än Västerås, ha större personal än Västerås. Av de två sistnämnda städerna har Örebro 2 assistenter och 1 kontorsbiträde och Uppsala 1 assistent mer än Västerås. Personalstyrkan hos Västerås nykterhetsnämnd torde vid denna jämförelse visa sig vara tilltagen i underkant, redan med nuvarande arbetsbelastning.

Statsmakterna ha haft klart för sig att den situation, som uppstår, då det nya försäljningssystemet under 1955 träder i kraft, måste mötas med en ordentlig upprustning av nykterhetsvården och komma därför att bidraga med 60 % av kommunens kostnader för denna vård. Därvid har vederbörande departementschef anfört "att

kommuner bör kunna erhålla ersättning för samtliga de skilda slag kostnader, som erfordras för fullgörande av de uppgifter, vilka enligt gällande författningar åligger nykterhetsnämnd". Med hänsyn till att nykterhetsvårdens upprustning bör vara genomförd senast 1 juli 1955 skall statsbidrag utgå för nämndens kostnader redan från och med den 1 juli 1954.

Nykterhetsnämnden kommer i samband med upprättandet av förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 att närmare redogöra för sitt personalbehov men hemställer under hänvisning till vad ovan anförts, att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ny befattning i löneklass 16 på extra stat vid socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård från och med den 1 augusti 1954.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

Under hand har nämnden erfarit, att med framställningen avses inrättande av en assistenttjänst. Nämnden tillstyrker att tjänsten inrättas. Lönesättningen bör ske enligt de grunder som stadsfullmäktige godkänt den 28 augusti 1952, § 200, för socialvårdsasisstenter och som följer en central förhandlingsöverenskommelse. Samråd bör ske mellan nykterhetsnämnden och löne- och avtalsnämnden i denna fråga. Nämnden föreslår att tjänsten inrättas från och med den 1 oktober 1954.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 oktober 1954 inrätta en extra assistenttjänst vid socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot bifall till framställningen.

Det i löne- och avtalsnämndens skrivelse åberopade stadsfullmäktigebeslutet innebär, att stadsfullmäktige från och med den 1 juli 1952 uppflyttade de ordinarie befattningarna såsom barnavårdsman, socialvårdsassistent, barnavårdsinspektris och assistent vid socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning till lönegrad 17 samt beslutade att till tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare foga en anmärkning rörande ifrågavarande tjänster att — med undantag för nu anställda — befattningshavare som ej avlagt examen vid socialinstitut eller hade därmed jämförlig utbildning, skulle placeras två lönegrader lägre.

Med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 210. Inrättande av ytterligare en extra assistentbefattning hos nykterhetsnämnden.

Nykterhetsnämnden har i en i augusti 1954 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Nykterhetsnämnden har i skrivelse i juni månad innevarande år hemställt att stadsfullmäktige ville besluta inrättandet av en ny befattning som assistent på extra stat i löneklass 16 från och med den 1 augusti 1954 vid socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård. Nämnden förutskickade i denna skrivelse, att en närmare redogörelse för personalbehovet skulle lämnas i samband med upprättandet av utgifts- och inkomststat för år 1955, och får därför nu anföra följande.

I den inledningsvis nämnda skrivelsen samt en cirkulärskrivelse från Kungl. Socialstyrelsen av den 28 juni 1954, vilken bl. a. tillställts samtliga stadsfullmäktigeledamöter i landet, har en allmän motivering för behovet av personalförstärkning hos nykterhetsnämnderna lämnats. Att statsbidrag numera utgår med 60 % av kostnaderna för kommunernas nykterhetsvård, har också nämnts i dessa skrivelser.

Nykterhetsnämnden har funnit följande personalorganisation erforderlig för nykterhetsvårdsarbetet i staden från den 1 januari 1955.

1 inspektör, under socialvårdschefen ansvarig för ledningen av avdelningen, i lönegrad 21.
1 assistent på ordinarie stat i lönegrad 17.
2 assistenter på extra stat i löneklass 16.
1 kontorsbiträde i lönegrad 8.
1 skrivbiträde i löneklass 6.

Därtill avser nämnden att i större utsträckning än hittills utnyttja läkare för medicinsk-psykiatrisk behandling samt att i viss utsträckning ha tillgång till en sjuksköterska. Omfattningen av denna del av verksamheten kan ännu icke angivas, varför kostnaderna heller icke kunnat beräknas.

För närvarande har nämnden följande personal till sitt förfogande: 1 inspektör i lönegrad 19, 1 ordinarie assistent i lönegrad 17 samt 1 skrivbiträde i löneklass 6.

Personalbehovet i jämförbara städer har för år 1955 uppgivits vara följande:

Uppsala (c:a 67.000 inv.): 1 byråföreståndare i lönegrad 21, 3 assistenter i lönegrad 17, 1 kontorsbiträde i lönegrad 8.

Eskilstuna (55.500 inv.): 1 föreståndare i lönegrad 25, 1 förste assistent i lönegrad 19, 2 assistenter i lönegrad 17, 1 kanslibiträde i lönegrad 11, 1 skrivbiträde i lönegrad 6, 1 timanställd läkare.

Örebro (69.500 inv.): 1 byråföreståndare, 3 assistenter, 1 kontorsbiträde, 1 skrivbiträde, 1 arvodesanställd inspektör för utskänkningslokaler, 1 timtidsanställd sjuksköterska. Lönegradsplacering ej känd.

Karlstad (c:a 37.000 inv.): 1 nykterhetsvårdschef i lönegrad 25, 1 förste assistent i lönegrad 19, 3 assistenter i lönegrad 17, 1 kontorsbiträde i lönegrad 8, 1 skrivbiträde i lönegrad 6. Dessutom timanställd läkare och sjuksköterska.

Av den personal, som upptagits i Västerås nykterhetsnämnds organisation, kommer kontors- och skrivbiträdet att tillhöra socialvårdsbyråns kanslipersonal.

Med hänsyn till den omfattning, som nämndens verksamhet fått och ytterligare kommer att få, och då motsvarande befattningshavare i andra städer torde få en lönegradsplacering icke understigande 21 lönegraden, bör den nuvarande befattningen som inspektör inplaceras i lönegrad 21.

Under hänvisning härtill hemställer nämnden att stadsfullmäktige med verkan från och med den 1 januari 1955 ville besluta

att inrätta ytterligare en befattning som extra assistent i löneklass 16 vid socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård samt

att uppflytta nuvarande befattningen som inspektör från lönegrad 19 till lönegrad 21.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 9 september 1954 anfört följande:

Beträffande befattningen såsom inspektör kommer förhandlingar under hösten att föras mellan löne- och avtalsnämnden och befattningshavarens organisation. På grund härav bör avgörandet om lönegradsplaceringen anstå.

Löne- och avtalsnämnden har nyligen tillstyrkt att en extra assistenttjänst måtte inrättas hos nykterhetsnämnden från och med den 1 januari 1955. Då nykterhetsnämnden nu begär ytterligare en tjänst, anser sig löne- och avtalsnämnden för närvarande icke kunna tillstyrka detta. Det är tydligt att en viss upprustning av nykterhesnämndernas personaluppsättning blir ofrånkomlig i samband med övergången till friare försäljningsformer för spritdrycker. Enligt löne- och avtalsnämndens uppfattning bör man emellertid låta utvecklingen på detta område gå i etapper efter hand som man skönjer verkningarna av de nya bestämmelserna. Att redan nu utöka personalorganisationen på sätt som nykterhetsnämnden föreslagit synes vara att gå händelserna för mycket i förväg. Om något år torde man ha en klarare bild av läget. För närvarande anser nämnden det sålunda vara tillfyllest med den extra assistenttjänst som tillstyrkts efter en tidigare framställning från nykterhetsnämnden.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att avslå framställningen om inrättande av ytterligare en extra assistentbefattning samt

att bordlägga frågan om lönegradsuppflyttning för inspektören.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet yttrande anfört:

Kammaren delar löne- och avtalsnämndens uppfattning, att en ytterligare extra assistenttjänst icke bör nu inrättas utan att man bör avvakta utvecklingen intill dess det klart visat sig, att behov av befattningen föreligger.

Likaledes biträder drätselkammaren löne- och avtalsnämndens åsikt att frågan om uppflyttning av inspektörstjänsten bör anstå i avbidan å de förhandlingar, varom löne- och avtalsnämnden talar i sin skrivelse. Ärendet bör emellertid i denna del över huvud taget icke nu underställas stadsfullmäktiges prövning, varför något beslut om bordläggning icke är påkallat.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att avslå nykterhetsnämndens framställning om inrättande av ytterligare en extra assistentbefattning.

Nr 211. Inrättande av vissa nya ordinarie befattningar vid socialvården m. m.

Socialvårdsdelegationen har i en i augusti 1954 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Det ständigt ökande arbetet på socialvårdsbyråns kansli gör det oundgängligen nödvändigt med en viss personalförstärkning och socialvårdsdelegationen får i anslutning till framlagt förslag till lönestat för år 1955 anföra följande.

Kontorsbiträdet fru Maj-Britt Ström har successivt tillförts nya ansvarsfulla arbetsuppgifter och beräknas under kommande år få taga befattning med bl.a. kravverksamhet mot enskilda, vilken bl. a. genom det kraftigt ökade antalet samhällsvårdsärenden kommit att få en avsevärt större betydelse än tidigare. Detta arbete förutsätter i hög grad självständigt handlande. Fru Ström är f. n. sysselsatt med utskrift av protokoll efter diktamen och fördelning av kostnadselement samt uppsätter i viss utsträckning självständigt skrivelser i samband med kravverksamhet mot andra kommuner. På grund av arbetsanhopning har kravverksamheten mot enskilda i viss mån släpat efter och med den omfattning, verksamheten i övrigt kommit att få, är det nödvändigt att en särskild person får ansvaret för kraven. En omvandling av den av fru Ström innehavda tjänsten som ordinarie kontorsbiträde till ordinarie kanslibiträde i lönegrad 11 är därför väl motiverad.

Barnavårdsmännens kassarörelse är sammanförd till en s. k. förmedlingskassa. Skötseln av denna handhaves av ett ordinarie skrivbiträde, fru G. Bodin. I kassan inflyter årligen omkring 500.000 kronor, vilket belopp fördelas och sändes vidare efter anvisning av vederbörande barnavårdsman. Fru Bodin biträder även kassörskan i "Socialvårdskassan" i viss utsträckning och vikarierar vid behov för henne. De arbetsuppgifter, som åvila fru Bodin, synas med hänsyn till sin art och omfattning väl motivera en uppflyttning av hennes befattning till ordinarie kontorsbiträde.

På socialregistret tjänstgöra f. n. ett ordinarie kanslibiträde och två extra skrivbiträden. Av de båda sistnämnda är ett, fru M. B. Hellblom, sysselsatt med registerföring och självständiga arbetsuppgifter av sådan art, att dessa väl motivera en placering som kontorsbiträde. För socialregistret är dessutom planerat ett nytt avräkningssystem, som kommer att rationalisera arbetet men kräva självständig arbetsinsats av vederbörande befattningshavare. Delegationen föreslår en uppflyttning av den av fru Hellblom innehavda befattningen som extra skrivbiträde till ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8.

Då nuvarande kontorsbiträdet fru Ström som ovan nämnts genom nya arbetsuppgifter inom kravverksamheten måste lämna från sig en mångfald arbetsuppgifter av kontorsbiträdeskaraktär, finner delegationen det oundgängligen nödvändigt att en ny befattning som ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8 inrättas.

Nykterhetsnämnden har i sitt förslag till personalorganisation upptagit bl. a. ett kontorsbiträde, som skall utföra kvalificerat registreringsarbete och brevutskrift efter diktamen samt självständigt sköta vissa enklare arbetsuppgifter åt nämnden. Då biträdespersonalen tidigare ansetts tillhöra socialvårdsbyråns kansli, har delegationen upptagit befattningen i sin lönestat.

Under hänvisning till vad ovan framhållits hemställer socialvårdsdelegationen, att stadsfullmäktige beträffande personalen på socialvårdsbyråns kansli och med verkan från och med den 1 januari 1955 ville besluta

att uppflytta den av fru M. B. Ström innehavda befattningen som kontorsbiträde till kanslibiträde på ordinarie stat i lönegrad 11,

att uppflytta den av fru G. Bodin innehavda befattningen som ordinarie skrivbiträde till ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8,

att förvandla den av fru M. B. Hellblom innehavda befattningen som extra skrivbiträde till ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8 samt

att inrätta ytterligare två ordinarie befattningar som kontorsbiträde, varav en å det egentliga kansliet och en å avdelningen för nykterhetsvård.

Löne- och avtalsnämnden har den 9 september 1954 anfört:

Löne- och avtalsnämnden har under remissbehandlingen av framställningen funnit sig böra bordlägga denna i avvaktan å utgången av förestående tjänstemannaförhandlingar. Beträffande de begärda nya tjänsterna har nämnden emellertid funnit sig böra redan nu tillstyrka att den ena tjänsten inrättas. Denna avses helt komma att ingå i nykterhetsnämndens personalorganisation. I framställningen har socialvårdsdelegationen beträffande nu ifrågavarande tjänst anfört följande: "Nykterhetsnämnden har i sitt förslag till personalorganisation upptagit bland annat ett kontorsbiträde, som skall utföra kvalificerat registreringsarbete och brevutskrift efter diktamen samt självständigt sköta vissa enklare arbetsuppgifter åt nämnden. Då biträdespersonalen tidigare ansetts tillhöra socialvårdsbyråns kansli, har delegationen upptagit befattningen i sin lönestat."

På grund av att socialvårdsdelegationens framställning till största delen icke kommer att i detta sammanhang föreläggas stadsfullmäktige, har löne- och avtalsnämnden ansett, att frågan om kontorsbiträdestjänsten hos nykterhetsnämnden på detta sätt bör kunna föreläggas stadsfullmäktige såsom ett särskilt ärende.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 hos nykterhetsnämnden med placering å socialvårdsbyrån.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt

att socialvårdsdelegationens framställning i övrigt icke för närvarande skall föranleda någon åtgärd.

Nr 212. Inrättande av vissa nya ordinarie befattningar hos barnavårdsnämnden. (Jfr nr 152 ser. A år 1953.)

Barnavårdsnämnden har i en i augusti 1954 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Barnavårdsnämndernas verksamhetsområde har under senare år undergått en fortlöpande utvidgning. Sålunda har tillkommit allmänna barnbidrag, ferieresor för barn och husmödrar, husmoderssemesterverksamhet m. m. Vidare har nämnderna alltmera kommit att taga befattning med ungdom, som kan lagföras för brott. Vid fråga om s. k. åtalseftergift har nämnderna mestadels att avgiva detaljerade yttranden.

Från och med den 1 juli 1954 har en ny lag trätt i kraft, syftande till att ungdomar under 18 år, vilka begått brott, regelmässigt skola överlämnas till barnavårdsnämnderna för skyddsuppfostran i stället för att intagas i fångvårdsanstalt. Detta förfarande kommer att ställa synnerligen stora krav på barnavårdsnämndernas personella resurser, då det mycket ofta blir fråga om ett hastigt ingripande.

Om man betänker den hastiga befolkningsökning, som ägt rum här i staden, förstår man att barnavårdsnämndens arbetsuppgifter ökat i minst lika snabb takt. Någon utökning av nämndens personal har dock icke ägt rum sedan år 1949. En förstärkning är därför nu oundgängligen nödvändig, om föreliggande arbetsuppgifter skola kunna skötas på ett tillfredsställande sätt.

Antalet barnavårdsmannaskap har nu stigit så att varje barnavårdsman har att handlägga i det närmaste 400 fall. Detta förhållande är helt otillfredsställande, då man brukar angiva det normala antalet, som en barnavårdsman tillfredsställande kan sköta, till 250 à 300. Ytterligare en befattning som barnavårdsman bör därför inrättas.

Barnavårdsnämndens personal utgöres helt av kvinnlig arbetskraft. Detta är, då det gäller inspektionsavdelningen, som bl. a. omhänderhar ovan nämnda ungdomar under 18 år, icke alltid lämpligt. Dessutom är antalet inspektriser — två stycken — alltför litet, om man betänker, att dessa befattningshavare även skola handhava all fosterhemsinspektion och alla omhändertaganden på barnhem. Nämnden avser därför att kunna anställa en manlig tjänsteman, som bör få en viss förmansställning på avdelningen.

Avdelningen för allmänna barnbidrag och familjebidrag förestås nu av en äldre arvodesanställd tjänsteman, som kommer att frånträda sin anställning med utgången av 1954. Då befattningen emellertid alltjämt erfordras, bör den omvandlas till en ordinarie befattning som assistent. Efter samråd med arbetslöshetsnämnden kommer avdelningen i fortsättningen även att omhänderhava denna nämnds administrativa verksamhet.

Under hänvisning härtill hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville med verkan från den 1 januari 1955 besluta

att inrätta en ordinarie befattning som barnavårdsinspektör, manlig, i lönegrad 19,

att inrätta ytterligare en ordinarie befattning som barnavårdsman i lönegrad 17,

att inrätta en ordinarie befattning som assistent i lönegrad

17 å socialvårdsbyråns avdelning för allmänna barnbidrag m. m., samt

att indraga nuvarande arvodesbefattning som föreståndare å sistnämnda avdelning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 9 september 1954 avgivet utlåtande anfört:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker att samtliga de begärda tjänsterna inrättas. Likaledes tillstyrkes lönesättningarna. Eftersom central överenskommelse föreligger rörande lönerna för socialvårdsassistenter och denna överenskommelse godkänts av stadsfullmäktige den 28 augusti 1952, § 200, förutsätter nämnden emellertid, att därest blivande innehavare av de nya tjänsterna icke ha de kvalifikationer som uppställts såsom villkor för lönegradsplaceringarna i överenskommelsen de lägre lönesättningar kommer att gälla som framgår av förbehållet till stadsfullmäktiges nämnda beslut.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla barnavårdsnämndens framställning samt

att lönegradsplaceringarna skall gälla under samma förbehåll som stadsfullmäktige godkänt den 28 augusti 1952, § 200.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1954 anfört följande:

Det i löne- och avtalsnämndens skrivelse angivna stadsfullmäktigebeslutet innebar att från och med den 1 juli 1952 de ordinarie befattningarna såsom barnavårdsman, socialvårdsassistent, barnavårdsinspektris och assistent vid socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning uppflyttades till lönegrad 17 samt att i samband härmed till tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare fogades en anmärkning rörande dessa tjänster, *att* med undantag för nu anställda befattningshavare, som ej avlagt examen vid socialinstitut eller hade därmed jämförlig utbildning, skulle placeras två lönegrader lägre.

Med påpekande härav och med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 213. Fråga angående dels arvodet till rektor för folkskolans högstadier dels inrättande av tre tillsynslärartjänster.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige har på sammanträde den 24 juni d. å. medgett att folkskolestyrelsen får disponera ett expektanslag å kr. 1.400: — avsett till avlönande av rektor för folkskolans högstadier under år 1954. Framställning har därefter gjorts till Löne- och avtalsnämnden om dess yttrande i ärendet.

Folkskolestyrelsen har för sin del funnit, att ett årsarvode om 2.800 kr pr år bör utgå till rektor för det kvalificerade merarbete, som kommer att åvila honom. Folkskolestyrelsen är emellertid medveten om, att rektor åvilande uppgifter icke kunna medhinnas utan att åt honom ges arbetshjälp i erforderlig utsträckning. Icke minst, när det gäller att förbereda elevernas yrkesval — varvid kontakter måste uppehållas med föräldrar, näringslivets representanter, arbetsförmedling, yrkesskolor m. fl. — kommer starkt behov av skrivhjälp att föreligga. Folkskolestyrelsen har därför i särskild skrivelse till stadsfullmäktige ang. utökning av personalen på folkskoleexpeditionen begärt anslag till två halvtidsskrivbiträdestjänster, varav den ena skulle få disponeras av rektor för högstadiet.

I samband med ordnandet av arbetshjälp till rektor har ävenledes frågan om tillsynen vid den nya Skallbergsskolan aktualiserats. Denna beräknas stå färdig för inflyttning den 25/8 1955 och kommer då att omedelbart få ta emot minst 25 läraravdelningar. Antalet avdelningar i Gideonsbergsdistriktet uppgår i år till 65 och torde sannolikt läsåret 1955/56 uppgå till minst 85. Att anställa en ny överlärare för enbart Skallbergsskolan har ansetts mindre lämpligt — även ur ekonomisk synpunkt. Folkskolestyrelsen har funnit riktigare att såväl till Skallbergsskolan som till de skolor, där överlärare ej är stationerade och som ha ett antal läraravdelningar om minst 15, anställa tillsynslärare, vilka ha att övervaka ordningen i skolan samt vara materielvårdare. Tillsynslärares närmaste förman skall vara överläraren i distriktet. De skolor som kunna ifrågakomma, skulle vara — utom Skallbergsskolan — Blåsboskolan och Hammarbyskolan. Folkskolestyrelsen anser, att behov föreligger av att vid en större skola finns *en* lärare som bär ansvaret för ordningen i skolan. Det må framhållas, att i de flesta städer finns tillsynslärare i skolor av betydligt mindre storleksordning än som här föreslagits.

Beträffande avlöning av tillsynslärare föreligger central överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet och folkskollärarförbunden. Med tillämpning av denna överenskommelse, skulle blivande tillsynslärarna erhålla följande arvoden, som regleras årligen i förhållande till antalet avdelningar:

tillsynsläraren i Skallbergsskolan	1.290 kr.
tillsynsläraren i Blåsboskolan	1.140 kr.
tillsynsläraren i Hammarbyskolan	1.050 kr.

varjämte medges viss nedsättning i undervisningsskydigheten, varom beslut, efter förslag av folkskolestyrelsen, fattas av Kungl. Skolöverstyrelsen. — Ovanstående arvoden förutsätta, att antalet läraravdelningar i de tre nämnda skolorna 1/7 1955 uppgår till resp. 25, 20 och 18. Sker ändring i antalet avdelningar ändras arvodesbeloppet automatiskt.

I anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1955 fastställa arvodet till rektor för folkskolans högstadier till kr. 2.800: — pr år

att medge inrättande av tre tillsynslärartjänster från den 1/7 1955 med arvoden enligt bestämmelser, som godkänts av Sv. Stadsförbundet och folkskollärarförbunden, samt

att bevilja erforderliga anslag — kr. 2.800 till avlönande av rektor för folkskolans högstadier och kr. 1.740 till avlönande av tillsynslärare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren föreslår i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Nr 214. Arvode till filmarkivarien vid folkskolorna.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige har den 29 april d. å. beslutat, att arvodet till filmarkivarien för år 1954 skall utgå med 1.400 kr. Filmarkivarien hade anhållit, att arvode skulle utgå enligt av Sveriges Folkskollärarförbund föreslagna regler. Löne- och avtalsnämnden hade vid förhandlingar med folkskollärarförbundet icke kunnat acceptera de föreslagna principerna för arvodets beräknande, enligt vilka detta skall utgå med ett fast belopp pr avdelning — för Västerås del f. n. kr. 7: 25 och 1 kr. pr utlånad film. Skillnaden mellan det av folkskolestyrelsen med av Löne- och avtalsnämnden tillstyrkta *och* av folkskollärarförbundet begärda arvodet för 1954 har av Löne- och avtalsnämnden uppgivits utgöra c:a 100 kronor. Folkskolestyrelsen finner sig icke heller vilja rekommendera de av folkskollärarförbundet föreslagna beräkningsgrunderna, så länge icke central överenskommelse träffats härom med Sv. Stadsförbundet, och anser, att arvodet bör fastställas årligen med ledning enbart av antalet läraravdelningar för utgiftsåret.

Filmarkivarien har för år 1955 begärt, att arvodet i huvudsak enligt folkskollärarförbundets normer skall utgå med 2.200 kr. Folkskolestyrelsen har för sin del funnit skäligt, att arvodet i fortsättningen bestämmes till kr. 6: 75 pr läraravdelning under det kalenderår, arvodet avser. För år 1955 skulle i så fall arvodet komma att uppgå till kronor 1.829: 25, under förutsättning att antalet läraravdelningar kommer att enligt beräkning uppgå till 271. I förslaget till arvodes- och lönestat för 1955 har folkskolestyrelsen uppfört ifrågavarande arvode med kr. 1.800, vilket belopp bör ha förslagsanslags karaktär.

Styrelsen hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att arvodet till skolfilmarkivarien må utgå med 6: 75 kr/läraravdelning det kalenderår arvodet avser samt

att för år 1955 för ändamålet bevilja ett förslagsanslag å kr. 1.800: —.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren föreslår i skrivelse den 16 september 1954 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Nr 215. Höjning av arvodena till kuratorerna vid folkskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Vid Västerås folkskolor finns anställda två kuratorer med uppgifter enligt fastställd instruktion. Den ena av dessa (den kvinnliga) är kurator för flickor, den andre (den manlige) för gossar med undantag för dem, som tillhöra eller tillhört folkskolans hjälpklasser, för vilka senare det hittills ingått i specialklassöverlärarens åligganden att vara kurator. Folkskolestyrelsen har för sin del beslutat att överflytta den kuratorsverksamhet, som ålegat specialklassöverläraren, på ovannämnde manlige kurator och får för sitt ställningstagande anföra följande motiv:

1) Det är ur psykologisk synpunkt lämpligt, att alla pojkar och målsmännen till dessa betjänas av *samma* kurator.

2) Då det gäller beteenderubbningar o. dyl. hos barn, är det naturligt, att barn och målsman få tillfälle att vända sig till en kurator, som icke har förmansställning i förhållande till barnet.

3) Specialklassöverlärarens arbetsförhållanden äro f. n. sådana, att kuratorsuppdraget svårligen tillfredsställande medhinnes.

Då arbetsuppgifterna för den manlige kuratorns del, i det fall att kuratorsuppdraget skall omfatta även hjälpskolans gossar, torde växa till det dubbla, har folkskolestyrelsen funnit det önskvärt, att arvodet till manlige kuratorn höjes till 1.500 kr. från den 1 januari 1955.

Med hänsyn till att arvodet till den kvinnliga kuratorn knappast står i proportion till det nedlagda arbetets mängd, anser folkskolestyrelsen, att arvodet till denna bör höjas till 1.000 kr. fr. o. m. 1 januari 1955.

Folkskolestyrelsen hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1955 fastställa arvodet till folkskolans manlige kurator till kr. 1.500: — och till dess kvinnliga kurator till kr. 1.000:— samt att bevilja härför erforderliga medel.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 9 september 1954 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 16 september 1954 med åberopande av vad folkskolestyrelsen i ärendet anfört stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens framställning samt

att härav föranledd utgift skall täckas i 1955 års stat.

Nr 216. Inrättande av ordinarie skolsköterskeljänst och indragande av den extra befattningen som skolsköterska.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige har i samband med fastställandet av 1954 års budget medgivit inrättandet av en extra skolsköterskeljänst i löneklass 14 från 1/7 1954.

Folkskolans utveckling har i och med innevarande läsår ingalunda stagnerat ifråga om barnantal. Även om kulmen — med oförändrat invånarantal och bibehållen skolorganisation med sjuårig skolplikt och endast frivilliga åttonde och nionde skolår — kan anses bliva nådd inom de närmaste åren, har man att räkna med ytterligare höjt barnantal, då nioårig obligatorisk skolplikt genomföres.

Folkskolestyrelsen, som sålunda icke kan finna, att skäl föreligga, som kunna motivera en framtida nedskärning av skolhälsovårdens organisation, får alltså hemställa, att stadsfullmäktige behagade besluta

att med indragande av befintlig extra skolsköterskeljänst fr. o. m. 1 juli 1955 inrätta en ordinarie skolsköterskeljänst i lönegrad 14.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Nr 217. Anslag till avlönande av bibliotekarie vid Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Folkskolestyrelsen har i särskild skrivelse med begäran om anslag till inventarier och undervisningsmateriel bl. a. äskat medel till böcker och möbler till lärjungebibliotek i Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolans tillbyggnad, vari bibliotekslokaler bliva inrymda.

Då nämnda lokaler avses att tagas i bruk fr. o. m. höstterminen 1955, är det nödvändigt, att nya bibliotekariebefattningar inrättas för dessa skolor. Folkskolestyrelsen har således i årets löne- och arvodesstat uppfört ett arvodesbelopp å 1.150 kr. att fördelas lika med 575 kr. till vardera bibliotekarien att utgå fr. o. m. den 1/7 1955. Det förutsättes, att utlåning skall kunna begynna den 1 januari 1956, varför ifrågavarande arvoden under höstterminen 1955 skola disponeras till arvode åt bibliotekarierna för resp. biblioteks iordningställande.

Styrelsen hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1955 bevilja anslag om 1.150 kr. till avlönande av två bibliotekarier vid Skallbergsskolan, respektive Jakobsbergsskolan.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 9 september 1954 tillstyrkt bifall till folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med erinran att anslag för ändamålet uppförts i statförslaget för år 1955 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 218. Angående rätt för innehavaren av den nya stadsdistriktsläkartjänsten att räkna tjänsteår lika med civil läkare i statens tjänst.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 6 september 1954 anfört följande:

Den 24 juni 1954 beslöto stadsfullmäktige inrätta en ny ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare.

Jämlikt 45 § allmänna läkarinstruktionen den 19 december 1930 tillkommer, utan särskilt tillstånd, i varje stad endast en av staden antagen och avlönad läkare rätt att vid befordran räkna tjänsteår lika med civil läkare i statens tjänst. Sådan rätt har medgivits stadens tre nuvarande stadsdistriktsläkare. Hälsovårdsnämnden anser det vara av vikt, att jämväl den nye stadsdistriktsläkaren beredes samma förmån.

Med anledning härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos Kungl. Maj:t ansöka om rätt till ovannämnda tjänsteårsberäkning för den nye stadsdistriktsläkaren.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad hälsovårdsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Nr 219. Anslag till utställningen "Flaskan och Narren".

Genom anslag från Sveriges Arbetsgivareförening, Landsorganisationen, Kooperativa förbundet m. fl. institutioner har möjliggjorts en utställning benämnd "Flaskan och Narren" med syfte att fästa allmänhetens uppmärksamhet på den samhällsfara, alkoholmissbruket innebär.

Bestyrelsen för utställningen har i skrivelse den 31 augusti 1954 hemställt att staden ville kostnadsfritt under tiden 8—15 november 1954 ställa till utställningens förfogande fri lokal i Västerås samt lämna ett bidrag å 2.500 kronor för täckande av utställningsföreningens driftkostnader.

Bestyrelsens skrivelse har icke avtryckts i handlingarna men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 10 september 1954 anfört följande:

Utställningens värde som nykterhetspropaganda är obestridligt, varför nämnden förordar, att visningen kommer till stånd.

Nämnden har undersökt möjligheterna att erhålla lämplig lokal och därvid funnit, att den enda som kan upplåtas under ifrågasatt tid, är Godtemplarlokalen, Västgötegatan 5. Lokalen bör med hänsyn till upp- och nedmontering av utställningen disponeras under tiden 8—15 november 1954, dvs. 8 dagar. Hyran för lokalen är 75 kronor per dag, eller sammanlagt 600 kronor.

Utställningens tillkomst har möjliggjorts genom frikostiga donatorer, men för dess visning i olika städer ha respektive stadsfullmäktige beviljat anslag å 2.500 kronor samt dessutom ställt avgiftsfria lokaler till utställningens förfogande.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 2.500 kronor för visning av utställningen "Flaskan och Narren" i Västerås under tiden 10—14 november 1954 samt

att för upplåtande av lokal åt utställningen anvisa ett anslag å 600 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt vad som upplysts för kammaren skulle möjligheter föreligga att erhålla statsbidrag för en utgift av förevarande slag. Kammaren föreslår att nykterhetsnämnden erhåller i uppdrag att undersöka denna möjlighet och att i förekommande fall till vederbörande statliga myndighet ingiva framställning om dylikt bidrag.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att anvisa de begärda anslagen å sammanlagt 3.100 kronor,

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, samt

att uppdraga åt nykterhetsnämnden att undersöka möjligheten att erhålla statsbidrag för utgiften ifråga samt i förekommande fall till vederbörande statliga myndighet ingiva ansökan härom.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 220. Anslag för automatiskt brandalarm i Badelunda ålderdomshem.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 16 september 1954 anfört följande:

Vid Badelunda ålderdomshem saknas f.n. automatiskt brandalarm. Behovet av en dylik anordning torde icke kräva någon närmare motivering. Av specialfirma för svagströmsanläggningar ha kostnaderna för en brandalarmanläggning av betryggande omfattning beräknats till 3.100 kronor.

I sammanhanget vill fattigvårdsstyrelsen framhålla att automatiskt brandalarm saknas även på Karlslunds ålderdomshem. Frågan om en installation där synes dock böra upptagas till behandling först i samband med den modernisering av detta hem, som beräknas kunna komma till stånd efter färdigställandet av det nya ålderdomshemmet på Väster.

På grund av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för installation av s.k. automatiskt brandalarm i Badelunda ålderdomshem anvisa ett förslagsanslag å 3.100 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja det begärda anslaget samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 221. Förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Gere.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Gere.

Tomten vilken är belägen å ofri (Domkyrkans) grund innehåller i areal 1.480 kvm. och är taxerad för 250.000 kronor, varav 59.000 kronor markvärde och 191.000 kronor byggnadsvärde. För fastigheten begäres ett pris av 300.000 kronor. Å tomten finnes en huvudbyggnad uppförd år 1915, innehållande bostadslägenheter, ett större och ett mindre bostadshus, uppförda år 1898, samt ett uthus. Huvudbyggnaden är av reveterat trä och i två våningar, till en mindre del i tre våningar. Byggnaden har sockel av granit och tak täckt av tegel. I byggnaden finnes tre entréer med bottenvåningen belagd med plattor av konststen, våningstrappor och planer i övrigt av trä samt med väggar dels oljemålade dels limfärgade. Bostadslägenheterna ha vatten, avlopp, gas, diskbänkar av rostfri plåt (några av marmor), gasspisar, vedspisar, kakelugnar, golv av furu, v.c., kopplade fönster samt i en del lägenheter badrum med

fristående badkar, asfaltgolv och gaskaminer. I källarvåningen finnes ved- och matkällare, tvättstuga samt en lokal till målarverkstad. De äldre bostadshusen äro även av reveterat trä samt ha plåttak och våningstrappor av trä. Lägenheterna ha vatten, avlopp, gas, delvis rostfria diskbänkar, vedspisar, kakelugnar samt golv av furu. I uthusbyggnaden finnes bl.a. avträden.

Huvudbyggnaden är utvändigt i behov av reparation av puts, målning av snickerier samt översyn av plåt. Fönstersnickerier behöver överses, eventuellt utbytas. Trappuppgångarna böra snarast lagas och målas. Bostadslägenheterna ha dåliga golv, varjämte reparationer i övrigt på flera håll äro erforderliga. Källargångarna av betong behöver lagas. De äldre bostadshusen ha trappuppgångar i dåligt skick som snarast behöva repareras. Lägenheterna äro också i mindre gott skick.

Hyresavkastningen uppgår inklusive generella tillägg enligt uppgift till 21.000 kronor, vilket motsvarar c:a 7 % av det begärda priset.

Fastigheten skulle tillträdas den 1 november 1954.

Då staden är ägare till kringliggande mark och har intresse av att förvärva marken såsom komplement till tidigare markinnehav samt köpevillkoren kunna anses godtagbara, tillstyrker dräselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor förvärva tomten nr 1 i kvarteret Gere, och att vidtaga alla åtgärder för förvärvets genomförande samt

att köpeskillingen, 300.000 kronor skall täckas av allmänna investeringsfonden.

Nr 222. Ändringar i bestämmelserna angående formerna för inköp av konst till Västerås.

Kulturnämnden har i skrivelse den 10 september 1954 anfört följande:

Den 28 juni 1951 ha stadsfullmäktige antagit bestämmelser angående formerna för inköp av konst till Västerås stad. Stadsfullmäktige ha därvid beträffande konst, inköpt av kulturfondens medel, bestämt att, sedan beslut fattats om inköp av konst, skall anskaffningen tillgå så att en jury, bestående av sex personer, därav tre representanter för det förvaltningsorgan för vars ändamål anslaget lämnats, samt tre av kulturnämnden utsedda personer, utväljer konstverket. Kulturnämnden utser bland sina representanter ordförande i juryn. Dessa regler, som tillämpats några år, ha visat sig i stort sett fylla de förväntningar man ställde på desamma samt åstadkommit vissa enhetliga riktlinjer för inköp av konst. Emellertid äro reglerna närmast avsedda att tillämpas vid inköp av stafflikonst. Då det gäller större saker t.ex. muralmålningar eller beställning av skulpturer har det visat sig erforderligt att ha regler för vilken myndighet som under arbetets gång har att fatta erforderliga avgöranden. Det gäller bland annat vid de nu rätt ofta förekommande stora muralmålningarna i skolorna. Tveksamhet har förefunnits huruvida skolstyrelsen, byggnadskommittén eller kulturnämnden skall fatta erforderliga beslut. För att undanröja en dylik tveksamhet har kulturnämnden ansett att samma regler som gälla för inköp av stafflikonst även borde gälla i fall som nyss nämnts. Jämväl då en pristävlan blivit utlyst borde den jury, som enligt de år 1951 antagna bestämmelserna tillsättes, få vara i

verksamhet till dess konstverket är färdigställt. Kulturnämden förutsätter att juryn vid utövande av sitt uppdrag skall vid förefallande behov ha rätt att anlita särskild expertis. Kulturnämnden föreslår därför att stadsfullmäktige ville komplettera de år 1951 antagna bestämmelserna angående formerna för inköp av konst för Västerås stad på följande sätt:

A. Konst, inköpt av kulturfondens medel.

Sedan beslut fattats om inköp av konst av kulturfondens medel skall anskaffningen av konstverket tillgå så att en jury, bestående av 6 personer därav 3 representanter för det förvaltningsorgan för vars ändamål anslaget lämnas samt 3 av kulturnämnden utsedda personer, utväljer konstverket. Kulturnämnden utser bland sina representanter ordförande i juryn.

Förvärvet sker på sätt som ovannämnda jury finner lämpligt. Juryn må vid uppdragets fullgörande anlita särskild expertis. Juryn skall vid utväljande av konstverk företrädesvis beakta konstnärliga synpunkter.

Då ett konstverk beställes, vare sig efter avgjord pristävlan eller direkt hos någon konstnär utan pristävlan, åligger det juryn att under tiden för konstverkets färdigställande fatta alla de beslut som erfordras samt godkänna konstverket före dess överlämnande till staden.

Innan anslag för konstinköp begäres skall program uppgöras för den konstnärliga utsmyckningen av vederbörande lokal eller byggnad. Konstverken tillhöra Västerås stad och skola betraktas som depositioner, som följaktligen kunna flyttas och utbytas efter beslut av kulturnämnden.

Samtliga konstverk skola katalogiseras enligt kulturnämndens anvisningar.

B. Konst, inköpt av andra medel.

I den mån hinder i donationsbrev eller andra föreskrifter icke förefinnas skall för konstverk, inköpta av andra medel, i tillämpliga delar gälla samma regler som ovan under A), dock att flyttning eller utbyte icke må ske utan medgivande av organ för vars behov konstverket inköpts.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad kulturnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla kulturnämndens förslag.

Nr 223. Höjningar i stadens hamntaxa.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 1 oktober 1954 anfört följande:

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1954 utfärdat en kungörelse (SFS nr 550) angående skeppsmätning, som träder i kraft den 1 januari 1955. Kungörelsen innebär en omläggning av mätningsförfarandet till överensstämmelse med de engelska mätningsreglerna. Resultatet blir att fartygens nettodräktighet i ton räknat blir cirka 30 % lägre än vad man kommer fram till enligt nuvarande svenska regler. Utan en ändring av hamntaxan skulle följden bli lägre hamninkomster. Efter upgifter från Kungl. Kommerskollegium och Svenska Hamnförbundet har under sommaren företagits provdebiteringar vid hamnen för att få fram vilken höjning av avgifterna som bör ske för att bibehålla oförändrade inkomster. Resultatet har blivit att höjning bör ske med cirka 33⅓ procent.

För närvarande gäller följande avgifter för fartyg:
För fartyg om 10 tons nettodräktighet eller därutöver,
i utrikes fart, för varje ton ..... 22,5 öre
i inrikes fart, för varje ton ..... 12,5 öre
För fartyg om mindre än 10 tons nettodräktighet,
för stycket ..... 50 öre
För fartyg om mindre än 10 ton föreslås ingen ändring.
För övriga fartyg föreslås i utrikes fart höjning från 22,5 öre till 30 öre per nettoregisterton och i inrikes fart från 12,5 till 17 öre per nettoregisterton.
Nuvarande hamntaxa gäller till utgången av år 1955. Nu föreslagen höjning bör gälla under samma tid.

På grund av vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse å ovan föreslagna höjningar i stadens hamntaxa med giltighet från och med den 1 januari 1955 till och med den 31 december 1955.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att godkänna de föreslagna höjningarna i stadens hamntaxa att gälla från och med den 1 januari 1955 till och med utgången av samma år samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse å nämnda beslut.

Nr 224. Ansökan av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka i fastigheterna Mina 3 och 4 samt Knut nr 7.
(Jfr nr 186, ser. A)

Poliskammaren har genom resolution den 13 juli 1954 till nykterhetsnämnden för yttrande överlämnat framställningar från Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd att under oktrojperioden från och med den 1 oktober 1954, dels i fastigheterna nr 3 och 4 i kvarteret Mina, dels i fastigheten tomten nr 7 i kvarteret Knut idka utskänkning av pilsnerdricka.

Framställningarna äro så lydande:

Västerås Kaféaktiebolag, som med stöd av Kungl. förordningen den 11 juni 1919, erhållit tillstånd att idka utskänkning av pilsnerdricka i Västerås, har sedan bolaget började sin verksamhet hösten 1937 i stort sett utövat densamma från *en* lokal, belägen i fastigheten med adress nr 6—8 vid Stora gatan. Bolaget driver även matserveringsrörelse. Under en kortare tid i början av 40-talet drevs liknande verksamhet även från lokal i fastigheten nr 5 Hantverkargatan.
Behovet av flera utskänkningsställen har under årens lopp givit sig starkt tillkänna,

främst på grund av folkmängdens ökning. Vid bolagets start var stadens invånareantal 33.834 för att vid årsskiftet 1953—54 hava nära fördubblats till 64.651 personer. Kafébolagets styrelse har under flera år haft sin uppmärksamhet riktad på detta förhållande men lokalfrågan har icke kunnat lösas på grund av de till ett stycke in på 50-talet rådande byggnadsrestriktionerna, som förhindrade nybyggnad inom stadens centrala del. Det har heller icke varit möjligt att under samma tid få övertaga någon för rörelsen lämplig lokal.

Styrelsen har i första hand syftat till att få ytterligare en lokal, om möjligt belägen väster om ån. Två lokaler måste anses vara minimum för en stad av Västerås' storlek. Som jämförelse kan nämnas, att andra städer med ungefär samma invånareantal som Västerås har betydligt flera utskänkningsställen. Sålunda har exempelvis Örebro fem och Uppsala sex. Oberoende härav har erfarenheten dessutom visat, att ur ordnings- och nykterhetspolitisk synpunkt bedrives utskänkningsrörelse av detta slag mycket gynnsammare om mer än ett näringsställe finnes.

Under senare tid har det yppat sig möjligheter för kafébolaget att erhålla restauranglokaler i av Byggnadsaktiebolaget Mimer planerad fastighet i kv. Mina å tomterna nr 3—4 vid Stora gatan. Styrelsen anser för sin del att en utskänkningslokal i denna fastighet kommer att ligga väl till för denna stadsdel. Avsikten är att de nya lokalerna skola inrättas efter Norma-typ, d.v.s. med blandad öl- och matservering utan speciell s. k. ölhall, om planlösningen medger detta.

I anledning av att den planerade byggnaden troligen kommer att uppföras i början av nästa oktrojperiod och det för uppgörelse med byggnadsbolaget befinnes nödvändigt att tidigt erhålla besked om tillstånd kan erhållas för bedrivande av rörelsen i fastigheten, får jag härmed i min egenskap av verkställande direktör för Västerås Kaféaktiebolag, vördsamt anhålla om tillstånd, räknat från oktrojperioden som börjar den 1 oktober 1954 att vid tidpunkt under perioden då lokaler för ändamålet färdigställts, få idka utskänkning av pilsnerdricka, under enahanda villkor som nu gälla, inom fastigheten nr 3—4 i kvarteret Mina med adressnummer 49—51 vid Stora gatan, Västerås.

I fråga om registreringsbevis för bolaget samt för mig utfärdade ålders- samt konkurs- och myndighetsbevis hänvisas till av mig ingiven ansökan av den 8 dennes rörande fortsatt tillstånd för utskänkningsrörelse i fastigheten Stora gatan 6—8.

Västerås den 11 mars 1954.

GÖSTA LUNDBERG.

Västerås Kaféaktiebolag ber härmed, att som komplettering till den av verkställande direktören Gösta Lundberg å bolagets vägnar inlämnade ansökan av den 11 mars 1954 om tillstånd att i ytterligare en lokal i Västerås stad få bedriva utskänkning av maltdrycker klass II, få anföra följande.

Som i den ovan nämnda skrivelsen framhållits, har kafébolagets styrelse under de senare åren sökt utöka rörelsen med flera utskänkningslokaler. Orsaken härtill har främst varit stadens starka befolkningstillväxt. Vi hänvisa till vad som i detta avseende anförts i vår skrivelse av den 11 mars. Först på sista tiden har möjligheter yppats till att erhålla andra och flera lokaler inom staden. Omedelbart före ansökningstidens utgång den 15 mars i år pågick underhandlingar om nya lokaler i två planerade fastigheter, en väster om ån och en i stadens centrum. På grund av mellankommande orsaker var det emellertid icke möjligt, att inom den föreskrivna tiden

ansöka om tillstånd till rörelsens bedrivande i mer än en fastighet, nämligen i kv. Mina 3—4 vid Stora gatan 49—51. Nu har underhandlingarna fortskridit så långt, att preliminär överenskommelse även kunnat träffas om lokaler i en planerad fastighet i hörnet av Smedjegatan—Sturegatan.

Om tillstånd kan erhållas till bedrivande av ansökta rörelse i de två nämnda fastigheterna är det styrelsens avsikt, att så småningom avveckla bolagets nuvarande restaurantverkasmhet i fastigheten Stora gatan 6—8. Lokalerna därstädes har visat sig vara mindre lämpliga för sitt ändamål och en överflyttning av verksamheten i nya och tidsenliga lokaler torde vara ett allmänt önskemål.

Som bekant pågår f.n. grundarbeten för den fastighet som nu avses och det är troligt, att lokaler i denna kan ställas färdiga för eventuell inflyttning vid någon tidpunkt under den närmaste oktrojperioden. Då det även i detta fall är av stor betydelse för uppgörelsen med byggnadsföretaget, att en ansökan om oktroj kommer till avgörande under den närmaste tiden, om möjligt samtidigt med de förut gjorda ansökningarna, får härmed undertecknad å bolagets vägnar vördsamt hemställa till länsstyrelsen, att föreliggande skrivelse får betraktas som ett komplement till ansökan av den 11 mars d.å.

I anslutning härtill får därför undertecknad härmed ansöka om tillstånd, räknat från oktrojperioden som börjar den 1 oktober 1954, att vid tidpunkt under perioden då lokaler för ändamålet färdigställts, få idka utskänkning av pilsnerdricka under enahanda villkor, som nu gälla, inom fastigheten nr 3 i kvarteret Knut med adressnummer 7 vid Smedjegatan och 13 vid Sturegatan.

I fråga om registreringsbevis för bolaget samt för undertecknad utfärdade ålders- samt konkurs- och myndighetsbevis hänvisas till ingiven ansökan av den 8 mars 1954 rörande fortsatt tillstånd för utskänkningsrörelse i fastigheten Stora gatan 6—8.

Västerås den 14 juni 1954.

GÖSTA LUNDBERG.

Poliskammaren har i skrivelse den 13 juli 1954 anfört följande:

Förhållandena i den nuvarande utskänkningslokalen ha varit mycket otillfredsställande ur ordningssynpunkt. Polisen har haft stället under uppsikt med hjälp av statspolis från Stockholm och det har då konstaterats att ölkaféet blivit ett tillhåll för spritlangare och andra asociala typer. Efter sammanträden med nykterhetsnämnden och representanter för kafébolaget hade bolaget förklarat sig villigt att vidtaga vissa av polismyndigheten och nykterhetsnämnden begärda åtgärder. I samband med att missförhållandena på Mimerkaféet offentliggjordes i pressen, kunde man också skönja en viss förbättring.

Enligt poliskammarens uppfattning är det fullständigt felaktigt att i en stad av Västerås storlek ha en enda liten lokal för pilsnerutskänkning. Det sämre klientelet sätter sin prägel på lokalen och avskräcker hyggligt folk från att gå dit. Det borde finnas flera olika lokaler, ljust och trevligt inredda och där pilsner serverades både med och utan mat. Den nuvarande lokalen ligger dessutom vid stadens starkt trafikerade genomfartsled vilket är olämpligt. Lokaler av detta slag skall icke ha några gardiner för fönsterna utan det skall vara fri insyn från gatan. En dylik åtgärd har på andra håll visat sig vara mycket effektiv ty det icke önskvärda klientelet trivs då helt enkelt icke.

De av bolaget föreslagna nya lokalerna ligga också vid Stora gatan, vilket är olämpligt. Då det emellertid är bättre att bolaget får nya lokaler så att det nuvarande Mimerkaféet snarast möjligt kan stängas får poliskammaren tillstyrka ansökan om utskänkning i de angivna nya fastigheterna. Beträffande utskänkningen i det nuvarande Mimerkaféet ha förhållandena varit sådana att poliskammaren övervägt huruvida detta tillhåll för asociala individer icke borde stängas snarast möjligt. Å andra sidan går det naturligtvis att rensa upp denna lokal, men då är det ett oeftergivligt villkor att bolaget iakttager myndigheternas föreskrifter.

Poliskammaren vill därför tillstyrka utskänkning av pilsnerdicka i de nuvarande lokalerna under förutsättning att i länsstyrelsens tillstånd bl.a. uttryckligen angives:

att en av Kafébolaget anställd och bekostad ordningsvakt skall finnas vid lokalen när denna hålles öppen samt *två* ordningsvakter under fredagar och lördagar samt dag före helgdag från klockan 17.00 samt å sön- och helgdagar under hela den tid utskänkningslokalen hålles öppen,

samt att under den tid lokalen hålles öppen gardiner icke få anbringas i ölhallens fönster.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 31 augusti 1954 anfört följande:

Nykterhetsnämndens majoritet har vid sitt augustisammanträde beslutat tillstyrka bifall till framställningen under förutsättning att de nya utskänkningslokalerna inrättas efter Norma-typ enligt Kafébolagets skrivelse av den 11/3 1953.

Mot nämndens beslut reserverade sig herrar Ericsson och Sjölin, vilka hävdade att *ett* utskänkningsställe vore tillfyllest om detta är tillräckligt stort för att utan svårighet mottaga det antal kunder, som nu frekventerar restaurant Mimer, och dessutom ett större antal spisande gäster, så att restauranten finge Norma-typ. Ett flertal utskänkningsställen torde medföra risken att pilsnerkunderna cirkulerade mellan de olika lokalerna.

Då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till kafébolagets framställning.

I ärendet har vidare inkommit följande skrivelser:

Med anledning av den planerade restaurangen i blivande fastigheten i hörnet av Smedjegatan och Sturegatan i Västerås (för vilken oktroj har sökts), får undertecknade som representerar Postverket, köpmannaintressen och frikyrkliga intressen på det bestämdaste protestera mot att förlägga en restaurang av denna karaktär på denna plats.

Vi har kännedom om att Kafébolaget Mimer avser att restaurangen skall bli en folkrestaurang av Norma-typ, samt att det är meningen att ölhallen Mimer på Stora gatan skall upphöra. Man har då all anledning räkna med att kunderna från Mimer flyttar över till den nya restaurangen (vilket väl även är meningen) och därmed kommer att sätta sin prägel på den nya restaurangen.

Vi betvivlar inte Kafébolagets goda uppsåt att skapa en folkrestaurang av god

klass men det torde vara oemotsägligt att det ytterst är klientelet, som frekventerar restaurangen, som till sist bestämmer klassen på densamma.

Vi anser oss därför ha väl grundad anledning förmoda, att den planerade restaurangen inte kommer att bli trevligare eller bättre än den nuvarande.

Något behov av ytterligare restauranger på denna plats torde ej heller föreligga. Vi ber att få hänvisa till Konsums restauranger, S:t Örjans restaurang- och barservering samt den nystartade Epa-baren. Ytterligare en restaurang väntas bli inrymd i planerade Folkets Hus.

Även ur trafiksynpunkt torde man ha skäl till invändningar särskilt med hänsyn till Postkontoret som blir beläget i hörnet av Sturegatan och Snickargatan.

För Postverkets del skulle det bli en stor olägenhet med en så otrevlig granne, särskilt de dagar då folkpensioner utbetalas. Det vore både otrevligt och i högsta grad orätt att utsätta de många gamla som där kommer för att hämta sina pensioner, för obehaget att antastas av pilsnerberusade bettlare.

Affärsinnehavarna, som eftersträva att ha sina butiker i så trevlig miljö som möjligt, anser på det bestämdaste att en ölrestaurang som granne är allt annat än önskvärt. Då ölrestaurangens kunder gärna skocka sig i närheten av restaurangen är det till hinder för affärernas kunder.

Från frikyrkligt håll måste de allvarligaste betänkligheter resas mot placering av en ölrestaurang mitt emot en frikyrkolokal. Västerås Baptistförsamling, som bedrivit sin verksamhet vid Sturegatan över 50 år och som närmast beröres av detta, hyser stor oro inför denna fråga med tanke på den mycket omfattande ungdomsverksamhet församlingen bedriver särskilt bland barn och ungdom i åldern 9—18 år. Denna verksamhet som syftar till att fostra ungdomarna till goda och ansvarskännande samhällsmedborgare är helt förlagd till veckokvällarna. Säkerligen kommer många föräldrar att tveka inför att skicka sina barn till en kyrka med ett så tvivelaktigt grannskap, där deras barn löper uppenbar risk att bli antastade av berusade pilsnergubbar.

Vi är övertygade om att vad här ovan anförts finner stöd i en mycket bred opinion i vår stad, där man anser det rent oanständigt att förlägga en "pilsnerkrog" mitt emot ingången till en kyrkolokal.

Vi vädjar allvarligt till dem som har att besluta i denna viktiga fråga att taga största möjliga hänsyn till här framförda synpunkter.

Västerås den 15 september 1954.

GÖSTA RÖNN	OSCAR KIHLGREN	DAVID ERIKSSON
Postmästare	Köpman	Köpman

Västerås Nykterhetsförbund, som är en sammanslutning av stadens nykterhetsvänliga föreningar och samfund med 3.450 medlemmar, har vid ett par sammanträden dryftat ölhallfrågan i Västerås. Inte blott nykterhetsförbundet utan alla ansvarskännande medborgare i Västerås ser med beklämning de förhållanden, som är rådande kring ölserveringen Mimer vid Stora gatan. Utan att diskutera förhållandena *inom* densamma kan man säga att förhållandena *utom* serveringen — för kringboende, för gatutrafikanter m.fl. är sådana att det vore önskvärt om serveringen helt kunde upphöra.

Då stadsfullmäktige står inför att besluta om ytterligare en eller flera ölserveringar i staden ber nykterhetsförbundet att få anföra:

Ytterligare ölserveringar i staden förbättrar inte nykterhetstillståndet. De kring den nuvarande serveringen uppkomna svårigheterna kommer att växa i samma takt som antalet serveringar utökas. Ju större tillgång till öl desto flera öldrickare. Ju flera brukare desto flera missbrukare.

Det rimliga behovet av öl kan tillfredsställas med de serveringar, som har pilsnerrättigheter och genom speceributikernas försäljning av pilsner för avhämtning.

Västerås Nykterhetsförbund inlägger sin bestämda protest mot att i staden inrättas flera ölserveringar eller ölhallar d.v.s. sådana ställen, där enbart öl utan s.k. mattvång serveras.

Västerås den 11 oktober 1954.

För VÄSTERÅS NYKTERHETSFÖRBUND

GUST. LINDÉN
Ordf.

GÖTE SJÖDIN
Sekr.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 oktober 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Innan beredningsutskottet närmare utvecklar sin ståndpunkt till kafébolagets framställning, finner utskottet motiverat att något redogöra för bakgrunden till denna. Det torde icke råda mera än en mening om att förhållandena vid den nuvarande utskänkningen i lokalerna i fastigheten Stora gatan 6—8 äro otillfredsställande. Om anledningarna härtill kunna olika meningar finnas. En kraftigt bidragande orsak måste emellertid anses vara lokalernas otillfredsställande beskaffenhet. Det är ett välkänt förhållande att den yttre miljön kring serveringsrörelser av ifrågavarande slag spelar en mycket stor roll ifråga om såväl klientelets beskaffenhet som möjligheterna att upprätthålla god ordning. Erfarenheterna från andra håll torde utvisa, att den atmosfär, som otidsenliga och torftiga lokaler skapa, utövar en stark dragningskraft å vissa ljusskygga element, medan å andra sidan det stora flertalet skötsamma personer, som kunna vilja besöka en ölservering, skrämmas bort av den otrivsamma miljön. Kafébolaget avser att söka råda bot på detta missförhållande genom att få till stånd ett par andra lokaler av tillfredsställande beskaffenhet, där det enbart öldrickande klientelet skulle kunna uppblandas med matgäster på det sätt som sker i de s.k. Normarestauranterna. Meningen är att om utskänkningen kan komma till stånd i de nya lokalerna, den nuvarande rörelsen vid Stora gatan 6—8 skulle helt nedläggas.

Av skäl som kafébolaget närmare utvecklar, avser bolaget att ölserveringen i fortsättningen skulle försiggå från två utskänkningsställen i stället för såsom nu från ett enda ställe. En dylik anordning kan även ur psykologiska synpunkter medföra fördelar, i det att ett enstaka utskänkningsställe lättare får en prägel av mindervärdighet över sig. Det torde icke med fog kunna göras gällande att antalet s.k. pilsnergubbar ökas med antalet utskänkningsställen. Mot ett dylikt antagande talar enligt beredningsutskottets mening erfarenheterna från avhämtningsförsäljningen av pilsnerdricka i speceriaffärerna.

Beredningsutskottet anser, att kafébolagets avsikter att råda bot på nuvarande missförhållanden äro värda allt erkännande. Det förefaller även som om det av kafébolaget förordade systemet skulle kunna skapa betingelserna för gynnsammare för-

hållanden. I varje fall anser beredningsutskottet att kafébolaget bör beredas tillfälle att i praktiken pröva de föreslagna anordningarna.

Vid ställningstagande till frågan om lämpligheten av de föreslagna lokalerna vill beredningsutskottet framhålla, att man mot bakgrunden av nu rådande förhållanden beträffande serveringen i Stora gatan 6—8 torde hava att räkna med motstånd och kritik från olika håll, var man än tänker sig att förlägga utskänkningen. Det torde överhuvudtaget icke vara genomförbart att förlägga utskänkningen till någon privatägd fastighet, varför man för ändamålet endast torde kunna räkna med mark som staden på ett eller annat sätt disponerar över. Ett huvudkrav på en fastighet, som skall inrymma en rörelse av detta slag är att fastigheten är centralt belägen. Fasthåller man vid detta krav synes för närvarande icke föreligga någon möjlighet att förlägga utskänkningen till andra fastigheter än de av kafébolaget föreslagna. Vad särskilt beträffar fastigheten Knut nr 7 kan beredningsutskottet icke inse att denna ur de synpunkter som anförts av postverket och affärsmännen är olämplig för ändamålet. Vad de kyrkliga intressena angår har beredningsutskottet sig bekant att kafébolaget är berett att ordna tillträdet till lokalerna genom en enda ingång från Smedjegatan, varigenom den påtalade olägenheten av ett ölutskänkningsställe mitt emot ingången till en kyrkolokal undanröjes. Beredningsutskottet anser sig vidare böra understryka, att nykterhetsnämndens majoritet icke funnit anledning till erinran mot lokalerna.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd till Västerås Kaféaktiebolags framställningar om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka i fastigheterna Mina 3 och 4 samt Knut nr 7 på de av poliskammaren och nykterhetsnämnden angivna villkor.

Mot beredningsutskottets förslag har reservation anförts av herr Leontein, fru Kjelldahl samt herrar Ericsson och Nordin, vilka av olika skäl funnit fastigheten Knut nr 7 olämplig för ifrågavarande ändamål och i anledning härav endast velat tillstyrka bifall till utskänkningen i fastigheten Mina nr 3 och 4.

Nr 225. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 oktober 1954 anfört följande:

Förre drätseldirektören Theofil Öberg avled den 3 augusti 1954. Drätseldirektören Öberg innehade på grund av stadsfullmäktiges val uppdrag dels såsom ledamot i badhusstyrelsen dels ock såsom ledamot i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek. Det uppdrag, som i första hand lämnats kommittén, närmar sig nu sitt avslutande i och med färdigställandet av den nya biblioteksbyggnaden, vilket beräknas ske under början av nästa år. Därjämte innehar kommittén ett uppdrag att utreda frågan om studiecirkellokaler. Med hänsyn till att kommittén, bortsett från drätseldirektör Öberg, utgöres av 10 ledamöter och att dessutom finnes tillsatt ett arbetsutskott, som upptager en medlem, vilken icke är ledamot av kommittén, synes beredningsutskottet skäl knappast föreligga att utse någon efterträdare till Öberg i detta uppdrag.

Såsom ledamot i badhusstyrelsen efter drätseldirektören Öberg föreslår bered-

ningsutskottet för tiden intill 1954 års utgång den nuvarande suppleanten, fastighetsförvaltaren Sten Wennerholm, samt till ny suppleant efter herr Wennerholm för samma tid byggnadsingenjören Berndt Hermansson.

Nr 226. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 oktober 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 30 september 1954 beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av efterträdare till ombudsmannen K. E. Nyberg, vilken i skrivelse den 25 i samma månad avsagt sig sina uppdrag såsom suppleant i drätselkammaren och byggnadsnämnden.

I anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till suppleant i drätselkammaren efter herr Nyberg för tiden intill 1955 års utgång utse muraren Erik Svensson samt

att till suppleant efter herr Nyberg i byggnadsnämnden för tiden intill 1954 års utgång utse mätningsmannen Seth Häggbom, Strängnäsgatan 2, Västerås.

Nr 227. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 oktober 1954 anfört följande:

Sedan förre landssekreteraren Ernst Holmqvist avlidit, får beredningsutskottet med anmälan härom föreslå stadsfullmäktige besluta

att till ny ledamot i idrottsstyrelsen efter landssekreteraren Holmqvist för tiden intill 1955 års utgång utse nuvarande suppleanten redaktören Carl Anders Kindbladh samt

att till ny suppleant efter herr Kindbladh för samma tid utse fabrikschefen Gunnar Roos, Lidmansvägen 3, Västerås.

Nr 228. Anslag för utläggning av stamkabel från transformatorstationen vid Hammarbacksvägen till transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 11 oktober 1954 anfört följande:

För närvarande är mottagningsstationen Västerås västra förenad med ångkraftverket medelst en stamkabel. Enligt en å tekniska verken uppgjord plan skall härutöver från stationen utläggas en stamkabel 3×120 mm² över transformatorstationen vid Hammarbacksvägen till transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan, där förbindelse med stamkabel från ångkraftverket erhålles. Den nya stamkabeln är avsedd att utgöra reservledning och att betjäna den fortgående bebyggelsen å Jakobsbergsområdet. Sedan stadsfullmäktige den 27 mars 1952 anvisat nödiga medel (S. H. nr 46 ser. A år 1952), har kabeln utlagts till stationen vid Hammarbacksvägen. Den ökade belastningen å ledningsnätet har aktualiserat utläggningen av kabeln till sta-

tionen vid Jakobsbergsgatan. Ifrågavarande kabel, avsedd för en spänning av 10 kV skall även mata en kommande transformatorstation vid hörnet av Götgatan och Jakobsbergsagtan och eventuellt ytterligare en station vid Stadshagsvägen. Kostnaderna ha beräknats till 87.000 kronor och torde täckas med lånemedel.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggning av 10 kV-stamkabel 3 × 120 mm² från transformatorstationen vid Hammarbacksvägen till transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan anvisa 87.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att anvisa det begärda anslaget att täckas av låneöverskottsmedelsfonden samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att anlita fondens medel i detta syfte.

Nr 229. Tilläggsanslag till läroverksbyggnaden.

Läroverkets byggnadskommitté har i skrivelse den 4 oktober 1954 anfört följande:

I högre allmänna läroverkets byggnadsfrågor har stadsfullmäktige beviljat anslag bl. a. genom beslut den 31 januari 1946 och den 31 maj 1951 å kr. 3.700.000: — för läroverkets nybyggnad i kv. Halfdan (s. k. hallskolan) och *dels* genom beslut den 29 april 1953 å kr. 350.000: — för ombyggnad av läroverkets äldre byggnader

Sedan "hallskolan" — numera benämnd gymnasiebyggnaden — tagits i bruk från höstterminen 1952 och sedan vissa delar av den äldre bebyggelsen, främst nya annexet, blivit ombyggda, nödgas byggnadskommittén konstatera, att båda anslagen blivit otillräckliga.

Vad först gymnasiebyggnaden beträffar har ett överskridande av anslaget ägt rum med kronor 365.646: 08, vartill kommer div. ännu ej likviderade kompletteringsarbeten, så att byggnadskommittén bedömer erforderligt ett tilläggsanslag å kr. 500.000: —. Kostnadsökningen hänför sig till många olika delposter. Främst böra nämnas en mycket kostnadskrävande fast inredning, ändring av bl. a. yttertak, golvbeläggningar och grundkonstruktioner samt anordningar för hallens utnyttjande som konsertlokal. Bland återstående arbeten märkes utom planering av byggnadens omgivning — varom mera nedan — anordnande av vindfång i ingången från Vasagatan, hissbara tavlor i teckningssal, inklädnad av och belysning för podium i hallen m. m. samt utarbetande av en beskrivning över byggnaden.

Beträffande de äldre byggnaderna har nya annexet under sommaren och hösten 1953 blivit ombyggt medan gamla annexet och huvudbyggnaden under innevarande sommarhalvår blivit upprustade, annexet fullständigt men huvudbyggnaden endast delvis, så långt tid och arbetskraft medgivit. Det visade sig vid ombyggnaden av nya annexet, att byggnadens kvalitet var så god, att en fullständig renovering syntes befogad. Sålunda har i källarvåningen inrättats en toalettavdelning (gossar) för alla

de äldre byggnadernas behov och förstklassiga lokaler för skolkök, handarbete och föreningsliv samt dessutom 9 st. klassrum. Nytt värmesystem, nya el. installationer och anknytningar till gymnasiebyggnadens radio- och telefonanläggning har vidare utförts. Kostnaden för dessa arbeten har uppgått till c:a kronor 400.000: —.

Upprustningen av gamla annexet är i huvudsak färdig. Det har visat sig att kvaliteten på byggnaden här var avsevärt sämre. Sålunda har en del bärande bjälkar i vindsbjälklaget måst utbytas på grund av röta. Trots strängaste sparsamhet har kostnaden beräknats komma att sluta på kronor 65.000: —. Eftersom härav kronor 17.000: — utgör målningskostnad, synes befogat att läroverksbyggnaderna tilldelat underhållsanslag tages i bruk för denna liksom även för gamla huvudbyggnadens upprustning.

Gamla huvudbyggnadens upprustning har påbörjats men kommittén räknar här med att inställa arbetet under läsåret och fullborda detsamma under sommaren 1955.

För här nämnda arbeten och för en planerad ombyggnad av gymnastikbyggnadens omklädningsrum får byggnadskommittén sammanfattningsvis anmäla följande erforderliga tilläggsanslag:

Nybyggnaden (gymnasiebyggnaden)	500.000: —
Nya annexet (enl. bil. 1)	50.000: —
Gamla annexet och huvudbyggnaden (enl. bil. 2)	285.000: —
Summa byggnadsanslag kronor	835.000: —
Inventarier till äldre byggnaderna	80.000: —
Summa kronor	915.000: —

I fråga om planering av byggnadernas omgivning avser kommittén att senare inkomma med förslag, när samordning av läroverkets och bibliotekets önskemål kunnat ske och domkyrkoförvaltningens synpunkter inhämtats.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Beträffande först gymnasiebyggnaden skulle enligt vad numera visat sig totala kostnaden uppgå till 4,2 miljoner. Härav har ett belopp av 3.700.000 kronor beviljats genom stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946 och den 31 maj 1951. Sålunda återstår att täcka ett belopp av 500.000 kronor vilket bör bestridas ur den allmänna investeringsfonden. Av totalkostnaderna skulle därigenom 2,7 miljoner ha täckts av lånemedel och 1,5 miljoner kronor av fondmedel.

Ifråga om läroverkets äldre byggnader (nya annexet samt gamla annexet och huvudbyggnaden) har byggnadskommittén av förbiseende begärt för lågt tilläggsanslag. Totala kostnaderna för dessa byggnader utgör 685.000 kronor. Stadsfullmäktige ha visserligen för ombyggnad av dessa byggnader anvisat ett anslag å 350.000 kronor. Att märka är emellertid härvid att i detta anslag ingår anslag för inventarier med 50.000 kronor. För själva byggnaderna finnas sålunda tillgängliga 300.000 kronor, varför ett tilläggsanslag erfordras å 385.000 kronor. Emellertid finnas kvarstående medel å konto 160,1 för underhåll av byggnaderna å 39.000 kronor, vilka medel i första hand kunna tagas i anspråk för detta ändamål. Tilläggsanslaget skulle sålunda netto uppgå till 346.000 kronor. Detta bör täckas av allmänna investeringsfonden.

Vad slutligen angår inventarierna bör anslag för dessa lämnas först sedan posten närmare specificerats och sedan det klargjorts vem som skall bära ansvaret för

inköpet. Under sådana förhållanden bör i detta sammanhang icke anvisas något anslag för inventarier.

Under åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för läroverkets nya gymnasiebyggnad anvisas ett tilläggsanslag å 500.000 kronor att täckas av allmänna investeringsfonden samt

att för de äldre läroverksbyggnaderna anvisa ett tilläggsanslag brutto å 385.000 kronor, varav 39.000 kronor bör täckas av reserverade medel å konto 15 G 1—160,1 underhåll av fastigheter samt 346.000 kronor av allmänna investeringsfonden ävensom

att kommitténs framställning om anslag för inventarier till de äldre byggnaderna icke i detta sammanhang skall föranleda någon åtgärd.

Nr 230. Förvärv av stadsägan nr 1885.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 oktober 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av stadsägan nr 1885 (Odengatan 8).

För fastigheten, vilken innehåller en areal av 900 kvm., begäres ett pris av 88.000 kronor. Taxeringsvärdet är 77.000 kronor varav 18.000 kronor markvärde och 59.000 kronor byggnadsvärde. Å tomten finnas fyra byggnader, ett större och ett mindre bostadshus samt två uthus, samtliga byggnader uppförda omkring sekelskiftet. Bostadshusen äro av reveterat trä och innehålla vardera fyra bostadslägenheter. I det större huset finnes dessutom lokal för tapetserareverkstad. Lägenheterna äro försedda med vatten, avlopp, rostfria diskbänkar, vedspisar, kakelugnar samt furugolv. I ett av uthusen finnes ett bostadsrum. Hyrorna uppgå för närvarande till 7.270 kronor.

En del reparationer, såväl invändiga som utvändiga erfordras. Bland annat böra trätrapporna i trappuppgångarna utbytas. Bostadsrummet i uthuset är utdömt såsom sådant.

Fastigheten skulle tillträdas den 1 januari 1955.

Köpeskillingen bör bestridas av allmänna investeringsfonden.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 88.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan 1885 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall bestridas av allmänna investeringsfonden.

Nr 231. Förvärv av stadsägan 2987, 2988.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 oktober 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av stadsägan 2987, 2988, Jonasborgsvägen 38.

Stadsägan innehåller en sammanlagd areal av 1.636,4 kvm. Härav skola 192 kvm utläggas till Jonasborgsvägen samt delar om 7,2 kvm och 136,6 kvm ingå i respektive tomterna Dagsländan 8 och Nattsländan 6. Nu nämnda delar överlåtes till staden utan ersättning i annan mån än att staden som ersättning för förstörd vegetation betalar 200 kronor. Vidare skall genom stadens försorg och på dess bekostnad uppföras stödmur framför blivande tomten nr 6 i kvarteret Dagsländan samt nätstaket uppsättas i stället för förstörd häck.

Resterande del, huvudparten av stadsägan, försäljes för ett pris av 30.000 kronor med tillträde den 1 oktober 1959. Därest säljaren emellertid före denna tidpunkt skulle avflytta från fastigheten äger staden rätt att vid säljarens avflyttning tillträda fastigheten, varvid köpeskillingen kontant erlägges. Säljaren äger att under tiden före tillträdesdagen uppbära all avkastning av fastigheten mot det att han svarar för underhåll och reparationer samt brandförsäkring ävensom betalar för fastigheten utgående räntor, skatter, onera och andra avgifter till tillträdesdagen, även om de förfalla till betalning efter densamma. Från och med tillträdesdagen åligger betalningsskyldigheten i nu nämnda hänseenden staden. Nyssnämnda delar av stadsägan (gatumarken samt de i tomterna Dagsländan 8 och Nattsländan 6 ingående områdena) tillträdas omedelbart. Särskilt avtal upprättas för sistnämnda delar och för stadsägan i övrigt.

Stadsägan är taxerad för 12.000 kronor, varav 9.500 kronor byggnadsvärde och 2.500 kronor markvärde.

Då staden har intresse av förvärvet i och för genomförande av tomt- och gatureglering, samt köpevillkoren kunna anses godtagbara, vill drätselkammaren tillstyrka att förvärvet kommer till stånd. Köpeskillingen, som erlägges först vid framtida tidpunkt, bör upptagas till täckning i 1956 års stat.

Med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 30.000 kronor och på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan 2987, 2988 samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder ävensom

att köpeskillingen, 30.000 kronor, skall upptagas till täckning i 1956 års stat.

Nr 232. Inrättande av en ordinarie befattning såsom tekniker å stadsplanekontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 3 september 1954 anfört följande:

Under de senare åren har i byggnadsnämndens stat upptagits halva kostnaden för lönen till en å byggnadskontorets stat placerad ordinarie tjänst såsom vägtekniker

i lönegrad 19. Innehavaren av tjänsten har alltmer kommit att sysselsättas med arbetsuppgifterna på stadsplanekontoret och skall enligt byggnadsnämndens förslag till lönestat för år 1955 helt övergå till stadsplanekontoret. Det har emellertid visat sig, att man önskar behålla den ursprungliga tjänsten på byggnadskontoret och besätta den med ny innehavare. Följden blir att en ny tjänst erfordras å stadsplanekontoret.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 19 såsom tekniker å stadsplanekontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 7 oktober 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 233. Inrättande av en ordinarie befattning såsom förste montör vid vatten- och avloppsverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 juli 1954 anfört följande:

Sedan ett antal år har skötseln av elanläggningarna för vattenverket och avloppsreningsverket omhänderhafts av en maskinist vid sistnämnda verk.

Vattenverkets utbyggnad har åtföljts av en allt längre driven automatisering av driften och kontrollen av verket. Elanläggningarna äro numera av den omfattning och art, att de kräva en noggrann övervakning och skötsel. Den nu gällande ordningen kan därför ej mera bibehållas. För ändamålet behöves en förste montör. Arbetsuppgifterna omfatta kontroll, justering och tillsyn av samtliga elanläggningar icke blott vid vattenverket utan även vid avloppsreningsverket, vattentornen och avloppspumpstationerna. Därjämte bör den nya befattningshavaren åtaga sig vissa arbetsskift vid verken, då så kräves till följd av sjukdom, tjänstledighet, semester och annat förhinder.

Tjänsten, som bör inrättas med det snaraste, bör i lönehänseende placeras i lönegrad 15. I nämnda lönegrad är begynnelselön 774 kronor och slutlön 869 kronor i månaden.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att räknat från den 1 juli 1954 inrätta en ordinarie befattning såsom förste montör i lönegrad 15 vid vatten- och avloppsverket.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 16 juni 1954 anfört följande:

Sedan löne- och avtalsnämnden tagit del av framställningen, får nämnden tillstyrka

att befattningen inrättas i den föreslagna lönegraden. Dock vill nämnden enligt den ordning man numera så långt det är möjligt söker hålla när det gäller inrättande av nya ordinarie tjänster och förändringen av sådana tjänster tillstyrka, att befattningen inrättas först vid nästa räkenskapsårs ingång, den 1 januari 1955.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 15 såsom förste montör vid vatten- och avloppsverket.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 234. Omändring av en befallningsmannatjänst vid lantbruket till en befattning som skogvaktare.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 1 juli 1954 anfört följande:

Under åberopande av vad som anförts i samband med budgeten för år 1955 får lantegendomsnämnden härmed hemställa att stadsfullmäktige måtte medgiva att den å ordinarie stat uppförda befallningsmannatjänsten vid Malma gård måtte omändras till en skogvaktaretjänst med placering i 15 lönegraden.

Genom omläggning av driften vid lantbruket har det blivit möjligt att för närvarande indraga befallningsmannatjänsten vid Malma gård. Istället erfordras emellertid en skogligt utbildad person med uppdrag att efter konsulentens direktiv ombesörja med skogsskötseln sammanhängande frågor av alla slag. Stadens skogar omfattar för närvarande en areal av cirka 3.000 tunnland fördelad på en hel del olika gårdar och det är nödvändigt att man kan avdela en därtill utbildad person att å dessa skogar ombesörja avverkning, röjning, plantering, dikning m. fl. ur skogsvårdssynpunkt erforderliga åtgärder.

Med hänsyn till skogsarealen och de spridda skogsskiftena kommer en dylik tjänsteman att bli fullt sysselsatt året om och han skall utöver vad ovan sagts i samråd med den konsulterande jägmästaren uppgöra samtliga avverknings- och andra planer, ävensom föra alla erforderliga avlöningslistor, virkes- och vedrapporter m. m. beträffande skogen.

Lantegendomsnämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1955 omändra en befallningsmannatjänst vid lantbruket till en befattning som skogvaktare placerad i 15 lönegraden i den för staden gällande avlöningsplanen.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 7 oktober 1954 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad lantegendomsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens framställning.

Nr 235. Ändrad personalorganisation för tekniska verken.
(Jfr. nr 186 ser. A 1950)

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 september 1954 anfört följande:

I skrivelse den 22 augusti 1950 till stadsfullmäktige har styrelsen för tekniska verken redogjort för plan till utbyggnad av verkens personalorganisation i fråga om ingenjörsbefattningar (S. H. nr 186 ser. A år 1950). Vid inrättandet av nya ingenjörstjänster har denna plan följts, och en smidig anpassning av tjänsterna inom de olika verken i mån av behov av arbetskraft har uppnåtts.

Organisationsplanen omfattar, med angivande av kompetenskrav, H = högskoleutbildning och F = utbildning vid teknisk fackskola eller tekniskt läroverk, och lönegradsplacering, följande slag av befattningar.

Chef för verken: Överingenjör, H.

Vid de enskilda verken: En verksingenjör H lg 31, vattenverksingenjören med något högre löneplacering på grund av arbetsuppgifter såsom biträde åt överingenjören och skyldighet att i förekommande fall tjänstgöra såsom verkens chef, samt en eller flera befattningar såsom förste driftsingenjör, H lg 29, driftsingenjör, F lg 26, förste byråingenjör, H lg 29, byråingenjör, F lg 24 och installationsingenjör, F lg 22.

För närvarande föreligger för elverket behov av utökning av ingenjörspersonalen. Verkets omsättningsökning är nu omkring 10 miljoner kWh per år och visar tendens till fortsatt stegring. Verket står inför uppgiften att kraftigt förstärka ledningsnätet för högspänningsdistribution, därvid kraften bör mottagas vid 70 kV i stället för nuvarande 6 kV. Vid verket finnas följande ingenjörsbefattningar, en elverksingenjör, en driftsingenjör, en byråingenjör och en installationsingenjör. För utredning, planering och andra utbyggnadsuppgifter kräves numera en högskoleutbildad byråingenjör, enligt plan förste byråingenjör med placering i lönegrad 29, där begynnelse- och slutlönen är resp. 1.576 kronor och 1.803 kronor i månaden. Tjänsten bör tillkomma redan den 1 januari 1955.

Högsta överinseendet över verkens anläggningar, drift och ekonomi åvilar överingenjören. Jämlikt gällande instruktion skall vattenverksingenjören i mån av behov biträda överingenjören i dennes åligganden och vid förfall för överingenjören tjänstgöra för honom. Någon ändring härvidlag har planen ej förutsatt. Den starka utveckling, verken under de senaste åren genomgått, och de stora utbyggnadsarbeten, som förestå, medgiva emellertid icke bibehållande av den nuvarande ordningen. Arbetsuppgifterna, särskilt de tekniska, uppvisa en sådan mångfald och ha fått ett sådant omfång, att behovet av vattenverksingenjörens biträde åt överingenjören blivit allt mera konstant, medan samtidigt vattenverksingenjören i allt högre grad bundits vid sina uppgifter såsom verksingenjör.

Att utreda och lösa det problem, som sålunda uppstått, har uppdragits åt en kommitté, bestående av styrelsens för tekniska verken och drätselkammarens ordförande, styrelsens vice ordförande och löne- och avtalsnämndens ordförande.

Kommittén har funnit två utvägar framkomliga; antingen en förstärkning av ingenjörspersonalen vid varje särskilt verk eller inrättande av en ny befattning med uppgift för innehavaren att biträda överingenjören i ledningen av verken och att vid behov tjänstgöra för denne. Under framhållande av att det senare alternativet vore ägnat att skapa bättre förutsättning för samarbetet mellan de olika verken samt mellan dessa, å ena, och stadens övriga förvaltningar och myndigheter, å andra sidan, än en förstärkning av de olika verkens personal, har kommittén förordat inrättande av en ny befattning med angivna uppgifter samt att benämningen å verkens chefsbefattning i samband därmed borde ändras från överingenjör till direktör, såsom fallet är bl. a. i Norrköping, Örebro, Eskilstuna och Jönköping, och benämningen överingenjör förbehålles den nya befattningen.

Styrelsen är fullt ense med kommittén.

Den nya tjänsten såsom överingenjör medför icke någon ändring av de arbetsuppgifter, som åvila verkens chef och ej heller i dennes ställning till de olika verken. Den nye överingenjören skall fungera såsom assistent åt direktören och vid behov tjänstgöra för denne. I nyss nämnda fall är han verksingenjörernas överordnade men utgör i övrigt ej något mellanled mellan direktören och verksingenjörerna i ansvars- eller befälshänseende. Han bör kunna relativt självständigt bedöma och ta ställning till större tekniska utvecklingsfrågor och därför ha en tillräckligt lång erfarenhet på de viktigaste verksamhetsområdena inom verken. Arbetsuppgifternas kvalificerade art kräva att han bör vara högskoleutbildad. Styrelsen finner ej anledning uppställa fordran på utbildning inom visst fack. Men med hänsyn dock till, att verkens nuvarande chef har utbildning inom det elektrotekniska facket, bör den nye överingenjören helst vara väg- och vattenbyggare eller mekaniker. Tjänsten bör såsom även kommittén uttalat, i lönehänseende ej placeras lägre än i lönegrad 36. I denna lönegrad är begynnelselönen 2.059 kronor och slutlönen 2.249 kronor i månaden.

Även denna tjänst bör tillkomma den 1 januari 1955.

Styrelsen avser att senare inkomma med förslag till instruktion för de nya tjänsterna.

Efter tillkomsten av den nya tjänsten såsom överingenjör befrias vattenverksingenjören från arbetsuppgifter vid sidan av dem, som åvila honom såsom verksingenjör

Vid nybesättning bör därför befattningen såsom vattenverksingenjör i löne- och andra hänseenden jämställas med övriga verksingenjörer.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ordinarie befattning såsom förste byråingenjör i lönegrad 29 vid elverket,

att ändra benämningen å befattningen såsom tekniska verkens chef från överingenjör till direktör och

att inrätta en ny ordinarie befattning såsom överingenjör i lönegrad 36, allt från den 1 januari 1955, ävensom

att befattningen såsom vattenverksingenjör vid nybesättning skall i löne- och andra hänseenden jämställas med övriga verksingenjörstjänster.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 7 oktober 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker bifall till framställningen. Detta sker emellertid med rätt stor tvekan när det gäller benämningen överingenjör på den nya tjänst, vars innehavare skall ha såsom huvudsaklig uppgift att vara medhjälpare åt tekniska verkens chef. Det synes nämnden som om överingenjörstiteln inom industrin användes för tjänster med vilka jämförelse här icke kan komma ifråga. Inom nämnden har ifrågasatts om icke benämningen förste ingenjör skulle vara bättre på sin plats. Nämnden vill emellertid icke motsätta sig vad som föreslagits av verkstyrelsen.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i utlåtande den 14 oktober 1954 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 236. Fråga om utökning av personalen på folkskoleexpeditionen.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 augusti 1954 anfört följande:

Folkskolestyrelsen har länge varit medveten om att personaltillgången på folkskolans expedition är i hög grad otillräcklig. En omedelbar och kraftig upprustning är enligt folkskolestyrelsens bestämda uppfattning nu oundgängligen nödvändig.

Arbetets mängd för den administrativa personalen är givetvis ytterst beroende av skolans barnantal och antalet läraravdelningar.

Av nedanstående tablå framgår utvecklingen i detta hänseende under en sjuårsperiod med början den 1/7 1950.

Barnantal och läraravdelningar 1950/51—1956/57:

Läsår	Antal Barn	Läraravdelningar
1950/51	4.751	178
1951/52	5.324	204
1952/53	5.919	221
1953/54	6.584	243
1954/55	7.126	259
1955/56	7.780	284 (beräknat)*
1956/57	8.200	300 (beräknat)**

*inkl. 7 avd. i klass 8 och 1 i klass 9.

** „ 15 „ „ „ 8—9.

Barnantalet har alltså från 1/7 1950 till 1/7 1955 ökat med 3.029 (64 %) och antalet läraravdelningar med 106 (60 %). Det må erinras om, *att* under denna period tillkommit inte mindre än fem skolor, nämligen utom Gideonsbergsskolan som togs i bruk i augusti 1950, Blåsboskolan, Hammarbyskolans tillbyggnad, Skiljeboskolan och Hästhovsskolan, *att* en rad med skolprojekt äro under uppförande eller planering, *att* folk-

skolan fr. o. m. läsåret 1954/55 utbyggs med ett frivilligt högstadium, som första gången kommer att omfatta 8 klasser, *att* skolans arbetsuppgifter både vad beträffar undervisningens organisation och de socialpedagogiska anordningarna *starkt ökats* med därav följande ökning även av de administrativa problemen, *att* antalet anställda — klasslärare, övningslärare, konsulenter, skolsköterskor, bespisningspersonal, vaktmästare och städerskor m. fl. år 1955 uppgår till över 500 personer, att skolans stat för 1955 ökats med cirka 4 milj. kronor från år 1951, d. v. s. mer än fördubblats *(1951:* 3.757.018 kr., *1955* beräknat: 7.829.333).

Samtidigt som omfattningen av folkskolans administration alltså vidgats i allt hastigare takt, har den administrativa personalen efter 1 jan. 1951 ökats med endast *en* befattningshavare — en extra bokhållare. Folkskolestyrelsen finner alltså ofrånkomligt att *dels* nyinrätta ett antal kvalificerade tjänster, *dels* ge vissa befattningshavare en lönelyftning som motsvarar deras tjänsteansvar och arbetsuppgifter. Folkskolestyrelsen föreslår alltså följande:

1) Som asisstent åt folkskolinspektören anställes *en sekreterare i lägst lönegrad 23.* Denne bör ha avlagt folkskollärarexamen och helst ha erfarenhet i fråga om administration och skolorganisation. Motsvarande befattningshavare kallas i Göteborg expeditionschef, i Uppsala rektorsassistent (inspektören kallas i Uppsala rektor). Rektorsassistenten avlönas där enligt lönegrad 29. Sekreteraren avses skola biträda inspektören i alla ärenden av administrativ eller organisatorisk art men ej ifråga om inspektion. Blivande innehavare må vara skyldig att som *extra* befattningshavare provtjänstgöra intill 1 år från anställningsdagen.

2) *Skolkamrersbefattningen* uppflyttades den 1/1 1954 från lönegrad 20 till 22. Enligt folkskolestyrelsens uppfattning borde skolkamrerarna i de större städerna, som utföra ett synnerligen omfattande och kvalificerat arbete, ha getts en väsentligt bättre löneställning. Folkskolestyrelsen föreslår, *att* skolkamrerstjänsten i Västerås uppflyttas i lönegrad 25 från 1 januari 1955. Det må nämnas, att skolkamrerarnas organisation inlett underhandlingar med Stadsförbundet om placering av skolkamrer i lönegrad 22, 24 eller 26 allt efter antalet läraravdelningar. Skolkamrer i stad med minst 200 läraravdelningar skulle därvid placeras i högsta lönegraden. Antalet läraravdelningar uppgår den 1/7 1955 i Västerås till c:a *284.* Folkskolestyrelsen vitsordar, att det inte är enbart ärendenas mångfald utan även tjänsteansvaret i denna befattning, som gör, att styrelsen finner en lönelyftning med *4* lönegrader fullt försvarlig. Styrelsen inskränker sig dock att föreslå uppflyttning med tre lönegrader. Inte minst tolkandet av den rikhaltiga floran av invecklade löneförfattningsbestämmelser, ställer synnerligen stora krav på tjänsteinnehavarens förmåga och kompetens.

Samtidigt som kamrerstjänsten uppflyttas i högre lönegrad, bör den nuvarande extra bokhållarbefattningen ändras till ordinarie *kamrersassistentbefattning* i lönegrad 21 från 1 januari 1955. Innehavaren, som bör ha avlagt handelsgymnasieexamen eller examen vid Socialpolitiska institutets kamerala linje eller äga motsvarande utbildning, bör under skolkamrerarens ledning kunna ta befattning med samtliga de ärenden, som handläggas av denne och likaså avdelas att självständigt utföra en stor del av dessa göromål. Då assistenten vissa perioder — vid semester o. dyl. — har att självständigt handlägga *alla* förekommande kamerala ärenden, t. ex. löneärenden och statsbidragsrekvisitioner m. m. är det av vikt, att han har god utbildning. Endast en relativt bra löneställning torde locka fullt kvalificerade sökande. Blivande innehavare må vara skyldig tjänstgöra som extra befattningshavare intill 1 år från anställningsdagen.

3) *Folkskolans fastighetsförvaltare* synes böra erhålla en väsentligt höjd löneklassplacering.

Det historiska förloppet ifråga om denna befattning är följande:

År 1937 tillsatte folkskolestyrelsen för första gången en vice värd med uppgift "att öva tillsyn över skolans fastigheter med inventarier". Den nuvarande befattningshavaren anställdes som v. värd för skolans fastigheter den 2/4 1948 och föreslogs då bliva placerad i lönegrad 23. Tjänsten blev emellertid icke ordinarie, utan vice värden, som benämndes fastighetsförvaltare, erhöll lön enligt löneklass *22*. Tjänsten uppflyttades den 1/1 1951 i lk. 24 och den 1/1 1954 i lk. 25. Enligt instruktion fastställd av folkskolestyrelsen den 12/3 1951 åligger det förvaltaren — utom de egentliga förvaltargöromålen —

1. att ombesörja mindre omfattande reparationer och ändringar å fastigheter, infordra anbud å mera omfattande reparationer att föreläggas ekonominämnden samt verkställa kontroll över dessa arbeten
2. att då nya skolbyggnadsföretag skola bringas till utförande *dels* tillsammans med folkskolinspektören verkställa erforderliga utredningar *dels* med de antagna entreprenörerna upprätta förslag till kontrakt samt *dels* ock vid behov utfärda direktiv för de beslutade arbetenas rätta utförande;

Enligt folkskolestyrelsens uppfattning har en märkbar förskjutning inträtt ifråga om de olika arbetsuppgifternas storleksordning. Alltmer av förvaltarens tid upptas numera till uppdrag som organisatör (i samarbete med folkskolinspektören) och övervakare av de olika skolbyggnadsföretagen. Minst 50 % av sammanlagda arbetstiden kan säkerligen nu anses åtgå till dylika uppgifter. Den 1/1 1951 anställdes en biträdande förvaltare för att möjliggöra för fastighetsförvaltaren att få tid över till arbetsuppgifterna enl. p. 1 och 2 i instruktionen. Arbetsuppgifternas såväl art som mängd är nu enligt folkskolestyrelsens uppfattning sådan, att det är motiverat, *dels* att fastighetsförvaltaren må erhålla en löneklassplacering som svarar mot högsta löneklassen av lönegrad 25, alltså lk. 28, *dels* att det anställes en ny befattningshavare med erforderlig teoretisk och grundlig praktisk utbildning — kompetent att biträda med och självständigt handlägga även ärenden av mer kvalificerad typ, såsom skolbyggnadsärenden. Befattningen bör t. v. vara icke ordinarie. Denna nya tjänst — förslagsvis rubricerad *biträdande fastighetsförvaltartjänst* — må om den skall locka dugliga sökande, icke placeras lägre än *i lk. 21.*

Då emellertid i folkskolans förvaltning förut finns en biträdande fastighetsförvaltartjänst föreslås denna övergå till *ordinarie tjänst som fastighetsförman i lg. 17*. Om behovet av en sådan råder ingen tvekan.

4) Nuvarande skrivbiträdestjänsten (litt. 15A4) förändras till *ordinarie kontorsbiträdesbefattning* i lönegrad 8 från 1/1 1955. Folkskolestyrelsen har tidigare gjort framställning härom (i samband med budgetförslaget för 1954) och vill ånyo betona, att tjänstens art är sådan, att det numera är i hög grad befogat att vidtaga denna förändring.

5) Den offentliga lärarförmedlingen upphör fr. o. m. läsåret 1954/55 att betjäna folkskolan med anskaffandet av lärarvikarier, varför det blir nödvändigt att redan från höstterminens början anställa en person med uppgift att utföra jourtjänst på icke-arbetstid. Folkskolestyrelsen har i statförslag för 1955 uppfört anslag till *två halvtids-skrivbiträdestjänster,* varav innehavaren av den ena tjänsten avses placeras på denna jourtjänst. Den andra tjänsten placeras på Gideonsbergsskolans överlärar-

expedition (se särskild skrivelse ang. arvode åt rektor för högstadiet och anställandet av tillsynslärare m. m.).

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att från 1/10 1954 inrätta en ny ordinarie sekreteraretjänst i lönegrad 23,

att från 1/1 1955 uppflytta skolkamrerstjänsten i lönegrad 25,

att från 1/1 1955 inrätta en ordinarie skolkamrersassistentbefattning (med indragande av nuvarande bokhållarbefattningen),

att från 1/1 1955 uppflytta tjänsten som extra fastighetsförvaltare i löneklass 28 (motsvarande högsta löneklassen av 25:e lönegraden, om tjänsten varit ordinarie),

att från 1/1 1955 inrätta en extra bitr. fastibhetsförvaltartjänst i löneklass 21,

att från 1/1 1955 inrätta en ordinarie tjänst som fastighetsförman i lg 17 (med indragande av nuvarande befattningen som extra biträdande fastighetsförvaltare),

att från 1/1 1955 inrätta en ordinarie kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 (med indragande av befintlig skrivbiträdestjänst, (litt. 15A4),

att bevilja ett anslag å kr. 3.400 för år 1954 till avlönande av innehavare av föreslagen sekreterarbefattning,

att bevilja erforderliga medel i enlighet med folkskolestyrelsens förslag till löne- och arvodesstat för år 1955 till anställande och avlönande av ovan angivna befattningshavare,

att för år 1955 bevilja anslag å kr. 6.564: — till avlönande av 2 halvtidsanställda skrivbiträden, det ena med uppgift att fullgöra jourtjänst å folkskolexpeditionen, det andra att tjänstgöra å överlärarexpedtionen vid Gideonsbergsskolan.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelser den 9 september och den 7 oktober 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att den begärda ordinarie sekreteraretjänsten i lönegrad 23 inrättas.

Befattningen såsom skolkamrerare flyttades enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954 från lönegrad 20 till lönegrad 22. Flyttningen grundade sig på en central överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund. Så länge denna överenskommelse gäller vill löne- och avtalsnämnden icke förorda någon uppflyttning av tjänsten. I folkskolestyrelsens skrivelse nämnes emellertid, att underhandlingar inletts med stadsförbundet om ändrade placeringsgrunder

för skolkamreraretjänsterna. I avvaktan å slutförandet av dessa överläggningar syns det lämpligt, att framställningen bordlägges i denna del.

Löne- och avtalsnämnden är för dagen icke beredd att avgiva utlåtande rörande den föreslagna ordinarie befattningen i lönegrad 21 såsom skolkamrersasssitent. Lönesättningen för en sådan tjänst är på sätt och vis beroende av vad som kan överenskommas i skolkamrerarnas lönefråga. Även andra förhållanden gör frågan svår att för närvarande bedöma. På grund härav bör frågan bordläggas. Löne- och avtalsnämnden ämnar återkomma med yttrande i denna del av ärendet vid ett senare tillfälle.

En löneförbättring för den på extra stat placerade fastighetsförvaltartjänsten tillstyrkes. Nämnden förordar emellertid att lönen får utgå efter löneklass 27 i stället för begärd löneklass 28. Nämnden har då tagit hänsyn till placeringen i lönegrad 25 av tjänsten såsom fastighetsförvaltare vid det under drätselkammaren lydande fastighetskontoret. En viss åtskillnad bör göras mellan de båda tjänsterna, varvid folkskolans fastighetsförvaltare bör ligga något lägre än drätselkammarens fastighetsförvaltare. Den föreslagna löneklassen 27 motsvarar slutlönen i ordinarie tjänst i lönegrad 24. I löneklass 27 är årslönen 17.028 kronor och i löneklass 28 17.952 kronor, inklusive gällande tillägg.

Inför förslaget att bygga ut personalorganisationen vid folkskolornas fastighetsförvaltning hyser löne- och avtalsnämnden stor tvekan. Det synes nämnden icke rationellt, att staden håller två särskilda fastighetsförvaltningar, den ena lydande under drätselkammaren med uppgift att förvalta stadens huvudsakliga fastighetsbestånd och den andra lydande under folkskolestyrelsen med uppgift att förvalta enbart skolfastigheterna. Arbetsuppgifterna ifråga om folkskolans fastigheter synes icke vara av sådan art att de väsentligt skiljer sig från annan fastighetsförvaltning. Det riktiga bör vara att drätselkammarens fastighetsförvaltning finge övertaga skötseln även av folkskolans fastighetsbestånd, om så visar sig növändigt genom utbyggnad av fastighetskontorets organisation. Denna fråga bör emellertid bli föremål för en noggrann utredning. Löne- och avtalsnämnden föreslår, att drätselkammaren får i uppdrag att verkställa en sådan utredning tillsammans med folkskolestyrelsen och löne- och avtalsnämnden. I avvaktan å resultatet av utredningen bör bordläggas föreliggande förslag om inrättande på extra stat av en biträdande fastighetsförvaltartjänst i löneklass 21 och inrättande av en ordinarie tjänst såsom fastighetsförman i lönegrad 17 med indragande av nuvarande befattning såsom biträdande fastighetsförvaltare.

Framställningen om en ordinarie kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 samt om anslag för två halvtidsanställda skrivbiträden tillstyrkes.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 oktober 1954 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 23 såsom sekreterare,

att lönen till folkskolornas på extra stat placerade fastighetsförvaltare får utgå efter löneklass 27 från och med den 1 januari 1955,

att från och med den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie be-

befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde vid folkskoleexpeditionen,

att anvisa det begärda anslaget till avlöning åt två halvtidsanställda skrivbiträden,

att bordlägga de delar av framställningen som avser uppflyttning av skolkamrerartjänsten i högre lönegrad samt inrättande av en ordinarie befattning såsom skolkamrersassistent, en extra biträdande fastighetsförvaltartjänst och en ordinarie tjänst såsom fastighetsförman samt

att uppdraga åt drätselkammaren att tillsammans med folkskolestyrelsen och löne- och avtalsnämnden utreda frågan om den lämpligaste formen för förvaltningen av folkskolornas fastigheter.

Efter förnyat övervägande i samråd med representanter för drätselkammaren och folkskolestyrelsen har löne- och avtalsnämnden funnit sig kunna medverka till att en extra tjänst får inrättas såsom skolkamrersasisstent med lön efter löneklass 20.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1955 inrätta en tjänst på extra stat med lön efter löneklass 20 såsom skolkamrersassistent å folkskoleexpeditionen.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Sedan löne- och avtalsnämnden numera efter förhandlingar gått med på inrättande av en extra tjänst som skolkamrersassistent, avsedd att avlasta skolkamreraren en del av dennes arbetsbörda, har drätselkammaren icke något att erinra mot löne- och avtalsnämndens förslag. Beträffande skolkamreraretjänsten vill drätselkammaren emellertid redan nu uttala som sin uppfattning att denna bör uppflyttas i högre lönegrad. I avbidan å de förhandlingar, som lära pågå beträffande denna tjänst, har drätselkammaren dock icke nu velat framlägga något närmare preciserat förslag. Beträffande sekreterarebefattningen förutsätter drätselkammaren att denna tills vidare och under något år framåt icke besättes med ordinarie innehavare utan att befattningshavaren till en början anställes endast såsom extra.

Vidkommande folkskolestyrelsens framställning om anslag för de olika befattningarna behöver endast framhållas, att anslag för de befattningar, som föreslagits inrättade upptagits i 1955 års stat.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag enligt skrivelserna den 9 september och 7 oktober 1954.

Nr 237. Pension till skolstäderska.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 30 september 1954 anfört följande:

Folkskolestyrelsen översänder härmed avskrift av skrivelse från städerskan fru Eva Karolina Andersson med anhållan om avsked med pension fr.o.m. 31/7 1954.

Av fru Andersson uppgiven anställningstid, 20/9 1931—31/7 1954, verifieras.

Folkskolestyrelsen har beviljat fru Andersson avsked fr.o.m. 1/8 1954 och får härmed tillstyrka att högsta möjliga pension måtte beviljas fru Andersson fr.o.m. sagda datum.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 7 oktober 1954 anfört följande:

Fru Andersson kan icke tillerkännas pension enligt stadens pensionsreglemente. På grund härav får löne- och avtalsnämnden tillstyrka pension efter en fri beräkningsmetod. Denna ansluter sig till de grunder som kommit till uttryck i det pensionsärende varom stadsfullmäktige beslutat den 28 januari 1954, § 15 (S. H. nr 13 ser. A).

Fru Andersson är född 25 december 1886. Hon anställdes såsom städerska vid Rosenlunds skola den 20 september 1931. Den 15 mars 1948 överflyttades hon till skolan i Hwasserska gården. Hon har av folkskolestyrelsen beviljats avsked från och med den 1 augusti 1954. Lönen enligt senaste kollektivavtal utgör 1.980 kronor per år vartill kommer förmån i form av fri bostad om 1 rum och kök jämte värme. Bostadsförmånen har av löne- och avtalsnämnden uppskattats till 600 kronor per år enligt de regler som gällt för beräkning av tjänstebostadshyror. Tjänstetiden har räknats fram till folkpensionsåldern, 67 år.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att pension må utgå med 670 kronor per år jämte tillägg å 53 %.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 augusti 1954 tillerkänna skolstäderskan fru Eva Karolina Andersson pension med ett årligt grundbelopp å 670 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 238. Pension till föreståndaren vid barnavårdsnämndens avdelning för allmänna barnbidrag.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 7 oktober 1954 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har barnavårdsnämnden anhållit om pension till föreståndaren vid barnavårdsnämndens avdelning för allmänna barnbidrag Karl Emil Ericsson.

Ericsson är extra befattningshavare och kan för den skull icke erhålla pension en-

ligt stadens pensionsreglemente. Löne- och avtalsnämnden får därför överlämna frågan till stadsfullmäktige för avgörande.

Föreståndaren Karl Emil Ericsson är född den 17 november 1884 och skall lämna sin anställning hos staden den 31 december 1954. Han anställdes den 4 juli 1940 och skötte till den 1 oktober 1947 familjebidragsnämndens ärenden. Därefter har han varit föreståndare för avdelningen för allmänna barnbidrag. Lönen utgör för närvarande inklusive fast tillägg 1.038 kronor per månad. Beloppet ligger mellan löneklasserna 21 och 22 i stadens löneplan.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker att till Ericsson må utbetalas pension med ett årligt grundbelopp å 1.600 kronor jämte tillägg därå med för närvarande 53 %. Beloppet har uträknats i stort sett efter de regler som finns angivna i stadens pensionsreglemente. Löne- och avtalsnämnden har därvid utgått från lönegrad 18 i stadens löneplan och räknat tjänstetiden till den 1 december 1949 då Ericsson uppnått 65 års ålder. Enligt pensionsreglementet får tid efter 65 års ålder ej tillgodoräknas vid pensionsberäkningen.

Ericsson har själv åberopat en tjänstetid av 14½ år och har hemställt om pension med 3.000 kronor per år jämte tillägg å 53 %.

Barnavårdsnämnden har för sin del tillstyrkt pension med högsta möjliga belopp.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna föreståndaren hos barnavårdsnämnden Karl Emil Ericsson pension från och med den 1 januari 1955 med ett årligt grundbelopp å 1.600 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Nr 239. Angående ordnande av stadens arkivväsen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 oktober 1954 anfört följande:

De olika förvaltningarnas arkivalier finnas som bekant för närvarande förvarade på en mängd olika ställen i olika byggnader. Till följd av utökningen av stadsförvaltningens organisation ökar antalet arkivhandlingar år från år. De nuvarande utrymmena äro för små och i olika avseenden otidsenliga. Redan dessa omständigheter försvåra i hög grad en rationell arkivvård. Bortsett från vissa speciella fall där skyldighet föreligger för vederbörande förvaltning att insända äldre arkivalier till landsarkivet finnas icke några fasta regler om i vilken utsträckning arkivhandlingarna skola bevaras och i vad mån en utgallring kan ske.

I det nya stadshuset har reserverats utrymme för ett stadens centrala arkiv, vilket skulle upptaga alla sådana handlingar och dokument, vilka icke kunna anses erforderliga för den löpande verksamheten. Till vägledning för beräknande av erforderligt utrymme har företagits en inventering av stadens arkivbestånd. Vidare komma att för de olika förvaltningarna finnas s. k. handarkiv.

Det är uppenbart, att med den omfattning ett centralt arkiv måste komma att få,

i betydligt högre grad än hittills anspråk måste ställas på tillsynen och vården av arkivalierna. För att möjliggöra en effektiv arkivvård torde det därför bliva oundgängligt att anställa en särskild arbetskraft, en stadsarkivarie, som ägnar hela sin tid åt tillsynen över stadens arkivväsen. För närvarande finnas dylika stadsarkivariebefattningar inrättade i Stockholm, Göteborg, Malmö och Borås. För att kunna förvärva erforderlig kompetent arbetskraft måste man förutsätta att befattningen placeras i samma lönegrad, 33, som landsarkivarierna.

Den nya kommunallagen förutsätter, att de särskilda nämnder, som tillsatts för olika förvaltnings- eller verkställighetsbestyr, i första hand själva skola vårda sina arkiv. Emellertid må dylik nämnd för vård och förtecknande överlämna nämndens protokoll och övriga handlingar till kommunens styrelse, i den mån handlingarna icke erfordras för det löpande arbetet. Kommunens styrelse, (drätselkammaren eller i vissa fall stadskollegiet) har vidare ålagts skyldighet att vårda och förteckna nämndernas protokoll och övriga handlingar, i den mån de för sådant ändamål överlämnats till styrelsen. Motsvarande bestämmelser gälla även ifråga om fullmäktiges arkivhandlingar.

För att åstadkomma klara och enhetliga riktlinjer för arkivvården har drätselkammaren låtit genom arkivrådet Sam. Hedar, Stockholm, utarbeta förslag till stadga för Västerås kommunala arkivväsen. Förslaget, som här bilägges, innebär i huvudsak följande.

Föreskrifterna i stadgan skola äga tillämpning på arkiv hos stadsfullmäktige och alla till den kommunala styrelsen hörande myndigheter, styrelser, nämnder, delegationer, kommissioner, revisorer, utskott och kommittéer jämte underlydande verk, inrättningar och befattningshavare, vilka arkiv sammanfattas under den gemensamma benämningen *kommunalmyndigheternas* arkiv, samt på *stadsarkivet,* vilkets uppgift är att emottaga, förvara, ordna, förteckna och tilhandahålla arkivhandlingar från stadens kommunalmyndigheter, och numera upplösta institutioner för stadens kommunala styrelse och förvaltning samt i den mån utrymmet medgiver från stadens kommunala bolag, från korporationer samt handels- och industriföretag i Västerås eller andra orter inom Västmanland, vilkas verksamhet varit eller äro av betydelse i historiskt ekonomiskt, kulturellt eller administrativt hänseende. Efter överenskommelse med "vederbörande myndighet och med landsarkivarien, stadens magistrat och rådhusrätt jämte underlydande verk, åklagarmyndighet och polisverk samt andra statsmyndigheter i Västerås, vilka enligt allmänna arkivförfattningar äga eller skola överlämna sina handlingar till landsarkiv, för den tid leveransskyldighet icke föreligger" kan till stadsarkivet även överlämnas dessa myndigheters arkivhandlingar. Denna avdelning av stadsarkivet benämnes landsarkivdepå. Sistnämnda bestämmelser ha godkänts av riksarkivet.

Inseendet över såväl kommunalmyndigheternas arkiv som stadsarkivet tillkommer drätselkammaren, som även direkt utövar förvaltningen över sistnämnda arkiv. Förvaltningen av förstnämnda arkiv tillkommer respektive kommunalmyndigheter. För varje sådant arkiv skall av myndigheten utses en särskild arkivvårdare, vilken har det närmaste ansvaret för arkivet. Stadsarkivet förestås av en stadsarkivarie. Vid stadsarkivet skola dessutom finnas anställda befattningshavare enligt gällande stat.

Genom stadgeförslaget ålägges varje kommunalmyndighet skyldighet att upprätta årliga förteckningar över sina arkivalier. Vart femte år med början år 1956 skola de arkivhandlingar, som äro äldre än fem år, överlämnas till stadsarkivet, såvida de ej oundgängligen behövas för förvaltningen eller drätselkammaren eljest medger undan-

tag. Arkivalier för tiden före år 1951 skola levereras så snart ske kan. Särskilda bestämmelser ha föreslagits angående utlåning och utlämning av arkivhandlingar. Kommunalmyndigheternas arkiv skola årligen inspekteras av stadsarkivarien, som även vid förefallande behov verkställer inventering av dessa arkiv.

Vidare lämnas särskilda föreskrifter angående stadsarkivariens olika åligganden.

För behörighet att vinna anställning som stadsarkivarie erfordras samma kompetens, som är eller kan bliva föreskriven för landsarkivarie.

Den i stadsarkivet ingående landsarkivdepån är underkastad inspektion genom riksarkivariens försorg.

Löne- och avtalsnämnden har under hand beretts tillfälle till yttrande över den föreslagna lönegradsplaceringen för stadsarkivarien. Nämnden har för sin del tillstyrkt att befattningen placeras i lönegrad 33 under förutsättning att för tjänsten uppställes samma kompetenskrav, som äro eller kunna bliva föreskrivna för landsarkivarie.

Slutligen må framhållas, att stadgeförslaget utarbetats i samråd med riksarkivarien, som skänkt sin anslutning till detsamma i den form, vari det nu föreligger.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att antaga bilagda förslag till stadga för Västerås kommunala arkivväsen samt

att från och med den 1 januari 1955 inrätta en befattning såsom stadsarkivarie i lönegrad 33.

Nr 240. Anslag för utbyggnad av Västerås Omnibusbolags garage- och verkstadsbyggnad.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1954 anfört följande:

Västerås Omnibusaktiebolag förhyr för närvarande av staden en garage- och verkstadsbyggnad i kvarteret Kungsängen. I byggnaden finnes plats för kontor, personalrum och verkstad jämte uppställningsplats för ett 40-tal fordon. Till följd av bussnätets utveckling ha dessa utrymmen blivit alldeles otillräckliga. En stor del av bussarna måste för närvarande ställas ute. Vad som emellertid är mest angeläget är att få fram tidsenliga verkstadslokaler. De nuvarande äro i många avseenden bristfälliga. Att bussrörelsen i hög grad är beroende av verkstaden framgår därav, att så gott som alla karossreparationer måste utföras av bussbolaget i dess verkstadslokaler, då stora svårigheter föreligga att få dylika inom rimlig tid utförda å andra verkstäder.

Nu anförda omständigheter ha framtvingat behovet av en omedelbar utbyggnad av bussbolagets utrymmen.

Genom firman Civilingenjör Gösta Lundin, Ingenjörsbyrå, Stockholm, har utarbetats ett förslag till utbyggnadsprogram i tre särskilda etapper omfattande den första verkstaden och personalbyggnaden, samt de andra och tredje etapperna erforderliga garageutbyggnader, varigenom totalt skulle kunna garageras c:a 130 bussar mot för närvarande 50 st.

Den föreslagna verkstadsutbyggnaden innehåller utom reparationsutrymmen förråd

och verkmästarekontor, fyra s. k. arbetsgropar, samt plåtslageri- och lackeringsverkstäder. Sistnämnda två utrymmen utföras med icke bärande vägar så att vid eventuell utbyggnad ändring lätt kan ske.

Den till verkstaden anslutna personal- och administrationsbyggnaden innehåller i källarvåningen pannrum, fläktrum, apparatrum och förråd samt i bottenvåningen omklädningsrum för 15 man, toalettavdelningar för manlig resp. kvinnlig busspersonal, matrum samt kontorsrum (tre st.) för bussbolaget.

Grundläggningen tänkes ske för framtida påbyggnad med en våning ifråga om personalbyggnaden varjämte källarförrådets golv, väggar och tak dimensionerats så att framtida ordnande av skyddsrum möjliggjorts.

Kostnaden för utförande av nu ifrågavarande etapp uppgår enligt anbud till 800.000 kronor.

Projektets närmare detaljer framgå av bifogade ritningar.

Meningen är att byggnaden skulle bekostas av staden och uthyras till bussbolaget mot skälig hyra. Drätselkammaren har beräknat, att hyra skulle kunna förränta omkring halva kostnaden. Denna bör därför lämpligen täckas med hälften av lånemedel och med hälften av allmänna investeringsfonden.

Med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för uppförande av bussverkstad och personalbyggnad för Västerås Omnibusaktiebolag i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 800.000 kronor,

att härav föranledd utgift skall täckas till hälften genom lånemedel och till hälften genom allmänna investeringsfonden samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 400.000 kronor för bestridande av del av utgiften ifråga.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 241. Anslag för utbyte av en byggnadskontorets lastbil.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1954 anfört följande:

År 1950 inköptes för byggnadskontoret till ett pris av 37.900 kronor en lastbil av märket Volvo. Denna har emellertid visat sig vara behäftad med åtskilliga fabrikationsfel. Efter långvariga förhandlingar har nu uppgörelse träffats med firman angående utbyte av vagnen mot en annan av märket Volvo Titan L — 398, vilken betingar ett inköpspris av 48.000 kronor. För bytet har överenskommits om en mellanavgift av 26.000 kronor.

För bestridande av mellanavgiften kan ett belopp av 13.000 kronor bestridas av årets anslag under 8 B 6—366. Resterande 13.000 kronor kunna icke bestridas av tillgängliga anslag utan måste ett särskilt anslag härför beviljas, vilket bör täckas av i 1954 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 13.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 242. Anslag för förvärv av byggnader m.m. å stadsägan 1056, 1057, 1058.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1954 anfört följande:

Stadsägan 1056, 1057, 1058, till vilken staden är ägare, utarrenderas av staden till K. A. Hesselgrens sterbhus, Lugnet, Vallby, enligt arrendekontrakt av den 1 januari 1920. Kontraktet gäller å 50 års tid till den 1 januari 1970.

Å marken finns uppförda byggnader jämte vissa anläggningar.

Mellan staden och sterbhuset har träffats den preliminära överenskommelsen att byggnaderna och de fasta anläggningarna av sterbhuset försäljas till staden med tillträde den 1 november 1954 för ett pris av 5.000 kronor ävensom att från och med sistnämnda dag arrendeavtalet av den 1 januari 1920 helt skall upphöra att gälla.

Då staden har intresse av att nu kunna disponera marken samt priset för byggnaderna kan anses godtagbart, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktiga besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 5.000 kronor förvärva ifrågavarande byggnader och anläggningar å stadsägan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 243. Försäljning av tomten Nanna nr 16 till Västerås Hantverks- och Industriförening.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1954 anfört följande:

Vid sammanträde den 26 augusti 1943, § 144, beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för förnyad utredning återremittera ett av kammaren framställt förslag angående upplåtelse av markområde vid Arosvägen till Västerås Hantverks- och Industriförening för uppförande av pensionärshem för föreningens medlemmar.

Drätselkammaren har därefter vid olika tillfällen undersökt möjligheterna att skaffa föreningen annan mark. Försöken ha hittills av olika skäl strandat. Numera har emellertid yppat sig ett tillfälle att erbjuda föreningen en lämplig tomt, nämligen tomten nr 16 i kvarteret Nanna med adress Västra Bergsgatan 5. För ett par år sedan förvärvade nämligen staden på auktion av Statens Järnvägar fastigheten Nanna nr 3 för en köpeskilling av 79.000 kronor. Tomten har efter tomtindelning numera uppdelats i två tomter, nr 15 om c:a 720 kvm och nr 16 c:a 1.080 kvm. Den behållna tomten kan skattas till ett värde av c:a 20.000 kronor. För tomten nr 16 hade drätselkammaren tänkt sig ett pris av 60.000 kronor. Fastigheten skulle säljas i befintligt skick att tillträdas den 1 januari 1955. Hyresavkastningen av fastigheten uppgår för närvarande till 6.355 kronor per år. Inhägnad mot stadens kvarvarande tomt nr 15 och ny infartsväg skulle bekostas av föreningen. Vidare skulle föreningen och blivande ägare till tomten nr 16 medge staden och blivande ägare till tomten nr 15 rätt till utfart över förstnämnda tomt utan särskild ersättning eller bidrag till underhåll. Till säkerhet för servitut skulle staden berättigas söka inteckning i tomten Nanna nr 16. I övrigt skulle försäljningen ske på sedvanliga villkor.

Drätselkammaren har ansett att i förevarande fall vore lämpligare med försäljning än med upplåtelse av tomträtt, bland annat därför att man i sistnämnda fall nödgas särskilt försälja byggnaden och särskilt upplåta marken med tomträtt.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att till Västerås Hantverks- och Industriförening, Västerås, försälja tomten nr 16 i kvarteret Nanna för ett pris av 60.000 kronor och på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt ävensom vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 244. Avtal om dödande av servitutsinteckning besvärande mark inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet (Jfr. nr 78 ser. A år 1952).

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1954 anfört följande:

Mellan Västerås stad genom dess drätselkammare, å ena sidan, samt Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a., å andra sidan, har den 31 mars 1952 träffats avtal

angående villkoren för att föreningen skulle medgiva dödning i viss mark inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet av den servitutsinteckning, som den 20 september 1920 under § 950 fastställts i 4 mantal Hammarby n:ris 1—4 samt stamlägenheten Hammarby Sjöhage nr 1 i Västerås och som innebär skyldighet att opåtalat tåla det obehag, den skada och det intrång, som kan förorsakas genom att rök eller gaser kunna komma att utsläppas från föreningens mark eller att desamma kunna förorsaka buller.

Avtalet, som godkänts av Stadsfullmäktige den 24 april 1952 under § 94 i protokollet, innebär, att föreningen medgav att servitutsinteckningen fick dödas uti staden tillhöriga stadsägorna n:ris 882 D; 882 E; 882 F; 882 G; 882 N; 883 N; 884; 885 F; 885 B och 2454, tomterna nr 1 och 2 i kv. Brokranen, nr 1 och 2 i kv. Fyren samt gatumark om 623 m², avstyckad från stadsägan nr 885. Staden har gentemot föreningen och blivande ägare av stadsägorna n:ris 2396; 886 och 886 C åtagit sig att tillse att, oavsett inteckningens dödande, servitutet i oförändrad omfattning skall respekteras och att svara för samtliga de följder, som direkt eller indirekt kunna uppstå på grund av inteckningens dödande. Staden skall om ägare av mark, vari servitutsinteckningen dödas, klagar över obehag, skada eller intrång och klagomålet vinner beaktande som en följd av att servitutet dödats gottgöra föreningen och blivande ägare till nyssnämnda stadsägor för vad de lagligen nödgas utgiva och de kostnader som direkt eller indirekt uppstå på grund av de åtgärder med avseende på anläggningen och verksamheten som de lagligen kunna förpliktas vidtaga, jämväl genom att bestrida samtliga de direkta och indirekta kostnader, som kunna uppkomma genom att verksamheten måste förflyttas.

Staden har enligt avtal av den 8 mars 1948, 17 augusti 1950, 12 januari 1951 och 11 februari 1954 förvärvat stadsägorna n:ris 882 V; 882 Q; 882 T; 882 S; 882 R; 883 G; 882 U; 883 H samt i stadsägan nr 882, 883 ingående delar i tomterna nr 1 i kv. Malmbåten, nr 1 i kv. Sjöhagen och nr 1 och 2 i kv. Fregatten. Samtliga områden besväras av ovannämnda servitut.

Fastighetskontoret har hos Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a. anhållit om föreningens medgivande om servitutsinteckningens dödande i dessa områden. Föreningen har den 18 oktober 1954 meddelat, att den är beredd att lämna sådant medgivande under förutsättning att Västerås stad lämnar samma utfästelser beträffande dessa områden som avtalet av den 31 mars 1952 stadgar.

Av de nu aktuella områdena utgör stadsägorna n:ris 882 V; 882 Q; 882 T; 882 S; 882 R; 883 G och 882 U gatu- och parkmark samt specialområde för järnvägsändamål, stadsägan nr 883 H utgör dels gatumark och specialområde för järnvägsändamål samt dels tomtmark.

Staden har för avsikt att genom bestämmelse i tomträttsavtalen gentemot tomträttshavare försäkra sig om att dessa underkasta sig servitutet oavsett att inteckningen upphör.

Inteckningsdödningen skall ske på stadens bekostnad.

Med anledning härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ovan angivna avtal om villkoren för dödning av ifrågavarande servitutsinteckning såvitt avser de uppräknade fastigheterna och fastighetsdelarna.

Nr 245. Motion angående samlingslokaler på väster.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 25 oktober 1951 till drätselkammaren remitterat följande motion:

Bristen på samlingslokaler är det svåraste hindret för föreningslivet i staden. Särskilt är detta förhållandet i den västra stadsdelen, där det inte finns några allmänna samlingslokaler. De enda som stå till förfogande är Restaurang Sjöhagen och Pensionärshemmets å Spantgatan samlingssal. Den första ställer sig för dyr för föreningarna och den andra är för liten då den endast rymmer 25 à 30 personer.

Då föreningarnas antal är stort och deras verksamhet, i den mån den icke hämmas av lokalbrist, är livlig, synes det oss nödvändigt att få till stånd lokaler där föreningarna kan samlas och där de själva kan ordna med enklare servering.

Undertecknade hemställa därför att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att bevaka möjligheterna att få till stånd lämpliga samlingslokaler i sammanhang med den bebyggelse som planeras i ifrågavarande stadsdel.

Västerås den 24 oktober 1951.

Helga Hall *Greta Schörling* *Gösta Sjöberg* *Gösta Lundberg* *Erik Pettersson*
Hugo Ericsson *Sven Ring* *Y. Engström* *Erik Alderhed*

Drätselkammaren har i häröver den 4 november 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har genom fastighetskontoret undersökt de olika möjligheter, som stått till buds för ordnande av samlingslokaler å denna stadsdel.

Fastighetskontoret har varit i kontakt med fattigvårdsstyrelsen, som numera i princip uttalat sig för att en samlingslokal finge anordnas i anslutning till ålderdomshemmet å väster. Fattigvårdsstyrelsen har emellertid förbehållit sig rätten att senare uttala sig om reglerna för lokalernas upplåtande. Drätselkammaren kommer att bevaka frågans vidare utveckling.

Vidare ha förhandlingar förts med HSB angående förhyrande av hobbylokaler i barnträdgårdsbyggnaden å fastigheten Krumeluren nr 1 till församlingslokaler. För närvarande och under en tid av ett till två läsår framåt disponeras lokalerna av folkskolestyrelsen men HSB har utfäst sig att återkomma senare, då folkskolestyrelsen icke längre önskar disponera lokalerna.

Möjligheterna att få utnyttja Västra Församlingshemmet som samlingslokal ha även undersökts. I princip ha de kyrkliga myndigheterna icke något att erinra häremot men på grund av lokalens karaktär har man förbehållit sig rätt att från fall till fall pröva framställningarna om tillfälligt upplåtande av lokalen som samlingsutrymmen för andra föreningar än de kyrkliga.

Efter tillkomsten av motionen har anordnats en samlingslokal i Sjöhagens restaurang, vilken synes vara livligt frekventerad och i sin mån bidrager till att tillgodose behovet av samlingslokaler på väster.

Av motionens formulering framgår, att motionärerna närmast tänkt sig att drätselkammaren skulle fortlöpande följa frågans utveckling och vidtaga de åtgärder, som kunde vara möjliga och påkallade. Så har även skett och drätselkammaren har

härmed velat redovisa det hittills uppnådda resultatet. Givetvis kommer drätselkammaren att även i fortsättningen bevaka frågan och taga vara på de uppslag, som kunna framkomma. Med hänsyn till vad nu nämnts anser drätselkammaren emellertid, att motionen nu bör kunna avskrivas från dagordningen.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att förevarande motion skall anses besvarad genom den redogörelse, drätselkammaren ovan lämnat.

Nr 246. Angående ordnande av stadens arkivväsen (Jfr. nr 239 ser. A och 33 ser. B 1954).

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1954 anfört följande:

Sedan drätselkammaren med skrivelse den 14 oktober 1954 framlagt förslag till stadga för Västerås kommunala arkivväsen samt därvid föreslagit att från och med den 1 januari 1955 finge inrättas en befattning såsom stadsarkivarie i lönegrad 33, så hava stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 oktober 1954 beslutat återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande.

Drätselkammaren får i anledning av återremissen för sin del anföra följande.

Kammaren har under hand låtit inhämta yttranden från Riksarkivarien Ivar Andersson och arkivrådet Sam Hedar angående kompetenskraven för en befattning av det slag, varom här är fråga, samt angående lönegradsplaceringen för befattningen. Drätselkammaren bilägger de inkomna yttrandena, vars innehåll kammaren åberopar.

Riksarkivariens och arkivrådet Hedars yttranden äro så lydande:

Stockholm den 30 oktober 1954.

Herr Stadsdirektör Thjelvar Hedberg.

Arkivrådet Hedar har i dag, efter mitt återinträdande i tjänst, underställt mig ett svar han givit på en telefonförfrågan av Eder angående löneplacering av stadsarkivarien i Västerås, och jag önskar med anledning därav meddela Eder, att jag delar de synpunkter han däri framfört. Jag känner ju väl till lönekrav och tjänsteförutsättningar inom arkivvärlden, och enligt min mening är det nödvändigt med den vid underhandlingarna framförda lönegradsplaceringen, om staden skall få den förmåga, som den i detta fall behöver. I min skrivelse till Eder den 22 juni i år har jag understrukit löneplaceringens betydelse. Jag skall också tillåta mig hänvisa till, att jag gick med på inrättandet av "landsarkivdepån" vid stadsarkivet i den förvissningen, att staden tänkte placera tjänsten så, att arrangemanget kunde visa sig lämpligt och bärande för framtiden. Genom överlåtandet av de statliga arkivalierna skulle skapas bredare bas för den kulturella institution, som staden gärna ville ha.

Med utmärkt högaktning
INGVAR ANDERSSON

Stockholm den 30 oktober 1954.

Herr Stadsdirektör Thjelvar Hedberg.

Med anledning av Eder telefonpåringning får jag meddela följande.

Först några allmänna synpunkter. Det finns två typer av arkivtjänstemän, ofta ganska väl urskiljbara. Den ena representeras av den tjänsteman, som till sin vetenskapliga utbildning och förmåga kan lägga administrativ duglighet och förmåga att i arbetet handleda andra och med praktisk blick och gott handlag samarbeta och utan större åthävor förmå andra att följa de intentioner han ger. Den andra fördjupar sig i sitt vetenskapliga och systematiska arbete och kan inom sitt verksamhetsområde frambringa utomordentliga resultat, men ofta har han icke sinne eller fallenhet för det administrativa och verksamheten utåt. I riksarkivet ha vi god användning för båda typerna. Våra uppgifter äro sådana, att båda finna sitt arbetsfält. Det är emellertid obestridligt, att den förra typen, när det gäller förvaltningsarkiv, som ställa krav på administrativ förmåga, har större möjligheter att placera sig. En tjänsteman av detta slag går gärna före i befordringshänseende, särskilt när det gäller högre tjänster, placerade som sluttjänster, och kan mera avgörande räkna med att bli placerad i god ställning inom det statliga arkivväsendet. Han är svårare att förvärva för en verksamhet utanför den statliga. Enligt mitt förmenande är det en man av nyssberörda slag, som staden behöver för den arkivverksamhet som skall tagas upp.

Det är alldeles riktigt, såsom påpekades, att vi vid sidan av landsarkiven ha länsarkiv. Vi ha två stycken, ett i Visby och ett i Östersund.

Länsarkivarieinstitutionen är icke fullt lyckad. Det har nämligen visat sig, att länsarkivarieposterna bli passageposter. Det har tenderat därhän, att en länsarkivarie, så snart tillfälle yppar sig, söker landsarkivarietjänst. Vi ha haft ständiga förflyttningar på dessa poster under den tid de funnits till och detta är långt ifrån lämpligt. En länsarkivarie har knappast mer än hunnit arbeta sig in i de lokala förhållandena, förrän han flyttar. Om han stannar, beror det uteslutande därpå, att befordringsförhållandena äro ogynnsamma eller han icke har kunnat hålla sig i konkurrensen med andra arkivmän i fråga om vetenskaplig eller administrativ meritering.

Ett annat förhållande gör sig också gällande beträffande dessa arkivposter. Det pågår en ständig strävan, som på olika sätt tar sig uttryck, att i lönehänseende höja upp tjänsterna i jämnhöjd med landsarkivariebefattningarna.

Då man tar i betraktande stadsarkivariens tjänsteställning och de särskilda uppgifter, som åvila honom, är det särskilt ett par åligganden, som böra observeras. Lands- och länsarkivarierna sortera under riksarkivet och stå under dess ständiga tillsyn. Deras verksamhet regleras av riksarkivet. Stadsarkivarien står i sin kommunala ställning självständig. Den överuppsikt, som drätselkammaren har över honom, torde aldrig komma att sakkunnigt sträcka sig över hans arkivaliska funktion. Stadsarkivarien bör sålunda vara en sådan kapacitet, att han förmår handla självständigt på det nämnda området på ett sådant sätt, att de åtgärder han vidtager stå i överensstämmelse med arkivvetenskapens krav och fordringar. Han bör på ett sådant sätt behärska den arkivvetenskapliga teorien, att han auktoriativt kan tillämpa den.

Stadsarkivariens åliggande att göra upp gallringsförslag för de kommunala myndigheternas arkiv ställer ytterligare krav på honom, som icke på samma sätt ställas på lands- och länsarkivarierna. Dessa ha icke något åliggande att göra upp gallringsförslag, ehuru ingenting naturligtvis hindrar, att de kunna insända sådana till riks-

arkivet. Riksarkivet, som granskar alla gallringsförslag och yttrar sig över dem, innan de fastställas av Kungl. Maj:t, tillsänder visserligen för yttrande lands- och länsarkivarierna de gallringsförslag, som gälla de lokala myndigheterna, men deras verksamhet på detta område blir icke så självständigt, som den som stadsarkivarien kommer att bedriva på de kommunala arkivens område. Drätselkammarens godkännande kommer säkerligen icke att gå in på prövningen av arkivmaterialets användbarhet ur vetenskaplig synpunkt. Enligt mitt förmenande innebär upprättandet av gallringsförslag stora krav på vetenskapligt bedömande och fordrar ett ständigt aktgivande på den vetenskapliga utvecklingen och kontakt med de ständigt nya forskningssynpunkter som anläggas. I det angivna hänseendet har stadsarkivarien alltså en särställning.

Det föreligger vidare en skillnad mellan stadsarkivariens och lands- och länsarkivariernas funktion på ett annat område. Stadsarkivaren är även här den, av vilken det måste fordras särskilda kvalifikationer. Lands- och länsarkivarien mottaga — enligt författningarna efter 100 år — de statliga arkiven sådana de vuxit upp hos myndigheterna. De utöva sålunda i regel icke något inflytande på arkivens bildande, deras uppväxt hos myndigheterna, på annat sätt än att de tillse, att de förtecknas och ordnas efter fastställda planer. På ett statligt arkivs uppbyggnad enligt akt- eller dossiersystem utövas genom dem icke något inflytande. En stadsarkivarie bör intaga en annan ståndpunkt. Han bör vara så väl förtrogen med de moderna klassifikationssystemen och behärska deras teoretiska utformning på ett sådant sätt, att han kan giva de kommunala myndigheterna råd och anvisningar på detta område. Han bör också bedriva den rådgivande verksamhet, som erfordras för att få aktklassifikationen att tjäna forskningens och arkivets bästa. Stadsarkivarien i Västerås har ett sådant åliggande enligt arkivstadgan. Det torde vara uppenbart, att detta icke bara kräver kunskap om klassifikationssystem och förmåga att logiskt uppställa och behärska sådana. Det fordrar också sådana personliga kvalifikationer hos honom, att han kan driva och framgångsrikt leda en rådgivning hos de lokala myndigheterna. De kvalifikationer, man i en rådgivande verksamhet har att röra sig med, höra till dem som svårligen kunna inhämtas. De ligga i den inneboende personliga förmågan. Den som äger den torde alltid vara eftersökt och ha möjligheter att förmånligt placera sig, och vill man ha en sådan arbetskraft, torde man få ge honom en löneplacering därefter.

Det bör även beaktas, att stadsarkivariens åliggande att sköta historiska och administrativa utredningar för stadens räkning utgör ett kvalificerat arbete.

Jag vill med detta ha åskådliggjort för Stadsdirektören, vilket Ni väl för övrigt säkert är klart medveten om, att stadsarkivarietjänsten i vissa fall ställer krav på innehavaren, som gå ut över dem, som ordinärt ställas på de under riksarkivet sorterande lands- och länsarkivarierna. Vill man ha den förmågan, som kan fylla dem, får man nog också finna sig i att göra lönegradsplaceringen därefter. Tjänstemännen äro, som bekant, numera mycket lönemedvetna.

Jag skall ytterligare beröra några synpunkter, som, ytligt sett, icke skulle spela stor roll, men som kunna ha en ganska stor betydelse vid en tjänsteförflyttning av denna art. Jag känner icke till tjänsteförhållandena enligt Västerås stads lönereglemente och kan sålunda icke göra några jämförelser. Jag inskränker mig till att anföra vissa ting. Enligt det statliga civila avlöningsreglementet ha tjänstemännen 7 timmars arbetsdag. Den ordinarie arkivarien åtnjuter 35 dagars semester, efter

uppnådda 40 år 45 dagar. På sommaren tillämpas en reducering av tjänstgöringstiden under tre månader med 9 timmar i veckan och arkiven stänga 4 dagar om året för rengöring. Vid en utnämning, som den ifrågasatta, skulle en statlig tjänsteman ha förnyad möjlighet till 120 dagars tjänstledighet för vetenskapligt arbete med s. k. B-avdrag. En arkivtjänsteman har vetenskaplig utbildning och i regel driver honom hans håg till ständigt vetenskapligt arbete. Hans tjänst tvingar också till förnyelse på detta område. De nyss framhållna förmånerna skapa för honom en viss möjlighet till sådant arbete och förlusten därav kan bli för honom kännbar och skapa betänksamhet mot förflyttning.

Jag bör också i någon mån beröra befordringsläget inom arkivvärlden. Under de allra närmaste åren avgå med pension tre av de tjänstemän i riksarkivet, som bekläda topptjänster. Chefen för den till riksarkivet knutna diplomatariekommittén har nyligen avgått med pension och han kommer troligen att efterträdas av en arkivman. På landsarkivens område föreligger för närvarande en befordringsfråga. Ny landsarkivarie skall tillsättas i Lund. Om några år komma ytterligare tjänster att bli lediga. Det råder med andra ord ett sällsynt gynnsamt befordringsläge. Det vore nog felaktigt att tänka sig, att en stadsarkivarietjänst, som icke vore avlönad som sluttjänst, skulle locka den förmåga inom det statliga arkivväsendet att söka, som staden rätteligen behöver. De sonderingar, som redan gjorts hos mig, styrka denna min uppfattning.

Det torde av vad jag sagt framgå, att det vore mycket olyckligt om det förslag frånträddes, som legat till grund för våra underhandlingar, och att man därmed skulle kunna riskera att icke få den administrativa kraft, som staden behöver för tjänsten. Som Stadsdirektören väl vet, har jag i mina underhandlingar stått i intim kontakt med riksarkivet, och samförstånd har från dess sida rått om de föreslagna åtgärderna.

Jag vill slutligen också framhålla, att lärarbanan och den vetenskapliga undervisningen sedan några år suger till sig den yngre arbetskraften. Yngre tjänstemän, som normalt skulle gå arkivkarriären, sluta arkivtjänsten, och det är mycket svårt att nyanställa folk med de rätta kvalifikationerna. Arkivbanan synes icke locka som förr, men därav följer även, att det icke heller stå så många tjänstemän i kö för befordran som tidigare.

Med utmärkt högaktning
SAM HEDAR.

Under hänvisning till dessa yttranden samt vad drätselkammaren tidigare i ärendet anfört, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla kammarens i skrivelse den 14 oktober 1954 framförda förslag i oförändrat skick.

Nr 247. Anslag till pensionärshem i kvarteret Mården.

(Jfr nr 152 ser. A år 1954.)

Pensionärshemsstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1954 anfört följande:

Genom beslut den 25 februari 1954 (S. H. serie A nr 152) ha stadsfullmäktige på förslag av pensionärshemsstyrelsen reserverat tomten nr 1 i kvarteret Mården för uppförande av ett pensionärshem samt uppdragit åt styrelsen att inkomma med fullständigt förslag till uppförande av pensionärshem ävensom med begäran om erforderligt anslag. Till fullgörandet av det sålunda erhållna uppdraget får styrelsen härmed anföra följande.

Styrelsen har i samråd med Byggnadstekniska byrån uppdragit åt arkitekt SAR Nils Tesch att uppgöra ritningar. Skissritningar föreligga nu och styrelsen föreslår att byggnaden uppföres i enlighet med dessa.

Huset kommer att inrymma 18 lägenheter om ett rum och kök, avsedda för två personer med undantag av en till föreståndarinna, samt 12 lägenheter om ett rum och kokvrå för en person. Att flertalet lägenheter äro av den större typen beror på att lägenheterna för två personer i det befintliga hemmet å intilliggande tomten nr 2 i kvarteret Mården äro något för små, varför dessa så småningom skall tagas i anspråk för ensamstående. Ser man de båda husen som en enhet blir det tillsammans 48 lägenheter för en person, 17 för två och en för föreståndarinna. I det nya huset få de större lägenheterna en lägenhetsyta av 37 m²—38,4 m² och de mindre 26 m²—28,4 m². De inredas med w. c., elektrisk spis, ledningar för kylskåp samt linoleummattor å golven.

I källarvåningen anordnas två badrum, telefonhytt, tvättstuga med tvättmaskin, torkrum, mangel- och strykrum, hobbyrum, cykelrum, skyddsrum, förvaringskontor samt matkällare. Byggnaden förses med sopnedkast samt balkonger till trappuppgångarna.

Byggnadens volym utgör 4.911 m³, våningsyta 1.340 m² och lägenhetsytan 1.005 m².

Byggnadstekniska byrån har beräknat byggnadskostnaderna till kronor 700.000: —, motsvarande kronor 142: 60 per m³ volym eller kronor 696: 50 per m² lägenhetsyta. Härtill kommer kostnaden för tomten som kan uppskattas till kronor 19.000: —. Totalkostnaden blir sålunda kronor 719.000: —. På byggnadskostnaden utgår statsbidrag med cirka 30 % eller uppskattningsvis kronor 200.000: —. Staden får sålunda bidraga med kronor 500.000: — jämte tomt.

De årliga hyresinkomsterna beräknas till kronor 10.920: —, driftskostnaderna till kronor 19.200: — och interna räntan till kronor 28.760: —. Interna räntan utgör 4 % och beräknas å såväl tomt- som byggnadskostnaden, sålunda även å statsbidragsdelen. I samband härmed kan nämnas att kommunerna numera äga rätt att själva besluta om de hyror som skola uttagas för lägenheter i pensionärshem. De bör dock maximeras till de belopp som svarar emot de kommunala bostadsbidragen, vilka i Västerås utgör kronor 975: — för ensamstående och kronor 1.100: — för äkta makar, allt dock med vissa undantag. För närvarande utgör hyrorna i pensionärshemmen kronor 280: — för en person och kronor 420: — för två personer. Därest en högre hyra än den nuvarande skall tagas ut, ökar naturligtvis den förut angivna hyresinkomsten å fastigheten och blir om maximihyror uttagas kronor 31.500: — i stället

för kronor 10.920: —. Då styrelsen emellertid ännu icke tagit ställning till denna fråga, bör tillsvidare nu gällande hyror ligga som grund för inkomstkalkylen.

Med hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till pensionärshem å tomten Mården nr 1,

att uppdraga åt styrelsen att föranstalta om byggnadens uppförande,

att uppdraga åt styrelsen att i vederbörlig ordning söka statsbidrag, samt

att för ändamålet anvisa ett anslag å kronor 700.000: — med avdrag för beräknat statsbidrag.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har granskat föreliggande förslag och icke för sin del funnit anledning till erinran mot detsamma.

Enligt vad drätselkammaren erfarit kan man räkna med att för byggnadens uppförande erhålla ett statsbidrag av c:a 200.000 kronor. Anslag bör beviljas med brutto 700.000 kronor, varav sålunda 200.000 kronor skulle bestridas av förväntat statsbidrag. Resterande 500.000 kronor böra bestridas av allmänna investeringsfonden.

Såsom framgår av pensionärshemsstyrelsens skrivelse har man vid uppgörande av inkomstkalkylen utgått från de nuvarande hyrorna. Styrelsen har ännu icke tagit ställning till frågan huruvida man skall använda sig av rätten att uttaga högre hyresbelopp, maximalt de belopp, som svara mot de kommunala bostadsbidragen. Då det är angeläget att klarhet vinnes i denna fråga, har drätselkammaren hemställt till pensionärshemsstyrelsen att företaga denna sak till ett snabbt avgörande.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla pensionärshemsstyrelsens hemställan samt

att det beviljade anslaget, 700.000 kronor, skall täckas till ett belopp av 200.000 kronor genom förväntat statsbidrag samt till ett belopp av 500.000 kronor av allmänna investeringsfonden.

Nr 248. Anslag för fjärrvärmeinstallation i idrottshallen.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 25 oktober 1954 anfört följande:

För täckande av kostnaderna för fjärrvärmeinstallation i idrottshallen får idrottsstyrelsen härmed anhålla om anslag å 11.500 kronor, vilket belopp fördela sig med 11.000 kronor å installationen och därmed sammanhängande arbeten samt med 465 kronor å erforderliga konstruktionsritningar.

På grund härav hemställer idrottsstyrelsen

att stadsfullmäktige för ovanberörda installation måtte ställa ett anslag å 11.500 kronor till styrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla idrottsstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 249. Anslag för jordkabelserviser till kvarteren Kolaren, Kolmilan m. fl.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 19 oktober 1954 anfört följande:

Kostnaderna för jordkabelserviser till fastigheter i kvarteren Kolaren, Kolmilan, Skogshuggaren, Tummaren, Kronojägaren, Jägmästaren och Skogvaktaren uppgå enligt beräkning till 98.000 kronor. I servisavgifter väntas inflyta 15.000 kronor. Resterande 83.000 kronor torde täckas med lånemedel.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 98.000 kronor att täckas med 15.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 83.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 november 1954 angivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot det begärda anslaget.

Av låneöverskottsmedelsfondens medel resterar ett belopp av kronor 36.791: 49. Dessa medel böra i första hand tagas i anspråk, innan lånemedel tillgripas. I den mån anslaget icke bestrides ur fonden bör det alltså täckas till ett belopp av kronor 36.791: 49 av låneöverskottsmedelsfonden och till ett belopp av kronor 46.208: 51 av lånemedel.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet anvisa ett anslag å 98.000 kronor,

att detta anslag skall täckas med ett belopp av 15.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, med ett belopp av kronor 36.791: 49 av låneöverskottsmedelsfonden och med ett belopp av kronor 46.208: 51 av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd *dels* att till angiven del taga i anspråk låneöverskottsmedelsfonden *dels ock* att upptaga amorterings-

lån å ovannämnda belopp ävensom vidtaga alla åtgärder i övrigt för lånets utbekommande.

Nr 250. Förslag till namn å park på Jakobsbergsområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 november 1954 anfört följande:

Öster om nedre delen av Lekgatan finns i stadsplanen upptaget ett parkområde, som saknar namn. Området ligger omedelbart söder om huvudbyggnaden för gamla Jakobsbergs gård och kommer att i huvudsak iordningställas för lekplatser. Gatunamnsberedningen föreslår namnet Jakobsbergsleken för området.

På grund av vad sålunda anförts hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa namnet Jakobsbergsleken för ovannämnda parkområde.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 10 november 1954 anfört följande:

Det av gatunamnsberedningen föreslagna namnet Jakobsbergsleken förefaller beredningsutskottet mindre tilltalande både i språkligt och estetiskt hänseende. Ordet "lek" betecknar, såvitt beredningsutskottet har sig bekant, själva den verksamhet, för vilken man bland annat avsett att iordningställa området, men däremot icke platsen för en dylik verksamhet.

Området är beläget i omedelbar anslutning till Jakobsbergs gård och sammansättningsleden "Jakobsberg" bör därför ingå i namnet på området. Beredningsutskottet kan icke finna något skäl, varför icke området skulle kunna rätt och slätt kallas för Jakobsbergsparken, ett namn som icke finnes förut.

Med åberopande härav tillstyrker beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovannämnda område fastställa namnet Jakobsbergsparken.

Nr 251. Förslag angående gatu- och parknamnen Nygårdsgatan och Johanneslundsparken.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 november 1954 anfört följande:

Genom stadsplaneändring har Tegnérgatan delats i två olika sträckor, belägna å ömse sidor om partiet mellan Johanneslundsgatan och Kopparbergsvägen. Detta parti har utgått som gatumark och lagts till park- och kvartersmark. Eftersom man av flera skäl inte bör ha samma namn på en icke sammanhängande gatuförbindelse, får gatunamnsberedningen föreslå nytt namn på delen mellan Norra Ringvägen och Johanneslundsgatan. Beredningen föreslår namnet Nygårdsgatan efter byggnadsområdet Nygård, som låg omedelbart söder om denna gatudel.

Genom samma stadsplaneändring har utlagts ett parkområde omedelbart öster om

Johanneslundsgatan. Gatunamnsberedningen föreslår här namnet Johanneslundsparken.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa namnet Nygårdsgatan å den västligaste delen av nuvarande Tegnérgatan samt

att fastställa namnet Johanneslundsparken för ovannämnda parkområde.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 10 november 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 252. Förslag till namn å fritidsområde vid Mälaren.

(Jfr nr 66 ser. A år 1954.)

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 25 mars 1954 beslutat uppdraga åt drätselkammaren att i lämpliga former arrangera en pristävlan om förslag till namn å det blivande fritidsområdet mellan Järnvägen och Mälaren samt att i avbidan å resultatet av en dylik tävlan bordlägga gatunamnsberedningens förslag att området skulle erhålla namnet Mälarstrand.

Sedan drätselkammaren uppdragit åt gatunamnsberedningen att anordna tävlingen, har *gatunamnsberedningen* i skrivelse den 24 september 1954 anfört följande:

Den 4 juni 1954, § 570, har drätselkammaren uppdragit åt gatunamnsberedningen att anordna tävlingen. Gatunamnsberedningen får härmed redovisa sitt uppdrag.

Tävlingen anordnades på så sätt att annons infördes den 2 juli 1954 i Vestmanlands Läns Tidning och Västmanlands Folkblad med inbjudan till allmänheten att senast den 14 augusti 1954 inlämna förslag. Tre priser uppställdes, första pris utgörande 150 kronor, andra pris 75 kronor och tredje pris 50 kronor.

Vid tävlingstidens utgång hade inkommit cirka 190 namnförslag. Vid genomgången av förslagen, har gatunamnsberedningen icke ansett sig böra tilldela någon av dem som föreslagit namnet Mälarstrand pris eftersom detta namn före tävlingens utlysande blivit bekant genom beredningens förslag till stadsfullmäktige. Gatunamnsberedningen vidhåller fortfarande namnet Mälarstrand såsom det mest lämpliga och sätter detta främst.

Första pris tilldelades biträdande fastighetsförvaltaren Lars Malmberg, Västerås, för förslaget *Lögarängen*. Priset utdelades efter lottdragning eftersom flera förslag förelåg med samma namn. Förslaget upptager den gamla benämningen på Mälaren, Lögaren, och tilltalar genom en viss originalitet med första namndelens dubbeltydighet och hänsyftning till de blivande badmöjligheterna inom området (löga = tvätta sig, bada). Namnet är dessutom vackert och välljudande.

Andra pris har tilldelats kriminalassistenten Arvid Offe, Västerås, som föreslagit namnet *Sommarhagen*. Namnet är vackert och sommarglatt. Det förekommer i Vilhelm Peterson-Bergers musik och inger fritidsstämningar.

Tredje pris har tilldelats herr E. Pettersson, Plåtslagargatan 5, Västerås, som före-

slagit namnet *Strandparken*. Även detta pris utdelades efter lottdragning mellan flera förslagsställare. Namnet är icke originellt och förekommer i många svenska städer. Det har likväl medtagits bland de prisbelönade förslagen eftersom det låter bra och anknyter till strand och sjö samt området åtminstone delvis komme att få parkkaraktär.

Över samtliga under pristävlingen inkomna tävlingsförslag har upprättats en särskild förteckning. Av utrymmesskäl har förteckningen icke avtryckts i handlingarna men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 november 1954 anfört följande:

Gatunamnsberedningen har i skrivelsen till drätselkammaren förklarat sig vidhålla namnet Mälarstrand såsom det mest lämpliga.

Utskottet å sin sida känner sig allt fortfarande icke övertygat om lämpligheten av namnet Mälarstrand. Namnet förefaller beredningsutskottet alltför slätstruket för att användas på ett område av förevarande karaktär.

Beredningsutskottet har genomgått och granskat de inkomna tävlingsförslagen. Utskottet har därvid stannat för det namnförslag, som av gatunamnsberedningen i pristävlingen tillerkänts första pris, nämligen Lögarängen. På äldre kartor förekommer beträffande områdena intill denna del av Mälaren namn, vari ordet "Ängen" ingår, till exempel Sjöängen. Marken ifråga utgöres också utan tvivel av gammal sjöbotten, som sedermera genom landhöjningen torrlagts och i äldre tider tjänat som betesäng. Beträffande härledningen av namnet Lögaren har gatunamnsberedningen i skrivelsen till drätselkammaren lämnat en redogörelse, till vilken beredningsutskottet hänvisar. Förutom att namnet Lögarängen historiskt och logiskt är välmotiverat, är namnet lätt att uttala, välljudande och har en viss originalitet.

Med åberopande härav tillstyrker utskottet att stadsfullmäktige ville besluta

att å det blivande fritidsområdet mellan järnvägen och Mälaren fastställa namnet Lögarängen.

Mot beredningsutskottets förslag har avvikande mening anmälts dels av herr Hugo Ericsson, som reserverat sig för bifall till gatunamnsberedningens namnförslag Mälarstrand, dels av fru Helga Hall, som reserverat sig för av henne framställt förslag att området skulle erhålla namnet Arosstrand.

Nr 253. Förslag till stadsplan för område öster om Skiljebo.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 5 november 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 30 september 1954 daterat förslag till stadsplan för "Område öster om Skiljebo". Förslaget består av karta, betecknad Pl 214, och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av stadsplanearkitektens bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning under tiden 15—29 oktober 1954. Drätselkammaren och vägförvaltningen i länet ha förklarat sig icke ha något att erinra

mot förslaget. Några erinringar mot förslaget har icke inkommit under utställningstiden.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till stadsplan för område öster om Skiljebo, Västerås, Pl. 214.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Byggnadskvarter.

Med J betecknat område får användas endast för industriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad. Bostäder få dock anordnas i den utsträckning som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

Med G betecknat område får användas endast för garageändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas eller användas för upplag.

§ 3.

Särskild föreskrift angående område för ledningar.

Å med u betecknad mark få icke vidtagas anordningar som hindra framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

§ 4.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 5.

Byggnadsmaterial.

Å med J eller G betecknat område skola byggnads ytterväggar uppföras brandsäkert.

§ 6.

Anordnande av stängsel i visst fall.

I kvartersgräns, som särskilt markerats med trianglar, skall fastighet med hänsyn till trafiksäkerheten förses med stängsel vari ej får anordnas öppning som medger körbar utfart mot gata.

Västerås den 30 september 1954.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till stadsplan för område öster om Skiljebo, Västerås.

Förslaget, daterat den 30 september 1954, är avfattat å karta Pl 214 samt i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området finns hittills ej stadsplan. För angränsande områden i väster och söder gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 9 januari 1953 och den 10 september 1954.

Planområdet är beläget mellan Stockholmsvägen och Gamla Tortunavägen. Det ägs, bortsett från en liten del i sydost, av Västerås stad och utgörs nästan helt av öppen, obebyggd och relativt plan mark. I nordvästra delen intill Gamla Tortunavägen finns dock redan byggnader för ett par mindre åkerirörelser.

Planen ansluter till det nyligen stadsplanelagda industriområdet söder om Stockholmsvägen. Förslaget bildar den andra etappen i planeringen av ett större industriområde, förslagsvis kallat Östgärde, som i framtiden avses ytterligare utvidgat åt öster fram till Nya Tortunavägen. Det upptas sålunda i huvudsak för industriändamål. I väster vid korsningen av Stockholmsvägen och den påbörjade nordsydliga ringvägen har reserverats mark för garageändamål, bensinstation etc. Den föreslagna sammanlagda kvartersytan utgör omkring 9,5 hektar.

I framtiden avses de sammanlagda industriområdena att ges avlopp genom en ny huvudledning åt sydost. Det nu aktuella området anslutes emellertid i första hand tillsammans med den förut planlagda delen, genom en pumpanläggning till det befintliga avloppsnätet för Skiljebo. Då dettas kapacitet är begränsad måste reservation göras beträffande den norra delen av kvarteret vid Gamla Tortunavägen, så att upplåtelse för ytterligare bebyggelse här sker endast i den utsträckning som ledningarna medge.

Västerås den 30 september 1954.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 254. Tillstånd till årsutskänkning av vin å restaurangen å Nya Vattentornet.

Till stadsfullmäktige har ingivits en så lydande skrivelse:

Undertecknad Per Sundh såsom innehavare av restaurangrörelse under firma Nya Vattentornet här i staden får härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte

för blivande överlåtelse till mig ansöka om tillstånd under kvarvarande del av löpande oktrojperiod till årsutskänkning av vin.

Den 6 december 1952 ansökte System AB i Västerås om tillstånd att under innevarande oktrojperiod erhålla rätt till årsutskänkning av vin på Nya Vattentornet. Poliskammaren tillstyrkte framställningen, då något obehag av tillstånd till sådan utskänkning ej syntes vara att befara. Nykterhetsnämnden däremot avstyrkte framställningen, dels emedan pilsnerservering skulle medföra, att icke önskvärda element skulle söka sig till restaurangen och störa trevnaden för övriga gäster, och dels emedan en vinservering under de regelbundet återkommande danskvällarna vid restaurangen skulle kunna medföra en fara för tillvänjning av bruket av alkoholhaltiga drycker för de ungdomar, som besöka restaurangen danskvällar. Beredningsutskottet inom stadsfullmäktige anslöt sig till nykterhetsnämndens uppfattning. Vid sammanträde den 29 april 1953 tillstyrkte dock stadsfullmäktige systemaktiebolagets ansökan med 29 röster mot 18.

Västerås Godtemplare hemställde hos länsstyrelsen om avslag och framhöll härvid, förutom faran för kombinationen med vin och dans, även olämpligheten i att sammanföra turistande ungdomar med vin- och pilsnerkonsumenter i olika alkoholiserade stadier. Detta senare med tanke på svårigheten att på ett tillfredsställande sätt tillgodose båda kategoriernas krav efter de rådande förhållandena med endast en trappuppgång och en hiss. Även Västerås Nykterhetsförbund hemställde hos länsstyrelsen om avslag på framställningen eller alternativt att tillståndet begränsades så att vinutskänkning icke skulle få förekomma i samband med dans inom serveringen. Förbundet framhöll bl. a. att tillvänjningen till alkoholbruket började bli alltmer ödesdiger för vårt land icke minst bland ungdomen och framhöll även, att Vattentornet såsom serveringsplats vore tilräckligt attraktiv utan den begärda vinrättigheten.

Sedan länsstyrelsen den 30 juni 1953 bifallit systemaktiebolagets ansökan, anförde Västerås Nykterhetsförbund besvär över beslutet under hänvisning till vad de anfört i sin tidigare skrivelse till länsstyrelsen. Länsnykterhetsnämnden tillstyrkte besvären under hänvisning till de skäl, som nykterhetsnämnden redan framfört och tillade härutöver, att det icke förelåg något ytterligare behov av utskänkningsställe för vin i staden, då det föreföll nämnden som om behovet redan skulle vara tillfredsställt. Ej heller fann länsnykterhetsnämnden, att restaurangens bärighet skulle vara beroende av ett sådant tillstånd. Om tillstånd likväl skulle givas, så hemställde länsnykterhetsnämnden om att utskänkningen icke skulle få ske i samband med dans. Länsstyrelsen avstyrkte de anförda besvären, då den fortfarande icke ansåg några skäl föreligga för avvikelse från stadsfullmäktiges ståndpunkt.

Sedan Kungl. Kontrollstyrelsen funnit, att övervägande skäl talade för bifall till de anförda besvären dels på de skäl, som nykterhetsnämnden anfört och dels emedan måltidsservering endast förekom mellan kl. 10—14 och behovet av vinutskänkning därför skulle vara mindre framträdande biföll Konungen den 16 oktober 1953 de anförda besvären.

De skäl, som framförts mot bifall till Systemaktiebolagets begäran om tillstånd till årsutskänkning av vin i restaurangen i Nya Vattentornet, kunna alltså sammanfattningsvis anses ha varit:

1) Genom att med tillståndet följer rätt även att servera pilsnerdricka kunna icke önskvärda element söka sig till restaurangen och störa trevnaden för andra gäster, varvid särskild hänsyn tagits till turistande ungdomar. Hänsyn har även tagits till att risken för otrevnad ökas genom vattentornets avskilda belägenhet.

2) Faran för ungdomens tillvänjning av bruket av alkoholhaltiga drycker genom att servering skulle ske i samband med dans.

3) Behovet av utskänkningsställen för vin är redan fyllt i Västerås.

4) Restaurangens bärighet är icke beroende av det begärda tillståndet.

5) Behovet av vinutskänkning är mindre, eftersom måltidsservering endast förekommer kl. 10—14.

Jag ber att få punkt för punkt bemöta de sålunda framförda synpunkterna.

1) Det är fullständigt självklart, att det ligger i mitt eget intresse såsom restauranginnehavare, att restaurangen icke kommer att frekventeras av den publik, som är att hänföra till "pilsnergubbar". Skulle utvecklingen bli den, skulle konsekvensen av bifall till min framställning bli min ruin. Jag kommer sålunda att vid servering av pilsner tillämpa sedvanliga normer och tvingas därjämte att vid kontrollen av nykterhetstillståndet hos mina gäster bli ytterst sträng. Den, som har någon erfarenhet som restaurangmänniska, vet att allt beror på hur sträng man är från början. Jag kommer därför att, om tillstånd beviljas, se till att någon pilsnerpublik icke kommer att bli bofast inom restaurangen. Poliskammaren, som ju borde vara den myndighet, som ju bäst skulle kunna avgöra, om pilsnerutskänkning kan anses lämplig i lokalen med hänsyn både till den rätt stora blandningen av publiken och till lokalens avskilda belägenhet, har icke funnit det föreligga någon risk att bifalla framställningen om årsutskänkning av vin.

2) De farhågor, som från så många håll uttryckts, om att vinutskänkning i samband med dans skulle innebära en fara för ungdomens tillvänjning till alkoholbruk, kan jag, med den erfarenhet jag har av mitt yrke, icke dela. Det förtjänar dessutom påpekas, att åldern hos den publik, som regelbundet återfinnes på danskvällar, ligger mellan 25 och 50 år, varför någon risk för ungdomens förvillelse icke föreligger.

3) Länsnykterhetsnämnden har framhållit, att behovet av vinrestauranger skulle vara fyllt i Västerås. Det är emellertid att beakta, att de sprit- och vinresturanger, som nu finnas inom Västerås, liksom även i stort sett de kaféer, som äga pilsnerrättigheter, med mycket få undantag — restaurangerna Elba och Sjöhagen — äro belägna inom ett mycket litet område i stadens centrum. I ytterområdena finnes det alltså ingen severing. I trakten kring Nya Vattentornet har under sista åren varit och är fortfarande en mycket livlig byggnadsverksamhet. Det kan icke anses oskäligt, att den stora del av Västerås stads befolkning, som bor i dessa trakter, även skall ha tillgång till en serveringslokal, där de åtminstone kunna till måltider erhålla vin och pilsner.

4) Länsnykterhetsnämnden har vidare, såvitt jag vet, utan att ha verkställt någon som helst närmare undersökning påstått att det för restaurangens bärighet icke skulle erfordras några vinrättigheter. I den frågan torde jag själv vara bäst insatt. Som rörelsen hittills utvecklat sig, är den i högsta grad beroende av en god väderlek. Den har alltså egentligen endast något värde, om turisterna söka sig till den. Utan utskänkningsrätt är rörelsen direkt förlustbringande under tiden den 1 september—1 maj. I konsekvens härmed hade jag, sedan Konungen bifallit besvären, rörelsen stängd för vanlig servering under tiden den 1 november—1 mars. Under denna tid var restaurangen blott öppen dels på söndagar och dels en danskväll i veckan samt dessutom för enstaka privata tillställningar. För att kunna kalkylera med att rörelsen skall bli lönsam är det nödvändigt att kunna räkna med fler fasta gäster än den publik, som kommer på danskvällarna. Jag har vid flera tillfällen talat med stadens stora industrier för att få dessa att åtminstone vid några tillfällen förlägga sina

representationsmåltider till Nya Vattentornet. Med tanke på det vackra läget ha de ställt sig förstående till detta önskemål men ha framhållit, att de, trots den turistattraktion restaurangen utgör genom sitt vackra läge, icke kunna tänka sig den såsom representationslokal, eftersom de då icke kunna servera sina gäster vin eller pilsner. Det torde också vara ställt utom allt tvivel att jag, som jag ovan framhållit, skulle kunna få en fast kundkrets bland de innevånare i Västerås, som bo i närheten av Nya Vattentornet, om dessa kunde få vin eller pilsner till maten.

5) Slutligen har Kontrollstyrelsen framhållit att behovet av vinutskänkning skulle vara mindre, emedan den tid, under vilken måltidsservering äger rum, är inskränkt till kl. 10—14. Häremot är att säga, att denna synpunkt ju i vart fall talar för att den alkoholkonsumtion, som alla hörda nykterhetsinstanser yttrat sig om och äro så rädda för, på detta sätt endast blir mindre. Skulle emellertid ett lämnat tillstånd visa, att gästantalet ökas, kommer jag givetvis att ta under övervägande att börja även med att utsträcka måltidsserveringen under längre tid av dygnet.

Ett absolut avgörande argument för att min anhållan numera bör kunna bifallas av myndigheterna anser jag emellertid vara beslutet om att göra vin- och spritförsäljningen fri. Det bör i dagens läge snarast vara angeläget, att folk lär sig att använda alkoholhaltiga drycker på ett måttligt och förståndigt sätt. Den förtäring av vin och pilsner, som skulle kunna erbjudas gästerna på Nya Vattentornet, om jag erhåller årsutskänkning, är just av det slaget, som icke uppmuntrar till något missbruk utan i stället verkar för en förnuftig förtäring av alkoholhaltiga drycker.

Avslutningsvis vill jag framhålla, att möjligheten att kunna servera vin och pilsner icke är något självändamål, men det är en absolut nödvändighet att ha tillgång härtill för att kunna giva gästerna den service man måste giva för att kunna driva en restaurangrörelse i en sådan lokal som Nya Vattentornet med de problem, som möta under icke turistsäsongen.

Västerås den 15 september 1954. *P. Sundh.*

Systemaktiebolaget i Västerås har i yttrande den 27 september 1954 anfört följande:

Anmodade avgiva yttrande över en av herr P. Sundh till stadsfullmäktige ingiven skrivelse med anhållan, att fullmäktige måtte ansöka om tillstånd till årsutskänkning av vin, avsett att utövas å restaurangen i Nya Vattentornet i Västerås under återstående del av innevarande oktrojperiod, får Systemaktiebolaget i Västerås härmed meddela, att från vår sida intet finnes att erinra emot att dylikt utskänkningstillstånd under ovan angivna tid meddelas systembolaget.

Poliskammaren har i yttrande den 13 oktober 1954 meddelat att det ur ordningssynpunkt icke funnes något att erinra mot bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 25 oktober 1954 anfört följande:

Inom nykterhetsnämnden, som behandlat ärendet vid sitt sammanträde den 18 oktober 1954, har dels den meningen framförts, att bifall till herr Sundhs framställning borde avstyrkas av samma skäl som nykterhetsnämnden anfört i sitt yttrande av den 18 mars 1953 över Systemaktiebolagets ansökan i detta ärende dels ock den meningen, att bifall borde tillstyrkas.

Vid senare företagen votering, varvid dels en röst nedlades dels 3 jaröster och 3 nej-

röster avgåvos för och emot yrkandet att nykterhetsnämnden borde avstyrka bifall till framställningen, segrade detta yrkande genom ordförandens utslagsröst.

Nykterhetsnämnden får sålunda avstyrka bifall till herr Sundhs framställning.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 november 1954 anfört följande:

Nykterhetsnämnden har åter i skrivelse den 25 oktober 1954 avstyrkt bifall till framställningen, därvid nykterhetsnämnden åberopat vad nämnden anfört i yttrande den 18 mars 1954 över en av Systemaktiebolaget i samma syfte ingiven framställning.

Vid ärendets behandling inom nykterhetsnämnden har votering skett mellan dels förslag att avstyrka framställningen dels förslag att tillstyrka framställningen och har därvid för varje förslag avgivits tre röster medan en ledamot avstått från att rösta. Nykterhetsnämndens beslut har fattats med ordförandens utslagsröst.

Beredningsutskottet får för sin del anföra följande.

Nykterhetsnämnden har såsom skäl för sitt avstyrkande åberopat att med tillstånd att utskänka vin även följde rätt att servera pilsnerdricka, vilket förhållande kunde medföra att icke önskvärda element sökte sig till restaurangen och störde trevnaden för övriga gäster. Mot tillstånd talade enligt nykterhetsnämndens uppfattning även den omständigheten, att dans regelbundet anordnades i restaurangen, i det att tillvänjningen av bruket av alkoholhaltiga drycker skulle utgöra en fara för de ungdomar, vilka danskvällar besöka restaurangen.

Beredningsutskottet kan icke undgå att finna de av nykterhetsnämnden uttalade farhågorna överdrivna. Vin- och därmed pilsnerutskänkningen skulle äga rum under de timmar på dagen, då mat serveras i restaurangen, d. v. s. mellan kl. 10 och 14. Det förefaller mycket osannolikt att restaurangen skulle under denna tid frekventeras av några s. k. pilsnergubbar. Beträffande farhågorna för den uppväxande ungdomen må först och främst framhållas att det för utskänkning av vin i samband med danstillställning erfordras särskilt tillstånd för varje gång. Skulle det vid något tillfälle visa sig att ett dylikt tillstånd missbrukats, kommer givetvis den tillståndsgivande myndigheten se till att tillstånd icke vidare lämnas. Dessutom framgår av sökandens uppgift, att danskvällarna frekventeras av mera mogen ungdom.

Beredningsutskottet saknar anledning ingå på frågan huruvida beviljande av vinrättigheter skulle vara en förutsättning för restaurangens bärighet. En sådan synpunkt torde i detta sammanhang vara helt ovidkommande. Emellertid anser sig beredningsutskottet böra framhålla, att det med hänsyn till den turistattraktion, vattentornet utgör, ävensom avsaknaden av någon vinrestaurang i stadens ytterområden kan anses motiverat att sökanden erhåller de begärda rättigheterna.

Beredningsutskottet vill på grund av vad sålunda anförts förorda bifall till sökandens framställning.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen göra ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin å Nya Vattentornets restaurang för återstående del av löpande oktrojperiod.

Nr 255. Inrättande av barnträdgård i kvarteret Kolaren.

Barnstugestyrelsen har i skrivelse den 16 oktober 1954 anfört följande:

Vid barnstugestyrelsens sammanträde den 6 oktober 1954 beslöts att hos stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att för inrättande av barnträdgård med 2×20

platser få förhyra lokal i kvarteret Kolaren i Mimerbolagets nyplanerade bostadsområde vid östra Malmaberg.

Barnträdgården är medtagen i den av barnstugestyrelsen framlagda planen för barnstugeverksamhetens utbyggnad se stfm. handlingar av den 25 februari 1954 ser. B nr 2. I utbyggnadsplanen är beräknat en barnträdgård med 2×40 platser i detta bostadsområde, dock anser barnstugestyrelsen det fördelaktigt om barnträdgården fördelas så att en barnträdgård med 2×20 platser komme att ligga i den första byggnadsetappen och en barnträdgård med 2×20 platser i den senare, på så sätt skulle barngrupperna naturligare delas upp och barnen slipper gå över den trafikerade Tråddragargatan.

Enligt preliminär beräkning skulle kostnaderna för uppsättning av en barnträdgård med 2×20 platser uppgå till 6.000 kronor, driften under ett år till 14.000 kronor samt inkomsterna under ett år till 4.750 kronor.

Med stöd härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga barnstugestyrelsen att träffa avtal med Mimerbolaget för att i kvarteret Kolaren å Östra Malmaberg få förhyra lokal till inrättande av barnträdgård med 2×20 platser.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Barnträdgården ingår i den plan som förelagts stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 februari 1954. Stadsfullmäktige tog emellertid icke då ställning till planen i dess helhet utan det förutsattes, att styrelsen skulle återkomma till stadsfullmäktige i varje särskilt fall, då inrättande av en ny barnträdgård eller annan i utbyggnadsplanen nämnd åtgärd bleve aktuell.

Fastighetskontoret har efter vidtagna undersökningar funnit, att en barnträdgårdslokal med en yta av c:a 100 kvm och inrymmande 2×20 platser kan förläggas i Byggnadsaktiebolaget Mimers ifrågavarande bostadsområde i anslutning till en envånings butiksbyggnad.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta,

att bifalla barnstugestyrelsens framställning.

Nr 256. Tilläggsanslag för exploatering av Norra Gideonsberg och Norra Skallberget.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 november 1954 anfört följande:

Genom beslut den 30 mars 1950, § 80, den 31 maj 1951, § 152, och den 27 augusti 1953, § 239 ha stadsfullmäktige anvisat vissa anslag för exploateringskostnader å Norra Gideonsberg och å Norra Skallberget med tillhopa 892.000 kronor för förstnämnda område och 1.292.000 kronor för sistnämnda område.

Exploateringskostnaderna för områdena äro beräknade under 1948 respektive 1950 och 1951. Betydande kostnadsstegringar ha uppstått under tiden därefter. Kostnads-

höjningarna ha även uppstått genom ändringar av stadsplanerna medan å andra sidan dessa ändringar även medfört inkomstökningar.

Fastighetskontoret har nu verkställt en utredning över de slutliga kostnaderna för exploatering av Norra Gideonsberg och Norra Skallberget. Under hand har Kungl. Bostadsstyrelsens medgivande lämnats att betrakta båda områdena såsom ett enda exploateringsområde. Genom den slutgiltiga exploateringskalkylen har balans uppnåtts mellan inkomst- och utgiftssidorna. Emellertid erfordras nu utöver de anslag, som tidigare beviljats, vissa tilläggsanslag.

Nedan följer en uppställning över dels tidigare lämnade anslag, dels erforderliga tilläggsanslag.

Anslag har tidigare lämnats med totalt 2.184.000 kronor enligt följande:

	N. Gideonsberg SF 30/3 1950 § 80	N. Skallberget SF 31/5 1951 § 152 SF 27/8 1953 § 239	Nu begärt tilläggsanslag	Totalt
Gator	382.000: —	639.000: —	140.000: —	1.161.000: —
Parker	70.000: —	195.000: —	93.000: —	358.000: —
Anslutningsavg.	210.000: —	358.000: —	118.000: —	686.000: —
Grundrabatter	230.000: —	100.000: —	570.000: —	900.000: —
	892.000: —	1.292.000: —	921.000: —	3.105.000: —

varav 2.084.000: — av lånemedel och 100.000: — (grundrabatter N. Skallberget) av skattemedel.

Till kostnadshöjningarna kan lämnas följande kommentarer.

Markkostnaden har ökats med 10.000 kronor (förvärv inom kvarteret Jordrevan). Gatukostnaderna har ökat från 1.021.000 kronor till 1.161.000 kronor eller en kostnadsökning av 140.000 kronor sedan kostnaden för en del gator, som slopats, frånräknats. Parkkostnaden har ökat från beräknade 265.000 kronor till 358.000 kronor eller en kostnadsökning av 93.000 kronor. Anslutningsavgifterna för vatten- och avloppsledningar har ökat från beräknade 568.000 kronor till 686.000 kronor eller en kostnadsökning av 118.000 kronor. Grundrabatterna har ökat från beräknade 330.000 kronor till 900.000 kronor eller en kostnadsökning av 570.000 kronor. Administrationskostnaderna har ökats från beräknade 118.000 kronor till 210.430 kronor eller en ökning av 92.430 kronor, vilken egentligen skulle ha påförts fastighetskontoret såsom en inkomst sedan avgifterna för tomtmätningar o. dyl. frångragits.

Inkomsterna eller rättare det värde varpå tomträttsavgälden beräknas har ökat från beräknade 3.125.000 kronor till 4.148.430 kronor eller en ökning av 1.023.430 kronor.

Beträffande ovannämnda ökning av det värde varpå tomträttsavgälden beräknas har denna berott på en ökning av våningsytorna från beräknade 101.535 kvm till 139.533 kvm. Denna ökning har i sin tur berott på omdisponering av stadsplanerna från villor och låghus till höghus. Detta senare har medfört de ökade kostnaderna för anslutningsavgifterna och grundförstärkningsbidragen.

Anslaget för kostnadsökningar, det vill säga 921.000 kronor och avseende gator, parker anslutningsavgifter och grundrabatter bör fördelas på följande sätt.

	År 1954	År 1955	År 1956	År 1956—1960	Summa
Gator	—	13.000: —	67.000: —	60.000: —	140.000: —
Parker	—	—	93.000: —	—	93.000: —
Anslutningsavgifter ..	71.200: —	46.800: —	—	—	118.000: —
Grundförstärkn.-bidrag (grundrabatter)	74.000: —	163.000: —	333.000: —	—	570.000: —
	145.200: —	222.800: —	493.000: —	60.000: —	921.000: —

Drätselkammaren anser att endast kostnadsökningarna under 1954 och 1955 nu böra täckas medan täckningen i övrigt bör anstå till kommande år. Kostnaderna för 1954 och 1955 utgöra sammanlagt 368.000 kronor, varav 237.000 kronor grundrabatter, 13.000 kronor gator samt respektive 71.200 kronor och 46.800 kronor anslutningsavgifter. Beloppet för grundrabatter bör täckas av reserverade anslag för grundrabatter ävensom anslag för nämnda ändamål i 1954 och 1955 års stater. Reserverade medel å konto 7 C 360,21 uppgå till 60.150 kronor, vartill komma anslag med 150.000 kronor i 1954 års stat och 150.000 kronor i 1955 års stat. Anslaget för gator, 13.000 kronor bör täckas av gatukostnadsfonden samt beloppen för anslutningsavgifter, 71.200 kronor och 46.800 kronor av reservationsanslagen för oförutsedda utgifter i respektive 1954 och 1955 års stater.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa följande tilläggsanslag för exploatering av Norra Gideonsberg och Norra Skallberget nämligen för grundrabatter 237.000 kronor att täckas av reserverade medel under konto 7 C 360,21 samt av anslag för grundrabatter i respektive 1954 och 1955 års stater, för gator 13.000 kronor att täckas ur gatukostnadsfonden samt för anslutningsavgifter 71.200 kronor och 46.800 kronor att täckas av de till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter i respektive 1954 och 1955 års stater stående reservationsanslagen.

Nr 257. Förvärv av stadsägorna 1902 och 1905.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 november 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av stadsägorna 1902 och 1905.

1) Stadsägan 1902 med adress Tegnérgatan 30 är taxerad för 43.600 kronor, varav 18.000 kronor markvärde och 25.600 kronor byggnadsvärde. Den innehåller i areal 919,6 kvm. Å stadsägan finnas två äldre bostadshus samt ett uthus. Huvudbyggnaden är av trä med sockel av betong samt består av två våningar med delvis inredd vindsvåning. Lägenheterna ha vatten, avlopp, diskbänkar av rostfri plåt eller zinkplåt, vedspis, kakelugn samt golv av furu. I källarvåningen finnes tvättstuga. Det mindre bostadshuset är i två våningar av trä med betongsockel. Lägenheterna ha diskbänkar av zinkplåt men äro eljest lika de i huvudbyggnaden. Uthuset är av trä och innehåller avträden, vedbodar och torkvind. Byggnaderna äro i dåligt skick. Omfattande reparationer erfordras framför allt yttre sådana.

Hyressumman uppgår till 3 250 kronor, oräknat den generella hyreshöjningen. För fastigheten begäres ett pris av 46.000 kronor. Försäljningen skulle ske på sedvanliga villkor.

2) Stadsägan 1905 med adress Malmabergsgatan 24 innehåller i areal 772,5 kvm. Den är taxerad för 23.000 kronor, varav byggnadsvärde 8.000 kronor och markvärde 15.000 kronor. Å fastigheten finnes uppförda byggnader av dålig beskaffenhet. För stadsägan begäres en köpeskilling av 35.000 kronor. Säljaren skulle berättigas att enligt särskilt hyreskontrakt förhyra byggnaderna att användas som verkstads- och kontorslokaler för en hyra av 2.000 kronor per år med skyldighet för honom att bekosta alla reparationer, uppvärmning, gård- och gaturenhållning, sotning, vatten och elström samt borttransport av sopor och avfall. Avtalet är träffat under förutsättning av hyresnämndens godkännande.

Då staden har intresse av att förvärva fastigheterna som komplettering till stadens tidigare markinnehav å området samt köpevillkoren kunna anses godtagbara, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för ovan angivna pris och på nämnda villkor i huvudsak förvärva stadsägorna 1902 och 1905 och vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingarna, tillhopa 81.000 kronor, skola bestridas ur allmänna investeringsfonnden.

Nr 258. Anslag för inventarier till magistraten och rådhusrätten.

Magistraten har i skrivelse den 3 november 1954 anfört följande:

Rådhusrätten och magistraten, som en längre tid varit synnerligen trångbodd, kommer att genom stadsförvaltningens utflyttning ur rådhuset få en välbehövlig utökning av disponibla utrymmen, i det att avsikten är att för dess behov i fortsättningen skall användas hela rådhuset med undantag av stadsfullmäktiges sessionssal och nuvarande kanslinotariens rum, vilket sistnämnda rum tillsvidare är avsett att användas av överförmyndaren. De disponibla lokalerna beräknas komma till användning på följande sätt:

A. Övre våningen.

1. Borgmästaren erhåller tjänsterum i drätselkammarens nuvarande sessionsrum. Ett kontorsbiträde förflyttas till andre stadsombudsmannens nuvarande rum.

2. I den s. k. Gropen inrättas ett juridiskt bibliotek, tillgängligt även för stadens övriga förvaltningar.

3. Civilrådmannen erhåller tjänsterum i stadsdirektörens nuvarande rum och hans expedition förlägges till det utanför detta belägna större rummet, där även hyresnämndens kansli inrymmes.

4. De rum som f. n. användes av förste stadsombudsmannen och dennes biträde sammanslås till ett avsett att användas såsom rättssal vid förberedelser i civila mål, häktningsförhandlingar, sammanträden inför konkursdomare ävensom då behov av mer än en rättssal kan yppa sig. Förberedelserna i civila mål ha hittills fått äga rum i civilrådmannens tjänsterum, vilket varit i hög grad olämpligt. Behov av mer än en

rättssal har alltemellanåt gjort sig gällande särskilt med hänsyn till att hyresnämndens sammanträden måste hållas i den nuvarande sessionssalen.

B. Bottenvåningen.

1. Inskrivningsrådmannen erhåller tjänsterum i borgmästarens nuvarande rum i omedelbar anslutning till inskrivningsavdelningen.

2. Assessorns nuvarande tjänsterum avses få disponeras av åklagare och advokater, vilka nu endast haft tillgång till vittnesrummet. För den händelse ytterligare en juristtjänst behöver inrättas får dock antingen åklagar- och advokatrummet eller överförmyndarens rum tagas i anspråk.

3. Assessorn erhåller tjänsterum i inskrivningsrådmannens nuvarande rum.

4. De rum, som f. n. disponeras av civilrådmannen och dennes biträde, sammanslås till ett avsett till samlingsrum för nämndemännen samt överläggnings- och sammanträdesrum vid förefallande behov. Det trängande behovet av ett sådant rum torde vara väl känt för stadsfullmäktige.

5. Övriga här ej nämnda utrymmen komma att disponeras på samma sätt som hittills.

Av ovanberörda utvidgning av tjänstelokalerna föranledes att komplettering måste ske i olika hänseenden beträffande inventarierna. Härvid må anmärkas att en del av rummen äro större än i och för sig erfordras för det ändamål varom i varje fall är fråga, men att rummen, då de måste nyttjas i befintligt skick, kräva möblering i större utsträckning än som eljest varit erforderligt. Detta gäller förberedelserummet och nämndens rum, vilka båda rum måhända äro i största laget, under det att ett av de nu sammanslagna rummen icke skulle varit tillräckligt, ävensom inskrivningsrådmannens rum.

De inventarier, som enligt magistratens mening erfordras, äro följande.

I. Möbler.

Härutinnan hänvisas till bifogade kostnadsförslag bil. A—E samt bifogade ritningar F—H. Förslagen ha granskats av stadens inköpschef.

Utöver ovan angivna inventarier föreslås anskaffande av två stycken karmstolar KS—4 för en kostnad av 452 kronor till brottmålsrådmannens rum.

Beräknad kostnad 18.319 kronor eller efter avdrag för rabatt 16.820 kronor.

Magistraten vill härvid anmärka att de för civilrådmannens expedition erforderliga ett skrivmaskinsbord och en skrivmaskinsstol till en kostnad av 358 kronor egentligen avse hyresnämnden, men att magistraten anser att, då inventarierna ifråga framdeles kunna komma till användning inom magistraten, det är lämpligt att de anskaffas och som övriga inventarier förvaltas av magistraten.

II. Armatur.

Rörarmatur till civilrådmannens expedition samt biblioteket. Kostnaden härför beräknas efter samråd med Västerås Elektriska Byrå AB till 1.500 kronor, inklusive monteringsarbeten.

Takbelysning i civilrådmannens och assessorns rum till beräknad kostnad för vardera 150 kronor.

Två bordslampor för förberedelserummet till beräknad kostnad av 320 kronor.
Beräknad sammanlagd kostnad 2.120 kronor.

III. Gardiner och mattor.

Tre lufter gardiner till borgmästarens rum, tre lufter till förberedelserummet, tre lufter till biblioteket samt en luft till assessorns rum. Gardinerna beräknas sammanlagt kosta 1.820 kronor. Jämför bifogade offert (bil. I).

Mattor för inskrivningsrådmannens rum samt civilrådmannens rum och expedition till en sammanlagd kostnad av 1.000 kronor.

Beräknad sammanlagd kostnad 2.820 kronor.

Härtill kommer ytterligare kostnader för montering och uppsättning, som beräknats till 1.000 kronor.

Magistraten är angelägen framhålla att magistraten sedan flera år tillbaka varit synnerligen återhållsam ifråga om anslag till inventarier för tjänsterummen med tanke på att icke föregripa den anskaffning som en inflyttning i nya lokaler nödvändigtvis måste föra med sig.

I skrivelsen åberopade kostnadsförslag ha icke avtryckts i handlingarna men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Magistraten hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av ytterligare inventarier till magistraten och rådhusrätten bevilja ett anslag å 22.800 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har icke något att erinra mot den föreslagna inventarieanskaffningen. Efter överläggningar med magistraten och rådhusrätten har emellertid överenskommits, att de nuvarande möblerna i drätselkammarens sessionssal i fortsättningen skulle kunna komma till användning i nämndemansrummet. I samråd med magistraten och rådhusrätten har därför anslaget ansetts kunna nedsättas till 20.000 kronor.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av inventarier till magistraten och rådhusrätten bevilja ett anslag å 20.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 259. Anslag för uppförande av ny skola vid Emaus.

(Jfr. nr 163 ser. A år 1952.)

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 8 november 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade på sammanträde den 25/9 1952 (§ 216) bl. a. ett anslag å kronor 10.000: — till utredningskostnader för Skiljeboskolans andra etapp. Sedan det visat sig, att uppförandet av Emausskolan vore av sådan angelägenhetsgrad, att den måste gå före Skiljeboskolans andra etapp, beslöt drätselkammaren den 16/4 1953

(§ 357) efter framställning från folkskolestyrelsen medgiva, att ovannämnda anslag till utredningskostnader för Skiljeboskolan får disponeras för samma ändamål beträffande Emausskolan.

Kungl. Skolöverstyrelsen har den 22 juni 1953 prövat behov föreligga av följande lokaler:

15 klassrum (9 × 6,5 m)
3 klassrum (8 × 6,5 m)
1 naturkunnighetsrum jämte rum för samlingar
1 gymnastiksal (10 × 16 × 5 m)
2 träslöjdsalar
2 handarbetssalar
1 skolkökslokal
1 biblioteksrum
1 lärarrum
1 expeditionslokal för tillsynslärare
materielrum
läkaravdelning
skolmåltidslokaler med centralkök (matsalen tillika samlingssal)
torkrum för barnens ytterkläder
toaletter
maskinrum jämte för ovannämnda lokaler erforderliga biutrymmen,

och uttalat, att statsbidrag torde kunna påräknas för ovan angivna lokaler.

Skolöverstyrelsen har vidare den 1 september d. å. med viss komplettering den 12 oktober meddelat beslut om förhandsgranskning av inlämnade skissritningar, varvid meddelats, att vid beräkningen av statsbidrag avdrag torde komma att göras för sådan merkostnad, som förorsakats av att gymnastiksalen, som kommer att användas även för frivillig gymnastik, givits dimensionen 10 × 20 m i stället för behovsprövade 10 × 16 m. Överstyrelsen har vidare i sistnämnda skrivelse pr den 12 okt. meddelat, att de insända skissritningarna kunna läggas till grund för utarbetande av huvudritningar.

Efter det skolöverstyrelsen fattat sitt beslut om lokalbehovet, har fråga uppkommit om lämpligheten av att i skolbyggnaden inrymma även lokaler för folktandvårdens behov. I ärendet ha yttranden avgivits av landstingets förvaltningsutskott den 18 februari d. å. och drätselkammaren den 14 april (§ 329). Ifrågavarande distriktstandvårdspoliklinik skulle i första hand utnyttjas för barntandvård men även för möjliggörande av folktandvård för vuxna. Synnerligen stort behov av nya lokaler för skoltandvård föreligger. Folkskolestyrelsen har funnit anordningen med tandkliniks inrymmande i skolbyggnad synnerligen ändamålsenlig. Till Emauskliniken avses särskilt barn från det tätbefolkade Korsängsskolområdet med Haga, Malmaberg och Skiljebo bliva hänvisade. Det upprättade skissritningsförslaget upptager sålunda en klinik för fyra tandläkare. Enligt från Kungl. Medicinalstyrelsen under hand inhämtade direktiv skall i tandklinik för detta antal tandläkare finnas — utom ett behandlingsrum per tandläkare — ytterligare två s. k. reservrum jämte vissa biutrymmen såsom personalrum, arkiv, väntrum, steriliseringsrum m. m. Skissritningarna skola godkännas av medicinalstyrelsen.

Folkskolestyrelsen hemställer om medgivande att i Emausskolan inrymma en tandpoliklinik av storleksordning och typ, som framgår av bilagd skiss.

Totala kostnaderna för ifrågavarande byggnadsföretag ha — frånsett inventarier

— beräknats till kronor 2.820.000: —, varav för egentliga skolbyggnaden 2.180.000: —, för gymnastikhuset 270.000: —, för tandpolikliniken 185.000: — och för utvändiga ledningar, inhägnad samt planering av och plantering å tomten 185.000 kronor. Utöver dessa kostnader tilkomma dessutom *dels* rivningskostnader för befintliga byggnader inom skoltomten samt *dels* eventuell flyttning av befintligt bostadshus till annan plats på skoltomten samt ombyggnad av detsamma till vaktmästarbostad. Då kostnader härför icke f. n. kunnat beräknas, avser folkskolestyrelsen att senare inkomma med eventuella ytterligare anslagsäskanden.

Skolan torde icke stå färdig förrän tidigast till hösten 1956. Det är därför inte f. n. aktuellt med anslag till inventarier och undervisningsmateriel. Det torde emellertid, med hänsyn till att vissa inventarier äro statsbidragsberättigade, vara nödvändigt att stadsfullmäktige beslutar att i princip åtaga sig kostnaderna för anskaffning av erforderliga inventarier.

Å de statsbidragsberättigade kostnaderna för skol- och gymnastikbyggnaderna beräknas i statsbidrag c:a 850.000 kr. Till tandklinik och utvändiga ledningar, inhägnad samt planering och plantering utgå icke statsbidrag.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att låta uppföra en skolanläggning å Emausområdet, omfattande *dels* skolbyggnad innehållande klassrum med specialsalar m. m. *dels* gymnastikhus samt *dels* lokaler för tandvårdspoliklinik, allt i huvudsak enligt bifogade skissritningar,

att för ändamålet bevilja ett reservationsanslag å 2.820.000 kronor, dock med avdrag av tidigare beviljade 10.000 kronor till utredningskostnader,

att åtaga sig kostnaderna för inventarier och undervisningsmateriel samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att fullfölja ovannämnda byggnadsföretag.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1954 avgivet utlåtande anfört följande.

Kammaren har efter granskning av förslaget icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Totalt erfordras efter avdrag av tidigare beviljat anslag å 10.000 kronor för utredningskostnader ett belopp av 2.810.000 kronor. Då statsbidrag kan beräknas inflyta med 850.000 kronor, erfordras sålunda ett nettoanslag å 1.960.000 kronor. Med hänsyn till de stora anspråk, som under närmaste året kommer att ställas på investeringsfonden för bestridande av olika ändamål har drätselkammaren icke ansett lämpligt att större del av nettoanslaget än 960.000 kronor bestrides av fondens medel, varför resterande belopp bör täckas av lånemedel.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att i huvudsak enligt bifogade ritningar låta uppföra en skolanläggning å Emausområdet av föreslagen beskaffenhet,

att för ändamålet bevilja ett anslag å 2.810.000 kronor utöver tidigare beviljade 10.000 kronor för utredningskostnad,

att nämnda anslag skall täckas till ett belopp av 850.000 kronor av förväntat statsbidrag, 960.000 kronor av allmänna investeringsfonden och 1.000.000 kronor av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 1.000.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt, samt

att jämväl i övrigt bifalla folkskolestyrelsens förslag.

Nr 260. Fråga om stadens övertagande av förvaltningen av Vallby Friluftsmuseum.

Västmanlands Fornminnesförening har i skrivelse den 28 oktober 1954 anfört följande:

Västmanlands Fornminnesförening har liksom de flesta andra jämförbara organisationer under senare år måst lita till ekonomisk hjälp från det allmänna i större utsträckning än tidigare. Sålunda begärde föreningen för innevarande år av Västerås stad och Västmanlands läns landsting anslag, som betydligt överskredo de för föregående år beviljade.

Inför de stora och till synes övermäktiga ekonomiska problem, som uppstått för fornminnesföreningen främst genom de ökande och allt dyrare underhållsarbetena på Vallby friluftsmuseum och uppförandet av den nödvändiga vaktmästare- och expeditionsbyggnaden (Siggesborgsgården) därstädes, företog föreningen genom en särskild kommitté en undersökning av förutsättningarna för att föreningen i fortsättningen skulle kunna inneha och driva Vallbymuseet. Sedan denna kommitté den 7 december 1953 överlämnat sin utredning jämte yttrande och därvid rekommenderat föreningen att genom sitt verkställande utskott träda i kontakt med Västerås stads myndigheter för att dryfta frågan om formerna för Vallby friluftsmuseums fortsatta förvaltning, satte sig fornminnesföreningens ordförande i förbindelse med drätselkammarens ordförande för att söka få sådana förhandlingar till stånd. Fornminnesföreningen ansåg en sådan åtgärd väl motiverad, då friluftsmuseet trots sin länskaraktär otvivelaktigt i första hand är en tillgång för staden.

Fornminnesföreningens sålunda framförda anhållan om förhandlingar i Vallbyfrågan med Västerås stad mottogs med välvilja, och från stadens sida utsågos herrar Gustaf Olsson, Mattias Pers och Thjelvar Hedberg och av fornminnesföreningen landshövding Ragnar Casparsson, föreningens ordförande, samt herrar Sven Turén, Gösta Sandberg och Sven Drakenberg att föra dessa förhandlingar. De delegerade hade sitt första sammanträde den 21 januari 1954 och det senaste den 2 oktober 1954. Vid detta sistnämnda tillfälle enades man om ett förslag till avtal beträffande Vallby Friluftsmuseum, vartill stadsombudsman Per Siösteen gjort ett utkast.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 november 1954 anfört följande:

Under senaste åren har det stått allt mera klart att Västmanlands Fornminnesförenings resurser i ekonomiskt avseende icke äro sådana att föreningen i fortsätt-

ningen kan mäkta med de allt mera stegrade utgifterna för underhåll av föreningens anläggningar. Å andra sidan äro dessa anläggningars karaktär sådan att staden har ett mycket starkt intresse av att de bevaras och vidmakthållas. Det ökade behovet av fritidsområden medför även att Vallby Friluftsmuseums anläggningar och den mark varå dessa äro belägna i större utsträckning än hittills kommer att utnyttjas som friluftsområde för stadens befolkning och att staden vidtager åtgärder härför. Olika former för stadens engagemang i verksamheten ha övervägts. Man har inom drätselkammaren och föreningen slutligen stannat för en anordning, innebärande att staden från och med nyåret skulle övertaga ansvaret för den förvaltning och drift av friluftsmuseet med tillhörande område, som hittills handhafts av föreningen med undantag av den rent museala förvaltningen och driften, som föreningen skulle bibehålla. Stadens åtagande skulle bland annat innebära att det i fortsättningen skulle åligga staden att svara för erläggande av den arrendeavgift, som fornminnesföreningen betalar till Kronan för nyttjande av friluftsmuseets nuvarande område, att i fortsättningen utan kostnad för föreningen tillhandahålla den dispositionsrätt till ytterligare mark, som kan bliva erforderlig för friluftsmuseet, att övertaga gällande anställningsavtal mellan föreningen och dess nuvarande vaktmästare och bestrida kostnaderna för hans avlöning ävensom att anställa och avlöna den personal i övrigt, som kan finnas behövlig för tillsyn och skötsel av området med därå befintliga byggnader och anläggningar, att ombesörja erforderliga reparations- och underhållsarbeten å byggnader, staket och övriga anläggningar ävensom erforderliga planterings- och underhållsarbeten beträffande marken, att bekosta uppvärmning, belysning, städning samt övriga löpande utgifter och onera för fastigheten (del av stadsägan 1047—1949), att jämväl i övrigt svara för den del av driften, som icke är att hänföra till den museala verksamheten samt att under utövningen av denna förvaltning samråda och samarbeta med föreningen så långt detta är nödvändigt för bevarande av och vidmakthållande av friluftsmuseets karaktär och för främjande av dess framtida utveckling. Staden skulle äga rätt att tillgodogöra sig inkomsterna av arrendet för serveringen, inträdesavgifter o. dyl. Föreningen bibehåller äganderätten till samtliga till friluftsmuseet hörande byggnader — med undantag av Siggesborgsgården — anläggningar och museal lösegendom och svarar själv för erforderliga försäkringar. Byggnader och anläggningar, som i fortsättningen av staden på dess bekostnad eventuellt komme att uppföras å området, skola däremot tillhöra staden. Föreningen skall utan ersättning bidraga med råd och anvisningar för byggnadernas skötsel, anläggningens komplettering och andra kultur- och naturminnesvårdande arbeten samt skall inom ramen av föreningens egna tillgångar svara för att de till allmänheten upplåtna kulturhistoriska interiörerna hållas möblerade och utrustade med lämpliga föremål ur föreningens samlingar. Överinseendet över den förvaltning staden skulle åtaga sig, skulle utövas av en särskild styrelse bestående av fem ledamöter och fem suppleanter av vilka tre ledamöter jämte tre suppleanter utses av stadsfullmäktige och två ledamöter jämte två suppleanter av föreningen på en tid av fem kalenderår i taget räknat från och med den 1 januari 1955. På yrkande av någon av de föreningsvalda ledamöterna skulle beslut i fråga, som ur museal synpunkt är av principiell betydelse icke få fattas utan att föreningens arbetsutskott beretts tillfälle att dessförinnan avgiva yttrande. Föreningen medgiver staden fri förfoganderätt över det av föreningen nu disponerade området, dock med iakttagande av att detta och därå uppförda anläggningar bibehålla sin ideella karaktär.

Ett preliminärt avtal har träffats mellan föreningen och drätselkammaren med i

huvudsak ovan angivna bestämmelser. Avtalet skulle gälla från den 1 januari 1955 till och med den 31 december 1969. Därest avtalet icke inom ett år före utgången av denna tid av någondera parten uppsäges, skall avtalet fortfara att gälla på fem år i taget med ett års uppsägningstid.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna avtalsförslaget.

Enligt avtalet skulle staden övertaga äganderätten till Siggesborgsgården. I samband därmed måste föreningens skuld för denna fastighet gäldas. Skulden uppgår till kronor 83.210: 67, varav sparbankslån 70.000 kronor, lån av egna fondmedel kronor 10.210: 67 och lån av egna rörelsemedel kronor 3.000: —. Anslag erfordras för beloppet och bör täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Fornminnesföreningen begärde i 1955 års stat ett anslag å 18.000 kronor. Föreningen hade därvid förutsatt att staden i enlighet med de villkor, varför ovan redogjorts skulle övertaga kostnaderna för förvaltning och underhåll av friluftsmuseets anläggningar vid Vallby. Då vid statbehandlingen ärendet befann sig på ett förberedande stadium och frågan om anslag till föreningen icke kunde slutgiltigt bedömas, upptogs anslag med oförändrat belopp i förhållande till årets stat nämligen 25.000 kronor. I avbidan å att den blivande styrelsen inkommer med sina beräkningar angående driftkostnaderna i den nya regin, bör styrelsen bemyndigas att taga i anspråk mellanskillnaden mellan 25.000 kronor och 18.000 kronor för bestridande av löpande utgifter.

Åt beredningsutskottet bör uppdragas att snarast inkomma till stadsfullmäktige med förslag angående val av kommunrepresentanter i styrelsen.

Med hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor träffa avtal med Västmanlands Fornminnesförening angående övertagande av ansvaret för förvaltningen och driften av Vallby Friluftsmuseum,

att för övertagande av Siggesborgsgården och likviderande av föreningens skuld för densamma anvisa ett anslag å 83.300 kronor,

att detta anslag skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter,

att uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av tre ledamöter och tre suppleanter i den särskilda styrelse, som skall handhava överinseendet över förvaltningen av friluftsmuseet,

att uppdraga åt styrelsen att inkomma med förslag till stat för förvaltningsverksamheten under år 1955 samt med förslag till de övriga åtgärder som bliva erforderliga i samband med verkställigheten av detta stadsfullmäktigebeslut ävensom

att bemyndiga styrelsen att av det i 1955 års stat upptaga anslag till Västmanlands Fornminnesförening å 25.000 kronor taga i anspråk ett belopp av 7.000 kronor för bestridande tills vidare av löpande utgifter för förvaltningen.

Nr 261. Omändring av en extra befattning såsom domsverkställare till en ordinarie dylik befattning.

Magistraten har i skrivelse den 9 november 1954 anfört följande:

Den 17 december 1953 beslöto stadsfullmäktige i samband med antagande av riktlinjer för omorganisation av exekutionsverket att från och med den 1 januari 1954 inrätta en extra domsverkställartjänst i 19. lönegraden.

I skrivelse den 19 oktober 1954 (bilaga 1) har stadsfogden anhållit att tjänsten som domsverkställare måtte uppföras på ordinarie stat i 22. lönegraden under benämning stadsfogdeassistent. Magistraten har tidigare för sin del förordat inrättande av en befattning som stadsfogdeassistent i 27. lönegraden. Magistraten har därvid förutsatt att befattningen skulle innehavas av jurist. Alltjämt hyser magistraten den uppfattningen att en sådan organisation som den av magistraten föreslagna är att föredraga med hänsyn till den större fasthet och smidighet som utmärker densamma. Den utveckling av staden, som kan förväntas, synes också tala härför. Det är visserligen riktigt att en tjänst av denna art kommer att vara en passagetjänst, men stadsfogdens farhågor för allt för täta byten av tjänsteinnehavare synas dock överdrivna. Då emellertid de hittills vunna erfarenheterna av anställandet av domsverkställare varit goda, vill magistraten icke motsätta sig det av stadsfogden nu framlagda förslaget om tjänstens uppförande å ordinarie stat. En förutsättning härför är emellertid att lönen bestämmes på sådant sätt att man kan påräkna att densamma besättes med kvalificerad kraft. Detta synes icke möjligt med mindre än att tjänsten placeras i lägst lönegrad 22. Befattningen bör alltfort benämnas domsverkställare.

Stadsfogdens skrivelse är så lydande:

Behovet av kvalificerad hjälp åt stadsfogden, vilken fråga icke sammanhänger med genomförandet av omorganisationen i övrigt och därför kan bedömas separat, betonades starkt under utredningens gång. Magistraten ansåg arbetsuppgifterna motivera inrättandet av en stadsfogdeassistenttjänst i lönegrad 27 medan kommittén, löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren stannade vid en domsverkställartjänst i lönegrad 19.

Principiellt delar undertecknad magistratens uppfattning om inrättandet av en assistenttjänst. De praktiska konsekvenserna av anställandet av en assistent torde emellertid icke bli enbart gynnsamma. Befordringsmöjligheterna inom stadsfogdebanan för assistenter torde för närvarande få anses vara relativt goda med hänsyn till att assistenttjänsternas antal är litet i förhållande till antalet stadsfogdetjänster. Inrättas därför en assistenttjänst bleve densamma troligen en typisk "genomgångstjänst". När assistenten vore väl förtrogen med arbetet och således mest användbar måste han kanske ersättas av en oskolad kraft. Då assistentens uppgifter till större delen kommer att bestå av typiskt fältarbete, vilket i synnerlig grad förutsätter god personkännedom och kunskap om lokala förhållanden, kommer arbetet att bliva lidande av en dylik ordning. I huvudsak på grund härav anser undertecknad en tjänst av domsverkställarnatur vara att föredraga. Jag anser mig emellertid böra framhålla som en ovillkorlig förutsättning för denna ståndpunkt att en fullt kompetent domsverkställare anställes.

Kontoristen Sven Ahlberg, Göteborg, har varit anställd som domsverkställare härstädes under tiden 22 mars—12 juni 1954. Han frånträdde tjänsten enär han erbjöds

högre avlöningsförmåner å annat håll (som polisman med exekutionsbiträdesgöromål och med bibehållande av rätt till del av indrivningsavgifter). Från och med den 20 juli 1954 har ifrågavarande tjänst uppehållits av exekutionsbiträdet, tillika extra utmätningsmannen och domsverkställaren i Karlskoga, H. Wallenbert. Vederbörliga kungörelseförfaranden ha föregått tjänstetillsättningarna. Wallenbert har emellertid i dagarna anmält för undertecknad att han ser sig nödsakad uppsäga sin tjänst härstädes av samma skäl som Ahlberg, om icke anställningsförhållandena ändras. Wallenberts Karlskogatjänst är förenad med högre avlöningsförmåner än nu utgående lön å Västeråstjänsten, vartill kommer att Wallenbert icke kan utverka längre tids tjänstledighet. I sin tjänst i Karlskoga åtnjuter Wallenbert följande avlöningsförmåner och ersättningar för månad räknat:

exekutionsbiträde med placering i lönegrad 15 löneklass 18	869: —
arvode som extra utmätningsman	75: —
förrättnings- och delgivningsarvoden	200: —
	1.144: —

Wallenberts lön som domsverkställare i Västerås i lönegrad 19 löneklass 19 (samma ortsgrupp som Karlskoga) utgör ..... 911: —

Wallenberts avlöning jämte ytterligare förmåner i Karlskoga motsvarar närmast en lön enligt 23 löneklassen (1.132: —).

För andra gången på kort tid står stadsfogden således inför utsikten att mista sin närmaste man med allt vad detta innebär av menlig påverkan på arbetsuppgifter och arbetsro. Samtidigt skall den beslutade omorganisationen av exekutionsverket börja praktiskt genomföras. Jag vill i sammanhanget tillägga, att en genomgång av samtliga större restantier å skatter i anledning av det för Västerås stads vidkommande mycket låga indrivningsresultatet utvisar, att de kvalificerade ärendena kräva en betydande aktiv medverkan av stadsfogden.

Förhållandena kräva en snabb lösning.

Jag hemställer förty att snarast möjligt och således redan från den dag stadsfullmäktige kan komma att meddela beslut i detta ärende den vid exekutionsverket inrättade extra domsverkställartjänsten måtte ordinariesättas och placeras i lönegrad 22. Det synes eljest uteslutet att erhålla kvalificerade sökanden eller att få behålla den nuvarande innehavaren av tjänsten. Tjänsten bör betecknas som stadsfogdeassistent. Vid de båda tidigare tillfällen ifrågavarande tjänst ledigförklarats med lön enligt lönegrad 19 ha visserligen åtskilliga sökanden anmält sig utöver Ahlberg och Wallenbert. De båda sistnämnda ha dock utan tvekan varit sina medsökanden icke obetydligt överlägsna. Sökanden med lägre kvalifikationer än de båda sistnämndas kan jag icke förorda. Alternativet utgör en stadsfogdeassistenttjänst i lönegrad 27, vilket jag enligt ovan icke funnit mig kunna helt biträda.

Jag får tillägga, att Wallenbert under sin tjänstgöring i Karlskoga innehaft förordnanden å landsfiskals—utmätningsmannatjänst i 4 månader 10 dagar och under tjänstgöringen här i Västerås vikarierat å stadsfogdetjänsten under kortare tider. För det fall Wallenbert kommer ifråga till tjänsten torde han kunna uppehålla vikariat å stadsfogdetjänsten åtminstone i samma omfattning som nu, vilket enligt gällande avlöningsbestämmelser icke kommer att medföra kostnader för vikariatersättning.

Här nedan följa inhämtade uppgifter om stadsfogdeassistent- eller/och domsverkställartjänster i städer med ung. samma invånarantal som Västerås. Uppgifterna torde stödja denna framställning.

Norrköping 87.989 inv.: Stadsfogdeassistent finnes ej men väl andre stadsfogde i lönegrad 30 jämte ett ex. biträde som domsverkställare (fr. o. m. 1/1 1955).

Hälsingborg 72.660 inv.: Stadsfogdeassistent i lönegrad 27, tjänsten nyinrättad fr. o. m. den 1 januari 1954.

Örebro 69.637 inv.: Stadsfogdeassistent i lönegrad 27, f. n. vakant, jämte ett ex. bitr. som domsverkst.

Uppsala 67.087 inv.: Domsverkställare i lönegrad 19. Tilläggas må att vederb. åtnjuter betydande extra inkomster för uppsättandet av ansökningar av skilda slag o. dyl. (utom tjänsten).

Borås 60.841 inv.: Stadsfogdeassistent i lönegrad 22, tjänsten inrättad "för 2 år sedan". Assistenten tidigare 1:e exekutor.

Linköping 58.613 inv.: Två ex. bitr. tjänstgöra som domsverkst., i regel dock allenast en i sänder.

Eskilstuna 55.664 inv.: En kontorist är domsverkställare mot ett arvode av 225 kr./mån. Avlöning och arvode motsvarar närmast 20 löneklassen. Tjänsten kommer troligen att omregleras.

Magistraten hemställer

att från och med den 1 januari 1955 i stället för den extra tjänsten som domsverkställare vid exekutionsverket måtte inrättas med en ordinarie befattning såsom domsverkställare i lönegrad 22.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 10 november 1954 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1955 ändra den extra befattningen såsom domsverkställare vid exekutionsverket till en ordinarie befattning i lönegrad 22 såsom domsverkställare.

Drätselkammaren har genom yttrande den 11 november 1954 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 262. Anslag för översyn och reparation av en bokföringsmaskin.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 december 1954 anfört följande:

År 1939 inköpte drätselkontoret sin första bokföringsmaskin av märket National klass 3000, vilken fortfarande är i bruk. Ytterligare en liknande maskin togs i bruk vid årsskiftet 1947 för bokföringsavdelningen. Dessutom inköptes en tredje maskin av samma typ från nämnda årsskifte för avlöningskontoret. Sedan 1952 har sistnämnda maskin använts på bokföringsavdelningen. Den ökade omfattningen av bokföringsarbetet har medfört ett behov av tre bokföringsmaskiner. För att mera rationellt utnyttja den tredje maskinen komma från årsskiftet 1955 bokföringsrapporter och saldobesked att skrivas på denna, en åtgärd som väsentligt underlättar arbetet med dessa uppgifter.

Emellertid är nu den äldsta maskinen, vilken använts dagligen i 15 års tid, i behov av en genomgripande översyn för att kunna fungera tillfredsställande även i fortsättningen. Inspektion av maskinen genom sakkunniga har företagits. Med ledning av denna inspektion har National Kassaregister lämnat konstnadsförslag på en fullständig genomgång av maskinen inklusive utbyte av förslitna delar, slutande på cirka 2.500 kronor exklusive transportkostnader till och från centralverkstaden i Stockholm.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett tilläggsanslag å konto 1 C 3—168 å 2.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 263. Anslag för spåranläggning till Hakonbolagets nybyggnad inom kvarteret Gustavsvik.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 december 1954 anfört följande:

Enligt avtal mellan staden, å ena, samt Aktiebolaget Hakon Swenson, å andra sidan, har staden förbundit sig att utdraga spår till bolagets nybyggnad inom kvarteret Gustavsvik. Bolaget har hemställt, att spåret utlägges så tidigt att det kan tagas i anspråk för transporter under byggnadstiden redan omkring den 1 maj 1955.

Förusatt att Statens Järnvägar kunna utföra sin del av anläggningsarbetet, synes för stadens del möjlighet föreligga att till denna tid låta utföra spåranläggningen.

Kostnaden för spåranläggningen har beräknats till 30.000 kronor. Härtill kommer kostnaden för viss omläggning och justering av spår inom djuphamnens östra ranger-

knippe till vilket nu ifrågavarande spårsträckning skall anslutas. Sistnämnda kostnad uppgår till 25.000 kronor. Sammanlagt erfordras alltså ett anslag å 55.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 55.000 kronor att täckas av det i 1954 års stat upptagna reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 264. Anslag för projektering av ett sjöfartens hus.

Sjöfartshotellkommittén har i skrivelse den 18 november 1954 till drätselkammaren anfört följande:

Genom beslut den 16 oktober 1947, § 802, har drätselkammaren reserverat stadens mark i kvarteret Sigvald för uppförande av ett sjöfartshotell. Då under arbetets gång viss tveksamhet yppats om lämpligheten att till kvarteret förlägga hotellet, har kontakt tagits med Handelsflottans välfärdsråd, som emellertid den 8 april 1952 meddelade att den reserverade tomten ur de synpunkter rådet hade att företräda måste anses väl belägen. Välfärdsrådet hade för sin del icke heller någon erinran mot att samarbete inleddes med Västeråsspedition om lokaler i det blivande sjöfartshotellet eventuellt utökat även över bolagets mark.

Kommitténs arbete har därefter i viss mån varit beroende av stadsplanefrågorna för kvarteret Sigvald. Dessa frågor ha komplicerats av arbetet med den blivande underfarten under järnvägen. Emellertid synas nu möjligheter förefinnas till en lösning av trafikfrågorna varigenom arbetet med kvarterets stadsplanerande kunde upptagas på allvar.

Variationerna för Västerås' del i efterfrågan på sjöfolk under senaste åren framgå av följande tabell.

	Avmönstr.	Påmönstr.
1950	542	494
1951	584	527
1952	592	669
1953	392	339
1954 (t. o. m. oktober månad)	372	309
Totalt	2.482	2.338

Kommittén har därför ansett sig böra taga samråd med Sjöfartsdelegationen för att efterhöra huruvida därigenom några nya synpunkter kunde läggas på hotellfrågan. Delegationen har dock på sammanträde denna dag enhälligt tillstyrkt att sjöfartshotellet snarast kommer till stånd och förklarat att behov fortfarande föreligger.

Önskvärt vore enligt kommitténs mening att hela kvarteret Sigvald finge upptagas av ett "Sjöfartens Hus". Detta vore möjligt genom samverkan (bolagsform har diskuterats) med Västeråsspedition, som i så fall till annan tomt skulle förlägga lastbilsrörelsen. Till detta "Sjöfartens Hus" kunde även förläggas hamnkontor, mönstringslokaler, lokaler för lotspersonal, hamncafé, skriv- och läsrum för sjöfolk m. fl.

till hamnen och sjöfarten knutna företag och inrättningar utöver hotellet. Hotellet, vartill 50 % statsbidrag kan påräknas, skulle även kunna utnyttjas av andra än sjöfolk, då rum funnos lediga.

För att fortsätta kommittéarbetet och anmäla Västerås i statsbidragskön är det emellertid nödvändigt att skissritningar upprättas. Därvid kan kommittén även taga ställning till frågan om samråd med den privatägda tomten eller om hotellfrågan bör lösas enbart på stadens mark. Kommittén saknar emellertid medel att anlita arkitekt för skissarbetet och därmed förbundna utredningar och får därför hemställa om ett förslagsanslag å 5.000 kronor för detsamma. Kommittén avser därefter så snart skissritningar föreligga återkomma med förslag till kvarterets utnyttjande, statsbidragsansökan etc. för drätselkammarens avgörande.

Drätselkammaren har med överlämnande av skrivelsen genom utlåtande den 2 december 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett förslagsanslag å högst 5.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 265. Förvärv av stadsägan 1889.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 december 1954 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av stadsägan nr 1889 i Västerås med adress Stjernhjelmsgatan 1.

Stadsägan, som innehåller en areal av 1.224 kvm., har ett taxeringsvärde av 54.000 kronor, varav 30.000 kronor markvärde och 24.000 kronor byggnadsvärde. Å stadsägan finnes ett år 1936 uppfört bostadshus i två våningar jämte delvis inredd vindsvåning samt ett mindre uthus. Bostadshuset är av reveterat trä med sockel och utvändig trappa av betong. Förstugor och våningstrappa äro av trä. I byggnaden finnas fem bostadslägenheter, försedda med w. c., vatten, avlopp, rostfria diskbänkar, centralvärme (ej varmvatten), gasspis, golv av furu samt fönsterbänkar av trä. I källarvåningen finnes ett badrum med gasvattenvärmare, tvättstuga med vattenvärmare för gas, matkällare samt ett garage. Å vinden finnes förutom en mindre lägenhet vindskontor till lägenheterna. Byggnaden är av jämförelsevis låg standard och i mindre gott skick. Den är utvändigt i behov av reparationer å fasader, snickerier och sockel, samt målningsreparationer i lägenheterna m. m. Hyrorna utgöra sammanlagt 4.155 kronor, vartill kommer för närvarande generellt hyrestillägg å 12,6 % samt bränsletillägg.

Fastigheten erbjudes staden för ett pris av 65.000 kronor. Tillträdet skulle ske den 1 januari 1955.

Då staden synes hava intresse av att förvärva stadsägan samt priset kan anses godtagbart, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 65.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1889 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen, 65.000 kronor, skall bestridas av allmänna investeringsfonden.

Nr 266. Pensionsunderstöd till köksbiträde vid barnstugorna.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 10 november 1954 anfört följande:

Barnstugestyrelsen har hos löne- och avtalsnämnden anhållit om pensionsunderstöd för köksbiträdet fru Allida Andersson från och med den 1 juni 1954.

Fru Andersson har sedan den 1 september 1937 varit anställd såsom köksbiträde vid Herrgärdets eftermiddagshem med tre timmars tjänstgöring per dag under tiden för hemmets öppethållande. Hon har den 1 juni 1954 slutat anställningen på grund av sjukdom. Fru Andersson är född den 18 juni 1889.

Nämnden tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna fru Allida Andersson ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år från och med den 1 juni 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

Nr 267. Pensionsunderstöd till städerska vid fastighetskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 1 december 1954 anfört följande:

Städerskan vid fastighetskontoret, fru Hilda Katarina Kvarnström, har anhållit om pension när hon i samband med fastighetskontorets överflyttning till det nya stadshuset kommer att lämna anställningen hos staden.

Fru Kvarnström kan icke tillerkännas pension enligt stadens pensionsreglemente, varför löne- och avtalsnämnden får överlämna framställningen till stadsfullmäktige för avgörande.

Fru Kvarnström är född den 20 februari 1886. Hon har sedan den 1 september 1941 haft anställning som städerska hos staden.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att pensionsunderstödet å 350 kronor med tillägg om för närvarande 74 % tillerkännes fru Kvarnström.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna städerskan fru Hilda Kvarnström ett årligt

pensionsunderstöd å 350 kronor från den dag hon slutar anställningen hos staden.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 268. Tillägg å löner och pensioner under år 1955.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 1 december 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får härmed föreslå, att tillägg å tjänstemannalöner samt pensioner under 1955 skall tills vidare utgå på samma sätt som skett under 1954.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att sådant lönetillägg, som under år 1954 utgått på grund av stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954, § 11, skall tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta utgå även under år 1955 samt

att tillägg å pensioner skall utgå enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1953, § 170, som skall gälla under 1955 tills vidare och intill dess fullmäktige annorlunda besluta.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 269. Höjning av arvodet till tillsynslärare. (Jfr. nr 54 ser. A år 1954.)

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 10 november 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige avslogo den 29 april 1954 under § 110 i protokollet en framställning från folkskolestyrelsen om höjning av arvodena för tillsynslärarna i slöjd samt om kompensation efter vissa grunder till tillsynslärarna för att de icke såsom tidigare kunde medgivas nedsättning av undervisningsskyldigheten för utövande av funktionen som tillsynslärare.

På begäran av Svenska Facklärarförbundet har förhandlingar förts om dessa frågor med löne- och avtalsnämnden. Med anledning av den överenskommelse som träffats får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville upptaga ärendet till omprövning.

Beträffande tillsynslärarnas arvoden tillstyrker löne- och avtalsnämnden bifall till

folkskolestyrelsens framställning av den 30 januari 1954 om höjning av arvodena för var och en av de båda tillsynslärarna från 1.370 kronor till 2.200 kronor från och med den 1 januari 1954. Överenskommelse härom har träffats med fackläraförbundet.

Beträffande kompensationen för icke medgiven nedsättning av undervisningsskyldigheten har man från folkskolestyrelsens sida vid förhandlingarna upplyst om att en ändring av de statliga författningarna kan väntas som tillåter nedsättning av undervisningsskyldigheten. Med anledning härav vill löne- och avtalsnämnden icke längre motsätta sig bifall till den föreslagna kompensationen. Denna bör emellertid utgå endast under den tid som återstår tills författningarna medger nedsättning av undervisningsskyldigheten. Överenskommelse har träffats med fackläraförbundet om beräkning av kompensationen enligt de grunder som folkskolestyrelsen föreslagit i sin framställning av den 30 januari 1954.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att med ändring av tidigare beslut medgiva att arvodet till var och en av de båda tillsynslärarna i slöjd vid folkskolorna får räknat från och med den 1 januari 1954 höjas från 1.370 till 2.200 kronor per år samt

att, likaledes med ändring av tidigare beslut, kompensation måtte lämnas tillsynslärarna enligt de grunder som angivits i folkskolestyrelsens framställning av den 30 januari 1954 intill dess nedsättning av undervisningsskyldigheten kan medgivas.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren vill erinra om att löne- och avtalsnämnden så sent som den 17 mars detta år i skrivelse till stadsfullmäktige avstyrkte bifall till en liknande framställning från folkskolestyrelsen. Löne- och avtalsnämnden anförde därvid följande: "Vad det först beträffar den begärda höjningen av arvodena så har löne- och avtalsnämnden införskaffat uppgifter från städer i motsvarande storleksordning och funnit, att arvodena i Västerås ligger mycket väl till vid jämförelse med de andra städernas arvoden. Västerås har nämligen bland de högsta arvodena. Löne- och avtalsnämnden finner den begärda höjningen icke motiverad och avstyrker bifall till folkskolestyrelsens framställning.

Vad sedan beträffar den föreslagna kompensationen för indragen nedsättning av undervisningsskyldigheten förhåller sig så, att tillsynslärarna då staden själv bestämde avlönings- och anställningsförhållandena hade viss nedsättning i undervisningsskyldigheten för fullgörande av uppdraget som tillsynslärare. För några år sedan tillkom emellertid ett statligt avlöningsreglemente för övningslärare. Enligt detta reglemente kan såsom folkskolestyrelsen framhållit någon nedsättning av undervisningsskyldigheten icke medgivas. Det kan icke vara riktigt att staden, sedan den ifrågavarande personalgruppens avlönings- och anställningsförhållanden blivit helt reglerade av statliga bestämmelser, skulle lämna kompensation för vad som icke kan medgivas enligt de nya bestämmelserna. Risk finns för att statsbidraget till lärarnas avlöning äventyras om staden skulle utbetala ersättningar utöver vad som stadgas i

författningarna. Löne- och avtalsnämnden har under 1951 avstyrkt en liknande framställning hos folkskolestyrelsen. Den av folkskolestyrelsen antydda väntade ändringen i de statliga avlöningsbestämmelserna bör avvaktas innan någon åtgärd vidtages i denna fråga".

Den förebådade ändringen av de statliga avlöningsbestämmelserna låta ännu vänta på sig. Drätselkammaren kan icke underlåta framhålla att ärendet knappast nu befinner sig i annat läge än vad som var fallet vid ärendets tidigare behandling i stadsfullmäktige. Någon anledning för staden att frångå sin tidigare ståndpunkt, har därför ej förelegat. Då emellertid löne- och avtalsnämndens förslag framgår såsom ett resultat av förda förhandlingar mellan nämnden och vederbörande personalorganisation, har drätselkammaren ansett sig icke kunna motsätta sig förslaget.

Drätselkammaren tillstyrker därför, om ock med tvekan, stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 270. Beklädnadsersättningar till lönestatsanställda renhållningsarbetare samt brandbefäl och hamnbefäl under år 1955.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 1 december 1954 anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1953, § 383, (Stadsfullmäktiges handlingar nr 243 ser. A år 1953), utgår beklädnadsersättningar till viss lönestatsplacerad personal. Under 1954 har inträffat två förändringar som gör det onödigt att för 1955 fatta särskilt beslut om beklädnadsersättningarna till polispersonalen och brandpersonalen. För polispersonalens del regleras frågan i det statliga polislönereglementet, som trätt i kraft den 1 juli 1954. För brandmän, brandförmän och brandmästare finns bestämmelser i den mellan stadsförbundet och kommunalarbetareförbundet träffade centrala överenskommelse, som godkänts av stadsfullmäktige den 30 september 1954.

För övrig personal föreslår löne- och avtalsnämnden samma ersättningar som gällt under 1954. Dessa äro följande:

För renhållningsarbetarna	120	kronor
För brandchefen, vice brandchefen och brandkaptenen	525	„
För hamnkaptenen, hamnmästaren och bogserbåtsbefälhavaren	300	„

Löne- och avtalsnämnden föreslår på grund härav stadsfullmäktige besluta

att för 1955 fastställa ovannämnda beklädnadsersättningar för de lönestatsanställda renhållningsarbetarna, brandbefälet och hamnbefälet.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 271. Angående viss ändring av pensionsreglementet i anslutning till den statliga löneregleringen för polispersonalen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 1 december 1954 anfört följande:

Det av stadsfullmäktige den 18 december 1952 antagna pensionsreglementet för arbetstagare hos Västerås stad (normalpensionsreglementet, förkortat NPR) innehåller bland annat en bilaga, betecknad A. I bilagan finns en förteckning över tjänstgöringsreglementen och kollektivavtal. Anställning enligt dessa reglementen och avtal medför i princip pensionsrätt enligt reglementet. För stadens polispersonal har till den 1 juli 1954 gällt tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare. På grund härav har polispersonalen haft pensionsrätt enligt pensionsreglementet. Från och med den 1 juli 1954 gäller emellertid för polispersonalens löne- och anställningsförhållanden det statliga polislönereglementet av den 14 maj 1954 (SFS nr 226/1954). Pensionsfrågorna skall däremot även i fortsättningen regleras enligt kommunernas lokala bestämmelser. För att polispersonalen skall bevara pensionsrätten erfordras en anteckning i bilaga A till reglementet att anställning enligt det statliga polislönereglementet ger pensionsrätt hos staden.

Den 16 oktober 1954 har Svenska stadsförbundet träffat en överenskommelse med Svenska Polisförbundet om reglering av polispersonalens pensionsförhållanden i samband med ikraftträdandet av de statliga löne- och anställningsbestämmelserna. Texten till överenskommelsen lyder så långt den är aktuell för Västerås sålunda:

"I bilaga A till NPR uppföres polislönereglementet ifråga om ordinarie och extra ordinarie tjänster med giltighet från och med den 1 juli 1954 eller den senare tid, från vilken polislönereglementet blivit tillämpligt i kommunen.

Bestämmelserna i 6 § 2 mom. NPR angående pensionslön gälla för innehavare av tjänster enligt polislönereglementet så länge löneplan nr 1 i statens löneplansförordning och löneplanen för kommunens tjänstemän äro oförändrade. Om någondera av dessa löneplaner framdeles ändras, skola nya pensionslönebestämmelser fastställas av kommunerna efter förhandlingar mellan de centrala parterna."

Andra stycket i den citerade överenskommelsen har skrivits med tanke på en väntad omläggning av den statliga löneplanen.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ovannämnda centrala överenskommelse och till följd härav i bilaga A till stadens pensionsreglemenete införa det statliga polislönereglementet av den 14 maj 1954 ifråga om ordinarie och extra ordinarie tjänster med giltighet från och med den 1 juli 1954.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att godkänna överenskommelsen ifråga samt

att med giltighet från och med den 1 juli 1954 å bilaga A till stadens pensionsreglemente upptaga det statliga polislönereglementet av den 14 maj 1954 såvitt avser ordinarie och extra tjänster.

Nr 272. Fråga om bidrag och lån till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 december 1954 anfört följande:

Som stadsfullmäktige ha sig bekant har staden i olika sammanhang nödgats träda emellan i och för subventionering av HSB:s i Västerås stitfelse Solgårdar. En redogörelse för stiftelsens verksamhet och formerna för densamma m. m. finnes i stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 155 år 1953. Här återfinnes även en redogörelse för den sannolika anledningen till stiftelsens dåliga ekonomi. Vissa åtgärder ha vidtagits i syfte att förskaffa staden större inflytande inom företaget.

Trots vad som hittills åtgjorts och trots de från stadens sida lämnade bidragen föreligga allt fortfarande svårigheter för stiftelsen att få verksamheten att gå ihop. Å andra sidan föreligger ett stort behov av reparationsarbeten i stiftelsens hus, där underhållsstandarden i vissa fall är av sådan beskaffenhet, att dröjsmål med rustningsarbeten icke är försvarligt.

Stiftelsen har beräknat kostnaden för erforderliga reparationer under en 4-årsperiod till 480.000 kronor. Härav tror sig styrelsen kunna disponera ett belopp om cirka 80.000 kronor av hyresmedel. För återstående belopp hemställer styrelsen, att staden ville under de närmaste fyra åren lämna stiftelsen ett årligt anslag å 100.000 kronor.

Efter åläggande av vederbörande myndighet har stiftelsen iordningställt skyddsrum i fastigheterna Skjutvallen nr 1 och Skjutbanan nr 4 för en sammanlagd kostnad av cirka 36.000 kronor. Då Kungl. Bostadsstyrelsen icke torde lämna lån till dessa fastigheter har styrelsen hemställt att staden ville lämna stiftelsen ett lån å sistnämnda belopp. Amorteringen av lånet skulle kunna påbörjas i omedelbar följd efter det att tidigare lån från Västerås stad slutamorterats, vilket för dessa fastigheter sker under år 1958. Framställning har av stiftelsen ingivits till hyresnämnden med begäran om sådan höjning av hyran på grund av skyddsrummens iordningställande, att amortering av lånet skall kunna ske.

Diskussioner ha förts mellan drätselkammaren och stiftelsen angående framtida ordnande av förvaltningen. Olika vägar äro härvid tänkbara. Av flera skäl synes man böra överväga om icke staden genom fastighetskontoret bör helt övertaga stiftelsens bokföring och förvaltning. Drätselkammaren avser att ytterligare utreda denna fråga.

För dagen skulle emellertid erfordras principbeslut av stadsfullmäktige angående de årliga bidragen samt lånet. Det sistnämnda kan utlämnas ur bostadssubventionsfonden. Beträffande täckningen av de årliga bidragen får beslut fattas i varje särskilt fall i samband med uppgörande av budgeten. I 1955 års stat finnes upptaget ett anslag å 50.000 kronor för täckande av stiftelsens förlust för 1954. Denna beräknas till ungefär 65.000 kronor, vari ingår extra reparationsarbeten med 32.000 kronor. Då av 1954 års anslag cirka 5.000 kronor finnes kvar, skulle för mötande av 1954 års underskott endast fordras ett ytterligare tillskott av 10.000 kronor.

Stiftelsens kostnader under år 1952, 1953 och 1954 till och med oktober sistnämnda år framgår av bilagda tablå.

Denna är så lydande:

Stiftelsen Solgårdar, Västerås.

Kostnader:	1952	1953	1954 (t.o.m.okt. 1954)
Räntor	144.864: 40	131.716: 98	67.021: 20
Fastighetsskötarelöner		40.842: 38	34.509: 19
Vattenavgifter	16.518: 79	19.492: —	15.005: 30
Elavgifter	7.628: 70	8.307: 80	3.860: 48
Sotning	1.614: 32	1.715: 39	1.144: 79
Sophämtning	6.983: 80	8.610: 58	4.333: 85
Trappstädning	933: 45	5.797: 69	4.934: 21
Reparationer	24.334: 12	55.995: 21	52.153: 10
Tvättstugan (rep.)	1.060: 76	4.486: 69	2.093: 57
Omkostnader	11.204: 15	7.775: 22	11.446: 67
Försäkringar	3.915: 14	4.942: 03	3.307: 21
Arvoden	8.214: 80	8.724: 25	9.002: 75
Skatter	25.421: —	38.493: —	16.588: —
Hyresförluster		3.143: 85	
Avskrivning	38.684: —	38.684: —	38.684: —
Kronor	291.377: 43	378.727: 07	264.084: 32

Hyresinkomsterna under år 1954 kommer att öka med ca kronor 10.000: — på grund av beslutade generella tillägg. Ändring av dessa tillägg skedde den 1 okt. 1953 och kom därför bokföringsåret 1953 att tillgodoräknas endast 1 kvartal av dessa högre generella tillägg.

Stiftelsen har under året beslutat att utföra fullständig reparation av fastigheten Arosvägen 31 samt målning och avfärgning utvändigt av fastigheterna Bomansgatan 12 och Hyvlargatan 9. Stiftelsen har även beslutat att påbörja invändiga reparationer i fastigheten Spantgatan 6.

Dessa kostnader beräknas belöpa sig till, enligt nedanstående uppställning, kronor 32.550: —. Denna kostnad har ännu icke erlagts av stiftelsen.

Arosvägen 31	14.550: —
Bomansgatan 12	2.800: —
Hyvlargatan 9	4.700: —
Spantgatan 6	10.500: —
Kronor	32.550: —

Kostnaderna för år 1954 har medtagits t. o. m. okt. månad 1954.

Större kostnadsändringar har och kommer att ske under innevarande år på följande konto:

	1953 års kostnad	Beräkn. kostn. år 1954
Reparationer	55.995: 21	90.000: —
Omkostnader	7.775: 22	13.000: —

Skatter	38.493: —	24.878: —
	102.263: 43	127.878: —

Beräknad kostnadsökning ca kronor 25.000: —.

Västerås den 15 november 1954.

GUSTAF PETTERSSON.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till stiftelsen utlämna ett lån å 36.000 kronor för täckande av kostnaderna för iordningställande av skyddsrum i fastigheterna Skjutvallen nr 1 och Skjutbanan nr 4 på de villkor varom drätselkammaren med stiftelsen kan avtala samt bemyndiga drätselkammaren företaga alla härför erforderliga åtgärder ävensom

att i princip medgiva att till stiftelsens förfogande under vart och ett av de fyra närmaste åren, i mån av behov, ställes ett anslag å 100.000 kronor för bestridande av kostnaderna för nödvändiga reparationsarbeten i stiftelsens hus.

Nr 273. Inrättande av en ordinarie befattning som förste driftsingenjör vid värmeverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 november 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 6 november 1953 beslutat vid värmeverket inrätta, förutom en ordinarie befattning såsom distributionsingenjör, en arvodesbefattning såsom värmeverksingenjör (S. H. nr 28 ser. B 1953, jfr. S. H. nr 237 ser. A s. å.).

Nuvarande värmeverksingenjören har sagt upp sin tjänst och kommer att avgå den 31 december 1954. Trots upprepade annonseringar har en lämplig efterträdare ej kunnat erhållas, och det är troligt att en för tjänsten tillbörligt kvalificerad person ej kan fås med nuvarande anställningsform.

Emellertid tillkommer enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1954 en värmecentral i kvarteret Apteraren för distribution av värme inom området östra Malmaberg. Härigenom kommer värmeverkets distribution att öka med närmare 50 % jämfört med vad utbyggnaden enligt beslutet den 6 november 1953 omfattar. Detta medför ändrade förutsättningar för organiserandet av verkets personal. För driften av den nya centralen och det större distributionsnätet erfordras en driftsingenjör, som bör vara uppförd på ordinarie stat.

Organisationsplanen för tekniska verken upptar för de enskilda verken en förste driftsingenjör i lönegrad 29, som bör ha utbildning vid teknisk högskola, men för arbetsuppgifterna torde även utbildning från tekniskt läroverk kunna godtagas, under förutsättning av lämpliga personliga kvalifikationer och omfattande praktisk erfarenhet inom verksamhetsområdet.

Om en lämplig förste driftsingenjör erhålles för värmeverket, kan anställandet av en värmeverksingenjör anstå i avvaktan på verkets fortsatta utveckling och en bättre överblick av arbetsuppgifterna för verksingenjören, som då bör uppföras på ordinarie stat.

Styrelsen anser därför att en ordinarie befattning såsom förste driftsingenjör i lönegrad 29 bör med det snaraste inrättas. I nämnda lönegrad är grundlönen 1.576 kronor i månaden. Slutlönen är 1.803 kronor.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1955 inrätta en ordinarie befattning såsom förste driftsingenjör i lönegrad 29 vid värmeverket.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 1 december 1954 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 274. Motion angående terminsavgifterna vid läroverket och flickskolan.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 29 oktober 1953 till drätselkammaren remitterat följande motion:

Undertecknade få härmed vördsamt föreslå, att Stadsfullmäktige ville låta utreda, om inte en ändring av föreskrifterna angående terminsavgifterna vid h. a. läroverket och kommunala flickskolan i Västerås borde ske.

Majoriteten av eleverna vid de nämnda skolorna fullgöra där sin skolplikt, och det synes rimligt, att undervisningen åtminstone under skolpliktstiden skall vara avgiftsfri.

F. ö. föreligger f. n. en allmän strävan inom svenskt undervisningsväsen, att de ekonomiska förhållandena i familjen icke skola få vara avgörande vid valet av utbildningsväg för barnen. Detta synes också vara Stadsfullmäktiges mening, eftersom Stadsfullmäktige vid fastställande av reglemente för det nyinrättade kommunala handelsgymnasiet bestämt, att undervisningen skall vara avgiftsfri för i Västerås mantalsskrivna elever.

Västerås den 29 okt. 1953.

Ingrid Andrén. *Börje Lundh.*

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har genom Svenska Stadsförbundet låtit inhämta utredning om i vilken utsträckning städerna medverkat till befrielse från erläggande av termins-

avgifter vid läroverket och kommunala flickskolan. Av denna utredning framgår, att i en del enstaka fall någon stad gått med på att anslå medel till befrielse i avseende på läroverkets eller realskolans elever. Något oftare förekommer det avgiftsbefrielse vid kommunala flickskolor. På flera platser ha stadsfullmäktige avslagit motioner och framställningar om beviljande av medel som skulle täcka kostnaderna för elevernas befrielse från terminsavgifter. Frågan om statens övertagande även av de resterande elevavgifterna vore också föremål för utredning inom skolöverstyrelsen, varför man borde avvakta och som ytterligare skäl har anförts ovissheten om enhetsskolans vidare utveckling och konsekvenserna härav, svårigheterna med och osäkerheten om lagligheten av införande av generell befrielse med hänsyn till i kommunen icke mantalsskrivna elever, kommunens budgetära läge m. m.

Med hänsyn till angivna omständigheter synas skäl icke föreligga för staden att bidraga till avskaffande av terminsavgifterna i högre allmänna läroverket. Beträffande de kommunala skolorna synes starka skäl tala för att befrielse från terminsavgifterna införes. Avgifterna vid kommunala flickskolan uppgingo ursprungligen till 50 kronor men nedsattes från år 1945 till 25 kronor per termin. Inkomsten av terminsavgifterna vid skolan uppgick till cirka 30.000 kronor under år 1953. Enligt stadgan för kommunala flickskolor skall "undervisning i skolan vara avgiftsfri såvida ej i visst fall på grund av särskilda undantagsförhållanden annorlunda bestämmes i skolans reglemente. Terminsavgifter må dock i intet fall bestämmas till högre belopp för elever, som icke tillhöra skolområdet än som i motsvarande fall skulle hava påförts lärjungar tillhörande skolans eget område, ej heller påföras medellösa lärjungar". I reglementet för Västerås kommunala flickskola medges uttagande av en terminsavgift på högst 50 kronor. Ordalydelsen i bestämmelsen i stadgarna för kommunala flickskolor synes tyda på att därest avgiftsbefrielse beslutas, någon avgift icke kan uttagas för elever från främmande ort. Av skolans i katalogen för höstterminen 1953 upptagna 764 lärjungar äro 145 antecknade med annan hemort än Västerås. Det är emellertid att märka att den befrielse eller nedsättning av terminsavgifter som rätt flitigt medgives i flickskolan utan diskriminering tillämpas även för utanför staden bosatta lärjungar. Någon större ekonomisk betydelse för stadens budget hava icke terminsavgifterna i flickskolan. Med hänsyn till att övriga kommunala skolor icke upptaga terminsavgifter och med tanke på att nu i folkskolan skola inbyggas realskolor som äro avgiftsfria synes visst skäl tala för att såtillvida bifalla motionen att från och med vårterminen 1955 inga avgifter uttagas vid kommunala flickskolan.

Om avgift icke uttages av elever vid flickskolan, som ej tillhöra skolområdet, synes konsekvensen bjuda att även de elever vid praktiska realskolan, som äro från annan ort, befrias från terminsavgifter. Antalet dylika elever är synnerligen obetydligt och uppgår till cirka 10 av det nuvarande elevantalet av 300 lärjungar.

Befrielse från terminsavgifterna bör tillämpas från och med vårterminen 1955.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att eleverna vid kommunala flickskolan i Västerås samt sådana elever vid praktiska realskolan i staden, vilka icke tillhöra skolområdet, från och med vårterminen 1955 skola vara befriade från att erlägga terminsavgifter samt

att motionen i vad avser frågan om stadens medverkan till befrielse från terminsavgifterna vid högre allmänna läroverket icke skall föranleda någon åtgärd.

Nr 275. Tilläggsanslag för uppförande av tekniska skolans tillbyggnad.

Byggnadskommittén har i skrivelse den 5 november 1954 anfört följande:

Vid sitt sammanträde den 26 juni 1947 beslöto stadsfullmäktige att i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som framlagts av stadsfullmäktiges kommitterade för ärendets behandling, låta utföra en tillbyggnad till "Tekniska skolan" för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolans och högre folkskolans lokalbehov och anvisade för ändamålet 2,7 miljoner kronor, samt tillsatte byggnadskommitté för det planerade bygget.

Den 26 november 1952 anmälde byggnadskommittén för stadsfullmäktige, sedan den bl. a. redogjort för hur byggnadsärendet behandlats av olika myndigheter i Stockholm och hur det i viss mån även förelagts länsstyrelsen i Västerås, att byggnadstillstånd kunde påräknas, så att byggnadsarbetet skulle kunna igångsättas den 1 september 1953. Kommittén anförde vidare, att den inträffade prisstegringen medfört, att det år 1947 beviljade anslaget icke var tillräckligt och att enligt approximativ uppskattning kostnaderna för bygget, exklusive inredning, beräknades uppgå till i runt tal 4 miljoner kronor. Kommitterade anförde vidare, att först sedan detaljerad kalkyl utförts, kunde framställning om tilläggsanslag göras. Slutligen hemställde kommittén, att stadsfullmäktige ville besluta, att fullfölja byggnadsföretaget. Den 18 december 1952 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med kommitténs framställning (§ 341).

Byggnadsarbetet igångsattes i november 1953 och har sedan dess pågått oavbrutet och beräknas till största delen vara färdigt under loppet av sommaren 1955. Genom att tillbyggnaden direkt ansluter sig till den äldre byggnaden och genom att en hel del ändringsarbeten skola utföras i den senare, i vilken dessutom skolarbetet skall pågå i normal omfattning under innevarande läsår, kunna dock en del arbeten i den äldre byggnaden icke utföras förrän under hösten 1955.

Byggnadskommittén anser sig nu med ledning av entreprenadkontrakt och beräkningar av sakkunniga kunna lägga fram kostnadsberäkningar såsom underlag till definitivt anslagsäskande för uppförandet av det nya huset, inklusive ändringarna i den äldre byggnaden och iordningställande av tomten, och för inventarier, fasta och rörliga. Byggnadskommittén kommer till följande belopp:

1. Byggnadskostnader inkl. planering av tomt, allt som allt ..... 4,6 miljoner kr.*
2. Inventariekostnader:
   a. för fasta inventarier ..... 0,9 „ „
   b. för rörliga inventarier ..... 0,5 „ „

* Utöver tidigare beviljade 2,7 miljoner kronor erfordras alltså enligt kommitténs beräkningar på denna post ytterligare 1,9 miljoner kronor.

Byggnadskostnaderna, punkten 1, visar sig nu bli något högre, än vad som tidigare beräknats erforderligt. Förklaringen torde vara, att i dessa ingå ganska betydande kostnader för ombyggnadsarbeten i den äldre byggnaden, som ställa sig relativt dyra, och att "Tekniska skolans" speciella art leder till att en hel del kostnader bli större än i mera normala skolbyggnader.

Vid beräkning av inventariekostnaderna har räknats med att allt nu befintligt i

inventarieväg vid de olika skolorna, som skola begagna "Tekniska skolan", skall komma till användning. Emellertid är det en mångfald lokaler för skiftande ändamål, som i föreliggande fall skola förses med utrustning. Det gäller icke heller endast att tillgodose vanliga skolämnens behov av undervisningsmateriel utan dessutom att skaffa materiel för ett flertal speciella undervisningsområden och yrken. Detta är anledningen till de höga inventariekostnader, som kommittén kommit till.

Av inventarierna beräknar kommittén, att en del med ett totalt värde av cirka kronor 100.000: — av Kungl. Överstyrelsen för Yrkesutbildning skall kunna godkännas som undervisningsmateriel för yrkesskolan, varigenom erhålles statsbidrag med 50 % på detta belopp.

I inventariekostnaderna ingår till inventarier för bespisningslokalen kronor 46.200:—, varav kronor 30.600:— till fasta och kronor 15.600:— till rörliga inventarier.

Byggnadskommittén för "Tekniska skolan" hemställer under hänvisning till ovanstående, att stadsfullmäktige måtte, utöver tidigare anvisade medel för byggnadsarbetet, besluta

att för byggnadsarbetets fullföljande och skoltomtens iordningställande bevilja 1,9 miljoner kronor,

att till anskaffning av fasta inventarier till de nya lokalerna anvisa 0,9 miljoner kronor och

att till rörliga inventarier i dem anvisa 0,5 miljoner.

Skolans rektor har i den 19 november 1954 dagtecknad promemoria anfört följande:

De egentliga byggnadskostnaderna ha beräknats av ingenjör Ritzén, i den mån det gått med ledning av gjorda entreprenadkontrakt, se bilaga 1. Hans slutsumma för detta blir kronor 4.541.000: —.

För bestämning av inventariekostnader vände sig byggnadskommittén i våras till Nordiska Kompaniet, Stockholm, för beräkning av dessa. Därifrån erhölls den 7 juli förteckning på vad NK räknat med (med ledning av ritningar etc. från Västerås) och angavs en klumpkostnad på kronor 690.000: —. Det fanns från NK ingen uppdelning på fasta och lösa inventarier och ej heller specifikation på vad olika föremål kostar. NK:s beräkning upptager mest möbler, skåp och dylikt samt krittavlor. Ingenjör Ritzén har, om jag är riktigt underrättad, från NK fått uppgiften att av deras siffra kronor 500.000: — kunde beräknas för fasta inventarier och resten kronor 190.000: — för lösa. Huru denna uppdelning erhållits, är obekant för mig. Vid byggnadskommitténs senaste sammanträde, den 5/10, ifrågasattes, om uppdelningen var lämpligt gjord och om ej mer rätteligen borde föras på lösa och mindre på fasta inventarier. Men det framhölls också, att i många fall gränsen var svår att draga och att det därför icke var av avgörande betydelse, om en förskjutning gjordes åt ena eller andra hållet inom en given total kostnadsram.

NK anger själv att de *icke räknat med* gas och el. armatur, maskinutrustning, kranar, trattar, rostfritt, rördragningar, kakel, inredning av gymnastiksal och skolkök. En närmare undersökning visar, att en del av det av NK överhoppade finnes upptaget på annat håll, men också att det är mycket annat, som fattas, det mesta

beroende på skolans speciella art med laboratorier och verkstäder med deras speciella krav.

Byggnadskommittén har därför kommit till ytterligare kostnader för fasta och lösa inventarier. Dessa ha i huvudsak beräknats av undertecknad, som samarbetat med lärare, firmor och stadens inköpscentral för att få fram behov och kostnader. Detta har lett till en ytterligare inventariekostnad, för fasta inventarier på kronor 400.000: — och för lösa på kronor 155.700: —, bil. 2.

Vid behandlingen den 5/10 1954 inom byggnadskommittén av anslagsfrågan framfördes, att det ofta brukar visa sig, att beräknade kostnader överskridas vid byggnadsarbeten, så att tilläggsanslag behöver begäras. Därför beslöt kommittén att avrunda beräknade kostnader något uppåt. Därvid lades vid avrundningen i fråga om inventarier, med hänsyn till vad ovan nämnts om NK:s siffror, avrundningsbeloppet helt på lösa inventarier. Byggnadskostnaderna inklusive planering avrundades från kronor 4.541.000: — till kronor 4.600.000: — och de av byggnadskommittén beräknade kostnaderna för lösa inventarier med kronor 154.300: — från kronor 155.700: — till kronor 310.000: —. Avrundningsbeloppet skulle då i realiteten avse reserv för *alla* inventarier.

Kommitténs beräkning av inventarier utöver NK:s beräkningar framgår i sammandrag av bilaga 2.

NK:s beräkningar torde finnas hos byggnadstekniska byrån, assistent Ekberg, arkitekt Ahlbom och finnes hos undertecknad.

Till slut vill jag nämna, att det nya huset allt som allt får en golvyta av ungefär 7.500 m² och att det gamla är allt som allt på ungefär 3.985 m². Volymerna äro för det nya huset ungefär 29.000 m³ och för det gamla ungefär 16.400 m³. Antalet undervisningslokaler, varav många stora i form av laboratorier och ritsalar och specialsalar för diverse yrken, är 50, vartill kommer aula, gymnastiksal med tillhörande utrymmen, bespisningslokal, bibliotek, kollegierum och expeditionslokaler för 2 skolor och många materialrum, lärarrum och dylikt.

Ombyggnadsarbetet i gamla huset för förbättrad användning av utrymmet är ganska betydande. Sålunda skall t. ex. nästan hela övervåningen byggas om för att denna våning skall bli huslig avdelning, och i undervåningen vidtagas mycket väsentliga förändringar för att utvidga elektriska och maskintekniska laboratorierna.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Av kommitténs skrivelse jämte därvid fogade handlingar, framgår, att beträffande de lösa inventarierna en avrundning uppåt från 155.700 kronor till 310.000 kronor gjorts, för att man skall kunna gardera sig för oförutsedda kostnadsökningar och undvika att ytterligare behöva begära tilläggsanslag. Drätselkammaren har icke med hänsyn till omständigheterna i detta fall velat motsätta sig ett dylikt förfaringssätt men anser sig böra förutskicka, att vederbörlig sparsamhet iakttages vid anslagets utnyttjande. Särskilt förutsätter drätselkammaren, att inköp av inventarierna sker i samråd med drätselkammarens inköpsorganisation.

Uti inventariekostnaderna ingår även inventarier för bespisningslokaler med sammanlagt 46.200 kronor, varav 30.600 kronor till fasta och 15.600 kronor till rörliga inventarier. Något principbeslut om skolmåltider för de högre läroanstalterna i staden

har emellertid ännu icke fattats av stadsfullmäktige. Ifrågavarande del av inventarieanslaget bör icke få disponeras, förrän dylikt beslut fattats.

Beträffande täckningen vill drätselkammaren anföra följande. Kostnaderna för inventarierna böra utgå av allmänna investeringsfonden. Beträffande byggnadskostnaderna finnes möjlighet att täcka en mindre del, cirka 83.500 kronor av resterande medel i den Zimmermanska slöjdskolefonden. Denna löd ursprungligen å 97.000 kronor. Enligt fondföreskrifterna skulle, sedan medlen växt till 100.000 kronor, dessa få användas för en "slöjdskola i Västerås". Anslag har vid olika tillfällen lämnats ur fonden för täckande av del av kostnaderna för uppförande av den tekniska skolan. Hinder synes icke möta att disponera behållningen på detta sätt. Anslaget för byggnadskostnader bör vidare till ett belopp av 1,5 miljoner kronor täckas av lånemedel. Återstående del av byggnadskostnaden, 316.500 kronor, bör utgå av investeringsfonden.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att med ovan angivna förbehåll bifalla byggnadskommitténs förslag,

att anslagen för fasta och rörliga inventarier till de nya lokalerna, tillhopa 1.400.000 kronor skola täckas av allmänna investeringsfonden.

att anslaget för byggnadskostnaderna, 1.900.000 kronor skall täckas till ett belopp av 1.500.000 kronor av lånemedel, 316.500 kronor av allmänna investeringsfonden och 83.500 kronor av Zimmermanska slöjdskolefonden samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 1.500.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 276. Förslag till ändrad stadsplan för kvarteret Rödklinten samt stadsplaneavtal för området.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 4 december 1954 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 5 november 1954 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Rödklinten. Förslaget består av karta, betecknad Pl 213, och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade till förslaget hörande beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning under tiden 20 november—3 december 1954. Några erinringar mot förslaget har ej inkommit under utställningstiden.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Kvarteret Rödklinten, Västerås. Pl. 213.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Mark som icke eller i endast mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med punkt- och ringprickning betecknad mark får icke bebyggas i annan mån än att garageutrymmen må anordnas under ett terrassplan så utfört att hinder ej uppstår för lämplig plantering.

§ 3.

Våningsantal.

Å med IX betecknat område får byggnad uppföras med högst nio våningar. Dock må, utan att källare skall anses såsom våning, golvet i närmast däröver varande våning förläggas på en högsta höjd av 2,50 meter.

§ 4.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

Terrassplan ovan överbyggnad betecknad med plustecken jämte siffra i romb får icke förläggas på större höjd över stadens nollplan än siffran i romben anger.

Västerås den 5 november 1954.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Kvarteret Rödklinten, Västerås.

Förslaget daterat den 5 november 1954 är avfattat å karta Pl 213 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För berört område gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 8 juli 1949, den 29 september 1950 och den 6 april 1951.

Kvarteret Rödklinten ligger vid Bangatan inom Gideonsbergsområdet, på sluttningen av en skogklädd kulle i stadsdelens nordöstra del. Det utlades i den nu gällande, 1949 års stadsplan enbart för garageändamål, och planen avsåg närmast en byggnad av centralgaragetyp i två våningar. Anläggningen har emellertid icke kommit till utförande, och det har hävdats att den särskilt med sitt läge i ett relativt isolerat kvarter skulle ställa sig alltför oekonomisk. Garagebehovet för de omkringliggande bostadskvarteren torde för övrigt så långt som möjligt böra tillgodoses genom garagebyggnader i direkt anslutning till respektive kvarter.

Samtidigt har det, jämsides med det stora behovet av välbelägna bostadstomter,

framstått som önskvärt att just här åstadkomma en större koncentration av boende med tanke på redan utbyggda närbelägna butikscentra.

Ur flera synpunkter har det sålunda visat sig lämpligt att utnyttja området ifråga för bostadsändamål. Det föreliggande förslaget upptar ett på kullens östsida avsevärt utvigdat kvarter som, efter samråd med markägaren, föreslås bebyggt med tre stycken niovånings punkthus. Framför allt blir en sådan grupp synlig från järnvägsinfarten och från höjderna öster därom. De tre höga byggnadskropparna komma därvid att samverka med det befintliga lägre punkthuset strax söder om Hästhovsgatan och med trevåningshusen på ömse sidor. Emellan höghusen äro placerade sammanbindande terrassbyggnader för garageändamål, vilka med sina plana tak samtidigt kunna bilda en värdefull gårdsyta.

Byggnadshöjden har satts så att husen förutom de medgivna nio bostadsvåningarna kan inrymma dels en kombinerad entré- och källarvåning, dels vindsutrymmen.

Byggnadskropparna ha dragits så långt från Bangatan att den bildade förgården skall kunna ge ett stort antal parkeringsplatser. Därigenom kan också bostadsbebyggelsen som sådan och den framtida trafiken på Bangatan förbli ostörda av varandra.

Förutom entréer i gatuplanet avses höghusen få utgångar i ett högre våningsplan mot en parkväg på tomtens västsida. Denna väg kan samtidigt ge ytterligare tillfarter till husen för brandkårens stegvagnar.

Västerås den 5 november 1954.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 9 december 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har icke något att erinra mot bifall till byggnadsnämndens framställning.

I anslutning till stadsplaneförslaget har upprättats jämväl förslag till stadsplaneavtal mellan staden och Asea av i huvudsak följande innebörd.

Staden återlämnar till Asea de delar av stadsägan nr 1651 i Västerås, vilka enligt stadsplaneförslaget skola tilläggas kvarteret Rödklinten och vilka delar av Asea överlåtits till staden genom avtal den 17 mars 1949 och den 7 juni 1950, men å vilka staden ännu icke erhållit lagfart. Det överlåtna området tillträdes av Asea omedelbart efter det att stadsplaneförslaget blivit fastställt, Asea dock obetaget att omedelbart efter detta kontrakts undertecknande disponera den förvärvade marken. Asea bestrider samtliga kostnader för ny tomtindelning, tomtmätning samt rättsligt bildande av tomter inom kvarteret Rödklinten. För vattenleverans till blivande nybyggnader, eventuellt erforderlig tryckstegring förbinder sig Asea att ombesörja och bekosta. Erforderliga parkeringsplatser för bilar skall av Asea iordningställas och

bekostas på andra sidan Bangatan mitt emot kvarteret Rödklinten. Bidrag till gatubyggnadskostnad är reglerad genom tidigare stadsplaneavtal beträffande Gideonsberg. Asea skall med ett belopp av 10.000 kronor bidraga till kostnaderna för ordnande av parkmark inom stadsplaneförslaget. Asea och blivande ägare av tomter inom kvarteret Rödklinten frikallas från skyldighet att utgiva ersättning för värdet av omgivande gatu- och parkmark enligt stadsplaneförslaget. Efter avtalets genomförande äro tomtägarna jämväl frikallade från skyldighet att utgiva bidrag till gatubyggnadskostnad för kvarteret Rödklinten angränsande gatu- och parkmark enligt stadsplaneförslaget. För den av Asea genom avtalet förvärvade tomtmark skola anslutningsavgifter för gas, vatten, avlopp och elektrisk ström erläggas enligt avtal, som kan träffas med stadens tekniska verk.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna avtalet.

Med anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag samt

att under förutsättning att stadsplaneförslaget bliver i huvudsak fastställt godkänna föreliggande förslag till stadsplaneavtal.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

HANDLINGAR
Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1954 Ser. B nr 1

Nr 1. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt § 13 i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 antagna arbetsordningen för fullmäktige skall före den 1 mars varje år genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i fullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 10 februari 1954.

PER SIÖSTEEN.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. *Oavgjorda ärenden.*

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 $^{30}/_{5}$	Motion ang. inrättande av friluftsbad.	Remiss till drätselkammaren.	Frågan sammanhänger med ordnandet av friluftsområdet vid Mälaren. Pristävlan har anordnats och avgjorts. Småbåtsslip har anordnats. Detaljprojektering pågår på grundval av det vinnande förslaget.
1947 $^{28}/_{8}$	Ny motion i samma ärende.	Remiss till drätselkammaren.	
1938 $^{27}/_{1}$	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till drätselkammaren och hamnstyrelsen.	Frågans fortsatta utveckling är beroende på utformningen av friluftsområdet vid Mälaren. Ang. detta se ovan.
1942 $^{26}/_{11}$	Utredning av frågan om kommunala tvättstugor.	Remiss till särskild kommitté.	Sedan kommitterade den 6 nov. 1945 framlagt förslag i ärendet,

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			ha stadsfullmäktige den 20 dec. 1945 uppdragit åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande. Drätselkammaren har remitterat ärendet till badhusstyrelsen, som i avgivet yttrande tillstyrkt förslaget. Ärendet vilar i avbidan å stadsplanefrågans lösning.
1948 $^{18}/_{6}$	Inventering och översyn av namnen å gator och kvarter m. m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn.	Utredning pågår med tillhjälp av särskild av gatunamnsberedningen anlitad sakkunnig.
1943 $^{26}/_{8}$	Upplåtelse av tomt till Västerås hantverks- och industriförening för uppförande av pensionärshem.	Återremiss till drätselkammaren.	Förhandlingar ha inletts med föreningen om upplåtande av plats för pensionärshemmet å fastigheten Västra Bergsgatan 5.
1943 $^{25}/_{11}$	Motion angående utredning av frågan om inrättande av hem för ensamma mödrar.	Remiss till beredningsutskottet. Särskild kommitté tillsatt.	Kommittén har utarbetat preliminärt förslag mot vilket från socialstyrelsens sida framställts vissa anmärkningar. Kommittén har uppdragit åt stadsarkitekten att utarbeta nya ritningar. Med hänsyn till tidsläget vilar utredningen f. n.
1945 $^{28}/_{3}$	Motion angående inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla.	Remiss till drätselkammaren.	Ärendet utredes genom en av drätselkammaren tillsatt kommitté.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 $^{29}/_{8}$	Fråga om reserverande av mark inom kv. Klaudia för ny varmbadhusanläggning.	Remiss till byggnadsnämnden och drätselkammaren.	Byggnadsnämnden har yttrat sig den 3 mars 1947. Drätselkammaren har begärt utredning genom stadsplaneavdelningen. Inom denna äro flera alternativa förslag till tomtfrågans lösning under utformande.
1948 $^{29}/_{4}$	Motion angående uppförande av fontän i Vasaparken.	Remiss till parkstyrelsen och drätselkammaren.	Frågan sammanhänger med frågan om Vasaparkens framtida utformning. Planerna i detta avseende äro ännu icke klara.
1949 $^{22}/_{12}$	Motion angående anläggande av konstfrusen skridskobana på Arosvallen.	Remiss till idrottsstyrelsen och drätselkammaren.	Idrottsstyrelsen har ännu icke avgivit sitt yttrande.
1951 $^{25}/_{10}$	Motion angående anskaffande av samlingslokaler i västra stadsdelen.	Remiss till drätselkammaren.	Födhandlingar pågå med HSB om lokaler inom Krumeluren. Även andra möjligheter undersökes.
1951 $^{25}/_{10}$	Motion angående utredning av lämplig plats för djurpark.	Remiss till drätselkammaren och parkstyrelsen.	Utredning pågår.
1951 $^{29}/_{11}$	Motion angående inrättande av ett inackorderingshem för alkoholsjuka personer.	Remiss till nykterhetsnämnden och drätselkammaren.	Nykterhetsnämnden har avgivit utlåtande. Drätselkammaren utreder.
1951 $^{29}/_{11}$	Motion angående utredning av möjligheterna att anskaffa garage.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår å stadsplanekontoret.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1952 29/5	Motion angående flyttning av Zorn-skulpturen "Morgonbad".	Remiss till kulturnämnden och drätselkammaren.	Utredning pågår.
1953 29/1	Motion ang. utredning av frågan om ökade möjligheter till praktisk utbildning.	Remiss till skoldelegationen och beredningsutskottet.	Utredning pågår inom skoldelegationen.
1953 29/4	Motion ang. inrättande av en organisationsnämnd.	Remiss till beredningsutskottet.	Stadsfullmäktige tillsatte den 28/5 1953 en kommitté, som utreder frågan.
1953 29/4	Motion ang. utredning om möjligheterna att uppföra ett nytt varmbadhus med simhall m. m.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet.	Utredning pågår.
1953 24/9	Motion ang. inrättande av en socialläkarebefattning i Västerås.	Remiss till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren.	Utredning pågår.
1953 29/10	Motion ang. ändring av föreskrifterna beträffande terminsavgifterna vid högre allmänna läroverket och kommunala flickskolan.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1953 29/10	Motion angående tillsättande av en speciell hamnvakt.	Remiss till hamnstyrelsen och drätselkammaren.	Utredning pågår.

B. *Ej verkställda beslut.*

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1942 $^{9}/_{6}$	Utbyggnad av Djuphamnen.	Arbetet i det närmaste utfört. Mindre justeringar återstå.
1944 $^{30}/_{11}$	Anläggande av nya branddammar.	Arbetet pågår.
1945 $^{22}/_{2}$	Utbyggnad av vågbrytaren vid Djuphamnen.	En mindre del av utbyggnaden återstår ännu.
1949 $^{27}/_{5}$	Uppförande av kolonihem i Söderbärke.	Arbetet pågår.
1949 $^{27}/_{5}$	Utförande av asfaltering av diverse gator, inklusive förarbeten, kantstensbeläggning å Föreningsgatan, delen Bernsborgs—Flodinsgatan, breddning och kantstensläggning å S:ta Ursulas väg, Kullavägen—Flodinsgatan, samt Drottninggatan, delen norr om Sotargatan, ävensom omläggning av gatukors Hållgatan—Kristinagatan.	Arbetena avseende Drottninggatan ännu ej färdiga. Arbetena i övrigt färdiga.
1949 $^{25}/_{8}$	Arbeten avseende iordningställande av Humlegatan å delen Långmårtensgatan—Bangatan, Bangatan å delen Humlegatan—Hästhovsgatan, Hästhovsgatan samt gångväg i parkområdet mellan Humlegatan och Hästhovsgatan.	Gångvägen återstår. Arbetena i övrigt färdiga.
1950 $^{30}/_{5}$	Iordningställande av Hagaparken.	Befintligt anslag otillräckligt på grund av ökade material-, transport- och arbetskostnader. För disponibelt tilläggsanslag i 1954 års stat avses under detta år slutlig anläggning av Källhagen och Hagaparken inom stadsplanerat område.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1951 $^{31}/_{5}$	Anslag för ställverksbyggnad å stadsägan 883 E.	Arbetet pågår.
1951 $^{30}/_{8}$	Tilläggsanslag för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan.	Ombyggnaden är klar med undantag för gymnastikbyggnaden. Anordnande av gymnastiksal pågår.
1951 $^{20}/_{12}$	Anslag för jordkabelserviser till kvarteren Blåklinten, Blåklockan m. m.	Arbetet pågår.
1951 $^{20}/_{12}$	Bemyndigande för drätselkammaren att låta igångsätta skyddsrumsanläggning.	Arbetet pågår.
1952 $^{28}/_{2}$	Inrättande av barnträdgård å Norra Skallberget.	Mimers nybyggnad, där barnträdgården skall inrymmas blir färdig under våren 1954.
1952 $^{27}/_{3}$	Utrustning av mottagningsstationen Västerås västra.	Arbetet pågår.
1952 $^{27}/_{3}$	Omläggning av Kapellbäcken och färdigställande av upplagsområde i Djuphamnen.	Arbetet pågår.
1952 $^{24}/_{4}$	Utbyggnad av ålderdomshemmet Karlslund.	Utredning pågår.
1952 $^{29}/_{5}$	Vägbank mellan Hamre och Östra holmen.	Slutförandet vilar i avvaktan på lerundersökningar.
1952 $^{29}/_{5}$	Iordningställande av sopstation öster om Lugna gatan samt uppförande av byggnad för renhållningsverkets och byggnadskontorets behov.	Röjning av området pågår.
1952 $^{29}/_{5}$	Jordkabelserviser till fastigheter i kvarteret Jägaren, Jakthornet m. fl.	Arbetet pågår.

Dag för beslut stfm:s	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1952 $^{28}/_{8}$	Uppförande av nytt svinhus vid Malma.	Utbyggnad pågår.
1952 $^{28}/_{8}$	Om- och tillbyggnader av ekonomibyggnader å Lundby gård.	Arbetet pågår.
1952 $^{28}/_{8}$	Iordningställande av Svärdsliljegatan, Gulsporregatan och del av Bangatan.	Arbetet pågår.
1952 $^{30}/_{10}$	Konstnärlig utsmyckning av läroverkets nybyggnad.	Utredning pågår.
1952 $^{30}/_{10}$	Förstärkning och omläggning av ledningar för vatten och avlopp inom kvarteret Läkaren.	Arbetet pågår.
1952 $^{27}/_{11}$	Ombyggnad av Siloskajen i gamla hamnen.	Arbetet påbörjat.
1952 $^{27}/_{11}$	Nybyggnad inom kvarteret Nimrod.	Arbetet pågår.
1952 $^{18}/_{12}$	Gatuarbete inom Sjöhagens industriområde.	Arbetet pågår delvis.
1952 $^{18}/_{12}$	Gatuarbeten inom kvarteret Krumeluren.	Arbetet pågår.
1953 $^{29}/_{4}$	Ombyggnad av läroverkets äldre byggnader.	Arbetet pågår.
1953 $^{29}/_{4}$	Ledningar för vatten, spillvatten och dagvatten inom område öster om Malmaberg.	Arbetet pågår.
1953 $^{29}/_{4}$	Regnvattenledningar för järnvägsdikena vid Emaus över norra delen av Ringvallen till Emausbäcken.	Arbetet pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1953 $^{28}/_{5}$	Uppförande av byggnad för toaletter, lekstuga m. m. på Djäkneberget.	Arbetet pågår.
1953 $^{27}/_{8}$	Stamkabel från kraftverket till Sanatoriet.	Arbetet pågår.
1953 $^{27}/_{8}$	Transformatorstation vid Hantverkargatan.	Arbetet pågår.
1953 $^{27}/_{8}$	Elektrifiering av järnvägsspår i Djuphamnen.	Överlämnat till SJ.
1953 $^{24}/_{9}$	Transformatorstation i kvarteret Svärdsliljan.	Arbetet pågår.
1953 $^{29}/_{10}$	Reningsanläggning vid gasverket.	Arbetet pågår.
1953 $^{29}/_{10}$	Vatten- och avloppsledningar inom kvarteret Kronhjorten.	Arbetet pågår.
1953 $^{29}/_{10}$	Spillvattenledning från Bangatan till Tegnérgatan.	Arbetet pågår.
1953 $^{29}/_{10}$	Ny skola å Norra Skallberget.	Bygget kommer att påbörjas under våren 1954.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 2. Utbyggnad av barnstugeverksamheten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnstugestyrelsen får härmed framlägga förslag till planering och utbyggnad av verksamheten i förhållande till den t. o. m. år 1958 beräknade befolkningsfördelningen efter bostadsplats.

Den utbyggnad av barnstugornas verksamhet, som har skett överensstämmer i stort sett med den år 1946, av stadsfullmäktige i princip godkända generalplanen. Se § 360 i stadsfullmäktiges protokoll samt stadsfullmäktiges handlingar ser. B från samma år. Behovet av barnträdgårdsplatser är fortfarande lika aktuellt som år 1946 och institutionerna är fortfarande otillräckliga. I följande förslag beträffande utbyggnad av nya institutioner har hänsyn tagits till det under de närmaste åren stigande barnantalet i de aktuella åldrarna och har även hänsyn tagits till det efter år 1955 sjunkande barnantalet. Som beräkningsgrund har använts det av stadsarkitektkontoret uppgjorda utdraget från 1953 års mantalslängd kompletterat med stadsplanekarta.

För *stadens centrala del* fordrar situationen för närvarande en snar lösning av barnstugornas lokalproblem. Redan i 1946 års plan finnes förslag till en separat byggnad i Rudbecksparken, där verksamheten för innerstaden skulle tillsammans med barnstugornas förvaltning och administration kunna centraliseras. Styrelsen föreslår att denna del av 1946 års generalplan aktualiseras enligt följande förslag *att* separat byggnad uppföres för:

1. barnträdgård med 2 × 40 platser. Denna barnträdgård skulle utgöra ersättning för dels Hallens barnträdgård, vid vilken verksamheten sedan höstterminen 1952 varit nedlagd på grund av lokalbrist, dels Herrgärdets barnträdgård, vilken fr. o. m. höstterminen 1954 är uppsagd i sin nuvarande lokal i kvarteret Kol, Smedjegatan 1. F. n. föreligger ett mycket stort behov av barnträdgård i stadens centrum. Även om barnstugestyrelsen inte räknar med någon större bostadsbebyggelse i stadens centrala delar, anser styrelsen det väl motiverat med en central barnträdgård. De barn som tvingas att växa upp i ren stadsbebyggelse har mycket stort behov av barnträdgård. För den enskilda familjen blir det också mycket svårt att tillgodose dessa barn med nödvändig tillsyn och handledning vid barnens behov av lek och rörelsefrihet utom hemmet.

2. e. m.-hem för skolbarn. E. m.-hemmet är f. n. inrymt i Herrgärdsskolans bespisningslokaler. Det behöver med det snaraste överflyttas till ändamålsenligare lokaler, då det av praktiska skäl visat sig svårt att samordna skolbespisning och e. m.-hemsverksamhet i gemensamma lokaler. Då e. m.-hemmet även ansvarar för syltning och saftning, av hela årsbehovet, för barnträdgårdarnas räkning, föreslås även förrådsoch källarutrymmen för detta ändamål.

3. exp. till barnstugornas inspektris, vilken även skall kunna användas till styrelseoch konferensrum.

4. exp. till föreståndarinnan för familjedaghemsverksamheten. Denna verksamhet

kräver mycket av konsultation och rådgivning i många gånger personliga och svåra problem, varför ett tjänsterum är nödvändigt.

5. ett arbets- och kollegierum utrustad med symaskin, strykjärn, slöjdbänk, utrustning för målning och fernissning. Av en sådan lokal föreligger sedan länge stort behov, då det i barnträdgårdarnas arbete ingår mycket praktiskt arbete, som måste utföras och utrustningen som krävs härtill är för dyrbar att anskaffa till varje institution, anser styrelsen det lämpligast med gemensam sådan placerad på central plats. Dessutom kräver verksamhetens pedagogiska och utvecklingsbefrämjande syfte ett intensivt samarbete av hela personalen framförallt mellan barnträdgårdslärarinnor och inspektris. Detta nödvändiggör ofta återkommande konferenser och diskussioner. Hitintills har dessa delar av verksamheten, materialvård och kollegier, varit hänvisade till de olika barnträdgårdarna, vilket ofta försämrat arbetsresultatet.

6. ordentligt tilltagna utrymmen till förråd och lager, då centrala inköp, vilka ofta fordrar lagringsutrymmen, är tvungna att göras på grund av svårigheterna att på orten anskaffa lämplig materiel.

Sålunda skulle ingen ny institution inrättas i stadens centrala delar endast en ändamålsenligare och centraliserad linje för hela verksamheten genomföras, vilket länge varit ett önskemål.

I den *norra stadsdelen* har 1946 års plan i stort sett följts. Fr. o. m. höstterminen 1954 kommer där att finnas elva barnträdgårdar med 2 × 20 platser. Sju av dessa är placerade i de stora bostadsområdena vid södra Skallberget, norra Skallberget och Gideonsberg. En av dessa, nämligen den barnträdgård, som uppehåller sig i Siggesborgsgårdens ungdomslokaler får dock betraktas som provisorium intill dess efterfrågan på barnträdgårdsplatser minskar. Av de återstående fyra barnträdgårdarna Aroslund, Skogsvägen 15, Tunby, Hallonvägen 5, Aspvreten, Emausgatan 33 och Gideonsberg, Aseas hemgård har endast Aroslunds och Tunbys barnträdgårdar lokaler, vilka uppfyller fordringarna för statsbidrag. De återstående är godkända som provisorier, dock räknar styrelsen med att dessa lokaler skall kunna utnyttjas så länge efterfrågan på barnträdgårdsplatser ej kan tillgodoses.

Med hänsyn till det nya bostadsområdet, vilket är under uppförande vid Vitmåragatan samt det bostadsområde, vilket är planerat vid järnvägen å östra Gideonsberg föreslås en barnträdgård med 2 × 20 platser, placerad i det senare bostadsområdet. Dessutom föreslås att framställningen från den 11 juni 1953, behandlad i drätselkammaren den 3 september 1953 beträffande överenskommelse med H. S. B. om hyresavtal till en barnträdgård med 2 × 20 platser i det under planering varande bostadsområdet vid Krutkällarbacken, beviljas.

Sålunda skulle enligt nu gjorda beräkningar ett antal av tretton barnträdgårdar i norra stadsdelen kunna tillgodose det mest trängande behovet och vid en eventuell minskning av barnantalet kan tre av dessa med fördel läggas ned och de övriga arbeta i permanenta, godkända och för verksamheten ändamålsenligare lokaler.

I *östra stadsdelen* har 1946 års plan fullföljts såtillvida att Korsängens barnträdgård nedlagts och övergått i Hagagården med nya, godkända lokaler. F. ö. har verksamheten en barnträdgård i Folkets park, en i Klockartorpet samt en i Malmabergsområdet, samtliga tre barnträdgårdar är inrättade med 2 × 20 platser.

Då dessa barnträdgårdar visat sig vara mycket otillräckliga föreslås att en barnträdgård med 2 × 20 platser inrättas i nyplanerat bostadsområde norr om Folkets

park, två barnträdgårdar med 2 × 20 platser i nyplanerat bostadsområde å östra Malmaberg samt för överflyttning av nu befintlig provisorisk barnträdgård i Klockartorpsområdet en barnträdgård med 2 × 20 platser i nyplanerat bostadsområde i Klockartorpsområdet.

Sålunda skulle fyra nya lokaler vardera med 2 × 20 platser behövas i östra stadsdelen. Till en av dessa lokaler skulle verksamheten i Klockartorpet omedelbart överflyttas, varför det blir aktuellt med inrättandet av tre helt nya barnträdgårdar, vilket icke kan anses oproportionerligt i förhållande till stadsdelens utbyggnad.

Den *västra stadsdelen* är f. n. den mest vanlottade beträffande barnträdgårdar. Under en följd av år har där avvisats flera barn än i de flesta andra barnträdgårdar inom staden, med tillkomsten av Krumelurens barnträdgård hösten 1953 kan det dock räknas med en viss lättnad. F. ö. finns Fridnäs barnträdgård med 2 × 40 platser och får den centrala staden sina lokalfrågor lösta kan även här räknas med en viss avlastning dessutom har platserna vid Hammarby daghem, beroende på sitt ocentrala läge, visat en tendens till minskning och skulle denna institution lätt kunna omorganiseras till barnträdgård. I Jakobsbergs barnträdgård, Drottninggatan 30 är efterfrågan på platser störst. För den västra stadsdelen föreslår styrelsen f. n. beräknandet av lokal till inrättandet av ny barnträdgård med 2 × 20 platser i det planerade bostadsområdet väster om Drottninggatan.

Dessutom föreslås för barnträdgården vid Hamre, att ny lokal beräknas i det nyplanerade bostadsområdet i samma område där barnträdgården nu är belägen. Denna barnträdgård är mycket provisoriskt inrymd i rena källarlokaler och behöver med det snaraste överflyttas till ordentliga lokaler.

Sammanfattningsvis skulle sålunda behovet, alltefter utökad bebyggelse och beräknat barnantal se ut enligt följande,

tio stycken nya barnträdgårdar med 2 × 20 platser inalles 400 platser. Av barnträdgårdarna utgör sju provisorier, vilka efter hand beräknas nedläggas, kvar står inrättandet av tre *helt* nya permanenta barnträdgårdar med 2 × 20 platser. För fyra av barnträdgårdarna är behovet av permanenta och av socialstyrelsen godkända lokaler dagsaktuella nämligen

Hallens barnträdgård i centrala staden, verksamheten nedlagd sedan hösten 1952,

Herrgärdets barnträdgård, uppsagd ur lokalen Smedjegatan 1 fr. o. m. höstterminen 1954,

Klockartorpets barnträdgård, lokalen så dålig att det när som helst kan bli aktuellt med en utflyttning på grund av hälsovådliga skäl,

Hamregårdens barnträdgård, provisorisk källarlokal med endast 2 × 15 platser

dessutom skulle vid en eventuellt sjunkande efterfrågan på platser

Aspvretens barnträdgård, Emausgatan 33, Gideonsbergs barnträdgård,

Aseastigen 4 (Aseas hemgård) och den av Siggesborgsgårdens barnträdgårdar som är inrymd i ungdomsvårdsstyrelsens lokaler, kunna nedläggas.

Beträffande daghemsverksamheten är det fortfarande styrelsens mening att denna verksamhet är nödvändig och styrelsen anser vidare att behovet av permanenta institutioner är ofrånkomlig. Tillsammans med daghemmen utgör familjedaghemsverk-

samheten f. n. ett mycket bra komplement. Styrelsen föreslår f. n. ingen annan utbyggnad av denna verksamhet än att de 20 familjedaghemmen utökas med ytterligare 10 stycken. Sålunda skulle barnstugorna få 30 familjedaghem disponibla i stället för 20.

Beträffande de i § 769 av drätselkammarens protokoll av den 3 september 1953 begärda upplysningarna beträffande barnstugeväsendet i andra städer hänvisas till bil. 2.

Beräkningsgrunderna för de fr. o. m. höstterminen 1953 höjda avgifterna i barnträdgårdarna överlåtes till föräldrarna att avgöra. Avgifterna differensieras mellan 5: —, 10: — och 15: — per månad. Föräldrarna upplyses om att avgiften skall avpassas efter inkomst beroende på om de tillhör en låg-, medelgod eller hög inkomstgrupp. Familjerna ställer sig i allmänhet mycket lojala och övervägande antal familjer betalar 10: — per månad.

Beträffande avgifterna vid daghemmen följes den av socialstyrelsen föreslagna avgiftstabellen, vilken fr. o. m. 1 januari 1954 ytterligare höjts, bil. 3. Avgiften vid eftermiddagshemmet är beräknad med en tredjedel av daghemsavgiften.

Avgifterna vid klubbarna har fr. o. m. höstterminen 1953 höjts från 5: — till 15: — per termin.

Med stöd av ovanstående hemställer barnstugestyrelsen *att* stadsfullmäktige i princip ville godkänna framlagda förslag till utbyggnad samt *att* stadsfullmäktige måtte besluta att som omedelbara åtgärder vidtaga

att bemyndiga barnstugestyrelsen att få träffa avtal med H. S. B. för att i det nyplanerade bostadsområdet vid Krutkällarbacken få inrätta barnträdgård,

att uppdraga till drätselkammaren att anvisa tomt, rita och kostnadsberäkna separat byggnad i stadens centrum för en barnträdgård med 2 × 30 platser, ett e. m.-hem för skolbarn med 30 platser samt administrations- och gemensamma lokaler för hela verksamheten,

att bemyndiga barnstugestyrelsen att söka kontakt med byggnadsföretag, som planerar bostadsområden i Klockartorps- och Hamreområdena i och för överenskommelse om anordnandet av barnträdgårdslokal,

att bemyndiga barnstugestyrelsen att för familjedaghemsverksamheten successivt få utöka familjedaghemmen till 30 mot nu befintliga 20 familjedaghem.

Västerås den 15 december 1953.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:
ANNA LARSSON.

Iris Lindén.

Bilaga

ÖVERSIKTSTABELL.

1. Centrum.

Befintliga institutioner:

Östra Kyrkogatan 10	Exp. för inspektrisen
	Exp. för familjedaghemsverksamheten
	Centralt förråd
Herrgärdsskolans bespisningslokaler	E. m.-hem för 30 skolbarn
Smedjegatan 1	Barnträdgård med 2×20 platser
Utanbygatan 2	Daghem med 42 platser

Förslag:

Hela verksamheten sammanföres i separat byggnad i Rudbecksparken, med undantag för Utanby daghem.

2. Norra stadsdelen.

Befintliga institutioner:

Skallbergsgatan 23	Barnträdgård med 2×40 platser
Karlfeldtsgatan	Barnträdgård med 2×40 platser fr. o. m. 1/9 -54
Siggesborgsgården	Barnträdgård med 3×40 platser
Skogsvägen 15 A	Barnträdgård med 2×20 platser
Hallonvägen 5	Barnträdgård med 2×20 platser
Emausgatan 33	Barnträdgård med 2×20 platser
Aseastigen 4 (Aseas hemgård)	Barnträdgård med 2×20 platser

Förslag:

I HSB:s bostadsområde vid Krutkällarbacken	Barnträdgård med 2×20 platser
I planerat bostadsområde å Ö. Gideonsberg	Barnträdgård med 2×20 platser

3. Östra stadsdelen.

Befintliga institutioner:

Skyttegatan 3	Barnträdgård med 2×20 platser
Folkets park	Barnträdgård med 2×20 platser
Klockartorpsgatan 17	Barnträdgård med 2×20 platser
Svarvargatan 4 C	Barnträdgård med 2×20 platser

Förslag:

I planerat bostadsområde norr om Folkets park	Barnträdgård med 2×20 platser
I planerat bostadsområde å Östra Malmaberg	Barnträdgård med 2×40 platser

Överflyttning av barnträdgården Klockartorpsgatan 17 i nyplanerat bostadsområde i Klockartorpet.

4. Västra stadsdelen:

Befintliga institutioner:

Narvavägen 24 ..... Barnträdgård med 2×20 platser
Drottninggatan 30 ..... Barnträdgård med 2×20 platser
Fridnäs ..... Barnträdgård med 2×40 platser
Nybyggevägen 8 ..... Daghem med 30 platser

Förslag:

I nyplanerat bostadsområde väster
om Drottninggatan ..... Barnträdgård med 2×20 platser

5. Hamreområdet.

Befintliga institutioner:

Vinggatan 3 ..... Barnträdgård med 2×15 platser

Förslag:

Överflyttning av barnträdgården till lokal i nyplanerad bebyggelse i samma område.

Västerås den 15 december 1953.

IRIS LINDÉN.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 3

Nr 3. Brandstyrelsens årsberättelse för år 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna brandchefens årsberättelse för år 1953.

Västerås den 8 februari 1954.

För brandstyrelsen:

RUNE GÖTHLIN

/Åke Renvall.

BRANDCHEFENS ÅRSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1953.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed avgiva följande berättelse.

Västerås stad:

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1952 63 633 personer och den 31 december 1953 64 651 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 14 266 har.

Antalet registerförda fastigheter är 4 745 st., varav 1 927 äro tomter.

Organisation och personal:

Brandstyrkan består av:

Brandchef och vice brandchef samt

Yrkesbrandkåren: brandkapten, 3 brandmästare, 6 brandförmän och 32 brandmän.

Borgarbrandkåren: chef, 3 förmän och 36 man.

Brandredskap från Västmanlands flygflottilj samt

Reservbrandstyrka för skogsbrandsläckning: 4 förmän, 5 uppbådare samt 40 beredskapsmän.

Under året har brandman Martin Norling genomgått brandförmanskurs kat. I vid Statens Brandskola. Vid årsskiftet genomgår brandman Rune Sahlberg samma kurs.

Till ordinarie brandmän antogs följande vikarierande brandmän:

Den 5/5 Anders Sundquist, den 1/8 Valter Högberg och den 25/9 Bore Andersson.

Brandbefälsaspirant Bertil Ejdervik tjänstgjorde som t. f. brandkapten under tiden 15/5—31/12.

Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkeskåren var 1 353. En brandmästare och fem brandmän ha under sammanlagt 1 665 dagar varit befriade från utryckningstjänst. Brandmästaren har i stället förrättat brandsyner och brandmännen sysselsatts med verkstadsarbete.

Brandredskap:

Följande fordon ha stått utrustade å brandstationen för utryckning:

1. Öppen brandbil med aktermonterad centrifugalpump om 1 200 l/min. och utskjutsstege. Scania Vabis.
2. Täckt brandbil med frontmonterad Api-pump om 1 800 l/min., 650 l vattentank samt 22 meters mekanisk Wibe-stege. Volvo.
3. Täckt brandbil med frontmonterad Api-pump om 1 000 l/min., 950 l vattentank samt 20 watts bilradiostation. Volvo.
4. Manskapsbil även användbar som lastbil. Volvo.
5. Stegbil, Volvo med 26,5 m. Magirusstege.
6. Personbil, Ford V-8 med 20 watts bilradiostation.
7. Willys-Jeep.
8. Lätt 5-sitsig brandbil med 200 l vattentank. Panamapump, 20 watts bilradiostation samt div. lätt materiel. Ford V-8.
9. Skåpbil, Fordson, utrustad för brandtelegrafarbeten.
10. Lastbil, Ford V-8.
11. Stegbil, Scania Vabis, med 30+2 m. Magirusstege med hiss.

1 motorspruta om 1 600 l/min. (bogserbar).
3 motorsprutor om 1 000 l/min. (bogserbara).
1 bärbar motorspruta om 200 l/min.

Dessutom finnes ett större antal motorsprutor tillhörande civilförsvaret.

1 st. Lenna-kärra med 500 l vattentank och div. skogsbrandmateriel.
1 st. Lenna-kärra, byggd som slangkärra för 750 m. 63 mm. slang.
1 st. bogserbar kärra för skogseldsläckningsmateriel.
1 st. bogserbar kärra, katastrofkärran, med aluminiumbåt, domkrafter, svetsaggregat m. m.
1 st. bogserbar kärra med 250 m. 3 ½", gummerad slang.

Första utryckningen utgöres av bil 8, bil 11 och bil 3.

Andra utryckningen utgöres av bil 2, bil 5 och bil 1.

Brandtelegrafen:

Några nya brandskåp ha ej inköpts under året. Antalet utgjorde den 31/12 oförändrat 102, varav 12 privata.

Antalet automatiska brandalarmanläggningar utgjorde vid årsskiftet 11.

Utredning pågår om övergång till telefonskåp i stället för brandskåp i stadens ytterområden.

Radioanläggningen:

Antalet radiostationer är för närvarande 1 fast huvudstation samt 3 rörliga bilstationer.

Vattenledningen:

Å vattenledningen ha tillkommit 14 st. brandposter bl. a. å Djuphamnsområdet, Norra Skallberget, Norra Skiljebo m. fl. ytterområden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 921 varav 129 enskilda.

Ambulansväsendet:

Under året har en omorganisation av ambulansväsendet ägt rum, i det landstinget den 1/9 efter överenskommelse med staden övertog hälsovårdsnämndens ambulans. I överenskommelsen ingick att brandkåren skall betjäna tre av landstingets ambulanser, varav en är avsedd för transport av epidemiskt sjuka.

Inom staden ha utförts 1 533 transporter, varav 268 st. voro olycksfall och 78 st. epidemifall.

Inom övriga delen av länet ha utförts 684 transporter, varav 42 st. voro olycksfall och 28 st. epidemifall.

Då den av landstinget tillhandahållna bilparken till övervägande delen varit i förslitet och mindre gott skick, har upprepade framställningar gjorts om förnyelse av densamma. Framställningarna ha ännu ej lett till något resultat.

Nödvändigheten av att ambulanserna förses med radio har under många år framhållits för landstinget, men inte heller härför har funnits någon förståelse.

Brandsyn:

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Under året ha 1 158 brandsyner och besiktningar gjorts.

Övningar och arbeten:

Följande dagordning har tillämpats för yrkesbrandkåren:
07.30—08.00 Städning
08.00—09.30 Övning eller gymnastik
09.30—10.30 Frukost
10.30—12.30 Arbete
12.30—13.00 Rast
13.00—15.00 Arbete
15.00—16.00 Gymnastik eller övning.

I verkstäderna ha huvudsakligast utförts arbeten för brandkårens egen räkning.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena utgör kronor 28 843: 77 enligt följande fördelning:

Smides- och bilverkstaden	6 367: 11
Snickeri- och måleriverkstaden	3 236: 41
Brandtelegrafarbeten	10 882: --
Diverse arbeten	8 358: 25
Summa kronor	28 843: 77

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 74 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp i andra fall av nödlägen.

Utryckningar och eldsvådor:

Antalet utryckningar har varit:

För eldsvåda	133
„ trängrök och förmodad eldsvåda	25
„ soteld	17
„ kontakt i ledningar till automatiskt brandalarm m. m.	20
„ falskt alarm	5
Summa	200

De vanligaste brandorsakerna ha varit barns lek med eld (23), gnistor från ånglok (16), självantändning (11) samt ovarsamhet med öppen eld (10).

Försäkringsbeloppet för av brand hotad egendom uppgick till 5 900 000 kronor.

Av detta utbetalades som brandskadeersättning 332 000 kronor, d. v. s. värdet av genom brand förstörd egendom. Värdet av räddad egendom utgör sålunda 5 568 000 kronor.

Vid släckning av eldsvådor ha vid 1 tillfälle åtta, vid 2 tillfällen sju, vid 2 tillfällen fyra, vid 7 tillfällen två slangledningar och vid 62 tillfällen en slangledning från brandposter eller motorsprutor använts.

Alarmeringen har 17 gånger skett genom brandskåp, 7 gånger genom automatisk brandalarm, 175 gånger genom telefon samt 1 gång genom bud.

Eldsvådor av betydelse eller större intresse:

Måndagen den 9 mars klockan 13.12 larmades brandkåren till Föreningsgatan 9—11. Brand hade utbrutit på den inredda vinden i en tvåvånings fastighet uppförd av timmer och med reveterade väggar. Fastigheten inrymde elva lägenheter.

Vid brandkårens ankomst slog kraftiga eldslågor ut från ett av trapphusen och stark rökutveckling förmärktes från taket. Vindstyrkan var vid tillfället mellan 12 och 15 meter per sekund.

Då större delen av vinden var övertänd, blev släckningsarbetet mycket besvärligt. På grund av byggnadens konstruktion förelåg stor risk för vattenskador i underliggande våningar. Det mesta lösöret i dessa våningar räddades dock genom övertäckning med presenningar, medan det däremot var omöjligt att undvika, att en del av byggnaden blev vattenskadad. Brandkåren lyckades begränsa branden till vinden, som blev till större delen avbränd.

Vid släckningsarbetet insattes 10 strålar och användes sammanlagt 25 syrgasapparater.

Eftersläckningen pågick till på morgonen den 10 mars.

Brandorsak: mordbrand, anlagd av sinnessjuk kvinna.

Tisdagen den 19 maj utbröt brand i en av ASEA:s bostadsbaracker vid Nybyggevägen. Brandkåren larmades klockan 13.53 och vid framkomsten kunde konstateras en mycket stark rökutveckling främst härrörande från det tjärpappsbeklädda taket. Lågor slog ut genom tak och fönster i byggnadens mittparti. Konstruktionen av dessa baracker är brandtekniskt sett synnerligen olämplig. Ett omfattande upphuggningsarbete måste verkställas, för att släckning skall vara möjlig.

Elden angreps med vatten från sammanlagt 8 strålar. Eftersläckning och bevakning pågick till klockan 12.00 den 20 maj.

Brandorsak: okänd.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 4

Nr 4. Västerås stads bostadsförmedling. Verksamhetsberättelse för år 1953.

Under år 1953 förmedlade bostadsförmedlingen 725 lägenheter mot 514 under år 1952. Av lägenheterna anvisades 644 (388) till å förmedlingen anmälda sökande och 81 (126) till Asea och Metallverken. 534 (399) av samtliga lägenheter voro belägna i nyuppförda hus.

Vid årets början voro 1.953 (1.846) sökande anmälda och under året tillkommo 2.381 (2.074). Sedan 644 (388) erhållit lägenhet genom förmedlingen och 1.458 (1.579) av andra skäl avregistrerats, återstodo vid årets slut 2.232 (1.953) sökande, vilka representerade sammanlagt 6.021 (5.333) personer. Sedan förmedlingen började sin verksamhet år 1947 ha 2.556 sökande, representerande cirka 7.698 personer, erhållit lägenhet genom förmedlingen. Härtill kommer 207 lägenheter till Asea och Metallverken.

Folkökningen i Västerås har under de sista två åren icke varit så stor som under bostadsförmedlingens tidigare verksamhetsår. Trots detta kan förmedlingen rapportera ökad efterfrågan å lägenheter. Detta gäller såväl antalet nyanmälda under året som antalet anmälda vid årets slut, i vilka båda avseenden högre siffror föreligga än något tidigare år.

I *tabell 1* lämnas detaljerade uppgifter om de sökandes antal vid 1953 års början och slut samt under året nyanmälda och avregistrerade. Av de 1.953, som voro anmälda vid årets början, ha 462 erhållit lägenhet och 775 avregistrerats, varför 716 kvarstodo vid årets slut. Under året nyanmäldes 2.381, av vilka 182 erhållit lägenhet och 683 avregistrerats, varför vid årets slut 1.516 kvarstodo av dessa.

Antalet nyanmälda sökande som önska lägenhet för att ingå äktenskap har avsevärt minskat i jämförelse med tidigare år. Under år 1953 var antalet 276 mot 358 respektive 404 under åren 1952 och 1951. Inneboendegruppen har däremot fått ett ökat antal nyanmälningar och utgjorde för 1951 334, för 1952 412 och för 1953 564. På grund härav visar inneboendegruppen för första gången en högre siffra vid årets slut än någon annan grupp.

Tabell 1. Hyressökande vid 1953 års början och slut samt under året nyanmälda fördelade efter orsak till bostadsbehov.

Lägenhetstyp	Totala antalet sökande	Orsak till bostadsbehovet						
		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Under 1953 anmälda hyressökande:								
Enkelrum	338	1	5	224	32	—	7	69
Ettrumslägenheter	657	11	121	185	64	—	11	265
Tvårumslägenheter	1005	12	141	138	139	1	12	562
Trerumslägenheter	283	1	9	15	71	—	2	185
Fyrarumslägenheter ..	61	—	—	2	18	—	1	40
Femrumslägenheter	27	—	—	—	5	—	—	22
Sexrumslägenheter	4	—	—	—	—	—	—	4
Affärslokaler el. dyl. ..	6	—	—	—	—	—	—	6
	2381	25	276	564	329	1	33	1153
Vid årets början kvarstående hyressökande	1953	32	386	344	213	—	19	959
	4334	57	662	908	542	1	52	2112
Från registret avförda sökande:								
På grund av genom förmedlingen erhållen lägenhet	644[1])	15	38	256	68	1	38	228
Av annan orsak	1458	11	168	326	216	—	12	725
Kvarstående hyressökande	2232	31	456	326	258	—	2	1159
Omflyttningar	—	—	— 81	+ 81	—	—	+12	— 12
Hyressökande vid årets slut	2232	31	375	407	258	—	14	1147
	100 %	1,4 %	16,8 %	18,2 %	11,6 %		0,6 %	51,4 %

[1] Härtill kommer 81 lägenheter anvisade till Asea och Metallverken.

Efterfrågan på lägenheter om ett rum och kök samt två rum och kök är liksom tidigare år och som framgår av *tabell 2* avsevärt mycket större än å lägenheter av andra typer. 77,3 % av de sökande eller 1.722 önska någon av nämnda lägenhetstyper, medan 8,7 % eller 194 önska ett rum och kokvrå samt 13,8 % eller 310 önska tre rum och kök eller större. Här kan nämnas, att efterfrågan å två rum och kök procentuellt sett varit tämligen lika under åren, medan däremot efterfrågan å ett rum och kök minskat för varje år från 38 % år 1948 till nuvarande 28,4 %. Efterfrågan å ett rum och kokvrå har under samma tid ökat från 6,7 % till 8,7 % och å tre rum och kök från 6,9 % till 10,8 %.

Tabell 2. Hyressökande den 31 december 1953 fördelade efter orsak till bostadsbehov samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetstyp	Totala antalet sökande		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Enkelrum	194	8,7 %	1	6	114	18	—	1	54
Ettrumslägenheter	632	28,4 %	13	179	127	58	—	7	248
Tvårumslägenheter	1090	48,9 %	14	180	151	124	—	5	616
Trerumslägenheter	241	10,8 %	3	10	14	42	—	—	172
Fyrarumslägenheter	44	1,9 %	—	—	1	10	—	1	32
Femrumslägenheter	20	0,9 %	—	—	—	6	—	—	14
Sexrumslägenheter	5	0,2 %	—	—	—	—	—	—	5
Affärslokaler el. dyl.	6	0,2 %	—	—	—	—	—	—	6
	2232	100,0 %	31	375	407	258	—	14	1147

Enligt *tabell 3* skulle ett flertal familjer bli trångbodda även om de erhöllo en sådan lägenhet, som de närmast anmält sig för, om man räknar med högst två boende pr rum. Antalet anmälda, som enligt denna beräkning begär för liten lägenhet, utgör 321 eller 14 %. Denna procentsiffra har emellertid gått ned för varje år från att år 1948 ha varit 24. Anspråken på en tillräckligt stor lägenhet har uppenbarligen ökat.

Tabell 3. Hyressökande den 31 december 1953 fördelade efter antalet familjemedlemmar samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetstyp	Antal sökande	1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.	8 pers.	11 pers.
Enkelrum	194	138	47	9	—	—	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	632	93	376	147	16	—	—	—	—	—
Tvårumslägenheter	1090	23	410	323	241	77	11	5	—	—
Trerumslägenheter	241	4	50	71	57	39	12	5	3	—
Fyrarumslägenheter ..	44	—	6	14	11	11	1	—	—	1
Femrumslägenheter	20	—	3	4	7	5	1	—	—	—
Sexrumslägenheter	5	—	—	—	—	—	3	2	—	—
	2226	258	892	568	332	132	28	12	3	1

Såsom framgår av *tabell 4* representerar flertalet sökande, nämligen 892 (766) eller 40,1 % (39,3 %) två personer. I denna grupp ingå nästan alla de 375 sökande som söka lägenhet på grund av giftermål. Trepersonersfamiljerna, oftast familjer med ett barn, utgöra 568 (600) och fyrapersonersfamiljerna 332 (237). De vid årsskiftet anmälda 2.226 (1.949) sökande till bostadslägenheter representera 6.021 (5.333) personer eller i medeltal pr sökande 2,70 (2,74) personer.

Tabell 4. Hyressökande den 31 december 1953 samt antalet familjemedlemmar.

	Antal sökande		Antal personer
Ensamstående	258	11,6 %	258
2 personer	892	40,1 %	1.784
3 personer	568	25,6 %	1.704
4 personer	332	14,9 %	1.328
5 personer	132	5,9 %	660
6 personer	28	1,3 %	168
7 personer	12	0,5 %	84
8 personer	3	0,1 %	24
11 personer	1	—	11
	2.226	100,0 %	6.021

Enligt *tabell 5* finnas alltjämt 8 sökande från 1947; väntetiden för dessa har alltså varit mer än 6 år. De ha lägenheter men önska större eller bättre sådana. De 182 sökande som erhållit lägenhet trots att de anmält sig först under år 1953, äro i övervägande antalet fall sökande till större lägenheter samt s.k. katastroffall.

Tabell 5. Hyressökande fördelade efter anmälningstiden.

Anmälningsår	Den 1/1 1953 kvarstående hyressökande samt nyanmälda under 1953	Från registret avförda sökande		Kvarstående hyressökande vid årets slut
		På grund av genom förmedlingen erhållen lägenhet	Av annan orsak	
1947	8	—	2	6
1948	24	3	3	18
1949	53	19	22	12
1950	186	79	59	48
1951	521	153	194	174
1952	1161	208	495	458
1953	2381	182	683	1516
	4334	644	1458	2232

I *tabell 6* ingå de 81 lägenheter som under året anvisats Asea och Metallverken. Av samtliga lägenheter voro 61 (39) belägna i stadens hus, 322 (232) i Mimers hus samt 342 (243) i privat eller kooperativt ägda fastigheter. Av Mimers lägenheter voro 297 (199) nyproducerade och av de privata eller kooperativa 237 (200). De omoderna lägenheterna utgjorde 94 (64) och de moderna 634 (450).

Tabell 6. Under åren 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952 och 1953 förmedlade lägenheter.

Lägenhetstyp	Totalt						1953	
	1947	1948	1949	1950	1951	1952	Totalt	Därav nybyggt
Enkelrum	20	15	51	31	30	71	130	103
Ettrumslägenheter	47	60	127	109	128	92	174	67
Tvårumslägenheter	13	116	194	138	165	234	307	264
Trerumslägenheter	5	17	70	39	63	94	99	86
Fyrarumslägenheter ..	1	9	7	20	30	18	11	11
Femrumslägenheter....	1	—	1	3	10	4	—	—
Sexrumslägenheter	—	—	—	—	—	1	3	3
Affärslokaler el. dyl. ..	2	1	1	—	—	—	1	—
	89	218	451	340	426	514	725	534

De sökande som erhållit lägenhet representera 1.828 (1.150) personer eller i medeltal 2,84 (2,96) personer *(tabell 7)*. Förmedlingen har i några fall anvisat lägenhet, som icke haft önskvärd storlek. Detta har berott på tvingande skäl, exempelvis oförmåga att betala hyra för en större lägenhet, katastroffall eller dylikt.

Tabell 7. Sökande som erhållit lägenhet under år 1953 fördelade med hänsyn till antalet familjemedlemmar.

Erhållen lägenhetstyp	Antal sökande									
	Totalt	fördelat efter antalet familjemedlemmar								
		1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.	8 pers.	9 pers.
Enkelrum	108	66	39	1	2	—	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	173	11	66	82	11	2	1	—	—	—
Tvårumslägenheter	268	3	76	86	68	22	13	—	—	—
Trerumslägenheter	81	2	16	25	20	6	7	2	1	2
Fyrarumslägenheter ..	11	—	—	4	6	1	—	—	—	—
Sexrumslägenheter	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—
	643	82	197	198	108	32	21	2	1	2

I *tabell 8* redovisas de som erhållit lägenhet efter väntetid och orsaksgrupp.

Tabell 8. Sökande som erhållit lägenheter under år 1953 fördelade efter anmälningstid och orsak till bostadsbehov.

Anmälningstid	Totala antalet sökande	Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
År 1947	1	—	—	—	—	—	1	—
År 1948	2	—	—	—	—	—	—	2
År 1949	19	—	1	2	1	1	—	14
År 1950	76	1	13	14	4	—	1	43
År 1951	154	1	14	70	5	—	3	61
År 1952	211	3	8	106	24	—	8	62
År 1953	181	10	2	64	34	—	25	46
	644	15	38	256	68	1	38	228

På begäran av Kungl. Bostadsstyrelsen verkställdes i slutet av september månad 1953 en specialutredning över då anmälda bostadssökande å förmedlingen. Resultatet härav redovisas i *tabell 9*.

Tabell 9. Uppgifter om antalet bostadssökande vid kvartalsskiftet september/oktober 1953.

	Totalt	därav					
		med barn under 16 år			utan barn under 16 år		
		gifta	icke gifta som söka lgh för att ingå äktenskap	övriga icke gifta	gifta	icke gifta som söka lgh för att ingå äktenskap	övriga icke gifta
A. Inom kommunen bosatta sökande[1]							
Därav							
med egen lägenhet [2] ..	1.255	662	2	53	345	22	171
utan egen lägenhet	849	122	26	40	111	441	109
B. Sökande, som själva bo i kommunen, men vilkas familjer till följd av bostadsbristen bo i annan kommun[1]	23	20	2	1	—	—	—
C. Sökande bosatta i annan kommun	250	121	4	9	69	10	37
D. Sökande till lägenheter i pensionärshem [3]							
Därav							
med egen lägenhet	550	—	—	—	170	—	380
utan egen lägenhet	10	—	—	—	—	—	10
E. Andra sökande till lägenheter av speciell karaktär							
Därav							
med egen lägenhet	200[4]	190	2	—	8	—	—
utan egen lägenhet							
Summa (A—E)	3.137	1.115	36	103	703	473	707

[1] Bostadssökande med familjen kvarboende i annan kommun, som önskar lägenhet för att möjliggöra familjens inflyttning till kommunen, redovisas under punkt B och *icke* under punkt A.

[2] En bostadssökande skall anses ha egen lägenhet, om han förhyr lägenhet *direkt* av värd eller disponerar lägenhet med äganderätt, bostadsrätt eller som tjänstebostad.

[3] Bostadssökande, som enbart efterfrågar lägenhet i pensionärshem, skall icke redovisas under punkterna A—C utan endast under punkt D. Bostadssökande, som önskar lägenhet i pensionärshem, men som i brist på sådan även efterfrågar annan lägenhet, redovisas däremot under någon av punkterna A—C men *ej* under punkt D.

[4] Sökande till villatomter.

Under år 1953 har statsmakterna träffat överenskommelser med vissa organisationer på fastighetsmarknaden om att dessa från och med den 1 oktober 1953 skola verka för att vissa normer iakttages vid uthyrning av lägenheter. Organisationerna äro Sveriges Fastighetsägareförbund, Svenska Byggnadsindustriförbundet, H.S.B., Svenska Riksbyggen samt Sveriges allmännyttiga bostadsföretag. Såsom centralorgan för hithörande frågor har inrättats Centralrådet för bostadsfördelning, i vilket ovannämnda organisationer äro företrädda.

Bostadsförmedlingen har under året haft cirka 15.700 besök, d.v.s. 52 besök pr dag.

Bostadsförmedlingen är underställd stadens fastighetskontor och å dess expedition ha fru Mary Dahlström och fru Brita Sjöholm tjänstgjort, den senare med halvtidstjänstgöring intill den 1 november 1953 och därefter med heltidstjänstgöring. Vissa tider har extra arbetskraft anlitats.

Västerås i stadens bostadsförmedling den 5 februari 1954.

G. ELGHUFVUD

/Sven Söderström.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 5

Nr 5 Kulturnämndens årsberättelse för år 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kulturnämnden får härmed avgiva följande berättelse över nämndens verksamhet under år 1953.

Som framgår av bifogade uppställning över anslag under år 1953 ha stadsfullmäktige beviljat ett belopp av 547.000 kronor i anslag. Därtill kommer nämndens förvaltningskostnader med 3.700 kronor 51 öre. Av de större anslagen märkes ett anslag å 350.000 kronor till konstnärlig utsmyckning av stadshuset samt vidare anslag för stadsmonografien med sammanlagt 60.000 kronor samt för utsmyckning av krematoriet med 50.000 kronor. För utdelning av stipendier har nämnden förfogat över sedvanligt belopp 15.000 kronor. Stipendier ha under året utdelats till musikdirektören Olle Berglind-Scherwin, skulptören K. G. Lindholm, fil. lic. K. H. Kiessling, textilkonstnärinnan Anne-Marie Elvius och konstnären Nils Aron Berge. Det är särskilt två av de under åren fattade besluten som nämnden vill framhålla framför övriga. Det ena gäller anslaget till den konstnärliga utsmyckningen av stadshuset. Utöver det anslag som under 1953 lämnades ha stadsfullmäktige förbundit sig att successivt under de följande åren för samma ändamål anslå ytterligare belopp. Beslutet om utgivande av en stadsmonografi har i kulturnämndens arbete betecknat en milstolpe. Arbetet med monografiens utgivande har påbörjats. Den av kulturnämnden tillsatta redaktionskommittén har varit i arbete praktiskt taget under hela 1953 och för närvarande har kontrakt tecknats med en författare och underhandlingar för kontraktsteckning pågå med ytterligare några författare. Nämnden har anledning förmoda, att inom något år de första avsnitten av stadsmonografien skola föreligga färdigtryckta.

Vidkommande 1953 års arbete i övrigt må nämnas att genom nämndens initiativ tillsatts en kommitté för utredning av frågan om platsbildning kring domkyrkan samt att stadsfullmäktige för detta ändamål anvisat ett belopp av 10.000 kronor. Det bör vidare omnämnas, att förberedande arbete igångsatts för anordnande av ett folkrörelsernas arkiv genom inventering av i staden befintliga arkiv som kunna hänföras till denna kategori.

Beträffande den ekonomiska ställningen vid årets början och årets slut samt utgifterna under året hänvisas till bifogade tablå. Det anmärkes i detta sammanhang att den disponibla behållningen den 31/12 1953 uppgår till 286.449 kronor 31 öre.

Västerås den 12 februari 1954.

För kulturnämnden:
GÖSTA SJÖBERG

/Thjelvar Hedberg.

Västerås stads kulturfond år 1953.

Tillgångar vid 1953 års början

Bankräkningar

Kapitalräkning i:		
Sveriges Kreditbank AB (790.107)	19.043: 46	
AB Svenska Handelsbanken (790.117)	4.923: 83	23.967: 29
Sparkasseräkning i:		
Westmanlands läns Sparbank (790.105)	36.506: 84	
Västerås stads Sparbank (790.106)	35.050: 93	71.557: 77
		95.525: 06
Obligationer		
Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	107.768: 81	
Västerås stads 3 % obligationer av år 1950	4.800.000: —	4.907.768: 81
Lån		
Västerås stads lån à 3,5 % ränta enl. revers		
av den 1/1 1945 (791.1094)	256.896: 59	
av den 1/7 1952 (791.1115)	2.150.000: —	
Byggnads AB Mimers lån enligt revers		
av den 28/9 1945 à 3,25 % ränta (790.112)	387.500: —	
av den 10/10 1952 à 4 % ränta (790.118)	163.400: —	2.957.796: 59
	Kronor	7.961.090: 46

Inkomster under år 1953

Ränta å:		
Kapitalräkning i:		
Sveriges Kreditbank AB, 6 mån. (790.107)	238: 04	
AB Svenska Handelsbanken, 6 mån. (790.117)	61: 54	299: 58
Sparkasseräkning i		
Westmanlands läns Sparbank, 6 mån. (790.105)	547: 60	
Västerås stads Sparbank, 6 mån. (790.106)	525: 76	1.073: 36
Västerås stads 3 % obligationer av år 1950		
(791.1108) kr. 4.800.000: — 1/12 52—31/5 53	72.000: —	
„ 4.651.000: — 1/6—30/11 53	69.765: —	141.765: —
Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		
(790.104) kr. 107.768: 81 1/1—27/4		1.050: 74
Lån till Västerås stad (791.1094)		
enl. revers 1/1 1945	8.991: 38	
„ „ 1/7 1952 (791.1115)	74.284: 02	83.275: 40
Lån till Byggnads AB Mimer (790.112)		
enl. revers 28/9 1945	12.488: 13	
„ „ 10/10 1952	6.495: 15	18.983: 28

Tillfälligt lån till Västerås stad, 3 %		
kr. 149.000: — 1/6—30/6	372: 50	
„ 107.768: 81 28/4—30/6	565: 78	
„ 28.381: 08 1/6—30/6	70:.95	
„ 90.789: 59 1/7—31/12	1.361: 84	2.371: 07
		248.818: 43
Avgår 4/5 att tillföras fondens disponibla avkastning		199.054: 74
	Kronor	49.763: 69

Tillgångar vid 1953 års slut

Obligationer

Västerås stads 3 % obligationer av år 1950 (791.1108)		4.651.000: —
Lån		
Västerås stads lån enl. revers		
av den 1/1 1945 à 3,5 % (791.1094)	228.515: 51	
„ „ 1/7 1952 à 3,5 % (791.1115)	2.094.800: 81	
„ „ 1/7 1953 à 3,6 % (791.1121)	355.000: —	2.678.316: 32
Byggnads AB Mimer enl. revers		
av den 28/9 1945 à 3.25 % (790.112)	374.500: —	
„ „ 10/10 1952 (790.112)	159.315: —	533.815: —
Tillfälligt lån till Västerås stad mot 3 % ränta		147.722: 83
	Kronor	8.010.854: 15

Kulturfondens disponibla avkastning.

Saldo per den 1/1 1953		638.095: 08	
4/5 av fondens avkastning under 1953		199.054: 74	837.149: 82
Anslag under år 1953:			
1 Ö—119,4	Kulturnämndens förvaltningkostnader ..	3.700: 51	
1 Ö—156	Förberedande arbeten för ett folkrörelsernas arkiv (stfm § 97/1953)	5.000: —	
4 A—137	Utredning av frågan om ordnande av platsen kring domkyrkan (stfm § 218/1953)	10.000: —	
7 B 9—355	Konstnärlig utsmyckning av stadshuset (stfm § 292/1953)	350.000: —	
15 A 4—355,2	Inköp av konstverk till Blåsboskolan (stfm § 22/1953)	30.000: —	
15 Ö—139	Utgivande av en stadsmonografi över Västerås (stfm §§ 21, 181, 285/1953)	10.000: — 10.000: — 40.000: —	
15 Ö—172,1	Bidrag till konstnärlig utsmyckning av av Västerås krematorium (stfm § 129/1953)	50.000: —	
15 Ö—173,7	Bidrag till avdelning 100 av Svenska Byggnadsarbetarförbundet (stfm § 168/1953)	10.000: —	

15 Ö—178,1	För utdelning av stipendier (stfm § 80/1951)	15.000: —	
15 Ö—355,2	Inköp av konstverk till friluftskyrkan å Lövudden (stfm § 81/1953)	12.000: —	
16 B 21—355	Konstnärlig utsmyckning av ålderdomshemmets sjukhus vid Karlslund (stfm § 128/1953)	5.000: —	550.700: 51
Behållning per den 31/12 1953		Kronor	286.449: 31

Västerås den 9 februari 1954.

Västerås stads drätselkontor:
FOLKE WAHLSTEN
/G. Uno Ericsson.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Fredagen den 5 juni klockan 17.59 utryckte brandkåren till ASEA:s Örjansverkstad, där brand utbrutit i en i källaren belägen saneringsbox tillhörande ett luftreningsaggregat. Då boxen innehöll träkol, var rökutvecklingen mycket kraftig och röken kunde befaras innehålla en stor mängd koloxid. Av denna anledning kunde släckningsarbetet endast utföras av rökdykare. 8 rökdykare insattes, och branden var släckt klockan 19.50. Brandskadorna voro förhållandevis små, medan däremot rökskadorna blev av ganska stor omfattning.

Brandorsak: sannolikt ovarsamhet vid svetsning.

Den 16 december klockan 08.01 utbröt en mindre eldsvåda högst uppe i tornet vid Hyttan. Brandplatsen var synnerligen svåråtkomlig, och branden hade varit nästan omöjlig att släcka förutan den nya 30 m. magirusstegen, vilken här kom till användning för första gången. Skadorna blev av ringa omfattning.

Brandorsak: ovarsamhet vid upptining av kompressor.

På eftermiddagen samma dag som branden vid Hyttan rökförgiftades en sexton månader gammal flicka vid en mindre rumsbrand i fastigheten Malmabergsgatan 27. Vid brandkårens ankomst hade modern lyckats få ut den lilla, men vid framkomsten till lasarettet var hon redan död. Brandskadorna inskränkte sig i stort sett till en uppbränd sängutrustning.

Brandorsak: barns lek med tändstickor.

Västerås den 9 februari 1954.

OVE WERNGREN
Brandchef

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1954 Ser. B nr 6

Nr 6

REDOGÖRELSE

ÖVER

VÄSTERÅS STADS RÄKENSKAPER

FÖR ÅR 1953

INNEHÅLLSFÖRTECKNING. Sid.

Redovisning av stadens ekonomiska ställning 3
Statistik över antalet anställda och utbetalda löner 9
Budgetavräkning för 1952 års skattestat 10
Redogörelse över förvaltningen av stadens egna fonder 20
Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet 25

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Balansräkning den 31 december 1953.

31/12 1952		Tillgångar.	31/12 1953	
		Fasta:		
	701	Fast egendom:		
25.689.425: 05	701,1	Under drätselkammarens förvaltning ..	28.685.225: 05	
4.298.000: —	701,2	Hamnar	9.968.500: —	
10.108.658: 64	701,3	Tekniska verken	13.599.500: —	
4.077.500: —	701,4	Folkskolorna	6.865.500: —	
1.342.000: —	701,5	Socialvården	1.388.000: —	60.506.725: 05
45.515.583: 69				
1.898.507: —	702	Inventarier och transportmedel		2.209.250: —
	703	Aktier och andelar samt bostadsrätter:		
200.000: —	703,11	Västerås Omnibus AB 2.000 st. å nom. 100: —	200.000: —	
73.600: —	703,12	Västerås Teater AB 1.468 st. å nom. 50: —	73.600: —	
500.000: —	703,13	Byggnads AB Mimer 10.000 st. å nom. 50: —	500.000: —	
10.000: —	703,14	AB Västeråsbanans Intressenter, 100 st. å nom. 100: —	10.000: —	
300.000: —	703,15	AB Arbetarebostäder 3.000 st. å nom. 100: —	300.000: —	
8.181: 90	703,16	Arosbygdens Lantmannaförbund förening u. p. a., insatskapital	10.635: 90	
13.881: 63	703,17	Bostadsrätter	13.881: 63	
50: —	703,18	Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening, medlemsandel	50: —	
1.374: —	703,19	Västmanlands läns andelsslakteriförening u. p. a., 229 st. andelar à 6: —	2.748: —	
26.200: —	703,20	Sveriges Kommunalekonomiska förening u. p. a., 131 st. andelar à 200: —	26.200: —	
1.500: —	703,31	Gas- och Koksverkens Ekonomiska förening, insatskapital	1.500: —	
400: —	703,32	Svenska Elverksföreningen, insatskapital	500: —	1.139.115: 53
1.135.187: 53				
	704	Utlämnade fasta lån:		
295.216: 59		Mot säkerhet i inteckningar	730.089: 79	
57.428: 91		Övriga	110.203: 92	840.293: 71
352.645: 50				

31/12 1952				31/12 1953	
	708	Andra fasta tillgångar:			
		Fastigheter och anläggningar under uppförande:			
7.645.273: 30	708,1	Drätselkammaren		10.656.077: 13	
7.288.934: 58	708,2	Hamnen		2.902.750: 68	
6.050.275: 75	708,3	Tekniska verken		5.147.547: 52	
5.208.981: 50	708,4	Folkskolorna		3.806.872: 86	22.513.248: 19
26.193.465: 13					
75.095.388: 85		Summa fasta tillgångar			87.208.632: 48
		Rörliga:			
		Drifttillgångar:			
	710	Kassa:			
5.379: —	710,1	Drätselkammaren	5.068: 09		
2.044: 19	710,5	Socialvårdsbyrån	1.175: 49	6.243: 58	
7.423: 19					
	711	Postgiro:			
181.367: 99	711,1	Drätselkammaren	459.938: 03		
238.623: 29	711,3	Tekniska verken	35.909: 43		
1.299: 13	711,5	Socialvårdsbyrån	7.010: 80	502.858: 26	
421.290: 41					
	712	Bank:			
3.155.369: 88		Drätselkammarens bankräkningar		4.297.937: 84	
	713	Obligationer		200.000: —	
1.621.270: 73	714	Interimsfordringar		1.314.739: 23	
1.596.616: 90	715	Statsbidrag		2.556.569: 04	
	716	Andra fordringar			
3.339.213: 25	716,1	Drätselkammaren	3.458.677: 75		
23.097: 15	716,2	Hamnen	17.682: 27		
2.265.115: 78	716,3	Tekniska verken	2.564.096: 64		
206.438: 23	716,5	Socialvården	201.177: 34	6.241.634: —	
5.833.864: 41					
	717	Lager och förråd:			
580.362: 53	717,1	Övriga stadens förvaltningar	452.253: 21		
64.102: 48	717,2	Hamnen	64.573: 96		
2.120.509: 52	717,3	Tekniska verken	1.785.401: 06	2.302.228: 23	
2.764.974: 53					
	719	Andra drifttillgångar:			
19.608: 05	719,1	Övriga stadens förvaltningar	13.009: 84		
161: 30	719,2	Hamnen	250: 05		
33.988: 01	719,3	Tekniska verken	6.012: 40	19.272: 29	17.521.482: 47
53.757: 36					
15.454.567: 41					

31/12 1952		Fondernas tillgångar:		31/12 1953	
	790	Anbragta fondmedel:			
5.487.000: —		Obligationer			
321.776: 22		Bankräkningar	83.869: 68		
676.411: 25		Lån	656.148: 75		
4.860: —		Fordringar	4.860: —	744.878: 43	
6.490.047: 47					
10.912.297: 22	791	Nyttjade fondmedel		18.903.725: 60	19.648.604: 03
17.402.344: 69					
		Underskott och förskott:			
	794	Skattestatens underskott			
786.957: 07		För år 1951			
96.752: 54		För år 1952		96.752: 54	
883.709: 61					
1.025.526: 91	795	Skattestatens förskott		2.926.614: 19	
	796	Låne- och fondstatens förskott			
347.197: 82	796,11	Drätselkammaren	554.235: 78		
10.504.000: —	796,12	Beslutad ej verkställd upplåning	19.410.000: —		
740.439: 31	796,2	Hamnen	95.890: 86		
976.958: 52	796,3	Tekniska verken	574.323: 25	20.634.449: 89	23.657.816: 62
12.568.595: 65					
14.477.832: 17					
47.334.744: 27	Summa rörliga tillgångar				60.827.903: 12
122.430.133: 12	Summa tillgångar				148.036.535: 60

31/12 1952		Skulder.		31/12 1953	
		Fasta:			
		Med Kungl. Maj:ts tillstånd:			
30.364.257: 42	805	Upptagna fasta lån		32.711.616: 36	
8.071.896: 59	806	Nyttjade fondmedel		8.194.316: 32	40.905.932: 68
38.436.154: 01					
236.068: 71	808	Andra fasta lån			194.758: 46
36.423.166: 13	809	Fast kapital			46.107.941: 34
75.095.388: 85		Summa fasta skulder			87.208.632: 48
		Rörliga:			
		Driftskulder:			
5.236.276: 90	810,1	Skuld till AB Västeråsbanans Intressenter		10.000: —	
2.727.400: 63	811	Tillfälligt nyttjade fondmedel		10.637.409: 28	
3.291.083: 51	814	Interimsskulder		3.872.004: 93	
	819	Andra driftskulder			
718.043: 35	819,1	Drätselkammaren	937.163: 30		
199.507: 23	819,3	Tekniska verken	61.848: 35		
23.065: 55	819,5	Socialvården	24.058: 42	1.023.070: 07	15.542.484: 28
940.616: 13					
		Fonder:			
12.195.377: 17	890	Särskilda fonder:			
1.308.384: 42	890,01	Västerås stads trafikfond	1.371.650: 58		
7.961.090: 46	890,02	Västerås stads kulturfond	8.010.854: 15		
2.183.963: 32	890,03	Allmän investeringsfond	2.283.963: 32		
1.068: —	890,04	Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem	2.069: 18		
2.259.857: 12	890,05	Västerås stads pensionsfond	2.329.396: 58		
119.216: 75	890,06	Särskilda fonden för bostadssubvention	343.015: 75		
26.491: 87	890,07	Särskilda fonden för förrådsbyggnader	37.639: 55		
83.768: 79	890,08	Särskilda fonden för ommurning av gasverkets ugnar	110.573: 99		
6.432: 34	890,09	Tekniska verkens särskilda fond för anordnande av hiss m. m. i vattentornet	—: —		
26.054: 61	890,10	Särskilda fonden för räntereglering	26.054: 61		
25.924: 42	890,11	Tekniska verkens särskilda fond för anskaffning av större arbetsmaskiner	48.715: 92	14.563.933: 63	
14.002.252: 10					

31/12 1952				31/12 1953	
	891	Tillfälliga fonder:			
597.520: 92	891,01	Försäljningsmedelsfonden ..	289.642: 18		
120.227: 50	891,02	Låneöverskottsfonden	210.391: 49		
72.813: 42	891,04	Gatukostnadsfonden.....	277.859: 72		
27.800: 61	891,05	Tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter	—: —		
60.522: 90	891,06	Tillfällig fond för anskaffande av kreatursbesättning för lantegendomsnämnden	35.522: 90	813.416: 29	
878.885: 35					
	892	Andra fonder:			
21.207: 24	892,01	Donationsjordsfonden		21.254: 11	
2.500.000: —	898	Skatteregleringsfonden		4.250.000: —	19.648.604: 03
17.402.344: 69					
		Överskott och reservationer:			
	894	Skattestatens överskott:			
		För år 1953		599.373: 47	
	895	Skattestatens reservationer:			
4.500.041: 86	895,1	Drätselkammaren	5.117.429: 25		
104.236: 35	895,2	Hamnen	64.365: 11		
358.473: 68	895,3	Tekniska verken	130.460: 83	5.312.255: 19	
4.962.751: 89					
	896	Låne- och fondstatens reservationer:			
7.022.530: 74	896,1	Drätselkammaren	11.770.204: 47		
1.294.906: 90	896,2	Hamnen	869.248: 61		
4.456.832: 88	896,3	Tekniska verken.....	7.085.733: 07	19.725.186: 15	25.636.814: 81
12.774.270: 52					
17.737.022: 41					
47.334.744: 27		Summa rörliga skulder			60.827.903: 12
122.430.133: 12		Summa skulder			148.036.535: 60

Avalredovisning per den 31/12 1953

	Borgensåtagande (högsta belopp)	Borgensansvar 31/12 1953	
Borgensförbindelser:			
Med Kungl. Maj:ts tillstånd i varje särskilt fall	15.882.805: —	14.336.820: 70	
Enl. KK nr 434/1953	29.015.000: —	12.653.983: 08	
Övriga	115.000: —	62.750: —	27.053.553: 78
	45.012.805: —		
Pensionsförpliktelser uppgående till ett belopp för år av ca			977.000: —
Pensionsgaranti för anställda vid Västerås Omnibus AB (stfm 28/8 1947 § 226) ca			425.000: —
Mottagna panter (depositioner):			
Inteckningar		40.635.673: 78	
Spärrade bankböcker		354.420: 08	
Depositionsbevis		581.178: 30	
Obligationer		17.500: —	41.588.772: 16
Anm. Förutom här ovan angivna panter har staden erhållit servitutsinteckningar, borgen m. m. som säkerhet för vissa åtaganden och förpliktelser.			
Fordran av hamnen för underskott t. o. m. 1953 ..			2.138.334: 81

Västerås den 25 mars 1954

För Västerås stads drätselkammare:

GUSTAF OLSSON

Folke Wahlsten.

Statistik över antalet anställda och utbetalda löner.

	Antal[1]				Lönesumma (avrundade tal)			
	1950	1951	1952	1953	1950	1951	1952	1953
Ordinarie befattningshavare	445	434	479	481	3.350.000: —	4.039.000: —	5.114.000: —	5.177.000: —
Lärare	275	325	396	440	2.243.000: —	2.854.000: —	3.880.000: —	4.381.000: —
Extra och tillfälliga befattningshavare	582	625	591	623	1.552.000: —	1.706.000: —	1.664.000: —	1.794.000: —
Kollektivanställda	611	645	687	723	3.013.000: —	4.727.000: —	5.499.000: —	6.146.000: —
	1.913	2.029	2.153	2.267	10.158.000: —	13.326.000: —	16.157.000: —	17.498.000: —
Pensionärer	260	274	263	274	557.000: —	658.000: —	807.000: —	985.000: —
	2.173	2.303	2.416	2.541	10.715.000: —	13.984.000: —	16.964.000: —	18.483.000: —

[1] Medeltal.

Budgetavräkning för

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
1	**Allmän förvaltning**				
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar:				
1 A 1	Stadsfullmäktige	29.500: —			
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd	8.800: —			
1 B	Stadsrevision	43.150: —		21.000: —	
1 C	Drätselkammare:				
1 C 1	Gemensamma kostnader ..	12.440: —			
1 C 2	Stadskansli	271.850: —	700: —	1.000: —	
1 C 3	Drätselkontor	381.450: —	8.775: —	107.475: —	4.000: —
1 C 4	Drätselkammarens byggnadstekniska byrå.....	101.700: —		101.700: —	2.000: —
1 Ö	Övriga ändamål	63.852: —	17.510: 62	2.000: —	
2	**Rätts- och ordningsväsen**				
2 A	Magistrat och rådhusrätt	316.975: —	5.000: —	60.000: —	
2 B 1	Polisväsen och fångvård	1.683.700: —	173.000: —	161.200: —	1.334: 79
2 B 3	Åklagarväsen	100.350: —	6.740: —	100: —	
2 Ö	Övriga ändamål	4.000: —	415: —		
3	**Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen**				
3 B 1	Uppbördsverk	338.425: —		400: —	
3 B 2	Taxeringskontor	22.890: —			
3 C	Exekutionsverk	212.275: —	14.900: —	30.000: —	
4	**Byggnads- och stadsplaneväsen**				
4 A	Stadsarkitektkontor	290.275: —	22.000: —	38.500: —	
4 B	Stadsingenjörskontor	430.450: —		40.300: —	
5	**Försvarsväsen**				
5 A	Civilförsvar	1.422.100: —	5.650: —	876.000: —	191.403: 52
5 B	Familjebidrag	360.000: —		330.000: —	
5 Ö	Övriga ändamål	4.000: —			
6	**Brandförsvar**	1.097.130: —	32.200: —	51.645: —	3.887: 03
7	**Fastighetsförvaltning**				
7 A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	310.500: —		10.200: —	
7 B 1	Rådhus med annex.....	76.100: —	7.000: —	76.167: —	8.827: 62

1953 års skattestat

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
						2.791: 82
	32.291: 82					
	6.644: 55				2.155: 45	
	45.714: 24	21.000: —				2.564: 24
	10.723: 43				1.716: 57	
	270.642: 10	1.000: —	773: 87		2.681: 77	
	395.237: 13	111.945: 73				4.541: 40
	129.179: 18	131.179: 18				
12.931: 97	78.980: 76	3.488: 35	3.422: 70			5.639: 06
	319.107: 45	50.181: 06				6.951: 39
	1.753.135: 31	176.345: 36			117.375: 26	
	105.480: 14	849: —			2.358: 86	
	4.226: 21				188: 79	
32.722: 93	358.290: 12	412: 20	71.029: 47		18.453: 62	
	20.072: 13				2.817: 87	
4.425: —	208.740: 95	36.727: 88	585: 68		21.322: 61	
17.180: —	277.858: 19	69.054: —	7.935: —		55.725: 81	
	426.916: 24	100.559: 30	30.600: —		94.393: 06	
406.000: —	1.470.269: 42	842.191: 74	102.592: 40	533.025: 07		38.113: 73
	344.118: 24	316.953: 20			2.834: 96	
	4.000: —					
22.541: 34	1.166.110: 91	56.227: 04	34.441: 68			24.185: 56
	323.791: 65	14.720: 08	3.153: 62			5.617: 95
5.325: 97	72.903: 89	76.148: —	4.540: 64		564: 16	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
7 B 2	Kv. Njord nr 1	54.200: —		50.787: —	
7 B 3	Polishus	62.400: —	10.400: —	37.165: —	
7 B 4	Brandstation	59.300: —		62.000: —	
7 B 5	Tullhus	21.900: —		1.910: —	
7 B 6	Diverse förvaltningsfastigheter	49.400: —	16.000: —	30.826: —	13.281: 37
7 B 7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	24.100: —		24.300: —	
7 B 8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	17.400: —		20.519: —	
7 B 9	Stadshus		250.000: —		
7 C	Exploateringsfastigheter	372.000: —		268.803: —	44.377: —
7 D 1	Jordbruksrörelse	462.220: —		467.220: —	8.820: —
7 D 2	Skogar	66.450: —		75.000: —	
7 D 3	Jordbruksfastigheter	181.500: —	7.000: —	45.900: —	40.954: 06
7 E 1	Diverse hyresfastigheter	669.000: —	30.200: —	444.000: —	
7 E 2	Stadshotell	193.300: —		89.050: —	
7 E 3	Sundinska huset	29.900: —		25.190: —	
7 E 4	Paviljong i Stadsparken	29.300: —		8.000: —	
7 E 5	Varumagasin o. d.	46.100: —		33.045: —	
7 E 6	Omnibusgarage	314.700: —		44.500: —	
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	15.000: —	50.000: —	65.000: —	
7 F 2	Pensionärshem	325.700: —	1.900: —	327.600: —	
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		15.000: —	
8	**Gatu- och parkförvaltning**				
8 B	Gatuförvaltning				
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	567.000: —	19.000: —	23.000: —	
8 B 2	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	1.925.100: —	355.000: —	751.500: —	15.234: 25
8 B 3	Allm. belysning o. renhållning	334.500: —		20.000: —	12.320: 96
8 B 4	Drätselkammarens förråd och verkstad	129.200: —		91.100: —	
8 B 5	Grustag	119.550: —		100.000: —	
8 B 6	Bilar	208.300: —		284.000: —	
8 B 7	Maskiner	416.450: —		320.000: —	
8 B 9	Bekvämlighetsinrättningar	44.600: —		5.600: —	
8 C	Parkförvaltning	823.500: —	22.000: —	30.690: —	21.163: 68

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
3.072: 87	47.725: 47	55.021: 52			7.636: 18	
35.340: 43	109.787: 75	37.927: —	63.672: 27			7.893: 91
7.000: —	46.235: —	64.887: 57			8.952: 57	
	24.626: 93	2.201: 66				2.435: 27
	54.779: 52	30.026: 43	2.826: 11			634: 35
	39.211: 28	24.300: —				15.111: 28
	12.952: 75	19.766: —			3.694: 25	
250.000: —						
73.636: 41	797.146: 11	408.628: 08	173.919: 75	297.333: —	67.918: 31	
	592.230: 57	615.682: 75			9.632: 18	
	83.626: 25	104.339: 80			12.163: 55	
4.897: 68	254.830: 34	42.284: 65	10.394: 09	99.037: 60		6.365: 74
15.535: 44	925.614: 49	479.513: —	4.262: 96	197.162: —		5.011: 97
	193.063: 25	92.551: 52	1.231: 79		4.970: 06	
	29.748: 89	26.216: 30			1.177: 41	
3.913: 23	24.631: 21	8.100: —			855: 56	
	53.897: 48	34.070: 92				6.771: 56
246.868: 51	60.391: 38	42.500: —			5.440: 11	
	65.000: —	65.000: —				
834: 67	297.244: 32	286.490: 39	11.588: 60			
	32.000: —					15.000: —
1.000: —	616.393: 84	20.694: 16	394: 65			33.305: 03
450.562: 72	3.071.444: 66	763.455: —	947.526: 09	191.640: 49		106.020: 05
22.271: 12	388.396: 70	39.505: 68	13.510: 13			55.472: 97
	165.861: 77	127.262: 11	13.865: 27		13.365: 61	
6.050: 48	170.707: 40	119.965: 10	13.614: 36			23.628: 42
	250.300: 78	309.626: —	9.779: 33	18.611: 41	12.015: 96	
65.946: 29	414.378: 04	387.249: 38	43.167: 16		46.542: 21	
	44.953: 59	7.377: 28			1.423: 69	
41.189: 79	1.028.377: 05	38.363: 40	61.710: 25	47.968: 34		127.878: 53

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
9	**Hamnförvaltning**				
9 A	Hamnar	2.072.507: —		2.072.507: —	175.769: 47
10	**Kommunikationsföretag**				
10 C	Johannisbergs flygplats	11.000: —		980: —	
10 D	Båttrafiken	126.400: —		84.225: —	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —			
11	**Industriella verk**				
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	708.900: —		708.900: —	
11 B	Gasverk	3.830.300: —		3.697.400: —	18.457: 72
11 C	Elverk	3.934.800: —		4.905.000: —	500: —
12	**Hälso- och sjukvård**				
12 A 1	Allmän hälsovård	234.450: —	18.750: —	8.200: —	
12 A 2	Poliklinik	10.800: —		5.750: —	
12 B	Folktandvård	18.097: —			
12 Ö	Övriga ändamål	5.320: —			
13	**Allmän hygien**				
13 AB	Vatten- och avloppsverk	2.026.300: —		1.840.100: —	37.636: 19
13 B	Dagvattenledningar	40.000: —	63.000: —		
13 C	Renhållningsverk	543.950: —	1.400: —	256.500: —	18.627: 50
13 D 1	Varmbadhus	268.100: —	82.100: —	143.000: —	77.074: 97
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning ..	100.950: —	600: —	86.950: —	
13 E 2	Björnön	54.600: —		10.691: —	
13 E 3	Hästholmarna	53.350: —		8.782: —	
13 E 4	Johannisbergsbadet	20.100: —		200: —	
13 E 5	Småbåtshamnar	65.850: —	25.000: —	15.000: —	3.630: 80
13 E 6	Övriga friluftsändamål	700: —			
14	**Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel**				
14 A	Salutorg	1.900: —		3.700: —	
14 C	Köttbesiktningsbyrå	16.550: —		5.150: —	
15	**Undervisnings- och bildningsverksamhet**				
15 A	Folkskola och fortsättningsskola				

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
33.355: 87	2.111.410: 14	2.130.370: 14	73.227: 11	116.938: 23		
	16.156: 95	873: 63				5.263: 32
	107.347: 10	81.187: 09			16.014: 99	
	8.000: —					
	701.194: 55	688.652: 04	10.000: —	2.542: 51		
	3.477.740: 76	3.568.764: 71	32.800: —		238.266: 23	
26.403: 46	4.473.880: 89	5.563.939: 30	21.316: 17	55.692: 60	169.963: 72	
11.215: 43	223.620: 13	5.721: 70	2.000: —		17.886: 14	
	10.486: 30	5.750: —			313: 70	
	19.393: —					1.296: —
	5.320: —					
64.000: —	2.557.634: 37	2.215.511: 77	109.630: 43	82.698: 49		65.229: 87
40.057: 37	106.928: 80					43.986: 17
11.832: 62	588.909: 91	325.490: 25	3.428: 05	48.051: 80	46.450: 07	
	268.508: 75	144.961: 87			6.578: 15	
	87.708: 57	75.917: 66			2.809: 09	
	52.110: 95	7.209: —	5.061: 14		4.068: 19	
5.000: —	61.131: 98	8.796: —	9.301: 13			3.466: 85
	24.624: 87	200: —	23: 64			4.501: 23
31.087: 85	89.476: 64	14.458: —	3.388: 50	32.471: 81	1.973: 02	
	971: 62		671: 62		400: —	
	2.790: —	8.287: —			3.697: —	
	14.690: 41	6.167: 75			2.877: 34	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
15 A 1	Administration	149.750: —			
15 A 2	Undervisning	3.783.450: 92	6.500: —	2.776.800: —	
15 A 3	Socialpedagogiska anordningar	140.040: —	2.840: —	16.200: —	
15 A 4	Fastigheter och inventarier	1.546.724: 08	62.580: 47	110.234: —	68.689: 39
15 A 5	Skolmåltider	855.400: —		301.300: —	
15 B	Praktisk realskola	394.150: —		167.515: —	92: 50
15 D	Kommunal flickskola	811.400: —		449.600: —	294: —
15 F	Handelsgymnasium		27.100: —	6.000: —	
15 G 1	Allmänt läroverk	248.725: —	35.600: —		
15 G 2	Elektroteknisk fackskola	11.250: —			
15 H	Yrkesskola	435.640: —	14.586: —	248.430: —	
15 I	Gymnastik och idrott				
15 I 1	Gemensam förvaltning	154.960: —	1.000: —	300: —	
15 I 2	Idrottsplatser	170.342: —	80.500: —	46.100: —	26.312: 99
15 I 3	Idrottshallen	68.800: —	4.000: —	78.100: —	
15 I 4	Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi	35.800: —		37.000: —	
15 I 5	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	15.000: —	1.400: —		
15 J	Stifts- och landsbibliotek	170.830: —	10.000: —		
15 Ö	Övriga ändamål	243.400: —	454.400: —		
16	**Socialvård**				
16 A	Socialvårdsbyrå	202.500: —		202.500: —	
16 B 2	Sluten fattigvård:				
16 B 21	Karlslund—Sommarro ålderdomshem	939.350: —	5.000: —	370.100: —	870: —
16 B 22	Badelunda ålderdomshem	151.660: —		33.300: —	95.000: —
16 B 3	Öppen fattigvård	558.600: —		206.200: —	
16 C 2	Barnhem				
16 C 3	Öppen barnavård	572.775: —		226.200: —	
16 C 4	Barnstugor				
16 C 40	Gemensam förvaltning	58.750: —		58.750: —	
16 C 41	Barnträdgårdar och klubbar (inkl. lekplatser o. dagkoloni)	337.000: —		63.200: —	
16 C 42	Daghem och eftermiddagshem	229.200: —	2.500: —	56.975: —	
16 C 43	Uddens barnkoloni	70.242: —		8.400: —	
16 C 5	Ungdomsvård	81.300: —		16.100: —	
16 D	Hyresnedsättning	249.584: —	51.900: —		

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
651: 08	155.219: 84					6.120: 92
60.560: 92	3.910.251: 26	3.248.817: 80	32.781: 13		323.937: 67	
1.180: 32	142.354: 81	16.218: 51	659: 06		22: 44	
76.578: 01	1.519.373: 24	145.035: 17	62.400: 55	388: 52	42.254: 15	
	944.353: 76	225.031: 90	693: 37			164.528: 49
	363.247: 98	172.263: 21	2.083: 52		37.641: 25	
3.517: 17	841.718: 16	454.385: 39	4.932: 88			24.411: 06
	22.454: 97	3.872: —			2.517: 03	
33.600: —	628.799: 30	1.500: —	149.947: 10	231.963: 24	5.336: 04	
	11.250: —					
1.954: 80	432.441: 72	236.511: 42	2.363: 85		6.274: 75	
	167.325: 37	652: 50				11.012: 87
5.304: 36	303.826: 89	78.791: 91	43.257: 34	2.282: 07		6.370: 92
2.986: —	77.553: 25	89.756: 60		480: —	4.397: 35	
	38.757: 83	60.487: 20			20.529: 37	
	14.471: 66				1.928: 34	
23: 02	208.426: 83	1.074: 82	38.300: 64		11.755: 61	
439.572: 94	319.477: 60		69.300: —		8.049: 46	
	205.575: 80	205.575: 80				
6.889: 28	1.003.398: 11	465.718: 86	2.061: 56	777: 50	31.650: 53	
1.400: —	61.008: 50	45.970: 45			6.921: 95	
	625.046: 14	226.902: —				45.744: 14
	1.146: —					1.146: —
	631.662: 82	236.854: 85				48.232: 97
	49.949: 79	49.949: 79				
3.702: 50	304.738: 02	66.963: 71	4.250: 92		36.574: 11	
779: 09	227.005: 36	57.853: 03			4.793: 58	
	66.787: 37	8.656: 10			3.710: 73	
	83.995: 59	16.230: —				2.565: 59
	267.261: 02		5.159: 46		39.382: 44	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
16 E	Arbetslöshetsunderstöd		10.000: —		
16 F	Nykterhetsvård	53.750: —		3.500: —	
16 H 1	Hemsysterverksamhet	86.025: —	55.000: —	83.500: —	
16 H 2	Systugeverksamhet	18.450: —		4.000: —	
16 Ö	Övriga ändamål	150.750: —	24.250: —		
17	**Social förmedlingsverksamhet**				
17 B	Bostadsförmedling	16.900: —			
18	**Socialförsäkring**				
18 A	Folkpensionering	1.016.250: —			
19	**Kristidsförvaltning**				
19 B	Hyresnämnd	24.100: —			
19 Ö	Övriga ändamål	4.650: —			
20	**Finansförvaltning**				
	Underskott å skattestat ...	786.957: —			786.957: 07
	Överskott å skattestat				
	Räntor och lånekostnader....	1.326.500: —		2.868.347: —	
	Anslag till särskilda ändamål	488.500: —		1.025.322: —	
	Medel till oförutsedda behov	1.362.095: —	[1] 135.700: 51 913.796: 58		
	Egna fonder.....	3.284.100: —			
	Upplånat kapital.....	1.454.883: —			
	Utlånat kapital			51.902: —	
	Skatter och rättigheter.....	19.000: —		24.116.037: —	
		52.108.439: —	1.045.900: —	53.154.339: —	1.677.516: 88
	Skattestatens förskott				
	Skattestatens reservationer..				
	Överskott för år 1953				
	Kronor	52.108.439: —	1.045.900: —	53.154.339: —	1.677.516: 88

[1]) Beloppen utgöres av dels under året beviljade anslag av kulturfondens disponibla avkastning 135.700: 51
och dels anslag av medel till oförutsedda behov enligt nedanstående:

S 1 Stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda behov.....	795.046: 47	
D 2 Drätselkammarens anslag för oförutsedda behov.....	15.750: 11	
D 0 Anslag för ev. ökade dyrtidstillägg	103.000: —	913.796: 58

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	6.482: 50	1.975: 99			5.493: 49	
	57.705: 81	4.660: 64				2.795: 17
8.963: 59	116.861: 23	80.359: 86	729: 77		12.789: 81	
	15.009: 91	3.513: 50	295: 40		3.248: 99	
7.000: —	269.495: 67		100.000: —			1.495: 67
	16.560: 43				339: 57	
	1.003.149: 67				13.100: 33	
	22.110: 64	353: 05			2.342: 41	
	1.911: 54				2.738: 46	
						0: 07
					25.434: 69	
178.050: 52	1.043.725: 95	3.023.895: 36	25.434: 69		260.271: 89	
	1.353.838: 41	1.025.322: 10		802.500: —		62.838: 31
195.354: 23					117.243: 68	
	3.903.202: 66					619.102: 66
	1.454.414: 46				468: 54	
		70.961: 94			19.059: 94	
	9.886: 63	24.242.456: 93			135.533: 30	
2.980.267: 28	55.633.262: 07	55.682.818: 12	2.446.036: 90	2.761.564: 68	2.215.415: 98	1.616.042: 51
	1.677.516: 88	2.761.564: 68				
	2.980.267: 28	2.446.036: 90				
	599.373: 47					599.373: 47
2.980.267: 28	60.890.419: 70	60.890.419: 70	2.446.036: 90	2.761.564: 68	2.215.415: 98	2.215.415: 98

Redogörelse

över förvaltningen av följande stadens egna fonder för år 1953.

890.01 Västerås stads trafikfond

Inkomster:

Ränta å:		
Sparkasseräkning	2.308: 83	
Svenska statens 3 % obligationer	2.348: 88	
Västerås stads 3 % obligationer	25.950: —	
Lån till Byggnads AB Mimer	4.988: 68	35.596: 39
Tillkommer:		
Överskott å anslag för inköp av motordrivet passagerarfartyg (jfr stfm 24/4 1952 § 101)	27.504: 61	
Överskott å anslag för omändring av ångfärjan "Elba I" till motordrivet fartyg (jfr stfm 24/4 1952 § 101)	165: 16	27.669: 77
	Kronor	63.266: 16
Tillgångar:		
Bankräkningar:		
Sparkasseräkning i:		
Westmanlands Läns Sparbank	37.602: 02	
Västerås Stads Sparbank	41.669: 06	79.271: 08
Obligationer:		
Västerås stads 3 % obligationer av år 1950		865.000: —
Lån:		
Byggnads AB Mimers lån à 4 % enl. revers den 12/6 1952		122.333: 75
Tillfälligt nyttjade fondmedel		305.045: 75
	Kronor	1.371.650: 58
Skulder:		
Fondens kapital		1.371.650: 58
	Kronor	1.371.650: 58

890.02 Västerås stads kulturfond

Inkomster:

Ränta å:		
Kapitalräkning		299: 58
Sparkasseräkning		1.073: 36
Svenska statens 3 % obligationer		1.050: 74
Västerås stads 3 % obligationer		141.765: —
Lån till Västerås stad		85.646: 47
Lån till Byggnads AB Mimer		18.983: 28
		248.818: 43
Avgår 4/5 att tillföras fondens disponibla avkastning		199.054: 74
	Kronor	49.763: 69

Tillgångar:

Obligationer:

Västerås stads 3 % obligationer av år 1950			4.651.000: —
Lån:			
Västerås stads lån enl. revers			
av den 1/1 1945 à 3,5 % ränta	228.515: 51		
av den 1/7 1952 à 3,5 % ränta	2.094.800: 81		
av den 1/7 1953 à 3,6 % ränta	355.000: —	2.678.316: 32	
Byggnads AB Mimers lån enl. revers			
av den 28/9 1945 à 3,25 % ränta	374.500: —		
av den 10/10 1952 à 4 % ränta	159.315: —	533.815: —	
Tillfälligt lån till Västerås stad mot 3 % ränta		147.722: 83	3.359.854: 15
		Kronor	8.010.854: 15

Skulder:

Fondens kapital		8.010.854: 15
	Kronor	8.010.854: 15

890.03 Allmän investeringsfond (f. d. särskilda fonden för allmänna byggnader)

Avsatta medel:

Avsatta medel uttaxerade i 1945 och tidigare års stater:			
för bibliotek	325.000: —		
„ läroverk (exkl. ritn. 75.000: —)	425.000: —		
„ stadshus	300.000: —		
Överförda enl. stfms beslut den 20/12 1945 § 368 till en särskild fond för kommunala byggnader		1.050.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1946—1949 års stater med kr. 400.000: — per år		1.600.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1950 års stat		900.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1951 års stat		1.000.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1952 års stat		600.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1953 års stat,			
Enl. budget	1.000.000: —		
Extra avsättning vid bokslutet	600.000: —	1.600.000: —	6.750.000: —
Avgår följande beviljade anslag ur fonden:			
Nybyggnad för högre allmänna läroverket, del av anslag 3.700.000: — (stfm 31/1 1946, § 6 och 31/5 1951, § 156)		1.000.000: —	
Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan, del av anslag 1.320.000: — (stfm 31/1 1946, § 7)		320.000: —	
Tillbyggnad av äldre huvudbyggnaden vid kommunala flickskolan (stfm 30/8 1951, § 221)	50.000: —		
Avgår: överskott å anslag för d:o	28.963: 32	21.036: 68	
Tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och praktiska realskolans lokalbehov, del av anslag 2.700.000: — (stfm 26/6 1947, § 206)		675.000: —	

Uppförande av stadshus inom kv. Nestor, del av anslag 2.000.000: — (stfm 25/8 1949, § 214 och 25/6 1953, § 162)	1.000.000: —	
Tillbyggnad av Hammarbyskolan, del av anslag 490.000: — (stfm 28/2 1952 § 30)	350.000: —	
Uppförande av biblioteksbyggnad inom kv. Heimer del av anslag 2.900.000: — (stfm 27/11 1952, § 275 och 25/6 1953, § 176)	1.100.000: —	4.466.036: 68
Fondens kapital den 31/12 1953	Kronor	2.283.963: 32
Tillgångar:		
Lån:		
Tillfälligt nyttjade fondmedel		2.283.963: 32
	Kronor	2.283.963: 32
Skulder:		
Fondens kapital		2.283.963: 32
	Kronor	2.283.963: 32

890.06 Särskilda fonden för bostadssubvention

Inkomster:		
Avsättning till fonden av:		
Uttaxerade medel	346.548: 39	
Annuitet å från fonden utlämnade lån	53.451: 61	400.000: —
	Kronor	400.000: —
Utgifter:		
Utlämnade kommunala tilläggslån		107.750: —
Utlämnade lån för insats i bostadsrättslägenheter		68.451: —
	Kronor	176.201: —
Tillgångar:		
Lån:		
Tillfälligt nyttjade fondmedel		343.015: 75
	Kronor	343.015: 75
Skulder:		
Fondens kapital		343.015: 75
	Kronor	343.015: 75

891.01 Västerås stads försäljningsmedelsfond

Inkomster:		
Försålda fastigheter		153.886: 60
Anslutningsavgift för industrispår		25.000: —
Överskott å anslag för anläggning av gator på Hagaområdet		114: 14
	Kronor	179.000: 74
Utgifter:		
Inköp av exploateringsfastigheter		310.680: —
Inköp av hyresfastigheter		137.000: —

Röjning efter den nedbrunna fabriksbyggnaden å stg 228	2.408: 10
Nyanläggning av gator	7.451: 38
Förvärv av sportstugebyggnader å stg 3348	26.340: —
Förvärv av stg 3345 A för vattenverkets maskinistbostäder	3.000: —
Kronor	486.879: 48

Tillgångar:

Lån:

Lån till Västerås stad, 5-åriga lånet nr 109	72.000: —
Tillfälligt nyttjade fondmedel	217.642: 18
Kronor	289.642: 18

Skulder:

Fondens kapital	289.642: 18
Kronor	289.642: 18

891.04 Västerås stads gatukostnadsfond

Inkomster:

Gatukostnadsbidrag	244.000: —
Bidrag till parkmarks ordnande	80.000: —
Kronor	324.000: —

Utgifter:

Nyanläggning av gator	118.953: 70
Kronor	118.953: 70

Tillgångar:

Lån:

Tillfälligt nyttjade fondmedel	277.859: 72
Kronor	277.859: 72

Skulder:

Fondens kapital	277.859: 72
Kronor	277.859: 72

892.01 Västerås stads donationsjordsfond

Inkomster:

Avsättning till fonden motsvarande 1/10 av årets ränteavkastning å fondkapitalet	46: 87
Kronor	46: 87

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	4.598: 60

Fordringar:

Räntefri fordran av HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	4.860: —

Lån:

Tillfälligt nyttjade fondmedel	11.795: 51
Kronor	21.254: 11

Skulder:

Fondens kapital	21.254: 11
Kronor	21.254: 11

Västerås den 29 mars 1954.

På drätselkammarens vägnar:

GUSTAF OLSSON

/F. Wahlsten.

Redogörelse för bolag med kommunal aktiemajoritet.

Västerås Omnibusaktiebolag.

Balansräkning per den 31 december 1953.

Tillgångar:		
Omsättningstillgångar:		
Kassamedel		174.438: 44
Konduktörers växelkassor		3.630: —
Diverse fordringar		48.102: 49
Anläggningstillgångar:		
Vagnpark		811.000: —
Maskiner och inventarier		10.000: —
Centralkiosken		13.500: —
Årets förlust		4.984: 98
	Kronor	1.065.655: 91
Skulder och eget kapital:		
Skulder:		
Diverse skulder		307.927: 53
Förskottsbetalda avgifter		500: —
Skuld till Västerås Omnibusaktiebolags Pensionsstiftelse		554.558: 93
Eget kapital:		
Aktiekapital		200.000: —
Reservfond	2.638: 89	
Balanserad vinst från föregående år, enligt bolagsstämmobeslut överfört till reservfonden	30: 56	2.669: 45
	Kronor	1.065.655: 91

Vinst- och förlusträkning för år 1953.

Intäkter:		
Trafikinkomster		2.828.910: 12
Diverse inkomster (varav räntor 5.068: 06)		20.619: 72
Årets förlust		4.984: 98
	Kronor	2.854.514: 82
Kostnader:		
Löner och arvoden		1.553.247: 95
Direkta trafikomkostnader		683.492: 39
Reparations- och underhållskostnader		166.309: 22
Lokalkostnader		73.254: 01
Allmänna omkostnader (varav skatter 2.485: — kronor)		35.977: 09
Avgifter till Sveriges Kommunalanst. Pensionskassa		20.649: —
Räntor		16.152: 18
Avskrivningar:		
Vagnparken	299.125: 22	
Maskiner och inventarier	4.118: 27	

Centralkiosken	1.769: 49	
Fordringar	420: —	305.432: 98
	Kronor	2.854.514: 82

Styrelsen och verkställande direktören hemställer att bolagsstämman ville besluta
att fastställa balansräkningen, samt
att årets förlust, kronor 4.984: 98, överföres i ny räkning.

Västerås den 17 mars 1954.

Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter.

Balansräkning per den 31 december 1953.

Tillgångar:

Fordran av Västerås stad enligt revers		10.000: —
	Kronor	10.000: —

Skulder:

Aktiekapital		10.000: —
	Kronor	10.000: —

Vinst- och förlusträkning för år 1953.

Intäkter:

Räntor		47.861: 11
	Kronor	47.861: 11

Kostnader:

Räntor		46.741: 14
Förvaltningskostnader:		
Styrelsearvoden	500: —	
Räkenskapsarvode	100: —	
Sekreterarearvode	100: —	
Revisionsarvoden	100: —	
Övriga kostnader	319: 97	1.119: 97
	Kronor	47.861: 11

Västerås den 5 januari 1954.

Västerås Teater Aktiebolag.

Balansräkning per den 31 december 1953.

Tillgångar:

Anläggningstillgångar:

Teaterfastigheten, taxeringsvärde 239.000: — kronor		206.800: —
Inventarier		1.302: —

Omsättningstillgångar:

Kassa	1.369: 11	
Innestående i bank	190: 67	
Innestående å postgiro	49: 80	1.609: 58
Skattefordran		804: —
Fordran av Västerås stad		5.000: —
Övriga fordringar		828: —
Årets förlust		1.881: 32
	Kronor	218.224: 90

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån i Västerås stads Sparbank	81.000: —
„ i AB Svenska Handelsbanken	11.000: —

Kortfristiga skulder:

Ej förfallen del av fastighetsskatt	510: —
„ „ „ „ preliminärskatten för år 1953	134: —
Reserverade skattemedel	597: —

Eget kapital:

Aktiekapitalet	108.500: —
Reservfonden	14.490: —
Dispositionsfonden	1.993: 90

Vinst å bolagets verksamhet:

Vinst enligt balansräkning 31/12 1952	1.111: 95	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 8/5 1953:		
Avsättning till reservfonden	120: —	
Avsättning till dispositionsfonden	991: 95	—: —
	Kronor	218.224: 90

Vinst- och förlusträkning för år 1953:

Intäkter:

Hyror vid teaterföreställningar o. d.	15.434: —
Belysnings- och värmekonto	745: 30
Överskott å garderobsavgifter	1.682: 50
Ränta å bankräkning	18: 30
Västerås stads garanti för år 1953	5.000: —
Årets förlust	1.881: 32
Kronor	24.761: 42

Kostnader:

Omkostnader för fastigheten	8.645: 63
Förvaltningskostnader	11.272: 77
Räntor å inteckningslån	3.050: 20
Fastighetsskatt	1.530: —
Inkomstskatter	117: —
Avskrivning å inventarier	145: 82
Kronor	24.761: 42

Ställda panter:

Inteckningar i fast egendom å 225.000: — kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:

att fastställa balansräkningen, och

att årets förlust å kronor 1.881: 32 helt måtte intäckas från dispositionsfonden, som härefter kommer att uppgå till kr. 112: 58.

Västerås den 29 mars 1954.

Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås.

Balansräkning per den 31 december 1953.

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheter färdigställda:		
Nr 3 i kv. Kalla	550.000: —	
„ 7 i „ Leif	470.000: —	
„ 1 i „ Pipan	1.175.000: —	
„ 1 i „ Läskstången	983.000: —	
„ 1 i „ Råbocken	2.800.000: —	
„ 3 i „ Älgen	1.757.000: —	
„ 3 i „ Mården	3.690.000: —	
„ 1 i „ Älgen	1.370.000: —	
„ 4 i „ Älgen	2.599.000: —	
„ 2 i „ Vargen	2.455.000: —	
„ 1 i „ Björnen	3.150.000: —	
„ 1 i „ Rådmannen	376.000: —	
„ 1 i „ Sliparen	2.642.000: —	
„ 2 i „ Lindaren	1.246.000: —	
„ 1 i „ Svarvaren	1.252.000: —	
„ 8 i „ Stenborraren	1.918.000: —	
„ 2 i „ Kronhjorten	4.610.000: —	
„ 1 i „ Bävern	8.670.000: —	41.713.000: —
Fastigheter, ej färdigställda:		
Nr 4 i kv. Lodjuret	6.263.347: 67	
„ 13 i „ Leif	1.194.618: 07	
„ 5 i „ Svärdsliljan	1.902.600: 97	
„ 4 i „ Jordrevan	237.068: 05	9.597.634: 76
Utbetalda arkitekt- och konstruktionsarvoden m. m. för planerad bebyggelse i:		
Nr 5 i kv. Sandstenen	4.275: —	
Kv. Marielund	18.048: 61	
Kv. Östra Malmaberg	369: 18	22.692: 79
Inventarier:		
För kontoret	31.534: —	
„ fastigheterna	45.169: —	
„ centraltvättstugan	44.691: —	121.394: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	872: 32	
Innestående å checkräkning	42.093: 54	
Innestående å postgiro	143.807: 92	186.773: 78
Hyresfordringar		1.473: 66
Beräknad ränteeftergift från Kungl. Bostadsstyrelsen		43.002: —
AB Arbetarebostäder i Västerås, tillfälligt lån		42.465: 43
Övriga fordringar		6.893: 36

Bränslelager		43.040: 10
Diverse materialier		12.965: 10
	Summa kronor	51.791.334: 98

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:		
Inteckningslån enligt bilaga nr 4	36.901.062: 76	
Byggnadskreditiv i AB Svenska Handelsbanken	13.651.864: —	50.552.926: 76
Kortfristiga skulder:		
Inbetalda hyror för år 1954	230.605: 55	
Upplupna ej förfallna räntor	88.747: 77	
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter	77.801: —	
Skuld för semesterersättningar, arvoden o. dyl. för år 1953	41.516: —	
Obetalda fastighetsomkostnader	47.930: 91	
Ej inlevererade källskattemedel	23.320: —	
Reserverade medel för fastigheters färdigställande	155.123: 73	
Reserverade medel för ungdomsverksamheten å Södra Skallberget	4.943: 63	
Depositionsbelopp för utlämnade entreprenadhandlingar	100: —	670.088: 59
Eget kapital:		
Aktiekapitalet	500.000: —	
Reservfonden	60.629: 98	
Dispositionsfonden	6.762: 07	567.392: 05
Vinst å bolagets verksamhet:		
Vinst enligt balansräkning 31/12 1952	629: 98	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 8/5 1953: Avsättning till reservfonden	629: 98	—: —
Årets nettovinst		927: 58
	Summa kronor	51.791.334: 98

Vinst- och förlusträkning för år 1953:

Intäkter:		
Hyror, bränsletillägg och tvättstugeavgifter m. m.		3.273.366: 67
Bokföringsmässigt resultat å bil- och reparationsavdelningarna, centraltvättstugan och samlingssalen m. m.		44.573: 63
	Summa kronor	3.317.940: 30
Kostnader:		
Tomträttsavgälder	82.611: —	
Bränslekostnaden	656.674: 60	
Försäkringar och ohyresavtal	19.413: 62	
Portvaktsavlöningar	216.388: 60	
Trappstädningsavlöningar	83.349: 01	
Vattenförbrukning	86.858: —	
Elektricitet	46.673: 05	
Sotning	7.015: 16	

Transport av sopor, aska, snö m. m.	33.067: 47	
Förbrukningsartiklar	7.606: 69	
Hyresförluster	—: —	
Reparationer, inre	132.333: 25	
Reparationer, yttre	36.568: 66	
Hisskostnader	904: 41	
Diverse övriga fastighetsomkostnader	38.213: 10	
Rivningskostnader	705: 46	1.448.382: 08
Arrendeavgift		46.504: —
Räntor å lån		1.208.106: 97
Fastighetsskatter		231.425: —
Förvaltningskostnader	208.352: 88	
Avgår:		
Byggenskapens andel	115.603: 59	92.749: 29
Avskrivningar:		
å fastigheterna enligt spec. bilaga nr 2		269.742: 64
å kontorsinventarier		3.885: 11
å fastighetsinventarier		11.251: 63
å tvättstuguinventarier		4.966: —
Årets nettovinst		927: 58
	Summa kronor	3.317.940: 30

Ställda panter:

Inteckningar i av bolaget ägda fastigheter:		
Som säkerhet för lån	2.739.000: —	
Som säkerhet för borgen å byggnadskreditiv	9.900.000: —	12.639.000: —
Inteckningar i bolagets tomträtter:		
Som säkerhet för lån	32.600.680: —	
Som säkerhet för borgen å byggnadskreditiv	16.280.000: —	48.880.680: —
Inteckningsmedgivande i bolagets tomträtter:		
Som säkerhet för borgen å byggnadskreditiv		8.300.000: —
	Kronor	69.819.680: —

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:
att fastställa balansräkningen, och
att årets vinst kr. 927: 58 disponeras sålunda:
till reservfonden avsättes hela beloppet 927: 58

Västerås den 14 april 1954.

Aktiebolaget Arbetarbostäder i Västerås.

Balansräkning per den 31 december 1953.

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheten kv. Högne	222.000: —	
„ „ Julius	340.000: —	
„ „ Jörgen	350.000: —	
„ „ Oskaria	200.000: —	
„ „ Bruno	160.000: —	
„ „ Hyttan	150.000: —	1.422.000: —
Omsättningstillgångar:		
Innestående å checkräkning		0: 22
Balanserad förlust från år 1952		11.371: 46
	Kronor	1.433.371: 68
Skulder och eget kapital:		
Långfristiga skulder:		
Inteckningslån		978.460: 25
Kortfristiga skulder:		
Byggnads AB Mimer i Västerås, tillfälligt lån		42.465: 43
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter		3.246: —
Eget kapital:		
Aktiekapitalet	300.000: —	
Reservfonden	42.200: —	
Dispositionsfonden	67.000: —	409.200: —
	Kronor	1.433.371: 68

Vinst- och förlusträkning för år 1953.

Intäkter:		
Arrendeavgifter		46.504: —
	Kronor	46.504: —
Kostnader:		
Räntor å lån		35.598: —
Fastighetsskatter		9.747: —
Förvaltningskostnader		1.159: —
	Kronor	46.504: —

Ställda panter:

Inteckningar å 133.200 kronor i bolagets fasta egendom.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta

att fastställa balansräkningen, och

att den balanserade förlusten å kr. 11.371: 46 måtte helt intäckas från dispositionsfonden, varefter denna fond kommer att uppgå till kr. 55.628: 54.

Västerås den 14 april 1954.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 7

Nr 7. Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna berättelse över 1953 års verksamhet.

Västerås den 18 februari 1954.

För idrottsstyrelsen:

ERLAND GUSTAFSON.

/*Gunnar Ekberg.*

Till Västerås stads idrottsstyrelse.

Över verksamheten vid stadens idrottsanläggningar får undertecknad avgiva följande verksamhetsberättelse för år 1953.

Arosvallen m. fl. idrottsplatser.

Förutom sedvanliga underhålls- och reparationsarbeten ha följande större arbeten utförts.

Sandplanen har ytterligare förbättrats i det densamma breddats och försetts med sarg, hängräck och nya bollskydd. Jordvallarna ha planerats och nya ståplatsläktare inköpts och uppmonterats. Dessutom har nya flaggstänger uppsatts. Genom de utförda arbetena kan nu plats beredas för c:a 10.000 åskådare och kan planen nu anses helt uppfylla fordringarna för en prima bana för div. I-spel i bandy.

Stora gräsplanen har nu efter nära 2 års vila tagits i bruk för fotbollspel, varvid dock endast matcher i div. II och därmed jämnställda fått spelas. Invigningsmatchen — landskampen i fotboll mellan Danmarks och Sveriges B-lag — spelades här den 21 juni. Något bandyspel har icke tillåtits å planen.

Huvudläktaren har renoverats i det att samtliga sittplatsbräder borttagits och ersatts med nya, vilket även gäller uppgångstrapporna till läktaren. Sittplatserna ha försetts med nya nummer och har läktaren även målats. Invändigt har ordnats dels en damtoalett, dels ett nytt duschrum.

Den gamla hindergropen har borttagits och ersatts med en fullt reglementsenlig hindergrop. Hängräcket runt löparbanan har försetts med nytt skyddsnät. Arbetet med rapporttavleanläggningen pågår och har det stora matchuret uppmonterats. Detta har gjorts vridbart, så att detsamma även kan användas för bandymatcherna å sandplanen.

Av den gamla inhägnaden — "planket" — återstår nu endast c:a 100 meter längs Vallgatan i det att delen efter Persbovägen nu nedmonterats och ersatts med Gunnebostängsel. Vidare har rabatter med prydnadsbuskar och blommor anlagts vid entréerna.

Ny ishockeybelysning har inköpts och uppmonterats och har i omklädningspaviljongen för ishockeybanan installerats en större varmvattenberedare. I paviljongen har även inretts ett ändamålsenligt lunchrum för personalen.

Av träningsplanerna vid Apalbyvägen har den sydligaste plöjts och grovplanerats för att kommande år finplaneras och nysås. Å Rocklundaområdet har ett större område nysåtts och beräknas där kunna erhållas 4 à 5 träningsplaner för fotboll. Planen å Skallberget har försetts med en ändamålsenlig dränering.

Vattenpolobanan i Svartån har under året icke använts utan har i en av vattenbassängerna å Djäkneberget ordnats en ny bana, där Västerås Simsällskap själva fått svara för arrangemangen. För rening av vattnet har uppmonterats en modern reningsanläggning.

Idrottsplatserna ha hållits öppna för träning och arrangemang hela året. Vardagar mellan kl. 7 och 21, sön- och helgdagar mellan kl. 7—17. Vid träning har inga avgifter upptagits, utan har allmänheten ägt fritt tillträde till samtliga idrottsplatser. Under året har prov utförts att stänga Arosvallen, och endast tillåta träning mot erläggande av träningskupong.

Isbanorna ha hållits öppna för skolungdom gratis dagligen mellan kl. 7 och 16, medan efter kl. 16 en mindre avgift upptagits.

Besöksfrekvensen vid arrangemang har varit god och har förutom c:a 13.800 tävlande, funktionärer och frikortsinnehavare 134.233 personer bevistat 154 arrangemang varvid 288.536: 25 erlagts i entréavgifter.

Inkomster och publik fördela sig på följande arrangemang:

Arosvallen	Antal betal.	Antal arrangem.	Erlagd entré	Därav nöjesskatt	Därav planhyra
Fotboll	83.863	60	194.828: —	26.572: 80	32.788: 37
Fri idrott	1.921	8	3.142: 25	219: 90	584: 57
Bandy	28.308	16	63.475: —	9.130: 88	16.641: 29
Ishockey	9.829	19	15.141: —	1.255: —	3.939: 27
Konståkning	983	4	716: —	8: 56	149: 99
Övr. arrangemang	3 517	1	4.904: —	681: 90	—
Emaus:					
Fotboll	5.096	28	5.616: —	107: 60	1.105: 43
Bandy	75	4	75: —	—	22: 50
Skiljebo:					
Fotboll	641	14	641: —	—	135: 60
Summa	134.233	154	288.536: 25	37.976: 64	55.367: 02
(år 1952)	112.036	174	224.034: —	28.163: 93	56.354: 73
(år 1951)	90.102	194	154.561: 75	18.039: 61	37.573: 84

Största resp. minsta arrangemang under året har varit:

Arosvallen:	Datum	Antal betal.	Erlagd entré		(År 1952)	
Fotboll	21.6	8.385	32.816: 25	(2.6	5.701	12.971: —)
	19.4	21	12: 50	(25.3	35	. 45: —)
Fri idrott	6.9	962	1.966: —	(17.8	5.717	13.525: —)
	27.9	27	28: 50	(5.7	38	41: —)
Bandy	18.1	10.060	34.662: —	(27.1	9.123	19.906: —)
	15.2	20	12: —	(8.2	20	16: —)
Ishockey	20.2	2.190	3.603: 50	(17.2	1.132	2.068: —)
	6.2	19	29: —	(12.2	22	20: —)
Konståkning	8.3	632	536: —	(6.3	532	346: 50)
	8.2	16	14: —	(—	—	—)
Övr. arrangemang	10.5	3.517	4.904: —	(3.2	3.780	8.992: 50)
		—	—	(3.8	41	23: 75)
Emaus:						
Fotboll	1.7	621	621: —	(9.5	622	798: —)
	4.10	27	38: 50	(26.10	9	9: —)
Bandy	25.1	26	26: —	(	—	—)
	4.1	13	13: —	(	—	—)
Skiljebo:						
Fotboll	11.10	100	100: —	(13.8	52	52: —)
	10.5	4	4: —	(28.9	4	4: —)

Idrottshallen.

Förutom sedvanliga underhållsarbeten ha endast följande större arbeten utförts. Klubbrummen och korridorerna till dessa ha försetts med nya golvmattor. I foajén och i klubbrummen ha uppsatts nya gardiner. Expeditionen har utökats. Åskådarläktarna i stora spelsalen samt uppgångarna till dessa ha helt fernissats.

Idrottshallen har hållits öppen för träning och arrangemang under tiden den 2 januari—31 maj och 1 augusti—31 december vardagar mellan kl. 7 och 23 och sön- och helgdagar mellan kl. 7.30—21.

Stora spelsalen har varit uthyrd för tennis, gymnastik, handboll och badmintonträning enligt följande:

Tennis 47 timmar per vecka
Gymnastik 34 „ „ „
Handboll 32 „ „ „
Badminton 3 „ „ „

"Timmarnas" längd i minuter har varierat mellan 45 och 55 minuter för att bereda så många som möjligt tillfälle till träning.

Boxar- och brottarlokalen har förutom för boxnings- och brottningsträning även måst disponeras för gymnastik och bordtennis och har varit uthyrd för

Gymnastik 39 timmar per vecka
Bordtennis 25 „ „ „

Foajén har i stor utsträckning uthyrts till sammanträden, kurser etc. samt för bordtennisspel, medan bågskyttarna fått disponera korridorerna till stora spelsalen för bågskyttetträning.

Trots att alla utrymmen i hallen disponerats har en stor del tränande måst avvisas på grund av platsbrist.

Besöksfrekvensen vid arrangemang har varit relativt god och har förutom c:a 6.000 tävlande, funktionärer och frikortsinnehavare 29.797 personer bevistat 91 arrangemang, varvid 57.691: 75 erlagts i entréavgifter.

Inkomster och publik fördela sig på följande arrangemang:

Spelsalen:	Antal betal.	Antal arrangem.	Erlagd entré	Därav nöjesskatt	Därav planhyra
Handboll	18.724	56	28.730: 25	1.946: 23	6.737: 66
Boxning	1.288	1	3.411: 50	440: 21	489: 90
Brottning	7.008	7	21.532: 50	2.722: 91	4.097: 69
Gymnastik	1.087	3	1.570: 50	60: 59	393: 04
Bordtennis	354	2	559: —	—	211: 80
Tennis	156	8	151: 50	—	190: 47
Övr. arrangemang	330	1	330: —	—	—
Brottarlokalen:					
Brottning	801	11	1.345: 75	—	—
Bordtennis	22	1	21: —	—	10: —
Atletik	27	1	39: 75	—	—
Summa	29.797	91	57.691: 75	5.169: 94	12.130: 56
(år 1952)	32.684	80	67.110: 25	7.105: 21	18.461: 46
(år 1951)	37.810	103	93.845: —	10.351: 57	21.287: 90
Dans:					
	42.193	33	105.482: 50	16.033: 34	28.333: 05
(år 1952)	25.741	33	64.352: 25	9.781: 58	17.362: 70

Största resp. minsta arrangemang under året har varit:

Spelsalen	Datum	Antal betal.	Erlagd entré	(År 1952)		
Handboll	2.12	1 354	3.872: 50	(16.11	1.022	1.671: —)
	18.1	13	11: —	(21.11	17	15: —)
Boxning	13.10	1.288	3.411: 50	(12.12	1.415	5.412: 50)
		—	—	(7.3	544	1.439: 50)
Brottning	19.11	2.211	7.931: —	(29.2	985	3.742: 50)
	25.10	235	464: 50	(14.11	185	353: —)
Gymnastik	22.3	480	895: —	(9.3	697	1.775: 50)
	26.4	182	319: —	(9.11	32	16: —)
Tennis	29.3	51	51: —	(21.1	59	32: 50)
	29.11	11	11: 50	(23.3	32	16: —)
Bordtennis	27.3	257	426: —	(6.1	697	1.775: 50)
	26.9	97	133: —	(20.9	15	15: —)
Övr. arrangemang	18.2	330	330: —	(2.3	1.347	6.590: 50)
		—	—	(17.2	69	217: 50)

Västerås den 17 februari 1954.

T. BEMERT.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 8

Nr 8. Redogörelse för arbetsstudier på sophämtningen vid Västerås stads renhållningsverk.

1: Uppdragets omfattning och undersökningens förlopp

I juli 1951 fick Svenska stadsförbundets rationaliseringsavdelning av dåvarande förvaltare I. Kjellberg i uppdrag att utföra arbetsstudier på sophämtningen vid Västerås stads renhållningsverk. Syftemålet var dels att genom rationaliseringsåtgärder förbilliga sophämtningen och dels att få ett underlag för fastställande av ny taxa.

En del provstudier togs under juli—augusti 1951, vilka närmast var avsedda att ge erfarenhet om hur studierna skulle upptas på lämpligaste sätt, och för att ge underlag till förslag till ny taxa. De arbetsstudier som i huvudsak ligger till grund för denna redogörelse upptogs i mars 1952. Denna tidpunkt valdes med hänsyn till att arbetet då ansågs något svårare än normalt för året i sin helhet, varigenom tidsvärdena skulle komma att ligga på den säkra sidan.

Ett förslag till ny taxa utarbetades och översändes i oktober 1951. I denna föreslogs att en årlig avgift skulle uttagas för varje uppställt kärl, och att avgiften skulle vara lägre för alla kärl utöver det första på varje uppställningsplats. Vidare skulle en förhöjd avgift uttagas vid försvårad hämtning. Lantegendomsnämnden begärde samma månad stadsfullmäktiges godkännande av ett från detta något modifierat förslag. Modifikationen innebar i huvudsak att taxenivån för kärlavgifterna höjdes 25 %. I november 1951 fastställde stadsfullmäktige ny taxa, att gälla fr. o. m. den 1 januari 1952. Den väsentliga avvikelsen från Lantegendomsnämndens förslag bestod i, att avgiften beräknas per kärl och hämtning i stället för per kärl och år, vilket innebär ett bibehållande av rapportskrivningen och en ökning av kontorsarbetet för debiteringen på grund av den nya taxans större differentiering.

I samråd med renhållningsverkets personal har en bedömning av svårighetsgraden vid hämtning gjorts för samtliga fastigheter för att fastställa på vilka ställen förhöjd avgift skall uttagas.

Kontakt har tagits med tillverkaren av norbabilarna, Maskinfabriks AB Norrbacken, Blomstermåla, angående vissa konstruktionsförbättringar. Två av renhållningsverkets bilar har ombyggts enligt de föreslagna ändringarna.

Konsekvenserna av arbetsstudieundersökningen har dessutom i viss utsträckning omsatts i praktiken genom att en ny preliminär distriktsindelning uppgjorts, som tillämpas fr. o. m. juni 1953. I samband därmed minskades enligt uppgift arbetsstyrkan med ungefär sex man och bilparken med en öppen bil.

2: Förutvarande förhållanden

2: 1 *Förutsättingar*

Huvudparten av hushållssoporna hämtas av renhållningsverket, och sopkvantiteten

uppgick under 1952 till ca 20.000 m³. En mindre del av hushållssoporna samt affärssoporna hämtas av entreprenörer eller brännes i respektive fastigheter.

Hushållssoporna är tyngre i villaområdena än i innerstaden, där den ingående kvantiteten papper är större.

På ca 10 % av alla hämtningsställen avskiljes svinmat från de övriga soporna och uppsamlas i särskilda kärl. Efter hopsamlingen kokas svinmaten vid renhållningsverket och användes därefter vid stadens lantbruk.

Den sedan 1920 gällande renhållningsstadgan innehåller detaljerade bestämmelser om bl.a. avskiljande av fyra grupper av avfall, nämligen svinmat, gödselsopor, skräp samt fabriks- och butiksavfall. Den sista gruppen, som även innefattar aska från större värmeanläggningar, skall enligt stadgan bortföras av gårdsägarna själva.

2: 2 *Metoder, tömningsintervaller, antal hämtningar, distriktsindelning*

Sophämtningen sker med sluten tömning (i huvudsak) och i hela staden finnes standardiserade sopkärl. Kärlen hämtas, tömmes och ställes tillbaka i ett sammanhang, och det är samma kärl som hämtas och ställes tillbaka för varje hämtningsställe.

Soporna tippas på platser där nya markområden kan utvinnas, för närvarande vid Lunda allmänning.

Hämtningen av hushållssopor utföres i regel varje vecka i de centrala stadsdelarna och för övrigt i hyreshus samt var fjortonde dag i villaområdena. I hyreshus, som har sopnedkast med plats för endast ett kärl, utföres tömningen i regel 2 à 3 gånger per vecka. Daglig tömning förekommer endast vid några restauranger och vid saluhallen. Intervallerna ändras ej med årstiden. Antalet tomkärl varierar för olika årstider och för olika typer av hämtningsställen. För "gårdar" är medeltalet ca 19 %, för källare ca 9 % och för sopnedkast 0 % eller i medeltal för samtliga ställen ca 16 % med variationer mellan 12 och 22 % under året. Under 1952 hämtades ca 195.000 kärl enligt debiteringsbokföringen. Av dessa utgjordes ca 2.000 av hämtningar efter "budning".

T. o. m. maj månad 1953 var staden indelad i fem sophämtningsdistrikt. Dessa hade blivit ojämna på grund av stadens tillväxt under senare år. Förutom de fem ordinarie sopbilarna användes ytterligare en sopbil och två öppna bilar på de ordinarie distrikten. Denna arbetsfördelning medförde stora förluster genom omkörningar och förflyttningar och en hel del "budningar" på grund av försenade eller ändrade körrutter. En preliminär indelning av staden i sex distrikt upprättades därför. Den tillämpas fr. o. m. juni månad 1953. Distrikten är valda så, att de är geografiskt samlade och lätt justerbara med hänsyn till ändrade kapaciteter och stadens tillväxt.

2: 3 *Personal*

Arbetstidens fördelning på sophämtning och övriga arbeten under 1952 framgår närmare av bil. 2:3 a. Under året var i genomsnitt anställda en förman och 28 arbetare, varav 21 man sysselsattes med sophämtning och därmed sammanhängande arbeten.

Förmannens tid fördelar sig på de olika arbetena i ungefärlig proportion till antalet man. Han deltager ej direkt i arbetet, men brukar sköta om utbyte eller utställning av enstaka kärl med den skåpbil han har till sitt förfogande.

Bil. 2:3 b upptager en förteckning över den personal, som var mer stadigvarande anställd under 1952 med angivande av ålder, anställningstid, löneförmåner och huvudsaklig sysselsättning. Tillfälligt anlitade extra arbetare, vilka i huvudsak lånats från byggnadskontoret och tjänstgjort som semestervikarier o. dyl. uppgick till ett 15-tal och motsvarar ungefär 2 årsarbetare.

Den ordinarie arbetstiden börjar klockan 07.00 och slutar klockan 16.30 med en ordinarie rast mellan klockan 12.00—13.00. På lördagar slutar arbetet klockan 12.30 utan ordinarie rast. Förutom kafferaster tar arbetarna ut en frukostrast på förmiddagen, varvid de i regel sitter i bilen och äter medhavd matsäck. Uttagning av bilar på morgonen och inställning i garage på kvällen utföres utanför ordinarie arbetstid.

2: 4 *Maskinpark*

Under 1952 användes fem Norba sopbilar och två öppna bilar för sophämtningen samt en traktor för planering på tippen. Vid slutet av 1952 anskaffades ytterligare en norbabil. Samtliga norbabilar är av icke komprimerande typ. Sopbehållarnas luftvolym varierar mellan 7—12 m^3. I medeltal rymmes 8 "kärl" per m^3 luftvolym.

Bemanningen på norbabilarna har i stor utsträckning varit tre man per bil och på de öppna bilarna två man per bil.

2: 5 *Sopkärl och uppställningsplatser*

Sopkärlen är av Norrbackens tillverkning och har en rymd av 125 liter. Anskaffning och utbyte sker genom renhållningsverkets försorg, men kärlen betalas och äges av fastighetsägarna, som även svarar för skötsel och rengöring. Livslängden varierar vid olika uppställningsplatser men torde i medeltal vara omkring 15 år. Anskaffningskostnaden är för närvarande 60 kronor per kärl.

Inom de tre grupperna "gårdar", "källare" och "sopnedkast i yttervägg" förekommer olika utformning och placering av uppställningsplatserna. För sopnedkast är olikheterna av mindre praktisk betydelse. På gårdar och källare däremot är variationerna större och påverkar i hög grad hämtningsarbetet.

På gårdar står kärlen uppställda antingen direkt på marken eller på en betongplatta, som i regel ligger något högre än marken. Ofta står kärlen i ett skjul, som är mer eller mindre öppet, och där kärlen kan tagas direkt med kärran. På en del gårdar är dock kärlen placerade i ett soprum med tröskel, så att utbärning av kärlen måste ske innan kärran kan användas. I enstaka fall står kärlen i en grop.

I källare står kärlen uppställda antingen i ett öppet källarutrymme eller också i sopnedkastrum. Om dessa rymmer flera kärl skiftar portvakten allteftersom kärlen blir fyllda.

Uppställningsplatsens läge i förhållande till bilväg varierar avsevärt. På en del villagårdar är uppställningsplatsen anordnad längst bort på tomten, och avståndet kan då uppgå till 70 à 80 meter. I en del andra fall står kärlen intill bilväg eller vid en gårdsplan där bilen kan köra. Avståndet mellan trappan och kärlen i källare är i medeltal 15 meter med rätt stora variationer. Källaringångarna ligger i regel ganska nära gatan, men även stora avstånd förekommer.

Den väg som kärlen skall köras är av skiftande beskaffenhet. På gårdar i de centrala stadsdelarna är vägen fram till kärlet ofta hård och jämn, men på villatomter är den i regel sämre och ibland svårframkomlig. I källare förekommer, förutom trappor, hinder i form av dörrar och trösklar.

2: 6 *Kapaciteter*

Under 1952 hämtades som tidigare angivits sammanlagt 195.000 kärl. inkl. 2.000 hämtningar efter budning. Enligt bil. 2:3 a var under året 17,4 årsarbetare sysselsatta med sophämtning, vilket motsvarar 17,4 . 300 = 5.220 arbetsdagar. Detta i sin tur ger 195.000/5220 = 37,5 tömda kärl per man och dag. Med vetskap om att tomkärlsprocenten var 16 %, kan man även räkna ut motsvarande kapacitet uttryckt i antal utställda kärl per man och dag och får då siffran 45. Dessa siffror är genomsnitt för den öppna och slutna tömningen. Någon uppdelning mellan dem har ej varit möjlig att göra.

2: 7 *Statistik och debitering*

Utformningen av såväl den gamla som den nu gällande sophämtningstaxan nödvändiggör ett ganska arbetskrävande bokföringsarbete för såväl chaufförerna som personalen på kontoret. Hämtningsställena införes en gång om året i en s. k. tömningsbok. I denna antecknar chaufförerna antalet tömda kärl vid varje hämtning, varvid särskild anteckning göres angående kärl som hämtats efter "budning". Anmälningar om extra hämtningar mottages på kontoret och antecknas på en särskild budningslista med perforerade talonger för varje adress. Dessa talonger överlämnas av förmannen till respektive chaufförer. Uppgifterna från tömningsböckerna överföres månadsvis på kontoret till ett s. k. tömningsregister (abonnentkort), som även innehåller vissa uppgifter om abonnenterna, antal utställda kärl, tömningsintervall m. m. Räkning utskrives en gång årligen med ledning av dessa abonnentkort.

Den tid som åtgår för rapportskrivning för chaufförerna utgör i runt tal en halv timme per bil och dag. Bokföringsarbetet på kontoret motsvarar ungefär en kontorists arbete. Sammanlagt fordras alltså bortåt en och en halv arbetskraft för statistik och debitering.

2: 8 *Ekonomi*

De i bokslutssammandragen för renhållningsverket bokförda beloppen hänför sig till flera verksamhetsgrenar, nämligen hämtning av sopor, svinmat och latrin samt i mindre omfattning gaturenhållning. För att få fram kostnaderna för enbart sophämtning och skötsel av tipp har en uppdelning av 1952 års bokförda utgifter och inkomster gjorts. Där ingen mera rättvis uppdelning kunnat göras har fördelningen skett i proportion till antalet nedlagda arbetstimmar.

Bortsett från utgifterna för kärlanskaffning, som täckes med motsvarande inkomster, uppgick de bokförda driftsutgifterna för år 1952 till i runt tal 355.000 kronor. Härtill kommer räntor och avskrivningskostnader för sopbilar med ca 30.000 kronor, varigenom de verkliga kostnaderna utgjorde ca 385 000 kronor, vilket motsvarar ca 2: — per hämtat kärl.

Inkomsterna av sophämtningen för debiteringsåret 1/10 1951—30/9 1952 utgjorde ca 186 000 kronor. Om den nuvarande taxan hade tillämpats för hela perioden hade hämtningsavgifterna stigit till ca 227 000 kronor.

3: Arbetsstudier

3:1 *Studiernas omfattning och förhållandena under studierna*

Som tidigare nämnts togs provstudier under juli och augusti 1951 i syfte att ge erfarenhet om hur studierna skulle upptagas på lämpligaste sätt och för att ge underlag till förslag till ny taxa. De studier som bildar underlag för beräkningarna av tidsåtgången för arbetet upptogs under sex dagar i början av mars 1952. Studierna fördelades på olika arbetslag och områden för att man skulle få representativa genomsnittsvärden. Sammanlagt studerades 318 hämtningsställen, där 531 kärl tömdes. Den öppna tömningen studerades ej, enär denna form av hämtning kommer att upphöra i och med fullständig övergång till enhetligt sophämtningssystem. Bemanningen på bilarna var under studierna 2 man mot normalt 3, bl. a. på grund av utrymmesskäl, då arbetsstudieingenjören medföljde. Båda arbetarna hämtade, tömde och ställde tillbaka kärl var för sig, utom i speciella fall där gemensam hämtning erfordrades eller var lämplig. Under studierna varierade temperaturen mellan + 5° och — 11°, och dagarna före var temperaturförhållandena ungefär desamma. Väglaget var relativt halt på grund av den växlande temperaturen.

3: 2 *Studiernas bearbetning*

Vi redovisar inte här hela studiematerialet eller dess bearbetning utan endast en sammanfattning av de erhållna studievärdena. De närmare detaljerna får framkomma vid en kommande förhandling.

Arbetsstudietekniskt delar man upp tidsåtgången för arbetet i tre större grupper, nämligen ställtid, spilltid och verktid. Ställtid är den tid som åtgår till förberedande och avslutande arbeten, såsom bensinpåfyllning, uttagning och inställning av bilar i garage o. dyl. Spilltid är den tid, då sådan verksamhet ej utföres, som står i direkt samband med arbetet. Hit räknas pauser, väntetider samt förluster genom maskin- och materialfel eller genom andra omständigheter. Till verktid räknas all tid som åtgår för det egentliga arbetet, dvs. för förflyttning mellan hämtningsställen, hämtning och tömning av kärl, tippning m. m. Inom de tre huvudgrupperna uppdelas arbetet i tempon och i regel så att varje tempo omfattar en enhetlig del av arbetet. Härigenom har man möjlighet att tillfredsställande bedöma de olika faktorer, som påverkar arbetet och kan lättare bestämma inverkan av ändringar beträffande arbetsmetoder, maskinkonstruktioner o. dyl.

Den vid arbetsstudierna tillämpade tempoindelningen jämte en sammanställning av motsvarande normaliserade arbetsstudievärden redovisas i bil. 3:2 a. De tidsvärden och hastighetsuppgifter som ingår i det bearbetade materialet är med några undantag medelvärden för samtliga studier. Vissa värden har emellertid normaliserats med hänsyn till ändrade förutsättningar, bl. a. ändrad konstruktion på sopbilarna med därav följande kortare tömningstid. En del ställ- och spilltider förekom ej i normal omfattning under studierna och har därför måst uppskattas.

Med hänsyn till att tomkärlsprocenten är så hög som 16, har det varit nödvändigt att beräkna tidsåtgången dels för kärl som tömmes och dels för tomkärl. En bearbetning av materialet visar, att tidsåtgången för ett tomkärl utgör ca 40 % av tidsåtgången för ett kärl som tömmes. Därvid har vi inte endast räknat med den tid som åtgår för att konstatera, att kärlet är tomt utan på "tomkärl" är även lagt den proportionella andelen av de gemensamma tempona, såsom exempelvis körning mellan hämtningsställena. Detta beräkningssätt gör det möjligt att utan att gå tillbaka till primärmaterialet räkna om arbetsvolymen vid ändrad tomkärlsprocent.

Det har visat sig erforderligt med hänsyn till skillnaderna i tidsåtgång vid hämtning att dela upp hämtningsställena i tre typer, nämligen "gårdar", "källare" och "sopnedkast i yttervägg". "Gårdar" är sådana hämtningsställen, där kärlen är placerade så att en man kan utföra hämtningen. Merendels är kärlen då placerade på tomten, öppet eller i skjul utan trappor. "Källare" är sådana hämtningsställen, där arbetarna måste gå i trappor, och där arbetet normalt utföres av två man. Till "sopnedkast i yttervägg" räknas sådana hämtningsställen, där bilen kan köra intill sopnedkastluckan. Av bil. 3:2 a framgår för vilka tempon tidsåtgången måste beräknas olika för de tre typerna av hämtningsställen.

Den totala tidsåtgången per kärl är beroende av flera faktorer som varierar för olika delar av staden, t. ex. körsträckans längd mellan hämtningsställena, antal kärl per hämtningsställe, avstånd till tipp och renhållningsverk och svårighetsgraden vid hämtning. En beräkning av tidsåtgången per kärl har gjorts för olika områden av staden. Härvid har körsträckorna uppmätts på en karta och tiden för "tar kärl" och "ställer av kärl" beräknats dels med ledning av arbetsstudierna och dels med ledning av en bedömning i samråd med renhållningsverket. Arbetsvolymen har sedan beräknats för varje område. Beräkningen av arbetsvolymen bygger på i huvudsak följande förutsättningar:

att bemanningen är två man per bil

att norbabilar med förbättrad tömningsanordning användes (se punkt 3:32)

att sopbilarna i medeltal rymmer 65 tömda kärl per lass

att uttagning av bilarna på morgonen och inställning i garage på kvällen, påfyllning av drivmedel samt spolning utföres på arbetstid

att rapportskrivning över antalet tömda kärl per hämtningsställe ej behöver utföras, samt

att tipp-platsen är belägen vid Lunda allmänning norr om staden.

Enligt denna beräkning erhålles en genomsnittlig tidsåtgång av 6,1 min. per hämtat kärl. För tomkärl blir tiden i medeltal ca 40 % av denna eller 2,5 min. per tomkärl. Som tidigare nämnts utgör antalet tomkärl i medeltal 16 %. Med ledning härav kan medelvärdet per utställt kärl beräknas. Av 100 utställda kärl tömmes 84 och motsvarande tid blir $84 \cdot 6{,}1 + 16 \cdot 2{,}5 = 552$ min. Tidsåtgången per utställt kärl blir således 5,52 min. och motsvarande kapacitet $= \frac{480}{5{,}52} = 87$ utställda kärl per man och 8-timmarsdag.

3: 3 *Synpunkter och förslag*

Genom arbetsstudierna har klarlagts på vilka punkter man har möjlighet att förbättra förhållandena och nedbringa kostnaderna. Vilka åtgärder som skall vidtagas är bl. a. beroende på vilka hygieniska och estetiska krav som uppställes.

3: 31 *Bemanning och arbetsmetoder*

Bemanningens lämpliga storlek är beroende på flera faktorer, såsom bilkostnadernas och arbetskostnadernas inbördes storlek, bilens kapacitet, hämtningsmetoden, bebyggelsens täthet samt svårighetsgraden vid hämtning. Höga bilkostnader i förhållande till arbetskostnaderna, tät bebyggelse och tidskrävande hämtning är exempel på förhållanden, som motiverar en jämförelsevis stor bemanning per bil. Vissa hämtningsmetoder fordrar ett bestämt antal man för att resultatet skall bli tillfredsställande. En ökning av arbetsstyrkan per bil innebär i regel en minskning av kapaciteten per man främst beroende på att gång- och körtider **per kärl** ökar i proportion till antalet man samt att väntetiderna ökar. I gengäld sjunker bilkostnaden per kärl.

För att bestämma det lämpliga antalet man per bil för Västerås förhållanden med användning av norbabilar har några konstruerade studier gjorts på basis av verkligt utförda. Härvid har konstaterats, att totaltiden per kärl blir ca 30 % eller 2 min. större då tre man hämtar än då två man hämtar, medan biltiden minskar med ca 13 % eller 0,4 min. Med nuvarande arbets- och bilkostnader innebär detta en förlust på ca 15 % av de sammanlagda bil- och arbetskostnaderna eller ca 15 öre per kärlhämtning.

Arbetsmetoden vid hämtning beror till stor del på de hygieniska och estetiska kraven. En övergång till en ur hygienisk eller estetisk synpunkt mindre tillfredsställande arbetsmetod medför ofta ekonomiska fördelar. Sådana metoder, om vi nu håller oss till sluten tömning, är t. ex. "vandrande kärl" och utställning av kärl på gatan i förväg. Den förstnämnda metoden innebär, att sista kärlet som tömmes på ett hämtningsställe medtages till nästa ställe, varigenom man slipper att ställa tillbaka sista kärlet. Vid hämtning från sopnedkast i yttervägg finnes det dock inget skäl att använda denna metod. Vid hämtning från gårdar och källare vinnes ca 0,55 min./kärl om hänsyn även tages till att det åtgår en viss tid att handskas med tomkärlen vid förflyttning och tippning. En övergång till denna metod skulle medföra en besparing av ca 8 % av bil- och arbetskostnaderna. Man får dock räkna med ökade krav på rengöring av kärlen, vilket skulle medföra vissa kostnader.

Den andra metoden med utställning av kärlen i förväg medger i jämförelse med

nuvarande metod ett bättre utnyttjande av arbetstiden, genom att arbetet kan fortgå medan chauffören kör till tippen. Den lämpligaste bemanningen är tre man, varvid en man ställer ut kärlen, en tömmer (chauffören), och en ställer tillbaka kärlen. Metoden kräver dock ökad arbetsinsats genom att varje kärl måste ställas tillbaka efter tömningen utan att något nytt samtidigt hämtas. Därför passar den bäst på villaområden med ett kärl på varje hämtningsställe och där hämtning av kärlen kan utföras av en man. Jämfört med nuvarande metod, då två man hämtar, tömmer och ställer tillbaka kärl var för sig, torde vinsten inte bli så stor.

Då en övergång till annan hämtningsmetod ej skulle innebära någon större ekonomisk vinst, men däremot påtagliga hygieniska och estetiska nackdelar, bör den nuvarande metoden bibehållas, varvid bemanningen bör vara två man per bil.

: 32 *Sopbilar*

Med ledning av iakttagelser vid arbetsstudierna har vissa konstruktionsändringar på norbabilarna föreslagits. Två av de nu använda bilarna har ombyggts enligt dessa förslag. Ändringarna innebär bl. a. snabbare tömning, maskinell skakning av kärlen vid tömning samt automatisk framskjutning av soporna i behållaren, vilket sker genom att skrapan efter en enkel omställning av en spak gör en fram- och återgående rörelse och därefter automatiskt stannar vid utgångsläget. Konstruktionsförbättringarna har medfört en minskning av tidsåtgången för tömning och skrapning med ca 0,4 min. per kärl, vilket betyder en besparing av ca 6 % av bil- och arbetskostnaderna eller ca 2.000 kronor per bil och år. Dessutom har den nya konstruktionen visat sig vara driftsäkrare. I ombyggnaden ingick även montering av ett gasreglage baktill på bilen för att motorn ej skulle behöva gå med så högt varvtal när tömningsanordningen ej användes. Det har dock visat sig mindre praktiskt, dels på grund av svårigheten att få reglaget att fungera tillfredsställande, och dels på grund av att arbetarna undviker det extra arbetsmoment som uppkommer för reglering av gasen. Någon minskning av bensinåtgången har ej heller kunnat påvisas för de bilar som utrustats med gasreglage.

En ombyggnad av övriga norbabilar bör vara lönande, särskilt med hänsyn till att detta i viss utsträckning innebär ett utbyte av delvis förslitna delar och således en allmän förbättring av bilarna. I samband härmed bör en fullständig revision av bilarna företagas. För att i största möjliga utsträckning eliminera arbetsförluster genom sönderkörda bilar, bör dessa i fortsättningen genomgå regelbundna revisioner enligt ett bestämt revisionsprogram. När staden fått tillräckliga verkstadslokaler, bör smörjning o. dyl. utföras av verkstadspersonalen.

Vid nyanskaffning av sopbilar för sluten tömning har man numera att välja mellan flera fabrikat och typer. Vi vill inte göra något generellt uttalande om olika fabrikat. Vad som är avgörande för kostnaden per kärl är anskaffningskostnaden för bilen,

reparationskostnaderna, som är beroende på driftsäkerheten och svåra att beräkna,

de fasta kostnaderna, såsom skatt och försäkringar,

kapaciteten, som är beroende av tankens volym, tiden för tömning och tippning samt i viss mån på bilens smidighet i trafiken.

Med det material som återfinnes i denna redogörelse kan man göra en jämförande kostnadsberäkning, sedan man för den aktuella bilen fått reda på tidsåtgången för tömning och tippning och gjort en uppskattning av reparationskostnaderna.

: 33 *Sopkärl och uppställningsplatser*

Den nu använda storleken av sopkärl, 125 liter, är en lämplig storlek med nuvarande hämtningsintervall, särskilt för villaområdena med hämtning var 14:e dag. För innerstaden och i övrigt i hus med sopnedkast där lättare sopor förekommer, vore det visserligen önskvärt med 150 liters kärl. Å andra sidan skulle en ändring till veckotömning på villaområdena motivera en mindre kärlstorlek, exempelvis 100 liter. Det torde dock ej vara lämpligt att införa två kärlstorlekar.

Kärlens skötsel har stor inverkan på arbetet. Ett trasigt, smutsigt eller överfullt kärl hindrar arbetet vid hämtning och tömning och skapar olust i arbetet, medan ett helt och snyggt kärl underlättar arbetet och gör det trivsammare. Man bör därför och naturligtvis även av hygienska och estetiska skäl ålägga fastighetsägarna att hålla kärlen hela och rena både ut- och invändigt, så att gamla soprester ej sitter kvar i kärlets botten efter tömning.

Uppställningsplatsernas utformning och läge kan förbättras genom lämpliga åtgärder på lång sikt. För nybyggda hus bör samarbete med byggnadsnämnden ske. En hel del förbättringar torde även kunna genomföras på redan befintliga fastigheter. Utformningen av taxan med bestämmelser om tillägg för försvårad hämtning kommer säkerligen att medverka härvidlag, när det gäller svårare hämtningsställen, men även på mera normala ställen såsom villatomter o. dyl. är förbättringar motiverade, särskilt när det gäller uppställningsplatsens läge i förhållande till bilväg. Beträffande snyggheten på uppställningsplatserna gäller samma synpunkter som för kärlen.

: 34 *Distriktsindelning*

Fördelningen av arbetet på arbetslagen kan ske på olika sätt. Antingen indelas staden i distrikt, eller också upplägges bestämda körrutter över hela staden, varvid varje körrutt omfattar en dags hämtning.

Vilket system man än väljer, torde det vara lämpligt, att varje lag utför hämtning från samma ställen under ett flertal perioder, emedan detta ger laget större intresse att utföra arbetet omsorgsfullt. Å andra sidan kan eventuella olikheter i svårighetsgraden utjämnas, om lagen alternerar mellan olika distrikt eller körrutter.

Någon övervägande fördel med det ena eller andra systemet torde inte finnas. Distriktsindelning har hittills tillämpats i Västerås, och det kan kanske vara lämpligt att bibehålla detta system.

En distriktsindelning bör uppfylla vissa fordringar beträffande anpassningsmöjligheter till det aktuella läget. Det skall alltså vara möjligt att på ett relativt enkelt sätt justera distriktens inbördes storlek vid tillkomsten av nya hämtningsställen eller vid ändrade kapaciteter.

Med utgångspunkt från den genom arbetsstudierna beräknade kapaciteten har ett förslag gjorts med en indelning av staden i fem distrikt. Den närmare utformningen har gjorts på basis av den tidigare omnämnda beräkningen av arbetsvolymen för olika stadsdelar och med de förutsättningar som därvid gällde, se punkt 3:2. Distrikten har dock ej gjorts exakt lika stora, enär en finjustering senare måste ske med hänsyn till de förutsättningar, som råder vid den tidpunkt då distriktsindelningen skall tillämpas. De erhållna gränserna har markerats med röd färg på en karta över Västerås. Distriktens form och inbördes läge gör det möjligt att enbart genom en ändring av gränserna i centrum justera distriktens storlek när så erfordras, t. ex. på grund av att nya hämtningsområden tillkommit i stadens ytterkanter. Gränserna har dragits så att de i största möjliga utsträckning sammanfaller med naturliga gränser mellan olika områden eller kvarter.

Antalet utställda kärl, tid per **utställt** kärl i medeltal och arbetsvolymen i min. och tim. **per distrikt och 14 dagars period** framgår av följande uppställning

Distr. enl. bil. 3:34	Gårdskärl		Källarkärl		Sopnedk. kärl		Samtliga kärl			
	Antal	m/kärl	Antal	m/kärl	Antal	m/kärl	Antal	m/kärl	summa	
									min.	tim
I	1377	5,23	319	8,88	—	—	1696	5,93	10030	167,2
II	1415	5,40	78	7,45	220	6,32	1713	5,60	9620	160,3
III	1441	5,23	319	7,95	—	—	1760	5,72	10060	167,7
IV	1235	4,76	323	6,00	290	5,82	1848	5,15	9506	158,4
V	1643	4,95	336	6,75	120	5,70	2099	5,27	11084	184,7
Summa	7111	5,12	1375	7,37	630	5,97	9116	5,52	50300	838,3

Den erforderliga kapaciteten vid denna distriktsindelning och en arbetsstyrka av 2 man per bil blir 76 utställda kärl per man och 8-timmarsdag, medan motsvarande kapacitet, beräknad med ledning av arbetsstudierna, är 87. Det finnes således en viss marginal innan arbetet genom stadens tillväxt fått sådan omfattning att den kapacitet som begäres enligt arbetsstudierna behöver uppnås vid en arbetsstyrka av 10 man.

Som tidigare nämnts tillämpas för närvarande en preliminär indelning i sex distrikt. Det sjätte har bildats genom minskning av vart och ett av de fem ovannämnda distrikten som framgår av kartan, bil. 3:34.

: 35 *Taxa*

Det nuvarande systemet med debitering per kärl och hämtning medför ett ganska tidskrävande bokföringsarbete dels i form av rapportskrivning på distrikten och dels i form av statistik och debitering på kontoret. En omläggning till årlig avgift som tidigare föreslagits skulle innebära att rapportskrivning ej behövde utföras och att kontorsarbetet avsevärt minskades.

Bland de nuvarande 16 % "tomkärlen" finnes även sådana som är delvis fyllda, men som på fastighetsägarnas (villaägarnas) begäran får stå över till nästa hämtningstillfälle. Intresset att på detta sätt minska antalet tömda kärl kommer givetvis att upphöra vid tillämpning av årlig avgift, och kärlen kommer därför, såvitt de ej är helt tomma, att tömmas en gång per intervall. Detta bör dock med hänsyn till den långa intervalltiden vara ett minimikrav, oberoende av vilket taxesystem som tillämpas. En minskning av antalet verkligt tomma kärl och en motsvarande ökning av arbetet vid hämtning torde dock bli följden av en omläggning, varför man ej skulle vinna hela den tid som åtgår för rapportskrivning på distrikten. Man torde dock spara ca 2 % av totaltiden, vilket skulle betyda ca 4 000 kronor per år. Förenklingen av kontorsarbetet skulle innebära en besparing med ca 75 % av en kontorists arbete eller ca 6.000 kronor och den totala besparingen skulle alltså uppgå till ca 10.000 kronor per år.

:36 *Renhållningsstadga*

Den nu gällande renhållningsstadgan från 1920 har i vissa avseenden blivit föråldrad och bör ersättas med en ny. Den bör utformas så att åtgärder för förbättringar av arbetsförhållandena vid hämtning kan genomföras med stöd av stadgan. Den bör ej innehålla sådana detaljerade bestämmelser, som kan hindra tillämpningen av nya och bättre metoder vid sophämtningen.

: 37 *Avlöningsform*

Arbetet med sophämtningen har hittills betalats med tidlön, och ingen bestämd kapacitet har begärts för denna månadslön. Genom arbetsstudierna har det blivit möjligt att fastställa tidsåtgången för arbetet (vid en normal arbetsprestation) med hänsyn till de förutsättningar, som kan gälla för olika distrikt, delområden eller enstaka hämtningsställen. Förutsättningar finnes därmed för införande av ett rättvist ackordssystem. Med hänsyn till en del arbetares nuvarande anställningsform är genomförandet av ett ackordssystem i viss mån komplicerat, varför vi inte här vill närmare ingå på de former ett sådant skulle kunna få i dagens läge.

: 38 *Svinmat*

Enligt den nuvarande renhållningsstadgan skall svinmat avskiljas från övrigt avfall. Detta sker också i viss omfattning. Hämtningen sker med kärlbyte, och de hämtade kärlen tömmes och rengöres vid renhållningsverket, där svinmaten kokas, innan den köres till stadens lantbruk. För närvarande tillämpas olika intervall för olika hämtningsställen, nämligen varje vecka och var 14:e dag. Kärlstorleken är 50 liter och för närvarande finnes ca 400 utställda kärl. Antal hämtade kärl per år uppgår till ca 5.000, vilket ger ca 150.000 liter svinmat om varje kärl antages innehålla 30 liter. En grov kostnadsberäkning med ledning av erhållna uppgifter ger följande resultat:

Hämtning, 2 man och 1 lastbil, 3 tim. per dag		
arbetskostnad	$6 \times 300 \times 5 =$	9.000: —
bilkostnad	$3 \times 300 \times 5 =$	4.500: —
Kokning, rengöring av kärl, 5 arb.-tim. per dag		
arbetskostnad	$5 \times 300 \times 5 =$	7.500: —

Kostnad för kärl, kokapparat o. dyl.	500: —
Kostnad för administration och arbetsledning	1.500: —
Summa	23.000: —

Värdet av svinmaten har av renhållningsverket uppskattats till 2 öre per liter, vilket motsvarar ca 3.000 kronor per år.

Ur hygienisk synpunkt torde värdet av att avskilja svinmat vara tvivelaktigt med nuvarande förhållanden. Anordningen med särskilda kärl för detta avfall är även ur estetisk synpunkt mindre tilltalande.

Med sänsyn till de stora kostnaderna och att någon påtaglig hygienisk fördel ej vinnes, bör avskiljningen av svinmat upphöra.

: 39 *Gaturenhållning*

För närvarande utföres gaturenhållning i mindre omfattning av renhållningsverket. Detta synes vara mindre rationellt och denna renhållning bör ej längre utföras av renhållningsverket sedan sophämtning med öppna bilar upphört.

3: 4 *Ekonomi*

En beräkning av kostnader och intäkter för sophämtningen efter de ändringar beträffande distriktsindelning, arbetsstyrka m. m. som föreslagits på basis av arbetsstudierna har gjorts enligt bil. 3:4 a. Som jämförelse har motsvarande kostnader och intäkter enligt de tekniska förutsättningar som gällde under 1952 beräknats. Denna senare beräkning skiljer sig från 1952 års efterkalkyl på en del punkter bl. a. beträffande ändrade pensionskostnader och på grund av att den nu gällande taxan ej tillämpats under hela bokföringsåret 1952. Beräkningarna bygger på följande förutsättningar:

	Utan omläggning	Efter omläggning
Arbetsstyrka för sophämtning och tipp	¾ förman + 19 årsarbetare	¾ förman + 11 årsarbetare
Kontorsarbete	1 kontorist	¼ kontorist
Antal arbetstimmar per årsarbetare	2.400	2.400
Medeltimförtjänst kronor per år	Tidlön + ackordskompensation = 8.650: —	2.97 × 2.400 = 7.130 + ackordsöverskott
Sociala förmåner utom pensionsavgifter kr/tim.	0,54	0,54
Pensionsavgifter = 25 % av timförtjänsten kr/tim.	0,90	0,25 (2,97 + ackordsöverskott)
Antal använda sopbilar	5 norbabilar och 2 öppna bilar	6 norbabilar, därav en reserv
Bilkostnader (drifts- och kapitalkostnader) kr/tim.	norbabilar = 7,70 öppna bilar = 4,60	norbabilar = 7,70

Antal driftstimmar per bil och år	2.000: —	2.000: —
Kostnader för skåpbil kr/år	3.500: —	3.500: —
Kostnader för bandtraktor kr/år	17.000: —	17.000: —
Väghållning på tipp kr/år	5.000: —	5.000: —
Underhåll av byggnader kr/år	2.000: —	2.000: —
Hyra för kontorslokaler kr/år	1.500: —	1.500: —
Antal debiteringsbara kärlhämtningar per år	199.000: —	230.000: —
Avgift per kärlhämtning i medeltal kr.	1,165	1,165
Taxa	Viss avgift per kärl och hämtning enligt bil. 1:c	Viss avgift per kärl och år enligt förslaget i bil. 1:b

För att få fram bilkostnaderna har en särskild beräkning av timkostnaderna för sopbilar gjorts. Till grund för denna ligger bl. a. de uppgifter om reparationskostnaderna som kunnat erhållas i Västerås. Medelvärdet av timkostnaderna är för de nu använda norbabilarna 7: 70 kronor. För öppna bilar gör en liknande beräkning 4: 60 kronor per timme. Sådana kostnader som ej direkt beröres av en omläggning eller som ej kunnat beräknas på annat sätt har i kostnadskalkylen upptagits till ungefär samma belopp som bokförts för år 1952. Då ackordsöverskottet ej nu kan fixeras, har denna del av avlöningskostnaderna ej medtagits i kalkylen. När kännedom om ackordsöverskottets storlek erhållits, kan det ekonomiska resultatet beräknas med utgångspunkt från att varje procents överskott betyder en ökning av kostnaderna (och minskning av vinsten) med 0,01 (78.400 + 19.600) = 980 kronor per år inkl. med ackordsöverskottet följande högre pensionskostnader. Vid ett ackordsöverskott av 20 % skulle totalkostnaden öka med ca 20.000 kronor per år, vid ackordsöverskottet 30 % med ca 30.000 kronor osv. Dessa till sin storlek ej fixerade kostnader benämnes i framställningen för enkelhetens skull "ackordsöverskott" även om däri inkluderas den nämnda pensionskostnadsökningen.

Sammanlagt skulle de föreslagna ändringarna innebära att kostnaderna för sophämtningen minskade från 429.000 till 301.000 kronor plus "ackordsöverskottet" eller med 128.000 kronor minus "ackordsöverskottet" per år, medan inkomsterna av hämtningsavgifterna skulle öka från 232.000 till 268.000, dvs. med 36.000 kronor. Härvid har antagits att antalet utställda kärl kommer att minska med 3 % på grund av taxeändringen. Underskottet skulle enligt dessa beräkningar minska från 197.000 till 33.000 kronor plus "ackordsöverskottet" per år.

I kostnadskalkylen ingår ej hämtning av svinmat. Ett slopande av denna hämtning skulle betyda en ytterligare besparing av 15.000—20.000 kronor per år beroende på vilket värde som åsättes svinmaten.

4: *Sammanfattning*

Sophämtningen i Västerås har i förhållande till övriga städer dragit relativt stora kostnader, vilket var anledningen till att lantegendomsnämnden tog initiativ till en arbetsstudieundersökning. Undersökningen visar också att ej oväsentliga besparingar kan uppnås. En ekonomisk kalkyl visar besparingar på 128.000 kronor minus "ackordsöverskottet" per år för sophämtningen. Latrinhämtningen och svinmatshämtningen

har ej blivit föremål för närmare undersökning, men en grov kalkyl beträffande svinmatshämtningen visar, att man skulle vinna 15—20.000 kronor per år om den slopades. Den förändring (förenkling) av taxan som föreslås skulle tillföra staden 36.000 kronor mer per år i inkomst, vilket emellertid ej kan betraktas som rationaliseringsvinst.

Besparingarna på sophämtningen kan uppnås genom följande åtgärder, vilka delvis redan genomförts:

a) Ändring av bemanningens storlek per bil från tre till två man.

b) Bättre utnyttjande av arbetsdagen. Det har föreslagits att arbetarna kompenseras genom en högre timförtjänst (ackord).

c) Förbättring av sopbilarnas konstruktion.

d) Ny distriktsindelning, där distriktens storlek är anpassade efter den aktuella kapaciteten, så att förluster genom omkörningar och förflyttningar undvikes.

e) En lämplig utformning av taxan, vilket dels ger en omedelbar besparing, dels påverkar förhållandena i gynnsam riktning på lång sikt.

Dessutom kan besparingar uppnås på lång sikt genom förbättringar på hämtningsställena. Den nya renhållningsstadgan bör utformas så, att sådana åtgärder som är erforderliga för att åstadkomma goda arbetsförhållanden underlättas.

Stockholm den 24 november 1953.

Elve Sveland.

Gunnar Ryhre.

Bilaga 2: 3 a.

Arbetstidens fördelning på sophämtning och övrigt arbete under 1952

Arbete	Antal arbetade		Antal årsarbetare	Antal arbetare med 2.160 tim/år
	timmar	%		
Sophämtning	41.635	69,6	17,4	19,3
Tillsyn och reparation av bilar	1.280	2,1	0,5	0,6
Div. arb., utställning av kärl	150	0,3	0,1	0,1
Planering av tipp	2.675	4,5	1,1	1,2
Hämtning av gatsopor	500	0,8	0,2	0,2
Övrigt arbete, som ej berör sophämtning	13.560	22,7	5,6	6,3
Summa	59.800	100,0	24,9	27,7
Arbetsledning:				
för sophämtning	1.850		0,8	0,9
för övrigt	550		0,2	0,2
Totalsumma	62.200		25,9	28,8

Anm. Medeltalet arbetade timmar per man var 2.160 under 1952. Medeltimförtjänsten var 3: 60 kr./tim. och sociala förmåner exkl. pension 0,54 kr./tim.

Bilaga 2: 3 b.

Under 1952 anställd personal vid renhållningsverket.

Anställningsform och namn	Född	Anställd fr. o. m.	Löneförmåner		Huvudsakl. nuvarande arbetsuppgifter
			kr/mån.	antal sem.-d. pr år	
Månadsavlönade på stat:					
Johansson, E. . .	11.1.04	15.1.27	836	26	Arbetsledning
3 Stärling, K. G. . .	1.9.93	1.1.31	743	26	Sophämtning
4 Persson, K. O. . .	22.4.05	3.1.29	743	26	,,
7 Jansson, T. B. . .	28.4.11	2.1.30	743	26	,,
8 Andersson, R. . .	7.2.10	25.5.36	743	26	,,
9 Eriksson, K. E. . .	28.1.02	1.6.33	743	26	,,
11 Vidlund, K. L. H.	28.9.15	9.1.35	743	22	,,
19 Andersson, H. . .	23.4.04	29.1.37	743	26	,,
24 Eriksson, G. R. . .	13.10.11	21.3.42	743	26	,,
Månadsavlönade enl. kollektivavtal:					
14 Eriksson, D. E. . .	4.9.92	1.6.33	703	24	Sophämtning
15 Johansson, K. S.	25.10.07	26.3.35	716	24	,,
16 Lundgren, K. A.	21.3.00	1.6.35	716	24	Latrinhämtning
17 Hedman, K. A. . .	9.8.02	2.6.36	703	21	Sophämtning
18 Törnblom, B. G.	17.6.15	24.4.39	716	21	Planering av tippen
20 Berglund, S. M. . .	29.3.12	29.12.37	703	21	Sophämtning
21 Kolmin, E. G. . .	11.10.95	24.5.39	703	21	Reng. av latrinkärl m.m.
22 Söderström, F. G.	5.4.99	17.1.40	703	24	Latrinhämtning
23 Andersson, E. J.	9.2.95	5.1.40	703	21	Reng. av latrinkärl m.m.
33 Andersson, G. F.	10.6.12	13.5.48	666	18	Sophämtning
53 Andersson, K. E.	11.8.03	9.2.47	666	18	,,
58 Bergkvist, S. E. . .	17.12.08	21.4.49	666	18	,,
67 Johansson, K. G.	5.3.26	4.6.51	648	18	,,
74 Kullberg, K. G. . .	23.3.23	1.6.50	648	18	Latrinhämtning
79 Kohlin, S. T. . . .	8.2.14	30.5.50	648	18	,,
85 Johansson, K. E.	25.4.01	21.2.51	648	18	Sophämtning
92 Björkvall, F. R. . .	29.5.24	7.5.51	648	18	,,
Timavlönade enl. kollektivavtal:			kr/tim.		
Eriksson, R.	28.8.21	4.6.52	3: 24	18	Sophämtning
Johansson, I.	12.9.28	11.11.52	3: 24	18	,,

Bilaga 3: 2 a.

Tempoindelning och arbetsstudievärden som medeltal för staden.

Tempo	Normaliserad tid		Avstånd, hastigheter, tid per enh. m. m. Norm. medelvärden för hela staden
	medelt. min. per *hämtat* kärl	% av totaltiden	
Ställtid:			
Bil i och ur garage	0,122	2,0	C:a 10 min./man och dag
Fyller på bensin, olja, vatten, luft	0,061	1,0	C:a 10 min./man och gång, 3 ggr/vecka
Spolar bil	0,061	1,0	C:a 15 min./man och gång, 2 ggr/vecka
Övrig ställtid	0,031	0,5	
Arbetsdisposition ..	0,122	2,0	C:a 10 min./man och dag
S:a ställtid	0,397	6,5	
Spilltid:			
Paus	0,244	4,0	C:a 20 min./man och dag
Förluster, maskin- o. materielfel	0,122	2,0	
D:o, genom arbetarens förvållande ..	0,031	0,5	
D:o, yttre omständigheter	0,061	1,0	
Väntar vid avfärd ..	0,109	1,8	Gårdar = 0,27 min. pr hämtn.-st. Källare = 0,16 „ „ „ Sopnedk. = 0,02 „ „ „
Väntar bil fram	0,083	1,4	Gårdar = 0,20 min. pr hämtn.-st. Källare = 0,12 „ „ „ Sopnedk. = 0,04 „ „ „
Väntar vid tömning	0,024	0,4	Gårdar = 0,03 min. pr hämt. kärl Källare = 0,01 „ „ „ „ Sopnedk. =
Väntar vid 2-mans-hämtning	0,205	3,3	Gårdar = 0,17 min. pr hämt. kärl Källare = 0,29 „ „ „ „ Sopnedk. = 0,41 „ „ „ „
Väntar övrigt	0,031	0,5	
S:a spilltid	0,910	14,9	
Verktid:			
Kör renhållningsverk—distrikt	0,206	3,4	2 km 18 km/tim. 1 ggr per lass à 65 kärl
Kör distrikt—tipp ..	0,628	10,3	4,7 km 21 km/tim. 1,5 ggr per lass à 65 kärl

Tempo	Normaliserad tid		Avstånd, hastigheter, tid per enh. m. m. Norm. medelvärden för hela staden
	medelt. min. per *hämtat* kärl	% av totaltiden	
Kör renhållningsverk tipp	0,123	2,0	4 km 30 km/tim. 0,5 ggr per lass à 65 kärl
Kör mellan hämtningsställen	0,345	5,7	För sträckor över 100 m = 11,2 km/tim. 17,1 m per utställt kärl För sträckor under 100 m = 4,9 km/tim. 13,5 m per utställt kärl
Går i och ur bil	0,342	5,6	0,57 min./gång vid körning av korta sträckor 1,00 min./gång vid körning av långa sträckor
Tar ned och hänger upp kärra.....	0,061	1,0	0,19 min./gång
Går på gata mellan hämtningsställen..	0,169	2,8	80 m/min. 13,5 m per utställt kärl
Går på gata mellan bil och fastighetsgräns	0,190	3,1	0,08 min./gång
Tar kärl (inkl. går på gård)	1,360	22,3	1,12 min. för gårdskärl 2,94 min. för källarkärl 0,75 min. för sopnedkastkärl
Tömmer.....	0,400	6,5	0,40 min./kärl
Rensar, tömmer igen	0,141	2,3	Gårdar = 0,16 min./hämtat kärl Källare = 0,10 min./hämtat kärl Sopnedk. = 0,02 min./hämtat kärl
Ställer tillbaka kärl (inkl. går på gård)	0,560	9,2	0,91 min. per avställt gårdskärl 1,51 min. per avställt källarkärl 0,56 min. per avställt sopnedkastkärl
Hämtar extra sopor	0,022	0,4	Gårdar = 0,01 min./hämtat kärl Källare = 0,05 min./hämtat kärl Sopnedk. = 0,10 min./hämtat kärl
På tipp	0,246	4,0	16 min. per lass 65 tömda kärl per lass
S:a verktid	4,793	78,6	
S:a totalt	6,10	100,0	

Bilaga 3: 4 a.

Ekonomisk kalkyl för sophämtningen för ett normalår med 1953 års kostnadsnivå.

Kontobenämning	Ber. belopp före omläggn. enligt 1952 års tekn. förutsättn.	Ber. belopp efter omläggn. enl. förslag
Kostnader:		
Andel i avlöningskontorets kostnader	500	500
Administration (7 D1 och 20 D0)	19.000	19.000
Lön till förman inkl. sociala förmåner	10.000	10.000
Lön till kontorist, inkl. sociala förmåner	9.000	2.300
Löner till renhålln.-arbetare	164.000	78.400 + "ack.-översk."
Löner till renhålln.-arbetare under semester, olycksfall och sjukdom samt beklädnadsersättning	24.600	14.300
Sjukvård	200	200
Personalförsäkring	2.800	1.800
Pensioner, äldre	25.000	25.000
Pensionsavgifter för arbetare	41.000	19.600 + "ack.-översk."
Kontorskostnader	1.100	1.100
Telefon, porto, annonser	1.700	1.700
Resor och traktamenten	500	500
Övriga expenser	500	500
Förbrukningsinventarier	1.600	1.600
Lokalhyra för kontor	1.500	1.500
Underhåll av byggnader (personalrum)	2.000	2.000
Väghållning på tipp	5.000	5.000
Värme, lyse, städning	2.500	2.500
Försäkr.-premie och räntor för inventarier och fast egendom	500	500
Kostnader för sopbilar inkl. drivmedel, underhåll, skatt, förs., garage, avskrivn. och ränta	95.000	92.000
Underhåll av kärror o. dyl.	500	500
Kostnad för skåpbil	3.500	3.500
Kostnad för bandtraktor	17.000	17.000
S:a utgifter	429.000	301.000 + "ack.-översk."
Intäkter:		
Hämtningsavgifter	232.000	268.000
Underskott	197.000	33.000 + "ack.-översk."

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 9

Nr 9. Pensionsnämndernas årsberättelse för år 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionsnämnderna i Västerås få härmed översända årsberättelse för år 1953.

Västerås den 11 mars 1954.

Martin Lindheimer
Pensionsnämndernas ordförande.

BERÄTTELSE
över
Pensionsnämndernas i Västerås verksamhet 1953.

A. Nämndernas organisation.

1. Indelning i pensionsdistrikt.

Staden är indelad i två pensionsdistrikt benämnda västra och östra distrikten. Gränsen utgöres av Svartån från Mälaren norrut till Norra Ringvägen, Norra Ringvägen till Bergslagsvägen samt sistnämnda väg norrut till gränsen mot Tillberga landskommun. Nämnderna ha gemensam ordförande och vice ordförande förordnade av länsstyrelsen. Vardera nämnden består av sex utav stadsfullmäktige valda ledamöter jämte sex suppleanter. Pensionsnämnderna ha under året haft följande sammansättning:

Västra distriktet:	**Östra distriktet:**
Rådman Martin Lindheimer, ordf.	
Socialvårdschef Axel Norén, v. ordf.	
Bokförlagsföreståndare R. V. Hult	Verkstadsarbetare Gustaf Hagström
Fru Karin Kjelldahl	Instruktör Karl Hofvander
Fru Greta Schörling	Maskinist Ejnar Johansson
Vaktmästare E. A. Lindstedt	Fru Marta Johansson
Barnavårdsman Elsa Hultgren	Taxeringskontrollant Uno Vilmark
Lokförare A. G. Lindgren	Folkskollärare Arvid Eng
Suppleanter:	**Suppleanter:**
Fru Margit Pettersson	Åkeriägare J. E. Strand
Civilingenjör Walfrid Redmalm	Verkstadsarbetare Olle Dahlin
Fru Helga Hall	Verkstadsarbetare Olle Berglund
Verkstadsarbetare Sture Ekholm	Fru Lilly Vedholm
Optiker Bengt Pettersson	Fröken Gun Wallerström
Föreståndare Yngve Engström	Fru Anne-Lis Eliasson

Pensionsnämnderna ha gemensamt kansli. Å detta äro anställda en byråföreståndare, som är chef för kansliet, samt en assistent och ett skrivbiträde, samtliga ordinarie. Under året har även extra arbetskraft måst anlitas.

Pensionsstyrelsens ombud har under året varit rådman J. C. Carlbom.

2. Pensionsnämndernas kansli.

Kansliet, som är inrymt i det s. k. nämndhuset Munkgatan 7 B, har hållits öppet vardagar utom lördagar kl. 10—13 och lördagar kl. 10—12. Sökandena ha där erhållit hjälp med upprättande av ansökningshandlingar samt fått råd och anvisningar i till verksamheten hörande ärenden.

Personalen har verkställt erforderliga utredningar och upprättat förslag till beslut.

B. Inkomna ansökningar och handläggning av desamma.

Till pensionsnämnderna ha under året inkommit sammanlagt 993 ansökningar, därav i västra distriktet 432 och i östra distriktet 561. Ansökningarna fördela sig sålunda:

	Västra	Östra	Summa
Ålderspension med bostadstillägg	150	170	320
Därav enbart ålderspension	140	157	297
Bostadstillägg	60	73	133
Undantag från treårsregeln	5	5	10
Invalidpension	48	38	86
Sjukbidrag	17	31	48
Hustrutillägg	18	35	53
Änkepension	11	18	29
Änkebidrag	1	2	3
Jämkning	30	41	71
Särskilt barnbidrag	2	14	16
Särskilt bostadstillägg	46	62	108
Tillämpning av 13 § fpl	6	6	12
Omprövn., minskn., indragn.	32	47	79
Sjukvård	40	64	104
Omräkning till kommunalt bostadstillägg	42	59	101

Pensionsnämnden i västra distriktet har under året hållit 12 sammanträden och nämnden i östra distriktet 11 samt nämnderna gemensamt 1 sammanträde. Ärendena ha till varje sammanträde särskilt förberetts av ordföranden och byråföreståndaren. Protokollet upptager från västra distriktets sammanträden 285, från östra distriktets 397 samt från nämndernas gemensamma sammanträde 3 paragrafer.

Ansökningar om enbart ålderspension, sjukvård och yrkesutbildning, vilka icke skola prövas av pensionsnämnd, ha handlagts å kansliet och vidarebefordrats till pensionsstyrelsen.

C. Utanordnande av folkpensioner m. m.

År 1953 utbetalade staden i kommunbidrag för pensionsförmåner, som utgått under år 1952, följande belopp:

Folkpensioner	887.933: 73	
Särskilda bostadstillägg	66.558: —	954.491: 73
Ökning i förhållande till föregående år		71.678: 79

Den för 1953 uppgjorda budgeten har lämnat ett överskott av 13.262 kronor.

Sammanlagda utgifterna för folkpensioneringen under år 1953 uppgingo till 1.002.987 kronor 50 öre.

D. Den invaliditetsförebyggande verksamheten.

1. Sjukvård.

Pensionsstyrelsen bereder sjukvård företrädesvis åt personer lidande av ledgångsreumatism, psykoneuros, astma, neuralgi och dylikt. I vissa fall lämnar styrelsen bidrag till specialvård, samt inackorderings- och resekostnader i samband därmed. Bidrag kan utgå för vård av minderårig, men däremot i regel icke för vård av personer, som överskridit, när det gäller ledgångsreumatism, 60 år och vid övriga sjukdomar 55 år.

Ansökning om sjukvård ingives till pensionsnämnden, som efter erforderlig utredning översänder ansökningen till pensionsstyrelsen.

Till pensionsnämnderna ha under året inkommit 104 ansökningar om olika slags sjukvård. Pensionsstyrelsens beslut framgår av nedanstående tabell.

	Inkomna ansökningar	Beslut: Bifall	Återtagna och avslagna ansökningar	Oavgjorda ansökningar
Västra	40	36	4	
Östra	64	54	8	2

Att ansökningar återtagits beror i en del fall på att sökande återkallat sin ansökan därför att hans hälsotillstånd förbättrats. I andra fall har pensionsstyrelsen ansett att sökandena icke skulle ha haft varaktig nytta av ifrågasatt sjukvård och därför avslagit ansökningen.

Antalet vårdade personer fördela sig på de olika kur- och sjukvårdsanstalterna på följande sätt:

Kur- eller sjukvårdsanstalt:	Västra	Östra	Antal vårdade
Pensionsstyrelsens sjukhus			
Nynäshamn	2	2	4
Tranås	1	1	2
Åre	5	1	6
Vänersborg	1	1	2
Västerås	16	40	56
Norrköping	1		1
Sätra Brunn	7	5	12
Talrubbningar	2	1	3
Broströmska Sjukhemmet		2	2
Bidrag till motordriven invalidvagn	1	1	2
	36	54	90

Utöver pensionsstyrelsens bidrag, i regel ⅔ av vårdkostnaden, har vårdavgiften vid pensionsstyrelsens sjukhus utgjort 3 kronor 50 öre per dag. Fria resor ha beviljats till och från pensionsstyrelsens sjukhus och i vissa fall har även fri resa beviljats medföljande vårdare.

Vid brunnsanstalterna har vårdavgiften utgjort cirka 15 kronor per dag. Pensionsstyrelsen har bidragit med ⅔ av vårdkostnaden. Fria resor ha icke beviljats.

Vårdtiden vid pensionsstyrelsens sjukhus och vid brunnsanstalterna har som regel uppgått till 2 månader. Bidrag till tandvård har i några fall erhållits i samband med kurortsvården.

2. Yrkesutbildning och arbetsberedning.

Personer, som äro behäftade med vanförhet eller lyte eller som lida av hjärtfel, stationär tuberkulos, ledgångsreumatism, astma eller dylikt, kunna erhålla bidrag till utbildning i lämpligt yrke ävensom till startande av rörelse.

De under året pågående och avslutade yrkesutbildningarna med bidrag från pensionsstyrelsen framgår av följande uppställning.

Yrkesval	Pågående		Avslutade	
	Man	Kvinna	Man	Kvinna
Maskinreparatör	1			
Gravör				1
Cykelreparatör	1			
Kontorist				1
Urmakare	1			
Klädningssömnad		1		
Ingenjör	1		1	
	4	1	1	2

Kansliet har verkställt erforderliga utredningar i samband med ansökningarna om bidrag till yrkesutbildning samt övervakat och förmedlat kostnaderna. Placeringen hos lämpliga utbildare och utredningen i samband därmed har ombesörjts av länsarbetsnämndens arbetsvårdsbyrå, som beredvilligt varit nämnderna behjälplig även när det gällt att söka placera arbetsföra pensionstagare.

På anmodan av pensionsstyrelsen ha utredningar även gjorts i ärenden i sådana fall då ansökan om yrkesutbildning gjorts i andra pensionsdistrikt.

I en del fall ha personer, som gjort förfrågan om yrkesutbildning eller eventuellt arbete, kunnat genom arbetsvårdsexpeditionens försorg placeras i lämpligt arbete utan att yrkesutbildning behövt komma till stånd. Framförallt då det gällt yngre personer, har emellertid yrkesutbildning ansetts böra vara förmånligare för sökanden än arbetsplacering utan föregående utbildning. I samband med ansökningar om invalidpension har frågan om placering i lämpligt arbete aktualiserats och lett till att en del sökande kunnat omplaceras i arbete av sådan art, som deras nedsatta arbetsförmåga medgivit. Härigenom har man kunnat undgå att lämna invalidpension.

Pensionsstyrelsens bidrag till kostnaderna för yrkesutbildning har i regel uppgått till ¾ av totalkostnaden. För resterande kostnader ha som regel sökandenas hemortsrättskommuner ansvarat.

I tre fall ha sökande genom förmedling av pensionsnämnds- och arbetsvårdsexpeditionerna erhållit bidrag för startande av rörelse varvid pensionsstyrelsen i vardera fallet bidragit med 2000 kronor. Två personer ha beviljats bidrag till inköp av motordrivna invalidvagnar.

E. Efterkontroll.

Kansliet har verkställt efterundersökningar dels på anmodan av pensionsstyrelsen i 261 fall och dels på eget initiativ i 552 fall.

I samband med förundersökningar och efterkontroll ha hembesök företagits i ett stort antal fall.

Vid efterkontroller har det i många fall visat sig att vederbörandes hälsotillstånd eller ekonomiska ställning undergått sådana förändringar, att omprövning av beviljade bidrag nödvändiggjorts. Efterkontrollen utgör såväl när den leder till en rättvis höjning som motsatsen en viktig del av nämndernas arbete. Under år 1953 ha efterkontroller medfört minskning av de inkomstprövade förmånerna utom de särskilda bostadstilläggen med 22.689 kronor och av de särskilda bostadstilläggen med 4.092 kronor eller alltså tillhopa 26.781 kronor. I dessa belopp äro ej indextillägg och standardförhöjningar medräknade. Motsvarande ökning av pensionerna har skett med 5.063 kronor och av särskilda bostadstillägg med 3.618 kronor eller summa 8.681 kronor.

F. Kurser och dylikt.

Ordföranden och assistenten samt två ledamöter ha såsom representanter för nämnderna deltagit i Sveriges Socialtjänstemannaförbunds studiekurs i Sundsvall.

Pensionspristalet har under år 1953 hållit sig konstant vid 135. Detta innebär att det indextillägg som utgått under år 1953 uppgår till 350 kronor för ensamstående, 280 kronor för gift person, vars make uppbär folkpension, och 210 kronor för änkepensionär samt hustru med hustrutillägg. Dyrtidstillägg har även utgått å särskilda barnbidrag.

Från och med maj månad 1953 ha pensionerna höjts med standardtillägg om 400 kronor för ensamstående, 320 kronor för gift person vars make har pension samt 240 kronor för änkepensionär och hustru med hustrutillägg.

Med anledning av att nya lagbestämmelser trätt i kraft från och med år 1954 ha de flesta inkomstprövade pensionerna måst omräknas under år 1953. Detta omräkningsarbete har slutförts under oktober månad. Härigenom kunde de nya pensionsbeloppen utbetalas i laga tid från och med januari 1954.

Västerås den 8 februari 1954.

MARTIN LINDHEIMER
Ordförande.

Eric Croner
Byråföreståndare.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 10. Redogörelse över Västerås Stads Tekniska Verks räkenskaper för 1953.

Styrelsen för tekniska verken har utgjorts av bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ordförande, civilingenjör Gösta Bååth, vice ordförande, fastighetsförvaltaren David Johansson, ingenjören Erland Gustafson och civilingenjören Nils Kadesjö, ledamöter samt ombudsmannen Erik Berglind, metallarbetaren Gustav Öberg, mätningsmannen Alvar Grip, överingenjören Karl Tiselius och civilingenjören Björn Kiessling, suppleanter.

Tekniska verkens chefstjänstemän: Överingenjören John Sintorn, vattenverksingenjören C.-E. Ekman, gasverksingenjören Nils Lindén, elverksingenjören Olle Hede och kontorschefen Einar Wennberg.

11 B. Gasverk

Driftutgifter.

1. Förvaltning:

Personalkostnader	169.151: 50	
Lokalkostnader	5.700: —	
Underhållskostnader	1.900: —	
Materialkostnader	4.300: —	
Allmänna kostnader	33.884: 62	
Räntor och avskrivningar	7.365: 55	222.301: 67

2. Tillverkning:

Personalkostnader	221.992: 86	
Lokalkostnader	10.590: 27	
Underhållskostnader	193.255: 12	
Materialkostnader	2.222.580: 62	
Allmänna kostnader	1.869: 34	
Kraftinköp	35.126: 18	
Räntor och avskrivningar	278.162: 92	2.963.577: 31

3. Distribution:

Personalkostnader	28.388: 23	
Underhållskostnader	50.700: 71	
Mätningskostnader	39.162: 98	
Räntor och avskrivningar	43.800: —	162.051: 92

4. Installationsverksamhet	28.267: 58
Summa driftutgifter	3.376.198: 48

Kapitalutgifter.

Skattestat	87.200: —
Summa utgifter	3.463.398: 48

Driftinkomster.

Förbrukningsinkomster	1.445.425: 06	
Försäljningsinkomster	1.910.032: 70	
Hyresinkomster	5.271: 25	
Övriga inkomster	2.300: —	
Disp. ur fonden för ommurning av ugnar	3.194: 80	
Ränteinkomster	477: 98	3.366.701: 79
	Summa driftinkomster	3.366.701: 79

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		202.062: 92
	Summa inkomster	3.568.764: 71

11 C. Elektricitetsverk

Driftutgifter.

1. Förvaltning:		
Personalkostnader	355.316: 21	
Lokalkostnader	17.073: —	
Underhållskostnader	5.645: 92	
Materialkostnader	12.870: —	
Allmänna kostnader	168.843: 24	
Räntor och avskrivningar	22.171: 67	581.920: 04
2. Tillverkning:		
Personalkostnader	14.211: 27	
Lokalkostnader	6.900: —	
Underhållskostnader	2.846: 45	
Materialkostnader	255: 90	
Kraftinköp	2.315.989: —	
Räntor och avskrivningar	1.600: —	2.341.772: 62
3. Distribution:		
Personalkostnader	188.971: 71	
Lokalkostnader	25.447: 65	
Underhållskostnader	623.451: 74	
Materialkostnader	2.412: 90	
Mätningskostnader	89.393: 79	
Räntor och avskrivningar	278.503: 22	1.208.181: 01
4. Installationsverksamhet		200.201: 91
	Summa driftutgifter	4.332.075: 58

Kapitalutgifter.

Skattestat		91.700: —
	Summa utgifter	4.423.775: 58

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	5.110.703: 20	
Försäljningsinkomster	261.078: 63	
Hyresinkomster	20.473: 76	
Övriga inkomster	6.835: 25	
Ränteinkomster	170: 24	5.399.261: 08
Summa driftinkomster		5.399.261: 08

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		164.678: 22
Summa inkomster		5.563.939: 30

13 A—B. Vatten- och avloppsverk

Driftutgifter.

1. Förvaltning:		
Personalkostnader	390.101: 13	
Lokalkostnader	10.700: —	
Underhållskostnader	3.500: —	
Materialkostnader	8.000: —	
Allmänna kostnader	45.937: 08	
Räntor och avskrivningar	43.165: 55	501.403: 76
2. Tillverkning:		
Personalkostnader	36.061: 17	
Lokalkostnader	3.316: 01	
Underhållskostnader	40.169: 51	
Materialkostnader	2.011: 46	
Allmänna kostnader	1.090: 12	
Kraftinköp	113.418: 11	
Räntor och avskrivningar	156.800: —	352.866: 38
3. Distribution:		
Personalkostnader	181.987: 59	
Lokalkostnader	14.077: 32	
Underhållskostnader	517.358: 42	
Materialkostnader	15.892: 76	
Allmänna kostnader	470: 97	
Mätningskostnader	40.744: 79	
Kraftinköp	17.459: 26	
Räntor och avskrivningar	467.474: 50	1.255.465: 61
4. Installationsverksamhet		148.802: 64
Summa driftutgifter		2.258.538: 39

Kapitalutgifter.

Skattestat		199.903: 25
	Summa utgifter	2.458.441: 64

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	1.521.155: 78	
Försäljningsinkomster	207.412: 83	
Hyresinkomster	27.726: 11	
Övriga inkomster	189.288: 06	
Ränteinkomster	454: 49	1.946.037: 27
	Summa driftinkomster	1.946.037: 27

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		269.474: 50
	Summa inkomster	2.215.511: 77

Nyanläggningar fullbordade år 1953

	Anslag Fa beviljat den	Beräknad kostnad	Verklig kostnad	Kostnaden täckt med		
				Fondmedel	Skattemedel	Lånemedel
Vatten- och avloppsverk:						
Vatten- och avloppsledningar:						
Norra Skallberget (Bergslagsvägen vid kv. Aspvreten västerut, Bergslagsvägen—Vattentornet. Skallbergsgatan—huvudvattenledningen samt norrut till villaområdet)	31/5 —51	466.000: —	442.264: 84	307.264: 84		135.000: —
Berghamraområdet	25/10—51	35.000: —	34.692: 13	34.692: 13		
Sjöhagsvägen från Nedre Hyttvägen till Gustafsvik	31/1 —52	88.000: —	89.417: 72	74.417: 72		15.000: —
Sjöhagsvägen—Krangatan—Järnmalmsgatan	4/11—52	35.000: —	35.048: 28	35.048: 28		
Västra Jakobsberg (Thuregatan från Kronvägen söderut)	18/12—47	135.000: —	151.042: 84	151.042: 84		
Norra Gideonsberg (Svärdsliljegatan och Gulsporregatan)	31/5 —51	105.000: —	101.339: 82	32.839: 82		68.500: —
Avloppsledning i Stockholmsvägen från Hemdalsvägen	30/9 —52	30.000: —	24.936: 08	24.936: 08		
Avloppsledning i Vasaparken	25/9 —52	240.000: —	271.107: 25	111.107: 25		160.000: —
Huvudvattenledning från Skiljebo—Skallberget	27/10—49					
	26/4 —51	782.000: —	782.000: —			782.000: —
Brunn nr 12 vid Hässlö gård	31/1 —52	333.300: —	339.800: —			339.800: —
Utbyggnad av vattentäkten vid Hässlö	30/6 —48					
	29/1 —53	600.000: —	590.000: —			590.000: —
Vattentorn vid Skallberget inkl. inredning m. m. för restauranglokalen	26/1 —50					
	29/1 —53					
	30/10—52	1.492.432: 34	1.491.490: 34	6.432: 34	11.058: —	1.474.000: —
Mätarbrunn och kloreringsanläggning i Hässlö	26/4 —51	35.000: —	41.800: —			41.800: —
Maskiner och apparater:						
Grävmaskin	26/11—53	99.000: —	99.000: —	99.000: —		
Kompressor	30/10—52	16.000: —	15.553: 75	15.553: 75		
Nyanläggningar (skattemedel)	30/10—52	100.000: —	184.173: 93	84.173: 93	100.000: —	
		4.591.732: 34	4.693.666: 98	976.508: 98	111.058: —	3.606.100: —
Pågående anläggningar		2.927.000: —	2.859.838: 56			
	Kronor	7.518.732: 34	7.553.505: 54			

	Anslag Fa beviljat den	Beräknad kostnad	Verklig kostnad	Kostnaden täckt med		
				Fondmedel	Skattemedel	Lånemedel
Gasverk:						
Gasledning i Sjöhagsvägen—Krangatan—Järnmalmsgatan	4/11—52	7.000: —	7.000: —	7.000: —		
Nyanläggningar (skattemedel)	30/10—52	50.000: —	109.990: 80	22.790: 80	87.200: —	
		57.000: —	116.990: 80	29.790: 80	87.200: —	
Pågående anläggningar		304.700: —	96.928: 68			
	Kronor	361.700: —	213.919: 48			
Elverk:						
Transformatorstation Bellmansgatan	26/6 —52	35.000: —	25.900: —			25.900: —
Utläggning av Stamkabel från Västerås Västra till transformatorstationen vid Hammarbacksvägen samt omläggning av vissa kablar	27/3 —52	87.000: —	80.200: —			80.200: —
Nyanläggningar (skattemedel)	30/10—52	100.000: —	111.012: 67	19.412: 67	91.600: —	
		222.000: —	217.112: 67	19.412: 67	91.600: —	106.100: —
Pågående anläggningar		4.986.300: —	1.940.469: 27			
	Kronor	5.208.300: —	2.157.581: 94			
Värmeverk:						
Pågående anläggningar	Kronor	4.500.000: —	27.380: 75			
Sammandrag:						
Nyanläggningar fullbordade år 1953:						
Vattenverk		4.591.732: 34	4.693.666: 98	976.508: 98	111.058: —	3.606.100: —
Gasverk		57.000: —	116.990: 80	29.790: 80	87.200: —	
Elverk		222.000: —	217.112: 67	19.412: 67	91.600: —	106.100: —
	Kronor	4.870.732: 34	5.027.770: 45	1.025.712: 45	289.858: —	3.712.200: —
Pågående anläggningar:						
Vattenverk		2.927.000: —	2.859.838: 56			
Gasverk		304.700: —	96.928: 68			
Elverk		4.986.300: —	1.940.469: 27			
Värmeverk		4.500.000: —	27.380: 75			
	Kronor	12.718.000: —	4.924.617: 26			
Från Kungl. Fortifikationsförvaltningen har under år 1953 förvärvats fastigheten stadsäga nr 3345 A till ett värde av kr. 3.000: —						

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1953 samt avskrivningar under åren 1912—1953.

	Anläggningsvärde kr.	Avskrivningar kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	8.408.962: 04	2.309.961: 04	6.099.001: —
Avloppsledningar	4.289.135: 83	2.117.935: 83	2.171.200: —
Gasverk	5.469.631: 81	2.495.830: 81	2.973.801: —
Elverk	5.172.832: 41	2.719.631: 41	2.453.201: —
Kontors- och förrådsbyggnader	478.590: 10	314.889: 10	163.701: —
Kronor	23.819.152: 19	9.958.248: 19	13.860.904: —

Vatten- och avloppsverket

VATTENVERKET.

Sammanlagda vattenproduktionen har under året uppgått till 6.804.000 m³ och visar en ökning av 3,9 % jämfört med föregående år. Medan förbrukningen för hushållsbehov och industriella behov visar en ökning av 10,3 resp. 5,4 % visar förbrukningen för allmänna behov och läckage en minskning med 16,8 % jämfört med föregående år.

Dygnsförbrukningen har varierat mellan 23.580 m³ och 12.230 m³.

Stadens vattenbehov har kunnat tillgodoses även vid maximal förbrukning.

Utbygganden av vattenverket vid Hässlö har fortsatt under året.

Byggnadsarbetena å snabbfilterverket ha avslutats så när som på vissa garantireparationer å tegelfasaderna. De maskinella och elektriska installationerna hava i huvudsak färdigställts och efter justerings- och trimningsarbeten torde anläggningen kunna tagas i bruk omkring 1 mars 1954.

Under året har vidare färdigställts och tagits i bruk grundvattenpumpstationen vid brunn nr 12, detonationssäker port framför ingången till råvattenpumpstationen, mätarkammaren å utgående huvudledningar samt maskinistbostäderna.

Under 1952 har utförts 1.359 m vattenledningar. Vattenledningarnas sammanlagda längd uppgick den 31 december 1953 till 152.586 m. Under året utfördes 66 nya servisanslutningar till stadens allmänna vattenledningsnät.

VATTENVERKET.

Vattenförbrukning m. m.

		1952	1953	Ökning resp. minskning jämf. med föregående år i %
Årsproduktion total	m³	6.550.000	6.804.000	+ 3,9
Förbrukning:				
För hushållsbehov	m³	3.084.000	3.402.000	+ 10,3
För industriella behov	m³	2.339.000	2.465.000	+ 5,4
Övrigt[1]	m³	1.127.000	937.000	— 16,8
Procentuell fördelning:				
För hushållsbehov	%	47,1	50,0	+ 6,2
För industriella behov	%	35,7	36,2	+ 1,4
Övrigt[1]	%	17,2	13,8	— 19,8
Antal inv. inom förbrukn.-området		60.500	61.500	+ 1,6
Dygnsförbrukning:				
Medeltal	m³/d	17.900	18.640	+ 4,1
Maximum 1/7—53	m³/d	23.680	23.580	— 0,4
Minimum 12/7—53	m³/d	11.860	12.230	+ 3,1
Specifik förbrukning:				
Medeltal	l/p.d.	296	303	+ 2,4
Maximum	l/p.d.	391	383	— 2,0
Minimum	l/p.d.	196	199	+ 1,5
Elkraftförbrukning:				
Elkraftförbrukning	kWh	3.002.000	3.592.000	+ 19,6
Per 1.000 m³ pumpad vattenm.	kWh	458	529	+ 15,5

Undersökning av vattnets bakteriehalt har utförts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är tillfredsställande.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad.

Hårdheten har varierat mellan 7,1 och 8,0 och i medeltal varit 7,7 tyska grader.

Manganhalten har varierat mellan < 0,05—0,10 milligram per liter.

Klorering av renvatten har utförts fr. o. m. den 29/6 med en dosering av c:a 0,3 milligram per liter.

[1] För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning m. m. samt läckage.

Vattentaxor.

Under året ha följande vattentaxor tillämpats:

	Grundavgift kr per år och mätare	Förbrukningsavgift öre per m³	Tillämplig vid förbrukning av
Zon 1	9	28	0— 8.550 m³
„ 2	180	26	8.551— 21.000 „
„ 3	600	24	21.001— 45.000 „
„ 4	1.500	22	45.001—120.000 „
„ 5	3.900	20	120.001— „

År 1953 utförda vattenledningar.

	Meter						S:a meter
	ø 300	ø 250	ø 200	ø 150	ø 100	ø 50	
Gjutjärnsrör:							
Järnmalmsgatan från c:a 100 m. öster Slakterigatan till Krangatan			126				126
Krangatan från Sjöhagsvägen till Järnmalmsgatan			95				95
Sjöhagsvägen från Krangatan österut till Malmtippspår		258					258
Dybecksgatan				348	230		578
Parkvägen mellan Årbylundsgatan och Tallbackagatan				49			49
Stigbergsgatan från Torpvägen till G:la Tortunavägen				120			120
Anslutningsledning till brunn nr 12 Hässlö	18						18
Jakobsgatan						18	18
Slakterigatan från Sjöhagsvägen söderut				97			97
Summa	18	258	221	614	230	18	1359
Bortkopplade ledningar				91	39		130

Vattenledningar m. m. december 1953.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		141.293
Under året utförda ledningar	1.341	
Under året kasserade ledningar	130	1.211
Sammanlagda längden den 31 december 1953		142.504
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		5.219
Under året utförda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1953		5.219
Asbestcementrör:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		390
Under året utförda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1953		390
Galvaniserade stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		4.455
Under året utförda ledningar	—	18
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1953		4.473
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1953		152.586

Stålrörsledningar:

Inga vattenledningar av stålrör ha utförts under året.

Asbestcementrör:

Inga vattenledningar av asbestcementrör ha utförts under året.

Antal vattenmätare den 31 december 1952	3.684
Ökning under året	95
Antal vattenmätare den 31 december 1953	3.779
Antal brandposter den 31 december 1952	905
Ökning under året	16
Antal brandposter den 31 december 1953	921[1]
Vattenserviser: under året anlades	66

[1] Därav 129 enskilda.

Avloppsverket

Det genom stadens allmänna avloppsnät avbördade spillvattnet undergår låggradig rening innan detsamma avledes till recipient. Huvudparten av avloppsvattnet från det allmänna nätet avledes till reningsverket vid Kungsängen där slamavskiljning företagits innan utsläpp sker i Mälaren.

Det till rötkammare pumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i kontrollkammaren uppgick till 17.458 m³ eller i medeltal 47,8 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 5.624 m³ utrötat slam. Det utrötade slammet har använts till utfyllnad vid Mälaren omedelbart söder om reningsverket.

Av den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 336.990 m³ eller i medeltal 923 m³ per dygn, har 264.954 m³ levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen och 72.036 m³ förbrukats vid reningsverket för uppvärmning.

Driftsresultat.

Månad	Förbr. kWh	Uppfordr. sand m³	Rötk. temp. °C	Rågas m³	PH-värde ink. vatt.	Orötat slam till rötk. m³	Utrötat slam fr. rötk. m³
Januari	38.290	37	30	22.990	7,4	1.205	392
Februari	32.860	36	29	24.050	7,4	1.150	377
Mars	42.900	38	28	26.490	7,3	1.333	443
April	34.910	29	28	28.390	7,2	1.559	514
Maj	30.130	31	30	29.660	7,4	1.574	524
Juni	26.430	34	34	28.920	7,1	1.374	441
Juli	31.100	31	33	27.070	6,7	1.357	438
Augusti	33.220	27	33	27.720	6,7	1.513	501
September	30.360	32	31	29.540	6,9	1.401	487
Oktober	31.104	30	31	30.490	7,1	1.563	510
November	27.780	32	31	30.500	7,2	1.749	582
December	29.050	34	30	31.170	7,2	1.680	415
S:a värde	388.570	391		336.990		17.458	5.624
Medelvärde pr dygn	1.064	1,07	30,6	923	7,1	47,8	15,4

Med utgångspunkt från förbrukad elenergi och under november—december utförda mätningar beräknas under året pumpad avloppsvattenmängd uppgå till 9,3 milj. m³ i medeltal per dygn 25.500 m³.

Under året ha smärre ombyggnader utförts vid avloppsreningsverket. Sålunda har en ny rensskärare inmonterats, skärmar ha monterats i sedimenteringsbassängerna för borttagande av flytslam, och i utloppsrännan har ett mätskibord inmonterats för mätning av utgående vattenmängd. Dessutom har inköpts en klorapparat för klorering av utgående avloppsvatten. Klorering har utförts under månaderna juni, juli och augusti.

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Björnön, Östra holmen, Johannisberg, Andelsslakteriet, Reningsverket, FCS badbrygga, Hamre tegelbruk, Svartån vid Vallby och Kvarndammen.

Mälarvattnets halt av colibakterier per liter.

Provningsställe	Juli	Augusti	September
Björnön	100	800	1.500
Östra holmen	500	800	3.000
Johannisberg	1.500	800	1.500
Andelsslakteriet	500	2.000	5.000
Reningsverket	90.000	20.000	150.000
FCS badbrygga	200	500	15.000
f. d. Hamre tegelbruk	200	300	3.000
Svartån vid Vallby	9.000	1.000	3.000
Kvarndammen	90.000	2.000	20.000

Samtliga prover äro tagna på 2 meters djup utom de vid Svartån vid Vallby och Kvarndammen, som äro tagna vid ytan.

Under året har utbyggts sammanlagt 5.778 m. avloppsledningar, varav 617 m. kombinerade ledningar och 2.534 m. spillvattenledningar samt 2.627 m. regnvattenledningar. Dessutom har 128 m. av Byggnadskontoret utförda regnvattenledningar anslutits till avloppsnätet. Avloppsledningarnas sammanlagda längd uppgick den 31 december 1953 till 168.085 m. Under året utfördes 82 nya servisanslutningar till det allmänna avloppsnätet.

Avloppsvatten från områden med tätbebyggelse, vilka icke genom det allmänna avloppsnätet äro anslutna till Kungsängsverket, undergår låggradig rening i separata reningsbrunnar. Sådana mindre anläggningar finnas utbyggda för delar av Aroslund—Kvarnbrovreten, Åshagen—Hovdestalund. Som recipient utnyttjas Svartån. För delar av Västra Jakobsberg finnes även en mindre reningsbrunn med utlopp till bäck. Från bebyggelsen söder om Stockholmsvägen i Skiljebo vilken tidigare var ansluten till en mindre slamavskiljare har under året utförts anslutningsledning till stadens huvudavloppsnät.

År 1953 utförda avloppsledningar.
Kombinerade spill- och regnvattenledningar.

	Meter					S:a meter
	ø 600	ø 500	ø 400	ø 300	ø 225	
Stora gatan 49—55			58			58
Stockholmsvägen från Pilgatan till Hemdalsvägen	50	123				173
Hantverkargatan från Vasagatan till kv. Leif nr 13			61			61
Parkvägen mellan Årbylundsgatan och Tallbackagatan					49	49
Björkvägens förlängning söderut				245	13	258
Jakobsgatan					18	18
Summa	50	123	119	245	80	617

Separata spillvattenledningar.

Avlopp	Meter						S:a meter
		ø 600	ø 500	ø 400	ø 300	ø 225	
Järnmalmsgatan från c:a 100 m. öster Slakterigatan till Krangatan						124	124
Tegelbruksvägen 10—12						14	14
Sturegatan mellan Trädgårdsgatan och Munkgatan						61	61
Dybecksgatan						579	579
Ledningar genom Lasarettsområdet A-B-C Ritn. V 492			296	419			715
Ringvallen från Tegnérgatan c:a 300 m. norrut		226	74				300
Ledning under jvg.-spår 50 m. söder Hästhovsviadukten				21			21
Tråddragargatan 27 österut				106	69		175
Stigbergsgatan från Torpvägen till G:la Tortunavägen						103	103
Ledning från nya till G:la Maskinistbostaden vid Hässlö Vattenverk	346						*346
Slakterigatan från Sjöhagsvägen söderut					96		96
Summa	346	226	370	546	165	881	2534
Bortkopplade ledningar					107		107

* 197 m. gjutjärnsrör ø 200, 105 m. stålrör ø 175, 44 m. gjutjärnsrör ø 150.

Regnvatten	Meter													S:ma meter
	ø Gjj.	ø 1600	ø 1400	ø 1200	ø 1000	ø 800	ø 700	ø 600	ø 500	ø 450	ø 400	ø 300	ø 225	ø 150	
Järnmalmsgatan från c:a 100 m. öster Slakterigatan till Krangatan								125		6					131
Sjöhagsvägen öster Malmtippspår ..														38	38
Gideonsberg ledning från Hästhoven 2 till Emausbäcken											83				83
Tegelbruksvägen 10—12													14		14
Vasaparken från Svartån till Kopparbergsvägen		271	92												363
Sturegatan från Vasaparken till Munkgatan							137		10						147
Dybecksgatan											459	119			578
Ledningar genom Lasarettsområdet A-B-C Ritn. V-492				279											279
Ringvallen väster järnvägen till Emausbäcken					105										105
Hästhovsviadukten A-B-C-D, E-F-G-H-J. Ritn. V-503											82				82
Hästhovsviadukten Regnvattenpumpstation															
Tryckledning	23								9						[1] 32
Tråddragargat. 27, österut								105				70			175
Stigbergsgat. från Torpv. till G:la Tortunavägen												47	56		103
Hässlö, Spolvattenavlopp fr. Snabbfilterv. till Mälaren					115	332									447
Slakterig. fr. Sjöhagsvägen söderut												50			50
Summa	23	271	92	279	220	332	137	230	19	6	624	286	70	38	2627
Stockholmsv. fr. Knektg. österut, utfört av BK.....												128			128
	23	271	92	279	220	332	137	230	19	6	624	414	70	38	2755
Munkgatan gammal ledn. återtagen i bruk						49		155							204
	23	271	92	279	220	381	137	385	19	6	624	414	70	38	2959
Bortkopplade ledn.										212					212

[1] 11,5 m. gjutjärnsrör ø 500, 11,5 m. gjutjärnsrör ø 100.

Avloppsledningar:

	Meter	Summa meter
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		112.394
Under året utförda ledningar		617
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1953		113.011
Spillvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		23.850
Under året utförda ledningar	2.534	
Under året kasserade ledningar	107	2.427
Sammanlagda längden den 31 december 1953		26.277
Regnvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		26.050
Under året utförda ledningar	2.627	
Under året kasserade ledningar	212	
Ledningar utförda av Byggnadskontoret	128	
Inkoppling av bef. ledningar	204	2.747
Sammanlagda längden den 31 december 1953		28.797
Avloppsnätets sammanlagda längd den 31 december 1953		168.085

Avloppsserviser: Under året anlades	82
Antal vattenklosetter den 31 december 1952	22.823
Ökning under året	1.272
Antal vattenklosetter den 31 december 1953	24.095

Gasverket

Kolsituationen förbättrades ytterligare under året och allt kol kunde köpas till lägre priser än under föregående år, då av Bränslekommissionen fastställda clearingpriser voro gällande. De till förfogande stående gaskolen fördelades av Gasverksföreningen mellan gasverken. Då tillräckliga mängder europeiska kol kunde fördelas, beviljades dollarvaluta endast i begränsad omfattning för kolinköp från U. S. A. Endast en mindre last kunde så erhållas på senhösten.

Koksransoneringen upphävdes den 20 januari och den 29 april upphörde normalpriset på koks att gälla.

Under året försåldes liksom tidigare största delen av koksen genom lagerhandlarna, vilka sedan de uppfört nya sorteringsverk i allt ökad utsträckning uttogo osorterad vara.

Gastillverkningen ökade ej nämnvärt. Uttaget hos Svenska Metallverken minskade men hushållsförbrukningen liksom förbrukningen i Aseas gjuteri, för vilket en skild mätarstation uppsatts, ökade.

Under högförbrukningssäsongen har gasol använts i ökad omfattning, då genom minskning av skiftgående personal antalet laddningar per dygn begränsats. För att ersätta de gamla reningskistorna, som blivit allt sämre, inköptes en använd anläggning, för vilket en tillbyggnad vid apparathuset började uppföras vid årets slut.

För utleverans av råkoks uppfördes en ficka av trä på 200 m^3 för att minska transporterna och möjliggöra snabb lastning av bilar.

Gasnätet förlängdes under året fram till Andelsslakteriet, varvid samtidigt trycket höjdes på den västra huvudledningen till staden. För att erhålla ett lämpligt tryck i distributionsnätet reduceras trycket i tryckregulatorer vid Karlsgatan och Nedre Hyttvägen. Aseas gjuteri anslöts under året till denna ledning, varvid också i deras mätarstation en tryckregulator uppsattes.

Driftresultat.

Månadsöversikt för gas.

Månad	Total tillv. m³	Därav ink. rötgas m³	Gas till Metallverken m³	Gas till stadsnätet m³
Januari	947.975	18.610	429.890	511.285
Februari	842.295	23.500	390.970	461.025
Mars	888.520	26.490	422.820	456.200
April	754.910	21.340	328.230	430.580
Maj	753.840	20.860	307.520	438.520
Juni	705.605	22.090	315.460	395.945
Juli	395.695	21.540	106.820	292.775
Augusti	862.295	22.420	431.410	415.885
September	869.320	22.655	406.960	467.660
Oktober	843.080	22.620	340.440	504.140
November	881.780	21.530	355.420	521.860
December	862.310	22.060	349.880	530.430

		Driftresultat					Ökning 1952 — 53 i %
		1949	1950	1951	1952	1953	
Avgasat kol	ton	20.928	21.762	23.737	23.241	24.138	3.9
Förgasad gasol	ton	39.7	43.4	25.3	38.2	89.0	133.0
Tillverkad gas	1000 m³	8.067	8.922	8.848	9.256	9.342	0.8
Gas från reningsverket	1000 m³	183	286	293	264	266	0.7
Gasutbyte	m³/ton kol	387	411	373	399	387	— 0.3
Värmevärde	kcal	4.135	4.240	4.130	4.180	4.160	— 0.5
Kokstillv. total	1000 hl	335	362	382	375	422	12.5
Koks till undereldning	1000 hl	98.3	92.6	93.3	89.7	100.9	12.5
„ „ „	hl/ton kol	4.6	4.3	3.9	3.9	4.2	7.0
Gas till undereldning	1000 m³	91.0	—	18.5	—	—	—
Koks till försäljning	1000 hl	237	270	288	285	321	11.6
„ „ „	hl/ton kol	11.1	12.4	12.2	12.3	13.4	8.9
Tillverkad tjära	ton	770	988	811	963	1043.9	9.2
„ „	kg/ton kol	33.9	45.4	34.3	41.4	43.4	— 0.5
Antal laddningar	st.	12.423	13.082	13.782	14.616	15.147	3.6
Kol per laddning	kg	1.685	1.665	1.772	1.585	1.594	9.6
Utgående kollager	ton	13.477	5.552	10.312	9.304	4.695	— 49.5
„ kokslager	1000 hl	100.5	44.4	97.0	64.5	99.8	54.8
Antal gasmätare vid årets slut	st.	9.704	9.606	9.430	9.360	9.406	0.5

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1952		1953		Ökning eller minskning i %
	1000 m³	%	1000 m³	%	
Stadens förbrukning	3.951	41,4	4.271	44,5	+ 8,1
Metallverkens förbrukning	4.488	47,2	4.184	43,5	— 6,8
Summa enskild förbrukning	8.439	88,6	8.455	88,0	+ 0,2
Tekniska verkens förbrukning	138	1,4	59	0,6	— 57,2
Undereldning	—	—	—	—	0
Felm., kondens. och läckage	950	10,0	1.098	11,4	+ 15,6
	9.527	100,0	9.612	100,0	+ 0,9

Gasförbrukning per dygn.

	Metallverken		Övrig förbrukning		Total förbrukning	
Största	21.810	10.8	22.850	22.12	38.530	19.1
Medel	11.463		11.864		23.337	
Minsta	0	semester	5.195	12.7	5.195	12.7

Gasmätare.

Antal gasmätare den 31.12.52	9.368
Nytillkomna under året	+ 38
Antal gasmätare den 31.12.53	9.406
Gasserviser: under året anlades	10

GASTAXOR.

Under året ha följande gastaxor tillämpats:

	Grundavgift kr. per år och mätare	Förbrukningsavgift öre per m³	Tillämplig vid förbrukning av
Zon 1	12	20	0—1.200 m³
„ 2	48	17	1.201—2.400 „
„ 3	120	14	2.401—6.000 „
„ 4	300	11	6.001— „

Minimiavgift utgår med kr. 18: — per år och mätare.

För polettmätare tillkommer en avgift av kr. 2: — per år.

För hushållsabonnent, som inom samma lägenhet även uttager elkraft för hushållsändamål enligt normaltaxan avsnitt 3, minskas grundavgiften enligt nämnda taxa med kr. 6: — per år.

Till förbrukningsavgiften 11 öre/m³ i zon 4 kan tilläggsavgift utgå enligt följande bestämmelser.

A) Därest under ett kalenderår medelvärdet av socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 300, utgår för året en tilläggsavgift av en tredjedels % för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 300.

B) Därest under kalenderåret medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton kokskol överstiger sju tiondelar av medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton värmeledningskoks, prisen räknade cif svensk ostkusthamn enligt kommerskollegii kommersiella meddelanden, utgår en tilläggsavgift av 0,3 öre per m³ för varje hel krona, varmed nämnda medelvärde av kolprisen överstiger sju tiondelar av motsvarande medelvärde av koksprisen.

Tilläggsavgifterna uttagas för hela året i samband med debitering av avgifterna vid årets sista avläsning.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med hänsyn till abonnentens önskan eller föregående årsförbrukning vald zon och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon, som räknat efter sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Om samma abonnent uttager gas efter flera mätare må efter tekniska verkens prövning förbrukningsavgift utgå efter sammanlagda förbrukningen på de olika mätarna. Grundavgiften för de olika mätarna bestämmes därvid med hänsyn till förbrukningen på resp. mätare, dock skall grundavgiften för mätare med den största förbrukningen utgå med minst det belopp, som skulle blivit fallet, om sammanlagda förbrukningen uttagits över denna mätare.

Gasledningar december 1953.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		78.481
Under året utförda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	668	668
Sammanlagda längden den 31 december 1953		77.813
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		3.854
Under året utförda ledningar	1.134	1.134
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1953		4.988
Galvaniserade stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1952		4.704
Under året utförda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1953		4.704
Gasnätets sammanlagda längd den 31 december 1953		87.505

År 1953 utförda gasledningar.

	Meter ø 150	Summa meter
Slakterigatan från Järnmalmsgatan norrut	58	58
Järnmalmsgatan från Slakterigatan—Krangatan	250	250
Krangatan från Sjöhagsvägen—Järnmalmsgatan	96	96
Sjöhagsvägen från Krangatan österut till Stensborg	683	683
Stockholmsvägen från Bergmarksgatan österut	47	47
	1.134	1.134

Bortkopplade gasledningar.

Stockholmsvägen	Gj	ø 100	43	43
Södra Esplanaden	„	ø 100	261	261
Hamngatan	„	ø 125	60	
„	„	ø 50	206	266
Järnvägsgatan	„	ø 75	98	98
			668	668

Elverket

Den tendens till mindre procentuell ökning av kraftomsättningen jämfört med året dessförinnan, som år 1952 uppvisade, har kvarstått även för år 1953. Sålunda har ökningen i inköpt och producerad energi stannat vid 6,3 % för år 1953 mot 9,1 % året förut. Detta beror till en del på den relativt milda väderleken under årets sista månader, där november och december uppvisa en ökning av endast 3,4 resp. 1,7 %.

Ökningen i distribuerad energi har emellertid stigit till 10,6 % mot 9,5 % året förut. Detta sammanhänger med att avläsningen lagts om till tertialavläsning. Den sista avläsningsperioden påbörjades därvid den 10/10 medan den påbörjades redan den 15/9 under år 1952. Därigenom har något mer än ett års förbrukning redovisats för ett antal mätare. En approximativ korrigering för detta förhållande resulterar i att ökningen i stället uppgår till c:a 8,5 %. Med samma korrigering ha förlusterna på nätet beräknats till c:a 6,5 % medan det ur avläsningarna erhållna värdet utgör 4,8 %. Det förstnämnda värdet är således något lägre än tidigare år och detta beror på de minskade nätförluster, som idrifttagningen av "Västerås Västra" medfört.

Hushållsabonnenterna uppvisa den största procentuella ökningen bland de olika abonnentgrupperna. Leveransen av prima och avkopplingsbar nattkraft har minskat, trots att antalet abonnemang ökat. Här är väderlekens inverkan tydlig. Detta förhållande återspeglas även i utnyttjningstiden, som är något lägre än under år 1952.

Staden har under året övertagit Skerike Elektriska Distributionsförenings distributionsområde. Upprustning av friledningsnäten har påbörjats och en del av abonnenterna har under året överlagts till matning från stadens nät.

Den planerade nybyggnaden i kv. Nimrod 7 med bland annat förråds-, verkstads- och kontorslokaler har påbörjats.

Kabelnätet för högspänning har utökats med ny stamkabel från kraftverket till sanatoriet samt med grenkablar till nya transformatorstationer inom staden och vid vattenverkets anläggningar i Hässlö.

Kabelnätet för lågspänning har utvidgats huvudsakligen inom nybyggnadsområdena i stadens norra och västra delar.

Gatubelysning har utförts för nyanlagda gator och vägar samt kompletterats och förbättrats för flera gator, som haft otillräcklig belysning.

I Badelunda har övergången från 3 till 6 kW helt slutförts i och med att linjen Närlunda—Hejarne överlagts till sistnämnda spänning. Spänningsomläggningar från 220 till 380 V har företagits likaledes i Badelunda samt i Brandthovda.

Kraftomsättning.

Inköpt och producerad energi	1951	1952	1953	% ändr. fr. 1952
Inköpt från Älvkarleby Kraftverk:				
Botteneffekt ..... kW	10.000	11.500	12.000	+ 7,8
Toppeffekt ..... kW	4.033	3.438	4.100	
Bottenenergi ..... kWh	58.484.800	64.552.397	68.283.100	+ 6,3
Toppenergi ..... kWh	1.556.050	925.953	1.327.350	
Egen produktion ..... kWh	128.900	179.100	199.800	
S:a inköpt och producerad.. kWh	60.169.750	65.657.450	69.810.250	+ 6,3
Pris för inköpt kraft.... öre/kWh	2,97	3,29	3,32	+ 0,9
utnyttjningstid på inköpt kraft tim/år	4.279	4.383	4.324	— 1,3
Distribuerad energi enligt nedanstående spec. kWh	55.031.687	60.243.409	66.640.629	+ 10,6
Förluster inklusive felvisningar p. g. a. att avläsningsperioderna för inköpt och distribuerad energi ej sammanfalla ..... kWh	5.138.063	5.414.041	3.169.621	
%	8,5	8,1	4,8	
Dito approximativt korrigerade för ej sammanfallande avläsningsperioder ..... c:a %	7	7	6	
Den distribuerade energins fördelning på taxor				
Högspänning:				
Antal abonnemang ..... st.	18	18	19	+ 5,6
Energiförbrukning ..... kWh	8.360.426	9.471.057	10.355.872	+ 9,3
Avgifter ..... kr.	421.518: 17	496.191: 08	589.775: 89	+ 18,9
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	5,04	5,24	5,70	+ 8,8
Tekn. verkens egen förbr. .. kWh	4.560.940	4.132.820	4.609.350	+ 11,5
Avgifter ..... kr.	117.852: 37	124.312: 85	135.567: 64	+ 9,1
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	2,57	3,01	2,94	— 2,3
Lågspänning:				
Hushållsabonnenter (Normaltaxa B 1—B 3)				
Antal abonnemang ..... st.	20.646	21.282	22.060	+ 3,7
Energiförbrukning ..... kWh	22.557.360	23.835.854	27.226.691	+ 14,2
Avgifter efter kWh-pris..... kr.	1.287.256: 15	1.457.125: 12	1.659.889: 42	+ 14,0
Avgifter fasta ..... kr.	524.865: 66	534.431: 89	553.010: 15	+ 3,5
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	8,05	8,35	8,13	— 2,6
Yrkesabonnenter (Normaltaxa N 1—N 73, taxa 2, taxa M)				
Antal abonnemang ..... st.	4.949	5.019	4.969	— 1,0
Energiförbrukning ..... kWh	14.178.798	16.191.925	18.178.912	+ 12,3
Avgifter efter kWh-pris ..... kr.	925.671: 20	1.122.564: 14	1.276.881: 05	+ 13,7
Avgifter fasta ..... kr.	537.062: 66	558.812: 02	618.708: 24	+ 10,7
Medelpris totalt ..... öre/kWh	10,35	10,39	10,43	+ 0,4

	1951	1952	1953	% ändr. fr. 1952
Värme enligt nattariff:				
Antal abonnemang ..... st.	62	66	79	+ 19,7
Energiförbrukning ..... kWh	903.169	1.007.159	1.036.636	+ 2,9
Avgifter efter kWh-pris .... kr.	25.379: 03	30.597: 49	31.493: —	+ 4,9
Avgifter fasta ..... kr.	13.873: 85	16.615: 56	18.015: 88	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	4,35	4,68	4,78	+ 2,1
Värme, avkopplingsbar:				
Antal abonnemang ..... st.	110	123	129	+ 4,9
Energiförbrukning ..... kWh	1.628.616	2.423.902	2.036.490	— 16
Avgifter efter kWh-pris .... kr.	28.602: 57	47.450: 98	39.579: 67	— 14,7
Avgifter fasta ..... kr.	8.344: 75	11.928: 45	11.041: 73	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	2,27	2,45	2,49	+ 1,6
Lantbruk:				
Antal abonnemang ..... st.	257	262	255	— 2,7
Energiförbrukning ..... kWh	784.713	864.322	915.718	+ 5,9
Avgifter efter kWh-pris .... kr.	43.741: 93	51.859: 32	54.943: 08	+ 4,0
Avgifter fasta ..... kr.	19.720: 99	19.292: 83	19.154: 25	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	8,09	8,24	8,09	— 1,8
Gatubelysning:				
Antal lampor	2.999	3.209	3.386	+ 5,5
Antal kW	643	677	720	+ 6,4
Energiförbrukning ..... kWh	2.057.665	2.316.370	2.280.960	— 1,5
Avgifter[1] ..... kr.	83.887: 31	104.236: 65	102.643: 20	— 1,5
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	4,07	4,51	4,50	— 0,2

Transformatorstationer i drift 31/12 1953	128 st.	Transf. effekt 40.531 kWA
Stolptransformatorer i drift 31/12 1952	74 „	„ „ 2.445 „
	202 „	„ „ 42.976 „

Uppsatta mätare:

	Likström	Växelström
Den 31/12 1952	300	26.565
Ändring under året	— 18	+ 829
Den 31/12 1953	282	27.394

[1] Priset inkluderar lampbyten och underhåll.

Under året tillämpade taxor.

Högspänningsleverans:

Högspänningstaxa fastställd av Stadsfullmäktige den 30/1 1947.

	Abonnemang		
	0—50 kW	50—100 kW	över 1000 kW
Fast avgift kr./år	500	1000	1500
Effektavgift kr./kWår	65	55	50

Energiavgift:

a) för energi intill 4.000 timmars utnyttjningstid per år
   intill 2 MkWh ..... 1,5 öre/kWh
   utöver 2 MkWh ..... 1,25 „
b) för energi över 4.000 timmars utnyttjningstid per år ..... 1,1 „

Tilläggsavgifter:

1. En tilläggsavgift av 15 % på ovanstående avgifter
   a) för nytillkommande abonnenter
   b) vid utökning utöver 1950 års nivå på redan förefintliga kraftleveranser.
2. Indextillägg med 0,3 (I—180) % på ovanstående avgifter inkl. tilläggsavgift enligt pkt 1. I utgör därvid medelvärdet under kalenderåret av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex med år 1914 som basår.

Lågspänningsleverans:

Normaltaxa fastställd av Stadsfullmäktige den 31/1 1946 och 28/6 1951.

	Avsnitt 1	Avsnitt 2	Avsnitt 3
Energiavgift öre/kWh	25	10	6
Fast avgift	—	Grundavgift enligt nedan	Dubbel grundavgift enligt nedan

Klass	Grundavgift kr/år
1	4: — + 0: 20 pr m² golvyta (ekv.-yta)
2	8: — + 0: 25 „ „ „
3	12: — + 0: 35 „ „ „
4	16: — + 0: 50 „ „ „
5	20: — + 0: 70 „ „ „
6	24: — + 1: — „ „ „
7	32: — + 1: 40 „ „ „

Lantbrukstaxa fastställd av Stadsfullmäktige den 28/10 1943 och 28/6 1951

Energiavgift ..... 6 öre/kWh
Grundavgift ..... 3: 50 kr. /tariffenhet

Motortaxa fastställd av Stadsfullmäktige den 31/1 1946

Abonnentavgift ..... 20 kr./år
Energiavgift intill 4.000 kWh/år ..... 15 öre/kWh
utöver 4.000 kWh/år ..... 10 öre/kWh

För ansluten lampeffekt tillkommer vid tillfälliga abonnemang (byggnadsplatser) en avgift av 10 kr./100 W, år.

Effekttariff med tidspärr fastställd av Stadsfullmäktige den 31/1 1946

Effektavgift ..... 20 kr./kW, år

Energiavgift ..... 2 öre/kWh

Utöver ovanstående avgifter tillkommer indextillägg med 0,3 (I—180) %.

Spärrtid mellan kl. 7 och 21.

Till vissa abonnenter har dessutom under året leverans av såväl hög- som lågspänd kraft skett efter speciella kontrakt.

Under året slutförda större arbeten.

Transformatorstationer.

Nyanläggningar:

Ny transformatorstation med 125 kVA transformator har utrustats och tagits i drift vid Krematoriet.

Transformatorkiosker har ställts upp vid Tortunavägen och Djuphamnsvägen.

Stolptransformatorstationer ha uppförts vid Aseas förråd vid Lugna gatan, samt vid Eriksberg och Kävsta i Skerike.

Ändringar:

Transformatorstationen i gamla pumpverket vid Hässlö har ändrats och kompletterats för ny kabel från Snabbfilterverket.

I Djuphamnens gamla station har kabeln till Karlberg flyttats till fack med kopplingsbrytare.

I Oxbackens transformatorstation har utförts erforderliga ändringar för insättning av 500 kVA transformatorer.

Transformatorkiosken vid Stigbergsgatan har flyttats för att göra tomtmark ledig.

Stolptransformatorstationen vid Älvkullen har byggts om.

Stolptransformatorstationen vid Hovdestalund har rivits.

I Djuphamnens nya station har utförts kompletteringar för insättning av 100 kVA transformator.

Centrallasarettets station har kompletterats med mätutrustning.

I Åsgatans station har satts in nytt fack för kabel från Drottninggatan.

6 kV-nätet.

Nyanläggningar:

Ny stamkabel 3 × 120 mm² har utlagts från Kraftverket till Sanatoriet via Klockartorpsgatans station.

Nya grenkablar 3 × 50 mm² ha utlagts från Klockartorpsgatans station till Skiljebo samt mellan Skyttegatans och Svärdsliljegatans stationer. Ny kabel 3 × 25 mm² har lagts mellan Snabbfilterverket och gamla pumpverket i Hässlö.

Ny friledning 3 × 10 mm² har framdragits från Malma till nya stolpstationen vid Lugna gatan.

Ändringar:

Kabeln Drottninggatan—Valhallagatan har flyttats och förbinder nu Drottninggatans och Åsgatans stationer.

På Krusbärsvägen har friledning ersatts av jordkabel.
Friledningen har flyttats i samband med flyttning av kiosken vid Stigbergsgatan.
Friledning har ersatts med jordkabel vid Hälla på begäran av Flygförvaltningen.
Friledning till grustag i Skälby har ändrats.
Ombyggnad av friledningsnätet i Skerike har påbörjats.

Lågspänningsnätet.

Nyanläggningar:

Distributionsnätet för lågspänning har huvudsakligast utvidgats genom utläggning av jordkabel inom nybyggnadsområdena. Utvidgningen har till största delen berört kv. Krumeluren, Lodjuret, Bävern och Stubintråden samt nybyggnader längs Stigbergsgatan och inom Framnäsområdet.

Ändringar:

Ny matarkabel har utlagts till Västerås Mekaniska Verkstad.
Inom stadens äldre delar har nätet förstärkts med nya jordkablar på ett flertal platser.
Inom delar av Skerike har friledningsnätet moderniserats.

Spänningsomläggningar:

Spänningsomläggning från 220 till 380 V har företagits vid Pilgatan och Sturegatan, i Brandthovda samt vid Sörby och Närlunda i Badelunda.

Installationer:

Smärre kompletteringar har utförts i Vattentornet, Skallberget, och i Västerås Västra.
Installationsarbete har utförts i regnvattenspumpstationen vid Hästhovsgatan. Arbete pågår vid vattenverkets anläggningar i Hässlö.

Västerås den 22 mars 1954.

GUSTAF OLSSON.

John Sintorn.

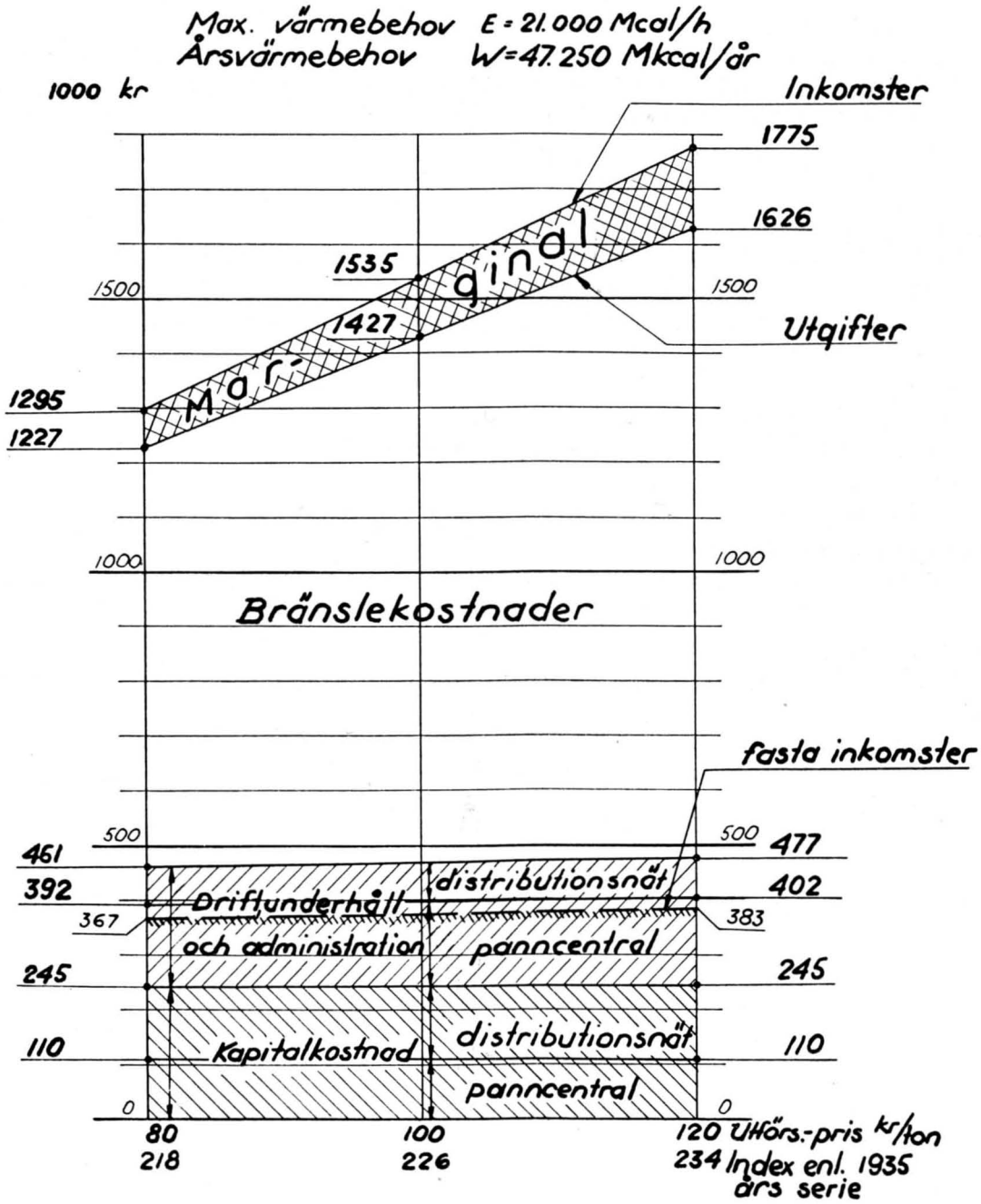

Anläggn. kostnader:

Distributionsnät inkl. serviser	2.181.000
Panncentral inkl. pumpcentral	1.650.000
S:a anläggningskostn.	3.831.000

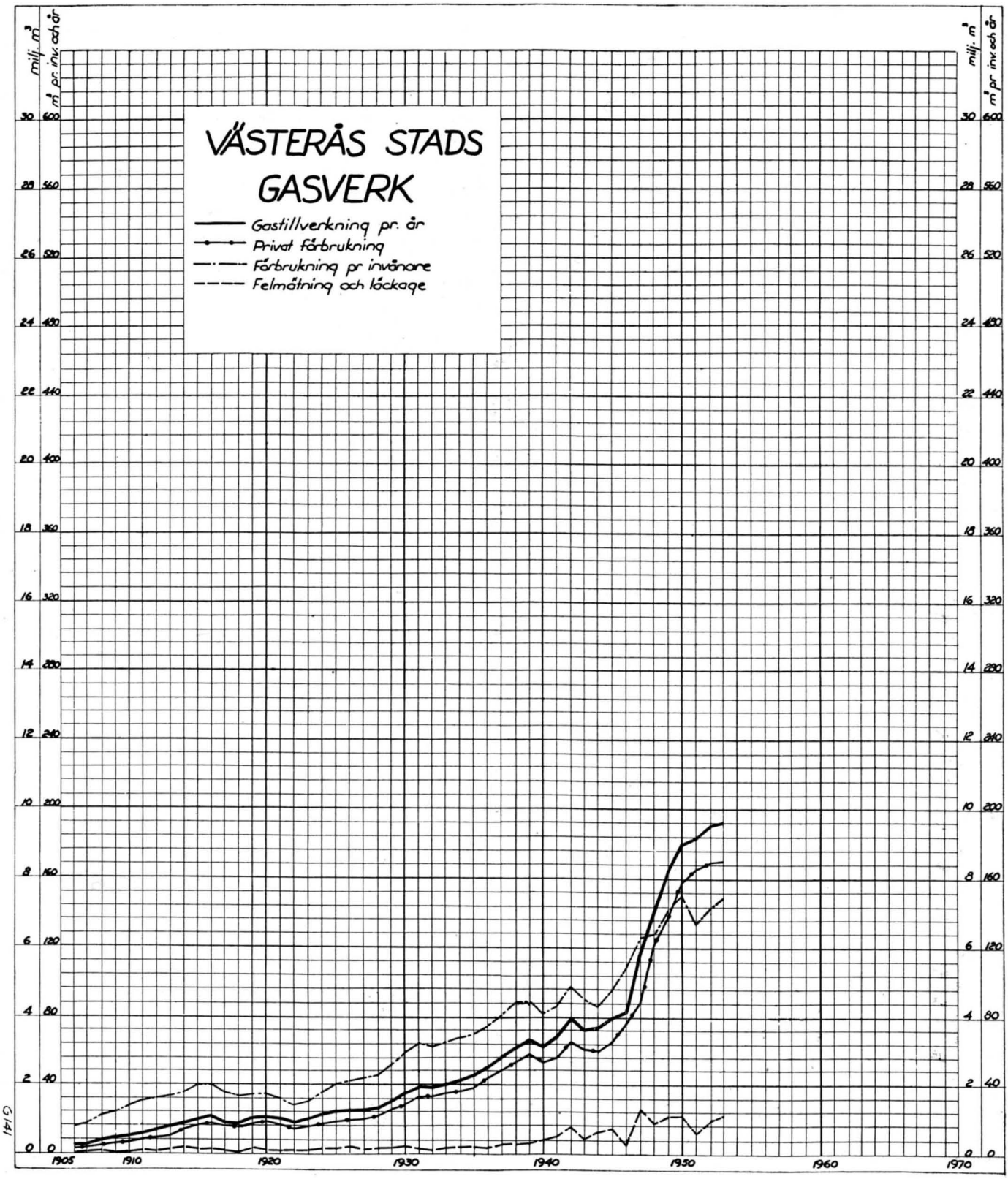
VÄSTERÅS STADS
GASVERK
Gastillverkning pr. år
Privat förbrukning
Förbrukning pr invånare
Felmätning och läckage
milj. m³
m³ pr. inv. och år
0 2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30
0 40 80 120 160 200 240 280 320 360 400 440 480 520 560 600
1905 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970

G141

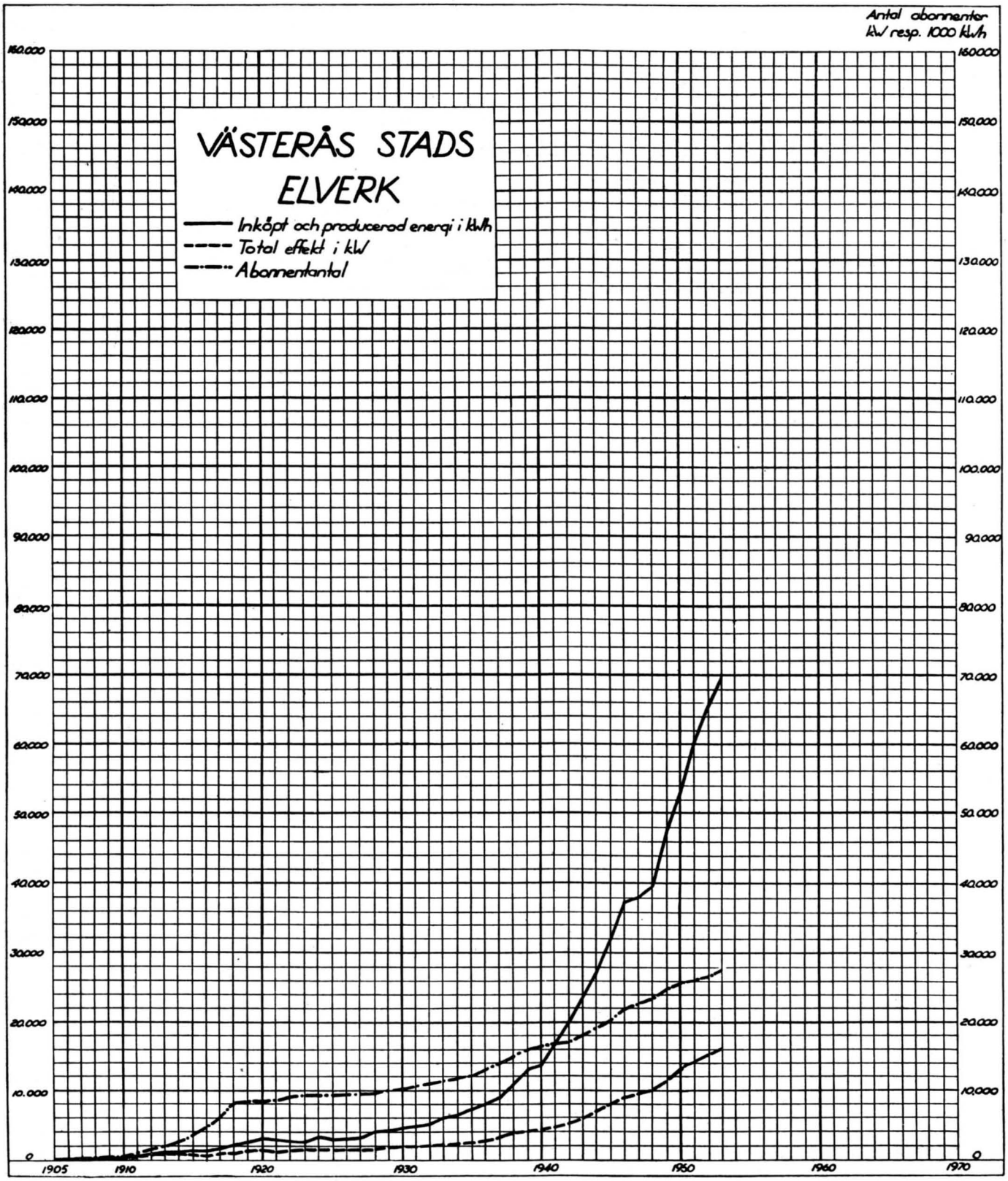
Antal abonnenter
kW resp. 1000 kWh
VÄSTERÅS STADS
ELVERK
Inköpt och producerad energi i kWh
Total effekt i kW
Abonnentantal
160.000
150.000
140.000
130.000
120.000
110.000
100.000
90.000
80.000
70.000
60.000
50.000
40.000
30.000
20.000
10.000
0
1905
1910
1920
1930
1940
1950
1960
1970

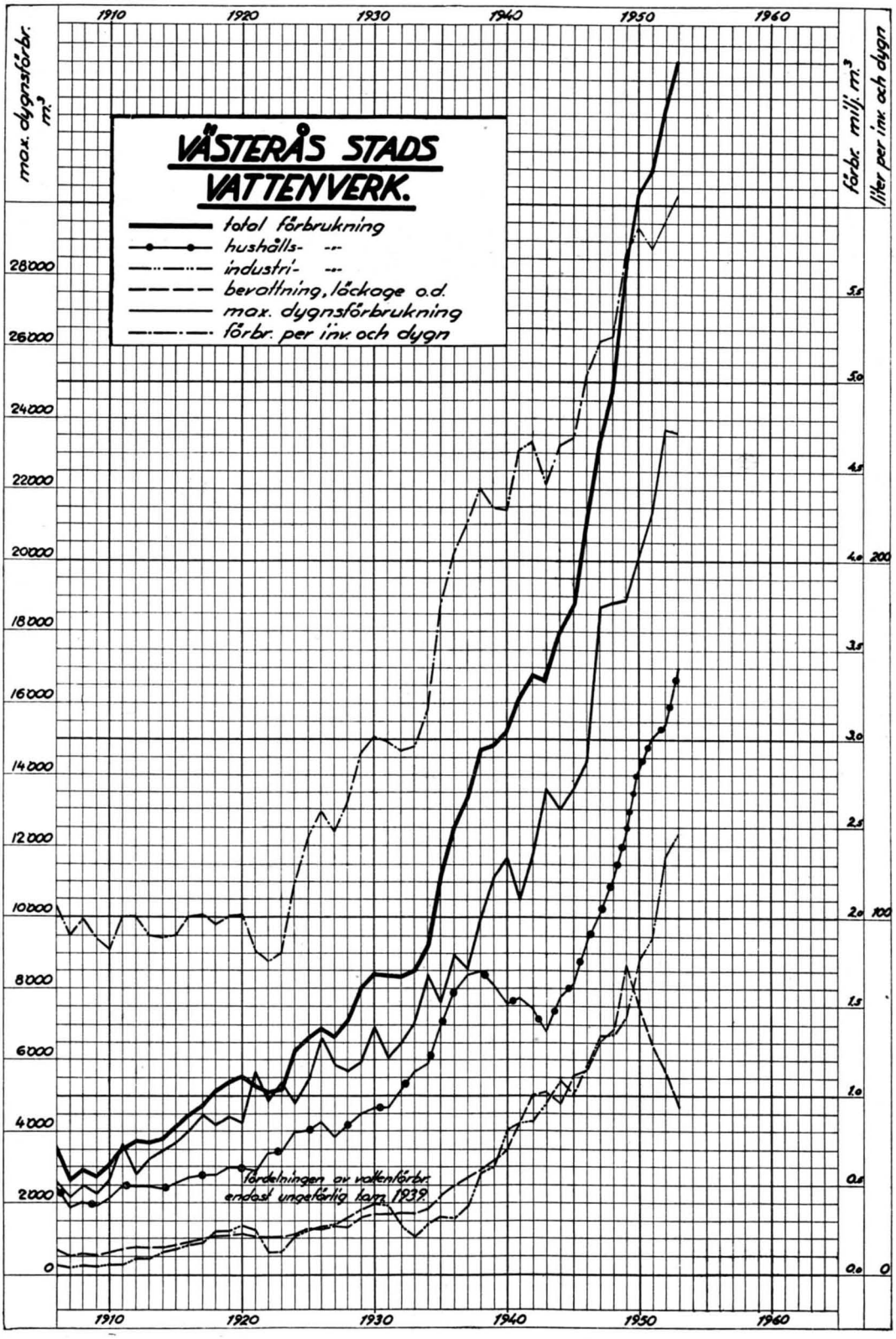
VÄSTERÅS STADS VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- ---
industri- ---
beroltning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
max. dygnsförbr. m³
förbr. milj. m³
liter per inv. och dygn
1910
1920
1930
1940
1950
1960
28000
26000
24000
22000
20000
18000
16000
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
5.5
5.0
4.5
4.0
3.5
3.0
2.5
2.0
1.5
1.0
0.5
0.0
200
100
0
fördelningen av vattenförbr. endast ungefärlig fom. 1939.

Nr 8. Redogörelse för förvaltningen av Västerås stads donationsfonder avseende år 1953.

Vid 1953 års slut förvaltade staden 114 donationsfonder, varav

54 st. under drätselkammarens,
18 st. under folkskolestyrelsens,
5 st. under yrkesskolestyrelsens,
16 st. under kommunala flickskolans och
21 st. under fattigvårdsstyrelsens förvaltning.

114 st.

Av ovanstående donationsfonder står 35 st. under KB:s tillsyn enligt lag den 24/5 1929 om tillsyn över stiftelse.

Några nya fonder har ej tillkommit under året, varför antalet fonder är exakt lika stort vid detta årsskifte som vid 1952 års utgång.

Fröken Anna Falkenbergs donationsfond för hemmet för pauvres honteux vid Källgatan (jfr förra årets redogörelse, stfms handl. ser B nr 7/1953) förvaltas av AB Svenska Handelsbanken. Under 1953 erhöll staden av avkastningen kr. 425: 48.

Med. dr Albert Grönbergs donation, Grönbergska fonden, har på grund av bestämmelserna i donationsbrevet ännu ej tillförts staden (jfr föregående års redogörelse, stfms handlingar ser B nr 7/1953).

Fonden "Stadsarkitekt Erik Hahrs minne" togs under 1950 i anspråk med det ursprungliga beloppet, kr. 10.000: —, för täckande av del av kostnaderna för inköp av Carl Milles' fontänskulptur "Solglitter" (jfr stfm 29/6 1950 § 162). Återstoden av fondens behållning motsvarande ränteavkastningen, den 31/12 1953 kr. 1.360: 53, avsågs ursprungligen användas för täckande av eventuella merkostnader för själva planteringen. Det anslag som lämnats härför (kr. 35.000: — ur kulturfonden, stfm 29/6 1950 § 162) har varit tillräckligt varför resterande belopp i fonden kan disponeras för annat ändamål i enlighet med donationsbrevet.

Följande fonders avkastning har icke tagits i anspråk utan lagts till kapitalet:

"Hygrellska donationsfonden". Enligt stfms beslut skall fondens behållning stiga till kr. 5.000: —, varefter hela avkastningen skall överlämnas till Föreningen Västerås Skollovskolonier.

Behållningen den 31/12 1953 utgör kr. 5.151: 28. Då nu fondens behållning överstigit stipulerad kapitalbehållning, kommer avkastningen att överlämnas till föreningen.

"Otto Oests gåva". Behållningen den 31/12 1953 kr. 855: 99, vars medel fritt får disponeras av barnstugestyrelsen.

"Västerås Trädplanteringssällskaps donationsfond". Fondens behållning den 31/12 1953 utgör kr. 4.905: 96. Enligt donationsbestämmelserna skall kapitalet växa till kr. 5.000: —, varefter avkastningen skall användas till belönande av mindre trädgårdsodlare.

"Folkskolans premiefond". Fondens behållning den 31/12 1953 utgör kr. 464: 82.

Kungl. Maj:t avslog den 22/12 1950 en framställning att överföra behållningen i "Badelunda sockens skogsfond" till försäljningsmedelsfonden. Något beslut om fondens disposition har icke fattats. Behållningen den 31/12 1953 utgör kr. 17.365: 16.

En viss del, hälften av 9/10, av avkastningen från "Ruth Randall Edströms minnesfond" skall ställas till parkförvaltningens förfogande. Under åren 1948—1950 har avkastningen fonderats. Under 1951 togs ett belopp på kr. 8.500: — av den disponibla avkastningen för parkförvaltningens förfogande för en terassanläggning vid vegetationsdammen på Djäkneberget samt under 1953 kr. 350: 04 för täckande av underskott å ovanstående anläggning. Efter denna disposition återstår den 31/12 1953 ett belopp på kr. 11.460: 75 till parkförvaltningens förfogande.

Fröken Emelie Bergström donerade enligt testamente den 3/1 1921 ett belopp av kr. 12.000: — att användas såsom tillskott för tillbyggnad av hemmet för pauvres honteux med villkor att en ränta på 6 % å detta kapital årligen betalades till en tjänarinna under hennes livstid. Sedan denna tjänarinna avlidit i juni 1951 står kapitalbeloppet numera till förfogande för det ändamål för vilket donationen gjordes.

Beträffande hemmet för pauvres honteux har fullmäktige vid sammanträde den 25/2 1954 beslutat ingå till Kungl. Maj:t med anhållan att få ändra bestämmelserna i de olika donationsurkunderna så att bostad in natura kan tillhandahållas, varvid staden samtidigt förvärvar tomten för 40.000 kronor. Vidare beslöt fullmäktige att täcka underskottet för driften vid hemmet till och med 1953. Detta bidrag redovisas under 1954.

Totalt utgör fondernas bokförda tillgångar vid 1953 års slut kr. 2.564.863: 83 mot kr. 2.480.935: 40 vid 1952 års slut och utgöres av:

	1953	1952
obligationer	383.336: —	170.626: 10
aktier	549.120: —	480.847: —
bankräkningar	42.226: 42	42.139: 70
lån	1.434.422: 36	1.533.321: 44
fastigheter	74.900: —	74.900: —
avräkning med staden	80.859: 05	179.101: 16
	2.564.863: 83	2.480.935: 40

Aktier och obligationer äro bokförda till kursvärdet den 31/12 1953, obligationerna dock högst nominella värdet.

För att få en bättre förräntning på vissa fonders medel har under året obligationer för nom. kronor 225.000: — inköpts, varav kronor 100.000: — av Svenska statens 3,5 % obligationslån av år 1944, 75.000 kronor av Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3,5 % obligationslån av år 1944 samt 50.000 kronor av den senare låntagarens 3,5 % obligationslån av år 1941.

Vidare har en post på nom. 10.890 kronor av Svenska statens 3 % järnvägsobligationslån av år 1944 sålts under året.

Nominella värdet av fondernas innehav av obligationer utgör kronor 392.240: — och det bokförda värdet kronor 383.336: —.

Aktieportföljen har icke undergått annan förändring än att AB Svenska Metallverkens aktiers nominella värde höjts från 60: — till kronor 100: —. Vidare har aktiernas i Skandinaviska Banken AB nominella värde sänkts från 142: — till kronor 100: — varvid samtidigt antalet aktier fördubblats från 51 till 102 st.

Kurserna på aktier har uppgått sedan föregående år, då aktierna voro bokförda till kronor 480.847: — mot i detta bokslut kronor 549.120: —.

Fastigheterna, Lovisa nr 3 och Ingrid nr 6, tillhörande resp. "Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål" och "Fonden för pauvres honteux", äro bokförda till resp. kronor 60.000: — utgörande av stfm den 26/11 1885 fastställt värde och kronor 14.900: —, motsvarande anskaffningskostnaderna (1899). Taxeringsvärdena äro för närvarande resp. kronor 250.000: — och kronor 45.000: —.

Fondernas lån, kronor 1.434.422: 36, äro placerade som följer:

Västerås stad, 3,1 %	253.277: 14	
Dito, 3 %	55.531: 81	
Dito, 3,5 %	207.620: 91	516.429: 86
Byggnads AB Mimer (stående lån) 3,5 %	189.385: —	
Dito (amorteringslån) 4 %	722.607: 50	911.992: 50
Birger Rollins dödsbo, 3,5 %		6.000: —
	Kronor	1.434.422: 36

Som säkerhet för dessa lån finnas inteckningar. För lånen till Byggnads AB Mimer har Västerås stad dessutom enligt stfms beslut den 27/1 1949 § 4 med Kungl. Maj:t medgivande den 9/1 1951 tecknat borgen med undantag för det stående lånet.

Fondernas avräkningsfordran med staden har nedgått från kronor 179.101: 16 vid 1952 års slut till kronor 80.859: 05 i detta bokslut. Fordran förräntas efter gällande sparkasseränta.

Avkastningen under året, som uppgått till kronor 102.556: 21 mot kronor 101.964: 12 föregående år, varav:

	1953	1952
för obligationer	6.510: —	5.397: 26
„ aktier	24.423: 50	23.204: 50
„ bankräkningar	1.264: 72	1.182: 28
„ lån	55.309: 88	58.209: 26
avkastningen från Anna Falkenbergs dödsbo	425: 48	430: 13
för fastigheten Lovisa nr 3	10.000: —	10.000: —
„ av staden garanterad ränteavkastning	7: 98	20: 45
„ avräkning med staden	4.614: 65	3.520: 24
	102.556: 21	101.964: 12

utgör 4,13 % av det bokförda värdet vid 1952 års slut.

Utgifterna under året utgjorde kronor 90.402: 91 mot kronor 166.387: 68 föregående år, varav:

	1953	1952
för pensioner och understöd	57.117: 82	50.083: 76
„ stipendier och premier	3.652: 10	3.395: 19
„ ålderdomshem och barnhem m.m.	10.383: 27	11.249: 28
„ skolbarns beklädnad	4.640: 86	4.311: 78
„ fattiga skolbarns skolstudier	500: —	500: —
„ bidrag till yrkesskolorna för pensioner	1.933: 76	2.190: 84
„ landstinget (hemmet för kroniskt sjuka)	10.000: —	10.000: —
„ fria bussresor till distriktssköterskorna	400: —	400: —
„ diverse ändamål	502: 35	83.537: 40
„ gravskötslar enl. donationsbestämmelserna	353: —	139: 30
„ administrationskostnader m.m.	623: 03	580: 13
vid köp av obligationer	296: 72	—
	90.402: 91	166.387: 68

De största fonderna äro:

Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	573.105: 82
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	191.368: 22
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	183.843: 56
Ruth Randall Edströms minnesfond (varav emellertid kr. 11.460: 75 skall disponeras av parkförvaltningen)	222.271: 75
Maria Hallanders donationsfond	184.880: 27
Systrarna Hedmans understödsfond	130.404: 92
J. G. Berglunds understödsfond	119.699: 48

I övrigt hänvisas till efterföljande siffermässiga redogörelser.

Västerås den 29 mars 1954.

F. WAHLSTEN
Stadskamrer

Redovisning av Västerås stads donationsfonders ekonomiska ställning. Balansräkning den 31 december 1953.

Tillgångar:

Bankräkningar.

Sparkasseräkning med Westmanlands läns Sparbank enl. motbok nr 45644	5.526: 73	
Sparkasseräkning med Västerås stads Sparbank enl. motbok nr 8230	25.379: 39	
Sparkasseräkning med Västerås stads Sparbank enl. motbok nr 61313	3.130: 84	
Sparkasseräkning med Westmanlands läns Sparbank enl. motbok nr 50378	5.166: 72	
Kapitalsamlingsräkning hos AB Svenska Handelsbanken enl. motbok nr S 139	3.022: 74	42.226: 42
Avräkning med Västerås stad		80.859: 05

Lån.

Lån till Västerås stad enl. revers av d. 30/6 1942 med 3,5 % ränta, ursprungligen 736.493: 12	207.620: 91	
Lån till Västerås stad enl. revers av d. 1/12 1950 med 3 % ränta, ursprungligen 125.000: —	55.531: 81	
Lån till Västerås stad enl. revers av d. 5/5 1950 med 3,1 % ränta, ursprungligen 415.350: —	253.277: 14	
Lån till Byggnads AB Mimer enl. revers av d. 18/12 1948 stående lån med 3,5 % ränta ursprungligen 189.385: — . ,	189.385: —	
amorteringslån med 4 % ränta, ursprungligen 468.345: —	409.795: —	
Andel i Västerås stads lån till Byggnads AB Mimer enl. revers av d. 12/6 1952 med 4 % ränta ursprungligen 452.100: —, varav för donationsfonderna ursprungligen 325.000: —	312.812: 50	
Lån till Birger Rollins dödsbo enl. revers av d. 11/4 1950 med 3,5 % ränta mot inteckning i fastigheten Lustigkulla nr 9	6.000: —	1.434.422: 36

Aktier.

1.138 st.	aktier i Asea à nom. 100: —, kurs 149: —	169.562: —	
104 „	aktier i AB Svenska Metallverken à nom. 100: —, kurs 127: —	13.208: —	
25 „	aktier i Svenska Sockerfabriks AB à nom. 60: —, kurs 77: —	1.925: —	
250 „	stamaktier i Stockholms Enskilda Bank AB à nom. 100: —, kurs 475: —	118.750: —	
200 „	aktier i Stora Kopparbergs Bergslags AB à nom. 100: —, kurs 416: —	83.200: —	
102 „	aktier i Skandinaviska Banken AB, à nom. 100: —, kurs 322: —/2	16.422: —	
649 „	stamaktier i AB Svenska Handelsbanken à nom. 100: —, kurs 197: —	127.853: —	
7 „	aktier i Försäkrings AB Hansa, à nom. 500: —, kurs 1.100: —	7.700: —	
50 „	aktier i Wikmanshytte Bruks AB, à nom. 100: —, kurs 210: —	10.500: —	549.120: —

Obligationer.

7 st.	Teaterbyggnadskonsortiets premieobligationer av år 1893, nom. 20: —, kurs 19: —	133: —
Sv.	statens obl.-lån. av år 1939, 2,75 %, nom. 2.500: —, kurs 93 %	2.325: —
Sv.	statens obl.-lån av år 1941, 3,5 %, nom. 12.600: —, kurs 98 %	12.348: —
Sv.	statens obl.-lån av år 1943, 3,5 %, nom. 9.000: —, kurs 98 %	8.820: —
Sv.	statens obl.-lån av år 1944, 3,5 %, nom. 100.000: —, kurs 98 %	98.000: —
Sv.	statens obl.-lån av år 1945, 3 %, nom. 10.000: —, kurs 93 %	9.300: —
Sv.	statens obl.-lån av år 1946, 3 %, nom. 29.000: —, kurs 93 %	26.970: —
Sv.	statens obl.-lån av år 1950, 3,25 %, nom. 95.000: —, kurs 99 %	94.050: —
Sv.	statens obl.-lån av år 1951, 3,5 %, nom. 7.000: —, kurs 99 %	6.930: —
Konungariket	Sveriges Stadshypotekskassas obl.-lån av år 1941, 3,5 %, nom. 52.000: —, kurs 98 %	50.960: —
Konungariket	Sveriges Stadshypotekskassas obl.-lån av år 1944, 3,5 %, nom. 75.000: —, kurs 98 %	73.500: — 383.336: —

Fastigheter.

Ingrid nr 6		14.900: —
Lovisa nr 3		60.000: — 74.900: —
	Kronor	2.564.863: 83

Skulder:

Fondernas kapital.

Under drätselkammarens förvaltning	2.203.775: 79
Under folkskolestyrelsens förvaltning	46.448: 20
Under kommunala flickskolans förvaltning	37.225: 11
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	47.686: 01
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	229.728: 72
Kronor	2.564.863: 83

Mottagna säkerheter.

För lån till Byggnads AB Mimer:		
Inteckningar i tomträtt (Överhypotek pantförskrivet)	982.730: —	
För övriga lån:		
Inteckningar	6.000: —	

Västerås den 29 mars 1954.

På drätselkammarens vägnar:
GUSTAF OLSSON

Folke Wahlsten

Sammandrag av inkomsterna.

År 1952		År 1953
58.209: 26	Ränta å lån	55.309: 88
5.397: 26	Ränta å obligationer	6.510: —
23.204: 50	Utdelning å aktier	24.423: 50
1.182: 28	Ränta å sparkasseräkning	1.264: 72
3.520: 24	Ränta å förlagsräkning med Västerås stad	4.614: 65
20: 45	Av Västerås stads garanterad ränteavkastning	7: 98
430: 13	Avkastning från Anna Falkenbergs dödsbo	425: 48
10.000: —	Hyra för fastighet	10.000: —
101.964: 12	Kronor	102.556: 21

Sammandrag av utgifterna.

	Fonder för hjälpverksamheten:	
50.152: 76	Pensioner och understöd	57.117: 82
10.000: —	Bidrag till landstinget	10.000: —
400: —	Fria bussresor för inom staden anställda distriktssköterskor	400: —
114: 30	Gravskötslar	328: —
558: 17	Förvaltningskostnader	623: 03
	Fonder för ålderdomshem, barnhem m. m.:	
9.638: 92	Ålderdomshemmet för pauvres honteux	8.099: 31
354: —	Barnhemmet för flickor	320: —
792: 36	Föreningen Västerås Skollovskolonier	785: —
395: —	Barnstugestyrelsen	1.178: 96
	Fonder för skolor och undervisning:	
3.395: 19	Stipendier och premier	3.652: 10
4.311: 78	Beklädnad till skolbarn	4.640: 86
2.190: 84	Bidrag till yrkesskolorna för pensioner	1.933: 76
500: —	Bidrag till fattiga skolbarns skolstudier	500: —
21: 96	Administrationskostnader	—: —
25: —	Gravskötsel	25: —
	Diverse ändamål:	
100: —	Bidrag till fåglarna i Svartån	100: —
17: 50	Bidrag till Skarpskytteföreningen	15: —
25: —	Bidrag till andre komministerns lön	25: —
—: —	Bidrag för täckande av underskott å Terassanläggning vid vegetationsdammen på Djäkneberget	350: 04
83.255: 75	De Gamlas Vänner	—: —
139: 15	Utlägg av komminister Mjörner, Skerike, vid köp av obl.	—: —
—: —	Kostnader i samband med köp av obl.	296: 72
—: —	Diverse	12: 31
166.387: 68	Kronor	90.402: 91

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder år 1953

Fondens namn	Tillgång vid 1953 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1953 års slut
Under drätselkammarens förvaltning						
Altinska fonden	4.026: 25	138: 43	134: 39			4.030: 29
Natalia Anderssons stipendiefond	1.063: 08	35: 40	30: 11			1.068: 37
Victor Anderssons och hans hustrus donationsfond	5.471: 61	164: 12	109: —			5.526: 73
Badelunda sockens skogsfond	16.694: 09	481: 87	21: 93	+ 211: 13		17.365: 16
Augusta Berglunds vängåva	25.363: 97	754: 22	738: 80			25.379: 39
J. G. Berglunds testamentsfond	14.964: —	537: 93	537: 93	+ 24: —		14.988: —
Bergmanska testamentsfonden för Arbetareföreningen	10.978: 68	385: 81	386: 82	+ 20: —		10.997: 67
Natthärbärget	3.003: 67	107: 37	105: 53			3.005: 51
Emelie Bergströms donationsfond	11.592: 67	385: 21	385: 21	+ 60: —		11.652: 67
P. Billschiers testamentsfond	1.652: 50	59: 04	59: 04			1.652: 50
Ruth Randall Edströms minnesfond (I tillgången vid 1953 års slut ingår 11.460: 75 som utgör disp. avkastning för parkförvaltningen)	190.292: 40	7.279: 39	3.500: 04	+ 28.200: —		222.271: 75
Lotten Ekelunds donationsfond	49.800: —	1.773: 39	1.773: 39	+ 140: —		49.940: —
Ekelundska sjukvårdsfonden	22.758: 61	807: 66	403: 96	+ 66: —		23.228: 31
A. Engströms donationsfond	10.000: —	354: 91	354: 91			10.000: —
Engvallska pensionsfonden	31.611: 26	1.106: 17	1.093: 08	+ 62: —		31.686: 35
Stina Flodins donationsfond	2.694: 26	108: 38	100: —			2.702: 64
Johanna Fryklunds donationsfond	10.279: 50	364: 87	361: 60	+ 26: —		10.308: 77
Maria Hallanders donationsfond	177.296: 64	7.381: 75	5.506: 12	+ 5.708: —		184.880: 27
Stadsarkitekt Erik Hahrs minne	1.320: 90	39: 63				1.360: 53

Fondens namn	Tillgång vid 1953 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1953 års slut
Systrarna Hedmans understödsfond ..	129.174: 46	4.700: 75	4.296: 29	+ 826: —		130.404: 92
		(58: 83)	(58: 83)			
Bernhard Carlssons donationsfond....	51.929: 09	1.994: 50	1.994: 50	+ 238: —		52.167: 09
Knyppelsällskapet i Västerås gåva ..	899: 33	26: 60	29: 40			896: 53
G. R. Lagerquists donationsfond	29.470: 05	1.042: 42	1.004: 28	+ 60: —		29.568: 19
P. O. Linds fond	10.032: 58	362: 10	361: 71			10.032: 97
Cecilia Charlotta Lindgrens fond	2.470: —	76: 42	76: 42	+ 20: —		2.490: —
Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond	34.980: 04	1.207: 52	1.251: 48	+ 80: —		35.016: 08
Mark Modins minne	723: 47	25: 15	25: 11			723: 51
Katarina Molls fond	6.537: 83	223: 33	788: 96			5.972: 20
Karin Möllers fond	4.914: 17	177: 17	177: 17			4.914: 17
Theresia Möllers donationsfond	4.632: 87	165: 14	165: 96			4.632: 05
Major Meurlings fond	4.724: 54	168: 33	165: 64			4.727: 23
Anna Norbergs, f. Nordin, stipendiefond	1.982: 72	75: —	67: 21			1.990: 51
Olof Norelii testamentsfond.....	31.471: 65	1.099: 96	1.099: 96	+ 60: —		31.531: 65
Orströms donationsfond	10.266: 73	356: 41	201: 82	+ 20: —		10.441: 32
Amanda Petterssons donationsfond ..	20.231: 11	810: 17	795: 64			20.245: 64
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux och medelklassen	30.757: 10	1.064: 91	906: 10	+ 80: —		30.995: 91
arbetsklassen	15.132: 97	533: 10	452: 14	+ 20: —		15.233: 93
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	200: 77	200: 77			5.000: —
Sundinska donationsfonden för barnhemmet	10.000: —	335: 71	333: 70			10.002: 01
välgörande o. allm.-nyttiga ändamål	185.645: 60	14.045: 44	16.197: 47	+ 349: 99		183.843: 56
Skarpskytteföreningen	500: 96	15: 50	15: 11			501: 35
Systrarna Sundvalls pensionsfond	33.232: 99	1.156: 22	1.024: 81	+ 80: —		33.444: 40
F. d. riksdagsman G. Sällings donationsfond	3.003: 55	102: 70	102: 75			3.003: 50

Fondens namn	Tillgång vid 1953 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av annat slag	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1953 års slut
Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	533.301: 06	23.897: —	12.695: 24	+ 28.603: —		573.105: 82
Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, f. Sundén, understödsfond	37.966: 25	2.288: 04	2.286: 50	+ 5.827: —		43.794: 79
Gustaf Wahlbecks gåva	3.055: 82	105: 97	80: 53			3.081: 26
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	191.159: 97	6.678: 34	6.720: 08	+ 249: 99		191.368: 22
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22.033: 87	785: 32	784: 06			22.035: 13
E. G. Wretmans donationsfond	1.117: 01	37: 38	35: 11			1.119: 28
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	33: 89	33: 89			1.000: —
Västerås Trädplanteringssällskaps donationsfond	4.731: 47	175: 98	1: 49			4.905: 96
Zimmermanska slöjdskolefonden	80.237: 27	2.684: 02	1.952: 68	+ 50: 02		81.018: 63
Ålderdomshemmets konto	26.625: 20	3.141: 19	8.099: 31			21.667: 08
		(2.834: 55)	(2.834: 55)			
Otto Oests gåva	824: 26	31: 84	—: 11			855: 99
Anna Falkenbergs dödsbo	—: —	435: 30	435: 30			
	2.120.630: 08	92.525: 14	80.460: 56	+ 71.081: 13		2.203.775: 79
Avgår interna inkomster och utgifter mellan fonderna		2.893: 38	2.893: 38			
Kronor	2.120.630: 08	89.631: 76	77.567: 18	+ 71.081: 13		2.203.775: 79
Under folkskolestyrelsens förvaltning						
Berglundska fonden	4.820: 83	190: 55	185: —			4.826: 38
Fabriks- och Handtverksföreningens premiefond	1.068: 12	42: 09	40: —			1.070: 21

Fondens namn	Tillgång vid 1953 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1953 års slut
Fattiga skolbarns beklädnadskonto ..	—: —	4.458: 36	4.458: 36			—: —
		(4.476: 36)	(4.476: 36)			
Folkskolans premiefond	447: 44	17: 38				464: 82
Domprosten och domprostinnan Fåhræus stipendiefond	3.900: 75	153: 60	150: —			3.904: 35
Hygrellska donationsfonden	4.958: 57	192: 71				5.151: 28
Johannisbergs gårds donationsfond ..	207: 66	7: 01	7: —			207: 67
Christina Catarina Lindqvists donationsfond	4.000: —	160: 41	160: 41			4.000: —
Menlöska donationsfonden	696: 74	27: 86	25: —			699: 60
Nordgrens änkas donationsfond	2.200: —	87: 20	87: 20			2.200: —
Johanna Redins donationsfond	1.033: 23	39: 55	35: —			1.037: 78
Anna Maria Scherdins testamentsfond	500: —	19: 13	19: 13			500: —
Sophie Elisabet Sjöbergs testamentsfond	500: —	19: 13	19: 13			500: —
Änkan Ströms donationsfond	200: —	7: 65	7: 65			200: —
Sundinska premiefonden för folkskolan	10.081: 35	404: 22	404: 16			10.081: 41
AB Svenska Metallverkens premiefond	1.064: 55	42: 08	40: —			1.066: 63
J. G. Walströms och Funkerska donationsfonderna	232: —	7: 65	7: —			232: 65
J. G. Berglunds donationsfond	4.995: 12	178: 57	35: —			5.138: 69
Karl Anderssons och Edla Lovisas donationsfond	5.162: 62	151: 61	147: 50			5.166: 73
	46.068: 98	6.206: 76	5.827: 54			46.448: 20
Avgår interna inkomster och utgifter mellan fonderna		4.476: 36	4.476: 36			
Kronor	46.068: 98	1.730: 40	1.351: 18			46.448: 20

Fondens namn	Tillgång vid 1953 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1953 års slut
Under kommunala flickskolans förvaltning						
Eric och Mathilda Anderssons fond ..	1.022: 50	39: 55	35: —			1.027: 05
Elsa Andréns minnesfond	477: 31	18: 86	15: —			481: 17
Th. af Billbergs fond	1.961: 85	70: 81	65: —	+ 20: —		1.987: 66
Lina Gröndals fond	1.976: 07	70: —	70: —	+ 20: —		1.996: 07
Johan och Augusta Högstedts stipendiefond	2.320: 15	68: 53	65: —			2.323: 68
Karlsbrödrafonden nr 1	2.983: 56	100: 59	100: —	+ 61: —		3.045: 15
Karlsbrödrafonden nr 2	2.913: 79	115: 91	90: —			2.939: 70
Anna Löfgrens fond	2.954: 97	81: 70	79: 31			2.957: 36
Anna Löfgrens minnesfond	2.044: 18	60: 33	60: —			2.044: 51
Flickskolans premiefond	2.155: 95	63: 82	60: —			2.159: 77
Stipendiefonden "Brittas minne"	3.128: 50	92: 35	90: —			3.130: 85
Sundinska stipendiefonden till flickskolan	4.949: 64	177: 51	175: —	+ 50: —		5.002: 15
21-septemberfonden	2.020: 15	114: 67	110: —	+ 247: —		2.271: 82
Adalrik och Hildur Hwassers minnesfond	1.518: 47	58: 68	55: —			1.522: 15
Wilhelmsstipendiet till flickskolan	1.299: 70	38: 58	25: —			1.313: 28
Fru Anna Anderssons, Hamre gård, stipendiefond	3.013: —	89: 74	80: —			3.022: 74
Kronor	36.739: 79	1.261: 63	1.174: 31	+ 398: —		37.225: 11
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning						
Hans och Augusta Larssons stipendiefond	37.617: 28	1.424: 57	1.234: 24	+ 160: —		37.967: 61

Fondens namn	Tillgång vid 1953 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1953 års slut
Karlsbrödernas stipendiefond till tekniska skolan	2.967: 06	82: 79	74: 31			2.975: 54
Sundinska premiefonden för slöjdskolan	5.152: 37	141: 52	160: 44			5.133: 45
Wilhelmsstipendiet till tekniska skolan	1.402: 71	55: 28	25: —			1.432: 99
Yrkesskollärarnas premiefond	176: 04	6: 38	6: —			176: 42
Kronor	47.315: 46	1.710: 54	1.499: 99	+ 160: —		47.686: 01
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning						
Anna Helena Almströms fond	4.009: 60	144: 28	140: —	+ 2: —		4.015: 88
Ulrika Anderssons fond	517: 48	18: 61	18: 34			517: 75
J. G. Berglunds understödsfond	120.670: 26	4.299: 06	5.335: 84	+ 66: —		119.699: 48
P. Billschiers testamentsfond	1.258: 78	45: 27	33: 47			1.270: 58
Engstedt och Kjellbergska donationsfonden	722: 09	28: 06	28: —			722: 15
Beate Louise Voughts fond	10.021: 50	356: 89	355: —	+ 4: —		10.027: 39
Ulrika Godenius testamentsfond	2.008: 11	71: 82	53: 25			2.026: 68
Johanna Hallströms testamentsfond	2.559: 13	91: 79	91: —			2.559: 92
Hedda Hoffmans testamentsfond	887: 23	31: 56	23: 33			895: 46
Fanny Johanssons fond	5.004: 08	180: 25	175: —	+ 2: —		5.011: 33
Fanny och Olivia Kolméns fond	43.191: 55	1.522: 25	1.207: 19	+ 28: —		43.534: 61
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.006: 69	36: 32	35: —			1.008: 01
Malmströms fond	10.084: 45	362: 21	360: —	+ 6: —		10.092: 66
Alexander Mossbergs testamentsfond	695: 04	24: 47	18: 09			701: 42
Regina Möllers testamentsfond	5.017: 58	180: 91	178: 33	+ 2: —		5.022: 16
Anders Nordlöfs testamentsfond	685: 49	24: 59	18: 18			691: 90
Anna Sofia Sjöbergs testamentsfond	410: 78	14: 18	10: 48			414: 48
Sofia Elisabet Sjöbergs testamentsfond	4.540: 33	163: 32	119: 25	+ 2: —		4.586: 40

Fondens namn	Tillgång vid 1953 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1953 års slut
Törnblomska donationsfonden	4.215: 20	278: 18 (109: —)	280: — (109: —)			4.213: 38
E. G. Vretmans och hans hustrus donationsfond	4.547: 96	163: 17	150: —	+ 4: —		4.565: 13
Abraham Abrahamsson Hülphers testamentsfond	8.127: 76	293: 69	289: 50	+ 20: —		8.151: 95
Anders Nordlöfs m. fl. fonders räntebehållning	—: —	589: 72 (589: 72)	589: 72 (589: 72)			—: —
	230.181: 09	8.920: 60	9.508: 97	+ 136: —		229.728: 72
Avgår interna inkomster och utgifter mellan fonderna		698: 72	698: 72			
Kronor	230.181: 09	8.221: 88	8.810: 25	+ 136: —		229.728: 72
Sammandrag						
Under drätselkammarens förvaltning	2.120.630: 08	89.631: 76	77.567: 18	+ 71.081: 13		2.203.775: 79
Under folkskolestyrelsens förvaltning	46.068: 98	1.730: 40	1.351: 18			46.448: 20
Under kommunala flickskolans förvaltning	36.739: 79	1.261: 63	1.174: 31	+ 398: —		37.225: 11
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	47.315: 46	1.710: 54	1.499: 99	+ 160: —		47.686: 01
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	230.181: 09	8.221: 88	8.810: 25	+ 136: —		229.728: 72
Kronor	2.480.935: 40	102.556: 21	90.402: 91	+ 71.775: 13		2.564.863: 83

Västerås den 29 mars 1954.

På drätselkammarens vägnar:
GUSTAF OLSSON

/F. Wahlsten

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 12

Nr 12. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1953.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Stadsläkaren G. Andrén, ordförande, Ombudsmannen Erik Berglind, v. ordf., Polismästaren O. Stålhane, Distriktsveterinären V. Snöborgs, Byggmästaren Gust. A. Lindahl, Konditorn Ove Klingvall, Husmodern Markit Björkman.

Suppleanter: Ombudsmannen Rune Gustafson, Ombudsmannen Gösta Jansson, Ombudsmannen Erik Karlsson, Fru Ingrid Pettersson, Löjtnanten Bo Bjernekull.

Sekreterare: Kanslinotarien Åke Renvall.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 12 gånger under året. Ärendena protokollförda i 423 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 406.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande har skett i 50 fall.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1.	Kyrkoskrivna inv. vid årets början.	m.	32.158	kv. 31.475	s:a	63.633
	Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m.	32.507	kv. 32.143	s:a	64.650
2.	Antal under året levande födda:	m.	585	kv. 554	s:a	1.139
3.	Antal under året döda personer:	m.	252	kv. 208	s:a	460

4. Antal döda under 1 års ålder: 21 st.
5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning −	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott −	Inflyttnings överskott + underskott −
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+453	+ 911
1943	40,797	42,707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+547	+1,363
1944	42,707	44,306	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+723	+ 919
1945	44,306	46,165	+1,859	540	517	1,057	187	192	379	+678	+1,181
1946	48,602	51,034	+2,432	646	561	1,207	204	191	395	+812	+1,620
1947	51,034	53,540	+2,506	594	601	1,195	232	205	437	+758	+1,748
1948	53,390	56,912	+3,522	672	571	1,243	204	207	411	+832	+1,690
1949	55,828	57,908	+2,080	666	566	1,232	223	212	435	+797	+1,283
1950	57,908	59,990	+2,082	618	577	1,195	227	191	418	+777	+1,305
1951	59,990	62,017	+2,027	595	518	1,113	207	213	420	+693	+1,334
1952	62,298	63,633	+1,335	575	575	1,150	216	218	434	+716	+ 619
1953	63,633	64,650	+1,017	585	554	1,139	252	208	460	+679	+ 338

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattenverket.*

Behovet av vatten för hushållsändamål tillgodoses för huvuddelen av staden genom kommunala vattenledningar. Till det allmänna nätet, vilket med undantag av en begränsad bebyggelse inom Skiljebo omfattar den stadsplanelagda delen av staden, äro samtliga fastigheter anslutna. För den till stadens nät icke anslutna delen av Skiljebo sker sedan den 18 juli 1953 leverans av hushållsvatten genom privata vattenledningar.

Vattenförsörjningen för glesbebyggelsen samt egnahemsbebyggelsen utanför den stadsplanelagda delen av staden är baserad på enskilda brunnar vid respektive fastigheter.

Det allmänna vattenledningsnätet utökades under året med 1.359 m nya ledningar. Vattenledningarnas sammanlagda längd uppgick den 31 december 1953 till 152.586 m.

Under året utfördes 66 nya servisanslutningar till stadens allmänna vattenledningsnät.

Det genom stadens allmänna vattenledningsnät distribuerade vattnet utgöres av naturligt och konstgjort infiltrerat grundvatten ur Badelundaåsen. Det konstgjort infiltrerade vattnet utgöres av ytvatten från Mälaren, vilket genom en infiltrationsanläggning vid Hässlö inmatas i Badelundaåsen.

Uttaget av vattnet ur åsen sker genom grundvattenbrunnar vid Hässlö. Vattnet inpumpas på vattenledningsnätet genom pumpanläggningar, belägna i anslutning till brunnarna.

För kontroll av vattenledningsvattnet (renvattnet) har under året utförts regelbundna fysikaliska — kemiska undersökningar. Vattnets fysik — kemiska beskaffenhet har visat sig vara tillfredsställande.

Bakteriologiska undersökningar har utförts en gång per månad. Några anmärkningar, ur bakteriologisk synpunkt har icke förelegat.

Klorering av renvattnet har utförts fr.o.m. den 29 juni med en dosering av c:a 0,3 mg/l.

Vattentillgången har under året varit fullt tillräcklig.

Den totala vattenförbrukningen inom vattenverkets distributionsområde uppgick under året till:

För hushållsbehov	3.402.000 m³	50 %
„ industriella behov	2.465.000 m³	36,2 %
Övriga	937.000 m³	13,8 %
Summa	6.804.000 m³	

Vattenförbrukning per dygn uppgick till:

Maximalt	23.580 m³
Medeltal	18.640 m³
Minimalt	12.230 m³

Vattenförbrukningen per person och dygn uppgick till:

För hushållsbehov	151 liter
„ industriella behov	110 liter
Övrigt	42 liter
Summa	303 liter

B. *Avloppsverket.*

För bortledande av avloppsvattnet från bebyggelsen inom staden finnas allmänna avloppsledningar utbyggda för huvuddelen av tätbebyggelsen. Till avloppsnätet äro samtliga fastigheter anslutna, vilka ha anslutning till stadens vattenverk. Bortledandet av avloppsvattnet från bebyggelsen utom stadsplaneområdet sker genom enskilda ledningar.

Det allmänna avloppsnätet för den äldre delen av staden är utbyggt enl. kombinerat system d.v.s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensam ledning. För under senare år utbyggda avloppsledningar har där så varit möjligt utbyggnad skett enligt duplikat system d.v.s. med skilda ledningar för spillvatten och regnvatten.

Det allmänna avloppsnätet utökades under året med 5.006 m nya avloppsledningar. Avloppsnätets sammanlagda längd uppgick den 31 december 1953 till 168.085 m.

Under året utfördes 82 nya servisanslutningar till det allmänna avloppsnätet.

Det genom stadens allmänna avloppsnät avbördade spillvattnet undergår låggradig rening innan detsamma avledes till recipient. Huvudparten av avloppsvattnet från det allmänna nätet avledes till reningsverket vid Kungsängen där slamavskiljning företagits innan utsläpp sker i Mälaren.

Det till reningsverkets rötkammare uppumpade slammet uppgick efter avvattning till 17.458 m³ eller i medeltal 47,8 m³ per dygn.

Det genom reningsverket avbördade avloppsvattnet klorerades under tiden juni, juli och augusti.

Avloppsvatten från områden med tätbebyggelse, vilka icke genom det allmänna avloppsnätet äro anslutna till Kungsängsverket, undergår låggradig rening i separata reningsbrunnar. Sådana mindre anläggningar finnas utbyggda för delar av Aroslund —Kvarnbrovreten, Åshagen—Hovdestalund. Som recipient utnyttjas Svartån. För

delar av Västra Jakobsberg finnes även en mindre reningsbrunn med utlopp till bäck. Från bebyggelsen söder om Stockholmsvägen i Skiljebo vilken tidigare var ansluten till en mindre slamavskiljare har under året utförts anslutningsledning till stadens huvudavloppsnät.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Prov har tagits vid Björnön, Östra holmen, Johannisberg, Andelsslakteriet, Reningsverket, FCS badbrygga, f.d. Hamre tegelbruk, Svartån vid Vallby och Kvarndammen.

Mälarvattnets halt av colibakterier per liter.

Provtagningsställe	Juli	Aug.	Sept.
Björnön	100	800	1.500
Östra holmen	500	800	3.000
Johannisberg	1.500	800	1.500
Andelsslakteriet	500	2.000	5.000
Reningsverket	90.000	20.000	150.000
FCS badbrygga	200	500	15.000
f.d. Hamre tegelbruk	200	300	3.000
Svartån vid Vallby	9.000	1.000	3.000
Kvarndammen	90.000	2.000	20.000

Samtliga prov äro tagna på 2 meters djup utom i Svartån vid Vallby och Kvarndammen, som äro tagna vid ytan.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Latrinrenhållningen ombesörjes genom stadens renhållningsverks försorg.
2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 7 fall, som rättats efter tillsägelse.
3. Antal vattenklosetter: 24.122 st.
4. Se mom. 1.
5. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet, men man har till huvudsaklig del genomfört ett tvådelningssystem: Hushållssopor och industriavfall.

1. Bortforsling sker genom renhållningsverket. Förbränning av sopor sker i en del större fastigheter.
2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om djuphamnen.
3. Svinmaten inom tre-delningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar, samt till ett flertal lantbrukare. Soporna köras ut till strandutfyllningar.
4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 72 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s.k. Norbakärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Sophämtning utföres enl. systemet "dammfri tömning". Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942. Detta har nu i det närmaste kunnat genomföras.

c) Antal inom staden befintliga:
1. Svinhus: Inga.
2. Fähus: Inga.
3. Stall: 21, alla inom hälsovårdsområdet för stad.
4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdrenhållning	11	—	—
Bristande hämtning av sopor	33	—	—
Avträden och urinkurar	7	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	21	—	—
Stall	—	—	—

Råttutrotning:
Ett anslag på 5.000 kr., som ställts till nämndens förfogande för råttgiftsutläggning, har förbrukats under år 1953.
Utrotning av duvor, kajor och kattor:
För utrotning av skadegörande fåglar och kattor har ett anslag av 1.000 kr. beviljats i 1953 års stat. Under året avlivades 505 duvor, 39 kråkfåglar, 237 kajor, 12 skator, 2 hökar och 43 kattor.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.
Under året har ett krematorium uppförts.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Inga.
2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: Byråföreståndaren förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 741 inspektioner fördelat på 127 dagar.
Arbetsställena: Hantverk 92, handel 527, övrig verksamhet 122. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör: Inga.
I 54 fall hava gjorda anmärkningar beträffande belysning, ventilation, drag från fönster, bristfälliga skyddsanordningar, saknade intygsböcker för minderåriga blivit rättade.

F. *Bostäder.*

1. Nybyggnad: Under året ha uppförts 78 nya bostadshus med 911 lägenheter.
Rivna bostadsfastigheter: 26 hus med tillsammans 101 lägenheter, i huvudsak inom saneringsområden.

2. Bostadsinspektionens verksamhet:
Antal inspektioner: 2.019. Avhjälpta missförhållanden: 437.
Av hälsovårdsnämnden utdömda lägenheter: 4 st.
Närmare specifikation av bostadsinspektionens verksamhet återfinnes i bilaga nr 5.

G. *Samlingslokaler.*

Anmärkningar: Inga.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 101.194 bad, varav för skolbarn: Simhall med bastu 28.204, billighetsbastu 26.171 och simundervisningsbad 31.229. Folkbad: Billighetsbastu 26.171.

Staden har anordnat 3 friluftsbad å holmar i Västeråsfjärden, dit regelbundna buss-, båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön, har friluftsbadet där betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett friluftsbad ligger vid Johannisberg. Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts. Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framledes reningsverket utökas med biologiskt filtrum. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tills vidare ej anläggas. En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antalet bad för vuxna 739, skolbad 226.

Bastubad finnes vid Arosvallen, Idrottshallen, Emaus Idrottsplats, Kanothuset samt vid Björnögården. Dessutom har bastu anordnats i 6 större bostadshus.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (Nr 74) började sin verksamhet i nov. 1934, har utvidgats under år 1953. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda mindre slakterier: 1 st. Intet under s.k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Endast fetthaltsbestämning, smutshalt samt hållbarhet å mjölken kontrolleras. Pasteuriseringsprov utföres å apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Vid årets början	Antal under året nedlagda	Antal under året inrättade	Vid årets slut
Slakterier	2	—	—	2
Korvfabriker	28	—	—	28
Charkuteributiker	64	1	—	63
Bagerier	46	—	—	46
Karamellfabriker	6	—	—	6
Brödbutiker	34	—	—	34
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	104	2	1	103
Speceributiker	93	—	1	94

Fiskbutiker	5	—	—	5
Näringsställen	60	—	—	60
Dam- och herrfriseringar	87	—	2	89
Skrot- och hudupplag	11	—	—	11
Självbetjäningsbutiker	12	—	2	14
Kiosker	27	—	—	27
Korvkiosker	15	1	2	16
Bussar för kringföringshandel	9	1	6	14

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

7. Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Charkuterier	18	12	6
Charkuteributiker	26	26	—
Bagerier och konditorier	21	12	—
Mjölkbutiker	30	8	—
Speceriaffärer	7	3	—
Näringsställen	42	4	—
Fiskbutiker	6	4	—
Dam- och herrfriseringar	8	7	—
Självbetjäningsbutiker	17	12	—
Korvkiosker	3	—	—
Bussar för kringföringshandel	—	5	—

Av hälsovårdsinspektionen beslagtagna födoämnen 1953.

Kött och fläsk	134 kg	på grund av förskämning
Vegetabilier	468 „	„ „ „ „ „
Fisk	60 „	„ „ „ „ „
Smör	26 „	„ „ „ „ „

Livsmedelskontrollen är icke tillfredsställande. Laboratorieutrustningen synnerligen bristfällig.

9. Tillsyn av matserveringsställen.

495 inspektionsbesök, varvid i 42 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Vid mjölklaboratoriet ha undersökts 442 mjölk- och 432 gräddprov. Medelfetthalten för oskummad mjölk 2,92 % för tunn grädde 12,4 % samt för tjock grädde 40,0 %. Anmärkningar mot för låg fetthalt på oskummad mjölk har skett i 10 fall. Fetthalten å grädde har hållit sig mellan de stadgade gränserna utom i 2 fall.

Mjölkkontrollen omfattar förutom fetthalt även prov på smutshalt och hållbarhet.

Beträffande mjölkens hållbarhet, vilken provats medels reduktasprovet har av 442 undersökta prov 15 givit anledning till anmärkning.

Prov av inom staden saluhållet smör: 25 prov. Av dessa har inget prov haft för hög vattenhalt.

14 glassprover har tagits varav 6 prover haft anmärkning som tyder på allvarliga hygieniska brister vid varans beredning.

58 korvprover har undersökts på halten av vatten och bindemedel varav 2 prov visat sig innehålla för hög vattenhalt och 6 prov för hög halt av bindemedel samt 1 prov för hög halt av nitrit.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning. Ett halvkommunalt ölkafé har varit föremål för ständiga anmärkningar.

12. 8 st. köttbilar för kringföringshandel å landsbygden har av hälsovårdsnämnden erhållit förnyat tillstånd under året.

13. Svampkontrollen, som ägt rum å torgdagar (onsdagar och lördagar) mellan 7—9, påbörjades den 25 juli och pågick t.o.m. den 11 november. Summa 32 torgdagar. Svampkontrollant har varit fru Wennerberg.

Tablå över kontrollerad svamp år 1953:

Snöbollschampinjon 41 l, Skogschampinjon 1 l, Fårticka 24 l, Blodriska 8 l, Champinjonfjällskivling 1 l, Stolt fjällskivling 10 l, Rodnande fjällskivling 8 l, Blek taggsvamp 38 l, Rödgul taggsvamp 3 l, Karl Johansvamp 3 l, Smörsopp 3 l, Mjölskivling 2 l, Riddarmusseron 4 l, Blåmusseron 8 l, Irismusseron 2 l, Rynkad tofsskivling 1 l, Gul fingersvamp 10 l, Blomkålssvamp 1 l, Gul trumpetsvamp 7 l, Svart trumpetsvamp 20 l, Trattkantarell 28 l, Scharlakansröd vaxskivling 1 l, Gul vaxskivling 1 l, Pudrad trattskivling 5 l, Honungsskivling 12 l, Brun hattmurkla 5 l, Fjällig bläcksvamp 1 l, Kantareller 6.000 l. Summa 6.248 l svamp, därav 15 l svamp som beslagtogs.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1948.*

1. Poliklinik är inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.114. Medeltal per mottagning 8,5. Nytillsjuknade under året 227 m. och 125 kv.

Den 25/11 1936 flyttades polikliniken till stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lagen den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 14.

2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarkolonien) = 4.000 kr. (Se stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1947 bil. 10.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

Se stadsläkarens årsberättelse III. 3.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med platser. Ålderdomshemmets Karlslunds och Sommarro friskavdelning 117 platser.

	Plats antal	Stadens kostn. resp. bidrag
Landstingets barnhem, Barnhemmet Bergsgården	23	
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås barnkrubba. I medeltal pr dag	25	3.500
Flickbarnhemmet	14	1.000

Landstingets barnhem, Barnhemmet Bergsgården.

Utdrag ur årsberättelsen 1953.
Läkare: Lasarettsläkare A. Normark.
Föreståndarinna: Nanna Hagberg 1/1—1/7, Aina Parland 1/7—15/9, Rosa Mattsson 15/9—5/12, Vahlborg Sandberg 5/12—31/12.
Antal underhållsdagar: 5.395.
Antal kvarliggande barn från år 1952: 16 st.
Antal intagna barn år 1953: 49 st.
Antal utskrivna barn under år 1953: 49 st.
Antal kvarliggande barn till år 1954: 16 st.
Antal sjukdagar c:a 400.

Barnhemmet för flickor.

Utdrag ur årsberättelsen 1953.
Läkare: Stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Viola Berg.
Antal underhållsdagar: 4.106 st.
Antal kvarliggande barn från år 1952: 14 st.
Antal intagna barn år 1953: 11 st.
Antal utskrivna barn under år 1953: 14 st.
Antal kvarliggande barn till år 1954: 11 st.
Antal sjukdagar c:a 40.
3. Barnkrubban.
Adress: Anderslundsgatan 6.
Öppet kl. 6.35—17.30. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.
För driftskostnaden svarar närmast Föreningen Västerås barnkrubba. Understödsförening.
Kommunalt bidrag.
Dagavgift: 1: 45 kr.—4 kr. enligt förmögenhetstillgång per barn och dag.
Läkare: J. Lundblad och därefter N. Löfgren från någon gång i oktober.
4. Sommarkoloniverksamhet.
Folkskolans sommarkolonier:
vid Frösåker 132 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor
„ Mårdhyttan 129 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor
„ Bysala 64 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor
„ Gusselby 137 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor.
Dessutom ha 5 astmatiska barn varit inackorderade i Sälen samt 300 barn i feriehem.
Röda korsets sommarkoloni vid Karbenning har varit uthyrd till Brännkyrka skollovskolonier i Stockholm under 3 år ..... 30 platser
Tuberkulosföreningens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) 45 och 26 barn under 2 vårdperioder à 6 veckor (öppet 13/6—15/9) ..... 45 „
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 246 barn under 1 mån. i 3 perioder (öppet 15/6—21/9).
Aseas vilohem Fliken, Kärrgruvan (öppet 15/1—31/12) ..... 50 „
Aseas barnpensionat i Hemgården, Aseastigen 4 (öppet hela året) .... 16 „
Uddens småbarnskoloni i Skinnskatteberg för barn mellan 3 och 6 år.

I sexveckorsperioder med 15 barn under vår- och höstperioderna, under sommaren två sexveckorsperioder med 25 barn i varje.

5. Barnträdgårdar:

"Västerås stads barnstugor" 19 st. barnträdgårdar.

Antal vårdplatser: 746 st.

Å vardera barnträdgården emottages c:a 20 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 20 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag 14—17 em. 30 barn.

Dagkoloni: 24/6—14/8 kl. 10.30—3.30 i form av badresor till Östra holmen. 57 barn genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamheten har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 8 juni —22 augusti vid Folkets Park, medeltal barn/dag 129, Djäkneberget medeltal barn/dag 87, Hagaparken medeltal barn/dag 55, Skallberget medeltal barn/dag 64, Rudbecksparken medeltal barn/dag 98, Smalbäcken medeltal barn/dag 58, Tunby medeltal barn/dag 41.

Fritidsverksamhet för skolbarn har varit anordnad vid Fridnäs; 4 klubbar.

Utanby daghem vid Östra Ringvägen har sedan årets början 42 platser: för spädbarn 11, koltbarn 15 och barnträdgårdsbarn 18.

Hammarby daghem, barn mellan 3—6 år, delade på koltavd. 15 barn, barnträdgårdsavd. 15—18 barn.

O. 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

På barnavårdscentralerna för meddelande av läkarevård ang. uppfödning och vård av barn under 3 år ha varit inskrivna 2.457 därav 1.090 nyinskrivna (1952 inskrivna 2.829 därav 1.046 nyinskrivna).

Läkarmottagningar 613, varvid 7.778 barn undersökts. Medeltal per mottagning 12,26 (1952 7.490 barn undersökta. Medeltal per mottagning 12,24).

Sköterskorna har gjort 10.436 besök i hemmen. På sköterskornas mottagningsrum ha avlagts 1.903 besök (1952 8.996 besök i hemmen. På sköterskornas mottagningsrum 2.104 besök).

Läkare: D:r Assar Normark.

O. 2. *Mödravård.*

Se stadsläkarens årsberättelse VI och VII.

P. 1. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 1 stadsläkare, 3 stadsdistriktsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 1 vaktmästare vid samma byrå, 1 byråföreståndare tillika inspektör, 1 bostadsinspektör, 5 inspektörer, som tillika är desinfektörer, 8 stadsdistriktssjuksköterskor, 1 dispensärsköterska och 6 skolsköterskor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 2 distriktsbarnmorskor, som tillika äro landsdistriktsbarnmorskor. Sedan oktober 1948 är ett kontorsbiträde anställt å hälsovårdsbyrån.

P. 2. *Byrå för psykisk rådgivning och mentalhygien.*

Sedan år 1948 har en psykolog varit tillgänglig för psykisk rådgivning.

Ett årsanslag å 2.000 kr. för denna verksamhet erhålles från landstinget.

Mottagningslokal: Hälsovårdsnämndens byrå, Munkgatan 20. Mottagning tisdagar 14—18.

Under år 1953 har assistent Åke Lind varit byråns föreståndare.

Verksamheten har tillvunnit sig stort förtroende och besöksantalet har ökat efter hand.

Besöksfrekvens: C:a 6 personer per mottagning.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.

1 ambulans är stationerad vid epidemisjukhuset.

1 reservambulans är stationerad vid brandkåren.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 januari 1938.

Besiktningsläkare: Stadsläkare G. Andrén med 3 distriktsläkare som ersättare.

Under år 1953 ha 22 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 december 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landflygplan Västerås—Hässlö är stadsläkaren G. Andrén med 3 distriktsläkare som ersättare.

X. *Civila luftskyddet.*

Tjänstegruppchef för Civilförsvarets sjukvårdstjänst under år 1953 har varit stadsdistriktsläkare A. Jorde.

Utbildning och instruktion har meddelats.

Västerås den 15 mars 1954.

På hälsovårdsnämndens vägnar:

GUSTAV ANDRÉN
Ordf., stadsläkare.

Årsberättelse från Hälsovårdsnämnden i Västerås rörande epidemisjukvården för år 1953.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1] vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber .... 119 insjuknade Barnförlamning med förlamning 13 utan „ 3 } 16 „ Paratyfus m. klin. symt. 70 „ „ bacillbärare 18 „ Summa 223 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	265 st.
3. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	47 scharlakansfeberfall vårdades i hemmet. Övervakning och behandling med penicillin utfördes av distriktssjuksköterskorna. Hemvården har givit lika goda resultat som sjukhusvården. Smittospridning från dessa fall kunde ej förmärkas. 1 barnförlamningsfall vård. i hemmet.
4. Åtgärder enligt 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka ha vårdats å epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade ha varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
5. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 14 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder, som behandlats i smittande hem, har 18 rum och 5 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	723 rum har behandlats för ohyra med gantixmetoden.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	Privat cyankammare har tagits i bruk 3 gånger under året för ohyresbehandling av möbler, kläder m. m.

[1] Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 15 mars 1954.

GUSTAV ANDRÉN.

Årsberättelse från stadsläkaren i Västerås för år 1953.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

Se för övrigt hälsovårdsnämndens årsberättelse.

II. *Sjukvården.*

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	119	insjuknade
Akut barnförlamning	3	„
Paratyfus, med klin. symt.	70	„
„ bacillbärare	18	„
	Summa 210	insjuknade

Hälsotillståndet har i stort sett varit gott.

I scharlakansfeber insjuknade 119 personer (101 år 1952). Sjukdomen har de senaste åren visat en påtaglig frekvensminskning. Även dess karaktär har blivit mera godartad. Dessa förhållanden kunna troligen sättas i samband med penicillinbehandlingen.

Av barnförlamning hade vi under tiden aug.—dec. 16 fall, varav 3 varit utan förlamning. 1 man avled.

Samtidigt som en paratyfusepidemi pågick i hela landet, insjuknade i Västerås under tiden juni—okt. 70 fall, varjämte 18 bacillbärare anträffades. De flesta fallen inträffade under juli månad. Inget dödsfall.

812 influensafall rapporterades (896 år 1952). Sjukdomen var koncentrerad till mars månad med 546 fall, samt var godartad. Av akuta luftrörskatarrer samt lungkatarrer inträffade 3.038 fall. Lunginflammation 221 fall. De flesta fallen inträffade dels under jan.-—juni samt under årets 3 sista månader.

Påssjukefallen voro 89. Kikhosta 276 fall. Vattenkoppor 63 fall.

Gulsotsfallen voro 6 (6 år 1952).

Könssjukdomarna ha i år minskat.

Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar var under

år	1948	3.279.	Antal nytillkomna	år	1948 558,
„	1949	1.527.	„ „	„	1949 381,
„	1950	2.339.	„ „	„	1950 424,
„	1951	2.196.	„ „	„	1951 433,
„	1952	2.454.	„ „	„	1952 512,
„	1953	2.114.	„ „	„	1953 380.

Föredrag:

För länsläkarföreningen: Olika medicinska ämnen.

Årsberättelse från stadsdistriktsläkarna i Västerås för år 1953. Intet att anmärka.

III. *Socialmedicinska vården.*

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra förutom 2 leg. apotekare, 5 pharm.-kandidater, 2 elever.

På apoteket Bävern tjänstgöra förutom innehavaren 3 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Humlan tjänstgöra förutom innehavaren 3 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater, 1 elev.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Badelunda, Björksta, Dingtuna, Haraker, Hubbo, Irsta, Kungsåra, Kärrbo, Lillhärad, Ryttern, Romfartuna, Sevalla, Skerike, Skultuna, Tillberga, Tortuna, Västerås-Barkarö och Ängsö.

De flesta förlossningarna sker på Centrallasarettets BB-avdelning. 26 hemförlossningar sköttes av de båda distriktsbarnmorskorna.

Distriktsbarnmorskor: Fru Carla Pagmer och fru Anna-Lisa Laago.

3. *Skyddskoppympning.*

Stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör för smittkoppor samt frivillig skyddsympning mot difteri.

D:r Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

D:r Granberg har varit förordnad att utföra frivillig skyddsympning mot difteri för fall tillhörande folkskolorna.

Inalles har c:a 1.001 här kyrkoskrivna barn vaccinerats samt c:a 1.609 skyddsympats mot difteri. Föreläggande ang. vaccination ha meddelats i 50 fall. Under året hava utförts 172 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan c:a 143 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 500 kronor.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:

Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.

Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.

Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.

2. För rättsmedicinskt ändamål. Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren på patol. avd.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förord-

nande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:

Sinnessjuka: 310.

Sinnesslöa: 123.

Under året 1953 har psykisk rådfrågning varit anordnad med assistent Åke Lind såsom föreståndare.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Tre barnavårdscentraler för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn upp till 3 års ålder finnas. Centralerna ha även under det gångna året flitigt anlitats. D:r Assar Normark har varit föreståndare.

Sköterskor: Syster Svea Sandberg, syster Karin Norbäck, syster Rigmor Bergström, syster Ingabrita Eckerborn, syster Märtha Anestedt och syster Berta Hedlöf.

Mottagningslokaler: Kristinagatan 17, Centrallasarettet, Skallbergsgatan 1.

Mödravården.

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Nytillkomna under året 687 mödrar (1952 817 mödrar).

Vid 201 mottagningar besöktes centralen av 2.483 mödrar (1952 2.712 mödrar).

Medeltal: 12,3 per gång (1952 14,13 per gång).

Personal: 4 läkare, 1 barnmorska, 2 sköterskor samt 1 kontorsbiträde.

Från den 1/11 1953 är en filial av mödravårdscentralen anordnad å Kristinagatan 17. Av barnmorska ha här undersökts 61 mödrar.

Personal: Syster Anna-Lisa Laago.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
1 a. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
2. Årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem.
3. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
4. Föreståndarens årsberättelse.
5. Bostadsinspektörens årsberättelse.
6. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
7. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
8. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.
9. Barnavårdscentralernas årsberättelse.

Västerås den 15 mars 1954.

GUSTAV ANDRÉN
Stadsläkare.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdoma*

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Februari	Mars	April	Maj
Paratyfus { med klin. symt.	—	—	—	—	—
Paratyfus { bacillbärare	—	—	—	—	—
Scharlakansfeber	12	16	1	7	7
Akut barnförlamning { med förlamn.	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning { utan förlamn.	—	—	—	—	—
Hepatitis epidemica	1	—	1	—	—
Influensa epidemica	45	54	546	65	8
Mässling	8	—	—	—	—
Påssjuka	17	24	3	7	10
Vattenkoppor	6	14	7	6	11
Kikhosta	56	40	22	12	20
Akut inflammation i luftstrupe o. luftrör	157	184	146	125	109
Bronkopneumoni. Kapillär bronkit	96	95	138	58	85
Akut lunginflammation	12	6	32	6	5
Lungsäcksinflammation	4	5	—	—	2
Akut mag- o. tarminflammation	97	124	94	73	38
Röda hund	2	—	—	4	2
Angina- tons	97	65	50	45	69
Summa	610	628	1040	408	366

Västerås år 1953.

Insjuknade							
Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
4	58	1	6	1	—	—	70
—	18	—	—	—	—	—	18
9	4	7	9	22	15	10	119
—	—	1	4	3	3	2	13
—	—	2	—	—	1	—	3
—	—	—	2	2	—	—	6
11	2	—	11	21	14	35	812
—	—	—	—	—	—	—	8
3	2	10	4	1	2	6	89
8	1	2	—	2	2	6	63
26	1	18	5	35	29	12	276
102	39	76	83	207	328	400	1.956
50	29	67	77	84	120	183	1.082
3	5	1	13	6	63	69	221
13	5	—	1	—	1	—	31
101	42	39	19	16	35	29	707
1	—	1	4	2	—	2	18
56	33	50	67	67	86	217	902
387	239	275	305	469	699	971	6.397

Bilaga 2.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1953.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

1. Under året vidtagna åtgärder beträffande:
   a) byggnaderna och deras omgivning: vissa nyplanteringar av prydnadsväxter har ägt rum.
   b) mathållning: inga förändringar.
   c) inventarier, utredningspersedlar och instrument: 2 st. nya hjulsängar har anskaffats och takbelysningarna på sjuksalarna ersatts med moderna armaturer med nattbelysning. 3 st. värmeskåp har installerats i avdelningarnas tékök. Anslag till konstinköp för sjukhusets smyckande har under året erhållits med 5.000 kr. av kulturfondsmedel. 2 st. konstverk för sammanlagt 600 kr. har inköpts under året.
   d) ordningsstadgar och bestämmelser för patienternas intagning: inga förändringar.
2. Inträffade förändringar beträffande personalen: inga förändringar.
3. Viktigare åtgärder, som blivit föreslagna: ny väggarmatur. Ny golvbeläggning å vårdsalarna.
4. Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Efterfrågan på platser alltjämt större än tillgången. Svårigheten att få in störande sinnessjuka till sinnessjukhus äro fortfarande mycket stora, vilket vid flera tillfällen under året lett till svåra missförhållanden på avd. III. Lokaler o. övriga resurser äro ej lämpliga för omhändertagande ens för kortare tid av våldsamma personer, såsom tyvärr ofta måste ske i väntan på plats på sinnessjukhus. Dessutom vårdas ständigt många lättskötta sinnessjuka, som rätteligen borde vara på vårdhem för lättskötta sinnessjuka.

   Bristen på platser för sjuka gamla skulle då bli mindre framträdande. Intagna, avlidna, underhållsdagar och antal sängar framgår av följande tabell:

Antal vårdade personer under året	183 st.
„ nyintagna „ „ „	96 „
„ avlidna „ „ „	63 „
„ underhållsdagar för samtliga vårdade	31.752 „
„ sängar	89 „
Medeltal vårdade per dag	87 „
Högsta antal vårdade någon dag under året	90 „
Lägsta antal vårdade någon dag under året	80 „

Medellängd av sjukhusvistelsen 173,5 dagar.

Västerås den 15 mars 1954.

ALF JORDE.

Angående åldringsvården skriver distriktsläkare A. Jorde: Ökad tillgång av platser för sluten vård av sjuka och skröpliga åldringar samt av kroniskt sjuka är önskvärd. De få ofta vänta länge på intagning, och hemhjälp är svår att anskaffa.

Bilaga 3.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 § för år 1953.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
kvinnliga „ }

b) Sköterskor, antal 1.

	Lidande av eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	247	
därav nytillkomna under året	227	
b) kvinnliga	153	
därav nytillkomna under året	125	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1.103	
medeltal per mottagning	4,4	
b) av kvinnliga patienter	1.011	
medeltal per mottagning	4,1	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: Måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.00—17.30 samt tisdag ½8—8 fm.

b) för kvinnliga patienter: Måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.30—18.00 samt tisdag 8—½9 fm.

V. Anmärkningar: (Poliklinikiokal m.m.) Lika som förra året.

Gustav Andrén
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 4.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1953.

Inspektionen har omfattat:	Gårdar och avträden	16.226	besök
	Stall	159	„
	Lump-, hud- och benupplag	85	„
	Avstjälpningsplatser	43	„
	Avloppstrummor och diken	56	„
	Godsmagasin	12	„
	Livsmedelsbutiker	5.459	„
	Salutorg	170	„
	Bagerier och karamellfabriker	573	„
	Mjölkförsäljningsställen	1.462	„
	Slakterier och korvfabriker	547	„
	Näringsställen	495	„
	Rak- och frisérsalonger	274	„
	Arbetsställen för minderåriga	643	„
	Utförda desinfektioner	110	„
	Provtagningar	68	„
	Anhållande av födoämnen	18	„
	Expeditionstjänst	287	„
	Diverse arbeten	563	„

Västerås den 15 mars 1954.

Clarence von Malmborg.
Byråföreståndare.

Bilaga 5.

Bilaga till årsberättelsen från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion år 1953.

I. Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder 14
Nytillkomna bostadslägenheter 911

II. Bostadsinspektion.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal byråföreståndare C. von Malmborg.

Instruktion för personalen fastställd år 1952.

Personal (tjänst, namn): T. f. bostadsinspektör S. Eklund 1/1 1953—28/2 1953, bostadsinspektör Nils Olofsson 1/3 1953—31/12 1953, kontorsbiträde fru A. Larsson.

Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen 5 år.

B. Verksamhet.

Prövade ärenden rörande bostäder	437
därav ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet	385
därav ärenden som prövats på grund av den fortlöp. inspektionen	52
Utförda inspektioner	2.019
därav återbesök	358
Inspekterade bostäder om	
1 rum (ej kök)	104
1 spiselrum	66
1 rum och kök eller kokvrå	686
2 „ „ „ „ „	359
3 „ „ „ „ „	117
mer än 3 rum o. kök ell. kokvrå	80
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:	
1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel	196
2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster ell. dagerbelysn.	20
uppvärmning	12
skydd mot olägenhet från grund	8
ohyra	2
luftväxling	5
skydd mot fukt	11
skydd mot angränsande utrymmen	18
3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter:	
garderob	5
avträde	4
(vattenklosett)	24
skafferi	59
tvättstuga	5
vattenledning	18
avloppsledning	24
elektriskt ljus	8
4. Bostadslägenhetens skötsel	7
5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn	42
Trångboddhet i familj med mer än 2 barn	18
Inspekterade samlingslokaler:	
skolor	2
serveringslokaler	6
natthärbärgen	1
hotell och pensionat	14
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlingslokals bekvämlighetsinrättningar	1
Iakttagna missförhållanden som avhjälpts genom ingripande av:	
bostadsinspektionen (dess tjänstemän)	427
hälsovårdsnämnden	10
Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts	124
Utdömda lägenheter, som utrymts	4
Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum	1

Västerås den 26 februari 1954.

Nils G. Olofsson
Bostadsinspektör.

Bilaga 6.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1953.

I distriktet: Eivor Eidengård, Köpingsvägen 57.
II distriktet: Margit Gustafsson, Västermalmsgatan 3.
III distriktet: Helny Green, Västermalmsgatan 3.
IV distriktet: Birgit Neppelberg, Munkgatan 7 A.
V distriktet: Sanna Schulz, Skultunavägen 18 D.
VI distriktet: Gulli Jakobsson 1/1—4/5, Asta Andersson 5/5—17/6, Ingrid Nordström 22/6—15/8, Asta Andersson 23/8—31/12.
VII distriktet: Iris Fagerlund, Malmabergsgatan 51 C.
VIII distriktet: Siri Widell, Klockartorpsgatan 21 A.

Sammandrag av disriktssjuksköterskornas årsberättelse.

Dispensärarbete:	
a) biträtt vid mottagning för tuberkulinprov, antal mottagningar	8
Sjukvård:	
a) åtföljt patient till sjukvårdsanstalt, antal gånger	31
c) vaknatt, antal nätter	1
d) hembesök: dag, antal besök	14.376
e) hembesök: natt, antal besök	159
f) besök å egen mottagning: dag, antal besök	11.796
g) besök å egen mottagning: natt, antal besök	9
Bostadstillsyn:	
d) övervakning av smittrening, antal gånger	6
Övrigt arbete:	
b) bevistat sammanträden, antal gånger	15
c) utredningsarbete och dylikt, antal utredningar	6
d) anmälan ang. hjälpbehov, antal gånger	1
e) övrigt socialt arbete, Husmoderssemesteransökningar, antal ansökningar	5
Civilförsvarskurs, antal timmar	12
Allmänna anmärkningar:	
biträtt läkare vid vaccination och difteriympning, antal gånger	19
biträtt vid tuberkulinundersökningar av värnpliktiga, antal gånger	8

Bilaga 7.

Årsberättelse för år 1953 från Västerås stads distriktsdispensärtyp II, i Västmanlands län.

1. Dispensären anordnad av Västmanlands läns landsting.
Distriktsdispensären i Västerås stad, Badelunda, Lundby och Skerike församlingar.
Typ II. Folkmängd den 31/12 1953: 64.651.
2. Personal. Distriktsläkare: N. Löfgren. Dispensärsköterska: Elisabeth Nilsson.
3. Antal undersökningar och besök: a) läkarundersökningar: nytillkomna 307, kontroll. 1:a besök 528; övriga återbesök 176; b) tuberkulinundersökningar: dispen-

särklientel pos. 229, neg. 47, massgruppundersökningar: pos. 405, neg. 87. Antal rådfrågningar: omkring 3.079 (sammanräkn. personer i samband med tuberkulinprövn. och förfrågn.), hembesök 1.548, övriga resor och besök 10.

4. BCG-vaccinationer och övriga åtgärder: barn under 16 år 13, vuxna 9. Massvaccineringar: vpl. resp. kv. ungd. 37, övriga 63. Intagna på tbc-anstalt 88, annat sjukhus 5. Omhändertagna barn under 2 år 2, över 2 år 2.

5. Under året i registret införda personer med tbc och övriga nyupptäckta fall.

	Konst. av dispensärläkare	Anm. av annan läkare	Inflyttade	Summa
Lungtuberkulos	23	1	13	37
Enbart annan tuberkulos	19	5	10	34
Hela antalet med tbc	42	6	23	71

6. Avförda ur registret.

	Tillfrisknade	Död i tbc	Död i annan sjukdom	Avflyttade	övriga avförda
Lungtuberkulos	34	5	1	17	2
Enbart annan tbc	27	2	2	2	
Summa	61	7	3	19	2

7. Inom distriktet den 31/12 bosatta personer med tbc.

	Sv. medborgare	Utlänningar
Lungtuberkulos	350	
Enbart annan tbc	152	
Hela antal tbc	502	117
Därav öppen lungtbc	109	

9. Anmärkningar.

Dispensärsköterskan har under året tjänstgjort en dag i veckan på Centraldispensären.

Västerås den 15 mars 1954.

Nils Löfgren.
distriktsdispensärläkare.

Bilaga 8.

Hemvårdarinnor.

Under året 1953 har 13 ordinarie hemvårdarinnor varit anställda av Västerås stad.

Bilaga 9.

Årsberättelse från Barnavårdscentralerna i Västerås för år 1953.

1. Personal: Läkare: lasarettsläkare Assar Normark med biträde av underläkare vid barnkliniken. Sjuksköterskor verksamma inom barnavård: Karin Norbäck, Svea Sandberg, Rigmor Bergström, Ingabrita Eckerborn, Märtha Anestedt och Berta Hedlöf.
2. — — —
3. Besök vid läkarmottagningar: Barn åldersgrupp — år: 0—1 4.275, 1 år 1.913, 2 år 826, 3 år 258, 4 år 6.
4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök: Mottagning hos sjuksköterska 1.903. Hembesök av sjuksköterska, pat. anträffad 10.436, pat. ej anträffad 1.711.
5. — — —
6. — — —
7. — — —
8. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 månad 670 st.

	Åldersgrupp, år				
	0—1	1 år	2 år	3 år	4 år
Skyddskoppympade	130	128	64	19	2
Difteriympade	4	32	129	50	2
Tuberkulinpröv. (ej Calmetteymp.)	7	4	6	3	—
Calmetteympade	1080	3	4	1	—
Hämoglobinundersökta	84	735	427	114	—
därav med Hb 65 %	6	44	9	—	—

Hämoglobinmetod Karlberg—Vahlqvists dropphaemometer.

9. Uppfödningen: Av 1.004 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station hava: 692 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre.
   447 „ „ „ 4 „ „ „
   314 „ „ „ 6 „ „ „
10. Inskrivna spädbarn som avlidit 1
    dödsorsaken: Tracheobronchitis acuta.
11. Personal. Läkare: las.-läk. Assar Normark med biträde av barnavdelningens underläkare.
    Sjuksköterskor: Rigmor Bergström och Ingabrita Eckerborn.
12. Modersmjölkcentralen har under året levererat 1.359 lit. modersmjölk till sjukhus, barnhem och privata förbrukare.

Under år 1953 har ny lokal för Östra barnavårdscentralen ordnats inom Centrallasarettets område i en tillbyggnad till Elevhemmet. Den kommer att tagas i bruk under våren 1954.

Västerås den 15 mars 1954.

Assar Normark
centralens läkare.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1954 **Ser. B nr 13**

Nr 13. Badhusstyrelsens årsberättelse för år 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens varmbadhus under 1953 avgiva följande berättelse:

Badhuset har hållits öppet alla helgfria dagar under året med undantag av tre veckor i juli, då det var stängt för reparationer samt för att bereda personalen tillfälle till semester. Antalet baddagar har varit 284 eller samma som året före. Totala antalet bad har varit 101.194 mot 96.829 föregående år. Ökningen beror helt på det större antalet fria skolbad, medan de betalade baden, som framgår av nedanstående tabell, minskat något.

Antalet serverade bad i Västerås varmbadhus under 1953 med jämförelsesiffror för 1952:

	1953			1952		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
Karbad m. m.	3.550	3.066	6.616	3.543	3.090	6.633
I kl. bastu	8.642	332	8.974	7.665	369	8.034
Simhall med bastu	20.337	7.867	28.204	27.381	8.453	35.834
Billighetsbastu	20.440	5.731	26.171	16.118	4.519	20.637
Fria skolbad	18.825	12.404	31.229	15.633	10.057	25.690
Summa bad	71.794	29.400	101.194	70.340	26.488	96.829

Som framgår av bokslutssammandrag har driftsutgifterna uppgått till kronor 267.033: 45 mot i staten beräknade kronor 273.000: —. Främst är det kostnaderna för bränsle och förbrukningsmaterial som kunnat hållas lägre än beräknat. Det anslag som kraftigast överskridits är löner till kollektivanställd personal, som stigit till kronor 64.343: 71 mot beräknade kronor 60.000: —. Anledningen är dels att badpersonalen som följd av nytt avtal erhållit viss löneökning och dels att på grund av långvarig sjukledighet för en del anställda ovanligt höga kostnader krävts till vikarier.

Inkomsterna ha blivit ungefär de beräknade eller kronor 144.961: 87 mot i staten upptagna kronor 143.000: —, varför ett överskott mot stat på kronor 6.578: 15 uppstått.

Västerås den 5 april 1954.

För badhusstyrelsen
THEOFIL ÖBERG.
ordf.

Tord Söderquist.
sekr.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 14

Nr 14. Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1953.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sin årsberättelse för år 1953.

Ordinarie ledamöter i nämnden har varit fruarna Gertrud Lundkvist, ordförande, Ebba Berg, vice ordförande samt fru Brita Wennhall med fru Elsa Engberg, fröken Berta Hedlöf och fru Judit Jansson som suppleanter.

I februari månad övertog Hemhjälpsnämnden Aseas samtliga hemvårdarinnor och har på grund därav antalet hemvårdarinnor hos staden ökat till 13 och har följande varit anställda nämligen:

Astrid Nilsson, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson, Kerstin Edvardsson, Alice Johansson, Ingeborg Ullhede, Ing-Britt Karlsson, Karin Pettersson, Maj-Britt Holmberg-Hassel, Britta Lindström, Gerda Niemi, Julia Nyberg och Alice Söderling.

Från medio av februari månad har fördelningen av hemvårdarinnornas arbeten handhafts av nämndens ordförande i av nämnden förhyrd lokal, då socialvårdsbyrån förklarat sig sakna såväl lokal som arbetskraft för ändamålet.

För vidare utbildning har Julia Nyberg under 3 månader samt Maj-Britt Holmberg-Hassel för enskilda angelägenheter under en månad varit tjänstlediga. Vikarie har icke varit anställda under tiden.

Enligt inkomna av hemhjälpsnämnden godkända rapporter från hemvårdarinnorna hava dessa under året tjänstgjort i 367 familjer med sammanlagt 2.891 hela arbetsdagar samt 221 halvdagar.

Inkomsten av hemvårdarinnornas arbeten har under året uppgått till kr. 6.006: 50.

Den år 1949 startade systugeverksamheten har visat sig vara en välbehövlig anordning och verksamheten har ökat år från år. Under 1953 funnos 3 systugor, varav den ena först var belägen vid Utanbygatan 8 för att vid höstterminens början flyttas till Lindkvistska gården. De båda övriga äro belägna vid Furugatan 3 B och Köpingsvägen 65.

Under 1953 har 4 föreståndarinnor varit anställda, varav 2 på grund av verksamhetens omfattning varit anställda vid den centrala systugan och med full tjänstgöringstid. De båda övriga ha en tjänstgöringstid av 15 timmar per vecka under säsongen, som pågått februari—juni, september—december.

Under året har 1.528 personer erhållit hjälp med 2.289 tillskärningar m. m. och erlagda avgifter har influtit med kronor 3.513: 50.

Västerås den 31 mars 1954.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST

GUNNAR EKBERG

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 15. Västerås stads byggnadskontors årsberättelse 1953.

8 B. Gatuförvaltning.

Barmarkstiden har under 1953 varit 9 månader.

Underhåll.	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar	450.000: —	525.705: 56
Underhåll och mindre förbättringar av övriga gator och vägar	450.000: —	389.671: 75
Rensning av gatubrunnar	13.000: —	13.000: —
Summa kronor	913.000: —	928.377: 31
Gaturenhållning.		
Sopning av allmänna platser	7.200: —	5.960: 71
Underhåll av tippningsplatser	—	69.526: 32
Övriga renhållningskostnader	110.400: —	114.736: 83
(härav folkskolorna 8.359: 86, Läroverket 8.491: 06, S. J. busstation 7.285: 86).		
Summa kronor	117.600: —	190.223: 86

Sammanställning av underhållskostnader för stadens gator och vägar 1953.

	För biltrafiken viktiga gator och vägar			Övriga gator och vägar	Totalsumma
1. Barmarksunderhåll:	Körbanor	Gång- och cykelbanor	Summa		
Permanenta och halvpermanenta beläggningar.					
Gatsten	54.609: 16		54.609: 16	13.443: 24	68.052: 40
Bituminiösa beläggningar	39.274: 59		39.274: 59	44.397: 76	83.672: 35
Gång- och cykelbanor		3.821: 14	3.821: 14	6.282: 02	10.103: 16
Röjning, trummor m. m.			31.148: 33	*25.661: 20	56.809: 53
Grusvägar och gator:				129.004: 76	129.004: 76
Grusning:					
Grupp I	2.883: 27				
Grupp II	2.479: 79				
Grupp III	1.370: 12				
Grupp IV	538: 02		7.271: 20		7.271: 20
Hyvling:					
Grupp I	6.521: —				
Grupp II	6.726: 50				
Grupp III	5.102: 50				
Grupp IV	3.262: 30		21.612: 30		21.612: 30

* Häri ingår 13.000: — för rensning av gatubrunnar.

Dammbindning:					
Grupp I	12.815: 04				
Grupp II	5.243: 50				
Grupp III	10.463: —				
Grupp IV	3.034: 10		31.555: 64		31.555: 64
Gång- och cykelbanor			—		
Röjning, trummor m. m.			66.604: 26	1.882: 88	68.487: 14
Summa 1	154.322: 89	3.821: 14	255.896: 62	220.671: 86	476.568: 48
2. Intervägh̊allning:					
Snöröjning, snöskärmar och buskning			68.049: 38	63.986: 71	132.036: 09
Snökörning (transporter)			16.187: 25	19.251: 97	35.439: 22
Sandning			49.971: 37	56.886: 98	106.858: 35
Summa 2			134.208: —	140.125: 66	274.333: 66
3. Broar:			1.360: 77	932: 95	2.293: 72
4. Vägmärken:			40.188: 17	40.941: 28	81.129: 45
7. Övriga kostnader.					
Barmarksunderhåll och intervägh̊allning i Badelunda och Skerike 1952—1953			89.302: —		
Trafikräkning			600: —		
Ersättning för underhåll av väg i Badelunda utbet. till V. Johansson enl. kontrakt			150: —		
Kostnad för bil i tjänsten			4.000: —		94.052: —
Summa 1—7	154.322: 89	3.821: 14	525.705: 56	402.671: 75	928.377: 31
Lugna gatan, redovisad under litt. 8B5.151				5.825: 49	934.208: 80

Asfaltarbeten.

Arbetena ha utförts på entreprenad av Nya Asfalt AB. Förarbetena ha uppförts av staden och ha i kostnad varierat mellan 0: 24—2: 03 per kvm.

Beläggningstyper	Entreprenadpris per kvm
MAb 30	1: 71
MAb 40	2: 29
MAb 50 (handläggning)	3: 75
MAb 80	4: 29
MAb 50 + impr.	3: 20
MAb 80 + impr.	4: 74
ÖAb + MAb 50	6: 90
ÖAb + MAb 80	8: 44
CgÖab (maskinläggning)	3: 43
CgÖab (handläggning)	4: 50
MBM	3: 08
Uy + Amin.	1: 15
Öab + MAb 40	6: 34

Följande gator ha försetts med beläggning.

	Beläggn.typ	Areal kvm	Kostnad
Allégatan, delen Katrinelundsvägen—Tegelvretsgatan	Imp+MAb 50	480,8	2.457: 38
Arosvägen, Tunbyvägen—Arosvägen 41	Uy	2.711,0	3.955: —
Aspvretsgatan	Uy	2.395,5	3.131: 88
Bangatan, södra delen. Nr 1	Öab+MAb 40	861,2	6.416: 76
Bellmansgatan	Imp+MAb 80	1.776,4	8.420: 14
Bergslagsvägen, Bomansgatan—Eriksberg	CgÖab	7.525,9	27.253: 39
	„	319,9	
Bergslagsvägen, Emausgatan—Eriksberg. Bussfickor	Klist.+MAb 40	686,3	1.571: 63
Björnövägen, Kraftverksgatan—FCS	Öab 80+MAb 50	5.386,4	38.021: 96
Böttigers gata	MBM	466,7	1.547: 84
Dan Anderssons gata	MBM	543,4	1.802: 47
Djuphamn, jvspår—våg—kolbolagen samt två tvärgator mot hamn	MBM	8.046,3	25.438: 10
Djuphamn	MAb 80	7.742,5	34.929: 75
Djuphamn	MAb 50	303,8	1.139: 25
Drottninggatan—Vretgatan—Grundstuvägen	Öab+MAb 50	580,4	4.053: 24
Drottninggatan, Hammarbygatan—Vretgatan	Öab+MAb 50	1.204,5	8.507: 07
Drottninggatan, Drottninggatan nr 15—Sotargatan	Öab+MAb 50	3.252,9	22.716: 74
Ekevägen, norra delen vid skolan	MBM	2.351,6	7.794: 93
Emausgatan, delen vid Tegnérgatan	Uy	891,9	1.423: 87
Emausgatan, Bergslagsvägen—Tunbyvägen	Uy	3.862,0	4.981: 25
Garpgatan (Se Högbergsgatan)			
Gideonsbergsgatan, Gideonsbergsgatan 21—27	Klist.+MAb 40	1.481,5	4.859: 14
Gjutargatan, Maskinistgatan— Gjutargatan 35	Klist.+MAb 30	1.933,0	3.419: 06
Grindstuvägen, Drottninggatan—Kronvägen	Imp+MAb 50	770,7	5.387: 91
Gåsmyregatan, Rudbecksgatan—Vasagatan	MAb 80	504,1	2.162: 59
Gåsmyregatan, Rudbecksgatan—Vasagatan	CgÖab	113,4	510: 30
Hammarbacksvägen, Nybyggevägen — Narvavägen	MBM	945,8	2.913: 06
Hammarbacksvägen, Nybyggevägen — Narvavägen	Klist.+MAb 40	952,0	2.180: 08
Hülphersgatan	Imp+MAb 50	693,4	2.921: 90
Hyvlargatan	Imp+MAb 50	780,9	3.465: 30
Högbergsgatan och Garpgatan, delarna mellan Schenströmsgatan	Klist.+MAb 30	1.266,0	2.223: 86
Jakobsbergsgatan, Jakobsbergsgatan 50—54	MAb 40	882,1	2.314: 55
Jakobsbergsplatsen	MAb 40	1.226,7	2.838: 64
Katrinelundsvägen, Allégatan—Lovisebergsvägen	Imp+MAb 50	825,7	2.642: 24
Katrinelundsvägen, Engelbrektsgatan — Allégatan. Kryss Allégatan	MBM	492,1	2.331: 45
	MAb 80	49,4	
Katrinelundsvägen, Engelbrektsgatan—Allégatan	MAb 40	518,0	1.186: 22
Katrinelundsvägen, Katrinelundsvägen 1—5	MAb 80	542,9	3.210: 59
Kronvägen, Götgatan—Turegatan	Imp+MAb 80	1.237,8	7.307: 38

Krusbärsvägen	Imp+MAb 50	533,7	2.395: 91
Körsbärsvägen	Imp+MAb 50	402,3	1.742: 82
Långmårtensgatan, Långmårtensgatan nr 3—5	Öab+MAb 40	847,3	9.435: 28
Maskinistgatan, Tråddragargatan — Plåtslagargatan	Klist.+MAb 40	375,3	983: 65
Maskinistgatan, Gjutargatan—Släggargatan	Imp+MAb 50	357,9	1.404: 11
Mästargatan, Kristiansborgsallén—Mästargatan	Klist.+MAb 40	434,6	1.083: 73
Plåtslagargatan	Imp+MAb 50	565,2	2.784: 13
Schenströmsgatan, Högbergsgatan—Garpgatan	Klist.+MAb 30	1.263,7	2.369: 41
Schenströmsgatan, Garpgatan—Kronvägen	Imp+MAb 50	314,2	1.352: 50
Siggesborgsgatan, Siggesborgsgatan nr 1—3	Imp+MAb 80	736,1	3.489: 12
Silverstolpes gata	MBM	2.160,5	7.174: 14
Skrågatan, Vallgatan—Mästargatan	Uy	869,3	1.086: 63
Släggargatan	Imp+MAb 50	1.631,9	6.886: 27
Smalbäcksgatan, Gideonsbergsgatan—infart skola	MAb 80	1.025,8	4.729: 34
Solvändegatan	Imp+MAb 50	407,4	1.303: 68
Stohagsvägen, Nedre Hyttvägen—Hasselvägen	Uy	1.546,4	1.933: —
Stora gatan, Källgatan—Hållgatan	Öab80+MAb80	1.292,2	10.935: 67
Söd. Esplanaden, Lillån—Pilgatan	Uy	1.596,7	2.329: 62
Tegnérgatan, Malmabergsgatan—västerut	Uy	2.570,3	3.246: 88
Tegnérgatan, delen vid Folkets Park	Uy	1.132,0	1.415: —
Tegnérgatan, Allégatan—Lovisebergsvägen	Imp+MAb 50	558,4	2.403: 72
Tegelvretsgatan, Allégatan—Krutkällarvägen	Imp+MAb 50	604,8	2.810: 40
Turegatan	Imp+MAb 50	340,3	1.778: 62
Valhallagatan	Uy	1.989,6	3.137: 50
Vinbärsvägen	Imp+MAb 50	511,9	2.343: 63
Vitmåragatan, Herrgårdsstigen—Hästhovsgatan	Imp+MAb 80	1.238,3	5.928: 54
Västmannagatan, V. Bergsgatan—Köpingsvägen	Klist+MAb 40	235,0	538: 15
Åsgatan, Åsgatan nr 2—4	Imp+MAb 80	549,6	2.971: 50
Åsgatan, Åsgatan nr 24—36	Klist.+MAb 50	1.149,7	3.315: 74
Äppelvägen, Äppelvägen nr 8—12	Imp+MAb 50	447,5	2.110: 34
Diverse gatuunderhåll	Lm		722: 87
	Summa	94.292,8	353.678: 82

Sammanfattning:

MAb 30	4.462,7	kvm
MAb 40	7.941,2	„
MAb 50	303,8	„
MAb 80	7.742,5	„
MAb 50+imp	10.227,0	„
MAb 80	2.122,2	„
MAb 80+imp	5.538,2	„
Öab+MAb 50	10.424,2	„
Öab+MAb 80	1.292,2	„
Öab+MAb 40	1.708,5	„
CgÖab	7.959,2	„
MBM	15.006,4	„
Uy+Amin	19.564,7	„
Totalt belagd yta	94.292,8	kvm

Utförda arbeten.

A. Inom stadsplanelagt område.

Allégatan (Katrinelundsvägen—Tegelvretsgatan)
Anslag kr. 9.000: — bev. av Drk den 17/8 1950 för utbyggnad med kantsten. Kr. 2.900: — har omdisponerats. Asfaltering utförd under året. Arbetet slutfört
Kostnad under året 2.796: 92
Slutkostnad kr. 6.080: 52.

Andrégatan (Vegagatan—österut)
Anslag kr. 11.500: — bev. av Drk den 5/6 1952 varav 2.300: — senare omdisponerats. Hårdgöring av körbana, kantstensättning och ordnande av gångbanor utfört under året. Beläggning skall utföras 1954.
Kostnad under året 9.265: 62

Bangatan (Hästhovsgatan—Humlegatan)
Anslag kr. 11.000: — bev. av Stfm den 25/8 1949 och kr. 22.000: — den 24/4 1952 eller tillsammans 33.000: —. Stödmur mot Daggkåpan 2 utförd under året.
Kostnad under året 2.387: 85
Slutkostnad 32.542: 29.

Bangatan (Hästhovsgatan—Svärdsliljegatan)
Anslag kr. 65.000: — bev. av Stfm den 28/8 1952 för terrassering, hårdgöring, kantstensättning samt asfaltering. Mindre terrasseringsarbeten och påförande av grusbärlager utfört under året.
Kostnad under året 3.826: 13
Totalkostnad hittills 15.820: 71.

Bangatan närmast Långmårtensgatan
Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 14/6 1951, kr. 17.000: — den 9/4 1952 och kr. 7.300: — bev. av Drk den 15/5 1953 eller tillsammans kr. 44.300: —. Makadamisering, kantstensättning, ordnande av gångbanor samt asfaltering av körbana utfört under året. Arbetet slutfört.
Kostnad under året 18.617: 50
Slutkostnad 44.062: 76.

Bellmansgatan
Anslag kr. 85.000: — bev. av Stfm den 31/5 1951 för nyanläggning. Gatan färdigställd och asfalterad under året.
Kostnad under året 51.135: 11
Slutkostnad 93.930: 83.

Bergslagsvägen gång- och cykelbanor (Bomansgatan—Emausgatan)
Arbetet har utförts som tilläggsarbete till delen norr om Emausgatan. Särskilt anslag ej beviljat. Beräknas erhålla statsbidrag vid slutredovisning av Bergslagsvägen. Gång- och cykelbanorna hårdgjorda och asfalterade. Arbetet slutfört.
Slutkostnad 10.595: 23

Bergslagsvägen gång- och cykelbanor (Emausgatan—Eriksberg)

Anslag kr. 75.000: — varav kr. 71.000: — täckes av statsbidrag och kr. 4.000: — av 1951 års anslag för nyanläggning bev. av Drk den 5/11 1951 samt kr. 171.000: — bev. av Drk den 11/12 1952, varav kr. 162.700: — täckes av statsbidrag och kr. 8.300: — av 1952 års anslag för nyanläggningar. Sammanlagda anslag kr. 246.000: —. Återstår en del planteringsarbeten.

Kostnad under året 87.297: 40

Totalkostnad hittills 263.440: 43.

Böttigers gata

Anslag kr. 14.000: — bev. av Stfm den 31/5 1951 för nyanläggning. Gatan färdigställd med kantsten och första beläggning. Toppbeläggning skall utföras 1954.

Kostnad under året 4.905: 83

Totalkostnad hittills kr. 8.904: 15.

Cisterngatan

Anslag kr. 29.000: — bev. av Drk den 10/9 1953 för förlängning åt nordväst. Terrassering och grusisolering pågår.

Kostnad under året 7.059: 93

Dan Anderssons gata

Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm den 31/5 1951 för nyanläggning. Gatan färdigställd med kantsten och första beläggning av körbana. Toppbeläggning skall utföras 1954.

Kostnad under året 4.681: 31

Totalkostnad hittills 7.132: 71.

Drottninggatan (Hammarbygatan—Sotargatan)

Anslag kr. 50.000: — bev. av Drk den 16/8 1951, kr. 6.000: — bev. av Drk den 17/1 1952, kr. 70.000: — av Drk den 4/9 1952, kr. 43.000: — bev. av Drk den 16/4 1953, kr. 60.000: — av Drk den 16/4 1953. Sammanlagda anslag kr. 229.000: —. Under året har gatan försetts med kantsten och gångbanor samt asfaltbeläggning av körbana. Endast mindre arbeten återstå.

Kostnad under året 190.444: 65

Totalkostnad hittills 299.572: 13.

Dybecksgatan

Anslag kr. 83.000: — bev. av Stfm den 27/8 1953 för nybyggnad. Terrassering och grusfyllning påbörjad.

Kostnad under året 13.820: 44

Ekevägen (Stigbergsgatan—Skiljeboskolan)
Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 2/5 1952, kr. 30.000: — bev. av Drk den 3/6 1953, kr. 14.335: 57 av Drk den 10/12 1953, kr. 12.960: — av Stfm den 27/8 1953 eller tillsammans kr. 77.295: 57. Kantstensättning, makadamisering samt första asfaltering utfört under året.
Kostnad under året 46.498: 53
Totalkostnad hittills 67.599: 82.

Engelbrektsgatan (Engelbrektsplan—Utanbygatan)
Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk den 2/7 1953, varav 1.900: — kr. omdisponerats. Utbyte av fältsten mot smågatsten. Arbetet utfört.
Slutkostnad 3.086: 72

Eriksborgsgatan (Tunbyvägen—Gurksaltargatan)
Anslag kr. 17.000: — bev. av Drk den 3/9 1953. Justering av körbana, kantstensättning och ordnande av gångbanor.
Slutkostnad 14.849: 08

Fågelvägen
Anslag kr. 2.500: — bev. av Drk den 3/6 1953 för mur vid Fågelvägen nr 6 samt slänt vid S:ta Ursulas väg mot Brage nr 5. Arbetet har erhållit större omfattning än från början avsetts.
Slutkostnad 5.799: 33

Gideonsbergsgatan
Anslag kr. 103.000: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för dels täckande av tidigare brist av kr. 50.000: — dels fortsatt utbyggnad av gatan mot Siggesborgsgatan. Kantsten och makadamisering av södra delen utförd under året.
Kostnad under året 21.560: 51
Totalkostnad hittills 81.421: 36.

Gjutargatan (Maskinistgatan—österut)
Anslag kr. 4.300: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering, varav kr. 800: — omdisponerats. Arbetet utfört.
Slutkostnad 3.474: 06

Grindstuvägen (Kronvägen—Drottninggatan)
Anslag kr. 3.700: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Arbetet utfört i större omfattning beträffande förjusteringsarbetet.
Slutkostnad 5.387: 91

Gulsporregatan
Anslag kr. 26.000: — bev. av Stfm den 28/8 1952 för nybyggnad med asfaltering. Terrassering och grusbärlager utfört under året.
Kostnad under året 2.707: 43
Totalkostnad hittills kr. 11.472: 08.

Gustavsborgsgatan (Vasagatan—Gurksaltargatan)
Anslag kr. 25.000: — bev. av Drk den 3/9 1953 för iordningställande med kantsten och gångbanor. Arbetet utfört.
Slutkostnad 25.007: 72

Gåsmyregatan (Rudbecksgatan—Vasagatan)
Anslag kr. 1.200: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering av gångbana. Kr. 700: — har omdisponerats. Arbetet utfört i mindre omfattning än beräknat.
Slutkostnad 510: 30

Gåsmyregatan (Rudbecksgatan—Vasagatan)
Anslag kr. 15.000: — bev. av Drk den 2/7 1953 för omläggning och asfaltering av körbana. Kr. 3.100: — har omdisponerats. Arbetet utfört.
Slutkostnad 11.863: 09

Hammarbacksvägen, förlängning till Narvavägen
Anslag kr. 42.000: — bev. av Stfm den 18/12 1952 för nyanläggning. Gatan färdigställd med kantsten och körbanan asfalterad.
Kostnad under året 16.917: 99
Totalkostnad hittills 34.407: 02.

Humlegatan
Anslag till och med 1952 kr. 52.000: —. Gatan terrasserad och påförd en första ytbehandling. Under året har mindre justeringsarbeten utförts.
Kostnad under året 186: 30
Totalkostnad hittills 42.031: 67.

Hülphersgatan
Anslag kr. 14.000: — bev. av Drk den 17/8 1950. Under året är asfaltering utförd. Återstår gatukors vid Krutkällarvägen.
Kostnad under året 2.921: 90
Totalkostnad hittills kr. 10.124: 30.

Hyvlargatan
Anslag kr. 3.700: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering av körbana. Arbetet utfört.
Slutkostnad 3.465: 30

Hästhovsgatan (Gideonsbergsgatan—Bangatan)
Anslag till och med 1952 162.700: —. Gatan färdigställd och asfalterad. Under året har mindre justeringsarbeten utförts.
Kostnad under året 252: 70
Slutkostnad kr. 161.090: 67.

Hästhovsgatan (Bangatan—Skyttegatan, med vägport under S. J.)
Anslag kr. 300.000: — i 1951 och 1953 års stater för vägport med pumpstation. Kr. 200.000: — bev. av Drk den 16/4 1953 för gatan. Vägport och pumpstation färdigställda under året. Gatuarbetet pågår.
Kostnad under året 500.552: 70
Totalkostnad hittills kr. 526.326: 87.

Högbergsgatan
Anslag kr. 2.800: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Kr. 500: — har omdisponerats. Arbetet utfört.
Slutkostnad 2.223: 86

Jakobsbergsgatan (vid allmänningen)
Anslag kr. 20.000: — bev. av Stfm den 22/2 1951, kr. 58.000: — den 24/4 1952 och kr. 20.000: — av Stfm den 29/1 1953 eller tillsammans kr. 98.000: —. Toppbeläggning av körbana utförd under året utom gatukors vid Mileniigatan.
Kostnad under året 5.394: 69
Totalkostnad hittills kr. 93.790: 43.

Johannisberg cykelväg
Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk den 15/6 1950 för provisorisk cykelväg.
Kostnad under året 670: 17
Totalkostnad hittills kr. 3.618: 54.

Jägmästargatan
Anslag kr. 14.000: — bev. av Stfm den 26/11 1953 för nybyggnad. Trädfällning och terrasering påbörjad.
Kostnad under året 520: 07

Järnmalmsgatan
Anslag kr. 39.000: — bev. av Stfm den 18/12 1952 för nyanläggning. Mindre justeringsarbeten utförda under året.
Kostnad under året 533: 83
Totalkostnad hittills 19.523: 45.

Karlfeldtsgatan
Anslag kr. 320.000: — bev. av Stfm den 31/5 1951 för nyanläggning. Terrassering färdigställd för hela gatan. Hårdgöring och kantstensättning samt ordnande av gångbanor å delen Nansengatan—ca 50 m öster Bellmansgatan utfört under året.
Kostnad under året 97.700: 92
Totalkostnad hittills kr. 124.724: 60.

Katrinelundsvägen (Allégatan—Krutkällarvägen)
Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 17/8 1950 och kr. 5.600: — den 15/5 1953 eller tillsammans 25.600: —. Delen Allégatan—Lovisebergsvägen asfalterad under året.
Kostnad under året 2.642: 24
Totalkostnad hittills kr. 14.504: 12.

Katrinelundsvägen (Allégatan—Engelbrektsgatan)
Anslag kr. 3.350: — av Drk den 15/5 1953 och 14.000: — av Drk den 3/6 1953 eller tillsammans 17.350: —. Gatan urgrävd, grusisolerad, makadamiserad, kantstensatt och asfalterad. Arbetet slutfört.
Slutkostnad 14.247: 48

Katrinelundsvägen (Engelbrektsgatan—Norra Ringvägen)
Anslag kr. 13.000: — av Drk den 16/4 1953 och kr. 3.350: — den 15/5 1953 eller tillsammans kr. 16.350: —. Gatan försedd med bärlager, gångbanor samt asfalterad körbana.
Slutkostnad 18.013: 82

Kronvägen (Turegatan—Råbygatan)
Anslag kr. 25.000: — bev. av Drk den 6/3 1952 och kr. 7.500: — bev. av Drk den 15/5 1953 eller tillsammans kr. 32.500: —. Makadamisering, kantstensättning och ordnande av gångbanor utfört under året. Asfaltering skall utföras sommaren 1954.
Kostnad under året 25.577: 99
Totalkostnad hittills kr. 38.465: 73.

Krusbärsvägen
Anslag kr. 2.300: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Arbetet slutfört.
Slutkostnad 2.395: 91

Kungsängsgatan, omläggning av spår
Anslag kr. 18.000: — bev. av Drk den 12/11 1953. Arbetet pågår.
Kostnad under året 9.233: 10

Körsbärsvägen
Anslag kr. 2.300: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Kr. 500: — har omdisponerats. Arbetet slutfört.
Slutkostnad 1.742: 82

Långmårtensgatan (Gideonsbergsgatan—Vallmostigen)
Anslag kr. 90.000: — bev. av Stfm den 31/3 1949, kr. 46.300: — av Drk den 16/8 1951 och 7.300: — av Drk den 15/5 1953 eller tillsammans 143.600: —. Terrassering och kantstensättning samt asfaltering av körbana utfört under året på delen Humlegatan—Vallmostigen.
Kostnad under året 27.735: 30
Slutkostnad kr. 150.155: 82.

"Markvägen" (Slakterigatan—Köpingsvägen mitt för Hammarby gård)
Anslag kr. 22.000: — bev. av Drk den 4/9 1952 för provisorisk anslutningsväg Djuphamn—Köpingsvägen.
Kostnad under året 3.466: 34
Totalkostnad hittills kr. 26.935: 37.

Maskinistgatan (Svarvargatan—Gjutargatan)
Anslag kr. 19.000: — bev. av Drk den 3/6 1953. Urgrävning, grusbärlager, makadam, kantsten och ordnande av gångbanor utfört under året. Beläggning skall utföras sommaren 1954.
Kostnad under året 7.820: 87

Maskinistgatan (Gjutargatan—Släggargatan)
Anslag kr. 1.900: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Kr. 500: — har omdisponerats. Arbetet utfört.
Slutkostnad 1.404: 11

Maskinistgatan (Tråddragargatan—Pressargatan)
Anslag kr. 1.100: — bev. av Drk den 15/5 1953. Slitlager av asfalt utförd under året.
Slutkostnad 1.120: 07

Montörgatan (Malmabergsgatan—Filargatan).
Anslag kr. 30.000: — bev. av Drk den 2/5 1952. Kr. 1.800: — har omdisponerats. Gatan färdigställd delen Malmabergsgatan—Montörgatan nr 7.
Kostnad under året 30.021: 28
Slutkostnad kr. 30.098: 28.

Murtegelvägen.
Anslag kr. 30.000: — bev. av Stfm den 25/6 1953 för nybyggnad. Terrassering och grusisolering utfört.
Kostnad under året 17.552: 29

Nansengatan 100 m. öster Vegagatan.
Anslag kr. 10.500: — bev. av Drk den 5/6 1952. Kr. 1.400: — har omdisponerats. Gatan färdigställd med kantsten och gångbanor.
Slutkostnad ..... 9.058: —

Nansengatan (mellan vattentornet och Karlfeldtsgatan).
Anslag kr. 25.000: — bev. av Drk den 8/10 1953 för påbörjande av nybyggnad. Under året är matjordsavtagning och grusisolering utförd.
Kostnad under året 11.674: 06

Nordanbyvägen, provisorisk förbindelse mellan Bergslagsvägen—Svärdsliljegatan.
Anslag kr. 40.000: — bev. av Drk den 17/12 1953. Förberedande arbeten pågå för trumma i Emausbäcken.
Kostnad under året 874: 80

Nordanbyvägen, västra delen.
Anslag kr. 42.000: — bev. av Stfm den 31/5 1950 för nyanläggning.
Kostnad under året 494: 29
Totalkostnad hittills kr. 29.624: 95.

Narvavägen (inom kv. Krumeluren).
Anslag kr. 95.000: — bev. av Stfm den 18/12 1952 för nyanläggning. Västra sidan kantstensatt och gatan makadamiserad till halvbredd å delen Stadshagsvägen—Hammarbacksvägen samt grusisolerad å delen norr Hammarbacksvägen.
Kostnad under året 11.374: 06
Totalkostnad hittills kr. 46.303: 69.

Plåtslagargatan.
Anslag kr. 17.500: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för nybyggnad inkl. beläggning av del, som utgör stadens expl.-område. Beläggning utförd under året.
Kostnad under året 2.784: 13
Slutkostnad kr. 18.558: 13.

Polhemsgatan (Vegagatan—70 m. österut).
Anslag kr. 8.000: — bev. av Drk den 5/6 1952. Gatan färdigställd med kantsten och gångbanor.
Slutkostnad under året 8.171: 82

Omvägen.
Anslag kr. 16.000: — bev. av Drk den 13/11 1952 för utbyggnad exkl. asfalt. Makadamisering, kantstensättning och ordnande av gångbanor utfört under året.
Kostnad under året 15.783: 87
Totalkostnad hittills kr. 22.080: 19.

Schenströmsgatan (Garpgatan—Kronvägen).
Anslag kr. 2.000: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering av körbana. Kr. 600: — har omdisponerats. Arbetet utfört.
Slutkostnad 1.352: 50

Schenströmsgatan (Högbergsgatan—Garpgatan).
Anslag kr. 3.200: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Kr. 600: — har omdisponerats. Arbetet utfört.
Slutkostnad 2.547: 79

Siggesborgsgatan.
Anslag kr. 95.000: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för nyanläggning. Hela gatan färdigställd med bärlager av makadam samt kantstensättning av hela sydvästra sidan och östra sidan till Kardborrstigen från Hästhovsgatan.
Kostnad under året 27.147: 35
Totalkostnad hittills kr. 84.151: 69.

Silverstolpes gata.
Anslag kr. 72.000: — bev. av Stfm den 31/5 1951 för nyanläggning. Gatan färdigställd med kantsten och första asfaltbeläggning. Toppbeläggning skall utföras 1954.
Kostnad under året 45.164: 90
Totalkostnad hittills kr. 76.317: 12.

Sjöhagsvägen.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 17/1 1952 och 40.000: — av Stfm den 18/12 1952 för nyanläggning eller tillsammans kr. 50.000: —. Terrasseringsarbetena påbörjade.
Kostnad under året 75.256: 60
Totalkostnad hittills kr. 113.083: 87.

Sjömansgatan.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 18/12 1950 för nyanläggning.
Kostnad under året 7: 43

Skiljebo, infart till industriområde öster om Skiljebo.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 4/12 1952 för påbörjande av nyanläggning.
Kostnad under året 2.870: 03

Skogsvägen (Lundagatan—Arosvägen).
Anslag kr. 26.000: — bev. av Drk den 3/6 1953. Östra delen färdigställd, västra delen vilande på grund av stadsplaneändring.
Kostnad under året 15.381: 30

Skogvaktargatan.
Anslag kr. 14.000: — bev. av Stfm den 26/11 1953 för nybyggnad av gata. Trädfällning och terrassering påbörjad.
Kostnad under året 479: 81

Skolgatan, breddning vid V. Kyrkogatan.
Se V. Kyrkogatan.

Slakterigatan.
Anslag kr. 102.000: — bev. av Stfm den 18/12 1952 för nyanläggning. Mindre justeringsarbeten utförda under året.
Kostnad under året ..... 318: —
Totalkostnad hittills kr. 1.061: 82.

Släggargatan.
Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 11/10 1951, kr. 28.500: — bev. den 11/12 1952 och 7.900: — av Drk den 15/5 1953 eller tillsammans kr. 56.400: —. Kr. 1.000: — har omdisponerats. Under året är asfaltering utförd å körbanan.
Kostnad under året 6.886: 67
Slutkostnad kr. 54.216: 24.

Smalbäcksgatan.
Anslag kr. 12.000: — av Drk den 11/12 1952 Stfm § 3 1953 ur gatukostnadsfonden för breddning å norra sidan. Tilläggsanslag bev. av Stfm i febr. 1954. Breddning och asfaltering av körbana utfört.
Kostnad under året 19.945: 68
Slutkostnad kr. 21.584: 90.

Solvändegatan.
Anslag kr. 14.000: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för nyanläggning. Gatan färdigställd och asfalterad under året.
Kostnad under året 3.192: 60
Slutkostnad kr. 5.945: 32.

S:ta Gertruds väg.
Anslag kr. 29.000: — bev. av Stfm den 18/12 1952 för nyanläggning. Terrassering påbörjad.
Kostnad under året 862: 01
Totalkostnad hittills kr. 10.727: 81.

Stentorpsgatan.
Anslag kr. 150.000: — bev. av Stfm den 26/11 1953 för nybyggnad av gata. Trädfällning och terrassering påbörjad.
Kostnad under året 6.634: 10

Stora gatan (Källgatan—Hållgatan).
Anslag kr. 65.000: — beviljat av Drk den 5/3 1953. Kr. 12.100: — har omdisponerats. Breddning, hårdgöring, asfaltering av körbana samt plattsättning av gångbanor. Arbetet utfört.
Slutkostnad 52.886: 81

Stora gatan, breddning utanför Asea.
Anslag kr. 19.000: — bev. av Drk den 15/5 1952. Bruttokostnad 24.000: — varav ca 5.000: — skulle utgöra Aseas andel av kostnaden. Asea har inbetalt 7.714: 81. Arbetet slutfört.
Kostnad under året kr. 2.812: 74.
Årets inkomst utöver årets utgifter ..... ./. 4.902: 07
Bruttokostnad kr. 32.334: 18.
Netto- och slutkostnad kr. 24.619: 37.

Stigbergsgatan (Ekevägen—österut).
Anslag kr. 36.900: — bev. av Stfm den 27/8 1953 för nyanläggning. Terrassering och grusbärlager å delen Ekevägen—Torpvägen.
Kostnad under året 1.185: 03

Svärdsliljegatan.
Anslag kr. 30.000: — bev. av Stfm den 20/12 1951 och kr. 57.000: — den 20/8 1952 eller sammanlagt kr. 87.000: — för terrassering, kantstensättning, ordnande av gångbanor samt asfaltering. Avgrusning av körbana under året.
Kostnad under året 592: 60
Totalkostnad hittills kr. 34.346: 01.

Tegelbruksvägen.
Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm den 25/6 1953 för iordningställande av gata. Terrassering och grusisolering har utförts.
Kostnad under året 20.753: 18

Tegelvretsgatan.
Anslag kr. 16.500: — bev. av Drk den 17/8 1950, 3.700: — den 15/5 1953 eller tillsammans kr. 20.200: —. Under året är asfaltering utförd. Resterar arbete med gatukors mot Krutkällarvägen.
Kostnad under året 2.810: 40
Totalkostnad hittills kr. 16.297: 80.

Tegnérgatan (Lovisebergsvägen—Allégatan).
Anslag kr. 3.200: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Kr. 800: — har omdisponerats. Arbetet utfört.
Slutkostnad 2.403: 72

Trafiksignaler, optiska.
Anslag kr. 30.000: — i 1949 års stat, kr. 58.000: — bev. av Stfm den 30/3 1950, kr. 50.000: — i 1952 års stat eller tillsammans kr. 138.000: — för ordnande av fordonstyrda trafiksignaler.
Kostnad under året 47.782: 51
Totalkostnad hittills kr. 174.793: 83.

Tråddragargatan (öster om Målargatan).
Anslag kr. 51.000: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för anläggning av gata i samband med bebyggelse. Mindre anslutningsarbeten i samband med utbyggnad av cykelväg.
Kostnad under året 1.709: 07
Totalkostnad hittills kr. 50.019: 77.

Turegatan (Kronvägen—Turegatan nr 3).
Anslag kr. 2.300: — av Drk den 15/5 1953 för asfaltering.
Slutkostnad 1.987: 62

Vasagatan (Hantverkargatan—Smedjegatan).
Anslag kr. 40.000: — bev. av Drk den 3/9 1953 för breddning av gatan. Kantsten östra sidan utförd.
Kostnad under året 15.905: 51

Vinbärsvägen.
Anslag kr. 2.300: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering. Arbetet utfört.
Slutkostnad 2.343: 63

Vinkelgatan, vändplan i norra delen.
Anslag kr. 3.000: — bev. av Drk 15/11 1951. En del mindre justeringsarbeten utförda.
Kostnad under året 142: 50
Totalkostnad hittills kr. 1.247: 45.

Vitmåragatan.
Anslag kr. 94.000: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för nyanläggning av gata. Gatan färdigställd samt asfalterad å delen Herrgårdsstigen—Hästhovsgatan. Delen Gideonsbergsgatan—Herrgårdsstigen terrasserad.
Kostnad under året 68.739: 17
Totalkostnad hittills kr. 81.317: 14.

V. Kyrkogatan, breddning vid Skolgatan
Anslag kr. 19.500: — bev. av Drk den 4/9 1952 och kr. 16.300: — av Drk den 10/12 1953 eller tillsammans kr. 35.800: — för breddning av gatukorset V. Kyrkogatan—Skolgatan. Arbetet utfört.
Kostnad under året 14.817: 77
Slutkostnad kr. 36.460: 26.

Vretgatan
Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 16/4 1953. Anslutning mot Drottninggatan utförd. Resterande arbete ej utfört på grund av markuppgörelse.
Kostnad under året 5.146: 72

Västermalmsgatan (Lidmansvägen—Djäknebergsgatan)
Anslag kr. 11.000: — bev. av Drk den 3/9 1953 för iordningställande av gatan med kantsten och gångbanor, beläggning av körbana utföres 1954.
Kostnad under året 6.389: 06

Åsgatan (Hammarbygatan—120 m. norrut).
Anslag kr. 3.200: — bev. av Drk den 15/5 1953. Asfaltering av körbana.
Slutkostnad 3.080: 70

Åsgatan (Åsgatan 24—Mileniigatan).
Anslag kr. 3.600: — av Drk den 15/5 1953. Slitlager av asfalt utfört.
Slutkostnad 3.315: 74

Äppelvägen (Krusbärsvägen—Vinbärsvägen).
Anslag kr. 2.300: — bev. av Drk den 15/5 1953 för asfaltering av körbana. Arbetet utfört.
Slutkostnad 2.110: 34

Östra Ringvägen, gatukors mot Stora gatan.
Anslag kr. 14.300: — bev. av Drk den 16/10 1952 varav kr. 13.300: — täckes av statsbidrag och kr. 1.000: — av 1952 års skatteanslag för nyanläggning av gator och vägar.
Kostnad under året 2.188: 82
Slutkostnad kr. 8.230: 22.

Summa kronor 1.861.543: 28

B. Utom stadsplanelagt område.

Bro över Svartån i Kungsängsgatans förlängning.
Anslag kr. 350.000: — i 1948—1953 års stater.
Kostnad under året 314.735: 23

Björnövägen (Kraftverksgatan—FCS).
Anslag kr. 144.000: — bev. av Drk den 11/9 1952 varav kr. 128.000: — täckes med statsbidrag och kr. 16.000: — av skatteanslag för breddning och omläggning av vägen. Kantstensättning och asfaltering av körbana utfört under året. Terrassering, hårdgöring och kantstensättning av gång- och cykelbanor pågår.
Kostnad under året 139.991: 21
Totalkostnad hittills 211.756: 24.

Köpingsvägen (Västmannagatan—Djuphamnsvägen).
Anslag kr. 85.000: — bev. av Drk den 14/8 1952 för breddning och uppsättning av trafikdelare varav kr. 80.000: — täckes av statsbidrag och kr. 5.000: — av 1952 års skatteanslag för nyanläggning av gator och vägar. Arbetet slutfört.
Kostnad under året 12.225: 48
Slutkostnad kr. 120.707: 81.

Köpingsvägen, förberedande arbeten för bro över S. J. vid Örjansverkstaden.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 29/12 1952 för stenfyllning av bank.
Kostnad under året 12.051: 94

Lundbyvägen, omläggning vid Lundby kyrka.
Anslag kr. 32.000: — bev. av Drk den 11/12 1952. Arbetet färdigställt.
Slutkostnad 58.319: 63

Riksvägen.
Utredning för utbyggnad av delen Långängskrogen—Vasagatan pågår.
Kostnad under året 9.766: 21

Skultunavägen (Flodinsgatan—Ullspinneriet).
Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk den 3/9 1953. Stenfyllning av bank pågår.
Kostnad under året 7.396: 98

Stockholmsvägen, omläggning av delen Hemdalsvägen—Ekevägen.
Anslag kr. 334.500: — bev. av Drk den 5/3 1953 varav 315.000: — täckes av beräknat statsbidrag och kr. 19.500: — av 1953 års skatteanslag för nyanläggning av gator och vägar. Arbetet bedrives såsom beredskapsarbete och terrassering och bergsprängning pågår.
Kostnad under året 90.416: 70

Surahammarsvägen (Köpingsvägen—Lillhäradsvägen).
Anslag 1954. Kostnader för förslagsstakningar.
Kostnad under året 3.098: 46

Tråddragargatan, cykelväg till Skiljeboskolan från Tråddragargatan.
Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk den 2/7 1953. Cykelvägen terrasserad och hårdgjord, arbetet utfört.
Slutkostnad 4.697: 54

Summa kronor 652.699: 38

C. Övriga arbeten.

Ombyte av ledningar från 9″ till 16″ vid Bränslebolagets oljedepå.....	2.755: 63
Provisorisk anordning för en avstängande refug i hörnet av Stockholmsvägen—Vargbogatan	1.659: 50
Inköp av stålflaggstänger	4.416: —
Uppsättning av trådnät vid Svartån, ordn. av vändplan vid Billsta, diverse provgropstagning, provborrning, offentlig flaggning	9.280: 41
Uppsättande av trådnät kring skjutbanan	2.112: 30
Anordnande av stödmur vid Mileniigatan	3.145: 08
Diverse marklösen	10.712: 71
Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut	135.000: —
Anskaffning av cykelställ	1.838: 97
Hyra av mark för gångpassage och parkeringsplatser	1.627: 50
	172.548: 10

SAMMANSTÄLLNING

Utgifter:

Gator och vägar.		
Underhåll		928.377: 31
Gaturenhållning		120.697: 54
Underhåll av tippar		69.526: 32
Nyanläggning:		
Inom stadsplanen	1.861.543: 28	
Utom stadsplanen	652.699: 38	2.514.242: 66
Övriga arbeten		172.548: 10
	Summa kronor	3.805.391: 93

Inkomster:

Hamnens avgifter för vissa kostnader		6.000: —
Riksförsäkringsanstalten		8.296: 37
Administrationspålägg		6.397: 79
Bidrag från Västerås Omnibus AB		7.000: —
Avgifter för nyttjande av allmänna platser		5.405: —
Statsbidrag för underhåll		436.050: —
Statsbidrag för nyanläggningar, omläggning av Stockholmvägen		315.000: —
Avgifter för gaturenhållning:		
Folkskolorna	8.500: —	
Högre Allmänna Läroverket	8.491: 06	
Omnibusstationen	2.428: 62	
Hamnen	3.500: —	
Avgifter för tippning	16.586: —	39.505: 68
	Summa kronor	823.654: 84

8B4. Drätselkammarens förråd.

Kostnaderna för utgående material, uthyrning och verktygsslitage fördelas enligt nedanstående:

Hantlangning		729: 42
Fastigheter		16.216: 46
Gator och vägar:		
Underhåll	84.663: 60	
Sandning	423: 50	
Nyanläggningar	236.113: 66	321.200: 76
Renhållning		1.216: 37
Förrådet		6.480: 88
Malma		5.187: 19
Bilar och maskiner		54.725: 16
Hamnen		20.149: 22
Flygfält		427: 05
Idrottsplatser		704: 52
Avstjälpningsplatser		3.065: 20
Branddammar		2.831: 81

I avräkning för andras räkning	5.351: 27
Diverse	851: 33
Försålt och uthyrt	168.042: 40
Summa kronor	607.179: 04

Inköp av större redskap m. m. under året:

1 st. sandmaskin	1.500: —
8 st. snöplogar	9.984: —
2 st. manskapsvagnar	7.056: —
2 st. klippljussignaler	660: —
8 st. flaggstänger	2.900: —
1 st. lufttryckmätare	290: —
2 st. trafikfyrar	438: —
2 st. byggnadskranar	2.970: —

8B5. Malma grustag.

Utgående material från grustaget 1953.

Sort. 2 sand	4.681,5 m³
3 krossgrus	4.969,5 „
5 grovsingel	2.058,0 „
6 „	2.380,5 „
grus	18.634,5 „
	32.724,0 m³

Kostnaderna för utgående material fördelas enligt nedanstående:

Gator och vägar:		
Underhåll	21.049: 69	
Nyanläggningar	58.991: 59	
Sandning	5.231: 14	85.272: 42
Fastigheter		766: 03
Hamnar		6.773: 33
Idrottsplatser		1.249: 25
Avstjälpningsplatser		4.220: 90
I avräkning för andras räkning		4.381: 92
Diverse		362: 88
Försålt		14.200: 60
	Kronor	117.227: 33

Lager vid grustaget av material, vilket passerat sorteringsverket:

Sort. 2 1.170 kbm à 3: —	3.510: —
3 108 „ „ 4: —	432: —
5 181 „ „ 4: 25	769: 25
6 268 „ „ 4: 25	1.139: —
Kronor	5.850: 25

Driftinkomster 119.965: 10.
Driftutgifter 123.143: 52.

8B6. Automobilerna.

Bilarnas gångtid och körlängd ha varit:

	Tim.	Mil
U 1169 Volvo	2.220,5	3.169,0
U 1285 „	2.165,0	3.346,8
U 1289 „	2.093,5	1.955,7
U 1785 „	—	868,0
U 2503 „	2.130,5	2.430,6
U 2777 „	2.225,5	2.198,7
U 3124 „	2.214,0	2.039,6
U 3717 Ford	1.123,0	724,9
U 3750 Volvo	2.115,5	3.016,9
U 4588 „	2.204,0	3.327,6
U 4748 Scania-Vabis inköpt i dec.	49,0	102,0
U 11419 Volvo personbil		1.165,0

Under året har inköpts U 4748 för kr. 35.300: — och U 3717 nedskrotats.
Driftinkomster 309.626: —
Driftutgifter 213.910: 04

8B7. Maskiner.

Inköp av större maskiner:

1 traktor Fergusson	7.820: —
1 „ Volvo	10.040: —
2 traktorvagnar	4.810: —
1 kompressor Atlasdiesel	15.550: —
1 Vibratorvält	8.900: —
1 bandtraktor	85.000: —

Maskinernas gångtid ha varit:

Väghyvel	I	Svedala	340,5	tim.
„	II	Munktell	856	„
„	III	Svedala	645	„
„	IV	Cat. Diesel	2.120	„
„	V	Svedala	1.775	„
Vägvält	I	Munktell	872,5	„
„	II	Åkerman	1.314,5	„
„	III	Aveling Barford	967,5	„
„	IV	Vibratorvält	226,5	„
Gångbanevält	I	Motala	999	„
„	II	Aveling Barford	844	„
Traktor	I	Ford U 172	515,5	„
„	II	Allis Chalmers U 171	262,5	„
„	III	Volvo U 168	2.168	„
„	IV	Fergusson U 5133	1.457	„
„	V	Volvo U 5143	1.810,5	„
„	VI	Lånad från Lantbruket	153,5	„
Jeep	I	med kompressor	1.869	„
„	II	med snöfräs	1.883	„

Kompressor I	Atlas Diesel	584,5 tim.
„ II	„ „	778 „
„ III	„ „	682 „
„ IV	„ „	786,5 „
Kompressorer lån		476,5 „
3 stenstötningsmaskiner		848,5 „
Faun sopmaskin		957,5 „
Bandtraktor D 6		373 „

Driftinkomster 387.249: 38
Driftutgifter 277.157: 17

8B8. Hästar.

Stallet med hästar har under mars månad avvecklats.

Hästarnas körtid under jan.—10 mars 1953 ha varit 623 timmar och fördelats å nedanstående arbetsplatser:

Fastigheter	47	tim.
Sandning av gångbanor	103½	„
Diverse gator	4½	„
Gatuarbeten med anslag	17	„
Allmän renhållning	112½	„
Snöröjning av gångbanor samt snörenhållning	305½	„
Förrådet	13½	„
Hamnar	19½	„
	623	tim.

Driftinkomster och driftutgifter ingå i 8B7 angivna siffror.

9A.560.1 Hamnar.

Djuphamn kajbyggnad.

Förbindelsespåret mellan Djuphamnen och Västerås Västra har helt färdigställts, liksom förlängningen av kranspår III österut och omflyttningen av brokranarna och transportkulverten för Kolimporten.

Huvudgatan från östra tillfartsspåret till Slakterigatan har färdigställts med kantsten och asfaltbeläggning, liksom gatorna mot kranspåret intill verkstaden och Bränslebolaget. Slakterigatans förlängning mellan Sjöhagsvägen och kranspår IV pågår. Förlängning västerut av kranspår III och IV pågår 453.079: 78

Anläggning av oljeledningar ha avslutats	62.155: 32	
Omläggning av Kapellbäcken har avslutats	13.651: 12	
Fortsatt iordningställande av upplagsplatser ha kostat ..	26.644: 13	102.450: 57
Kostnad under året		555.530: 35

Totalkostnad hittills kr. 5.573.526: 61.

13 E 5 Småbåtshamnar.

Nya båtplatser ha utbyggts i östra hamnbassängen invid tipparmen, kostnad	30.281: 35	
Ny båtslip har byggts nedanför Fridnäs, kostnad	5.419: 74	
och i anslutning härtill nytt upplagsområde för småbåtar, kostnad	25.984: 58	
Förberedande arbeten för vågbrytare vid båtslipen	1.067: 49	
Kostnad under året		62.753: 16

SAMMANSTÄLLNING

över fördelningen under året av arbetare, lastbilar och hästar angivet i medeltal per månad och år.

Månad	Effektiv arbetsstyrka				Ineffektiv arbetsstyrka					Använda	
	Grov-arbetare	Snickare	Sten-sättare	Summa	Tjänstl.	Semester	Sjuka	Olycks-fall	Summa	Last-bilar	Hästar
Januari	88	16	—	104	0,4	0,5	6,7	1,5	9,1	19,4	8,1
Februari	86	16	—	102	1,3	0,2	7,6	1,9	11,0	23,1	8,6
Mars	95	15	—	110	2,1	0,6	9,5	1,7	13,9	23,5	7,3
April	88	15	5	108	4,7	0,7	8,3	0,9	14,6	19,6	9,7
Maj	87	17	8	112	5,4	1,0	3,0	0,5	9,9	19,6	10,3
Juni	90	18	8	116	0,5	2,3	4,2	0,8	7,8	19,3	9,5
Juli	46	9	3	58	1,1	59,1	5,8	0,9	66,9	11,8	5,7
Augusti	66	15	7	88	0,2	24,8	4,1	1,1	30,2	16,4	8,1
September	80	17	8	105	0,7	0,9	7,8	2,4	11,8	16,5	9,9
Oktober	82	17	8	107	0,6	1,2	6,6	2,0	10,4	15,1	9,2
November	81	17	8	106	0,6	0,2	7,8	1,5	10,1	17,8	6,3
December	80	17	7	104	3,6	1,9	5,5	0,9	11,9	16,5	6,3
Medeltal under året	81	16	5	102	1,8	7,8	6,4	1,3	17,3	18,2	8,3

Personaluppgifter:

Under året har sammanlagt 149 st. arbetare varit anställda enligt nedanstående:

10 st. stensättare
59 „ grovarbetare
2 „ bergsprängare
21 „ snickare
9 „ murare
12 „ chaufförer
4 „ reparatörer
4 „ förrådsarbetare
10 „ motorskötare
2 „ väghyvelförare
1 „ ex. körkarl
13 „ sopare
1 „ släpskopförare
1 „ bitr. förman

Arbetad tid:

Tidlön (37,3 %)	105.479,0 tim.	
Ackord (62,7 %)	177.365,0 „	282.844,0 tim.
Dagsverken	35.356	
Arbetsveckor	5.893	

Arbetstiden har under året varit 7 månader med 48 timmars arbetsvecka och 5 månader med 45,5 timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalts kr. 1.484.748: — enligt nedanstående:

timtidsarbete	105.479,0 tim.	356.186: —
ackordsarbete	177.365,0 tim.	849.420: —
skiftarbete		1.466: —
övertidsarbete	11.707,0 tim.	63.083: —
måltidspengar (för 102 st. arbetare)	4.363 st.	11.039: —
cykelersättningar (för 38 st. arbetare)		1.723: —
semesterersättningar	142 st.	99.118: —
olycksfallsavlöningar	20 st.	11.000: —
sjukavlöningar	80 st.	48.935: —
begravningshjälp		—
Övriga ersättningar (lagbaspengar, maskinpengar, sprängarpengar m. m.)		40.778: —
Avgifter till S. K. P	109.094: —	
„ „ Pensionsfond	—	109.094: —

Västerås i april 1954.

Västerås stads byggnadskontor

F. SCHIÖTT.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 16

Nr 16. Angående ändring av reglementet för drätselkammaren samt stadsfullmäktiges arbetsordning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 18 december 1953 har utfärdats en ny kommunallag, vilken upphävt tidigare gällande lagar om kommunalstyrelse på landet och kommunalstyrelse i stad. Den nya kommunallagen träder i kraft den 1 januari 1955.

Kommunallagen ger i stort sett enhetliga bestämmelser för den kommunala organisationen i landskommuner, köpingar och städer. Beträffande formerna för den kommunala beslutanderättens utövning innebär lagen att kommunalstämman och allmänna rådstugan avskaffas och beslutanderätten i samtliga kommuner tillägges fullmäktige. Ledningen av den kommunala förvaltningen reformeras genom att kommunalnämnd på landet och drätselkammare i stad ges ställningen av *kommunens styrelse*. Kommunens styrelse blir så att säga en kommunal regering. I samband därmed har bestämts att magistratens befattning med *kommunalstyrelsen* skall upphöra. Däremot kvarstår tills vidare magistratens befattning med statliga angelägenheter. För de största städerna öppnas möjlighet att med Kungl. Maj:ts medgivande inrätta en särskild typ av stadens styrelse benämnd *stadskollegium*. Därvid förutsättes emellertid att drätselkammaren bibehålles som specialorgan på det finansiella området dvs. för handhavande i huvudsak av stadens drätsel. Mandattiden för kommunens styrelse är 4 år. Val av kommunens styrelse skall enligt kommunallagen äga rum i december månad året efter det val till stadsfullmäktige ägt rum. Detta betyder att kommunens styrelse kommer att sitta kvar ett år in på en ny stadsfullmäktigeuppsättningsmandattid och att först därefter nyval äger rum. Detta har stadgats för att i viss mån bevara kontinuiteten.

I fråga om de olika organens verksamhetsformer innefattar kommunallagen vissa nyheter. Interpellationsrätten i stadsfullmäktige lagfästes och regleras. En ny form av kommunala tillkännagivanden skapas genom att kommunerna ålägges anordna en kommunens anslagstavla. En allmän jävsregel införes för fullmäktige och ledamöter av nämnder. Vidare har tillkommit nya regler om valbarhet till kommunala uppdrag och om avsägelserätt. Reglerna om kommunernas drätsel ha sammanförts och systematiserats, innebärande bland annat att bestämmelserna om kommunernas fondbildning, som nu finnas i en särskild lag, inarbetats i kommunallagen. I samband därmed har företagits vissa ändringar av saklig natur.

Rätten att anföra besvär, som enligt nuvarande lagbestämmelser avser blott beslut av det representativa organet samt av kommunalnämnd och drätselkammare, utsträckes enligt den nya kommunallagen att även avse beslut av de särskilda nämnderna. Enligt rättspraxis förekommer redan nu besvärsrätt ifråga om beslut av nämnderna men genom kommunallagen ha besvärsreglerna kodifierats. Besvärstiden regleras enhetligt och besvärsinstans blir i första hand länsstyrelsen. Kommunerna ha vidare fått rätt att utse en särskild nämnd, *besvärsnämnd,* med befogenhet att pröva besvär i tjänstetillsättningsärenden och vissa andra frågor som rör kommunala befattningshavare. En närmare redogörelse för kommunallagskommitténs förslag till

ny kommunallag, på vilket den nya lagstiftningen i huvudsak grundar sig, finnes intagen i Svenska Stadsförbundets tidskrift häfte 4 år 1952.

Med anledning av den nya lagstiftningen har drätselkammaren uppdragit åt sin första delegation att utreda och till drätselkammaren inkomma med förslag till de ändringar i den kommunala förvaltningen som av den nya lagstiftningen betingas. Sedan delegationen fullgjort detta uppdrag får drätselkammaren på grundval av delegationens utredning framlägga följande förslag för stadsfullmäktige.

Den nya lagstiftningen medför att staden har att taga ställning till *dels* en del spörsmål av mer eller mindre formell natur, som ta sikte på att bringa gällande reglementen i överensstämmelse med den nya lagen, *dels ock* vissa problem av mera principiell natur, vilka här nedan skola närmare diskuteras.

Den av de principiella frågorna, som tilldrar sig en relativt stor uppmärksamhet, är frågan huruvida stadens styrelse skall bestå av drätselkammaren eller ett särskilt stadskollegium. Kommunallagens 29 § föreskriver att i stad skall finnas en drätselkammare samt att drätselkammaren skall vara kommunens styrelse så vida icke Konungen på förslag av stadsfullmäktige förordnat att såsom kommunens styrelse skall finnas ett stadskollegium. Enligt 30 § tillkommer det kommunens styrelse att leda förvaltningen av kommunens angelägenheter och hava inseende över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen skall vidare med uppmärksamhet följa de frågor som kunna inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning samt hos stadsfullmäktige och övriga nämnder ävensom hos andra myndigheter göra de framställningar, som finnas påkallade. Kommunens styrelse har vidare att bereda ärenden som skola förekomma till behandling hos stadsfullmäktige, att handhava kommunens drätsel och därvid själv förvalta kommunens egendom i den mån ej sådan förvaltning uppdrages åt annan nämnd, att ombesörja verkställighet av stadsfullmäktiges beslut, att föra kommunens talan i olika mål och ärenden, att vårda och förteckna de kommunala arkiven och i övrigt fullgöra uppdrag, som av fullmäktige överlämnas till styrelsen. Därest stadskollegium inrättas, åligger det kollegiet att i stort sett handhava de angelägenheter, som ovan uppräknats såsom tillkommande drätselkammaren i egenskap av stadens styrelse. I stad med stadskollegium tillkommer det dock drätselkammaren att föra stadens räkenskaper och taga den befattning med stadens drätsel i övrigt som kan vara föreskriven i reglementet för drätselkammaren samt att i övrigt fullgöra de uppdrag, som av fullmäktige eller stadskollegiet överlämnas till kammaren.

Bestämmelserna om kommunens styrelse medgiva icke att drätselkammaren eller stadskollegiet, om sådant inrättas, uppdelas på olika *beslutande* avdelningar. Det förutsättes att beslut inom kommunens styrelse fattas av styrelsen i dess helhet. Styrelsen kan däremot uppdela sig själv på beredningsavdelningar. Även är det tillåtet att från styrelsens handläggning avskilja vissa ärenden och överlämna desamma åt specialnämnd. Så kan t. ex. gatuärendena överlämnas för handhavande av en särskild gatunämnd, fastighetsärendena för handhavande av en särskild fastighetsnämnd eller, såsom sedan gammalt skett i Västerås, vatten- och avloppsärendena överlämnas till styrelsen för tekniska verken etc. Kommunens styrelse skall dock alltid beredas tillfälle avgiva yttrande i de av dylika specialstyrelser förberedda ärendena, innan desamma framföras till stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige må antaga reglemente för kommunens styrelse, vilket reglemente skall underställas länsstyrelsens prövning. I reglementet må bland annat bestämmas att styrelsen äger uppdraga åt särskild inom densamma bildad avdelning eller åt le-

damot av styrelsen eller åt i kommunens tjänst anställd befattningshavare att å styrelsens vägnar fatta beslut i vissa grupper av ärenden, vilkas beskaffenhet skall i reglementet angivas. Framställning eller yttrande till stadsfullmäktige må dock icke beslutas annorledes än av drätselkammaren samfällt.

Frågan om inrättande av ett stadskollegium synes drätselkammaren för närvarande sakna praktisk aktualitet. Det bör framhållas att möjligheten att inrätta ett stadskollegium enligt kommunallagskommitténs mening i främsta rummet tillskapades för de största städerna. Om ett stadskollegium inrättas måste likväl en drätselkammare finnas, vilken under sådana förhållanden närmast får funktionen av en specialnämnd för drätselförvaltningen utan att få den överblick över den kommunala förvaltningen, som en drätselkammare i egenskap av stadens styrelse kommer att äga. Redan med nuvarande organisation kan man med fog säga att drätselkammaren intagit positionen av stadens styrelse även om icke alltid lagligt underlag härför funnits. Då nu dessa i praktiken redan knäsatta principer lagfästas kommer i stort sett samma ordning att bibehållas därest drätselkammaren i fortsättningen får fungera som stadens styrelse. Dessutom kan framhållas att, om erfarenheten visar att en förändring skulle bliva önskvärd, sådan när som helst i fortsättningen kan vidtagas efter beslut av stadsfullmäktige och medgivande av Kungl. Maj:t. Enligt drätselkammarens uppfattning tala sålunda övervägande skäl för att för närvarande icke inrätta ett stadskollegium. I stället bör drätselkammaren givas funktionen av stadens styrelse.

Vad beträffar frågan om möjlighet för drätselkammaren att delegera sin beslutanderätt i vissa grupper av ärenden har kammaren funnit att så i vissa fall vore önskvärt. Redan nu förekommer de facto en viss delegationsrätt så till vida att t. ex. de bostadssociala ärendena behandlas av drätselkammarens bostadsdelegation och sedermera endast anmälas till kammaren för formellt beslut. På liknande sätt förfares även i en del andra ärenden. Drätselkammaren har i bilagda förslag till reglementet sökt samla de grupper av ärenden där enligt kammarens erfarenhet en möjlighet till delegation är önskvärd.

I fråga om antalet ledamöter i kammaren anses för närvarande någon förändring icke böra vidtagas.

I avbidan på närmare erfarenheter från andra håll har drätselkammaren icke funnit skäl att för närvarande föreslå inrättande av en särskild besvärsnämnd inom staden. Departementschefen har i propositionen för sin del ansett det sannolikt att blott de största kommunerna i landet komma att inrätta besvärsnämnd. Dessutom torde kunna hävdas att behovet av en besvärsnämnd är mindre nu än tidigare, enär de flesta anställda äro anslutna till någon organisation, som i händelse av behov företräder vederbörande.

Den centrala ställning, som i den nya kommunallagen tillagts drätselkammaren i egenskap av stadens styrelse, gör att behovet av ett beredningsutskott blir betydligt mindre än för närvarande. Som tidigare nämnts skall stadens styrelse i princip vara sista instans för beredning av alla ärenden, som företagas till avgörande av stadsfullmäktige. Om styrelsen icke själv berett ett sådant ärende skall styrelsen alltid lämnas tillfälle att yttra sig däröver. Nu anförda omständigheter innebära emellertid icke något hinder för stadsfullmäktige att, i den utsträckning de finna lämpligt, anlita ett allmänt beredningsutskott. Komunallagskommittén har i sitt betänkande härom anfört följande: "I regel torde det dock vara tillräckligt att ett ärende behandlas hos vederbörande fackstyrelse och kommunens styrelse. En längre instanskedja med-

för gärna en uttunning av ansvaret — i förlitande på varandra lägga de olika beredningsorganen måhända en alltför lätt hand vid beredningen — och innebär också att ärendena fördröjas på sin väg till fullmäktige. Det kan för övrigt i vissa fall möta svårighet att för flera olika beredningsinstanser finna ledamöter med tillräckliga kvalifikationer och därför också ur denna synpunkt vara lämpligt att beskära antalet instanser."

Drätselkammaren har för sin del ansett att beredningsutskottet bör bibehållas om än med något begränsade funktioner. I första hand har kammaren funnit det lämpligt att beredningsutskottet skall till stadsfullmäktige avgiva yttrande i samtliga valärenden. Enligt kommunallagen erfordras i dessa ärenden ingen beredning av drätselkammaren. Vidare har föreslagits att hos beredningsutskottet fortfarande skola behandlas ärenden jämlikt rusdrycks-, pilsnerdricksförsäljningsförordningarna, ansökningar enligt butikstängningslagen, ansökningar om handel med begagnade föremål, ärenden om indelning av staden i valkretsar och valdistrikt, ärenden om namnsättning av gator och parker samt i övrigt ärenden, som av stadsfullmäktige eller drätselkammaren remitteras till utskottet för yttrande. I nu uppräknade frågor kan man icke komma ifrån att drätselkammaren skall beredas tillfälle att yttra sig. Kammaren behöver däremot icke begagna sig av denna sin rätt och i så fall kan ärendet efter yttrande från beredningsutskottet direkt behandlas av stadsfullmäktige.

Drätselkammaren övergår härefter till att vart för sig behandla de upprättade förslagen till reglemente för drätselkammaren, arbetsordning för stadsfullmäktige och reglemente för beredningsutskottet.

1) *Reglemente för drätselkammaren.*

§ 1. Paragrafen, som i mångt och mycket ansluter sig till § 1 i gällande reglemente innehåller en uppräkning dels i allmän och dels i mera specialiserad form av drätselkammarens uppgifter i egenskap av stadens styrelse.

§ 2. Likalydande med motsvarande paragraf i det gällande reglementet.

§§ 3 och 4 finnas även, fastän på andra ställen, i det gällande reglementet.

§ 5 behandlar drätselkammarens sammansättning. Kammaren har icke funnit anledning föreslå någon ändring i den gällande sammansättningen utan förutsätter att kammaren liksom nu skall bestå av tio ledamöter och sju suppleanter.

§ 6 avhandlar val av ordförande. Till skillnad från vad som nu gäller utses drätselkammarens ordförande och vice ordförande direkt av stadsfullmäktige och för hela mandatperioden på en gång.

§ 7 har sin ungefärliga motsvarighet i § 7 i gällande reglemente.

§ 8 motsvaras, med en redaktionell ändring, av § 8 i gällande reglemente.

§ 9 avhandlar frågan om jäv för ledamot och hänvisar i detta avseende till vad som stadgas i kommunallagen.

I *§ 10,* vartill motsvarighet saknas i gällande reglemente, har intagits preciserade regler för beslutsförfarandet.

§ 11 avhandlar protokollföringen, reservationsrätten och justeringen av protokollet. Beträffande justeringen har i enlighet med kommunallagens föreskrifter dels införts bestämmelser om den tid inom vilken justering skall äga rum, dels även regler om att justering skall tillkännagivas å kommunens anslagstavla.

§ 12 äger sin motsvarighet i samma paragraf i gällande reglemente. Här har endast tillagts byggnadstekniska byrån.

§§ 13 till och med 16 ha i stort sett sin motsvarighet i gällande reglemente.

I *§ 17* ha intagits tidigare omförmälda regler angående drätselkammarens möjlighet att i vissa fall delegera sin beslutanderätt. I de grupper av ärenden, som där uppräknats, förekommer redan nu de facto en delegationsrätt från drätselkammaren till någon av kammarens delegationer eller någon tjänsteman.

§ 18 om ledamots ansvar och skadeståndsskyldighet ersätter § 17 i gällande reglemente.

I *§ 19* avhandlas frågan om huru besvär över drätselkammarens beslut skola anföras. Sedan magistratens befattning med kommunalförvaltningen upphört, är länsstyrelsen i fortsättningen besvärsmyndighet.

2) Arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås.

§ 1, som avhandlar tid för sammanträde, överensstämmer i stora drag med nuvarande § 1. Extra sammanträde, som enligt nu gällande arbetsordning kan påkallas av magistraten, skall i överensstämmelse med kommunallagen nu kunna påkallas endast av länsstyrelsen, drätselkammaren eller stadsfullmäktiges flertal.

§ 2 är likalydande med § 2 i nuvarande arbetsordning.

§ 3 innehåller reglerna om kallelse till sammanträde och ha anslutits till kommunallagens nya bestämmelser i ärendet. Att märka är att kommunallagen tillåter att i stället för *delgivning* av kallelse till sammanträde kallelsen kan tillställas ledamöterna med *posten* så tidigt att den kan antagas ha kommit dem tillhanda inom i lagen föreskriven tid. Drätselkammaren har emellertid ansett det vara av vikt att fortfarande det mera personliga kallelseförfarandet bibehålles.

§ 4 innehåller reglerna om ajournering av sammanträde och ha givits en utformning, som överensstämmer med nya kommunallagen.

§ 5 är lika med nuvarande § 5.

§ 6 har efter redaktionella ändringar samma innehåll som nuvarande § 6.

§ 7 överensstämmer med nuvarande § 7 med undantag av att stadgarna om påföljd för frånvaro från sammanträde utgått enär nya kommunallagen icke innehåller några bestämmelser om påföljd för förfallolös utevaro.

§ 8 motsvarar nuvarande § 8.

§ 9 motsvarar efter en redaktionell ändring nuvarande § 9.

§ 10 behandlar frågan om motion till stadsfullmäktige. Enär motion numera även kan väckas mellan sammanträden har i paragrafen intagits en specialregel för muntlig motion, men väckes annorledes än vid sammanträde.

§ 11 avhandlar interpellationsinstitutet. I kommunallagarna har tidigare icke funnits någon lagligen stadgad interpellationsrätt. Sådan har dock i praktiken förekommit i många stadsfullmäktigeförsamlingar. För Västerås del har i arbetsordningen icke funnits regler om interpellation. Då nu institutet blivit lagligen reglerat ha bestämmelser i överensstämmelse med lagen intagits i denna paragraf.

§§ 12 till och med 14 motsvara §§ 11 till och med 13 i nuvarande arbetsordning. I nu gällande arbetsordning avhandla §§ 14—17 beredningsutskottets verksamhet. I det nu framlagda förslaget till ny arbetsordning ha dessa bestämmelser utgått. I stället föreslås ett särskilt reglemente för beredningsutskottet.

§ 15 som avhandlar stadsfullmäktiges protokoll har avfattats i överensstämmelse med kommunallagen.

§ 16 behandlar reservationsrätten och ansluter till bestämmelserna i nya kommunallagen.

§ 17 beträffande justering av stadsfullmäktiges protokoll innebär en del nyheter gentemot vad som nu gäller. Tiden inom vilken justering skall äga rum har i överensstämmelse med kommunallagen bestämts till tio dagar efter sammanträdet. Vidare märkes att den offentliga uppläsningen av stadsfullmäktiges protokoll slopats. Däremot skall tillkännagivande av protokolljusteringen ske å kommunens anslagstavla. Detta tillkännagivande har betydelse för beräkning av besvärstiden.

I *§ 18* har en erinran om vilka utomstående som ha rätt att närvara vid stadsfullmäktigesammanträdena gjorts.

§§ 19 och 20 motsvara §§ 21 och 22 i gällande reglemente.

3) *Reglemente för Västerås stadsfullmäktiges beredningsutskott.*

Som tidigare nämnts föreligger intet hinder att tillsätta ett särskilt beredningsutskott även om samtliga ärenden med undantag av valärenden skola beredas av drätselkammmaren eller i varje fall tillfälle beredas kammaren att yttra sig över desamma. Det har emellertid ansetts lämpligt att vissa ärenden, som redan nu förberedas av beredningsutskottet fortfarande bli föremål för en dylik beredning. I reglementets första paragraf har därför uppräknats vissa grupper av ärenden som anses böra tillhöra ett blivande beredningsutskotts behandling. Så till vida avviker reglerna ifrån vad nu gäller, att lag- och författningsförslag samt förslag till kommunala reglementen och ordningsstadgar samt instruktioner icke utan vidare falla under beredningsutskottets behandling. Med den ställning som tillagts drätselkammaren i den nya kommunallagen har det icke ansetts lämpligt att drätselkammaren lämnar ifrån sig dessa uppgifter.

I övrigt innehåller reglementet endast formella bestämmelser om val av ordförande och vice ordförande, handläggning av ärendena, tid för sammanträden samt undertecknande av handlingar, i huvudsak överensstämmande med vad som nu gäller.

Med överlämnande av ovan omförmälda förslag till reglementen och arbetsordning samt med hänvisning till vad drätselkammaren i övrigt anfört får kammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga *dels* förslag till reglemente för drätselkammaren *dels* förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås *dels ock* förslag till reglemente för Västerås stadsfullmäktiges beredningsutskott samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos länsstyrelsen hemställa om fastställelse av förslag till reglemente för drätselkammaren.

Västerås den 12 april 1954.

För drätselkammaren:

GUSTAF OLSSON

Thjelvar Hedberg.

REGLEMENTE

för Drätselkammaren i Västerås.

§ 1.

Västerås stads drätselkammare är det centrala förvaltande organet för staden och skall såsom stadens styrelse, i den mån laga hinder däremot ej möter, leda förvaltningen av stadens angelägenheter och hava inseende över övriga nämnders verksamhet.

Drätselkammaren skall med uppmärksamhet följa de frågor, som kunna inverka på stadens utveckling samt dess ekonomiska och rättsliga ställning, ävensom hos stadsfullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar och vidtaga de åtgärder, som finnas påkallade i detta syfte.

I angivna hänseenden och i övrigt tillkommer det drätselkammaren bland annat

1) att i den utsträckning, som angives i kommunallagen, bereda de ärenden vilka skola förekomma till behandling hos stadsfullmäktige,

2) att ombesörja verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut, i den mån verkställigheten ej uppdragits åt annan,

3) att själv eller genom ombud anhängiggöra, utföra och bevaka stadens talan vid över- och underdomstolar, exekutiva eller andra myndigheter i alla mål och ärenden, där detta icke på grund av lag eller stadsfullmäktiges beslut ankommer på annan, ävensom att i sådana mål och ärenden ingå förlikning, träffa överenskommelse om betalning av fordran samt antaga ackord,

4) att vid bolagsstämmor och övriga sammanträden inom företag, i vilka staden är delägare eller har intresse, bevaka stadens rätt,

5) att handhava stadens drätsel och därvid själv vårda och förvalta stadens egendom i den mån ej sådan vård eller förvaltning uppdragits åt annan,

6) att handhava stadens låne- och borgensangelägenheter och i följd härav utan särskilt bemyndigande å stadens vägnar upptaga beslutade lån samt utfärda erforderliga skuld- och borgensförbindelser,

7) att, då för behörigen beslutade utgifter anvisade medel tillfälligtvis icke äro tillgängliga, för stadens räkning upptaga lån eller annorledes anskaffa behövliga medel, allt inom gränsen för stadens underställningsfria lånerätt,

8) att ombesörja debitering, uppbörd och redovisning av utskylder för kommunala ändamål,

9) att handhava förvaltningen av under drätselkammaren lydande donationer och fonder,

10) att, såvitt på drätselkammaren ankommer, övervaka efterlevnaden av den fastställda budgeten samt inom ramen för drätselkammarens finansvårdande verksamhet befrämja en sund och framsynt hushållning med stadens medel,

11) att med särskild uppmärksamhet följa allt, som äger sammanhang med stadens fastighets- och bostadspolitik, samt vidtaga de åtgärder, som i anledning härav kunna påkallas,

12) att bereda ärenden angående avhändande eller förvärv av fast egendom samt besluta om upplåtande av rätt till den under kammarens förvaltning stående fasta och lösa egendom,

13) att anlägga samt ägna vård och tillsyn åt stadens under drätselkammaren lydande byggnader samt gator, vägar, broar, parker, torg och allmänna platser,

14) att vårda och förteckna de kommunala arkiven i den mån sådant ej enligt kommunallagen ankommer på annan,

15) att utöva stadens beslutanderätt i frågor, som avses i §§ 16—18 nöjesskatteförordningen,

16) att taga befattning med de ärenden, vilkas handläggning enligt särskild författning ankommer på drätselkammaren samt att

17) i övrigt fullgöra de uppdrag, som av stadsfullmäktige överlämnas till drätselkammaren.

§ 2.

Drätselkammaren äger att vid exekutiv auktion å fastighet, i vilken staden äger intecknad fordran eller rättighet, inropa fastigheten för stadens räkning, därest detta är erforderligt för tillvaratagande av stadens intressen.

§ 3.

Drätselkammaren äger att med den begränsning, som kan vara för särskilt fall i lag stadgad, besluta om avskrivning av sådan stadens fordran, som hänför sig till kammarens förvaltningsområde.

§ 4.

Drätselkammaren äger att från stadens övriga nämnder samt dess beredningar och befattningshavare infordra de yttranden och upplysningar som erfordras för fullgörande av kammarens uppgifter.

§ 5.

Drätselkammaren består av tio ledamöter jämte sju suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige för fyra år i sänder räknat från och med den 1 januari året näst efter det, då valet förrättats. Valet förrättas i december månad året näst efter det, då allmänna val av fullmäktige ägt rum.

Sker ej valet proportionellt, skall vid valet samtidigt bestämmas i vilken ordning suppleanterna skola inkallas till tjänstgöring.

I avseende å valbarhet, verkan av valbarhetens upphörande och rätt till avsägelse gäller vad i kommunallagen föreskrives.

Avgår ledamot, som utsetts vid proportionellt val, under den tid, för vilken han valts, inkallas till ledamot den suppleant, som enligt den mellan suppleanterna bestämda ordningen bör inträda; den sålunda inkallade tjänstgör under den tid, som återstått för den avgångne.

Avgår ledamot eller suppleant, vilken utsetts vid majoritetsval, anställes fyllnadsval för den återstående delen av tjänstgöringstiden.

Suppleant äger rätt att närvara vid drätselkammarens sammanträden samt deltaga i dess överläggningar men ej framställa förslag eller deltaga i besluten, i annat fall än då han inträtt i ledamots ställe.

§ 6.

Av stadsfullmäktige utses bland ledamöterna i drätselkammaren en ordförande och en vice ordförande att tjänstgöra för den tid, för vilken de blivit invalda som ledamöter.

Äro både ordföranden och vice ordföranden hindrade att tjänstgöra, äger drätselkammaren utse annan ledamot att för tillfället föra ordet.

§ 7.

Drätselkammaren sammanträder å det ställe och å de tider kammaren bestämmer, och däremellan så ofta drätselkammarens ordförande finner det nödvändigt, ävensom då minst halva antalet av kammarens ledamöter för uppgivet ändamål gör framställning därom.

Kallelse till sammanträde utfärdas skriftligen och delgives ledamöterna och suppleanterna om möjligt minst två dagar före sammanträdet. Kallelsen skall upptaga de ärenden, som skola förekomma till behandling.

Ledamot eller suppleant, som är förhindrad att bevista sammanträde, skall därom göra skyndsam anmälan.

§ 8.

Drätselkammaren må ej handlägga ärende, såvida icke flera än hälften av ledamöterna äro tillstädes.

§ 9.

Angående jäv för ledamot av drätselkammaren gäller vad som stadgas i kommunallagen.

Vid behandling av ärende, vari ledamot är jävig, skall ledamoten avträda.

§ 10.

I fråga om förfarandet vid fattande av beslut gäller följande.

Sedan överläggningen i ett ärende förklarats avslutad, framställer ordföranden proposition, så avfattad, att den kan besvaras med ja eller nej.

Ordföranden tillkännagiver därefter, huru enligt hans uppfattning beslutet utfallit, och befäster detsamma, där ej omröstning begäres, med klubbslag.

Begäres omröstning, skall den verkställas efter upprop, och utom vid val, ske öppet.

Där ej för särskilda fall annorlunda stadgas, bestämmes utgången genom enkel pluralitet av de avgivna rösterna. Falla rösterna lika för olika meningar, skilje vid val lotten mellan lika röstetal, men blir i övriga fall den mening beslut, som ordföranden biträder.

Vid omröstning för tillsättande av tjänstebefattning skall förfaras såsom vid val.

Begäres bordläggning av ärende och förena sig minst tre ledamöter därom, skall ärendet uppskjutas till ett följande sammanträde. För fortsatt bordläggning av samma ärende erfordras att flertalet av närvarande ledamöter sig därom förena.

§ 11.

Ordföranden skall vid drätselkammarens sammanträden låta på sitt ansvar föra

protokoll, som skall upptaga närvarande ledamöter och suppleanter samt för varje ärende, efter en kortfattad redogörelse för dess beskaffenhet, angiva däri framställda förslag och yrkanden, som ej återkallats, samt i ärendet fattat beslut ävensom, där omröstning ägt rum, redogörelse för propositionsordningen och uppgift om huru många röstat för eller emot. Har omröstning skett öppet, skall i protokollet angivas, huru en var röstat.

Den som vid sammanträde deltagit i avgörande av ärende äger anföra reservation mot det fattade beslutet. Reservation skall anmälas innan sammanträdet avslutas samt, om den närmare utvecklas, avfattas skriftligen och avgivas sist vid justeringen av protokollet.

Justering av drätselkammarens protokoll verkställes senast tio dagar efter sammanträdet av ordföranden jämte minst en därtill för varje gång av kammaren utsedd närvarande ledamot. Justering må ock verkställas av drätselkammaren antingen genast eller vid nästa sammanträde.

Senast å andra dagen efter det protokollet justerats skall genom ordförandens försorg justeringen och det ställe, där protokollet finnes tillgängligt, tillkännagivas å kommunens anslagstavla. Tillkännagivandet skall vara försett med uppgift å den dag det anslagits. Det må ej avlägsnas före utgången av stadgad besvärstid. Bevis om dagen för justeringens tillkännagivande skall tillika åtecknas protokollet eller särskilt utfärdas.

§ 12.

Omedelbart under drätselkammaren lyda stadskansliet, drätselkontoret, byggnadskontoret, fastighetskontoret, uppbördsverket och byggnadstekniska byrån.

Om tjänstemännens åligganden gäller vad i de för dem utfärdade instruktionerna eller eljest är stadgat.

Drätselkammarens expeditioner och kassor hållas öppna för allmänheten å de tider, kammaren bestämmer.

§ 13.

Till drätselkammaren inkomna handlingar skola antecknas i diarium. Över beslut, som drätselkammaren fattat, skall föras register.

Drätselkammaren skall på lämpligt sätt kungöra varest och på vilka tider till kammaren ställda ansökningar och övriga handlingar mottagas.

§ 14.

Drätselkammarens skriftväxling ombesörjes under ordförandens inseende.

Från kammaren utgående utlåtanden, skrivelser, fullmakter samt kontrakt och dylika handlingar, ävensom skuld- och borgensförbindelser om vilka ej annorlunda beslutas skola, försedda med kontrasignation av vederbörande tjänsteman, å kammarens vägnar underskrivas av ordföranden eller vid förfall för honom av vice ordföranden eller, om båda äro förhindrade, av den ledamot, som därtill utsetts.

§ 15.

Drätselkammaren må uppdraga åt stadsdirektören att enligt av kammaren lämnade närmare direktiv underteckna handlingar å drätselkammarens vägnar.

Av drätselkammarens skrivelser och brev skola tagas kopior, vilka på lämpligt sätt förvaras.

§ 16.

Staden tillhöriga, under drätselkammarens vård stående värdehandlingar skola förvaras i brandfritt valv eller kassaskåp under två olika lås, till vilka två av drätselkammaren utsedda personer skola hava var sin nyckel.

§ 17.

Med iakttagande av att framställning eller yttrande till stadsfullmäktige samt avgörande i ärende av principiell natur icke må beslutas annorledes än av drätselkammaren samfällt, äger drätselkammaren uppdraga åt särskild inom densamma bildad avdelning eller åt ledamot av drätselkammaren eller åt i stadens tjänst anställd befattningshavare att å drätselkammarens vägnar fatta beslut i ärenden av följande beskaffenhet:

angående yttranden över från byggnadsnämnden remitterade ansökningar om byggnadslov,

angående yttranden över ansökningar om tillstånd till disponerande av stadens mark för friluftsmöten eller liknande ändamål,

angående utfärdande av fullmakt att bevaka stadens rätt inför domstol och andra myndigheter samt vid förrättningar av olika slag,

angående semester och tjänstledighet i enlighet med gällande reglementens bestämmelser,

angående utövande av drätselkammarens funktioner såsom bostadsförmedlingsorgan,

angående frågor enligt nöjesskatteförordningen,

angående stadens representation, såvitt denna ankommer på drätselkammaren.

På samma sätt må handläggas ärenden som till art och betydelse äro jämförliga med ovan uppräknade samt ärenden i övrigt av rutinmässig karaktär, vilka drätselkammaren finner uppenbarligen vara av beskaffenhet att icke behöva prövas å sammanträde.

Beslut, som fattas på grund av uppdrag enligt denna §, skall anmälas vid drätselkammarens nästa sammanträde.

§ 18.

Om ansvar och skadeståndsskyldighet för ledamot av drätselkammaren, som vid fullgörandet av sitt uppdrag åsidosätter vad enligt lag eller författning, reglemente, särskild föreskrift eller uppdragets beskaffenhet honom åligger, gäller vad i allmän lag stadgas.

§ 19.

Besvär över drätselkammarens beslut må, där icke annat är särskilt föreskrivet, anföras hos länsstyrelsen. Besvären skola hava inkommit till länsstyrelsen senast inom tre veckor från den dag, då verkställd justering av det över beslutet förda protokollet tillkännagivits å kommunens anslagstavla. Besvären skola vara åtföljda av överklagade beslutet jämte bevis om dagen för justeringens tillkännagivande.

Mot beslut av rent förberedande eller verkställande art må talan ej föras.

Genom detta reglemente, vilket träder i kraft den 1 januari 1955, upphäves det av länsstyrelsen den 29 januari 1944 med ändringar den 12 februari 1946, den 5 november 1948, den 30 april 1949 och den 21 januari 1950 fastställda reglementet för drätselkammaren.

ARBETSORDNING

för stadsfullmäktige i Västerås.

§ 1.

Tid för sammanträde.

Stadsfullmäktiges ordinarie sammanträden hålles sista helgfria torsdagen under januari—juni månader samt augusti—december månader. Infaller dag för ordinarie sammanträde å helgdag, hålles sammanträdet nästföljande söckendag. Därest hinder skulle möta för ordinarie sammanträdes hållande på någon av därtill sålunda bestämda dagar, äger ordföranden utsätta sammanträdet till annan dag.

Extra sammanträde hålles, när länsstyrelsen därom förordnar eller drätselkammaren det begär eller de flesta av stadsfullmäktige sådant äska eller ordföranden finner det nödigt. Framställning av stadsfullmäktiges flertal om extra sammanträde skall göras hos ordföranden samt innehålla bestämd uppgift om ärende, för vars behandling sammanträdet begäres. Dylik framställning kan göras antingen vid stadsfullmäktiges sammanträde eller ock skriftligen mellan sammanträdena.

§ 2.

Plats för sammanträde.

Stadsfullmäktiges sammanträden skola i den mån annorlunda ej för särskilt fall av stadsfullmäktige bestämmes, hållas å stadsfullmäktiges plenisal.

§ 3.

Kallelse till sammanträde.

Kungörelse om fullmäktigesammanträde, innehållande uppgift om tid och ställe för sammanträdet och de ärenden, som därvid skola behandlas, utfärdas av ordföranden eller, vid hinder för honom av vice ordföranden.

Kungörelsen skall minst en vecka före sammanträde anslås å kommunens anslagstavla. Kungörelsen skall ock inom samma tid införas i en eller flera ortstidningar samt senast fyra dagar före sammanträdet delgivas en var fullmäktig.

Vid sammanträde före utgången av december månad avgöres för närmast följande kalenderår, i vilken eller vilka tidningar kungörelse skall införas. Därvid böra väljas sådana tidningar, som genom spridning inom olika grupper av kommunens medlemmar bringa kungörelsen till de flestas kännedom. Har vid fattandet av beslut i ämnet förslag om kungörelsens införande i annan ortstidning än de sålunda beslutade varit under omröstning och därvid erhållit minst en tredjedel av de i omröstningen deltagandes röster, skall kungörelsen införas jämväl i denna tidning.

Den omständigheten att kungörelsen icke blivit införd i tidning utgör ej hinder för sammanträdets hållande.

Fordrar ärende så skyndsam handläggning, att kungörande icke medgives i den ordning, ovan stadgas, må sammanträde för ärendets behandling ändå hållas, därest senast söckendagen före sammanträdet kungörelse, innehållande de ovannämnda uppgifter anslagits å kommunens anslagstavla och delgivits en var fullmäktig.

§ 4.

Ajournering av sammanträde.

Kan ärende, som handlägges på fullmäktigesammanträde icke å den utsatta dagen bringas till slut, skall sammanträdet fortsättas å annan dag. Om sammanträdets fortsättande skall, därest fullmäktige så besluta, kungörelse i vanlig ordning utfärdas. Beslutes icke sådan kungörelse, har ordföranden, att innan sammanträdet upplöses, bestämma och för de närvarande tillkännagiva tid för det fortsatta sammanträdet, varjämte de ledamöter, som icke varit vid sammanträdet närvarande, genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg skola underrättas om tiden för det fortsatta sammanträdet.

§ 5.

Angående val av ordförande och vice ordförande.

Stadsfullmäktige välja varje år i december för nästkommande kalenderår bland sig en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande.

För året närmast efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, skall ordförandevalet ske vid extra sammanträde å helgfri dag någon av de sju första dagarna i januari månad och ordförandeskapet intill dess utövas av den, som fullmäktige därtill särskilt utsett.

Avgår ordförande eller vice ordförande under året, bör vid nästkommande sammanträde anställas val efter den avgångne för återstående delen av året.

§ 6.

Tillfällig ordförande.

Då förfall inträffar för såväl ordförande som förste som andre vice ordförande, föres ordet av den, som stadsfullmäktige därtill för tillfället utse. Intill dess så skett, utövas ordförandeskapet av den till tjänstgöringstiden äldste bland stadsfullmäktige eller, där två eller flera fullmäktige ha lika lång tjänstgöringstid, av den bland dessa, som är till levnadsåren äldst.

§ 7.

Föredragsordning.

Ordföranden bestämmer den ordning, vari ärendena skola föredragas, stadsfullmäktige dock obetaget, att för särskilt fall i sålunda bestämd föredragsordning besluta ändring.

Vid sammanträdets början verkställes upprop av stadsfullmäktige efter särskild lista.

§ 8.

Val.

Valsedlar skola för att bliva gällande vara enkla, slutna och omärkta samt entydiga i fråga om personernas namn och fria från oriktighet i avseende å deras antal.

Om valsedlar vid proportionella val gäller vad därom är i lag stadgat.

§ 9.

Votering.

Vid omröstning avlämnas rösterna efter upprop av fullmäktige i samma ordning

som vid upprop enligt § 7 här ovan, varefter andre vice ordföranden, förste vice ordföranden och ordföranden i nu nämnd ordning avlämna sina röster.

§ 10.

Motion.

Motion må av stadsfullmäktigeledamot väckas såväl vid sammanträde som mellan sammanträdena. Motion, som framställes muntligen, bör till stadsfullmäktiges sekreterare snarast möjligt överlämnas i skriftlig form, därest motionen väckes vid sammanträde senast vid protokollets justerande och i annat fall senast en vecka efter förslagets framställande.

§ 11.

Interpellation.

Vill fullmäktig till ordföranden i drätselkammaren eller annan kommunal nämnd eller beredning framställa interpellation i ämne, som tillhör stadsfullmäktiges handläggning, skall interpellationen, skriftligen avfattad, avlämnas till fullmäktiges ordförande före det sammanträde, vid vilket den är avsedd att framställas. Fullmäktige besluta utan föregående överläggning, huruvida interpellationens framställande skall medgivas. Lämnas sådant medgivande bör interpellationen besvaras senast vid nästa sammanträde.

§ 12.

Remiss mellan sammanträden.

Mellan stadsfullmäktiges sammanträden inkommet ärende må av fullmäktiges ordförande eller sekreterare omedelbart remitteras till vederbörande beredande organ.

§ 13.

Tryckning av stadsfullmäktiges handlingar.

Handlingarna rörande ärenden, som enligt kungörelsen skola förekomma vid sammanträde, skola alltefter sakens beskaffenhet i sin helhet eller delvis tryckas. Då kungörelsen delgives ledamot, skall jämväl ett exemplar av de tryckta handlingarna till honom avlämnas.

§ 14.

Förteckning över oavgjorda stadsfullmäktigeärenden.

Före den 1 mars varje år skall genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i stadsfullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning, ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit vid årsskiftet verkställda.

§ 15.

Stadsfullmäktiges protokoll.

Ordföranden skall vid sammanträdet låta på sitt ansvar föra protokoll.

Protokollet skall innehålla förteckning å närvarande ledamöter samt för varje

ärende efter en kortfattad redogörelse för dess beskaffenhet, angiva däri framställda förslag och yrkanden, som ej återkallats samt i ärendet fattade beslut ävensom, där omröstning ägt rum, redogörelse för propositionsordningen och uppgift om huru många röstat för eller emot. Har omröstning skett öppet, skall i protokollet angivas, huru en var röstat.

§ 16.

Reservation.

Den, som vid stadsfullmäktigesammanträde deltagit i avgörandet av ärende äger anföra reservation mot det fattade beslutet. Reservation skall anmälas innan sammanträdet avslutas samt, om den närmare utvecklas, avfattas skriftligen och avgivas sist vid justeringen av protokollet.

§ 17.

Justering av stadsfullmäktiges protokoll.

Justering av protokollet verkställes senast tio dagar efter sammanträdet å tid, som ordföranden bestämmer och vid sammanträdet tillkännagiver, av ordföranden jämte minst två därtill för varje gång av fullmäktige utsedda närvarande ledamöter. Justering må ock verkställas av fullmäktige antingen genast eller vid nästa sammanträde. Protokollet underskrives, med anteckning av justeringen, av ordföranden och de utsedda justeringsmännen, eller, där justeringen verkställts av fullmäktige, av ordföranden och minst två vid sammanträdet närvarande ledamöter.

Senast å andra dagen efter det protokollet justerats skall genom ordförandens försorg justeringen och det ställe, där protokollet finnes tillgängligt, tillkännagivas å kommunens anslagstavla. Tillkännagivandet skall vara försett med uppgift å den dag, det anslagits. Det må ej avlägsnas före utgången av stadgad besvärstid. Bevis om dagen för justeringens tillkännagivande skall tillika åtecknas protokollet eller särskilt utfärdas.

§ 18.

Rätt för vissa icke fullmäktigeledamöter att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden.

Om rätt för vissa förtroendemän och befattningshavare, vilka icke äro ledamöter av stadsfullmäktige, att närvara vid fullmäktigesammanträde stadgas i kommunallagen.

Om stadsdirektörens skyldighet att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden stadgas särskilt i den för honom av fullmäktige utfärdade instruktionen.

§ 19.

Förvaring av stadsfullmäktiges protokoll och handlingar.

Stadsfullmäktiges protokoll och övriga handlingar förvaras, där ej för särskilt fall annat stadgas, å stadsfullmäktiges kansli.

Om vården av stadsfullmäktiges arkiv stadgas i kommunallagen.

§ 20.

Undertecknande av stadsfullmäktiges expeditioner och protokollsutdrag.

Stadsfullmäktiges expeditioner skola, försedda med sekreterarens kontrasignation, å fullmäktiges vägnar undertecknas av ordföranden.

Protokoll jämte utdrag därav undertecknas av sekreteraren.

Genom denna arbetsordning, som träder i kraft den 1 januari 1955, skall den av stadsfullmäktige den 29 november 1945 och den 7 januari 1947 antagna arbetsordningen upphöra att gälla.

REGLEMENTE

för Västerås stadsfullmäktiges beredningsutskott.

§ 1.

För beredning av de valärenden, vilka ankomma på stadsfullmäktiges handläggning samt nedan angivna ärenden, tillsätta stadsfullmäktige ett beredningsutskott, bestående av nio ledamöter jämte nio suppleanter, vilka årligen utses bland stadsfullmäktiges ledamöter vid fullmäktiges sista sammanträde för året.

För året närmast efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, skall dock val av beredningsutskott ske vid extra sammanträde å helgfri dag någon av de sju första dagarna i januari månad.

Med iakttagande av att drätselkammaren städse skall givas tillfälle att yttra sig över ärende, som beretts annorledes än av kammaren, ankommer det i övrigt på beredningsutskottet att bereda följande grupper av ärenden

1) ärenden vari stadsfullmäktige jämlikt rusdrycks- och pilsnerdricksförordningarna skola avgiva yttrande;

2) ansökningar om tillstånd enligt butikstängningslagen till utsträckt tid för försäljning ävensom övriga ärenden i vilka stadsfullmäktige enligt nämnda lag ha att avgiva yttrande;

3) ansökningar om tillstånd till handel med begagnade föremål;

4) ärenden angående indelning av staden i valkretsar och valdistrikt ävensom andra ärenden angående stadens administrativa indelning enligt olika författningar;

5) ärenden angående namnsättning å gator och parker samt

6) de ärenden, som av stadsfullmäktige eller drätselkammaren remitteras till beredningsutskottet för yttrande.

§ 2.

Beredningsutskottet väljer för varje år inom sig ordförande och vice ordförande. Valet sker inför stadsfullmäktiges ordförande efter avslutande av det sammanträde, då val av beredningsutskott ägt rum.

Vid samtidigt förfall för ordförande och vice ordförande utser utskottet inom sig tillfällig ordförande.

§ 3.

Ärende må icke handläggas av beredningsutskottet, därest ej minst fem ledamöter eller såsom ledamöter fungerande suppleanter äro tillstädes.

Begäres omröstning skall den verkställas öppet och blir den mening gällande, som biträdes av de flesta röstande. Äro rösterna å vardera sidan lika många, gäller den mening som biträdes av ordföranden. Vid val eller uppgörande av förslag till val skall dock, där yrkande därom framställes, omröstning ske slutet genom röstsedlar. Vid lika röstetal skiljer i dylikt fall lotten. Utskottsledamot äger i händelse av skiljaktig mening få sin reservation anmäld till protokollet.

§ 4.

Beredningsutskottet äger att från drätselkammaren, stadens nämnder och beredningar samt dess befattningshavare infordra de yttranden och upplysningar, som erfordras för fullgörande av utskottets uppgifter.

§ 5.

Beredningsutskottets ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden med undantag av juli månad å tid, som beredningsutskottet närmare bestämmer.

Extra sammanträde hålles när ordföranden finner det nödvändigt.

§ 6.

Beredningsutskottets framställningar, utlåtanden och övriga expeditioner skola, försedda med sekreterarens kontrasignation, undertecknas av utskottets ordförande.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 17

Nr 17. Kulturnämndens anmälan angående inköp av konstverk.

Drätselkammaren får härmed för kännedom överlämna följande, av kulturnämnden ingivna anmälan om inköp av konstverk:

Genom beslut den 29 oktober 1953 har stadsfullmäktige bemyndigat kulturnämnden att av kulturfondens disponibla avkastning använda intill 15.000 kronor per kalenderår för att i fall, då drätselkammarens och stadsfullmäktiges anslagsbeslut icke ansåges kunna avvaktas, inköpa konstverk för Västerås stads räkning med skyldighet för nämnden att sedermera därom göra anmälan till stadsfullmäktige.

Med åberopande härav får nämnden anmäla att nämnden på vårsalongen i Stockholm för stadens räkning inköpt följande två konstverk:

1) Jan Brazda "Fasad och baptisterium" i olja ..... 800:—
2) Sven Sahlberg "Terrassen" i olja ..... 2.700:—

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 18

Nr 18. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed avgiva årsberättelse rörande verksamheten för 1953.

Västerås den 30 mars 1954.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:
ANNA LARSSON.

/Iris Lindén.

Västerås stads barnstugor. Årsberättelse för 1953.

Styrelsens ledamöter. Fru Anna Larsson, ordförande, överlärare Gösta Brismar, vice ordförande, tjänsteman Gustav Jacobsson, parkföreståndare Adolv Andersson, folkskollärarinnan Ninnie Arwidson, fru Ingrid Andrén, fru Birgit Löfstrand, fru Inga Hofvander. Barnstugornas inspektris har tjänstgjort som styrelsens sekreterare.

Personal. En inspektris, vilken tjänstgjort som chef för hela förvaltningen. Fyra föreståndarinnor, vilka tjänstgjort vid daghem, familjedaghem och koloni. Tjugusex barnträdgårdslärarinnor, vilka tjänstgjort vid barnträdgårdar, daghem och e. m.-hem. En slöjdlärarinna, vilken tjänstgjort vid e. m.-hemmet. Sju barnsköterskor, vilka tjänstgjort vid daghem och koloni. Dessutom har fyra kokerskor, ett köksbiträde, tjugoen städerskor, fyra vaktmästare och ett skrivbiträde tjänstgjort vid barnstugornas institutioner.

Såsom läkare vid institutionerna har leg. läkaren Paul W. Fritsch, samt för Uddens koloni provinsialläkaren S. Arfwidsson tjänstgjort.

Institutioner. Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1953 bedrivits:

1. 19 barnträdgårdar med sammanlagt 746 platser.
2. 2 daghem med sammanlagt 72 platser.
3. 20 familjedaghem där plats kunnat beredas för i medeltal 24 barn.
4. 1 e. m.-hem med 30 platser.
5. 5 skolbarnsklubbar med sammanlagt 75 platser.
6. 1 småbarnskoloni där plats kunnat beredas för 125 barn.
7. 1 dagkoloni på Östra Holmen.
8. Lekplatsverksamhet i 7 av stadens parker.
9. Handledning och annan undervisning i småbarnsvård för elever vid Ansta barnsköterskeskola.

Barnträdgårdar. Barnträdgårdsverksamheten har pågått under tiden 1 januari—6 juni och 24 augusti—31 december. Verksamheten vid Hallens barnträdgård har under hela året varit nedlagd på grund av lokalbrist. Fr. o. m. höstterminen drogs

klubbverksamheten vid Siggesborgsgården in. En barnträdgårdsavdelning för 20 barn inrättades i klubbarnas ställe. Den 26 oktober öppnades barnträdgården Krumeluren med 40 platser i H. S. B:s bostadsområde vid Hammarby. Föräldramöten har hållits 3—4 gånger per termin vid samtliga barnträdgårdar.

Barnträdgårdarnas lokaler har även under år 1953 upplåtits till söndagsskol-, klubb- och studieverksamhet.

Vid inskrivningarna till höstterminen anmäldes 1.294 barn till 483 lediga platser. 811 barn kunde ej beredas plats vid barnträdgårdarna.

Statistik.

	Antal besök	Antal arb.-dag	Medeltal barn/dag	Avgifter
Aroslund	5.965	169	35	3.455: —
Aspvreten	5.755	168	34	2.325: —
Fridnäs I	5.624	169	33	3.155: —
Fridnäs II	5.528	169	33	3.182: 50
Gideonsberg	5.921	168	35	2.150: —
Hagagården	5.918	169	35	2.615: —
Hamregården	4.254	169	25	1.830: —
Herrgärdet	5.472	169	32	2.561: —
Jakobsberg	4.951	158	31	3.227: 50
Klockartorpet	4.952	169	30	2.670: —
Krumeluren	1.211	35	35	605: —
Malmaberg	6.054	169	35	3.087: 50
Parkgården	5.652	169	33	2.350: —
Skallberget I	6.092	168	36	3.005: —
Skallberget II	5.536	168	33	3.195: —
Tunby	5.716	169	34	2.910: —
Siggesborgsgården I	6.082	167	36	3.007: 50
Siggesborgsgården II	5.765	169	34	2.890: —
Siggesborgsgården III vt.	1.456	91	16	790: —
Siggesborgsgården III ht.	2.985	78	38	1.420: —
Summa	100.889			50.431: —

Nettokostnaden för barn i barnträdgård uppgår till 1: 70 per barn/besöksdag, bruttokostnaden till 2: 35 per barn/besöksdag.

Daghem. Verksamheten vid daghemmen har i huvudsak bedrivits som föregående år.

Statistik.

Utanby:	Antal besök	Antal arb.-dag	Medeltal barn/dag	Avgifter
Spädbarn	2.362	276	9	5.584: 65
Koltbarn	2.863	276	10	6.512: 50
Barnträdgårdsbarn	3.664	276	13	9.024: 55
Hammarby:				
Koltbarn	3.490	276	13	10.387: 95
Barnträdgårdsbarn	3.198	276	12	9.637: 45
Summa	15.577			41.147: 10

Kostnaderna per barn/vårddag vid Utanby daghem uppgår till brutto 11: 47, netto 7: 87.

Bespisning per barn/vårddag utgör 1: 48.

Kostnaderna per barn/vårddag vid Hammarby daghem uppgår till brutto 9: 78, netto 5: 66.

Bespisning per barn/vårddag utgör 1: 64.

Familjedaghemmen. Familjedaghemmen har under året varit väl utnyttjade och utgör ett värdefullt komplement till daghemmen. Liksom föregående år har pedagogisk och psykologisk handledning av barn givits de mödrar vilka mottager barn i familjedaghem.

Statistik.

Antal godkända familjedaghem medeltal/mån.	23
Antal arbetsdagar	278
Antal besök	6.530
Medeltal barn/dag	24

Kostnaden per barn/vårddag 3: 40.

Eftermiddagshemmet. Verksamheten vid e. m.-hemmet har pågått som föregående år.

Statistik.

Antal besök	5.063
Antal arbetsdagar	160
Medeltal barn/dag	32
Avgifter	3.150: 88

Kostnaden per barn/vårddag i e. m.-hemmet uppgår till brutto 4: 18, netto 3: 14.

Bespisningskostnad per barn/vårddag uppgår till 1: 66.

Skolbarnsklubbar. Skolbarnsverksamheten har pågått under hela året vid Fridnäs barnträdgård. Fr. o. m. höstterminen drogs skolbarnsverksamheten vid Siggesborgsgården in på grund av svårigheter att anskaffa lämplig ledare för detta verksamhetsområde.

Vid Aroslunds barnträdgård har frivilligt klubbarbete bedrivits hela året.

Statistik.

	Antal besök	Antal arb.-dag	Medeltal barn/dag	Avgifter
Aroslunds barnträdgård	451	32	14	307: 50
Fridnäs barnträdgråd	1.373	106	13	1.105: —
Siggesborgsgården	651	52	13	195: —
Summa	2.475			1.607: 50

Uddens koloni. Under året har plats kunnat beredas vid kolonien, för 127 barn uppdelade på 7 perioder. Antal anmälda barn, vilka ej kunnat beredas plats uppgår till 174. I övrigt har verksamheten pågått som tidigare år.

Statistik.

Antal vårddagar	4.651
Antal arbetsdagar	258
Medeltal barn/dag	18

Kostnaden per barn och vårddag uppgår brutto till 14: 45, netto 12: 50.

Bespisningskostnad per barn/vårddag 3: 10.

Dagkolonien. Verksamheten vid dagkolonien pågick under tiden 24 juni—14 augusti. I övrigt har dagkoloniens verksamhet pågått som föregående år.

Statistik.

Antal besök	1.193
Antal baddagar	21
Inställt på grund av regn	17
Medeltal barn/dag	57

Kostnaderna per barn/besöksdag uppgår till 4: 99. De höga kostnaderna vid dagkolonien beror av den, under sommaren 1953, låga besöksfrekvensen, vilken i sin tur var påverkad av paratyfusepidemien.

Lekplatserna. Verksamheten vid samtliga lekplatser pågick under tiden 8 juni—22 augusti. Verksamheten har pågått som tidigare år.

Statistik.

	Antal besök	Antal arb.-dag	Medeltal barn/dag
Djäkneberget	4.579	60	77
Folkets park	6.637	60	129
Hagaparken	2.853	60	55
Rudbecksparken	5.116	60	98
Skallberget	3.579	60	64
Smalbäcken	3.164	60	58
Tunby	2.086	60	41
Summa	28.014		

Kostnaderna per barn/besöksdag uppgår till 1: 45.

Övrigt. Utbildning av barnsköterskeelever har fortsatt som tidigare.

I personalarbetet har under året ingått regelbundna kollegier, samkväm och diskussioner omkring arbets- och uppfostringsfrågor.

Ett flertal stipendier har tilldelats de barnträdgårdslärarinnor, vilka deltagit i pedagogiska konferenser och fortbildningskurser.

Vid barnensdagsfestligheterna deltog barn ifrån samtliga av barnstugornas institutioner.

Till barnstugornas verksamhet har under året influtit 36.361: 85 i statsbidrag.

Västerås den 10 april 1954.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

ANNA LARSSON.

/*Iris Lindén.*

Årsberättelse över hälsovården vid Västerås stads Barnstugor 1953.

Inga ändringar i planen för hälsokontrollen vid barnträdgårdar och daghem ha förekommit. Det sedan höstterminen 1952 tillämpade systemet har visat sig vara tillfyllest.

Samtliga barn undersökas vid höst- och vårterminernas början. De barn hos vilka sjukdom eller svaghet konstaterats ha därefter kontrollerats vid de regelbundna läkarbesöken. Då anledning härtill förelegat ha föräldrarna beretts tillfälle rådgöra med läkaren. Hänvisning till specialundersökning eller behandling har skett då så bedömts erforderligt.

Alla barn ha tuberkulinprövats. I intet fall har aktiv tuberkulos konstaterats.

Barn, som uttagits för vistelse på Uddens koloni ha undersökts omedelbart före avresan. Hälsokontrollen på kolonien har handhafts av vederbörande provinsialläkare.

All personal har under året kontrollundersökts, inklusive skärmbildsundersökning. De hygieniska förhållandena inom lokalerna liksom kosthållet vid daghemmen har övervakats.

Intet dödsfall har under året inträffat bland barn eller personal. Sjukdomsfrekvensen framgår av bifogad tablå. Bortsett från luftvägsinfektioner, som tyvärr alltid i dessa åldrar förekomma rikligt i våra trakter, har sjukdomsfrekvensen bland barnen varit låg och de s. k. smittosamma sjukdomarna ha givit inga eller ett fåtal sekundärfall. Detta torde till största delen kunna tillskrivas föräldrarnas och särskilt föreståndarinnornas vakenhet och ansvarskänsla.

Beträffande lokalerna vill jag ånyo understryka, att Hamregårdens och Klockartorpets barnträdgårdar ha små, mörka och mindre lämpliga lokaler, vilka snarast böra ersättas med större och ändamålsenligare. Den nytillkomna barnträdgården Krumeluren fyller alla rimliga krav på en barnträdgårdslokal.

Västerås den 3 mars 1954.

Paul W. Fritsch,
Barnstugornas läkare.

Sjukstatistik 1953.

	Mässling	Kikhosta	Röda hund	Vattenkopp.	Påssjuka	Scharlakansfeber	Luftvägsinf.	Öronsjukd.	Mag- och tarmsjukd.	Olycksfall	Övriga sjukd.
Aroslund				1	3		89	6	1		5
Aspvreten		8				4	44	7	1		8
Fridnäs I				2	2		53	3	4	1	16
Fridnäs II				9		2	57	6	1		5
Gideonsberg ..		1					46	6		1	7
Hagagården ..					1	1	38	4			
Hamregården..		1			1		29	3	4		6
Herrgärdet ..		2					86	2			1
Jakobsberg ..						2	70	4			6
Klockartorpet..		4		3		1	49	9	3		6
Krumeluren ..							13				6
Malmaberg....		3		1			60	4	2		4
Parkgården ..		2					87	1	8		19
Skallberget I..		1				1	36	2	4		17
Skallberget II		2		2			58	1			2
Tunby		5				1	67				9
Siggesborg I ..							40	7			3
Siggesborg II..	1	1				2	56	6	7		8
Siggesborg III		3					36	3	2		9
Ham:by dagh.	3					1	33	8		1	6
Utanby dagh.		5					22	7	3		23
Familjedagh...				1			13	2			4
Uddens koloni..		2					12				1
Summa	4	40		19	7	15	1094	91	40	3	171

Hälsostatistik för tiden 1/1—31/12 1953.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 19

Nr 19. Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1953.

Ungdomsvårdsstyrelsen överlämnar härmed berättelse över verksamheten år 1953.

Ledamöter: Kapten Axel Edström, ordförande, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson, vice ordförande, fru Lilian Svensson, rektor Ingeborg Jansson, gjutare Sven Ring, laboratoriebiträde Rune Gunnarsson och inköpare Karl Wennersten.

Suppleanter: Överlärare Helmer Gustafsson, fru Ellen Björk, major Karl Axelsson, folkskollärare Allan Andersson och byggnadskontrollant Olle Grannerud.

Styrelsen har sammanträtt 4 gånger.

Ungdomsgården Stadsparken har varit öppen 7 januari—15 april och 10 oktober—20 december 1953. I likhet med föregående år ha s. k. programkvällar anordnats på onsdagar och söndagar samt delvis även lördagar. Programmen ha i regel organiserats av ungdomsgårdens egen personal. De ha omfattat föredrag i olika ämnen, sång, musik, teater, lättare underhållning samt dans. Publikfrekvensen har särskilt programkvällarna varit större än föregående år. Liksom tidigare har publiken till större delen utgjorts av ungdom i åldern 16—19 år med ungefär lika fördelning på pojkar och flickor samt på de tre kategorierna industrianställda, affärsanställda och studerande ungdom. Ordningen har samtliga programkvällar varit god och vakterna ha aldrig behövt ingripa annat än för att avvisa publik på grund av att lokalen varit fullsatt.

Brogården har hållits öppen varje kväll under samma terminer. Här har publiktillströmningen varit större än något år tidigare. Ordningen har varit relativt god. Vissa anmärkningar mot ungdomarnas uppträdande i Brogården har framkommit. Styrelsen har diskuterat möjligheterna att på ett bättre sätt sysselsätta publiken varigenom ordningen antagligen skulle bli bättre. Försök har gjorts att engagera ungdomsföreningarna till verksamhet på Brogården, men dessa försök ha icke lett till något resultat. Särskild personal skulle möjligen behövas i detta avseende.

Siggesborgsgården har under tiden januari—juni varit utnyttjad 46 gånger och under tiden augusti—december 100 gånger. Tiden för sammankomsterna har i regel varit kl. 18—22. Sammankomsterna har varit anordnade i huvudsak som klubbaftnar, ledarträffar, studiecirklar, arbetsaftnar, brasaftnar, möten samt som musik-, sång- och folkdansövningar. Tendensen under innevarande år utvisar en stegring i utnyttjandefrekvensen.

Ur anslaget för understöd åt ungdomsorganisationer ha följande bidrag utgivits, nämligen till Nationaltemplarorden 732 kronor, Sveriges Blåbandsförenings Ungdomsförbund 120 kronor, Västerås Godtemplares ungdomsverksamhet (SGU och IOGT) 2.534 kronor, Baptistkyrkans Ungdomsförening 600 kronor, Frälsningsarméns Ungdomskår 450 kronor, Kristliga Föreningen av Unge Män 4.530 kronor, Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor 936 kronor, Metodistkyrkans Ungdomsförening 120 kronor, Missionskyrkans ungdomsavdelningar 2.460 kronor, Västerås Lutherska Ungdomsförening 114 kronor, Folkpartiets Ungdomsavdelning 295 kronor, Högerns Ungdomsförbund, Västeråsföreningen 250 kronor, Badelunda SLU-avdelning kronor 53: 50, Västerås Soc.-dem. Ungdomsklubbar kronor 1.810: 50, Liberala studieförbundet kronor

82: 50, Västerås Handbollförening kronor 192: 50, Västerås Brottarklubb 350 kronor, Västerås Scoutkår 756 kronor, Västerås Flickscoutkår II 25 kronor, Västerås Unga örnar 4.998 kronor, Västerås Folkdansgille 205 kronor och Idrottsklubben Oden 450 kronor.

Av anslaget för bidrag till utbildning av ungdomsledare har enligt fördelning av ungdomsrådet utgått 4.694 kronor.

Även år 1953 har ungdomsvårdsstyrelsen för sin verksamhet erhållit bidrag å 15.000 kronor från stadens storindustrier (Asea och Metallverken).

Västerås den 20 maj 1954.

För ungdomsvårdsstyrelsen:
AXEL EDSTRÖM.

Åke Renvall.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 20

Nr 20. Fastighetskontorets årsberättelse för år 1953.

Fastighetskontoret får härmed avgiva årsberättelse för år 1953. Beträffande kontorets verksamhetsområde etc. hänvisas till stfm. handl. ser. A nr 114 och ser B nr 12 år 1946.

A. Fastighetsförvärv.

Under året ha 14 av stadsfullmäktige godkända avtal träffats om förvärv av fastigheter och fastighetsdelar. Av dessa utgjorde 2 bytesavtal utan kontant vederlag. För övriga 12 förvärv erlades en köpeskilling av kronor 801.533: 16.

Dessutom ha stadsfullmäktige den 26 mars 1953 godkänt ett avtal om förvärv av byggnader m. m. å del av stadsägan nr 3348 (Norra Björnön) för en köpeskilling av kronor 26.000: —.

Med stöd av stadsfullmäktiges bemyndigande den 21 juni 1939, § 171, att med för staden bindande verkan träffa avtal om köp och försäljning av mark för regleringsändamål ha slutligen träffats 43 avtal om förvärv av 283.538,9 m², företrädesvis gatumark. Övervägande delen härav har överlåtits utan ersättning som ett led i fullgörandet av vederbörande tomtägares skyldighet att bidraga till stadens gatukostnader. I övrigt ha köpeskillingar avtalats om sammanlagt kronor 11.066: 85.

En översikt över de stadsfullmäktige underställda fastighetsförvärven, vilka ägt rum under året, finnes angiven i **bilaga A.**

B. Fastighetsförsäljningar.

Totala antalet försäljningar av markområden, vilka under året verkställts med stöd av stadsfullmäktiges beslut eller givna bemyndigande, uppgå till 14. Härav ha 3 markområden överlåtits mot vederlag i annan mark samt 2 markområden genom byte mot annan mark jämte mellanskillnadsavgift. Arealen av de försålda områdena uppgår till 8.143 m² och den sammanlagda köpeskillingen till kronor 120.006: 10. Dessutom ha stadsfullmäktige den 29 april 1953 godkänt ett avtal om försäljning av byggnader m. m. å del av stadsägan nr 3348 (Norra Björnön) för en köpeskilling av kronor 26.340: —.

En översikt över de fastighetsförsäljningar, vilka skett med stöd av stadsfullmäktiges beslut finnes i **bilaga B.**

C. Tomträttsupplåtelser.

Under året ha 17 tomter upplåtits med tomträtt för bostadsändamål, varav 16 för egnahemsbebyggelse och 1 för flerfamiljshus. Den årliga avgälden uppgår till kronor 20.473: — motsvarande 3,6 % ränta å ett tomtvärde av kronor 568.703: —. För industriändamål ha 3 tomter upplåtits med tomträtt mot en avgäld av kronor 20.750: — per år. En förteckning över de upplåtna tomterna finnes i **bilaga C.**

D. Bidrag till stadens gatukostnad.

Ersättningsskyldighet för gatumark har under året fullgjorts för 39 tomter genom kostnadsfri överlåtelse av gatumark, representerande ett värde av 18.440: —

Härvid har icke medräknats sådan mark, som överlåtits av markexploatörer, varigenom ett flertal tomter befriats från ersättningsskyldighet.

Bidrag till gatubyggnadskostnad har debiterats 15 tomter med ett belopp av 324.000: —

Summa kronor 342.440: —

I samband med nybyggnadsföretag ha säkerheter lämnats för ännu ej förfallna bidrag till gatukostnader avseende 42 fastigheter. Det sammanlagda belopp, för vilket säkerhet ställts, uppgår till kronor 372.450: —, varav kronor 8.076: — avser gatumarksersättning och kronor 364.374: — bidrag till kostnad för anläggning av gata.

E. Förvaltningen av stadens fastigheter.

1. Stadens fastighetsinnehav.

Det bokförda värdet på stadens fastigheter, med undantag av Tekniska Verkens fastigheter, utgjorde vid 1953 års början kronor 41.412.325: — och vid årets slut kronor 54.200.282: —. Ökningen, kronor 12.787.957: —, hänför sig i huvudsak till förvärv av hyresfastigheter å kronor 525.000: —, uppförandet av gymnasiebyggnaden vid läroverket kronor 4.000.000: —, Hästhovsskolan kronor 800.000: — samt Skiljeboskolan kronor 500.000: —, varjämte hamnanläggningar genom utbyggnaden vid Djuphamnen påförts kronor 5.670.000: —.

Bokförda värdet är i regel lika med stadens självkostnadspris vid nyförvärv eller nybyggnad. För erhållet statsbidrag för pensionärshem, skolor etc. har avdrag dock icke gjorts.

I efterföljande uppställning är fastighetsinnehavet den 31 december 1953 redovisat. Taxeringsvärden saknas för kajanläggningar, kranar etc. samt för sådana nybyggnader främst skolor, varå taxeringsvärden ännu icke åsatts. Brandförsäkringsvärdena avse endast byggnader och icke kajanläggningar, kranar o. dyl.

	Bokförda värden	Taxerings-värden	Brandförs.-värden
Förvaltningsfastigheter, 19 st.	3.802.002: —	3.862.000: —	6.135.600: —
Exploateringsfastigheter, huvudsakligen tomter, stadsägor och smärre markbitar	4.234.480: —	4.652.300: —	1.526.500: —
Jordbruksfastigheter, skogar, grustag	2.438.300: —	1.881.500: —	2.027.150: —
Hyresfastigheter, 97 st.	9.010.000: —	8.844.100: —	16.926.900: —
Pensionärshem, 9 st.	3.744.000: —	3.535.000: —	4.983.000: —
Gatu- och parkförvaltning	240.000: —	174.000: —	316.800: —
Hamnar	9.968.500: —	59.000: —	690.700: —
Kommunikationsföretag	37.000: —	—: —	88.000: —
Renhållningsverk	10.000: —	1.500: —	93.800: —
Civilförsvar	10.000: —	—: —	—: —
Badhus	400.000: —	260.000: —	860.000: —
Fritidsreservat	750.000: —	282.400: —	805.000: —
Folkskolor	10.600.000: —	5.867.000: —	17.948.700: —

	Bokförda värden	Taxerings-värden	Brandförs.-värden
Kommunal flickskola, allmänt läroverk, yrkesskola	6.662.000: —	2.665.000: —	9.368.300: —
Idrottsanläggningar	926.000: —	445.000: —	1.610.300: —
Ålderdomshem	1.368.000: —	1.085.000: —	2.479.900: —
Kronor	54.200.282: —	33.613.800: —	65.860.650: —

2. Rivningar.

Under året ha nedanstående fastigheter rivits eller utrymts för rivning:

Fastighet	Antal lägenheter	Övriga lokaler
Gökärten 2, Gideonsbergs gård	5	2
Mina 4, Stora gatan 49, del av	2	3
Nimrod 2, Munkgatan 11	—	2
Stäg nr 1996, Hemdalsvägen 7	2	—
„ „ 2313, Arbogagatan 3	5	—
„ „ 2547, Malmabergsgatan 5 A	9	—
Summa	23	7

3. Ombyggnads-, reparations- och förbättringsarbeten.

För de fastigheter, för vilka kontoret handhar förvaltningen, ha kostnaderna för under året utförda arbeten uppgått till kronor 633.598: 66.

För år 1952 utgjorde motsvarande belopp kronor 916.271: 94.

Förvaltningsfastigheter	137.463: 67
Exploateringsfastigheter	5.944: 16
Hyresfastigheter	386.030: 98
Pensionärshem	35.935: 81
Varmbadhus	33.090: 25
Fritidsreservat	12.366: 77
Kommunal flickskola	7.826: 62
Läroverk	12.575: 28
Teknisk skola	2.365: 12
Kronor	633.598: 66

Bland årets förbättrings- och ombyggnadsarbeten kunna följande nämnas:

	Årets kostnad	Total kostnad
Ombyggnad av stadsarkitektkontoret	817: 56	50.092: 11
Polishuset, ändring av entré	6.943: 96	7.000: —
Ombyggnadsarbeten i polishuset	56.728: 31	—: —
Cykelförråd polishuset	6.059: 57	—: —
Ombyggnad av Ingrid nr 1 för praktiska mellanskolan	1.032: 26	110.493: 63
Iordningställande av lokal för skomakeri i Jarl nr 3—4	5.274: 15	11.011: 19
Modernisering av Djäknebergets servering	13.739: 69	13.739: 69

Ombyggnad av Hemslöjdens lokaler i Johan nr 1	2.464: 56	—: —
Iordningställande av skyddsrum i pensionärshemmen	9.263: 81	13.444: 30
Ombyggnad i varmbadhuset	1.475: 30	68.390: 24

4. Uthyrningsverksamheten.

Antalet uthyrningsenheter utgjorde vid 1953 års början 1.560 och vid årets slut 1.759, vilka senare fördelade sig sålunda:

Bostadslägenheter:		
Enkelrum	63 st.	
Ettrumslägenheter	378 „	
Tvårumslägenheter	139 „	
Trerumslägenheter eller större	54 „	
Pensionärslägenheter	301 „	935 st.
Kommunala inrättningar		50 „
Skollokaler		8 „
Butikslokaler		35 „
Kontor		16 „
Verkstads- eller lagerlokaler		82 „
Garage, stall		17 „
Hotell, serveringslokaler		13 „
Sommarstugor		31 „
Markarrenden, fiskevatten		189 „
Torgplatser		109 „
Tomträttsupplåtelser:		
En- och tvåfamiljshus	210 st.	
Flerfamiljshus	33 „	
Övriga	11 „	254 „
Diverse uthyrningar		20 „
	Summa	1.759 st.

Härutöver har kontoret omhänderhaft debitering, krav och kontroll av hyror och arrenden för andra förvaltningar för tillsammans 209 kontrakt.

För under kontorets förvaltning stående fastigheter ha inkomsterna i form av hyror, arrenden och tomträttsavgälder uppgått till

	1952	1953
Förvaltningsfastigheter	289.473: 11	310.278: 18
Exploateringsfastigheter (huvudsakligen mark):		
Hyror och arrenden	131.572: 40	152.433: 81
Tomträttsavgälder	196.638: 16	256.194: 27
Jordbruksfastigheter	41.128: 82	42.178: 38
Hyresfastigheter	642.329: 28	682.866: 74
Pensionärshem	102.970: 66	104.652: 79
Kioskplatser etc.	—: —	5.405: —
Fritidsreservat	14.481: 52	14.499: —
Salutorg	—: —	8.287:—
Kronor	1.418.593: 95	1.576.795: 17

Kungl. Maj:t hade medgivit att hyrorna i hus uppförda före år 1942 finge höjas med 10 % för hyresåret 1 oktober 1952—30 september 1953. Härefter har medgivande lämnats om ytterligare hyreshöjning, varför den totala höjningen för nämnda hus för hyresåret 1 oktober 1953—30 september 1954 finge uppgå till 14 %. För hus färdigställda efter 1942 eller senare har hyreshöjning medgivits med varierande procentsatser. Efter drätselkammarens godkännande har fastighetskontoret vidtagit hyreshöjningar i enlighet härmed.

Hyresinkomsterna å enbart hyresfastigheter uppgick till cirka 7,6 % å det vid årets slut bokförda värdet å kronor 9.010.000: —, i vilket värde sålunda även ingår fastigheter, som under året förvärvats och sålunda icke under hela året lämnat hyresavkastning.

5. Pensionärshem.

Vid 1953 års slut har staden 9 pensionärshem med tillsammans 301 lägenheter för pensionärer och 8 för fastighetsskötare. Styrelsen för pensionärshemmen kunde under året upplåta 17 lägenheter för 27 personer. Den 31 december 1953 voro 369 pensionärer boende i pensionärshemmen.

Vid årsskiftet inneliggande ansökningar voro 487, varav 333 avsågo en person och 154 två personer; antalet sökande var alltså 641. Av ansökningarna inkommo under året 91 st. för tillsammans 123 personer.

F. Stadens försäkringshandlingar.

Det sammanlagda brandförsäkringsvärdet på stadens fastigheter, med undantag av Tekniska Verkens, utgjorde vid årsskiftet 65.860.650 kronor fördelat å 231 försäkringsbrev. Häri ingå icke skogs- och parkförsäkringar. Lösöreförsäkringarna voro fördelade på 103 brev med en sammanlagd försäkringssumma på cirka 9.221.200 kronor. Utöver dessa försäkringar funnos motorfordons-, ansvarighets-, garanti- m. fl. försäkringar.

G. Bostadsförmedlingen.

Beträffande bostadsförmedlingen hänvisas till särskild verksamhetsberättelse av den 5 februari 1954, stfm. handl. ser. B nr 4.

H. Stadens verksamhet såsom förmedlingsorgan för statliga lån och bidrag till främjande av bostadsförsörjningen.

Nedan följer en sammanställning av dels under året behandlade ansökningar om statliga lån och bidrag till bostadsbyggandet, dels den kommunala subvention, som i vissa fall utgår jämsides med statlig subvention, dels ock behandlade ansökningar om bostadsbidrag av olika slag.

1. Egnahemslån och förbättringslån.

a. **Preliminära ansökningar.**

Låneform	Antal ansökningar	Lånebelopp kr.	Varav ränte- o. amort.-fri del kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägenheter
Lån för nyb. av enfam.-hus	41	815.660	328.000	2.037.500	41
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	1	37.600	8.000	94.000	2
„ „ omb. „ enfam.-hus	4	29.200	20.000	73.000	4
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	2	15.800	10.800	39.500	4
Förbättringslån	1	2.400	2.400	3.300	1
Summa	49	900.660	369.200	2.247.300	52

b. **Slutliga ansökningar.**

Låneform	Antal ansök-ningar	Låne-belopp kr.	Varav ränte- o. amort.-fri del kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägen-heter
Lån för nyb. av enfam.-hus	28	568.260	224.000	1.475.726	28
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	1	32.200	8.000	80.500	2
„ „ omb. „ enfam.-hus	0	—	—	—	0
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	1	3.750	2.500	13.865	2
Förbättringslån	0	—	—	—	0
Summa	30	604.210	234.500	1.570.091	32

c. **Egnahems- och förbättringslån, vilka återkallats eller avstyrkts.**

Av de sökta egnahemslånen har tre preliminära och en slutlig ansökan avstyrkts på grund av att godtagbara soliditetsupplysningar ej erhållits.

2. Tertiärlån och tilläggslån.

a. **Preliminära ansökningar.**

Företag	Antal ansök-ningar	Tertiär-lån kronor	Tilläggs-lån kronor	Komm. subven-tion kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägen-heter
Allmännyttigt	4	6.087.900	4.064.600	392.350	24.750.000	767
Kooperativa	3	2.375.810	1.745.200	176.600	11.495.000	346
Övriga	9	2.252.800	1.900.870	196.260	13.979.000	338
Summa	16	10.716.510	7.710.670	765.160	50.224.840	1.451

b. **Slutliga ansökningar.**

Företag	Antal ansök-ningar	Tertiär-lån kronor	Tilläggs-lån kronor	Komm. subven-tion kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägen-heter
Allmännyttigt	3	3.249.300	2.622.300	231.600	13.685.000	387
Kooperativa	2	890.250	772.030	74.140	4.386.000	111
Övriga	4	827.300	1.256.000	102.400	6.439.500	131
Summa	9	4.966.850	4.600.350	408.140	24.510.500	629

3. Övertagande av beviljade lån.

12 ansökningar om övertagande av statliga lån i samband med försäljning av fastigheter ha under året behandlats, varav 10 tillstyrkts och 2 avstyrkts.

4. Besiktningar.

S. k. femårsbesiktningar för statligt belånade bostadshus ha utförts av fastighetskontoret. Under året ha 42 fastigheter besiktigats.

5. Lån för färdigställande av skyddsrum.

För färdigställande av skyddsrum finnes möjlighet erhålla statliga lån, antingen i form av höjt tilläggslån eller ökat tertiärlån. Dylika lån ha beviljats för skyddsrum

i 6 fastigheter med ett belopp av tillhopa 104.745 kronor, enligt bostadsstyrelsens angivna normalkostnader.

6. Bostadsbidrag.

Antalet under år 1953 behandlade ansökningar om familjebostads- och bränslebidrag i hyres- och bostadsrättslägenheter utgör 482, varav 41 avslagits. Under året ha kronor 474.377: 80 utbetalats för sammanlagt 1.097 bidragstagare. Under året ha behandlats 85 ansökningar om familjebostads- och bränslebidrag till familjer, som äga en- eller tvåfamiljshus, och av dessa ha 73 beviljats och 12 avslagits. Bidragssumman under året utgjorde kronor 59.164: 04 och antalet bidragstagare var 126.

Under räkenskapsåret 1/7 1952—30/6 1953 ha 305 ansökningar om s. k. trekronorsbidrag behandlats och av dessa ha 263 beviljats och 42 avslagits. Utbetalade bidrag för denna tid uppgå till kronor 36.856: 14. För tredje kvartalet 1953 ha 200 ansökningar behandlats och av dessa ha 128 beviljats och 72 avslagits. Utbetalade bidrag för denna tid uppgå till kronor 5.598: 78. Från den 1 oktober 1953 har denna bidragsform upphört och i stället har bidragsgivningen i form av familjebostads- och bränslebidrag vidgats avsevärt (se redogörelse i stfm. handl. ser. A nr 240 för år 1953). Effekten härav har emellertid på grund av eftersläpning icke kommit helt till synes i 1953 års siffror.

Som jämförelse kan nämnas att under år 1952 utbetalats i hyreshus kronor 380.616: 82 till 852 bidragstagare och i egnahem kronor 41.050: 25 till 56 bidragstagare.

I. Bostadsbyggandet.

Under år 1953 har Västmanlands län av bostadsbyggnadskvoten tilldelats 1.900 lägenheter, varav Västerås erhöll 1.214 st. Bostadskvoteringen upphör vid 1954 års ingång.

1. Bostadskvot.

Under år 1953 har tillståndsgivningen i regel motsvarat vad de olika byggherrarna önskat bygga. Kreditåtstramningen i slutet av år 1952, som medförde en tendens till återhållsamhet beträffande igångsättande av nybyggnader, efterföljdes av en restriktiv tillståndsgivning under första halvåret 1953. Denna återhållsamhet i tillståndsgivningen berodde även på bristen på arbetskraft genom att byggnadstillstånd till affärshus och allmänna byggnader hade lämnats, varför den huvudsakliga igångsättningen av bostadsbyggandet skedde under andra halvåret 1953.

2. Bostadsproduktion m. m.

a. *Färdigställda lägenheter.*

Enär bostadsbyggandet ur arbetskrafts- och sysselsättningssynpunkt haft sin tyngdpunkt under andra halvåret sammafalla icke siffrorna för igångsatta och färdigställda bostäder under året.

Under år 1953 ha emellertid färdigställts 911 lägenheter enligt följande specifikation.

Lägenhetstyp	V:ås stad	Mimer	HSB	Riksb.	Enskilda		Egna hem	Pens.-hem	Stat o. landst.	S:ma
					För ind.	Övriga				
1 r. m. el. u. koksk.	—	1	15	25	75	—	—	26*)	—	142
2 r. m. el. u. koksk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 r. m. kokvrå	—	48	2	27	6	—	1	—	—	84
2 r. m. kokvrå	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
1 r. o. kök	—	58	2	9	21	—	—	—	—	90
2 „	—	153	32	108	47	—	—	—	1	341
3 „	—	63	24	41	25	18	12	—	—	183
4 „	5	4	14	6	7	2	17	—	—	55
5 „	—	—	—	2	—	—	6	—	—	8
6 „	—	—	—	—	—	3	4	—	—	7
Summa	5	327	89	218	182	23	40	26*)	1	911

* Flodinsgården.

b. *Planinstitut.*

Stadsplan. De nytillkomna bostadshusen voro samtliga utom 1 belägna på stadsplanelagd mark.

Utom plan. 1 vaktmästarebostad å Vallby.

c. *Markdisposition.*

Av de nytillkomna lägenheterna byggdes 690 på av staden försåld eller upplåten tomtmark. Resterande lägenheter tillkommo i huvudsak på privatägd mark, varav 38 st. på Aseas mark inom Gideonsberg samt på 11 egnahemstomter.

d. *Hustyper.*

Av de uppförda flerfamiljshusen äro 4 radhus.

Ifråga om husens våningsantal kan nämnas att 26 voro i en våning, 17 i en våning med inredd vind, 5 i två våningar, 26 i tre våningar, 2 i fyra våningar, 1 i fem våningar samt 1 i sju våningar.

e. *Byggnadsmaterial.*

Beträffande byggnadsmaterial kan nämnas, att 1 hus uppfördes av tegel, 54 av lättbetong, 4 av trä, 6 av fasadtegel och trä samt 7 av fasadtegel med bakmurning av lättbetong, 1 av betong och isolering, 2 av trä och träullsbetong.

f. *Lägenheternas utrustning.*

Vatten och avlopp. Samtliga lägenheter utom 1, som hade egen brunn, voro anslutna till stadens vattenledningar. Samtliga lägenheter utom 1 voro anslutna till stadens avloppsledningar, denna hade egen reningsbrunn.

Värme. Samtliga lägenheter voro försedda med centralvärme.

W. c. Samtliga lägenheter utom 8 enkelrum i Flodinsgården voro försedda med w. c.

Bad. Samtliga lägenheter utom 145 enkelrum i bostadshus samt 26 enkelrum i Flodinsgården voro försedda med badrum. Enkelrummen i Flodinsgården samt 64 lägenheter i för industrianställda uppförd byggnad hade gemensamt badrum i våningarna.

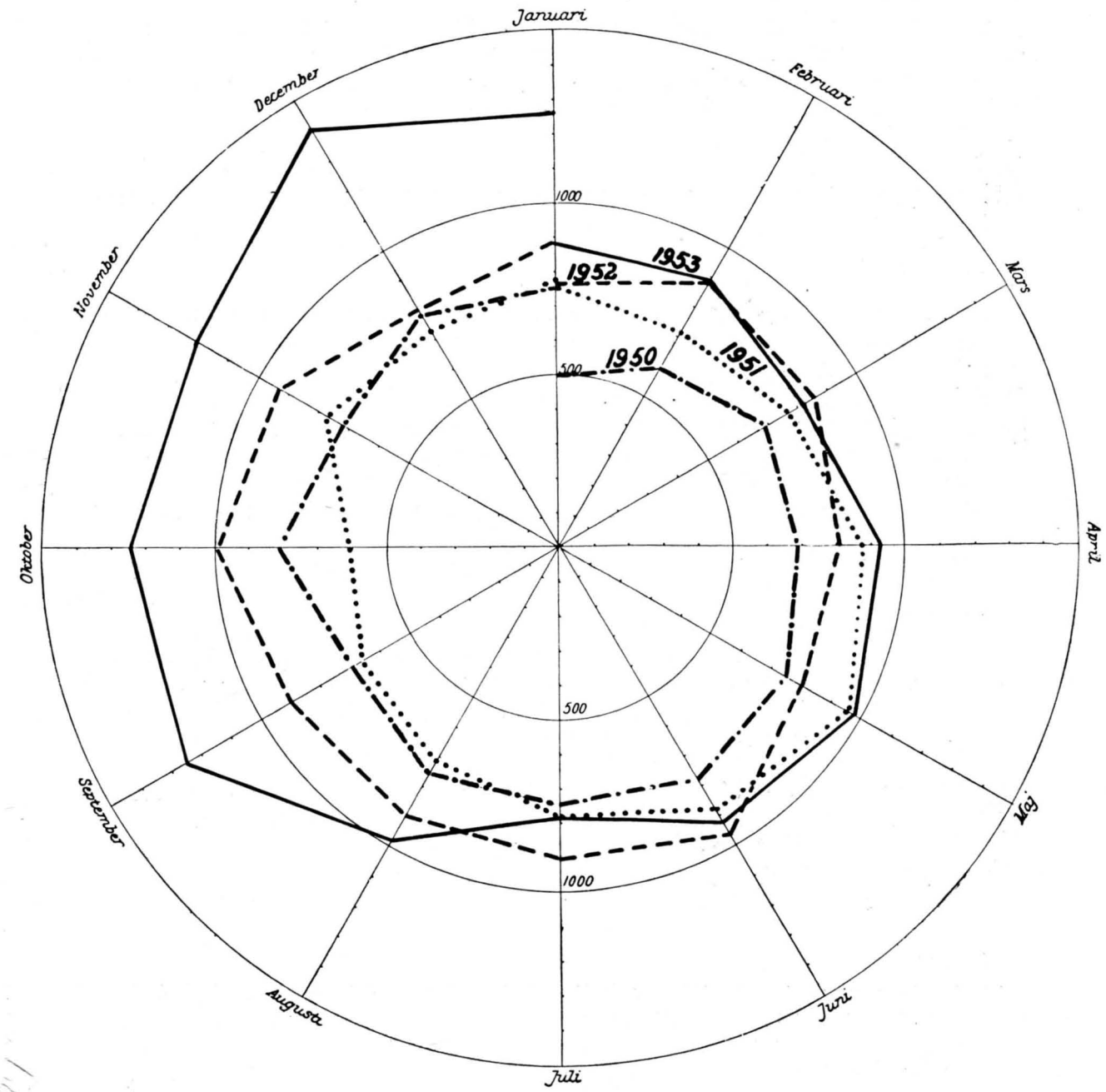

Diagram över pågående bostadsbyggande i Västerås.
Antalet lägenheter under byggnad vid början av respektive månad åren 1950—1953.

g. *Belåningen.*

Av statistiken kan vidare inhämtas att det övervägande antalet bostadslägenheter tillkommit med hjälp av statliga egnahemslån, tertiär- och tilläggslån. Vissa större en- och tvåfamiljsvillor om 7 lägenheter och Vallby museums vaktmästarbostad samt 65 lägenheter i för industri uppförd byggnad ha icke statligt belånats.

h. *Rivningar.*

Under år 1953 bortrevos 26 hus med tillsammans 101 lägenheter, i huvudsak inom saneringsområden.

i. *Moderniseringar.*

Genom ombyggnad tillkommo 12 moderna lägenheter och borttogs genom moderniseringen 11 omoderna lägenheter enligt byggnadsnämndens statistik.

k. *Pågående bostadsbyggnadsverksamhet.*

Antalet pågående bostadsbyggnadsföretag vid årsskiftet utgjorde 1.266 lägenheter fördelade på 87 hus. Vid början av år 1953 voro 885 lägenheter under byggnad. Den 1 december var 1.397 lägenheter under byggnad, vilket är det största antalet hittills. Antalet under byggnad varande bostadslägenheter månadsvis från år 1950 framgår av vidstående bild.

Av intresse kan vara att av 44 pågående villabyggnader endast 3 uppföres i trä.

3. Utredningar m. m.

Drätselkammarens funktion som förmedlingsorgan för den statliga bostadspolitiken medför även, att fastighetskontoret har att för Kungl. Bostadsstyrelsens räkning utföra utredningar och undersökningar av skilda slag, bl. a. ifråga om vissa lägenheters utnyttjande, om särskilda bostadsrabatter, om befolkningsförhållanden etc.

I kontorets regi pågår sålunda vid årsskiftet en utredning beträffande tidigare bostadsbyggande samt under åren 1954—1955 planerad bostadsbyggnadsverksamhet.

På begäran av Stadsförbundet har därutöver fastighetskontoret verkställt utredning i vad mån hyrorna skulle påverkas av en uppsägning av statliga tilläggslånen, varjämte kontoret medverkat i en utredning beträffande vissa driftskostnadsposters utveckling under år 1952—1953.

J. Personal.

Kontorets personal har bestått av fastighetschef, fastighetsingenjör, fastighetsförvaltare, fastighetsassistent, underingenjör, biträdande fastighetsförvaltare, fastighetsförman, kanslibiträde, biträde å bostadsförmedlingen och kontorsbiträde, samtliga å ordinarie stat, samt kartriterska och fem skrivbiträden å extra stat. Härutöver ha eldare å Stadshotellet samt vissa städerskor varit underställda kontoret. Fastighetskontoret har dessutom haft ett flertal fastighetsskötare som deltidsanställda.

Västerås den 1 juni 1954.

G. ELGHUFVUD.

Bilaga A.

Fastighetsförvärv 1953.

Fastighet	Köpeskilling	Förvärv från	SF:s prot.	Anm.
Stadsäg. nr 1996	39.000: —	A. R. Andersson	§ 9	
Stadsäg. nr 1861, 1869	150.000: —	Sune Swege	§ 53	
Stadsäg. nr 2313 A ..	10.000: —	Fast.-för. Karl u. p. a.	§ 71	
Stadsäg. nr 3177	2.800: —	Sven G. Stridh	§ 72	
Del av stadsäg. nr 38	Byte utan mellanavg.	Statens järnvägar	§ 100	Jfr. försäljn. av stadsäg. 1665 A
Stadsäg. nr 347, 1071 U	21.340: —	Västerås Missionsförs..	§ 101	
Stadsäg. nr 123 K ..	33.000: —	AB Västerås Tennishall	§ 111	
Stadsäg. nr 1858, 1859	250.000: —	Carl Johansson	§ 130	
Kv. Mina nr 3	197.162: —	Th. Grönvall	§ 144	
Stadsäg. nr 1886....	55.000: —	A. S. Carlströms sterbh.	§ 159	
Kv. Kol nr 10	28.340: —	Västerås Baptistförsaml.	§ 211	
Del av nr 12 i kv. Kol	Byte utan mellanavg.	Kungl. Generalpoststyr.	§ 211	Jfr. försäljn. av delar av 10, 11 kv. Kol.
Delar av stadsäg. nr 2979 B och 3004 ..	12.000: —	Knut S. Larsson	§ 305	
Stadsäg. nr 3345 A..	2.891: 16	Kungl. Fortifikationsförvaltningen	§ 316	Avtal träffat av Tekn. verken

Bilaga B.

Fastighetsförsäljningar 1953.

Del av stadsäg. nr 1665 A	Byte utan mellanavg.	Statens Järnvägar	§ 100	Jfr. förvärv av stadsäg. 38
Delar av nr 10 och 11 i kv. Kol	Byte utan mellanavg.	Kungl. Generalpoststyr.	§ 211	Jfr förvärv av del av nr 12 i kv. Kol
Del av stadsägan nr 2979 A	65: —	Knut S. Larsson	§ 305	

Bilaga C.

Tomträttsupplåtelser år 1953.

Tomt	Upplåtelse-tid	Avgäld kr./år	Upplåten till	Avgälder beräkn. å en tomtkostnad av kr.
Egnahem:				
Getingen 1	60 år	322: —	Å. L. Kedborn	8.950: —
„ 2	„	294: —	K. N. Pettersson	8.165: —
„ 3	„	294: —	K. E. Johansson	8.165: —
„ 4	„	294: —	K. G. Carlsson	8.165: —
„ 5	„	294: —	K. V. Johansson	8.165: —
„ 6	„	294: —	E. G. Johansson	8.165: —
„ 7	„	294: —	E. R. Croner	8.165: —
„ 8	„	294: —	T. Johansson	8.165: —
Biet 2	„	285: —	Å. Abrahamsson	7.920: —
„ 3	„	285: —	L. J. E. Andersson	7.920: —
„ 4	„	285: —	J. Marchner	7.920: —
„ 5	„	285: —	H. E. Nordmark	7.920: —
„ 6	„	302: —	J. E. Österholm	8.390: —
Blåvingen 3	„	200: —	S. G. Stridh	5.523: —
Lysmasken 2	„	286: —	A. E. Herdlicka	7.955: —
„ 1	„	305: —	P. A. I. Ekemark	8.480: —
Flerfamiljshus:				
Lodjuret 4	„	15.860: —	Byggnads AB Mimer	440.570: —
	Summa Kronor	20.473: —		568.703: —

Industrier:		
Storseglet 1	9.000: —	Västerås Stads Tekniska Verk
Malmbåten 2	7.600: —	Maskin AB Stamo
Storseglet 3	4.150: —	Kungl. Vattenfallsstyrelsen, Älvkarleby Kraftverk
Summa Kronor	20.750: —	

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1954 Ser. B nr 21

Nr 21. Förslag till Reglemente för Västerås stads Värmeverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 6 november 1953 beviljat medel för en första utbyggnad av ledningsnät för fjärrvärmedistribution, har arbetet med ledningarna kommit i gång och kommer leverans av värme att ske redan under sensommaren och i större utsträckning från bränslesäsongens början. Det är därför av vikt att få rättsförhållandet mellan värmeverket och abonnenterna preciserat i ett reglemente i anslutning till redan fastställd värmetaxa. Det förslag, styrelsen nu framlägger, bygger i allt väsentligt på reglementen, som tillämpas i Malmö och Norrköping.

Enligt förslaget anges värmeverkets uppgift vara att leverera värme för uppvärmning av och beredning av varmt bruksvatten i byggnader anslutna till verkets distributionsnät. Överenskommelse om leverans av värme skall träffas mellan verket och ägare eller innehavare av byggnad, abonnent. För anslutning till distributionsnätet och leverans av värme erläggas avgifter enligt den vid varje tidpunkt gällande värmetaxan.

Värmeverkets åtagande innefattar, om ej annat avtalats, leverans av värme för normal uppvärmning och normal beredning av varmt bruksvatten, med förbehåll dock för force majeure och angivna tillfälliga avbrott. I förslaget ha upptagits särskilda bestämmelser om avbrott av sistnämnt slag och om ersättning i visst fall av avbrott.

Värmeverket har förbehållits rätt att framdraga, bibehålla, omlägga och underhålla samt öva tillsyn över och borttaga ledning i eller genom abonnenten tillhörig eller av honom disponerad mark eller byggnad icke blott i det fall att ledningen avser att tillgodose abonnentens eget behov utan även då fråga är om allmän distribution. I sistnämnt fall kan efter prövning ersättning utgå för skada och obehag, som arbetena kunna medföra. Om rätt att nyttja mark eller byggnad för nu nämnt ändamål skall särskilt kontrakt upprättas med medgivande till servitutsinteckning, där så lagligen kan ske.

Abonnent är skyldig att under kontraktstiden uttaga hela sitt värmebehov från värmeverket med viss föga betydande modifikation. Han skall bereda verkets personal tillträde till samtliga lokaler för arbeten å ledningar och anläggningar samt översyn av dem, avläsning av mätare m. m. Han skall vidare kostnadsfritt ställa till verkets förfogande behövligt servisrum för avstängningsventiler, mätare, instrument, regulatorer m. m.

Ansökan om anslutning till värmeverkets distributionsnät eller om ändring eller utökning av förut ansluten anläggning skall göras skriftligen. I vissa speciella fall kan bifall till ansökan förknippas med villkor utöver dem i reglementet. Om anslutning, ändringsarbeten å abonnents anläggningar, kontroll och idrifttagande innehåller förslaget detaljerade bestämmelser.

Mätning och kontroll av värmeförbrukningen sker medelst mätare av typ, som värmeverket bestämmer. Vid felregistrering ankommer det på verket att på angivna grunder beräkna den sannolika värmeförbrukningen och fastställa värmekostnaden.

Abonnent kan påkalla provning av mätare och ansvarar för kostnaden, om felvisningen ej överstiger 5 %. Abonnent svarar för skyddet av mätare.

Värmekontrakt tecknas för högst 5 år. Vid kontraktstidens utgång är värmeverkets skyldigt, om ej annat avtalats, att på abonnents anhållan träffa överenskommelse om fortsatt leverans av värme i samma omfattning som förut. Värmeverket har medgivits rätt att kräva förskottslikvid eller säkerhet för abonnents fullgörande av förpliktelserna mot verket.

Härutöver ingå i förslaget bestämmelser om återförsäljning av värme, anmälan om fel m. m. samt slutligen föreskrifter om åtgärder vid försummelse av abonnent att erlägga förfallna avgifter och åsidosättande av bestämmelser och föreskrifter i reglementet och kontraktet.

Till förslaget är fogat formulär till värmekontrakt.

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förslaget till reglemente för värmeverket.

Västerås den 5 juni 1954.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON

Åke Renvall.

Förslag till Reglemente för Västerås Stads Värmeverk.

§ 1.

Allmänna villkor.

Västerås Stads Tekniska Verk (värmeverket) levererar, på villkor som angives i detta reglemente, värme för uppvärmning av och beredning av varmvatten i byggnader anslutna till värmeverkets distributionsnät. Överenskommelse om leverans av värme träffas genom kontrakt (värmekontrakt) mellan värmeverket och ägare eller innehavare av byggnad (abonnenten).

Abonnent är skyldig att för anslutning till värmeverkets distributionsnät och leverans av värme erlägga avgifter i den utsträckning som anges i vid varje tidpunkt gällande särskild taxa för sådan leverans (värmetaxa).

§ 2.

Värmeverkets skyldighet att tillhandahålla värme.

Värmeverket tillhandahåller värme i den omfattning, som erfordras för normal uppvärmning av anslutna byggnader och för normal centralberedning av varmt bruksvatten dag och natt året om, med de undantag som angives i § 4 nedan eller vartill särskilda avtal föranleda. Värmen tillhandahålles genom distribution av varmvatten. Detta är avsett att cirkulera genom byggnadens värmeledningssystem och därefter återföras till distributionsnätet (direkt system) eller, om värmeverket vid anslutningstillfället eller framdeles så i stället föreskriver, att cirkulera genom värmeväxlare till vars sekundära system abonnentens anläggning anslutes (indirekt system).

Avtappning av vatten från distributionsnätet eller rörsystem direkt anslutna till

detta får icke göras utan värmeverkets skriftliga medgivande i varje särskilt fall. För vatten som borttappats eller annars genom felaktighet på abonnentens anläggning bortrunnit från distributionsnätet äger värmeverket utfå skälig ersättning av abonnenten.

§ 3.

Abonnents skyldighet att uttaga värme.

Abonnenten förbinder sig att från värmeverkets distributionsnät under överenskommen kontraktstid uttaga byggnadens hela värmebehov för byggnadsuppvärmning och för centralberedning av varmt bruksvatten. (Detta innebär intet förbud att förbränna sopor och avfall från den egna fastigheten och därvid nyttiggöra erhållet energi för uppvärmning, där så kan ske). Abonnenten förbinder sig vidare att, om ansluten byggnad genom frivillig överlåtelse övergår till ny ägare, låta bestämmelse om skyldighet att uttaga värme från värmeverket ingå i köpekontraktet eller annan angående överlåtelsen upprättad handling.

Därest ansluten byggnad skulle genom exekutiv auktion övergå till ny ägare, är abonnenten skyldig att före auktionen härom underrätta värmeverket.

§ 4.

Avbrott i fjärrvärmeleveransen.

Skulle värmeverket till följd av force majeure, såsom krig, uppror, strejk, lockout, brist på råmaterial, eldsvåda, olyckshändelse, maskinhaveri eller ledningsbrott, åverkan, åskslag eller annan naturföreteelse, bli urståndsatt att i erforderlig omfattning tillhandahålla värme upphör värmeverkets åtagande under den tid och i den mån hindret verkar.

Värmeverket äger utan rätt till ersättning för abonnenten att för reparation, undersökning, ändring eller utökning av ledningar samt installation av maskiner, apparater och dylikt, tillfälligt avbryta värmeleveransen. Värmeverket skall dock tillse att sådant avbrott göres så kortvarigt som möjligt och att det i möjligaste mån förlägges till tid, då det åsamkar abonnenten minsta olägenhet.

Värmeleveransen enligt detta reglemente är underkastad de bestämmelser, som lag eller förordning kunna föreskriva.

Värmeverket skall, när avbrott förutses, därom genom annonsering eller på annat sätt underrätta abonnenten.

För avbrott eller inskränkning i värmeleveransen av annan orsak, än ovan i denna paragraf sägs åvilar ansvaret värmeverket, såvida icke abonnenten själv eller någon hans hyresgäst är vållande till det inträffade.

§ 5.

Ansökan om anslutning.

Ansökan om anslutning av byggnadsvärmeanläggning till värmeverkets distributionsnät eller om förändring eller utsträckning av förut ansluten värmeanläggning, skall göras enligt formulär, som tillhandahålles av värmeverket.

Ansökan prövas av värmeverket som härvid äger rätt att i speciella fall föreskriva villkor utöver vad i detta reglemente anges för anslutning. Till varje fastighet anordnas normalt en servisledning. På begäran äger dock abonnent erhålla mer än en

servisledning till samma fastighet eller ansluta mer än en fastighet till samma servisledning om så efter värmeverkets bedömande kan ske utan tekniska olägenheter eller fördyringar. Anslutningsvärde och avgifter räknas därvid per servis enligt i värmetaxan angivna grunder.

§ 6.

Anslutningens utförande m. m.

Anslutning till distributionsnätet sker i servisrum medelst servisledning, vars dimension och sträckning bestämmes av värmeverket. Servisledningen avslutas med avstängningsventiler som insättes i servisens fram- och återledning antingen omedelbart innanför byggnadens grundmur eller i servisrummet på plats som bestämmes av värmeverket. I servisrummet anordnas vidare plats och anslutningsmöjligheter för värmeverkets erforderliga mätare för värmemängd, tryck, temperatur etc. samt tryckregleringsorgan. Vid indirekt system installeras erforderlig värmeväxlare i servisrummet.

Anslutning samt ändring, reparation och underhåll av servisledning ävensom anskaffning av avstängningsventiler, mätare och tryckregleringsorgan ombesörjes och bekostas av värmeverket. Värmeväxlare bekostas av värmeverket eller abonnenten efter värmeverkets bedömande i varje särskilt fall. Övriga för byggnads anslutning erforderliga anordningar utföras och bekostas av abonnenten.

Av värmeverket bekostade anläggningsdelar förbliva värmeverkets egendom.

§ 7.

Servisrum.

Servisrum skall kostnadsfritt tillhandahållas av abonnenten. Rummet skall vara så rymligt, att plats finnes för såväl värmeverkets som abonnentens avstängningsventiler, mätare, instrument och regulatorer m. m. liksom även för framdeles eventuellt erforderliga värmeväxlare.

Servisrummet får ej utan värmeverkets medgivande användas för andra ändamål. Städning, belysning o. d. ombesörjes av abonnenten utan kostnad för värmeverket. Dörren till servisrummet skall om värmeverket så påfordrar, vara försedd med speciallås, som mot ersättning tillhandahålles av värmeverket.

§ 8.

Värmeverket äger rätt att framdraga och bibehålla, omlägga och underhålla samt öva tillsyn av och borttaga ledning i eller genom abonnenten tillhörig eller disponerad mark eller byggnad. Samma rätt äger värmeverket även i fråga om allmän distributionsledning och ledning till annan byggnad.

För nu nämnd rätt är verket icke skyldigt att utgiva någon ersättning. Dock må dylik efter verkets bedömande utgå för skada och obehag, förorsakade genom arbeten avseende sådan ledning, som blott betjänar annan byggnad.

Värmeverket skall städse taga skälig hänsyn till abonnentens intressen och äger

icke påfordra framdragande genom ansluten byggnad av dylik ledning med ett anslutningsnummer högre än 200.

Angående rätten att för värmedistribution nyttja mark och byggnad skall särskilt kontrakt upprättas med ägare eller innehavare av mark resp. byggnad.

Abonnenten är skyldig att till säkerhet för bestående av nämnda rätt, såvitt avser ledning, som ej enbart betjänar ifrågavarande fastighet medgiva servitutsinteckning i fastighet eller tomträtt, där så lagligen kan ske.

§ 9.

Värmeanläggningens utförande inom byggnad.

Abonnentens värmeledning skall vara dimensionerad som ett normalt system för en framledningstemperatur av ca 80°C och en återledningstemperatur av ca 60°C vid maximalt värmebehov. Om värmeverket föreskriver tillämpning av direkt system skall abonnentens värmeledning vara försedd med anordning för uppblandning av inkommande varmvatten med returvatten.

Återledningstemperaturen från varmvattenberedare och varmluftsaggregat får icke överstiga ca 60°C.

§ 10.

Uppmätning

För uppmätning och kontroll av förbrukad värme tillhandahåller och underhåller värmeverket på sin bekostnad mätare, som efter värmeverkets val kan vara antingen värmemängdsmätare eller vattenmängdsmätare. I senare fallet bestämmes värmemängden som produkten av den uppmätta vattenmängden och cirkulationsvattnets temperaturfall vid värmeleveransen till de byggnader, för vilka temperaturfallet gemensamt uppmätes i av värmeverket anordnade kontrollmätpunkter.

Den uttagna värmemängden kan även bestämmas på så sätt, att värmeverket uppsätter dels en för flera fastigheter gemensam huvudvärmemängdsmätare, dels i varje fastighet en vattenmängdsmätare. Den av värmemängdsmätaren registrerade värmemängden fördelas sedan på basis av de i de olika fastigheterna uppmätta vattenmängderna.

Abonnenten äger uppsätta egna mätare varvid dock debitering skall ske efter värmeverkets mätare, såvida ej särskild skriftlig överenskommelse träffas mellan abonnenten och värmeverket om annat förfarande.

§ 11.

Ansvar för mätare m. m.

Abonnenten ansvarar för skyddet av värmeverkets mätare och får ej själv eller genom annan ändra deras inkoppling eller vidtaga annan åtgärd, som inverkar på deras rätta funktion. I tillämpliga delar gäller motsvarande bestämmelse beträffande värmeverkets övriga utrustning inom byggnaden. Abonnenten skall hålla värmeverkets anläggningar inom byggnaden försäkrade mot brand o. d.

§ 12.

Mätares felvisning.

Om mätare befinnes ha registrerat felaktigt, äger värmeverket rätt att med ledning

av provningsresultat och från abonnenten inhämtade nödiga upplysningar beräkna den sannolika värmeförbrukningen och med ledning härav fastställa värmekostnaden för den tid, dock högst ett år, mätaren antages hava varit felaktig.

Mätare anses registrera rätt, om den vid provning ej visar större avvikelse från det rätta värdet än 5 %.

Abonnenten äger rätt att kräva provning av värmeverkets mätare. Framställning härom skall göras skriftligt till värmeverket. Provningen kan utföras av värmeverket eller av tredje person utsedd av abonnenten och värmeverket gemensamt. Uppgår mätarens felvisning därvid ej till mer än 5 % skall abonnenten bekosta provningen. I annat fall bekostas denna av värmeverket.

§ 13.

Abonnemang m. m.

Värmekontrakt tecknas med en giltighetstid av högst 5 år. På abonnents begäran är värmeverket skyldigt, såvida inget annat överenskommits i kontraktet, att vid löpande kontraktstids utgång, på villkor som då gälla vid nyteckning, avtala fortsatt leverans av värme i förutvarande omfattning.

Värmekontrakt får ej utan värmeverkets medgivande överlåtas, annat än till ny ägare av fastigheten, eller intecknas.

Värmeverket äger rätt att av abonnenten fordra förskottslikvid eller av värmeverket godtagbar säkerhet för abonnentens fullgörande av hans ekonomiska förpliktelser mot värmeverket.

§ 14.

Återförsäljning av värme.

Abonnenten äger icke rätt att vidaredistribuera värme till förbrukare utanför fastigheten annat än efter särskilt tillstånd av värmeverket och till priser, som av värmeverket godkännas.

§ 15.

Besiktning m. m.

Värmeverket förbehåller sig rätt att besiktiga och prova abonnentens anläggningar, innan dessa anslutas till distributionsnätet och senare under kontraktstiden. Det åligger abonnenten att, innan anläggningarna anslutas, vidtaga de ändringar, som värmeverket i förekommande fall anser erforderliga för erhållande av betryggande driftsförhållanden. Samma gäller beträffande utvidgning och förändring av abonnentens anläggningar.

Anslutning av abonnents anläggning till distributionsnätet får endast utföras av värmeverket.

Utvidgning och reparation av abonnentens anläggning skall före påbörjandet skriftligen anmälas till värmeverket.

Då omläggningen tages i drift skall anmälan göras skriftligen minst en vecka i förväg.

Vid anslutning enligt direkt system skall abonnentens anläggning, före anslutningen på abonnentens bekostnad och under värmeverkets kontroll, provtryckas med ett tryck som motsvarar i distributionsnätet förekommande driftstryck.

Värmare, varmvattenberedare och andra delar av värmesystemet, som äro utsatta för trycket i distributionsnätet och som nyanskaffas i samband med anslutningen

eller därefter, skola vara konstruerade för ett arbetstryck av 6 atö och tillverkade enligt vederbörande myndigheters bestämmelser och anvisningar.

§ 16.

Entreprenör.

Då byggnad anslutes till distributionsnätet skall nyanläggning, utvidgning eller förändring av abonnentens anläggning vara utförd av en av värmeverket godkänd rörledningsentreprenör (värmeentreprenör) eller av sådan entreprenör intygas vara sakkunnigt och ändamålsenligt utförd.

Ovan angivna arbeten tillhörande anläggning i redan ansluten byggnad få endast utföras av godkänd entreprenör eller av värmeverket.

§ 17.

Tillträde till byggnad och lokaler.

Abonnenten är skyldig dels att bereda värmeverkets personal tillträde till samtliga, även uthyrda, lokaler för utförande av i § 8 angivna arbeten samt för uppsättning, nedtagning, inspektion, underhåll och reparation av värmeverkets mätare och övriga anordningar, för avläsning av mätare, för besiktning av abonnentens värmeanläggningar och kontroll av hans värmeuttagning samt för frånkoppling av abonnentens anläggning och dels att själv tåla och ansvara för att hyresgästerna tåla med tillträdet och arbetena förenat intrång.

§ 18.

Uppgifter om anslutning m. m.

Abonnenten är skyldig att på anfordran lämna värmeverket styrkt förteckning över sin anläggnings omfattning, radiatorytor m. m. Han skall vidare utan anfordran lämna värmeverket uppgift om de förändringar av byggnaden och anläggningen samt om de förhållanden i övrigt, som äro av betydelse för beräkning av taxeenliga avgifter o. d.

§ 19.

Anmälan om fel.

Abonnenten är skyldig att till värmeverket omedelbart anmäla varje fel eller oregelbundenhet i värmeanläggningens funktion.

§ 20.

Leveransens upphörande.

Om kontrakt angående värmeleverans upphör att gälla, är värmeverket berättigat att borttaga värmeverkets ledningar och övriga anordningar för leverans av värme.

§ 21.

Ansvar för abonnentens anläggning.

Värmeverket ikläder sig ej något ansvar för abonnentens anläggning, även om den blivit av värmeverket besiktigad och godkänd eller efter värmeverkets särskilda medgivande anslutits utan värmeväxlare.

§ 22.

Brott mot reglemente m. m.

Om abonnenten underlåter att i rätt tid inbetala upplupen avgift eller i övrigt brister i fullgörande av något, som enligt kontraktet eller detta reglemente åligger honom, eller eljest bryter mot någon av kontraktets eller reglementets föreskrifter, äger värmeverket rätt att uppsäga kontraktet till upphörande ett år efter det uppsägning skett. Kontrakt må i sådant fall icke på nytt tecknas, innan värmeverket erhållit ersättning för de kostnader och förluster, som värmeverket åsamkas genom abonnentens försummelse.

Kontrakt nr

Abonnent:
med adress
och telefonnr.

Leveransplats:

Anslutningsvärde:

Kontraktstid: / 19 — / 19

VÄRMEKONTRAKT.

Mellan Västerås Stads Tekniska Verk, här nedan kallat värmeverket och
här nedan kallad abonnenten, har denna dag träffats följande avtal om leverans av värme.

§ 1.

Rättsförhållandet mellan värmeverket och abonnenten regleras av reglemente för Västerås Stads Värmeverk och värmetaxa, vilka godkänts eller kommer att godkännas av stadsfullmäktige i Västerås, samt av bestämmelserna i detta avtal.

§ 2.

Värmeverket åtager sig att under kontraktstiden leverera värme till servisrum belägen i abonnentens fastighet.....
Värmeleveransen skall börja den .....
Värmeleveransen har börjat den ..... Bestämmelserna i detta kontrakt äga tillämpning även å sålunda verkställd leverans.

§ 3.

Den till servisledningarna anslutna sammanlagda radiatorytan utgör m².
I övrigt anslutna apparater ha en sammanlagd maximal värmeeffekt av Mcal/h.
Det kontrakterade anslutningsvärdet (= abonnentens maximala värmebehov) utgör Mcal/h.

Abonnenten erinras om bestämmelserna i värmetaxan.
Anslutning till fjärrvärmenätet sker med/utan värmeväxlare.

§ 4.

Debitering sker enligt tariff i värmetaxan.
Vid av Stadsfullmäktige beslutad ändring av tariffsystemet skall den nya motsvarande tariffbeteckningen införas här.

§ 5.

Abonnentens fastighet är försedd med/saknar egen panncentral.
De befintliga pannorna togos i bruk den 19 .

§ 6.

Avtalet gäller till den 1 januari 19 och upphör då att gälla, såvida det av abonnenten skriftligen uppsagts minst ett år dessförinnan. Sker ej sådan uppsägning är kontraktet förlängt på ytterligare fem år i sänder med enahanda uppsägningstid.
Abonnenten erinras dock om bestämmelserna i § 22 i reglementet.

Västerås den 19 Västerås den 19

Västerås Stads Tekniska Verk

Abonnenten

VÄRMETAXA

(gällande från 1 januari 1954)

Tariff 1.

Tillämpningsområde: E mindre än 140 Mcal/h

1.	Abonnentavgift	$350 \times \frac{Is}{200}$	kr. pr år
2.	Fast effektavgift	$4.85 \times \frac{Ia}{200} \times E$	„ „ „
3.	Rörlig effektavgift	$3.7 \times \frac{Is}{200} \times E$	„ „ „
4.	Förbrukningsavgift	$0.32 \times W \times K \times a$	kr. pr år

Tariff 2 a.

Tillämpningsområde: E liggande mellan 140—440 Mcal/h

1.	Abonnentavgift	$1150 \times \frac{Is}{200}$ kr. pr år
2.	Fast effektavgift	$4.85 \times \frac{Ia}{200} \times E$ „ „ „
3.	Rörlig effektavgift	$3.7 \times \frac{Is}{200} \times E$ „ „ „
4.	Förbrukningsavgift	$(0.26 \times W + 10) \times K \times a$ kr. pr år

Tariff 2 b.

Tillämpningsområde: E liggande mellan 440—1360 Mcal/h

1.	Abonnentavgift	$1150 \times \frac{Is}{200}$ kr. pr år
2.	Fast effektavgift	$6.6 \times \frac{Ia}{200} \times E$ „ „ „
3.	Rörlig effektavgift	$6.1 \times \frac{Is}{200} \times E$ „ „ „
4.	Förbrukningsavgift	$(0.23 \times W + 20) \times K \times a$ kr. pr år

Tariff 3.

Tillämpningsområde: E liggande mellan 1360—15000 Mcal/h

1.	Abonnentavgift	$3500 \times \frac{Is}{200}$ kr. pr år
2.	Fast effektavgift	$6.6 \times \frac{Ia}{200} \times E$ „ „ „
3.	Rörlig effektavgift	$6.1 \times \frac{Is}{200} \times E$ „ „ „
4.	Förbrukningsavgift	$(0.22 \times W + 25) \times K \times a$ kr. pr år

Använda beteckningar

E = abonnentens maximala värmebehov vid —20°C lägsta yttertemperatur i tusen kilokalorier per timme (Macl/h) bestämt enligt nedan angivna grunder.

W = årlig värmeförbrukning i millioner kilokalorier (Mkcal).

K = priset på stokerkol i kr/t levererad i lös vikt och i parti på minst 5 ton vid värmecentral i Västerås.

a = en faktor, vars värde fastställes av tekniska verkens styrelse. Denna faktor är normalt 1,0 och påverkar sålunda ej värmepriset. Endast vid onormala priser eller onormal tillgång på vissa bränslen, nödvändighet att använda ersättnings-

bränsle eller liknande, må faktorn avvika från 1,0 för att ge en rättvis anpassning uppåt eller nedåt av värmekostnaden.

Is = senast kända värde på levnadskostnadsindex i 1935 års orensade serie.

Ia = vid anslutningstillfället och senare omräkningstillfällen gällande levnadskostnadsindex i 1935 års orensade serie.

Abonnent, som har användbara pannor, befrias helt från erläggandet av fast effektavgift under punkt 2, intill dess 20 år förflutit efter pannornas ibruktagande.

Tjugo år efter anslutning av fastighet, som saknar egen panncentral respektive tjugo år efter det befintliga pannor i ansluten fastighet togos i bruk, skall ny fast effektavgift fastställas med tillämpning av då gällande levnadskostnadsindex enligt 1935 års orensade serie.

Avgifterna under punkt 1 och 3 regleras efter senast kända värde på levnadskostnadsindex i 1935 års orensade serie.

Värmeförbrukningen uppmätes med mätare som tillhandahålles av värmeverket.

Med byggnads anslutningsvärde (E) avses dess max. värmebehov per timme. Detta utgöres av summan av maximala värmebehovet för uppvärmning och för varmvattenberedning. Anslutningsvärdet anges i tusen kilokalorier per timme (Mcal/h) och utsättes i fjärrvärmekontraktet.

Anslutningsvärdet bestämmes av värmeverket på basis av värmetekniska beräkningar över byggnads värmebehov. Abonnent är skyldig att tillhandahålla värmeverket tillgängliga uppgifter angående sagda värmebehov samt angående installerade radiatorers eller andra värmeöverförande anordningars värmeyta och kapacitet samt varmvattenberedares kapacitet.

Visar det sig att anslutningsvärdet blivit felaktigt bestämt, skall rättelse därav ske med verkan från dagen för rättelsens vidtagande.

Betalningen erlägges månads- eller kvartalsvis i efterskott enligt värmeverkets bedömande.

Om kontraktsenlig betalning ej erlägges i rätt tid, är abonnenten skyldig betala ränta från förfallodagen efter 5 % pr år, tills full likvid sker.

Värmeverket förbehåller sig därjämte rätt att vid utebliven likvid för debiterade avgifter avbryta värmeleveransen till abonnenten och att därefter icke återupptaga densamma, förrän alla till betalning förfallna avgifter inkl. värmeverkets kostnader för värmeleveransens avbrytande och återupptagande blivit erlagda.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 22 a

Nr 22 a. Motiveringar till budgetförslaget för år 1955.

Bilaga 1 A 2 Löne- och avtalsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Löne- och avtalsnämnden får härmed överlämna förslag till utgiftsstat för 1955. Förslaget innebär icke några förändringar i förhållande till 1954 års stat.

Löne- och avtalsnämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa det föreliggande förslaget till utgiftsstat.

Västerås den 16 juni 1954.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Martiin.*

Bilaga 1 B Stadsrevision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsrevisionen får härmed överlämna sitt förslag till stat för år 1955.

Utgifterna äro beräknade till kr. 52.550: —.

Anslagen för arvoden och ersättning till Sveriges kommunalekonomiska förening upptages med oförändrade belopp.

Ett från tidigare år odisponerat anslag för teknisk expertis och specialutredningar beräknar stadsrevisionen taga i anspråk hösten 1954. Med anledning härav hemställer stadsrevisionen om ett nytt reservationsanslag på 5.000 kronor för detta ändamål.

Då stadsrevisionen från det kommande årsskiftet erhåller nya kontorslokaler hemställer stadsrevisionen om ett anslag på 1.100 kronor för ett kombinerat stort arbets- och sammanträdesbord med tillhörande stolar.

Övriga poster upptages, i förhållande till föregående stat, till oförändrade belopp med hänsyn till anslagsförbrukningen.

Stadsrevisionen hemställer, att föreliggande förslag till stat för år 1955 fastställes.

Västerås den 27 juli 1954.

För stadsrevisionen

KARL ENGDAHL.
Ordf.

Bilaga 2 A Magistrat och rådhusrätt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för magistrat och rådhusrätt samt exekutionsverk för år 1955 och därtill anföra följande.

A. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

1. *Driftutgifter.*

101,0 Magistraten har uppflyttat assessorn Ahnlund i löneklass 34 från och med den 1 januari 1955.
Kanslibiträdet Stina Nedza har av löne- och avtalsnämnden den 17 mars 1954 placerats i löneklass 12 från och med den 1 april 1955.
I skrivelse till stadsfullmäktige den 28 juni 1954 har magistraten hemställt om inrättande av en ny ordinarie kontorsbiträdestjänst. I anledning härav har i staten upptagits tre kontorsbiträdestjänster mot två för innevarande år, medan en befattning som extra skrivbiträde utgått.

105, 108 Anslagen ha upptagits enligt drätselkontorets anvisningar.

114 Hittillsvarande anslag har visat sig otillräckligt, varför det höjts till 9.500 kronor.

162 Då magistraten under år 1955 kommer att taga hela rådhuset i anspråk torde hyran böra upptagas till högre belopp än hittills, men då magistraten icke erhållit någon uppgift om hyresbeloppet upptages i staten samma belopp som föregående år. Vid bestämmandet av hyran torde uppmärksammas att stadsfullmäktige fortfarande skola disponera stadsfullmäktigesalen och att byggnadskontoret använder visst utrymme som ritkontor.

2. *Kapitalutgifter.*

368,1 För en ny räknemaskin äskas anslag med 900 kronor. Magistraten förfogar nu över en räknemaskin, som emellertid är bristfällig.
För smärre inköp, som nu ej närmare kunna angivas, begäres 500 kronor.
I samband med utökningen av magistratens lokaler i rådhuset erfordras redan innevarande år anskaffning av vissa inventarier, för vilka extra anslag kommer att begäras i särskild framställning.

B. *Beträffande exekutionsverket.*

Stadsfullmäktige beslöto den 17 december 1953 omorganisation av exekutionsverket. Till följd av ombyten å stadsfogdetjänsten har organisationens genomförande fördröjts. Det anslag å 25.000 kronor, som stadsfullmäktige den 17 december 1953 (stadsfullmäktiges protokoll § 379) beviljade för inköp av maskiner och inventarier, begäres reserverat i den mån det icke förbrukats.

1. *Driftutgifter.*

101,0 Kungl. Maj:t har den 30 april 1954 fastställt stadsfullmäktiges beslut den 25 mars samma år om placering av stadsfogdetjänsten i lönegrad 33.
Exekutorn Ullberg tillkommande sportelersättning skall enligt tidigare träffad överenskommelse med staden under år 1955 utgå med 416 kronor.
För exekutorn Looström har upptagits ett ålderstillägg från och med den 1 juli 1955.
För en extra domsverkställare har enligt stadsfullmäktiges beslut upptagits anslag med 10.932 kronor motsvarande 19. löneklassen.

Lönerna till extra personal ha upptagits i enlighet med av stadsfogden som personalchef till avlöningskontoret meddelade beslut.

105
108 } Anslagen ha upptagits enligt drätselkontorets anvisningar.

Västerås rådhus den 13 juli 1954.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/*Martin Lindheimer.*

Bilaga 2 B Polisväsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 samt därvid anföra.

Driftutgifter.

Utgifterna för löner till personal på ordinarie och extra stat har upptagits med avrundade belopp, då kostnaden icke nu kan preciseras och inplaceringen av befattningshavarna i den nya lönestaten beräknas bli fastställd av länsstyrelsen först i medio av augusti månad. Efter denna fastställelse kommer ny lönestat att upprättas.

Genom de nya lönebestämmelserna har beklädnadsbidraget för ordinarie polispersonal minskats och anslaget har därför sänkts med cirka 30.000 kronor. Den extra personalen inklusive aspiranter kommer däremot att bli större och till dessa skall beklädnaden hållas som förut, vilket medför en utgiftsökning på cirka 35.000 kronor.

Enligt de nya bestämmelserna har extra konstapel, som varit anställd härstädes viss tid, rätt att vid genomgång av Statens Polisskolas konstapelsklass bestämma om han vill kvarstå på de gamla villkoren ifråga om lönen under skoltiden eller om han vill följa de nya bestämmelserna och uppbära traktamente för denna tid. Innan vederbörande antagits som elev och inkommit med anmälan om sitt val kan utgifterna icke fixeras, men då betydligt större antal beräknas få genomgå polisskolan under 1955, än vad hittills varit fallet, har anslaget höjts med 15.000 kronor.

Personalförsäkring och pensionskostnaderna ha upptagits i ungefärlig överensstämmelse med drätselkontorets uppgifter, därvid 1.600 resp. 25.000 kronor beräknats för statspolisen.

Ökning av antalet telefoner samt av telegrafverket beslutade taxeändringar, som medföra större utgifter för telefoneringen, nödvändiggör att anslaget å detta konto höjts med 2.000 kronor.

Den ökade brottsligheten och andra orsaker ha medfört ökning av antalet förpassningar och andra tjänsteresor varför anslaget för detta ändamål måst ökas med 2.000 kronor.

Kontot för övriga expenser, där alla utgifter för vilka icke särskilda konton finnas, skola föras, har hittills visat sig otillräckligt och därför höjts med 500 kronor.

Utgifterna för förbrukningsmateriel, ammunition och förbrukningsinventarier, vilka anslag samtliga varit otillräckliga för de nödvändiga inköpen ha ökats med resp. 1.000, 400 och 3.000 kronor.

För sakkunnigt biträde vid polisutredningar, å vilket konto kostnaderna knappast kan beräknas i förväg, har en ökning med 1.000 kronor skett, huvudsakligast föranledd av stegringen i antalet tagna blodprov.

Den ökade brottsligheten har även medfört att utgifterna för kost åt anhållna ökats med 800 kronor.

Städnings- och renhållningskontot, som hittills varit otillräckligt har höjts med 6.000 kronor. Polisnämnden har i detta sammanhang övervägt frågan om varannandagsstädning men funnit att detta icke låter sig göra, icke minst beroende på trångboddheten för personalen och det stora antal besökande som frekventerar polisverket i olika ärenden, därvid mottagning sker i så gott som samtliga tjänsterum.

Den ökade användningen och därigenom hårdare förslitningen å motorfordonen medför högre kostnader för underhåll, varför anslaget har höjts med 2.000 kronor.

Anslaget för övriga kostnader för motorfordon har höjts med 1.000 kronor beroende på höjda bilskatter och bensinpriser.

Anslaget för underhåll av inventarier i vilket ingår bilradioreparationer har varit otillräckligt och därför höjts med 1.000 kronor.

Ifråga om fångar på straffängelset har den ökade brottsligheten medfört höjda kostnader varför utgifterna för denna inackordering höjts med 1.500 kronor.

Kapitalutgifter.

För utbyte av tvenne hårt förslitna småbilar har upptagits en mellangift å 14.000 kronor samt 5.000 kronor till kostnaderna för inköp av ny radioanläggning för en av dessa vagnar.

Beträffande bilarna har transportmästaren, som anmodats besiktiga desamma anfört: "På uppdrag av polismästaren har jag denna dag kontrollert personbilarna Volvo Pv 60 U 6782, Volvo Pv 444 U 10069 och Volkswagen U 9418.

Samtliga dessa vagnar äro i sådant skick, att de borde bytas. Då för närvarande de båda småvagnarna U 10069 och U 9418 har ett relativt gott, U 6782 däremot ett lägre andrahandsvärde, föreslår jag, att U 10069 och U 9418 bytes snarast och U 6782 först nästa år, eftersom andrahandsvärdet för denna vagn knappast blir lägre."

För övervakning av den ständigt ökade motorfordonstrafiken torde det vara oundgängligen nödvändigt att polisverket härstädes, liksom redan skett å flera andra håll, förses med motorcyklar för vissa trafikpoliser. Dessa fordon kan på ett snabbare och behändigare sätt ta sig fram i trafiken och ställa sig dessutom betydligt billigare i drift än en bil. Kostnaden för ifrågavarande fordon jämte viss utrustning uppgår till 8.000 kronor.

För anskaffning av för kontorsändamål erforderliga möbler och andra inventarier ävensom fotoutrustning för kriminalavdelningen har upptagits ett belopp av 7.500 kronor. Bland dessa inventarier kan nämnas blankettskåp, flexorotunda och Vicoskåp för centralregistret, Ormig-dupliceringsmaskin, 3 skrivmaskiner, 2 skrivmaskinsbord, 1 dammsugare, 1 bullermätare samt för fotoändamål 1 porträttkamera, 2 spegelreflexkameror och 1 skärmaskin.

Slutligen har upptagits 5.000 kronor såsom andel i kostnaderna för inköp av en motorbåt tillhopa med brandkåren. För polisens vidkommande är det av mycket stor vikt att ha tillgång till en ordentlig motorbåt vid de numera ganska vanliga draggningarna efter drunknade, stöldgods m. m. Vidare är det nödvändigt att ha en båt till förfogande vid efterspaning av sådana personer, som sjöledes taga sig fram till

öarnas eller strändernas sommarstugebebyggelse och där föröva inbrott och skadegörelse.

Driftinkomster.

Inkomsterna beräknas bli oförändrade under nästkommande år.

Statspolisen.

Driftutgifter.

Här har utgiftsposterna bibehållits oförändrade med undantag för lönekontot, som icke kan fastställas förrän efter det länsstyrelsen i augusti förordnat innehavare av en del befattningar därstädes. Genom Kungl. Maj:ts beslut skall kåren fr. o. m. den 1 juli detta år utökas så att den från nämnda dag omfattar en personal på 17 man mot nuvarande 11 man.

Denna personalökning har också påverkat pensionskostnaderna och utgifterna för personalförsäkring, som upptagits med 25.000 kronor resp. 1.600 kronor.

Driftinkomster.

Inkomsterna beräknas ungefärligen täcka utgifterna.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård för år 1955.

Västerås den 15 juni 1954.

För Polisnämnden:

NILS TEDBRANT.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 2 ö Trafiknämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Trafiknämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville i 1955 års stat upptaga förslagsanslag å 2.500 kronor för trafikpropaganda och å 1.000 kronor för övriga kostnader för trafiksäkerhetens främjande.

I jämförelse med årets stat innefattar anslagsäskandet en höjning av anslaget för övriga kostnader för trafiksäkerhetens främjande med 500 kronor. Beloppet avser att täcka kostnaderna för skolpatrullernas utrustning m. m., som hittills kunnat bekostas med överblivna medel från mönsterstadskampanjen.

Västerås den 5 juli 1954.

För trafiknämnden:

YNGVE ENGSTRÖM.

/*Åke Renvall.*

Bilaga 4 A och B Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden överlämnar sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1955.

Stadsarkitektkontoret.

Driftutgifterna uppgå till 197.500 kronor. Motsvarande utgifter i årets stat äro 160.750 kronor. Ökningen utgör 36.750 kronor.

Löner och arvoden stiga med 27.000 kronor. Ökningen beror på följande omständigheter. Befattningen såsom byggnadsinspektör har uppflyttats en lönegrad. Den extra tjänsten såsom biträdande byggnadsinspektör har upptagits såsom ordinarie befattning, varom nämnden gjort särskild framställning. Den nuvarande tjänsten såsom skrivbiträde har blivit omändrad till kontorsbiträdestjänst från den 1 januari 1955. Löneklassuppflyttningar under 1955. Under innevarande år har ett tillfälligt arkivbiträde tjänstgjort å nämndens ritningsarkiv. Då tjänsten är behövlig till följd av den väldiga ansvällningen av ritningar m. m. arkivmaterial, kan tjänsten ej undvaras utan bör till en början uppföras på extra stat med placering i löneklass 8, motsvarande lönesättningen å stadsingenjörskontoret. Personalen på nämndens kansli, tillika expedition för stadsarkitektkontoret, måste utökas med ett skrivbiträde på extra stat i löneklass 6. Tjänsten är nödvändig, då den nuvarande personalen ej hinner med göromålen. Under innevarande år har ett tillfälligt kopieringsbiträde med lön enligt löneklass 6 funnits för stadsarkitekt-, stadsplane-, stadsingenjörs-, byggnads- och fastighetskontoren. Innehavaren avlönas av stadsarkitektkontoret. Tjänsten är nödvändig för kopieringsarbetet och kopieringsmaskinernas rationella skötsel. Anslaget å 50 kronor för sjukvård har bortfallit. Enligt uppgift från drätselkontoret ha anslagen för personalförsäkring och pensionsavgifter upptagits till belopp, som med inalles 5.200 kronor överstiger anslagen i årets stat för dessa ändamål. Anslaget för kontorskostnader har höjts med 1.500 kronor. Den fortgående ökningen av ärendena och kopieringarna medför ett större behov av papper och material av alla slag. Anslaget för resor och traktamenten har höjts med 1.500 kronor. Höjningen beror på ökat antal tjänsteresor och kurser i olika byggnadsfrågor. Ur anslaget utgår även rese- och traktamentsersättningar till nämndens ledamöter. Fordonsersättningarna stiga med 700 kronor, genom att biträdande stadsarkitekten håller egen bil i tjänsten. Kostnaderna för underhåll av transportmedel öka med 100 kronor för ny bil för kontoret. Av samma orsak öka övriga kostnader för transportmedel d. v. s. utgifter för garage, försäkring och drivmedel. Anslaget har därför höjts med 800 kronor. Övriga poster äro oförändrade.

Kapitalutgifterna ha upptagits till 10.700 kronor, vilket innebär en ökning med 9.200 kronor.

Ett anslag å 9.500 kronor har upptagits för anskaffning av bil. Denna är avsedd att begagnas av biträdande byggnadsinspektören som för utförande av sina inspektioner snabbt bör kunna förflytta sig till olika ställen i staden. Vidare har under denna rubrik upptagits ett anslag å 1.200 kronor för anskaffning av inventarier, 2 mappskåp, bokhyllor och diverse andra lösören för kontorets behov.

Driftinkomsterna stiga till 49.500 kronor — i årets stat äro inkomsterna beräknade till 44.000 kronor. Förslaget uppvisar sålunda en inkomstökning med 5.500 kronor.

Ökningen kommer med 500 kronor på kopiering o. d. och med 5.000 kronor på avgifter för byggnadslov och protokollslösen.

Stadsplanekontoret.

Driftutgifterna uppgå till 174.600 kronor. Då dessa utgifter i årets stat äro 151.150 kronor, föreligger en ökning med 23.450 kronor.

Anslaget för löner och arvoden har höjts med 22.000 kronor beroende på löneklassuppflyttningar, överföring av en arkitekttjänst och en tjänst såsom kartriterska från extra till ordinarie stat, varom särskilda framställningar gjorts, överflyttning av tjänst såsom vägtekniker från byggnadskontoret till stadsplanekontoret, tidigare till hälften avlönad av sistnämnda kontor, samt anställandet av ett behövligt extra skrivbiträde och tillfällig extra personal för forcering av vissa stadsplanefrågor. Anslaget å 50 kronor för sjukvård har bortfallit. Enligt uppgift från drätselkontoret ha anslagen för personalförsäkring och pensionsavgifter upptagits i förslaget. Tillsammans äro dessa anslag 150 kronor större än i årets stat. Anslaget för resolutioner, kallelsekostnader o. d. har höjts med 150 kronor. Kostnaderna för stadsplanemodeller öka på grund av behovet av särskilda modellplattor för den centrala staden. Anslaget för detta ändamål har därför höjts med 1.200 kronor. Övriga poster äro oförändrade.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 1.400 kronor för anskaffning av inventarier, en skrivmaskin, ett upplagsbord och diverse andra lösören för kontorets behov. Anslaget är 600 kronor lägre än i årets stat.

Driftinkomsterna äro oförändrade eller för kopiering o. d. 500 kronor.

Stadsingenjörskontoret.

Driftutgifterna utgöra 427.900 kronor, vilket jämfört med årets stat innebär en minskning med 4.750 kronor.

Anslaget för löner och arvoden inbegriper ålderstillägg till tre befattningshavare men har till följd av bortfall av en extra tjänst såsom ritbiträde kunnat sättas 1.000 kronor lägre. Tack vare minskning av antalet mätningshantlangare har anslaget för löner till kollektivanställd personal kunnat minskas med 10.000 kronor. Anslaget för sjukvård å 50 kronor har bortfallit. Anslagsäskandet för personalförsäkring och pensionsavgifter grundar sig på uppgift från drätselkontoret. Anslagen för nyssnämnda ändamål äro sammanräknade 5.900 kronor större än i årets stat. Anslaget för fordonsersättningar har skurits ned med 300 kronor till följd av att ersättningen till stadsingenjören för hållande av egen bil i tjänsten gått ned med 10 % och att cykelersättningen till mätningshantlangarna reducerats genom att dessas antal minskats. Anslaget för förbrukningsinventarier har höjts med 700 kronor för att täcka större utgifter för anskaffning av sådana inventarier, omfattande bl. a. ett måttband à 100 meter, 5 måttband à 30 meter, en måttbandslagare, 10 stycken regnkläder. Övriga poster äro oförändrade.

Kapitalutgifterna, i årets stat 3.200 kronor, öka med 10.800 kronor. Under denna rubrik upptaget anslag å 14.000 kronor för anskaffning av inventarier avser inköp dels av 8 brandsäkra skåp (Visoskåp) med 2 tillhörande stativ för arkivets registerkort, dels av avvägningsinstrument, framkallningsapparat för snabbfotokopiering m. m.

Driftinkomsterna uppgå till 71.000 kronor eller 1.000 kronor mindre än i årets stat. Minskningen faller på posten diverse inkomster och beror på beräknad mindre försäljning av adresskartor.

Slutligen önskar byggnadsnämnden få odisponerade medel av följande anslag reserverade till 1955, nämligen 4 A 126,2 för grundundersökningar i stadens centrum och

137 för utredning av frågan om ordnande av platsen kring domkyrkan samt 4 B 126 för generalplanen.

Byggnadsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa nämndens förslag till utgifts- och inkomststat för 1955.

Västerås den 10 juli 1954.

För byggnadsnämnden:
OLOV RYLANDER.

Åke Renvall.

Bilaga 5 A Civilförsvarsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Civilförsvarsnämnden överlämnar sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1955.

Driftutgifterna äro enligt förslaget 28.500 kronor eller 2.250 kronor större än i årets stat. Anslaget för personalförsäkring (105) har ökat med 50 kronor och upptagits till 100 kronor enligt uppgift från drätselkontoret. För övriga expenser (119) har nämnden i årets stat till sitt förfogande ett anslag å 100 kronor, som är knappt tilltaget och otillräckligt. Nämnden har för den skull begärt en höjning av anslaget med 400 kronor. Slutligen har anslaget för underhåll av brandövningshus (160,3) höjts från 200 kronor till 2.000 kronor. Orsaken härtill är att nämnden i stället för de gamla fallfärdiga brandövningsskjulen, som motiverat endast nödtorftigt underhåll, fått ett nytt brandövningshus och därutöver till sitt förfogande tvenne mindre övningshus för övningar i samband med civilförsvarsutbildning. För att i möjligaste mån motverka den kraftiga förslitning, övningarna medföra, kräva dessa hus ett underhåll med större kostnader. Övriga poster äro oförändrade. Framhållas må dock, att anslaget för hyror (162) inbegriper såväl fasta hyror å 4.330 kronor som utlägg för förhyrning av skollokaler för civilförsvarsutbildning.

Beträffande kapitalutgifter har nämnden för dagen ej haft att tillgå uppgifter för bedömande, om och i vilken omfattning fortsatta arbeten å skyddsrumsanläggningar äro att emotse under 1955. Av denna orsak har i förslaget ej kunnat upptagas anslag för sådana ändamål. Av samma orsak har möjlighet saknats att beräkna anslag för inredning av bergrummen. Bland kapitalutgifter har nämnden dock upptagit ett mindre anslag för anskaffning av inventarier.

Driftinkomsterna ha även lämnats öppna.

Odisponerade medel av anslagen för 168,1 ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar, 360,3 offentligt skyddsrum i Mariaberget, 360,4 anläggning av branddammar, 360,6 bergrum för civilförsvaret, 360,7 splitterskydd för motorsprutor, 368,2 anskaffning av reservelverk och 368,3 anskaffning av motorsprutor m. m. önskar nämnden få reserverade till 1955.

Civilförsvarsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för civilförsvaret för 1955.

Västerås den 5 juli 1954.

För civilförsvarsnämnden:
GÖSTA LARSSON.

Åke Renvall.

Bilaga 6 Brandförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen överlämnar sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1955.

Driftutgifterna äro enligt förslaget 999.348 kronor eller 2.550 kronor större än i årets stat. Anslaget för löner till extra och tillfällig personal (101,02) har höjts till 99.000 kronor, vilket innebär en ökning med 21.000 kronor. Ökningen faller helt på avlöning av vikarier för brandpersonalen. Antalet vikarierande brandmän får nämligen beräknas uppgå till 11—12 med mindre ökning sommartid, såsom förhållandet varit de senaste åren med åtföljande anslagsöverskridanden. Anslaget för sjukvård (103,1) å 1.000 kronor i årets stat bortfaller med anledning av sjukförsäkringen. Kostnaden för personalförsäkring beräknas enligt uppgift från drätselkontoret till 10.500 kronor eller 4.500 kronor mera än för 1954. Anslaget för detta ändamål har upptagits i enlighet härmed och fördelats på konto 105,1 med 9.500 kronor och på 105,2 (borgarbrandkåren) med 1.000 kronor. För pensionsavgifter (108) upptar förslaget på basen av uppgifter från drätselkontoret ett anslag å 179.000 kronor eller 28.000 kronor mindre än i 1954 års stat. Anslaget för telefon, porto, annonser m. m. (114) har till följd av utökning av antalet telefoner höjts med 500 kronor till 6.000 kronor. För resor och traktamenten (115) har begärts höjt anslag. Det nuvarande anslaget å 700 kronor medger icke i erforderlig utsträckning resor för kortare demonstrationer av materiel, kurser, sammanträden samt kontroll och inköp av materiel. I vissa fall är det angeläget att representanter för styrelsen beredas tillfälle att medfölja och på platsen iakttaga förhållandena vid större brandkårer på annat håll. Styrelsen har därför begärt att få anslaget höjt till 1.500 kronor. Då även anslaget för övriga expenser (119,1) icke räcker till att täcka hithörande utgifter, har detsamma höjts med 500 kronor till 1.000 kronor. Under 1955 infaller brandkårens 50-årsjubileum. Med anledning härav har styrelsen planerat utgivande av en minnesskrift, anordnande av brandkårsriksmästerskapstävlingar i allmän idrott i Västerås och middag för yrkesbrandkårens och borgarbrandkårens personal. Kostnaderna ha beräknats för minnesskriften till 700 kronor, för tävlingarna till 2.000 kronor och för middagen till 1.500 kronor. För ändamålet har styrelsen under 119,2 upptagit ett förslagsanslag å 4.200 kronor. Anslaget för förbrukningsmaterial (124,2) har höjts med 1.050 kronor till 12.800 kronor. Höjning avser att medge behövlig nyanskaffning av träningsoveraller. På grund av anslagsförbrukningen ha två anslag kunnat nedskäras, nämligen det för tvätt (132) med 500 kronor till 2.500 kronor och det för värme (163,3) med 1.000 kronor till 19.000 kronor. De höjda drivmedelpriserna ha medfört en höjning av anslaget för övriga kostnader för transportmedel (167) med 500 kronor till 12.700 kronor. Övriga poster äro oförändrade.

Kapitalutgifterna uppgå till 102.300 kronor, mot 87.500 kronor i staten för innevarande år. Under 366,2 har upptagits ett reservationsanslag å 29.000 kronor för anskaffning av piketbil och båt. Bilen, som användes för transport av personal, främst borgarbrandmän, till brandplatser, har inköpts redan år 1935 och bör ersättas med en ny för undvikande av ständiga och dyrbara reparationer. Bilen rymmer 12—14 man och är öppen. Den nya bör vara en 4-dörrars stationsvagn av största typ med en minimitransportkapacitet av 9 man. Enligt inhämtade uppgifter torde Fords stora stationsvagn vara rymligast och billigast av de i handeln förekommande vagnarna. Styrelsen har räknat med en kostnad å 19.000 kronor för en ny bil. Båten åter är

avsedd att komma till användning vid eldsvådor och olyckor på öar och holmar i Mälaren, Elba, Östra holmen, Almö-Lindö, Ridön, och på fartyg samt vid flyghaverier ute på sjön. För närvarande saknar brandkåren säker möjlighet att inom rimlig tid komma ut till hjälp. Även polisverket har nytta av en sådan beredskapsbåt. Den bör vara så stadig, att en portabel motorspruta kan tas ombord, och försedd med ruff för sjuktransport. Båtar av angiven typ finnas bl. a. å Kungsörs båtvarv, där de betinga ett pris av 15.000 kronor. Styrelsen har räknat med fördelning av kostnaden för båten med 10.000 kronor på brandkåren och 5.000 kronor på polisen. För utbyggnad av brandtelegrafen (368,1) har upptagits ett reservationsanslag å 33.400 kronor eller 5.400 kronor mera än i staten för i år. Anslaget avser att täcka kostnaderna för anskaffning av 10 brandskåp och ledningar, en centralapparat för ny brandskåpstyp, bilradiostation för komplettering av radioutrustningen, en portabel högtalare och slutligen en avlyssnarspärr för telefonväxeln. Ett reservationsanslag å 31.500 kronor har begärts för anskaffning av brandredskap. Anslaget är 4.500 kronor lägre än för innevarande år. Slutligen har för anskaffning av övriga inventarier (368,3) upptagits ett reservationsanslag å 8.400 kronor, som är 100 kronor lägre än anslaget för 1954. Anslaget är avsett att användas till nyanskaffning av tidsenliga kontorsmöbler för brandmästarexpeditionen och en ny, mindre skrivmaskin att ersätta en gammal och försliten maskin samt till komplettering av mäss- och sovrumsmöblemang.

Driftinkomsterna uppgå till 60.875 kronor, vilket innebär en ökning med 500 kronor. Till följd av iakttagen tendens till inkomstökning ha följande poster höjts, nämligen 225 Försäljning av diverse material och ersättning för underhåll av brandredskap med 1.200 kronor till 3.000 kronor, 260,1 Ersättning för upplåtelse av gymnastiksal med 200 kronor till 500 kronor och 268 Uthyrning av brandredskap och inventarier med 600 kronor till 1.000 kronor. Däremot har verkstadsrörelsen (238) visat en viss nedgång och inkomsten från denna rörelse har satts ned med 1.500 kronor till 4.000 kronor.

Odisponerade medel av anslaget för anläggning av branddammar önskar styrelsen få reserverade till 1955.

Brandstyrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för brandförsvaret för 1955.

Västerås den 5 juli 1954.

För brandstyrelsen:
RUNE GÖTHLIN

Åke Renvall.

Bilaga 7 D och 13 C Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 beträffande jordbruksrörelser, skogar och renhållingsverk samt därvid anföra:

Jordbruksrörelser:

Driftutgifter.

Utgifterna för löner ha minskats med 7.000 kronor beroende på att lantegendomsnämnden funnit att befallningsmannatjänsten vid Malma gård för närvarande icke bör återbesättas utan istället en tjänst såsom skogvaktare inrättas. Utgifterna för denna befattning ha upptagits under rubriken skogar och där närmare motiverats varjämte särskild framställning i ärendet gjorts hos stadsfullmäktige.

Utgifterna för löner till tidavlönad kollektivt anställd personal ha höjts med 10.000 kronor beroende på vid senaste förhandlingarna träffat avtal om vissa löneökningar för lantarbetarna.

1953 års utgifter för semesterlöner till kollektivt anställd personal samt årets löneökningar föranleda en höjning av kontot för semesterlöner med 2.000 kronor.

Utgifterna för resor och traktamenten ha höjts med 650 kronor, då den senaste tidens snabba rationalisering av jordbruksdriften fordrar att såväl nämnd som personal tar tillfället i akt att studera nya rön inom detta område och det tidigare befintliga anslaget å 350 kronor är otillräckligt härför.

Anslaget för övriga rörelsekostnader har höjts med 8.200 kronor, enär å detta konto bokföres förutom icke särskilt specificerade utgifter alla de inköp av besprutningsvätskor o. dyl., som mer och mer blivit en nödvändighet inom lantbruket för att bekämpa ogräs och skadeinsekter.

Utgifterna för arrenden ha ökat med 475 kronor utgörande tilläggsarrende för kronoegendomen Tunbytorp.

Kapitalutgifter.

Då häststammen i stadens lantgårdar år efter år minskats så att nu bara 8 stycken återstå, är det nödvändigt att istället öka traktorbeståndet och har för detta ändamål upptagits ett belopp av 20.000 kronor motsvarande utgifterna för en av de största traktorerna, avsedda att bl. a. användas vid skördetröskning och andra tyngre körslor.

För utbyte och nyanskaffning av inventarier har upptagits 25.000 kronor.

Bland dessa utgifter kan nämnas utbyte av den först inköpta skördetröskan, som efter att ha varit i bruk i tio år, numera visat sig allt för dyr i underhåll och därför måste utbytas. Vidare erfordras inköp av följande traktorredskap nämligen 1 slåtteraggregat, 1 tallriksskumplog, 2 harvar samt 1 konstgödselspridare.

Driftinkomster.

Lantegendomsnämnden har vid vissa tillfällen förklarat sig ifrågasätta om inkomsterna skulle kunna täcka de dryga omkostnader för pensionsavgifter, som belasta utgiftssidan, men då budgetberedningens mera optimistiska syn på saken visat sig hålla, har lantegendomsnämnden för 1955 beräknat att inkomsterna skola helt täcka utgifterna. Här måste lantegendomsnämnden dock reservera sig för ett på grund av otjänlig väderlek under skörden eller andra omständigheter minskat skördeutfall, vilket kan äventyra inkomsterna.

Skogar.

Driftutgifter.

Utgifterna för löner och arvoden ha beräknats till 12.000 kronor. I detta belopp

ingår utgifterna för den tidigare omnämnda omändringen av befallningsmannatjänsten vid Malma till en befattning som skogvaktare för stadens skogar.

Skogsarealen har under de senaste åren stadigt ökat och uppgår nu till över 2.000 tunnland, spridda över hela staden. För skötseln av skogarna har lantegendomsnämnden tidigare förutom den arvodesanställde jägmästaren måst anlita ytterligare sakkunnig hjälp från Skogsvårdsstyrelsen och Skogsägareföreningen. Detta arrangemang har icke visat sig tillfredsställande och under senare år har det blivit svårare och svårare att få hjälp, då skogsägare länet runt mer och mer insett betydelsen av sakkunnig hjälp och de nämnda organisationernas personal icke räckt till att biträda alla som så önskat. En heltidsanställd, sakkunnig hjälp kommer att ha full sysselsättning året om och kan under icke avverkningstid verkställa de nyplanteringar och röjningar, gränshuggningar m. m. som äro nödvändiga samt under avverkningstid svara för aptering, inmätning och andra med avverkningen sammanhängande göromål ävensom på av revisorerna önskat sätt bokföra avverkningarna.

Lantegendomsnämnden beräknar att den sakkunnige rådgivare, som under många år anlitats av nämnden, även i fortsättningen skall utföra taxeringar samt uppgöra avverkningsplaner m. m.

Utgifterna för underhåll och kulturarbeten ha ökats med 6.500 kronor, då stora utgifter beräknas för skogsplantering o. dyl. under 1955 för att bland annat röja och plantera de områden, som blevo härjade under den svåra januaristormen i år.

Avverknings- och försågningskostnaderna, som helt äro beroende på omfattningen av avverkningarna, ha med hänsyn till den ökade skogsarealen höjts med 10.000 kronor.

Kapitalutgifter.

För anskaffning av inventarier har upptagits ett belopp av 10.000 kronor, huvudsakligen avseende kostnaderna för inköp av en ny jeep för personaltransporter, då den som nu användes utdömts av yrkesinspektionen. Jeepen är avsedd att användas vid transporter mellan stadens tämligen spridda skogsområden och skall som förut användas för transport av personal till skogarna och sågverket. Under skördetid utnyttjas jeepen även för lantbrukets behov.

Driftinkomster.

Den beräknade ökade avverkningen torde komma att medföra en inkomst på försäljning av skogsprodukter med 100.000 kronor, eller 25.000 kronor mer än vad som beräknats för innevarande år.

Jordbruksfastigheter.

Driftutgifter.

För underhåll av byggnader har upptagits ett anslag om 12.000 kronor. Huvuddelen av detta belopp är avsett att användas för reparationer vid egendomen Hovdesta där bland annat tak och ytterväggar å mangårdsbyggnaden snarast måste repareras för att huset ej skall förfalla. I övrigt är medlen avsedda för reparation och omläggning av el-ledningar vid Lundby gård, vilka staden enligt senaste av- och tillträdessynen är skyldig låta utföra.

Kapitalutgifter.

För modernisering av 3 stycken arbetarebostäder vid Malma har upptagits ett anslag å 35.000 kronor. Förutom reparation av byggnaderna avses att under nästa år ansluta dessa till de i samband med svinhusets byggande anordnade avloppsledningarna varjämte värme skall indragas i berörda byggnader från värmecentralen i kokhuset. Samtliga byggnader äro behövliga för anställda och de ifrågasatta reparationerna och moderniseringarna äro nödvändiga för att fylla nutida krav på personalbostäder vid lantgårdar.

För renovering av mangårdsbyggnaden på Malma har upptagits ytterligare 75.000 kronor. Den slutliga kostnaden kan ännu icke beräknas, men hittills verkställda arbeten visa att det belopp å 100.000 kronor, som finnes i årets stat icke kommer att vara tillräckligt. På grund av de sista årens bristande underhåll har virket i golv och tak undergått en avsevärd försämring genom röta varför virket i en hel del av dessa måste utbytas mot nytt.

För reparation och ombyggnad av mangårdsbyggnaden på Enbacken har upptagits 60.000 kronor. Ifrågavarande byggnad står för närvarande obebodd samt har de senaste åren varit synnerligen dåligt underhållen varför enbart rena underhållsarbeten dra ganska stora summor. Byggnaden som är i två våningar innehåller sammanlagt 6 rum och kök samt två stora hallar. Avsikten är att företaga vissa moderniseringsarbeten såsom indragning av vatten och avlopp, omläggning av el-ledningar m. m. samt dela byggnaden i tvenne lägenheter om 3 respektive 4 rum och kök. En av dessa lägenheter är avsedd att användas såsom tjänstebostad för en skogvaktare hos staden och den andra för vaktmästare vid den planerade skjutbanan å Enbacken.

För underhåll och skyddsarbeten på Kristiansborg har upptagits 25.000 kronor. Yttertakets reparation pågår men ännu återstår en hel del reparationer av ytterväggar och fönster varjämte vissa inre reparationer måste verkställas för att huset även under en kortare tid framöver skall vara beboeligt.

För ombyggnad av och el-installation i maskinhall samt utbyggnad av spannmålssilos vid Nordanby har upptagits 2.000 kronor respektive 28.000 kronor. Lantegendomsnämnden hade förutsatt att byggnadskontorets planerade garagebyggnad, där även Renhållningsverkets bilar kommer att inrymmas, skulle vara färdig för inflyttning hösten 1954. Garagebygget har av orsaker, över vilka lantegendomsnämnden ej kunnat råda, ännu ej påbörjats. Lantegendomsnämnden finner därför nödvändigt att anordna ett tillfälligt garage. Den lämpligaste byggnaden härför är maskinhallen vid Nordanby. Lantbruksmaskinerna kan under tiden inrymmas i logbyggnaden. Maskinhallen har av brandchefen godkänts som tillfälligt garage under förutsättning att en gavel förses med brandskyddande beklädnad. Härtill kommer indragning av el-ledningar för uppvärmning av bilmotorerna.

Genom de under senare åren genomgripande rationaliseringarna och därav följande minskning av antalet lantarbetare måste åtgärder vidtagas för tillvaratagande av spannmålsskördarna. Vid den under föregående år färdigbyggda spannmålstorken vid Nordanby torkades sammanlagt 12.000 säckar spannmål under hösten 1953. Lagringskapaciteten är för närvarande endast 1.500 säckar, varjämte ovan angivna maskinhall tillfälligtvis användes som upplagsrum för något tusental säckar spannmål.

För ekonomiskt tillvaratagande av skörden måste man emellertid räkna med att ha förvaringsutrymmen för lagring av halva totalskörden, cirka 5.000 säckar, och utbyggnaden av silon för att kunna förvara denna kvantitet har kostnadsberäknats till 28.000 kronor.

För yttre reparationer samt mindre omändring av ladugården vid Apalby, vilken är avsedd att tillsvidare upplåtas för idrottsstyrelsens förrådsbehov, har upptagits ett belopp av 8.000 kronor.

Driftinkomster.

Arrendeavgifterna beräknas öka med 3.000 kronor.

Renhållningsverk.

Driftutgifter.

På grund av löneökningar har renhållningsverkets andel till 7 D 1 administration höjts med 2.600 kronor.

Lantegendomsnämnden förutsätter att från och med nästa år få ombesörja tillvaratagandet av en avsevärt ökad sopkvantitet, föranledd av förutom stadens expansion indragningen av fjärrvärme. Hur stor kvantitet som för närvarande förbrännes i de fastigheter där fjärrvärme kommer att indragas är synnerligen svårt att uppskatta, men en ökning av renhållningsverkets personal- och bilpark är ofrånkomlig, då såväl personal som bilar ha full sysselsättning med hämtning av den nuvarande sopkvantiteten. Intill dess erfarenhet vunnits om utökningsbehovet vill lantegendomsnämnden därför nöja sig med att under nästa år endast öka med minsta möjliga, nämligen en sopbil med två mans besättning. Denna utökning samt tidigare förbrukning å nedanangivna anslag föranleder höjning av följande konton nämligen: Löner med 20.000 kronor, semesterersättning med 2.000 kronor, beklädnadsersättning med 400 kronor, per sonalförsäkring med 700 kronor, kontorskostnader med 800 kronor, underhåll av bilar med 10.000 kronor, drivmedel för bilar med 5.000 kronor samt underhåll av inventarier med 3.000 kronor. Utgifterna för drivmedel för planeringsmaskinen har minskats med 2.000 kronor och underhållskostnaderna med 1.000 kronor, då en planeringsmaskin kommer att nedskrotas och icke ersättas.

För slutförande av arbetsstudierna vid renhållningsverket erfordras ytterligare 6.000 kronor, vilket belopp baserats på förutsättningen att denna utredning kommer att verkställas av den av staden engagerade tidstudiemannen.

Övriga kostnader för bilar beräknas öka med 4.000 kronor på grund av höjda bilskatter.

Kapitalutgifter.

För inköp av en ny sophämtningsbil har av skäl, som angivits under driftutgifterna, upptagits 70.000 kronor. För inköp av kärlkärror, 1 st. motor, eldsläckare m. m. har upptagits 2.000 kronor.

Slutligen har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1954 kostnaderna för utbyte av en skåpbil upptagits i 1955 års budget med 10.900 kronor.

Driftinkomster.

Inkomsterna av hämtningsavgifter beräknas öka med 45.000 kronor till 275.000 kronor.

Avgifter för tippning, som införts under föregående budgetår, beräknas tillföra renhållningsverket 20.000 kronor.

Inkomster av planeringsmaskin har minskats till 10.000 kronor, då en av maski-

nerna under år 1954 kommer att nedskrotas och ej ersättas av annan. Den befintliga kommer att så gott som helt användas för soptippen.

I övrigt äro å samtliga delstater utgifter och inkomster upptagna till samma belopp som för innevarande år.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksrörelser, skogar och renhållningsverk för år 1955.

Västerås den 1 juli 1954.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 7 F 2 Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionärshemsstyrelsen får härmed avlämna förslag till budget för år 1955 och i samband därmed anföra följande.

Utgifterna ha beräknats till 313.200 kronor mot 331.700 kronor i årets stat och inkomsterna till 104.796 kronor mot 104.887 kronor.

Anslaget för underhåll av fastigheter har nedsatts från 49.000 kronor i 1954 års stat till 32.000 kronor. Skillnaden beror i huvudsak på att kostnaderna för en genomgripande reparation av pensionärshemmet å Bomansgatan 32 medtagits i 1954 års stat. Under år 1955 beräknas utöver sedvanligt underhåll pensionärshemmet å Föreningsgatan 43 bli föremål för reparationer i trappuppgångar och å fasader.

Med hänsyn till minskade bränslepriser har anslaget för värme nedsatts med 4.000 kronor till 72.000 kronor.

Styrelsen anhåller att odisponerat belopp för konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar reserveras.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige måtte godkänna förslaget till budget för år 1954.

Västerås den 23 juni 1955.

För Styrelsen för Västerås stads pensionärshem:

HELGA HALL.

/*Sven Söderström.*

Bilaga 8 C Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 samt därvid anföra:

Driftutgifter.

Utgifterna för löner och arvoden ha ökats med förutom ålderstillägg för vissa av

personalen kostnaderna för en kartriterska på extra stat. Ökningen utgör 8.800 kronor, och tjänsten är nödvändig för att medhinna det växande ritarbetet.

Löner till kollektivt anställd månadsavlönad personal ha ökats med 8.000 kronor utgörande avlöning för tvenne springpojkar vilka tidigare bokförts såsom tillfälligt kollektivt anställd personal å förrådet, men vilka enligt lämnade anvisningar böra föras under detta konto.

Utgifterna för löner till kollektivt anställd tidavlönad personal under sjuk- och olycksfallstid ha med ledning av 1953 års utgifter ökats med 8.000 kronor. Huruvida detta belopp är det riktiga är omöjligt att avgöra, då utgifterna å detta konto icke kunna bestämmas i förväg.

Med ledning av förra årets förbrukning och den vid förvaltningen anställda personalens numerär ha utgifterna för semesterlöner ökats med 5.000 kronor.

Utgifterna för pensionsavgifter ha efter avlöningskontorets anvisningar upptagits till 92.000 kronor, eller 13.000 kronor mer än innevarande år.

Då tämligen omfattande reparationer under nästa år måste utföras å växthusen oavsett om stadsträdgården inom de närmaste åren kommer att flyttas eller ej, har reparationsanslaget ökats med 5.000 kronor.

Utgifterna för städning och renhållning ha ökats med 1.000 kronor, då utgifterna härför under innevarande år uppgå till cirka 400 kronor per månad och icke trots begränsad städning kan bli lägre under nästa år.

Utgifterna för uppvärmning hava med ledning av för dagen gällande koks- och vedpriser uträknats till 7.000 kronor, vilket är 1.000 kronor mer än innevarande år.

I enlighet med fastighetskontorets anvisningar ha hyrorna upptagits till 9.800 kronor.

Anslaget för underhåll av transportmedel, som hittills visat sig otillräckligt har höjts med 1.000 kronor.

Som framgår av motiveringen beträffande kapitalutgifterna har parkstyrelsen anhållit om anslag för inköp av traktor med direktdriven släpvagn och då föraren av detta fordon avtalsenligt skall hänföras till chaufförerna, har anslaget för löner åt dessa ökats med 7.000 kronor till 26.000 kronor.

Utgifterna för övriga kostnader för transportmedel beräknas öka med 5.000 kronor beroende på höjda bilskatter och bensinpriser samt förhyrning av garage i öppna marknaden, då staden saknar möjlighet tillhandahålla dylika.

Kapitalutgifter.

Nyanläggningar.

Allmänningen (inkl. Jakobsbergsplatsen).

För år 1953 beviljades ett anslag å 10.000 kronor för vissa förberedande arbeten i och för ordnande av den del av parkområdet, som är belägen intill färdigställd bebyggelse. Hela kostnaden för denna del av parken var beräknad till 20.000 kronor. För de beviljade medlen har parkstyrelsen hittills delvis ordnat lekplan på Jakobsbergsplatsen samt verkställt cirka hälften av grovplaneringen för berörda område.

Av det nu begärda beloppet avses 10.000 kronor för färdigställande av parkområdet närmast bebyggelsen samt 5.000 kronor för uppsnyggning, gallring m. m. av den övriga delen av parkområdet, som omfattar en areal av cirka 12.000 kvm.

Parkområdet mellan Spantgatan och järnvägen.

För berörda parkområde, som är avsett att färdigställas under 1954 och 1955, anvisades för innevarande år 37.000 kronor. För detta belopp kommer all grovplanering och därmed sammanhängande arbeten att slutföras före instundande vinter. För återstoden av arbetet, som omfattar anläggning av vägar, lekplats och grässådd samt röjning av stenbelamrad skogsmark erfordras ett belopp av 38.000 kronor.

Fågelsången, södra delen.

För ifrågavarande parkområde anvisades under 1953 *dels* 12.200 kronor, för ordnande av den del av parken, som erfordrades för Blåsboskolan och anslöts till skolans område *och dels* 10.000 kronor för ordnande av övrig parkmark i anslutning till nyssberörda skoltomt.

Den nu aktuella södra delen av parkområdet avser *dels* området kring parkvägen mellan S:ta Ursulas väg och f. d. Apalbyvägen samt *dels* en del hittills oordnade parkytor mellan villatomter utmed S:ta Ursulas väg samt terrängen mot tomtområdet i söder och idrottsplatsen i öster. Vidare måste ett ytvattenavlopp från parkvägens lägsta punkt anordnas. Kostnaderna för detta slutliga iordningställande av parkområdet har beräknats till 24.000 kronor.

Vildmarken.

Här avses iordningställande av parkområdet mot intilliggande villatomter i väster, utefter Nansengatan samt i anslutningarna till färdigställda gatumynningar ävensom planering av parkmarken mot nya Vattentornets tomt. Ovanberörda arbeten, som kostnadsberäknats till 15.000 kronor, böra komma till utförande snarast möjligt icke minst med hänsyn till behovet av att området invid det flitigt besökta Vattentornet blir ordnat.

Skallbergsparken, norr om kvarteret Björnen.

Beträffande detta parkområde är ett belopp av 35.000 kronor erforderligt för ordnande av gångvägar i skogen mot nya Vattentornet, igenfyllning av ett för lekande barn riskabelt kärr samt planering av marken och borttagande av de stora vindfällen, som efter den svåra januaristormen finnas inom detta parkområde.

Landstingets område mellan Slottet och Claréusgatan.

Vid upprepade tillfällen har från olika håll framförts klagomål över det otillfredsställande skick i vilket ovanberörda område befinner sig, men några åtgärder för områdets uppsnyggning har icke vidtagits, då området tillhör landstinget. Innevarande år har parkstyrelsen tagit kontakt med landstinget om möjligheterna att där ordna en enkel anläggning tillgänglig för allmänheten. Under hand har landstinget meddelat sig icke hava något att erinra mot upplåtelse av marken för parkändamål. Underhandlingarna fortgå och beräknas bli slutförda inom den närmaste tiden.

Trots att marken icke tillhör staden anser parkstyrelsen emellertid att denna med hänsyn till belägenheten bör på enklast möjliga sätt iordningställas och göras tillgänglig för allmänheten. Därest det erforderliga anslaget, 15.000 kronor, ställes till förfogande har parkstyrelsen för avsikt att nästa vår verkställa provisorisk planering av området, som grässås och förses med en gångväg och några sittplatser samt eventuellt med en enklare lekplats.

Mariaberget.

Sedan Mariabergets parkområde genom stadsplaneändringar tillförts ytterligare mark vid Gustavs- och Floragatorna erfordras att dessa nytillkomna områden ordnas och anslutes till den övriga parken. Vidare erfordras vissa arbeten för förbindelseleder över Mariaberget på ett sätt som med hänsyn till terrängen, skyddsrumsanordningarna ovan mark samt radiomasten blir lämpligare än de nuvarande. Vidare fordras vissa arbeten för anslutning till de områden vid ingångarna till skyddsrummet, som skola iordningställas efter under innevarande år avslutade skyddsrumsarbeten.

Arbetet bör igångsättas så fort ske kan efter det skyddsrummet och dess anslutningar till Mariaberget blivit ordnade i höst men kostnaden kan icke exakt fastställas förrän dessa arbeten avslutats och man därefter kan bedöma huru stora kostnader som komma att läggas på parkstyrelsen. Ett belopp av 60.000 kronor torde dock vara tillräckligt.

Inköp av inventarier.

Då tvenne av parkstyrelsens lastbilar, varav en större U 1821, och en mindre med en lastförmåga av 3 ton, U 1750, befinna sig i sådant skick att ett utbyte är nödvändigt har anslag för ersättningsfordon upptagits med tillhopa 56.000 kronor. Av detta belopp har 31.000 kronor beräknats för inköp av en traktor med kardandriven släpvagn försedd med lastkran och 3-vägstipp och med en lastförmåga av 6 ton. Ett dylikt fordon finnes vid lantbruket och har visat sig vara synnerligen användbart och betydligt billigare i drift än en lastbil. Särskilt för arbetena inom parker och fritidsområden samt vid tyngre transporter är detta fordon mycket lämpligt, då framkomligheten i terrängen är avsevärt bättre än vid körning med lastbil.

Den mindre lastbilen är avsedd att ersätta nyssnämnda U 1750 vid förrådstransporter och dessemellan användas som rundtursvagn till arbetsplatserna. I detta fall kan icke en traktor utnyttjas på samma ekonomiska sätt som vid de tyngre transporterna.

För att inbespara så mycket manuell arbetskraft som möjligt har anslag upptagits för lastapparat för traktor, snö- och grusskopor samt motorspruta för ogräsbekämpning, mindre svetsaggregat ävensom motorsticksåg för snickeriarbetena. För att kunna utnyttja den till inköp föreslagna traktorn även för snöröjning har upptagits anslag för inköp av en diagonalplog för denna liksom för en spetsplog för den nya lastbilen.

Då parkförvaltningen saknar tillräckligt antal personalvagnar, vilka arbetsgivarna äro skyldiga tillhandahålla vid de olika arbetsplatserna, har anslag upptagits för tvenne vagnar med utrymme för mindre maskiner såsom gräsklippare o. dyl., vilket arrangemang endast obetydligt fördyrar vagnarna, men är nödvändigt för att spara arbetskraft och transporter.

Vidare har upptagits anslag för 50 parksoffor och 50 fåtöljer, vilka erfordras för att nödtorftigt kunna tillgodose de nytillkomna parkerna med sittplatser.

För ett för förvaring av ritningar erforderligt skåp har upptagits 800 kronor.

Slutligen har för inredning och möblering av den nya byggnaden å Djäkneberget upptagits ett enligt verkställd kostnadsberäkning erforderligt belopp av 4.000 kronor.

Parkstyrelsen anhåller att vid innevarande års utgång eventuellt oförbrukade anslag för iordningställande av parker m. m. måtte reserveras till 1955.

Driftinkomster.

Inkomsterna ha beräknats till oförändrade belopp med undantag för barnstugorna där arbetet beräknats till mindre omfattning än innevarande år.

13 E. Anordningar för friluftsliv.

Björnön.

Då arbeten beräknas komma till utförande på Björnön i större omfattning än tidigare under nästa år icke minst med hänsyn till den anordnade broförbindelsen samt skadorna efter stormen, har anslaget för underhåll av park- och skogsmark samt badplats höjts med 5.000 kronor.

Hästholmarna.

Här har endast gjorts den ändringen att utgifterna för kollektivt anställd ordningsvakt höjts till 4.000 kronor, då det på grund av bestämmelserna om arbetstidens längd är nödvändigt hålla mer än en ordningsvakt.

Johannisbergsbadet.

Anslaget för underhåll har bibehållits oförändrat.

På grund av vad ovan anförts får parkstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna parkstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955.

Västerås den 22 juni 1954.

För parkstyrelsen:
ADOLV ANDERSSON

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 9 A Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen överlämnar sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1955.

Hamnen.

Driftutgifter.

Utgifterna uppgå till 1.833.008 kronor mot 1.613.933 kronor i årets stat. Ökningen utgör sålunda 219.075 kronor.

Lönekostnaderna öka med 13.000 kronor. Detta beror främst på att ny tjänst såsom bogserbåtsbefälhavare inrättats och att den gamla befattningen finnes kvar på övergångsstat.

Anslaget å 500 kronor för sjukvård har bortfallit till följd av sjukförsäkringen.

För beklädnad av kranskötarna begäres ett med 200 kronor höjt anslag. Höjningen avser anskaffning av extra blåkläder såsom ersättning för dem, som förstörts vid svetsningsarbete.

Ett nytt anslag å 1.500 kronor har upptagits under 104 för utbildning av personal för verkskyddet. Utbildningen väntas komma i gång 1955.

Anslagen för personalförsäkring och pensionsavgifter ha upptagits enligt uppgift från drätselkontoret och uppvisa en ökning med 16.250 kronor.

För kontorskostnader har anslaget höjts med 700 kronor för att möjliggöra tryckning av ny hamntaxa.

Under 112 har begärts ett nytt anslag å 3.500 kronor för utgivning av reklambroschyr om hamnen. Avsikten är att ge trafikanterna en god och fullständig överblick av hamnen och dess utrustning.

För telefon, porto, annonser m. m. begäres en höjning av anslaget med 500 kronor för att täcka ökade kostnader för annonsering och för nytillkommen telefon.

Anslaget för resor och traktamenten har ansetts kunna skäras ned med 1.000 kronor. Däremot har anslaget för fordonsersättningar höjts med samma belopp.

Anslaget för förbrukningsinventarier har för komplettering av verktyg höjts med 500 kronor.

Under 124,2 har upptagits ett anslag å 22.000 kronor för förbrukningsinventarier för verkskyddet enligt verkskyddsplan för hamnarna. Verkskyddspersonalen beräknas uppgå till 80 personer och anslaget avser anskaffning av personlig utrustning, sjukvårdsinventarier m. m.

Posterna 126,4 och 126,5 i årets stat angående seismiska undersökningar av berg och utredning om mälarfarledernas fördjupning å inalles 12.000 kronor ha bortfallit.

Under 126,6 har upptagits ett nytt anslag å 7.335 kronor för undersökning av eventuell utbyggnad av östra kajen.

Anslaget för underhåll av vägar och upplag har höjts med 2.000 kronor till följd av tillkomsten av nya gator i djuphamnen och noggrannare rengöring av asfalterade gator.

För hamnbelysning och fyrlampor har anslaget undergått en mindre höjning från 5.800 kronor till 6.000 kronor.

Anslaget för underhåll av fast egendom har höjts med 6.000 kronor, för att göra det möjligt att måla byggnader, justera och sätta om en gata samt anlägga en gräsmatta i djuphamnen.

Anslaget för brandförsäkring har höjts med 2.300 kronor.

Det interna anslaget för hyra för hamnkontoret har höjts med 90 kronor.

Anslaget för uppvärmning och städning av hamnkontoret har med tanke på beslutad utvidgning av kontoret höjts med 1.500 kronor.

För underhåll av järnvägsspår, som utökats, har anslaget ansetts böra höjas med 2.000 kronor.

Kranarna 17 och 18 äro i behov av målning, som beräknas kosta respektive 60.000 kronor och 20.000 kronor. Pontonerna kräva underhåll, som beräknas draga en kostnad av 10.000 kronor. I förslaget har därför äskats för målning av kranarna 80.000 kronor samt för målning och reparation av pontonerna 10.000 kronor.

Anslaget för löner till kranskötare har med beaktande av anslagsförbrukningen skurits ned med 5.000 kronor, medan anslaget för lön till besättningsmän på bogserbåten höjts med 500 kronor till följd av dem tillkommande lönetillägg.

Ränta på fast upplånat kapital har upptagits till 353.000 kronor eller 500 kronor mindre än i årets stat.

Avskrivning på fasta tillgångar slutar på 583.000 kronor eller 67.000 kronor mera än för innevarande år. Beloppet återkommer såsom kapitalinkomst.

Kapitalutgifter.

Nämnda utgifter uppgå till 654.350 kronor mot 881.170 kronor. Minskningen utgör 226.820 kronor.

För förtöjningsring vid oljekajen har begärts ett anslag å 2.000 kronor.

Ett anslag å 25.000 kronor har upptagits för telfer för malmtippsfickan. Arbetet med denna anordning beräknas komma till utförande under 1955.

Den under ombyggnad varande kajen vid Arosbygden saknar för närvarande belysning. Efter det kajen breddats och förlängts kan belysning ej undvaras. Kostnaderna har beräknats till 3.000 kronor. För ändamålet begäres ett anslag å detta belopp.

För verkskyddet har upptagits anslag å 40.000 kronor, som avser att täcka beräknad kostnad för stängsel och å 18.650 kronor för anskaffning av inventarier, brandspruta och slangar. Den sammanlagda kostnaden för den materiel, som redan i fredstid skall anskaffas för verkskyddet uppgår till 86.650 kronor, inkl. kostnaden för stängslet. Vid beredskap erfordras ytterligare vaktstuga vid grindar, postkurer för vakter och utrustning för verkskyddspersonalen. Verkskyddet omfattar utom hamnen fyra delägare, vilkas andelar beräknats till cirka 28.000 kronor. Detta belopp återfinnes bland driftinkomsterna.

Ett nytt järnvägsspår till oljeområdet måste utföras och hamnstyrelsen hemställer om ett anslag å 35.000 kronor för ändamålet.

Anslaget för anskaffning av inventarier har höjts med 1.700 kronor till 4.200 kronor. Höjningen avser att medge komplettering av möbler till ett nytt kontorsrum och anskaffning av mindre maskiner till verkstaden i äldre hamnen.

För avbetalning på fast upplånat kapital har upptagits ett anslag å 526.500 kronor.

Odisponerade medel av tidigare anslag anhåller hamnstyrelsen att få reserverade till 1955.

Driftinkomster.

Inkomsterna uppgå till 1.482.030 kronor. I årets stat äro inkomsterna 1.507.376 kronor. Förslaget uppvisar sålunda en minskning med 25.346 kronor.

Hamnavgifterna för varor beräknas stiga med 10.000 kronor, beroende på väntad ökning av transporter av olja och trävaror. Hamnavgifterna för fartyg uppvisa ej en motsvarande ökning, emedan fartyg, som inkomma för lastning av trävaror, i regel medföra last till hamnen. Prâmtonnaget visar en tendens att minska, och med anledning därav har inkomsten på hamnavgifter för sådana fartyg skurits ned med 500 kronor.

I allt större utsträckning ha de större fartygen ersatts med mindre, som ej behöva bogsering. Isbrytning har ej heller skett i den omfattning, det varit anledning att räkna med. Detta har motiverat att inkomsterna för bogsering och isbrytning satts ned med 30.000 kronor.

Hyrorna för upplagsplatser har beräknats minska med 20.000 kronor, därigenom att vissa tillfälligt uthyrda platser numera förhyrts såsom fasta upplag med en beräknad inkomstökning å hyror för dessa upplag med 33.000 kronor.

En stor del av trävarorna lastas med vinsch och viss minskning av varor, t. ex. malm, som lastas med kran har iakttagits. På grund härav ha kranhyrorna beräknats bli 50.000 kronor lägre.

Inkomsterna för bilvågen, övriga rörelseinkomster, hyror för varuskjul och övriga hyror ha beräknats öka med inalles 5.154 kronor. Däremot har inkomsten på uthyrning av inventarier upptagits med 1.000 kronor lägre belopp än i årets stat.

En ny inkomstpost å 28.000 kronor för andelar i verkskyddet har tagits upp under 273.

Det belopp varmed de beräknade utgifterna överstiga inkomsterna utgör 422.328 kronor. Motsvarande belopp i årets stat är 471.727 kronor.

Småbåtshamnen.

Driftutgifter.

Driftutgifterna äro enligt förslaget 31.350 kronor. I 1954 års stat 29.250 kronor.

Utgifterna äro oförändrade i övrigt utom beträffande den interna posten ränta på fasta tillgångar, som uppvisar en ökning med 2.100 kronor.

Kapitalutgifter.

För planering av ett nytt upplagsområde för småbåtar vid Lillån hemställes om ett anslag å 40.000 kronor.

Kostnaden för ombyggnad av båtbrygga vid Lillån beräknas till 15.000 kronor, som täckes genom omdisponering av odisponerade medel av anslaget för anordnande av småbåtshamn och ett tilläggsanslag å 4.500 kronor, som upptagits såsom nytt anslag.

Driftinkomsterna äro oförändrat 15.000 kronor.

Odisponerade medel av tidigare anslag under denna titel begär hamnstyrelsen att få reserverade till 1955.

Hamnstyrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för hamnen och småbåtshamnarna för 1955.

Västerås den 9 juli 1954.

För hamnstyrelsen:

HERMAN THORÉN.

Åke Renvall.

Bilaga 11 Tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för tekniska verken överlämnar härmed sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 och får därvid framhålla följande.

11 A. Gemensam förvaltning.

Driftutgifterna uppgå till 992.900 kronor mot 620.400 kronor i staten för 1954. Ökningen ligger till största delen i driftutgifterna för den nya förvaltningsbyggnaden vilka beräknats till 320.900 kronor och återfinnes i form av ökade anslag för lokalkostnader, underhållskostnader, allmänna kostnader samt räntor och avskrivningar. Förvaltningens nettokostnad är 631.200 kronor mot 587.400 kronor i staten för 1954. Löner till extra personal uppvisar en ökning med 41.000 kronor. Genom värmeverkets tillkomst samt arbetsuppgifternas ökning i övrigt har personalen på skrivbyrån måst förstärkas med två maskinskriverskor. Vidare har räknats med en kontoristtjänst

i samband med den planerade utställningen i nya förvaltningsbyggnaden, varom särskild framställning gjorts.

Löner för ordinarie personal har minskat beroende på att en tjänst som mätaravläsare indragits.

Fördelningen av nettokostnaden har efter en grundlig översyn avvägts på följande sätt.

Gasverket påföres 15 %, elverket 50 %, värmeverket 5 % och vattenverket 30 %. För år 1954 är gasverkets andel 17 %, elverkets 51 % och vattenverkets 32 %. Dessa andelar utföres i en post på varje verk. Så är även fallet med verkens hyresersättningar. I övrigt har inga anmärkningsvärda ändringar företagits.

11 B. Gasverk.

Driftutgifterna uppgå till 3.175.100 kronor mot 3.270.200 kronor i 1954 års stat.

Anslaget för inköp av gaskol har kunnat minskas med 100.000 kronor sedan övriga anslag i stort sett äro oförändrade.

Driftinkomsterna äro beräknade till 3.190.400 kronor mot 3.278.100 kronor i år. De sänkta kolpriserna åtföljs nämligen av lägre kokspris varför inkomsten av koksförsäljningen beräknats inbringa 100.000 kronor mindre än vad som beräknats för innevarande år. Gasavgifterna från enskilda äro däremot beräknade att lämna samma belopp som i år.

Driftresultatet visar ett överskott på 15.300 kronor. I årets stat beräknat till 7.900 kronor.

Kapitalutgifterna äro oförändrade med 50.000 kronor för nyanläggningar.

11 C. Elverk.

Driftutgifterna stiga till 4.726.700 kronor mot 4.231.700 kronor i 1954 års stat.

Förvaltningskostnaderna ha ökat med 138.300 kronor. Häri ingår då nytt anslag för löner till extra personal med 25.000 kronor utgörande lönekostnaderna för två nyinrättade teknikertjänster och för ett ritbiträde. Likaså anslag med 30.300 kronor för elverkets andel i gemensamma förvaltningens hyreskostnader. Pensionsavgifterna ha ökat med 13.000 kronor och anslaget för utskylder med 63.000 kronor. Förrådsförmansbefattningen är överförd till distributionens löner för personal på ordinarie stat.

Den beräknade ökningen av förbrukningen har medfört en höjning av anslaget för inköp av elström med 200.000 kronor.

Distributionskostnaderna bli 157.700 kronor högre beroende på ökade pensionsavgifter, inrättandet av en befattning som kabelförman jämte ovannämnda överföring av förrådsförmansbefattningen. Härtill kommer hyran för av elverket disponerade lokaler i nya förvaltningsbyggnaden samt höjt anslag för underhåll av gatubelysningen samt verktyg och inventarier.

Driftinkomsterna uppgå till 5.723.000 kronor mot 5.263.000 i år. Inkomstökningen 460.000 kronor kommer med 450.000 kronor på den enskilda strömförbrukningen, och 10.000 kronor på allmänna belysningen.

Driftöverskottet uppgår till 996.300 kronor mot 1.031.300 kronor för i år.

Som kapitalutgifter ha upptagits 300.000 kronor för nyanläggningar inkl. inköp av transformatorer.

13 AB. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifterna uppgå till 2.400.200 kronor mot 2.174.700 kronor innevarande år.

Befattningen som förrådsförman är i likhet med elverket överförd till distributionen. Pensionsavgifterna ha ökat med 10.000 kronor och vattenverkets andel i gemensamma förvaltningens hyreskostnad är upptagen till 16.000 kronor men i övrigt endast smärre avvikelser mot innevarande år. Förvaltningskostnaderna ha totalt ökat med 11.100 kronor.

Tillverkningskostnaderna bli 150.500 kronor högre än vad som beräknats för år 1954.

Denna ökning härrör sig huvudsakligen från räntor och avskrivningar. Anslaget för avskrivningar har höjts med 80.000 kronor utöver den normala ökningen på grund av att stora anläggningar färdigställes innevarande år och skola avskrivas från och med år 1955. Anslaget för löner till personal på ordinarie stat har höjts med 10.000 kronor för ny befattning som förste montör, varom särskild framställning gjorts. Bland distributionskostnaderna ökar löner till ordinarie personal på grund av överföringen hit av förrådsförmansbefattningen. Pensionskostnaderna öka med 10.200 kronor och underhåll av verktyg och inventarier med 15.000 kronor men i övrigt inga nämnvärda ändringar.

Anslaget för installationsverksamheten har höjts med 15.000 kronor, och åtföljes av höjd inkomst från denna verksamhet. Räntor och avskrivningar på lastbilar och större arbetsmaskiner har ökat med 26.300 kronor genom inköp av en ny grävmaskin.

Driftinkomsterna utgöra 2.214.500 kronor mot 2.032.500 kronor i år. Inkomsten av försålt vatten beräknas öka med 150.000 kronor. I överskott på grävmaskiner, bilar och övriga större arbetsmaskiner beräknas inflyta 80.000 kronor varav 72.200 kronor avsättes till särskilda fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar. I verktygspålägg samt hyror för utlånade verktyg och inventarier inflyta 15.000 kronor mer än i år.

Driftunderskottet för vatten- och avloppsverken utgör 185.700 kronor mot 142.200 kronor i 1954 års stat.

Som kapitalutgifter har förutom nyssnämnda fondavsättning upptagits 100.000 kronor för nyanläggningar, 20.000 kronor för anskaffning av verktyg och inventarier och 500.000 kronor att avsättas till kommande utbyggnad av reningsverket.

13 B. Dagvattenledningar.

Driftkostnaderna äro beräknade till 151.000 kronor mot 130.000 kronor för år 1954.

Anslaget för underhåll av öppna vattendrag har höjts med 15.000 kronor. För täckande av driftkostnader vid den nyuppförda pumpstationen vid Hästhovsgatan har upptagits ett anslag om 6.000 kronor.

För nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker m. m., som icke äro av beskaffenhet att motivera förräntning och amortering, har såsom kapitalutgift upptagits 300.000 kronor. Det i årets stat upptagna anslaget 100.000 kronor har visat sig vara för lågt och bör höjas.

11 D. Värmeverk.

Vid uppgörande av budget för detta verk har styrelsen ställts inför svårigheter, betingade av att verket är under utbyggnad och först under instundande höst kommer att distribuera värme i större omfattning. Den framlagda staten grundar sig därför på beräkningar, vilkas underlag i begränsad omfattning kan överblickas.

Driftutgifterna uppgå till 817.200 kronor och fördela sig på förvaltning med

84.700 kronor, tillverkning med 600.000 kronor och distribution med 132.500 kronor.

Under kapitalutgifter har posten nyanläggningar lämnats öppen. Däremot har här upptagits 87.200 kronor såsom årets driftunderskott. Underskottet beror helt på ränte- och andra förluster under utbyggnadstiden. Dessa förluster ha beaktats vid uppgörandet av kalkylen för fjärrvärmedistribution i staden (S. H. nr 28 ser. B år 1953). Beloppet har aktiverats under driftinkomster.

Driftinkomsterna uppgå till 817.200 kronor och upptaga, utom förenämnda underskott, värmeavgifter till ett belopp om 730.000 kronor.

Kapitalinkomsterna upptaga avskrivning på fasta tillgångar med 2.200 kronor.

Odisponerade medel av det för utbyggnad i kv. Nimrod nr 7 av stadsfullmäktige beviljade anslaget, 11 C 3812, önskar styrelsen få reserverade till år 1955.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för 1955 samt

att bemyndiga styrelsen att förfoga över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter upp till belopp å 250.000 kronor och över tillgängliga medel i fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar.

Västerås den 24 augusti 1954.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON

Åke Renvall.

Bilaga 12 A Hälsovård, 12 B Folktandvård och 14 C Köttbesiktningsbyrå

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden överlämnar förslag till utgifts- och inkomststat för 12 A Allmän hälso- och sjukvård, 12 B Folktandvård och 14 C Köttbesiktningsbyrå för 1955.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

1. Allmän hälsovård.

Driftutgifterna uppgå till 237.900 kronor mot 240.100 kronor i årets stat. Löner och arvoden (101,01) öka med 5.500 kronor. Av ökningen kommer 3.500 kronor på bortfallet av andelen till köttbesiktningsbyrån. En av hälsovårdsinspektörerna har nämligen tjänstgjort såsom vaktmästare å köttbesiktningsbyrån och den på byrån belöpande delen av hans lön har påförts byråns stat. Sedan denne hälsovårdsinspektör avgått med pension under året, har en sådan ändring genomförts, att å byrån anställts en vakt och vågmästare och den nytillsatte hälsovårdsinspektören helt frigjorts för arbetsuppgifterna på hälsovårdsbyrån. Den övriga ökningen kommer på ålderstillägg och överföring av en extra hälsovårdsinspektör till ordinarie stat. Nämnden kommer att göra särskild framställning om denna tjänst. Anslaget för sjukvård (103,1) har genom tillkomsten av den allmänna sjukförsäkringen bortfallit. I stället har anslaget för personalförsäkring (105) ökat och enligt uppgift från drätselkontoret upptagits till ett belopp av 2.000 kronor. Pensionsavgifterna ha upptagits enligt uppgift från drätselkontoret till 52.000 kronor eller 6.000 kronor mindre än i årets stat. Å hälsovårdsbyrån har, efter det byråns tjänstemän beretts tillfälle

att genomgå kurs i enklare analys av födoämnen, rutinmässig analysering av livsmedel i större utsträckning kunnat ske utan anlitande av främmande hjälp. Arbetet har emellertid medfört utgifter för skyddskläder och annat förbrukningsmaterial. Utgifter av detta slag, som påkallas även av hälsovårdsbyråns arbete i övrigt, ha medfört svårigheter med littereringen, och de ha påförts än kontorskostnader än analyser. Nämnden anser det motiverat och för erhållande av en överblick av kostnader av detta slag önskvärt att sammanföra dessa under eget konto. I förslaget har därför införts ett nytt konto för förbrukningsmaterial (121) med anslag å 300 kronor. I stället har nämnden, med beaktande av att analyserna i större omfattning än förut kunna utföras av eget folk och att ovidkommande utgiftsposter kunna utrensas, minskat anslaget för analyser (134,1) med 500 kronor till 2.000 kronor. Efter det den i samband med länskampanjen mot råttor mera omfattande och intensifierade råttbekämpningen i staden genomförts, har det blivit möjligt att minska anslaget för utrotning av skadedjur med 3.000 kronor till 7.000 kronor. Övriga poster äro oförändrade.

Kapitalutgifter finnas icke.

Driftinkomsterna ha bibehållits oförändrade, med tillägg av nytt konto för ersättning för olycksfall m. m. Inkomster av denna art äro emellertid omöjliga att beräkna och har därför under denna inkomstpost (205) upptagits 100 kronor för att markera kontot. Inkomsterna uppgå till 3.100 kronor.

2. Poliklinik.

Driftutgifterna sluta å 10.900 kronor, vilket i jämförelse med årets stat innebär en ökning med 100 kronor. Beloppet avser anslag för personalförsäkring (105) och har intagits enligt uppgift från drätselkontoret.

Förslaget upptar oförändrad inkomstpost å 5.750 kronor i statsbidrag. Detta motsvarar hela polikliniklläkarens arvode, som fastställes av Kungl. Maj:t för det statliga budgetåret. En eventuell ändring inverkar ej på budgetutfallet.

12 B Folktandvård.

Driftutgifterna ha upptagits oförändrade.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifterna äro upptagna till ett belopp av 13.900 kronor eller 2.850 kronor lägre än i årets stat. Den omorganisation, som under året genomförts i samband med pensioneringen av den å köttbesiktningsbyrån tjänstgörande hälsovårdsinspektören har medfört bortfall av byråns andel i dennes avlöning, 3.500 kronor, och, då vakt- och vägningsarbetet kunnat förenas på en hand, även av det för vägningen utgående arvodet å 540 kronor samt dessutom en minskning av vikariatsarvodet med 175 kronor. Däremot har tillkommit för nyanställd vakt och vågmästare arvode å 1.500 kronor. Detta har medfört en nettominskning å anslaget för löner och arvoden med i runt tal 2.700 kronor. I enlighet med uppgifter från drätselkontoret har anslaget för personalförsäkring (105) höjts med 50 kronor till 200 kronor och anslaget för personalförsäkring (108) minskats från 3.000 kronor i årets stat till 2.800 kronor. Övriga utgiftsposter äro oförändrade.

Driftinkomster.

Dessa inkomster ha upptagits till 6.100 kronor, vilket innebär en ökning med 950

kronor. En viss tendens till ökade inkomster föreligger och har kommit till synes för år 1953. Nämnden har därför ansett sig böra höja inkomsten på besiktningsavgifter med 1.000 kronor. Däremot ha vågavgifterna under de senaste åren legat avsevärt under de beräknade, varför denna inkomst skurits ned med 50 kronor till 100 kronor.

Hälsovårdsnämnden hemställer, att odisponerat belopp för psykisk hälsovård måtte reserveras till 1955.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer hälsovårdsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa nämndens förslag till utgifts- och inkomststat för 1955.

Västerås den 2 juli 1954.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Åke Renvall.

Bilaga 13 D Varmbadhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 1955 och i anslutning därtill anföra:

Anslaget till löner på ordinarie stat har höjts som följd av beräknad löneklassuppflyttning.

Kostnader för personalförsäkring och pensionering har upptagits till något högre belopp i enlighet med avlöningskontorets beräkningar.

Ränta på fasta tillgångar har höjts i enlighet med fastighetskontorets värdering.

Anskaffning av inventarier avser inköp av räknemaskin.

Trots beräknad fortsatt ökning av simundervisningsbaden har inkomsterna upptagits till ett något lägre belopp än i årets stat dels med ledning av innevarande års frekvens och dels med hänsyn till beräknad minskning av karbaden efter den inskränkning av badlokalerna som blir en följd av rivningen för nya stadshuset.

Västerås den 22 juni 1954.

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderquist.

Bilaga 13 D 2 Karlslunds tvättinrättning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen överlämnar härmed förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 för 13 D 2 Karlslunds tvättinrättning och får därvid som motivering för de förändringar, som vidtagits i förhållande till den för innevarande år gällande staten, anföra följande.

13 D 2 Karlslunds tvättinrättning.

Driftutgifter.

101,5 Löner till kollektivanställd personal: En höjning med 3.000 kronor har ansetts nödvändig, då i tvättinrättningen tidigare sysselsatta pensionärer måst ersättas med anställd personal.

103,2 Beklädnad till personal: En sänkning med 50 kronor har ansetts möjlig.

105 Personalförsäkring: Ökning föreslås efter anvisning från drätselkontoret.

121,2 Övrig förbrukningsmaterial: En sänkning med 100 kronor har kunnat föreslås.

124 Förbrukningsinventarier: Sänkning med 300 kronor har ansetts möjlig.

166 Underhåll av bil: En sänkning med 600 kronor synes möjlig, därest ny bil erhålles.

169 Övriga kostnader för inventarier: En sänkning med 75 kronor har ansetts möjlig.

Kapitalutgifter.

368 Anskaffning av inventarier: Höjning med 9.500 kronor anses nödvändig, då den nuvarande lastbilen är starkt försliten och behöver utbytas.

Driftinkomster.

232 Tvättavgifter: En sänkning med 12.125 kronor har verkställts med ledning av 1953 års bokslut.

Västerås i augusti 1954.

För fattigvårdsstyrelsen:

EINAR JONSSON,
Ordförande.

/*Sten Fägerstam.*

Bilaga 15 A Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolestyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955.

Den fortsatta stegringen av barnantalet i skolpliktsåldrarna är alltjämt den främsta anledningen till höjningen av de flesta utgiftsposterna i det framlagda budgetförslaget.

Förhållandet mellan elevantal, antal läraravdelningar och utgifter under det avslutade räkenskapsåret (1953), det nuvarande (1954) och det kommande (1955) framgår av nedanstående tablåer.

a) *Elevantal (verkligt, resp. beräknat).*

Läsåret	1952/53 = 5.919	kalenderåret	1953 = 6.250
,,	1953/54 = 6.584	,,	1954 = 6.855
,,	1954/55 = 7.126	,,	1955 = 7.440
,,	1955/56 = 7.780		

b) *Antal läraravdelningar (verkligt, resp. beräknat)*

Läsåret	1952/53 = 221	kalenderåret	1953 = 232
„	1953/54 = 243	„	1954 = 251
„	1954/55 = 259	„	1955 = 271
„	1955/56 = 284		

c) *Driftutgifter (totala)*

1953	(enl. bok)	6.440.518: —
1954	(enl. stat + extra anslag)	7.019.275: —
1955	(förslag)	7.836.333: —

d) *Driftutgifter, fördelade*

	pr barn	pr läraravd.
1953	1.030: 48	27.760: 86
1954	1.023: 96	27.965: 24
1955	1.053: 27	28.916: 36

e) *Nettoutgifter (incl. kapitalutg.)*

1953	(enl. bok)	3.147.187: —
1954	(enl. stat + extra anslag)	3.704.225: —
1955	(enl. förslag)	4.593.808: —

f) *Nettoutgifter (incl. kapitalutg.) fördelade*

	pr barn	pr läraravd.
1953	503: 54	13.565: 46
1954	540: 37	14.757: 87
1955	617: 45	16.951: 32

g) *Jämförelse mellan 1954 års stat och 1955 års förslag*

Driftutgiftsökning			Nettoutgiftsökning		
totalt	pr barn	pr avd.	totalt	pr barn	pr avd.
817.058: —	29: 31	951: 12	889.583: —	77: 08	2.193: 45
11,6 %	2,9 %	3,4 %	24,0 %	14,3 %	14,9 %

Samtidigt har barnantalet ökat med 8,5 %
och antalet läraravdelningar med 8,0 %

Av ovanstående framgår bl. a.

att totala ökningen av driftutgifterna — trots storleken i absoluta tal — är synnerligen måttlig (11,6 %) i förhållande till ökningen av barnantalet (8,5 %) eller antalet läraravdelningar (8 %)

att ökningen i driftutgifter pr barn är endast 2,9 % och per läraravdelning 3,4 %

att däremot ökningarna av stadens nettoutgifter är väsentligt större (24 %).

Den procentuella ökningen av driftutgifterna pr barn och läraravdelning hänför sig till huvudsakligen följande driftutgifter:

1) föreslagen utökning av den administrativa personalen;
2) de höjda anslagen till personalförsäkring;
3) anskaffande av ett flertal provisoriska lokaler;
4) undervisningsmateriel till 2 nya skolor;
5) asfaltering av skolgården vid Gideonsbergsskolan.

Dessa utgifter uppgå till sammanlagt c:a 225.000 kr. eller kr. 30: 24 räknat per barn — och 830 kr. — räknat pr läraravdelning.

Att stadens *nettokostnader* stigit så starkt, som skett, beror till stor del på det minskade statsbidraget till skolmåltider. Bidragen till lärarlöner m. m. äro så konstruerade, att de stiga i proportion till lärarantalet. Skolmåltidsbidraget däremot utgår i omvänd proportion till skatteunderlaget. Ju större det senare är, desto mindre blir bidraget. Nedanstående tablå över utgifter till skolmåltiderna och statsbidrag till desamma under kalenderåren 1953—55 illustrerar situationen:

		Statsbidrag		
	Utgifter	Kronor		%
1953	943.660	185.375	(enl. bok)	19,6
1954	1.014.800	160.000	(enl. stat)	15,8
1955	1.112.700	84.000	(beräknat)	7,5

Redan om ett eller två år torde statsbidraget, om icke ändring sker i statsbidragsbestämmelserna, för Västerås del komma att helt bortfalla.

Beträffande statförslagets detaljposter får folkskolestyrelsen anföra följande:

Allmän anmärkning:

I de fall anslag höjts utan motivering är anledningen till höjningen automatisk utgiftsstegring genom ökat barnantal eller antal läraravd.

15 A 1—101,0

a) Folkskolestyrelsen har i *särskild skrivelse föreslagit,*
att en ny ordinarie sekreterartjänst inrättas i lönegrad 23 från den 1/10 1954, varvid innehavaren under provtjänstgöring högst 1 år må anställas som extra,
att skolkamrerstjänsten uppflyttas i lönegrad 25, varvid förutsättes, att innehavaren från 1/1 1955 skall inplaceras i löneklass 28,
att en ny skolkamrersassistenttjänst inrättas i lönegrad 21 från den 1/1 1955, varvid innehavaren under provtjänstgöring högst 1 år må anställas som extra,
att bokhållartjänsten, under förutsättning att skolkamrersassistenttjänst inrättas, indrages,
att anslag beviljas till två halvtids-skrivbiträdestjänster.

b) Folkskolestyrelsen har vidare i *särskild skrivelse* föreslagit
att rektor för folkskolans inbyggda realskola och examensfria högstadium må erhålla ett arvode å kr. 2.800 pr år,
att tillsynslärartjänster inrättas i Skallbergsskolan, Blåsboskolan och Hammarbyskolan fr. o. m. den 1/7 1955.

15 A 1—111

Böcker och tidskrifter ha tidigare förts på litt. 110,1. Det har ansetts lämpligare att föra dessa kostnader på ett särskilt konto.

15 A 1—114

Anslaget befaras komma att överskridas 1954. Nya telefoner erfordras i bl. a. Skallbergsskolan under 1955. Stegringen även automatisk i fråga om porton, annonser o. dyl.

15 A 1—368

Se bilaga A.

15 A 2—101,11

Folkskolestyrelsen har i *särskild skrivelse* föreslagit

att nya skolbibliotekarietjänster inrättas i Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolans tillbyggnad fr. o. m. 1 juli 1955,

att arvodena till filmarkivarien och ledaren för skolans blåsorkester höjas med resp. 400 och 600 kronor.

15 A 2—101,12

Antalet helårstjänster för folk- och småskollärare (inkl. överlärartjänster) uppgick vid läsårets slut 1953/54 till 249. Antalet helårstjänster av samma slag uppgår den 1/7 1954 till 265, vari inräknats 2 ämneslärartjänster i folkskolans realskola i lönegrad 27, resp. 23. Antalet helårstjänster beräknas den 1/7 1955 öka med ytterligare 25, vari inräknats 8 lärartjänster i lönegrad 23 i folkskolans högstadier. Kungl. Maj:t har ännu ej meddelat beslut om hur lärarna i examensfria högstadiets 8:e klass skall avlönas. Antalet slöjdlärartjänster (manliga och kvinnliga) var vid läsårets slut 1953/54 32. Detta antal ökas med 2 från 1/7 1954 och beräknas stiga med ytterligare 5 från 1/7 1955.

Anslaget till timlärare i kunskapsämnen har sänkts med c:a 7.000 kronor.

Anslaget till lön åt lärare i fortsättningsskolan har sänkts med 20.000 kr. eftersom närmare 50 % av alla barn i avslutningsklass 6 har visat sig föredraga att genomgå folkskolans högstadium i stället för fortsättningsskolan.

Beräkningarna av antalet lärartjänster har baserats på tillgängliga sifferuppgifter om barnantalet. Detta uppgår den 1/7 1954 till 7.126 och beräknas den 1/7 1955 ha ökat till 7.780, vari inräknats c:a 240 barn i folkskolans högstadier.

15 A 2—115,2

Anslagets höjning är i huvudsak av automatisk karaktär. Allt fler busskort erfordras till elever och hela klasser, som måste hänvisas till annan skola än den, som ligger närmast bostaden.

15 A 2—121,1

Kostnaderna för fri undervisningsmateriel är som tidigare betonats svåra att någorlunda exakt kunna ange. De bokade utgifter, som avse förra halvåret 1954, ge ingen vägledning, då så gott som samtliga rekvisitioner under året göras under sommaren för kommande läsår. Folkskolestyrelsen har emellertid utgått från det faktiska utgiftsbeloppet för 1953 och ökat detta med 19 %, dvs. procentsatsen för barnantalets ökning från 1953 till 1955 enligt följande:

Barnantalet:

läsåret 1952/53 = 5.919 }
„ 1953/54 = 6.584 } kalenderåret 1953 = 6.250
„ 1954/55 = 7.126 }
„ 1955/56 = 7.780 } kalenderåret 1955 = 7.440

∴ ökning från 1953 till 1955 = 1.190, dvs. 19 %.

Kostnad:
1953 = 191.500 kr.

beräknad 1955 = $\frac{119 \cdot 191.500}{100}$ = 227.885 kr. (avrundat kr. 228.000).

Härtill har lagts kr. 2.000 för fortsättningsskolans behov.

15 A 2—124,3
Anslagshöjningen föranledd av nytt lärjungebibliotek i Herrgärdsskolan. Anslaget är sålunda 4.000 kr. pr bibliotek (liksom år 1954).

15 A 2—124,7
Anslaget till facklitteratur (referensbibliotek) för klasserna 5—8 är i hög grad otillräckligt. Praktiskt taget *hela* ökningen av antalet läraravdelningar (25 st.) drabbar dessa årgångar. Höjning med 1.000 kr. för klass 5—6 och 2.000 kr. för klass 7 och 8 nödvändig.

15 A 2—124,10
Anslaget har fördubblats från 2.000 till 4.000 kr., samtidigt som anslagen å litt. 15 A 2—121,2 och 3 sänkts med sammanlagt 4.000 kr.

15 A 2—124,12—19
Se *särskild skrivelse* ang. anslag till inventarier och undervisningsmateriel till nya skolor. Se även Bil. C och D.

15 A 2—178,2
Anslaget befaras otillräckligt. Föreslås höjt till 6.000 kronor.

15 A 2—368,1
Se bil. A.

15 A 2—368,7 och 8
Se *särskild skrivelse* ang. anslag till inventarier och undervisningsmateriel till nya skolor. Se även Bil. C och D.

15 A 2—270,1
Statsbidrag till lärarlöner utgår med hela lönebeloppet, minskat med 1.600 kr. för folk- och 1.100 kr. för småskollärare. Till avlöning av övningslärare utgår 78 % statsbidrag å lönen. Samma procentsats gäller statsbidrag till övningslärare i fortsättningsskola.

Statsbidrag till lärare på högstadiet har beräknats utgå efter samma grunder som för folkskollärare. Framställning dock gjord till Kungl. Maj:t om bidrag enligt samma grunder, som gäller för Kommunala realskolor. Beslut ej meddelat i ärendet.

Det torde observeras, att löner till lärarpersonalen enligt litt. 15 A 2—101,12 gälla *kalenderåret* 1955, medan statsbidragen avse lönerna för läsåret 1954/55.

Nedanstående beräkningar äro alltså baserade på de löner enl. litt. 15 A 2—101,12 som avse *läsåret 1954—55:*

a)	Lön *1955* till *folkskollärare*	2.323.674: —	
	„ „ „ *småskollärare*	1.029.378: —	3.353.052: —
	„ „ „ timlärare		52.736: —
			3.405.788: —

Avgår löneklassuppflyttning efter 1/7 1955		18.978: —	
„ nya tjänster 1/7 1955		162.996: —	
„ ej statsbidragsberättigad nedsättning i undervisningsskyldigheten		12.862: —	
„ skoldistriktets andel:			
folkskollärare	164×1.600.....	262.400: —	
småskollärare	104×1.100.....	114.400: —	571.636: —
		Statsbidrag kronor	2.834.152: —
b) Lön *1955* till *övningslärare*		425.220: —	
Timlärare		15.056: —	440.276: —
Avgår skoldistriktets andel, 22 %			96.861: —
		Statsbidrag kronor	343.415: —
Statsbidrag till lärare i fortsättningsskola:			27.504: —
För övningslärare avgår 22 %×17.504: —			3.850: —
		Statsbidrag kronor	23.654: —
		Totalt kronor	3.201.221: —

15 A 2—270,2

Bidraget till lärjungebibliotek utgår oförändrat (maximerat till 3.000 kr.)

15 A 2—270,3

Se KK 400/1947.

277 avd. (Aa-form) à 60 kr.			16.620: —
7 „ (Blb-form) à 110 kr.			770: —
		Kronor	17.390: —

15 A 2—270,4

Se KK 598/1952.

7.100 elever à 12 kr.		Kronor	85.200: —

15 A 2—270,5

Se KK 346/1947 med däri sedermera vidtagna ändringar (Wallin—Holmqvist. Folkskolestadgan 1953 sid. 288.)

Av anslaget å litt. 15 A 2—115,2 torde 37.078 kr. vara statsbidragsberättigade. Statsbidrag 80 % . 37.078: — = 29.660: —

15 A 3—101,0

a) Se *särskild skrivelse* med förslag, att extra skötersketjänsten övergår till ordinarie.

b) Se *särskild skrivelse* med förslag till höjning av kuratorsarvodena.

15 A 3—114

Nya telefoner i Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolan 1/7 1955. Anslaget i övrigt knappt 1954.

15 A 3—115

Anslaget otillräckligt 1954.

15 A 3—126,1
Anslaget otillräckligt 1954.

15 A 3—126,2
Utökning med hänsyn till *dels* behovet att ge barn med talfel *kostnadsfri* undervisning — behandling, *dels* folkskolestyrelsens beslut att medgiva specialistundersökning för alla fall av hörselfel, vilka konstateras med hjälp av sereeningandiometer, samt *dels det ökade barnantalet.*

15 A 3—131,2
I *undantagsfall* har understöd enligt forts.-skolestadgan § 28 lämnats sådant barn, som bevistar fortsättningsskola och är i stort behov av ekonomiskt bidrag. Konto bör finnas för ändamålet. Största restriktivitet iakttages. Anslaget är utbrutet ur litt. 15 A 3—131,1, som alltså minskats med motsvarande belopp.

15 A 3—133,1
Anslaget f. n. otillräckligt.

15 A 3—135,1
Anslagets höjning föranledes av följande omständigheter:

Bidraget har i flera år hittills räckt till c:a 10 kr. pr elev. Folkskolestyrelsen har ansett skäligt att nu bidraget höjs till 12 kr. pr elev med hänsyn till penningvärdets fall. Elevantalet i klass 6 år 1955 beräknas till c:a 750.

Skolresor med bidrag av kommunala medel anordnas i Västerås fr. o. m. innevarande år i klass 6. Lärarna ha funnit det naturligt att organisera och leda skolresorna och ha härför nedlagt berömvärt såväl intresse som tid. Då resan görs i skolans och barnens tjänst men med ansvaret lagt på läraren, har lärarkåren i Västerås liksom på andra håll inom landet gjort framställning om full ekonomisk kompensation för de utgifter, de hittills fått vidkännas som reseledare. Enligt lärarkårens uppfattning bör skolresan för lärares del betraktas som tjänsteresa och ersättas enligt de grunder, som gälla för stadens befattningshavare.

Folkskolestyrelsen har ansett lärarkårens uttalande, att kompensation bör utgå för lärares utgifter för skolresa, berättigat och för sin del funnit att ersättning vid skolresa bör utgå med

a) *dagtraktamente å 22 kr. pr dag* (högst 4 dagar) till reseledare och en biträdande ledare i varje klass.
b) för utgift till färdbiljett el. dyl. (enl. samma färdsätt som för elev) samt
c) för ev. *minskning i löneinkomst.*

Folkskolestyrelsen har alltså med ledning av dessa synpunkter beräknat anslaget till skolresor år 1955 enligt följande:

a)	Bidrag till elever	750×12 kr. =	9.000: —
b)	Traktamenten till färdledare+bitr. ledare under förslagsvis i genomsnitt 3 dagar	3×50×22 kr. =	3.300: —
c)	Lärares resekostnader och ersättning för eventuell löneminskning		1.700: —
			14.000: —

15 A 3—173

500 kr. avses fortfarande (liksom 1954) utgå till stadens gymnastikförening som bidrag till årsavgift för elever, som icke ha tillgång till gymnastiksal i sin skola, varigenom ett antal barn på icke skoltid kunna komma i åtnjutande av gymnastik utan eller mot ringa kostnad.

Anslaget till folkskolans idrottsförening, som sedan år 1951 utgått oförändrat med 200 kr., föreslås höjt till *500 kr.*

15 A 3—368,1

Se bilaga A.

15 A 3—368,7 och 8

Se *särskild skrivelse* ang. anslag till inventarier till nya skolor. Se även bil. C o. D.

15 A 3—200

Se *särskild skrivelse* ang. höjning av arvodena till skolkuratorerna.

15 A 3—270

Se KK 585/1944 med däri sedermera vidtagna ändringar (folkskolestadgan 1953, sid. 324).

7.100 elever à kr. 1:55 (skolläkare)	11.005:—
7.100 „ „ „ 1:— (skolsköterskor)	7.100:—
Kronor	18.105:—

15 A 4—101,0

Folkskolestyrelsen har i *särskild skrivelse* föreslagit (jfr 15 A 1—101,0)

att extra fastighetsförvaltartjänsten uppflyttas i löneklass 28 (motsvarande högsta löneklassen av 25:te lönegraden, om tjänsten varit ordinarie),

att ny extra tjänst som fastighetsförvaltare i löneklass 21 inrättas från 1/1 1955,

att ny ordinarie tjänst i lönegrad 17 som fastighetsförman inrättas från 1/1 1955,

att nuvarande biträdande fastighetsförvaltartjänsten indrages, under förutsättning att ovanstående tjänster komma att inrättas,

att ny kontorsbiträdestjänst inrättas från 1/1 1955 med samtidigt indragande av befintlig skrivbiträdestjänst.

15 A 4—101,9

Förbrukning enligt 1953 års räkenskaper, 13.086:81, varför anslagshöjning erforderlig.

15 A 4—126

Anslaget otillräckligt.

15 A 4—160,1

Se bil. B. Samtliga föreslagna reparations- och ändringsarbeten äro av den art, att de ej böra uppskjutas. Detta gäller även vissa ombyggnadsarbeten vid Gideonsbergs- och Djäknebergsskolorna.

Västerås stads skoldelegation föreslog redan 1952 i samband med avgivandet av förslag till s. k. generalplan för Västerås stads skolväsende, att särskild institutions-

byggnad må uppföras i Blåsbo och vissa institutioner ordnas i Gideonsbergsskolan genom omändring av befintliga lokaler.

Förslag till institutionsbyggnad i Blåsbo har ännu inte kunnat framläggas. Däremot är det nu nödvändigt att åtminstone en ny institutionslokal inredes i Gideonsberg, dit hela högstadiet t. v. förlagts. Folkskolestyrelsen har alltså ansett lämpligast att i de utrymmen, som f. n. provisoriskt ordnats som sköterskemottagning och klassrum för två hjälpklasser och vilka ursprungligen avsetts till fullständig läkarmottagning och väntrum för läkare- och tandläkaremottagningarna, ordna en biologisal med rum för samlingar, samtidigt som ny läkarmottagning ordnas i annan del av skolan (klassrum i bottenvåningen av klassrumslängan).

I Djäknebergsskolan finnes f. n. endast ett litet kombinerat materiel- och lärarrum. Då praktiska realskolan fr. o. m. höstterminen 1955 beräknas lämna de nu disponerade klassrummen i Djäknebergsskolan, kommer möjlighet att ordna materielrum och lärarrum att erbjudas. Denna upprustning av skolan har länge varit ett önskemål, som dock inte kunnat förverkligas på grund av bristen på klassrum. Planen bör nu realiseras.

15 A 4—160,2

Den stora kostnadsökningen beror framför allt på, att Gideonsbergsskolans gård nu står i tur att asfalteras.

15 A 4—163,1

Det mer än tredubblade anslaget nödvändigt med hänsyn till de många nya provisoriska lokaler, som måst anskaffas.

15 A 4—166

Ny motor måste under 1955 inköpas till skolans paketbil.

15 A 4—360,4 och 360,5

Se särskild skrivelse.

15 A 4—368,1

Se bilaga B.

15 A 4—368,7 och 368,8

Se särskild skrivelse.

15 A 4—270,1

Gäller endast Skerike skola.

15 A 4—270,2

Se KK 398/1943. Statsbidrag utgår med 50 % till förhyrda lokaler. Bidrag utgår *icke* för bränsle, varför alla bränslekostnader måste frånräknas hyran.

Förteckning över förhyrda lokaler.

	Rum	Hyra med bränsle	Hyra utan bränsle	Statsbidrag
Hwasserska skolan	2	2.850: —	1.375: —	
Fridnässkolan	2	2.600: —	1.880: —	
Flickskolan	2	2.000: —	—: —	

Vinggatan 2	2	5.370: —	3.920: —	
Elimkapellet	1	1.200: —	700: —	
Furugatan 3 A	1	2.500: —	1.600: —	
Narvavägen 75	2	7.100: —	5.500: —	
Malmabergsgatan 81	1	3.900: —	3.000: —	
Skallbergsgatan 26	2	5.000: —	2.900: —	
Svärdsliljan 4	4	12.200: —	10.100: —	
Gideonsbergsgatan 6	1	—: —	—: —	
Humlegatan 20	1	—: —	—: —	
Emausbaracken	4	7.800: —	5.200: —	
Skallbergsbaracken	4	6.100: —	4.000: —	
			40.175: —	20.000: —

15 A 5—101,5

15 A 5—101,6
101,9
120

Portionspriset har under 1953 kunnat hållas nere i 82 öre varav för löner 32 öre och mat 42 öre. Därvid har inräknats *samtliga* driftutgifter.

Folkskolestyrelsen har i sina anslagsäskanden för 1955 icke vågat räkna med lägre portionspris än 86 öre (= år 1954), utslaget på samtliga utgiftsposter, därav för löner 32 öre och mat 44 öre, enligt följande:

Barnantal 1955:
80 % × 7.440 = 5.952

Antal portioner:

210 × 5.950: —	=	1.249.500: —
+ för personal		38.000: —
		1.287.500: —

Löner:

1.287.500 × 32 öre	412.000: —
därav å litt. 101,0	26.000: —
å „ 101,5	348.000: —
å „ 101,6	16.000: —
å „ 101,9	22.000: —

Matkostnader:

Litt 120 1.287.500 × 44 öre	=	566.500: —
	avrundat till	565.000: —

15 A 5—386,1
Se bilaga A.

15 A 5—368,7
Se *särskild skrivelse* ang. inventarier till nya skolor.

15 A 5—270,1

Se KK 553/1946 med däri sedermera vidtagna ändringar. Bidragsunderlaget är 70 öre. Bidrag utgår i proportion till antalet skattekronor pr invånare (1/1 1955).

Antalet skattekronor 1954 = 2.727.705: 95 / inv. 64.644 = 42: 19 kr./inv.

Bidragsprocent enl. författning = $\frac{2\ (500 - 422)}{10} = 15{,}6$

Beräknat antal skattekronor/ 1955 = 2.953.021: 58 / inv. 65.600 (?) = 45: 01 kr./inv.

Bidragsprocent: $\frac{2\ (500 - 450)}{100} = 10$

Statsbidraget beräknas alltså enligt följande formel:

Folkskola: $\frac{7.100 \cdot 80 \cdot 210 \cdot 70 \cdot 10}{100 \qquad 100 \cdot 100} = 83.496$

barn-antal — dagar — bidrags-underl. — bidrags-procent

Fortsättningsskola: $\frac{210 \cdot 80 \cdot 30 \cdot 70 \cdot 10}{100 \quad \cdot \quad 100 \cdot 100} = 352: 80$ / 83.848: 80

15 A 5—270,2

Bespisning i kv. Svärdsliljan	540: —
„ i Skallbergsbaracken	540: —
	1.080: —

15 A 5—270,3

Parkrotundan	2.000: —

Västerås den 17 aug. 1954.

Å Västerås folkskolestyrelses vägnar:
BIRGER GRIP
Ordf.

H. Collin
/fsk.-insp.

Bilaga 15 B Praktisk realskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för praktiska realskolan får härmed överlämna bifogade löne- och arvodesstat samt utgifts- och inkomststat för skolan för år 1955 och får i anslutning till detta anföra följande motivering.

Praktiska realskolan beräknas under första halvåret år 1955 behålla sina nuvarande provisoriska lokaler (i Djäknebergsskolan, f. d. seminariet, Biskopsgatan 9 och Stora torget 4) samt erhålla ytterligare tre salar fr. o. m. höstterminen 1954 i h. a. läro-

verkets f. d. provisoriska lokaler, Östra Kyrkogatan 10. Under andra halvåret år 1955 beräknas skolan kunna inflytta i nytillbyggda lokalerna vid "Tekniska skolan". I utgiftsstaten är således hyresberäkningen under år 1955 olika för de två halvåren. För första halvåret äro hyrorna beräknade efter hyresersättningen år 1954. För andra halvåret uppföras i staten inga hyresbelopp för praktiska realskolans 11 salar och 2 specialsalar i den nya tillbyggnaden förrän tillbyggnaden är färdig och kostnaderna för tillbyggnaden kunna beräknas. Likaledes äro inga kostnader uppförda för anskaffande av nya inventarier vid skolans inflyttning i de nya lokalerna.

I lönestaten är för andra halvåret 1955 uppförd lön till en vaktmästarebefattning och en befattning som kanslibiträde, vilka befattningars inrättande komma att underställas stadsfullmäktige för beslut under år 1955.

Lönerna till lärare vid skolan i olika befattningar äro beräknade efter den statliga överenskommelse, som tillämpas vid läroverken. I innevarande års stat äro uppförda vakanta tjänster, som senare successivt komma att tillsättas och som få enligt föregående stadsfullmäktigebeslut tillsättas, i den mån kompetenta sökande kunna uppbringas.

Anslaget för timlärare är således ansenligt minskat, men då skolan sannolikt får anlita timlärare, kommer lönen för dessa att tagas från de vakanta tjänsternas poster. Dessutom äro lönebelopp beräknade för kollektivanställd personal i skolbespisningen under senare halvåret 1955.

I övrigt äro en del anslag höjda i jämförelse med år 1954. Dels är skolan utvidgad med en ny parallellklass och dels ha en del anslag under år 1954 visat sig otillräckliga. För skolbespisningen är ett mindre belopp upptaget under vårterminen, då endast c:a 10 % av eleverna, som äro i mest behov av skolfrukost, kunna bespisas i folkskolans regi. För höstterminen år 1955 är beräknat, att alla elever skola kunna erhålla bespisning i den nya bespisningslokalen, där maten enligt skoldelegationens erbjudande kommer att serveras färdiglagad i folkskolans storkök. Bland bränslekostnaderna är inräknad en summa av 10.000 kr. som ersättning till Yrkesskolorna för uppvärmning av praktiska realskolans andel i nybyggnaden under senare halvåret 1955. För egen städning i dessa lokaler är för samma tid beräknat ett belopp av 5.000 kronor efter 3 kr. pr m². För hela skolans förflyttning till de nya lokalerna är anslaget ökat från 500 kronor till 2.000 kronor, enär transporterna komma att bli omfattande.

För inköp av inventarier beräknas något lägre belopp än för år 1954. Kompletteringsinköpen av skriv- och räknemaskiner bli i stort sett desamma.

Å driftinkomster ersätter staten kommunen med 78 % å skolans lärarlöner i efterskott efter statens budgetårs beräkning samt lämnar statsbidrag enl. författning till bibliotek, skolläkare, skolsköterska (50 %) samt till den beräknade skolmåltidsverksamheten (c:a 30 %). Dessutom lämnar statens elektrotekniska fackskola ersättning för den gemensamma gymnastiklärarens fyllnadstjänstgöring.

Västerås den 15 augusti 1954.

På styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.

/*Knut Carlfors.*

Bilaga 15 D Kommunal flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 för kommunala flickskolan och den därmed förenade kommunala realskolelinjen och får samtidigt göra följande påpekanden:

Lärarlönerna ha beräknats efter samma grunder som förut. Två i lönegrad Cg 21 upptagna befattningar avses skola täcka behovet av timlärare och sjukvikarier.

Liksom under tidigare år upptages ett anslag på 1.500 kronor för avlöning av vikarie för de timmar, som skolbibliotekarien med Kungl. Skolöverstyrelsens medgivande erhållit nedsättning i sin ordinarie ämneslärartjänst; kontant ersättning har icke beräknats till bibliotekarien.

Som för år 1954 har en post medtagits för semestervikarie för kanslibiträdet, för extra arbeten på expeditionen vid läsårets början och slut samt för hjälp vid uppgörandet av schema.

Administrationskostnaderna ha höjts något med hänsyn till det ökade elevantalet.

Av samma skäl beräknas en mindre höjning för *undervisningsmaterielen* samt för *biblioteket.*

Hälso- och sjukvårdskostnaderna ha enligt gällande författningar beräknats till något högre belopp med hänsyn till det ökade elevantalet.

Bland *lokalkostnaderna* ha medtagits 40.000 kronor för fortsatta reparationer sommaren 1955. Styrelsen begärde för år 1954 80.000 kr. för genomgång av tak, väggar och golv, men enligt drätselkammarens förslag skulle reparationerna fördelas på två år.

Bland *kapitalutgifterna* ha inga större belopp upptagits. Om frågan om inredning av gymnastiksal i bergskyddsrummet blir aktuell, ämnar styrelsen senare inkomma med särskild framställning om anslag för inredning av denna gymnastiksal.

Inkomsterna ha i huvudsak beräknats efter samma grunder som förut. På *flickskolelinjen* utgår statsbidrag med 78 % av lärarlönerna, på *realskolelinjen* med sammanlagt 20.000 kronor. Statsbidrag till skolhälsovården utgår med 50 %.

Terminsavgifterna ha beräknats till 30.000 kronor samt skolköksavgifterna till 4.000 kronor.

Statsstipendierna upptagas till ett beräknat belopp på 25.000 kronor på såväl inkomst- som utgiftssidan.

Västerås den 30 juni 1954.

Å styrelsens för komm. flickskolan i Västerås vägnar

EBBA BERG
ordförande.

Ingeborg Jansson.
sekreterare.

Bilaga 15 F Handelsgymnasium.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås handelsgymnasium får härmed överlämna dels löne- och arvodesstat, dels utgifts- och inkomststat för gymnasiet gällande år 1955.

Vid uppgörande av gymnasiets stat har styrelsen tagit hänsyn till följande faktorer. Andra läsåret 1954/55 och höstterminen 1955 är undervisningen avsedd att bedrivas med två klasser och med minst två heltidsanställda icke ordinarie lärare samt i övrigt med timlärare, vilka alla avlönas enl. de grunder, som äro överenskomna för motsvarande stadier i läroverken. Löne- och avtalsnämnden har därtill lämnat sitt medgivande till styrelsen. Om antalet sökande till inträde vid gymnasiet höstterminen 1955 skulle öka (f. n. c:a 50—60 inträdessökande till 30 platser i första klassen), får styrelsen senare undersöka om anslag till en parallellklass är av behovet påkallat och återkomma i denna fråga. Gymnasiet kommer t. v. att fortfarande drivas i samband med praktiska realskolan, varför en del kostnader äro gemensamma för båda skolorna, för vilka tjänster gymnasiet ersätter praktiska realskolan.

Då praktiska realskolan enligt beräkning flyttar med två klasser från lokalerna i f. d. seminariet, där handelsgymnasiet i övrigt disponerar lokalerna, höstterminen 1955, har i utgiftsstaten beräknats så, att gymnasiet fr. o. m. den 1 juli övertar de kostnader, som påvilat praktiska realskolan under första halvåret. Styrelsen inkommer till drätselkammaren med en anhållan om att handelsgymnasiet i fortsättningen får disponera f. d. seminariebyggnaden i kvarteret Ingrid 1, som är mycket lämplig i storleksavseende för gymnasiets undervisning. Praktiska realskolan, som flyttar till tillbyggnaden vid "Tekniska skolan", har endast klassrum för eget bruk därstädes (11 klassrum för 12 klasser).

Vidare beräknas i utgiftsstaten efter uppgift, som efter anfordran lämnats till Västerås skoldelegation, att skolmåltider skola kunna serveras i praktiska realskolans blivande bespisningslokal.

För telefon, porton, annonser o. d. (konto 114), som ej upptogs i 1954 års utgiftsstat, har upptagits ett anslag på 2.500 kronor, som visat sig behövligt, då gymnasiets annonsering bl. a. är större än i praktiska realskolan. Beloppen på en del övriga konton äro höjda beroende på att 1954 års anslag visat sig otillräckliga.

Å driftinkomster är beräknad en inkomst av 3.000 kronor motsvarande 30 elevavgifter à 100 kronor. Statsbidrag till handelsgymnasiet är sökt i vanlig ordning hos Överstyrelsen för yrkesutbildning och bestämmes av Kungl. Maj:t. Enligt uppgift från överstyrelsen lär dock statsbidrag, 60 % å lärarlönerna enl. förf., ej lämnas förrän minst två år förflutit och gymnasiet utexaminerat sin första avgångsklass. Styrelsen har med detta velat meddela, att den bevakar statsbidragsfrågan, fastän någon inkomst i 1955 års stat ej kan upptagas.

Västerås den 15 augusti 1954.

FOLKE ERICSSON,
Ordförande.

/*Knut Carlfors.*

Bilaga 15 H Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Yrkesskolstyrelsen överlämnar härmed vördsamt förslag till budget för stadens yrkesskola, 15 H, för år 1955.

Styrelsen har räknat med en utvidgning av verksamheten med undervisning för murare enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 juni i år. Dessutom har styrelsen med

ledning av årets erfarenheter räknat med att skolans vanliga kursverksamhet skall utvecklas något. Här nämnda förhållanden föranleder ökning av en del poster i budgeten; särskilt gäller detta kostnaderna för lärare.

Till höstterminen 1955 beräknas den nya skolbyggnaden komma att tagas i bruk, men en del ombyggnadsarbeten återstå att utföra under höstterminen 1955 i den gamla skolbyggnaden. Praktiska realskolan beräknas inflytta i en del av den nya skolbyggnaden vid början av höstterminen 1955.

Statförslaget har utarbetats så, att först har uppställts en stat med förhållandena sådana, de kunna beräknas bliva frånsett den nya byggnaden, och till denna stat har fogats en tilläggsstat för kostnader föranledda av den nya byggnaden under höstterminen 1955.

Kapitalutgifterna för anskaffning av inventarier, 368,1, och undervisningsmateriel, 368,2, avser den normala skolverksamheten. Till anskaffning av fasta och lösa inventarier med anledning av nybyggnaden och omändringar i den gamla byggnaden beräknar styrelsen, att byggnadskommittén för skolbyggnaden skall framföra kostnadsäskande till stadsfullmäktige.

I staterna har icke upptagits några hyres- eller räntekostnader för det nya skolhuset vare sig som belastning av dem med några utgifter eller som inkomst från praktiska realskolan, eller fackskolan. Det torde icke ankomma på yrkesskolstyrelsen att bestämma, huru dessa frågor skola ordnas, ehuru styrelsen gärna vill deltaga i överläggningar om hur mellanhavandena skola bliva.

Här följer en redogörelse för poster med föreslagna förändringar av betydelse i förhållande till innevarande års stat m. m.:

101,1 Anledningarna till föreslagen höjning har ovan angivits. Vidare tillkommer ålderstillägg till ämneslärarna Erdeman och Morén. Höjningen av denna post föranleder en icke obetydlig höjning av inkomstposten 270,1.

103,3 Föreslagen efter anvisning från fastighetskontoret.

105 och 108 ha uppförts efter anvisning av drätselkontoret.

110 Skolans verksamhet innefattar många korta kurser. Vidare har skolan genom de produktiva avdelningarna en ganska omfattande affärsrörelse. Dessa förhållanden föranleder bl. a. mycket blankettanskaffning och småtryck av t. ex. kvittensblock. Den föreslagna höjningen har föreslagits med ledning av den verkliga utgiften år 1953.

114 De många småkurserna föranleda bl. a. en för en skola vidlyftig annonsering året runt. En del av utgiften på denna post täckes av inkomstposten 270,5, som nästan uteslutande avser annonsering.

120 Ökad verksamhet föranleder ökning av denna post. Men samtidigt ökas posten 220. Kontona 120 och 178,1 balanseras av kontot 220.

121 Ökningen är föranledd av murarkursen, men medför också en ökning av inkomstposten 270,3.

160 Nedsättning har gjorts i samförstånd med fastighetskontoret.

160,1 Omläggning av värmesystemet göres från lågtrycksånga till varmvatten. Den gamla cirka 35-åriga pannanläggningen slopas. Anslutning göres till fjärrvärmesystemet. Ny pannanläggning installeras icke. Fastighetskontoret har anvisat den uppförda siffran, men den angives med stor reservation, eftersom all erfarenhet av det nya saknas. Ökningen av denna post beräknas på inkomstsidan medföra en ökning av posten 226.

161,3 Ökningen är föranledd av vad erfarenheten visar, att denna post verkligen

kräver. Utgiften utgöres huvudsakligen av kostnader för städning och storrengöringar. Fackskolan betalar sin andel i dessa kostnader, även i ökningar.

170 På grund av yrkesskolans ökade verksamhet beräknas dess andel i vaktmästarkostnaderna stiga.

178,2 Höjningen är baserad på senaste läsårs erfarenheter. Höjningen kompenseras helt av höjning av posten 270,6.

178,3 och 271,2 äro nya stipendieposter, som helt jämna ut varandra.

368,1 Här upptages oförändrat belopp. Posten avses för inköp av smärre inventarier, utökning av stolförrådet o. dyl.

368,2 Här föreslås likaledes oförändrat belopp. Detta relativt stora belopp användes till förnyelse av maskiner och utrustning i skolans produktiva avdelningar. Framförallt gäller detta den elektromekaniska verkstaden. För år 1955 beräknas utbyte av en försliten fräsmaskin för en kostnad av cirka 10.000 kronor.

Anm. Det var från början avsett, att denna maskin skulle utbytas innevarande år, men det har ansetts onödigt att först montera upp den ganska tunga maskinen i den nuvarande verkstaden, för att ganska snart därefter flytta den till den nya verkstaden. Nu tillföres den den nya verkstaden direkt. I stället har i år kompletteringar och utbyten verkställts i fråga om lättare maskiner och dylikt.

I det föregående ha posterna på inkomstsidan, i den mån de förändrats, kommit under behandling i samband med utgiftsposterna, som de korrespondera emot.

Beträffande tilläggsstaten med anledning av nybygget påpekas, att hela bränsleutgiften beräknas i första hand komma på yrkesskolan — en mätningsfråga — varefter praktiska realskolan betalar sin andel.

Det föreliggande förslaget, som avser 1955, beräknas av styrelsen att också, liksom det analoga tidigare varit fallet år från år, användas vid ansökning av statsbidrag för läsåret (det statliga budgetåret) 1955/1956.

Västerås den 7 juli 1954.

ERIK ANDERSSON
Styrelsens ordförande.

/*Folke Ericsson.*

Bilaga 15 I Gymnastik och idrott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 samt därvid anföra.

För 1955 visa driftutgifterna en ökning med kr. 79.750: —, vilket huvudsakligen hänför sig till ökat underhåll på grund av större antal anläggningar. Under senare delen av innevarande år och början av 1955 kommer utöver redan nu färdiga träningsplaner vid Rocklunda, nyanlagda idrottsplatserna å Skallberget, Emaus och kvarteret Malmkrossen att ingå i underhållet. Från våren innevarande år har å Rocklundaområdet 6 stycken träningsplaner intagits bland underhållsplanerna varjämte därutöver å samma ställe barack uppförts och tvenne planer iordningställts för korporationsidrott. En del av ovan angivna planer komma under vintern att spolas och användas för issport.

Vidare tillkommer tvenne ishockeybanor å området utanför Arosvallen.

Driftutgifter.

Gemensam förvaltning.

Utgifterna för löner och arvoden öka med 1.000 kronor, utgörande ålderstillägg åt befattningshavare samt höjning av ordförandens arvode, vilket styrelsen i övrigt med hänsyn till arbetsomfattning anser böra ökas till 600 kronor. På grund av idrottsstyrelsens ökade verksamhet och därmed större personal har anslaget för semesterlöner, som eljest skulle vara otillräckligt, höjts med 1.500 kronor.

I anslutning till vad i inledningen sagts beträffande det relativt stora antal nya planer som under nästa år kommer att intagas under underhållet fordras säsongmässig personalförstärkning. Avsikten är icke att för närvarande heltidsanställa mera personal utan meningen är att med tillfällig arbetskraft klara av det ökade arbetet under den tid isbanor måste skötas ävensom viss tid för sommarunderhållet. För att få personalkostnaderna samlade har idrottsstyrelsen därför i nästa års budget försökt hänföra alla personalutgifter för kollektivt anställda till ett särskilt konto, medan övriga kostnader såsom materiel, transporter o. dyl. förts på respektive underhållskonton.

Av ovan angivna anledning samt då avlöningarna till heltidsanställd kollektiv personal under 1953 uppgick till 82.000 kronor varjämte chaufförlönen fördelades på olika underhållskonton har anslaget för löner till kollektivt anställda höjts med 60.000 kronor. Lönekostnaderna för den nuvarande, sedan 3 år tillbaka till antalet oförändrade heltidsanställda personalen uppgår till cirka 99.000 kronor, ökningen även delvis beroende på att större delen av personalen vid förhandlingar innevarande år erhållit löneökningar med omkring en lönegrad. Kostnaderna för säsongsanställd personal för skötsel av isbanor och planer beräknas till 24.000 kronor, skiftersättning till 2.400 kronor samt övertidsersättning vid arbete å isbanor, vid arrangemang m. m. till 9.000 kronor, eller tillhopa 135.000 kronor.

Ovan angivna personal är oundgängligen nödvändig för att i samma omfattning som hittills kunna hålla planer och banor i ordentligt skick. Samtidigt med ökning av lönekontot har emellertid utgifterna i övrigt för underhåll av planer, löparbanor och isbanor sänkts med 17.000 kronor, vilket ungefär motsvarar nuvarande personalkostnaderna för underhållet av vid 1953 års slut befintliga anläggningar.

Anslaget för telefon m. m., som hittills varit otillräckligt, har höjts med 500 kronor.

Då det är oundgängligen nödvändigt att idrottsstyrelsen ur rationaliserings- och andra synpunkter ävensom med tanke på nyanläggningar håller sig ajour med nya rön inom detta område, är det behövligt att besök i större utsträckning än hittills göres å andra platser av såväl tjänstemän som därtill utsedda ledamöter. Anslaget för resor och traktamenten har därför höjts med 500 kronor.

Anslaget för övriga expenser har likaledes höjts med 500 kronor, då detsamma visat sig otillräckligt. Då idrottsanläggningarna i Västerås och särskilt fotbollplaner och löparbanor fått rykte om sig att vara i mycket gott skick komma ofta studiedelegationer från andra håll hit för att studera anläggningarna. För enklare representation i samband därmed samt för oförutsedda utgifter i övrigt är därför en höjning av anslaget behövlig.

Idrottsplatser.

Anslaget för arvoden ha höjts till 3.000 kronor, vilket belopp är nödvändigt för att täcka kostnaderna för den vakthållning, biljettförsäljning m. m., som vid vissa arran-

gemang bekostas av idrottsstyrelsen. Vid fotbollmatcher och dylikt betalas dessa kostnader av arrangerande förening.

Anslaget för vattenavgifter, som visat sig otillräckligt har höjts med 1.000 kronor.

Underhållskostnaderna i vad avser material såsom gräsfrö, jord, stybb m. m. samt transportkostnader för underhåll av planer och löparbanor ha, då dessa kostnader intimt sammanhänga och därför sammanslagits under en beteckning samt liksom isbaneunderhåll i enlighet med vad ovan sagts minskats med personalkostnaderna.

Utgifterna för värme ha med ledning av för dagen gällande bränslepriser ansetts böra höjas med 1.000 kronor.

Det ökade antalet belysta ishockeybanor och andra anläggningar medför en utgiftsökning för elström med 2.000 kronor.

Kontot för städning och renhållning har ökats med 4.000 kronor *dels* med ledning av 1953 års förbrukning och *dels* då städytorna under året ökat.

Med ledning av 1953 års förbrukning samt då underhållskostnaderna torde bli ungefär desamma som detta år, har anslaget för underhåll av transportmedel ökats med 1.500 kronor.

På grund av höjda bilskatter och ökat bensinpris samt mera körning på grund av nytillkomna anläggningar har anslaget för övriga kostnader för transportmedel måst ökas med 2.700 kronor.

Med ledning av 1953 års förbrukning har anslaget för underhåll av inventarier höjts med 1.000 kronor.

Ränta å fasta tillgångar har höjts med 4.400 kronor i enlighet med av fastighetskontoret lämnade uppgifter.

Kapitalutgifter.

För anordnande av en ny ishockeybana vid Apalbyvägen har upptagits ett anslag å 6.500 kronor. Under de senaste åren har det ganska tydligt visat sig att ishockey är en sport, som är på stadigt framåtgående. De befintliga banorna täcka därför numera icke behovet utan minst ytterligare en bana måste ordnas under kommande vinter.

För slutgiltigt iordningställande av Skallbergsplanen har upptagits erforderliga 20.000 kronor. Berörda belopp är avsett att användas för inköp och läggning av skifferstybb, vilket materiel visserligen är dyrare än att anlägga en gräsplan men i gengäld minskas underhållskostnaderna avsevärt, då denna plan utan större arbeten kan användas för både sommar- och vintersport. Anläggningen är belägen inom ett tätbefolkat område varför stark förslitning väntas. En gräsplan skulle icke hålla någon längre tid med risk att underhållskostnaderna bleve onormalt höga och avstängning av planen finge ske vid upprepade tillfällen.

Under innevarande år komma tvenne tennisbanor att anläggas vid Stora Fridnäs och då tennissporten, som idrottsstyrelsen tidigare i annat sammanhang framhållit, är på stark frammarsch i staden är det nödvändigt anordna ytterligare banor och idrottsstyrelsen har därför tänkt sig att under några år framåt anlägga en eller två tennisbanor per år på av stadsplanearkitekten anvisade ställen. Kostnaderna för en enstaka tennisbana kan beräknas till 15.000 kronor men då två anläggas samtidigt intill varandra, kan kostnaden reduceras med cirka 2.500 kronor per bana. För anläggande av tvenne banor under 1955 har idrottsstyrelsen därför upptagit ett belopp av 25.000 kronor.

Då tekniska verken med anledning av fjärrvärmeanläggningen kommer att anordna en byggnad vid Sundinska Vreten, vilken byggnad även kommer att inrymma tvenne omklädningsrum avsedda att uthyras för idrottsändamål, har idrottsstyrelsen ansett, att berörda stadsdel, som saknar idrottsanläggningar, bör under nästa år erhålla en dylik. En fotbollplan med gräsyta samt utan inhägnad har med hänsyn tagen till markens beskaffenhet kostnadsberäknats till 25.000 kronor.

Under kommande år beräknas Emaus idrottsplats bli nästan helt färdigställd i vad avser planer och löparbanor. Enda undantaget utgör den del av idrottsplatsen som nu är belägen inom Emaus trädgård och som icke kan tagas i anspråk förrän efter den 1 maj 1955. Då denna idrottsplats även i fortsättningen är avsedd att användas för entrébelagda arrangemang, måste densamma inhägnas på samma sätt som Arosvallen. Inhägnaden är vidare nödvändig på grund av den skadegörelse anläggningen enligt erfarenhet från andra planer skulle åsamkas utan dylik. Kostnaden för inhägnad av flätverk och järnstolpar har beräknats till 25.000 kronor.

För ett för serveringen å Arosvallen nödvändigt kylskåp har upptagits erforderliga 3.200 kronor. Avsikten är att serveringsinnehavaren skall få vidkännas höjning av arrendesumman på grund av detta inköp.

För ytterligare ståplatsläktare har upptagits ett belopp av 20.000 kronor, avseende läktare för cirka 1.500 personer. Idrottsstyrelsen har visserligen senare åren anskaffat en hel del dylika men ökning av antalet anläggningar, och då det är ganska dyrbart att vid olika idrottsevenemang hålla på att flytta de befintliga läktarna nödvändiggör att ytterligare läktare måste anskaffas i takt med ökningen av anläggningarna.

De ökade personalkostnaderna samt försöken att rationalisera arbetet genom anskaffning av maskinell utrustning har föranlett idrottsstyrelsen att för inköp av maskiner m. m. upptaga ett särskilt anslag å 16.000 kronor. Bland denna utrustning ingår schaktblad och snöplog samt hytt och jordskopa för den förra året inköpta traktorn. Dessa artiklar betinga ett pris av tillhopa 4.000 kronor. För inköp av tvenne motordrivna gräsklippare, vilka även kunna användas för sopning och snöplogning, har upptagits erforderliga 8.000 kronor, vilket belopp även inkluderar tvenne roterande borstar och två snöplogar. Då arbetsplatserna genom stadens tillväxt komma längre och längre ifrån Arosvallen har idrottsstyrelsen på grund av gällande kollektivavtal skyldighet tillhandahålla s. k. manskapsvagn och har för inköp av en dylik upptagit ett belopp av 4.000 kronor.

Slutligen har för slutgiltigt färdigställande av matchuranläggningen å Arosvallen genom uppsättning av erforderlig utrustning för rapportsystemet upptagits anslag å 2.500 kronor.

Driftinkomster.

Då såväl enda div. I-laget i bandy som ett av de tvenne fotbollagen i div. II nedflyttats till lägre serie beräknas inkomsterna av vinteridrott och fotboll minska med tillhopa 12.000 kronor. Minskningen på vinteridrott torde säkerligen ha blivit större om icke ett av ishockeylagen uppflyttats till den publikdragande 1:sta div.

Även inkomsterna för övrig idrott har med ledning av årets resultat beräknats minska med 700 kronor.

Idrottshallen.

Driftutgifter.

Utgifterna under denna rubrik har med nedan angivna undantag bibehållits oförändrade.

Anslaget för arvoden åt vakter och biljettförsäljare har höjts med 1.000 kronor för att täcka de kostnader, som åvila idrottsstyrelsen vid vissa arrangemang.

För underhåll av byggnader har upptagits tillhopa 10.000 kronor, vilket belopp erfordras för att laga och stryka yttertaket, vilket är otätt på flera ställen och därför är i behov av grundlig översyn. Vidare måste golven, som äro ruttna, omläggas i 3 omklädningsrum och duscharna i samtliga omklädningsrum repareras.

Utgifterna för vatten och belysning ha höjts med nödvändiga 500 kronor, och utgifterna för fastighetsskatt och försäkring ha i enlighet med fastighetskontorets uppgift höjts med 300 kronor.

Kapitalutgifter.

I enlighet med uppgifter från byggnadskontoret, som utför byggnadsarbetet, erfordras ytterligare 2.000 kronor för färdigställande av uthuset för sopor och aska.

För inköp av stolar, golvplattor för dansen samt andra inventarier har liksom förut upptagits ett belopp av 2.000 kronor.

Driftinkomster.

Inkomsterna beräknas öka med 3.000 kronor huvudsakligen på grund av ökade inkomster av dansarrangemang.

Dansarrangemang:

Driftutgifter.

Anslaget för arvoden åt vakter m. fl. har på grund av höjd timpenning ökats med 3.000 kronor.

För oförutsedda utgifter har upptagits ytterligare 200 kronor, då tidigare anslag varit otillräckligt.

Utgifterna för musik har på grund av orkestrarnas höjda engagemangspriser ökat med 3.000 kronor.

Driftinkomster.

Med ledning av årets resultat beräknas inkomsterna öka med 10.000 kronor.

Bidrag, övrig idrottsverksamhet.

Anslagen ha här bibehållits oförändrade med det undantag att något belopp icke insatts beträffande anslag till de kommunalanställdas korporationsidrottsförening. Idrottsstyrelsen anser sig icke kunna bevilja anslag till korpidrottsförening, utan bör sådant anslag, som i det här fallet gäller en sammanslutning av kommunalanställda, sökas direkt hos arbetsgivaren-drätselkammaren.

Slutligen hemställes att oförbrukade medel å innevarande års anslag under rubriken kapitalutgifter måtte beträffande samtliga titlar reserveras till 1955.

På grund av vad sålunda anförts får idrottsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för gymnastik och idrott för år 1955.

Västerås den 17 juni 1954.

För idrottsstyrelsen:

ERLAND GUSTAFSON.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 15 J Stifts- och landsbibliotek.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stifts- och landsbiblioteket i Västerås får härmed överlämna förslag till kommunal utgifts- och inkomststat för år 1955.

De anslag biblioteket erhåller för budgetåret 1954/55 och äskar för året 1955/56 av staten framgå av närslutna bilaga A.

Av Västmanlands läns landsting har för kalenderåret 1955 begärts anslag enligt bilaga B.

Västerås stads enligt föreliggande budget beräknade kostnader för 1955 belöpa sig till driftsutgifter 511.060 kronor och kapitalutgifter 30.000 kronor. Motsvarande siffror i 1954 års statförslag voro 205.454 kronor, resp. 10.000 kronor. Att driftsutgifterna ökat så starkt beror givetvis på att biblioteksverksamheten i de nybyggda lokalerna får en helt annan omfattning än den hittills haft i Västerås.

Som jämförelse kan nämnas, att driftsutgifterna enligt statförslag för 1955 för Uppsala stadsbibliotek äro 452.000 kronor och för Norrköpings stadsbibliotek 496.500 kronor.

Styrelsen får i det följande lämna kommentar och motivering till vissa av utgiftsposterna.

Driftutgifter.

Utgiftspost 101,0. Fa.

Beträffande detta konto har förutom sådana förändringar, som betingas av intjänta ålderstillägg följande förändringar vidtagits.

Biblioteksstyrelsen har förutsatt, att en befattning som förste bibliotekarie inrättas för föreståndaren för stifts- och landsbibliotekets stadsbiblioteksavdelning. Styrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 juni 1954 utförligt motiverat denna tjänst. Därjämte förutsätter styrelsen, att befattningen som barn- och ungdomsbibliotekarie göres till ordinarie i lg 19 (skrivelse till SF den 21 juni 1954) samt att 1 biblioteksbiträdestjänst uppflyttas från lg 7 till lg 8 och en extra dito ombildas till ordinarie i lg 8 (skrivelse till SF den 14 juli 1954). För ungdomsavdelningen i den nya biblioteksbyggnaden är det ofrånkomligt med en fast biträdestjänst, vilken (i skrivelse till SF den 14 juli 1954) begärts som extra med avlöning enligt lg 7.

Timpenningen för extra arbetskraft (biblioteksbiträden), vilken vid biblioteket varit 2: 50 kr. har uppräknats till 3: 30 kr., vilket belopp staden betalar andra befattningshavare i motsvarande tjänsteställning. Anslaget i 1954 års stat var 5.000 kronor men föreslås höjt till 7.000 kronor enligt nedanstående beräkning:

35 t./v. = c:a 1.800 t./år à 3: 30/t. =	5.920 kronor
Sjukvik.	1.080 kronor
	7.000 kronor

Av Västmanlands läns landsting har styrelsen förutsatt anslag till en andre centralbiblioteksassistenttjänst med 10.932 kronor och till en halvtjänst som biblioteksbiträde för länsverksamheten med 3.468 kronor.

Utgiftsposterna 105 och 108. Fa.

De sociala förmånerna för den av landstinget begärda assistentbefattningen belöpa sig till cirka 2.521 kronor enligt meddelande från drätselkontoret (sjukförsäkr. 121: —, pensioneringskostnad c:a 2.400 kronor), vilket belopp förutsättes gäldat av Västerås stad i vederlag mot att nämnda assistent med övriga bibliotekarier delar upp framför allt kvällstjänstgöringen i stadsbiblioteksavdelningens expedition.
(Minimum 6 t./vecka = c:a 300 t./år à 7: 50/t. = 2.250 kronor.)

De sociala förmånerna för den av landstinget äskade halvtidstjänsten som biblioteksbiträde belöpa sig enligt meddelande från drätselkontoret till cirka 279 kronor (sjukförsäkr. 39: —, semesterersättning cirka 240: —), vilket Västerås stad förutsättes betala. I gengäld skall befattningshavaren tjänstgöra ett tretimmarspass i veckan (en kväll) i stadsbiblioteksavdelningens utlåningsdisk, vilket gör knappt 500 kronor per år (3t./vecka à 3: 30/t. = 9: 90 kronor; ett år här räknat som 50 veckor). Stadens sammanlagda utgifter för dessa båda befattningshavares sociala förmåner bli cirka 2.800 kronor; deras arbete för staden med ovannämnda beräkningar som minimum skulle belöpa sig till cirka 2.750 kronor.

Utgiftspost 161,1. Fa.

Enligt meddelande från fastighetskontoret beräknas den nya biblioteksbyggnadens städning kosta 36.000 kronor.

För rengöringsmedel, tvättkostnader m. m. har styrelsen beräknat 3.000 kronor.

Härtill kommer kostnader för garderobsvakt, en post som är oundgänglig såväl ur allmänhetens egen säkerhetssynpunkt som ur bibliotekets — låntagarna lämna portföljer och större väskor i garderoben. Ehuru det nya bibliotekets öppettider ännu icke fixerats, torde kostnaderna för nämnda befattningshavare belöpa sig till cirka 4.500 kronor (öppettid 6 t. dagligen à 2: 50/t.).

Utgiftspost 161,2. Fa.

Fastighetskontoret beräknar kostnaderna för den nya biblioteksbyggnadens förbrukning av elström till 9.000 kronor.

Utgiftspost 162.

Årshyran för den nya biblioteksbyggnaden inkl. värme m. m. har av fastighetskontoret beräknats till 162.000 kronor.

Förutom huvudbibliotekets hyra tillkommer för Gideonsbergsfilialen 15 A 4) 2.000 kronor och för Badelundafilialen 720 kronor.

Utgiftspost 169. Fa.

Kostnaderna för brandförsäkring av böcker och lösa inventarier belöpa sig till c:a 300 kronor.

För flyttning av f. d. stadsbibliotekets och f. d. stifts- och läroverksbibliotekets samlingar samt de övriga på flera olika håll i staden befintliga bokdepåerna har styrelsen efter samråd med stadsbudskontoret förslagsvis räknat med 15.000 kronor.

Utgiftspost 170.

Bidrag till stifts- och landsbiblioteket för *bokinköp och inbindning.*

En avsevärd upprustning av stadsbiblioteksavdelningens bokbestånd är nödvändig, om detta efter inflyttningen i de nya lokalerna skall stå i rimlig proportion till behovet.

Redan i nuvarande till ytterlighet trånga lokaler visa utlåningssiffrorna en ständig stegring, vilket framgår av nedanstående tabell.

År	Antal lån
1947	101.010
1948	107.965
1949	119.176
1950	125.956
1951	136.211
1952	149.737
1953	165.737

För vinter- och vårmånaderna 1954 noterades rekordsiffror i bibliotekets historia, varför detta års utlåningssiffror se ut att avsevärt överträffa fjolårets.

Efter inflyttningen i de nya lokalerna måste man, som erfarenheterna från andra bibliotek visa, räkna med en ökning av utlåningen av 100 %.

Den i förhållande till hittillsvarande bokbestånd och anslag mycket höga utlåningen har givetvis medfört en stark förslitning av böckerna. I synnerhet är skönlitteraturen i stort behov av en upprustning. Läsesalsbeståndet är också ytterst magert och svarar inte på något sätt mot de behov, som göra sig gällande i en stad av Västerås storlek och struktur. I de nuvarande lokalerna har emellertid mer referenslitteratur ej kunnat pressas in.

För komplettering av läsesalens handbokssamling till den nya byggnaden föreslår styrelsen 10.000 kronor.

Även barn- och ungdomsavdelningen är i förhållande till sin litenhet mycket livligt frekventerad. Från den 15 okt. 1953, då avdelningen fick egna lokaler i Brogården, har fram t. o. m. maj i år (7 ½ mån.) noterats 33.414 lån, därav skönlitteratur 26.115 band och facklitteratur 7.299 band. Då bokbeståndet efter ytterligt nödvändiga gallringar inte är mer än cirka 3.000 band, innebär lånesiffrorna, att varje bok varit utlånad cirka 10 gånger under dessa 7½ månader. Under högsäsongen fanns ofta bara några få böcker inne på varje hylla. Av denna starka utlåning följer givetvis en stor och snabb förslitning av bokbeståndet.

Då det bland barnen och ungdomen i Västerås (gränsen för flyttning till avdelningen för vuxna går vid fyllda 15 år; många kvarstanna frivilligt längre) måste finnas ett avsevärt kumulerat biblioteksbehov måste beräkningarna för ökningen av frekvensen i de nya lokalerna sättas ännu högre än för avdelningen för vuxna. Om inte verkligt betydande nyanskaffningar göras, blir läget katastrofalt med idel gapande tomma hyllor i den nya ungdomsavdelningen.

Även ungdomsavdelningens läsesalsbestånd, som f. n. endast omfattar 152 verk, därav flera mogna för magasin, behöver väsentligt utökas, då ungdomarna i de nya lokalerna få en egen läsesal. Encyklopediska uppslagsverk, större standardarbeten i svensk och allmän historia, litteraturhistoria, naturvetenskap och teknologi samt lexika höra till sådant som oundgängligen måste vara tillgängligt för läxläsning, hemuppsatser och frivilliga studier.

Filialen i Gideonsberg är genom sitt läge i en barnrik stadsdel likaledes i behov av en utökning av barnboksbeståndet.

Sammanlagt torde den upprustning av ungdomsavdelningarnas bokbestånd, som med beräknad personal kan ske under år 1955, belöpa sig till cirka 20.000 kronor.

Av ett biblioteks bokanslag bör, enligt en av våra större bibliotek tillämpad norm, årligen cirka 20 à 25 % av bokanslaget användas för inköp till barn- och ungdomsavdelningarna.

Såväl av stadsbibliotekets magasinerade bestånd som av stifts- och läroverksbibliotekets mycket värdefulla samlingar av nyare tidskrifter och actasviter är åtskilligt i behov av inbindning, om det skall kunna ställas till allmänhetens förfogande.

Det sammanlagda kommunala anslaget till bokinköp och bindning finner styrelsen under förhandenvarande omständigheter böra utgå med

10.000 kr. till referenslitteratur för avdelningen för vuxna.
20.000 kr. till referens- och utlåningslitteratur för ungdomsavd.
6.500 kr. till tidningar och tidskrifter (se härom nedan).
63.500 kr. till bokinköp och bindning för avdelningarna för vuxna.

S:a 100.000 kronor.

Till jämförelse meddelas, att Uppsala stadsbibliotek för huvudbokförrådet för år 1955 begärt 100.000 kronor. Norrköpings stadsbibliotek har för samma år begärt 150.000 kronor för inköp och bindning av böcker och tidskrifter för stadsbiblioteksverksamheten.

Utgiftspost 170.

Bidrag till stifts- och landsbiblioteket för *expenser*.

Det kommunala expensanslaget föreslås höjt från 5.000 kr. i 1954 års statförslag till 25.000 kr. i 1955 års stat enligt nedanstående specifikation. Att märka är, att många av de för 1955 beräknade utgifterna ha karaktären av engångsutgifter.

Föreningsavgifter, som biblioteket måste erlägga för att kunna erhålla vissa publikationer	500: —
Skrivmaterial, inkl. utformning av bibliotekets vapen och exlibris samt tryckning av brevpapper, blanketter samt anskaffande av sigill	9.000: —
Trycksaker, ss. biblioteksvägvisare, kataloger, cirkulär o. dyl. för distribution till allmänheten	3.000: —
Telefoner, annonser och fraktkostnader (enbart inträdes- och abonnemangsavgifter för nybyggnadens telefoner går till c:a 3.000: —)	8.000: —
Resor och traktamenten (för landsbibliotekariens inspektionsresor i länet finns statligt anslag men för övriga tjänsteresor, studieresor o. d. måste även bibliotekets statliga befattningshavare anlita kommunala medel. Ofrånkomliga årliga möten äro: centralbibliotekariemötet 3 dagar, Sveriges allm. biblioteksfören:s årsmöte 2—3 dagar, till vilket det från bibl. av stifts- och landsbibliotekets storlek är praxis med ungefär 3 deltagare. Vidare har Svenska folkbibliotekarieföreningens Mälardalskrets två årliga möten för att behandla lokala bibliotekstekniska frågor)	1.000: —
Representation. Då de nya bibliotekslokalerna nu börja närma sig sin fullbordan ha redan resande fackmän från Sverige och utlandet börjat besöka biblioteket. Ett representationsanslag vore mycket värdefullt	1.000: —
Diverse utgifter, såsom anordnande av kurser och möten, filmverksamhet, utställningar i bibliotekets visningssal m. m.	2.000: —
Oförutsedda utgifter	500: —
S:a	25.000: —

Utgiftspost 170.

Bidrag till stifts- och landsbiblioteket för *prenumeration på tidningar och tidskrifter.*

Till prenumeration å ett 30-tal dagliga tidningar för det nya bibliotekets tidningsrum erfordras c:a 1.500 kronor.

För tidskriftsprenumeration — anslagen härför kunna ej förbrukas förrän under årets sista månad, då prenumeration sker i förväg för påföljande år — beräknar styrelsen ett oförändrat belopp av 5.000 kronor, vilket beräknas kunna täcka behovet i det nya bibliotekets tidskriftsavdelning. C:a 500 tidskrifter är normalt för ett bibliotek av stifts- och landsbibliotekets storleksordning; många kan emellertid erhållas gratis.

Kapitalutgifter.

Utgiftspost 368. Ra.

För den tekniska apparatur ett bibliotek med såväl ett vetenskapligt biblioteks som ett folkbiblioteks funktioner i första hand bör äga, föreslår styrelsen ett anslag på 30.000 kronor. Styrelsen förbehåller sig dock, att, då närmare upplysningar om ett ev. samarbete med stadens planerade tekniska avdelning i nya stadshuset erhållits få inkomma med ev. ytterligare äskanden på denna punkt. Vissa apparater, t. ex. mikrofilmkamera, kan tänkas utnyttjas av flera verk.

Det begärda anslaget har beräknats sålunda:

Kopieringsapparat eller fotostat	c:a	2.000: —
Läsapparat för mikrofilm	„	5.000: —
Kamera för mikrofilm	„	20.000: —
Projektor för filmverksamheten	„	2.000: —
Plåttryckmaskin	„	1.000: —
	Summa	30.000: —

Anskaffandet av den tekniska apparaturen för musikrummet anser styrelsen böra anstå något; biblioteket har än intet bestånd av plattor. Erfarenheter av pågående försöksverksamhet vid andra bibliotek bör inhämtas innan musikrummet träder i funktion vid stifts- och landsbiblioteket.

Resterande medel av 1954 års expensanslag avser styrelsen till inköp av skrivmaskiner och duplikator.

Styrelsen har vid sammanträde den 13 augusti 1954 tillstyrkt ett anslag på 300.000 kronor för inredning av det nya biblioteket (lösa inventarier och textilier). Styrelsen anser sig dock inte kunna äska nämnda anslag, alldenstund byggnadskommittén handhar även inredningsfrågan och följaktligen bär det ekonomiska ansvaret.

Styrelsen för stifts- och landsbiblioteket i Västerås får härmed föreslå stadsfullmäktige

att godkänna närslutna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955.

Västerås den 14 augusti 1954.

För styrelsen för stifts- och landsbiblioteket:

EINAR KEIJSER.

/*H. Lindsten.*

Bilaga A.

Anslag från staten till stifts- och landsbiblioteket i Västerås.

För budgetåret 1954/55 beviljade anslag:

Avlöningar till ord. tjänstemän cirka	17.500: —
Avlöningar till icke-ord. personal cirka	18.000: —
Rörligt tillägg cirka	18.500: —
Sjukvård m. m.	200: —
Expenser	2.000: —
Bokinköp och bokbindning	12.000: —
Vandringsbiblioteket	13.000: —

För budgetåret 1955/56 begäres anslag enligt följande:

Avlöningar till ord. tjänstemän cirka	17.500: —
Avlöningar till icke-ord. personal cirka	18.000: —
Rörligt tillägg cirka	18.500: —
Sjukvård m. m.	200: —
Expenser	2.000: —
Bokinköp och bokbindning	20.000: —
Konserveringsanslag	5.000: —

För vandringsbiblioteket kan samma belopp påräknas som utgått 1954/55.

Bilaga B.

För budgetåret begärda anslag från Västmanlands läns landsting.

Anslag till avlöning av en ord. 2:e centralbiblioteksassistent lönegrad 19	10.932: —
Anslag till avlöning av en halvtjänst som biblioteksbiträde enligt lönegrad 8	3.468: —
Bokanslag för vandringsbiblioteksförrådet	20.000: —

Överenskommelse mellan staden och landstinget angående befattningshavarnas anställningsform förutsättes, liksom även att staden i vederlag för viss tjänstgöring i stadsbiblioteksavdelningens utlåningsexpedition svarar för deras sociala förmåner.

Bilaga 15 ö Västerås musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På hemställan av Västerås musikskolas styrelse tillsatte drätselkammaren på sin tid en kommitté för utredning av ifrågasatt kommunalisering av musikskolan. I avvaktan på förslag från 1947 års musikutredning angående statsbidrag till musikundervisning avstyrkte kommittén dock för det dåvarande sådan kommunalisering. I sitt nu avgivna betänkande har Musikutredningen föreslagit, att staten till kommunala musikskolor skulle betala bidrag med halva lärararvodet. Betänkandet är nu ute på remiss, och krafter äro i rörelse för att förmå regeringen att till nästa års riksdag framlägga proposition på utredningens nämnda förslag, som i så fall skulle träda i verkställighet från den 1 juli nästa år. Om förslaget vinner bifall, är det vår avsikt att omedelbart hemställa till stadsfullmäktige om, att staden övertager musikskolan från nämnda dag. Verksamhetens ekonomisering ställer sig under nämnda för-

hållande på ett helt annat och gynnsammare sätt. I det statförslag, som vi härmed överlämna, utgå vi emellertid från nu rådande förhållanden.

Under sitt nu avslutade nionde arbetsår har musikskolan nått upp till ett elevantal av över 2.000, vilket ju ådagalägger allmänhetens förtroende för skolan. Den gör också allt för att befrämja särskilt ungdomens musikutbildning. Mångahanda förslag framkomma om utvidgad hjälp till ungdomen att bättre tillvarataga fritiden och rädda den från förvildning. Musikskolan gör här en omfattande insats, och föräldrarna uttrycka också sin stora tacksamhet härför till musikskolan.

Stadsfullmäktige har under de två senaste åren beviljat musikskolan ett årligt anslag på 74.000 kronor, i enlighet med inlämnat statförslag, för vilket tillmötesgående vi uttala vårt varma tack. Nu nödgas vi dock hemställa om ett avsevärt höjt bidrag. Vart efter eleverna komma upp i högre stadier i undervisningen, behöva de för sin utveckling få rikligare tillfällen till samspel, vilket betydligt ökar lärarkostnaderna, då all vägledning vid samspel måste vara kostnadsfri. Vi kunna ej höja de dryga elevavgifterna — vid blivande statsbidrag kunna de måhända sänkas — som nu uppgå sammanlagt till omkring 130.000 kronor. För att kunna förvärva och behålla väl kvalificerade lärare har det varit nödvändigt att bereda allt flera fast anställning, vilket också medför ökade kostnader. Stadsfullmäktige har även från den 1 juli 1953 höjt lön och arvode för överlärare i stadens folkskolor i högsta lönegraden med 460 kronor, vilket i vår lönestat medför motsvarande höjning för våra två musiköverlärare. Vi nödgas också hemställa om att i staten för 1955 få upptaga ytterligare en ordinarie musiklärartjänst, vilken då skulle avses för den sedan sex år i musikskolan arbetande timläraren Henry Carlsson.

För pianospelet har skolan så avsevärt många timlärare engagerade, att styrelsen anser det ofrånkomligt att nu ge hr Carlsson fast anställning med de fördelar, som också skolan härigenom beredes.

Ökningen av elevantalet medför givetvis behov av ytterligare timlärare. Musikskolan utbildar själv dessa i stor utsträckning, men de behöva också fortbildning. Denna få de i musikskolan, men den kräver också deltagande i förekommande fortbildningskurser. Posten i staten till detta ändamål har länge stått i endast 800 kronor, som nu föreslås höjt till 1.200 kronor. Posten "Lokalkostnader, vaktmästare" går huvudsakligen till ersättning åt folkskolornas vaktmästare, som genom beslut av folkskolestyrelsen från och med innevarande år fått ersättningen avsevärt höjd, vilket medför, att vi måst öka denna post med 1.500 kronor.

Den beräknade ökningen av inflytande elevavgifter — 20.000 kronor — är ej tillräcklig att täcka de ökade utgifterna, varför vi nödgas hemställa, att stadsfullmäktige för år 1955 måtte lämna musikskolan ett anslag på 90.000 kronor.

Förslag till stat för år 1955:

Utgifter:

Lön till två musiköverlärare	35.168: —	
Lön till sju musiklärare	79.908: —	
Arvoden till timlärare	74.924: —	190.000: —
Arvoden till sekr.-kassör—verkställande ledamot		2.000: —
Teorikurser och föreläsningar		800: —
Lärarutbildning		1.200: —

Notanskaffning		3.000: —
Instrument, anskaffning, hyra och reparationer		7.000: —
Lokalkostnader, vaktmästare		6.500: —
Tryck och annonser		1.500: —
Expeditionens kostnader, telefoner		10.000: —
	Kronor	222.000: —

Inkomster:

Elevavgifter		132.000: —
Västerås stad till lektionskostnader för begåvade och mindre bemedlade elever	8.000: —	
D:o till övriga omkostnader	82.000: —	90.000: —
	Kronor	222.000: —

Då skolan i höst börjar sitt tionde verksamhetsår, sker det i tro, att den under de tidigare åren varit en, visserligen ringa, men icke betydelselös kraft i stadens kulturella liv, och den hoppas, att stadens myndigheter vill fortsätta att med frikostighet möjliggöra skolans fortbestånd och utveckling.

Västerås i juni 1954.

Västerås musikskola

MATTIAS PERS

/*Ivar Andrén.*

Bilaga 16 A Socialvårdsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Socialvårdsdelegationen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 för 16 A Socialvårdsbyrå och därvid som motivering för de förändringar, som vidtagits i förhållande till innevarande års stat, anföra följande.

Driftutgifter.

101,0 Löner och arvoden: Höjningen har samband med viss omorganisation såväl på socialvårdsbyråns kansli som på avdelningen för nykterhetsvård. Se därom särskilda skrivelser rörande nya tjänster.

105 Personalförsäkring: Höjning föreslås efter anvisning från drätselkontoret.

108 Pensionskostnader: D:o.

111 Böcker, tidskrifter o. d.: Höjning föreslås med hänsyn till den faktiska förbrukningen.

115 Resor och traktamenten: Höjning föreslås med 1.000 kronor med ledning av innevarande års förbrukning.

116 Fordonsersättningar: Sänkning har varit möjlig.

118 Föreningsavgifter: Då dessa avgifter stå i proportion till stadens storlek, har en höjning måst föreslås.

119 Övriga expenser: Höjning föreslås med ledning av den faktiska förbrukningen.
162 Hyror: Höjning efter anvisning från stadens fastighetsförvaltning.
163,2 Uppvärmning och belysning: Torde ingå i hyresbeloppen.

Kapitalutgifter.

368 Anskaffning av inventarier: Höjningen avser nyanskaffning av inventarier vid flyttning till nya lokaler i stadshusflygeln. Därvid torde största kostnaden falla på nya förvaringsskåp för socialregisterakter. Det nuvarande systemet kan, då det är synnerligen utrymmeskrävande, icke begagnas i de nya lokalerna.

Västerås i augusti 1954.

För socialvårdsdelegationen:

R. V. HULT,
Ordförande.

/*Sten Fägerstam.*

Bilaga 16 B Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststater för år 1955 för 16 B 2 Ålderdomshemmen samt 16 B 3 Öppen fattigvård och anhåller att som motivering för de förändringar som vidtagits i förhållande till de för innevarande år fastställda staterna få anföra följande.

16 B 2 Ålderdomshemmen.

Förslaget innebär, att Badelunda ålderdomshem förvaltnings- och redovisningsmässigt helt samordnas med Karlslunds ålderdomshem från och med den 1 januari 1955.

Driftutgifter.

000 Pensionärernas arbeten för hemmet: En minskning med 2.000 kronor har kunnat föreslås.
100 Andel i Socialvårdsbyråns kostnader: Vid fördelningen av socialvårdsbyråns kostnader har med oförändrad procentuell andel denna ökning med 6.000 kronor uppstått.
101,0 Löner och arvoden: En minskning med 8.400 kronor föreslås då vaktmästartjänsten överförts till kollektivavtal.
101,5 Löner till kollektivanställd personal: Ökning med 13.000 kronor har föreslagits, dels på grund av att vaktmästartjänsten överförts till kollektivavtal, dels ock då ytterligare arbetskraft måst anställas på flera avdelningar.
103,2 Beklädnad för personal: Minskning med 275 kronor har kunnat föreslås.
105 Personalförsäkring: Ökning föreslås efter anvisning från drätselkontoret.
108 Pensionskostnader: Minskning föreslås efter anvisning från drätselkontoret.
110 Kontorskostnader: Minskning med 50 kronor föreslås.
114 Telefon, porto, annonser o. d.: Ökning med 150 kronor föreslås, då nuvarande anslag är otillräckligt.

115 Resor och traktamenten: Ökning med 100 kronor föreslås, då nuvarande anslag är otillräckligt.

119 Övriga expenser: En minskning med 250 kronor har kunnat föreslås.

120 Utsäde, gödningsämnen o. d. för trädgården: Minskning med 50 kronor föreslås.

121,1 Förbrukningsmaterial: Ökning med 50 kronor föreslås.

121,2 Arbetsmaterial för terapiverkstaden: Ökning med 50 kronor föreslås.

124,3 Övriga förbrukningsinventarier: Minskning med 100 kronor har kunnat föreslås.

130,1 Livsmedel: Ökning med 2.000 kronor har ansetts nödvändig med hänsyn till innevarande års förbrukning.

130,2 Produkter från egen trädgård: Minskning med 1.000 kronor föreslås.

131 Beklädnad: Ökning med 50 kronor föreslås.

135,1 Tidskrifter, utflykter, förströelse o. d. för vårdtagare: Ökning med 100 kronor föreslås, då anslaget för innevarande år är otillräckligt.

135,2 Inköp av böcker till biblioteket: En minskning med 250 kronor har ansetts möjlig.

160 Underhåll av fastigheter: Minskning med 25.200 kronor har kunnat föreslås då 1954 års särskilda anslag för underhåll av byggnaderna bortfaller.

161,1 Renhållning, städning o. d.: Ökning med 300 kronor föreslås, då nuvarande anslag är otillräckligt.

161,2 Vatten: Ökning med 1.500 kronor föreslås, då anslaget är otillräckligt.

161,6 Försäkringspremier för fastigheter: Ökning med 100 kronor föreslås.

168,1 Underhåll av maskiner (maskinrummet): Ökning med 500 kronor, då nuvarande anslag anses otillräckligt.

168,2 Underhåll av inventarier: Minskning med 500 kronor har kunnat föreslås.

177 Begravningskostnader: Ökning med 90 kronor föreslås.

178,1 Flitpengar: Minskning med 700 kronor har kunnat föreslås.

178,2 Del av folkpension till pensionärer: Minskning med 1.500 kronor har kunnat föreslås.

Kapitalutgifter.

368 Anskaffning av inventarier: Ökning med 15.500 kronor föreslås. Fördelningen av anslaget framgår av nedanstående förteckning.

3 st. ånggrytor	6.000: —
1 „ ångkokskåp	5.000: —
1 „ kombinerad jordfräs-gräsklippningsmaskin-snöplog	2.000: —
80 „ stapelbara stolar till Kyrksalen	3.700: —
1 „ svetsaggregat, gas-, AGA	1.000: —
6 „ sjukhussängar	2.300: —
6 „ sängar till friskavd.	1.150: —
1 „ stor bonmaskin	500: —
Ombäddningsbår	380: —
Badbår	660: —
Diverse kompletteringar under året	5.310: —
	28.000: —

3 ångkokgrytor och ett ångkokskåp i köket äro förslitna och ständigt i behov av reparation, varför de böra ersättas med nya. Styrelsen har hos "Ångpanne-föreningen" begärt inspektion av ifrågavarande köksinventarier, men föreningen

befattar sig endast med inspektion efter nyanskaffning. Styrelsen anser sig dock icke kunna stå till svars med dessa ur säkerhetssynpunkt otillfredsställande ångapparater.

Den motoriserade jordfräsen, som även kan användas som gräsklippningsmaskin och snöplog, beräknas kunna underlätta arbetet i trädgård och park, då pensionärer, som kunna sysselsättas med dylikt arbete numera äro mycket få.

Svetsaggregatet är avsett att begagnas av den egna maskinpersonalen vid smärre reparationer.

En ny uppsättning stolar i kyrksalen jämte komplettering av sängbeståndet inom hemmet är synnerligen behövlig.

Då de bonmaskiner av hushållstyp, som redan finnas, visat sig icke hålla för den hårda påfrestningen på en anstalt, är inköp av en större maskin nödvändig.

Ombäddningsbår och badbår äro enligt hemmets läkare oundgängligen nödvändiga.

Driftinkomster.

000 Pensionärernas arbeten för hemmen: Minskning med 2.000 kronor har beräknats.

220,1 Produkter till hushållet från egen trädgård: Minskning motsvarande 130,2.

230 Portionsersättningar: Minskning med 3.200 kronor har beräknats med ledning av innevarande års inkomster.

260,1 Personalens ersättning för bostad: Ökning med 100 kronor föreslås.

272 Vårdavgifter ersatta av andra kommuner: Minskning med 27.000 kronor måste föreslås, då de vårdtagare från andra kommuner, som vistas på Badelunda ålderdomshem enligt särskilt avtal, nu återvänt till hemkommunen.

273 Övriga vårdavgifter: Ökning med 3.000 kronor har kunnat föreslås.

16 B 3 Öppen fattigvård.

Den 1 januari 1955 träder lagen om allmän sjukförsäkring i kraft. Vilka konsekvenser detta medför för fattigvården kan icke nu klart utsägas, varför föreliggande förslag i högre grad än tidigare års präglas av ren uppskattning.

Driftutgifter.

100 Andel i socialvårdsbyråns kostnader: Vid fördelning av dessa kostnader har en höjning visat sig nödvändig.

105 Personalförsäkring: Avlöningskontoret föreslår en höjning med 300 kronor.

175,1 Sinnessjukvård: En sänkning till 70.000 kronor har ansetts motiverad med hänsyn till den allmänna sjukförsäkringen. Då ersättning enligt denna endast utgår under 90 dagar för folkpensionärer, har sänkningen icke kunnat göras större.

175,2 Lasarettsvård: Sänkning, se motivering vid 175,1.

175,3 Sanatorievård: Sänkning, se motivering vid 175,1.

177,01 Understöd kontant: Sänkning, se motivering under 175,1 och 177,09.

177,02 Understöd till hyra: Höjning har ansetts nödvändig med hänsyn till hyreshöjningar och inflyttningar i nyuppförda, dyrare lägenheter. Anslaget för innevarande år otillräckligt.

177,04 Understöd i form av öppen sjukvård: Sänkning, se motivering vid 175,1.

177,06 Understöd till medicin: Sänkning, se motivering vid 175,1.

177,09 Understöd till partiellt arbetsföra i form av näringsbidrag o. d.: Anslaget innebär icke något nytt ändamål och behov. För att en invalid och partiellt arbetsför icke helt skall vara hänvisad till socialvården utan om möjligt kunna försörja sig själv, har i flera fall fattigvårdsstyrelsen biträtt med större engångsbelopp vid startandet av kioskrörelse, tobaksaffär o. d. Dessa medel ha vårdtagarna i allmänhet fått förbinda sig att återbetala. Vidare har styrelsen även utgivit större summor till invalider vid inköp av motorfordon, då de därigenom ha fått möjligheter att lätt förflytta sig till sina resp. arbetsplatser. Samtliga medel ha tidigare tagits av 177,01. Detta anslag är numera otillräckligt, och styrelsen föreslår samtidigt med en sänkning av 177,01 med 20.000 kronor ett nytt konto upptagande 25.000 kronor. Anslaget är att anse såsom förebyggande socialvård.

Driftinkomster.

271 Landstingsbidrag för sjukhusvård: Sänkning föreslås med hänsyn till tidigare och innevarande års siffror.

273,1 Ersättning av enskilda: Sänkning föreslås med hänsyn till innevarande års siffror.

273,3 Ersättning för hemvård åt gamla: Ett nytt konto föreslås.

Västerås i augusti 1954.

För fattigvårdsstyrelsen:

EINAR JONSSON,
Ordförande.

/*Sten Fägerstam.*

Bilaga 16 C 3 Barnavård och 5 B Familjebidrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 för 16 C 3 Öppen barnavård och därvid som motivering för de förändringar som vidtagits, anföra följande.

16 C 3 Öppen barnavård.

Driftutgifter.

100 Andel i Socialvårdsbyråns kostnader: Beloppet motsvarar 58 % av Socialvårdsbyråns bruttokostnader.
Efter höjning av skolkuratorernas arvoden faller numera 1.250 kronor på barnavårdsnämndens del.

101,0 Löner och arvoden: Höjningen beror på viss utökning av personalen. Se särskild skrivelse.

105 Personalförsäkring: Höjes efter anvisning från drätselkontoret.

108 Pensionskostnader: Sänkning efter anvisning av drätselkontoret.

176,1 Samhällsvård i enskilda hem: Höjning föreslås med hänsyn till förbrukningen innevarande år.

177,2 Bidragsförskott: Höjning föreslås med ledning av innevarande års förbrukning.
177,3 Tillfälliga bidrag till barn och ungdom under övervakning: Höjning föreslås med hänsyn till den faktiska förbrukningen.
177,6 Kostnader för barn tillhörande andra kommuner: Höjning föreslås med hänsyn till innevarande års förbrukning. Höjningen kommer dock att medföra en inkomstökning under litt. 272.

Driftinkomster.

270,1 Ersättning av staten för bidragsförskott: Höjning i proportion till de stegrade utgifterna.
271 Landstingsbidrag: Höjning har kunnat föreslås.
272 Ersättning för kostnader för barn tillhörande andra kommuner: Höjning motsvarande utgifterna under 177,6.
273,1 Ersättning av enskilda för bidragsförskott: Höjning har kunnat föreslås i proportion till utgifterna under 177,2.
273,2 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag: Sänkning föreslås med hänsyn till föregående års inkomster.

Västerås i augusti 1954.

För barnavårdsnämnden:

GÖSTA SJÖBERG,
Ordförande.

/*Sten Fägerstam.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden, som tillika är familjebidragsnämnd, får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 för *5 B Familjebidrag*. Förslaget överensstämmer helt med innevarande års stat.

Västerås i augusti 1954.

För barnavårdsnämnden:

GÖSTA SJÖBERG,
Ordförande.

/*Sten Fägerstam.*

Bilaga 16 C 4 Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnar styrelsen för Västerås stads barnstugor förslag till utgifts- och inkomststat för år 1954.

Barnstugornas totala utgifter skulle under år 1955 uppgå till 702.212 kronor mot 659.100 kronor år 1954. Inkomsterna beräknas uppgå totalt till 150.890 kronor mot 140.723 kronor år 1954. Nettoanslaget skulle sålunda utgöra 551.322 kronor mot 518.377 kronor år 1954, vilket innebär en höjning av 32.945 kronor. De höjda utgifterna beror till största delen på nytillkomna barnträdgårdar och höjda hyreskostnader

under 16C41. Uppsättning och drift av en ny barnträdgård i H. S. B:s nybygge vid Kristinagatan är inberäknad för hela året 1955. Även under 16C40 ligger en del av de höjda kostnaderna.

De höjda inkomsterna är beroende av avgifterna, vilka i sin tur påverkas av familjernas inkomster och antalet platser.

Statsbidraget är oförändrat och beräknas efter följande principer.

Konto 16C41:

1.150 kronor i lönebidrag till föreståndarinnor och barnträdgårdslärarinnor med godkänd utbildning.

Konto 16C42:

1.150 kronor i lönebidrag till föreståndarinnor och barnträdgårdslärarinnor med godkänd utbildning.

30 öre per barn och vårddag till daghemmen.

15 „ „ „ „ „ „ e.-m.-hemmet.

Konto 16C43:

50 öre per barn och vårddag.

100 % till resekostnader för barnen.

Som beräkningsgrund har 1953 års bokslut samt kontoutdrag från första halvåret använts.

Gemensam förvaltning 16C40.

De höjda kontona under denna rubrik är beroende dels av höjda personalförsäkringar och pensionsavgifter, dels av det höjda anslaget för resor och traktamenten. 800 kronor av konto 115 är beräknat till en studieresa till Stockholm under år 1955 för hela barnstugestyrelsen. Då barnstugestyrelsen under hela sin verksamhetsperiod inte varit i tillfälle att personligen taga del av uppläggning och organisation av motsvarande verksamhet i andra kommuner, skulle en studieresa vara av stort värde. Vidare har 1.000 kronor upptagits under konto 134. Fr. o. m. höstterminen 1953 har utgifter under detta konto bestridits av barnavårdsnämnden.

Barnträdgårdar och klubbar 16C41.

Sänkningen av konto 101,0 beror på att extra och ordinarie tjänster dubbelförts föregående år, så att för höga anslag upptagits.

Uppsättning och drift av en barnträdgård i H. S. B:s nybygge vid Kristinagatan fr. o. m. 1 januari 1955 är inberäknad under denna rubrik. Konto 162 visar den största höjningen beroende på de höga hyreskostnaderna för nybyggda lokaler. Beträffande konto 368 se bil. 3. Det i årets budget upptagna anslaget beräknas giva ett överskott av 2.500 kronor, varför ett tilläggsanslag på 11.000 kronor skulle täcka 1955 års behov. Det begärda anslaget är ovanligt högt, detta beror på att lokalen vid Kristinagatan saknar skåp- och bänkinredning, varför dessa måste anskaffas separat. Detta i sin tur skulle minska hyreskostnaderna.

Daghem och e. m.-hem 16C42.

Anslagen är i stort desamma som för år 1954. Konto 101,0 har skurits ned och ungefär motsvarande höjning har gjorts under 101,5 med anledning av att några barnträdgårdslärarinnetjänster har överförts till barnsköterskетjänster. Konto 163,3

har justerats i samråd med parkförvaltningen. Under konto 176 har anslaget höjts med anledning av den successiva utökningen av familjedaghemmen från 20 till 30 hem, se stadsfullmäktiges beslut av den 25 februari 1954, samt har utgående arvode till familjedaghemmen beräknats med en höjning från 4 kronor till 4: 50 kronor per dag för vårdnaden av barn upp till 3 år.

Uddens barnkoloni 16C43.

Höjningen av konto 101,0 beror på den ändrade dyrortsgrupperingen, från dyrortsgrupp 2 till dyrortsgrupp 3. I konto 101,5 har beräknats lön till en extra barnsköterska under sommarmånaderna, då kolonien mottager större barngrupper. Tidigare har personal från staden placerats på kolonien under sommaren. Efter den omorganisation som måste företagas enligt nytt avtal för barnträdgårdslärarinnorna kommer ej samma tillgång på personal att finnas. Konto 368 se bilaga 3. I övrigt har gamla anslagen behållits.

Med stöd av vad som ovan anförts får styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställa om, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955.

Västerås den 8 juli 1954.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor.

ANNA LARSSON.

/*Iris Lindén.*

Bilagor.

1. Lönestat.
2. Pensionsuppgifter.
3. Inventarieförteckning.
4. Framställning till drätselkammaren om höjt arvode till familjedaghemmen.
5. Avgiftstabell för daghemmen.

Bilaga 16 C 5 Ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen överlämnar sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1955.

Driftutgifterna uppgå till 84.600 kronor och öka sålunda med 2.600 kronor. Härav kommer på löner och arvoden 800 kronor. Höjningen har motiverats av anslagsförbrukningen år 1953 och under vårterminen 1954. Till vakterna utgår timavlöning enligt gällande avtal, medan föreståndarna och biträdande föreståndarna erhålla fasta arvoden. Anslaget för telefon, porto, annonser m. m. (114) har visat sig vara otillräckligt och föranlett en höjning från 700 kronor till 900 kronor. Då anslagsposten servering (129) endast avser att markera kontot, har anledning ej funnits att bibehålla anslaget vid nuvarande 1.000 kronor, utan har detsamma satts ned till 100 kronor. En motsvarande justering på inkomstsidan har skett. Posten 135 går för närvarande under rubriken "Musik, slöjdverksamhet m. m." Slöjdverksamheten har upphört i samband med nedläggandet av Brahegården. Av denna orsak och för att erhålla en kort och koncis rubrik har posten erhållit ny benämning. Anslaget under 135, 10.500 kronor, är knappt tilltaget, såsom styrelsen jämväl framhållit vid framläggandet av sitt statförslag för innevarande år. Styrelsen har räknat med viss medverkan från ungdomsorganisationerna vid anordnande av programkvällar och upp-

muntrat dessa att åtaga sig sådana kvällar med möjlighet att propagera för sin verksamhet. Nämnvärt intresse från organisationernas sida har ej visats, med påföljd att programkvällarna så gott som uteslutande skett i ungdomsgårdarnas egen regi. Av denna orsak bör en höjning av anslaget nu ske. Härtill kommer att styrelsen de två senaste åren tagit om hand inryckande volontärer och rekryter och ordnat för dem en rundtur genom staden med efterföljande enkelt samkväm i syfte att bekanta dem med staden och möjligheterna till kontakt med ungdomen i Västerås. För ändamålet har drätselkammaren ställt nödiga medel till förfogande. Denna mottagning har vunnit uppskattning även från de militära myndigheternas sida, och styrelsen anser en sådan kontakt vara av värde. Vid sådant förhållande synes det riktigare att anslag för ändamålet upptas i staten. Av förenämnda skäl begär styrelsen en höjning av anslaget under 135 med 1.500 kronor till 12.000 kronor. Anslaget 163 för städning och belysning har, med beaktande av anslagsförbrukningen, höjts med 1.000 kronor. Övriga anslag äro oförändrade.

Under kapitalutgifter har, i likhet med vad fallet är i årets stat, upptagits ett anslag å 1.000 kronor för komplettering av inventarier.

Driftinkomsterna sluta på 15.600 kronor, mot 16.100 kronor i årets stat. Vid bedömandet av nedgången är att märka, att inkomstposten 225 servering satts ned från 1.000 kronor till 100 kronor. Inkomsten på uthyrning av lokalerna har visat en stigande tendens och motiverat en försiktig höjning från 100 kronor till 500 kronor.

Ungdomsvårdsstyrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förslaget till utgifts- och inkomststat för ungdomsvården 1955.

Västerås den 5 juli 1954.

För ungdomsvårdsstyrelsen:
AXEL EDSTRÖM.

Åke Renvall.

Bilaga 16 E Arbetslöshetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Arbetslöshetsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville i 1955 års utgifts- och inkomststat upptaga förslagsanslag å 200 kronor för kontorskostnader och å 10.000 kronor för arbetslöshetsunderstöd. Anslagsbeloppen äro desamma som i årets stat.

Möjlighet saknas att bedöma arbetslöshetsläget under 1955, men nämnden har ansett det angeläget att ha medel tillgängliga för hjälpverksamheten vid uppkommande behov. Av anslaget för arbetslöshetsunderstöd i årets stat har under de sex första månaderna åtgått i det närmaste 5.000 kronor.

I utbetalade understöd erhålles statsbidrag med 20 % för svenska medborgare och 100 % för utlänningar.

Västerås den 5 juli 1954.

För arbetslöshetsnämnden:
ERIK PETTERSSON.

Åke Renvall.

Bilaga 16 F Nykterhetsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 för 16 F Nykterhetsvård och därvid som motivering för de ändringar, som vidtagits i förhållande till den för innevarande år gällande staten, anföra följande.

Årets förslag präglas av en oundgängligen erforderlig upprustning av nämndens resurser för att skapa möjlighet att möta de ökade krav, som komma att ställas på nämnden under det kommande året. Då emellertid statsbidrag för täckande av nämndens kostnader kommer att utgå med 60 %, kommer stadens nettoutgift för nykterhetsvården att minska i förhållande till innevarande års stat.

100 Andel i socialvårdsbyråns kostnader: Efter sedvanlig procentuell fördelning har en ökning föreslagits.

101,0 Löner och arvoden: Ökning föreslås, då ytterligare personal behöver anställas. Se särskild skrivelse.

105 Personalförsäkring: Ökning efter förslag av drätselkontoret.

108 Pensionskostnader: Ökning efter förslag av drätselkontoret.

119 Övriga expenser: Ökning med 500 kronor föreslås med hänsyn till nämndens ökade verksamhet.

175 Vårdavgifter: Ökning med 1.000 kronor föreslås.

177,1 Ekonomisk hjälp: Ökning med 3.000 kronor föreslås, enär stort behov av tillfällig hjälp i samband med utskrivning från alkoholistanstalt visat sig föreligga och en inblandning av fattigvården understundom visat sig mindre lämplig.

177,2 Ersättning till frivilliga övervakare: Höjning nödvändig. Arvodet till frivilliga övervakare har beräknats till 180 kronor per fall och år, vilket får anses utgöra en blott ringa ersättning för det betydelsefulla arbete i nykterhetsvårdens tjänst, som utföres av frivilliga intresserade personer. Antalet övervakningsfall beräknas uppgå till omkring 35.

177,3 Flitpengar: Ökning med 200 kronor föreslås.

177,4 Medicinsk-psykiatrisk vård: Nytt anslag föreslås för att möjliggöra begagnandet av nya behandlingsmetoder.

Upplysningsverksamhet: Nytt anslag för propaganda mot alkoholbruk, vilken verksamhet i samband med motbokens slopande måste intensifieras.

Driftinkomster.

270,1
270,2 Statsbidrag i olika former beräknas inflyta med 60 % av nämndens kostnader.
270,3

279 Flitpengar: Inkomsten motsvarar helt utgifterna under 177,3.

Västerås i augusti 1954.

För nykterhetsnämnden:

R. V. HULT,
Ordförande.

/*Sten Fägerstam.*

Bilaga 16 H Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1955 samt därvid anföra beträffande:

Hemsysterverksamhet:

Utgifter.

Då det gångna året visat att antalet hemvårdarinnor varit otillräckligt för att tillgodose behovet samt att för täckning av hjälpbehovet åt därtill berättigade skulle erfordras minst 2 och helst 3 hemvårdarinnor har hemhjälpsnämnden i särskild skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om inrättande av ytterligare en ordinarie hemvårdarinnebefattning vilket föranleder ökning av kontona för löner och arvoden, hyror, pensionsavgifter och cykelersättning.

Utöver en föreslagen höjning av arvodet åt expeditionsföreståndaren samt att avgifterna för personalförsäkring upptagits i enlighet med drätselkontorets anvisningar föreligga inga ändringar beträffande driftutgifterna.

Eventuellt behov av medel för anskaffning av möbler och andra inventarier kan täckas genom reservation av redan beviljade medel för detta ändamål.

Inkomster:

På grund av avtalsenlig höjning av hyrorna för hemvårdarinnornas bostäder samt beräknad merinkomst av hyror genom tillkomsten av ny hemvårdarinna beräknas hyresinkomsterna öka med 2.000 kronor. Inkomsterna av stats- och landstingsbidrag har ökats med bidraget för den föreslagna nya hemvårdarinnan. Ersättningen för lämnad hemhjälp har bibehållits oförändrad, och bidragen från Asea har upptagits i enlighet med därom träffat avtal.

Systugeverksamhet:

Såväl utgifter som inkomster ha beräknats till samma belopp som för innevarande år.

På grund av vad sålunda anförts får hemhjälpsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna av hemhjälpsnämnden upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955.

Västerås den 2 juli 1954.

För hemhjälpsnämnden:
GERTRUD LUNDKVIST.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 18 A Folkpensionering.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionsnämnderna får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 och därtill anföra följande:

101,0 Ålderstillägg ha upptagits för byråföreståndaren Croner och assistenten

Andersson fr. o. m. den 1 juli 1955 samt för skrivbiträdet Mary Grandin fr.o.m. den 1 januari 1955.

Nämnderna disponera för innevarande år ett extra anslag om 3.000 kronor till extra arbetskraft. Då det visat sig nödvändigt att tidvis anställa sådan arbetskraft för viss registerföring m. m. ha nämnderna även för år 1955 upptagit ett lika stort belopp för ändamålet.

105 } Anslag till personalförsäkring och pensionsavgifter ha upptagits till belopp
108 } som anvisats av avlöningskontoret.

114 Anslaget till telefon, annonser o. d. har senaste år överskridits och har därför höjts med 100 kronor.

119 Det nuvarande anslaget å 200 kronor har visat sig otillräckligt. Nämnderna ha därför upptagit ett belopp av 500 kronor för år 1955.

170 Beträffande kommunbidraget till folkpensioner m. m. har Pensionsstyrelsen förklarat sig "mycket preliminärt" uppskatta kostnaden till 1.510.000 kronor med ett tillägg av 10.000 kronor för den händelse pensionspristalet den 1 juli 1954 skulle bliva höjt för återstoden av år 1954. Pensionspristalet har emellertid ej stigit. Avskrift av Pensionsstyrelsens skrivelse bifogas.

368 För inköp, som nu ej kunna närmare angivas, begäres 500 kronor.

Övriga utgiftsposter ha visat sig ungefär motsvara behovet och föreslås oförändrade i förhållande till innevarande budgetår.

Västerås den 5 juli 1954.

På pensionsnämndernas vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.
Pensionsnämndens ordförande.

Bilaga 2.

Avskrift.

Kungl. Pensionsstyrelsen
Stockholm 7

Pensionsnämndens ordförande i Västerås stads pensionsdistrikt,
Rådhuset, Västerås.

Med anledning av Eder skrivelse den 4 dennes angående Västerås stads andel i kostnaderna för folkpensioner m. m. utbetalade under år 1954 får Kungl. pensionsstyrelsen meddela, att andelen ifråga synes *mycket preliminärt* kunna uppskattas till omkring 1.510.000 kronor. Skattekrontalet per invånare har antagits överstiga 40. Pensionspristalet har förutsatts kvarstå mellan 135 och 140 för återstoden av året. Skulle pensionspristalet stiga till 140 instundande juli ökar kostnadsandelen med omkring 10.000 kronor.

Stockholm i Kungl. pensionsstyrelsen den 28 juni 1954.

Enligt uppdrag:

ÅKE KJELLSTRÖM.

Rätt avskrivet intyga:

Eilert Andersson. *Mary Grandin.*

Bilaga 19 B Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna statförslag för år 1955 och i anslutning därtill anföra följande.

101 Löner och arvoden. Anslaget har upptagits till 18.500 kronor mot 18.216 kronor i årets stat. Anslaget för tillfällig arbetskraft har avrundats något uppåt. Arvodena till ledamöter och sekreterare äro oförändrade.

110 Kontorskostnader. Anslaget har upptagits till 400 kronor mot 500 kronor i 1954 års stat. Under året 1953 åtgick å anslaget ca 390 kronor.

114 Portokostnader. Anslaget upptages med oförändrat belopp av 3.000 kronor. Under år 1953 förbrukades visserligen endast 2.650 kronor men anledning finnes antaga att antalet kallelser och besked kommer att öka som en följd av nybyggnadsverksamheten.

115 Resor och traktamenten. Anslaget föreslås oförändrat till 1.000 kronor. Under år 1953 förbrukades c:a 900 kronor.

119 Övriga expenser. Anslaget oförändrat.

126 Sakkunniga. Anslaget föreslås oförändrat till 600 kronor. Visserligen har under innevarande år endast 120 kronor åtgått men en del obetalda arvoden utestå. Posten är svårberäknelig. Sakkunnigutlåtande i ett enda mål kan under stundom gå till avsevärda belopp.

Västerås den 24 juni 1954.

För hyresnämnden:

PER SIÖSTEEN.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1954 Ser. B nr 22 b

Nr 22 b. Motiveringar till budgetförslaget för år 1955.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 och i samband därmed anföra följande.

1954 års taxering av 1953 års inkomst har resulterat i ett skatteunderlag, som uppgår till 2.953.045 skattekronor, varav 251.232 fastighetsskattekronor. Vid uppgörande av 1954 års budget uppgick antalet fastighetsskattekronor till 299.331. Minskningen utgör 16,1 %. Nedgången beror på att repartitionstalet för uttagande av fastighetsskatt sänkts från 5 till 4 %. Bortsett från fastighetsskatteunderlaget ha skattekronorna ökat från 2.428.375 inkomstskattekronor till 2.701.813 inkomstskattekronor, vilket innebär en ökning av 11,3 %. Det totala skatteunderlaget, fastighetsskattekronorna inräknade, har ökat från föregående år med 8,3 %. Antalet skattekronor per invånare utgör 45 kronor 68 öre mot cirka 43 kronor under föregående år. Härvid har räknats med invånarantalet den 1 januari 1954.

Liksom tidigare har man vid upprättande av budgetförslaget att räkna med en fordran på statsverket avseende skatt och motsvarande skillnaden mellan den numera av taxeringsnämnderna fastställda skatten för 1953 års inkomst och det belopp, som staden under samma år av statsverket i avräkning uppburit på nyssnämnda skatt. Skillnaden uppgår till 6.501.990 kronor. Motsvarande belopp vid upprättande av 1954 års budget utgjorde 7.487.843 kronor. Att beloppet föregående år var så stort sammanhängde med de väsentliga löneökningar, som skedde under 1952 och vartill motsvarighet saknas under år 1953.

Vid uppgörande av 1954 års budget förelåg ett underskott från 1952 å 96.000 kronor. Från 1953 års rörelse föreligger emellertid ett bokslutsöverskott på i runt tal 600.000 kronor.

Vid bedömandet av utgångsläget för 1955 års budget äro följande omständigheter värda att beaktas. Medan föregående år på grund av skattekronornas stegring och det ökade redovisningsöverskottet från staten förelåg ett betydligt förbättrat utgångsläge för budgeten gentemot året dessförinnan, kan det knappast sägas, att förhållandet nu är detsamma. Redovisningsöverskottet har av skäl som ovan anförts nedgått. Fastighetsskattekronornas antal har sjunkit, medan däremot inkomstskattekronornas antal ökat. Ökningen av det totala skatteunderlaget är dock i förhållande till tidigare år ganska blygsam. De relativt stora inkomster i form av slutlig skatt, som influtit till staden under år 1954 och som jämväl — fast i mindre utsträckning — komme att inflyta under år 1955, äro av tillfällig natur och sammanhänga med den kraftiga inkomststegringen under tidigare år. Den stabilisering av inkomstnivån, som senare inträtt, medför med säkerhet, att skillnaden mellan den preliminärt beräknade och den slutliga inkomstskatten i 1956 års budget kommer att stanna vid ett lägre belopp. Å andra sidan kan av kända skäl förutses, att utgifterna komma att år från år stegras. I detta sammanhang kan anmärkas, att i 1955 års budget för första gången de höjda och ändrade folkpensionerna komme till synes så tillvida, att stadens bidrag till folkpensionerna nu och i fortsättningen bli betydligt större än i tidigare års stater.

En annan omständighet, vartill hänsyn bör tagas i förevarande sammanhang, är att något tvång icke längre föreligger att till skatteregleringsfonden avsätta hälften av det s. k. redovisningsöverskottet, som numera kan helt disponeras för löpande budgetändamål. I stället ha emellertid regler införts beträffande en *särskild skatteregleringsfond*. Den fristående fastighetsskatten skall enligt beslut av riksdagen försvinna och ersättas med ett s. k. garantibelopp för fastighet, vilket inarbetats i den kommunala inkomstskatten. Omläggningen innebär, att kommunerna i 1957 års stat får en extra inkomst, motsvarande ett års fastighetsskatt. Kommunerna ha dock icke rätt att omedelbart förbruka denna skatteinkomst. Den skall avsättas till en särskild skatteregleringsfond, som är avsedd att användas i samband med en tilltänkt framtida fullständig avveckling av fastighetsskatten. Fondavsättningen skall motsvara den fastighetsskatt, som utgår på grundval av 1954 års taxering och skall verkställas senast i 1957 års stat, men kan i stället helt eller delvis tagas upp i 1955 och 1956 års stater. Beloppet av fondavsättningen uppgår för Västerås stads vidkommande till 2.223.410 kronor. I budgeten för 1955 har räknats med en avsättning för detta ändamål av 1 milj. kronor. Däremot har icke någon ytterligare avsättning skett till den gamla skatteregleringsfonden. Beträffande fondavsättningarna i övrigt återkommer drätselkammaren nedan i annat sammanhang.

Budgetläget har även påverkats av den nya lagstiftningen om allmän sjukförsäkring. Kostnaderna för denna skola fördelas mellan de försäkrade, arbetsgivarna och staten. Försäkringsavgifterna avse *dels* sjukvårdsförsäkringen, *dels* försäkringen för grundsjukpenning och *dels* försäkringen för tilläggssjukpenning. Kommunerna skola i egenskap av arbetsgivare lämna ett bidrag till kostnaderna för sjukvårdsförsäkringen och försäkringen för tilläggssjukpenning, det s. k. arbetsgivarbidraget. Detta bidrag skall utgöra 1,1 % av det lönebelopp, som ligger till grund för beräkningen av avgifterna till yrkesskadeförsäkringen. Detta innebär bland annat att hänsyn icke skall tagas till arbetstagarnas lön i vad denna överstiger 15.000 kronor per år. Liknande bidrag utgår för moderskapshjälpen. Arbetsgivarbidraget till moderskapshjälpen och för den obligatoriska sjukförsäkringen uppgår till sammanlagt 1,14 % på lönebeloppet. Dessa omständigheter ha medfört väsentligen höjda utgifter i budgeten. Å andra sidan kan man räkna med att premiesatserna för yrkesskadeförsäkring komma att bliva lägre, vilket emellertid motverkas därav, att maximum för den årliga arbetsförtjänst, som skall medräknas i det lönebelopp, varå premieberäkning grundas, höjes från 7.200 kronor till 15.000 kronor.

Beträffande löner och pensioner har i 1955 års budget räknats med nuvarande dyrtidstillägg, d. v. s. i runt tal 53 %, ifråga om vissa pensioner 74 %. Avgifterna till SKP ha upptagits till 1.072.000 kronor mot 978.894 kronor i årets stat. Till pensionsfonden har avsatts i runt tal 500.000 kronor eller ungefärligen samma belopp som i årets stat.

Antalet av stadens anställda och pensionärer utvisar alltjämt ökning. Antalet ordinarie befattningar (utom lärarpersonalen) utgjorde enligt 1953 års stat 485, enligt 1954 års stat 501 och beräknas i 1955 års stat till 536. Motsvarande siffror för lärarpersonalen är för år 1953 331, för 1954 363 och för 1955 396. Antalet pensionärer utgjorde för 1953 284, för 1954 297 och beräknas för år 1955 till 302. Lönesummorna, inklusive dyrtidstillägg, ha ökat ifråga om ordinarie befattningshavare utom lärare från cirka 5.532.000 kronor i 1954 års stat till cirka 6.151.000 kronor i 1955 års stat och för lärarpersonalen från cirka 4.763.000 kronor i 1954 års stat till cirka 5.130.000 kronor i 1955 års stat. Lönesumman för övrig, ej kollektivanställd personal, vartill hänföras extra och tillfälliga befattningshavare, arvodister m. fl., utgjorde, inklusive

dyrtidstillägg 1953 cirka 1.532.000 kronor, 1954 cirka 1.705.000 kronor och beräknas för 1955 till cirka 2.012.000 kronor.

Pensionssummorna, inklusive dyrtidstillägg, ha ökats från cirka 977.000 kronor i 1954 års stat till cirka 1.006.000 kronor i föreliggande statförslag.

Budgetförslaget för 1955 omsluter cirka 72,2 milj. kronor mot cirka 65,3 milj. kronor i innevarande års budget, en ökning sålunda med cirka 6,9 milj. kronor, motsvarande drygt 10 %. Driftutgifterna uppgå till cirka 55.869.000 kronor och kapitalutgifterna till cirka 16.330.000 kronor, driftinkomsterna till cirka 70.655.000 kronor och kapitalinkomsterna till cirka 1.545.000 kronor.

De flesta delstaterna utvisa nettoökningar men många delstater även sänkningar. De största nettoökningarna återfinnas under budgettiteln 2 B Polisväsen och fångvård med cirka 170.000 kronor, 5 A Civilförsvar med cirka 390.000 kronor, 7 E Hyresfastigheter med cirka 320.000 kronor, 8 B 2 Underhåll och nyanläggningar av gator med cirka 198.000 kronor, 13 B Dagvattenledningar med cirka 440.000 kronor, 15 A folkskola och fortsättningsskola med cirka 780.000 kronor, 15 J Stifts- och landsbibliotek med cirka 308.000 kronor, 16 C 3 Öppen barnavård med cirka 120.000 kronor och 18 A Folkpensionering med cirka 415.000 kronor.

Väsentliga avsättningar ha skett av skattemedel för kapitalbildande utgifter och till stadens olika fonder. Bland dessa må nämnas följande. Andra årets avbetalning å tekniska verkens nybyggnad 367.000 kronor, ytterligare byggnadsarbeten i Mariaberget 1 milj. kronor, fastighetsförvärv 988.000 kronor att fördelas på två år, varav under år 1955 uttaxeras 488.000 kronor, grundrabatter 150.000 kronor, extra gatuanslag utöver de sedvanliga 220.000 kronor, inköp av maskiner till byggnadskontoret 90.000 kronor, nyanläggningar för gasverk, elverk och vattenverk 450.000 kronor, avsättning till nytt reningsverk 300.000 kronor, kulvert för spolvatten 85.000 kronor, dagvattenledningar 520.000 kronor, inköp av sophämtningsbil 70.000 kronor, tilläggsanslag för Björnöbron och anordnande av vägar 200.000 kronor och inventarier för nya skolor 380.000 kronor. Sammanlagt uppgå dessa anslag till i runt tal 4,3 milj. kronor.

För mötande av hamnens beräknade förlust har upptagits 358.000 kronor som täckts av uttaxerade medel på finansförvaltningens stat.

Ifråga om avsättningar till olika fonder må följande framhållas. Någon avsättning till den allmänna skatteregleringsfonden har icke gjorts. Fonden är nu uppe i ett belopp av 7.950.000 kronor. Till den allmänna investeringsfonden har föreslagits en avsättning med 6 milj. kronor mot 3 milj. kronor i årets stat. Inberäknat 1954 års avsättning till fonden och efter avdrag av under samma år beslutade utgifter uppgick investeringsfondens behållning per den 20 augusti 1954 till 3.469.000 kronor. Häri har då inräknats de fonder, som enligt särskilt beslut skola läggas till investeringsfonden, nämligen särskilda fonden för förrådsbyggnader, fonden för anskaffande av kreatursbesättning och försäljningsmedelsfonden, med sammanlagt 138.000 kronor. Efter avsättning av de 6 milj. kronor, som föreslås för 1955, skulle fondens behållning komma att i runt tal uppgå till 9,5 milj. kronor. Till den särskilda skatteregleringsfonden med anledning av fastighetsskattens omläggning avsättes som nämnts 1 milj. kronor och till bostadssubventionsfonden 200.000 kronor. Den sistnämnda fondens nuvarande kapital uppgår till cirka 500.000 kronor. Till Västerås stads pensionsfond föreslås inklusive ränta en avsättning å 585.000 kronor. Då fonden nu uppgår till 2,9 milj. kronor, skulle den efter denna avsättning komma att uppgå till cirka 3,5 milj. kronor.

Stadsfullmäktiges reservationsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits till i runt till 1.050.000 kronor.

Inom drätselkammaren har under budgetarbetets gång diskuterats tanken på en skattesänkning. Vad som särskilt kan anses tala för en dylik är de nu gällande grunderna för uttag av preliminärskatt. För närvarande utgör den sammanlagda skattesatsen 13 kronor 30 öre per skattekrona, varav kommunalskatt 8 kronor 85 öre, kyrkoskatt 65 öre och landstingsskatt 3 kronor 80 öre. Preliminärskatten beräknas emellertid efter ett skatteuttag av 13 kronor per skattekrona, vilket bidrager till att i de flesta fall skattebetalarna debiteras kvarskatt. Bland annat ur denna synpunkt vore det önskvärt, om kommunalskatten kunde sänkas till kronor 8: 55, i vilket fall det sammanlagda skatteuttaget till borgerlig och kyrklig kommun samt landsting bleve 13 kronor, under förutsättning att kyrkoskatten och landstingsskatten bleve oförändrad. Beträffande den sistnämnda föreligger förslag att oförändrad landstingsskatt skall uttagas. Med hänsyn till de omfattande investeringar, som för stadens del föreslå, och med tanke på att man som ovan nämnts i fortsättningen icke vågar räkna med samma stegring i skatteunderlaget som hittills, har dock kammaren icke ansett det lämpligt att föreslå någon skattesänkning. En sänkning i dagens läge med det belopp, som angivits, skulle innebära i runt tal en minskad inkomst av 810.544 kronor. Därest sänkningen företoges, finge man med de förutsättningar, som föreligga för budgetens balansering, troligen ånyo höja skattesatsen ett kommande år.

Skattesatsen har sålunda från angivna utgångsläge och med omförmälda avsättningar samt efter de ändringar i delstaternas budgetförslag, varför nedan skall redogöras, föreslagits oförändrad till 8 kronor 85 öre per skattekrona.

Drätselkammaren vill nu liksom förut understryka vikten av att de olika delförvaltningarna under det kommande budgetåret iakttaga största möjliga sparsamhet med anslagen. Kammaren förutsätter vidare, att framställning om nya anslag utöver de i staten upptagna under budgetåret göres endast i särskilt trängande fall.

Liksom tidigare har under en del konton angivits utgiftens beteckning utan att något anslagsbelopp utförts, varjämte kontot försetts med en not, vari omtalas att odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955. I samtliga dessa fall avser drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa om medgivande att de medel å kontot, vilka vid 1954 års utgång kvarstå odisponerade, få för samma ändamål reserveras till år 1955. För undvikande av onödig vidlyftighet i framställningen kommenteras dessa konton endast i undantagsfall, då särskilda förhållanden därtill föranleda.

Drätselkammaren har vid budgetbehandlingen ansett sig böra företaga en översyn av gällande arvoden till ordföranden i stadsfullmäktige och ordförandena i de olika styrelserna. Dessa arvoden utgå för närvarande för stadsfullmäktiges ordförande med 1.500 kronor, för var och en av ordförandena i löne- och avtalsnämnden samt styrelsen för tekniska verken med 3.000 kronor, för drätselkammarens ordförande med 5.500 kronor, för var och en av ordförandena i byggnadsnämnden, parkstyrelsen, hamnstyrelsen, folkskolestyrelsen, fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden med 600 kronor, för var och en av ordförandena i uttagningsnämnden, lantegendomsnämnden, idrottsstyrelsen och nykterhetsnämnden med 400 kronor per år, för ordföranden i pensionämnderna över Västerås stads västra och östra pensionsdistrikt med tillhopa 1.300 kronor, för ordföranden i hyresnämnden med 1.200 kronor och för ordföranden i stadsrevisionen med 350 kronor, allt per år räknat. Dessutom utgår arvode till var och en av stadsrevisionens sex ledamöter med 300 kronor per år.

Drätselkammaren föreslår, att arvodet för 1955 skall utgå med 1.800 kronor till stadsfullmäktiges ordförande, med 1.000 kronor till var och en av parkstyrelsens, hamnstyrelsens, fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens ordförande, med 700 kronor till var och en av lantegendomsnämndens och nykterhetsnämndens ordförande, med 1.200 kronor till folkskolestyrelsens ordförande, med 500 kronor till ordföranden i stadsrevisionen och med 600 kronor till idrottsstyrelsens ordförande. För samma tid föreslås, att arvodet för var och en av ledamöterna i stadsrevisionen höjes till 350 kronor ävensom att arvode skall utgå till ordföranden i barnstugestyrelsen med 400 kronor. Dylikt arvode har förut ej utgått. I övrigt föreslås icke någon ändring i de utgående arvodena. Hänsyn till sålunda företagna höjningar har tagits vid uppgörande av resp. stater. De ändringar i lönestaterna, som därav föranletts, beröras icke särskilt i det följande.

Drätselkammaren övergår härefter till att lämna en kortfattad kommentar till de olika statförslagen.

1. Allmän förvaltning.

1 A Stadsfullmäktige och dess beredningar.

1 A 1 Stadsfullmäktige.

Anslagen äro i huvudsak oförändrade med undantag av att ett nytt internt anslag upptagits å 7.600 kronor avseende hyra till fastighetsförvaltningen. Hyran gäller stadsfullmäktigesalen med tillhörande utrymmen.

1 A 2 Löne- och avtalsnämnd.

Anslagen äro oförändrade i förhållande till årets stat.

1 B Stadsrevision.

Ett nytt anslag begäres å 5.000 kronor för teknisk expertis och specialutredningar. Tidigare har dylikt anslag upptagits i staten och reserverats. De reserverade medlen måste emellertid tagas i anspråk under nuvarande höst, varför nytt anslag erfordras.

Under kapitalutgifter begäres ett anslag å 1.100 kronor för vissa inventarier till stadsrevisionens nya kontorslokaler.

I övrigt äro anslagen i huvudsak oförändrade.

1 C Drätselkammare.

1 C 1 Gemensamma kostnader.

Under kapitalutgifter märkes ett nytt anslag å 15.000 kronor för anskaffande av en personbil att disponeras av drätselkammaren och stadskansliet, bland annat vid de numera ofta förekommande besöken från andra orter. Som en följd härav har även upptagits nya anslag bland driftutgifterna, å sammanlagt 3.000 kronor avseende driftkostnaderna för denna bil.

1 C 2 Stadskansli.

Lönestaten företer en höjning av 20.000 kronor, bland annat beroende på anställande av en ny extra jurist på stadskansliet med uppgift att tillhandagå förste stads-

ombudsmannen och fastighetschefen med vissa rutinärenden av juridisk karaktär. Ett principbeslut härom har fattats av drätselkammaren. Anslaget för pensionsavgifter har kunnat sänkas med 5.000 kronor beroende på förre drätseldirektören Theofil Öbergs frånfälle. Den interna hyresposten har ökats från 20.500 kronor till 38.600 kronor. För inventarieanskaffning har upptagits ett anslag å 15.000 kronor mot 5.000 kronor i årets stat. Detta sammanhänger med inflyttningen i det nya stadshuset.

Statförslaget företer en nettoökning å cirka 46.000 kronor i förhållande till 1954 års stat.

1 C 3 Drätselkontor.

Statförslaget företer en nettoökning å cirka 53.000 kronor. Anslaget för pensionsavgifter har höjts med 10.000 kronor i förhållande till detta års stat. Detta beror på en del nytillkommande pensioner. Anslaget för utredningskostnader för hålkort har höjts från 5.000 kronor till 10.000 kronor.

Då post inom staden numera bäres ut genom bud, har anslaget för telefon, porto, annonser o. dyl. kunnat sänkas med 2.000 kronor.

Under kapitalutgifter märkes höjning av anslaget för inventarieanskaffning från 6.000 kronor till 40.000 kronor. Höjningen är bl. a. betingad av behov av ersättningsanskaffning och nyanskaffning av kontorsmaskiner varav för bokföringsmaskiner 22.500 kronor och skrivmaskiner 4.000 kronor.

1 C 4 Drätselkammarens byggnadstekniska byrå.

Lönekontot stiger med 30.000 kronor beroende på nyanställningar och löneförhöjningar åt redan anställd personal. Byggnadsintendenten har upptagits som ordinarie tjänsteman i lönegrad 37 enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. Utgifterna fördelas på de olika byggnadsföretag, varför byråns tjänster erfordras. Utgifter och inkomster balansera sålunda.

1 C 5 Drätselkammarens organisationsavdelning.

Denna stattitel är ny och grundar sig å stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1954 om inrättande av en arbetsstudieavdelning. Utgifterna ha preliminärt beräknats till 50.000 kronor.

1 D Stadsarkiv.

Även denna stattitel är ny. Drätselkammaren har för avsikt att senare ingå till stadsfullmäktige med särskild hemställan att från och med den 1 januari 1955 en ordinarie befattning inrättas såsom stadsarkivarie med samma löneplacering som landsarkivare. I samband härmed kommer även förslag till arkivstadga att föreläggas stadsfullmäktige. Utgifterna ha beräknats till 50.000 kronor.

1 Ö Övriga ändamål.

Bland driftutgifterna märkes ett nytt anslag å 2.000 kronor för premiering av arbetstagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte. Anslaget till Svenska Stadsförbundet har höjts från 26.600 kronor till 35.900 kronor såsom en följd av beslut vid årets stadsförbundkongress. Med hänsyn till tidigare förbrukning har anslaget för representation ansetts böra höjas från 20.000 kronor till 25.000 kronor.

Västerås Reso har anhållit om bidrag för 1955 års verksamhet med 6.000 kronor och vidare om ett tilläggsanslag avsett att täcka 1953 års ekonomiska förlust med

3.500 kronor. Med hänsyn till de bidrag, som utbetalas av jämförbara städer, och då föreningen synes arbeta med för höga utgifter i förhållande till sina inkomster, föreslår drätselkammaren oförändrat anslag, 3.000 kronor. Anslaget får ej utbetalas förrän efter särskilt beslut av drätselkammaren, som avser att upptaga förhandlingar med Reso angående ändring av dess organisation.

Nettoökningen å detta statförslag uppgår till cirka 16.600 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa ovan angivna statförslag under rubriken Allmän förvaltning.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A Magistrat och rådhusrätt.

I förhållande till magistratens statförslag har vidtagits den ändringen att den interna hyran höjts från 17.600 kronor till 30.500 kronor, beroende på att magistraten i fortsättningen kommer att disponera hela rådhuset utom stadsfullmäktigesalen. Stattiteln företer efter denna justering en utgiftsminskning netto å cirka 11.500 kronor. Detta sammanhänger med att i årets stat upptagna anslag för valomkostnader och inköp av valinventarier bortgår.

2 B 1 Polisväsen och fångvård.

I polisnämndens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Lönebeloppet till personal å ordinarie stat har av polisnämnden upptagits till 1.200.000 kronor. Emellertid ingår häri jämväl avlöningen till statspolisen, vilken redovisas under särskild budgettitel. Under denna anslagstitel, 2 B 1, bör redovisas endast nettobeloppet för övrig polispersonal. Dylik justering har vidtagits. Bruttobeloppet av löner till ordinarie polispersonal utgör 1.376.000 kronor, sedan de statliga bestämmelserna om polisens löner blivit antagna. Härifrån avgår emellertid andel till statspolisens avlöningar, 225.000 kronor, som redovisas under 2 B 2, varför under denna titel utföres netto 1.151.000 kronor. Löner till övriga befattningshavare har av nämnden beräknats till 200.000 kronor men efter närmare utredning kunnat sänkas till 110.000 kronor.

Ett belopp om 1.500 kronor för sjukvård har borttagits med hänsyn till den obligatoriska sjukförsäkringen. Polisnämnden har upptagit anslag å 40.000 kronor till löner och traktamenten under skolutbildningstid. Anslaget har nedsatts till 35.000 kronor. Pensionsavgifterna ha beräknats till 153.000 kronor av polisnämnden. Emellertid har enligt avlöningskontorets uträkning bruttobeloppet av dessa avgifter beräknats till 390.000 kronor, varifrån avgår andel för statspolisens pensionering med 40.000 kronor. Beloppet på denna budgettitel skall alltså netto utgöra 350.000 kronor. Anslaget har ändrats i enlighet härmed. Av polisnämnden begärt anslag å 13.500 kronor till förbrukningsinventarier har nedsatts till 10.500 kronor med hänsyn till tidigare anslagsförbrukning. För städning och renhållning har polisnämnden beräknat ett anslag å 21.000 kronor. Anslagsbeloppet föreslås nedsatt till 15.000 kronor, därvid drätselkammaren uttalar samma förväntan som i förra årets budgetskrivelse att varannandagsstädning tillämpas i största möjliga utsträckning.

Polisnämnden har bland kapitalutgifterna medtagit anslag för inköp av två stycken motorcyklar i syfte att effektivisera övervakningen av trafiken. Med hänsyn till att

staten förbereder en omfattande inventarieanskaffning för detta ändamål och statspolisen torde komma att utrustas väsentligt bättre än nu, har anslaget bortförts. Av förbiseende har något anslag för inventarieanskaffning icke upptagits i polisnämndens statförslag, ehuru i missivskrivelsen dylik anskaffning föreslagits med 7.500 kronor. Anslaget har tillagts i budgeten.

Efter nu angivna ändringar uppgår utgiftssumman till 1.939.000 kronor mot 1.781.000 kronor i årets stat, under det att inkomsterna uppgå till oförändrat belopp av 29.100 kronor.

2 B 2 Statspolis.

Utgifterna ha beräknats till 277.000 kronor och inkomsterna i form av statsbidrag till 260.000 kronor. Lönekontot har ökat från 110.000 kronor till 225.000 kronor, vilket sammanhänger med att kåren från och med den 1 juli detta år enligt Kungl. Maj:ts beslut utökats från 11 till 17 man. Personalökningen medför även ökade utgifter för pensionskostnader och personalförsäkring.

2 B 3 Åklagarväsen.

Utgifterna äro praktiskt taget desamma som i årets stat. Inkomsterna av sportler ha beräknats kunna höjas från tidigare 100 kronor till 500 kronor med hänsyn till vad som tidigare influtit.

2 Ö Övriga ändamål.

Då numera ett särskilt tjänsterum måste förhyras för överförmyndarens verksamhet, har anslaget till denna upptagits till 3.000 kronor mot 2.000 kronor i årets stat. Anslaget till trafiknämndens trafikpropaganda har upptagits med oförändrat belopp 2.500 kronor. Däremot har anslaget till övriga kostnader för trafikens främjande höjts från 500 kronor till 1.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under titeln Rätts- och ordningsväsen med ovan angivna ändringar.

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B 1 Uppbördsverk.

Anslaget till ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. har upptagits till 15.000 kronor mot 30.000 kronor i årets stat. Å tidigare anslag för samma ändamål återstår ett belopp å cirka 27.000 kronor, vilket föreslås reserverat till år 1955. För anskaffning av inventarier har icke upptagits något särskilt anslag. Emellertid finnes på tidigare anslag för detta ändamål en behållning å 5.700 kronor, som föreslås reserverade för inventarieanskaffning under år 1955.

Pensionsavgifterna ha beräknats öka med 10.000 kronor, vilket beror på att den nuvarande kronokamreraren avgår med pension från och med nyåret. Anslaget för ersättning för medverkan vid uppbörd har måst höjas från 82.000 kronor i årets stat till 90.000 kronor. Å inkomstsidan tillkommer en ny post å 400 kronor avseende sportler för taxeringsbevis m. m. Dessa ha förut uppburits av kronokamreraren men

skola enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954 från och med årsskiftet indragas till stadskassan.

3 B 2 Taxeringskontor.

Utgiftsstaten företer en höjning å netto 1.500 kronor i förhållande till årets stat. Anslaget för arvoden till biträde åt taxeringsnämndsordförande har höjts från 5.000 kronor till 7.500 kronor.

3 C Exekutionsverk.

I magistratens statförslag har vidtagits den ändringen å utgiftssidan, att anslaget för intern hyra sänkts från 4.400 kronor till 4.200 kronor samt, å inkomstsidan, att inkomsten av sportler med hänsyn till vad som tidigare influtit höjts från av magistraten beräknade 30.000 kronor till 35.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under titeln Mantalsskrivning- och beskattningsväsende med ovan angivna ändringar.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A Stadsarkitektkontor.

I byggnadsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen att anslaget för resor och traktamenten, vilket av nämnden beräknats till 3.500 kronor, nedsatts till 2.500 kronor. Vidare har å inkomstsidan avgifter för byggnadslov och protokollslösen upptagits till 50.000 kronor mot av byggnadsnämnden beräknade 45.000 kronor med hänsyn till de belopp, som influtit tidigare.

Efter dessa justeringar företer statförslaget en utgiftsökning netto å cirka 34.000 kronor.

Beträffande anslagshöjningarna märkes särskilt lönekontot, som stigit med 27.000 kronor. Befattningen som byggnadsinspektör har uppflyttats en lönegrad på grund av stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954, varjämte den extra biträdande byggnadsinspektörtjänsten samt en av de extra arkitekttjänsterna å stadsplanekontoret uppförts å ordinarie stat enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. En tjänst såsom skrivbiträde har omändrats till kontorsbiträdestjänst enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 juni 1954.

Vidare har en tillfällig tjänst som arkivbiträde omändrats till en extra befattning med placering i löneklass 8, varjämte personalen utökats med ett skrivbiträde å extra stat i löneklass 6 samt ett tillfälligt kopieringsbiträde med lön efter löneklass 6.

4 B Stadsplanekontor.

Någon ändring föreslås icke i byggnadsnämndens statförslag under denna titel. Förslaget innebär netto en ökning av cirka 23.000 kronor i förhållande till föregående års stat. Ökningen faller till övervägande del å lönestaten beroende på löneklassuppflyttningar, överföring av en arkitekttjänst och en tjänst såsom kartriterska från extra till ordinarie stat. Vidare ha upptagits ett par nya ordinarie tjänster. Särskilda framställningar ha gjorts angående ändringarna i lönestaten, och anslagen ha i denna del bibehållits under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till ändringarna.

4 C Stadsingenjörskontor.

I byggnadsnämndens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Den interna hyran har av byggnadsnämnden beräknats till 13.300 kronor men av drätselkammaren upptagits till 14.300 kronor. Anslaget för pensionsavgifter har nedsatts från begärda 50.000 kronor till 49.000 kronor. Slutligen har anslaget för anskaffning av inventarier höjts från av byggnadsnämnden beräknade 14.000 kronor till 15.000 kronor, enär vissa inventarier måste anskaffas i det rum för hantlangare, som iordningställes i det nya stadshuset. På inkomstsidan har byggnadsnämnden beräknat inkomsten av tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar o. dyl. till 70.000 kronor. Posten upptages till 80.000 kronor med hänsyn till vad som tidigare influtit.

Efter dessa ändringar företer statförslaget ungefärligen samma nettoutgifter som enligt årets stat.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige besluta att godkänna byggnadsnämndens statförslag under titeln Byggnads- och stadsplaneväsen med ovan angivna justeringar och förbehåll.

5. Försvarsväsen.

5 A Civilförsvar.

I civilförsvarsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att ett belopp tillagts å 102.800 kronor avseende ränta på fasta tillgångar. Härmed avses redan färdigställda delar av bergrumsanläggningar. Vidare har under budgetbehandlingen tillagts ett anslag å 1.000.000 kronor för skyddsrummet i Mariaberget. Tidigare ha av uttaxerade medel för detta ändamål anslagits 1.103.000 kronor. I statsbidrag beräknas för den totala anläggningen i färdigställt skick inflyta 1.450.000 kronor. Disponibla medel för anläggningen skulle, bortsett från anslaget i statförslaget, utgöra cirka 2.550.000 kronor. Då anläggningens totalkostnad är beräknad till 5.000.000 kronor, skulle sålunda kvarstå att av skattemedel täcka ett belopp av cirka 2.450.000 kronor, varav 1.000.000 kronor nu skulle upptagas till täckning i 1955 års stat. Återstoden, cirka 1.500.000 kronor, skulle uttaxeras i 1956 års stat eller om behov därav tidigare skulle föreligga, täckas av medel från den allmänna investeringsfonden. Beträffande ett annat bergrum för civilförsvaret har tidigare anslagits brutto 565.000 kronor, varifrån avgår beräknat statsbidrag med 377.000 kronor. Det nettoanvisade skatteanslaget utgör sålunda 188.000 kronor. Enligt vad verkställda beräkningar givit vid handen skulle ungefärligen detta belopp vara tillräckligt.

Under kapitalinkomster har med ändring av nämndens förslag tillagts stadens andel i fastighetsägarbidrag för skyddsrummet i Mariaberget å 4.667 kronor.

Nettoökningen utgör cirka 390.000 kronor.

5 B Familjebidrag.

Statförslaget företer samma nettoutgifter som i 1954 års stat.

5 Ö Övriga ändamål.

Ett nytt anslag har upptagits avseende arvode till ordföranden i uttagningsnämnden

enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1954. I övrigt ha upptagits oförändrade anslag till Västerås Hemvärn, Västerås Befälsutbildningsförening, Västerås Lottakår och Hässlö Flyglottakår.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige godkänna förslaget till stat under titeln Försvarsväsen med ovan angivna ändringar och tillägg.

6. Brandförsvar.

Följande ändringar ha vidtagits i brandstyrelsens statförslag. Anslag för löner till personal på ordinarie stat har höjts från av brandstyrelsen beräknade 453.000 kronor till 470.000 kronor med hänsyn till den centrala överenskommelsen, som träffats angående brandmännens avlöningsförhållanden och som godtogs av stadsfullmäktige den 30 september 1954.

Anslaget för löner till extra och tillfällig personal har av brandstyrelsen upptagits till 99.000 kronor. Häri ingick en höjning från 70.000 kronor till 90.000 kronor av utgifterna för avlönande av vikarier vid semester och sjukledighet. Ursprungligen hade drätselkammaren räknat med att detta anslag skulle kunna sänkas med 10.000 kronor. Med hänsyn till nyssnämnda centrala överenskommelse och dess regler om ersättning för bl. a. obekväm arbetstid har anslaget måst bibehållas. Totalt har emellertid anslaget av drätselkammaren nedsatts från 99.000 kronor till 98.000 kronor. Med hänsyn till tidigare anslagsförbrukning har anslaget för resor och traktamenten, som av brandstyrelsen upptagits till 1.500 kronor, nedsatts till 1.000 kronor. En post å 2.700 kronor har slutligen tillagts utöver brandstyrelsens anslagsäskanden, vilken post avser ränta å fasta tillgångar.

Efter dessa justeringar företer statförslaget en utgiftsökning netto av cirka 35.000 kronor.

Bland driftutgifter märkes ett nytt anslag å 4.200 kronor för bestridande av kostnader för brandkårens 50-årsjubileum. Närmare motivering härför finnes i brandstyrelsens budgetskrivelse.

Förutom de ändringar i lönestaten, som föranletts av förut angivna centrala överenskommelse må här nämnas uppflyttningarna av befattningarna såsom brandchef, vice brandchef och brandkapten enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954.

Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 29.000 kronor för anskaffande av piketbil och båt. Beträffande bilen framhåller brandstyrelsen i sin budgetmotivering att man avser att inköpa en Fords stora stationsvagn. Båten är avsedd att användas vid eldsvådor och olyckor på holmarna i Mälaren och på fartyg. Båten skulle även användas av polisen. Såväl piketbilen som båten skall inköpas genom drätselkammarens inköpsavdelning, till vilken brandkåren äger att hänvända sig, då anskaffningen blir aktuell. För utbyggnad av brandtelegraf upptages ett anslag å 33.400 kronor som avser att täcka bl. a. kostnaderna för anskaffning av 10 brandskåp, ledningar, 1 centralapparat för ny brandskåpstyp, bilradiostation m.m.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna brandstyrelsens förslag till stat med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A Fastighetskontor och gemensam förvaltning.

Beträffande lönestaten märkes en höjning av 14.000 kronor beroende på att en ny tjänst som extra ingenjör i löneklass 20 upptagits i lönestaten. Anslagshöjningen bi-

behålles under sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges godkännande. Vissa justeringar nedåt ha vidtagits beträffande fastighetskontorets statförslag. Stattiteln företer efter dessa justeringar en nettoökning av cirka 66.000 kronor.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 20.000 kronor för anskaffning av inventarier, vilket innebär en höjning av cirka 16.000 kronor i förhållande till årets stat. Den ökade inventarieanskaffningen är föranledd av överflyttningen till det nya stadshuset. Som en följd av denna har vidare den interna hyresposten avsevärt ökats, nämligen från 4.900 kronor till 37.900 kronor.

7 B Förvaltningsfastigheter.

1 Rådhus med annex.

I samband med att rådhusrätten och magistraten övertager huvudparten av lokalerna i rådhuset har upptagits ett anslag för reparations- och omändringsarbeten i detta å 75.000 kronor. Dessutom finnes till förfogande för ändamålet ett kvarstående belopp av 10.000 kronor av 1954 års anslag för reparationer, vilket föreslås reserverat. Något anslag för underhåll har icke upptagits i statförslaget, enär reserverade belopp finnas från 1953 och 1954 års anslag. Anslaget för elektrisk strömförbrukning har kunnat nedsättas med 1.000 kronor i förhållande till föregående års stat, då jämförelsevis få kvällssammanträden i fortsättningen kommer att hållas på rådhuset.

2 Njord nr 1. (s. k. Nämndhuset).

Anslaget för värme har kunnat nedsättas med 2.000 kronor från 13.000 kronor till 11.000 kronor, detta med hänsyn till förbrukningen under år 1953. Utgiftssumman är emellertid till följd av andra smärre höjningar i stort sett oförändrad. På inkomstsidan märkes en mindre höjning av den interna hyresposten från stadens förvaltningar.

3 Polishus.

Anslaget för underhåll av fastigheter har höjts från 7.000 kronor till 10.000 kronor. I övrigt företer stattiteln inga större förändringar.

4. Brandstation.

Anslaget för underhåll av fastigheten har sänkts från 20.000 kronor i årets stat till 15.000 kronor med hänsyn till tidigare anslagsförbrukning. Ytterligare ha smärre sänkningar gjorts på anslagen för renhållning samt för vatten och sotning.

5 Tullhus.

Utgifter och inkomster äro praktiskt taget oförändrade.

6 Diverse förvaltningsfastigheter.

Anslaget för underhåll av fastigheter har kunnat sänkas från 18.000 kronor till 10.000 kronor. I föregående års stat beräknades nämligen en extra kostnad för utvändig reparation av Fridnäs. Ett nytt anslag å 100.000 kronor har upptagits avseende flyttning och uppdelning av läroverkets provisoriska träpaviljong för uppsättning vid Emaus' respektive Skallbergets idrottsplatser enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1954. Bland kapitalutgifterna upptogs i årets stat ett anslag å 85.000 kronor för om- och tillbyggnad å bygdegård i Skerike vilken motsvarades av kapitalinkomster

av 25.000 kronor, avseende statsbidrag för byggnaden. Motsvarande kapitalutgift respektive kapitalinkomst återfinnas icke i årets stat.

7 Drätselkammarens förrådsbyggnader.

Anslaget för underhåll av fastigheter har höjts från 4.000 kronor till 7.000 kronor. I övrigt företer statförslaget icke några påtagliga förändringar i förhållande till 1954 års stat.

Fastighetskontoret hade under kapitalutgifter upptagit ett anslag å 100.000 kronor för uppförande av omklädningsbarack vid förrådet. Drätselkammaren har emellertid låtit anslaget utgå, enär anslag för detta ändamål bör lämnas först efter fullständig kostnadsberäkning. Utgiften kan bestridas av medel ur investeringsfonden.

8 Barnstugor, daghem och barnkoloni.

Utgifter och inkomster äro oförändrade.

9 Stadshus.

Denna titel är helt ny och avser stadshusbyggets första etapp, vilken nu närmar sig sin fullbordan.

10 Stifts- och landsbibliotek.

Även denna titel är ny. Den avser bibliotekets nybygge, som väntas bli färdigställt någon gång under nästa kalenderår.

7 C Exploateringsfastigheter.

Detta statförslag företer en nettominskning av cirka 201.000 kronor.

Anslaget för tomtmätning och tomtindelning av egen mark har höjts från 8.000 kronor till 15.000 kronor med hänsyn till den tidigare anslagsåtgången. Ett anslag å 25.000 kronor för underhåll av Kristiansborgs gård har överförts från konto 7 D 3 till denna budgettitel. Ett nytt anslag har upptagits för renhållning å 3.000 kronor, vilket sammanhänger med att en del rivningshus överförts till denna stat, vilka kräva renhållning. Ett nytt anslag har vidare upptagits å 10.000 kronor till kostnader för rivningar. I vissa fall kunna nämligen rivningskostnaderna icke täckas av intäkterna av försäljning av rivningsmaterielet. Något anslag för grundundersökningar har icke upptagits, enär reservation finnes från tidigare år på sammanlagt 11.600 kronor.

Under kapitalutgifter märkes följande. Anslag för grundrabatter har upptagits med oförändrat belopp av 150.000 kronor. För anslutningsavgifter för ledningar har icke beräknats något anslag, då från tidigare år reserverats ett belopp av 61.000 kronor för ändamålet. Under denna rubrik har vidare upptagits anslag å 210.000 kronor avseende priset för tomten nr 2 i kvarteret Kol, som skall ingå i blivande tomt för Folkets hus. Kostnaden har på finansförvaltningen uppdelats på två år.

På inkomstsidan märkes en höjning av interna hyran från cirka 39.000 kronor till cirka 69.000 kronor. Häri ingår med 25.200 kronor avgälden för tomtmarken i kvarteret Nimrod, där tekniska verkens nybyggnad uppförts. Tomträttsavgälderna ha beräknats stiga från 223.000 kronor till 302.000 kronor.

7 D 1 Jordbruksrörelse.

I lantegendomsnämndens förslag ha vidtagits följande ändring.

Nämnden har beräknat anslaget för löner och arvoden till 60.000 kronor. Efter kontroll av beräkningen har drätselkammaren upptagit lönesumman till 63.000 kronor, vilket innebär en sänkning av 4.000 kronor i förhållande till årets stat. Anledningen till sänkningen är den att befallningsmannatjästen vid Malma icke avses skola återbesättas utan i stället en tjänst som skogvaktare inrättas. Denna tjänst redovisas under 7 D 2 Skogar. Om avförande av befallningsmannatjänsten skall särskilt beslut fattas av stadsfullmäktige. Förvaltartjänsten har uppflyttats i högre lönegrad enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1954.

Efter ändringen företer utgiftssidan en ökning av cirka 42.000 kronor. Utgifter och inkomster balansera å 613.380 kronor.

Bland kapitalutgifterna märkes en höjning av anslaget för anskaffning av inventarier från 15.000 kronor till 25.000 kronor. För anskaffning av transportmedel har upptagits ett i förhållande till årets stat oförändrat anslag å 20.000 kronor. Detta avser nyanskaffning för ökning av traktorbeståndet, som nödvändiggjorts, sedan häststammen å stadens lantgårdar minskats. Inventarieanslaget avser bl. a. utbyte av en skördetröska samt inköp av ett slåtteraggregat, en tallriksskumplog, två harvar och en konstgödselspridare.

7 D 2 Skogar.

I lantegendomsnämndens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Nämnden har upptagit ett belopp av 5.000 kronor såsom anslag till fastighetsskatt. Anslaget har nedsatts till 2.500 kronor med hänsyn *dels* till tidigare års förbrukning, *dels* att fastighetsskatten sänkes genom det minskade repartitionstalet. Räntan på fasta tillgångar har höjts från av nämnden beräknade 8.000 kronor till 12.000 kronor. På inkomstsidan har drätselkammaren höjt posten försäljning av skogsprodukter till 120.000 kronor mot av nämnden beräknade 100.000 kronor.

Efter dessa justeringar företer staten en nettoförbättring av cirka 14.000 kronor.

Höjning märkes å lönestaten från 1.000 kronor till 12.000 kronor. Häri ingår avlöningen till ovan omförmälda ordinarie tjänst som skogvaktare i lönegrad 15 med sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges godkännande. Vidare ingår även en höjning av arvodet till jägmästaren med 1.000 kronor.

Utgifterna för underhåll av byggnader och kulturarbeten ha beräknats öka med 6.500 kronor, motsvarande utgifter för skogsplantering, som nödvändiggjorts till följd av stormhärjningarna i början av innevarande år. Med hänsyn till den ökade skogsarealen har avverknings- och försågningskostnaden beräknats öka med 10.000 kronor från 25.000 kronor till 35.000 kronor.

7 D 3 Jordbruksfastigheter.

I lantegendomsnämndens statförslag ha vidtagits följande ändringar.

Nämnden har för skatter beräknat ett anslag av 17.000 kronor. Anslaget har sänkts till 14.000 kronor. Räntan på fasta tillgångar har höjts från av nämnden beräknade 89.500 kronor till 126.100 kronor. Lantegendomsnämnden har utöver det anslag å 100.000 kronor, som finnes i årets stat, begärt ett anslag å ytterligare 75.000 kronor för renovering av mangårdsbyggnaden på Malma. Av årets anslag, för restaurering av Nordanby gård å 100.000 kronor, som delvis omdisponerats, samt av tidigare för samma ändamål beviljat anslag finnes kvar sammanlagt 42.800 kronor. Drätselkammaren föreslår nu den ändringen i förhållande till nämndens förslag att sistnämnda anslag för Nordanby omdisponeras och i stället användes för restaurering av Malma

herrgård och att lantegendomsnämnden anmodas att hålla reparationskostnaderna inom de sålunda beviljade anslagen på sammanlagt 142.800 kronor. I anledning härav har anslaget å 75.000 kronor bortförts. I nämndens statförslag upptaget anslag å 25.000 kronor för underhåll av Kristiansborgs herrgårdsbyggnad har, som förut omtalats, överflyttats till budgettiteln 7 C. Under kapitalutgifter har tillagts ett belopp av 300.000 kronor för förvärv av Gryta egendom enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 juni 1954. Beloppet uttaxeras på två års tid i finansförvaltningens stat.

Efter sålunda verkställda justeringar uppgår utgiftssumman till 613.300 kronor och inkomsterna till 45.200 kronor.

Bland driftutgifterna må påpekas en höjning från 2.000 kronor till 12.000 kronor av anslaget för underhåll av byggnader. Huvuddelen av anslaget är avsett att användas för reparationer av Hovdesta egendom, där tak och ytterväggar på mangårdsbyggnaden snarast måste iordningställas.

Under kapitalutgifterna märkes ett anslag å 35.000 kronor för modernisering av tre arbetarbostäder vid Malma samt ett anslag å 60.000 kronor för modernisering av mangårdsbyggnaden å Enbacken.

7 E Hyresfastigheter.

1 Diverse fastigheter.

Anslaget för underhåll av hyresfastigheterna har höjts från 265.000 kronor till 290.000 kronor. Anslag för löner till gårdskarlar samt renhållning har höjts från 82.000 kronor till 89.000 kronor och anslaget för vatten och belysning från 22.000 kronor till 26.000 kronor. Den interna ränteposten har höjts från 274.800 kronor till 322.700 kronor. Nu nämnda höjningar beror på ökat fastighetsinnehav.

Under kapitalutgifter har upptagits anslag för köpeskillingar för förvärv av tomten Ingrid nr 6 enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 februari 1954 samt för förvärv av stadsägorna nr 1847, 1862, 1890, 1891, 1893 och 3003 enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1954 med tillhopa 478.000 kronor, som fördelas på finansförvaltningens stat under två års tid.

Utgiftsökningen uppgår netto till cirka 286.000 kronor i förhållande till årets stat.

2 Stadshotell.

Anslaget för underhåll av fastigheten har höjts från 50.000 kronor till 55.000 kronor och för renhållning från 10.000 kronor till 13.000 kronor. Utgifterna uppgå till 207.900 kronor och inkomsterna till 98.970 kronor mot respektive 201.500 kronor och 98.475 kronor i årets stat.

3 Sundinska huset.

Ett anslag å 20.000 kronor har upptagits för ändrings- och förbättringsarbeten, som sannolikt torde komma att erfordras sedan stadsbiblioteket under nästa år flyttas över till nya biblioteksbyggnaden.

4 Paviljong i stadsparken.

Utgifter och inkomster äro i huvudsak oförändrade.

5 Varumagasin.

Den interna ränteposten har höjts med 3.800 kronor. I övrigt i huvudsak inga förändringar.

6 Omnibusgarage.

Anslaget för underhåll har höjts från 8.000 kronor till 10.000 kronor. I övrigt företer statförslaget i huvudsak icke några förändringar.

7 F Bostadsförsörjning.

1 Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Liksom i årets stat har upptagits ett anslag å 50.000 kronor såsom bidrag till HSB:s stiftelse Solgårdar. Av 1954 års anslag finnes kvar cirka 6.000 kronor, som föreslås reserverade till år 1955. Styrelsen för Solgårdar har i en särskild skrivelse till drätselkammaren inkommit med begäran om anslag för reparationer med 100.000 kronor under vart och ett av de fyra närmaste åren. Då framställningen icke ännu behandlats av kammaren, har hänsyn till framställningen icke tagits vid budgetens uppgörande.

Anslaget till stiftelsen uttaxeras på stattiteln 16 D.

2 Pensionärshem.

Staten är beräknad för 9 pensionärshem. Utgifterna utgöra 313.200 kronor mot 332.200 kronor i årets stat. Hyresinkomsterna ha beräknats till 104.796 kronor mot 104.887 kronor i årets stat. Mellanskillnaden att uttaxeras å stattiteln 16 D utgör 208.404 kronor mot 227.313 kronor i årets stat. Anslaget för underhåll av fastigheter har nedsatts från 49.000 kronor till 32.000 kronor, beroende på att i 1954 års stat beräknades anslag för en särskild genomgripande reparation på ett av pensionärshemmen. Med hänsyn till minskade bränslekostnader har värmeanslaget nedsatts från 76.000 kronor till 72.000 kronor.

7 Ö Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Som utgift upptages den interna räntan å stadens aktieinnehav i Byggnadsaktiebolaget Mimer och Aktiebolaget Arbetarebostäder med oförändrat belopp av 32.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Fastighetsförvaltning med i det föregående angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B 1 Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader.

I lönestaten märkes följande ändringar. En befattning som ordinarie kartriterska i lönegrad 10 har avförts under förbehåll av stadsfullmäktiges beslut. I stället har upptagits en ny extra befattning som kartriterska. Anslaget för extra vägtekniker har höjts med 10.000 kronor medan anslaget för praktikanter sänkts med 2.000 kronor. Anslaget för avlöning till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid har bibehållits vid oförändrat belopp av 40.000 kronor, då den nya sjukförsäkringslagen beräknas medföra minskade utgifter. Anslaget för löner till kollektivanställd personal under semestertid har höjts från 75.000 kronor i 1954 års stat till

80.000 kronor. Utgifterna ha beräknats till 696.700 kronor mot 651.800 kronor i årets stat medan inkomsterna upptagits till 20.000 kronor mot 18.000 kronor i årets stat.

8 B 2 Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar.

Anslaget för underhåll av bidragsberättigade gator och vägar har höjts med 41.000 kronor från 459.000 kronor till 500.000 kronor. Anslaget för underhåll av övriga gator och vägar har upptagits till samma belopp som i 1954 års stat eller 470.000 kronor. Anslaget till de bidragsberättigade gatorna och vägarna motsvaras på inkomstsidan av ett statsbidrag av 436.000 kronor eller samma belopp som i årets stat.

Under kapitalutgifter märkes följande. Anslaget för nyanläggning enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren har upptagits med 900.000 kronor mot 950.000 kronor i 1954 års stat. Att märka är emellertid att betydande anslag därutöver upptagits för namngivna gator och vägar. Sålunda har upptagits anslag med 70.000 kronor för del av Östra Ringvägen och 150.000 kronor för del av Kungsängsgatan, varjämte upptagits ett nytt anslag å 640.000 kronor för påbörjande av Riksvägen. Sistnämnda anslag återhämtas till större delen genom statsbidrag om 607.000 kronor å inkomstsidan. Vidare kan anmärkas att för gatuarbeten, ytterligare finnas tillgängliga medel ur gatukostnadsfonden, som innehåller cirka 225.000 kronor, och att för större trafikleder delvis torde kunna användas trafikfonden, vars behållning för närvarande utgör cirka 950.000 kronor.

Byggnadschefen hade i sitt statförslag upptagit ett belopp av 100.000 kronor utgörande delkostnad för vägport under järnvägen vid Hamngatan. Anslaget har vid budgetberedningen borttagits, då beloppet endast täckte en bråkdel av kostnaderna för denna viadukt. Fråga om täckning av kostnaderna för den blivande viadukten får upptagas till behandling i annat sammanhang.

Nettoökningen å denna stat utgör cirka 198.000 kronor.

8 B 3 Allmän belysning och renhållning.

Anslaget för övriga gaturenhållningskostnader har höjts från 85.000 kronor till 90.000 kronor och för gatubelysningen från 135.000 kronor till 145.000 kronor. Ett nytt internt anslag å 6.000 kronor har upptagits för renhållning utanför tekniska verkens fastighet efter Sturegatan och Munkgatan. Under kapitalutgifter har anslaget för belysningsanläggningar upptagits med oförändrat belopp av 100.000 kronor.

Nettoökningen i förhållande till årets stat utgör cirka 15.000 kronor.

8 B 4 Drätselkammarens förråd och verkstad.

Utgifterna äro praktiskt taget oförändrade mot i årets stat medan inkomsterna beräknas till 125.100 kronor mot 101.100 kronor i årets stat. Höjningen faller på inkomstposten Förrådsrörelse, vilken beräknas inbringa 25.000 kronor högre belopp än i årets stat. Under år 1953 inflöt å detta konto 123.000 kronor.

8 B 5 Grustag.

Utgifterna ha beräknats till 99.700 kronor mot 92.800 kronor i årets stat. Höjningen hänför sig i huvudsak till ökade utgifter för avlöning av kollektivanställd personal och till ökad avgäld för grustäkt. Inkomsterna av försäljning av grus och sten ha beräknats till 120.000 kronor mot 110.000 kronor i årets stat.

8 B 6 Bilar.

Ökade priser på drivmedel föranleder en höjning av anslaget härför från 30.000 kronor till 32.000 kronor. Anslaget för underhåll har med nuvarande hårda utnyttjande av bilarna ansetts böra höjas från 35.000 kronor till 40.000 kronor.

Något anslag för nyinköp har icke upptagits under kapitalutgifter.

På inkomstsidan beräknas inkomsterna av bilar stiga från 300.000 kronor till 315.000 kronor.

Statförslaget företer en nettoförbättring av cirka 35.000 kronor.

8 B 7 Maskiner.

Till följd av den ökade maskinparken ha åtskilliga av driftanslagen måst höjas. Sålunda har anslaget för löner till kollektivanställd personal höjts med 20.000 kronor, anslaget för pensionsavgifter med 4.000 kronor, för energi och drivmedel med 7.000 kronor, för övriga rörelsekostnader med 2.000 kronor, underhåll av transportmedel med 5.000 kronor och underhåll av maskiner med 5.000 kronor.

Under kapitalutgifter hade byggnadschefen (konto 366) upptagit ett anslag å 50.000 kronor till en kombinerad slamsugnings- och gatuspolningsvagn för gaturenhållning. Detta anslag har under budgetberedningen bortförts av följande skäl. Tekniska verken sköter för närvarande gatubrunnarna och har egen slamsugningstank. En närmare överenskommelse mellan tekniska verken och drätselkammaren torde erfordras, innan byggnadskontoret övertager detta arbete. På grund härav bör inköp av slamsugningsvagn tills vidare anstå.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 90.000 kronor för anskaffning av vissa arbetsmaskiner, nämligen en vägvält för 60.000 kronor, en vibratorplatta för asfaltläggning 3.000 kronor, en pålkran 20.000 kronor samt diverse 7.000 kronor.

Den ökade maskinparken har medfört att inkomsterna av transportmedel och av maskiner beräknats till 420.000 kronor mot 375.000 kronor i årets stat.

Totala utgifterna ha upptagits till 395.000 kronor och inkomsterna till 420.000 kronor mot i årets stat respektive 434.000 kronor och 375.000 kronor.

8 B 8 Tipplatser.

Denna stattitel är ny. Svårigheter föreligga att exakt beräkna utgifterna. För att få ett riktigt grepp på de kostnader, som äro förenade med den livliga byggnadsverksamheten, har en särskild bokföring och budgetering av dylika kostnader ansetts vara av värde. Utgifterna ha beräknats till 70.000 kronor och inkomsterna av avgifter för tippning till 22.000 kronor.

8 B 9 Bekvämlighetsinrättningar.

Utgifterna och inkomsterna äro i huvudsak oförändrade.

8 C Parkförvaltning.

I parkstyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Anslaget till löner och arvoden har av parkstyrelsen upptagits till 102.800 kronor mot 94.000 kronor i årets stat. Häri ingår förutom ålderstillägg även kostnaden för anställande av en extra kartriterska. Då emellertid parkförvaltningens organisation för närvarande är föremål för översyn, torde någon ny befattningshavare nu icke böra anställas. Anslaget har därför minskats med 8.000 kronor till 95.000 kronor. Anslaget för löner till kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid har sänkts från av parkstyrelsen

begärda 23.000 kronor till 20.000 kronor med hänsyn till den nya sjukförsäkringslagen. Anslaget för kostnader till personalförsäkring har höjts från av parkstyrelsen begärda 4.000 kronor till 6.000 kronor. Anslaget för telefon, porto och annonser har sänkts från av styrelsen begärda 5.000 kronor till 4.000 kronor, anslaget för förbrukningsinventarier från av parkstyrelsen begärda 13.000 kronor till 11.000 kronor, anslaget för uppvärmning från begärda 7.000 kronor till 6.000 kronor och för underhåll av inventarier från begärda 13.500 kronor till 12.000 kronor, allt med hänsyn till tidigare års anslagsförbrukning. Vidare har kontot 153,13 arbetslöner till kollektivanställd förråds- och verkstadspersonal minskats från begärda 26.500 kronor till 20.000 kronor. I gengäld har emellertid anslaget löner till kollektivanställd månadsavlönad personal ökat med 8.000 kronor utgörande avlöning för två springpojkar, som tidigare bokförts under nyssnämnda konto.

Vad beträffar kapitalutgifterna ha de av parkstyrelsen begärda nyanläggningsanslagen om ock med någon tvekan bibehållits. För anskaffning av "inventarier" har parkstyrelsen begärt anslag med tillhopa 86.600 kronor. Härav ha 31.000 kronor beräknats för inköp av en traktor med kardandriven släpvagn försedd med lastkran samt 25.000 kronor för inköp av en lastbil och resten för vissa inventarier. Återstående belopp av 30.600 kronor belöper å inventarier och avser bl. a. anskaffande av lastapparat för traktor, snö- och grusskopor, motorspruta för ogräsbekämpning, mindre svetsaggregat, diagonalplog m. m.

På inkomstsidan har posten diverse rörelseintäkter höjts från av styrelsen beräknade 7.000 kronor till 9.000 kronor med hänsyn till vad som tidigare influtit å detta konto.

Efter sålunda vidtagna justeringar uppgå utgifterna till 1.134.800 kronor och inkomsterna till 28.890 kronor mot i årets stat respektive 1.194.000 kronor och 72.690 kronor. Stattiteln företer sålunda netto en förbättring å cirka 15.000 kronor i förhållande till årets stat.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande statförslag under Gatu- och parkförvaltning med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

9. Hamnförvaltning.

9 A Hamnar.

I hamnstyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Hamnstyrelsen har för underhåll av järnvägsspår begärt ett anslag å 32.000 kronor. Anslaget har nedsatts till 30.000 kronor med hänsyn till tidigare förbrukning. Anslaget för pensionsavgifter har minskats från begärda 67.000 kronor till 57.000 kronor. Anslaget för lön till kranskötare har av hamnstyrelsen upptagits med 175.000 kronor men nedsatts till 165.000 kronor, detta med hänsyn till att en stor del av trävarorna numera lastas med vinsch och att en viss minskning av varor, som lastas med malm iakttagits. Av samma anledning har å inkomstsidan posten Kranhyror beräknats till 620.000 kronor mot 650.000 kronor i årets stat. Hamnstyrelsen hade räknat med 600.000 kronor. Å

inkomstsidan har vidare hamnavgifter för varor, av styrelsen beräknade till 360.000 kronor, höjts till 370.000 kronor samt posten bogsering och isbrytning höjts från av styrelsen beräknade 90.000 kronor till 100.000 kronor.

Efter dessa justeringar uppgå driftutgifterna och kapitalutgifterna till 2.463.425 kronor och inkomsterna, inklusive kapitalinkomsterna till 2.105.030 kronor, varför sålunda uppstår ett underskott i hamnens budget å 358.395 kronor, vilket uttaxeras på finansförvaltningens stat. Motsvarande beräknade underskott i årets stat utgjorde 471.727 kronor. Då hamnens underskott tidigare år täckts av skattemedel, kvarstår för närvarande ingen balanserad förlust att täcka.

Beträffande hamnens driftutgifter må anmärkas följande. I lönestaten, som företer en höjning av 13.000 kronor, har tillkommit en ordinarie befattning, som fartygsbefälhavare i lönegrad 18 enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1953. Vissa nya anslag märkas därjämte. Sålunda har upptagits ett anslag å 1.500 kronor för utbildning av personal för verkskyddet, ett anslag å 3.500 kronor för tryckning av broschyr för hamnen, ett anslag för förbrukningsinventarier för verkskyddet å 22.000 kronor, och ett anslag å 7.335 kronor för undersökning för eventuell utbyggnad av östra kajen.

Under kapitalutgifter märkas vidare anslag å 25.000 kronor för telfer för malmtippsfickan, 40.000 kronor för stängsel kring hamnen för verkskyddet, 35.000 kronor för nytt järnvägsspår till oljeområdet och 18.650 kronor för anskaffning av inventarier till verkskyddet.

Drätselkammaren föreslår att stadsfullmäktige ville besluta att med angivna ändringar antaga hamnstyrelsens förslag till stat för nästkommande år.

10. Kommunikationsföretag.

10 C Johannisbergs flygplats.

Utgifterna uppgå till 15.150 kronor mot 13.000 kronor i 1954 års stat. En höjning märkes å anslaget till underhåll av fält och byggnader från 10.000 kronor till 12.000 kronor. Inkomsterna ha beräknats till oförändrat belopp, 600 kronor.

10 D Båttrafiken.

Löner och arvoden ha beräknats till sammanlagt 43.000 kronor mot 51.000 kronor i detta års stat. Minskningen förklaras därav att befattningen såsom ordinarie maskinist avförts från lönestaten enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. Anslaget för drivmedel har sänkts från 17.000 kronor till 12.000 kronor. Å andra sidan har anslaget för underhåll av fartyg ansetts böra höjas från 10.000 kronor till 14.000 kronor. Utgifterna uppgå till sammanlagt 137.800 kronor mot 149.400 kronor i årets stat. Inkomsterna beräknas minska från 97.425 kronor i årets stat till 91.800 kronor.

10 F Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Här upptages som utgift ränta på stadens aktieinnehav i Västerås Omnibusaktiebolag.

Drätselkammaren, hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till stat för budgettiteln Kommunikationsföretag.

11. Industriella verk.

11 A Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Lönestaten företer åtskilliga förändringar. Befattningen som överingenjör är uppflyttad i lönegrad 44 på grund av stadsfullmäktiges beslut den 25 februari 1954. Befattningen som kontorschef har uppflyttats till lönegrad 26, en tjänst såsom ritare är omändrad till en befattning som förste ritare i lönegrad 17 och en tjänst som kontorsbiträde till en tjänst som kanslibiträde i lönegrad 11, allt enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954. En befattning som avläsarförman har omändrats till befattning såsom föreståndare vid avläsningskontoret i lönegrad 18, varjämte en befattning som avläsare i lönegrad 13 avförts från lönestaten, allt enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. Vidare har upptagits nyinrättade extra tjänster såsom kontorist i löneklass 13, som kanslibiträde i löneklass 10 och skrivbiträde i löneklass 6. Anslag har upptagits för arvode till ett förrådsbiträde och en kontorselev. Anslaget för tillfällig arbetskraft har höjts med 3.000 kronor och anslaget för normala löneförhöjningar höjts med 1.000 kronor. Anslagen för de nya tjänsterna ha bibehållits med sedvanligt förbehåll.

Driftutgifterna ha ökat från 620.000 kronor till 992.000 kronor, huvudsakligen beroende på kostnaderna för den nya förvaltningsbyggnaden vilka beräknats till cirka 320.000 kronor. Anslaget för löner till extra personal har ökat med cirka 41.000 kronor på grund av värmeverkets tillkomst.

Fördelningen av nettokostnaderna på den gemensamma förvaltningen har skett så att gasverket deltar med 15 %, elverket med 50 %, värmeverket med 5 % och vattenverket med 30 % i dessa kostnader.

11 B Gasverk.

Driftutgifterna uppgå till 3.175.100 kronor mot 3.270.200 kronor i årets stat. Kapitalutgifterna, vilka motsvara anslaget för nyanläggningar, uppgå till samma belopp som i årets stat eller 50.000 kronor. Driftinkomsterna ha beräknats till 3.190.400 kronor mot 3.278.100 kronor i årets stat. Kapitalinkomsterna utgöra 207.100 kronor mot 202.100 kronor i årets stat.

Anslaget för inköp av gaskol har minskats med 100.000 kronor och som följd härav har inkomsten av koksförsäljningen upptagits till 100.000 kronor lägre belopp än i årets stat. På grund av omlagd taxa beräknas utgifterna för inköp av elström öka från 34.000 kronor till 50.000 kronor. För ommurning av ugnar upptages oförändrat anslag med 30.000 kronor. Till och med år 1954 finnes på detta konto reserverat 140.000 kronor.

Inkomstposten gasavgifter från enskilda beräknas till oförändrat belopp av 1.470.000 kronor.

Enligt budgetförslaget skulle en nettoförbättring å cirka 12.000 kronor föreligga i förhållande till årets stat.

11 C Elektricitetsverk.

I styrelsens statförslag har vidtagits den ändringen att inkomsten av enskild strömförbrukning, som av styrelsen beräknats till 5.450.000 kronor, vid budgetberedningen höjts till 5.600.000 kronor med hänsyn till tidigare influtna belopp.

Efter denna justering utgöra driftutgifterna 4.726.700 kronor mot 4.231.700 kronor i årets stat samt driftinkomsterna 5.873.000 kronor mot 5.263.000 kronor i årets stat.

Beträffande lönestaten märkes att en ny ordinarie tjänst som kabelförman i lönegrad 17 upptagits enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1954. Vidare ha upptagits två nya extra befattningar som tekniker i löneklass 17 samt ett extra skrivbiträde. Med anledning av sistnämnda tjänster har anslaget till löner för personal å extra stat ökats med 25.000 kronor. Anslaget för utskylder har ökat med 63.000 kronor, 50.000 kronor härav återgå som inkomst på finansförvaltningen. Anslaget för inköp av elkraft har höjts med 200.000 kronor.

Bland kapitalutgifter märkes ett anslag å 300.000 kronor för nyanläggningar inklusive transformatorer. För samma ändamål fanns i 1954 års stat anslag sammanlagt å 350.000 kronor.

11 D Värmeverk.

Denna stattitel är ny. Lönestaten upptager en ordinarie tjänst som distributionsingenjör i lönegrad 24 enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1953. Vidare ingår däri nya extra tjänster som värmeverksingenjör i löneklass 32 och maskinmästare i löneklass 21. Driftutgifterna ha upptagits till 830.200 kronor och driftinkomsterna till motsvarande belopp, därvid beräknat driftunderskott å 100.200 kronor aktiverats. Som kapitalinkomst har upptagits ett belopp av 2.200 kronor, vilket avser avskrivning på fasta tillgångar.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna ändringar och förbehåll godkänna förslaget till stat under titeln Industriella verk.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A 1 Allmän hälso- och sjukvård.

Befattningen som bostadsinspektör har uppflyttats i lönegrad 16 enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954. Vidare har inrättats en ny ordinarie tjänst som hälsovårdsinspektör i lönegrad 15 i samband varmed tidigare extra tjänst i löneklass 14 utgått enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954.

I hälsovårdsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att anslaget för pensionsavgifter, som av hälsovårdsnämnden beräknats till 52.000 kronor höjts till 58.000 kronor. Efter denna justering uppgå utgifterna till 243.900 kronor och inkomsterna till 3.100 kronor.

12 A Poliklinik.

Utgifter och inkomster äro praktiskt taget oförändrade i förhållande till årets stat.

12 B Folktandvård.

Den interna hyresposten har höjts från 13.600 kronor till 16.060 kronor. I övrigt ingen ändring.

12 Ö Övriga ändamål.

Med oförändrade belopp har upptagits anslag till Tuberkulosföreningen med 5.000 kronor och till Västeråskretsen av Röda Korset med 1.000 kronor. Vidare redovisas här, med i förhållande till årets stat något höjda belopp, två interna anslag avseende till Röda Korset fritt upplåtna lokaler.

Riksförbundet för sexuell upplysning, Västeråsavdelningen har begärt ett anslag å 800 kronor. Drätselkammaren har emellertid icke ansett sig böra upptaga något anslag härför.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angiven ändring godkänna hälsovårdsnämndens förslag till stat.

13. Allmän hygien.

13 AB Vatten- och avloppsverk.

Följande ändringar ha vidtagits i styrelsens för tekniska verken statförslag. Under rubriken Förvaltning har pensionsavgifter efter meddelande från avlöningskontoret kunnat sänkas från av styrelsen beräknade 100.000 kronor till 98.000 kronor. Under rubriken Tillverkning har i förhållande till styrelsens förslag företagits den justeringen, att ett anslag tillagts å 105.000 kronor för inhägnad av vattenverkets område enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. Under titeln Distribution har löner till extra personal höjts från av verkstyrelsen beräknade 29.000 kronor till 40.000 kronor. Under kapitalutgifterna har styrelsen upptagit dels anslag å 100.000 kronor för nyanläggningar dels ock anslag å 500.000 kronor avseende delkostnad för utbyggnad av reningsverket. Sistnämnda anslag har under budgetberedningen nedsatts till 300.000 kronor. Tidigare har för samma ändamål avsatts 500.000 kronor. Därutöver har under kapitalutgifter tillagts ett av stadsfullmäktige den 25 mars 1954 anvisat anslag å 85.000 kronor för kulvertledning, vilket här upptagits till täckning av skattemedel. Efter dessa justeringar uppgå driftutgifterna till 2.514.200 kronor, kapitalutgifterna till 577.200 kronor, driftinkomsterna till 2.214.500 kronor och kapitalinkomsterna till 492.900 kronor. Vattenverket utvisar sålunda enligt budgetförslaget ett driftunderskott å cirka 300.000 kronor mot cirka 142.000 kronor i årets stat.

Lönestaten företer följande förändringar. Befattningen som rörnätsförman har omändrats till befattning såsom rörnätsverkmästare i lönegrad 19 enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954. En ny ordinarie befattning som förste montör i lönegrad 15 samt en ny tjänst som extra schaktmästare i löneklass 19 har upptagits under sedvanligt förbehåll. Vidare har upptagits en befattning som extra maskinist i löneklass 13 i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1953. För tillfällig arbetskraft har upptagits 5.000 kronor och anslaget för normala löneförhöjningar har höjts med 1.600 kronor.

Styrelsen hemställer om bemyndigande att under år 1955 få förfoga över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av 250.000 kronor samt över tillgängliga medel i fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar.

Kammaren tillstyrker framställningen.

13 B Dagvattenledningar.

I verkstyrelsens statförslag har vidtagits den ändringen, att under kapitalutgifter anslaget för nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker, som av verkstyrelsen beräknats till 300.000 kronor, nedsatts till 150.000 kronor. I gengäld har vid budgetberedningen tillagts ett anslag å 270.000 kronor för dagvattenledningar i Flora-

gatan enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954 samt ett anslag å 100.000 kronor för dagvattenledningar i Kopparbergsvägen och Krutkällarvägen (delanslag) enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1954.

Totala utgifterna uppgå till 671.000 kronor mot 230.000 kronor i årets stat.

13 C Renhållningsverk.

I lantegendomsnämndens statförslag ha företagits följande ändringar. Lantegendomsnämnden har beräknat anslaget för avlöning till tidavlönad kollektivanställd personal till 180.000 kronor. Detta har av nämnden motiverats med att den sopkvantitet, som under nästa år kommer att tillvaratagas, avsevärt kommer att ökas förutom på grund av stadens expansion, indragningen av fjärrvärme. På grundval av de arbetsstudier, som verkställts beträffande sophämtningen på stadens renhållningsverk, har man anledning antaga att betydande besparingar och rationaliseringar kunna göras. Anslaget ifråga har därför bibehållits vid samma belopp som i årets stat eller 160.000 kronor. Nämnden har upptagit ett säraskilt anslag för sjukvård å 200 kronor, vilket emellertid ansetts kunna utgå. Anslaget för kontorskostnader har sänkts från begärda 2.000 kronor till 1.500 kronor med hänsyn till tidigare års anslagsförbrukning. Av samma anledning har anslaget för telefon, porto och annonser sänkts från begärda 2.300 kronor till 2.000 kronor samt anslaget för inköp av latrinkärl från begärda 6.000 kronor till 5.000 kronor. Ett av lantegendomsnämnden upptaget särskilt anslag för arbetsstudieutredning å 6.000 kronor har bortförts från denna stat, då anslag härför finnes upptaget under den särskilda staten för organisationsavdelningen. Anslaget för underhåll av fast egendom har nedsatts från begärda 35.000 kronor till 30.000 kronor och anslagen för underhåll av inventarier ha höjts från 4.000 kronor till 5.000 kronor, i båda fallen med hänsyn till tidigare års förbrukning. Å inkomstsidan ha hämtningsavgifterna upptagits till ett belopp av 300.000 kronor mot av lantegendomsnämnden beräknade 275.000 kronor.

Efter sålunda vidtagna justeringar uppgå utgifterna inklusive kapitalutgifterna till 628.750 kronor mot 656.150 kronor i årets stat. Inkomsterna utgöra 346.500 kronor mot 271.500 kronor i årets stat.

I förhållande till 1954 års stat föreligger sålunda en nettoförbättring å cirka 102.000 kronor.

Bland driftutgifterna märkes höjning av anslagen för underhåll av bilar från 20.000 kronor till 30.000 kronor, för drivmedel till bilar från 30.000 kronor till 35.000 kronor och för övriga kostnader för bilar från 22.000 kronor till 26.000 kronor. Höjningarna sammanhänga med den ökade redskapsparken.

Under kapitalutgifter har upptagits anslag å 70.000 kronor för inköp av en ny sophämtningsbil. Vidare har här upptagits ett anslag å 10.900 kronor för utbyte av skåpbil enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1954.

13 D 1 Varmbadhus.

I badhusstyrelsens statförslag har vidtagits följande ändringar. Anslaget för pensionsavgifter har sänkts från av styrelsen begärda 42.000 kronor till 36.000 kronor efter uppgift från avlöningskontoret och vidare har med hänsyn till tidigare anslagsförbrukning anslaget för bränsle och kraftström sänkts från av styrelsen begärda 50.000 kronor till 45.000 kronor. På inkomstsidan ha badavgifterna, som av styrelsen upptagits till 125.000 kronor, höjts till 130.000 kronor.

13 D 2 Karlslunds tvättinrättning.

Utgifterna ha upptagits till 99.300 kronor, därav 10.000 kronor kapitalutgifter. Inkomsterna ha av fattigvårdsstyrelsen beräknats till 75.000 kronor. Då driftutgifter och driftinkomster böra balansera, ha inkomsterna avjämnats till 89.300 kronor.

13 E Anordningar för friluftsliv.

13 E 2 Björnön.

Driftutgifterna beräknas till 54.300 kronor mot 55.150 kronor i årets stat. Bland kapitalutgifterna märkes *dels* anslag med 100.000 kronor avseende tilläggsanslag till Björnöbron, *dels ock* anslag med 100.000 kronor för breddning av tillfartsvägar till bron, anordnande av parkeringsplats samt iordningställande av huvudvägen på Björnön. Kostnaden för sistnämnda företag har beräknats till 200.000 kronor. Det har emellertid ansetts, att anslaget borde kunna uppdelas på två år.

13 E 3 Hästholmarna.

Utgifterna uppgå till 50.600 kronor mot 51.400 kronor i årets stat. Något anslag för underhåll av bryggor har icke upptagits, enär å detta konto från tidigare år finnes en behållning å 10.900 kronor, som föreslås reserverade till nästa år.

13 E 4 Johannisbergsbadet.

Utgifterna upptages till 23.400 kronor mot 20.900 kronor i årets stat. Här har tillkommit ett anslag för arvode till ordningsvakt med 2.500 kronor.

13 E 5 Småbåtshamnar.

Utgifterna ha beräknats till 75.850 kronor mot 188.250 kronor i årets stat. Vissa kapitalanslag i 1954 års budget återkomma icke nu. Av tidigare beviljade anslag finnas för anordnande av småbåtshamn kvar ett belopp av cirka 10.400 kronor. Det föreslås att detta anslag får omdisponeras att användas för ombyggnad av båtbrygga, för vilket upptagits ett anslag under kapitalutgifter å 4.500 kronor. För planering av nytt upplagsområde för småbåtar vid Lillån har upptagits ett anslag å 40.000 kronor. Det föreslås att behållning av medel under konto 360,4 för planering av nytt upplagsområde, cirka 24.000 kronor, får omdisponeras att användas för planering av det nya upplagsområdet vid Lillån, konto 360,5.

13 E 6 Övriga friluftsändamål.

Anslaget har upptagits med 300 kronor till Lundby badhusförening. Till Berga bastuföreningen har icke upptagits något anslag, enär föreningen upphört. Under konto 126 Fortsatt utredning om friluftsområde finnes en behållning från tidigare år å drygt 50.000 kronor. Nåot ytterligare anslag för detta ändamål har icke upptagits men det föreslås att nämnda behållning för ändamålet reserveras till nästa år.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville antaga föreliggande förslag till budget för Allmän Hygien med angivna förbehåll, ändringar och tillägg samt att lämna styrelsen för tekniska verken begärt bemyndigande ifråga om disposition av angivna fonder.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A Salutorg.

Utgifterna ha beräknats till oförändrat belopp av 2.800 kronor. På inkomstsidan ha emellertid torgplatsavgifterna beräknats till 8.000 kronor mot 5.000 kronor i årets stat, detta med hänsyn till den höjda taxan.

14 C Köttbesiktningsbyrå.

Utgifterna uppgå till 13.900 kronor mot 16.750 kronor i årets stat. Minskningen beror på omdisponering av personal.

I lönestaten märkes höjning av arvodet till vakt- och vågmästare.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande stat under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A Folkskola och fortsättningsskola.

Liksom i årets stat har denna titel uppdelats på fem olika kostnadsställen, nämligen 15 A 1 Administration, 15 A 2 Undervisning, 15 A 3 Socialpedagogiska anordningar, 15 A 4 Fastigheter och inventarier samt 15 A 5 Skolmåltider.

Under folkskolans olika underavdelningar förekomma på flera håll nya eller höjda anslag, beträffande vilka styrelsen gjort särskilda framställningar till stadsfullmäktige. I den mån dessa framställningar icke i det följande särskilt omnämnas, ha de bibehållits och göres i samtliga fall reservation för stadsfullmäktiges godkännande i de fall då dylikt icke redan lämnats.

Folkskolans stat utvisar alltjämt utgiftsökningar, vilket sammanhänger med den ännu fortgående stegringen av barnantalet. Nettoutgifterna på folkskolestyrelsens samtliga budgettitlar uppgå till 4.467.000 kronor mot 3.688.000 kronor i årets stat.

15 A 1 Administration.

Lönestaten har ökat från 85.000 kronor till 114.000 kronor. Befattningen som skolkamrer har uppflyttats i lönegrad 22 enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954. Vidare har arvode till rektor för högstadium och realskola upptagits med 2.800 kronor samt anslag beräknats för tre nya tillsynslärare enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. En ny ordinarie tjänst som sekreterare i lönegrad 23 samt en ordinarie befattning som kamrersassistent ha upptagits under sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges godkännande, därvid förutsatts att den extra tjänsten som bokhållare i löneklass 17 avföres. Slutligen har upptagits anslag för två extra skrivbiträden på halvtidstjänst.

15 A 2 Undervisning.

I skolstyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Anslaget till fri slöjdmateriel för flickor har nedsatts från av styrelsen begärda 28.000 kronor till 25.000 kronor, detta med hänsyn till tidigare förbrukning. Av samma anledning har anslaget för fri skolköksmateriel sänkts från av styrelsen begärda 10.000 kronor till 9.000 kronor.

Lönestaterna förete åtskilliga ändringar. Arvode har beräknats för två bibliotekarier, varjämte arvoden till filmarkivarien och ledare för gossblåsorkester samt till tillsyningslärarna höjts enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. Anslaget för löner och undervisningsmaterial har upptagits till 3.878.000 kronor mot 3.592.000 kronor i årets stat. Lärarkåren ökar totalt med 29 nya tjänster. Anslaget för personalförsäkring har stigit från 3.800 kronor i årets stat till 42.800 kronor.

Bland kapitalutgifterna har upptagits anslag till anskaffning av inventarier med 41.180 kronor mot 35.000 kronor i årets stat. Vidare har enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954 upptagits särskilda anslag för anskaffning av inventarier till Skallbergsskolan och Jakobsbergsskolans tillbyggnad å respektive 64.900 kronor och 8.950 kronor.

På inkomstsidan har med ändring av folkskolestyrelsens förslag posten Statsbidrag till lärarlöner upptagits till 3.350.000 kronor mot av skolstyrelsen beräknade cirka 3.200.000 kronor. Anledningen till höjningen är att under 1955 dels statsbidrag erhålles för budgetåret 1954/55 dels ock förskott erhålles för budgetåret 1955/56 samt att statsbidraget 1953 uppgick till 3.129.000 kronor.

15 A 3 Socialpedagogiska anordningar.

I skolstyrelsens statförslag har vidtagits den ändringen att anslaget för skolbad nedsatts från av styrelsen begärda 3.000 kronor till 2.000 kronor.

Lönekontot företer en ökning från 77.000 kronor till 84.000 kronor. En ny ordinarie tjänst som skolsköterska har upptagits i lönestaten, varjämte arvode till kuratorerna höjts med 900 kronor, allt enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. Anslaget för specialist- och talfelsbehandling har höjts från 4.000 kronor till 7.000 kronor, *dels* med hänsyn till ökat barnantal, *dels* i syfte att kunna ge barn med talfel kostnadsfri undervisning och behandling. Anslaget till skolresor har höjts från 5.000 kronor till 14.000 kronor. Helt nya principer tillämpas numera beträffande skolresorna. Bidraget per elev har höjts från 10 till 12 kronor. Härjämte utgår kompensation till lärare som deltager i skolresa i form av dagtraktamente, 22 kronor per dag, under högst 4 dagar till reseledare och en biträdande ledare i varje klass, ersättning för resekostnaderna samt för eventuell minskning i löneinkomst. Drätselkammaren anser sig böra påpeka vikten av att med hänsyn till de nya principerna särskild uppmärksamhet ägnas detta anslag.

15 A 4 Fastigheter och inventarier.

I skolstyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Anslaget för löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid har nedsatts från begärda 4.000 kronor till 3.000 kronor. En viss justering har även skett å lönestaten. Pensionsavgifterna ha med ledning av uppgifter från avlöningskontoret nedsatts från begärda 37.000 kronor till 34.000 kronor. Skolstyrelsen har för förbrukningsinventarier upptagit ett anslag å 24.000 kronor. Anslaget har bibehållits vid samma belopp som i årets stat eller 22.000 kronor med hänsyn till anslagsförbrukningen. För underhåll av byggnader har folkskolestyrelsen begärt 277.000 kronor med åberopande av en specificerad uppställning å arbetena ifråga. Då det måste anses angeläget att anslaget icke allt för hastigt stiger, har det nedsatts till 250.000 kronor, inom vilken ram sålunda folkskolestyrelsen bör hålla sig beträffande reparationerna. Anslaget i årets stat var 217.000 kronor. Anslaget för underhåll av fasta och lösa inventarier har av styrelsen beräknats till 53.000 kronor men har med hänsyn till tidigare års förbruk-

ning nedsatts till 50.000 kronor. Den interna posten ränta på fasta tillgångar har av folkskolestyrelsen beräknats till 428.300 kronor men med hänsyn till tillkomsten av nya skolor ändrats till 494.300 kronor. Under kapitalutgifterna har av styrelsen begärt anslag för utredningskostnader angående gymnastiksal i Herrgärdsskolan, 8.000 kronor, borttagits med hänsyn till stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954, varemot enligt samma beslut medtagits anslag å 8.000 kronor för utredning om gymnastiksal i Korsängsskolan. Bland inkomsterna har den interna hyran från 15 B Praktiska realskolan nedsatts från 10.000 kronor till 5.250 kronor samt ersättningen för lokalupplåtelser höjts från beräknade 14.000 kronor till 15.000 kronor.

För underhåll av skolgårdar har upptagits ett anslag å 76.000 kronor, varav 56.000 kronor för asfaltering av Gideonsbergs skolgård. Ehuru det synes kunna ifrågasättas om icke denna asfaltering kan anstå till ett kommande år, har någon ändring av anslaget dock icke företagits.

Bland övriga driftutgifter märkes en höjning av lönekontot från 102.000 kronor till 121.000 kronor. Lönestaten upptager en ny ordinarie tjänst som fastighetsförman i lönegrad 17, en ny vaktmästartjänst i lönegrad 12 och ny befattning som kontorsbiträde i lönegrad 8. Vidare har fastighetsförvaltarens lön höjts från löneklass 25 till löneklass 27 och bitr. fastighetsförvaltarens från löneklass 17 till löneklass 21. En extra befattning som skrivbiträde i löneklass 6 har avförts. De av ändringarna föranledda anslagen ha bibehållits under sedvanligt förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande.

15 A 5 Skolmåltider.

I skolstyrelsens statförslag har vidtagits den ändringen, att ett anslag å 3.000 kronor tillagts för pensionsavgifter. Beträffande lönestaten, som ökat med cirka 63.000 kronor, kan anmärkas, att anslaget för vakthållning höjts med 600 kronor. Utgifterna för skolmåltider beräknas efter gjord justering uppgå till 1.115.700 kronor och inkomsterna till 124.400 kronor mot i årets stat respektive 1.014.800 kronor och 203.700 kronor. Inkomstminskningen sammanhänger med att statsbidraget sjunker från 160.000 kronor, beräknat belopp i årets stat, till 84.000 kronor i 1955 års stat.

15 B Praktisk realskola.

Åtskilliga ändringar ha vidtagits i skolstyrelsens statförslag. Denna har beräknat anslaget under 101,0 för löner och arvoden till 15.000 kronor, vari med 1.000 kronor ingår anslag till bibliotekarien. Då någon motivering härför icke anförts, har detta belopp utgått och anslaget nedsatts till 14.000 kronor. Ett av skolstyrelsen upptaget anslag å 2.500 kronor för löner till kollektivanställd personal avseende skolbespisningen, har borttagits, då något beslut om anordnande av skolbespisning icke finnes. Av samma anledning har av styrelsen upptagna anslag för sjukavlöning, semesteravlöning samt sjukvård för dylik personal strukits. Styrelsen har under konto 121,3 upptagit anslag till materiel för skolköket med 4.000 kronor, utgörande andel till 15 A 2. Då folkskolan som inkomst endast upptagit 2.000 kronor, har beloppet nedsatts till denna summa. Av skolstyrelsen begärda anslag för lexika, ritbestick o. dyl. har nedsatts från begärda 2.000 kronor till 1.500 kronor med hänsyn till föregående års anslagsförbrukning. I anslag för skolmåltider har begärts *dels* 6.000 kronor för vårterminen, avseende ersättning till folkskolan för tillhandahållande av portioner, *dels* 27.000 kronor avseende höstterminen 1955, därvid man räknat med egen skolbespisning. Sistnämda belopp har borttagits, då beslut ännu inte fattats om bespis-

ningens anordnande. I stället har förutsatts, att bespisning i nuvarande omfattning skall äga rum under samma år och har i anledning härav anslaget under konto 130 höjts till 12.200 kronor. För kuratorsverksamhet har styrelsen begärt ett anslag å 1.000 kronor mot 500 kronor i årets stat. Anslaget har bibehållits vid 500 kronor. Anslaget för hyror har höjts från av styrelsen beräknade 18.775 kronor till 48.475 kronor, därvid man utgått från att hyra för den nya byggnaden kan uttagas under höstterminen 1955. Anslagen för uppvärmning har sänkts från begärda 13.500 kronor till 3.500 kronor, enär värmen under höstterminen 1955 ingår i hyran. På inkomstsidan har borttagits inkomstposten kostersättning till personal, varjämte statsbidraget till lärarlöner ansetts kunna höjas från av styrelsen beräknade 192.000 kronor till 200.000 kronor.

Efter dessa justeringar uppgå totala utgifterna till 485.350 kronor och inkomsterna till 221.570 kronor mot respektive 423.250 kronor och 200.230 kronor i årets stat.

Lönestaten företer vissa ändringar. Sålunda har däri räknats med en ny ordinarie befattning som vaktmästare i lönegrad 12 samt ordinarie befattning som kanslibiträde i lönegrad 11, därvid den extra kontorsbiträdestjänsten i löneklass 9 skulle indragas, allt under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande. Anslagen ha såvitt de beröra ändringarna bibehållits med sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges godkännande.

15 D Kommunal flickskola.

I skolstyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Anslaget till pensionsavgifter, som av skolstyrelsen upptagits till 20.000 kronor, har efter uppgift från avlöningskontoret nedsatts till 12.000 kronor. På inkomstsidan har borttagits landstingsbidraget å 2.000 kronor, enär landstingets förvaltningsutskott föreslagit, att landstinget i fortsättningen icke skall lämna något bidrag till kommunala flickskolan. Efter dessa och ett par andra smärre justeringar uppgå totala utgifterna till 961.850 kronor och inkomsterna till 544.400 kronor mot i årets stat repektive 930.550 och 536.975 kronor.

15 F Handelsgymnasium.

Följande ändringar ha företagits i skolstyrelsens statförslag. I samråd med rektor har anslaget för löner till lärare kunnat nedsättas från 69.000 kronor till 56.000 kronor. Ett anslag för skolmåltider har av samma skäl, som anförts beträffande praktiska realskolan, bortförts. Den interna hyran har upptagits till 7.500 kronor i stället för av skolstyrelsen beräknade 5.000 kronor. På inkomstsidan har borttagits en inkomstpost på 1.800 kronor, avseende statsbidraget till skolmåltider. Efter dessa justeringar uppgår totala utgifterna till 98.100 kronor mot i årets stat 63.300 kronor. Driftinkomsterna ha beräknats till 12.500 kronor mot 7.500 kronor i årets stat.

15 G Statliga läroverk.

1 Allmänt läroverk.

Enligt drätselkammarens beslut den 1 juli 1954 har anslag upptagits för arvode till filmarkivarien med 600 kronor. Likaledes har i enlighet med fattat beslut upptagits ett anslag å 5.000 kronor för anskaffande av undervisningsfilmer. Något anslag för underhåll av fastigheter har icke upptagits med hänsyn till att samtliga byggnader nyligen undergått genomgripande renovering samt att av tidigare anslag för ända-

målet finnes en behållning av närmare 40.000 kronor, som föreslagits reserverade till nästa år. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954 har såsom ersättning till statsverket för vaktmästarebostad upptagits ett nytt anslag med beräknat belopp av 4.000 kronor. Det tidigare upptagna anslaget å 800 kronor, Hyra för mark, avseende gamla lektorsgården har i samband härmed utgått.

Under kapitalutgifter märkes följande. Något anslag för ombyggnad av läroverkets äldre byggnader har icke upptagits i statförslaget. Tidigare anslag för ändamålet ha hittills överskridits med cirka 100.000 kronor. Då emellertid någon slutavräkning icke kunnat ske, har något tilläggsanslag icke upptagits utan dylikt torde få begäras i särskild ordning efter närmare utredning och kan därvid täckas ur investeringsfonden. Av samma anledning har något tilläggsanslag för eventuellt överskridande av kontot Möbler för nya läroverksbyggnaden icke upptagits. Däremot har beräknats ett anslag å 15.000 kronor såsom tilläggsanslag för anskaffning av inventarier till läroverkets äldre byggnader. Tidigare härför beviljat anslag har överskridits med ungefär detta belopp.

15 G 2 Elektroteknisk fackskola.

Utgifterna äro oförändrade.

15 H Yrkesskola.

I skolstyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Anslaget för bränsle, belysning och vatten har höjts från av skolstyrelsen begärda 24.000 kronor till 43.000 kronor samt anslaget för övriga kostnader för lokaler från av styrelsen begärda 12.000 kronor till 19.000 kronor. Vidare har räntan på fasta tillgångar höjts från 23.200 kronor till 103.200 kronor. Dessa höjningar sammanhänga med dels beräknad utvidgning av skolans verksamhet, dels överflyttning till de nya lokalerna.

Såsom inkomstpost har tillagts hyror med 31.000 kronor.

Efter dessa justeringar utgöra totala utgifterna 609.740 kronor och inkomsterna 299.095 kronor mot respektive 453.010 kronor och 236.145 kronor i årets stat.

Lönestaten (konto 101,1) företer en höjning från 219.000 kronor till 243.000 kronor. Arvodet till tillsynsläraren har höjts med 920 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 november 1953. Anslag har beräknats för arvode till yrkeslärare i murarkurs med 13.500 kronor, varjämte arvodet till timlärare ökats med 8.000 kronor.

Anslag för inventarier till den nya byggnaden har icke upptagits. Framställning härom torde få göras i särskild ordning med specifikation över de olika posterna. Anslaget får sedan lämnas ur allmänna investeringsfonden eller täckas på annat sätt.

15 I Gymnastik och idrott.

15 I 1 Gemensam förvaltning.

I idrottsstyrelsens statförslag har företagits den principiella ändringen, att den gemensamma förvaltningens utgifter fördelats med 75 % på underavdelningen Idrottsplatser och 25 % på underavdelningen Idrottshall. Vidare märkes en justering uppåt av posten Personalförsäkring från 1.500 kronor till 2.200 kronor samt en sänkning av anslaget för Övriga expenser från begärda 1.500 kronor till 1.000 kronor. Anslaget för löner till kollektivanställd personal har ökats från 75.000 kronor i årets stat till 135.000 kronor. Höjningen har motiverats i styrelsens budgetskrivelse. Kammaren kan emellertid icke undgå att finna denna hastiga ökning av antalet anställda anmärk-

ningsvärd. En utredning pågår för närvarande om sammanslagning av Idrottsstyrelsens och parkförvaltningens verksamhetsområden. I avbidan å denna utredning bör synnerligen stor restriktivitet iakttagas med nyanställning av personal.

15 I 2 Idrottsplatser.

Följande ändringar ha företagits i idrottsstyrelsens statförslag. Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad har tillagts med 170.000 kronor. Under kapitalutgifter har idrottsstyrelsen upptagit anslag till åtskilliga namngivna anläggningar med sammanlagt 126.500 kronor. Några specificerade kostnadsberäkningar med tillhörande ritningar och utredningar, föreligger emellertid icke i något av dessa fall. Drätselkammaren framhåller liksom tidigare angelägenheten av att innan arbetena utföras dylika utredningar föreläggas drätselkammaren. Anslaget har nedsatts till 100.000 kronor, därvid som villkor för anslaget kräves, att detta får disponeras endast efter drätselkammarens medgivande och prövning av föreliggande projekt i varje särskilt fall på grundval av företedd utredning, som även bör omfatta undersökning av möjligheterna att erhålla statsbidrag. För ståplatsläktare har styrelsen begärt ett anslag å 20.000 kronor, vilket emellertid bortförts ur budgeten. På inkomstsidan har hyror för fotboll beräknats inbringa 30.000 kronor mot av styrelsen beräknade 20.000 kronor. Inkomsten utgjorde under år 1954 35.000 kronor.

Efter sålunda angivna justeringar uppgå driftutgifterna till 332.742 kronor mot 160.042 kronor i årets stat, kapitalutgifterna till 124.900 kronor mot 308.942 kronor i årets stat samt inkomsterna till 51.400 kronor mot 54.100 kronor i årets stat.

15 I 3 Idrottshall.

I styrelsens statförslag har vidtagits den ändringen beträffande driftutgifterna, att ett anslag å 57.010 kronor tillagts, avseende andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad, varjämte på inkomstsidan posten Hyror för handboll höjts från av styrelsen beräknade 9.000 kronor till 12.000 kronor. Totala utgifterna uppgå härefter till 129.610 kronor mot 65.800 kronor i årets stat samt inkomsterna till 83.600 kronor mot 77.600 kronor i årets stat.

15 I 4 Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi.

Utgifterna sluta på 41.700 kronor och inkomsterna på 50.000 kronor. Motsvarande siffror i årets stat utgöra 35.500 kronor och 40.000 kronor.

15 I 5 Bidrag till övrig idrotssverksamhet.

Med oförändrade belopp i förhållande till årets stat ha upptagits anslag till simundervisning 4.000 kronor, bidrag till idrottsutbyte med vänorterna 4.000 kronor, tränarverksamhet 3.000 kronor och Västerås Gymnastikförening 6.000 kronor. Till de kommunalanställdas korporationsidrottsförening upptages anslag med 700 kronor, eller 400 kronor mer än i årets stat. Vidare har på såväl utgifts- som inkomstsidan upptagits bidraget från Asea och Svenska Metallverken å 12.000 kronor, vilket skall fördelas av idrottsstyrelsen.

15 J Stifts- och landsbibliotek.

I biblioteksstyrelsens statförslag har företagits följande ändringar. Anslaget till löner och arvoden har av styrelsen beräknats till 124.540 kronor. Styrelsen har räknat med att en befattning som förste biblioteksassistent skulle omändras till en förste

bibliotekarietjänst men samtidigt bibehållit den gamla tjänsten. Denna sak har rättats till och har samtidigt från konto 161,1 överförts ett belopp av 4.500 kronor, avseende arvode till en garderobsvakt. Anslaget till löner och arvoden har efter dessa ändringar upptagits till 117.000 kronor. Posten Pensionsavgifter har underkastats en justering nedåt från 27.000 kronor till 25.000 kronor. Under konto 169,2 har tillagts ett anslag å 15.000 kronor för flyttningskostnader för stiftsbiblioteket. För bokinköp och bokbindning, expenser och prenumerationer å tidningar och tidskrifter har styrelsen begärt sammanlagt 125.000 kronor. Beloppet har bibehållits med hänsyn till nyetablering av bokbeståndet i den nya biblioteksbyggnaden. Drätselkammaren anser sig emellertid vilja med skärpa framhålla, att man i fortsättningen iakttager återhållsamhet ifråga om denna anslagspost. Bland kapitalutgifterna har upptagits anslag å 30.000 kronor för anskaffning av vissa inventarier, därav 20.000 kronor avseende en kamera för mikrofilm. Anslaget har bibehållits men bör därvid fästas ett villkor att kameran får inköpas först efter medgivande av drätselkammaren, sedan undersökning företagits om möjligheten av att utnyttja kameran gemensamt för flera förvaltningar. I övrigt bör för undvikande av dubbelanskaffning samråd ske med de ledamöter inom bibliotekskommittén som skola anskaffa inventarier till biblioteket.

På inkomstsidan har tillagts bidrag från landstinget till vissa avlöningar med 14.000 kronor.

Efter dessa justeringar uppgå utgifterna, inklusive kapitalutgifter, till 527.020 kronor mot 204.200 kronor i årets stat.

15 Ö Övriga ändamål.

Oförändrade anslag ha upptagits för vänortsutbyte med övriga nordiska länder 5.000 kronor, kulturnämndens förvaltningskostnader 4.000 kronor, Västerås Arbetarinstitut 4.000 kronor, Arosgården 7.000 kronor, ABF:s studie- och biblioteksverksamhet 23.000 kronor, KFUM:s studie- och sociala verksamhet 1.000 kronor, Västerås Konstförening 10.000 kronor, Västerås Trädgårdsföreningars samarbetskommitté 1.500 kronor, garanti för Västerås Teater AB 5.000 kronor, garanti för Riksteaterföreningen 14.000 kronor, Folkets Park 30.000 kronor, stipendier ur kulturfonden 15.000 kronor, ränta på fasta tillgångar 2.900 kronor och anskaffning av konstverk ur kulturfonden 15.000 kronor.

Till friluftS- och folkkonserter har upptagits ett anslag å 12.000 kronor mot 10.000 kronor i årets stat. Därvid har förutsatts, att något bidrag i fortsättningen icke lämnas till musik i Stadsparken. Avsikten är att anslaget skall kunna inrymma även ett av Västerås Arbetares Musikkår genom särskild framställning begärt anslag.

Styrelsen för ABF har utöver sedvanligt anslag för studie- och biblioteksverksamhet begärt ett extra anslag å 5.000 kronor för ungdomsverksamhet, därvid tanken närmast varit att starta en ungdomsorkester samt filmklubbar för barn mellan 5 och 12 år i olika delar av staden. Med hänsyn till att en dylik verksamhet är ny, bör frågan om anslag därför prövas i särskild ordning varför anslag icke upptagits för ändamålet i staten. TBV har begärt höjning av anslaget från 6.000 kronor till 9.000 kronor. Anslaget har höjts till 8.000 kronor.

IOGT:s studieförbund har hemställt om höjning av anslaget från 1.000 kronor till 2.200 kronor. I anslag har upptagits 2.000 kronor. Västmanlands läns Blåbandsförbund har anhållit om anslag med 500 kronor för studieverksamhet. Anslag har upptagits med nämnda belopp. För Svenska Sjömansbiblioteket har upptagits ett nytt anslag

med 300 kronor. Liberala studieförbundet har hemställt om ökning av sitt anslag från 1.000 kronor till 2.000 kronor. Anslag har upptagits med 1.500 kronor.

Västerås Musikskola har anhållit om ett anslag å 90.000 kronor enligt särskild motivering. Anslaget har upptagits med detta belopp, vilket innebär en ökning i förhållande till årets stat av 16.000 kronor. Västerås Musiksällskap har anhållit om anslag med 22.000 kronor. Anslaget har emellertid bibehållits vid nuvarande belopp av 20.000 kronor.

Västerås Nykterhetsförbund har hemställt om höjning av anslaget från 4.000 kronor till 8.000 kronor. Anslaget har emellertid bibehållits oförändrat vid 4.000 kronor under hänvisning till bland annat, att betydande höjningar av anslagen för nykterhetsvård företagits å nykterhetsnämndens stat.

Västmanlands Fornminnesförening har anhållit om anslag för 1955 med 18.000 kronor. Därvid har föreningen emellertid förutsatt att de förhandlingar, som inletts med staden skulle leda till stadens övertagande av kostnaderna för förvaltning och underhåll av friluftsmuseets anläggningar vid Vallby. Då emellertid förhandlingarna ännu icke avslutats och frågan om anslag till föreningen sålunda icke kan slutgiltigt bedömas, har anslag upptagits med oförändrat belopp i förhållande till årets stat, nämligen 25.000 kronor. Med oförändrat belopp av 1.000 kronor har likaledes upptagits anslaget för visningar av staden i föreningens regi.

Ett nytt anslag har upptagits å 21.000 kronor, utgörande täckning av Västerås Teater AB:s underskott.

Ansökan om bidrag med 50 kronor har ingivits från Västeråsortens lokalavdelning av Svenska Landsbygdens Studieförbund. Likaså har Nationaltemplarorden hemställt om anslag med ej angivet belopp. Något anslag har emellertid icke upptagits för dessa ändamål.

Driftutgifterna uppgå till 307.700 kronor mot 264.400 kronor i årets stat.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll godkänna förslaget till stat under titeln Undervisnings- och bildningsverksamhet.

16. Socialvård.

16 A Socialvårdsbyrå.

Utgifterna uppgå till 353.300 kronor och fördelas på fattigvården med 35 %, barnavården med 58 % och nykterhetsvården med 7 %.

En mindre justering har företagits beträffande posten Löner och arvoden. Denna utgör efter ändringen 142.000 kronor mot 127.000 kronor i årets stat. I lönestaten har räknats med omändring av en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 till kanslibiträdestjänst i lönegrad 11, omändring av två skrivbiträdestjänster i lönegrad 6 till kontorsbiträdestjänster i lönegrad 8 samt inrättande av en ny tjänst som kontorsbiträde i nämnda lönegrad. Stadsfullmäktige ha den 30 september 1954 beslutat om inrättande av en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8. I övrigt ha anslagen bibehållits under sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges godkännande.

Pensionsavgifterna ha höjts från 30.000 kronor till 36.000 kronor. Med hänsyn till de nya lokaler, som komma att ställas till socialvårdens förfogande i stadshusets första etapp, har hyresposten höjts från 8.200 kronor till 76.400 kronor.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 50.000 kronor för anskaffning av inventarier. I dessa ingå bland annat helt ny inredning för socialregistrets registratur.

16 B 2 Sluten fattigvård.

Samtliga ålderdomshem redovisas numera under samma budgettitel, varför direkta jämförelser med föregående års utgifter äro svåra att företaga. Utgifterna uppgå till 1.119.450 kronor mot 1.081.835 kronor i årets stat. En ändring har företagits i fattigvårdsstyrelsens statförslag i det att pensionsavgifterna, som av styrelsen beräknats till 47.000 kronor, nedsatts till 43.000 kronor.

Inkomsterna ha beräknats till 582.960 kronor mot 522.100 kronor i årets stat. En ny inkomstpost har tillkommit å 70.000 kronor avseende ersättning från landstinget för vård av kroniskt sjuka.

Lönestaten företer dessa förändringar.

Befattningen som vaktmästare i lönegrad 13 har överförts på kollektivavtal enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1954 varjämte befattningen som skrivbiträde i lönegrad 6 ändrats till befattning som kontorsbiträde i lönegrad 8 enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954. Här redovisas numera även löner och arvoden för personalen vid Badelunda ålderdomshem.

16 B 3 Öppen fattigvård.

I styrelsens statförslag ha företagits följande ändringar. Styrelsen har i sin budgetskrivelse uttalat att en sänkning av anslaget för sinnessjukvård vore motiverad med hänsyn till den allmänna sjukförsäkringen. Någon sådan sänkning har styrelsen emellertid icke företagit, utan begär oförändrat anslag i förhållande till 1954 års stat eller 70.000 kronor. Drätselkammaren har därför nedsatt anslaget till 60.000 kronor. Justering har vidare företagits av anslaget för andel i socialvårdsbyråns kostnader.

På inkomstsidan har inkomsten av landstingsbidrag för sjukhusvård höjts från beräknade 20.000 kronor till 25.000 kronor med hänsyn till vad som tidigare år influtit. Av samma anledning har inkomstposten ersättning av enskilda höjts från 60.000 kronor till 70.000 kronor och posten ersättning av pensioner och sjukkassor höjts från 45.000 kronor till 55.000 kronor.

Efter sålunda vidtagna justeringar uppgå utgifterna till 641.900 kronor mot 612.100 kronor i årets stat samt inkomsterna till 208.300 kronor mot 198.200 kronor i årets stat.

16 C 3 Öppen barnavård.

Följande förändringar ha företagits i barnavårdsnämndens statförslag. Justering har skett av posterna Andel i Socialvårdsbyråns kostnader samt löner och arvoden. Anslag för samhällsvård vid barnhem och för skyddsuppfostran i barnhem har upptagits till 30.000 kronor respektive 25.000 kronor i barnavårdsnämndens statförslag. Med hänsyn till tidigare förbrukning ha anslagen nedsatts till respektive 25.000 kronor och 20.000 kronor.

På inkomstsidan har barnavårdsnämnden beräknat inkomstposten Ersättning för kostnader för barn tillhörande andra kommuner till 57.000 kronor. Posten har höjts till 60.000 kronor med hänsyn till vad som influtit under närmast föregående år.

Efter dessa justeringar uppgå utgifterna till 807.550 kronor och inkomsterna till 294.200 kronor mot i årets stat respektive 636.200 kronor och 244.200 kronor.

Beträffande lönestaten märkes följande. Befattningen som förste barnavårdsman i lönegrad 18 har uppflyttats till lönegrad 19 enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1954. Vidare har inrättats ny befattning som barnavårdsinspektör i lönegrad 19, barnavårdsman i lönegrad 17 och assistent i lönegrad 17 enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954. Lönestaten upptar slutligen avlöning till två extra

skrivbiträden å familjebidragsnämnden efter löneklass 10 mot tidigare löneklass 8. Anslagen bibehålles i denna del under sedvanligt förbehåll. Anslaget för tillfällig arbetskraft har ökat med cirka 2.000 kronor.

16 C 4 Barnstugor.

16 C 40 Gemensam förvaltning.

Följande ändringar ha vidtagits i barnstugestyrelsens statförslag. Styrelsen har upptagit ett anslag avseende sjukvård för egen personal å 900 kronor. Anslaget har borttagits med hänsyn till nya sjukförsäkringslagen. För resor och traktamenten har styrelsen begärt ett anslag å 1.600 kronor, vilket emellertid nedsatts till 1.300 kronor. För psykisk rådgivning har styrelsen upptagit ett nytt anslag å 1.000 kronor. Då dylikt anslag finnes under budgettitel 16 C 3, har anslaget här borttagits. Efter dessa och ett par andra smärre justeringar uppgå utgifterna till 66.850 kronor mot 61.450 kronor i årets stat. Den gemensamma förvaltningens utgifter fördelas på inkomstsidan efter samma grunder som tidigare med 50 % å barnträdgårdar och klubbar, 35 % å daghem och eftermiddagshem samt 15 % å Uddens barnkoloni.

16 C 41 Barnträdgårdar och klubbar.

Följande ändringar ha företagits i styrelsens statförslag. Styrelsen har beräknat lönekontot till 183.000 kronor. Med hänsynstagande till den centrala överenskommelsen angående barnträdgårdslärarinnornas löneförhållanden, varigenom viss nedsättning skett av löneförmånerna, har lönekontot nedsatts till 179.000 kronor. Anslaget för bespisning, av styrelsen upptaget till 3.500 kronor har nedsatts till 3.000 kronor och vidare har anslag för andel i parkförvaltningens kostnader för grönytor, vilket anslag av styrelsen beräknats till 1.600 kronor, nedsatts till 800 kronor eller samma belopp, vilket parkstyrelsen upptagit som inkomst för ändamålet. Anslaget för inventarier har nedsatts från av styrelsen begärda 11.000 kronor till 9.000 kronor. På inkomstsidan har inkomsten av avgifter höjts till 55.000 kronor i förhållande till av styrelsen beräknade 52.000 kronor. Vidare har statsbidraget beräknats inflyta med 30.000 kronor mot av styrelsen beräknade 28.000 kronor.

16 C 42 Daghem och eftermiddagshem.

Styrelsen har beräknat anslaget för löner och arvoden till 77.100 kronor med hänsyn till förut omförmälda centrala överenskommelse har anslaget nedsatts till 73.000 kronor. För lek- och arbetsmaterial har styrelsen beräknat ett anslag å 2.000 kronor. Med hänsyn till tidigare förbrukning har detta nedsatts till 1.700 kronor. På inkomstsidan har inkomsten av avgifter höjts från av styrelsen beräknade 40.000 kronor till 44.000 kronor.

Efter sålunda verkställda justeringar uppgå driftutgifterna till 236.000 kronor mot 231.000 kronor och inkomsterna till 65.190 kronor mot 56.255 kronor i årets stat.

16 C 43 Uddens barnkoloni.

Här har skett en smärre justering å anslaget för andel i gemensamma förvaltningens kostnader och för telefon, porto m. m. Driftutgifterna uppgå till 73.392 kronor mot 70.992 kronor i årets stat.

16 C 5 Ungdomsvård.

Inga ändringar ha vidtagits i ungdomsvårdsstyrelsens statförslag. Utgifterna och inkomsterna äro i huvudsak oförändrade i förhållande till årets stat.

16 D Hyresnedsättning.

Här redovisas nettouttaxeringen för bidrag till HSB:s stiftelse Solgårdar och för pensionärshem.

16 E Arbetslöshetsunderstöd.

Utgifter och inkomster äro oförändrade i förhållande till årets stat.

16 F Nykterhetsvård.

Följande ändringar ha företagits i nykterhetsnämndens statförslag. Anslag för ekonomisk hjälp har begärts av nykterhetsnämnden med 5.000 kronor. Anslaget har nedsatts till 2.000 kronor. Enligt uppgift avser anslaget att bereda nykterhetsnämnden möjlighet att, framförallt efter utskrivning från anstalter lämna vissa kontantbelopp till de utskrivna för att underlätta deras återgång till förvärvslivet. Då lagligheten av en dylik understödsform kan ifrågasättas, har drätselkammaren ansett angeläget att anslaget icke ökar.

Vissa mindre justeringar ha vidare företagits å inkomstposterna.

I lönestaten är att märka följande förändringar. Tjänsten som inspektör är upptagen i lönegrad 21, och har anslag beräknats för två nya tjänster som extra assistent i lönegrad 16. Härav har beslut av stadsfullmäktige den 30 september 1954 fattats angående inrättande av en extra assistentbefattning. I vad anslaget avser ändringen i övrigt har det bibehållits under sedvanligt förbehåll.

16 H Hemhjälpsnämnd.

16 H 1 Hemsysterverksamhet.

I förhållande till hemhjälpsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att anslaget för pensionskostnader sänkts från av styrelsen beräknade 7.500 kronor till 7.000 kronor, varjämte inkomstposten ersättning för lämnad hemhjälp höjts från beräknade 6.000 kronor till 7.000 kronor.

Lönestaten upptager en ny ordinarie tjänst som hemvårdarinna i lönegrad 7 enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1954.

16 H 2 Systugeverksamhet.

Utgifterna ha beräknats till 19.100 kronor eller i huvudsak samma belopp som innevarande år.

16 Ö Övriga ändamål.

De interna hyresanslagen ha upptagits med samma belopp som i årets stat.

Oförändrade anslag föreslås vidare med 12.000 kronor för Barnkrubban, 1.500 kronor för Natthärbärget, 1.200 kronor för Frälsningsarméns slumverksamhet, 500 kronor för Frälsningsarméns sommarhem i Ransta, 600 kronor för Sjömansvård, 1.200 kronor för Västerås Missionsförsamlings församlingssysterverksamhet, 2.500 kronor för Västmanlands Samhjälp och Skyddsförening, 1.000 kronor för Folkpensionärsförening och 500 kronor för Föreningen Rädda Barnen samt 100 kronor för garanterad ränteav-

kastning för vissa stiftelser. Utöver det ordinarie anslaget till Barnkrubban har upptagits ett extra anslag på 2.000 kronor för reparation å Barnkrubbans lokaler i enlighet med föreningens framställning. Anslag har begärts till Frälsningsarméns skolhem i Sundsgården på 100 kronor. Anslag härför har emellertid icke upptagits. Till Västerås Skollovskolonier har upptagits anslag dels för koloniverksamheten med 135.000 kronor och dels för feriebarnsverksamheten med 35.000 kronor eller sammanlagt 170.000 kronor, innebärande en höjning med 20.000 kronor gentemot årets stat.

För täckande av underskott hos ålderdomshemmet Pauvres Honteux har upptagits ett nytt anslag å 5.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget för Socialvård med ovan angivna ändringar, förbehåll och tillägg.

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B Bostadsförmedling.

Utgifterna uppgå till 20.100 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för Social förmedlingsverksamhet.

18. Socialförsäkring.

18 A Folkpensionering.

Driftutgifterna uppgå till 1.559.300 kronor mot 1.142.450 kronor i årets stat, en höjning sålunda med cirka 400.000 kronor. Ökningen ligger huvudsakligen i den stora utgiftsposten kommunbidrag till folkpensioner, vilken ökats som en följd av de höjda och ändrade folkpensionerna.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

19. Kristidsförvaltning.

19 B Hyresnämnd.

Utgifterna äro praktiskt taget oförändrade i förhållande till årets stat.

19 Ö Övriga ändamål.

Utgifterna uppgå till 500 kronor eller samma belopp som i årets stat.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget till stat under titeln Kristidsförvaltning.

20. Finansförvaltning.

Anslaget för utgående pensioner (konto 107) beräknas till 1.006.000 kronor mot 977.000 kronor i årets stat, medan anslaget för pensionsavgifter till SKP och SPP beräknas till 1.072.000 kronor och för pensionsavgifter till SPA till 59.000 kronor mot respektive 885.000 kronor och 57.000 kronor i årets stat. Ränta å upplånat fast kapital beräknas efter avdrag av hamnens andel till 1.437.000 kronor mot 917.000 kronor i årets stat, vilket innebär en ökning på över ½ milj. kronor. För bestridande av ränta å beräknad ytterligare upplåning har upptagits 100.000 kronor, varjämte föreslås att återstoden av årets anslag, cirka 183.000 kronor, för samma ändamål reserveras till nästa år. Avsättning till pensionsfonden inklusive ränta beräknas uppgå till 585.000 kronor. Under rubriken Avbetalning på utdebiteringsförskott upptages dels andra årets uttaxering på tekniska verkens nybyggnad med 367.000 kronor, dels ock den första hälften av den på två år uppdelade kostnaden för diverse fastighetsförvärv med 488.000 kronor. Till täckande av hamnens underskott upptages som förut nämnts 358.395 kronor. I enlighet med vad som omtalats i ingressen till denna skrivelse upptages ingen avsättning till den allmänna skatteregleringsfonden medan däremot till den särskilda skatteregleringsfonden avsatts 1 milj. kronor.

Anslaget för oförutsedda behov att disponeras av stadsfullmäktige har beräknats till cirka 1.000.000 kronor mot 920.870 kronor i årets stat. Till anslag för oförutsedda behov att disponeras av drätselkammaren har upptagits sedvanligt anslag med 25.000 kronor.

Bland kapitalutgifterna märkes följande. Avbetalning på det upplånade fasta kapitalet efter avdrag av hamnens andel har beräknats till 2.130.000 kronor mot 1.551.000 kronor i detta års stat. Ökningen utgör sålunda närmare 600.000 kronor. För amortering å beräknad ytterligare upplåning har icke upptagits något anslag, varemot föreslås att återstoden av 1954 års anslag, cirka 185.000 kronor, reserveras för ändamålet till nästa år. Till allmän investeringsfond föreslås som nämnts avsättning med 6 milj. kronor och till bostadssubventionsfonden med 200.000 kronor. Den sistnämnda är för närvarande uppe i ett belopp av cirka 500.000 kronor.

På inkomstsidan återfinnes den interna inkomstposten Pensionsavgifter från de olika delförvaltningarna med ett belopp av 2.635.000 kronor. Under rubriken Intern skattereglering har upptagits som inkomst ett belopp å 50.000 kronor utgörande skillnaden mellan den skatt, som av tekniska verken skulle betalas utan clearing med övriga förvaltningar, och den skatt, som uppstår efter sådan clearing. Ränta å övriga rörelsemedel beräknas öka från 150.000 kronor till 250.000 kronor med hänsyn till stadens relativt goda likviditet. Den interna räntan på fasta tillgångar har ökat från 2½ milj. kronor till 3,4 milj. kronor. Ehuru möjlighet numera föreligger att uttaga hundskatt med 75 kronor per hund i stället för tidigare högst 50 kronor, har höjning icke föreslagits av hundskattens belopp. Hundskatten har efter samma belopp som tidigare beräknats ge 47.000 kronor. Nöjesskatten har beräknats öka från 275.000 kronor till 300.000 kronor. Överskottet från 1953 återfinnes å inkomstsidan med ett belopp av 599.373 kronor. Den slutliga inkomstskatten för år 1953 ger 23.911.053 kronor, varifrån avgår i förskott erhållna 17.409.063 kronor. Återstoden, 6.501.990 kronor, upptages här som inkomst under år 1955. Fastighetsskatten beräknas enligt skattesatsen för två år tillbaka och ger 2.223.410 kronor. I preliminär skatt väntas inflyta med oförändrad skattesats av kronor 8: 85 och efter ett inkomstskatteunderlag av 2.701.813 inkomstskattekronor ett belopp av 23.911.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige besluta att godkänna kammarens förslag till stat under titeln Finansförvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa hundskatten till 50 kronor per hund,

att fastställa uttaxeringen för år 1955 till kronor 8: 85 per skattekrona,

att från och med den 1 januari 1955 höja arvodet till stadsfullmäktiges ordförande från 1.500 kronor till 1.800 kronor, för var och en av ordförandena i parkstyrelsen, hamnstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden från 600 kronor till 1.000 kronor, för var och en av ordförandena i lantegendomsnämnden och nykterhetsnämnden från 400 kronor till 700 kronor per år, för ordföranden i folkskolestyrelsen från 600 kronor till 1.200 kronor, för ordföranden i stadsrevisionen från 350 kronor till 500 kronor, för ordföranden i idrottsstyrelsen från 400 kronor till 600 kronor samt för var och en av ledamöterna i stadsrevisionen från 300 kronor till 350 kronor,

att från och med den 1 januari 1955 arvode skall utgå till ordföranden i barnstugestyrelsen med 400 kronor per år,

att från tidigare år under konto 7 D 360,4 reserverade medel för restaurering av Nordanby gård, cirka 142.800 kronor, överföras till konto 7 D 360,9 restaurering av Malma herrgård,

att från tidigare år under konto 13 E 5 360,1 reserverade medel för anordnande av småbåtshamn, cirka 10.400 kronor, överföras till konto 13 E 5 360,6 för ombyggnad av båtbrygga,

att från tidigare år reserverade medel under konto 13 E 5 360,4 för planering av nytt upplagsområde för småbåtar cirka 24.000 kronor få överföras till konto 13 E 5 360,5 för planering av nytt upplagsområde för småbåtar vid Lillån,

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1955 få förfoga över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av 250.000 kronor samt över tillgängliga medel i fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar,

att jämväl i övrigt godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955 med här ovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll samt

att beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva att den behållning, som vid utgången av år 1954 förefinnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, må för samma ändamål reserveras till år 1955.

Västerås den 4 oktober 1954.

För drätselkammaren:
GUSTAF OLSSON

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för år 1955, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 11 oktober 1954.

På magistratens vägnar:
MARTIN LINDHEIMER.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1955 ävensom kammarens betänkande angående budgeten.

Beredningsutskottet har efter granskning av förslaget icke på någon punkt funnit sig ha anledning till erinran mot detsamma.

I anledning härav får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Västerås den 13 oktober 1954.

För beredningsutskottet:
EINAR JONSSON

/*Per Siösteen.*

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1954 Ser. B nr 23

Nr B 23

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1955

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Anslagsbeteckningar

Fasta anslag (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.

Förslagsanslag (Fa) få överskridas men icke reserveras.

Förslagsanslag högst (Fah) få varken överskridas eller reserveras.

Reservationsanslag (Ra) få reserveras och överskridas.

Reservationsanslag högst (Rah) få reserveras men ej överskridas.

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	8:85
till kyrkliga kommunen	0:65
Summa uttaxering pr skattekrona	9:50
Landstingets uttaxering	3:80
Summa kommunal uttaxering pr skattekrona	13:30

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1955.

		Utgifter		Inkomster		Skattestatens överskjutande	
		Driftutgifter	Kapitalutgifter	Driftinkomster	Kapitalinkomster	Utgifter	Inkomster
	1. Allmän förvaltning.						
A	1 Stadsfullmäktige	42.400: —				42.400: —	
	2 Löne- och avtalsnämnd	8.800: —				8.800: —	
B	Stadsrevision	51.900: —	1.100: —	21.262: —		31.738: —	
C	Drätselkammare:						
	1 Gemensamma kostnader	12.140: —	15.000: —			27.140: —	
	2 Stadskansli	314.600: —	15.000: —	1.000: —		328.600: —	
	3 Drätselkontor	440.800: —	40.000: —	113.300: —		367.500: —	
	4 Drätselkammarens byggnadstekniska byrå	166.000: —	6.000: —	172.000: —		—	
	5 Drätselkammarens organisationsavdelning	47.000: —	3.000: —			50.000: —	
D	Stadsarkiv	48.000: —	2.000: —			50.000: —	
Ö	Övriga ändamål	84.312: —	5.000: —	500: —		88.812: —	
	2. Rätts- och ordningsväsen.						
A	Magistrat och rådhusrätt	372.700: —	1.400: —	55.000: —		319.100: —	
B	1 Polisväsen och fångvård	1.908.040: —	31.500: —	29.100: —		1.910.440: —	
	2 Statspolis	277.565: —		260.000: —		17.565: —	
	3 Åklagarväsen	102.900: —	800: —	500: —		103.200: —	
Ö	Övriga ändamål	6.500: —				6.500: —	
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.						
B	1 Uppbördsverk	346.300: —		800: —		345.500: —	
	2 Taxeringskontor	24.300: —				24.300: —	
C	Exekutionsverk	236.600: —		35.000: —		201.600: —	

	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.						
A	Stadsarkitektkontor	196.500: —	10.700: —	54.500: —		152.700: —	
B	Stadsplanekontor	174.600: —	1.400: —	500: —		175.500: —	
C	Stadsingenjörskontor	428.900: —	15.000: —	81.000: —		362.900: —	
	5. Försvarsväsen.						
A	Civilförsvar	131.300: —	1.000.100: —		4.667: —	1.126.733: —	
B	Familjebidrag	392.000: —		360.000: —		32.000: —	
Ö	Övriga ändamål	5.400: —				5.400: —	
	6. Brandförsvar.	1.017.548: —	102.300: —	60.875: —		1.058.973: —	
	7. Fastighetsförvaltning.						
A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	395.300: —	20.000: —	17.200: —		398.100: —	
B 1	Rådhus med annex	138.100: —		71.300: —		66.800: —	
2	Kv. Njord nr 1	56.300: —		54.896: —		1.404: —	
3	Polishus	41.800: —		37.585: —		4.215: —	
4	Brandstation	56.900: —		63.566: —			6.666: —
5	Tullhus	23.200: —	600: —	1.980: —		21.820: —	
6	Diverse förvaltningsfastigheter	156.600: —		33.871: —		122.729: —	
7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	28.600: —		24.300: —		4.300: —	
B 8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	17.600: —		19.766: —			2.166: —
9	Stadshus	151.500: —		159.700: —			8.200: —
10	Stifts- och landsbibliotek	154.700: —		162.000: —			7.300: —
C	Exploateringsfastigheter	285.200: —	360.000: —	492.047: —		153.153: —	
D 1	Jordbruksrörelse	567.480: —	45.900: —	613.380: —			
2	Skogar	81.900: —	10.000: —	120.000: —			28.100: —
3	Jordbruksfastigheter	180.300: —	433.000: —	45.200: —		568.100: —	
E 1	Diverse hyresfastigheter	814.700: —	478.000: —	530.857: —		761.843: —	
2	Stadshotell	207.900: —		98.970: —		108.930: —	
3	Sundinska huset	50.200: —		26.858: —		23.342: —	

		Utgifter		Inkomster		Skattestatens överskjutande	
		Driftutgifter	Kapitalutgifter	Driftinkomster	Kapitalinkomster	Utgifter	Inkomster
E	4 Paviljong i stadsparken	28.700: —		8.000: —		20.700: —	
	5 Varumagasin o. d.	52.500: —		34.734: —		17.766: —	
	6 Omnibusgarage	38.200: —		43.750: —			5.550: —
F	1 Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	50.000: —		50.000: —			
	2 Pensionärshem	312.700: —	500: —	313.200: —			
Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —				32.000: —	
	8. Gatu- och parkförvaltning.						
B	1 Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	693.700: —	3.000: —	20.000: —		676.700: —	
	2 Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	990.000: —	1.775.000: —	1.054.000: —		1.711.000: —	
	3 Allmän belysning och renhållning	307.400: —	100.000: —	35.300: —		372.100: —	
	4 Drätselkammarens förråd och verkstad	134.600: —	20.000: —	125.100: —		29.500: —	
	5 Grustag	99.700: —		120.000: —			20.300: —
	6 Bilar	224.300: —		319.000: —			94.700: —
	7 Maskiner	305.050: —	90.000: —	420.000: —			24.950: —
	8 Tipp-platser	70.000: —		22.000: —		48.000: —	
	9 Bekvämlighetsinrättningar	46.150: —		6.600: —		39.550: —	
C	Parkförvaltning	906.200: —	228.600: —	28.890: —		1.105.910: —	
	9. Hamnförvaltning.						
A	Hamnar	1.809.075: —	654.350: —	1.880.425: —	583.000: —		

		10. Kommunikationsföretag.						
C		Johannisbergs flygplats	15.150: —		600: —		14.550: —	
D		Båttrafiken	137.800: —		68.000: —	23.800: —	46.000: —	
F		Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —				8.000: —	
		11. Industriella verk.						
A		Tekniska verkens gemensamma förvaltning	992.900: —		992.900: —			
B		Gasverk	3.175.100: —	50.000: —	3.190.400: —	207.100: —		172.400: —
C		Elverk	4.726.700: —	300.000: —	5.873.000: —	185.500: —		1.031.800: —
D		Värmeverk	830.200: —		830.200: —	2.200: —		2.200: —
		12. Hälso- och sjukvård.						
A	1	Allmän hälsovård	243.900: —		3.100: —		240.800: —	
	2	Poliklinik	10.900: —		5.750: —		5.150 —	
B		Folktandvård	20.560: —				20.560: —	
Ö		Övriga ändamål	7.380: —				7.380: —	
		13. Allmän hygien.						
AB		Vatten- och avloppsverk	2.514.200: —	577.200: —	2.214.500: —	492.900: —	384.000: —	
B		Dagvattenledningar	151.000: —	520.000: —			671.000: —	
C		Renhållningsverk	545.850: —	82.900: —	346.500: —		282.250: —	
D	1	Varmbadhus	257.950: —	900: —	141.200: —		117.650: —	
	2	Karlslunds tvättinrättning	89.300: —	10.000: —	89.300: —		10.000: —	
E	2	Björnön	54.300: —	200.000: —	11.000: —		243.300: —	
	3	Hästholmarna	50.600: —		9.300: —		41.300: —	
	4	Johannisbergsbadet	23.400: —		600: —		22.800: —	
	5	Småbåtshamnar	75.850: —		15.000: —		60.850: —	
	6	Övriga ändamål	300: —				300: —	
		14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.						
A		Salutorg	2.800: —		8.000: —			5.200: —
C		Köttbesiktningsbyrå	13.900: —		6.100: —		7.800: —	

		Utgifter		Inkomster		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.						
A	1 Administration	192.300: —	500: —			192.800: —	
	2 Undervisning	4.571.800: —	115.030: —	3.485.300: —		1.201.530: —	
A	3 Socialpedagogiska anordningar	191.388: —	7.700: —	23.850: —		175.238: —	
	4 Fastigheter och inventarier	1.787.945: —	255.840: —	120.695: —	17.600: —	1.905.490: —	
	5 Skolmåltider	1.105.400: —	10.300: —	123.300: —	1.100: —	991.300: —	
B	Praktisk realskola	473.350: —	12.000: —	221.570: —		263.780: —	
D	Kommunal flickskola	951.850: —	10.000: —	544.400: —		417.450: —	
F	Handelsgymnasium	94.800: —	3.300: —	12.500: —		85.600: —	
G	1 Allmänt läroverk	258.675: —	15.000: —			273.675: —	
	2 Elektroteknisk fackskola	11.250: —				11.250: —	
H	Yrkesskola	597.740: —	12.000: —	299.095: —		310.645: —	
I	Gymnastik och idrott						
	1 Gemensam förvaltning	227.310: —		227.310: —			
	2 Idrottsplatser	332.742: —	124.900: —	51.400: —		406.242: —	
	3 Idrottshallen	125.610: —	4.000: —	83.600: —		46.010: —	
	4 Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi	41.700: —		50.000: —			8.300: —
	5 Bidrag till övrig idrottsverksamhet	29.700: —		12.000: —		17.700: —	
J	Stifts- och landsbibliotek	497.020: —	30.000: —	14.000: —		513.020: —	
Ö	Övriga ändamål	307.700: —	15.000: —			322.700: —	
	16. Socialvård.						
A	Socialvårdsbyrå	303.300: —	50.000: —	353.300: —			
B	2 Sluten fattigvård	1.091.450: —	28.000: —	582.960: —		536.490: —	
B	3 Öppen fattigvård	641.900: —		208.300: —		433.600: —	

C	3	Öppen barnavård	807.550: —		294.200: —		513.350: —	
	4	Barnstugor						
C	40	Gemensam förvaltning	66.250: —	600: —	66.850: —			
	41	Barnträdgårdar och klubbar (inklus. lekplatser och daghem) ..	367.100: —	9.000: —	87.700: —		288.400: —	
	42	Daghem och eftermiddagshem ..	236.000: —	250: —	65.190: —		171.060: —	
	43	Uddens barnkoloni	73.392: —	1.800: —	7.000: —		68.192: —	
	5	Ungdomsvård	84.600: —	1.000: —	15.600: —		70.000: —	
D		Hyresnedsättning	258.404: —				258.404: —	
E		Arbetslöshetsunderstöd	10.200: —		2.000: —		8.200: —	
F		Nykterhetsvård	117.400: —		69.935: —		47.465: —	
H	1	Hemsysterverksamhet	137.550: —		70.150: —		67.400: —	
	2	Systugeverksamhet	19.100: —		4.000: —		15.100: —	
Ö		Övriga ändamål	200.350: —				200.350: —	
		17. Social förmedlingsverksamhet.						
B		Bostadsförmedling	20.100: —				20.100: —	
		18. Socialförsäkring.						
A		Folkpensionering	1.559.300: —	500: —			1.559.800: —	
		19. Kristidsförvaltning.						
B		Hyresnämnd	23.700: —				23.700: —	
Ö		Övriga ändamål	500: —				500: —	
		20. Finansförvaltning.	7.759.093: —	8.413.150: —	41.453.105:—	26.900: —		25.307.762:—
		Summa kronor	55.869.219:—	16.330.120:—	70.654.572:—	1.544.767: —	26.725.594:—	26.725.594: —
				72.199.339: —		72.199.339: —		

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

1 A 1. Stadsfullmäktige.

Driftutgifter:

1.500: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	1.800: —	
30.000: —	112	Tryckning av stadsfullmäktiges handlingar samt kommunal författningssamling Fa	30.000: —	
3.000: —	114	Telefon och annonser Fa	3.000: —	
—	162	Hyra	7.600: —*	42.400: —
34.500: —		Kronor		42.400: —

1 A 2. Löne- och avtalsnämnd.

Driftutgifter:

5.500: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	5.500: —	
200: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	200: —	
1.400: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.400: —	
1.500: —	119,1	Representation Fa	1.500: —	
200: —	119,2	Övriga expenser Fa	200: —	8.800: —
8.800: —		Kronor		8.800: —

1 B. Stadsrevision.

Driftutgifter:

2.150: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	2.600: —	
500: —	114	Telefon Fa	500: —	
500: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa	300: —	
42.000: —	126,1	Ersättning till Sveriges Kommunalekonomiska förening u.p.a. för siffergranskning och revision Fa	42.000: —	
—	126,2	Teknisk expertis och specialutredningar Ra	5.000: —	
1.000: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	1.000: —*	51.900: —
46.450: —				

		Kapitalutgifter:		
—	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		1.100: —
46.450: —			Kronor	53.000: —
		Driftinkomster:		
	200	Andelar i revisionskostnader:		
3.500: —		Hamnen	3.500: —	
14.000: —		Tekniska verken	14.000: —	
3.500: —		Socialvården	3.500: —	
—	282	Utdelning på andelar i Sveriges Kommunalekonomiska Förening..	262: —	21.262: —
21.000: —			Kronor	21.262: —

1 C. Drätselkammare.

1 C 1. Gemensamma kostnader.

		Driftutgifter:		
8.500: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	8.500: —	
140: —	114	Telefon Fa	140: —	
500: —	116	Fordonsersättning Fa	500: —	
—	166	Underhåll av bil Fa	500: —	
—	167	Övriga kostnader för bil Fa	2.500: —	12.140: —
9.140: —				
		Kapitalutgifter:		
—	366	Anskaffning av personbil Fa		15.000: —
9.140: —			Kronor	27.140: —

1 C 2. Stadskansli.

		Driftutgifter:		
182.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	202.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
200: —	105	Personalförsäkring Fa	2.100: —	
57.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	52.000: —	
6.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	6.000: —	
800: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	800: —	
200: —	113	Expeditionslösen, stämpelavgifter o. d. Fa	300: —	
8.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	8.000: —	
2.300: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.500: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa	300: —	
20.500: —*	162	Hyra	38.600: —*	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	500: —	314.600: —
278.850: —				

		Kapitalutgifter:		
5.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..		15.000: —
283.850: —			Kronor	329.600: —
		Driftinkomster:		
1.000: —	200	Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		1.000: —
1.000: —			Kronor	1.000: —

1 C 3. Drätselkontor.

		Driftutgifter:		
305.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	308.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård	—	
700: —	105	Personalförsäkring Fa	4.000: —	
52.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	62.000: —*	
20.000: —	110	Kontorskostnader Fa.....	20.000: —	
14.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	12.000: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
5.000: —	126	Utredningskostnader för hålkort Ra[1]	10.000: —	
15.500: —*	162	Hyra	18.200: —*	
4.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	5.000: —	
300: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	440.800: —
418.100: —				
		Kapitalutgifter:		
6.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..		40.000: —
424.100: —			Kronor	480.800: —
		Driftinkomster:		
90.300: —	200	Andel i drätselkontorets kostnader ..... 90.300: —		
17.750: —		Andelar i telefonväxelns kostnader (125:— per till växeln anknuten telefon) ..... 20.000: —	110.300: —	
2.000: —	225	Ersättning för dupliceringsarbeten o. d. (inkl. ersättning från Västerås Teater AB för bokföring 150: —)	3.000: —	113.300: —
110.050: —			Kronor	113.300: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

1 C 4. Drätselkammarens byggnadstekniska byrå.

		Driftutgifter:		
108.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	138.000: —	
200: —	105	Personalförsäkring Fa	1.300: —	
4.400: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	4.000: —*	
2.200: —	110	Kontorskostnader Fa	2.800: —	
2.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	3.200: —	
2.500: —	115	Resor och traktamenten Fa	3.100: —	
2.000: —	116	Fordonsersättning Fa	3.000: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	200: —	
2.200: —	162	Hyra	9.500: —*	
100: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler	—	
100: —	166	Underhåll av transportmedel Fa..	200: —	
500: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa	500: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	166.000: —
124.600: —				
		Kapitalutgifter:		
2.400: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		6.000: —
127.000: —		Kronor		172.000: —
		Driftinkomster:		
127.000: —	225	Fördelning av byråns kostnader på vederbörande byggnadsanslag ..		172.000: —
127.000: —		Kronor		172.000: —

1 C 5. Drätselkammarens organisationsavdelning.

		Driftutgifter:		
—	101,0	Löner (bil. 1) Fa	18.000: —	
—	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	4.000: —*	
—		Övriga kostnader att fördelas på resp. konton Fa[2])	25.000: —	47.000: —
—				
		Kapitalutgifter:		
—	368	Anskaffning av inventarier Ra ..		3.000: —
—		Kronor		50.000: —

1 D. Stadsarkiv.

		Driftutgifter:		
—	101,0	Löner (bil. 1) Fa	29.000: —	
—		Övriga kostnader att fördelas på resp. kontor Fa [2])	19.000: —	48.000: —
—				

[2]) Kontoanvisningar lämnas av drätselkontoret.

		Kapitalutgifter:		
—	368	Anskaffning av inventarier Ra ..		2.000: —
—		Kronor		50.000: —

1 ö. Övriga ändamål.

		Driftutgifter:		
1.000: —	101,0	Arvoden till ledamöter i samtliga samarbetsnämnder (bil. 1) Fa ..	1.000: —	
3.000: —	109,1	Minnesbägare till stadens anställda vid avgång ur tjänst (jfr stfm § 166/1952) Fa	3.000: —	
—	109,2	Premiering av arbetstagare för uppfinningar i arbetsbesparande och rationaliserande syfte (jfr stfm § 141/1954) Fa	2.000: —	
1.500: —	111	Svenska Stadsförbundets tidskrift Fa	1.600: —	
1.000: —	113	Inkassokostnader, lösen av protokoll m. m. Fa	1.000: —	
4.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	4.000: —	
	118	Föreningsavgifter:		
26.604: —		Svenska Stadsförbundet 35.962: —		
200: —		Västmanlands läns turisttrafikförening .... 200: —	36.162: —	
20.000: —	119,1	Representation Fa	25.000: —	
—	119,2	Reklam[1])	—	
300: —	119,5	Diverse expenser för säkerhetskommittén Fa	300: —	
1.000: —	119,7	Svenska Stadsförbundets statistiktjänst Fa	1.000: —	
2.000: —	126,1	Mindre utredningar Fa	2.000: —	
3.500: —	129	Ansvarsförsäkring Fa	3.000: —	
—	156	Förberedande arbeten för ett folkrörelsernas arkiv[1])	—	
100: —	170	Bidrag till kostnaderna för ångbåtstrafik mellan vissa öar i Mälaren och staden (jfr Dk § 1105/1953) Fa	750: —	
500: —	173,1	Svenska Flaggans dag Fah	500: —	
3.000: —	173,2	Västerås Reso	3.000: —	84.312: —
67.704: —				
		Kapitalutgifter:		
5.000: —	368	Anskaffning av konstverk Ra[1]) ..		5.000: —
72.704: —		Kronor		89.312: —
		Driftinkomster:		
500: —	225	Diverse inkomster		500: —
500: —		Kronor		500: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Driftutgifter:

265.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	267.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård	—	
300: —	105	Personalförsäkring Fa	3.100: —	
47.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	49.000: —*	
8.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	8.000: —	
1.200: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	1.200: —	
9.000: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	9.500: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
25.000: —	137	Valomkostnader	—	
17.600: —*	162	Hyra	30.500: —*	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
400: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	400: —	372.700: —
377.600: —				

Kapitalutgifter:

4.550: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra ..	1.400: —	
3.500: —	368,3	Inköp av valinventarier	—	1.400: —
385.650: —		Kronor		374.100: —

Driftinkomster:

55.000: —	237	Sportler samt avgifter för registrering av handelsfirmor		55.000: —
55.000: —		Kronor		55.000: —

2 B 1. Polisväsen och fångvård.

Driftutgifter:

2.500: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	2.500: —	
1.090.000: —	101,01	Löner till polispersonal (bil. 1) Fa ..... 1.376.000: —		
./.110.000: —		Avgår andel till 2 B 2 225.000: —	1.151.000: —	
131.000: —	101,02	Löner till övriga befattningshavare (bil. 1) Fa	110.000: —	
1.500: —	103,1	Sjukvård	—	
47.256: —	103,2	Beklädnadsbidrag för ordinarie befattningshavare (58 man à 270: — + 13 man à 135: —) Rah	17.415: —	

5.000: —	103,3	Beklädnadsbidrag för extra personal — aspiranter — (20 man à 750: — + nyanskaffning 20 man à 1.210: —) Fa	39.200: —	
25.000: —	104,1	Löner och traktamente under skolutbildningstid Fa	35.000: —	
1.000: —	104,2	Gymnastik och idrott (inkl. hyra av gymnastiksal) Fa.....	1.000: —	
1.000: —	104,3	Personalutbildning Fah	1.000: —	
5.000: —	105	Personalförsäkring Fa	17.200: —	
408.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3) 390.000:—		
./.20.000: —		Avgår andel till 2 B 2 40.000:—	350.000: —*	
1.200: —	109	Tidningar, litteratur m. m. för personal Fa	1.200: —	
15.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	15.000: —	
28.000: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	30.000: —	
13.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	15.000: —	
300: —	118	Föreningsavgifter Fa	300: —	
1.000: —	119,1	Övriga expenser Fa	1.500: —	
500: —	119,2	Utgifter i tjänsten, som må utbetalas endast efter godkännande av ordföranden i polisnämnden Fa	600: —	
1.500: —	121,1	Förbrukningsmateriel Fa	2.500: —	
3.100: —	121,2	Ammunition Fa	3.500: —	
10.500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	10.500: —	
3.000: —	126	Sakkunnigt biträde vid polisutredningar (även kostnader vid tagande av blodprov, draggning o. d.) Fa	4.000: —	
3.000: —	130	Kost för anhållna Fa	3.800: —	
1.000: —	133	Sjukvård för anhållna Fa	1.000: —	
35.350: —	162	Hyror (varav internt 32.350: —*) Fa	35.350: —	
15.000: —	163,1	Städning och renhållning Fa	15.000: —	
7.000: —	163,2	Belysning och gas Fa	7.000: —	
12.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	14.000: —	
15.000: —	167	Övriga kostnader för transportmedel (varav intern garagehyra 1.320: —*) Fa	16.000: —	
3.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa ..... 4.500: —		
775: —*		Andel i brandkårens underhåll av polistelefonskåp ..... 775: —*	5.275: —	
200: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	200: —	
500: —	175	Fångar på straffängelser Fa	2.000: —	1.908.040: —
1.757.681: —				

		Kapitalutgifter:			
15.000: —	366	Utbyte av 2 bilar Ra..	19.000: —		
		Inköp av båt (jfr 6-366,3) Ra	5.000: —	24.000: —	
8.300: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..		7.500: —	31.500: —
1.780.981: —			Kronor		1.939.540: —
		Driftinkomster:			
10.000: —	200	Stadsfiskalsorganisationens andel i polisverkets kostnader		10.000: —	
700: —	205	Olycksfallsersättning		700: —	
1.500: —	225,1	Ersättning för ammunition		1.500: —	
5.000: —	225,2	Övriga rörelseintäkter (inkl. ersättning för hittegods och ersättning för polisbevakning vid lossning av bensin)		5.000: —	
3.000: —	237	Sportler		3.000: —	
8.900: —	270	Statsbidrag för reservpolis		8.900: —	29.100: —
29.100: —			Kronor		29.100: —

2 B 2. Statspolis.

		Driftutgifter:			
110.000: —	101,0	Löner och arvoden, andel till 2 B 1		225.000: —	
5.280: —	103	Beklädnadsbidrag, 12 man à 270: — Rah		3.240: —	
500: —	105	Personalförsäkring Fa		1.600: —	
20.000: —*	108	Pensionsavgifter, andel till 2 B 1		40.000: —*	
3.300: —	114	Telefon Fa		3.300: —	
1.525: —*	162	Hyra		1.525: —*	
1.500: —	163,1	Städning och renhållning Fa		1.500: —	
200: —	163,2	Belysning och gas Fa		200: —	
1.200: —*	167	Hyra för garage		1.200: —*	277.565: —
143.505: —			Kronor		277.565: —
		Driftinkomster:			
138.000: —	270	Statsbidrag för statspolis			260.000: —
138.000: —			Kronor		260.000: —

2 B 3. Åklagarväsen.

		Driftutgifter:		
10.000: —	100	Andel i polisverkets lokalkostnader och telefon m. m.	10.000: —	
72.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	73.000: —	

200: —	105	Personalförsäkring Fa	900: —	
13.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	12.000: —*	
2.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	2.000: —	
500: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —	
1.000: —	114	Telefon, porto och annonser o. d. Fa	1.000: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	200: —	
2.000: —	126	Sakkunnigt biträde vid polisutredningar Fa	2.000: —	
300: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	102.900: —
102.200: —				
		Kapitalutgifter:		
1.300: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		800: —
103.500: —			Kronor	103.700: —
		Driftinkomster:		
100: —	237	Sportler		500: —
100: —			Kronor	500: —

2 ö. Övriga ändamål.

		Driftutgifter:		
2.000: —	119	Överförmyndarens verksamhet Fa	3.000: —	
	137,1	Trafiknämnden:		
2.500: —		Trafikpropaganda Fa[2])	2.500: —	
500: —	137,2	övriga kostnader för trafikens främjande Fa	1.000: —	6.500: —
5.000: —			Kronor	6.500: —

[2]) Kvarstående medel från "Säkerhetens Mönsterstad" överföres till detta konto.

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B 1. Uppbördsverk.

		Driftutgifter:			
700: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	700: —		
2.100: —		Andel i fastighetsskötarens lön för vaktmästarsysslan (7 B 2)	2.100: —	2.800: —	
179.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		178.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård		—	
275: —	105	Personalförsäkring Fa		2.200: —	
22.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		32.000: —*	
6.500: —	110	Kontorskostnader Fa		6.500: —	
4.500: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa		4.500: —	
100: —	119	Övriga expenser Fa		100: —	
30.000: —	126,1	Ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. Fa[1]		15.000: —	
82.000: —	126,2	Ersättning för medverkan vid uppbörd Fa		90.000: —	
8.200: —*	162	Hyra		8.000: —*	
6.000: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		6.000: —	
1.200: —	168	Underhåll av inventarier Fa		1.200: —	346.300: —
342.625: —					
		Kapitalutgifter:			
3.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]			—
345.625: —			Kronor		346.300: —
		Driftinkomster:			
400: —	226	Ersättning från Rfa för upprättande av arbetsgivareförteckning		400: —	
—	237	Sportler		400: —	800: —
400: —			Kronor		800: —

3 B 2. Taxeringskontor.

		Driftutgifter:		
7.000: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	7.000: —	
7.000: —	101,02	Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (bil. 1) Fa	7.000: —	
5.000: —	101,03	Arvoden till biträde åt taxeringsnämndsordförandena (bil. 1) Fah	7.500: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

—	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
350: —	110	Kontorskostnader Fa.....	350: —	
1.200: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	1.000: —	
2.000: —	162	Hyra Fa	1.000: —	
250: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa.....	250: —	24.300: —
22.800: —		Kronor		24.300: —

3 C. Exekutionsverk.

		Driftutgifter:		
2.100: —	100	Andel i fastighetsskötarens lön för vaktmästarsysslan (7 B 2)	2.100: —	
140.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	155.000: —	
150: —	103,1	Sjukvård	—	
250: —	105	Personalförsäkring Fa	1.900: —	
53.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	58.000: —*	
5.000: —	110	Kontorskostnader Fa	5.000: —	
3.200: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	3.200: —	
2.200: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.200: —	
1.000: —	116	Fordonsersättningar Fa	1.000: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa	300: —	
4.400: —*	162	Hyra	4.200: —*	
3.500: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	3.500: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	236.600: —
215.300: —				
		Kapitalutgifter:		
—	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		—
215.300: —		Kronor		236.600: —
		Driftinkomster:		
30.000: —	237	Sportler		35.000: —
30.000: —		Kronor		35.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

		Driftutgifter:		
124.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	151.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
200: —	105	Personalförsäkring Fa	1.400: —	
17.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	21.000: —*	
4.000: —	110	Kontorskostnader Fa.....	5.500: —	
50: —	113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	50: —	
2.200: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.200: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.500: —	
3.300: —	116	Fordonsersättningar Fa	4.000: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
—	126,2	Grundundersökningar i stadens centrum[1]	—	
—	137	Utredning av frågan om ordnande av platsen kring domkyrkan[1] ..	—	
5.600: —*	162	Hyra	5.600: —*	
50: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	50: —	
400: —	166	Underhåll av transportmedel Fa..	500: —	
1.000: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa	1.800: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
200: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	200: —	196.500: —
160.750: —				
		Kapitalutgifter:		
—	366	Anskaffning av bil Fa	9.500: —	
1.500: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..	1.200: —	10.700: —
162.250: —			Kronor	207.200: —
		Driftinkomster:		
3.500: —	225	Kopiering o. d.	4.000: —	
500: —	226	Avgifter för provtagningar o. d.	500: —	
40.000: —	237	Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	50.000: —	54.500: —
44.000: —			Kronor	54.500: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

4 B. Stadsplanekontor.

Driftutgifter:

118.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	140.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
150: —	105	Personalförsäkring Fa	1.300: —	
15.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	14.000: —*	
4.500: —	110	Kontorskostnader Fa.....	4.500: —	
350: —	113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	500: —	
2.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.500: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
1.200: —	116	Fordonsersättningar Fa	1.200: —	
800: —	119,1	Stadsplanemodeller Fa	2.000: —	
500: —	119,2	Övriga expenser Fa	500: —	
—	126,1	Generalplanen[1])	—	
5.600: —*	162	Hyror	5.600: —*	
50: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	50: —	
50: —	166	Underhåll av transportmedel Fa..	50: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
200: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	200: —	174.600: —
151.150: —				

Kapitalutgifter:

2.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		1.400: —
153.150: —			Kronor	176.000: —

Driftinkomster:

500: —	225	Kopiering o. d.		500: —
500: —			Kronor	500: —

4 C. Stadsingenjörskontor.

Driftutgifter:

259.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	259.000: —	
80.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	70.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
3.000: —	105	Personalförsäkring Fa	3.900: —	
45.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	49.000: —*	
12.000: —	110	Kontorskostnader Fa	12.000: —	
2.000: —	113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	2.000: —	
3.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	3.000: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

2.800: —	116	Fordonsersättningar Fa	2.500: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
4.000: —	121	Polygonpunkter och material Fa	4.000: —	
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.700: —	
—	126	Reproduktion av flygfotokartan[1])	—	
13.300: —*	162	Hyra	14.300: —*	
2.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	2.000: —	
2.000: —	167	Övriga kostnader för transportmedel (varav intern garagehyra kr. 220: —*) Fa	2.000: —	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	500: —	428.900: —
432.650: —				
		Kapitalutgifter:		
3.200: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		15.000: —
435.850: —		Kronor		443.900: —
		Driftinkomster:		
2.000: —	225	Diverse inkomster	1.000: —	
70.000: —	237	Tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar o. d.	80.000: —	81.000: —
72.000: —		Kronor		81.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

5. Försvarsväsen.

5 A. Civilförsvar.

		Driftutgifter:		
5.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	5.000: —	
1.000: —	104	Utbildning av personal vid kurser anordnade av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen Fa	1.000: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
700: —	110	Kontorskostnader Fa	700: —	
500: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	500: —	
1.500: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.500: —	
100: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
100: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	100: —	
900: —	123,1	Elström för civilförsvarscentral Fa	900: —	
500: —	123,2	Drivmedel Fa	500: —	
300: —	160,1	Underhåll av civilförsvarscentral Fa	300: —	
1.600: —	160,2	Underhåll av branddammar Fa ..	1.600: —	
200: —	160,3	Underhåll av brandövningshus Fa	2.000: —	
9.000: —	162	Hyror (varav internt 1.870: —*) Fa	9.000: —	
700: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa.....	700: —	
—	168,1	Ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar[1])	—	
2.500: —	168,2	Underhåll av stadens civilförsvarsmateriel och inventarier Fa	2.500: —	
1.500: —	168,3	Underhåll av statlig av staden disponerad brandmateriel Fa	1.500: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	
—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	102.800: —	131.300: —
26.250: —				
		Kapitalutgifter:		
1.200.000: —	360,3	Offentligt skyddsrum i Mariaberget Ra[1])	1.000.000: —	
56.000: —	360,4	Anläggning av branddammar[1]) ..	—	
—	360,6	Bergrum för civilförsvaret[1])	—	
10.000: —	360,7	Splitterskydd för motorsprutor[1])	—	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

—	368,2	Anskaffning av reservelverk[1]) ..	—	
—	368,3	Anskaffning av motorsprutor, slang m. m.[1])	—	
—	368,4	Anskaffning av övriga inventarier Fa	100: —	1.000.100: —
1.292.250: —		Kronor		1.131.400: —
		Kapitalinkomster:		
	470	Statsbidrag:		
500.000: —		För skyddsrum i Mariaberget	—	
37.000: —		För branddammar	—	
14.000: —	473	Fastighetsägarbidrag för offentligt skyddsrum i Mariaberget, stadens andel, 1/3 av 14.000: —	4.667: —	4.667: —
551.000: —		Kronor		4.667: —

5 B. Familjebidrag.

		Driftutgifter:		
12.000: —	100	Andel i barnavårdsnämndens kostnader	12.000: —	
380.000: —	177	Familjebidrag Fa	380.000: —	392.000: —
392.000: —		Kronor		392.000: —
		Driftinkomster:		
360.000: —	270	Statsbidrag		360.000: —
360.000: —		Kronor		360.000: —

5 Ö. Övriga ändamål.

		Driftutgifter:			
—	101,0	Arvoden (bil. 1)		400: —	
	173	Bidrag till enskild verksamhet:			
3.000: —		Västerås Hemvärn för verksamhetsåret 1/7 1955—30/6 1956	3.000: —		
1.000: —		Västerås befälsutbildningsförening	1.000: —		
500: —		Västerås Lottakår.....	500: —		
500: —		Hässlö Flyglottakår	500: —	5.000: —	5.400: —
5.000: —		Kronor			5.400: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

6. Brandförsvar.

		Driftutgifter:	
1.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.000: —
453.000: —	101,01	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	470.000: —
78.000: —	101,02	Löner till extra och tillfällig pernal (bil. 1) Fa	98.000: —
59.000: —	101,03	Arvoden till borgarbrandkåren (bil. 1) Fa	59.000: —
1.000: —	103,1	Sjukvård	—
17.630: —	103,2	Beklädnad Fa	17.630: —
9.000: —	103,3	Beklädnad för vikarier, ersättning för förstörda kläder o. d. Fa	9.000: —
1.368: —	103,4	Beklädnadsersättning till brandchef, v. brandchef och brandkapten, 3 st. à 456: — Fah	1.368: —
1.500: —	104	Personalutbildning, inkl. stipendier Fa	1.500: —
4.500: —	105,1	Personalförsäkring Fa	9.500: —
1.500: —	105,2	Personalförsäkring (borgarbrandkåren) Fa	1.000: —
207.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	179.000: —*
1.100: —	109	Tidningar, litteratur, julfest o. d. för personalen Fah	1.100: —
2.500: —	110	Skrivmaterial, blanketter o. d. Fa	2.500: —
750: —	111	Facklitteratur Fa	750: —
5.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa..	6.000: —
700: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —
1.000: —	116	Cykelersättning till borgarbrandkåren, (40 man à 25: —) Fa	1.000: —
100: —	118	Föreningsavgifter	100: —
500: —	119,1	Övriga expenser Fa	1.000: —
—	119,2	Kostnader för brandkårens 50-års jubileum Fa	4.200: —
5.000: —	120	Råvaror och halvfabrikat för verkstäder Fa	5.000: —
1.500: —	121,1	Förbrukningsmaterial för verkstäder Fa	1.500: —
2.500: —	121,2	Förbrukningsmaterial i övrigt Fa	2.500: —
1.200: —	123	Kraftström Fa	1.200: —
1.500: —	124,1	Förbrukningsinventarier för verkstäder Fa	1.500: —
11.750: —	124,2	Förbrukningsinventarier i övrigt Fa	12.800: —

200: —	126	Ersättning vid brand, brandsyn o. d. Fa	200: —	
3.000: —	132	Tvätt Fa	2.500: —	
56.500: —	162	Hyror (varav internt 55.000: —*)	56.500: —	
10.000: —	163,1	Städning Fa	10.000: —	
6.000: —	163,2	Belysning och hyra för reservbelysning Fa	6.000: —	
20.000: —	163,3	Värme Fa	19.000: —	
10.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	10.000: —	
12.200: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa	12.700: —	
8.700: —	168	Underhåll av inventarier Fa	8.700: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	
—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	2.700: —*	1.017.548: —
996.798: —				
		Kapitalutgifter:		
—	360,1	Anläggning av branddammar[1])	—	
15.000: —	366,2	Anskaffning av en personbil	—	
—	366,3	Anskaffning av piketbil och båt (jfr 2B1—366) Ra	29.000: —	
28.000: —	368,1	Utbyggnad av brandtelegraf Ra	33.400: —	
36.000: —	368,2	Anskaffning av brandredskap Ra	31.500: —	
8.500: —	368,3	Anskaffning av övriga inventarier Ra	8.400: —	102.300: —
1.084.298: —		Kronor		1.119.848: —
		Driftinkomster:		
3.000: —	205	Olycksfallsersättning	3.000: —	
1.800: —	225	Försäljning av diverse materiel och ersättning för underhåll av brandredskap	3.000: —	
1.500: —	226,1	Ersättning för skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp	1.500: —	
775: —*	226,2	Bidrag från polisen för skötsel av brandtelegraf	775: —*	
5.500: —	238	Verkstadsrörelse	4.000: —	
300: —	260,1	Ersättning för upplåtelse av gymnastiksal	500: —	
1.100: —	260,2	Hyra för tjänstebostad	1.100: —	
400: —	268	Uthyrning av brandredskap och inventarier	1.000: —	
40.500: —	271	Ersättning från landstinget för		

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		skötsel och körning av ambulansbilar	40.500: —	
5.000: —	272	Ersättning från andra kommuner för eldsläckning	5.000: —	
500: —	273	Ersättning från enskilda för vissa brandutryckningar	500: —	60.875: —
60.375: —		Kronor		60.875: —

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning.

		Driftutgifter:			
179.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	193.000: —		
22.000: —		Tillkommer andel till 8 B 1	22.000: —	215.000: —	
10.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		10.000: —	
15.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa		15.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
1.500: —	105	Personalförsäkring Fa	2.800: —		
4.800: —		Tillkommer andel från 8 B 1	3.000: —	5.800: —	
31.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	31.000: —		
25.500: —*		Tillkommer andel från 8 B 1	28.000: —	59.000: —*	
7.200: —	110	Kontorskostnader Fa		7.500: —	
10.000: —	113	Lagfartskostnader o. d. Fa		14.000: —	
7.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		8.500: —	
3.000: —	115	Resor och traktamenten Fa		3.000: —	
4.000: —	116	Fordonsersättningar Fa		4.600: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		500: —	
—	126,1	Utredningskostnader för om- eller nybyggnad av Stadshotellet[1])		—	
—	126,3	Utredningskostnader för nytt polishus[1])		—	
4.900: —*	162	Hyra		37.900: —*	
7.500: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler		—	
2.500: —	166	Underhåll av transportmedel Fa		2.500: —	
8.000: —	167,1	Lön till chaufför Fa		8.000: —	
2.500: —	167,2	Övriga kostnader för transportmedel Fa		2.800: —	
800: —	168	Underhåll av inventarier Fa		800: —	
400: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		400: —	395.300: —
347.200: —					

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

Kapitalutgifter:

4.100: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) . .		20.000: —
351.300: —			Kronor	415.300: —

Driftinkomster:

3.000: —	200	Bostadsförmedlingens andel i fastighetskontorets kostnader	1.000: —	
1.200: —	205	Olycksfallsersättning	1.200: —	
15.000: —	266	Inkomster av bil	15.000: —	17.200: —
19.200: —			Kronor	17.200: —

7 B. Förvaltningsfastigheter.

1. Rådhus med annex.

Driftutgifter:

7.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter[1])	—	
10.000: —	160,2	Reparations- och omändringsarbeten i Rådhuset Ra[1])	75.000: —	
30.000: —	161,1	Renhållning och städning Fa	29.000: —	
600: —	161,2	Vatten och sotning Fa	600: —	
6.000: —	161,3	Elektrisk ström Fa	5.000: —	
15.000: —	161,4	Värme Fa	13.000: —	
400: —	161,6	Försäkringspremier Fa	400: —	
17.100: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	15.100: —*	138.100: —
86.100: —			Kronor	138.100: —

Driftinkomster:

75.600: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	71.300: —*	
567: —	260,2	Hyror, övriga	—	71.300: —
76.167: —			Kronor	71.300: —

2. Kv. Njord nr 1.

Driftutgifter:

500: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		2.000: —*
200: —	114	Telefon Fa		200: —
9.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa		9.000: —
10.200: —	161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa	10.200: —	
./.4.200: —		Avgår andelar från 3 B1 och 3 C	4.200: —	6.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

1.100: —	161,2	Vatten och sotning Fa	1.100: —	
700: —	161,3	Elektrisk ström Fa	700: —	
13.000: —	161,4	Värme Fa	11.000: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
1.400: —	161,7	Fastighetsskatt Ra.....	1.400: —	
24.600: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	24.600: —*	56.300: —
56.800: —		Kronor		56.300: —

Driftinkomster:

28.800: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	30.860: —*	
21.990: —	260,2	Hyror, övriga	24.036: —	54.896: —
50.790: —		Kronor		54.896: —

3. Polishus.

Driftutgifter:

7.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	10.000: —	
—	160,2	Installation av oljeeldning[1])	—	
4.000: —	161,1	Renhållning Fa	4.500: —	
500: —	161,2	Vatten och sotning Fa	600: —	
13.000: —	161,4	Värme Fa	13.000: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
300: —	161,7	Fastighetsskatt Ra.....	300: —	
1.500: —	162	Hyror Fa	1.500: —	
10.900: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	11.700: —*	41.800: —
37.400: —		Kronor		41.800: —

Driftinkomster:

37.075: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	37.495: —*	
90: —	260,2	Hyror, övriga	90: —	37.585: —
37.165: —		Kronor		37.585: —

4. Brandstation.

Driftutgifter:

20.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	15.000: —	
1.400: —	161,1	Renhållning Fa	1.200: —	
2.000: —	161,2	Vatten och sotning Fa	1.700: —	
250: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
38.700: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	38.700: —*	56.900: —
62.350: —		Kronor		56.900: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

Driftinkomster:

55.000: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	55.000: —*	
8.687: —	260,2	Hyror, övriga	8.566: —	63.566: —
63.687: —		Kronor		63.566: —

5. Tullhus.

Driftutgifter:

300: —	114	Telefon Fa	400: —	
5.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	6.000: —	
1.700: —	161,1	Renhållning Fa	1.800: —	
400: —	161,2	Vatten och sotning Fa	400: —	
1.600: —	161,4	Värme Fa	1.600: —	
100: —	161,6	Försäkringspremier Fa	100: —	
500: —	162	Hyror Fa	500: —	
300: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	
12.100: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	12.100: —*	23.200: —
22.000: —				

Kapitalutgifter:

600: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		600: —
22.600: —		Kronor		23.800: —

Driftinkomster:

1.910: —	260,2	Hyror, övriga		1.980: —
1.910: —		Kronor		1.980: —

6. Diverse förvaltningsfastigheter.
(Mariabergets arkiv, köttbesiktningsbyrån, Ingrid nr 1, Heimer nr 1, Stora Fridnäs, Skerikes bygdegård, folkskolebaracker)

Driftutgifter:

18.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	10.000: —	
—	160,2	Flyttning och uppdelning av läroverkets provisoriska träpaviljong för uppsättning vid Emaus resp. Skallbergets idrottsplatser (stfm § 117/1954) Fa	100.000: —	
4.300: —	161,1	Renhållning Fa	4.300: —	
1.900: —	161,2	Vatten, sotning och elström Fa ..	1.900: —	
10.000: —	161,4	Värme Fa	8.000: —	
400: —	161,6	Försäkringspremier Fa	400: —	
1.200: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	1.200: —	
26.100: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	30.800: —*	156.600: —
61.900: —				

		Kapitalutgifter:		
85.000: —	360,2	Om- och tillbyggnad av bygdegård i Skerike Ra[1])		—
146.900: —			Kronor	156.600: —
		Driftinkomster:		
20.600: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	30.698: —*	
10.318: —	260,2	Hyror, övriga	3.173: —	33.871: —
30.918: —				
		Kapitalinkomster:		
25.000: —	470	Statsbidrag för om- och tillbyggnad av bygdegård i Skerike[1])		—
55.918: —			Kronor	33.871: —

7. Drätselkammarens förrådsbyggnader.

		Driftutgifter:		
4.000: —	160	Underhåll av fastigheter Fa	7.000: —	
300: —	161,2	Vatten och sotning Fa	300: —	
4.800: —	161,4	Elström för uppvärmning Fa	5.000: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa.....	300: —	
2.100: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	2.100: —	
13.900: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	13.900: —*	28.600: —
25.400: —			Kronor	28.600: —
		Driftinkomster:		
22.100: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	22.100: —*	
2.200: —	260,2	Hyror, övriga	2.200: —	24.300: —
24.300: —			Kronor	24.300: —

8. Barnstugor, daghem och barnkoloni.

		Driftutgifter:		
6.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	6.000: —	
—	160,2	Iordningställande av tomten vid Uddens barnkoloni[1])	—	
—	160,4	Delkostnad för flyttning av del av daghemmet[1])	—	
400: —	161,1	Renhållning och sotning Fa	400: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
200: —	161,7	Fastighetsskatt Ra.....	200: —	
10.700: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	10.700: —*	17.600: —
17.600: —			Kronor	17.600: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

Driftinkomster:

19.700: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	19.700: —*	
819: —	260,2	Hyror, övriga	66: —	19.766: —
20.519: —			Kronor	19.766: —

9. Stadshus.

Driftutgifter:

—	160	Underhåll av fastigheter Fa	4.000: —	
—	161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa	5.600: —	
—	161,2	Vatten och sotning Fa	1.100: —	
—	161,3	Elektrisk ström Fa	6.600: —	
—	161,4	Värme Fa	22.000: —	
—	161,6	Försäkringspremier Fa	700: —	
—	163,1	Städning Fa	27.500: —	
—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	84.000: —*	151.500: —
—				

Kapitalutgifter:

—	355	Konstnärlig utsmyckning av stadshuset[1])	—	
—	360	Utredningskostnader för nytt stadshus[1])	—	
—			Kronor	151.500: —

Driftinkomster:

—	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		159.700: —
—			Kronor	159.700: —

10. Stifts- och landsbibliotek.

Driftutgifter:

—	160	Underhåll av fastigheten Fa	5.000: —	
—	161,1	Renhållning Fa	3.000: —	
—	161,2	Vatten och sotning Fa	1.100: —	
—	161,4	Värme Fa	25.000: —	
—	161,6	Försäkringspremier Fa	600: —	
—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	120.000: —*	154.700: —
—			Kronor	154.700: —

Driftinkomster:

—	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		162.000: —*
—			Kronor	162.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

7 C. Exploateringsfastigheter.

		Driftutgifter:		
8.000: —	137	Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	15.000: —	
1.000: —	151	Underhåll av kreatursplats Fa ..	500: —	
7.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	4.000: —	
25.000: —	160,3	Underhåll av Kristiansborgs gård[1]) Fa	25.000: —	
—	160,4	Utfyllning av för exploatering avsedd mark[1])	—	
—	161,1	Renhållning Fa	3.000: —	
400: —	161,2	Vatten och sotning Fa	400: —	
400: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
35.000: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	35.000: —	
—	161,8	Kostnader för rivningar Fa	10.000: —	
2.000: —	161,9	Grundundersökning[1])	—	
2.000: —	162	Arrenden och avgälder Fa	2.000: —	
177.800: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	190.100: —*	285.200: —
258.600: —				
		Kapitalutgifter:		
150.000: —	360,21	Grundrabatter Ra[1])	150.000: —	
—	360,522	Grundrabatter för Norra Skallberget (stfm 31/5 1951, § 102)	—	
50.000: —	360,3	Anslutningsavgifter för ledningar[1])	—	
—	360,4	Förvärv av fastigheten Kol nr 2 (stfm 27/9 1951 § 267) Ra	210.000: —	
85.000: —	360,6	Förvärv av stadsägan nr 1997 (stfm § 259/1952)	—	
155.000: —	360,7	Förvärv av kv. Solberga (stfm § 279/1952) del av anslag på 195.000: —	—	
40.000: —*	360,8	Ersättning till 8 C för anläggande av park inom kv. Krumeluren[1])	—	
738.600: —				645.200: —
		Driftinkomster:		
39.042: —*	260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar	69.242: —*	
75.129: —	260,2	Hyror och arrenden, övriga	80.073: —	
30.000: —	260,3	Vederlag från SJ för försenat tillträde av lokstationsområdet (dk 12/3 1953 § 245)	30.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

16.522: —*	261,1	Tomträttsavgälder (16 C 41 och 11 C) ..... 9.150: — Avgäldsfritt upplåtna tomträtter (ersättning från 16 Ö) 1.100: —	10.250: —*	
223.829: —	261,2	Tomträttsavgälder, övriga	302.482: —	492.047: —
384.522: —			Kronor	492.047: —

7 D 1. Jordbruksrörelse.

		Driftutgifter:		
1.300: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.300: —	
67.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	63.000: —	
130.000: —	101,5	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal Fa	140.000: —	
4.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	4.000: —	
8.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid Fa	10.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård	—	
2.300: —	105	Personalförsäkring Fa	2.900: —	
91.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) 105.000: —		
./.10.600: —		Avgår andel till 13 C 10.600: —	94.400: —*	
1.400: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.400: —	
350: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
6.580: —	116	Fordonsersättningar Fa.....	6.580: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
10.000: —	120,1	Utsäde Fa.....	10.000: —	
6.000: —	120,2	Utfodring av får Fa	6.000: —	
50.000: —	120,3	Inköp av grisar Fa	50.000: —	
2.000: —	120,4	Uppsamling och transport av svinmat Fa	2.000: —	
40.000: —	120,5	Utfodring av svin Fa	40.000: —	
1.000: —	120,6	Inköp av får Fa	1.000: —	
35.000: —	121,1	Gödselmedel Fa	35.000: —	
5.000: —	121,2	Förbrukningsmaterial Fa	5.000: —	
8.000: —	123	Elektrisk ström Fa.....	8.000: —	
2.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	2.000: —	
1.800: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	10.000: —	
20.000: —	160	Underhåll av byggnader och hägnader Fa	20.000: —	
5.000: —	161	Övriga kostnader för fast egendom Fa	5.000: —	
16.900: —*	162,1	Arrenden	16.900: —*	

2.025: —	162,2	Arrenden till Asea och Kronan..	2.500: —	
6.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	6.000: —	
13.000: —	167,1	Övriga kostnader för transportmedel Fa	13.000: —	
2.000: —	167,2	Utfodring av hästar Fa	2.000: —	
500: —	167,3	Övriga kostnader för djuren Fa..	500: —	
6.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	6.000: —	
1.000: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	1.000: —	
400: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	500: —*	567.480: —
535.555: —				
		Kapitalutgifter:		
20.000: —	366	Anskaffning av transportmedel Ra	20.000: —	
15.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..	25.000: —	
—	381	Avsättning av återbäring till andelsägarelånkonto: Västmanlands läns Andelsslakteriförening Fa ..	450: —	
450: —	382	Förvärv av andelar i Arosbygdens Lantmannaförbund Fa	450: —	45.900: —
571.005: —		Kronor		613.380: —
		Driftinkomster:		
	200	Ersättning för administration från		
19.400: —		13 C ..... 22.000: —		
6.800: —		7 D 2 ..... 6.800: —		
3.000: —		7 D 3 ..... 3.000: —	31.800: —	
500: —	205	Olycksfallsersättning	500: —	
289.355: —	220,1	Jordbruksprodukter	275.680: —	
25.000: —	220,2	Försäljning av får (inkl. ull)	25.000: —	
500: —	220,3	Försäljning av hästar	500: —	
150.000: —	220,4	Försäljning av svin	200.000: —	
5.000: —	225	Övriga rörelseintäkter	5.000: —	
40.000: —	238	Körningar och ersättningar för utförda arbeten	40.000: —	
450: —	239,1	Återbäring från Arosbygdens Lantmannaförbund	450: —	
—	239,2	Återbäring från Västmanlands läns Andelsslakteriförening	450: —	
27.000: —	260	Hyror	30.000: —	
4.000: —	262	Potatislotter	4.000: —	613.380: —
571.005: —		Kronor		613.380: —

7 D 2. Skogar.

		Driftutgifter:			
6.800: —	100	Bidrag till 7 D 1 för administration	6.800: —		
1.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	12.000: —		
500: —	105	Personalförsäkring Fa	1.100: —		
500: —	123	Elektrisk ström Fa	500: —		
600: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	600: —		
3.500: —	160	Underhåll av byggnader och kulturarbeten Fa	10.000: —		
25.000: —	161,1	Avverknings- och försågningskostnad Fa	35.000: —		
400: —	161,6	Försäkringspremier Fa	400: —		
5.000: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	2.500: —		
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —		
8.000: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	12.000: —*		81.900: —
52.300: —					
		Kapitalutgifter:			
4.000: —	360	Utbyggnad av sågverksanläggning	—		
5.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra	10.000: —		10.000: —
61.300: —		Kronor			91.900: —
		Driftinkomster:			
75.000: —	220	Försäljning av skogsprodukter			120.000: —
75.000: —		Kronor			120.000: —

7 D 3. Jordbruksfastigheter.

		Driftutgifter:			
3.000: —	100	Bidrag till 7D1 för administration	3.000: —		
200: —	126	Kostnader för laga av- och tillträdessynesr Fa	200: —		
2.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	12.000: —		
20.000: —	160,2	Grundförbättringar Fa	20.000: —		
10.000: —	160,5	Omläggning av el-ledningar vid Johannisbergs gård	—		
—	160,6	Uppförande av siloanläggning vid Johannisberg[1])	—		
—	160,7	Utförande av muddringsarbeten i Mälaren vid Lövudden[1])	—		
—	160,8	Omläggning av el-ledningar vid Lundby gård Ra	5.000: —		
17.000: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	14.000: —		
89.500: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	126.100: —*		180.300: —
141.700: —					

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Kapitalutgifter:		
—	360,1	Maskinhall vid Malma[1])	—	
—	360,2	Avlopp, värme och v. c. i arbetarebostäder vid Malma gård Ra	35.000: —	
—	360,3	Ombyggnad av bostad vid Enbacken Ra	60.000: —	
100.000: —	360,4	Restaurering av Nordanby gård[2])	—	
—	360,5	Om- och tillbyggnad av ekonomibyggnader vid Lundby gård[1])	—	
80.000: —	360,6	Spannmålstorkanläggning vid Nordanby gård (stfm § 16/1953)	—	
30.000: —	360,7	Reningsanläggning och avlopp vid Malma gård[1])	—	
100.000: —	360,8	Ombyggnad av kokhus för latrinkärlstvätt vid Malma gård[1])	—	
100.000: —	360,9	Restaurering av Malma herrgård[2])	—	
43.600: —	360,10	Förvärv av fastigheten Enbacken (mellanpris)	—	
—	360,11	Förvärv av stä 1116, 1116 B, 1116 C m. fl. (Gryta egendom) (stfm § 174/1954)	300.000: —	
—	360,12	Ombyggnad vid Apalby Ra	8.000: —	
—	360,13	Utbyggnad av silos vid Nordanby gård Ra	28.000: —	
—	360,14	Ombyggnad av maskinhall till garage Ra	2.000: —	
—	368,1	Inköp av inventarier[1])	—	
20.000: —	368,2	Anskaffning av inventarier för latrinkärlstvätt[1])	—	433.300: —
615.300: —		Kronor		613.300: —
		Driftinkomster:		
13.700: —*	260,1	Arrenden, stadens förvaltningar..	13.700: —*	
28.500: —	260,2	Arrenden, övriga	31.500: —	45.200: —
42.200: —		Kronor		45.200: —

7 E. Hyresfastigheter.

1. Diverse fastigheter.

		Driftutgifter:		
265.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	290.000: —	
—	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—	
20.000: —	160,3	Utvändig reparation av Gere nr 3	—	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

[2]) Från föregående år reserverade medel för restaurering av Nordanby gård (7D3—360,4) omdisponeras till restaurering av Malma herrgård (7D3—360,9)

35.000: —	160,4	Utvändig målning m. m. av Johan nr 1 och 2	—	
82.000: —	161,1	Löner till gårdskarlar samt renhållning Fa	89.000: —	
22.000: —	161,2	Vatten och belysning Fa	26.000: —	
18.000: —	161,4	Värme Fa	17.000: —	
7.000: —	161,5	Sotning Fa	7.500: —	
13.500: —	161,6	Försäkringspremier Fa	15.000: —	
37.000: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	39.000: —	
1.000: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	1.000: —	
6.500: —	162	Avgifter och hyror för lägenheter Fa	7.000: —	
274.800: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	322.700: —*	
500: —	187	Avskrivning på hyresfordringar Fa	500: —	814.700: —
782.300: —				
		Kapitalutgifter:		
197.200: —	360,1	Förvärv av tomten Ingrid nr 6 (stfm § 49/1954)	40.000: —	
		Förvärv av stä 1847 (stfm § 226/1954)	205.000: —	
		Förvärv av stä 1862 (stfm § 226/1954)	50.000: —	
		Förvärv av stä 1890 (stfm § 226/1954)	70.000: —	
		Förvärv av stä 1891 (stfm § 226/1954)	35.000: —	
		Förvärv av stä 1893 (stfm § 226/1954)	52.000: —	
		Förvärv av stä 3003 (stfm § 227/1954)	26.000: —	478.000: —
979.500: —			Kronor	1.292.700: —
		Driftinkomster:		
24.008: —*	260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar	14.565: —*	
479.949: —	260,2	Hyror och arrenden, övriga	516.292: —	530.857: —
503.957: —			Kronor	530.857: —

2. Stadshotell.

		Driftutgifter:		
9.000: —	101,0	Löner (bil. 1) Fa	9.000: —	
10.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	10.000: —	

100: —	103,1	Sjukvård		—	
100: —	105	Personalförsäkring Fa		100: —	
8.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		8.000: —*	
50.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Ra		55.000: —	
10.000: —	161,1	Renhållning Fa		13.000: —	
6.500: —	161,2	Vatten och elström Fa		7.000: —	
51.000: —	161,4	Värme Fa		50.000: —	
500: —	161,5	Sotning Fa		500: —	
900: —	161,6	Försäkringspremier Fa		900: —	
6.200: —	161,7	Fastighetsskatt Ra		6.200: —	
2.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		1.000: —	
47.200: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		47.200: —*	207.900: —
201.500: —			Kronor		207.900: —

Driftinkomster:

4.820: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		4.880: —*	
73.655: —	260,2	Hyror, övriga		74.090: —	
20.000: —	260,3	Avgifter för värme och varmvatten		20.000: —	98.970: —
98.475: —			Kronor		98.970: —

3. Sundinska huset.

Driftutgifter:

4.500: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa		5.000: —	
—	160,2	Ändrings- och förbättringsarbeten Ra		20.000: —	
4.700: —	161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa		4.700: —	
900: —	161,2	Vatten, elström och sotning Fa		900: —	
8.800: —	161,4	Värme Fa		8.800: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa		200: —	
600: —	161,7	Fastighetsskatt Ra		600: —	
10.000: —	162	Hyra till Sundinska fonden		10.000: —	50.200: —
29.700: —			Kronor		50.200: —

Driftinkomster:

9.280: —*	260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar		3.750: —*	
17.187: —	260,2	Hyror, övriga		23.108: —	26.858: —
26.467: —			Kronor		26.858: —

4. Paviljong i stadsparken.

Driftutgifter:

2.000: —*	153	Skötsel av plantering (ersättning till 8 C)	2.000: —*	
12.000: —	160,1	Underhåll av byggnaden Fa	12.000: —	
600: —	161,1	Renhållning och sotning Fa	800: —	
4.000: —	161,4	Värme Fa	4.000: —	
100: —	161,6	Försäkringspremier Fa	100: —	
800: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	800: —	
9.000: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	9.000: —*	28.700: —
28.500: —		Kronor		28.700: —

Driftinkomster:

8.000: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		8.000: —
8.000: —		Kronor		8.000: —

5. Varumagasin o. d.

Driftutgifter:

1.000: —	151	Underhåll av magasinsgator Fa	1.000: —	
10.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	10.000: —	
—	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—	
500: —	161,1	Vatten, sotning och renhållning Fa	800: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
2.200: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	2.400: —	
15.000: —	164	Underhåll och renhållning av järnvägsspår Fa	15.000: —	
19.200: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	23.000: —*	52.500: —
48.200: —		Kronor		52.500: —

Driftinkomster:

1.875: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	1.965: —*	
33.649: —	260,2	Hyror, övriga	32.769: —	34.734: —
35.524: —		Kronor		34.734: —

6. Omnibusgarage.

Driftutgifter:

8.000: —	160,1	Underhåll Fa	10.000: —	
500: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
1.600: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	1.600: —	
26.300: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	26.300: —*	38.200: —
36.400: —				

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Kapitalutgifter:		
—	360,1	Tillbyggnad av garagefastigheten[1]		—
36.400: —			Kronor	38.200: —
		Driftinkomster:		
43.900: —	260,2	Hyror, övriga		43.750: —
43.900: —			Kronor	43.750: —

7 F. Bostadsförsörjning.

1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

		Driftutgifter:		
50.000: —	173	Bidrag till HSB:s stiftelse Solgårdar Ra[1]		50.000: —
50.000: —			Kronor	50.000: —
		Driftinkomster:		
50.000: —	274	Ersättning från 16 D		50.000: —
50.000: —			Kronor	50.000: —

2. Pensionärshem.
(9 st.)

		Driftutgifter:		
2.400: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	2.400: —	
1.500: —	114	Telefon Fa	1.500: —	
49.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	32.000: —	
30.000: —	161,1	Löner till fastighetsskötare samt renhållning Fa	30.000: —	
11.000: —	161,2	Vatten och belysning Fa	12.000: —	
76.000: —	161,4	Värme Fa	72.000: —	
1.000: —	161,5	Sotning Fa	1.000: —	
2.000: —	161,6	Försäkringspremier Fa	2.000: —	
10.000: —*	161,9	Skötsel av grönytor kring pensionärshemmen (ersättning till 8 C)	10.000: —*	
148.800: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	149.800: —*	312.700: —
331.700: —				
		Kapitalutgifter:		
—	355	Konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar[1]	—	
500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]	500: —	500: —
332.200: —			Kronor	313.200: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Driftinkomster:			
104.887: —	260,1	Hyror			
		Interna	690: —*		
		Pensionärer	93.940: —		
		Övriga	10.166: —	104.796: —	
227.313: —	274	Ersättning från 16 D		208.404: —	313.200: —
332.200: —			Kronor		313.200: —

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

		Driftutgifter:		
32.000: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		32.000: —*
32.000: —			Kronor	32.000: —

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader.

		Driftutgifter:			
6.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader		6.000: —	
241.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	247.000: —		
./.6.000: —		Avgår andel till 4 B	—		
./.22.000: —		„ „ „ 7 A	22.000: —	225.000: —	
46.000: —	101,5	Löner till månadsavlönad kollektivanställd personal Fa		46.000: —	
40.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		40.000: —	
75.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid Fa		80.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
25.000: —	105	Personalförsäkring Fa	18.000: —		
./.4.800: —		Avgår andel till 7 A	3.000: —	15.000: —	
231.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	262.000: —		
./.25.000: —*		Avgår andel till 7 A	28.000: —	234.000: —*	
6.000: —	110	Kontorskostnader Fa		6.000: —	
6.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		6.000: —	
6.000: —	115	Resor och traktamenten (varav 4.000: —* till 8 B6—266) Fa		6.000: —	
20.000: —	116	Fordonsersättningar Fa	25.000: —		
./.4.000: —		varav redovisas under			
		8 B2—150	4.000: —		
		8 B3—159,3	3.000: —	18.000: —	
1.000: —	119	Övriga expenser Fa		1.000: —	
8.900: —*	162	Hyra		10.100: —*	
500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		100: —	693.700: —
650.800: —					
		Kapitalutgifter:			
1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa			3.000: —
651.800: —			Kronor		696.700: —

Driftinkomster:

5.000: —	200	Ersättning från 9 A för vissa kostnader	5.000: —		
1.000: —		Ersättning från 13 E 5 för vissa kostnader	1.000: —	6.000: —	
7.000: —	205	Olycksfallsersättning		7.000: —	
5.000: —	226	Administrationspålägg		7.000: —	20.000: —
18.000: —			Kronor		20.000: —

2. Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar.

Driftutgifter:

459.000: —	150	Underhåll av bidragsberättigade gator och vägar (varav ersättning till 8 B1—116 4.000: —) Fa	500.000: —	
470.000: —	151	Underhåll av övriga gator och vägar Fa	470.000: —	
1.600: —	152,1	Hyra av mark för gångpassage och parkering Fa	1.600: —	
10.000: —	152,2	Trafikanordningar och provisoriska omläggningar Fa	15.000: —	
4.400: —	152,3	Övriga kostnader för gator och vägar Fa	3.400: —	990.000: —
945.000: —				

Kapitalutgifter:

950.000: —	D 4	Nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av Drätselkammaren Ra [1][2]	900.000: —	
—	350,001	Rikshuvudvägen Ra[1]	640.000: —	
50.000: —	350,002	Bro över Svartån, del av kostnad[1]	—	
—	350,062	Östra Ringvägen, delen Trefasgatan—Stora gatan Ra[1]	70.000: —	
5.000: —	351,003	Diverse marklösen Fa	5.000: —	
5.000: —	351,005	Gatubrunnar inom oregl. områden Ra	5.000: —	
—	351,007	Kungsängsgatan, delen Verksgatan—Hamngatan, delkostnad Ra..	150.000: —	
—	368,2	Anskaffning av cykelställ Ra[1]..	5.000: —	
5.000: —	368,3	Anskaffning av gatunamnskyltar Ra	—	1.775.000: —
1.960.000: —			Kronor	2.765.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

[2]) Från detta anslag anvisade medel skola redovisas på resp. gatuanläggningar under 350 och 351.

		Driftinkomster:			
7.000: —	252	Bidrag från Västerås Omnibus AB	7.000: —		
4.000: —		Avgifter för utnyttjande av allmänna platser	4.000: —	11.000: —	
436.000: —	270,1	Statsbidrag för underhåll av bidragsberättigade gator och vägar		436.000: —	447.000: —
447.000: —					
		Kapitalinkomster:			
—	470,1	Statsbidrag för Rikshuvudvägen enl. Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens beslut 8/5 1954			607.000: —
447.000: —			Kronor		1.054.000: —

3. Allmän belysning och renhållning.

		Driftutgifter:			
8.700: —	101,0	Löner, andel från 8 B 7		8.700: —	
4.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		5.000: —*	
7.200: —	159,1	Sopning av allmänna platser (kapitelhjonen) Fa		7.200: —	
15.000: —*	159,2	Rensning av gatubrunnar (13 AB)		15.000: —*	
85.000: —	159,3	Övriga gaturenhållningskostnader Fa (varav bidrag till 8 B1—116 3.000: —*)		90.000: —	
135.000: —	159,4	Elektrisk belysning Fa		145.000: —	
		Övrig renhållning Fa:			
10.500: —	159,5	Folkskolorna	11.500: —		
9.000: —	159,6	Högre Allmänna Läroverket	9.000: —		
7.000: —	159,7	Omnibusstationen	7.000: —		
3.000: —	159,8	Praktisk Realskola och Handelsgymnasium	3.000: —		
—	159,9	Tekniska verken, Sturegatan—Munkgatan	6.000: —	36.500: —	
700: —*	162	Hyror		—	307.400: —
285.100: —					
		Kapitalutgifter:			
100.000: —	359	Belysningsanläggningar (disponeras av Tekniska verken) Ra[1] ..			100.000: —
385.100: —			Kronor		407.400: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Driftinkomster:			
	226	Ersättning för belysning och renhållning från:			
10.500: —*		Folkskolorna		11.500: —*	
9.000: —*		Högre Allmänna Läroverket .... (Dk 5/3—53 § 204)		9.000: —*	
2.300: —		Omnibusstationen		2.300: —	
3.000: —*		Praktisk Realskola och Handelsgymnasium		3.000: —*	
—		Tekniska verken		6.000: —*	
3.500: —*		Hamnen		3.500: —*	35.300: —
28.300: —			Kronor		35.300: —

4. Drätselkammarens förråd och verkstad.

		Driftutgifter:			
18.400: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	18.800: —		
9.000: —		Tillkommer andel från 8 B 5	9.000: —		
			27.800: —		
./.3.500: —		Avgår del av lön till kontorsbiträde att påföras transportkontoret	3.500: —	24.300: —	
40.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		40.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
—	105	Personalförsäkring Fa		200: —	
13.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		14.000: —*	
1.500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		1.500: —	
1.500: —	123	Energi och drivmedel Fa		1.500: —	
15.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		15.000: —	
14.000: —*	162	Hyror (7 B7 och 7 E1)		14.100: —*	
3.000: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		3.000: —	
15.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		20.000: —	
1.000: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		1.000: —	134.600: —
128.000: —					
		Kapitalutgifter:			
25.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])			20.000: —
153.000: —			Kronor		154.600: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Driftinkomster:			
100: —	205	Olycksfallsersättning		100: —	
95.000: —	225	Inkomst av förrådsrörelse		120.000: —	
6.000: —	268	Uthyrning av inventarier		5.000: —	125.100: —
101.100: —			Kronor		125.100: —

5. Grustag.

		Driftutgifter:			
18.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	18.000: —		
./.9.000: —		Avgår andel till 8 B 4	9.000: —	9.000: —	
14.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		16.000: —	
1.000: —	101,6	Löner till tidavlönad, kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		1.000: —	
1.000: —	101,9	Löner till tidavlönad, kollektivanställd personal under semester Fa		1.200: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
50: —	105	Personalförsäkring Fa		200: —	
4.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		4.000: —*	
150: —	114	Telefon Fa		200: —	
5.000: —	123	Energi och drivmedel Fa		5.000: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		100: —	
20.000: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa		20.000: —	
3.000: —	151	Underhåll av väg, delkostnad att påföras grustaget Fa		3.000: —	
30.000: —*	162	Avgäld för grustäkt Fa		35.000: —*	
5.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		5.000: —	99.700: —
92.800: —					
		Kapitalutgifter:			
—	368	Anskaffning och ombyggnad av maskiner[1]			—
92.800: —			Kronor		99.700: —
		Driftinkomster:			
110.000: —	220	Försäljning av grus och sten			120.000: —
110.000: —			Kronor		120.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

6. Bilar.

Driftutgifter:

8.400: —	100	Andel i kostnaderna för transportkontoret	7.000: —	
100.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	100.000: —	
10.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	11.000: —*	
1.300: —	114	Telefon Fa	1.500: —	
1.500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	1.500: —	
30.000: —	123	Drivmedel Fa	32.000: —	
2.000: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	2.000: —	
4.540: —	162	Hyror (varav internt 4.000: —*) Fa	4.300: —	
35.000: —	166	Underhåll Fa	40.000: —	
16.000: —	167	Skatt och försäkringar Fa	25.000: —	224.300: —
208.740: —				

Kapitalutgifter:

35.600: —	366	Anskaffning av transportmedel[1])		—
244.340: —		Kronor		224.300: —

Driftinkomster:

4.000: —*	266	Gatuförvaltningens del i personbil (8 B1—115)	4.000: —*	
300.000: —		Inkomst av bilar	315.000: —	319.000: —
304.000: —		Kronor		319.000: —

7. Maskiner.

Driftutgifter:

26.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	26.000: —	
./.8.700: —		Avgår andel till 8 B3	8.700: —	17.300: —
100.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		120.000: —
—	105	Personalförsäkring Fa		300: —
31.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		35.000: —
600: —	114	Telefon Fa		800: —
3.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		3.000: —
35.000: —	123	Energi och drivmedel Fa		42.000: —
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		1.000: —
3.000: —	129	Övriga rörelsekostnader (hyra av maskiner) Fa		5.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

3.450: —	162	Hyror (varav internt 2.840: —*) Fa	3.450: —	
10.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	15.000: —	
2.000: —	167	Skatt och försäkringar Fa	2.000: —	
55.000: —	168	Underhåll av maskiner Fa	60.000: —	
600: —	169	Försäkringspremier Fa	200: —	305.050: —
261.950: —				
		Kapitalutgifter:		
20.000: —	366	Anskaffning av transportmedel[1])	—	
152.500: —	368	Anskaffning av maskiner Ra[1]) ..	90.000: —	90.000: —
434.450: —		Kronor		395.050: —
		Driftinkomster:		
75.000: —	266	Inkomster av transportmedel	95.000: —	
300.000: —	268	Inkomster av maskiner	325.000: —	420.000: —
375.000: —		Kronor		420.000: —

8. Tipp-platser.

		Driftutgifter:		
—	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	24.000: —	
—	126	Maskinkostnader Fa	40.000: —	
—	129	Övriga rörelsekostnader Fa	1.000: —	
—	151	Underhåll av tillfartsvägar Fa ..	5.000: —	70.000: —
—		Kronor		70.000: —
		Driftinkomster:		
—	259	Avgifter för tippning		22.000: —
—		Kronor		22.000: —

9. Bekvämlighetsinrättningar.

		Driftutgifter:		
30.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd månadsavlönad och extra personal Fa	32.000: —	
1.000: —	101,6	Löner till kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	1.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
350: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
—	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	700: —*	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

300: —	114	Telefon Fa	300: —	
1.500: —	160	Underhåll av byggnader Fa	2.000: —	
5.350: —	161	Övriga kostnader för byggnader Fa	5.350: —	
300: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	
4.200: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	4.300: —*	46.150: —
43.050: —		Kronor		46.150: —

Driftinkomster:

6.000: —	225	Avgifter	6.000: —	
600: —*	260	Hyra (10 D)	600: —*	6.600: —
6.600: —		Kronor		6.600: —

8 C. Parkförvaltning.

Driftutgifter:

3.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	3.000: —	
94.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa....	95.000: —	
73.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd månadsavlönad personal Fa	81.000: —	
15.000: —	101,6	Löner till kollektivanställd tidavlönad personal under sjuk- och olycksfallstid Fa.....	20.000: —	
30.000: —	101,9	Löner till kollektivanställd tidavlönad personal under semestertid, skyddsombudstid o. d. Fa	35.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård	—	
7.500: —	105	Personalförsäkring Fa	6.000: —	
79.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	92.000: —*	
3.500: —	110	Skriv- och ritmaterial, blanketter o. d. Fa	3.500: —	
500: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —	
5.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	4.000: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
5.500: —	116	Fordonsersättningar Fa	5.500: —	
100: —	118	Föreningsavgifter Fa	100: —	
500: —	119,1	Övriga expenser Fa	500: —	
500: —	119,2	Representation Fa	500: —	
9.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	9.000: —	
13.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	11.000: —	
225.000: —	153,11	Arbetslöner till kollektivanställd parkpersonal Fa	225.000: —	
70.000: —	153,12	Arbetslöner till kollektivanställd stadsträdgårdspersonad Fa	70.000: —	

26.500: —	153,13	Arbetslöner till kollektivanställd förråds- och verkstadspersonal Fa	20.000: —	
75.000: —	153,2	Material för parkunderhållet Fa..	75.000: —	
30.000: —	153,3	Körslor för parkunderhållet Fa..	30.000: —	
10.000: —	160	Underhåll av byggnader (växthus, förråds- och personallokaler o. d.) Fa	15.000: —	
4.000: —	161,1	Städning och renhållning Fa	5.000: —	
7.000: —	161,3	Belysning och vatten för fastigheten Fa	7.000: —	
6.000: —	161,4	Uppvärmning Fa	6.000: —	
1.100: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	1.100: —	
500: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	500: —	
8.200: —	162	Hyror (varav internt 4.240: —*) Fa	9.800: —	
7.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa..	8.000: —	
19.000: —	167,1	Löner till chaufförer Fa	26.000: —	
15.000: —	167,2	Övriga kostnader för transportmedel (varav intern garagehyra 1.153: —*) Fa	20.000: —	
10.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	12.000: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	500: —	
5.400: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	6.700: —*	906.200: —
862.000: —				

Kapitalutgifter:

—	351	Gångväg i parkområdet Humlegatan—Hästhovsgatan (stfm 25/8 1949 § 205)[1]	—	
—	353,01	Iordningställande av området kring Kommunala flickskolan[1]	—	
55.000: —	353,05	Fortsatt anläggning av lekplatser m. m. inom parkerna Källhagen och Hagaparken[1]	—	
50.000: —	353,06	Parkområdet vid Ekberga öster om Flygplansgatan[1]	—	
—	353,09	Skallbergsrundeln[1]	—	
—	353,19	Parkområdet vid Herrgårdsvägen norr om landstingets nya barnhem[1]	—	
20.000: —	353,20	Skallbergsparken, södra delen[1] ..	—	
—	353,23	Parkområdet i Fågelsången, södra delen, inkl. avloppsledning för ytvatten Ra	24.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

—	353,24	Parkområde mellan Rudheska tomten och Björnövägen[1]	—		
—	353,25	Parkområde vid Jakobsbergsplan (jämte norr och väster därom belägen parkskog) Ra	15.000: —		
25.000: —	353,27	Anläggning av lekplats och vägar vid Skiljebotäppan[1]	—		
20.000: —	353,28	Parkområde vid Lekgatan, Jakobsberg[1]	—		
37.000: —	353,29	Parkområde mellan Spantgatan gatan och järnvägen[1] Ra	38.000: —		
25.000: —	353,30	Parkområde vid Hammarby torg[1]	—		
40.000: —	353,31	Park mellan Hammarbacksvägen —Narvavägen (kv. Krumeluren)[1]	—		
—	353,32	Inhägnad av åkerområde vid Vallby norr om Skerikesvägen för djurpark[1]	—		
—	353,33	Parkområde i Vildmarken, mot tomterna i väster, utefter Nansengatan samt kring Vattentornet Ra	15.000: —		
—	353,34	Skallbergsparken, norra delen Ra	35.000: —		
—	353,35	Park å landstingets område mellan Slottet och Claréusgatan Ra	15.000: —		
—	355,1	Skulptur å rundeln vid Södra Skallberget[1]			
—	355,2	Inköp av Oscar Antonssons skulpgrupp "Sommarsöndag" att uppsättas i Sundemans backe[1]	—		
25.000: —	366	Anskaffning av transportmedel Ra	56.000: —		
35.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..	30.600: —		228.600: —
1.194.000: —			Kronor		1.134.800: —
		Driftinkomster:			
1.000: —	205	Olycksfallsersättning	1.000: —		
7.000: —	220	Div. rörelseintäkter (försäljning av växter o. d.)	9.000: —		
	238	Ersättning för utförda arbeten:			
10.000: —*		Pensionärshem (7 F2)	10.000: —*		
10.600: —*		Barnstugor (16 C 41 och 42)	4.800: —*		
2.000: —*		Stadsparken (7 E4)....	2.000: —*		
1.000: —		Slottsparken	1.000: —		
1.000: —		Parkområde vid Aseas huvudkontor	1.000: —	18.800: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

90: —	273	Bidrag från Flodinska fonden för fågelstammar i Svartån	90: —	28.890: —
32.690: —				
		Kapitalinkomster:		
40.000: —*	453	Ersättning från stattitel 7 C (jfr 8 C—353,31)		—
72.690: —		Kronor		28.890: —

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

		Driftutgifter:		
9.000: —	100	Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	9.000: —	
3.500: —		Andel i stadsrevisionens kostnader	3.500: —	12.500: —
137.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1)	150.000: —	
./.3.000: —		Avgår andel i lön att påföras 10 D	3.000: —	147.000: —
6.000: —	101,6	Löner till kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		6.000: —
500: —	103,1	Sjukvård		—
2.100: —	103,2	Beklädnad till kranskötare Fa	2.300: —	
1.200: —		Beklädnad till hamnbefälet Fa	1.200: —	3.500: —
—	104	Utbildning av personal för verkskyddet Ra		1.500: —
3.550: —	105	Personalförsäkring Fa		4.800: —
52.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		57.000: —*
2.500: —	110	Kontorskostnader Fa.....		3.200: —
—	112	Tryckning av broschyr över hamnen Fa		3.500: —
5.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa..		6.000: —
3.500: —	115	Resor och traktamenten Fa		2.500: —
6.300: —	116	Fordonsersättningar Fa		7.300: —
700: —	118	Föreningsavgifter Fa		700: —
1.500: —	119	övriga expenser och representationskostnader Fa		1.500: —
4.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		4.000: —
900: —	123	Kraftström för verkstaden Fa ..		900: —
2.500: —	124,1	Förbrukningsinventarier Fa		3.000: —
—	124,2	Förbrukningsinventarier för verkskyddet Ra		22.000: —
3.500: —	126,2	Kranbesiktning Fa		3.500: —
—	126,3	Undersökning för ev. utbyggnad av östra kajen Fa		7.335: —
5.000: —	126,4	Utförande av seismiska undersökningar av berg (stfm § 137/1953)		—
7.000: —	126,5	Utredning om mälarfarledernas fördjupning		—

2.500: —	129	Ansvarsförsäkring Fa	2.500: —	
3.500: —	138	Arbeten för utomstående Fa	3.500: —	
3.000: —	151	Underhåll av vägar och upplag Fa	5.000: —	
10.000: —	152	Isbrytning Fa	10.000: —	
3.500: —*	159,1	Offentlig belysning och renhållning	3.500: —*	
5.800: —	159,2	Hamnbelysning och fyrlampor Fa	6.000: —	
14.000: —	160,1	Underhåll av fast egendom Fa ..	20.000: —	
—	160,2	Reparation av verkstaden[2])	—	
9.000: —	161,1	Övriga kostnader för fast egendom Fa	9.000: —	
800: —	161,2	Innerbelysning Fa	800: —	
500: —	161,3	Brandförsäkring av fastigheter Fa	500: —	
2.000: —	161,4	Isväckning Fa	2.000: —	
500: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	500: —	
1.750: —*	162	Hyra för hamnkontoret	1.840: —*	
3.500: —	163,1	Uppvärmning och städning av hamnkontoret Fa	5.000: —	
30.000: —	164	Underhåll av järnvägsspår Fa ..	30.000: —	
90.000: —	166,01	Underhåll av hamnmaskiner Fa ..	90.000: —	
6.000: —	166,02	Underhåll av bogserbåten Fa	6.000: —	
500: —	166,03	Underhåll av motorbåten Fa	500: —	
—	166,08	Målning av kranar 17 och 18 Fa	80.000: —	
—	166,09	Målning och reparation av pontoner[1]) Fa	10.000: —	
180.000: —	167,01	Lön till kranskötare Fa	165.000: —	
9.500: —	167,02	Lön till besättningsmän på bogserbåten Fa	10.000: —	
70.000: —	167,03	Övriga kostnader för kranar och lastmaskiner Fa	70.000: —	
17.000: —	167,04	Övriga kostnader för bogserbåten Fa	17.000: —	
1.000: —	167,05	Övriga kostnader för motorbåten Fa	1.000: —	
23.633: —	167,06	Försäkring av maskiner och transportmedel Fa	24.000: —	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
200: —	169	Försäkring av inventarier Fa	200: —	
353.500: —	180	Ränta på fast upplånat kapital Fa	353.000: —	
516.000: —	186	Avskrivning på fasta tillgångar Fa		
		Transportmedel ..... 382.000: —		
		Hamnanläggningar .. 201.000: —	583.000: —	1.809.075: —
1.613.933: —				
		Kapitalutgifter:		
—	360,1	Förtöjningsring vid oljekajen Fa	2.000: —	
—	360,2	Telfer för malmtippsfickan Ra ..	25.000: —	

1) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

2) Odisponerade medel av tidigare anslag på konto 360,12 reserveras till år 1955 för konto 160,2.

—	360,3	Belysning på kajen vid Arosbygdens siloanläggning Fa	3.000: —	
—	360,4	Stängsel kring hamnen för verkskyddet Ra	40.000: —	
15.000: —	360,5	Tilläggsanslag för personalrum i gamla hamnen (stfm § 221/1953)	—	
32.170: —	360,10	Tilläggsanslag för oljeledning (stfm § 217/1953) Fa	—	
—	360,12	Ombyggnad av verkstaden i djuphamnen[2]	—	
—	360,15	Iordningställande av upplagsplatser i djuphamnen öster om Kapellbäcken (stfm § 60/1952)[1]	—	
100.000: —	360,17	Om- och tillbyggnad av kajen vid Arosbygdens siloanläggning i gamla hamnen, del av anslag (stfm § 276/1952)	—	
38.000: —	360,18	Asfaltering av gata i äldre delen av djuphamnen (stfm § 138/1953)	—	
120.000: —	360,19	Elektrifiering av järnvägsspår i djuphamnen (stfm § 216/1953)[1]	—	
5.000: —	360,20	Anordnande av slip för pontoner	—	
25.000: —	360,21	Anordnande av avloppsbrunnar vid gamla djuphamnskajen	—	
—	364	Nytt järnvägsspår till oljeområdet Ra	35.000: —	
2.500: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra ..	4.200: —	
—	368,2	Anskaffning av inventarier till verkskyddet Ra	18.650: —	
16.000: —	368,3	Inköp av snöröjningsmaskin (stfm § 55/1953)	—	
527.500: —	389	Avbetalning på fast upplånat kapital Fa	526.500: —	654.350: —
2.495.103: —		Kronor		2.463.425: —
		Driftinkomster:		
4.000: —	200	Småbåtshamnarnas andel i gemensamma kostnader	4.000: —	
1.000: —	205	Olycksfallsersättning	1.000: —	
350.000: —	225,1	Hamnavgift för varor	370.000: —	
		Hamnavgift för fartyg:		
145.000: —	225,3	Ång- och motorfartyg	145.000: —	
2.000: —	225,4	Segelfartyg	2.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

[2]) Odisponerade medel av tidigare anslag på konto 360,12 reserveras till år 1955 för konto 160,2.

3.000: —	225,5	Pråmfartyg	2.500: —	
120.000: —	225,6	Bogsering och isbrytning	100.000: —	
1.000: —	225,7	Motorbåtstransporter	1.000: —	
10.000: —	225,8	Bilvågen	13.000: —	
2.000: —	225,9	Övriga rörelseinkomster	4.000: —	
2.250: —	226	Hyra för pontoner (13 E 5)	2.250: —*	
5.000: —	238	Ersättning för utförda arbeten	5.000: —	
50.000: —	260,1	Hyra för upplagsplatser	30.000: —	
3.026: —	260,2	Hyra för varuskjul	3.080: —	
150.000: —	260,3	Markhyra för fasta upplag	183.000: —	
6.100: —	260,5	Övriga hyror	6.200: —	
650.000: —	266	Kranhyror	620.000: —	
3.000: —	268	Uthyrning av inventarier	2.000: —	
—	273	Andelar i verkskyddskostnader	28.000: —	1.522.030: —
1.507.376: —				
471.727: —		Överskjutande utgifter att regleras på finansförvaltningens stat		358.395: —
		Kapitalinkomster:		
516.000: —	466	Avskrivning på fasta tillgångar		583.000: —
2.495.103: —			Kronor	2.463.425: —

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygplats.

		Driftutgifter:			
550: —	101,0	Arvoden (bil. 1)		700: —	
50: —	115	Bilresor för inspektion Fa		50: —	
200: —	119	Expenser Fa		200: —	
700: —	151	Underhåll av väg Fa		700: —	
10.000: —	160,1	Underhåll av fält och byggnader Fa		12.000: —	
1.500: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		1.500: —*	15.150: —
13.000: —			Kronor		15.150: —
		Driftinkomster:			
200: —	225	Avgifter		200: —	
400: —	260	Hyror		400: —	600: —
600: —			Kronor		600: —

10 D. Båttrafiken.

		Driftutgifter:			
48.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	40.000: —		
3.000: —		Tillkommer andel i bitr. befälhavarens lön (9 A)	3.000: —	43.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
400: —	103,2	Beklädnad Fa		400: —	
700: —	105	Personalförsäkring Fa		1.300: —	
6.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		5.100: —	
300: —	110	Kontorskostnader Fa		300: —	
2.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		2.500: —	
700: —	115	Resor och traktamenten Fa		1.200: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		500: —	
2.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		2.000: —	
17.000: —	123	Drivmedel Fa		12.000: —	
400: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		400: —	
300: —	160	Underhåll av tilläggsplatser Fa		300: —	
600: —*	162	Hyra (8 B9)		600: —*	
300: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		300: —	
10.000: —	166	Underhåll av fartyg Fa		14.000: —	
13.000: —	167	Övriga kostnader för fartyg Fa		12.000: —	
19.900: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		18.100: —*	
24.200: —	186	Avskrivning på fasta tillgångar		23.800: —	137.800: —
149.400: —			Kronor		137.800: —

		Driftinkomster:			
70.000: —	225	Avgifter (gods- och persontrafik)		65.000: —	
	226	Ersättning för fria resor för barn			
2.000: —*		från 15 A 3	2.000: —		
1.000: —*		„ 16 C 41	1.000: —	3.000: —*	
225: —	260	Arrende för servering.....		—	68.000: —
73.225: —					
		Kapitalinkomster:			
24.200: —	466	Avskrivning på fasta tillgångar ..			23.800: —
97.425: —			Kronor		91.800: —

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

		Driftutgifter:			
8.000: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)			8.000: —*
8.000: —			Kronor		8.000: —

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Driftutgifter:

1. Personalkostnader:

190.000: —	411	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa		185.000: —	
76.000: —	412	Löner till extra personal (bil. 1) Fa		117.000: —	
2.000: —	413	Sjukavlöningar Fa		2.000: —	
2.000: —	414	Läkare, sjukvård, medicin Fa		2.000: —	
	415	Försäkringsavgifter Fa			
36.000: —		Olycksfalls- och sjukförsäkring	34.000: —		
2.000: —		Ansvarighets- och garantiförsäkring	2.000: —	36.000: —	
66.200: —	416	Pensionsavgifter (bil. 3)		67.000: —*	
	417	Arvoden till styrelse och revisorer:			
3.000: —		Ordförandearvode (bil. 1)	3.000: —		
500: —		Dagtraktamente för styrelse och kommittéer Fa	500: —		
14.000: —*		Andel i revisionskostnader	14.000: —*	17.500: —	426.500: —
		2. Lokalkostnader:			
—	421	Arrende		25.200: —*	
10.000: —	422	Uppvärmning och vatten Fa		57.000: —	
4.000: —	423	Elström Fa		7.600: —	
26.000: —	424	Städning, renhållning Fa (varav till 8 B 3 6.000: —*)		52.000: —	141.800: —
		3. Underhållskostnader Fa:			
10.000: —	431	Byggnader		25.000: —	
10.000: —	434	Maskiner, verktyg, inventarier		15.000: —	40.000: —
		4. Materialkostnader Fa:			
22.000: —	447	Kontorsmaterial, trycksaker och ritmaterial			25.000: —
		5. Allmänna kostnader:			
30.000: —	451	Porto, telefon och telegram Fa		40.000: —	
2.000: —	452	Försäkringspremier Fa		1.000: —	

7.000: —	453	Annonser, tidningar, tidskrifter och övriga allmänna kostnader Fa		10.000: —	
2.500: —	454	Resor och traktamenten Fa.....		2.500: —	
2.000: —	455	Representation Fa		2.000: —	
—	458	Fastighetsskatt Ra		19.600: —	
65.000: —	459	Andel i drätselkontorets kostnader		65.000: —*	140.100: –
		8. Räntor och avskrivningar:			
5.400: —	481	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		156.000: —	
12.800: —	482	Avskrivning på fasta tillgångar..		43.500: —	
20.000: —	483	Ränta på förlagsmedel		20.000: —	219.500: —*
620.400: —			Kronor		992.900: —
		Driftinkomster:			
	4931	Hyresinkomster			
		Hyror, stadens förvaltningar			
15.000: —*		Drätselkontoret	17.700: —		
		Nykterhetsnämnden ..	3.600: —	21.300: —*	
		T V egna hyror:			
		Gasverket F	3.900: —		
		D	4.800: —	8.700: —	
		Elverket.. F	30.300: —		
		D	59.500: —	89.800: —	
		Värmev. .. F		6.100: —	
		Vattenv... F	16.000: —		
		D	4.800: —	20.800: —	
				125.400: —*	
3.000: —		Övriga		200.000: —	346.700: —
15.000: —	4941	Olycksfallsersättning			15.000: —
	4991	Fördelning av nettokostnaden:			
99.800: —		Gasverkets andel 15 % av kr. 631.200: —		94.700: —	
299.600: —		Elverkets andel 50 % av kr. 631.200: —		315.600: —	
—		Värmeverkets andel 5 % av kr. 631.200: —		31.600: —	
188.000: —		Vattenverkets andel 30 % av kr. 631.200: —		189.300: —	631.200: —*
620.400: —			Kronor		992.900: —

11 B. Gasverk.

Driftutgifter:

1. FÖRVALTNING.

99.800: —*	2100	Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad		94.700: —*

		1. Personalkostnader:			
23.000: —	2111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	24.000: —		
23.000: —	2112	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	24.000: —		
20.000: —	2113	Sjukavlöningar Fa	15.000: —		
40.200: —	2116	Pensionsavgifter (bil. 3)	42.000: —*	105.000: —	
		2. Lokalkostnader:			
—	2121	Hyra, gemensamma förvaltningen		3.900: —*	
		5. Allmänna kostnader Fa:			
7.000: —	2152	Försäkringspremier ..	4.000: —		
2.000: —	2153	Annonser och reklam ..	8.000: —		
1.500: —	2154	Resor och traktamenten	1.500: —		
800: —	2155	Representation	800: —		
7.300: —	2158	Utskylder	5.200: —		
—	2159	Övriga allmänna kostnader:			
4.000: —		Föreningsavgifter	4.000: —	23.500: —	
		8. Räntor och avskrivningar Fa:			
	2184	Avskrivningar på rörelsetillgångar:			
500: —		Kundförluster		500: —	227.600: —
		2. TILLVERKNING.			
		1. Personalkostnader:			
74.000: —	2211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	74.000: —		
125.000: —	2212	Eldare, koll.-anst. Fa	100.000:—		
52.200: —	2216	Pensionsavgifter (bil. 3)	53.000: —*	227.000: —	
		2. Lokalkostnader:			
2.800: —	2221	Hyror och arrenden ..	2.800: —*		
3.000: —	2222	Uppvärmning Fa.....	3.000: —		
6.000: —	2224	Städning och renhållning Fa	6.000: —	11.800: —	
		3. Underhållskostnader:			
45.000: —	2231	Byggnader och ugnar, årligt underhåll Fa	45.000: —		
30.000: —	2232	Ommurning av ugnar Ra	30.000: —		
30.000: —	2233	Övriga fasta anläggningar Fa	30.000: —		
35.000: —	2234	Maskiner och apparater Fa	35.000: —		
4.000: —	2235	Verktyg och inventarier Fa	4.000: —	144.000: —	

		4. Materialkostnader Fa:			
1.500: —	2241	Oljor	1.500: —		
7.000: —	2242	Förbrukningsmaterial	7.000: —		
2.100.000: —	2244	Gaskol	2.000.000: —		
15.000: —	2245	Reningsmassa	15.000: —		
15.000: —	2246	Vatten	15.000: —		
20.000: —	2247	Gas från reningsverket	20.000: —	2.058.500: —	
		5. Allmänna kostnader Fa:			
2.000: —	2257	Laboratoriekostnader		2.000: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
34.000: —	2272	Elström		50.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
104.400: —	2281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	101.400: —		
173.800: —	2282	Avskrivning på fasta tillgångar	171.900: —	273.300: —*	2.766.600: —
		3. DISTRIBUTION.			
		1. Personalkostnader:			
23.000: —	2311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)Fa	23.000: —		
1.000: —	2312	Löner till extra personal Fa	1.000: —		
11.600: —	2316	Pensionsavgifter (bil. 3)	16.000: —*	40.000: —	
		2. Lokalkostnader:			
—	2321	Hyra, gemensamma förvaltningen		4.800: —*	
		3. Underhållskostnader Fa:			
40.000: —	2332	Ledningsnät	40.000: —		
2.000: —	2335	Verktyg och inventarier	2.000: —	42.000: —	
		6. Mätningskostnader Fa:			
5.000: —	2361	Ombyte av mätare	4.000: —		
20.000: —	2362	Underhåll av mätare	15.000: —		
10.000: —	2363	Anskaffning av mätare	10.000: —	29.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
17.700: —	2381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	21.400: —		
26.100: —	2382	Avskrivning på fasta tillgångar	28.700: —	50.100: —*	165.900: —

4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.

5.000: —	2413	Arbetslöner och material Fa		15.000: —
3.270.200: —				3.175.100: —
		Kapitalutgifter:		
50.000: —	2811	Nyanläggningar Ra		50.000: —
3.320.200: —		Kronor		3.225.100: —

Driftinkomster:

1. Förbrukningsavgifter:

1.470.000: —	2911	Gasavgifter från enskilda		1.470.000: —

2. Försäljningsinkomster:

	2921	Egen tillverkning		
1.800.000: —		Koks, tjära och slagg	1.700.000: —	
5.500: —	2923	Utförda installationsarbeten	18.000: —	1.718.000: —

3. Hyresinkomster:

2.100: —	2931	Hyror		1.900: —

7. Ränteinkomster:

500: —	2971	Inkomsträntor		500: —
3.278.100: —				3.190.400: —
		Kapitalinkomster:		
		Avskrivning på fasta tillgångar:		
2.200: —	2981	Förvaltning	6.500: —	
173.800: —	2982	Tillverkning	171.900: —	
26.100: —	2983	Distribution	28.700: —	207.100: —*
3.480.200: —		Kronor		3.397.500: —

11 C. Elverk.

Driftutgifter:

1. FÖRVALTNING.

299.600: —	3100	Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad.....	315.600: —*	

1. Personalkostnader:

80.000: —	3111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	72.000: —	
—	3112	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	25.000: —	
18.000: —	3113	Sjukavlöningar Fa	15.000: —	
52.000: —	3116	Pensionsavgifter (bil. 3)	65.000: —*	177.000: —

2. Lokalkostnader:

—	3123	Hyra gemensamma förvaltningen	30.300: —*	

		5. Allmänna kostnader Fa:			
500: —	3152	Försäkringspremier ..	500: —		
12.000: —	3153	Annonser och reklam..	14.000: —		
2.500: —	3154	Resor och traktamenten	2.500: —		
1.200: —	3155	Representation	1.200: —		
35.000: —	3158	Utskylder	98.000: —		
	3159	Övriga allmänna kostnader:			
2.500: —		Föreningsavgifter	2.500: —	118.700: —	
		8. Räntor och avskrivningar Fa:			
	3184	Avskrivningar på rörelsetillgångar:			
2.000: —		Kundförluster		2.000: —	643.600: —
		2. TILLVERKNING.			
		1. Personalkostnader:			
10.000: —	3211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	9.000: —		
2.500: —	3212	Löner till extra personal Fa	2.500: —		
2.500: —	3216	Pensionsavgifter (bil. 3)	3.000: —*	14.500: —	
		2. Lokalkostnader:			
3.000: —	3221	Hyror och arrenden: Staden (7 E 1)		3.000: —*	
		3. Underhållskostnader Fa:			
1.500: —	3231	Byggnader	1.500: —		
2.000: —	3234	Maskiner och instrument	2.000: —	3.500: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
2.400.000: —	3272	Elkraft	2.600.000: —		
1.000: —	3273	Elkraft för vattendestillering	1.000: —	2.601.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
200: —	3281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	100: —		
1.400: —	3282	Avskrivning på fasta tillgångar	1.000: —	1.100: —	2.623.100: —
		3. DISTRIBUTION.			
		1. Personalkostnader:			
132.000: —	3311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	153.000: —		

10.000: —	3312	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	10.000: —		
72.300: —	3316	Pensionsavgifter (bil. 3)	85.000: —*	248.000: —	
		2. Lokalkostnader:			
	3321	Hyror och arrenden:			
9.725: —		Staden	9.725: —*		
—		Gemensamma förvaltningen	59.500: —*		
11.075: —		Övriga	21.075: —	90.300: —	
6.700: —	3322	Uppvärmning och vatten för Västra station Fa	6.700: —	97.000: —	
		3. Underhållskostnader Fa:			
4.000: —	3331	Byggnader	4.000: —		
350.000: —	3332	Ledningsnät	350.000: —		
15.000: —	3334	Transformatorer	15.000: —		
25.000: —	3335	Verktyg och inventarier	35.000: —		
20.000: —	3336	Fordon	20.000: —		
10.000: —		Fordonsersättningar..	10.000: —	30.000: —	
110.000: —	3337	Gatubelysning	135.000: —		
	3338	Övriga fasta anläggningar:			
50.000: —		Ställverk	50.000: —	619.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
3.000: —	3342	Förbrukningsmaterial		3.000: —	
		6. Mätningskostnader Fa:			
20.000: —	3361	Ombyte av mätare ..	25.000: —		
15.000: —	3362	Underhåll av mätare..	15.000: —		
60.000: —	3363	Anskaffning av mätare	60.000: —	100.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
121.800: —	3381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	130.300: —		
156.700: —	3382	Avskrivning på fasta tillgångar	162.700: —	293.000: —*	1.360.000: —
		4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
100.000: —	3413	Arbetslöner och material Fa			100.000: —
4.231.700: —					4.726.700: —

		Kapitalutgifter:		
200.000: —	3811	Nyanläggningar Ra (inkl. transformatorer)		300.000: —
1.100.000: —	3812	Nybyggnad i kv. Nimrod nr 7, del av anslag (stfm. 27/11 1952) Ra[1]		—
150.000: —	3822	Inköp av transformatorer		—
5.681.700: —			Kronor	5.026.700: —
		Driftinkomster:		
		1. Förbrukningsavgifter:		
5.000.000: —	3911	Enskild strömförbrukning	5.600.000: —	
135.000: —	3912	Allmän belysning	145.000: —	5.745.000: —
		2. Försäljningsinkomster:		
2.000: —	3921	Destillerat vatten	2.000: —	
110.000: —	3923	Utförda installationsarbeten	110.000: —	112.000: —
		3. Hyresinkomster:		
15.700: —	3934	Västra station		15.700: —
		7. Ränteinkomster:		
300: —	3971	Inkomsträntor		300: —
5.263.000: —				5.873.000: —
		Kapitalinkomster:		
		Avskrivning på fasta tillgångar:		
6.500: —	3981	Förvaltning	21.800: —	
1.400: —	3982	Tillverkning	1.000: —	
156.700: —	3983	Distribution	162.700: —	185.500: —*
5.427.600: —			Kronor	6.058.500: —

11 D. Värmeverk.

		Driftutgifter:		
		1. FÖRVALTNING.		
—	6100	Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad.....	31.600: —*	
		1. Personalkostnader:		
—	6111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	15.000: —	
—	6112	Löner till extra personal (bil. 1) Fa.....	22.000: —	
—	6116	Pensionsavgifter (bil. 3)	8.000: —*	45.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

2. Lokalkostnader:

—	6121	Hyra, gemensamma förvaltningen		6.100: —*	

5. Allmänna kostnader Fa:

—	6153	Annonser	500: —		
—	6154	Resor och traktamenten	1.000: —		
—	6155	Representation	500: —	2.000: —	84.700: —

2. TILLVERKNING.

7. Värmeinköp Fa:

—	6272	Värme			600.000: —

3. DISTRIBUTION.

1. Personalkostnader Fa:

—	6312	Löner till extra personal (bil. 1) Fa		14.000: —	

3. Underhållskostnader Fa:

—	6331	Byggnader och fasta anläggningar	500: —		
—	6332	Ledningsnät	5.000: —		
—	6334	Maskiner och instrument	1.000: —		
—	6335	Verktyg och inventarier	500: —	7.000: —	

4. Materialkostnader Fa:

—	6342	Förbrukningsmaterial		500: —	

6. Mätningskostnader Fa:

—	6361	Ombyte av mätare	2.000: —		
—	6362	Underhåll av mätare ..	2.000: —	4.000: —	

8. Räntor och avskrivningar:

—	6381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		120.000: —*	145.500: —
—			Kronor		830.200: —

Driftinkomster:

1. Förbrukningsavgifter:

—	6911	Värmeavgifter	730.000: —
—		Årets driftsunderskott aktiveras	100.200: —
			830.200: —

Kapitalinkomster:

Avskrivning på fasta tillgångar:

—	6981	Förvaltning	2.200: —*
		Kronor	832.400: —

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.

Driftutgifter:

146.500: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		152.000: —	
2.900: —	101,02	Arvoden för läkarjour (bil. 1) Fa		2.900: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
400: —	105	Personalförsäkring Fa		2.000: —	
58.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		58.000: —*	
1.500: —	110	Kontorskostnader Fa		1.500: —	
6.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		6.000: —	
3.000: —	115	Resor och traktamenten Fa		3.000: —	
300: —	116	Fordonsersättningar Fa		300: —	
400: —	119	Övriga expenser Fa		400: —	
—	121	Förbrukningsmaterial Fa		300: —	
2.500: —	134,1	Analyser (laboratoriekostnader) Fa		2.000: —	
500: —	134,2	Difteri- och skyddskoppympning Fa		500: —	
300: —	134,3	Kostnader på grund av epidemilagen Fa		300: —	
150: —	134,4	Desinfektion Fa		150: —	
10.000: —	134,5	Utrotning av skadedjur Fa		7.000: —	
2.000: —	134,6	Psykisk rådgivning Rah[1])		2.000: —	
3.500: —	162	Hyror Fa	3.500: —		
250: —		Tillkommer andel från 14 C	250: —	3.750: —	
1.800: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		1.800: —	243.900: —
240.100: —					

Kapitalutgifter:

450: —	368	Anskaffning av inventarier			—
240.550: —			Kronor		243.900: —

Driftinkomster:

—	205	Olycksfallsersättning		100: —	
1.000: —	237	Lösen av protokoll och intyg		1.000: —	
2.000: —	271	Bidrag från landstinget till psykisk rådgivning		2.000: —	3.100: —
3.000: —			Kronor		3.100: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

2. POLIKLINIK.

Driftutgifter:

9.300: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		9.300: —	
—	105	Personalförsäkring Fa		100: —	
900: —	119	Polikliniklläkarens utgifter i tjänsten		900: —	
600: —	162	Hyra		600: —	10.900: —
10.800: —			Kronor		10.900: —

Driftinkomster:

5.750: —	270	Statsbidrag			5.750: —
5.750: —			Kronor		5.750: —

12 B. Folktandvård.

Driftutgifter:

4.500: —	133	Fri tandvård (jfr stfm § 306/1943)		4.500: —	
13.600: —	162	Hyra och uppvärmning av tandkliniken		16.060: —*	20.560: —
18.100: —			Kronor		20.560: —

12 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter:

	173,1	Bidrag till enskild verksamhet:			
5.000: —		Västerås stads förening mot tuberkulos	5.000: —		
—		Västeråskr. av Svenska Röda Korset	1.000: —	6.000: —	
	173,2	Fritt upplåtna lokaler:			
440: —*		Västeråskr. av Svenska Röda Korset	460: —		
880: —*		Västmanlands distrikt av Svenska Röda Korset	920: —	1.380: —*	7.380: —
6.320: —			Kronor		7.380: —

13. Allmän hygien.

13 AB. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter:

1. FÖRVALTNING.

188.000: —	1100	Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad		189.300: —*
		1. Personalkostnader:		
130.000: —	1111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	118.000: —	
11.000: —	1112	Löner till extra personal (bil. 1) Fa.....	11.000: —	
40.000: —	1113	Sjukavlöningar Fa ..	35.000: —	
90.000: —	1116	Pensionsavgifter (bil. 3)	98.000: —*	262.000: —
		2. Lokalkostnader:		
—	1121	Hyra, gemensamma förvaltningen		16.000: —*
		5. Allmänna kostnader Fa:		
1.500: —	1152	Försäkringspremier....	2.000: —	
—	1153	Annonser	1.000: —	
2.500: —	1154	Resor och traktamenten	2.500: —	
1.200: —	1155	Representation	1.200: —	
7.500: —	1158	Utskylder	6.800: —	13.500: —
		8. Räntor och avskrivningar Fa:		
	1184	Avskrivning på rörelsetillgångar:		
500: —		Kundförluster	500: —	481.300: —

2. TILLVERKNING.

		1. Personalkostnader:		
41.000: —	1211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)Fa	51.000: —	
12.000: —	1212	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	9.000: —	
5.300: —	1216	Pensionsavgifter (bil. 3)	7.000: —*	67.000: —
		2. Lokalkostnader Fa:		
600: —	1221	Hyror och arrenden ..	600: —	
12.000: —	1222	Uppvärmning	10.000: —	10.600: —

		3. Underhållskostnader Fa:			
30.000: —	1231	Byggnader, brunnar och filter	25.000: —		
—	1232	Inhägnad av vattenverkets område (stfm 30/9 1954)	105.000: —		
7.000: —	1234	Maskiner och instrument	9.000: —		
2.000: —	1235	Verktyg och inventarier	5.000: —		
6.000: —		D:o för snabbfilterverket	—	144.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
1.000: —	1241	Oljor	1.000: —		
2.000: —	1242	Förbrukningsmaterial	2.000: —		
—	1244	Klorförbrukning	1.000: —	4.000: —	
		5. Allmänna kostnader Fa:			
4.000: —	1257	Laboratoriekostnader		2.000: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
140.000: —	1272	Elström		140.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
117.700: —	1281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	159.600: —		
39.100: —	1282	Avskrivning på fasta tillgångar	148.000: —	307.600: —*	675.200: —

3. DISTRIBUTION.

		1. Personalkostnader:			
100.000: —	1311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	109.000: —		
22.000: —	13121	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	40.000: —		
9.000: —	13123	Ersättningspersonal Fa	9.000: —		
99.800: —	1316	Pensionsavgifter (bil.3)	110.000: —*	268.000: —	
		2. Lokalkostnader:			
3.000: —	1321	Hyror och arrenden: Staden..... 3.000: — Gemensamma förvaltn. .... 4.800: —	7.800: —*		

18.000: —	1322	Uppvärmning Fa	10.000: —		
3.000: —	1323	Elström Fa	3.000: —		
3.000: —	1324	Städning och renhållning Fa	3.000: —	23.800: —	
		3. Underhållskostnader Fa:			
30.000: —	1331	Byggnader och fasta anläggningar	30.000: —		
	1332	Ledningsnät:			
100.000: —		1. Vattenledningar.. 100.000: —			
135.000: —		2. Avloppsledningar 135.000: —	235.000: —		
10.000: —	1334	Maskiner och instrument	10.000: —		
20.000: —	1335	Verktyg och inventarier	35.000: —		
16.000: —	1336	Fordon .. 12.000: —			
13.000: —		Fordonsersättningar 15.000: —	27.000: —	337.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
1.500: —	1341	Oljor	1.500: —		
5.000: —	1342	Förbrukningsmaterial..	6.000: —		
5.000: —	1343	Diverse kostnader för transportkontoret	5.000: —		
5.000: —	1344	Klorförbrukning	5.000: —	17.500: —	
		5. Allmänna kostnader Fa:			
2.000: —	1357	Laboratoriekostnader		2.000: —	
		6. Mätningskostnader Fa:			
5.000: —	1361	Ombyte av mätare	5.000: —		
15.000: —	1362	Underhåll av mätare ..	15.000: —		
25.000: —	1363	Anskaffning av mätare	25.000: —	45.000: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
20.000: —	1372	Elström		17.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
267.000: —	1381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	272.700: —		
300.400: —	1382	Avskrivning på fasta tillgångar	283.300: —	556.000: —*	1.266.300: —
		4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
20.000: —	1413	Arbete och material Fa		35.000: —	
	1481	Lastbilar och större arbetsmaskiner:			

4.300: —		Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	7.800: —		
25.800: —		Avskrivning på fasta tillgångar	48.600: —	56.400: —*	91.400: —
2.174.700: —					2.514.200: —
		Kapitalutgifter:			
100.000: —	1811	Nyanläggningar Ra		100.000: —	
500.000: —	1812	Utbyggnad av reningsverket, del av kostnad Ra[1]		300.000: —	
20.000: —	1821	Anskaffning av verktyg och inventarier Fa		20.000: —	
84.000: —	1823	Iordningställande av lokaler för serveringen i vattentornet		—	
—	1824	Kulvertledning för spolvatten (jfr stfm 25/3 1954 § 89) Ra		85.000: —	
75.700: —	1842	Avsättning till fond för anskaffande av större arbetsmaskiner och bilar Fa		72.200: —	577.200: —
2.954.400: —			Kronor		3.091.400: —
		Driftinkomster:			
		1. Förbrukningsavgifter:			
1.750.000: —	1911	Vattenavgifter			1.900.000: —
		2. Försäljningsinkomster:			
20.000: —	1921	Metangasförsäljning		20.000: —	
23.000: —	1923	Utförda installationsarbeten		40.000: —	
15.000: —	1924	Ersättning från 8 B3 för rensning av gatubrunnar		15.000: —*	75.000: —
		3. Hyresinkomster:			
25.000: —	1931	Hyror			25.000: —
		4. Övriga inkomster:			
70.000: —	1940	Andel från 13 B för gemensamma kostnader		70.000: —*	
24.000: —	1943	Fördelning av transportmästarens lön, pensionsavgift och fordonsersättning m. m.		24.000: —	
20.000: —	1944	Överskott på grävmaskiner		20.000: —	
50.000: —	1945	Överskott på lastbilar		50.000: —	
10.000: —	1946	Överskott på övriga större arbetsmaskiner		10.000: —	
25.000: —	1947	Verktygspålägg samt hyror för utlånade verktyg och inventarier		40.000: —	214.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		7. Ränteinkomster:		
500: —	1971	Inkomsträntor		500: —
2.032.500: —				2.214.500: —
		Kapitalinkomster:		
		Avskrivning på fasta tillgångar:		
4.100: —	1981	Förvaltning	13.000: —	
39.100: —	1982	Tillverkning	148.000: —	
300.400: —	1983	Distribution	283.300: —	
25.800: —	1984	Installationsverksamhet	48.600: —	492.900: —*
2.401.900: —			Kronor	2.707.400: —

13 B. Dagvattenledningar.

		Driftutgifter:		
70.000: —	5110	Andel till 13 AB för gemensamma kostnader	70.000: —*	
45.000: —	53321	Underhåll av ledningsnät Fa	45.000: —	
15.000: —	53322	Underhåll av öppna vattendrag Fa	30.000: —	
—	53323	Driftkostnader för pumpstation Hästhovsgatan Fa	6.000: —	151.000: —
		Kapitalutgifter:		
100.000: —	5811	Nyanläggning av dagvattenledningar för gator och parker m. m. Ra	150.000: —	
—	5816	Dagvattenledningar i Floragatan (stfm 30/9 1954) Ra	270.000: —	
—	5817	Dagvattenledningar i Kopparbergsvägen och Krutkällarvägen, delanslag (stfm 26/8 1954) Ra ..	100.000: —	520.000: —
230.000: —			Kronor	671.000: —

13 C. Renhållningsverk.

		Driftutgifter:		
800: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader ..... 800: —		
19.400: —		Andel till 7 D1 för administration ..... 22.000: —	22.800: —	
97.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	98.000: —	
160.000: —	101,5	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal Fa	160.000: —	
9.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	9.000: —	

10.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid Fa		12.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård		—	
3.600: —	103,2	Beklädnad Fa		4.000: —	
3.400: —	105	Personalförsäkring Fa		4.300: —	
65.000: —	108	Pensionsavgifter (bil .3)	66.000: —		
10.600: —		Tillkommer andel från 7 D1	10.600: —	76.600: —*	
1.200: —	110	Kontorskostnader Fa		1.500: —	
2.300: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		2.000: —	
500: —	115	Resor och traktamenten Fa		500: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		500: —	
3.000: —	121,1	Torvmull Fa		2.500: —	
—	121,2	Förbrukningsmaterial Fa		500: —	
10.000: —	122	Anskaffning av sopkärl för försäljning Fa		10.000: —	
1.000: —	124,1	Förbrukningsinventarier Fa		2.000: —	
6.000: —	124,2	Inköp av latrinkärl Fa		5.000: —	
1.000: —	126,1	Förhyrda bilar Fa		1.000: —	
10.000: —	126,2	Arbetsstudieutredning		—	
—	137,1	Utredningskostnader för nytt renhållningsverk[1])		—	
35.000: —	160,1	Underhåll av fast egendom (byggnader och avstjälpningsplats) Fa		30.000: —	
—	160,2	Iordningställande av ny avstjälpningsplats vid Lugna gatan (stfm 29/5 1952 § 119)[1])		—	
3.750: —	161	Övriga kostnader för mark och byggnader Fa		3.750: —	
20.000: —	166	Underhåll av bilar Fa		30.000: —	
30.000: —	167,1	Drivmedel till bilar Fa		35.000: —	
5.000: —	167,2	Drivmedel till planeringsmaskiner Fa		3.000: —	
22.000: —	167,3	Övriga kostnader för bilar (varav intern hyra 3.300: —*) Fa		26.000: —	
1.000: —	168,1	Underhåll av inventarier Fa		3.000: —	
3.000: —	168,2	Underhåll av planeringsmaskiner Fa		2.000: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		500: —	
400: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		400: —*	545.850: —
		Kapitalutgifter.			
65.000: —	366,1	Anskaffning av sophämtningsbil Ra	70.000: —		

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

./. 2.000: —		Varav täckes av särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem	—	70.000: —
14.000: —	366,2	Modernisering av 2 st. äldre sopbilar		—
—	366,3	Utbyte av skåpbil (stfm § 113/1954) Fa		10.900: —
2.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Fa ..		2.000: —
42.000: —	368,3	Anskaffning av bandtraktor (stfm § 69/53)		— 82.900: —
656.150: —			Kronor	628.750: —

Driftinkomster.

500: —	205	Olycksfallsersättning		500: —
3.000: —	220,1	Försäljning av sopor och torvmull		3.000: —
2.000: —	220,2	Uppsamling och transport av svinmat		2.000: —
10.000: —	222	Försäljning av sopkärl		10.000: —
1.000: —	225	Diverse rörelseintäkter		1.000: —
230.000: —	259,1	Hämtningsavgifter		300.000: —
—	259,2	Avgifter för tippning		20.000: —
25.000: —	268	Inkomst av planeringsmaskin ..		10.000: — 346.500: —
271.500: —			Kronor	346.500: —

13 D 1. Varmbadhus.

Driftutgifter:

38.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		39.000: —
60.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		60.000: —
100: —	103,1	Sjukvård		—
700: —	103,2	Beklädnad Fa		700: —
400: —	105	Personalförsäkring Fa		700: —
41.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		36.000: —
1.000: —	110	Kontorskostnader Fa		1.000: —
1.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		1.500: —
100: —	115	Resor och traktamenten Fa		100: —
400: —	119	Övriga expenser samt representation Fa		400: —
4.500: —	120	Vattenavgifter Fa		4.500: —
8.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		8.000: —
50.000: —	123	Bränsle och kraftström Fa		45.000: —
2.000: —	124,1	Förbrukningsinventarier Fa		2.000: —
1.000: —	124,2	Linne Fa		200: —
200: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa		200: —

27.000: —	160	Underhåll av fastigheten Fa	27.000: —	
14.150: —	161	Övriga kostnader för mark och byggnader Fa	14.000: —	
1.600: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.600: —	
50: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	50: —	
15.200: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	16.000: —*	257.950: —
266.990: —				
		Kapitalutgifter:		
—	368	Anskaffning av inventarier		900: —
266.900: —		Kronor		258.850: —
		Driftinkomster:		
6.000: —	200	Bidrag från 15 A2 till simlärararvode och pension	8.000: —	
100: —	225	Övriga rörelseintäkter	100: —	
200: —	226	Övriga bidrag till simlärararvode	200: —	
135.000: —	232	Badavgifter (inkl. simundervisningsbad 24.000: —*)	130.000: —	
2.900: —	260	Hyra för tre lägenheter och hyra för simhallen	2.900: —	141.200: —
144.200: —		Kronor		141.200: —

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

		Driftutgifter:		
23.000: —	100	Andel i ålderdomshemmet Karlslunds gemensamma kostnader....	23.000: —	
9.500: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	9.600: —	
37.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	40.000: —	
50: —	103,1	Sjukvårdsavgifter	—	
250: —	103,2	Beklädnad till personal Fa	200: —	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	350: —	
8.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	8.000: —*	
3.000: —	121,1	Tvättmedel Fa	3.000: —	
800: —	121,2	Övrig förbrukningsmaterial Fa ..	700: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	200: —	
100: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	100: —	
700: —	166	Underhåll av bil Fa	100: —	
2.000: —	167	Övriga kostnader för bil Fa	2.000: —	
2.000: —	168	Underhåll av maskiner Fa	2.000: —	
125: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	50: —	89.300: —
87.125: —				

		Kapitalutgifter.		
—	366	Anskaffning av lastbil Ra	9.500: —	
500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..	500: —	10.000: —
87.625: —			Kronor	99.300: —
		Driftinkomster:		
87.125: —	232	Tvättavgifter		89.300: —
87.125: —			Kronor	89.300: —

13 E. Anordningar för friluftsliv.

2. Björnön.

		Driftutgifter:		
9.800: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	9.800: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
2.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	2.000: —*	
200: —	114	Telefon Fa	200: —	
100: —	119	Expenser Fa	100: —	
—	151,1	Anordnande av vändplats vid Björnöbron[2]	—	
5.000: —	151,2	Underhåll av vägar Fa	5.000: —	
15.000: —	153	Underhåll av park, skogsmark och badplats Fa	15.000: —	
600: —	154,1	Renhållning Fa	600: —	
2.000: —	154,2	Avverkningskostnad och skogsodling Fa	2.000: —	
6.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	6.000: —	
3.000: —	160,2	Underhåll av brygga och bro Fa	2.000: —	
400: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
1.000: —	161,7	Fastighetsskatt Ra	1.000: —	
10.000: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	10.100: —*	54.300: —
55.150: —				
		Kapitalutgifter:		
200.000: —	351,1	Nybyggnad av bro Ra[1]	100.000: —	
—	351,2	Breddning av tillfartsvägar till bron, anordnande av parkeringsplats samt iordningställande av huvudvägen på Björnön Ra[2]	100.000: —	
—	360,1	Uppförande av toalettbyggnad[1]	—	
—	360,2	Uppförande av badhytter[1]	—	
—	360,3	Uppförande av regnskydd[1]	—	200.000: —
255.150: —			Kronor	254.300: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

[2]) Odisponerade medel på konto 13E2—151,1 överföres år 1955 till konto 13E2—351,2.

		Driftinkomster:			
3.000: —	220	Skogsprodukter	5.000: —		
200: —	254	Campingavgifter	200: —		
5.800: —	260	Hyror och arrenden	5.800: —	11.000: —	
9.000: —			Kronor		11.000: —

3. Hästholmarna.

		Driftutgifter:			
2.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	2.500: —		
2.500: —	101,5	Lön till kollektivanställd ordningsvakt Fa	4.000: —		
—	105	Personalförsäkring Fa	100: —		
1.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	1.000: —*		
20.000: —	153	Underhåll av park, skogsmark och badplats Fa	20.000: —		
10.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa.....	10.000: —		
2.000: —	160,2	Underhåll av bryggor[1])	—		
900: —	161,6	Försäkringspremier Fa	1.200: —		
700: —	161,7	Fastighetsskatt Ra.....	600: —		
12.300: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	11.200: —*	50.600: —	
51.400: —					
		Kapitalutgifter:			
—	351,1	Anläggning av vägbank mellan Hamre och Östra holmen[1])		—	
51.400: —			Kronor		50.600: —
		Driftinkomster:			
8.790: —	260	Hyror och arrenden		9.300: —	
8.790: —			Kronor		9.300: —

4. Johannisbergsbadet.

		Driftutgifter:			
—	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	2.500: —		
20.000: —	153	Underhåll av park, skogsmark och badplats Fa	20.000: —		
900: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	900: —*	23.400: —	
20.900: —			Kronor		23.400: —
		Driftinkomster:			
400: —	254	Campingavgifter	400: —		
200: —	260	Hyror	200: —	600: —	
600: —			Kronor		600: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

5. Småbåtshamnar.

		Driftutgifter:			
4.000: —	100	Andel i hamnens förvaltningskostnader	4.000: —		
1.000: —		Andel i byggnadskontorets förvaltningskostnader	1.000: —	5.000: —	
300: —	114	Annonser, trycksaker o. d. Fa ..		300: —	
—	126,1	Tilläggsanslag för utredning ang. småbåtshamnar[1])		—	
2.250: —*	126,2	Hyra för pontoner		2.250: —*	
8.000: —	160,1	Underhåll av fast egendom (bryggor och pontoner) Fa		8.000: —	
2.500: —	161	Isväckning Fa		2.500: —	
11.200: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		13.300: —*	31.350: —
29.250: —					
		Kapitalutgifter:			
—	360,1	Anordnande av småbåtshamn[2]) ..		—	
17.000: —	360,2	Anordnande av båtslip[1])	—		
2.000: —		Strömtillförsel till båtslip[1])	—	—	
90.000: —	360,3	Vågbrytare[1])		—	
50.000: —	360,4	Planering av nytt upplagsområde för småbåtar[3])		—	
—	360,5	Planering av nytt upplagsområde för småbåtar vid Lillån Ra[3])		40.000: —	
—	360,6	Ombyggnad av båtbrygga Ra[2]) ..		4.500: —	44.500: —
188.250: —			Kronor		75.850: —
		Driftinkomster:			
15.000: —	254	Båtplatsavgifter			15.000: —
15.000: —			Kronor		15.000: —

6. Övriga friluftsändamål.

		Driftutgifter:			
25.000: —	126	Fortsatt utredning om friluftsområde[1])		—	
	173	Bidrag till enskild verksamhet:			
300: —		Lundby badhusförening	300: —		
400: —		Berga bastuförening ..	—	300: —	300: —
25.700: —			Kronor		300: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

[2]) Kvarstående medel för anordnande av småbåtshamnar (360,1), ca 10.400: —, omdisponeras för konto 360,6.

[3]) Kvarstående medel för planering av nytt upplagsområde för småbåtar (360,4), ca 24.000: —, omdisponeras för konto 360,5.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Driftutgifter:

2.700: —	101,0	Arvode (bil. 1) Fa		2.700: —	
100: —	119	Expenser Fa		100: —	2.800: —
2.800: —			Kronor		2.800: —

Driftinkomster:

5.000: —	252	Torgplatsavgifter			8.000: —
5.000: —			Kronor		8.000: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter:

5.700: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	6.500: —		
3.500: —		Tillkommer andel från 12 A 1.....	—	6.500: —	
150: —	105	Personalförsäkring Fa		200: —	
3.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		2.800: —*	
100: —	110	Kontorskostnader Fa		100: —	
250: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		250: —	
200: —	121	Förbrukningsmaterial (laboratoriet) Fa		200: —	
3.000: —*	162	Hyra	3.000: —*		
./. 250: —		Avgår andel till 12 A 1	250: —	2.750: —	
300: —	163,1	Bränsle Fa		300: —	
200: —	163,2	Städning och renhållning Fa		200: —	
550: —	163,3	Vatten och elström Fa		550: —	
50: —	169	Försäkringspremier Fa		50: —	13.900: —
16.750: —			Kronor		13.900: —

Driftinkomster:

5.000: —	225,1	Besiktningsavgifter		6.000: —	
150: —	225,2	Vågavgifter		100: —	6.100: —
5.150: —			Kronor		6.100: —

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

1. Administration.

		Driftutgifter:		
4.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	4.000: —	
85.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	114.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	1.100: —	
29.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	34.000: —*	
15.000: —	110	Kontorskostnader Fa	14.500: —	
—	111	Böcker, tidskrifter o. d.	500: —	
6.000: —	112	Tryckkostnad för årsredogörelser Fa	2.000: —	
11.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	14.000: —	
3.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	3.000: —	
1.200: —	116	Fordonsersättning Fa	1.200: —	
3.000: —	119,1	Representation Fa	3.000: —	
800: —	119,2	Övriga expenser Fa	1.000: —	192.300: —
158.150: —				
		Kapitalutgifter:		
2.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		500: —
160.150: —			Kronor	192.800: —

2. Undervisning.

		Driftutgifter:		
6.000: —	100	Bidrag till 13 D1 för simlärararvode Fa	8.000: —	
65.000: —	101,11	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	68.000: —	
3.592.000: —	101,12	Löner till undervisningspersonal (bil. 1) Fa	3.878.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård	—	
7.000: —	104,1	Bidrag till lärares studieresor och fortbildning samt till föreläsningsverksamhet Fah	8.000: —	
—	104,2	Bidrag till lärares utbildning i engelska[1])	—	
3.800: —	105	Personalförsäkring Fa	42.800: —	
46.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	38.000: —*	
1.500: —	115,1	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
50.000: —	115,2	Skolskjutsar Fa	55.000: —	

200.000: —	121,1	Fri undervisningsmateriel inkl. fria läroböcker Fa	230.000: —
20.000: —	121,2	Fri slöjdmateriel för gossar Fa	18.000: —
30.000: —	121,3	Fri slöjdmateriel för flickor Fa ..	25.000: —
10.000: —	121,4	Fri skolköksmateriel Fa 7.000: —	
./. 2.000: —		Avgår andel till 15 B ... —	7.000: —
33.000: —	124,1	Materiel till skolornas förråd Fa	36.000: —
3.000: —	124,2	Lärarpersonalens bibliotek Fa ..	3.500: —
16.000: —	124,3	Lärjungebiblioteken i Djäkneberget, Gideonsberg, Blåsbo, Korsängen och Herrgärdet Fa	20.000: —
7.000: —	124,4	Undervisningsfilm Fa	7.500: —
—	124,5	Materiel till skola i Skiljebo (stfm § 217/1952)[1]	—
—	124,6	Materiel till skola i Hästhoven (stfm § 217/1952)[1]	—
2.000: —	124,7	Facklitteratur, klassreferensbibliotek Fa	5.000: —
8.000: —	124,9	Lärjungebibliotek i Herrgärdsskolan[1]	—
2.000: —	124,10	Materiel till slöjdförråden Fa	4.000: —
1.000: —	124,11	Materiel till skolkökens förråd Fa	1.000: —
—	124,12	Undervisningsmateriel till Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Fa	47.000: —
—	124,13	Undervisningsmateriel till Jakobsbergsskolans tillbyggnad (stfm 30/9 1954) Fa	12.300: —
—	124,14	Böcker till nytt skolbibliotek i Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Fa	10.000; —
—	124,15	Böcker till nytt skolbibliotek i Jakobsbergsskolans tillbyggnad (stfm 30/9 1954) Fa	8.000: —
—	124,16	Lärarbibliotek (nytt) Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Fa	2.000: —
—	124,17	Lärarbibliotek, Jakobsbergsskolan (stfm 30/9 1954) Fa	500: —
—	124,18	Facklitteratur till nya klassreferensbiblioteket i Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Fa	2.000: —
—	124,19	Facklitteratur till nya klassreferensbiblioteket i Jakobsbergsskolans tillbyggnad (stfm 30/9 1954) Fa	1.000: —
1.000: —	126	Föredrag, skolfilm o. d. Fa	1.000: —
13.000: —*	132,1	Simbad (13 D1) Fa	14.500: —*

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

9.500: —	160	Omkostnader för skolträdgårdarna	8.000: —	
2.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
600: —	178,1	Premier till elever Fa	700: —	
4.500: —	178,2	Stipendier till elever vid folkhögskolor (jfr stfm 27/4 1950 § 87) Fah	6.000: —	4.571.800: —
4.132.000: —				
		Kapitalutgifter:		
35.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra[1])	41.180: —	
—	368,7	Anskaffning av inventarier till Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Ra	64.900: —	
—	368,8	Anskaffning av inventarier till Jakobsbergsskolans tillbyggnad (stfm 30/9 1954) Ra	8.950: —	115.030: —
4.167.000: —		Kronor		4.688.830: —
		Driftinkomster:		
2.945.000: —	270,1	Statsbidrag till lärarlöner	3.350.000: —	
3.000: —	270,2	Statsbidrag till lärjungebibliotek	3.000: —	
16.000: —	270,3	Statsbidrag till undervisningsmateriel	17.400: —	
79.000: —	270,4	Statsbidrag till fri materiel	85.200: —	
25.600: —	270,5	Statsbidrag till skolskjutsar	29.700: —	3.485.300: —
3.068.600: —		Kronor		3.485.300: —

3. Socialpedagogiska anordningar.

		Driftutgifter:		
77.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	84.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
250: —	105	Personalförsäkring Fa	1.100: —	
5.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	6.000: —*	
2.200: —	114	Telefon Fa	3.000: —	
800: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.500: —	
270: —	116	Cykelersättning till skolsköterskorna Fa	288: —	
4.000: —	126,1	Ersättning för testning och skolmognadsundersökningar Fa	5.000: —	
4.000: —	126,2	Specialist- och talfelsbehandling Fa	7.000: —	
20.000: —	131,1	Beklädnad av elever (inkl. fonder, jfr litt 273,2) Fa	19.500: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

—	131,2	Understöd till behövande elever i fortsättningsskolan (jfr fortsättningsskolans stadgar § 28)	500: —	
4.000: —	132	Skolbad Fa	2.000: —	
6.500: —	133,1	Förbandsartiklar, laboratoriemateriel m. m. Fa	8.000: —	
25.000: —	133,2	Avgifter till folktandvården Fa..	28.000: —	
4.500: —	133,3	Skolförsäkringar Fa	5.000: —	
5.000: —	135,1	Skolresor Fah	14.000: —	
2.000: —*	135,2	Fria resor till Hästholmarna (10 D)	2.000: —*	
3.000: —	135,3	Omkostnader för föräldramöten m. m. (jfr stfm § 251/1951) Fa ..	3.500: —	
700: —	173	Bidrag till Västerås folkskolors idrottsförenings verksamhet m. m. Fah	1.000: —	191.388: —
164.270: —				
		Kapitalutgifter:		
2.300: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra[1])	3.000: —	
—	368,7	Anskaffning av inventarier till Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Ra	2.450: —	
—	368,8	Anskaffning av inventarier till Jakobsbergsskolans tillbyggnad (stfm 30/9 1954) Ra	2.250: —	7.700: —
166.570: —		Kronor		199.088: —
		Driftinkomster:		
800: —	200	Bidrag från 16 C 3 för avlöning av skolkuratorer	1.250: —	
16.700: —	270	Statsbidrag till skolhälsovård	18.100: —	
100: —	273,1	Ersättning från sjukkassan för specialistbehandling	500: —	
4.000: —	273,2	Bidrag från fonder för beklädnad av elever	4.000: —	23.850: —
21.600: —		Kronor		23.850: —

4. Fastigheter och inventarier.

		Driftutgifter:		
102.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	121.000: —	
3.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	3.000: —	
4.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa	13.500: —	

8.930: —	103,0	Bostadsförmåner för personal:		
		Städerska i Hwasserska gården	300: —	
		Städerska i Lundby	300: —*	
		Vaktmästare	6.175: —	6.775: —
100: —	103,1	Sjukvård		—
2.500: —	105	Personalförsäkring Fa		2.500: —
29.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		34.000: —*
2.600: —	114	Telefon Fa		2.600: —
800: —	115	Resor och traktamenten Fa		800: —
22.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		22.000: —
2.000: —	126	Transporter Fa		4.000: —
1.900: —	132	Tvätt Fa		2.500: —
217.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa		250.000: —
47.000: —	160,2	Underhåll av skolgårdar Fa		76.000: —
27.000: —	160,3	Skötsel av skolornas gräsmattor, häckar och planteringar Fa		32.000: —
165.000: —	161,1	Löner till kollektivanställda vaktmästare och städerskor Fa		174.000: —
98.000: —	161,2	Skurning och rengöring Fa		104.000: —
10.500: —*	161,3	Skötsel av gator och skolgårdar: genom gatuförvaltningens försorg (8 B3)	11.500: —*	
7.500: —		övriga Fa	7.500: —	19.000: —
10.000: —	161,4	Vatten Fa		11.000: —
23.500: —	161,5	Belysning Fa		27.000: —
225.000: —	161,6	Uppvärmning och sotning Fa		240.000: —
1.500: —	161,7	Fastighetsskatt Ra		1.900: —
2.400: —	161,8	Försäkringspremier (fast egendom) Fa		2.500: —
9.000: —	161,9	Ersättning till vaktmästare vid uthyrning av skollokaler Fa		9.000: —
17.825: —	162	Hyra för skollokaler: Fa		
		Hwasserska skolan	2.850: —*	
		Stora Fridnäs	2.600: —*	
		Flickskolan	2.000: —*	
		Vinggatan	5.370: —	
		Elimkapellet	1.200: —	
		Furugatan 3 A	2.500: —	
		Kv. Krumeluren (2 lokaler)	7.100: —	
		Malmabergsgatan 81	3.900: —	
		Skallbergsgatan 26	5.000: —	
		Kv. Svärdsliljan (4 lokaler)	12.200: —	

		Barack vid Emaus (4 lokaler varav internt 5.200: —*)	7.800: —		
		Barack på Norra Skallberget (3 lokaler varav internt 4.000: —*)	6.100: —	58.620: —	
5.000: —	163,1	Städning och rengöring av förhyrda lokaler Fa		17.400: —	
400: —	163,2	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		3.250: —	
1.800: —	166	Underhåll av transportmedel Fa..		2.300: —	
2.200: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa		2.200: —	
50.000: —	168	Underhåll av fasta och lösa inventarier Fa		50.000: —	
800: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		800: —	
438.500: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		494.300: —*	1.787.945: —
1.538.755: —					
		Kapitalutgifter:			
—	355,1	Inköp av konst till stadens äldre folkskolor (jfr stfm § 201/1951)[1]		—	
—	355,2	Konstverk till Blåsboskolan (jfr stfm § 22/1953)[1]		—	
—	355,3	Konstnärlig utsmyckning av Hästhovsskolan (stfm § 72/1954)[1]....		—	
—	360,1	Utredningskostnader för gymnastikhus vid Gideonsberg (stfm § 71/1954)[1]		—	
—	360,2	Utredningskostnader för gymnastiklokal vid Blåsboskolan[1]		—	
5.000: —	360,3	Utredningskostnader för tillbyggnad av Jakobsbergsskolan[1]		—	
—	360,4	Utredningskostnad för gymnastiksal vid Korsängsskolan (stfm 30/9 1954) Ra		8.000: —	
—	360,11	Utredningskostnader för folkskola på Emaus (stfm § 216/52 och Dk § 357/53)[1]		—	
—	360,12	Utredningskostnader för folkskola vid Ekberga (stfm § 216/1952)[1]		—	
33.000: —	368,1	Inköp av inventarier Ra[1]		42.010: —	
3.000: —		Anskaffning av inventarier till elevbibliotek i Herrgärdsskolan (stfm 24/9 1953)		—	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

—	368,7	Anskaffning av inventarier till Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Ra		173.010: —	
—	368,8	Anskaffning av inventarier till Jakobsbergsskolans tillbyggnad (stfm 30/9 1954) Ra		32.820: —	255.840: —
1.579.755: —			Kronor		2.043.785: —
		Driftinkomster:			
100: —	225	Diverse inkomster		100: —	
	260,1	Hyror:			
1.200: —*		Interna 15 A4—103,0	300: —*		
41.000: —*		15 A5—162,1	41.000: —*		
500: —*		1 C 3	500: —*		
800: —*		5 A	1.170: —*		
10.000: —*		15 B	5.250: —*		
2.000: —*		15 J	2.000: —*		
500: —*		16 C 42	500: —*		
9.185: —		Tjänstebostäder för vaktmästare och städerska	10.680: —		
6.362: —		Tjänstebostäder för lärare	6.014: —		
16.551: —		Hyresbostäder	16.579: —		
1.452: —		Diverse hyresinkomster	1.452: —	85.445: —	
14.000: —	260,2	Ersättning för lokalupplåtelser		15.000: —	
150: —	270,1	Statsbidrag för äldre skollokaler		150: —	
3.350: —	270,2	Statsbidrag för förhyrda skollokaler		20.000: —	120.695: —
107.150: —					
		Kapitalinkomster:			
—	470,1	Statsbidrag till inventarier i Skallbergsskolan		15.800: —	
—	470,2	Statsbidrag till inventarier i Jakobsbergsskolans tillbyggnad		1.800: —	17.600: —
107.150: —			Kronor		138.295: —

5. Skolmåltider.

		Driftutgifter:		
25.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	26.000: —	
300.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	348.000: —	
10.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	16.000: —	

14.000: —	101,9	Löner till kollektivanställd personal under semester Fa	22.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård	—	
1.000: —	105	Personalförsäkring Fa	700: —	
—	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	3.000: —*	
2.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.500: —	
550.000: —	120	Matvaror Fa.....	565.000: —	
5.000: —	121	Förbrukningsmateriel Fa	7.000: —	
12.000: —	123	Energi för matlagningen Fa	14.000: —	
7.000: —	124,1	Förbrukningsinventarier Fa.....	8.000: —	
—	124,4	Förbrukningsinventarier till bespisningen i Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Fa	7.200: —	
18.000: —	126	Transporter Fa	20.000: —	
6.000: —	132	Tvätt Fa	6.000: —	
41.000: —*	162,1	Hyra inkl. vatten, värme, belysning och städning (15 A4—260,1)	41.000: —*	
12.000: —	162,2	Hyra för lokal i Folkets park Fa	12.000: —	
6.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	7.000: —	1.105.400: —
1.009.100: —				
		Kapitalutgifter:		
5.700: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra[1])	3.500: —	
—	368,7	Anskaffning av inventarier till bespisningen i Skallbergsskolan (stfm 30/9 1954) Ra	6.800: —	10.300: —
1.014.800: —		Kronor		1.115.700: —
		Driftinkomster:		
100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
12.200: —*	226	Ersättning från 15 B	12.200: —*	
25.000: —	230	Kostersättning för personal	25.000: —	
160.000: —	270,1	Statsbidrag för skolmåltider	84.000: —	
3.000: —	270,2	Statsbidrag för förhyrda skolmåltidslokaler	2.000: —	123.300: —
200.300: —				
		Kapitalinkomster:		
3.400: —	470,1	Statsbidrag för bespisningsinventarier		1.100: —
203.700: —		Kronor		124.400: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

15 B. Praktisk realskola.

		Driftutgifter:	
1.750: —	100	Ersättning till Yrkesskolorna för gemensamma kostnader	1.750: —
9.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	14.000: —
164.000: —	101,11	Löner till ordinarie lärare (bil. 1) Fa	184.000: —
108.000: —	101,12	Löner till övriga icke ordinarie lärare, timlärare och vikarier (bil. 1) Fa	116.000: —
300: —	104	Bidrag till lärares studieresor Fa	400: —
1.200: —	105	Personalförsäkring Fa	4.300: —
5.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	6.000: —*
2.000: —	110	Kontorskostnader inkl. trycksaker Fa	4.000: —
2.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	3.600: —
500: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —
500: —	119	Övriga expenser Fa	700: —
1.000: —	121,1	Förbrukningsmateriel Fa	1.500: —
19.000: —	121,2	Fri undervisningsmateriel inkl. fria läroböcker Fa	21.000: —
2.000: —	121,3	Materiel för skolköket Fa	2.000: —
8.000: —	124,1	Undervisningsmateriel Fa	12.000: —
500: —	124,2	Lärjungebibliotek Fah	500: —
1.000: —	124,3	Lexika, ritbestick, räknestickor o. d. till utlåning Fa	1.500: —
600: —	126	Föredrag och skolfilm Fah	600: —
12.200: —*	130	Skolmåltider (15 A 5) Fa	12.200: —*
2.700: —*	132	Simbad (13 D 1) Fa	4.000: —*
2.000: —	133,1	Skolläkare och skolsköterska Fa	2.000: —
1.000: —	133,2	Fri tandvård Fa	1.000: —
200: —	133,3	Förbrukningsmateriel (sjukvård) Fa	200: —
500: —	134,1	Kuratorsverksamhet Fa	500: —
500: —	134,2	Psykisk rådgivning och testning Fa	500: —
29.500: —	162	Hyror (varav interna 39.275: —*) Fa	48.475: —
3.000: —*	163,1	Renhållning (8 B 3)	1.500: —*
12.500: —	163,2	Städning, eldning, skurning och rengöring Fa	12.500: —
800: —	163,3	Vatten och belysning Fa	4.000: —
7.000: —	163,4	Uppvärmning Fa	3.500: —
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	3.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

500: —	169	Övriga kostnader för inventarier (brandförsäkringar, transporter) Fa	2.000: —	
10.000: —	178,1	Statsstipendier (jfr 270,2) Fa	2.500: —	
—	178,3	Premiegåvor (273,1)	1.125: —	473.350: —
410.250: —				
		Kapitalutgifter:		
13.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		12.000: —
423.250: —		Kronor		485.350: —
		Driftinkomster:		
9.000: —	200	Handelsgymnasiets andel i gemensamma kostnader	3.000: —	
100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
400: —	236	Terminsavgifter	400: —	
	270,1	Statsbidrag:		
175.000: —		Lärarlöner ..... 200.000: —		
300: —		Bibliotek ..... 300: —		
400: —		Skolläkare ..... 400: —		
315: —		Skolsköterska ..... 315: —	201.015: —	
10.000: —	270,2	Statsstipendier (jfr 178,1)	2.500: —	
3.000: —	270,3	Statsbidrag till skolmåltider	10.000: —	
1.715: —	270,4	Ersättning från Elektrotekniska fackskolan för andel i lön till gymnastiklärare	3.430: —	
—	273,1	Premiegåvor (jfr 178,3)	1.125: —	221.570: —
200.230: —		Kronor		221.570: —

15 D. Kommunal flickskola.

		Driftutgifter:		
23.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	26.000: —	
456.000: —	101,11	Löner till lärare enligt statens avlöningsreglemente m. m. (bil. 1)Fa	592.000: —	
123.000: —	101,12	Löner till övningslärare och timlärare i övningsämnen (bil. 1) ..	—	
63.000: —	101,14	Löner till realskolelinjen (bil. 1) Fa	64.000: —	
1.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester (städerska, skolsköterska) Fa ..	1.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård	—	
500: —	105	Personalförsäkring Fa	7.600: —	
14.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	12.000: —*	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

6.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa		6.500: —	
2.100: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		2.200: —	
750: —	119	Övriga expenser Fa		750: —	
6.000: —	121,1	Materiel i skolköket Fa		7.500: —	
1.500: —	121,2	Materiel i övningsämnen Fa		1.700: —	
15.000: —	121,3	Fria läroböcker (jfr stfm § 354/1950) Fa		16.000: —	
7.000: —	124,1	Undervisningsmateriel Fa		10.000: —	
1.700: —	124,2	Biblioteket Fa		3.500: —	
500: —	124,3	Lexika för utlåning (jfr stfm § 354/1950) Fa		400: —	
300: —	126	Föredrag Fa		300: —	
300: —*	132,1	Simbad (13 D 1) Fa		500: —*	
450: —	132,2	Simundervisning Fa		450: —	
	133,1	Sjukvård åt elever Fa			
2.300: —		Skolläkare	2.800: —		
2.100: —		Skolsköterska	2.000: —		
400: —		Sjukvårdsmateriel	350: —	5.150: —	
1.800: —	133,2	Fri tandvård Fa		1.800: —	
1.300: —	134,1	Kuratorsverksamhet Fa		1.300: —	
500: —	134,2	Psykisk rådgivning Fa		500: —	
40.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa		40.000: —	
32.000: —	161,1	Städning och skurning Fa		32.000: —	
1.500: —	161,2	Vatten och sotning Fa		1.500: —	
5.000: —	161,3	Belysning Fa		5.000: —	
22.000: —	161,4	Uppvärmning Fa		22.000: —	
500: —	161,6	Försäkringspremier (för fastigheter) Fa		500: —	
3.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		4.000: —	
600: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		600: —	
900: —	178,1	Premier Fah		900: —	
25.000: —	178,2	Statsstipendier (jfr 270,5) Fa		25.000: —	
100: —	178,3	Karlsbrödernas stipendium (jfr 273,1)		—	
59.200: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		59.200: —*	951.850: —
920.400: —					
		Kapitalutgifter:			
—	355	Anskaffning av ett målat fönster i aulan för av professor Nanna Swartz donerade medel[1])		—	
7.300: —	368,1	Anskaffning av skolinventarier Fa		7.000: —	
1.800: —	368,3	Anskaffning av övriga inventarier Fa[1])		1.000: —	
1.050: —	368,4	Anskaffning av undervisningsinventarier Fa		2.000: —	10.000: —
930.550: —			Kronor		961.850: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Driftinkomster:			
100: —	225	Diverse inkomster		100: —	
30.000: —	236,1	Terminsavgifter		30.000: —	
3.000: —	236,2	Skolköksavgifter		4.000: —	
	260	Hyror			
		Stadens förvaltningar:			
2.000: —*		15 A 4	2.000: —		
200: —*		15 B	100: —		
625: —*		15 G 1	625: —	2.725: —*	
1.475: —		Övriga (bl. a. vaktmästaren 1.000: —)		1.475: —	4.200: —
450.100: —	270,1	Statsbidrag för läralöner			458.500: —
300: —	270,2	Statsbidrag för elevbiblioteket ..			300: —
2.075: —	270,3	Statsbidrag för hälsovård			2.300: —
20.000: —	270,4	Statsbidrag för realskolelinjen ..			20.000: —
25.000: —	270,5	Statsstipendier (jfr 178,2)			25.000: —
2.000: —	271	Landstingsbidrag			—
100: —	273,1	Karlsbrödernas stipendium (jfr 178,3)			— 544.400: —
536.975: —				Kronor	544.400: —

15 F. Handelsgymnasium.

		Driftutgifter:			
9.000: —	100	Andel i Praktiska realskolans kostnader			3.000: —
—	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..			2.500: —
37.000: —	101,12	Löner till lärare (bil. 1) Fa			56.000: —
300: —	105	Personalförsäkring Fa			400: —
1.500: —	110	Kontorskostnader, inkl. trycksaker Fa			1.500: —
—	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa			2.500: —
200: —	119	Övriga expenser Fa			500: —
2.000: —	121,1	Undervisningsmateriel Fa			2.000: —
—	121,2	Förbrukningsmateriel Fa			700: —
5.000: —	162	Hyra (7 B 6)			7.500: —*
—	163,1	Renhållning (kv. Ingrid 1, höstterminen) (8 B 3)			1.500: —*
—	163,2	Städning, skurning, eldning och rengöring (kv. Ingrid 1, höstterminen) Fa			2.000: —
—	163,3	Vatten och belysning (kv. Ingrid 1, höstterminen) Fa			1.000: —
—	163,4	Uppvärmning Fa			3.500: —
—	168	Underhåll av inventarier Fa			500: —

—	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	200: —	
5.000: —	178,1	Statsstipendier (jfr 270) Fa	9.000: —	
—	178,3	Premiegåvor (jfr 273,1)	500: —	94.800: —
60.000: —				
		Kapitalutgifter:		
3.300: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		3.300: —
63.300: —		Kronor		98.100: —
		Driftinkomster:		
2.500: —	236	Terminsavgifter (för elever från annan ort)	3.000: —	
5.000: —	270	Statsstipendier (jfr 178,1)	9.000: —	
—	273,1	Premiegåvor (jfr 178,3)	500: —	12.500: —
7.500: —		Kronor		12.500: —

15 G. Statliga läroverk.

1. Allmänt läroverk.

		Driftutgifter:		
—	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa		600: —
25.000: —	121	Fria läroböcker (jfr stfm § 354/1950) Fa		25.000: —
	124,1	Anskaffning av undervisningsfilmer Ra		5.000: —
2.000: —	124,2	Lexika för utlåning (jfr stfm § 354/1950) Fa		2.000: —
5.000: —*	132	Simbad (13 D 1) Fa		5.000: —*
2.000: —	133	Fri tandvård Fa		2.000: —
1.200: —	134,1	Kuratorsverksamhet Fa		1.200: —
2.500: —	135	Musikundervisning (blåsorkester)		2.500: —
10.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter[1])		—
9.000: —*	161,1	Renhållning (8 B 3)		9.000: —*
2.400: —	162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad (jfr SF nr 153/1938)..		2.400: —
	162,2	Hyror:		
2.625: —		Gymnastiksal (varav 15 D 625: —*) Fa.....	4.450: —	
800: —		Hyra för mark	—	
—		Vaktmästarbostad (se stfms handl. ser. A nr 16/1954) Fa	4.000: —	8.450: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

—	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	125: —	
186.000: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	195.400: —*	258.675: —
248.525: —				
		Kapitalutgifter:		
—	355,1	Konstnärlig utsmyckning av läroverket[1])	—	
300.000: —	360,1	Ombyggnad av läroverkets äldre byggnader (stfm § 108/1953)	—	
—	368,3	Anskaffning av möbler till nya läroverksbyggnaden[1])	—	
50.000: —	368,4	Anskaffning av inventarier till läroverkets äldre byggnader (stfm § 108/1953) Ra	15.000: —	15.000: —
598.525: —		Kronor		273.675: —

2. Elektroteknisk fackskola.

		Driftutgifter:		
2.000: —	162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad (jfr SF nr 153/1938)	2.000: —	
900: —	162,2	Hyra för gymnastiksal Fa	900: —	
8.350: —*	185	Andel i ränta på fasta tillgångar (till 15 H)	8.350: —*	11.250: —
11.250: —		Kronor		11.250: —

15 H. Yrkesskola.

		Driftutgifter:		
24.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	24.000: —	
219.000: —	101,1	Löner till lärare (bil. 1) Fa	243.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård	—	
800: —	103,2	Måltider i skolköket till skolkökslärarinnorna Fa	900: —	
1.500: —	103,3	Hyra för vaktmästarens bostad Fa	2.100: —	
200: —	104	Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fah	200: —	
2.000: —	105	Personalförsäkring Fa	4.400: —	
25.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	25.000: —*	
1.300: —	110	Kontorskostnader Fa.....	2.000: —	
8.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	10.000: —	
150: —	119	Övriga expenser Fa	150: —	
20.000: —	120	Produktionsmaterial (jfr 220) Fa	23.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

9.500: —	121	Förbrukningsmateriel för undervisningen Fa	10.000: —	
640: —	124	Lärjungebiblioteket Fah	640: —	
100: —	133	Sjukvård för elever Fa	100: —	
100: —	135	Bidrag till lärares resor med elever Fa	100: —	
10.000: —	160	Underhåll av byggnader (inkl. fast inredning) Fa	8.000: —	
20.000: —	161,1	Bränsle, belysning, vatten Fa ..	43.000: —	
250: —	161,2	Försäkringspremier (fastigheten) Fa	500: —	
10.000: —	161,3	Övriga kostnader för lokaler Fa	19.000: —	
2.500: —	162	Hyror (därav lokal i stadshotellet för kurs för betong- och cementarbetare 2.000: —*) Fa.....	2.500: —	
2.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
150: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	700: —	
8.570: —	170	Bidrag till statsverket för avlöning av vaktmästare (jfr stfm § 378/1949) Fa	8.750: —	
2.000: —	178,1	Arbetspremier (jfr 220) Fa	2.000: —	
50.000: —	178,2	Statsstipendier till elever (jfr 270,6) Fa	60.000: —	
—	178,3	Landstingsstipendier till elever (jfr 271,2) Fa	2.500: —	
23.200: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	103.200: —*	597.740: —
441.010: —				
		Kapitalutgifter:		
1.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Rah[1])	1.000: —	
11.000: —	368,2	Anskaffning av stadigvarande undervisningsmateriel Ra[1])	11.000: —	12.000: —
453.010: —			Kronor	609.740: —
		Driftinkomster:		
1.750: —	200	Ersättning från praktiska realskolan för vissa tjänster (undervisningsmateriel 750: —, hyra 750: —, inventarier 250: —)	1.750: —	
50: —	205	Olycksfallsersättning	50: —	
22.000: —	220	Försäljning av elevernas produkter (jfr 120 och 178,1)	25.000: —	
100: —	225	Diverse inkomster	100: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

12.000: —	226	Ersättning från Elektrotekniska fackskolan m. fl. för vissa tjänster		14.000: —	
22.000: —	236	Elevavgifter		22.000: —	
—	260	Hyror (varav 15 B 30.000: —*)		31.000: —	
		Statsbidrag:			
103.400: —	270,1	Lärarlöner	117.600: —		
5.500: —	270,2	Stadigvarande undervisningsmateriel (jfr 368,2)	5.500: —		
4.375: —	270,3	Förbrukningsmateriel (jfr 121 och 200)	4.625: —		
320: —	270,4	Bibliotek (jfr 124)	320: —		
1.300: —	270,5	Expenser för installatörkurs (jfr 114)	1.300: —		
50.000: —	270,6	Statsstipendier (jfr 178,2)	60.000: —	189.345: —	
4.000: —	271,1	Landstingsbidrag	4.000: —		
—	271,2	Stipendier från landstinget (jfr 178,3)	2.500: —	6.500: —	
1.000: —	273	Bidrag från föreningar och enskilda		1.000: —	
8.350: —*	285	Elektrotekniska fackskolans andel i ränta på fasta tillgångar		8.350: —*	299.095: —
236.145: —			Kronor		299.095: —

15 I. Gymnastik och idrott.

1. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter:

52.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		53.000: —
75.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		135.000: —
1.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		1.000: —
5.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa		6.500: —
50: —	103,1	Sjukvård för personalen		—
400: —	104	Personalutbildning Fa		400: —
1.000: —	105	Personalförsäkring Fa		2.200: —
19.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		21.000: —*
2.500: —	110	Kontorskostnader Fa		2.500: —
2.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		3.000: —

1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.500: —		
110: —	118	Föreningsavgifter Fa.....	110: —		
1.000: —	119,1	Övriga expenser Fah	1.000: —		
100: —	122	Inköp av orienteringskartor Fa ..	100: —	227.310: —	
160.660: —		Kronor		227.310: —	

Driftinkomster:

—	200	Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad att fördelas på			
		15 I 2 med 75 %	170.000: —		
		15 I 3 med 25 %	57.010: —	227.010: —	
200: —	205	Olycksfallsersättning		200: —	
100: —	222	Försäljning av orienteringskartor		100: —	227.310: —
300: —		Kronor			227.310: —

2. Idrottsplatser.

Driftutgifter:

—	100	Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad		170.000: —	
1.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		3.000: —	
3.000: —	120	Vattenavgifter Fa		4.000: —	
3.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		3.000: —	
1.500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		1.500: —	
500: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa		500: —	
900: —	133	Sjukvårdsmaterial Fa		900: —	
30.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa		30.000: —	
2.000: —	160,2	Underhåll av inhägnader Fa		2.000: —	
42.000: —	160,3	Underhåll av planer Fa		32.000: —	
30.000: —	160,4	Underhåll av isbanor Fa		23.000: —	
500: —	160,5	Skid- och orienteringsbanor Fa ..		500: —	
4.000: —	161,1	Värme Fa		5.000: —	
10.000: —	161,2	Belysning Fa		12.000: —	
500: —	161,3	Skatter och försäkring Fa		500: —	
4.000: —	161,4	Städning och renhållning Fa ..		8.000: —	
42: —*	162	Arrende för plan vid Skarpskyttebron		42: —*	
2.500: —	166	Underhåll av transportmedel Fa..		4.000: —	
7.300: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa		10.000: —	
3.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		4.000: —	
14.300: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		18.800: —*	332.742: —
160.042: —					

		Kapitalutgifter:		
65.000: —		Nya idrottsanläggningar (att disponeras efter drätselkammarens medgivande) Ra[1]	100.000: —	
—	360,01	Idrottsanläggningar å Rocklunda[1]	—	
15.000: —	360,02	Entré och inhägnad vid Vallgatan[1]	—	
20.000: —	360,04	Idrottsplats vid Skallberget[1]	—	
—	360,05	Tennisbana[1]	—	
—	360,08	Emaus idrottsplats[1]	—	
—	360,09	Inhägnad Emaus[1]	—	
—	360,11	Kylskåp Arosvallens servering Fa	3.200: —	
20.000: —	360,12	Ståplatsläktare	—	
3.000: —	360,14	Förrådsbyggnad å Arosvallen[1] ..	—	
17.700: —	366	Anskaffning av traktor med vagnar[1]	—	
3.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra ..	3.000: —	
—	368,2	Anskaffning av maskiner Ra	16.000: —	
200: —	368,3	Idrottsmaterial, skolorna Fa	200: —	
5.000: —	368,4	Matchuranläggning Ra[1]	2.500: —	124.900: —
308.942: —		Kronor		457.642: —
		Driftinkomster:		
2.000: —	225,1	Diverse inkomster	2.000: —	
100: —	225,2	Biljettförsäljning och vakthållning	100: —	
25.000: —	260,1	Hyror, fotboll	30.000: —	
21.000: —	260,2	Hyror, vinteridrott	14.000: —	
2.200: —	260,3	Hyror, övrig idrott	1.500: —	
1.000: —	260,4	Hyror, övriga arrangemang	1.000: —	
2.800: —	260,5	Arrende, servering	2.800: —	51.400: —
54.100: —		Kronor		51.400: —

3. Idrottshallen.

		Driftutgifter:		
—	100	Andel i gemensamma förvaltningens nettokostnad	57.010: —	
1.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	2.000: —	
2.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	2.000: —	
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —	
500: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	500: —	
400: —	133	Sjukvårdsmaterial vid arrangemang Fa	400: —	
7.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	10.000: —	
3.000: —	160,2	Underhåll av inredningar Fa	3.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

10.000: —	161,1	Värme Fa	10.000: —	
5.000: —	161,2	Vatten och belysning Fa	5.500: —	
2.500: —	161,3	Skatter och försäkring Fa	2.800: —	
10.000: —	161,4	Städning och renhållning Fa	10.000: —	
2.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	
19.300: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	19.300: —*	125.610: —
63.800: —				
		Kapitalutgifter:		
—	360,2	Uthus för sopor och aska Ra[1]) ..	2.000: —	
2.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])	2.000: —	4.000: —
65.800: —			Kronor	129.610: —
		Driftinkomster:		
1.100: —	225,1	Diverse inkomster	2.000: —	
100: —	225,2	Biljettförsäljning och vakthållning	100: —	
9.000: —	260,1	Hyror, handboll	12.000: —	
21.500: —	260,2	Hyror, övrig idrott	20.000: —	
6.000: —	260,3	Hyror, övriga arrangemang	3.000: —	
4.000: —	260,4	Hyror, bowling	4.000: —	
5.900: —	260,5	Hyror, träningslokaler	6.000: —	
2.300: —	260,6	Arrende, servering	3.800: —	
7.700: —	260,7	Arrende, övriga lokaler.....	7.700: —	
20.000: —	260,8	Dansarrangemang	25.000: —	83.600: —
77.600: —			Kronor	83.600: —

4. Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi.

		Driftutgifter:		
16.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	19.000: —	
2.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.500: —	
1.000: —	119	Övriga expenser Fa	1.200: —	
15.000: —	126	Musik Fa	18.000: —	
1.000: —	127	Stimavgifter Fa	1.000: —	41.700: —
35.500: —			Kronor	41.700: —
		Driftinkomster:		
40.000: —	225	Rörelseinkomster		50.000: —
40.000: —			Kronor	50.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

5. Bidrag till övrig idrottsverksamhet.

Driftutgifter:

4.000: —	101,0	Simundervisning (bil. 1) Fa	4.000: —	
4.000: —	119	Bidrag till idrottsutbyte med vänorterna Fah	4.000: —	
3.000: —	126	Tränarverksamhet Fah	3.000: —	
6.000: —	173,1	Västerås Gymnastikförening	6.000: —	
300: —	173,2	Anskaffande av material till de kommunalanställdas korporationsidrottsförening	700: —	
—	173,3	Bidrag från Asea och Svenska Metallverken till idrottsföreningarna att fördelas av idrottsstyrelsen Rah	12.000: —	29.700: —
17.300: —		Kronor		29.700: —

Driftinkomster:

—	273	Bidrag från Asea och Svenska Metallverken (jfr 173,3)		12.000: —
—		Kronor		12.000: —

15 J. Stifts- och landsbibliotek.

Driftutgifter:

86.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		117.000: —	
300: —	105	Personalförsäkring Fa		1.500: —	
24.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		25.000: —*	
6.000: —	161,1	Städning Fa		39.000: —	
1.300: —	161,2	Belysning Fa		9.000: —	
10.000: —	162	Hyror (varav 7 B10 162.000: —*, 15 A4 2.000: —*)		164.720: —	
500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	
100: —	169,1	Övriga kostnader för inventarier Fa		300: —	
—	169,2	Flyttningskostnader Fa		15.000: —	
	170	Bidrag till stifts- och landsbiblioteket			
56.000: —		för Bokinköp och bokbindning	93.500: —		
5.000: —		Expenser	25.000: —		
5.000: —		Prenumeration å tidningar och tidskrifter	6.500: —	125.000: —	
		(halva bidraget avser senare delen av statliga budgetåret 1954—55 och hälften första delen av 1955/56).			497.020: —
194.200: —					

		Kapitalutgifter:		
—	355,3	A. Pers' donation för anordning å blivande biblioteksbyggnad[1]	—	
—	355,4	Konstnärlig utsmyckning av biblioteksbyggnaden[1]	—	
10.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..		30.000: —
204.200: —			Kronor	527.020: —
		Driftinkomster:		
—	271	Bidrag till avlöning av 1:e biblioteksassistent i lg 19 samt 1 halvtidstjänst som biblioteksbiträde i lg 8		14.000: —
—			Kronor	14.000: —

15 ö. Övriga ändamål.

		Driftutgifter:		
5.000: —	119,1	Vänortsbyte med övriga länder att disponeras av drätselkammaren Fa	5.000: —	
4.000: —	119,2	Kulturnämndens förvaltningskostnader Fa A n m. Att täckas av kulturfonden enligt bestämmelserna	4.000: —	
—	124,1	Inköp av skioptikonbilder för konstundervisning[1]	—	
—	124,2	Inköp av noter att deponeras hos landsbiblioteket[1]	—	
—	126,1	Anordnande av arkitekttävling om dispositionen av Solberga- och Kristiansborgsområdena[1]	—	
10.000: —	135	Frilufts- och folkkonserter Fah ..	12.000: —	
—	137,2	Kostnader för skoldelegationens utredningsarbete[1]	—	
—	139	Utgivande av stadsmonografi över Västerås[1]		
	173,1	Bidrag till enskild verksamhet:		
4.000: —		Västerås Arbetarinstitut	4.000: —	
7.000: —		Arosgården	7.000: —	
23.000: —		ABF:s studie- och biblioteksverksamhet	23.000: —	
6.000: —		TBV	8.000: —	
1.000: —		KFUM:s studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
1.000: —		IOGT:s studieförbund..	2.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

—		Västmanlands läns blåbandsförbund	500: —		
—		Svenska Sjömansbiblioteket	300: —		
1.000: —		Liberala studieförbundet	1.500: —		
74.000: —		Västerås Musikskola ..	90.000: —		
20.000: —		Västerås Musiksällskap	20.000: —		
10.000: —		Västerås Konstförening	10.000: —		
4.000: —		Västerås Nykterhetsförbund	4.000: —		
1.500: —		Västerås Trädgårdsföreningars samarbetskommitté	1.500: —	172.800: —	
25.000: —	173,2	Västmanlands Fornminnesförening	25.000: —		
1.000: —		Ersättning för visningar av staden i Västmanlands Fornminnesförenings regi (20: — per gång) Fa	1.000: —	26.000: —	
—	173,3	Bidrag till teaterverksamhet:			
—		Västerås Teater AB för underskott Fa	21.000: —		
5.000: —		Garanti för Västerås Teater AB Ra	5.000: —		
14.000: —		Garanti för Riksteaterföreningen Fah (jfr stfm § 150/52)	14.000: —		
30.000: —		Folkets Park	30.000: —	70.000: —	
—	173,4	Bidrag till elevbostad vid ABF:s studiehem i Ramnäs[1])		—	
—	173,5	Bidrag till Sällskapet Arosbrödernas Årsskrift[1])		—	
—	173,9	Bidrag till kostnaderna för utgivande av Västerås Helgeandshus, hospital och lasarett[1])		—	
15.000: —	178,1	Stipendier ur kulturfonden (jfr stfm § 80/1951) Rah[1])		15.000: —	
2.900: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)		2.900: —*	307.700: —
264.400: —					
		Kapitalutgifter:			
—	355,2	Inköp av konstverk til Friluftskyrkan å Lövudden[1])		—	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

15.000: —	368	Anskaffning av konstverk (ur kulturfonden, att disponeras av kulturnämnden) Fah	15.000: —	15.000: —
279.400: —			Kronor	322.700: —

16. Socialvård.

16 A. Socialvårdsbyrå.

		Driftutgifter:			
3.500: —	100	Andel i stadsrevisionens kostnader	3.500: —		
3.000: —		Andel i avlöningskontorets kostnader.....	3.000: —	6.500: —	
127.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		142.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
700: —	105	Personalförsäkring Fa		2.000: —	
30.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		36.000: —*	
11.000: —	110	Kontorskostnader Fa		11.000: —	
500: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa		700: —	
19.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		19.000: —	
4.000: —	115	Resor och traktamenten Fa		5.000: —	
225: —	116	Fordonsersättningar Fa		150: —	
900: —	118	Föreningsavgifter Fa.....		1.200: —	
1.500: —	119	Övriga expenser Fa		2.000: —	
350: —	124	Förbrukningsinventarier Fa.....		350: —	
8.200: —*	162	Hyror:			
		Stadshuset	72.800: —		
		Tekniska verken	3.600: —	76.400: —*	
8.000: —	163,1	Städning		—	
5.500: —	163,2	Uppvärmning och belysning.....		—	
200: —	166	Underhåll av cyklar Fa.....		200: —	
500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	
300: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		300: —	303.300: —
224.475: —					
		Kapitalutgifter:			
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..			50.000: —
228.475: —			Kronor		353.300: —
		Driftinkomster:			
	200	Andel i socialvårdsbyråns kostnader:			
		Fattigvårdsstyrelsen (35 %) varav			
10.000: —		sluten fattigvård	22.000: —		
70.000: —		öppen fattigvård	101.600: —	123.600: —	
132.500: —		Barnavårdsnämnden med familjebidragsnämnden (58 %)		204.900: —	
15.875: —		Nykterhetsnämnden (7 %)		24.700: —	353.200: —
100: —	205	Olycksfallsersättning			100: —
228.475: —			Kronor		353.300: —

16 B 2. Sluten fattigvård.

Driftutgifter:

30.000: —	000	Pensionärernas arbeten för hemmet	30.000: —
10.000: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	22.000: —
178.400: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	170.000: —
252.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	278.000: —
600: —	103,1	Sjukvård för personal	—
1.275: —	103,2	Beklädnad för personal Fa	1.100: —
2.050: —	105	Personalförsäkring Fa	3.500: —
51.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	43.000: —*
1.000: —	110	Kontorskostnader Fa	1.000: —
3.350: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	3.700: —
250: —	115	Resor och traktamenten Fa	400: —
500: —	119	Övriga expenser Fa	300: —
1.000: —	120	Utsäde, gödningsämne o. d. för trädgården Fa	1.100: —
5.700: —	121,1	Förbrukningsmaterial Fa	6.200: —
1.000: —	121,2	Arbetsmaterial för terapiverksamheten Fa	1.100: —
9.000: —	124,1	Linne och sängkläder Fa	10.000: —
2.400: —	124,2	Glas, porslin och köksattiralj Fa	2.800: —
800: —	124,3	Övriga förbrukningsinventarier Fa	800: —
10.000: —	126	Utredningskostnader för nytt ålderdomshem i västra delen av staden	—
154.000: —	130,1	Livsmedel Fa	164.000: —
6.000: —*	130,2	Produkter till hushållet från egen trädgård Fa	5.000: —*
12.450: —	131	Beklädnad Fa	13.500: —
48.000: —	132	Bad och tvätt Fa	50.500: —
15.500: —	133	Läkarvård och medicin Fa	16.500: —
2.700: —	135,1	Tidskrifter, utflykter, förströelse o. d. för vårdtagare Fa	3.000: —
600: —	135,2	Inköp av böcker till biblioteket Fa	350: —
56.200: —	160	Underhåll av fastigheter Fa	32.000: —
3.500: —	161,1	Renhållning, städning o. d. Fa	5.000: —
5.200: —	161,2	Vatten Fa	7.000: —
10.000: —	161,3	Elström Fa	10.500: —
53.000: —	161,4	Värme Fa	62.000: —
400: —	161,6	Försäkringspremier för fastigheter Fa	500: —
—	162	Lokalhyror Fa	4.000: —
1.200: —	167	Utfodring av häst Fa	1.200: —

3.500: —	168,1	Underhåll av maskiner (maskinrummet) Fa	4.000: —	
4.500: —	168,2	Underhåll av inventarier Fa	4.500: —	
700: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	700: —	
2.760: —	177	Begravningskostnader Fa	3.000: —	
14.000: —	178,1	Flitpengar Fa	14.500: —	
59.300: —	178,2	Del av folkpension till pensionärer Fa	60.000: —	
55.500: —*	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	54.700: —*	1.091.450: —
1.069.335: —				
		Kapitalutgifter:		
—	355	Konstnärlig utsmyckning av ålderdomshemmets sjukhus vid Karlslund[1])	—	
12.500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..	28.000: —	28.000: —
1.081.835: —		Kronor		1.119.450: —
		Driftinkomster:		
30.000: —	000	Pensionärernas arbeten för hemmen	30.000: —	
23.000: —	200	Tvättinrättningens andel i ålderdomshemmets kostnader	23.000: —	
100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
6.000: —*	220,1	Produkter till hushållet från egen trädgård	5.000: —*	
1.000: —	220,2	Försäljning av produkter från trädgården	1.000: —	
1.900: —	220,3	Försäljning av terapialster	2.000: —	
200: —	225	Diverse rörelseintäkter	200: —	
18.600: —	230	Portionsersättningar	16.000: —	
9.500: —	260,1	Personalens ersättning för bostad	10.000: —	
500: —	260,2	Övriga hyresinkomster	500: —	
300: —	270,1	Statsbidrag till biblioteksverksamheten	160: —	
2.000: —	270,2	Vårdavgifter ersatta av staten ..	2.000: —	
—	271	Ersättning av landstinget för vård av kroniskt sjuka	70.000: —	
30.000: —	272	Vårdavgifter ersatta av andra kommuner	3.000: —	
399.000: —	273	Övriga vårdavgifter	420.000: —	582.960: —
522.100: —		Kronor		582.960: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

16 B 3. Öppen fattigvård.

		Driftutgifter:			
70.000: —	100	Andel i Socialvårdsbyråns kostnader		101.600: —	
25.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		25.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård		—	
100: —	105	Personalförsäkring Fa		400: —	
5.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		5.000: —*	
70.000: —	172	Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård Fa		70.000: —	
		Anstaltsvård Fa			
70.000: —	175,1	Sinnessjukvård	60.000: —		
5.000: —	175,2	Lasarettsvård	1.000: —		
2.500: —	175,3	Sanatorievård	500: —		
2.000: —	175,4	Annan sjukhusvård	2.000: —	63.500: —	
		Understöd med karaktär av fattigvård Fa			
170.000: —	177,01	Understöd i kontanter	150.000: —		
45.000: —	177,02	Understöd till hyra	60.000: —		
45.000: —	177,03	Understöd in natura	45.000: —		
9.000: —	177,04	Understöd i form av öppen sjukvård	5.000: —		
1.500: —	177,05	Understöd till tandvård	1.500: —		
4.000: —	177,06	Understöd till medicin	2.000: —		
2.000: —	177,07	Begravningskostnader	2.000: —		
60.000: —	177,08	Understöd till personer tillhörande andra fattigvårdssamhällen	60.000: —		
—	177,09	Understöd till partiellt arbetsföra i form av näringsbidrag o. d.	25.000: —	350.500: —	
		Understöd utan karaktär av fattigvård:			
2.400: —	177,11	Bidrag till yrkesutbildning Fa	2.400: —		
2.000: —	177,12	Kommunalt pensionstillskott Fa	2.000: —		
13.500: —	177,13	Diakoniverksamhet Fah	13.500: —		
8.000: —	177,14	Hemvård för åldringar Fa	8.000: —	25.900: —	641.900: —
612.100: —			Kronor		641.900: —
		Driftinkomster:			
100: —	205	Olycksfallsersättning		100: —	
100: —	225	Diverse inkomster		100: —	
25.000: —	271	Landstingsbidrag för sjukhusvård		25.000: —	

58.000: —	272	Ersättning av andra fattigvårdssamhällen	58.000: —	
70.000: —	273,1	Ersättning av enskilda	70.000: —	
45.000: —	273,2	Ersättning av pensioner och sjukkassor	55.000: —	
—	273,3	Ersättning för hemvård för åldringar	100: —	208.300: —
198.200: —		Kronor		208.300: —

16 C 3. Öppen barnavård.

Driftutgifter:

132.500: —	100	Andel i Socialvårdsbyråns kostnader	204.900: —	
800: —		Andel i lön till skolkurator (15 A3)	1.250: —	206.150: —
109.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		132.000: —
100: —	103,1	Sjukvård		—
400: —	105	Personalförsäkring Fa		1.500: —
21.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		18.000: —*
2.000: —	134,1	Pojkidrottskoloni (jfr stfm § 181/51) Fa		2.000: —
400: —	134,2	Anordnande av kurser i spädbarnsvård Fa		400: —
—	134,3	Rådgivning i uppfostringsfrågor Fa		2.000: —
30.000: —	172	Ersättning till andra kommuner för omhändertagna barn Fa		30.000: —
		Anstaltsvård Fa		
30.000: —	175,1	Samhällsvård i barnhem		25.000: —
25.000: —	175,2	Skyddsuppfostran i barnhem		20.000: —
500: —	175,3	Lasarettsvård		500: —
100: —	175,4	Sanatorievård		100: —
10.000: —	175,5	Vanföre- och sinnesslövård		10.000: —
3.000: —	175,6	Vård å anstalter för svåruppfostrade barn		3.000: —
		Vård i enskilda hem Fa		
55.000: —	176,1	Samhällsvård i enskilda hem		75.000: —
25.000: —	176,2	Skyddsuppfostran i enskilda hem		35.000: —
500: —	176,3	Inspektionskostnader		500: —
		Understöd Fa		
3.000: —	177,1	Kostnader i samband med omhändertagande av barn		3.000: —
135.000: —	177,2	Bidragsförskott		180.000: —
1.000: —	177,3	Tillfälliga bidrag till barn och ungdom under övervakning		1.500: —

1.800: —	177,4	Läkarvård och medicin	1.800: —	
100: —	177,5	Begravningskostnader	100: —	
50.000: —	177,6	Kostnader för barn tillhörande andra kommuner.....	60.000: —	807.550: —
636.200: —			Kronor	807.550: —

Driftinkomster:

12.000: —	200	Familjebidragsnämndens andel i barnavårdsnämndens kostnader ..	12.000: —	
100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
100: —	225	Diverse inkomster	100: —	
55.000: —	270,1	Ersättning av staten för bidragsförskott	75.000: —	
2.000: —	270,2	Statsbidrag enligt 63 § barnavårdslagen	2.000: —	
2.000: —	271	Landstingsbidrag	5.000: —	
48.000: —	272	Ersättning för kostnader för barn tillhörande andra kommuner	60.000: —	
60.000: —	273,1	Ersättning av enskilda för bidragsförskott	80.000: —	
65.000: —	273,2	Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	60.000: —	294.200: —
244.200: —			Kronor	294.200: —

16 C 4. Barnstugor.

40. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter:

30.400: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	35.000: —	
./.4.400: —		Avgår till 16 C42	5.000: —	30.000: —
500: —	103,1	Sjukvård för egen personal		—
1.000: —	104	Personalutbildning (att utbetalas efter medgivande av drätselkammaren) Fah		1.000: —
1.300: —	105	Personalförsäkring Fa		4.500: —
26.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		23.000: —*
2.500: —	110	Kontorskostnader Fa		2.500: —
1.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		1.300: —
400: —	115	Resor och traktamenten Fa		1.300: —
400: —	119,1	Övriga expenser Fa		300: —
300: —	119,2	Upplysningsfilm Fa		300: —
1.500: —*	162	Hyra		1.500: —*
300: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		300: —

50: —	168	Underhåll av inventarier Fa		50: —	
200: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		200: —	66.250: —
61.450: —					
		Kapitalutgifter:			
—	368	Anskaffning av inventarier Fa ..			600: —
61.450: —			Kronor		66.850: —
		Driftinkomster:			
	200	Andel i nettokostnader från:			
28.400: —		16 C 41 50 %	31.100: —		
19.900: —		16 C 42 35 %	21.800: —		
8.592: —		16 C 43 15 %	9.392: —	62.292: —	
100: —	205	Olycksfallsersättning		100: —	
4.458: —	271	Landstingsbidrag		4.458: —	66.850: —
61.450: —			Kronor		66.850: —

41. Barnträdgårdar och klubbar.
(inkl. lekplatser och dagkoloni)

		Driftutgifter:			
28.400: —	100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnad		31.100: —	
187.700: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		179.000: —	
2.850: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		2.850: —	
17.500: —	121	Lek- och arbetsmaterial Fa		18.000: —	
4.500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		5.000: —	
4.200: —	130	Bespisning Fa		3.000: —	
1.500: —	132	Tvätt (16 C 42) Fa		1.500: —	
11.000: —	133	Sjukvård Fa		8.500: —	
1.000: —*	135	Badresor för barn (ersättning till 10 D)		1.000: —*	
55.000: —	162	Hyror (varav internt 5.450: —*) Fa		71.000: —	
38.000: —	163,1	Städning Fa		41.000: —	
2.500: —	163,2	Värme, vatten och elström Fa ..		2.500: —	
1.600: —*	163,3	Andel i parkförvaltningens kostnader för grönytor		800: —*	
600: —	163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		600: —	
1.250: —	168	Underhåll av inventarier Fa		1.250: —	367.100: —
357.600: —					
		Kapitalutgifter:			
5.500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])			9.000: —
363.100: —			Kronor		376.100: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Driftinkomster:			
100: —	205	Olycksfallsersättning		100: —	
45.000: —	236	Avgifter		55.000: —	
1.300: —	260,1	Hyror av anställda		1.300: —	
500: —	260,2	Ersättning för lokalupplåtelser ..		900: —	
28.160: —	270	Statsbidrag		30.000: —	
400: —	271	Landstingsbidrag		400: —	87.700: —
75.460: —			Kronor		87.700: —

42. Daghem och eftermiddagshem.

		Driftutgifter:			
19.900: —	100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnader		21.800: —	
95.100: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	68.000: —		
4.400: —		Tillkommer från 16 C40	5.000: —		
4.300: —		Tillkommer från 16 C41	—	73.000: —	
8.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		36.000: —	
550: —	114	Teelfon, porto, annonser o. d. Fa		550: —	
1.700: —	121	Lek- och arbetsmaterial Fa		1.700: —	
1.500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		1.900: —	
39.000: —	130	Bespisning Fa		40.000: —	
3.500: —	132	Tvätt Fa	3.500: —		
./.1.500: —		Avgår till 16 C41	1.500: —	2.000: —	
2.500: —	133	Sjukvård Fa		2.500: —	
10.700: —*	162	Hyror (7 B 8 och 15 A 4)		10.700: —*	
12.500: —	163,1	Städning Fa		12.500: —	
8.000: —	163,2	Värme, vatten och belysning Fa..		8.000: —	
9.000: —*	163,3	Andel i parkförvaltningens kostnader för grönytor		4.000: —*	
750: —	163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		750: —	
600: —	168	Underhåll av inventarier Fa		600: —	
10.500: —	176	Ersättning till familjedaghem Fa		20.000: —	236.000: —
231.000: —					
		Kapitalutgifter:			
1.100: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..			250: —
232.100: —			Kronor		236.250: —
		Driftinkomster:			
6.000: —	230	Portionsersättningar		6.000: —	
36.000: —	233	Avgifter		44.000: —	
13.065: —	270	Statsbidrag		14.000: —	
800: —	271	Landstingsbidrag		800: —	
390: —	273	Bidrag från fonder		390: —	65.190: —
56.255: —			Kronor		65.190: —

43. Uddens barnkoloni.

Driftutgifter:

8.592: —	100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnader	9.392: —	
10.600: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	11.000: —	
9.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	10.700: —	
300: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	300: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —	
500: —	121	Lek- och arbetsmaterial Fa	500: —	
1.500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —	
18.000: —	130	Bespisning Fa	18.000: —	
500: —	132	Tvätt Fa	500: —	
2.000: —	133	Sjukvård Fa	2.000: —	
7.000: —*	162	Hyror	7.000: —*	
5.000: —	163,1	Städning Fa	5.000: —	
5.500: —	163,2	Värme, vatten och belysning Fa	5.500: —	
200: —	163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	200: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	73.392: —
70.992: —				

Kapitalutgifter:

—	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		1.800: —
70.992: —		Kronor		75.192: —

Driftinkomster:

3.000: —	230	Portionsersättningar	2.000: —	
1.000: —	260	Hyror av anställda	1.000: —	
5.000: —	270	Statsbidrag	4.000: —	7.000: —
9.000: —		Kronor		7.000: —

16 C 5. Ungdomsvård.

Driftutgifter:

10.900: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	11.700: —	
700: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	900: —	
400: —	119	Övriga expenser Fa	400: —	
1.000: —	129	Servering Fa	100: —	
10.500: —	135	Programverksamhet Fa	12.000: —	
19.000: —	162	Hyror (varav internt 11.600: —*) Fa	19.000: —	
8.000: —	163	Städning och belysning Fa	9.000: —	
25.000: —	173,1	Understöd till ungdomsorganisationer för lokalkostnader (fördelas av styrelsen) Fah	25.000: —	

5.000: —	173,2	Bidrag till utbildning av ungdomsledare (fördelas av Västerås Ungdomsråd) Fah	5.000: —	
1.500: —	173,3	Bidrag till ungdomsrådet för administration m. m.	1.500: —	84.600: —
82.000: —				
		Kapitalutgifter:		
1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		1.000: —
83.000: —		Kronor		85.600: —
		Driftinkomster:		
1.000: —	225	Servering	100: —	
100: —	260	Hyror	500: —	
15.000: —	273	Bidrag från Asea och Metallverken	15.000: —	15.600: —
16.100: —		Kronor		15.600: —

16 D. Hyresnedsättning.

		Driftutgifter:		
6.272: —*	174,1	Bidrag till stattitel 7 C för fritt upplåtna tomträtter	—	
50.000: —	174,2	Bidrag till stattitel 7 F 1	50.000: —	
227.313: —	174,3	Bidrag till stattitel 7 F 2	208.404: —	258.404: —
283.585: —		Kronor		258.404: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

		Driftutgifter:		
200: —	119	Expenser Fa	200: —	
10.000: —	177,1	Arbetslöshetsunderstöd Fa	10.000: —	10.200: —
10.200: —		Kronor		10.200: —
		Driftinkomster:		
2.000: —	270	Statsbidrag		2.000: —
2.000: —		Kronor		2.000: —

16 F. Nykterhetsvård.

		Driftutgifter:		
15.875: —	100	Andel i Socialvårdsbyråns kostnader	24.700: —	
23.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	45.000: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	400: —	

3.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		6.000: —*	
500: —	119	Övriga expenser Fa		1.000: —	
—	134	Upplysningsverksamhet Fa		10.000: —	
12.000: —	175	Vårdavgifter Fa		13.000: —	
2.000: —	177,1	Ekonomisk hjälp Fa		2.000: —	
2.000: —	177,2	Ersättning till frivilliga övervakare Fa		6.300: —	
800: —	177,3	Flitpengar Fa		1.000: —	
—	177,4	Kostnader för understöd och upplysningsverksamhet, täckta av bidrag från Västerås Kafé AB (jfr konto 16 F-273 år 1954)[1] ..		—	
—	177,5	Medicinsk psykiatrisk vård Fa ..		8.000: —	117.400: —
59.725: —			Kronor		117.400: —

Driftinkomster:

2.900: —	270,1	Statsbidrag för nämdens verksamhet 60 % av 108.600: —	65.160: —		
	270,2	Statsbidrag för frivillig övervakning	2.275: —		
	270,3	Statsbidrag för resekostnader	1.500: —	68.935: —	
800: —	279	Flitpengar		1.000: —	69.935: —
3.700: —			Kronor		69.935: —

16 H. Hemhjälpsnämnd.

1. Hemsysterverksamhet.

Driftutgifter:

98.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..		106.000: —	
500: —	103,1	Sjukvård		—	
13.500: —	103,2	Hyra för bostad inkl. värmetillägg och lyse för hemvårdarinnorna Fa		15.000: —	
400: —	105	Personalförsäkring Fa		1.700: —	
7.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)		7.000: —*	
300: —	110	Kontorskostnader Fa		300: —	
2.200: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		2.200: —	
600: —	115	Resor och traktamenten Fa		600: —	
1.625: —	116	Cykelersättning Fa		1.750: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		500: —	
1.000: —	162	Hyra för expeditionslokal Fa		1.000: —	
500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	
1.000: —	179	Bidrag till hemsamaritverksamhet (jfr stfm § 67/1951) Fa		1.000: —	137.550: —
127.125: —					

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

		Kapitalutgifter:		
1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		—
128.125: —			Kronor	137.550: —
		Driftinkomster:		
10.500: —	260	Hyror (av hemvårdarinnorna) ..	12.500: —	
18.200: —	270	Statsbidrag	19.600: —	
9.100: —	271	Landstingsbidrag	9.800: —	
6.000: —	273,1	Ersättning för lämnad hemhjälp	7.000: —	
21.250: —	273,2	Bidrag från Asea (jfr stfm § 30/1953)	21.250: —	70.150: —
65.050: —			Kronor	70.150: —

2. Systugeverksamhet (stfm § 63/1949)

		Driftutgifter:		
13.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	13.000: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
1.000: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	1.000: —	
3.000: —	162	Lokalhyror (varav internt 625:—*) Fa	3.000: —	
1.500: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	1.500: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
200: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	200: —	19.100: —
18.950: —				
		Kapitalutgifter.		
—	368	Anskaffning av inventarier[1])		—
18.950: —			Kronor	19.100: —
		Driftinkomster:		
4.000: —	226	Avgifter		4.000: —
4.000: —			Kronor	4.000: —

16 ö. Övriga ändamål.

		Driftutgifter:	
—	119,1	Utgivande av upplysningsskrift angående social hjälpverksamhet[1])	—
1.100: —*	171	Fritt upplåten tomt till landstinbets barnhem (Gökärten nr 1)	1.100: —*

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

	173,1	Fritt upplåtna lokaler:			
700: —*		Natthärbärget	700: —		
450: —*		Föreningen Västmanlands Samhjälp	450: —	1.150: —*	
	173,2	Bidrag till enskild verksamhet-			
12.000: —		Barnkrubban	12.000: —		
—		Barnkrubban för reparationer	2.000: —		
1.500: —		Natthärberget	1.500: —		
1.200: —		Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —		
500: —		Frälsningsarméns sommarhem i Ransta	500: —		
600: —		Sjömansvård	600: —		
1.200: —		Västerås Missionsförsamling för församlingssysterns verksamhet ..	1.200: —		
2.500: —		Västmanlands Samhjälp och Skyddsförening....	2.500: —		
1.000: —		Västerås Folkpensionärsförening	1.000: —		
500: —		Föreningen Rädda Barnen	500: —	23.000: —	
	173,3	Föreningen Västerås Skollovskolonier:			
115.000: —		För koloniverksamhet	135.000: —		
35.000: —		För feriebarnsverksamhet Fa	35.000: —	170.000: —	
	173,4	Föreningen Västerås Skollovskolonier:			
166.400: —		För uppförande av kolonihem i Söderbärke (stfm § 179/1953)			
100: —	173,5	Garanterad ränteavkastning för vissa stiftelser Fa		100: —	
—	173,6	Ålderdomshemmet pauvres honteux:			
		Anslag för täckande av underskott år 1954 (jfr stfm § 49/1954) Fa		5.000: —	200.350: —
339.750: —			Kronor		200.350: —

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

Driftutgifter:

3.000: —	100	Andel i fastighetskontorets kostnader	1.000: —	
15.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	15.000: —	
—	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
1.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	1.200: —*	
500: —	114	Telefon Fa	500: —	
—	162	Hyra Fa	2.200: —	20.100: —
19.500: —		Kronor		20.100: —

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Driftutgifter:

33.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	34.000: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	500: —	
6.000: —*	108	Pensionsavgifter (bil. 3)	6.000: —*	
1.000: —	110	Kontorskostnader Fa	1.000: —	
1.100: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.200: —	
1.500: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.500: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
300: —	133	Läkarundersökningar Fa	300: —	
2.600: —*	162	Hyra	2.600: —*	
1.500: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	1.500: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
975.000: —	170,1	Kommunbidrag till folkpensioner m. m. Fa	1.510.000: —	1.559.300: —
120.000: —	170,2	Särskilda bostadstillägg Fa		
1.142.450: —				

Kapitalutgifter:

1.800: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		500: —
1.144.250: —		Kronor		1.559.800: —

19. Kristidsförvaltning.

19 B. Hyresnämnd.

Driftutgifter:

18.200: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	18.500: —	
500: —	110	Kontorskostnader Fa	400: —	
3.000: —	114	Porto Fa	3.000: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	200: —	
600: —	126	Sakkunniga Fa	600: —	23.700: —
23.500: —		Kronor		23.700: —

19 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter:

400: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	400: —	
100: —	119	Expenser Fa	100: —	500: —
500: —		Kronor		500: —

20. Finansförvaltning.

		Driftutgifter:		
977.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.006.000: —
885.000: —	108,1	Pensionsavgifter till SKP och SPP (bil. 3) Fa		1.072.000: —
57.000: —	108,2	Pensionsavgifter till SPA (bil. 3) Fa[1]		59.000: —
1.270.500: —	180	Ränta på upplånat fast kapital (bil. 6) Fa	1.790.000: —	
./.353.500: —		varav påföres hamnen 9 A-180	353.000: —	1.437.000: —
250.000: —		Beräknad ytterligare upplåning Ra[1]		100.000: —
15.000: —	183	Ränta på tillfällig upplåning o. d. Fa	15.000: —	
1.000: —		Ränta på skuld till samt omkostnader för AB Västeråsbanans Intressenter enl. avtal 23/2 1944 Fa	—	15.000: —
1.000: —	187	Avskrivning på fordringar Fa [2]		1.000: —
504.000: —	190	Avsättning till pensionsfonden (bil. 3) Fa	498.000: —	
70.000: —		3% räntaå 2.900.000:— Fa	87.000: —	585.000: —
		A n m. Ev. överskott å anslagen under kto 107, 108,1 och 108,2 avsättes dessutom till pensionsfonden.		
500: —	192	Restitution och räntor på kommunalutskylder förfallna senast år 1946 Fa		—
15.000: —	193	Restitution av nöjesskatt Fa ..		15.000: —
96.753: —	194	Underskott från 1952		—
554.500: —	195,1	Avbetalning på utdebiteringsförskott: Tekniska verkens nybyggnad inom kv. Nimrod (stfm 27/11 1952 § 280) del av anslag (jfr kto 11 C-3812) 1.100.000: — uttaxeras på 3 år för år 1955 (2:a året)		367.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

[2]) Avser endast finansförvaltningens fordringar (ex. lån), avskrivning på andra fordringar skall redovisas under vederbörliga förvaltningar (konto 187).

		Fastighetsförvärv under 7 C (210.000: —), 7 D 3 (300.000: —) och 7 E 1 (478.000: —), sammanlagt 988.000: — att uttaxeras på 2 år; för 1955 1:a året)		488.000: —
470.000: —	195,2	Täckning av underskott på hamnrörelsen Fa[3])		358.395: —
—	195,3	Avbetalning av utdebiteringsförskott att täckas av kulturfondens disponibla avkastning		
		Konstnärlig utsmyckning av stadshuset (7 B9—355) 600.000: — Täckt av 1953 och 1954 års avkastning .. 400.000: — Återstående belopp kr. 200.000: — täckes av disponibla avkastningen under åren 1955—1958: för år 1955	50.000: —	
		A n m.: Rest 400.000: — skall senare bli föremål för täckning (jfr stfm 29/10—53 § 292)		
		Utgivande av en stadsmonografi över Västerås (15 Ö—139 425.000: — täckt av 1953 och 1954 års disponibla avkastning 100.000: — Återstående belopp kr. 325.000: — täckes av årliga tillskott på 40.000: — ..	40.000: —	
		Konstnärlig utsmyckning av biblioteksbyggnad inom kv. Heimer (15 J-355,4) 130.000: —		

[3]) Underskott t. o. m. 1953 ..... 2.138.334: 81
Beräknat underskott 1954 ..... 471.727: —
„ „ 1955 ..... 358.395: —
2.968.456: 81
Därav täckt av uttaxerade medel t. o. m. 1955 ..... 2.966.729: 81

		Täckt av 1954 års avkastning 50.000: — Återstående belopp kr. 80.000: — täckes av 1955 och 1956 års avkastning: för år 1955	40.000: —	130.000: —	
3.700.000: —	198,1	Avsättning till skatteregleringsfond		—	
—	198,2	Avsättning till särskild skatteregleringsfond (jfr SF nr 154/1954)		1.000.000: —	
773.870: —	S 1	Anslag för oförutsedda behov att disponeras av stadsfullmäktige			
(920.870: —)		Rah[4])		1.051.498: —	
25.000: —	D 2	Anslag för oförutsedda behov att disponeras av drätselkammaren Rah[4])		25.000: —	
205.600: —	S 7	Anslag för kulturella och allmännyttiga ändamål (1955 års beräknade disponibla avkastning ur kulturfonden) att disponeras av stadsfullmäktige Ra[1])[4])	213.200: —		
		Avgår beslutad disposition (se konto 195,3 här ovan)	130.000: —		
			83.200: —		
./. 15.000: —		Avgår för stipendier (jfr 15 Ö-178,1)	15.000:—		
./. 15.000: —		Anskaffning av konstverk (jfr 15 Ö-368)	15.000:—		
./. 4.000: —		Kulturnämndens förvaltningskostnader (jfr 15 Ö-119,2)	4.000:—	34.000:—	49.200: — 7.759.093: —
9.484.223: —					
		Kapitalutgifter:			
2.079.000: —	389	Avbetalning på upplånat fast kapital (bil. 6) Ra	2.656.500: —		
./. 527.500: —		varav påföres hamnen	526.500: —	2.130.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1955.

[4]) Från detta anslag anvisade medel skall redovisas under vederbörliga förvaltningar, kontoanvisningar lämnas av drätselkontoret.

320.000: —		Beräknad ytterligare upplåning Ra[1]	—	
	390	Avsättning till följande särskilda kapitalfonder:		
51.400: —		Kulturfonden, 1/5 av årets avkastning Fa	53.300: —	
33.100: —		Trafikfonden, årets ränteavkastning Fa	29.800: —	
3.000.000: —		Allmän investeringsfond	6.000.000: —	
300.000: —		Bostadssubventionsfonden att disponeras av drätselkammaren (varav från		
(2.156: —)		kto 281,2 20.000: —)	200.000: —	6.283.100: —
50: —	392	Donationsjordsfonden, 1/10 av årets ränteavkastning Fa	50: —	8.413.150: —
14.740.273: —			Kronor	16.172.243: —

		Driftinkomster:		
2.517.000: —*	208	Pensionsavgifter från förvaltningarna (bil. 3)	2.635.000: —*	
—	228	Intern skattereglering	50.000: —	
1.500: —	270,1	Bötesmedel	1.000: —	
	270,2	Byggnadsbidrag för skolbyggnader:		
14.094: 20		Jakobsbergsskolan t. o. m. 1969	14.094: 20	
9.971: —		Herrgärdsskolan t. o. m. 1971	9.971: —	
11.256: 80		Korsängsskolan t. o. m. 1972	11.256: 80	35.322: —
		Ränta på utlämnade fasta lån:		
6.761: —	281,1	Lån ur pensionsförsäkringsfonden 4,75 %	5.537: —	
2.156: —	281,2	Lån ur bostadssubventionsfonden	20.000: —	25.537: —
		Ränta på rörliga medel:		
5.000: —	283,1	Oguldna köpeskillingar		3.000: —
7.700: —	283,2	Svenska statens 2 ¾ % obligationer av år 1949 kr. 280.000: —		7.700: —
257.000: —	283,3	Kulturfondens utlånade medel	266.700:—	
30.800: —		Trafikfondens utlånade medel	27.300:—	294.000: —

2.500: —	283,4	Egna fonders bankräkningar ..	2.700: —	
150.000: —	283,5	Övriga rörelsemedel	250.000: —	
2.514.500: —*	285,1	Ränta på fasta tillgångar (bil. 4)	3.414.400: —*	
20.000: —*	285,2	Ränta på tekniska verkens förlagsmedel	20.000: —*	
26.054: —	290	Disposition ur räntereglerings-fonden	—	
350: —	293,1	Källarfrihetsmedel	350: —	
45.000: —	293,2	Hundskatt à 50: — per hund ..	47.000: —	
275.000: —	293,3	Nöjesskatt, kommunala delen ..	300.000: —	
4.000: —	293,4	Artistskatt	4.000: —	
70: —	293,5	Tomtören	70: —	
—	294	Överskott från 1953	599.373: —	
1.100.000: —	295	Utdebiteringsförskott (jfr kto 195,1)	988.000: —	
139.200: —	296	Provisorisk skatteersättning (SF nr 568/51)	139.200: —	
	297	Slutlig inkomstskatt för år 1953 enl. 1954 års taxering 2.701.813: 90		
20.276.933: —		skattekronor à 8:85 23.911.053: —		
		Avgår i förskott		
./.12.789.090: —		erhållet 1953 .... 17.409.063: —	6.501.990: —	
2.499.410: —	299,3	Fastighetsskatt enl. 1954 års taxering 251.232: 88 skattekronor à 8: 85[5])	2.223.410: —	
21.491.121: —	299,4	Preliminärskatt Förskott på 1955 års inkomst-skatt 2.701.813: 90 skattekronor à 8: 85	23.911.053: —	41.453.105: —
38.618.287: —		Skatter totalt kronor 32.636.453:—		
		Kapitalinkomster:		
		Avbetalning på utlämnade fasta lån:		
—	481,1	Lån ur Pensionsförsäkringsfon-den 4,75 %		26.900: —
38.618.287: —			Kronor	41.480.005: —

[5]) Utdebiteringen fastställd stfm 30/10 1952 § 264.

BILAGOR

1. Västerås stads lönestat för år 1955.
2. Pensions- och understödsstat för år 1955.
3. Sammanställning över stadens pensionskostnader år 1955.
4. Förteckning över räntor på fasta tillgångar.
5. Stadens underställningsfria lånerätt.
6. Lån, amorteringar och räntor år 1955.
7. Uppgift på låneskuld m. m. jämte grafisk framställning.
8. Uppgift på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering jämte grafisk framställning.

Bilaga 1 till
skattestatens specialstater

Västerås stads lönestat för år 1955.

Tjänstereglemente.

För stadens ordinarie och extra befattningshavare gällande tjänstereglemente antaget av Stfm den 27 november 1947, § 328 och den 31 mars 1948 § 101.

Löner.

För staden gällande löneplan ansluter sig till statens löneplan nr 1, ortsgrupp 3 (SFS 1947: 376).

Pensionsavgifter.

Stadens befattningshavare äro befriade från skyldighet att erlägga pensionsavgiftsandel (Stfm 1946 § 420).

Västerås stad tillhör

ortsgrupp 3 enligt statens allmänna avlöningsreglemente 7 § 2 mom (SFS 1950: 675)
ortsgrupp 3 i fråga om taxering (SFS 1951: 83).
bostadskostnadsgrupp 4 jämlikt lag om folkpensionering (SFS 1946: 431; 1947: 222).

Anm.: Lönestaten är justerad med hänsyn till kända förhållanden den 1/9 1954.

Tjänst och tjänsteinnehavare	Löne-gr. kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
1 A 1. Stadsfullmäktige				
Ordförande				1.800: —
Kronor				1.800: —
1 A 2. Löne- och avtalsnämnd				
Ordförande			3.000: —	
Arvoden till ledamöter i arbetsutskottet, 2 st. à 500: —			1.000: —	
Sammanträdesarvoden Fa			1.500: —	5.500: —
Kronor				5.500: —
1 B. Stadsrevision				
Ordförande			500: —	;
Arvoden till övriga ledamöter, 6 st. à 350: —			2.100: —	2.600: —
Kronor				2.600: —
1 C 1. Gemensamma kostnader				
Drätselkammarens ordförande			5.500: —	
Sammanträdesarvoden Fa			3.000: —	8.500: —
Kronor				8.500: —
1 C 2. Stadskansli				
Ordinarie befattningshavare Fa				
Stadsdirektör	Hedberg, Th...	46	49	33.516: —
1:e Stadsombudsman	Siösteen, P. ..	37	40	27.756: —
2:e Stadsombudsman	Martiin, S.	31	33	22.392: —
Drätselassistent	Ekberg, G.....	29	32	21.636: —
Stadsvaktmästare	Pettersson, R...	13	15	9.288: —
Kontorist	Österberg, I. ..	13	16	9.648: —
Kanslibiträde	Andersson, L...	11	13	8.604: —
D:o	Bergström, S...	11	14	8.916: —
Kontorsbiträde	Fredriksson, I.	8	9	7.272: —
D:o	Vakant	8	8	6.936: — 155.964: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa				
Kanslinotarie			25	15.216: —
Extra notarie[8])			25	15.216: —
Kontorsbiträde, ½-tidsanställning				3.816: —
Skrivbiträde			1	4.980: — 39.228: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Arvoden m. m. Fa						
Vaktmästarbiträde					4.000: —	
Tillfällig arbetskraft					3.000: —	7.000: —
	Kronor					202.192: —

1 C 3. Drätselkontor

Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadskamrer	Wahlsten, F. . .	34	36	1/7	25.086: —	
Stadskamrersassistent	Eriksson, U. . .	24	27		17.028: —	
1:e Stadsbokhållare	Skogström, H.	22	22		12.840: —	
Kontorsföreståndare	Cederholm, Th.	21	24		14.364: —	
Stadsbokhållare	Redeborn, S. . .	18	20		11.436: —	
D:o	Vakant	18	18		10.428: —	
Stadskassör[1])	Lundborg, H. . .	16	19		2.733: —	
D:o	Vakant fr .o. m. 1/4 1955	16	16		7.236: —	
Uppbördskassör	Råberg, P.	15	18		10.428: —	
Inkasserare	Högberg, G. . .	14	17		10.032: —	
Kontorist	Svensson, A. . .	13	16		9.648: —	
Bitr. Stadskassör	Eriksson, M. . .	13	16		9.648: —	
Vaktmästare	Björkman, C. E.	12	12		8.280: —	
Kanslibiträde	Larsson, R.	11	12		8.280: —	
Maskinbokförerska	Dahlin, A.	10	13		8.604: —	
D:o	Lundmark, A.	10	12		8.280: —	
Kontorsbiträde	Olson, U.	8	9		7.272: —	
D:o	Zeidlitz, K. . .	8	9		7.272: —	
D:o	Westholm, U. . .	8	9		7.272: —	
D:o	Vakant	8	8		6.936: —	
Telefonist	Anehag, S. . .	8	9	1/4	7.542: —	
D:o	Jansson, D. . .	8	9		7.272: —	217.917: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kontorsassistent			16		9.648: —	
Förrådsman			12		8.280: —	
4 Skrivbiträden			7		26.256: —	
2 D:o			6		12.408: —	
3 d:o					13.380: —	
Springpojke					3.000: —	72.972: —
Arvoden m. m. Fa						
Tillfällig arbetskraft					15.000: —	
Nöjesskattekontroll					1.800: —	16.800: —
	Kronor					307.689: —

Tjänst och tjänsteinnehavare	Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
1 C 4. Drätselkammarens byggnadstekniska byrå					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Byggnadsintendent[8]) Ritzén, K. I. ..	37	37			25.464: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Byråingenjör				18.600: —	
2 Byggnadskontrollanter		25		30.432: —	
1 D:o		20		11.436: —	
1 D:o				13.800: —	
VVS-kontrollant.....		25		15.216: —	
Målningskontrollant				13.368: —	
Kanslibiträde		11		7.968: —	110.820: —
Arvoden m. m. Fa					
Tillfällig arbetskraft				1.500: —	1.500: —
Kronor					137.784: —
1 C 5. Drätselkammarens organisationsavdelning					
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Arbetsstudieingenjör		28			17.952: —
Kronor					17.952: —
1 D. Stadsarkiv					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsarkivarie[8])	33	33		22.392: —	
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Extra kontorsbiträde[8])		7		6.564: —	28.956: —
Kronor					28.956: —
1 Ö. Övriga ändamål					
Arvoden till ledamöter i stadens samtliga samarbetsnämnder (5: — per sammanträde: stfm 29/4 1948 § 134, 30/6 1948 § 205 samt dk 4/1 1950 § 12) Fa					1.000: —
Kronor					1.000: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
2 A. Magistrat och rådhusrätt						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Borgmästare	Rylander, O. ..	48	51		34.716: —	
Rådman	Höijer, F.	37	40		27.756: —	
D:o	Lindheimer, M.	37	40		27.756: —	
D:o	Carlbom, J. ..	37	40		27.756: —	
Assessor	Ahnlund, E. ..	32	34		23.172: —	
Magistratsvaktmästare	Thorell, H.....	14	17		10.032: —	
Kontorist	Steen, L.	13	16		9.648: —	
Kanslibiträde	Carlsson, A.-L.	11	14		8.916: —	
D:o	Nedza, S.	11	11	1/4	8.202: —	
Kontorsbiträde	Sund, T.	8	10		7.632: —	
D:o	Andersson, E.	8	8		6.936: —	
D:o[8])	Vakant	8	8		6.936: —	199.458: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde			6			6.204: —
Arvoden m. m. Fa						
Vaktmästarbiträde					3.000: —	
Vikarier för rådhusrättens ledamöter..					34.000: —	
Tillfällig arbetskraft					6.000: —	
Ersättning till nämndemän (25: — per rättegångsdag, stfm. 25/9 1952)					14.000: —	
Ersättning till medlare (20: — för varje medlingsuppdrag, stfm. 25/1 1951)					2.500: —	
Ersättning till stämningsmän för delgivningar					100: —	
Ersättning till särskild protestförrättare (stfm 28/8 1952)					800: —	60.400: —
	Kronor					266.062: —
2 B 1. Polisväsen och fångvård						
Polispersonal Fa						
Polismästare		36	37		25.464: —	
Kriminalkommissarie		25	28		17.952: —	
Poliskommissarie		25	28		17.952: —	
D:o		25	25		15.216: —	
2 1:e Kriminalassistent.....		23	26		32.208: —	
3 D:o		21	24		43.092: —	
2 D:o		21	23		27.168: —	
5 1:e Polisassistent		21	24		71.820: —	
2 D:o		21	23		27.168: —	

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
1 1:e Polisassistent		21	21		12.120: —	
7 Kriminalassistent		19	22		89.880: —	
3 D:o		19	21		36.360: —	
1 D:o		17	20		11.436: —	
2 D:o		17	19		21.864: —	
4 D:o		17	18		41.712: —	
1 D:o		17	17		10.032: —	
3 Polisassistent		17	20		34.308: —	
1 D:o		17	18		10.428: —	
17 1:e Poliskonstapel		17	20		194.412: —	
3 D:o		17	19		32.796: —	
2 D:o		17	17		20.064: —	
1 Poliskonstapel		15	17		10.032: —	
19 D:o		15	16		183.312: —	
15 D:o		15	15		139.320: —	
10 D:o		13	13		86.040: —	1.212.156: —
10 Aspirant e. o. poliskonstapel		11	13			86.040: —
Beräknade ålderstillägg						5.000: —
Övertidsersättning						50.000: —
Tillägg för obekväm arbetstid						12.000: —
Beredskapsersättning						10.000: —
						1.375.196: —
Övriga ordinarie befattningshavare Fa						
Kanslibiträde	Welander, M...	11	14		8.916: —	
Kontorsbiträde	Gålbom, M. ..	8	10		7.632: —	
D:o	Jonsson, M. ..	8	10		7.632: —	
D:o	Bergman, I. ..	8	10		7.632: —	
D:o	Nilsson,A.G.-M.	8	9		7.272: —	
Telefonist	Karlsson, V. ..	8	10		7.632: —	46.716: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Tolk vid utlänningsavdelning			13		8.604: —	
7 Skrivbiträden			6		43.428: —	
D:o			4		5.568: —	
D:o			2		5.100: —	62.700: —
	Kronor					1.484.612: —

2 B 3. Åklagarväsen

Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsfiskal	Hellekant, H...	36	39		26.988: —	
Bitr. stadsfiskal	Holm, O.	31	32	1/4	22.203: —	
Kontorsbiträde	Bergin, K. ..	8	10		7.632: —	56.823: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11]	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde			7		6.564: —	
D:o			6		6.204: —	
Vikarier, under sjukdom, semester och tjänstledighet					3.500: —	16.268: —
	Kronor					73.091: —

3 B 1. Uppbördsverk

Ordinarie befattningshavare Fa						
Kronokamrer	Vakant	33	33		22.392: —	
1:e Uppbördsassistent	Dahlberg, Å.	22	25		15.216: —	
Uppbördsassistent	Brandhill, R.	20	23		13.584: —	
Uppbördskontrollant	Yregård, R.	15	16		9.648: —	
Kontorist	Andersson, I.	13	16		9.648: —	
Kontorist	Hultgren, E.	13	16		9.648: —	
Kanslibiträde	Westerlund, U.	11	12		8.280: —	
D:o	Carlsson, K.	11	11		7.968: —	
Kontorsbiträde	Engwall, E.	8	11		7.968: —	
D:o	Gustafsson, M.	8	10	1/11	7.688: —	
D:o	Tilstam, U.	8	8	1/6	7.132: —	
Skrivbiträde	Carlman, L.	6	8		6.936: —	126.108: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde			8		6.936: —	
2 D:o			7		13.128: —	
4 D:o					25.026: —	
Extra arbetskraft					6.000: —	51.090: —
	Kronor					177.198: —

3 B 2. Taxeringskontor

Arvoden m. m. Fa						
Föreståndare					1.800: —	
Tillfälliga biträden					5.200: —	
Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (beräknat efter 3 kr. per timme stfm 31/8 1950 § 197)					7.000: —	
Arvoden till biträden åt taxeringsnämndsordförandena (fördelas efter antalet skattskyldiga inom resp. distrikt) Fah					7.500: —	21.500: —
	Kronor					21.500: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
3 C. Exekutionsverk						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsfogde	Nylund, N. O...	33	33		22.392: —	
Exekutor	Ullberg, K. E.	15	18		10.428: —	416: —[2])
D:o	Hult, O.	15	18		10.428: —	
D:o	Looström, T. ..	15	17	1/7	10.230: —	
D:o	Karlström, O...	15	17		10.032: —	
D:o	Vakant	15	15		9.288: —	
Kontorist	Eriksson, B. ..	13	16		9.648: —	
Kontorsbiträde	Åkerlind, G. ..	8	11		7.968: —	
D:o	Hedberg, I.-B.	8	9		7.272: —	98.102: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Domsverkställare			19		10.932: —	
2 Skrivbiträden			7		13.128: —	
2 D:o			6		12.408: —	
D:o			2		5.124: —	
D:o			1		4.980: —	46.572: —
Arvoden m. m. Fa						
Skrivbiträde					4.200: —	
Semestervikarie för stadsfogden					1.280: —	
Tillfällig arbetskraft					5.000: —	10.480: —
Kronor						155.154: —
4 A. Stadsarkitektkontor						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsarkitekt	Bohlin, P.	39	42		29.340: —	
Byggnadsinspektör	Löckert, K.-A.	30	32		21.636: —	
Bitr. byggnadsinspektör	Jansson, K. J.	23	26		16.104: —	
Bitr. byggn.-inspektör[8])	Wiklund, S. ..	23	23		13.584: —	
Underingenjör	Adolvsson, S...	20	21		12.120: —	
Kanslibiträde	Wahlström, U.	11	13		8.604: —	
Kontorsbiträde[8])	Helsing, E. ..	8	8		6.936: —	108.324: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Bitr. stadsarkitekt			29		18.912: —	
Arkivbiträde			8		6.936: —	
Skrivbiträde			6		6.204: —	
Kopieringsbiträde			6		6.204: —	
Tillfällig arbetskraft					2.000: —	40.256: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11]	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande					600: —	
Sammanträdesarvoden					1.500: —	2.100: —
	Kronor					150.680: —

4 B. Stadsplanekontor

Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsplanearkitekt	Tideström, B. . .	39	41		28.548: —	
Arkitekt[8])	Vakant	29	29		18.912: —	
Stadsplanetekniker	Sarma, J. M. . .	21	21		12.120: —	
Tekniker[8])	Hedberg, E. . .	19	22		12.840: —	
Modellbyggare	Björklund, K.E.	12	13		8.604: —	
1:a Kartriterska	Roseen, E. . . .	11	14		8.916: —	
Kartriterska	Engsheden, G.	10	10		7.632: —	
Kartriterska[8])	Vakant	10	10		7.632: —	105.204: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Arkitekt			28		17.952: —	
Skrivbiträde			6		6.204: —	
Tillfällig arbetskraft					10.000: —	34.156: —
	Kronor					139.360: —

4 C. Stadsingenjörskontor

Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsingenjör[7])[4])	Gustavsson, G.	37	40		27.756: —	
Mätningsingenjör	Elowsson, F. . .	29	29		18.912: —	
Byråtekniker	Fager, H. . . .	21	24		14.364: —	
D:o	Håkansson, E.	21	22		12.840: —	
D:o	Jansson, S. . . .	21	24		14.364: —	
D:o	Spuhl, P. . . .	21	24		14.364: —	
Mätningstekniker	Bergström, L.	19	19		10.932: —	
D:o	Bigård, E. . . .	19	21	1/5	12.600: —	
D:o	Johansson, I. . .	19	22		12.840: —	
Vaktmästare	Holmberg, L.-E.	12	14		8.916: —	
1:a Kartriterska	Anderstedt, E.	11	14		8.916: —	
Kartriterska	Eriksson, G. . .	10	11		7.968: —	
D:o	Karlsson, E. . .	10	12		8.280: —	
D:o	Peterson, G. . .	10	11		7.968: —	181.020: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Mätningstekniker			18		10.428: —	
2 Mätningsbiträden			13		17.208: —	
4 Kartriterskor			9		29.088: —	
Arkivbiträde			9		7.272: —	63.996: —

Tjänst och tjänsteinnehavare	Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Arvoden m. m. Fa					
Skrivbiträde (halvtidstjänstgöring)				3.636: —	
3 Praktikanter (timlön 1.50)				10.000: —	13.636: —
Kronor					258.652: —

5 A. Civilförsvar

Arvoden m. m. Fa					
Förrådsförvaltare				1.800: —	
Byggnadstekniskt biträde				2.000: —	
Biträde för organisations- och planläggningsarbeten				1.500: —	5.300: —
Kronor					5.300: —

5 Ö. Övriga ändamål

Ordförande i uttagningsnämnd					400: —
Kronor					400: —

6. Brandförsvar

Ordinarie befattningshavare Fa					
Brandchef	Werngren, O...	31	32		21.636: —
Vice brandchef	Lindberg, K.-E.	24	24		14.364: —
Brandkapten	Rennèus, G. ..	21	21		12.120: —
Brandmästare	Nystrand, E. ..	19	22		12.840: —
D:o	Hjorth, H.	19	22		12.840: —
D:o	Thoor, E.	19	22		12.840: —
Brandförman	Hellström, B...	17	20		11.436: —
D:o	Larsson, G. ..	17	20		11.436: —
D:o	Eriksson, L. ..	17	19	1/8	11.142: —
D:o	Nystrand, T. ..	17	19	1/10	11.058: —
D:o	Karlsson, C.-I.	17	20		11.436: —
D:o	Dahlström, K.	17	20		11.436: —
Brandman	Johansson, K...	15	18		10.428: —
D:o	Danielsson, G.	15	18		10.428: —
D:o	Strömberg, N.	15	18		10.428: —
D:o	Sahlberg, R. ..	15	18		10.428: —
D:o	Bernström, A.	15	18		10.428: —
D:o	Norling, M. ..	15	18		10.428: —
D:o	Bergquist, R...	15	18		10.428: —
D:o	Peterson, R. ..	15	18		10.428: —
D:o	Schöldström, K.	15	17	1/11	10.098: —
D:o	Sahlberg, E. ..	15	17		10.032: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne- gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Brandman	Lantz, S.	15	17		10.032: —	
D:o	Johansson, E.	15	17		10.032: —	
D:o	Larsson, R. ..	15	17		10.032: —	
D:o	Björklund, A.T.	15	17		10.032: —	
D:o	Andersson, K-A	15	16	1/5	9.904: —	
D:o	Eriksson, K. ..	15	16	1/4	9.936: —	
D:o	Carlsson, C.-A.	15	16	1/5	9.904: —	
D:o	Eidmèn, S. ..	15	16		9.648: —	
D:o	Axelsson, O. ..	15	16		9.648: —	
D:o	Pettersson, L.	15	16		9.648: —	
D:o	Johansson, S...	15	16		9.648: —	
D:o	Andersson, Å.	15	16		9.648: —	
D:o	Hassel, H.	15	16		9.648: —	
D:o	Sjögren, H. ..	15	16		9.648: —	
D:o	Törnblom, E. H.	15	16		9.648: —	
D:o	Andersson, B...	15	15		9.288: —	
D:o	Wallinder, B...	15	15		9.288: —	
D:o	Nordin, G.	15	15		9.288: —	
D:o	Wincent, Ph. ..	15	15		9.288: —	
D:o	Thulin, G.	15	15		9.288: —	
D:o	Erixon, N.	15	15		9.288: —	
D:o	Hörström, R...	15	15		9.288: —	470.210: —
Anm.: Samtliga tjänster från brandmästare t. o. m. brandman uppflyttas en lönegrad fr. o. m. 1/1 1954 under förutsättning av stfms godkännande.						
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde					4.209: —	
Springpojke					3.600: —	
Skorstensfejarmästare, besiktningar ..					450: —	
Vikarier under semester, sjukdom, tjänstledighet m. m.					90.000: —	98.259: —
Borgarbrandkåren Fa						
Chef					749: —	
3 Förmän à 559: —					1.677: —	
36 Man à 432: —					15.552: —	
Ålderstillägg 90 st. à 63: —					5.670: —	
Timersättning för brandtjänst m. m.					11.500: —	
Ersättning för vakt och beredskap under fritid					12.005: —	
Semesterlön					10.594: —	
Sjukersättning					600: —	58.347: —
	Kronor					626.816: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
7 A. Fastighetskontor						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Fastighetschef	Elghufvud, G...	35	37	1/10	25.656: —	
Fastighetsingenjör	Söderström, P.	27	29		18.912: —	
Fastighetsförvaltare	Söderström, S.	25	28		17.952: —	
Fastighetsassistent	Axeldahl, E. ..	25	25		15.216: —	
Underingenjör	Andersson, P...	20	20		11.436: —	
Bitr. fastighetsförv.	Malmberg, L...	19	20		11.436: —	
Fastighetsförman	Ericsson, H. ..	18	21		12.120: —	
Bokhållare	Ernfridsson, B.	15	15		9.288: —	
Kanslibiträde	Helgesson, I. ..	11	14		8.916: —	
Kontorsbiträde	Bager, B.	8	8		6.936: —	137.868: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Ingenjör[8])			20		11.436: —	
Kartriterska			8		6.936: —	
Skrivbiträde			7		6.564: —	
2 Skrivbiträden			6		12.408: —	
Skrivbiträde			1		4.980: —	
Tillfällig arbetskraft					12.000: —	54.324: —
	Kronor					192.192: —
7 D 1. Jordbruksrörelse						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Förvaltare	Jansson, L. ..	29	31		20.736: —	
Inspektor	Bauer, S.	20	20	1/3	12.006: —	
Befallningsman	Kohlén, A.	15	18		10.428: —	
D:o	Hermansson, K.	15	18		10.428: —	53.598: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Befälsbiträde						9.000: —
	Kronor					62.598: —
7 D 2. Skogar						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Skogvaktare[8])	Vakant	15	15			9.288: —
Arvoden m. m. Fa						
Jägmästare						2.000: —
	Kronor					11.288: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm
7 E. Hyresfastigheter						
2. Stadshotell						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Eldare	Olsson, E.	11	14			8.916: —
	Kronor					8.916: —
7 F 2. Pensionärshem						
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Inkasserare av hyror					1.300: —	
Föreståndarinna					640: —	
Diverse					460: —	2.400: —
	Kronor					2.400: —
8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Byggnadschef	Schiött, F.	39	42		29.340: —	
Förste ingenjör[5])	Dahnè, G.	29	32		10.818: —	
D:o	Vakant fr. o. m. 1/7 1955	29	29		9.456: —	
Ingenjör	Wrange, L. ..	29	30		19.860: —	
Verkmästare	Dahlström, L...	20	23		13.584: —	
Vägtekniker	Lundell, E.....	19	22		12.840: —	
D:o	Annerskog, R.	19	20	1/3	12.006: —	
D:o	Vakant	19	19		10.932: —	
Bokhållare	Sjöborg, A. ..	18	21		12.120: —	
Vägmästare	Nilsson, S.	18	21		12.120: —	
D:o	Öhrndalen, C...	18	21		12.120: —	
D:o	Lindvall, G. ..	18	19		10.932: —	
Byggnadsförman	Vestling, S. ..	18	21		12.120: —	
Tekniker	Ferngren, E. ..	17	19		10.932: —	
Renhållningsförman	Larsson, K. ..	16	18		10.428: —	
Utsättare	Norman, R. ..	16	16		9.648: —	
Kontorsbiträde	Zeidlitz, B. ..	8	10	1/7	7.800: —	217.056: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kartriterska					6.000: —	
Extra vägtekniker m. fl. för projektering					20.000: —	
Praktikanter					3.000: —	29.000: —
	Kronor					246.056: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
8 B 4. Drätselkammarens förråd och verkstad						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Förman	Noheden, H. ..	17	20		11.436: —	
Kontorsbiträde	Sjöholt, M. ..	8	9		7.272: —	18.708: —
	Kronor					18.708: —
8 B 5. Grustag						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Förman[3])	Ståhl, E.....	11	14		8.916: —	
Maskinist	Lundborg, E...	11	14		8.916: —	17.832: —
	Kronor					17.832: —
8 B 7. Maskiner						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Körkarl[3])	Widén, B.	10	13		8.604: —	
D:o[3])	Bergkvist, S...	10	13		8.604: —	
D:o[3])	Gustavsson, I.	10	13		8.604: —	25.812: —
	Kronor					25.812: —
8 C. Parkförvaltning						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsträdgårdsmästare	Blomqvist, I. ..	26	29		18.912: —	
Assistent	Sjöberg, E. ..	20	21	1/8	12.420: —	
Trädgårdsmästare	Lindkvist, A...	19	22		12.840: —	
Parkförman	Hagström, E...	18	21		12.120: —	
D:o	Palm, A.	18	19		10.932: —	
Arbetsförman	Hagström, A...	18	21		12.120: —	
Kartriterska tillika kontorsbiträde	Lundahl, U.-G.	10	13		8.604: —	87.948: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde			6			6.264: —
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande						1.000: —
	Kronor					95.212: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
9 A. Hamnar						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Hamnkapten	Carlsson, C. F.	30	33		22.392: —	
Hamnmästare	Bergkvist, E...	22	25		15.216: —	
Kranmästare	Nygren, A. ..	20	22		12.840: —	
Fartygsbefälhavare	Sander, N.	18	21		12.120: —	
D:o	Aleblad, G.....	18	20		11.436: —	
Kranförman	Berg, S.	18	18		10.428: —	
Maskinist	Carlsson, G. ..	15	18		10.428: —	
Kranreparatör	Damberg, A. ..	14	17		10.032: —	
Bitr. maskinist	Eriksson, L. ..	13	13	1/5	8.812: —	
Kontorist	Ericson, S. ..	13	15		9.288: —	
Kanslibiträde	Helmersson, R.	11	14		8.916: —	131.908: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde			4		5.568: —	
Tillfällig arbetskraft					3.000: —	
Tillfällig arbetskraft för bogserbåten och kranreparationer (ej kollektivanställda)					4.000: —	12.568: —
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande					1.000: —	
Tantiem till fartygsbefälhavare					4.000: —	5.000: —
	Kronor					149.476: —
10 C. Johannisbergs flygplats						
Flygplatschef					200: —	
Flygplatsvakt					500: —	700: —
	Kronor					700: —
10 D. Båttrafiken						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Kapten	Söderlund, S...	18	18			10.428: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kapten			17		10.032: —	
Kapten (c:a 6 mån.)			17		5.016: —	
Besättningsmän, biljettförsäljare samt extra arbetskraft					13.000: —	
Redare					800: —	28.848: —
	Kronor					39.276: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Överingenjör	Sintorn, J.	44	47		32.316: —	
Kontorschef	Wennberg, E...	26	29		18.912: —	
Stadsbokhållare	Lindgren, Y. ..	18	19		10.932: —	
Bokhållare	Lundborg, H...	14	17		10.032: —	
Kanslibiträde	Hjorth, I.	11	14		8.916: —	
D:o	Vakant	11	11		7.968: —	
Maskinbokförerska	Lindblad, M.-A.	10	10		7.632: —	
Förest. för avl.-kont.[8])	Nilsson, E.	18	21		12.120: —	
1:e Avläsare	Högberg, E. ..	14	17		10.032: —	
Avläsare	Söderberg, T...	13	16		9.648: —	
D:o	Thorin, E.	13	15		9.288: —	
D:o	Haglund, F. ..	13	15		9.288: —	
D:o	Vakant	13	13		8.604: —	
1:e Ritare	Flink, E.....	17	20		11.436: —	
Ritare	Vakant	14	14		8.916: —	
Kartriterska	Jonsson, M. ..	10	12		8.280: —	184.320: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kontorist[8])			13		8.604: —	
Förrådsbokförare			12		8.280: —	
Kanslibiträde			10		7.632: —	
Kontorsbiträde			8		6.936: —	
2 Skrivbiträden			7		13.128: —	
2 D:o			6		12.408: —	
3 D:o			5		17.568: —	
Ritbiträde			6		6.204: —	
Förrådsbiträde					8.400: —	
Kontorselev					3.300: —	
2 Springpojkar					6.500: —	
Tillfällig arbetskraft.....					13.000: —	
För normala löneförhöjningar					5.000: —	116.960: —
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande						3.000: —
	Kronor					304.280: —
11 B. Gasverk						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Förvaltning						
Gasverksingenjör	Lindén, N.	31	34		23.172: —	

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Tillverkning						
Gasmästare	Tibbling, K. ..	20	23		13.584: —	
Verkstadsförman	Tilling, B.	18	21		12.120: —	
Gasverkseldare[3])	Petersson, R...	13	16		9.648: —	
D:o[3])	Larsson, G. ..	13	16		9.648: —	
D:o[3])	Andersson, E...	13	16		9.648: —	
D:o[3])	Carlsson, A. ..	13	16		9.648: —	
D:o[3])	Östlund, E.....	13	16		9.648: —	
Distribution						
Mätartekniker	Elfving, P.....	19	21		12.120: —	
Mätarjusterareförman	Johansson, N.	15	18		10.428: —	119.664: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Förvaltning						
Bitr. driftingenjör			23		13.584: —	
Skrivbiträde			4		5.568: —	
Springpojke					3.120: —	
För normala löneförhöjningar					1.000: —	23.272: —
	Kronor					142.936: —

11 C. Elverk

Ordinarie befattningshavare Fa						
Förvaltning						
Elverksingenjör	Larsén, A.	31	34		23.172: —	
Driftingenjör	Lindblom, K.-E.	26	28		17.952: —	
Byråingenjör	Hernmyr, H. ..	24	25		15.216: —	
Installationsingenjör	Wiberg, H.....	22	25		15.216: —	
Tillverkning						
Maskinist	Vakant	13	13		8.604: —	
Distribution						
Verkmästare	Björk, H.	20	23		13.584: —	
Mätartekniker	Johansson, A..	19	20		11.436: —	
Ledningsförman	Lundkvist, H.	18	21		12.120: —	
D:o	Lagerkvist, G.	18	21		12.120: —	
Kabelförman	Börjesson, H...	17	20		11.436: —	
Förrådsman	Johansson, O.	17	17	1/11	10.098: —	
1:e Montör	Göthberg, G. ..	15	18		10.428: —	
D:o	Johansson, K...	15	18		10.428: —	
D:o	Engström, E...	15	18		10.428: —	
D:o	Morberg, J. ..	15	18		10.428: —	
D:o	Jansson, E.....	15	18		10.428: —	

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
1:e montör	Hellman, A. ..	15	18		10.428: —	
Mätarjusterare	Björklund, M.	13	16		9.648: —	
D:o	Molin, A.	13	16		9.648: —	232.818: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Förvaltning						
Tekniker			17		10.032: —	
D:o			17		10.032: —	
Ritbiträde					4.560: —	
Distribution						
Mätarjusterare			16		9.648: —	34.272: —
	Kronor					267.090: —

11 D. Värmeverk

Ordinarie befattningshavare Fa						
Förvaltning						
Distributionsingenjör	Liljeros, J. O.. .	24	24			14.364: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Förvaltning						
Värmeverksingenjör			32		21.636: —	
Distribution						
Maskinmästare[8])			21		12.120: —	33.756: —
	Kronor					48.120: —

12 A 1. Allmän hälsovård

Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsläkare	Andrén, G. ..	27	30		19.860: —	
Byråföreståndare	v. Malmborg, C.	21	24		14.364: —	
Distriktsläkare	Ericsson, T. ..	16	17	1/4	10.329: —	
D:o	Jorde, A.	16	17	1/7	10.230: —	
D:o	Löfgren, N. ..	16	16	1/11	9.712: —	
D:o	Vakant	16	16		9.648: —	
Bostadsinspektör	Olofsson, N. ..	16	18		10.428: —	
Hälsovårdsinspektör	Langgren, S. ..	15	17		10.032: —	
D:o	Jonsson, S.....	15	17		10.032: —	
D:o	Andersson, B.	15	15	1/8	9.438: —	
D:o	Liljedahl, H. ..	15	17		10.032: —	
D:o[8])	Vakant	15	15		9.288: —	
Kontorsbiträde	Larsson, A.-L.	8	9		7.272: —	140.665: —

Tjänst och tjänsteinnehavare	Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Stadsveterinär (deltidstjänst) [8])				4.700: —	
Tjänsteläkarnas semestervikarier.....				5.625: —	
Svampkontrollant				450: —	10.775: —
Jourtjänst Fa					
Läkare (stfm 22/12 1949 § 385)				1.700: —	
Tandläkare (stfm 29/1 1948 § 4)				1.200: —	2.900: —
Kronor					154.340: —

12 A 2. Poliklinik

Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Läkare (statsbidrag; 12A2—270)				5.750: —	
Sköterska				3.320: —	
Tillfällig arbetskraft				200: —	9.270: —
Kronor					9.270: —

13 AB. Vatten- och avloppsverk

Ordinarie befattningshavare Fa

Förvaltning					
Vattenverksingenjör	Ekman, C.-E...	34	36		24.708: —
1:e Byråingenjör	Netzler, L. ..	29	29		18.912: —
Driftingenjör	Sjöström, H. ..	26	28		17.952: —
D:o	Kinsten, H.....	26	26		16.104: —
Byråingenjör	Malkert, E. ..	24	25		15.216: —
Installationsingenjör	Åkesson, H. ..	22	23		13.584: —
Avsynare	Karlsson, Th...	17	20		11.436: —
Tillverkning					
Maskinmästare	Mannbro, S. ..	19	21	1/7	12.480: —
1:e Montör[8])	Jävert, E.	15	18		10.428: —
Maskinist	Andersson, B.	13	16		9.648: —
D:o	Kajbrink, A. ..	13	14		8.916: —
D:o	Lundberg, Å...	13	14		8.916: —
Distribution					
Transportmästare	Allöv, T.	20	21	1/11	12.240: —
Schaktmästare	Korse, Y.	20	22	1/6	13.274: —
Rörnätverkmästare	Österberg, E...	19	22		12.840: —
Arbetsförman	Carlsson, C.-E.	18	19		10.932: —
D:o	Vakant	17	17		10.032: —
Förrådsförman	Lindblad, N. ..	17	18	1/6	10.722: —
Utsättare	Larevall, B. ..	16	17		10.032: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Maskinist	Skaborn, Th. ..	13	16		9.648: —	
D:o	Johansson, J...	13	16		9.648: —	
D:o	Killberg, H. ..	13	15		9.288: —	276.956: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Förvaltning						
Tekniker			17		10.032: —	
Tillverkning						
Maskinist			13		8.604: —	
Distribution						
Extra schaktmästare[8])			19		10.932: —	
Laboratoriebiträde			14		8.916: —	
D:o					6.000: —	
Skrivbiträde			7		6.564: —	
Tillfällig arbetskraft					5.000: —	
För normala löneförhöjningar					2.000: —	58.048: —
	Kronor					335.004: —

13 C. Renhållningsverk

Ordinarie befattningshavare Fa						
Förman	Johansson, E...	16	18		10.428: —	
Renhållningsarbetare[3])	Stärling, K. ..	11	14		8.916: —	
D:o[3])	Persson, K. ..	11	14		8.916: —	
D:o[3])	Jansson, T. ..	11	14		8.916: —	
D:o[3])	Andersson, R.	11	14		8.916: —	
D:o[3])	Vidlund, L. ..	11	14		8.916: —	
D:o[3])	Eriksson, E. ..	11	14		8.916: —	
D:o[3])	Andersson, H.	11	14		8.916: —	
D:o[3])	Eriksson, R. ..	11	14		8.916: —	
Kontorsbiträde	Andersson, H.	8	11		7.968: —	
Skrivbiträde	Hallström, R...	6	9		7.272: —	96.996: —
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande						700: —
	Kronor					97.696: —

13 D 1. Varmbadhus

Ordinarie befattningshavare Fa						
Föreståndare	Söderquist, T.	20	22		12.840: —	
Maskinist	Johansson, A...	13	16		9.648: —	
Eldare	Johansson, T...	12	14	1/7	9.102: —	
Biljettförsäljerska	Conti, K.	5	7		6.564: —	38.154: —
	Kronor					38.154: —

Tjänst och tjänsteinnehavare	Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
13 D 2. Karlslunds tvättinrättning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndarinna Westberg, E...	10	13		8.604: —	
Tillfällig arbetskraft				900: —	9.504: —
Kronor					9.504: —
13 E 2. Björnön					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Tillsyningsman Blomstergren,V	12	15			9.288: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Stf tillsyningsman					500: —
Kronor					9.788: —
13 E 3. Hästholmarna					
Ordningsvakt Fa					2.500: —
Kronor					2.500: —
13 E 4. Johannisbergsbadet					
Ordningsvakt Fa					2.500: —
Kronor					2.500: —
14 A. Salutorg					
Torguppsyningsman Fa					2.700: —
Kronor					2.700: —
14 C. Köttbesiktningsbyrå					
Arvoden m. m. Fa					
Besiktningsveterinär				3.450: —	
Vikarie				150: —	
Mikroskopist				650: —	
Kassör				600: —	
Vakt- och vågmästare				1.500: —	
Vikarie för vaktmästare				125: —	6.475: —
Kronor					6.475: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
15 A. Folkskola och fortsättningsskola						
1. Administration						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Folkskolinspektör	Collin, H.	36	39		26.988: —	
Sekreterare[8])	Vakant	23	23		13.584: —	
Skolkamrer	Eklund, L.	22	25		15.216: —	
Kamrersassistent[8])	Vakant	21	21		12.120: —	
Kontorsbiträde	Clason, M.	8	9		7.272: —	75.180: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
2 Skrivbiträden (halvtidstj.)					6.564: —	
Tillfällig arbetskraft					4.000: —	10.564: —
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande					1.200: —	
6 Överlärare à 3.220: —(stfm 26/11 1953 § 308)					19.320: —	
2 Tillsynslärare i slöjd à 1.370: —(stfm 25/9 1952)					2.740: —	
Föreståndare för fortsättn.-skolan					1.040: —	
Rektor för högstadium och realskola ..					2.800: —	
Tillsynslärare vid Skallbergsskolan fr. 1/7					645: —	
Tillsynslärare vid Blåsboskolan fr. 1/7					525: —	
Tillsynslärare vid Hammarbyskolan 1/7 1/7					570: —	28.840: —
	Kronor					114.584: —
2. Undervisning						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Gymnastikkonsulent	Carli, B.	23	24	1/9	14.648: —	
Sångkonsulent	Samuelsson, B.	23	23	1/7	13.974: —	
Teckningskonsulent	Segerberg, E...	23	26		16.104: —	44.726: —
Arvoden m. m. Fa						
Simlärarinna (23 vt à 8.65)					6.963: —	
2 Trädgårdslärare à 2.055: —					4.110: —	
1:e Bibliotekarie (huvudbibl.)					1.950: —	
4 Bibliotekarier à 1.150: —					4.600: —	
2 Bibliotekarier (Skallbergssk. och Jakobsbergssk.) fr. 1/7					1.150: —	
Filmarkivarie (stfm 30/9 1954)					1.800: —	
Ledare för gossblåsorkester					2.200: —	22.773: —

Tjänst och tjänsteinnehavare	Löne-gr. kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Lärarpersonal enl. statens löneplan:				
Folkskollärare	27		19.860: —	
D:o	23		16.104: —	
128 D:o (därav 6 utan egen avdeln.)	21		1.755.720: —	
32 D:o	19		352.344: —	
2 D:o (reservvikarier)	19		21.864: —	
8 D:o (ny tjänst 1/7)	23		64.416: —	
13 D:o „	21		93.366: —	
86 Småskollärare	15		863.004: —	
17 D:o	13		152.556: —	
D:o (reservvikarie)	13		8.604: —	
D:o (ny tjänst 1/7)	15		5.214: —	
5 Slöjdlärare	18		59.232: —	
15 D:o	16		158.604: —	
14 D:o	15		131.484: —	
3 D:o (ny tjänst 1/7)	18		18.180: —	
2 D:o „	16		10.932: —	
3 Lär. i hushållsgöromål	18		36.360: —	
2 D:o (ny tjänst 1/7)	18		10.428: —	3.778.272: —
Timlärare i kunskapsämnen			52.736: —	
D:o i övningsämnen			15.056: —	
D:o i fortsättningsskolan			27.504: —	
D:o privatläsning inkl. läxhjälp			4.000: —	99.296: —
	Kronor			3.945.067: —

3. Socialpedagogiska anordningar

Ordinarie befattningshavare Fa						
Skolsköterska	Johansson, E.	14	16		9.648: —	
D:o	Maier, B.	14	16		9.648: —	
D:o	Nilsson, R.	14	17		10.032: —	
D:o	Silén, D.	14	16	1/7	9.840: —	
D:o	Wahlund, A.	14	16		9.648: —	
D:o[8])	(ny tjänst 1/7)	14	14		4.458: —	53.274: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skolsköterska (1/1—30/6)			14			4.458: —
Arvoden m. m. Fa						
Skolläkare (3.15 pr barn och år)					23.500: —	
2 Kuratorer					2.500: —	26.000: —
	Kronor					83.732: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
4. Fastigheter och inventarier						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Vaktmästare	Berglind, R. ..	12	12		8.280: —	
D:o	Färnefors, B...	12	15		9.288: —	
D:o	Hallin, J.	12	13		8.604: —	
D:o	Karlsson, B. ..	12	13		8.604: —	
D:o	Pettersson, F.	12	15		9.288: —	
D:o	Salkvist, N. ..	12	15		9.288: —	
D:o	Ståhl, E.	12	12		8.280: —	
D:o	Vakant	12	12		8.280: —	
D:o[8])	Vakant	12	12		3.450: —	
Fastighetsförman[8])	Vakant	17	18		10.428: —	
Kontorsbiträde[8])	Vakant	8	9		7.272: —	91.062: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Fastighetsförvaltare[7])			27		17.028: —	
Bitr. fastighetsförvaltare[7])			21		12.120: —	29.148: —
	Kronor					120.210: —
5. Skolmåltider						
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Första bespisningsföreståndarinna			15		9.288: —	
Vakthållning (2.— per matlag, stfm 27/10 1949 § 261)					16.000: —	25.288: —
	Kronor					25.288: —

15 B. Praktisk realskola

Ordinarie befattningshavare Fa						
Vaktmästare[8]) (1/7—31/12) Vakant		12	12		4.140: —	
Kanslibiträde[8]) (gemens. med hand.-gymn.) 1/7—31/12	Vakant	11	11		3.984: —	8.124: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kanslibiträde[8] (gemens. med hand.-gymn.) 1/1—30/6				9	3.636: —	
Bibliotekarie: Arvode för utlåning					400: —	
Simundervisning					200: —	
Tillfällig arbetskraft					1.000: —	5.236: —
Enligt statens löneplan Fa						
Rektor	Carlfors, K. ..	Cb	9		23.928: —	23.928: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Ordinarie befattningshavare Fa						
Adjunkt	Holm, M.	29	29		18.912: —	
D:o	Olsson, I.	29	29		18.912: —	
D:o	Sanders, A. ..	27	28		17.952: —	
D:o	Göransson, I...	27	27		17.028: —	
D:o	Vakant	29	29		18.912: —	
8 D:o	Vakant	27	27		68.112: —	159.828: —
(uppehållas av icke ord. lär. och timl., ber. börja tills. fr. o. m. den 1/7 1955)						
Icke ordinarie befattningshavare Fa						
E. o. adjunkt	Calander, M. ..		25		15.216: —	
D:o	Karlsson, P. E.		23		13.584: —	
D:o	Vakant		24		14.364: —	
Extra adjunkt.....			21		12.120: —	
D:o			21		12.120: —	
Vikarier			21		2.000: —	69.404: —
E. o. övningslärare Fa						
Gymnastiklärare	Westin, J. (½-tid)		20		5.718: —	
Skolkökslärarinna	(deltid)		18		6.026: —	11.744: —
Övriga lärarlöner Fa						
Övriga icke ordinarie lärare samt timlärare					34.000: —	
Rektors semestervikarie					600: —	34.600: —
	Kronor					312.864: —

15 D. Kommunal flickskola

Ordinarie befattningshavare Fa						
Vaktmästare	Lundholm, J.	12	15		9.288: —	
Kanslibiträde	Lönnqvist,V.-B.	11	14		8.916: —	18.204: —
Arvoden och extra befattningar Fa						
Sjukvikarie					1.500: —	
Vaktmästarbiträde					1.750: —	
Vaktmästarens semestervikarie.....					700: —	
Tillfällig arbetskraft					3.500: —	7.450: —
Enligt statens löneplan Fa						
Rektor	Jansson, I.	Cb	10			24.708: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne- gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Ordinarie ämneslärare Fa						
2 Ämneslärare		29	32		43.272: —	
2 D:o		27	30		39.720: —	
D:o		27	29		18.912: —	
7 D:o		27	28		125.664:—	
2 D:o		25	28		35.904: —	
3 D:o		25	27		51.084: —	
D:o		25	25		15.216: —	329.772: —
Icke ordinarie ämneslärare Fa						
5 Ämneslärare			25		76.080: —	
2 D:o			21		24.240: —	
Rektors semestervikarie					600: —	
Extra undervisning i musik och matematik					1.200: —	
Ersättning till timlärare för bibliotekariens nedsättning					1.500: —	103.620: —
Ordinarie övningslärare Fa						
Teckningslärare	Johansson, L.	21	24		14.364: —	828: —[9])
Gymnastiklärare	Wedemark, T.	21	24		14.364: —	
Musiklärare	Svensson, E.	21	22		12.840: —	
Slöjdlärare	Lennartsson, B.	18	19		10.932: —	
D:o	Westling, K.	18	20		11.436: —	
Skolkökslärarinna	Johansson, E.	20	23		13.584: —	77.520: —
E. o. övningslärare Fa						
Gymnastiklärare	Magnusson, I.	20	20		11.436: —	
Skolkökslärarinna	Enochsson, R.	17	18		10.428: —	
Slöjdlärare		15	15		9.288: —	31.152: —
Timlärare i övningsämnen Fa						
teckn. och välskrivning	22 vt. à 428: —				9.416: —	
musik	21 vt. à 428: —				8.988: —	
gymnastik	15 vt. à 348: —				5.220: —	
slöjd	2 vt. à 310: —				620: —	24.244: —
Realskolelinjen						
3 Ämneslärare		23	23		40.752: —	
25,5 vt. à 507: —					12.929: —	53.681: —
Övningslärare						
Musiklärare	3,5 vt. à 348: —				1.218: —	
Teckningslärare	5 vt. à 348: —				1.740: —	
Gymnastiklärare	3 vt. à 348: —				1.044: —	
Slöjdlärare	4 vt. à 310: —				1.240: —	
Hushållsgöromål	9 vt. à 348: —				3.132: —	
Rektorsarvode					1.200: —	9.574: —
	Kronor					680.753: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
15 F. Handelsgymnasium						
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Föreståndare					2.000: —	
Bibliotekarie					200: —	
Tillfällig arbetskraft					300: —	
E. o. adjunkt	Brattborg, R.	27	27		17.028: —	
D:o (ber. tills. 1/7 1955)		27	27		8.514: —	
Timlärare					30.000: —	58.042: —
	Kronor					58.042: —
15 G 1. Allmänt läroverk						
Filmarkivarie (dk § 675 1/7 1954)						600: —
	Kronor					600: —
15 H. Yrkesskola						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Assistent	Forsberg, M.	18	19		10.932: —	
Kontorsbiträde	Wieweg, A.-M.	8	8		6.936: —	17.868: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde			6			6.204: —
Enligt statens löneplan:						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Yrkeslärare	Bäckström, S.	22	25		15.216: —	
D:o	Centervall, A.	22	25		15.216: —	
D:o	Carlsson, E.	20	23		13.584: —	
Skolkökslärarinna	Bergman, A.	20	23		13.584: —	
Sömnadslärarinna	Stridbeck, S.	20	23		13.584: —	
D:o	Nordin, M.	20	22		12.840: —	
Ämneslärare	Erdeman, T.	25	27		17.028: —	
D:o	Morén, R.	22	24		14.364: —	115.416: —
Arvoden m. m. Fa						
Rektor					8.492: —	
2 Tillsynslärare à 3.220: — (stfm 6/11 1953 § 308)					6.440: —	
Yrkeslärare i murarkurs					13.500: —	
Timlärare					98.500: —	126.932: —
	Kronor					266.420: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
15 I. Gymnastik och idrott						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Föreståndare	Bemert, T.	23	25		15.216: —	
Arbetsförman	Lundin, H.	18	19		10.932: —	
Vaktmästare	Pilblad, G.	12	15		9.288: —	
D:o	Jansson, G. . .	12	14		8.916: —	44.352: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde, deltidsanställd					3.000: —	
Tillfällig arbetskraft och arvode åt vaktmästare vid tjänstgöring som förman					5.000: —	8.000: —
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande						600: —
	Kronor					52.952: —
15 I 2. Idrottsplatser						
Arvoden Fa						
Försäljare	4.—/tim.				1.000: —	
Vakter	3.—/tim.				1.500: —	
Sjukvårdare	3.—/tim.				500: —	3.000: —
	Kronor					3.000: —
15 I 3. Idrottshallen						
Arvoden Fa						
Försäljare	4.—/tim.				500: —	
Vakter	3.—/tim.				1.200: —	
Sjukvårdare	3.—/tim.				300: —	2.000: —
	Kronor					2.000: —
15 I 4. Dansarrangemang						
Arvoden Fa						
Föreståndare	50.—/kväll				1.500: —	
Vakter	20.—/kväll				7.200: —	
Polis	8.—/tim				4.000: —	
Hallarbete	180.—/kväll				5.400: —	
Städning	30.—/kväll				900: —	19.000: —
	Kronor					19.000: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
15 I 5. Bidrag till övrig idrottsverksamhet						
Simundervisning						4.000: —
	Kronor					4.000: —
15 J. Stifts- och landsbibliotek						
Ordinarie befattningshavare Fa						
1:e Bibliotekarie[6])	Gustafsson, G.	27	27		17.028: —	
Biblioteksassistent	Berlinde, M. ..	19	21		12.120: —	
D:o	Floderus, E. ..	19	20		11.436: —	
D:o	Johansson, M.	19	19		10.932: —	
D:o[8])	Schoultz, G. ..	19	20		11.436: —	
2:e centralbiblioteksassistent	Vakant	19	19		10.932: —	
Biblioteksbiträde	Ericsson, B. ..	8	10		7.632: —	
D:o[6])	Ahl, U.	8	8		6.936: —	
D:o[8])	Wennerström,I.	8	8		6.936: —	95.388: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Biblioteksbiträde			7		6.564: —	
D:o ½-tidstjänst			8		3.468: —	
Tillf. arbetskraft					7.000: —	
Garderobsvakt					4.500: —	21.532: —
	Kronor					116.920: —
16 A. Socialvårdsbyrå						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Socialvårdschef	Fägerstam, S.	32	32		21.636: —	
Socialvårdssekreterare	Klaesson, S. ..	24	25		15.216: —	
Kassörska	Beskow, M. ..	13	16		9.648: —	
Kanslibiträde	Sjölin, K.	11	14		8.916: —	
Kanslibiträde[6])	Ström, M. B. ..	11	14		8.916: —	
Kontorsbiträde	Ahlström, G. ..	8	11		7.968: —	
D:o[8])	Bodin, G.	8	10		7.632: —	
D:o	Hellblom, M. B.	8	8		6.936: —	
D:o	Vakant	8	8		6.936: —	
D:o[8])	Vakant	8	8		6.936: —	
Skrivbiträde	Andersson, B.	6	7		6.564: —	
Hemsyster	Vakant	7	7		6.564: —	113.868: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Skrivbiträde			6		6.204: —	
2 D:o			1		9.960: —	16.164: —

Tjänst och tjänsteinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Arvoden m. m. Fa						
Vaktmästare					5.690: —	
Tillfällig arbetskraft					6.000: —	
Sammanträdesarvoden					300: —	11.990: —
	Kronor					142.022: —

16 B 2. Sluten fattigvård

Ordinarie befattningshavare Fa						
Sysslоman	Lidquist, H. ..	22	24		14.364: —	
Husmoder	Flatbacke, I. ..	16	19		10.932: —	
Föreståndarinna	Franzén, I. ..	14	14		8.916: —	
Maskinist	Forslund, H. ..	13	16		9.648: —	
Bitr. maskinist	Larsson, H. ..	12	15		9.288: —	
Sjuksköterska	Högdén, A. ..	14	17		10.032: —	
D:o	Björklund, E...	14	17		10.032: —	
D:o	Gerdlén, I. ..	14	17		10.032: —	
D:o	Eklund, I.	14	15	1/8	9.438: —	
D:o	Vakant	14	14		8.916: —	
D:o	Vakant	14	14		8.916: —	
Föreståndarinna	Larsson, C. ..	14	17		10.032: —	
Kokerska	Lundkvist, A.	7	10		7.632: —	
Sömmerska	Winterqvist, A.	7	10		7.632: —	
Kontorsbiträde	Pennemo, B.-M.	8	10		7.632: —	143.442: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Eldare			10		7.632: —	
Övertidsersättningar samt ersättningar för obekv. arbetstid till sjuksköterskor enl. avtal (jmfr. stfm 29/5 —52 § 132)					4.000: —	
Tillfällig arbetskraft					7.700: —	19.332: —
Arvoden m. m. Fa						
Läkare (stfm. 24/4 1952 § 83)					4.500: —	
Predikant					600: —	
Organist					250: —	
Sysselsättningsterapeut					600: —	5.950: —
	Kronor					168.724: —

16 B 3 Öppen fattigvård

Ordinarie befattningshavare Fa						
Socialvårdsassistent	Johansson, E.	17	20		11.436: —	
D:o	Österberg, K...	17	20		11.436: —	22.872: —

Tjänst och tjänstinnehavare		Löne-gr.	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön-inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande					1.000: —	
Sammanträdesarvoden					800: —	1.800: —
	Kronor					24.672: —

16 C 3. Öppen barnavård

Ordinarie befattningshavare Fa					
1:e Barnavårdsman	Hultgren, E.	19	22	12.840: —	
Barnavårdsman	Wengelin, B.	17	20	11.436: —	
D:o	Kahn, G.	17	18	10.428: —	
D:o[8])	Vakant	17	17	10.032: —	
Assistent	Jonvik, I.	17	17	10.032: —	
Barnavårdsinspektör[8])	Vakant	19	19	10.932: —	
Barnavårdsinspektris	Andé, W.	17	18	10.428: —	
D:o	Odqvist, M.	17	18	10.428: —	
Asisstent[8])	Vakant	17	17	10.032: —	96.588: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
2 Kontorsbiträden			10	15.264: —	
2 Skrivbiträden			6	12.408: —	
Tillfällig arbetskraft				6.000: —	33.672: —
Arvoden m. m. Fa					
Ordförande				1.000: —	
Sammanträdesarvoden				700: —	1.700: —
	Kronor				131.960: —

16 C 40. Barnstugor, gemensam förvaltning

Ordinarie befattningshavare Fa					
Inspektris	Lindén, I.	17	18	10.428: —	
Barnträdgårdslärarinna	Andersson, M.	12	14	8.916: —	
D:o	Lundeheim, M.	12	15	9.288: —	28.632: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Skrivbiträde			6		6.204: —
Ordförande					400: —
	Kronor				35.236: —

Tjänst och tjänstinnehavare		Löne-gr	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön-inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
16 C 41. Barnträdgårdar inkl. lekplatser och klubbar						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Barnträdg.-lärarinna[8])	Ahlfors, G. ..	9	10	1/4	7.884: —	
D:o	Back, H.	12	13		8.604: —	
D:o[8])	Brown, M.	9	10		7.632: —	
D:o	Carlsson, G. ..	12	14		8.916: —	
D:o	Forsman, I. ..	12	15		9.288: —	
D:o[8])	Heldemar, B...	9	10		7.632: —	
D:o	Lindgren, A.-L.	12	13		8.604: —	
D:o[8])	Renström-Trost I.	9	10		7.632: —	
D:o	Bjärnlid, A. ..	9	9		7.272: —	
D:o	Holmberg, K...	9	9	1/9	7.392: —	
D:o	Larsson, B. ..	9	9		7.272: —	
D:o	Lewkowicz, G.	9	9		7.272: —	
D:o	Persson, E. ..	9	9		7.272: —	
D:o[8])	Vakant	9	9		7.272: —	
Tillägg för särskild tjänstgöring					5.028: —	114.972: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
5 Barnträdgårdslärarinnor			11		39.840: —	
3 D:o[8])			9		21.816: —	
Vaktmästare vid Tunby barnträdgård ..					1.190: —	
Ersättning för extra klubbarbete 10.—/kväll					600: —	
Arvoden Fa						
Ersättning till praktikhandledare för handledning av barnsköterskeelever					400: —	63.846: —
Kronor						178.818: —
16 C 42. Daghem och eftermiddagshem						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Föreståndarinna	Ullberg, H. ..	13	15		9.288: —	
D:o	Larsson, E. ..	13	14		8.916: —	
Barnträdgårdslärarinna	Löfstedt, E. ..	12	14		8.916: —	
Barnsköterska	Lundgren, E...	6	8		6.936: —	34.056: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Föreståndarinna deltid			12		4.140: —	
3 Barnträdgårdslärarinnor			12		24.840: —	
D:o deltid			9		3.636: —	32.616: —

Tjänst och tjänstinnehavare		Löne-gr	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön-inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Arvoden m. m. Fa						
Ersättning till praktikhandledare för handledning av barnsköterskeelever						800: —
	Kronor					67.472: —

16 C 43. Uddens koloni

Ordinarie befattningshavare Fa						
Föreståndarinna	Östberg, I.	13	16			9.648: —
Arvoden m. m. Fa						
Ersättning för nattjänst 4.—/natt (stfm. 23/2 1950 § 42)						1.320: —
	Kronor					10.968: —

16 C 5. Ungdomsvård

2 Föreståndare för ungdomsgårdarna..					2.300: —	
Bitr. föreståndare och vakter					9.400: —	11.700: —
	Kronor					11.700: —

16 F. Nykterhetsvård

Ordinarie befattningshavare Fa						
Inspektör[7])	Bergvall, K. A.	21	24		14.364: —	
Assistent	Persson, T. ..	17	18		10.428: —	24.792: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
2 Assistenter[8])						19.296: —
Arvoden m. m. Fa						
Ordförande						700: —
	Kronor					44.788: —

16 H. Hemhjälpsnämnd

Ordinarie befattningshavare Fa					
Hemvårdarinna	Nilsson, A. ..	7	10		7.632: —
D:o	Lindgren, I. ..	7	9		7.272: —
D:o	Fredriksson, K.	7	9		7.272: —
D:o	Johansson, A.	7	10		7.632: —
D:o	Edvardsson, K.	7	8	1/7	7.104: —
D:o	Ullhede, I.	7	9		7.272: —
D:o	Carlsson, I.-B.	7	7	1/9	6.688: —
D:o	Pettersson, K.	7	7		6.564: —
D:o	Lindström, B...	7	9	1/2	7.602: —

Tjänst och tjänstinnehavare		Löne-gr	kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön-inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
Hemvårdarinna	Niemi, G. T...	7	7		6.564: —	
D:o	Nyberg, S. J...	7	7		6.564: —	
D:o	Söderling, A. R.	7	7		6.564: —	
D:o	Söder, I.....	7	7		6.564: —	
D:o[8])	Vakant	7	7		6.564: —	97.858: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier					5.000: —	
Arvode åt expeditionsföreståndare					3.000: —	8.000: —
	Kronor					105.858: —

16 H 2. Systugeverksamhet

Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Systugelärarinnor						13.000: —
	Kronor					13.000: —

17 B. Bostadsförmedling

Ordinarie befattningshavare Fa						
Biträde	Dahlström, M.	10	10	1/9		7.744: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kontorsbiträde			8			6.936: —
	Kronor					14.680: —

18 A. Folkpensionering

Ordinarie befattningshavare Fa						
Byråföreståndare	Croner, E.	19	20	1/7	11.778: —	
Assistent	Andersson, E.	15	17	1/7	10.230: —	
Skrivbiträde	Grandin, M. ..	6	8		6.936: —	28.944: —
Arvoden m. m.						
Ordförande, tillika sekreterare i västra distriktet					650: —	
Ordförande tillika sekreterare i östra distriktet					650: —	
Tillfällig arbetskraft Fa					3.000: —	4.300: —
	Kronor					33.244: —

Tjänst och tjänstinnehavare	Löne-gr kl.	Ber. dag för lk-uppfl.[11])	Lön-inkl. lönetillägg	Arvoden andra förm.
19 B. Hyresnämnd				
Arvoden m. m.				
Ordförande och ledamöter Fa			9.000: —	
Sekreterare			3.000: —	
Tillfällig arbetskraft Fa			6.500: —	18.500: —
Kronor				18.500: —
19 Ö. Övriga ändamål, Kristidsförvaltning				
Överblockledare (dk 11/12 1952 § 1038)				400: —
Kronor				400: —

[1]) Pension från 1/4 1955
[2]) Ersättning för indragna sportler (stfm § 276/1946 och § 113/1949)
[3]) Tjänsterna skola vid uppkommande vakans indragas
[4]) Personlig placering
[5]) Pension från 1/7 1955
[6]) Omändrad befattning under förutsättning av stfm:s godkännande
[7]) Uppflyttning i högre lönegrad under förutsättning av stfm:s godkännande
[8]) Ny tjänst under förutsättning av stfm:s godkännande
[9]) Personlig lönefyllnad
[11]) Under budgetåret

Sammandrag av lönestat för år 1955.

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan			Stat. lönepl.		Totalt
		Ord. befattningshavare		Extra befattningshavare, arvoden m. m.	Antal	Lönesumma	
		Antal	Lönesumma				
1 A 1	Stadsfullmäktige			1.800			1.800
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd			5.500			5.500
1 B	Stadsrevision			2.600			2.600
1 C 1	Dk:s gemens. kostnader			8.500			8.500
1 C 2	Stadskansli	10	155.964	46.228			202.192
1 C 3	Drätselkontor	21	217.917	89.772			307.689
1 C 4	Dk:s byggnadstekn. byrå	1	25.464	112.320			137.784
1 C 5	Dk:s organisationsavd.			17.952			17.952
1 D	Stadsarkiv	1	22.392	6.564			28.956
1 Ö	Övriga ändamål			1.000			1.000
2 A	Magistrat och rådhusrätt	12	199.458	66.604			266.062
2 B 1	Polisväsen och fångvård	114	1.258.872	225.740			1.484.612
2 B 3	Åklagarväsen	3	56.823	16.268			73.091
3 B 1	Uppbördsverk	12	126.108	51.090			177.198
3 B 2	Taxeringskontor			21.500			21.500
3 C	Exekutionsverk	9	97.686	57.468			155.154
4 A	Stadsarkitektkontor	7	108.324	42.356			150.680
4 B	Stadsplanekontor	8	105.204	34.156			139.360
4 C	Stadsingenjörskontor	14	181.020	77.632			258.652
5 A	Civilförsvar			5.300			5.300
5 Ö	Övriga ändamål			400			400
6	Brandförsvar	44	470.210	156.606			626.816
7 A	Fastighetskontor	10	137.868	54.324			192.192
7 D 1	Jordbruksrörelse	4	53.598	9.000			62.598
7 D 2	Skogar	1	9.288	2.000			11.288
7 E 2	Stadshotell	1	8.916				8.916
7 F 2	Pensionärshem			2.400			2.400
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemens. kostnader	16	217.056	29.000			246.056
8 B 4	Dk:s förråd och verkstad	2	18.708				18.708
8 B 5	Grustag	2	17.832				17.832
8 B 7	Maskiner	3	25.812				25.812
8 C	Parkförvaltning	7	87.948	7.264			95.212
9 A	Hamnar	11	131.908	17.568			149.476
10 C	Johannisbergs flygplats			700			700
10 D	Båttrafiken	1	10.428	28.848			39.276
11 A	Tekniska verkens gemens. förvaltning	16	184.320	119.960			304.280

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan			Stat. lönepl.		Totalt
		Ord. befattningshavare		Extra befattningshavare, arvoden m. m.	Antal	Lönesumma	
		Antal	Lönesumma				
11 B	Gasverk	10	119.664	23.272			142.936
11 C	Elverk	19	232.818	34.272			267.090
11 D	Värmeverk	1	14.364	33.756			48.120
12 A 1	Allmän hälsovård	13	140.665	13.675			154.340
12 A 2	Poliklinik			9.270			9.270
13 AB	Vatten- och avloppsverk	22	276.956	58.048			335.004
13 C	Renhållningsverk	11	96.996	700			97.696
13 D 1	Varmbadhus	4	38.154				38.154
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	1	9.504				9.504
13 E 2	Björnön	1	9.288	500			9.788
13 E 3	Hästholmarna			2.500			2.500
13 E 4	Johannisbergsbadet			2.500			2.500
14 A	Salutorg			2.700			2.700
14 C	Köttbesiktningsbyrå			6.475			6.475
15 A 1	Folkskola och fortsättningsskola, administration	5	75.180	39.404			114.584
15 A 2	Undervisning	3	44.726	22.773	334	3.778.272	
						99.296	3.945.067
15 A 3	Socialpedagogiska anordningar	6	53.274	30.458			83.732
15 A 4	Fastigheter och inventarier	11	91.062	29.148			120.210
15 A 5	Skolmåltider			25.288			25.288
15 B	Praktisk realskola	2	8.124	5.236	14	183.756	
						115.748	312.864
15 D	Kommunal flickskola	2	18.204	7.450	28	472.752	
					10	182.347	680.753
15 F	Handelsgymnasium			2.500	2	25.542	
						30.000	58.042
15 G 1	Allmänt läroverk			600			600
15 H	Yrkesskola	2	17.868	6.204	8	115.416	
						126.932	266.420
15 I 1	Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning	4	44.352	8.600			52.952
15 I 2	Idrottsplatser			3.000			3.000
15 I 3	Idrottshallen			2.000			2.000
15 I 4	Dansarrangemang			19.000			19.000
15 I 5	Bidrag till övrig idrottsverksamhet			4.000			4.000
15 J	Stifts- och landsbibliotek	9	95.388	21.532			116.920
16 A	Socialvårdsbyrå	12	113.868	28.154			142.022

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan			Stat. lönepl.		Totalt
		Ord. befattningshavare		Extra befattningshavare, arvoden m. m.	Antal	Lönesumma	
		Antal	Lönesumma				
16 B 2	Sluten fattigvård	15	143.442	25.282			168.724
16 B 3	Öppen fattigvård.....	2	22.872	1.800			24.672
16 C 3	Öppen barnavård	9	96.588	35.372			131.960
16 C 40	Barnstugor, gemensam förvaltning	3	28.632	6.604			35.236
16 C 41	Barnträdgårdar inkl. lekplatser och klubbar	14	114.972	63.846			178.818
16 C 42	Daghem och eftermiddagshem	4	34.056	33.416			67.472
16 C 43	Uddens barnkoloni	1	9.648	1.320			10.968
16 C 5	Ungdomsvård			11.700			11.700
16 F	Nykterhetsvård	2	24.792	19.996			44.788
16 H 1	Hemsysterverksamhet	14	97.858	8.000			105.858
16 H 2	Systugeverksamhet			13.000			13.000
17 B	Bostadsförmedling	1	7.744	6.936			14.680
18 A	Folkpensionering	3	28.944	4.300			33.244
19 B	Hyresnämnd			18.500			18.500
19 Ö	Övr. ändamål, Kristidsförv.			400			400
	Summa	536	6.039.127	2.011.907	396	5.130.061	13.181.095

Bilaga 2 till
skattestatens specialstater

Pensions- och understödsstat för år 1955.

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		1 C 2. Stadskansli.			
1/9	1936	Änkefru S. Tenow	ä	2.001: —	
1/7	1938	f. d. Drätselnotarie E. Plantin	p	3.450: —	
1/6	1952	„ Stadsvaktmästare E. Löfgren	p	3.913: —	
1/9	1954	Änkefru B. Öberg	ä	2.223: —	
				11.587: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 3.913: —			
		„ 74 % „ 7.674: —		7.800: —	19.387: —
		1 C 3. Drätselkontor.			
1/1	1948	f. d. Nöjesskattekontr. K. J. Ekstedt	u	350: —	
1/6	1949	„ Stadskamrer O. Arnstorp	p	9.746: —	
1/1	1954	„ Kamrer J. Jonsson	p	6.547: —	
1/4	1955	„ Stadskassör H. Lundborg	bp	3.203: —	
				19.846: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 19.496: —			
		„ 74 % „ 350: —		10.600: —	30.446: —
		2 A. Magistrat och rådhusrätt.			
1/9	1932	Änkefru R. Cronholm	ä	1.860: —	
1/3	1941	„ I. Hedenström	ä	2.181: —	
1/10	1942	„ K. Ödman	ä	2.157: —	
1/1	1951	„ M. Berglund	ä	786: —	
				6.984: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på —: —			
		„ 74 % „ 6.984: —		5.200: —	12.184: —
		2 B 1. Polisväsen och fångvård.			
1/1	1919	Änkefru G. Wretlöf	ä	600: —	
1/1	1932	f. d. Poliskonstapel E. Kraft	p	2.388: —	
1/7	1934	„ Bitr. Överkonstapel G. Haake	p	2.667: —	
1/7	1936	„ Poliskonstapel J. E. Persson	p	2.217: —	
1/1	1940	„ „ J. A. Johnsson	p	1.944: —	
1/9	1940	Änkefru E. Qviberg	ä	855: —	

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/2	1941	Änkefru J. Carlsson	ä	1.002: —	
1/4	1941	„ H. Weimer	ä	1.047: —	
1/10	1941	f. d. Poliskonstapel A. T. Bertilsson	p	2.127: —	
1/2	1942	„ Kriminalkonstapel A. Sporre	p	2.994: —	
1/2	1942	„ Poliskonstapel L. A. Eriksson	p	2.775: —	
1/3	1942	Änkefru A. L. Löfdahl	ä	1.284: —[1]	
1/12	1942	f. d. Poliskonstapel K. E. Morlin	p	2.775: —	
1/3	1944	„ „ K. A. Fäldt	p	2.406: —	
1/4	1944	Änkefru A. Kling	ä	1.002: —	
1/5	1944	f. d. Poliskonstapel K. J. Andersson	p	2.406: —	
1/4	1945	„ „ C. M. Mårtensson	p	2.460: —	
1/9	1945	„ „ K. H. Carlsson	p	3.075: —	
1/9	1945	„ överkonstapel J. A. Ström	p	3.942: —	
1/11	1945	Änkefru S. Linder	ä	1.344: —	
1/12	1945	f. d. Bitr. överkonstapel J. V. Marthon	p	2.784: —	
1/2	1946	„ Poliskonstapel K. I. Gustavsson	p	2.769: —	
1/2	1946	Änkefru H. Brohmé	ä	945: —	
1/3	1946	„ I. Rosenberg	ä	786: —	
1/7	1946	f. d. Poliskonstapel D. L. Carlsson	p	3.075: —	
1/2	1948	„ Kriminalkonstapel G. Söder	p	4.434: —	
1/2	1948	„ Poliskonstapel E. Svalberg	p	4.070: —	
1/7	1948	„ Städerska O. Pettersson	p	1.200: —	
1/8	1948	„ Poliskonstapel A. Hising	p	3.934: —	
1/9	1948	„ „ K. Hagevald	p	3.799: —	
1/1	1949	„ „ L. Gustavsson	p	3.799: —	
1/1	1949	„ „ J. Lundgren	p	4.070: —	
1/7	1949	„ Överkonstapel O. Johansson	p	5.215: —	
1/9	1950	„ Poliskonstapel A. Johansson	p	4.070: —	
1/1	1952	„ Kriminalöverkonstapel F. Svensson	p	5.310: —	
1/1	1952	„ Poliskonstapel C. Déander	p	4.070: —	
1/10	1952	„ Överkonstapel E. Wass	p	5.215: —	
1/1	1952	„ Fjärdingsman K. A. Larsson	u	600: —[3]	
1/4	1953	Änkefru H. Björkman	ä	921: —	
1/2	1954	f. d. Polisöverkonstapel G. Dahlin	p	5.220: —	
1/3	1954	Änkefru H. Forslund	ä	822: —	
				108.418: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 53.206: —			
		„ 74 % „ 54.612: —		68.700: —	177.118: —
		3 B 1. Uppbördsverk.			
1/1	1955	f. d. Kronokamrer O. Karlsson	p	7.380: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 7.380: —		4.000: —	11.380: —

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		3 C. Exekutionsverk.			
1/1	1944	f. d. Exekutor R. Steen	p	2.769: —	
1/2	1949	„ „ E. Larsson	p	4.233: —	
1/4	1952	Änkefru E. Carlsson	ä	852: —	
1/1	1953	f. d. Exekutor J. Sundquist	p	4.233: —	
1/8	1953	„ Kanslibiträde M. Skog	p	3.616: —	
1/1	1954	„ Stadsfogde O. Berglind	p	10.368: —	
				26.071: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 22.450: —			
		„ 74 % „ 3.621: —		14.600: —	40.671: —
		4 B. Stadsplanekontor.			
1/1	1951	Änkefru Th. Kjellgren	ä	1.963: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 1.963: —		1.100: —	3.063: —
		4 C. Stadsingenjörskontor.			
1/1	1932	f. d. Bitr. stadsingenjör J. Eriksson	p	4.704: —	
1/6	1953	„ Underingenjör Th. Lager	p	5.520: —	
				10.224: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 5.520: —			
		„ 74 % „ 4.704: —		6.500: —	16.724: —
		6. Brandförsvar.			
1/4	1933	f.d. Brandförman J. R. Andersson	p	2.490: —	
1/1	1936	„ Brandman G. A. Lindberg	p	1.974: —	
1/3	1937	„ „ A. R. Ferngren	p	2.139: —	
1/3	1940	„ „ E. L. Rask	p	2.556: —	
1/10	1942	„ Brandmästare G. Th. Medin	p	3.252: —	
1/12	1944	Änkefru S. M. Staberg	ä	1.002: —	
1/8	1945	f. d. Brandman O. L. Karlsson	p	2.871: —	
1/9	1947	„ Brandmästare O. Thorgren	p	4.000: —	
1/11	1948	„ „ E. Johansson	p	4.918: —	
1/4	1949	„ Brandförman A. B. Junggren	p	4.434: —	
1/2	1950	„ „ K. Reimitz	p	4.434: —	
1/3	1950	„ Brandman E. Isaksson	p	4.070: —	
1/5	1950	„ „ E. Andersson	p	4.070: —	
1/6	1950	„ Brandförman E. Andersson	p	4.434: —	
1/11	1950	Änkefru A. V. Lundberg	ä	945: —	
2/8	1951	„ E. Clarholm	ä	4.404: —	

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/8	1953	f. d. Brandman J. Schenning	p	4.070: —	
1/1	1954	„ „ S. Thörning	p	4.070: —	
				60.133: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 38.904: —			
		„ 74 % „ 21.229: —		36.400: —	96.533: —

7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning.

1/6	1952	f. d. Städerska M. Eng	p	1.500: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 1.500: —		1.200: —	2.700: —

7 D 1. Jordbruksrörelse.

1/7	1938	f. d. Lantarbetare K. J. Svahn	p	864: —	
1/5	1940	„ „ K. A. Eriksson	p	957: —	
1/5	1940	„ „ K. A. Wall	p	957: —	
1/1	1942	„ Förvaltare T. Dahlström	p	5.373: —	
1/2	1944	„ Lantarbetare A. Zetterberg	p	912: —	
1/7	1944	„ Svinskötare K. G. Pettersson	p	1.302: —	
1/12	1944	„ Ladugårdsförman J. O. Johansson	p	1.248: —	
1/2	1945	„ Kördräng C. O. Eriksson	p	1.230: —	
1/5	1945	„ Rättare J. E. Tillman	p	2.124: —	
1/1	1950	„ Lantarbetare K. J. Bergkvist	p	3.420: —	
1/11	1950	„ „ J. A. Sjögren	p	3.249: —	
1/1	1952	„ Förvaltare I. Kjellberg	p	7.693: —	
1/12	1952	„ Fördräng K. A. Karlsson	p	3.420: —	
1/7	1953	Änkefru K. Nordström	ä	700: —	
1/4	1954	f. d. Traktorskötare O. J. Svensson	p	3.228: —	
1/6	1955	„ Lantarbetare K. H. Arrenius	bp	1.995: —	
				38.672: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 23.005: —			
		„ 74 % „ 15.667: —		23.800: —	62.472: —

7 E. Hyresfastigheter.

		2. Stadshotell			
1/1	1937	f. d. Eldare A. Vidfors	p	2.109: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 2.109: —		1.600: —	3.709: —

8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader.

1/11	1936	f. d. Kranmaskinist J. V. Åsberg	p	1.572: —	
1/2	1937	„ Arbetsförman C. H. Pettersson	p	2.775: —	
1/6	1937	Änkefru A. Axelsson	ä	600: —	

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/2	1939	Änkefru M. Andersson	ä	1.398: —	
1/2	1941	f. d. Kommunalarbetare P. F. Grönberg	p	1.287: —	
1/7	1941	Änkefru H. Andersson	ä	1.092: —	
1/4	1942	f. d. Kommunalarbetare A. E. Jansson	u	350: —	
1/4	1944	Änkefru H. Johansson	ä	1.137: —	
1/10	1945	f. d. Kommunalarbetare K. D. Karlsson	p	1.464: —	
1/11	1945	Änkefru E. K. Westholm	ä	1.029: —	
1/9	1946	f. d. Kommunalarbetare J. G. Kvarnström	p	1.692: —	
1/3	1947	„ Stensättare K. E. Karlsson	p	1.423: —	
1/10	1947	f. d. Kommunalarbetare O. V. Bergström	p	1.698: —	
1/1	1948	„ „ A. E. Thörn	u	350: —	
1/7	1948	„ „ A. J. Jonsson	u	350: —	
1/9	1948	„ „ O. M. Jonsson	p	1.778: —	
6/9	1948	Änkefru E. Johansson	ä	2.734: —[1])	
15/11	1948	f. d. Kommunalarbetare G. Rydmark	p	2.939: —	
1/12	1948	„ „ J. G. Johansson	u	350: —	
1/1	1949	„ „ A. V. Ehrnström	p	3.360: —	
1/5	1949	„ „ J. A. Pettersson	p	3.341: —	
1/10	1949	„ „ E. L. Karlsson	p	2.212: —	
1/11	1949	„ „ K. V. Eriksson	u	350: —	
1/1	1950	„ „ K. A. Stärling	u	350: —	
1/1	1951	„ „ O. Eriksson	p	1.834: —	
1/12	1951	Änkefru E. Andersson	ä	1.406: —	
1/4	1952	f. d. Kommunalarbetare A. Erixon	p	3.420: —	
1/6	1952	„ „ K. E. Öster	p	2.698: —	
1/5	1953	„ „ K. O. Sundström	p	1.710: —	
1/11	1953	„ Renhållningsförman F. G. Lindvall	p	4.320: —	
1/1	1954	„ Sopare E. G. Eriksson	p	3.420: —	
1/9	1954	„ „ F. Thunberg	p	2.760: —	
1/7	1955	„ 1:e ingenjör G. Dahné	bp	4.258: —	
				61.457: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 42.190: —			
		„ 74 % „ 19.267: —		36.700: —	98.157: —

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

1/12	1944	f. d. Förrådsförman Th. Bergkvist	p	2.220: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 2.220: —		1.700: —	3.920:—

8 B 7. Maskiner.

1/9	1947	Änkefru A. T. Persson	ä	1.158: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 1.158: —		900: —	2.058: —

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		8 B 9. Bekvämlighetsinrättningar.			
1/1	1954	f. d. Kabinettsvakt E. Rehnkvist	u	350: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 350: —		300: —	650: —
		8 C. Parkförvaltning.			
1/1	1930	f. d. Trädgårdsarbetare A. G. Hellberg	p	1.287: —	
1/11	1937	„ „ C. A. Hagström	p	1.170: —	
1/4	1938	Änkefru A. T. Eriksson	ä	540: —	
1/4	1951	f. d. Trädgårdsarbetare K. A. Berglund	u	350: —	
1/1	1953	Änkefru M. Follmer	ä	1.344: —	
1/10	1955	f. d. Trädgårdsmästare A. Lindkvist	bp	1.263: —	
				5.954: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 1.263: —			
		„ 74 % „ 4.691: —		4.200: —	10.154: —
		9 A. Hamnar.			
1/7	1909	f. d. Kranmaskinist S. Svanström	tp	48: —[3])	
1/2	1949	„ Kranförman A. E. Engström	p	4.295: —	
				4.343: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 4.295: —		3.300: —	6.643: —
		10 D. Båttrafiken.			
1/4	1947	f. d. Kapten J. Andersson	u	1.200: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 1.200: —		900: —	2.100: —
		11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
28/3	1929	Änkefru A. Johansson	ä	570: —	
29/6	1933	f. d. Kontorsbiträde H. Klingvall	p	1.125: —	
1/7	1938	„ Städerska S. Broberg	u	300: —	
1/4	1941	„ överingenjör G. Geston.....	p	6.990: —	
1/1	1942	Änkefru G. Samuelsson	ä	822: —	
1/9	1942	„ E. Wallner	ä	732: —	
1/5	1946	f. d. Gårdskarl O. G. Olsson	p	1.365: —	
1/12	1946	Änkefru A. Eriksson	ä	700: —	
1/3	1950	f. d. Förrådsförman J. A. Axelsson	p	4.434: —	
1/5	1951	Änkefru H. Larsson	ä	1.957: —	
1/3	1953	„ Ch. Wellén	ä	700: —	
				19.695: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 6.391: —			
		„ 74 % „ 13.304: —		13.300: —	32.995: —

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		11 B. Gasverk.			
	Förvaltning				
24/1	1930	f. d. Gasmästare K. V. Jansson	p	2.994: —	
1/1	1942	Änkefru M. K. Andersson	ä	822: —	
1/9	1943	f. d. Gasverkseldare K. Fagerman	p	2.580: —	
1/11	1943	„ Gasmästare E. Widén	p	3.552: —	
1/5	1947	Änkefru H. Fröling	tp	1.300: —[4]	
1/4	1950	„ H. S. Hedkvist	ä	700: —	
1/8	1950	„ S. Ahlén	ä	822: —	
1/11	1951	f. d. Eldare O. Pettersson	p	3.913: —	
1/2	1952	„ Smed K. R. Hedlund	p	2.793: —	
1/8	1952	Änkefru H. Persson	ä	700: —	
1/6	1953	„ F. Lagerkvist	ä	1.704: —	
1/12	1953	„ M. E. Pettersson	ä	528: —	
		Pension enligt löne- och avtalsn. prot. den 20/1 1954 § 7 med f. n. 4.452: — kr. därav avgår SKP:s andel 3.924: — kr. = 528: — kr. (dyrtidstillägg inräknat).			
1/6	1954	Änkefru O. Sundin	ä	—	
		Pension utbet. genom SKP:s försorg 1.704: — kr. + 53 % dyrtidstillägg.			
				22.408: —	
	Dyrtidstillägg:	53 % på 8.410: —			
		„ 74 % „ 12.170: —		13.500: —	35.908: —
		11 C. Elverk.			
	Förvaltning				
22/2	1923	Änkefru H. Boholm	ä	636: —	
1/4	1940	„ T. Johanzon	ä	630: —	
1/10	1940	f. d. Kommunalarbetare A. V. Adamsson	p	879: —	
1/1	1941	„ Linjearbetare L. A. Larsson	u	350: —	
1/7	1942	„ Lyktvakt Hj. Hedin	u	250: —	
1/7	1945	Änkefru H. Larsson	ä	630: —	
7/2	1946	f. d. Linjearbetare O. Löf	p	1.692: —	
1/11	1946	Änkefru K. A. Eriksson	ä	700: —	
1/5	1948	f. d. Mätaruppsättare E. Lundevall	p	3.216: —	
1/1	1949	„ Kommunalarbetare K. J. Stenius	u	350: —	
3/10	1949	Änkefru O. Broman	ä	2.321: —	
1/6	1951	„ A. Pettersson	ä	1.710: —	
5/3	1952	f. d. Kommunalarbetare K. Johansson	p	2.280: —	
1/11	1952	„ Driftingenjör F. Heimer	p	7.693: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/5	1953	Änkefru E. Gustafsson ..... ä	2.112: —	
1/3	1955	f. d. Förrådsbiträde K. A. Karlsson ..... bp	2.850: —	
			28.299: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 22.182: —		
		„ 74 % „ 6.117: —	16.300: —	44.599: —
		12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.		
1/10	1941	f. d. Stadssjuksköterskan E. Karlsson .....tp	1.616: —	
		Pension = 3.782: — kr. därav utbet. SPA 2.166: — kr. Återstoden 1.616: — kr. utbet. av V:ås stad (dyrtidstillägg inräknat).		
1/10	1943	f. d. Stadssjuksköterskan S. Sandén .....tp	973: —	
		Pension = 4.682: — kr. därav utbet. SPA 3.709: — kr. Återstoden 973: — kr. utbet. av V:ås stad (dyrtidstillägg inräknat).		
1/2	1944	f. d. 2:e Stadsläkare C. Idar ..... p	4.929: —	
1/3	1947	Änkefru J. Jansson ..... ä	1.434: —	
1/8	1948	f. 1:e Hälsovårdsinspektör E. Berggren .... p	4.918: —	
1/5	1953	Änkefru H. Forsberg ..... ä	2.117: —	
1/4	1954	f. d. Hälsovårdsinspektör G. Gustafsson .... p	4.236: —	
			20.223: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 11.271: —		
		„ 74 % „ 6.363: —	10.700: —	30.923: —
		13 AB. Vatten- och avloppsverk.		
		Förvaltning		
17/11	1931	f. d. Rörläggare J. A. Falk ..... p	1.365: —	
1/1	1935	Änkefru A. Eriksson ..... ä	700: —	
1/3	1935	„ A. Gustavsson ..... ä	700: —	
1/8	1937	f. d. Kommunalarbetare J. F. Lundkvist .... p	996: —	
1/7	1939	Änkefru A. Eriksson ..... ä	700: —	
1/1	1940	f. d. Kommunalarbetare K. A. Broberg ..... p	1.698: —	
21/4	1941	Änkefru G. Johansson ..... u	300: —	
1/6	1941	f. d. Kommunalarbetare K. E. Sjöström .... u	350: —	
1/1	1942	„ „ C. E. Söder ..... u	350: —	
1/5	1942	„ Maskinist K. A. Eriksson ..... p	2.466: —	
1/6	1942	„ Rörnätsförman P. J. Hedkvist ..... p	2.994: —	
1/1	1943	„ Kommunalarbetare E. K. Lindström .... p	879: —	
1/4	1943	Änkefru H. Karlsson ..... ä	700: —	
1/10	1943	f. d. Kommunalarbetare F. Hjelm ..... p	936: —	
1/5	1944	„ „ G. A. Andersson ... p	1.755: —	

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/8	1944	Änkefru E. Andersson	ä	855: —	
1/1	1945	f. d. Kommunalarbetare K. A. Karlsson	u	350: —	
1/3	1945	Änkefru A. E. Lönnqvist	ä	1.644: —	
1/2	1947	f. d. Kommunalarbetare F. A. Pettersson	p	1.535: —	
6/3	1947	Änkefru A. Österberg	ä	730: —[1]) + [2])	
1/5	1948	f. d. Smed K. B. Falk	p	2.037: —	
1/9	1948	Änkefru E. K. Eklund	ä	1.121: —	
1/10	1948	f. d. Kommunalarbetare P. A. Johansson	u	350: —	
28/11	1948	Änkefru G. Schörling	ä	1.608: —	
1/12	1948	f. d. Kommunalarbetare K. O. Fredriksson	u	350: —	
1/4	1950	„ „ K. B. Flyckt	p	1.710: —	
1/6	1950	„ „ F. S. Sundkvist	p	2.290: —	
1/11	1950	Änkefru S. Frimodig	ä	1.179: —	
1/12	1951	f. d. Förrådsarbetare H. Pettersson	p	3.420: —	
1/12	1951	Änkefru E. Forslund	ä	2.603: —[1])	
1/4	1953	f. d. Kommunalarbetare K. I. Lööv	p	3.420: —	
1/5	1953	„ „ B. V. Skarf	p	1.116: —	
1/5	1954	Änkefru C. Thelin	ä	1.470: —	
				44.677: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 21.974: —			
		„ 74 % „ 22.703: —		28.500: —	73.177: —
		13 C. Renhållningsverk.			
1/9	1931	Änkefru A. Jansson	ä	786: —	
1/9	1938	f. d. Förman K. A. Fransson	p	1.758: —	
1/5	1939	Änkefru E. Eriksson	ä	759: —	
1/5	1939	„ M. Karlsson	ä	759: —	
1/9	1941	f. d. Renhållningsarbetare K. J. Persson	p	2.304: —	
1/3	1942	„ „ K. A. Kihlgren	p	2.466: —	
1/7	1945	„ „ N. M. Jansson	p	1.416: —	
1/3	1951	„ Förman A. Westlin	p	4.233: —	
1/7	1951	„ Renhållningsarbetare G. E. Bergkvist	u	350: —	
1/9	1955	„ Kontorsbiträde H. Andersson	bp	920: —	
				15.751: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 5.153: —			
		„ 74 % „ 10.598: —		10.600: —	26.351: —
		13 D 1. Varmbadhus.			
1/6	1932	f. d. Badmästare J. Söderström	p	1.800: —	
1/2	1944	„ Simhallsvakt F. Öhman	p	1.029: —	
1/2	1945	„ Baderska E. Gustafsson	p	1.413: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/6	1948	f. d. Baderska L. Öst ..... p	684: —	
1/12	1949	„ „ N. Johansson ..... p	1.676: —	
1/2	1951	„ „ L. Svanström ..... p	1.746: —	
1/10	1951	„ Maskinist Th. Asplund ..... p	3.913: —	
1/3	1954	„ Baderska E. Persson ..... p	1.452: —	
			13.713: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 8.787: —		
		„ 74 % „ 4.926: —	8.400: —	22.113: —
		13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.		
1/4	1952	f. d. Bitr. vaktmästare K. Sandh ..... p	3.385: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 3.385: —	1.800: —	5.185: —
		13 E 3. Hästholmarna.		
1/1	1944	f. d. Ordningsvakt G. F. Lundberg ..... u	360: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 360: —	300: —	660: —
		14 C. Köttbesiktningsbyrå.		
1/11	1946	Änkefru A. Jonsson ..... ä	1.584: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 1.584: —	1.200: —	2.784: —
		15 A. Folkskola och fortsättningsskola.		
		1. Administration		
1/1	1948	f. d. Folkskoleinspektör E. Granér ..... p	8.124: —	
12/1	1950	Änkefru A. Toldner ..... ä	4.303: —	
		Pension = 7.692: — kr. därav utbet. SKP 1.800: — kr. samt SPA 1.589: — kr. Återstoden 4.303: — kr. utbet. V:ås stad (dyrtidstillägg inräknat).		
1/2	1952	Änkefru H. Ekman ..... ä	822: —	
			13.249: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 8.946: —	6.700: —	19.949: —
		2. Undervisning		
1/7	1926	f. d. Slöjdlärare J. F. Brandt ..... tp	535: —	
1/7	1927	„ Folkskollärarinna S. Hammarskjöld .... tp	462: —	
1/4	1928	„ Småskollärarinna O. Berg ..... tp	315: —	
1/7	1929	„ „ A. Lennmalm ..... tp	314: —	
1/12	1931	„ Skolkökslärarinna A. Thunell ..... tp	605: —	
1/7	1932	„ Småskollärarinna A. S. Eriksson .... tp	433: —	
1/9	1933	„ Slöjdlärarinna E. Hahr ..... tp	492: —	
1/7	1934	„ Folkskollärarinna E. Fernquist ..... tp	564: —	
1/12	1934	„ „ E. Kolmodin ..... tp	563: —	
1/7	1935	„ Slöjdlärare A. Hammarsten ..... tp	769: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/9	1936	f. d. Småskollärarinna I. Lundeberg ..... tp	393: —	
1/9	1939	„ Skolkökslärarinna M. Granér ..... tp	673: —	
1/1	1942	„ „ E. Karlsson ..... tp	532: —	
1/7	1945	„ Slöjdlärare K. A. Karlsson ..... tp	916: —	
1/7	1950	„ „ C. V. Ljungberg ..... tp	850: —	
			8.416: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 8.416: —	6.300: —	14.716: —
		3. Socialpedagogiska anordningar.		
1/7	1944	f. d. Skolläkare C. Idar ..... p	816: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 816: —	700: —	1.516: —
		4. Fastigheter och inventarier.		
1/10	1931	f. d. Vaktmästare F. Andersson ..... p	2.301: —	
1/10	1942	„ Städerska H. Johansson ..... u	350: —	
1/1	1943	„ „ E. Persson ..... u	300: —	
16/7	1947	„ „ M. Söderkvist ..... u	350: —	
1/11	1948	Änkefru J. Andersson ..... ä	1.219: —	
1/1	1950	f. d. Städerska E. E. Svangren ..... p	750: —	
1/1	1953	„ „ N. Norström ..... p	600: —	
1/6	1953	„ „ E. Ersby ..... u	350: —	
1/10	1953	„ „ A. Eklund ..... p	1.200: —	
1/11	1954	„ Vaktmästare A. Ekström ..... p	3.765: —	
			11.185: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 6.184: —		
		„ 74 % „ 5.001: —	7.000: —	18.185: —
		5. Skolmåltider		
1/3	1953	f. d. Bespisningsförest. M. A. Sjöberg ..... p	1.900: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 1.900: —	1.100: —	3.000: —
		15 B. Praktisk realskola.		
1/5	1936	f. d. Ämneslärare I. Fröier ..... tp	1.380: —	
1/2	1954	„ Städerska A. Andersson ..... u	350: —	
			1.730: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 1.730: —	1.300: —	3.030: —
		15 H. Yrkesskola.		
1/2	1934	Änkefru I. Lundahl ..... ä	1.200: —	
1/9	1940	„ A. Svensson ..... ä	918: —	
1/2	1941	f. d. Maskinist P. U. Björkman ..... u	350: —	
1/10	1947	„ Arkitekt A. Grane ..... p	3.879: —	
19/5	1950	Änkefru M. Sigfrids ..... ä	1.422: —	
			7.769: —	
		Dyrtidstillägg: 74 % på 7.769: —	5.800: —	13.569: —

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		15 I. Gymnastik och idrott.			
1/4	1951	Änkefru I. Johansson	ä	855: —	
1/5	1951	f. d. Städerska A. K. Pettersson	u	350: —	
				1.205: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 855: —			
		„ 74 % „ 350: —		800: —	2.005: —
		15 J. Stifts- och landsbibliotek.			
1/6	1943	f. d. Bibliotekarie O. Hallberg	p	2.000: —	
1/7	1952	„ Biblioteksbiträde A. Andersson	p	3.169: —	
				5.169: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 3.169: —			
		„ 74 % „ 2.000: —		3.200: —	8.369: —
		16 A. Socialvårdsbyrå.			
1/11	1938	f. d. Kontorsbiträde E. Isaksson	p	1.347: —	
1/2	1954	„ Socialvårdschef A. Norén	p	9.432: —	
				10.779: —	
		Dyrtidstillägg: 53 % på 8.934: —			
		„ 74 % „ 1.347: —		5.800: —	16.579: —
		16 B 2. Sluten fattigvård.			
1/2	1929	Änkefru A. Larsson	ä	790: —	
1/5	1935	f. d. Kokerska E. Andersson	p	873: —	
15/1	1940	f. d. Vårdbiträde E. Vinterkvist	p	813: —	
1/4	1945	Fröken K. E. Pihl	p	603: —	
1/7	1947	f. d. Husmor O. Lundberg	tp	2.111: —	
		Pension = 4.773: — kr. därav utbet. SPA 2.662: — kr. Återstoden 2.111: — kr. utbet. av V:ås stad (dyrtidstillägg inräknat).			
1/4	1949	f. d. Vårdbiträde A. Nordin	p	1.776: —	
1/1	1953	Änkefru R. Pihl	ä	600: —	
1/6	1954	f. d. Vaktmästare J. Eriksson	p	3.912: —	
				11.478: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
	Dyrtidstillägg: 53 % på 3.912: —			
	„ 74 % „ 5.455: —	.....	6.200: —	17.678: —
	16 C 3. Öppen barnavård.			
1/8 1953	f. d. Föreståndare C. Scott	..... p	4.918: —	
	Dyrtidstillägg: 53 % på 4.918: —	.....	2.700: —	7.618: —
	16 C 4. Barnstugor.			
1/9 1941	f. d. Föreståndarinna H. Andersson	..... p	875: —	
1/9 1948	„ Husmor S. Sundkvist	..... p	950: —	
			1.825: —	
	Dyrtidstillägg: 74 % på 1.825: —	.....	1.400: —	3.225: —
				Kronor 1.004.203: —

[1]) Häri ingår pension till minderåriga.

[2]) Enligt rådhusrättens utslag den 24/11 1947 utgår pension till änkefru A. Österberg med 3.930: — kr. per år. Därav utbetalar Rfa 3.200: — kr. För staden att utbetala 3.930: — — 3.200: — = 730: —.

[3]) På detta belopp utgår icke dyrtidstillägg.

[4]) Enligt löne- och avtalsnämndens beslut den 2/6 1947 § 134 utgår pension till änkefru H. Fröling med 1.434: — kr. per år jämte dyrtidstillägg f. n. 74 % = 1.061: 16 eller tillsammans 2.495: 16. Avdrag göres för livränta från Rfa (nr 75072) med 1.200: — kr. För staden att utbetala 2.495: 16 — 1.200: — = 1.295: 16.

p) Pension.

tp) Tilläggspension.

u) Understöd till f. d. befattningshavare.

ä) Änkepension.

bp) Beräknat.

Bilaga 3 till
skattetstatens specialstater

Sammanställning över stadens pensionskostnader år 1955.

Förvaltning			Utgående pensioner	Avgifter SKP	Avgifter SPP	Avgifter SPA	Fonden	Utjämn.-överskott	Summa
1 C 2	Stadskansli	.....	19.400: —	20.000: —			11.808: —	792: —	52.000: —
1 C 3	Drätselkontor	.....	30.500: —	21.000: —			9.974: —	526: —	62.000: —
1 C 4	Drätselkammarens byggnadstekniska byrå	.....			3.934: —			66: —	4.000: —
1 C 5	Drätselkammarens organisationsavd.	.....		4.000: —					4.000: —
2 A	Magistrat och rådhusrätt	..	12.200: —	9.000: —			27.310: —	490: —	49.000: —
2 B 1	Polisväsen och fångvård	..	177.200: —	140.000: —			70.000: —	2.800: —	390.000: —
2 B 3	Åklagarväsen	.....		6.000: —			5.398: —	602: —	12.000: —
3 B 1	Uppbördsverk	.....	11.380: —	15.000: —			5.454: —	166: —	32.000: —
3 C	Exekutionsverk	.....	40.700: —	11.000: —			5.610: —	690: —	58.000: —
4 A	Stadsarkitektkontor	.....		17.000: —			3.221: —	779: —	21.000: —
4 B	Stadsplanekontor	.....	3.100: —	10.000: —				900: —	14.000: —
4 C	Stadsingenjörskontor	....	16.800: —	29.000: —			2.568: —	632: —	49.000: —
6	Brandförsvar	.....	96.600: —	60.000: —			22.034: —	366: —	179.000: —
7 A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	....	2.700: —	28.000: —				300: —	31.000: —
7 B 2	Kv. Njord nr 1	.....					1.102: —	898: —	2.000: —
7 D 1	Jordbruksrörelse	.....	62.500: —	31.000: —			10.902: —	598: —	105.000: —
7 E 2	Stadshotell	.....	3.800: —	1.900: —			1.783: —	517: —	8.000: —
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	.....	98.200: —	105.000: —			58.104: —	696: —	262.000: —
8 B 3	Allmän belysning och renhållning	.....		3.300: —			1.102: —	598: —	5.000: —
8 B 4	Drätselkammarens förråd	..	4.000: —	5.000: —			4.408: —	592: —	14.000: —
8 B 5	Grustag	.....					3.566: —	434: —	4.000: —

Förvaltning	Utgående pensioner	Avgifter SKP	Avgifter SPP	Avgifter SPA	Fonden	Utjämn.-överskott	Summa
8 B 6 Bilar		8.100: —			2.204: —	696: —	11.000: —
8 B 7 Maskiner	2.100: —	25.000: —			7.850: —	50: —	35.000: —
8 B 9 Bekvämlighetsinrättningar	700: —						700: —
8 C Parkförvaltning	10.200: —	62.000: —			19.132: —	668: —	92.000: —
9 A Hamnförvaltning	6.700: —	35.000: —			15.008: —	292: —	57.000: —
10 D Båttrafiken	2.100: —	3.000: —					5.100: —
11 A Tekniska verkens gemensamma förvaltning	33.000: —	14.000: —			20.000: —		67.000: —
11 B 1 Gasverk, Förvaltning	36.000: —	6.000: —					42.000: —
11 B 2 Gasverk, Tillverkning		38.000: —			14.571: —	429: —	53.000: —
11 B 3 Gasverk, Distribution		11.000: —			4.290: —	710: —	16.000: —
11 C 1 Elverk, Förvaltning	44.600: —	20.000: —				400: —	65.000: —
11 C 2 Elverk, Tillverkning		2.100: —				900: —	3.000: —
11 C 3 Elverk, Distribution		46.000: —			38.285: —	715: —	85.000: —
11 D Värmeverk		2.740: —	4.746: —			514: —	8.000: —
12 A 1 Allmän hälso- och sjukvård	31.000: —	23.000: —			3.972: —	28: —	58.000: —
13 AB 1 Vatten- och avloppsverk, Förvaltning	73.200: —	24.000: —				800: —	98.000: —
13 AB 2 Vatten- och avloppsverk, Tillverkning		5.000: —			2.000: —		7.000: —
13 AB 3 Vatten- och avloppsverk, Distribution		73.000: —			36.456: —	544: —	110.000: —
13 C Renhållningsverk	26.400: —	17.000: —			22.121: —	479: —	66.000: —
13 D 1 Varmbadhus	22.200: —	8.000: —			4.866: —	934: —	36.000: —
13 D 2 Karlslunds tvättinrättning	5.200: —				2.455: —	345: —	8.000: —
13 E 2 Björnön					1.858: —	142: —	2.000: —
13 E 3 Hästholmarna	700: —					300: —	1.000: —
14 C Köttbesiktningsbyrå	2.800: —						2.800: —
15 A Folkskola och fortsättningsskola							
1 Administration	20.000: —	14.000: —					34.000: —

	Förvaltning	Utgående pensioner	Avgifter SKP	Avgifter SPP	Avgifter SPA	Fonden	Utjämn.-överskott	Summa
2	Undervisning	14.800: —			23.008: —		192: —	38.000: —
3	Socialpedagogiska anordningar	1.600: —			3.626: —		774: —	6.000: —
4	Fastigheter och inventarier	18.200: —	12.000: —			2.960: —	840: —	34.000: —
5	Skolmåltider	3.000: —						3.000: —
15 B	Praktisk realskola	3.100: —			2.300: —		600: —	6.000: —
15 D	Kommunal flickskola		1.600: —		7.671: —	1.858: —	871: —	12.000: —
15 H	Yrkesskola	13.600: —			8.550: —	2.424: —	426: —	25.000: —
15 I 1	Gymnastik och idrott	2.100: —	17.000: —			1.858: —	42: —	21.000: —
15 J	Stifts- och landsbibliotek	8.400: —	16.000: —				600: —	25.000: —
16 A	Socialvårdsbyrå	16.600: —	15.000: —			3.524: —	876: —	36.000: —
16 B 2	Sluten fattigvård	17.700: —	11.200: —		6.885: —	7.184: —	31: —	43.000: —
16 B 3	Öppen fattigvård					4.574: —	426: —	5.000: —
16 C 3	Öppen barnavård	7.700: —	7.000: —			2.424: —	876: —	18.000: —
16 C 40	Barnstugor: Gemensam förvaltning	3.300: —	17.000: —			1.858: —	842: —	23.000: —
16 F	Nykterhetsvård		6.000: —					6.000: —
16 H 1	Hemsysterverksamhet				6.962: —		38: —	7.000: —
17 B	Bostadsförmedling		1.200: —					1.200: —
18 A	Folkpensionering		6.000: —					6.000: —
	Summa kronor	1.006.080: —	1.063.140: —	8.680: —	59.002: —	468.076: —	29.822: —	2.634.800: —

Bilaga 4 till
skattestatens specialstater

Förteckning över räntor på fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 % (avrundat)
1 B		**Stadsrevision**		
	185	Andelar i Sveriges Kommunalekonomiska förening u. p. a.	26.200: —	1.000: —
5 A		**Civilförsvar**		
	185	Offentligt skyddsrum i Mariaberget ..	2.000.000: —	80.000: —
		Branddammar	59.000: —	2.400: —
		Bergrum för civilförsvaret	500.000: —	20.000: —
		Splitterskydd för motorsprutor	10.000: —	400: —
6		**Brandförsvar**		
	185	Branddammar	66.700: —	2.700: —
7 B		**Förvaltningsfastigheter**		
1	185	Rådhus med annex	377.000: —	15.100: —
2	185	Kv. Njord nr 1	615.000: —	24.600: —
3	185	Polisstation	292.000: —	11.700: —
4	185	Brandstation	967.000: —	38.700: —
5	185	Tullhus	302.000: —	12.100: —
6	185	Diverse fastigheter	769.002: —	30.800: —
7	185	Förrådsbyggnader	348.000: —	13.900: —
8	185	Barnstuga, daghem och barnkoloni ..	268.000: —	10.700: —
9	185	Stadshus, etapp I	2.100.000: —	84.000: —
10	185	Stifts- och landsbibliotek	3.000.000: —	120.000: —
7 C	185	**Exploateringsfastigheter**	4.752.480: —	190.100: —
7 D		**Jordbruksrörelse**		
1	185	Andelar i Arosbygdens Lantmannaförbund ..... 10.600: —		
		Andelar i Västmanlands läns andelsslakteriförening .. 2.700: —	13.300: —	500: —
7 D 2	185	**Skogar**	300.000: —	12.000: —
7 D 3	185	**Jordbruksfastigheter och grustag**	3.153.650: —	126.100: —
7 E		**Hyresfastigheter**		
1	185	Diverse fastigheter och bostadsrätter	8.068.500: —	322.700: —
2	185	Stadshotell	1.180.000: —	47.200: —

Titel	Litt	Förvaltning		Anläggningarnas värde	Ränta à 4 % (avrundat)
4	185	Paviljong i Stadsparken		225.000: —	9.000: —
5	185	Varumagasin och dylikt		574.000: —	23.000: —
6	185	Omnibusgarage		657.000: —	26.300: —
7 F 2	185	**Pensionärshem**		3.744.000: —	149.800: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag**			
	185	Aktier i AB Arbetarbostäder	300.000: —		
		Aktier i Byggnads AB Mimer	500.000: —	800.000: —	32.000: —
8 B		**Gatuförvaltning**			
9	185	Bekvämlighetsinrättningar		107.400: —	4.300: —
8 C	185	**Parkförvaltning**		167.000: —	6.700: —
10 C	185	**Johannisbergs flygplats**		37.000: —	1.500: —
10 D		**Båttrafiken**			
	185	Motorfartyg		453.000: —	18.100: —
10 F		**Aktier och andelar i kommunikationsföretag**			
	185	Aktier i Västerås Omnibus AB		200.000: —	8.000: —
11 A		**Tekniska verkens gemensamma förvaltning**			
	481	Gemensamma förvaltningen		3.900.000: —	156.000: —
11 B		**Gasverk**			
	2281	Tillverkning		2.534.900: —	101.400: —
	2381	Distribution		535.800: —	21.400: —
11 C		**Elverk**			
	3281	Tillverkning		3.000: —	100: —
	3381	Distribution		3.257.700: —	130.300: —
11 D		**Värmeverk**			
	6381	Distribution		3.000.000: —	120.000: —
13 AB		**Vatten- och avloppsverk**			
	1281	Tillverkning		3.990.300: —	159.600: —
	1381	Distribution		6.817.300: —	272.700: —
	1481	Installationsverksamhet		195.200: —	7.800: —
13 C	185	**Renhållningsverk**		10.000: —	400: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 % (avrundat)
13 D 1	185	**Varmbadhus**	400.000: —	16.000: —
13 E		**Anordningar för friluftsliv**		
2	185	Björnön	252.600: —	10.100: —
3	185	Hästholmarna	281.000: —	11.200: —
4	185	Johannisberg	22.000: —	900: —
5	185	Småbåtshamnar	334.000: —	13.300: —
15 A 4	185	**Folkskola**	12.357.500: —	494.300: —
15 D	185	**Kommunal flickskola**	1.480.000: —	59.200: —
15 G		**Statliga läroverk**		
1	185	Allmänt läroverk	4.886.000: —	195.400: —
15 H	185	**Yrkesskola**	2.580.000: —	103.200: —
15 I		**Gymnastik och idrott**		
2	185	Idrottsplatser	469.000: —	18.800: —
3	185	Idrottshallen	482.000: —	19.300: —
15 Ö		**Övriga ändamål**		
	185	Aktier i Västerås Teater AB	73.600: —	2.900: —
16		**Socialvård**		
B 2	185	Sluten fattigvård	1.368.000: —	54.700: —
		Summa kronor	85.362.132: —	3.414.400: —

Bilaga 5 till
skattestatens specialstater

Stadens underställningsfria lånerätt.

Stadens underställningsfria lånerätt enligt § 58 kommunallagen beräknas sålunda:
Ett sammanlagt belopp motsvarande för varje å staden belöpande skattekrona enligt den under nästföregående år fastställda taxeringen en utdebitering av fem kronor

$$5 \times 2.953.046 : 78 = \mathbf{14.765.233 : 90}$$

Lån, som här avses, skall vara ställda att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas.

Lån, amorteringar och

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid år	Slut-amorterat	Ränte-fot
	1. Fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd					
3	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1916	250.000: —	40	31/12 1956	4,75
4	D:o	1917	250.000: —	40	31/12 1957	4,75
5	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	4,75
6	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	5,25
7	D:o	1920	210.000: —	40	31/12 1960	6
17	Svenska Arbetarnas Allmänna Försäkringsförening	1926	200.000: —	30	31/12 1956	3
18	Sveriges Allmänna Försäkrings-förening och Begravningsfond..	1926	200.000: —	30	31/12 1956	3
19	Städernas Allm. Brandstodsbolag	1926	319.663: 33	30	31/12 1956	5
29	Kungl. Generalpoststyrelsen	1931	881.000: —	24	30/12 1955	4,5
31	Västmanlands läns landsting	1932	250.000: —	25	1/4 1957	5
59	Kungl. Generalpoststyrelsen	1936	1.686.500: —	25	30/12 1961	3,5
60	Riksförsäkringsanstalten	1937	1.089.500: —	25	31/12 1962	3
72	Kungl. Generalpoststyrelsen	1939	2.289.000: —	20½	30/9 1959	3,6
74	D:o	1940	350.000: —	25	30/3 1965	3,2
75	Västerås stads stiftelser	1940	415.350: —	25	5/5 1965	3,1
76	Västmanlands läns erkända cent-ralsjukkassa	1940	300.000: —	20	1/12 1960	3
77	Västmanlands läns landsting	1940	122.500: —	20	1/12 1960	3
78	Stiftelser under Västerås stads fattigvårdsstyrelses förvaltning	1940	125.000: —	20	1/12 1960	3
81	Kungl. Pensionsstyrelsen (Folk-pensioneringsfonden)	1941	700.000: —	25	30/9 1966	3,5
82	Svenska Personal-Pensionskassan	1941	858.800: —	25	30/9 1966	3,9
84	Kungl. Generalpoststyrelsen	1942	485.876: 78	15	30/6 1957	3,5
85	Västerås stads stiftelser	1942	736.493: 12	15	30/6 1957	3,5
86—89	Livförsäkrings AB Skandia	1942	972.000: —	20	31/12 1962	3,5
90	D:o	1943	694.900: —	25	30/4 1968	3,5
91	Livförsäkringsbol. Framtiden ..	1943	700.000: —	19	1/6 1962	3,6

Bilaga 6 till skattestatens specialstater

räntor år 1955.

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1955	Ränta 1955	Amortering 1955	Konvertering	Anteckningar
31/12	26.262: 38	1.247: 46	12.826: 73	Bundet	
31/12	38.507: 47	1.829: 10	12.245: 09	„	
30/6	70.276: 65	3.338: 14	16.365: 72	„	
30/6	74.387: 83	3.905: 36	17.194: 87	„	
31/12	68.630: 89	4.117: 85	9.839: 07	„	
30/6 31/12	21.068: 28	632: 04	10.378: 47	„	
30/6 31/12	21.068: 28	632: 04	10.378: 47	„	
30/6 31/12	38.672: 03	1.933: 60	18.860: 85	„	
30/6 30/12	46.854: 81	2.108: 46	46.854: 81	„	Förutv. 1916 års obl.-lån å kr. 1.095.000: —.
1/4 1/10	48.328: 96	2.033: 42	15.321: 06	„	
30/12	603.556: 24	21.124: 47	77.675: 53	„	
30/6 31/12	439.889: 91	12.828: 74	49.428: 96	„	
30/3 30/9	773.000: —	27.828: —	140.000: —	„	Förutv. 1919 års obl.-lån å kr. 2.744.000: —.
30/3 30/9	198.808: 89	6.116: 07	15.363: 12	„	
5/5	235.531: 84	7.301: 49	18.295: 40	„	
1/6 1/12	115.883: 03	3.476: 50	17.915: 20	„	
1/6 1/12	47.318: 85	1.419: 56	7.315: 39	„	
1/12	48.284: 55	1.448: 54	7.464: 67	„	
30/3 30/9	417.997: 02	14.629: 90	28.626: 08	„	
31/3 30/9	513.472: —	20.026: —	34.368: —	„	
30/6 30/12	99.517: 99	3.146: 89	38.763: 11	„	Förutv. 1932 års lån å kr. 663.000: —.
30/6 31/12	150.869: 38	4.770: 78	58.755: 22	„	Förutv. 1932 års lån å kr. 1.000.000: —.
30/6 31/12	470.120: —	16.454: —	51.936: —	„	
30/4 30/10	460.444: —	15.660: —	26.046: —	„	
1/6 1/12	352.549: 52	11.993: 20	38.810: 22	6 mån. uppsägning för låntagaren.	Del av förutv. 1933 års lån å kr. 1.765.000: —, dessförinnan 1922 års obl.-lån kr. 2.000.000:—.

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid år	Slut-amorterat	Ränte-fot
92	Livförsäkrings AB Skandia	1943	687.299: 76	19	1/6 1962	3,6
93	Kungl. Generalpoststyrelsen	1944	875.500: —	20	30/12 1964	3,5
95	D:o	1946	932.900: —	20	30/12 1966	3
96	D:o	1947	2.065.000: —	25	30/6 1972	3
101	Kungl. Generalpoststyrelsen	1947	1.823.222: 23	20	30/12 1967	3,1
102	Riksförsäkringsanstalten	1948	1.000.000: —	25	31/12 1973	3,25
103	Kungl. Pensionsstyrelsen (Folkpensioneringsfonden)	1948	1.210.000: —	25	30/9 1973	3,25
108	1950 års obligationslån	1950	11.000.000: —	25	1/6 1975	3
112	Kungl. Generalpoststyrelsen	1952	6.377.200: —	20	30/3 1971	3,5
114	Statens Pensionsanstalt	1952	4.357: 50	5	27/2 1956	4,25
116	Kungl. Generalpoststyrelsen	1952	423.000: —	25	30/6 1977	3,5
117	Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, understödsförening	1952	1.500.000: —	25	15/8 1977	3,5
118	Svenska Personal-Pensionskassan	1952	3.483.000: —	25	15/8 1977	3,5
119	Kungl. Generalpoststyrelsen	1953	991.500: —	20	30/3 1973	3,5
120	Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, understödsförening	1953	1.000.000: —	25	1/7 1978	3,6
122	Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, understödsförening	1953	516.000: —	25	12/9 1978	3,6
123	Kungl. Pensionsstyrelsen (Folkpensioneringsfonden)	1954	500.000: —	25	30/9 1978	3,6
124	Livförsäkringsaktiebolaget Skandia, Skandia-Nordstjernan	1953	1.000.000: —	30	30/11 1983	3,6
125	Livförsäkringsbolaget Balder	1953	500.000: —	30	21/12 1983	3,6
126	D:o	1954	877.000: —	25	9/1 1979	3,6
127	Riksförsäkringsanstalten	1954	1.226.000: —	20	31/3 1974	3,6
128	Livförsäkringsbolaget Trygg	1954	1.032.000: —	25	11/1 1979	3,6
129	Förenade Framtiden Livförsäkringsaktiebolag	1954	1.025.000: —	25	31/3 1979	3,6

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1955	Ränta 1955	Amortering 1955	Konvertering	Anteckningar
1/6 1/12	346.149: —	11.776: —	38.106: —	Bundet	Del av förutv. 1933 års lån å kr. 1.765.000: —, dessförinnan 1922 års obl.-lån.
30/12	512.325: 40	17.931: 39	43.668: 61	,,	
30/6 30/12	624.633: 60	18.411: 79	43.956: 21	,,	
30/6 30/12	1.597.483: 09	47.398: 93	70.601: 07	,,	Av skattemedel täckt upplåning 77.500: — uppt. lån 2.065.000: — Kronor 2.142.500: —
30/6 30/12	1.307.941: 63	39.907: 18	83.092: 82	,,	
30/6 31/12	827.739: 51	26.642: 90	32.090: 78	1/11 1958	Endast för låntagaren.
30/3 30/9	1.000.974: 50	32.531: 67	38.905: 91	1/10 1958	Endast för låntagaren.
1/6 1/12	9.740.000: —	287.100: —	340.000: —	1/6 1960	
30/3 30/9	5.884.734: 07	201.429: 09	259.234: 31	30/9 1961	
27/2	1.852: 40	78: 73	906: 99	Bundet	F. d. Skerike kommuns lån av år 1931 på ursprungl. kr. 15.000: —.
30/6 30/12	400.015: 37	13.895: 54	12.104: 46	30/6 1962	
10/4 10/10	1.421.630: —	49.758: —	41.253: —	Bundet	
10/4 10/10	3.301.026: —	115.536: —	95.792: —	,,	
30/3 30/9	955.288: 40	33.109: 90	37.490: 10	30/3 1963	
10/4 10/10	974.666: —	35.088: —	26.246: —	Bundet	
10/3 10/9	502.928: —	18.106: —	13.542: —	,,	
30/3 30/9	487.332: 82	17.543: 98	13.123: 20	,,	
31/5 30/11	980.945: —	35.314: —	19.741: —	,,	
21/6 21/12	490.472: 66	17.657: 02	9.870: 32	,,	
9/1 9/7	877.000: —	31.172: 07	22.218: 23	,,	
31/3 30/9	1.204.807: 67	42.984: 75	43.535: 91	,,	
11/1 11/7	1.032.000: —	36.681: 39	26.145: 06	,,	
31/3 30/9	1.025.000: —	36.432: 58	25.967: 72	,,	

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid år	Slut-amorterat	Räntefot
130	Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, undestödsförening	1954	500.000: —	25	16/1 1979	3,6
131	Allmänna Pensionsförsäkringsbolaget	1954	1.500.000: —	25	15/1 1979	3,6
132	Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, understödsförening	1954	1.500.000: —	25	31/3 1979	3,6
133	Riksförsäkringsanstalten	1954	361.000: —	20	30/6 1974	3,6
134	D:o	1954	2.142.000: —	25	30/6 1979	3,6
136	Livförsäkringsaktiebolaget Förenade-Framtiden	1955	1.000.000: —	30	15/2 1985	3,6
137	Kungl. Pensionsstyrelsen (Folkpensioneringsfonden)	1954	871.500: —	25	30/6 1979	3,6
138	D:o	1954	628.500: —	30	30/6 1984	3,6
139	Städernas Allmänna Försäkringsbolag	1954	185.000: —	20	1/8 1974	3,6
140	D:o	1954	176.000: —	20	1/8 1974	3,6
142	Livförsäkringsbolaget Balder	1954	1.000.000: —	30	15/9 1984	3,6
	Lån från egna fonder		64.699.562: 72			
94	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål	1945	430.433: 95	15	1/6 1960	3,5
115	D:o	1952	2.150.000: —	25	30/6 1977	3,5
121	D:o	1953	355.000: —	25	30/6 1978	3,6
	Kronor		67.634.996: 67			
	2. Övriga fonderade lån					
	Lån från egna fonder					
109	Försäljningsmedelsfonden	1951	121.705: —	5	31/12 1956	
	Andra fonderade lån					
110	Västerås m. fl. städers hypoteksförening	1951	75.000: —			
111	Västerås stads sparbank	1951	50.000: —			
135	Livförsäkringsaktiebolaget Skåne	1954	339.500: —			3,1 3,25 3,5
141	Westmanlands Läns Sparbank	1954	110.000: —			3,5 4,5
	Kronor		696.205: —			

Totalt Kronor 68.331.201: 67

Avser endast lån upptagna t. o. m. 30/9 1954.

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1955	Ränta 1955	Amortering 1955	Konvertering	Anteckningar
10/1 10/7	500.000: —	17.772: —	12.667: —	Bundet	
15/1 15/7	1.500.000: —	53.315: 97	38.001: 54	„	
10/3 10/9	1.500.000: —	53.316: —	38.001: —	„	
30/6 31/12	354.759: 84	12.657: 01	12.819: 31	„	
30/6 31/12	2.115.224: 90	75.657: 47	55.004: 73	1/7 1969	
15/2 15/8	1.000.000: —	18.000: —	9.393: 60	Bundet	
30/6 30/12	871.500: —	30.976: 58	22.078: 90	1/7 1964	
30/6 30/12	628.500: —	22.410: 44	11.975: 86	1/7 1964	
1/2 1/8	185.000: —	6.602: —	6.454: —	1/8 1964	
1/2 1/8	176.000: —	6.281: —	6.139: —	1/8 1964	
15/3 15/9	1.000.000: —	36.000: —	19.054: 68	Bundet	
	50.709.230: 66	1.689.476: 99	2.350.209: 36		
1/6	199.141: 09	6.969: 94	30.402: 52	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån på kr. 596.700: —
30/6 31/12	2.037.669: 65	70.283: 65	59.130: 75	30/6 1962	
30/6	346.007: —	12.456: 25	9.316: 75	Bundet	
	53.292.048: 40	1.779.186: 83	2.449.059: 38		
31/12	48.000: —	—	24.000: —		Lånen nr 110 och 111 övertagna vid förvärv av kv. Norna nr 1 att inlösas den 1/4 1956.
	72.438: 84		329: 29		Lånet övertaget vid förvärv av kv. Ludvig nr 23. Räntefot 1:a h. å. 3,1 %. Ber. räntefot 2:a h. å. 3,5 % ½ års ränta
	50.000: —		25.000: —		
30/6 31/12	291.000: —	9.603: —		30/6 1955	
30/6	37.500: —	609: 38	37.500: —		
30/6	11.000: —	192: 50	11.000: —		
17/4 17/10	75.000: —		75.000: —		— „ —
17/4 17/10	35.000: —		35.000: —		Lånet övertaget vid förvärv av kv. Gere nr 2 att inlösas d. 1/1 1955
	619.938: 84	10.404: 88	207.829: 29		
	53.911.987: 24	1.789.591: 71	2.656.888: 67		

Bilaga 7 till
skattestatens specialstater

UPPGIFT

på den 1 januari 1955 oguldet lånebelopp, medelräntefot och årliga annuiteter av Västerås stad fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd.

År	Lånebelopp	Medelräntefot	Ränta	Amortering	Annuitet
1955	53.292.048: 40	3,4	1.779.186: 83	2.439.665: 78	4.218.852: 61
1956	50.852.382: 62	3,4	1.711.315: 73	2.496.486: 07	4.207.801: 80
1957	48.355.896: 55	3,4	1.624.201: 47	2.473.742: 77	4.097.944: 24
1958	45.882.153: 78	3,4	1.539.628: 77	2.475.150: 80	4.014.779: 57
1959	43.407.002: 98	3,4	1.454.098: 22	2.520.340: 75	3.974.438: 97
1960	40.886.662: 23	3,3	1.367.523: 47	2.433.700: 81	3.801.224: 28
1961	38.452.961: 42	3,3	1.284.296: 66	2.423.359: 85	3.707.656: 51
1962	36.029.601: 57	3,3	1.201.535: 69	2.410.152: 73	3.611.688: 42
1963	33.619.448: 84	3,3	1.121.700: 78	2.255.840: 24	3.377.541: 02
1964	31.363.608: 60	3,3	1.044.808: 60	2.334.165: 58	3.378.974: 18
1965	29.029.443: 02	3,3	965.316: 86	2.348.041: 26	3.313.358: 12
1966	26.681.401: 76	3,3	885.660: 85	2.381.353: 14	3.267.013: 99
1967	24.300.048: 62	3,3	804.873: 51	2.302.413: 10	3.107.286: 61
1968	21.997.635: 52	3,3	727.329: 21	2.256.538: 89	2.983.868: 10
1969	19.741.096: 63	3,3	650.753: 96	2.290.877: 98	2.941.631: 94
1970	17.450.218: 65	3,3	572.324: 11	2.368.087: 02	2.940.411: 13
1971	15.082.131: 63	3,3	491.261: 86	2.446.296: 85	2.937.558: 71
1972	12.635.834: 78	3,3	415.612: 21	2.004.932: 08	2.420.544: 29
1973	10.630.902: 70	3,3	348.159: 99	1.980.154: 16	2.328.314: 15
1974	8.650.748: 54	3,3	281.637: 30	1.822.732: 32	2.104.369: 62
1975	6.828.016: 22	3,4	220.590: 43	1.798.878: 23	2.019.468: 66
1976	5.029.137: 99	3,5	168.660: 84	1.231.301: 13	1.399.961: 97
1977	3.797.836: 86	3,5	122.882: 54	1.256.597: 90	1.379.480: 44
1978	2.541.238: 96	3,6	81.041: 24	861.164: 29	942.205: 53
1979	1.680.074: 67	3,6	50.461: 30	681.407: 25	731.868: 55
1980	998.667: 42	3,6	34.628: 14	191.341: 99	225.970: 13
1981	807.325: 43	3,6	27.692: 73	198.229: 75	225.922: 48
1982	609.095: 68	3,6	20.508: 97	205.365: 56	225.874: 53
1983	403.730: 12	3,6	13.061: 81	212.752: 17	225.813: 98
1984	190.977: 95	3,6	5.350: 73	137.836: 27	143.187: —
1985	53.141: 68	3,6	956: 56	53.141: 68	54.098: 24
	Kronor	3,4	21.017.061:37	53.292.048: 40	74.309.109: 77

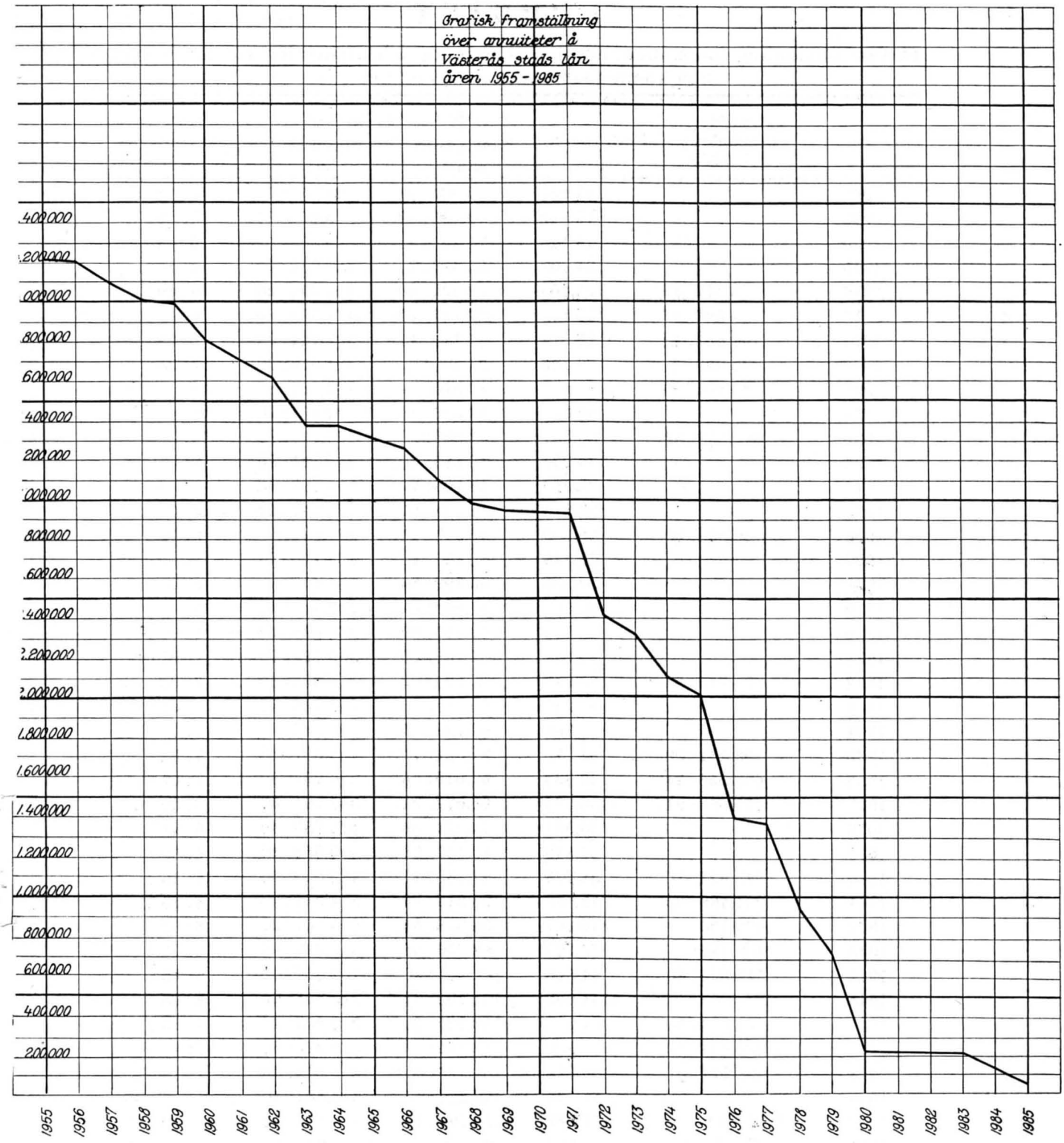
Grafisk framställning
över annuiteter å
Västerås stads lån
åren 1955 - 1985
400000
200000
000000
800000
600000
400000
200000
000000
800000
600000
400000
2.200000
2.000000
1.800000
1.600000
1.400000
1.200000
1.000000
800000
600000
400000
200000
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985

UPPGIFT

Bilaga 8 till skattestatens specialstater

på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

År	Oguldet lånebelopp 1/1 1955	Folkmängd	Antal skattekronor		Uttax. pr skattekrona	
			Fastighets-skatt	Inkomst-skatt	Fastigh.	Ink.
1900		11.238	5.821: 94	24.276: 74	4: 81	
1905		15.142	9.793: 59	35.204: 04	5: 58	
1910		19.145	14.138: 85	69.305: —	6: 48	
1915		24.403	20.473: 70	109.330: 70	6: 40	
1916	73.117: 19	25.408	22.529: 60	122.751: 20	6: 40	
1917	38.507: 47	25.509	23.711: 20	174.050: 10	6: 45	
1918	144.664: 48	[1] 28.571	27.160: 14	307.744: 38	6: 52	
1919	773.000: —	29.530	37.595: 90	381.540: 90	7: 25	
1920	68.630: 89	30.633	40.570: —	442.482: 80	8: —	
1921		30.662	43.323: 10	522.471: 70	8: —	
1922	698.698: 52	30.337	47.580: 90	406.913: 90	10: —	
1923		30.021	48.385: 20	245.761: 90	9: —	
1924		29.920	48.708: 20	174.032: 60	9: —	
1925		[2] 29.215	49.103: 80	179.247: 40	9: —	
1926	80.808: 59	29.059	49.505: 41	195.623: 09	9: 02	
1927		29.119	50.095: 06	226.795: 10	9: —	
1928		29.578	50.399: 86	231.458: 60	9: —	
1929		29.921	51.868: 94	242.852: 10	9: —	
1930		30.376	52.260: 99	272.686: 10	8: 60	
1931		30.647	52.786: 20	309.729: 70	7: 97	
1932	298.716: 33	30.913	55.324: 22	319.803: 90	7: 98	
1933		31.229	57.915: 36	299.036: 70	7: 90	
1934		31.794	60.789: 16	287.307: 20	7: 76	
1935	199.141: 09	32.570	61.524: 71	258.681: 40	7: 82	
1936	603.556: 24	33.834	63.019: 96	316.293: 30	7: 07	
1937	439.889: 91	[3] 35.378	66.072: 91	384.704: 60	6: 90	
1938		36.551	71.171: 56	470.785: 40	6: 83	
1939		37.848	83.127: 66	460.888: 40	6: 59	
1940	645.827: 16	38.729	87.838: 11	483.555: 60	6: 45	
1941	931.469: 02	39.433	94.312: 96	554.864: —	6: 45	
1942	470.120: —	40.797	96.338: 66	578.067: 20	6: 65	
1943	460.444: —	42.707	98.256: 56	645.999: 40	6: 85	
1944	512.325: 40	44.306	104.445: 96	752.867: 40	6: 85	
1945		[4] 48.602	111.100: 36	843.548: 90	6: 85	
1946	624.633: 60	51.034	132.705: 05	910.952: 70	7: 15	
1947	2.905.424: 72	53.390	143.321: 35	929.922: 60	7: 15	
1948	1.828.714: 01	55.828	154.106: 95	1.255.219: 30	7: 15	
1949		57.826	165.670: 45	1.343.881: 10	7: 15	7: 35
1950	9.740.000: —	59.982	182.791: 40	1.474.551: 40	7: 15	7: 35
1951	170.438: 84	[5] 62.298	196.980: 90	1.570.381: 20	7: 35	7: 35
1952	13.046.927: 49	63.633	208.657: 35	[6] 1.531.627: 65	7: 35	8: 35
1953	4.250.307: 06	64.644	283.216: 30	1.966.106: 35	7: 35	8: 85
1954	13.906.625: 23		299.330: 65	2.428.375: 30	8: 35	8: 85
1955	1.000.000: —		251.232: 88	2.701.813: 90	8: 85	8: 85
Kronor	53.911.987: 24					

[1]) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.
[2]) Indragning av Västmanlands regemente.
[3]) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.
[4]) Inkorporering av Badelunda socken med 2.484 invånare.
[5]) Inkorporering av Skerikes socken med 290 invånare.
[6]) Antalet skattekronor för inkomst är uträknat med tillämpning av de nya ortsavdragen (SFS nr 252/1950).

Grafisk framställning av folkmängden, ant skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1900

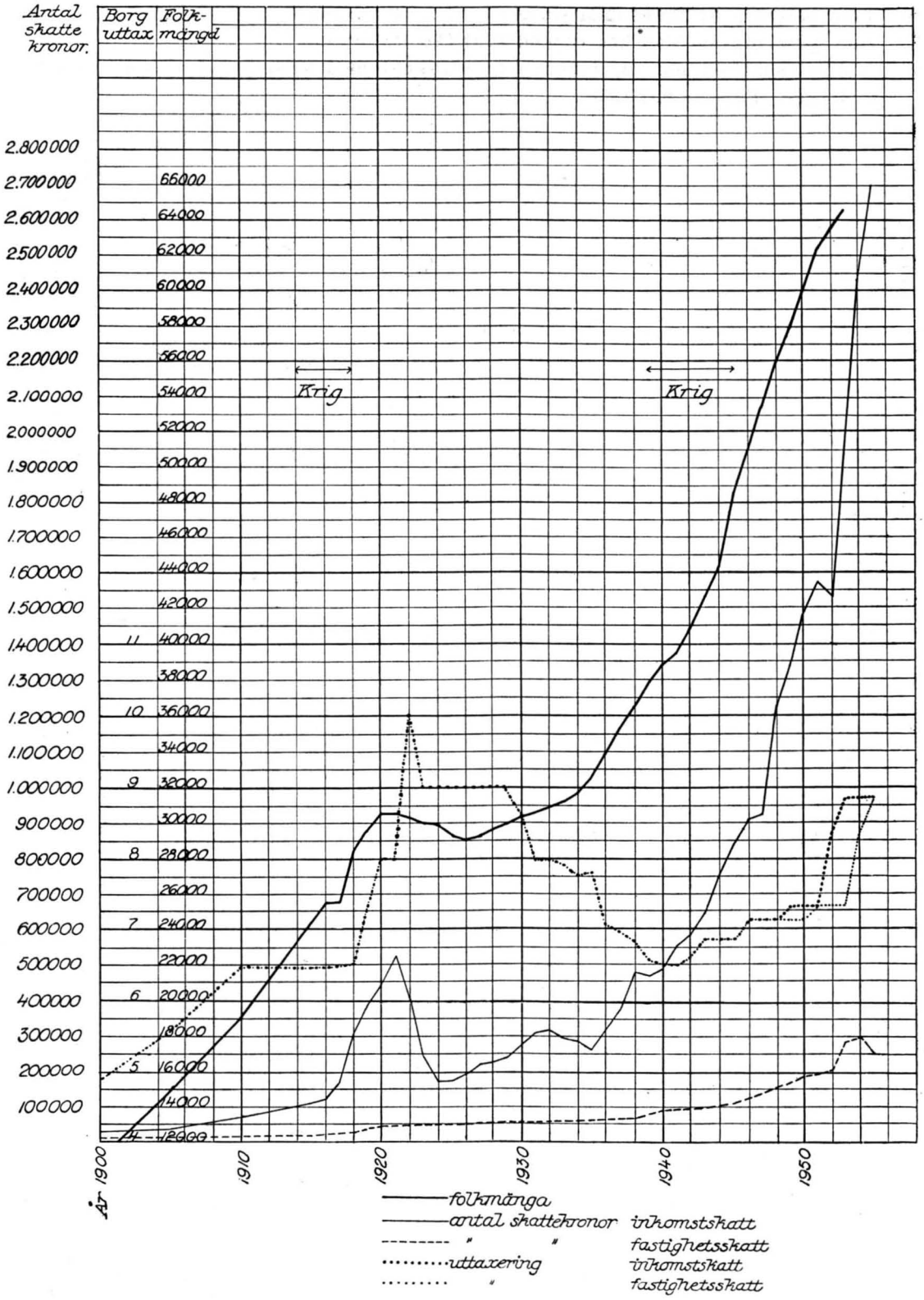

REGISTER för Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1955

Sid.

Aktier och andelar i byggnadsföretag ... 6, 45
Aktier och andelar i kommunikationsföretag ... 7, 62
Allmän belysning och renhållning ... 6, 48
Allmän förvaltning, övriga ändamål ... 4, 15
Allmän hälsovård ... 7, 72
Allmänt läroverk ... 8, 98
Arbetslöshetsunderstöd ... 9, 118

Barnstugor ... 9, 114
Bekvämlighetsinrättningar ... 6, 52
Bidrag till övrig idrottsverksamhet ... 8, 105
Bilar ... 6, 51
Björnön ... 7, 82
Bostadsförmedling ... 9, 122
Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer 6, 44
Brandförsvar ... 5, 27
Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader ... 6, 46
Båttrafiken ... 7, 61

Civilförsvar ... 5, 25

Dagvattenledningar ... 7, 78
Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi ... 8, 104
Drätselkammare, gemensamma kostnader ... 4, 12
Drätselkammarens byggnadstekniska byrå ... 4, 14
Drätselkammarens förråd och verkstad ... 6, 49
Drätselkammarens organisationsavdelning ... 4, 14
Drätselkontor ... 4, 13

Elektroteknisk fackskola ... 8, 99
Elverk ... 7, 67
Exekutionsverk ... 4, 21
Exploateringsfastigheter ... 5, 36

Familjebidrag ... 5, 26
Fastighetskontor och gemensam förvaltning ... 5, 30
Finansförvaltning ... 9, 124
Folkpensionering ... 9, 122
Folkskola och fortsättningsskola ... 8, 86
Folktandvård ... 7, 73
Förvaltningsfastigheter ... 5, 31

Gasverk ... 7, 64
Gatuförvaltning ... 6, 46
Grustag ... 6, 50
Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning ... 8, 101

Hamnar ... 6, 57
Handelsgymnasium ... 8, 97
Hemsysterverksamhet ... 9, 119
Hyresfastigheter ... 5, 40
Hyresnedsättning ... 9, 118
Hyresnämnd ... 9, 123
Hästholmarna ... 7, 83

Idrottshallen ... 8, 103
Idrottsplatser ... 8, 102

Johannisbergsbadet ... 7, 83
Johannisbergs flygplats ... 7, 61
Jordbruksfastigheter ... 5, 39
Jordbruksrörelse ... 5, 37

	Sid.
Karlslunds tvättinrättning	7, 81
Kommunal flickskola	8, 95
Kristidsförvaltning, övriga ändamål	9, 123
Köttbesiktningsbyrå	7, 85
Löne- och avtalsnämnd	4, 11
Magistrat och rådhusrätt	4, 16
Maskiner	6, 51
Nykterhetsvård	9, 118
Parkförvaltning	6, 53
Pensionärshem	6, 44
Poliklinik	7, 73
Polisväsen och fångvård	4, 16
Praktisk realskola	8, 94
Renhållningsverk	7, 78
Rätts- och ordningsväsen, övriga ändamål	4, 19
Salutorg	7, 85
Sammandrag av specialstater	4
Skogar	5, 39
Sluten fattigvård	8, 110
Småbåtshamnar	7, 84
Socialvårdsbyrå	8, 109
Socialvård, övriga ändamål	9, 120
Stadsarkitektkontor	5, 22
Stadsarkiv	4, 14
Stadsfullmäktige	4, 11
Stadsingenjörskontor	5, 23
Stadskansli	4, 12
Stadsplanekontor	5, 23
Stadsrevision	4, 11
Statspolis	4, 18
Stifts- och landsbibliotek	8, 105
Systugeverksamhet	9, 120
Taxeringskontor	4, 20
Tekniska verken, gemensam förvaltning	7, 63
Tipp-platser	6, 52
Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	6, 47
Undervisnings- och bildningsverksamhet, övriga ändamål	8, 106
Ungdomsvård	9, 117
Uppbördsverk	4, 20
Varmbadhus	7, 80
Vatten- och avloppsverk	7, 74
Värmeverk	7, 70
Yrkesskola	8, 99
Åklagarväsen	4, 18
Öppen barnavård	9, 113
Öppen fattigvård	8, 112
Lönestat för år 1955	130
Pensions- och understödsstat för år 1955	168
Sammanställning över stadens pensionskostnader år 1955	181
Förteckning över räntor på fasta tillgångar	184
Stadens underställningsfria lånerätt	187
Lån, amorteringar och räntor år 1955	188
Uppgift på låneskuld m. m. jämte grafisk framställning	194
Uppgift på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering jämte grafisk framställning	196

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 24

Nr 24. Västerås stads socialvård för år 1953.

Socialvårdsdelegationens årsberättelse.

De förvaltningstekniska arbetsuppgifterna för fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, vilken tillika är familjebidragsnämnd samt nykterhetsnämnden fullgöras av ett gemensamt verkställande organ, socialvårdsbyrån. Som styrelse för denna fungerar socialvårdsdelegationen.

För socialvårdsdelegationens verksamhet gäller ett reglemente, vari bl. a. stadgas att delegationen skall bestå av fem ledamöter jämte fem suppleanter. Den å socialvårdsbyrån anställda gemensamma personalen lyder närmast under delegationen.

Ledamöter i socialvårdsdelegationen ha under året varit:

Valda av fattigvårdsstyrelsen: Annonschefen Einar Jonsson och fru Helga Hall med skomakarmästaren Ernfrid Carlsson tiden 1/1—3/6, ingenjören Börje Lundh tiden 7/9—31/12 och vaktmästaren Allan Lindstedt som suppleanter;

Valda av barnavårdsnämnden: Fru Lydia Billgren och överläraren Helmer Gustafsson med montören Bertil Clason och fru Astrid L. Johansson som suppleanter;

Valda av nykterhetsnämnden: Ombudsmannen R. V. Hult med ingenjören Kurt Sjölin som suppleant.

Som ordförande resp. v. ordförande ha fungerat herrar R. V. Hult och Helmer Gustafsson.

Den gemensamma förvaltningspersonalen har under året utgjorts av:

1) Norén, Axel, socialvårdschef,
2) Fägerstam, Sten, socialvårdssekreterare,
3) Beskow, Margareta, fröken, kassörska,
4) Sjölin, Karin, fru, kanslibiträde,
5) Ahlström, Gurli, fröken, kontorsbiträde,
6) Ström, Maj-Britt, fru, kontorsbiträde,
7) Bodin, Gunnel, fru, skrivbiträde,
8) Andersson, Britta, fröken, skrivbiträde,
9) Bäckström, Anne-Marie, fru, extra skrivbiträde,
10) Hellblom, Maj-Britt, fru, extra skrivbiträde,
11) Eriksson, Berit, fröken, extra skrivbiträde,
12) Gustafsson, C. Ivar, expeditionsvaktmästare.

Personaluppsättningen har under året icke undergått någon förändring.

Socialvårdsdelegationen har under året haft 8 sammanträden med 81 protokollförda ärenden, huvudsakligen rörande personal- och förvaltningsfrågor. Yttranden i remitterade frågor ha dessutom avgivits.

I övrigt hänvisas till efterföljande tabeller och ekonomiska redogörelse.

Västerås i maj 1954.

För socialvårdsdelegationen:
R. V. HULT
ordf.

/*Sten Fägerstam*

Tablå över socialvårdsbyråns inkomster och utgifter.

DEBET:

Inkomster:

Andel i nettokostnaderna från:	
Fattigvårdsstyrelsen: Sluten fattigvård (Karlslund)	7.300: —
Sluten fattigvård (Badelunda)	1.200: —
Öppen fattigvård	63.413: 73
Barnavårdsnämnden och familjebidragsnämnden	119.171: 32
Nykterhetsnämnden	14.382: 75
Olycksfallsersättning	108: —
Summa kronor	205.575: 80

KREDIT:

Utgifter:

Andel i stadsrevisionens kostnader	3.500: —
Andel i avlöningskontorets kostnader	3.000: —
Löner och arvoden	125.071: 50
Sjukvård	23: 95
Personalförsäkring	519: 99
Pensioner	2.343: 84
Pensionsavgifter	9.867: 75
Kontorskostnader	8.083: 58
Böcker, tidskrifter o. d.	114: 85
Telefon, porto, annonser o. d.	20.700: 64
Resor och traktamenten	4.301: 50
Fordonsersättningar	93: 75
Föreningsavgifter	1.215: 65
Övriga expenser	2.233: 71
Förbrukningsinventarier	48: 84
Hyror	8.200: —
Städning	7.733: 19
Uppvärmning och belysning	3.797: 68
Underhåll av cyklar	304: 01
Underhåll av inventarier	662: 28
Övriga kostnader för inventarier	36: 90
	201.853: 61

Kapitalutgifter:

Anskaffning av inventarier	3.722: 19
Summa kronor	205.575: 80

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 25

Nr 25. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1953.

Fattigvårdsstyrelsen har under året haft 12 sammanträden med 132 protokollförda ärenden.

Inom styrelsen finnes ett förvaltningsutskott, som handlägger och förbereder ärenden företrädesvis rörande ålderdomshemmen, vilket haft 12 sammanträden med 101 protokollförda ärenden.

För understödsärenden finnes en understödsdelegation, vilken har hållit 12 sammanträden med 569 protokollförda ärenden.

Antalet personer, som under året åtnjutit understöd, utgör 1.749, varav 351 varit intagna på ålderdomshemmet. Samtidigt med åtnjuten fattigvård ha 222 personer åtnjutit folkpension, 26 särskilt barnbidrag och 117 bidragsförskott mot resp. 212, 45 och 95 under närmast föregående år.

I procent av stadens folkmängd den 31 december 1953 utgjorde understödstagarnas antal 2,71, varav 2,17 % hänföra sig till den öppna fattigvården och 0,54 % till den slutna.

Antalet intagna å ålderdomshemmet Karlslund har under året varit 351 med 72.553 vårddagar. Medelbeläggningen per dag har varit 199. Dagkostnaden uppgick till 13: 49 kronor mot 13: 72 kronor under närmast föregående år.

Å Badelunda ålderdomshem utgjorde antalet intagna 21 med 5.655 vårddagar, vilket gör en medelbeläggning av 15 per dag. Dagkostnaden uppgick till 10: 79 kronor mot 11: 11 kronor under år 1952.

Vid ålderdomshemmet Karlslund har under året gamla herrgårdsbyggnaden undergått en välbehövlig yttre renovering, varjämte en fortlöpande komplettering av hemmets utrustning med nyttoinventarier och konstverk ägt rum. Den för ett par år sedan påbörjade arbetsterapeutiska verksamheten har utvecklats i synnerligen gynnsam riktning.

Under året har en försöksverksamhet med s. k. hemhjälp för gamla startats, vilken synes lämna enbart positiva resultat. Genom denna verksamhet avser styrelsen dels att bereda våra gamla möjlighet att så länge som möjligt kvarbliva i det egna hemmet, dels åstadkomma en nödvändig avlastning av ålderdomshemmen, vilka äro synnerligen hårt belagda.

Den 3 juni avled styrelsens vice ordförande skomakarmästaren Ernfrid Carlsson, vilken under många år genom sin klokhet och saklighet varit en stor tillgång för styrelsen.

I övrigt får styrelsen hänvisa till efterföljande siffermässiga uppgifter.

Västerås i maj 1954.

För fattigvårdsstyrelsen:

EINAR JONSSON

/*Sten Fägerstam.*

Fattigvårdsstyrelsen har under året utgjorts av:

Ordförande: Annonschefen Einar Jonsson.

V. ordförande: Skomakarmästaren Ernfrid Carlsson tiden 1/1—3/6 och Ingenjören Börje Lund tiden 27/8—31/12.

Ledamöter: Fru Helga Hall, tjänstemannen Gösta Sjöberg, verkmästaren Åke Pettersson, vaktmästaren Allan Lindstedt och fru Astrid S. Johansson.

Förvaltningsutskottet.

Ordförande: Annonschefen Einar Jonsson.

V. ordförande: Skomakarmästaren Ernfrid Carlsson tiden 1/1—3/6 och Ingenjören Börje Lundh tiden 7/9—31/12.

Ledamot: Fru Helga Hall.

Understödsdelegationen.

Fattigvårdsstyrelsens ledamöter ha parvis alternerande tjänstgjort som ledamöter, varjämte styrelsens ordförande tjänstgjort som ordförande i delegationen.

BEFATTNINGSHAVARE:

Socialvårdsbyrån:

Johansson, Eric, socialvårdsassistent.
Österberg, Karl, socialvårdsassistent.

Ålderdomshemmet Karlslund:

Lidquist, Hans, syssloman.
Eriksson, Viktor, vaktmästare.
Persson, Sven H., bitr. vaktmästare.
Forslund, Henrik, maskinist.
Larsson, Holger, bitr. maskinist.
Eriksson, Greta, husmoder t. o. m. 15/4.
Flatbacke, Ingeborg, husmoder fr. o. m. 16/4.
Larsson, Carin, föreståndarinna.
Björklund, Ella, sjuksköterska.
Högdén, Alinde, sjuksköterska.
Gerdlén, Ingeborg, sjuksköterska.
Eklund, Ingalisa, sjuksköterska.
Jansson, Hillevi, sjuksköterska.
Berghök, Karin, sjuksköterska, deltidsanställd.
Ågren, Ingeborg, sjuksköterska, deltidsanställd.
Göransson, Elsa, föreståndarinna för annexet Sommarro.
Westberg, Ester, tvättföreståndarinna.
Lundkvist, Anna, kokerska.
Winterqvist, Annie, sömmerska och sysselsättningsterapeut.
Pennemo, Britt-Marie, kontorsbiträde.
Jorde, Alf, stadsdistriktsläkare, läkare.
Bergenfalk, Axel, komminister, predikant.
Wallström, A. K., folkskollärare, organist.

Därjämte finnas anställda enligt kollektivavtal:
1 kokerska, bitr.
22 vårdbiträden i dagtjänst,
4 vårdbiträden i nattjänst (delvis timanställda),
1 städerska,
4 köksbiträden,
1 maskintvätterska,
3 tvättbiträden.

Badelunda ålderdomshem:

Peijok, Ellen, föreståndarinna.
2 vårdbiträden.

Statistisk redogörelse angående familjetyper och understödsformer m. m.

Familjetyp:	1949	1950	1951	1952	1953
Ensam man utan barn	352	371	162	162	170
„ „ med barn	2	2	3	2	5
Ensam kvinna utan barn	297	298	161	155	158
„ „ med barn	89	107	118	123	130
Gift par eller sammanboende utan barn	60	53	124	120	138
Gift par eller sammanboende med barn	111	127	254	278	256
Ensamma barn	—	—	—	—	—
Antal hemmavarande barn under 16 år	382	464	490	541	541
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	40	46	44	44	51
Summa antal personer	1333	1469	1356	1425	1449
Understödets beskaffenhet:					
Understöd enligt fattigvårdslagen	1327	1466	1353	1423	1447
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	6	3	3	2	2
Summa antal personer	1333	1469	1356	1425	1449
Understöd i hemmet:					
Understödets värde, kr.	175652	174697	224440	293187	342795
Annan hjälp, värde kr.	9342	12003	16373	30905	26764
Antal kalendermån. under vilka hjälp lämnats	1806	1838	1934	2145	2289
Samtidigt därmed har utgått till följande antal personer:					
Tilläggspension m. m.	280	221	209	212	222
Barnbidrag	61	51	46	45	26
Bidragsförskott	53	80	92	95	117
Antal:	394	352	347	352	365

Vård å sjukvårdsanstalt:

	1949	1950	1951	1952	1953
Antal vårdtagare män:	98	100	100	87	65
„ „ kvinnor	86	74	76	77	62
„ „ barn	32	38	51	50	41
Summa antal personer	216	212	227	214	168
Antal vårddagar	41691	39295	36735	30266	25192
Vårdens värde, kr.	117945	117712	110555	99866	81862

Vård å ålderdomshem:

Antal vårdtagare: män	175	186	192	199	215
„ „ kvinnor	117	137	146	146	157
„ „ barn	—	1	—	—	—
Summa antal personer	292	324	338	345	372
Antal underhållsdagar	66153	66402	66675	69839	78208
Vårdens värde, kr.	576603	674709	818596	1065873	1064406

Ålderdomshemmet Karlslund med Sommarro:

Kvarvarande sedan år 1952	201	
Under året intagna	150	351
Under året utskrivna	90	
Under året avlidna	66	156
Vid årets slut kvarvarande		195
varav 114 män och 81 kvinnor.		
Medeltal vårdade per dag		199

Badelunda ålderdomshem:

Kvarvarande sedan år 1952	15	
Under året intagna	6	21
Under året utskrivna	6	
Under året avlidna	—	6
Vid årets slut kvarvarande		15
varav 11 män och 4 kvinnor.		
Medeltal vårdade per dag		15

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaderna för såväl den inre som yttre fattigvården:

Åren	Bruttokostnad Sluten fattigvård Kr.	Öppen fattigvård Kr.	Summa Kr.	Nettokostnad Sluten fattigvård Kr.	Öppen fattigvård Kr.	Summa Kr.
1920—						
1924	122.516: 25	452.688: 92	575.202: 17	78.473: 75	413.524: 36	511.998: 11
1925—						
1929	198.691: 50	460.036: 37	658.727: 87	89.216: 91	407.143: 75	496.360: 66
1930—						
1934	249.991: 55	449.927: 54	659.919: 08	117.880: 78	364.434: 88	482.315: 67
1935—						
1939	277.655: 52	368.086: 64	645.722: 16	128.513: 70	256.844: 06	385.315: 77
1940—						
1944	339.767: 35	387.262: 16	727.029: 89	132.713: 57	264.414: 73	395.928: 30
1945—						
1949	502.279: 05	411.076: 83	913.355: 88	199.875: 21	265.337: 72	465.212: 93
1950	674.709: 72	382.040: 65	1.056.749: 37	299.687: 28	252.226: 39	551.913: 67
1951	818.596: 48	519.495: 61	1.338.092: 09	487.177: 53	317.742: 96	804.920: 49
1952	1.065.873: 51	547.145: 28	1.613.018: 79	604.931: 89	352.215: —	957.146: 89
1953	1.064.406: 61	625.046: 14	1.689.452: 75	552.717: 30	398.144: 14	950.861: 44

Tabell utvisande kostnadssummorna fördelade på invånare och skattekronor m. m.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för öppna fattigvården		Understödstagare inom den slutna vården			Underhållskostnad på ålderdomshemmet	
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekr.	fördelad på antal inv.	fördelad på antal skattekr.	Antal intagna under året	Medeltal pr dag	Antal underhållsdagar	pr understödstagare och år kr.	pr underst.-tagare o. dag kr.
1920—										
1924	351.984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	270	114	41.775	1.051: 48	2: 81
1925—										
1929	284.882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	377	167	60.798	1.067: 31	3: 03
1930—										
1934	352.579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	362	182	66.410	1.377: 48	3: 77
1935—										
1939	397.491	11: 05	0: 81	7: 38	0: 54	326	190	69.434	1.489: 20	4: 08
1940—										
1944	753.740	9: 65	0: 53	6: 40	0: 35	294	184	67.128	1.848: 83	5: 07
1945—										
1949	1.305.480	8: 89	0: 37	5: 08	0: 21	305	180	65.468	2.778: 05	7: 64
1950	1.767.362	9: 20	0: 31	4: 22	0: 14	324	182	66.402	3.587: 95	9: 83
1951	1.740.285	12: 98	0: 46	5: 12	0: 18	338	185	66.675	4.424: 88	12: 28
1952	2.428.947	15: 06	0: 39	5: 54	0: 15	345	191	69.839	4.939: 20	13: 72
1953	2.727.705	14: 71	0: 35	6: 16	0: 15	372	214	78.208	4.923: 85	13: 49

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården antal understödstagare i %	Inre fattigvården antal understödstagare i %	Hela fattigvården antal understödstagare i %
1920—1924	30.322	2.720	7,61	0,89	8,50
1925—1929	29.387	2.476	7,04	1,11	8,15
1930—1934	30.996	2.240	6,24	1,09	7,33
1935—1939	35.254	1.876	4,54	0,76	5,30
1940—1944	41.192	1.728	3,52	0,68	4,20
1945—1949	52.839	1.581	2,46	0,58	3,04
1950	59.982	1.469	1,91	0,54	2,45
1951	62.014	1.356	1,64	0,55	2,19
1952	63.633	1.425	2,24	0,54	2,78
1953	64.644	1.398	2,17	0,54	2,71

Beträffande inkomster och utgifter under år 1953 samt under fattigvårdsstyrelsens förvaltning stående donationsfonder hänvisas till drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 26

Nr 26. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för år 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden har under året haft 12 sammanträden och i sin egenskap av ungdomsnämnd 1 sammanträde. Delegationen, som handlägger mödrahjälpsärenden och verkställer av nämnden beslutade varningar, har haft 12 sammanträden. Arbetsutskottet, som *dels* träffar avgörande och *dels* avgiver förslag till barnavårdsnämnden i barnavårdsärenden, har under året haft 11 sammanträden.

Vid samtliga dessa sammanträden ha behandlats tillsammans 1.037 protokollförda ärenden.

Utredningar ha bl. a. verkställts och yttranden avgivits i 47 adoptivärenden, 16 vårdnadsärenden och 40 ärenden rörande åtalseftergift.

Arbetsföreläggande jämlikt 72 § barnavårdslagen har meddelats 24 försumliga försörjare. I 14 fall ha föreläggandena lett till intagning på arbetshem samt i övriga 10 fall av olika anledningar antingen beviljats anstånd med intagning till förelagt arbete eller icke anträffats för delgivning eller intagning.

Samtliga fosterhem samt av nämnden omhändertagna utackorderade barn inom staden ha besökts minst en gång under året. För barn som tillhöra Västerås, men utackorderats i andra kommuner, ha rapporter över verkställda inspektioner infordrats från barnavårdsnämnderna i vederbörande vistelsekommuner. Samtliga av nämnden omhändertagna barn som kvarstodo vid årsskiftet till följande år utgjorde 293 mot 295 under näst föregående år.

Bruttokostnaderna för barnavården uppgick till 631.662: 82 kronor och nettokostnaderna till 394.807: 97 kronor mot 514.095: 04 kronor resp. 301.056: 49 kronor under närmast föregående år. Fördelad på invånareantal och antalet bevillningskronor utgör kostnaden kronor 6: 11 resp. 0: 14. Motsvarande siffror för år 1952 voro 4: 73 och 0: 12.

Bidragsförskott har utgått i 355 fall med sammanlagt kronor 159.597: 25.

Antalet barn för vilka barnavårdsman varit förordnad utgjorde sammanlagt 1.555, varav 995 barn utom och 560 barn i äktenskap.

Fria resor till enskilt ordnad ferievistelse ha förekommit för 689 barn samt 395 vårdare, och antalet husmödrar, som erhållit fria resor, utgjorde 138 mot resp. 812, 433 och 174 under föregående år.

Allmänna barnbidrag ha utgått till 16.741 barn med sammanlagt belopp av 4.798.530: — kronor.

Familjebidragsverksamheten har under haft en något mindre omfattning än närmast föregående år. Bidrag har utgått med 334.118 kronor mot 376.052 kronor under år 1952.

Liksom under år 1952 har under sommaren en s. k. idrottskoloni för pojkar i åldern 10—15 år varit anordnad vid KFUM:s sommarhem Lövudden. Verksamheten har bl. a. omfattat idrott, gymnastik, cykelturer till historiska platser samt instruktioner i olika

ämnen. Kostnaden uppgick till kronor 2.000: —. Denna form av verksamhet för pojkar har omfattats med stort intresse och torde fylla ett verkligt behov.

I övrigt hänvisas till efterföljande under särskilda rubriker lämnade redogörelser samt beträffande inkomster och utgifter till drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås i maj 1954.

Västerås stads barnavårdsnämnd:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Sten Fägerstam.*

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Ordförande: Tjänsteman Gösta Sjöberg.
V. ordförande: Överlärare Helmer Gustafsson.
Ledamöter: Komminister Nils Berge, doktor Knut Granberg, fru Lydia Billgren, elmontör Bertil Clason och fru Astrid L. Johansson.

Befattningshavare:

Barnavårdsmännens avdelning:

Scott, Carl E., föreståndare t. o. m. den 31/7,
Hultgren, Elsa, fröken, barnavårdsman t. o. m. den 31/7, därefter första barnavårdsman,
Strandman, Karin, fru, barnavårdsman,
Borg-Kahn, Gurli, fru, barnavårdsman fr. o. m. den 1/10.

Inspektionsavdelningen:

Wengelin, Brita, inspektris,
Odqvist, Marie-Anne, inspektris.

Avdelningen för mödrahjälp och fria resor:

Borg-Kahn, Gurli, assistent t. o. m. den 30/9,
Jonvik, Ingrid, assistent fr. o. m. den 1/10.

Gemensam biträdespersonal för ovannämnda avdelningar:

Eriksson, Sigrid, skrivbiträde t. o. m. den 23/9,
Östling, Inga, extra skrivbiträde,
Norman, Elsy, extra skrivbiträde fr. o. m. den 6/6.

Avdelningen för allmänna barnbidrag och familjebidrag:

Ericsson, Karl Emil, föreståndare,
Sjödahl, Greta, biträde,
Wiberg, Elisabet, biträde.

AVD. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under dels tidsperioden 1937—1946 samt dels årsvis fr. o. m. år 1947.

År	i äkt.		u. äkt.		Förebyggande åtgärder enl. 23 § bvl.	Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §	
	m.	kv.	m.	kv.		a)	b)	c)	d)	1 o. 2 m.	3 m.
1937 —41	84	44	52	50	47	5	19	32	3	39	84
1942 —46	81	54	51	45	54	20	32	31	8	30	91
1947	122	68	60	50	44	38	58	34	9	40	107
1948	115	81	63	51	79	41	57	34	7	124	21
1949	127	64	68	54	79	43	60	34	3	122	29
1950	162	76	86	57	106	46	63	43	3	162	32
1951	217	71	73	60	160	46	63	41	3	156	29
1952	224	72	71	54	215	44	59	43	2	150	26
1953	230	68	64	60	186	48	55	34	3	151	22

De av nämnden under 5-årsperioderna 1936—1945 samt fr. o. m. år 1946 omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmån.	Överlämnad till			Skyddshem	Annan anstalt
				ensk. person		barnhem		
				inom kommun	utom kommun			
1936 —40	30	157	1.923	53	77	31	21	15
1941 —45	27	154	1.819	61	58	29	26	16
1946	20	174	2.362	72	53	49	41	28
1947	39	194	2.515	80	62	46	29	21
1948	27	284	2.567	85	66	57	32	24
1949	19	271	2.613	90	70	43	37	30
1950	65	316	2.777	91	91	58	37	39
1951	47	306	2.902	89	88	67	29	33
1952	52	295	2.693	80	96	54	33	32
1953	59	293	2.646	71	111	60	28	23

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården dels under femårsperioderna åren 1934—1943 och dels årsvis fr. o. m. 1944 samt kostnadens fördelning på mantalsskriven invånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Kyrkoskrivna invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1934—						
1938	96.952: —	66.134: —	34.043	447.253	1: 93	0: 15
1939—						
1943	129.468: —	71.979: —	39.900	699.309	1: 80	0: 10
1944	141.523: —	78.792: —	44.306	843.548	1: 78	0: 08
1945	152.479: —	95.221: —	46.118	880.956	2: 06	0: 11
1946	185.910: —	87.147: —	51.034	1.073.243	1: 71	0: 08
1947	209.029: —	141.658: —	53.390	1.409.384	2: 66	0: 10
1948	278.584: —	138.163: —	55.828	1.506.475	2: 48	0: 09
1949	301.498: —	203.688: —	57.826	1.657.342	3: 30	0: 12
1950	405.906: —	221.985: —	59.982	1.767.362	3: 86	0: 13
1951	465.363: —	259.454: —	62.014	1.740.285	4: 18	0: 15
1952	514.093: —	301.056: —	63.633	2.428.947	4: 73	0: 12
1953	631.662: —	394.808: —	64.644	2.727.705	6: 11	0: 14

AVD. II.

Verksamheten på grund av bestämmelserna i 8 kap. föräldrabalken:

Antal barnavårdsmän:

Under år 1953 har samtliga förordnanden varit uppdelade på tre fast anställda barnavårdsmän, en manlig och två kvinnliga, varjämte en kvinnlig socialvårdsassistent varit förordnad som barnavårdsman för c:a 150 fall.

Antal barnavårdsmannaförordnanden för barn u. ä.:

Kvarstående från föregående år		799
Under året nytillkomna förordnanden		196
Härav för inom kommunen skrivna	148	
Härav inflyttade från annan kommun	48	
Summa förordnanden u. ä.		995

Under året upphörda förordnanden u. ä.:

Enär barnen fyllt 16 resp. 18 år	21	
Föräldrarnas giftermål med varandra	62	
Överflyttning till annan kommun	46	
Adoption av barnen	20	
Barnens död	11	
Annan orsak	3	163
Kvarstående förordnanden vid årets slut		832

Fastställande av faderskap av 1953 års förordnanden:

Frivilligt genom avtal	124	
Genom rättegång	3	
Interimistiskt avtal (blodundersökning)	6	
Utredning och efterspaning av uppgiven fader	8	
Faderskapet kan ej fastställas	7	148
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	47	
och icke fastställt för	1	48
	Summa	196

För de inom kommunen födda barnen har barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 77 fall.

Antal barnavårdsmannaskap för barn i ä.:

Kvarstående från föregående år		456
Under året nytillkomna förordnanden		114
Därav under året inflyttade	9	
	Summa antal barn	560

Under året upphörda förordnanden i. ä.:

Barnen fyllt 16 resp. 18 år	17	
Adoption av barnen	4	
Överflyttning till annan kommun	13	
Föräldrarna återupptagit sammanlevnaden	11	
Annan orsak	3	48
	Kvarvarande vid årets slut	522

De i äktenskap födda barnen för vilka barnavårdsman var förordnad vid årets slut fördelas på följande sätt:

a) Föräldrarna levat åtskilda på grund av söndring		3
b) „ „ „ „ „ „ hemskillnadsdom		88
c) „ „ „ „ „ „ äktenskapsskillnadsdom		431
	Summa	522

Av samtliga utomäktenskapliga barn för vilka barnavårdsman var förordnad vid 1953 års utgång var:

a) Faderskapet fastställt genom avtal för		675
b) „ „ „ dom för		98
c) och har icke fastställts för		59
	Summa	832

Av de 59 barn, för vilka faderskapet icke fastställts, voro 18 st. under 1 år, 18 st. mellan 1—3 år samt 23 st. mellan 3—18 år.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggande	24
Därav inställda å arbetshem	14
Uppskov med inställelsen på grund av uppgörelse	4
Delgivna men handräckning ej begärd under året	1
Ej anträffade med delgivning	3
Ej anträffade med handräckning för inställande å arbetshem	2

Underhållsbidrag:

Underhållsbidrag har under året inbetalats till förmedlingskassan med tillsammans kronor 433.922: 31, vilken summa utvisar en ökning från föregående år med kronor 77.768: 79. Förmedlingskassan, som har postgironummer 12 78 01, har verkställt utbetalningarna till de underhållsberättigade över postgiro samt i förekommande fall verkställt fördelning mellan de underhållsberättigade, samhällsvård och bidragsförskott.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsmännens handlingar har i likhet med under föregående år, enligt nämndens beslut, verkställts av socialvårdschefen Axel Norén och avdelningsföreståndaren Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden per år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1935	47	19	66	14,60
1940	79	31	110	13,96
1945	108	32	140	10,36
1950	140	46	186	11,74
1951	149	44	193	13,87
1952	172	55	227	11,12
1953	148	48	196	12,97

AVD. III.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn:

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1953 stått 298 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 174 varit födda inom äktenskapet och 124 utom äktenskapet.

Barnen under tre års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 62.

Antal barn vid årets början	181
därav i fosterhem	166
därav på barnhem	15
Under året tillkomna	117
därav i fosterhem	73
därav på barnhem	44
Under året avgångna	116
därav enär barnet flyttat från staden	34
därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	32
därav enär barnet omhändertagits av modern	27
därav enär barnet omhändertagits av fadern	4
därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	1
därav enär barnet fyllt 16 år	7
därav enär barnet adopterats	9
därav enär barnet avlidit	—
därav enär barnet intagits på anstalt å annan ort	2
Antal barn vid årets slut	182
därav i fosterhem	170
därav å barnhem	12

Inspektion och andra hembesök:

Besök i hem för inspektion av (fosterbarn)	208
„ i „ „ „ „ (barn utackorderade av nämnden)	61
„ i „ „ övervakning av barn och hem, som ställts under övervakning	18
„ i „ „ undersökning av blivande daghem	33
„ i „ „ „ „ „ fosterhem	71
„ i „ „ „ „ „ sommarhem	21
„ i „ „ utredning ang. åtalseftergift	42
„ i „ „ „ „ skyddsuppfostran	12
„ i „ „ „ „ adoption	6
„ i „ „ „ „ vårdnadsfråga	43
„ i „ „ „ p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	36
„ i „ „ „ p. g. a. anmälan till härvarande nämnd	257
„ i „ „ „ p. g. a. „ för psyk. undersökning	2
Antal hembesök	810

Utredningar och rapporter:

1)	Utredningar för åtalseftergift	40
2)	„ „ skyddsuppfostran och intagande å skyddshem	8
3)	„ „ intagning å barnhem	82
4)	„ „ adoption	15
5)	„ „ intagning å psykiatriskt sjukhus	5
6)	„ „ vårdnadsfråga	9
7)	„ „ samhällsvård	41
8)	„ „ intagning å sinnesslöanstalt	2
9)	„ „ feriehem	21
10)	„ p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	52
11)	„ p. g. a. olika anmälningar till härvarande nämnd	126
12)	övervakningsrapporter	17
	Antal rapporter	418

Övervakningar:

1)	Enskilda personer och hem, som under år 1953 stått under övervakning	12
2)	Övervakningar, som upphört under året	6
3)	Nytillkomna övervakningar	3

AVD. IV.

Avgiftsfria resor:

Antalet barn					Antalet vårdare			Antalet husmödrar			Antal resor till semesterhem
År	Hela antalet	Därav under 6 år	Därav 6—7 år	Därav över 7 år	Hela antalet	Därav mödrar	Därav annan	Hela antalet	Därav m. 2 el. flera barn	Därav mindre än 2 barn	
1948	865	530	59	276	533	—	—	155	148	7	55
1949	880	516	48	316	478	395	83	182	172	10	68
1950	1045	605	89	351	655	546	109	239	227	12	74
1951	810	447	37	326	432	360	72	183	169	14	64
1952	812	420	—	392	508	433	75	174	158	16	70
1953	689	351	—	338	395	339	56	138	104	34	65

Under år 1953 ha 667 barn haft ferievistelse under fyra veckor och däröver samt 22 barn kortare tid än fyra veckor. Beträffande vårdarna ha 290 återvänt tidigast efter fyra veckor samt 49 inom tio dagar.

Av husmödrarna ha 138 haft semestervistelse i över 10 dagar.

AVD. V.

Avdelning för allmänna barnbidrag:

Vid ingången av år 1953 utgjorde antalet bidragsberättigade barn 16.153. Under året ha inkommit anmälningar för 1.101 födda barn och 847 barn inflyttade från andra kommuner samt avgått 5 barn som avlidit, 667 barn som utflyttat till andra kommu-

ner och 688 barn som uppnått 16 års ålder. Under året har utanordnats allmänna barnbidrag med 66.188 bidragsbelopp med ett sammanlagt belopp av 4.798.530 kronor.

Vid 1953 års utgång utgjorde antalet bidragsberättigade barn 16.741, alltså en ökning under året med 588. Bidragsmottagarnas antal utgjorde 10.143.

AVD. VI.

Familjebidragsverksamheten:

Under år 1953 har utbetalats familjebidrag med ett sammanlagt belopp av kronor 334.118: 24, fördelat sålunda:

	Statsbidrag	Kommunandel	Summa
Familjepenning 3 a)	194.380: 72	—: —	194.380: 72
„ 3 b) och c)	19.751: 14	4.937: 79	24.688: 93
Bostadsbidrag	98.603: 24	10.955: 91	109.559: 15
Näringsbidrag	475: 80	118: 95	594: 75
Sjukbidrag	927: 59	231: 89	1.159: 48
För yrkesutbildning	2.814: 71	920: 50	3.735: 21
Summa kronor	316.953: 20	17.165: 04	334.118: 24

Å den av stadsfullmäktige fastställda staten för kommunandel å familjebidrag kr. 20.000: — har uppstått ett överskott av kr. 2.834: 96.

Förvaltningskostnaderna ha utgjort kr. 10.000: —, som påförts socialvårdsbyråns kostnader.

Angående verksamheten i övrigt kan nämnas att antalet registrerade akter under året ökat med 449 och utgjorde vid 1953 års utgång 12.982. 763 ansökningar ha inkommit i familjebidragsärenden och föranlett 870 beslut. Antalet postgiroutbetalningar utgjorde 5.993.

Verksamheten har varit av något mindre omfattning än under föregående år.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 27

Nr 27. Nykterhetsnämndens årsberättelse för år 1953.

Berättelse av nykterhetsnämnden i Västerås stads kommun över nykterhetstillståndet inom kommunen samt angående nämndens verksamhet under år 1953.

1. Nämndens organisation.

Nykterhetsnämnden utgöres av särskilt tillsatt nämnd sedan år 1918. Antal ledamöter 7 och samma antal suppleanter.

Ledamöter har under året varit:

Hult, R. V., ordförande, ombudsman, Källgatan 8.
Sjölin, Kurt, v. ordförande, ingenjör, Knektgatan 1 J.
Carneborg, Henning, ledamot, domkyrkoringare, Bondegatan 18 B.
Andrén, Gustav, ledamot, 1:e stadsläkare, Clareusgatan 5.
Hall, Helga, ledamot, fru, Åsgatan 4 A.
Grip, Birger, ledamot, civilförsvarsassistent, Bergsvägen 7.
Thorell, Helge, ledamot, magistratsvaktmästare, Silfverstolpes gata 6.
Kjelldahl, Karin, suppleant, assistent, Vasaparken 2.
Redmalm, E. W., suppleant, civilingenjör, Pålmansvägen 4.
Rebermark, Folke, suppleant, kriminalkonstapel, Föreningsgatan 40.
Ericsson, Hugo, suppleant, förman, Hammarbygatan 6 B.
Thelenius, Hildur, suppleant, fru, Kungsgatan 8.
Agermalm, Edvin, suppleant, förrådsarbetare, Tessingatan 6.
Jansson, Paul, suppleant, ingenjör, Valhallagatan 17.

Ombud för länsnykterhetsnämnden jämlikt 5 § första stycket alkoholistlagen: Kjelldahl, Karin, 1:e assistent, Vasaparken 2, Västerås.

Nykterhetsnämnden har under året haft 11 sammanträden med 225 protokollförda ärenden.

Nämndens arbetsutskott, i vilket nämndens ledamöter i tur och ordning tjänstgöra och som handlägger och förbereder ärenden, har haft 13 sammanträden med 294 protokollförda ärenden.

Befattningshavare:

Inspektör Karl Axel Bergvall, sedan den 1/4 1940 (ordn. sedan 1/1 1949).
Assistent Torsten Persson, sedan den 11/6 1951 (ordn. efter den 1/1 1954).
Skrivbiträde Elsy Söderholm, ordn. sedan den 2/5 1951, slutat den 30/9 1953.
Skrivbiträde Siv Neiström, sedan den 28/9 1953.
För ett trettiofemtal personer har nämnden anlitat biträdande övervakare.

Tablå över från nykterhetsnämnden avgivna yttranden under åren 1949—1953.

	1949	1950	1951	1952	1953
Ang. försäljning av pilsnerdricka	6	—	—	5	5
Ang. utskänkning av pilsnerdricka	10	7	12	11	7
Ang. försäljning av rödsprit	6	6	3	3	4

Ang. nykterhetsintyg för körkort:	1949	1950	1951	1952	1953
Antal ansökningar	734	909	1.306	1.407	1.661
varav nämnden avstyrkt	13	9	14	32	31
Ang. ifrågasatt återkallelse av körkort:					
där nämnden förordat varning	35	20	24	61	28
där nämnden förordat återkallelse	13	21	30	32	39
Ang. ansökan om motbok	14	4	5	4	9
varvid ansökan avstyrkts	10	3	1	1	4
Div. yttranden:					
Ang. försökspermissioner, utskrivningar, tandvård, inköp av kläder, utskänkningsförbud och tillfälliga spritutskänkningar m. fl.	109	174	173	145	176

Uppgifter från Systemaktiebolaget i Västerås för år 1949—1953.

	1949	1950	1951	1952	1953
Västerås folkmängd	55.828	57.913	59.982	63.655	64.651
Motböcker, män	24.495	24.435	24.977	25.525	25.906
„ kvinnor	2.036	2.114	2.173	2.295	2.367
Utskänkt l. spritdrycker	63.968	65.006	68.583	72.695,06	66.814,12
„ l. vin	8.723	8.337	9.335	11.903,26	12.311,77
Utmin. l. spritdrycker	472.089	489.839	476.581	504.539,38	531.066,33
„ l. vin	78.801	78.857	85.143	116.276,24	132.388,75

Tablå över alkoholmissbruk samt av nämnden vidtagna åtgärder 1949—1953.

Nykterhetsvårdsärenden (Ej antal personer):

	1949	1950	1951	1952	1953
Anmälan om fylleriförseelser	381	424	426	525	413
Anmälan om alkoholmissbruk	102	126	112	125	144
Uppgift från polismyndigheten i Västerås:					
Fylleriförseelser i Västerås	358	437	501	640	496
därav västeråsbor	210	315	352	558	373
Åtalade fylleriförseelser	244	344	309	587	372
därav västeråsbor	192	256	235	484	323
Rattfylleriförseelser	5	17	29	44	35
Olovlig försäljning och tillverkning av rusdrycker och pilsnerdricka	30	18	7	7	42

Som jämförelse lämnas här uppgifter rörande fylleriförseelser under år 1953 i andra städer, som äro i samma storleksordning som Västerås. Avser förseelser som äro begångna av ortsbor och icke ortsbor.

	Norrköping	Hälsingborg	Örebro	Uppsala	Västerås
Innevånare	88.290	72.827	69.647	67.159	64.651
Förseelser	917	799	774	609	496
Antal förs. per 1.000 innevånare	10,97	10,97	11,11	9,07	7,67

	Borås	Linköping	Eskilstuna	Gävle	Jönköping
Innevånare	60.798	58.735	55.618	49.133	46.474
Förseelser	840	594	458	1.227	456
Antal förs. per 1.000 innevånare	13,82	10,11	8.23	24,97	9,79

Tablå över hos nykterhetsnämnden registrerade fylleriförseelser, som av västeråsbor äro begångna i Västerås och på andra orter.

	1949	1950	1951	1952	1953
Folkmängd	55.828	57.913	59.982	63.648	64.651
Antal personer	353	391	406	476	355
Antal förseelser	450	512	513	622	464
Antal förs. per 1.000 innevånare	8,85	8,84	8,55	9,77	7,18
Antal personer, som haft mer än en förseelse	63	64	53	73	72
Åldersgrupper:					
51 år och äldre	46	45	60	75	66
31—50 år	151	189	176	224	155
21—30 år	126	131	138	138	100
20 år och yngre.....	30	26	32	39	34
Antal personer	353	391	406	476	355
Åtgärder:	1949	1950	1951	1952	1953
Muntliga förmaningar	240	255	278	359	306
Muntliga varningar	50	79	78	118	97
Skriftliga förmaningar och varningar	10	33	19	51	25
Förmaningar inför nykterhetsnämnden	16	16	20	24	35
Utskänkningsförbud å restauranter	35	49	46	55	45
Läkarundersökning och rådgivning.....	25	45	30	39	33
Ärenden remitterade till annan nämnd	34	42	29	42	40
Vidtogs inga åtgärder.....	11	11	10	3	19
Övervakningar:					
Från föregående år kvarstående	50	50	56	64	81

Under året tillkomna:	1949	1950	1951	1952	1953
enligt nämndens beslut	19	46	44	48	41
efter anstaltsvistelse	24	30	41	39	41
Summa övervakningar under året	93	126	141	151	163
Under året avförda	43	70	77	70	79
Kvarstående vid årets slut	50	56	64	81	84
Hos länsstyrelsen gjorda framställningar om intagning å alkoholistanstalt	19	26	25	31	16
Av KB utfärdade förordnande	19	26	22	31	14
På alkoholistanstalt inskrivna:					
Vid årets början inskrivna	38	40	42	46	48
Under året nyinskrivna					
Frivilliga	6	5	5	10	5
Tvångsintern.	18	16	17	16	11
Summa inskrivna	62	61	54	72	64
Under året utskrivna	22	19	18	24	28
Vid årets slut inskrivna å anstalt	40	42	46	48	36
Därav försökspermitterade 31/12	22	22	23	21	24
Försökspermitterade personer, som under året återtagits till anstalt	20	22	20	23	16

Nykterhetsnämnden är ansluten till Västmanlands distrikt av Svenska Nykterhetsvårdsförbundet och Västerås Nykterhetsförbund. Nämnden bedriver även samarbete med ett flertal av stadens idrottsföreningar. Inom dessa föreningar och andra ideella sammanslutningar har nämnden kontaktmän, vilka efter meddelande från nämnden inbjuder ungdomar till medlemskap.

I syfte att sprida upplysning om alkoholdryckers verkningar på individ och samhälle har under året utdelats propagandaskrifter för nykterhet till avgångsklasserna i folkskolan, praktiska mellanskolan, flickskolan och läroverket samt till av nämnden övervakade personer.

Liksom under föregående år ha personer, som omhändertagits för fylleri och som vistats i Västerås kallats inför nämndens tjänstemän, vilka efter upprättande av en kortfattad redogörelse å nämndens vägnar tilldelat förmaning eller varning. Yngre personer ha dessutom kallats att inställa sig inför nämndens arbetsutskott. För västeråsbor, som vistats å annan ort och som omhändertagits för fylleri, har nykterhetsnämnden i vistelsekommunen underrättats.

Inkomster och utgifter fördela sig på följande sätt:

Inkomster:

Statsanslag	3.650: 64
Kommunalt anslag	53.045: 17
Övriga	1.010: —
Summa kronor	57.705: 81

Utgifter:

Arvode till ordf.	400: —
Löner, pensionsavgifter och pensionsförsäkringar	25.700: 15
Övriga expenser, litteratur m. m.	994: 38
Vårdkostnader	11.925: 24
Förebyggande och eftervårdande verksamhet	1.312: 29
Andel i socialvårdsbyråns kostnader. Expenser (papper, porto, telefon m. m.)	14.250: 75
Ersättning till bitr. övervakare	2.103: —
Utdelning av flitpengar	1.020: —
Övriga utgifter	—: —
Summa kronor	57.705: 81

Nykterhetstillståndet inom kommunen.

Enligt vad som framgår av ovan lämnade uppgifter har någon försämring av nykterhetstillståndet under det gångna året icke ägt rum. Nykterhetstillståndet är dock ej tillfredsställande.

Den illegala sprithanteringen pågår alltjämt i vår stad vilket i stor utsträckning medverkar till att försämra nykterhetstillståndet. För att i möjligaste mån beivra detta har stadsfullmäktige efter framställning av polismyndigheten i samråd med nykterhetsnämnden beslutat att fr. o. m. den 1/1 1954 inom polisverket inrätta en tjänst vars innehavare har till uppgift att uppspåra spritlangare och i övrigt övervaka rusdryckshanteringen.

Sedan en del år tillbaka har nämnden en frivillig kår av övervakare, vilka utföra ett gott arbete. Under hösten 1953 har dessa övervakare varit inbjudna till en av Västmanlands läns Bildningsförbund och ABF i Västerås i samverkan med Västmanlands ABF-distrikt anordnad folkbildningskurs, bestående av 17 dubbelföreläsningar och avsedd för övervakare, ungdomsvårdare och nämndemän.

För att vara de alkoholskadade till än större hjälp är nämnden i behov av psykiatrisk klinik i staden för vård och behandling. Likaså efterlyses ett inackorderingshem, som å andra platser i landet visat sig fylla en stor uppgift inom nykterhetsvården. Genom inrättande av inackorderingshem har det även visat sig att intagning å alkoholistanstalt i ett icke ringa antal fall kunnat undvikas.

Nämndens verksamhet under det gångna året har icke varit utan resultat och många ha låtit sig rätta genom förebyggande hjälpåtgärder.

Inom Västerås förekommer offentlig dans å ett tiotal platser. Ordningen därstädes har varit relativt god.

Västerås den 17 februari 1954.

För Västerås stads nykterhetsnämnd

R. V. HULT
ordf.

/K. A. Bergvall.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 28

Nr 28. Parkstyrelsens årsberättelse för år 1953.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna berättelse över verksamheten under år 1953.

Västerås den 8 juni 1954.

För parkstyrelsen:
ADOLV ANDERSSON
/ *Gunnar Ekberg*

Parkstyrelsens årsberättelse för år 1953.

Parkförvaltningens verksamhet inom de olika arbetsområdena har visat samma stigande omfattning som tidigare. Arbetsuppgifternas starka koncentration under vegetationsperioden har orsakat vissa svårigheter att hinna utföra de viktigaste uppgifterna i arbetsprogrammet med den årspermanenta arbetskraften, men tack vare den milda väderleken under senare halvåret har större delen av arbetsprogrammet kunnat genomföras.

Arbetsstyrkans storlek, utförda nyanläggnings- och underhållsarbeten m.m. framgår av redogörelsen här nedan.

Kollektivanställd personal.

Denna personalgrupp under året har utgjorts av 64 manliga och 15 kvinnliga arbetstagare enligt följande fördelning.

Arbetsområde	Helårsanst. manliga	Säsongsanst. manliga	Säsongsanst. kvinnliga
Parkerna	36	2	13
Stadsträdgården	9	1	2
Förrådet och verkstaden	16	—	—
Summa arbetstagare	61	3	15

Under året har engagerats en eller flera lastbilar från lastbilscentralen i mån av behov. Traktorn har helt ersatt tidigare behov av åkare med häst.

Personalen har varit fördelad i följande grupper av timavlönade och månadsavlönade arbetstagare.

Arbetsområde och tjänstebet.	Helårsanställda Antal	Timl.	Antal	Mån.-l.	Säsongsanställda Antal	Timl.
Parkerna.						
Parkarbetare	7	2:72			1	2:72
D:o	10	2:80			1	2:80
Trädgårdsarb. med minst 9 års vana	18	3:04				
Chaufför			1	728:—		
Parkstäderskor					13	2:29
Stadsträdgården.						
Trädgårdsarbetare						
D:o med minst 9 års vana	8	3:04				
Bitr. förman			1	795:—		
Trädgårdsarbeterska					1	2:29
D:o					1	2:39
Praktikant					1	1:50
Förrådet och verkstaden.						
Förrådsbiträde			1	703:—		
D:o			1	684:—		
Snickare	2	3:04				
Reparatör			2	673:—		
D:o			1	728:—		
Målare	1	3:04				
Chaufför			1	703:—		
Parkvakt			1	678:—		
D:o			1	696:—		
Springpojkar	2	1:36				
Lärling	1	2:04				
D:o	1	1:77				
Traktorförare			1	684:—		

Arbete och avlöning för kollektivanställd personal.

Totalt antal arbetstimmar		152.632 tim.
Därav under timarbete	88.937 tim.	
„ „ ackordsarbete	55.760 „	
„ „ övertidsarbete	3.357 „	
„ „ skiftarbete	4.578 „	

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kr. 594.387:— enligt nedanstående specifikation.

För timarbete	88.937 tim.	Kr.	252.737:—
„ ackordsarbete	55.760 „	„	244.994:—
„ övertidsarbete	3.357 „	„	7.412:—
„ skiftarbete	4.578 „	„	1.428:—
Semesterersättning		„	37.166:—
Olycksfallsersättning		„	6.776:—
Sjukavlöningar		„	17.646:—
Måltidsersättningar		„	4.193:—

Cykelersättningar	Kr.	1.072: —
Militärersättningar	„	230: —
Övrig ersättning (lagbas-, slit- och utryckningsersättningar, ersättningar för trädklättring och vid arbete på stege och ackordskompensation)	„	20.733: —

Nyanläggning.

Årets budgetanslag.

Parkområdet mellan Spantgatan och Köpingsvägen: anläggningen färdigställd.
Skallbergsparken: lekplats och vägplanering.
Parken mellan Svarvargatan och Tråddragargatan: lekplats-, väg- och gräsplanering.
Bergslagsparken: grovplanering av gräsytor utmed Gideonsbergsgatan.
Bernsborgslunden: grovplanering av väg- och gräsytor.
Mårtens hage mellan Emausbäcken och Humlegatan: väg- och gräsplanering.
Gideonsbergsparken: röjning, grovplanering jämte läggning av vatten- och avloppsledning för dusch.
Kvarteret Orren: provisorisk planering av attiraljlekplats och bollplan.
Fågelsången: vägplanering mellan S:t Ursulas gata och Blåsboskolan jämte terrängplanering.
Jakobsbergsplatsen och Allmänningen: lekplats-, väg- och terrängplanering.
Timmerbyggnad på Djäkneberget: grundschaktning. Entreprenör byggmästare Knut Sundqvist.

Exploateringsanslag.

Karlfeldtsparken: vägplanering mellan Bellmansgatan och Bergslagsvägen, planering av lekplats vid Bellmansgatans vändslinga, mindre entréplanering på parkmark vid Mimers fastighet, planering av gräsytor.
Övriga Skallbergsområdet: parkvägplanering utanför fastigheterna vid ändpunkten av Böttigergatan.
Gideonsberg: påbörjad planering av Vallmostigen och omliggande gräsytor jämte planering av gräsyta vid Långmårtensgatan och Gideonsbergsgatan.
Lilla Johanneslund: påbörjad planering av parkväg och intilliggande gräsytor.
Ekberga: fortsatt gallringsavverkning.

Större arbeten åt övriga förvaltningar.

Pumpstationen på Hässlö, tekniska verken: grovplanering av området vid maskinistbostaden.
Nya Vattentornet på Skallberget, tekniska verken: slutförd planering av området närmast omkring vattentornet.
Bergslagsvägen, byggnadskontoret: planering av slänter mot gatan och gatuplanteringsremsor.
Vasaparken, tekniska verken: planering av gräsytor och vägar efter ledningsarbetena.

Påbörjade grovplaneringar.

Påbörjad grovplanering av nyanläggningar i 1954 års stat.

Källhagen: fortsatt väg- och gräsplanering.
Parken vid Hammarbacks- och Narvavägen: grovplanering av lekplats, bollplan och gräs.

Underhåll.

Större underhållsarbeten har liksom tidigare utförts vid Johannisbergsbadet i form av stenröjning på södra delen av området och utfyllning av badviken.

Av övriga underhålls- och förbättringsarbeten bör nämnas ordnandet av sittplatsområdet i grus vid musikpaviljongen i Vasaparken i samband med planeringen efter ledningsarbetena.

Planteringsarbetet i parkerna har omfattat följande antal och växtslag.

Lökväxter (tulpaner, krokus m.fl.)	ca	61.600 st.
Övriga vårblommande örtartade växter	„	26.500 „
Sommarblommande, örtartade växter	„	51.000 „
Polyantharosor	„	725 „
Perenna blomsterväxter	„	5.000 „
Buskar	„	300 „
Träd, en- och flerstammiga	„	1.300 „

Gräsfrösådden omfattade ca 90.000 m² motsvarande ca 2.250 kg gräsfrö.

Ogräsbekämpningen har under hela vegetationsperioden fortsatt i form av besprutning av vätskepreparatet Dif.

Sammanlagd förbrukad vätskemängd 71 l. + vattenutspädning. Besprutad areal ca 180.000 m².

Anslagsförbrukning.

Ifråga om parkförvaltningens utgifter hänvisas till den av drätselkontoret upprättade räkenskapsberättelsen för år 1953.

Västerås den 31 maj 1954.

Västerås stads parkförvaltning.
INGMAR BLOMQVIST.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 29

Nr 29. Förslag till ny personalstat för Västerås polisdistrikt.

Polisväsendets organisationsnämnd har i skrivelse den 13 maj 1954 anfört följande:

Stadsfullmäktige, Västerås.

Polisväsendets organisationsnämnd får härmed återställa insänt förslag till personalstat. Förslaget har av nämnden granskats på grundval av dels de av riksdagen godkända riktlinjerna för polismans*tjänsters* lönegradsplacering, dels för nämnden tillgängliga handlingar. Därvid har nämnden funnit anledning till de erinringar mot förslaget som framgå av direkt å detsamma med rött gjorda anteckningar.

Organisationsnämnden får med anledning av att i personalstatförslaget upptagits endast 15 tjänster i lönegraderna Ca 13 resp. Ce 13/Cf 11 och att i nämnda antal synes ha inräknats 5 nytillkommande tjänster erinra, att enligt de meddelade riktlinjerna en femtedel av det sammanlagda antalet tjänster vid poliskåren (exklusive statspolispersonalen) skall placeras i berörda lönegrader. Såvitt nämnden kunnat finna, böra sålunda 5 av de i lönegrad Ca 15 upptagna poliskonstapel*tjänsterna* placeras i lönegrad Ca 13.

Nämnden, som vid sin granskning haft 1953 års polislöneutrednings uppgiftsmaterial tillgängligt, vill erinra, att enligt propositionen 1954:75 tjänstgöring i radiobil i städer, där radiobilväsendet har sådan omfattning, att i regel *särskild* personal fast *beordrats* till sådan tjänst, kan till viss del (50 %) hänföras till lönegrad Ca 17. Härvid har aldrig varit fråga om sådan radiobiltjänst, där polismän med bil såsom fortskaffningsmedel fullgöra de uppgifter, som i regel pläga ankomma på fotpatrullerande poliser. Som jämförelse må nämnas, att i Örebro endast 5 tjänster ansetts vara förenade med sådana göromål att en placering i Ca 17 kan ifrågakomma. Vid studium av 1953 års polislöneutrednings material framgår ingalunda, att förutsättning för inrättande av 10 förste poliskonstapeltjänster inom radiobiltjänsten i Västerås skulle föreligga. Organisationsnämnden kan icke utan tillgång till ytterligare uppgifter om radiobilväsendets i Västerås organisation tillstyrka inrättandet av det nämnda antalet tjänster.

Sedan beslut fattats om antagande av den personalstat, som fr. o. m. den 1 juli 1954 skall gälla för distriktets polispersonal, skall *anmälan* om beslutets innehåll omedelbart göras till *länsstyrelsen.*

Stockholm den 13 maj 1954.

För POLISVÄSENDETS ORGANISATIONSNÄMND

H. Djurberg

Förslag till PERSONALSTAT för Västerås polisdistrikt

A. Ordningspolisavdelning

Bevakningsavdelning

Lönegrad	*Tjänstebenämning*	*Antal*	*Anm.:*
Ca 25	Poliskommissarie	1	
Ca 21	Förste polisassistent	6	
Ca 17	Polisassistent	3	
Ca 17	Förste poliskonstapel	6	Radiobiltjänst
Ca 15	Poliskonstapel	32	
Ca 13	Poliskonstapel	10	
Cf 11/Ce 13	Aspirant (e. o. Poliskonst.)	10	1 kvinnlig aspirant

Centralavdelning

Ca 21	Förste polisassistent	1	
Ca 17	Polisassistent	1	
Ca 17	Förste poliskonstapel	8	Utredningsmän
Ca 15	Poliskonstapel	3	Hittegodsförest. o. delg.-ärenden

B. Kriminalpolisavdelning

Ca 25	Kriminalkommissarie	1	
Ca 23	Förste kriminalassistent	1	
Ca 21	„ „	4	
Ca 19	Kriminalassistent	6	
Ca 17	„	8	
Ca 17	Förste poliskonstapel	1	(Polissyster)
Ca 17	Förste poliskonstapel	2	Utredningsarbete

C. Statspolisavdelning

(Enligt i riksdagen framlagt förslag är betydande utökning av statspolisavd. att vänta)

Ordningspolisavdelning

Ca 21	Förste polisassistent	1	
Ca 17	Förste poliskonstapel	3	
Ca 15	Poliskonstapel	2	

Kriminalpolisavdelning

Ca 23	Förste kriminalassistent	1	(särskild tjänst)
Ca 21	Förste kriminalassistent	1	
Ca 19	Kriminalassistent	3+1	(särskild tjänst)

D. Sammanställning

Ca 25	Kriminalkommissarie	1
Ca 25	Poliskommissarie	1
Ca 23	Förste kriminalassistent	2
Ca 21	Förste kriminalassistent	5

Ca 21	Förste polisassistent	8	
Ca 19	Kriminalassistent	10	
Ca 17	„	8	
Ca 17	Polisassistent	4	
Ca 17	Förste konstapel	20	
Ca 15	Poliskonstapel	37	
Ca 13	„	10	(Se nedan)
Cf 11/Ce 13	Aspirant (e. o. poliskonst.)	10	1 kvinnlig aspirant

I skrivelse den 8 juli 1952 har polisnämnden hemställt om utökning av polisverkets personal från och med den 1 januari 1954 med de ovan under Ca 13 upptagna konstaplarna. Drätselkammaren ansåg emellertid att uttalande icke borde göras beträffande inrättandet av ordinarie tjänster vid en tidpunkt, som låg mer än ett år fram i tiden. Poliskammaren har senare i skrivelse till polisnämnden förklarat att poliskammaren icke ämnar inkomma med förnyad framställning förrän rekryteringsläget blivit bättre. Poliskammaren anser emellertid att de av polisnämnden tidigare begärda tjänsterna bör upptagas i ovanstående plan över kårens sammansättning i lönegradshänseende.

Polisnämnden har i skrivelse den 1 juni 1954 anfört följande:

Anmodad inkomma med yttrande beträffande de anmärkningar Polisväsendets Organisationsnämnd gjort gentemot det av polisnämnden och poliskammaren den 30 mars 1954 upprättade förslaget till personalstat för poliskåren härstädes, får polisnämnden såsom eget yttrande åberopa vad poliskammaren efter hörande av organisationsnämndens sekreterare i ärendet anfört, nämligen:

"Angående förslag till personalstat.

Såsom yttrande över polisväsendets organisationsnämnds närslutna yttrande över förslaget till personalstat får jag anföra följande. Nämnden har gjort följande ändringar.

1. Biträdande överkonstapel hade av poliskammaren placerats i Ca 19 vilket organisationsnämnden ändrat till Ca 17.
2. Nämnden har nedflyttat fem av de i lönegrad Ca 15 upptagna poliskonstapeltjänsterna till lönegrad Ca 13.
3. Utan att ändra antalet konstapeltjänster i Ca 17 har nämnden förklarat att den utan tillgång till ytterligare uppgifter om radiobilväsendets organisation icke kan tillstyrka inrättande av det av poliskammaren föreslagna antalet (10) radiobiltjänster.
4. Vid statspolisavdelningen har en förste kriminalassistenttjänst nedflyttats från lönegrad 23 till lönegrad 21.

I anledning av de företagna ändringarna har jag satt mig i förbindelse med nämndens sekreterare H. Djurberg och fått erforderliga informationer angående orsakerna. Jag skall i fortsättningen redogöra för dessa orsaker, den huvudsakliga anledningen

till att ändringar vidtagits för Västerås del liksom för andra städer tycks bero på ofullständiga informationer innan förslaget skulle avgivas.

1. Vid polismästaremötet i Örebro den 22 maj erfor jag att organisationsnämnden genomgående placerat biträdande överkonstapel i lönegrad 17 vilket starkt beklagades av polischeferna. Det är emellertid inget att göra åt detta även om anledning till bättre placering funnits här i staden. Beträffande den biträdande överkonstapel som placerats å centralavdelningen och har hand om trafikutredningar hade poliskammaren föreslagit lönegrad 19 med hänsyn till utredningsarbetet. Organisationsnämnden har icke godkänt detta, emedan denna biträdande överkonstapel är underställd föreståndaren för centralpolisen, som i sin tur placerats i lönegrad 21 med hänsyn till att han är chef för personal, som har utredningsarbete.

2. Enligt de meddelade riktlinjerna skulle en femtedel av det sammanlagda antalet tjänster vid den kommunala poliskåren placeras i lönegraderna Ca 13—Ce 13/Cf 11. Poliskammaren föreslog att inga nedflyttningar av tjänsterna nu skulle vidtagas utan reglering ske i samband med förestående utökningar av kåren. Organisationsnämnden har icke medgivit detta utan nedflyttat fem Ca 15 tjänster till Ca 13. Detta har icke så stor betydelse, då poliskammaren i stället har att räkna med bättre placerade tjänster i samband med kommande utökning.

3. Vid beräkning av antalet radiobiltjänster hade jag utgått från den vanliga beräkningsgrunden när det gäller att hålla en viss tjänst besatt dygnet om och tagit hänsyn till icke bara fridagar utan även sjukdom och semestrar. Sekreterare Djurberg har emellertid meddelat att vid beräkning av antalet tjänster endast får medtagas det antal, som normalt tjänstgör och sålunda icke semesterersättare eller vikarier vid sjukdom.

För att hålla en bil i gång hela dygnet åtgår sålunda $3 \times 2 = 6$ man och för den andra bilen åtgår 4 man för två skift eller tillhopa 10 man på ett dygn. Då fridagarna ingå i turlistan var sjätte dag ha därjämte två man fridag varje dag. Om man sålunda bortser från övriga ersättare skulle det åtgå minst 12 man för att fullgöra radiobiltjänst. Hälften av detta antal blir sålunda 6 man och med hänsyn till att Västerås har flera radiobilar än Örebro stämmer det ju bra med det av organisationsnämnden åberopade antalet 5 man för Örebro. I enlighet med sekreterare Djurbergs uppgifter vill jag därför ändra min framställning till att avse 6 man i lönegrad Ca 17 för radiobiltjänst.

4. Ändringen utav en kriminalassistenttjänst vid statspolisen sammanhänger med att kommissarietjänst inrättas vid statspolisen från och med den 1 juli 1954.

Enligt vad sekreterare Djurberg meddelat behöver ärendet med nu vidtagna ändringar icke ånyo underställas organisationsnämnden.

Västerås i poliskammaren den 28 maj 1954.

OTTO STÅLHANE."

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 juni 1954 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har granskat det av polisnämnden tillstyrkta förslag till ny personalstat vid poliskåren i staden som polismästaren upprättat med anledning av det nya statliga polislönereglementets tillkomst.

I detta sammanhang har löne- och avtalsnämnden icke tagit ställning till frågan om antalet tjänster vid poliskåren utan förutsätter, att detta förblir oförändrat och att frågan om en eventuell utökning kommer såsom en särskild framställning.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att godkänna det föreliggande förslaget till personalstat vid stadens poliskår.

Drätselkammaren har i häröver den 21 juni 1954 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse den 15 mars 1954 har Kungl. Civildepartementet anmodat Västerås stads polisdistrikt att med ledning av de riktlinjer som angivits i ett av Kungl. Maj:t framlagt och av riksdagen sedermera antaget förslag till lönegradsplacering och övriga avlöningsvillkor för rikets polispersonal i den för beredning av dylika frågor eljest gällande ordningen upprätta förslag till personalstat för befattningshavarna vid polisverket i Västerås. Drätselkammaren har den 12 april efter hörande av polisnämnden och lönenämnden i skrivelse till civildepartementet tillstyrkt bifall till ett av polisnämnden i ärendet framlagt förslag. Sedan polisväsendets organisationsnämnd inkommit med vissa anmärkningar mot ifrågavarande förslag har ärendet på nytt upptagits i polisnämnden vid sammanträde den 1 juni 1954. Sedan jämväl lönenämnden yttrat sig över förslaget får drätselkammaren som eget yttrande anföra följande.

Enligt det nya förslag till personalstat som poliskammaren gjort upp på grundval av organisationsnämndens yttrande och som vunnit polisnämndens bifall skulle antalet befattningshavare vid Västerås poliskår komma att bestå av 116 stycken. Från nuvarande personalkader skiljer sig detta antal så till vida att ytterligare fem konstapeltjänster inrättats samt i enlighet med statligt beslut dessutom vid statspolisavdelningen inrättats två nya befattningar. Dräselkammaren delar lönenämndens uppfattning att i detta sammanhang frågan om inrättande av nya tjänster icke bör tagas upp till behandling. Emot inplaceringen i lönestat av de nu befintliga befattningarna har drätselkammaren ingen erinran. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av tidigare personalorganisation från och med den 1 juli 1954 inrätta de av poliskammaren i skrivelse av den 28 maj 1954 omförmälda tjänsterna med undantag av fem tjänster som poliskonstapel i lönegrad Ca 13 samt

att anmäla beslutets innehåll till länsstyrelsen.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 30. Förslag till ny personalstat för Västerås polisdistrikt.
(Jfr. nr 29 ser. B år 1954.)

Stadsfullmäktige beslöto den 24 juni 1954, § 197, att godkänna förslag till inplacering i lönestat av nu befintliga befattningar inom poliskåren ävensom att med upphävande av tidigare personalorganisation från och med den 1 juli 1954 inrätta av poliskammaren i skrivelse den 28 maj 1954 omförmälda tjänster med undantag av fem tjänster som poliskonstapel i lönegrad Ca 13.

Sedan stadsfullmäktiges beslut anmälts för länsstyrelsen, har länsstyrelsen låtit inhämta förnyat yttrande av polisväsendets organisationsnämnd. Denna nämnd har nu meddelat följande. Då lönegradsplacering av vissa tjänster vid en poliskår enligt det statliga löneregelmentet skall vara beroende av vissa antalsförhållanden bör enligt nämndens mening hänsyn tagas endast till de i vederbörande kår vid den aktuella tidpunkten verkligen inrättade tjänster och icke till det högre antal tjänster, som i en framtid kan komma att inrättas. Enligt nämndens uppfattning hade stadsfullmäktiges i Västerås beslut om inskränkning av visst antal tjänster sålunda bort avse dylika tjänster i lönegrad Ca 15 och icke i lönegrad Ca 13. Jämväl landsfogden har i skrivelse den 5 juli 1954 avgivit yttrande i ärendet.

Länsstyrelsen har med anledning av organisationsnämndens uttalande återremitterat ärendet till stadsfullmäktige. I ärendet har därefter avgivits förnyade yttranden av polisnämnden samt löne- och avtalsnämnden.

Landsfogden har i yttrande den 5 juli 1954 anfört följande:

Ang. personalstat för Västerås polisdistrikt.

Polismästarens förslag till personalstat upptar 116 tjänster, därav 12 vid statspolisen och 104 vid stadens egen poliskår. Av nämnda 104 tjänster ha 20 placerats i högst Ca 13 vilket någorlunda stämmer med givna direktiv. Av de tjugo tjänsterna i Ca 13 eller lägre grad finnas emellertid för närvarande endast femton. Fem tjänster avse blivande utökning av poliskåren. Stadsfullmäktige ha i sitt beslut till personalstat icke medräknat andra tjänster än nu befintliga, en styrka om 99 man, exklusive statspolis. På denna styrka har stadsfullmäktige endast 15 tjänster i Ca 13 eller lägre. Denna fördelning stämmer icke med de direktiv som synas ligga till grund för organisationsnämndens granskning av personalstater för polisväsendet. Frågan gäller närmast om det skall anses tillåtet att fylla ut antalet lägre tjänster med sådana befattningar som man — på goda grunder — beräknar få inrättade i framtiden.

Skäl synes föreligga att i nämnda avseende inhämta organisationsnämndens yttrande över stadsfullmäktiges beslut.

Remisshandlingarna återgå.

Västerås den 5 juli 1954.

ERIK LINDSTRÖM
Landsfogde.

Polisnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1954 anfört följande:

Anmodad inkomma med yttrande i anledning av från länsstyrelsen remitterat ärende beträffande landsfogdens och polisorganisationsnämndens yttranden ifråga om av stadsfullmäktige antaget förslag till personalstat för Västerås polisdistrikt, i vad berörda förslag avser inskränkning av fem stycken tjänster i förslagets lönegrad Ca 13, vilken inskränkning enligt de avgivna yttrandena istället bör avse inskränkning av antalet tjänster i Ca 15, får polisnämnden anföra.

Med anledning av vad i ovan åberopade yttranden anförts vill polisnämnden framhålla att nämnden, som ansett att inskräkningen bort gälla lägsta lönegraden, med hänsyn till organisationsnämndens påpekande icke anser sig kunna motsätta sig, att beslutet ändras på sätt organisationsnämnden föreslagit.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 18 augusti 1954 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att upphäva beslutet den 24 juni 1954, § 197,

att med upphävande av tidigare personalorganisation från och med den 1 juli 1954 inrätta de av poliskammaren i skrivelsen den 28 maj 1954 omförmälda tjänsterna med undantag av 5 tjänster som poliskonstapel i lönegrad Ca 15 samt

att anmäla beslutets innehåll till länsstyrelsen.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 23 augusti 1954 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 31. Central överenskommelse rörande löne- och anställningsförhållanden för yrkesbrandmän.

Utdrag ur central tjänsteförteckning.

Lönegrad	Tjänstebeteckning	Spec.-best. nr
15	Brandman, dock ej i Malmö, Göteborg och Stockholm	7
17	Brandförman, dock ej i Malmö, Göteborg och Stockholm	7
19	Brandmästare (överbrandmästare, förste brandmästare), dock ej i Malmö, Göteborg och Stockholm	7

Specialbestämmelser för brandmästare, brandförman och brandman vid egentlig yrkesbrandkår.

1. Brandförmän och brandmästare skola för att avlönas enligt de i centrala tjänsteförteckningen angivna lönegraderna, ha genomgått följande kurser vid Statens brandskola:

brandmästare	brandmästarekurs kat. I
brandförman	brandförmanskurs kat. I

2. Brandförmän och brandmästare, som icke ha föreskriven kompetens, inplaceras i lönegrad efter central förhandling i varje särskilt fall, därvid den, som innehar befattning på grundval av andra stycket i övergångsbestämmelserna till 1944 års brandstadga, i regel förutsättes erhålla i överenskommelsen angiven lönegrad.

3. Brandman skall för att avlönas enligt de i centrala tjänsteförteckningen angivna lönegraderna ha tjänstgjort som aspirant vid yrkesbrandkår i ett år med avlöning enligt löneklass 11 och härefter som extra brandman med avlöning de 12 första månaderna enligt löneklass 13 (i Stockholm, Göteborg och Malmö löneklass 14) samt de därefter följande 24 månaderna enligt löneklass 14 (i Stockholm, Göteborg och Malmö löneklass 15).

Anm. Lönenämnden kan medge förkortning av tiden för aspiranttjänstgöringen för den som tjänstgjort såsom borgarbrandman eller såsom vikarie i yrkesbrandkår, under förutsättning att han efter sålunda avkortad aspiranttjänstgöring kan beräknas inneha den för tjänstgöring som yrkesbrandman erforderliga kompetensen.

4. För ordinarie och extra brandförman och brandman skola gälla följande tjänstgöringstider:

a) Tjänstgöringstiden i Stockholm bibehålles oförändrad.

b) Tjänstgöringstiden i Göteborg och Malmö 78 timmer per vecka (6 tjänstgöringsdygn av 13).

c) Övriga städer över 40.000 invånare 84 tim. per vecka (varannandagstjänstgöring).

d) Städer med invånareantal mellan 20.000—40.000 93 tim. per vecka (5 tjänstgöringsdygn av 9).

e) Städer med 20.000 eller mindre antal invånare 101 timmar per vecka (9 tjänstgöringsdygn av 15).

f) Invånareantalet räknas per den 1 januari 1952.

g) Parterna förutsätta, att städerna må i mån av behov efter förhandlingar kunna vidtaga erforderliga omläggningar och regleringar av tjänstgöringstiden.

5. Kommunen fastställer efter förhandling persedellista, som skall angiva persedelslag och erforderligt antal persedlar, utseende och kvalitet och kortaste normala brukningstid.

Anm. Erforderlig utrustning speciellt avsedd att förhindra ohälsa eller olycksfall i arbete, ävensom tjänstetecken tillhandahålles som lån av kommunen. Med sådan utrustning avses larmstövlar, larmoverall eller larmrock (eller motsvarande), hjälm, bälte, grova skyddshandskar och yllevantar.

Persedlarna anskaffas och tillhandahållas av kommunen, som äger tillgodogöra sig ersättning härför genom månatliga avdrag å lönen i lämpliga poster. Ersättning skall utgöra 35 % av kommunens anskaffningskostnad för uttagen persedel.

Brandbefälet utövar erforderlig persedelkontroll.

6. Det nya normaltjänstereglementets övertidsbestämmelser med däri angivna allmänna förutsättningar för erhållande av sådan gottgörelse gälla med följande kompletterande bestämmelser:

Om brandpersonal inkallas till tjänstgöring på fridygn erhålles i första hand kompensation genom ledighet enligt i det följande angivna regler.

Kan icke kompensationsledighet beviljas utgår kontant ersättning enligt följande.

Om brandpersonal inkallas för effektiv tjänstgöring vid katastroftillfällen erhålles 1/2.400-del av årslönen i resp. löneklass jämte 50 % tillägg för tid som infaller under de första 6 timmarna efter vaktombyte och 100 % tillägg för annan tid; dock iakttages att tillägget alltid skall utgöra 100 % om brandmannen hunnit lämna stationen.

Inkallas brandpersonal till tjänstgöring vid andra tillfällen erhålles en timersättning, som är lika med årslönen i resp. löneklass delad med det för brandkåren enligt punkt 4 ovan gällande antalet tjänstgöringstimmar, ökad med 50 resp. 100 % enligt förut närmare angivna regler med avseende på tjänstgöringens förläggning.

Vid tillämpning av ovanstående bestämmelser skall sådan övertid, i samband med ordinarie tid, som ej uppgår till minst 30 minuter i följd, ej berättiga till särskild gottgörelse. Vid beräkning av övertid i övrigt skall påbörjad halvtimme anses som fullgjord halvtimme.

Om brandpersonal fullgjort tjänstgöring, som enligt ovanstående bestämmelser skulle kontant ersatts med 1/2.400-del av årslönen jämte 50 resp. 100 % tillägg utgår kompensationsledigheten med en och en halv resp. två gånger det timantal tjänstgöringen omfattat. Vid övrig tjänstgöring utgår ledigheten med samma timantal, som tjänstgöringen omfattat.

Anm. Till dess nytt normaltjänstereglemente trätt i kraft skall i fråga om övertidsersättning och kompensationsledighet hittillsvarande praxis å resp. ort gälla. Praxis skall tillsvidare gälla jämväl i Stockholm.

7. För säkerhetsvakt som fullgöres å fridygn utgår följande ersättningar.

a) Säkerhetsvakt på teater, cirkus eller liknande

	Dyrortsgrupp			
	2	3	4	5
per föreställning och man	18: 50	19: 30	20: 15	21: —

b) Säkerhetsvakt vid motortävlingar, bensinlossningar, fyrverkerier m.m.

	Dyrortsgrupp			
	2	3	4	5
kronor per timme och man	6: 20	6: 40	6: 70	7: —

Ersättning, som under b avses, utgår vid varje vakt för minst 2 timmar.

Tjänstgöring som säkerhetsvakt skall i första hand utföras frivilligt av fridygnsledig personal. Om sådan personal icke frivilligt ställer sig till förfogande, äger brandchefen att härtill kommendera fridygnsledig personal, dock att sådan kommendering med tvångsåliggande ej bör äga rum på helgdagar och s.k. helgdagsaftnar, vartill i förevarande sammanhang icke räknas ordinära lördagseftermiddagar och söndagar.

För säkerhetsvakt som undantagsvis måste utföras på tjänstgöringsdygn utgår ingen ersättning.

8. Bestämmelserna i det nya normaltjänstereglementet om särskilt lönetillägg för arbete på s.k. obekväm arbetstid skola beträffande brandpersonal avse *dels* effektivt arbete under ordinarie tjänstgöringstid, d.v.s. deltagande i utryckning på grund av brandlarm, ambulansrekvisition eller annat liknande nödläge, *dels* televakttjänstgöring, i den mån inkommande larm föranleder utryckning.

Ersättning utgår

a) vid deltagande i utryckning och vid televakttjänstgöring under utryckning på grund av brandlarm, för den tid utryckningen tagit i anspråk, dock för minst en halv timme,

b) i fråga om annan televakttjänstgöring för en halv timme per larm som föranlett utryckning.

Ersättning skall dock icke utgå för större antal timmar än som faller inom tidpunkterna för första och sista utryckning under tid, för vilken o-tillägg kan utgå. Ersättning kan ej heller utgå för samma tid enligt både a) och b).

9. I fråga om brandpersonals skyldighet att erlägga hyra för tjänstebostad gäller vad härom stadgas i normaltjänstereglementet.

Protokollsanteckningar m.m.

till överenskommelsen den 8 juli 1954 angående brandmän, brandförmän och brandmästare vid yrkesbrandkår.

1. Vid övergång från beklädnadsersättning till det i överenskommelsen (specialbestämmelse nr 7) under punkt 5 fastställda systemet för tillhandahållande av persedlar skola återstående slitningstider fastställas.

2. Där denna överenskommelse medför höjning av lönen, äger kommunen, där ej av särskilda skäl annorlunda medgivas, från samma dag som löneförhöjningen träder i kraft vidtaga erforderliga höjningar av tjänstebostadshyrorna enligt normaltjänstereglemente eller särskild överenskommelse mellan parterna intill belopp, som erhållits i löneförhöjning.

3. Kommunalarbetareförbundet hade under förhandlingarna framfört önskemål om att överenskommelsen skulle omfatta jämväl heltidsanställd personal vid borgarbrandkårer. Då stadsförbundet icke f.n. var berett att ta ställning till denna fråga, enades parterna om att sedermera uppta densamma till förhandlingar.

4. Parterna äro ense om att (jfr "huvudöverenskommelsen" p. I femte stycket)

ingen skall på grund av denna överenskommelse lida löneminskning. Nuvarande innehavare av tjänster såsom förste brandmästare i Göteborg och överbrandmästare i Malmö skola, så länge de kvarstå i sina tjänster, bibehållas vid nuvarande beklädnadsförmåner.

5. Överenskommelsen skall i fråga om lönegradsplaceringar tillämpas fr.o.m. den 1 januari 1954.

I de fall, där brandpersonalen erhållit fri beklädnad, skola bestämmelserna under punkt 5 i överenskommelsen (specialbestämmelse nr 7) tillämpas fr.o.m. den 1 januari 1954. Har beklädnadsersättning utgått, skola nyssnämnda bestämmelser tillämpas fr.o.m. den 1 juli 1954.

Bestämmelserna om säkerhetsvakt skola tillämpas, så snart kommunen hunnit lämna arrangörerna av ifrågavarande tillställningar m.m. meddelande om ersättningsbeloppen.

Specialbestämmelser.

A. Tillägg för obekväm arbetstid.

1. Tillägget utgår efter beslut av lönenämnden till tjänsteman, som fyller villkoren härför.

2. Till tjänsteman, som avses i punkt 1 ovan och som *dels* uppnått en ålder av minst 17 år, *dels* har reglerad arbetstid, *dels* innehar tjänst i högst lönegrad 19, *dels ock* äger erhålla gottgörelse för övertidstjänstgöring, skall utgå särskilt lönetillägg i enlighet med vad nedan sägs för sådan fullgjord effektiv tjänstgöring på s.k. obekväm arbetstid, som icke skall anses utgöra övertidsarbete.

3. Med obekväm arbetstid avses i dessa bestämmelser arbetstid, som infaller

a) mellan klockan 19 och 6,

b) på sön- eller helgdag, påskafton, midsommarafton eller julafton mellan klockan 6 och 19 eller

c) på vardag, som omedelbart efterföljes av sön- eller helgdag, mellan klockan 18 och 19.

4. Lönetillägg utgår till

tjänsteman i lönegraderna	3½— 4	med	30	öre/tim.	
,, ,, ,,	4½— 8	,,	35	,,	,,
,, ,, ,,	9 —19	,,	40	,,	,,

5. Om den i tjänstgöringsschema angivna arbetstiden — utökad med det ytterligare antal timmar, varunder tjänstemannen fullgjort tjänstgöring, som ej skall anses utgöra övertidsarbete — understiger 189 timmar per 4-veckorsperiod, skall lönetillägg för effektiv tjänstgöring mellan klockan 22 och 6 utgå endast om och i den mån antalet till sådan tid förlagda arbetstimmar överstiger tre gånger det antal timmar, varmed arbetstiden understiger 189 timmar per 4-veckorsperiod.

Anm. Tjänsteman, som uteslutande tjänstgör som telefonist eller telefonföreståndarinna och därvid icke sysselsättes med annat arbete, äger, därest bestämmelserna om obekvämlighetstillägg på grund av punkt 1 skola tillämpas, oavsett bestämmelserna i detta moment åtnjuta lönetillägg för tjänstgöring mellan klockan 22 och 6, dock endast för det antal tjänstgöringstimmar mellan nämnda klockslag, som överstiger 36 timmar per 4-veckorsperiod.

6. Utgår på grund av arbetets förläggning annan kontant ersättning, skall denna minskas med lönetillägget eller i förekommande fall helt bortfalla.

7. Anspråk på lönetillägg för tjänstgöring på obekväm arbetstid skall genom av arbetsledningen attesterad räkning eller på sätt lokalt överenskommes göras gällande senast under kalendermånaden efter den, då sådan tjänstgöring fullgjorts.

Lönetillägget utgår endast för sammanlagt antal hela tjänstgöringstimmar per tjänstgöringsperiod.

8. Erfordras med hänsyn till tjänstgöringsförhållandena närmare föreskrifter rörande tillämpningen av dessa bestämmelser, utfärdas sådana föreskrifter av lönenämnden.

Tillämpningsbestämmelser.

Parterna rekommendera kommunerna att utbetala lönetillägg för tjänstgöring på obekväm arbetstid under följande förutsättningar.

1. Ersättning skall utgå till ordinarie och extra tjänsteman, vilken avlönas enligt lönestat eller motsvarande bestämmelser och för vilken ifrågavarande specialbestämmelse kan äga tillämpning, dock att lönetillägg *icke* skall utgå till tjänstman, för vilken ersättning för arbetstidens förläggning inrymts i lönen eller kompensation härför utgår i form av ledighet, avkortad tjänstgöring eller liknande, såvida ej de lokala parterna träffa överenskommelse härom.

2. För brandkårspersonal gälla härutöver vissa särskilda bestämmelser.

3. Beslut om viss tjänsteman tillhör kategori, som avses i punkt 1) fastställes av lönenämnden efter det att personalorganisation, vilken sådan tjänsteman tillhör, beretts tillfälle begära förhandlingar. Vid avgörande av sådant ärende skall hänsyn tagas till övergångsbestämmelsen i fråga om övertidsersättning m.m. i det nya normaltjänstereglementet.

Anteckning till förhandlingsprotokollet.

Parterna uttala att frågan om tillägg för obekväm arbetstid till annan vaktmästarepersonal än folkskolevaktmästare bör avgöras med hänsyn till en jämförelse mellan lönesättningen och arbetsuppgifterna för dessa befattningshavare, varvid värderingen av folkskolevaktmästarnas arbetsuppgifter och tjänstgöringsförhållanden bör tjäna till vägledning.

Protokollsanteckning.

Därest de statliga bestämmelserna om tillägg för obekväm arbetstid skulle förändras, må på endera partens begäran förhandlingar upptagas om revision av ovanstående bestämmelser.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 32

Nr 32. Central överenskommelse rörande löne- och anställningsförhållanden för barnträdgårdslärarinnor.

Utdrag ur central tjänsteförteckning.

Lönegrad	Tjänstebeteckning m.m.
9	Barnträdgårdslärarinna och ledarinna för institution med högst 1 avdelning, såvitt avser barnträdgårdar och eftermiddagshem.
11	Föreståndarinna för barnträdgårdar och eftermiddagshem, omfattande 1½ eller flera avdelningar.
12	Barnträdgårdslärarinna vid daghem ävensom ledarinna för daghem, omfattande högst 1 avdelning.
13	Föreståndarinna vid daghem, omfattande 1½—3 avdelningar.
14	Föreståndarinna vid daghem, omfattande 3½—4½ avdelningar.
15	Föreståndarinna vid daghem, omfattande 5—5½ avdelningar.
16	Föreståndarinna vid daghem, omfattande 6 eller flera avdelningar.

Specialbestämmelser för barnträdgårdslärarinnor och föreståndarinnor vid institutioner för halvöppen barnavård.

1) Vid bestämmandet av lönegradsplacering räknas heldagsgrupp (daghemsgrupp) såsom en avdelning samt halvdagsgrupp (barnträdgårdsgrupp, resp. eftermiddagshemsgrupp) såsom halv avdelning.

De angivna lönegradsplaceringarna avse endast befattningshavare, som genomgått tvåårig utbildning vid förskoleseminarium eller, beträffande daghem för spädbarn, avlagt barnavårdslärarinneexamen eller eljest har av socialstyrelsen godkänd kompetens.

2) Lönegradsplaceringen förutsätter, att befattningshavarna äro sysselsatta vid daghemmen året runt med heldagstjänstgöring samt vid barnträdgårdar och eftermiddagshem under den tid verksamheten vid dessa institutioner normalt pågår, varmed i denna överenskommelse förstås 42 veckor. Båda grupperna av befattningshavare äro alltså att anse såsom årsanställda.

Arbetstiden vid daghem är i genomsnitt 48 timmar per helgfri vecka, varav i regel 6 timmar för sådana för verksamhetens behöriga skötsel erforderliga uppgifter såsom journalföring, materialvård och personalkonferenser m.m. Arbetstiden vid lekskolor (barnträdgårdar) och eftermiddagshem är den tid, som totalt åtgår för verksamhetens behöriga skötsel, i regel 48 timmar. Om i särskilda fall av heltidsanställd vid barnträdgård och eftermiddagshem icke erfordras utnyttjande till fullo av en arbetstid upp till detta arbetstidsmått, må därvid bero så länge därav icke föranledes en ökning av personalbehovet. Huruvida lönen därvid skall anpassas efter den minskade arbetstiden må lokalt avgöras. Löneavdrag skall dock icke göras vid sådant tillfälligt uppehåll i verksamheten under terminen, som ej beror av befattningshavaren, t.ex.

vid institutionens stängning under enstaka dagar på grund av rengöring eller reparation, epidemier o.dyl., dock att befattningshavaren i sådana fall skall vara skyldig att fullgöra sådana kompletterande arbetsuppgifter som avses i första meningen av detta stycke eller, där så påkallas, eljest tjänstgöra vid samma eller annan institution tillhörande halvöppen barnavård.

Anm. Om verksamheten så tillåter bör personalen beredas tillfälle uttaga intjänad kompensationsledighet i anslutning till jul- eller nyårshelgerna.

Anteckning till förhandlingsprotokollet:

Förhandlingsparterna voro med stöd av gemensamt verkställd utredning samstämmigt av den uppfattningen, att den överenskomna arbetstidsbestämningen endast vid ett fåtal institutioner kunde föranleda ändrad organisation. Vederbörande huvudmän för sådana ifrågakommande institutioner förklarade sig beredda att verkställa en översyn av arbetstidsförhållandena i syfte att snarast anpassa dessa till den överenskomna arbetstidsbestämningen antingen genom omfördelning av personalen eller annan omorganisation eller i undantagsfall genom personalökning.

3) För respektive kommun gällande tjänstereglemente skall äga tillämpning.

Till sådan befattningshavare vid barnträdgård eller eftermiddagshem, som avlönas i enlighet med vad i denna överenskommelse stadgas för dylika institutioner, skall dock för tid, då verksamheten vid institutionen normalt icke pågår, så stor del av avlöningen utgå som den avlöning hon uppburit under arbetsåret utgör av full avlöning för henne under hela arbetsåret. I denna avlöning ingår semesterlön. Arbetsåret räknas från höstterminens början.

4) Svenska stadsförbundet rekommenderar sina medlemmar att söka organisera verksamheten så att i största möjliga utsträckning av fackläraförbundet framställt önskemål skall tillgodoses om att personalen vid daghem erhåller under sommaren förutom semester en ledighet om 3 veckor. Parterna äro ense om att denna rekommendation innebär, *dels att* tjänstledigheten bör uttagas i omedelbart samband med åtnjuten semester, *dels att* befattningshavaren är skyldig vidkännas den lönereduktion, som följer av att arbetstiden förkortas, *dels ock* att en eller annan befattningshavare vid daghem inom viss kommun icke skall kunna motsätta sig att kommunen söker biträda fackläraförbundets önskemål i detta avseende.

5) Överenskommelsen föranleder ej sänkning av årslönerna för nuvarande innehavare av befattning, så länge hon innehar befattningen, i större mån än som motsvarar eventuell minskning i tidigare åliggande tjänstgöringsskyldighet.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 33

Nr 33. Stadga för Västerås kommunala arkivväsen.

§ 1.

Föreskrifterna i denna stadga skola äga tillämpning på arkiv hos stadsfullmäktige och alla till den kommunala styrelsen eller förvaltningen hörande myndigheter, styrelser, nämnder, delegationer, kommissioner, revisorer, utskott och kommittéer jämte underlydande verk, inrättningar och befattningshavare *(kommunalmyndigheter)* ävensom på stadsarkivet.

§ 2.

Inseendet över kommunalmyndigheternas arkiv och förvaltningen av stadsarkivet tillkommer drätselkammaren.

Kommunalmyndigheters arkiv.

§ 3.

Varje myndighet skall väl vårda sina handlingar, hålla dem förtecknade och så förvarade, att de äro lätt åtkomliga, samt tillse, att de, så vitt kan bedömas, äro skyddade mot fukt och brandfara. Föreligger tvekan om brandsäkerheten, bör yttrande från stadens brandchef inhämtas.

§ 4.

Förslag till ny förvaringslokal för arkivhandlingar skall granskas och godkännas av stadsarkivarien.

§ 5.

För varje arkiv skall av myndigheten utses särskild vårdare *(arkivvårdare)*, vilken ansvaret för arkivet närmast åligger.

§ 6.

Över alla till en myndighets arkiv hörande handlingar skall upprättas förteckning. Denna skall redovisa de band, buntar, mappar eller kortlådor, som finnas inom varje serie eller avdelning av arkivet, samt lämna summariska uppgifter på deras innehåll och ange den tid de omfatta. Förteckningen skall årligen fullständigas.

Särskild förteckning skall upprättas över kartor och ritningar, som förvaras för sig.

Bestyrkt avskrift av arkivförteckning skall omedelbart efter upprättandet överlämnas till stadsarkivet. Under 1961 och sedermera vart femte år skall dit överlämnas tilläggsförteckning över vad som tillkommit eller på annat sätt än genom leverans till stadsarkivet frångått myndighetens arkiv, sedan förteckning sist ingavs.

§ 7.

Utgallring, förstörande eller annat avhändande av arkivhandlingar må icke äga rum utan drätselkammarens medgivande.

Förslag till gallring av till kommunalmyndighets arkiv hörande handlingar upprättas av stadsarkivarien i samråd med myndigheten. Efter drätselkammarens fastställelse av förslaget verkställes gallringen genom myndighetens försorg.

§ 8.

Har myndighet för avsikt att för sin korrespondens eller för andra handlingar tillämpa dossier- eller aktsystem (gruppera handlingarna efter ämne eller annan indelningsgrund) efter viss plan, bör stadsarkivariens mening inhämtas angående indelningsgrunden och planens lämplighet ur arkivets synpunkt. Ändring av sådan plan bör icke ske utan samråd med stadsarkivarien.

§ 9.

Vart femte år, med början 1956, skola arkivhandlingar, som äro äldre än 5 år, överlämnas till stadsarkivet, såvida de ej oundgängligen behövas för förvaltningen eller drätselkammaren eljest medger undantag. Även yngre handlingar må överlämnas till stadsarkivet, om detta kan ske utan olägenhet. Arkivalier för tiden före 1951 skola levereras så snart ske kan.

§ 10.

Beredning och kommitté skall omedelbart efter avslutad verksamhet överlämna sina handlingar till stadsarkivet, i den mån de icke fortfarande behövas för förvaltningen eller införlivats med akt till handlagt ärende.

§ 11.

Arkivhandlingarna skola hållas tillgängliga i enlighet med tryckfrihetsförordningens bestämmelser. Arkivvårdaren bör övervaka, att arkivet tillhörande handlingar ej obehörigen begagnas.

§ 12.

1. Utlåning av arkivalier till enskild person är icke tillåten. Ej heller må arkivvårdare eller annan person, som tjänstgör hos den myndighet, till vilken arkivet hör, från arkivet eller tjänstelokalen medtaga handlingar, därest icke detta av myndigheten medgives, och även i dylikt fall ej i vidsträcktare mån, än sådant är nödvändigt för handläggning av tjänsteärenden. Handlingarna skola efter begagnandet oförd röjligen återställas till arkivet eller tjänstelokalen.

Handskrift, ritning eller karta må, efter beprövande av arkivvårdaren, kunna utlämnas till fotografering med iakttagande av nödiga försiktighetsmått och med villkor, att föremålet återlämnas samma dag, innan arkivet stänges.

2. Arkivhandling må icke utlånas till myndighet annorledes än på rekvisition eller mot kvitto. Alla utlån från arkivet skola noggrant antecknas i en där befintlig utlåningsbok.

§ 13.

Kommunalmyndighets arkiv skall årligen inspekteras av stadsarkivarien, varvid denne skall taga kännedom om arkivbildningen och arkivvården samt i enlighet med bestämmelserna i § 19 q lämna de erinringar, råd och anvisningar, som förhållandena påkalla. Protokoll över förrättningen tillställes myndigheten och drätselkammaren.

§ 14.

Inventering av kommunalmyndighets arkiv skall, enligt anvisningar som utfärdas av stadsarkivarien, verkställas, då arkivvårdare frånträder sitt uppdrag.

Stadsarkivet.

§ 15.

Stadsarkivet har till uppgift att emottaga, förvara, ordna, förteckna och tillhandahålla arkivhandlingar från

a) stadens kommunalmyndigheter;

b) numera upplösta institutioner för stadens kommunala styrelse och förvaltning, samt i den mån utrymmet medgiver

c) stadens kommunala bolag;

d) korporationer, föreningar och sammanslutningar (folkrörelser), anstalter, enskilda personer och inrättningar, vilkas verksamhet är eller varit av betydelse för staden i historiskt, ekonomiskt, kulturellt eller administrativt hänseende;

e) handels- och industriföretag i Västerås eller på andra orter inom Västmanland belägna sådana företag, som haft betydelse för stadens utveckling;

f) efter överenskommelse med vederbörande myndighet och med landsarkivarien, stadens magistrat och rådhusrätt jämte underlydande verk, åklagarmyndighet och polisverk samt andra stadsmyndigheter i Västerås, vilka enligt allmänna arkivförfattningar äga eller skola överlämna sina handlingar till landsarkiv, för den tid leveranskyldighet icke föreligger *(landsarkivdepån)*.

§ 16.

Varje myndighets, inrättnings, förenings, företags eller annan arkivbildares handlingar äro att betrakta som en särskild arkivenhet och skola ordnas och förtecknas för sig.

§ 17.

Vad i allmänna arkivförfattningar är eller varder stadgat angående sådana arkiv, som avses i § 15 f, skall äga tillämpning jämväl på de i landsarkivdepån ingående handlingarna. Landsarkivdepån är underkastad inspektion genom riksarkivariens försorg.

§ 18.

Stadsarkivet förestås av en stadsarkivarie. Vid stadsarkivet äro dessutom anställda befattningshavare enligt gällande stat.

§ 19.

Stadsarkivarien åligger:

a) att tillse, att gällande arkivbestämmelser efterlevas vid stadsarkivet;

b) att tillse, att vid stadsarkivet anställda eller eljest där tjänstgörande befattningshavare med nit och noggrannhet fullgöra sina åligganden, samt att leda och mellan dem fördela arbetet;

c) att omhändertaga till stadsarkivet inkommande arkivhandlingar;

d) att tillse, att föreskrivna leveranser behörigen ingå;

e) att omsorgsfullt vårda de arkiv, samlingar och handlingar, som överlämnats till stadsarkivet, samt ordna och förteckna dem;

f) att söka fullständiga i stadsarkivet förvarade arkiv och samlingar, i vilket avseende stadsarkivarien äger att, därest hos myndigheter eller i enskild besittning anträffas arkivhandlingar, som rätteligen tillhöra stadsarkivet, men icke dit överlämnats, vidtaga åtgärder för deras överlämnande till arkivet och i fall hans begäran ej efterkommes, anmäla förhållandet till drätselkammaren;

g) att komplettera de arkivaliska samlingarna med fotografiska kopior av handlingar rörande staden och dess omgivning, när tillfälle därtill gives;

h) att uppgöra förslag till utgallring av kommunala handlingar i stadsarkivet samt, efter drätselkammarens godkännande av förslaget, verkställa gallring;

i) att uppgöra förslag till utgallring av handlingar hos kommunalmyndighet;

j) att granska förslag till förvaringslokal för kommunalmyndighets arkiv;

k) att göra sig väl förtrogen med i stadsarkivet förvarade handlingar ävensom med förhållandena inom staden i äldre och nyare tid, gå myndigheter, forskare och andra tillhanda med anvisningar rörande handlingar, som kunna tjäna till upplysning i avseende på särskilda forskningsföremål eller förvaltningsärenden, om vilka kännedom sökes, samt övervaka, att stadsarkivet tillhörande handlingar ej obehörigen begagnas;

l) att göra sig väl förtrogen med kontors- och registreringsteknik, särskilt uppgörande av dossier- och aktplaner, samt giva kommunalmyndighet råd och anvisningar såväl vid upplåggande av sådan plan som vid komplettering och utbyggnad därav;

m) att i övrigt följa arkivväsendets utveckling, särskilt på det kommunala området;

n) att ställa sig till efterrättelse de bestämmelser, som kunna komma att utfärdas angående ingivande av förteckningar över kommunala arkiv till landsarkiv;

o) att till vederbörande landsarkiv lämna uppgifter på de arkivhandlingar, som från myndigheten överlämnats till landsarkivdepån;

p) att, i den mån övriga arbetsuppgifter så medgiva, biträda med de utredningar angående historiska och administrativa förhållanden i staden, som drätselkammaren eller i brådskande fall stadsdirektören uppdrager åt honom;

q) att minst en gång årligen inspektera sådana kommunalarkiv, som icke överlämnats till stadsarkivet, och angiva riktlinjerna för deras vård och förvaring, ordnande och förtecknande samt att tillse, att diarieföring, registrering och dossier- och aktbildning försiggå rationellt samt på ett för myndighetens verksamhet och för forskningen lämpat sätt;

r) att väl vårda stadsarkivets bibliotek och däröver hålla förteckning;

s) att årligen före den 1 februari till drätselkammaren överlämna redogörelse för verksamheten vid stadsarkivet under senast förflutna kalenderår samt

t) att, därest han därtill anmodas, vara sekreterare eller på annat sätt deltaga i Västerås stads kulturnämnds arbete.

§ 20.

Stadsarkivarien är skyldig att — i den mån han därom anmodas — närvara vid drätselkammarens och andra kommunala förvaltningsorgans sammanträden vid behandling av frågor, som beröra hans verksamhetsområde. Han äger rätt att deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, och att på begäran få sin mening antecknad till protokollet.

§ 21.

Stadsarkivarien äger att av alla till kommunalförvaltningen hörande befattningshavare erhålla de upplysningar, av vilka han för fullgörande av sin tjänst kan vara i behov, liksom han är skyldig lämna dessa befattningshavare de upplysningar, som de i tjänsten kunna behöva.

§ 22.

Stadsarkivet hålles öppet å tid, som drätselkammaren efter förslag av stadsarkivarien bestämmer. Tiden för öppethållandet tillkännagives genom anslag.

§ 23.

Den, som önskar begagna i stadsarkivet förvarade arkiv och samlingar, har att anmäla sig hos stadsarkivarien, vilken tillser, att för ändamålet erforderliga arkivhandlingar framtagas till begagnande på stället, såvida hinder härför ej möter enligt tryckfrihetsförordningen, eljest utfärdade bestämmelser eller givna föreskrifter.

Utlänning skall skriftligen uppgiva, vilka handlingar han önskar erhålla tillstånd att begagna. På stadsarkivariens prövning ankommer, så framt ej drätselkammarens beslut anses böra inhämtas, att avgöra, i vad mån sådant tillstånd må meddelas.

Önskar person, vilkens pålitlighet icke är känd, begagna sådana i stadsarkivet förvarade handlingar, som böra hållas tillgängliga för forskning, skola, dessa, där betydande hinder ej möter, innan de utlämnas, genomses samt, om de icke äro förtecknade och deras beskaffenhet så fordrar, folieras eller räknas, och skall vid deras återlämnande samlingens fullständighet kontrolleras.

§ 24.

Kommunalmyndigheter och kommunala befattningshavare äga att för handläggning av tjänsteärenden såsom lån utbekomma i stadsarkivet förvarad kommunal arkivhandling på de villkor, varom överenskommelse med stadsarkivarien kan träffas.

För utlåning av handlingar i landsarkivdepån gäller, vad som för landsarkiv är eller kan bliva förordnat. För utlåning från stadsarkivet gäller i övrigt vad som i § 12 är stadgat.

§ 25.

Begäres avskrift, bevis eller vidimation, som stadsarkivarien har att å tjänstens vägnar utfärda, skall sådan expedition meddelas mot lösen och stämpelavgift i enlighet med vad därom kan vara stadgat.

Kommunalmyndighet äger att, utan erläggande av lösen, erhålla bestyrkt avskrift av i stadsarkivet förvarad kommunal arkivhandling.

§ 26.

I stadsarkivet skola följande diarier och liggare föras:

a) diarium över inkommande brev och skrivelser jämte anteckning om därav föranledda expeditioner;

b) diarium över utgående brev och skrivelser;

c) diarium över mottagna och avgångna leveranser av arkivhandlingar;

d) diarium över forskare, avskrivare och andra, som besöka stadsarkivet, med kort angivande av de för vederbörandes räkning framtagna arkivhandlingarna; samt

e) in- och utlåningsbok med uppgift om de arkivhandlingar, som lånas till eller från stadsarkivet.

§ 27.

Befattningen som stadsarkivarie ledigförklaras i den ordning, som stadgas i tjänste- och avlöningsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare. Sökande har att till drätselkammaren inlämna eller med allmänna posten insända till kammaren ställd ansökan. Över de sökandes kvalifikationer bör riksarkivets yttrande inhämtas.

Efter granskning av de ingivna handlingarna antager drätselkammaren den av de sökande, som befinnes mest meriterad för tjänsten.

§ 28.

För behörighet att vinna anställning som stadsarkivarie erfordras samma kompetens, som är eller kan bliva föreskriven för landsarkivarie.

§ 29.

Såsom vikarie för stadsarkivarien förordnar drätselkammaren efter förslag av stadsarkivarien lämplig person. För längre vikariatsförordnanden är arkivkompetens enligt § 28 erforderlig.

Denna stadga skall träda i kraft den 1 januari 1955.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 34

Nr 34. Byggnadstekniska byrån årsberättelse för år 1953.

Verksamhetsåret är byråns tredje. Arbetsuppgifterna finnas angivna i drätselkammarens instruktion för byggnadsintendenten.

1. *I enlighet med instruktionen har byrån handlagt projekterings- och byggnadsfrågor rörande Västerås stads allmänna nybyggnader och större ombyggnader, varvid uppdrag emottagits från:*

Drätselkammaren
Tekniska Verken
Hamnstyrelsen
Brandstyrelsen
Civilförsvarsnämnden
Parkstyrelsen
Lantegendomsnämnden
Idrottsstyrelsen
Fattigvårdsstyrelsen
Pensionärshemsstyrelsen
Badhusstyrelsen
Folkskolestyrelsen
Västerås Omnibus AB
Föreningen Västerås Skollovskolonier
Rådhuskommittén
Bibliotekskommittén
Läroverkets byggnadskommitté
Tekniska skolans byggnadskommitté

2. *De byggnadsprojekt, som kommit till utförande, äro:*

A. Under året avslutade byggnader.

BTB nr 110. *Personalbostäder vid Hässlö vattenverk.*
Radhus med 5 st. lägenheter om vardera 85 m² nettogolvyta.
Byggnadsvolym: 2300 m³.
Byggnadstid: 22/9 1952—30/6 1953 = 9 mån.
Antal arbetstimmar: 16.500.
Kostnader: 350.000 kr.
Entreprenörer: Byggnads AB Ludvigsson & Molin, Västerås Rörläggnings AB, Roos & Söners Måleriaffär, (elinst. i TV:s egen regi) med ansvarstid intill den 30/6 1955.
Arkitekt: Stadsarkitektkontoret.
Konstuktörer: BTB, TV (el).
Kontroll: BTB.

BTB nr 111. *Kallförråd för Tekniska Verken.*
Kallförråd om 400 m² golvyta, flyttat från vattenreservoar på Djäkneberget och i ombyggt skick placerat å Tekniska Verkens förråd vid Verksgatan.
Byggnadsvolym: 1600 m³.
Byggnadstid: 8/12 1952—30/4 1953 = 5 mån.
Antal arbetstimmar: 2.350.
Kostnader: 40.800 kr.
Entreprenörer: Byggnadsfirma Anders Diös AB med ansvarstid intill den 20/5 1954.
Ritningar, administration och kontroll: BTB.

BTB nr 203. *Småskola i kv. Hästhoven.*
Skolbyggnad om 10 klassrum, matsal, diskkök, lärarrum m.m.
Byggnadsvolym: 6000 m³.
Byggnadstid: 18/12 1952—20/10 1953 = 10 mån.
Antal arbetstimmar: 30.605.
Kostnader: c:a 850.000 kr. (ej slutreglerade).
Entreprenörer: Byggnads AB Verner Johansson, G. A. Johanssons Rörledningsaffär, Mobergs Elektriska och G. Gunhammar (trädgårdsarbeten) med ansvarstid intill den 20/10 1955 och för trädgårdsarbeten intill den 22/7 1955.
Arkitekt: Stadsarkitekt Per Bohlin.
Konstruktörer: Möller & Olson Ingenjörsbyrå, Kadesjös Ing.-byrå (VVS), Ing. H. Wiberg och trädgårdsarkitekt Jange Blomqvist.
Kontroll: BTB och Ing. H. Wiberg (el).

BTB nr 205. *Småskola i Skiljebo.*
Skolbyggnad om 7 klassrum, matsal, diskkök m.m.
Byggnadsvolym: 3600 m³.
Byggnadstid: 20/9 1952—1/8 1953 = 10 mån.
Antal arbetstimmar: 25.000.
Kostnader: c:a 553.000 kr. (ej slutreglerade).
Entreprenörer: Byggnads AB Ludvigsson & Molin, Västerås Rörledningsaffär AB, Sigfr. Anderssons Elektr. Affär och S. Eldin (trädgårdsarb.) med ansvarstid intill den 18/9 1955.
Arkitekt: Stadsarkitekt Per Bohlin.
Konstruktörer: BTB, Ing. H. Wiberg (el) och stadsträdgårdsmästare Ingmar Blomqvist.
Kontroll: BTB och Ing. H. Wiberg (el).

BTB nr 209. *Ombyggnad i Korsängsskolan.*
En del av bef. badavdelning ombyggdes till bibliotek m.m. under sommaren.
Entreprenörer: Byggnads AB Verner Johansson och Bröderna Andersson (VVS).

BTB nr 507. *Ombyggnad av läroverkets nya annex.*
Efter färdigställandet av den s. k. hallbyggnaden (BTB nr 502, se årsber. 1951—1952) beslutades ombyggnad och reparation av läroverkets äldre byggnader, varmed början gjordes under sommaren med det s.k. nya annexet, som utrustades med bl.a. ny toalettavd., nytt skolkök, ny handarbetssal och en föreningslokal i vindsvåningen med scenutrymme samt helt ny värmeinstallation.
Byggnadstillståndsgivningen komplicerades av att Kungl. Maj:ts dispens från byggnadsförbud erfordrades. Sådan erhölls först den 2/10 1953. Dessförinnan hade byggnadsarbetena tillfälligt stoppats av länsarbetsnämnden under tiden 28/9—13/10 1953.
Byggnadstid: 1/6 1953—30/12 1953 = 7 mån.
Antal arbetstimmar: 22.674.
Kostnader: 384.000 kr.
Entreprenörer: Byggnads AB Ludvigsson & Molin, Västerås Rörledningsaffär AB, Sigfr. Anderssons Elektr. Affär och Västerås Måleriaffär AB.
Arkitekt: Arkitekt SAR Sven Ahlbom med skolkökslär. fru Runa Enochsson som medarb. betr. skolköket.
Konstruktioner, administration och kontroll: BTB.

B. Vid årsslutet pågående arbeten.

BTB nr 105. *Nybyggnad för Tekniska Verken i kv. Nimrod.*
Med ändring av de ursprungliga ritningarna, som upptogo ett antal bostadslägenheter och enkelrum, har byggnaden under året omdisponerats till huvudsakligast verkstads-, kontors- och butikshus, till stor del kontorslokaler för K. Vattenfallsstyrelsen.
Byggnadsvolym: 28.000 m³.
Beräknade kostnader: 3.650.000 kr.
Beräknad byggnadstid: 1/3 1953—15/12 1954 = 22 mån.
Under året kontrakterade entreprenader (6 st.): 2.830.000 kr.
Arkitekt och konsulter: Arkitekt SAR Sven Ahlbom, Kadesjös Ing.-byrå, Theorells Ing.-byrå (vent.), f. byråchefen John Olsson (grundundersökning).
Antal arbetstimmar vid årsslutet: c:a 40.000.
Bokförda kostnader vid årsslutet: 1.054.194 kr.
Vid årsslutet var stommen uppförd till hälften.

BTB nr 112. *Tillbyggnad för gasverkets reningskistor.*
Byggnadsvolym: 3500 m³.
Beräknade kostnader (inkl. fundament): 143.000 kr.
Beräknad byggnadstid: 15/12 1953—15/6 1954 = 6 mån.
Under året kontrakterade arbeten: 112.000 kr.
Konsulter: Kadesjös Ing.-byrå, Tekniska Verkens och BTB:s ingenjörer.

BTB nr 211. *Ombyggnad i Herrgärdsskolan.*
BTB har utfört konstruktioner för en mindre nybyggnad av Herrgärdsskolans vindsvåning. Arbetet har sommaren 1953 utförts på västra sidan och skall sommaren 1954 slutföras på östra sidan.

BTB nr 402. *Nybyggnad av svinhus i Malma.*
Lantegendomsnämnden har med byggmästare Edvin Bergman såsom ansvarig byggmästare och med delvis kommunalanställd arbetskraft uppfört nytt svinhus för svin m.m.
Byggnadsvolym: 8200 m³.
Antal arbetstimmar vid årsslutet: 7671.
Bokförda kostnader vid årsslutet: 183.044 kr.
Vid årsslutet var byggnaden under tak.

BTB nr 408. *Timmerhus på Djäkneberget.*
Parkförvaltningen har påbörjat uppförande av ett timmerhus i Djäknebergsparken med toaletter för allmänheten, personal- och förrådsutrymmen, lekstuga och kiosk.
Beräknade kostnader: 32.000 kr.
Vid årsslutet var grundgrävning utförd.

BTB nr 410. *Nybyggnad för barnkoloni i Söderbärke.*
På drätselkammarens anmodan har BTB administrerat en vinterbonad nybyggnad i sten för Föreningen Västerås skollovskolonier i Söderbärke kommun.
Byggnadsvolym: 3500 m³.
Beräknade kostnader: 500.000 kr.
Beräknad byggnadstid: 15/9 1953—1/6 1954 = 9 mån.
Under året kontrakterade entreprenader (3 st.): 387.195 kr.
Arkitekt och konsulter: Arkitekt SAR Per Bohlin, Kadesjös Ing.-byrå Ing. H. Wiberg, Ing.-firma VIAK AB (reningsanläggning).
Vid årsslutet var byggnaden i det närmaste under tak.

BTB nr 502. *Stadshuset, etapp 1, i kv. Nestor.*
Byggnadsvolym: 11.000 m³.
Beräknade kostnader: 1.800.000 kr.
Beräknad byggnadstid: 9/1 1953—1/9 1954 = 20 mån.
Under året kontrakterade entreprenader: (7 st.) c:a 1.550.000 kr.
Bokförda kostnader vid årsslutet: 614.114 kr.
Antal arbetstimmar vid årsslutet: 23.800.
Arkitekt och konsulter: Arkitekt SAR Sven Ahlbom, Kadesjös Ing.-byrå, Theorells Ing.-byrå (vent.), El Prövningsanstalten, f. byråchefen John Olsson (grundundersökning) och civilingenjör Ove Brandt (ljudisolering).
Vid årsslutet var byggnadens stomme i huvudsak utförd.

BTB nr 505. *Ny- och ombyggnad av Tekniska Skolan i kv. Justus.*
Byggnadsvolym, nybyggnaden: 30.000 m³.
Beräknade kostnader: 4.000.000 kr.
Beräknad byggnadstid: 9/11 1953—31/12 1955 = 24 mån.
Kontrakterad entreprenad (schakt, pålning): 141 500 kr.
Arkitekt och konsulter: Arkitekt SAR Sven Ahlbom, Kadesjös Ing.-byrå (stat. och VVS-konstr.), El. Prövningsanstalten.
Antal arbetstimmar vid årsslutet: 3222.
Bokförda kostnader vid årsslutet: 126.630 kr.
Vid årsslutet pågick pålning.

BTB nr 506. *Landsbibliotek i kv. Heimer.*
Byggnadsvolym: 15.000 m³.
Beräknade kostnader: 2.900.000 kr.
Beräknad byggnadstid: 8/1 1953—1/11 1954 = 22 mån.
Kontrakterade entreprenader: (10 st.) s:a kr. 1.703.347 + pålning = 1.806.995 kr.
Arkitekt och konsulter: Arkitekt SAR Sven Ahlbom, Gösta Lundin Ing.-byrå AB, Martin Nyman Konstruktionsbyrå (värme-sanitet), Axlander & Rosell Konstruktionsbyrå AB (vent.) och El. Prövningsanstalten.
Antal arbetstimmar vid årsslutet: 30.000.
Bokförda kostnader vid årsslutet: 871.453 kr.
Vid årsslutet var höghusdelens stomme färdig upp till takbalkarna samt låghusdelen under tak.

BTB nr 514. *Bergrumsanläggning i Mariaberget.*
Under hela året pågingo sprängningsarbetena, utökade enligt stadsfullmäktigebeslut den 24.9.1953 med sprängning för studielokaler (f.d. hotelldelen) och hiss.
Byggnadsvolym (brutto): c:a 35.000 m³.
Byggnadsvolym (netto): c:a 25.000 m³.
Nettogolvyta: 6750 m² varav 2200 m² skyddsrumsyta enl. Kungl. Maj:ts föreläggande.
Beräknade kostnader: 4.200.000 kr.
Beräknad byggnadstid: Okt. 1952—1955.
Antal arbetstimmar vid årsslutet: 13.280.
Bokförda kostnader vid årsslutet: 1.550.986: 57 kr.
Projektör och konsulter: Gösta Lundin Ingenjörsbyrå AB, Axlander & Rosell Konstruktionsbyrå AB (VVS) och Gustav Magnussons Konsult. Ing.-byrå AB (el).
Vid årsslutet var sprängningsetappen i huvudsak avslutad.

C. Under året projekterade byggnadsföretag.

Ritningar till följande projekt har varit under arbete:

	Anläggning:	*Byggherre — projektör:*
208	Skallbergsskolan	Folkskolestyrelsen — arkitekt Bohlin
212	Skollovskoloni i Frösåker	Fören. Västerås Skollovskolonier — BTB
213	Tillbyggnad av Jakobsbergsskolan	Folkskolestyrelsen — arkitekt Ahlbom
216	Gymnastikbyggnad vid Gideonsbergsskolan	Folkskolestyrelsen — arkitekt Ahlbom
305	Bro över Svartån vid Gamla hamnen	Byggnadskontoret — Byggnads AB Paul Anderson
306	Målning av brokran i Djuphamnen	Hamnstyrelsen
405	Brandövningshus	Fastighetskontoret — BTB
409	Ombyggnad av Malma gård	Lantegendomsnämnden — BTB

Anläggning:		*Byggherre — projektör:*
411	Bussverkstad	Drätselkammaren — BTB
412	Utredning ang. Nordanby gård	Lantegendomsnämnden — BTB
413	Tennispaviljong	Idrottsstyrelsen — BTB
415	Ekonomibyggnad vid Lundby gård	Lantegendomsnämnden — BTB
508	Rep. av läroverkets gamla annex och huvudbyggnad	Läroverkets byggnadskommitté — arkitekt Ahlbom
509	Flyttning av läroverkspaviljongen	BTB
511	Pensionärshem i kv. Mården	Pensionärshemsstyrelsen — arkitekt Tesch
517	Ålderdomshem på väster	Fattigvårdsstyrelsen — arkitekt Bohlin
518	Hantverkshus	Byggnadsfirman Anders Diös AB
522	Stadshuset, etapp 2	Rådhuskommittén — arkitekt Ahlbom

3. *Byggnadsarbetets omfattning.*

Sammanlagt voro under året 26 st. entreprenörer med 38 st. entreprenader engagerade med en sammanlagd entreprenadsumma av c:a kronor 7.500.000: —. Ett annat mått på byggnadsverksamhetens omfattning utgör antalet av arbetarna nedlagda arbetstimmar, som under året var c:a 255.000 timmar, motsvarande ungefär 128 årsarbetare.

Med arkitekter och övriga konsulter har under året 15 st. avtal upprättats med en sammanlagd beräknad arvodessumma av c:a kronor 400.000 :—.

Inom byrån har konstruktionsritningar till följande projekt utarbetats:

BTB nr 209 Ombyggnad i Korsängsskolan, stat. och VVS-konstruktioner.

BTB nr 211 Ombyggnad i Herrgärdsskolan, stat. konstruktioner.

Utöver den administration och kontroll, som ovan redovisats, har byrån utfört diverse konstruktiva uppdrag åt olika delar av stadsförvaltningen. Utomstående kontrollpersonal har anlitats endast inom det elektrotekniska facket samt för geotekniska mätningar.

4. *Byråns kostnader.*

Kostnaderna för byråns verksamhet uppgick för året till kr. 131.179: 18, vilket belopp fördelats på vederbörande nybyggnadskonton i förhållande till använd tid.

5. *Personal.*

Byråns personal har bestått av chef, 1 st. byråingenjör, 3 st. byggnadsingenjörer, 1 st. VVS-ingenjör och 1 st. skrivbiträde. Sistnämnda tjänst ändrades den 8.6. till kanslibiträdestjänst på extra stat i löneklass 11. Övrig personal är arvodesanställd.

Västerås i augusti 1954.

IVAR RITZÉN.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 35

Nr 35. Förslag till livsmedelsordning för Västerås stad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Gällande livsmedelsstadga, som trädde i kraft den 1 juli 1952, förutsätter att bestämmelserna i stadgan kompletteras med särskilda föreskrifter för hälsovårdsområde, där behov av sådana med hänsyn till förhållandena föreligger.

I lokala föreskrifter kan stadgas, att jämväl lokal för försäljning, förpackning eller förvaring av andra livsmedel än kött, charkuterivaror, vilt, fågel, färsk fisk, skaldjur, ägg, mjölk, mjölkprodukter, margarinvaror, glass, bröd, annat bakverk och färdiglagad mat skall godkännas av eller anmälas till hälsovårdsnämnd. I övrigt må föreskrifterna enligt livsmedelsstadgan angå endast följande frågor nämligen

a) beskaffenhet, inredning och utrustning av lokal eller fast saluplats för försäljning eller servering av livsmedel eller för framställning, beredning, förpackning eller förvaring av livsmedel, avsedda för försäljning eller servering, ävensom skötseln av sådan lokal eller saluplats och där förvarade redskap,

b) beskaffenhet, inredning och utrustning av fordon för försäljning eller servering av livsmedel eller för förvaring eller transport av livsmedel, avsedda för försäljning eller servering, och där befintliga redskap,

c) hygieniska föreskrifter för personal i livsmedelshantering och

d) begränsning av varor, som få saluhållas i vissa slag av livsmedelslokaler eller utomhus.

Däremot få föreskrifterna ej innebära hinder att saluhålla livsmedel i skyddande förpackning i samma lokal eller på samma plats som andra varor. Dock får sådan förutsättning härför stadgas om mjölk och grädde samt varor vilkas beskaffenhet kan anses det kräva, att varan skall förvaras i lätt rengörbart utrymme med kylanordning, samt i fråga om djupfrysta varor, att dessa skola förvaras vid erforderlig köldgrad. Föreskrift under punkt b) får ej avse fordon för kringföringshandel.

Hälsovårdsnämnden anser, att livsmedelsstadgans bestämmelser, som äro av allmän art, böra beträffande detaljfrågor och lokala förhållanden kompletteras med särskilda föreskrifter.

Kungl. Maj:t har utfärdat en normallivsmedelsordning att tjäna som ledning för utarbetandet av lokala föreskrifter. Emellertid har det visat sig nödigt att i vissa avseenden ändra och komplettera föreskrifterna i denna ordning. Då det framstått som synnerligen önskvärt, att livsmedelsordningarna åtminstone i de större städerna bli så lika som möjligt, har en av representanter för hälsovårdsnämnderna i de tolv största städerna bestående samarbetskommitté efter att ha rådgjort med representanter för såväl den privata handeln som kooperationen utarbetat och tillställt de olika hälsovårdsnämnderna förslag i saken. Detta förslag följer uppställningen i normallivsmedelsordningen och ändringar och kompletteringar ha fogats in i de olika sammanhangen.

Det förslag till livsmedelsordning för Västerås stad, hälsovårdsnämnden framlägger, bygger i allt väsentligt på samarbetskommitténs förslag med en del for-

mella och redaktionella justeringar och av de lokala förhållandena motiverade mindre avvikelser, vilka redovisas i bilagd PM.

Livsmedelsordning antages av stadsfullmäktige och skall för att bli gällande fastställas av länsstyrelsen.

Jämlikt 104 § livsmedelsstadgan må förslag till föreskrift, som innebär väsentlig avvikelse från motsvarande bestämmelse i normallivsmedelsordningen eller innehåller bestämmelse, som saknas i denna ordning, ej framläggas till antagande utan att yttrande inhämtats från sådana näringslivets organisationer, vilkas intressen beröras av föreskriften.

Hälsovårdsnämnden har därför berett Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd, Lantmännens Mjölkförsäljningsförening, Västerås Köpmannaförening, Västmanlands läns Andelsslakteriförening, Sveriges Bageriidkarförening och Sveriges Konditorförening tillfälle att avgiva yttrande i ärendet och i sådant avseende den 22 juni 1954 tillställt ovan angivna föreningar förslaget jämte ovan nämnd PM med anhållan om yttrande senast den 1 påföljande september. Endast Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd och Lantmännens Mjölkförsäljningsförening ha avgivit yttranden, som bilagts denna skrivelse. De gjorda erinringarna ha ej föranlett någon saklig ändring.

Livsmedelsordningen förutsätter upphävande av föreskrifter angående mjölkhandeln i Västerås den 4 juni 1920, ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt, tillredning och försäljning av kött och fläsk samt charkuterivaror den 30 augusti 1922 med ändringar den 16 januari 1933, ordningsföreskrifter för bageri- och konditoriyrkets utövande den 30 augusti 1922 och ordningsföreskrifter angående handel med färsk fisk samt vissa i speceributiker förekommande varor ävensom angående offentliga spisningsställen den 30 augusti 1922.

Hälsovårdsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga nämndens förslag till livsmedelsordning för Västerås stad och upphäva förenämnda föreskrifter angående mjölkhandeln, ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt, tillredning och försäljning av kött och fläsk samt charkuterivaror, ordningsföreskrifter för bageri- och konditoriyrkets utövande och ordningsföreskrifter angående handel med färsk fisk samt vissa i speceributiker förekommande varor ävensom angående offentliga spisningsställen samt

att underställa förslaget till livsmedelsordning och beslutet om upphävande av uppräknade föreskrifter länsstyrelsen för fastställelse.

Västerås den 7 september 1954.

För hälsovårdsnämnden:
ERIK BERGLIND.

Åke Renvall.

P. M.

om förslaget till livsmedelsordning för Västerås.

För att underlätta en jämförelse med normallivsmedelsordningen lämnas nedan en redogörelse för förslagets avvikelser från denna ordning. Anledning har ej funnits att framhålla mindre, redaktionella ändringar och justeringar. Där sådana förekommit utan att ändring i sak skett har detta annoterats vid berörda paragrafer.

I uppställningen har en framträdande ändring företagits. I normallivsmedelsord-

ningen äro föreskrifterna om livsmedelspersonals klädsel och personliga hygien spridda på olika ställen med upprepningar och hänvisningar. Sålunda äro hithörande föreskrifter att söka under allmänna bestämmelser i 5 § samt under särskilda bestämmelser i 9 § och i samband med föreskrifter om vissa livsmedelslokaler och transportfordon i 4 mom. 11 §, 3 mom. 14 §, 3 mom. 21 § och andra stycket 1 mom. 22 §. I 10 § hänvisas till föreskrifterna i näst föregående paragraf. En sådan splittring av föreskrifterna försvårar överblick av dem och är ägnad att ge upphov åt misstag och missuppfattningar. En kodifiering har därför framstått såsom utomordentligt angelägen. I nämndens förslag har densamma även genomförts och så att ifrågavarande bestämmelser sammanförts i två paragrafer, vilka för att medföra den minsta möjliga förskjutning i paragraferingen, satts in såsom 5 och 6 §§. Härigenom ha bestämmelserna i 6, 7 och 8 §§ normallivsmedelsordningen kommit under §§ 7, 8 och 9 i nämndens förslag. I 3 § ingå bestämmelser om livsmedelslokaler av alla slag. Nämnden anser en anknytning till specialbestämmelserna böra finnas genom en hänvisning till de särskilda bestämmelserna om vissa lokaler icke tvärtom såsom i normallivsmedelsordningen. Nämnden har därför till paragrafen fogat ett tredje moment med sådan hänvisning. De särskilda bestämmelserna ha undergått en härav betingad redaktionell ändring.

Om förslagets avvikelser från normallivsmedelsordningen i övrigt får hälsovårdsnämnden anföra följande.

2 §. Föreskriften om krav på godkännande av lokal för saluhållande eller förvaring av specerier eller konfektyrer har utsträckts till att omfatta jämväl lokal för förpackning av dessa varor. Till paragrafen har fogats ett andra stycke med föreskrift att livsmedelslokaler, som enligt livsmedelsstadgan eller livsmedelsordningen ej kräva godkännande, skola anmälas till nämnden. Här är det fråga om lokaler för förpackade livsmedel. För att kunna fullgöra sin skyldighet att övervaka de sanitära förhållandena i dessa lokaler är det av vikt, att nämnden har kännedom om, var de finnas och vem de tillhöra.

3 §. Till förtydligande av uttrycket "lämpligt disponerad golvyta" har satsen "så att olika varuslag på ett tillfredsställande sätt kunna hållas åtskilda" tillfogats. För hygienen i en livsmedelslokal är det av största betydelse att tillgång till vatten och varmvatten finnes. Normalt bör därför varje livsmedelslokal vara utrustad med vattenledning och ha möjlighet att erhålla varmvatten. Nämnden har sålunda slopat normallivsmedelsordningens undantag för kiosk och dessutom infört föreskrift om varmvatten för alla livsmedelslokaler. Motsvarande föreskrifter i de särskilda bestämmelserna bli härigenom överflödiga och utgå. Nämnden har enligt 23 § möjlighet att vid föreliggande svårigheter att uppfylla kravet efter prövning i varje särskilt fall medgiva dispens. Normallivsmedelsordningens bestämmelser ha kompletterats med föreskrifter om golv, väggar och tak.

Bestämmelsen i normallivsmedelsordningen, att torrklosett ej får finnas i livsmedelslokal utan hälsovårdsnämnds medgivande har i överensstämmelse med nämndens inställning ändrats till förbud mot sådan klosett. I förslaget har beaktats, att i vissa fall fettsamlare är behövlig, och har nämnden förbehållit sig rätt att bestämma platsen för sådan.

Nämnden hyser allvarliga betänkligheter i fråga om sågspån såsom golvströ men har likväl efter tvekan låtit bestämmelsen i normallivsmedelsordningen härom ingå i förslaget.

4 §. Nämnden har ej funnit skäl att från förbudet mot skyltning med oförpackade

livsmedel utanför livsmedelslokal undantaga rotfrukter och grönsaker. Förbudet har därför utsträckts till ett omfatta alla oförpackade livsmedel. I tillägg till 1 mom. har med beaktande av hygieniska krav föreskrivits, att papper till omslag eller underlag för livsmedel skall, då det kommer i direkt beröring med livsmedlet, vara rent och otryckt.

Därjämte har 2 mom. utökats med bestämmelse, att för rörelsen främmande föremål ej få förvaras i livsmedelslokal, om ordning eller renhållning därigenom försvåras. Då det förekommit att bakverk och färdiglagad mat ställts ut på trappor och gårdar för avsvalning och sådant ur sanitär synpunkt är ytterst betänkligt, har till momentet fogats ett tredje stycke med föreskrift, att under beredning varande eller färdiga produkter av bröd, bakverk, köttvaror, fiskvaror eller lagad mat få förvaras endast inom godkänd livsmedelslokal.

I tredje momentet har av sanitära skäl föreskrivits, att urtagning av fjäderfä och vilt samt plockning av fågel skall ske i särskilt, därför lämpligt rum.

I 4 mom. (normallivsmedelsordningen — 3 mom.) har den ändring vidtagits, att förbudet mot spottning på golvet i livsmedelslokal strukits. Nämnden känner ej till fall av nämnt eller annat ohygieniskt beteende av folk i livsmedelsbutik i Västerås och ser i förbud av detta slag endast en reminiscens från tider med primitivare vanor.

5 §. Paragrafen upptar samtliga bestämmelser om personals klädsel. Då bestämmelserna icke äro tillämpliga på serveringspersonal, har uttryckligt undantag för denna personal gjorts. Därjämte har nämnden funnit det nödigt att föreskriva, att skyddskläder få användas och förvaras endast på arbetsplatsen och att kläder och andra tillhörigheter, som personal ej bär på sig, skola förvaras väl avskilda från livsmedel.

6 §. I denna paragraf ha sammanförts bestämmelserna om den personliga hygienen. En komplettering har skett genom att nämnden i ett tredje stycke förbehållit sig att utfärda eventuellt behövliga ytterligare föreskrifter om renlighet. Härigenom har motsvarande bestämmelse för ett specialfall, 3 mom. 21 § normallivsmedelsstadgan, fått en vidare tillämpning.

7 § (normallivsmedelsordningens 6 §). Till 1 mom. har fogats föreskrift om speciell beklädnad av väggyta bakom kylbassäng i syfte att underlätta rengöringen. I samma syfte har föreskrivits, att anordning för golvspolning skall finnas, där så kan anses behövligt, och att kylbassäng skall vara utrustad med bottenavlopp. Andra stycket uppvisar en uppmjukning av föreskrifterna i normallivsmedelsordningen.

I 3 mom. har orden "i livsmedelslokal" avlägsnats och bestämmelsen om förvaring av mjölk och grädde givits en vidare tillämpning. I ett andra stycke ha bestämmelserna i sista stycket 1 mom. om skydd för mjölkkärl utsträckts att gälla även lokal för yrkesmässig handel med mjölk och grädde i slutna förpackningar.

Nämnden anser det ur sanitär synpunkt viktigt, att tomma mjölk- och gräddflaskor sköljas rena från rester av innehållet och andra synliga föroreningar, innan de återställas till försäljningsställe och där mottagas. I förslaget har därför intagits bestämmelse härom utan att densamma dock givits formen av en kategorisk innebörd av påbud eller förbud.

8 § (normallivsmedelsordningens 7 §). Annan saklig ändring har ej skett än att orden "ej röd färg" i 2 mom. bortlämnats.

9 § (normallivsmedelsordningens 8 §). I 1 mom. har tillagts bestämmelse om speciell väggbeklädnad bakom köttställning och beredningsbord. I övrigt har första stycket

1 mom. undergått endast en mindre ändring genom tillägg av ordet "kranar" till bestämmelsen, att dörrhandtag m. m. skola vara av rost- och ärgfritt material.

10 §. Ingen ändring i sak.

11 §. I 1 mom. har tillagts bestämmelse om speciell väggbeklädnad bakom fiskbord och sillplats och att anordningar för golvspolning skola finnas.

12 §. I 1 mom. ha orden "inom stadsplanelagt område" bortlämnats, enär skäl ej finnes att skilja på lokaler inom och utom sådant område. I momentet har inskjutits bestämmelse om speciell väggbeklädnad bakom fiskbord och sillplats. Vidare har krav på kylanordning uppställts, enär en tillfredsställande förvaring av fisk förutsätter möjlighet till kylning av varan. I ett andra stycke till momentet har föreskrivits, att backar och lådor med fisk skola uppställas så, att spillvatten lätt avrinner till golvbrunn, varigenom sanitär olägenhet undvikes. Av samma orsak har i följande stycke införts föreskrift om omhändertagande av tomma transportlådor.

13 §. Inga ändringar i sak.

14 §. 1 mom. har utökats med bestämmelse om speciell väggbeklädnad bakom beredningsbord. Bestämmelsen i 2 mom. om förvaring av råvaror i arbetslokalen har förtydligats genom att begränsa den tillåtna kvantiteten till att omfatta dagsbehovet.

15 §. Inga ändringar i sak.

16 §. Till förtydligande av normallivsmedelsordningens bestämmelser om varuskydd har föreskrivits, att saludisk och skyltfönster i erforderlig utsträckning skola vara försedda med varuskydd av glas eller annat lika tjänligt genomskinligt material. Därjämte har nämnden funnit anledning föreskriva, att särskilda anordningar skola finnas till skydd av varorna mot beröring och annan förorening.

17 §. Endast den ändring i sak har skett, att i 3 mom. införts bestämmelse om speciell väggbeklädnad bakom beredningsbord.

18 §. Ingen ändring i sak. Dock har sådant förtydligande i andra stycket införts, att försäljningslokal skall hava en med hänsyn till rörelsens omfattning och art tillräckligt stor golvyta, dock ej mindre än där angivits.

19 §. I första stycket har tillagts bestämmelse om speciell väggbeklädnad bakom beredningsbord och sillplats. Ur sanitär synpunkt har nämnden ansett det påkallat att införa bestämmelse om placering av VC och tvättställ för gäster så, att genomgång ej sker genom kök eller beredningsrum, samt förbud mot all servering inom kök och tillhörande utrymmen. I paragrafen har även tagits in föreskrift, att transportkärl för matavfall dagligen skall bortföras och tömmas.

Ett nytt stycke har införts avseende tillfälliga serveringar.

20 §. Nämnden har begränsat de varor, som utan dess tillstånd få saluhållas utomhus genom att utesluta renkött, som saluhålles av lapp eller renägare, samt lantsmör och hemtillverkade bakverk och konfektyrer, som saluhållas av producent eller tillverkare. Försäljning av renkött utomhus förekommer ej i Västerås. I fråga om lantsmör och hemtillverkade bakverk och konfektyrer blir sålunda saluhållandet av dessa varor utomhus beroende på nämndens tillstånd i varje särskilt fall.

21 §. Ändringar i sak ha ej skett. Andra stycket 2 mom. har såsom överflödigt fått utgå.

22 §. Till andra stycket 2 mom. har fogats förbud mot att redskap för transport av bröd och bakverk ställas på marken med åtföljande risk för förorening av varan. I ett 3 mom. har införts bestämmelse, att mjölk och grädde, vilka livsmedel äro utomordentligt känsliga och lätt taga skada av ovarsam behandling, skola forslas i rena och väl underhållna kärl med tätt slutna lock samt skyddas mot förorening och

direkt solvärme. I ett fjärde moment har nämnden, som anser det ur sanitär synpunkt olämpligt att forsla färsk fisk i öppna lådor och öppna fordon, intagit föreskrift, att färsk fisk får transporteras endast i täckta lådor eller i helt slutet fordon.

23 §. Annan ändring i sak har ej skett än att nämndens dispensrätt utsträckts till att omfatta även de allmänna bestämmelserna om livsmedelslokals beskaffenhet, inredning och skötsel.

24 §. Paragrafen har ej undergått väsentliga ändringar i sak.

LIVSMEDELSORDNING FÖR VÄSTERÅS STAD.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Utöver föreskrifterna i livsmedelsstadgan skola inom Västerås stad följande bestämmelser lända till efterrättelse.

2 §.

Föreskrifterna i 8—11 §§ livsmedelsstadgan gälla i tillämpliga delar jämväl lokaler för förpackning, saluhållande eller förvaring till avsalu av specerier eller konfektyrer, om i lokalen försäljas eller förvaras livsmedel, som icke äro inneslutna i förpackning av beskaffenhet att bereda livsmedlet nödigt skydd mot förorening, fukt och annan påverkan utifrån.

Säljas eller förvaras till avsalu kött, charkuterivaror, mjölk, grädde, smör, ost, margarin, bröd eller annat bakverk i livsmedelslokal, för vilken godkännande av hälsovårdsnämnden ej erfordras, skall innehavaren av rörelsen inom 14 dagar efter det lokalen tagits i användning göra anmälen därom till hälsovårdsnämnden.

3 §.

1 mom. Livsmedelslokal skall hava tillräcklig och lämpligt disponerad golvyta, så att olika varuslag på ett tillfredsställande sätt kunna hållas åtskilda, samt vara utrustad med vattenledning, varmvatten eller ändamålsenliga anordningar för beredning av varmvatten och erforderliga anordningar och utrymmen för diskning och rengöring ävensom skydd mot direkt solljus. Golv, väggar och tak skola vara släta. Golv skall vara belagt med tjänligt, vattentätt material. Väggar, som ej äro beklädda med kakel eller annat lika tjänligt material, och tak skola vara målade med tvättbar färg eller behandlade på annat likvärdigt sätt.

Diskbänkar skola vara öppna samt arbetsbord och övrig inredning så anordnade, att rengöring ej försvåras.

Torrklosett får ej finnas inom livsmedelslokal. VC med ingång från sådan del av livsmedelslokal, där livsmedel tillverkas, förvaras eller saluhållas, skall vara försedd med förrum. I eller intill klosettrum skall finnas tvättställ med tillbehör.

Fettsamlare, där sådan erfordras, skall förläggas på plats, som godkänts av hälsovårdsnämnden.

Om hygieniska anordningar till personalens skydd är särskilt stadgat.

2 mom. Sågspån få ej användas såsom golvströ i livsmedelslokal utom i fall, där vederbörande yrkesinspektör efter samråd med förste provinsialläkaren eller vederbörande veterinär meddelat föreskrift därom. Golv får ej rengöras så, att damm röres upp.

3 mom. Härutöver gäller om lokal avsedd för handel med mjölk och grädde, slakteri, beredning av kött eller köttvaror, tarmrenseri, handel med köttvaror, färsk fisk och lagad mat, bageri, tillverkning av sötsaker, handel med bröd och annat bakverk och specerier samt servering vad nedan under särskilda bestämmelser stadgas.

4 §.

1 mom. I lokal för försäljning av livsmedel få andra oförpackade livsmedel än oflått vilt, oplockad fågel, ostyckad och oflådd fisk, skaldjur, ägg, färsk frukt, bär, rotfrukter, grönsaker och svamp icke utställas på disk eller annan plats utan att särskilda anordningar vidtagits till skydd av varorna mot beröring av kunder och mot annan förorening. Utanför lokalen är skyltning med oförpackade varor förbjuden.

Skyltning med livsmedel får ej ske på sådant sätt, att dessa därigenom bliva förorenade, mindre hållbara, skadliga att förtära eller otjänliga till människoföda.

Papper till omslag eller underlag för livsmedel skall, om det kommer i direkt beröring med varan, vara rent och otryckt.

2 mom. Skyltning med affischer och plakat i livsmedelslokal får ej ske så, att luftväxling eller rengöring försvåras eller att livsmedel förorenas eller förstöras.

För rörelsen främmande föremål få ej förvaras i livsmedelslokal, om därigenom ordning eller renhållning försvåras.

Under beredning varande eller färdiga produkter av bröd, bakverk, köttvaror, fiskvaror eller lagad mat få förvaras endast inom godkänd livsmedelslokal.

3 mom. Urtagning av fjäderfä och vilt samt plockning av fågel skall ske i särskilt, därför lämpligt rum.

4 mom. Hundar, kattor och andra djur få ej insläppas i livsmedelslokal. Tobaksrökning är förbjuden i sådan lokal med undantag för serveringslokal, omklädningsrum och personalrum.

Anslag om nu nämnda förbud skola finnas uppsatta i annan livsmedelslokal än serveringslokal och kiosk.

Särskilda bestämmelser.

Personal i livsmedelshantering.

5 §.

Personal, sysselsatt i rörelse som avses i 8 § livsmedelsstadgan eller 2 § första stycket denna livsmedelsordning, skall under arbetet vara iförd tvättbara skyddskläder eller annan lämplig arbetsdräkt. Dock må försäljare av varm korv eller glass i yrkesmässig utomhushandel i stället för skyddskläder bära förkläde och ärmskydd av ljust tvättbart tyg.

Den, som sysslar med beredning eller konservering av livsmedel i slakteri, lokal för beredning av kött eller köttvaror, tarmrenseri, lokal för försäljning huvudsakligen av oförpackade köttvaror och bagerilokal samt, om hälsovårdsnämnden så föreskriver, jämväl i annan livsmedelslokal, skall under arbetet dessutom vara iförd huvudbonad av ljust, tvättbart tyg eller annat tjänligt material eller effektivt hårskydd.

Vad ovan sagts gäller ej serveringspersonal.

Vid transport av kött eller köttvaror, avsedda för försäljning eller servering, skall den, som bär varorna, vara iförd ren, tvättbar skyddsrock och huvudbonad med överdrag eller annat lämpligt skydd.

Skyddskläder få användas och förvaras endast på arbetsplatsen. Kläder och andra tillhörigheter, som personal ej bär på sig, skola förvaras väl avskilda från livsmedel.

6 §.

Personal, som hanterar livsmedel, skall tvätta händerna omedelbart före arbetets början, efter besök på avträde och eljest så ofta det erfordras.

Envar, sysselsatt med beredning eller konservering av livsmedel i slakteri, lokal för beredning av kött eller köttvaror och tarmrenseri, samt bageripersonal skall iakttaga särskilt noggrann renlighet. Händer och armar skola tvättas och borstas omedelbart före arbetets början och annars så ofta det erfordras.

I övrigt gälla de föreskrifter hälsovårdsnämnden kan finna anledning meddela.

Handel med mjölk och grädde.

7 §.

1 mom. Om lokal för yrkesmässig handel med lösmjölk och lösgrädde gäller särskilt,

att väggar, tak och inredning skola vara ljusa,

att väggyta bakom kylbassäng skall till lämplig höjd vara beklädd med kakel eller annat lika tjänligt material,

att hyllor, hängare, ventilationsanordningar, anslag och dylikt icke få anbringas ovanför plats för utminutering,

att saludisk skall hava skiva av rostfri plåt eller annat lämpligt, slätt och vattentätt material,

att anordningar för diskning av redskap och kärl skola, där hälsovårdsnämnden med hänsyn till rörelsens storlek finner det nödigt, förläggas till särskilt diskrum,

att anordning för golvspolning skall finnas, där hälsovårdsnämnden finner sådan nödig, och

att kylbassäng skall hava bottenavlopp.

Levereras mjölk eller grädde till försäljningslokal på sådan tid, att förvaringskärlen ej omedelbart kunna ställas in i lokalen, skall om möjligt i anslutning till denna finnas särskilt utrymme för förvaring av kärlen och till skydd av dem mot förorening.

2 mom. I lokal, där lösmjölk försäljes, få ej utan tillstånd av hälsovårdsnämnden saluhållas andra varor än mjölk, grädde, smör, ost utan stark lukt, glass, margarin, isterflott, talg, konstister, ägg, bröd och annat bakverk, konfektyrer, malt- och läskedrycker, saft och andra livsmedel i slutna förpackningar till skydd mot förorening, fukt och annan påverkan utifrån. Djupfrysta livsmedel skola förvaras vid erforderlig köldgrad.

Andra än ovan uppräknade varor få utan särskilt tillstånd saluhållas i ett intill mjölkförsäljningslokalen liggande rum, som står i omedelbar förbindelse med lokalen.

3 mom. Mjölk eller grädde i tillslutna flaskor eller i andra slutna förpackningar skall förvaras i lätt rengörbart utrymme med erforderlig kylanordning.

Vad i 1 mom. sista stycket stadgas om lokal för yrkesmässig handel med lösmjölk och lösgrädde gäller jämväl lokal för yrkesmässig handel med mjölk eller grädde i slutna förpackningar.

4 mom. Kärl, från vilket mjölk eller grädde utminuteras, skall vara ändamålsenligt, väl underhållet samt städse rent och snyggt. Sådant kärl skall minst en gång dagligen

noga rengöras med lämpliga rengöringsmedel, sköljas med rent, hett vatten och slutligen väl luftas. Fyllda kärl skola förvaras i effektiv kylanordning.

Manuell utminutering av lösmjölk eller lösgrädde skall ske medelst redskap med lämpligt handtag, så att armar eller händer icke komma i beröring med varan. Mjölk eller grädde skall med lämpliga mellanrum omröras. Vid utminuteringen skall noggrant iakttagas, att varan i kärlen icke förorenas genom avrinning från kundens kärl eller på annat sätt. Särskild utminuteringsapparat av typ, som godkänts av Statens institut för folkhälsan efter samråd med Statens Maskinprovningar får användas.

Tomma mjölk- eller gräddflaskor böra ej återställas till försäljningsställe och där mottagas eller förvaras, innan de sköljts rena från rester av innehållet och andra synliga föroreningar.

Slakteri.

8 §.

1 mom. I slakteri skall all slakt ske i därför avsett särskilt rum.

2 mom. I slaktrum skola väggar, tak, inredning och maskiner vara ljusa och anordningar för vattenspolning finnas. Ventilation skall vara så anordnad, att effektiv luftväxling erhålles samt damm och flugor utestängas.

3 mom. I slakteri skall finnas behövligt antal täta, lätt flyttbara kärl eller behållare av lämpligt material för uppsamling under arbetets gång av fast avfall.

4 mom. Tömning eller rengöring av magsäckar och tarmar samt talgsmältning och dylikt få ej utföras i slaktrum eller rum, där köttvaror förvaras.

I slaktrum får ej förvaras uppstyckat kött eller charkuterivaror, ej heller andra kärl eller redskap än sådana, som behövas för arbetet där. Hudar få ej försvaras i slaktrum eller rum för förvaring av köttvaror.

5 mom. Utanför slakteri skall hållas rent och snyggt. Avfall och orenlighet skola uppsamlas i täta, lätt flyttbara kärl med tätt slutande lock. Kärlen skola vara placerade på slätt underlag, som är ogenomträngligt för väta. De skola tömmas så ofta det erfordras och alltid omedelbart efter slutad slakt. Gödsel skall genast bortföras ur lokalen.

Beredning av kött eller köttvaror.

9 §.

1 mom. Om lokal för beredning eller konservering av kött, korv eller andra köttvaror för försäljning eller servering gäller särskilt,

att väggar och tak skola vara ljusa,

att väggytor bakom köttställning och beredningsbord skola till lämplig höjd vara beklädda med kakel eller annat lika tjänligt material,

att anordningar för vattenspolning skola finnas,

att ventilation skall ordnas så, att effektiv luftväxling erhålles samt damm och flugor utestängas,

att dörrhandtag, kranar och andra beslag, som personalen under arbetet berör, skola vara av rost- och ärgfritt material,

att beredning- och arbetsbord skola vara belagda med skivor av rostfri plåt eller annat lika tjänligt material, dock må styckningsbord och huggkubbar vara av bokträ eller annat lika tjänligt träslag,

att saltningskar skola vara av saltglaserat lergods eller annat lika tjänligt material och

att krokar för upphängning av kött skola vara av rost- och ärgfritt material, samt lätt löstagbara och så anbragta, att varorna hänga fritt.

Anordning för rökning och kokning skall vara så inrättad, att rök och imma effektivt utdrivas.

2 mom. I lokal, som i 1 mom. omförmäles, får tömning eller rengöring av tarmar ej ske.

Tarmrenseri.

10 §.

Vad i 8 § och 9 § 1 mom. stadgas gäller i tillämpliga delar tarmrenseri.

Handel med köttvaror.

11 §.

1 mom. Om lokal för försäljning huvudsakligen av oförpackade köttvaror gäller särskilt,

att väggar och tak skola vara ljusa,

att väggytor bakom köttställning och beredningsbord skola till lämplig höjd vara beklädda med kakel eller annat lika tjänligt material,

att anordningar för golvspolning skola finnas,

att kylrum, kyldisk eller annan lämplig kylanordning skall finnas,

att ytor av saludiskar, hyllor och skyltbord för uppläggning av köttvaror skola vara av rostfri plåt, sten eller annat lika tjänligt material,

att saludisk och skyltfönster skola i erforderlig utsträckning vara försedda med varuskydd av glas eller annat lika tjänligt genomskinligt material och

att för upphängning av kött skola finnas fasta ramar med löstagbara krokar av rost- och ärgfritt material, så anbragta att varorna hänga fritt och oåtkomlinga för kunderna.

Där så anses erforderligt skall särskilt, i enlighet med bestämmelserna i 9 § 1 mom. inrättat saltningsrum finnas.

2 mom. I lokal, som avses i 1 mom. få, förutom köttvaror, utan särskilt tillstånd av hälsovårdsnämnden icke saluhållas andra varor än dels livsmedel i förpackning till skydd mot förorening, fukt och annan påverkan utifrån, dels ock plockad fågel, flått villebråd, rökt fisk, skaldjur, smör, margarin, konstister, isterflott, talg, ägg, ost och bröd, samt bär, frukt, grönsaker och rotfrukter. Bär, grönsaker och rotfrukter skola dock hållas väl avskilda från andra oförpackade livsmedel samt få icke användas som dekoration i direkt beröring med köttvaror. Om lagad mat gäller vad i 13 § stadgas.

Andra än ovan angivna varor, få utan särskilt tillstånd saluhållas i ett intill köttförsäljningslokalen liggande rum, som står i omedelbar förbindelse med lokalen.

3 mom. Om handel med oförpackade köttvaror i speceriaffär gäller vad i 17 § 3 mom. stadgas.

Handel med färsk fisk.

12 §.

1 mom. Om lokal för försäljning av färsk fisk gäller särskilt,

att väggar, tak och inredning skola vara ljusa,

att väggytor bakom fiskbord och sillplats skola till lämplig höjd vara beklädda med kakel eller annat lika tjänligt material,

att kylanordning för varorna skall finnas och

att ytor av saludiskar, hyllor och skyltbord för uppläggning av fisk skola vara av rostfri plåt eller annat lika tjänligt, slätt och vattentätt material samt så anordnade, att spillvatten lätt avrinner till golvbrunn eller lämpligt uppsamlingskärl.

Backar och lådor med fisk skola uppställas så att spillvatten lätt avrinner till golvbrunn.

Fisktransportlådor skola efter begagnandet bortföras omedelbart eller, om så ej kan ske, förvaras så att sanitär olägenhet ej uppstår.

2 mom. I fiskförsäljningslokal få, förutom fisk och fiskvaror, utan tillstånd av hälsovårdsnämnden icke saluhållas andra varor än dels livsmedel i förpackning till skydd mot förorening, fukt och annan påverkan utifrån, dels oplockad fågel, oflått vilt, skaldjur, bär, frukt, grönsaker och rotfrukter samt snittblommor och dylikt. Bär, grönsaker och rotfrukter skola dock hållas väl avskilda från andra, oförpackade livsmedel och få icke användas som dekoration i direkt beröring med fisk och fiskvaror.

Om lagad mat gäller vad i 13 § stadgas.

Andra än ovan angivna varor få utan särskilt tillstånd saluhållas i ett intill fiskförsäljningslokalen liggande rum, som står i omedelbar förbindelse med lokalen.

Handel med lagad mat.

13 §.

Lagad mat, avsedd för försäljning, skall vara tillredd i kök eller annan lokal, som av hälsovårdsnämnden blivit för ändamålet godkänd.

Lokal för försäljning av lagad mat skall vara uttryckligen godkänd för sådant ändamål.

Om försäljningslokal gäller särskilt,

att lämplig kylanordning för varorna skall finnas,

att saludisk och skyltfönster skola i erforderlig utsträckning vara försedda med varuskydd av glas eller annat lika tjänligt, genomskinligt material och

att ytor av saludiskar, hyllor och skyltbord för uppläggning av varorna skola vara av rostfri plåt eller annat lika tjänligt material.

Vad om försäljningslokal är stadgad gäller icke servering.

Bageri.

14 §.

1 mom. Om lokal för bageri gäller särskilt,

att rum för avsvalning av varorna skall finnas, om hälsovårdsnämnden finner sådant nödigt,

att väggar, tak och inredning skola vara ljusa,

att väggyta bakom beredningsbord skall till lämplig höjd vara beklädd med kakel eller annat lika tjänlikt material och

att bakugn skall, där uppvärmning sker med kol eller koks, hava särskilt eldningsrum, och i övrigt vara så inrättad, att fara för förorening av varorna genom eldning ej uppstår.

2 mom. Mjöl och andra råvaror skola förvaras i särskilda för ändamålet avsedda

lokaler så att de ej utsättas för förorening. Mjölsäckar skola på lämpligt sätt uppallas på erforderlig höjd över golvet. Större mängder råvaror än som behövas för dagsförbrukningen få icke förvaras i arbetslokalen.

Tillverkning av sötsaker.

15 §.

Om lokal för tillverkning av choklad och konfektyrer gäller i tillämpliga delar vad i 14 § stadgas.

Handel med bröd och annat bakverk.

16 §.

I lokal för handel med bröd och annat bakverk skola saludisk och skyltfönster vara i erforderlig omfattning försedda med varuskydd av glas eller annat lika tjänligt, genomskinligt material och eller andra särskilda anordningar finnas till skydd av varorna mot beröring av kunder och annan förorening.

Om handel med lagad mat i försäljningslokal för bröd eller annat bakverk gäller vad i 13 § stadgas.

Handel med specerier.

17 §.

1 mom. I lokal för handel med specerier skall saludisk i den utsträckning det kan anses erforderligt vara försedd med varuskydd av glas eller annat lika tjänligt material.

Ost, smör, isterflott och liknande varor skola hållas skilda från andra varor och, där de saluhållas oförpackade, vara upplagda på underlag av rostfri plåt eller annat lämpligt, slätt och vattentätt material.

2 mom. I lagerlokal skola säckar, som innehålla mjöl eller gryn, förvaras uppallade på erforderlig höjd över golvet.

3 mom. I lokal, där specerier saluhållas, få även orökta charkuterivaror och kött saluhållas, kött dock endast i uppstyckade mindre delar. Dessa varor skola förvaras i kylskåp, kyldisk eller annan lika lämplig anordning. Ytor av saludiskar, hyllor och skyltbord för uppläggning av kött och charkuterivaror skola vara av rostfri plåt, sten eller annat lika lämpligt material. Väggyta bakom beredningsbord skall till lämplig höjd vara beklädd med kakel eller därmed jämförligt material.

Om handel med lagad mat i lokal för handel med specerier gäller vad i 13 § stadgas.

Livsmedelshall.

18 §.

I lokal, som av hälsovårdsnämnden godkänts såsom livsmedelshall, få utan hinder av vad i denna livsmedelsordning föreskrivits, varor av olika slag saluhållas. Försäljning av lösmjölk och lösgrädde är dock tillåten endast om lämpliga anordningar finnas för effektiv kylning av mjölken och grädden och till skydd av dessa livsmedel från påverkan av andra varor. Vad i 7 § 3 och 4 mom. stadgas gäller i tillämpliga delar om försäljning av mjölk och grädde i livsmedelshall.

Försäljningslokal i livsmedelshall skall hava en med hänsyn till rörelsens omfatt-

ning och art tillräckligt stor golvyta, dock ej mindre än 70 kvadratmeter. Hälsovårdsnämnden kan föreskriva särskilda villkor för lokalens godkännande.

Serveringslokal.

19 §.

Om serveringslokal gäller särskilt,

att lämpliga utrymmen för förvaring av livsmedel — i fråga om rörelse av större omfattning jämväl kylrum eller kylskåp — samt kök av tillräcklig storlek skola finnas,

att anordningar för diskning skola, där så prövas erforderligt, förläggas till särskilt diskrum,

att tak och väggar i kök, beredningslokaler och diskrum skola vara ljusa och

att väggytor bakom beredningsbord och sillplats skola till lämplig höjd vara beklädda med kakel eller annat lika tjänligt material.

VC och tvättställ för gästerna skola vara så belägna att genomgång ej sker genom kök eller beredningsrum.

Servering till gäster eller personal inom kök eller tillhörande utrymmen får ej förekomma.

Transportkärl för matavfall skall dagligen bortföras och tömmas.

Om tillfällig servering gälla de föreskrifter, som meddelas i varje särskilt fall.

Utomhushandel med livsmedel.

20 §.

På allmän saluplats få i stånd eller på bord eller bänk utan tillstånd av hälsovårdsnämnden saluhållas dels livsmedel i förpackning till skydd mot förorening, fukt och annan påverkan utifrån, under förutsättningar som angivas i 102 § fjärde stycket livsmedelsstadgan, dels oplockad fågel, oflått vilt, skaldjur, ägg, frukt, bär, grönsaker, rotfrukter och svamp.

Färsk oflådd fisk får saluhållas utomhus på lätt rengörbar plats, som godkänts av hälsovårdsnämnden.

Vad i första stycket stadgats gäller icke servering.

21 §.

1 mom. Flyttbar kiosk och inbyggd vagn, från vilken varm korv yrkesmässigt försäljes utomhus, skall vara tillräckligt rymlig och hava lätt tvättbara väggar och tak. I sådan kiosk eller vagn skola, förutom lämplig kokapparat, finnas särskilda utrymmen för förvaring av varorna, rena handdukar samt behållare för vatten.

Vad i första stycket stadgas gäller i tillämpliga delar flyttbar kiosk och inbyggd vagn för försäljning utomhus av glass.

Vagn, redskap och annan för utomhusförsäljning av varm korv eller glass använd materiel skola varje dag noggrant rengöras.

2 mom. Varm korv eller glass, som försäljes i yrkesmässig utomhushandel, skall hava tillverkats i lokal, som godkänts av hälsovårdsnämnden. Jämväl lokal, som användes till förvaring av korv eller glass, avsedd för sådan försäljning, eller av överblivna varor från försäljningen, skall vara godkänd av hälsovårdsnämnden.

Transport av livsmedel.

22 §.

1 mom. Fordon för transport av kött eller andra köttvaror för försäljning eller servering, skall om möjligt vara försett med särskilt skåp för varorna, till skydd mot förorening av dessa under transporten. Är fordonet öppet skall dess botten vara hel och tät och på lämpligt sätt behandlad eller ock beklädd med rostfri plåt. Under transport med öppet fordon skola varorna vara väl övertäckta med rent skynke av linne eller bomull eller annat lämpligt material.

2 mom. Sluten vagn för transport av bröd eller annat bakverk, för försäljning eller servering skall hava fast golv och tak och jämväl i övrigt vara fullkomligt tät med tätt slutande dörrar. Lastutrymmet skall vara skilt från förarplatsen.

Vid transport av bakverk, som i första stycket sägs, medels annat än där omförmält fordon skola livsmedlen förvaras i täckt låda eller korg eller därmed jämförligt transportredskap, som utestänger damm och väta, och som icke får ställas omedelbart på marken.

3 mom. Mjölk och grädde skola forslas i rena och väl underhållna kärl med tätt slutna lock samt skyddas mot förorening och direkt solvärme.

4 mom. Färsk fisk får transporteras endast i täckta lådor eller i helt slutet fordon.

5 mom. Vad ovan är stadgat gäller ej fordon för kringföringshandel.

Dispens från livsmedelsordningens bestämmelser.

23 §.

Hälsovårdsnämnden kan medgiva undantag från bestämmelserna i denna livsmedelsordning om livsmedelslokals beskaffenhet, inredning, utrustning och skötsel, då det kan anses påkallat av lokala förhållanden eller andra omständigheter och väsentlig hygienisk olägenhet ej därigenom uppstår.

Ansvarsbestämmelser.

24 §.

Den, som bryter mot bestämmelse i 3 § 2 mom., 4 § 1 och 2 mom., 7 § 2 mom., 3 mom. första stycket och 4 mom. första och andra styckena, 8 § 1, 4 och 5 mom., 9 § 2 mom., 11 § 2 mom., 12 § 2 mom., 13 § första och andra styckena, 14 § 2 mom., 17 § 1 mom. andra stycket, 2 mom. och 3 mom. första stycket, 20 § första och andra styckena, 21 § 1 mom. eller 22 § 1, 2, 3 och 4 mom. straffas med dagsböter.

Bryter någon mot bestämmelse i 4 § 3 och 4 mom., 5 § eller 19 § tredje och fjärde styckena straffas med böter högst tvåhundra kronor.

Om straff för den, som vid hantering med livsmedel icke iakttager noggrann renlighet, är stadgat i livsmedelsstadgan.

De i hälsovårdsnämndens skrivelse omförmälda yttrandena äro så lydande:

Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Vi har tagit del av Edert förslag till livsmedelsordning för Västerås stad. Den nya livsmedelsordningen förutsätter, att Hälsovårdsnämnderna skola taga hänsyn till de synpunkter, som framförts från handelns sida angående rationalisering av densamma och att ej försvåra eller förhindra denna rationalisering. Enär Västerås stads Hälsovårdsnämnd vid utarbetandet av lokal livsmedelsordning företagit en del ändringar

av normallivsmedelsordningen vilja vi framföra som vår åsikt, att skärpningar av bestämmelserna i en lokal stadga är onödigt.

I § 2 första stycket har tillagts "jämväl lokaler för förpackning" samt har också tillagts ett andra stycke med föreskrift, att livsmedelslokaler, som enligt livsmedelsstadgan eller livsmedelsordningen ej kräva godkännande, skall anmälas till nämnden. Den sista anmälningsskyldigheten kan nog anses vara rimlig, men att kräva att lokal för förpackning skall godkännas måste innebära att samtliga livsmedelsbutiker måste godkännas, enär förpackning av varor numera sker så gott som i alla sammanhang. Vi föreslår därför, att tillägget "jämväl lokaler för förpackning" strykes, men att tillägget om anmälningsplikt kvarstår.

I § 3 har tillägget "så att olika varuslag på ett tillfredsställande sätt kunna hållas åtskilda" tillfogats. Vi ifrågasätter, om detta tillägg ej kan missbrukas och anser livsmedelsordningens bestämmelser om lämpligt disponerad golvyta kan räcka.

Betr. möjligheter att bereda varmvatten i livsmedelslokaler anser vi att denna möjlighet skall finnas. Man kan blott fråga sig vad som menas med "ändamålsenliga anordningar för beredning av varmvatten". Vi kan i detta sammanhang påpeka, att en av Edra inspektörer ansåg att en 4-liters kastrull för uppvärmning av varmvatten var för liten.

Tillägget i den § om golv, väggar och tak anser vi vara onödigt, enär bestämmelser härom återkommer i samband med bestämmelserna för olika branscher.

I 4 § i normallivsmedelsordningen tillåtes skyltning utanför livsmedelslokal av rotfrukter och grönsaker. Detta har förbjudits i den lokala livsmedelsordningen. Man kan fråga sig om ett sådant förbud är nödvändigt, enär samma varor får försäljas på torg och i konkurrensavseende kanske närliggande butiker behöver skylta på ett effektivt sätt med dessa varor.

I mom. 2 har tillagts "för rörelsen främmande föremål får ej förvaras i livsmedelslokal, om därigenom ordning eller renhållning försvåras". Vi anser detta tillägg kan ge upphov till diskussioner och misstolkningar och bör utgå. I ett 3 mom. har tillagts "slakt av fjäderfä och vilt samt plockning av fågel skall ske i särskilt därför lämpligt rum". Vi anser, att "plockning av fågel" skall bortfalla, enär det kan bli svårigheter för mindre butiker, som ur servicesynpunkt kanske måste någon gång plocka fågel, att härför inreda särskilt rum.

Att personalbestämmelserna sammanförts i § 5 är ju endast en fördel för livsmedelsordningen.

De tillägg, som gjorts i §§ 7, 9, 11, 14, 17 och 19 om viss väggbeklädnad bör utgå.

I § 12 2 mom. uppräknar normallivsmedelsordningen bland annat fågel. Här har tillagts "oplockad", vilket vi anser onödigt, enär om i fiskförsäljningens lokaler säljes fågel och central plockning anordnas, måste det ges tillfälle att få försälja den plockade fågeln.

§ 16 första meningen lyder "I lokal för handel med bröd och annat bakverk skola saludisk och skyltfönster vara i erforderlig omfattning försedda med varuskydd av glas eller annat lika tjänligt, genomskinligt material och särskilda anordningar till skydd av varorna mot beröring av kunder och annan förorening". Här har tillagts "särskilda anordningar". Vi anser att den ursprungliga texten täcker vad som avses.

I § 17 mom. 3 står i normallivsmedelsordningen, att i speceriaffär kött i styckade delar får saluhållas och att styckning till mindre delar får förekomma i speceributik. I den lokala livsmedelsordningen har detta ändrats till "kött dock endast i upp-

styckade mindre delar". Vi anser att normallivsmedelsordningens ordalydelse bör bibehållas, således att styckat kött får tillhandahållas och att sedan ytterligare styckning efter kundens önskemål kan företagas.

I § 18 sista stycket har den lokala livsmedelsordningen skärpt bestämmelserna angående storleken av livsmedelshall på så sätt, att inga mindre lokaler än 70 kvm kan godkännas. I normallivsmedelsordningen ges Hälsovårdsnämnderna möjligheter att i särskilda fall underskrida denna storlek. Det får väl anses som rimligt, att en livsmedelshall innehåller 70 kvm, men anser vi, att Hälsovårdsnämnden borde ha kvar möjligheten att i undantagsfall godkänna mindre lokal.

I § 19 har vissa bestämmelser angående placering av WC, förbud för personalen att äta i kök o. dyl. införts.

I större lokaler tillämpas redan nu den ordning, som nu föreslås. Dock anser vi, att denna skärpning inte bör införas på grund av svårigheter för mindre serveringar att kunna genomföra dessa och efterleva dylika bestämmelser.

I § 22 har tillagts ett 4 mom., som säger att färsk fisk får transporteras endast i täckta lådor eller i helt slutet fordon. Vi anser, att detta tillägg är onödigt. Normallivsmedelsordningen nämner ingenting om transport av fisk. Det måste medföra ökade kostnader och merarbete och kan inte ha större hygieniska fördelar, man får ju sälja fisk på torg.

Som sammanfattning kan sägas, att vi till fullo uppskattar Hälsovårdsnämndens strävan att förbättra de hygieniska förhållandena inom livsmedelshandeln. Vi eftersträvar också att i möjligaste mån underlätta nämndens arbete. Dock måste vi framhålla, att skärpningar av normallivsmedelsstadgan på olika orter, anser vi vara omotiverat. Inom den utformning, som denna stadga fått kan vi säkerligen med ömsesidig förståelse och hänsyn tillfullo motsvara de krav på hygien, som modern tid kräver.

Högaktningsfullt

KONSUMTIONSFÖRENINGEN VÄSTERÅS m. o.

K. A. Friberg *Arne Olsson*

Yttrande över förslag till Livsmedelsordning för Västerås stad.

I § 7 mom. 3 och 4 samt § 18, första stycket förekommer följande: . . . "lätt rengörbart utrymme med erforderlig kylanordning . . ." och "Fyllda kärl skola förvaras i effektiv kylanordning".

Mjölkcentralen har i diskussioner om Livsmedelsstadgans utformning konsekvent framhållit, att man där bör avse *mekanisk* kylning av varan. Invändningar såsom att kylbassäng med is och vatten samt isskåp skall uppfylla dessa fordringar bör man kunna bortse från. Envar vet, att en effektiv kylning av mjölk och grädde i löst mått i kylbassäng ställer sig mycket dyrbart, varför små mjölkbutiker med dessa anordningar i praktiken icke kyla mjölken tillräckligt. Efter en viss övergångstid bör mjölkbutikerna successivt förses med mekanisk kylning av varorna; i varje fall bör detta föreskrivas vid överlåtelse av rörelsen till ny ägare. Härvid bör man taga hänsyn till, att icke endast en *ringa* del av dagsförsäljningen kan förvaras i kylt utrymme, utan att åtminstone 2/3 av en normal dagsförsäljning bör kunna införas i lämpligt kylutrymme

på en gång. (Vådan av för små kylutrymmen kan ofta studeras i de moderna snabbköpsbutikerna.)

Västerås den 30 augusti 1954.

MJÖLKCENTRALEN
Lantmännens Mjölkförsäljningsförening u. p. a.
Västeråsavdelningen
AXEL ENGQVIST

Beredningsutskottets skrivelse är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Med skrivelse den 7 september 1954 har hälsovårdsnämnden framlagt förslag till livsmedelsordning för Västerås stad och däri hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att antaga förslaget samt upphäva nu gällande föreskrifter angående mjölkhandeln, ordningsföreskrifter för utövande av yrkesmässig slakt, tillredning och försäljning av kött- och fläsk- samt charkuterivaror, ordningsföreskrifter för bageri- och konditoriyrkets utövande och ordningsföreskrifter angående handeln med färsk fisk samt vissa i speceributiker förekommande varor ävensom angående offentliga spisningsställen samt att underställa förslaget till livsmedelsordning och beslutet om upphävande av uppräknade föreskrifter länsstyrelsen för fastställelse.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för yttrande, får utskottet efter granskning av förslaget tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens förslag.

Västerås den 13 oktober 1954.

För beredningsutskottet:
EINAR JONSSON
/Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 36

Nr 36. Stifts- och landsbibliotekets i Västerås årsberättelse 1/7 1953—30/6 1954.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed har jag äran att till Stadsfullmäktige översända Stifts- och landsbibliotekets i Västerås berättelse för verksamhetsåret 1953/54.

Västerås den 23 oktober 1954.

HELGA LINDSTEN
Landsbibliotekarie.

Stifts- och landsbiblioteket i Västerås.

Berättelse för verksamhetsåret 1953/54.

I en motion i riksdagen den 17 januari 1918 yrkade redaktör Anders Pers på att de gamla stifts- och gymnasiebiblioteken skulle ställas i skolans och folkbildningens tjänst som ett mellanled mellan de stora vetenskapliga biblioteken och folkbiblioteken. För Västerås' del gick hans önskan i uppfyllelse, då i ett kungl. brev av den 6 juni 1952 föreskrevs, att ett stifts- och landsbibliotek skulle upprättas i Västerås från den 1 juli 1952. Den 20 februari 1953 utfärdade Kungl. Maj:t instruktion för biblioteket (Svensk författningssamling 1953: 44). De båda i stifts- och landsbiblioteket ingående huvudbiblioteken, stadsbiblioteket och stifts- och läroverksbiblioteket, fungerade som tidigare i stort sett oberoende av varandra, tills landsbibliotekarien den 1 april 1954 trädde i tjänst. Stifts- och läroverksbibliotekets löpande ärenden handhades dock ända till vårterminens slut av den för denna tid förordnade läraren.

Styrelse:

Kontorschefen Einar Keijser, ordf. (utsedd av stadsfullmäktige i Västerås), riksdagsman Hernfrid Bark, vice ordf. (utsedd av Västmanlands läns landsting), portvakten Erik Andersson (utsedd av stadsfullmäktige i Västerås), lektor Ragnar Jirlow (utsedd av H. a. läroverkets kollegium), domprosten Oscar Rundblom (utsedd av domkapitlet), landsbibliotekarien, tillika sekreterare. Före landsbibliotekariens inträde i tjänst fungerade förste stadsombudsman Per Siösteen som sekreterare. Styrelsen har varit sammankallad fem gånger.

Personal:

Landsbibliotekarie: fil. lic. Helga Lindsten (från 1 april 1954).

Amanuenser: De båda amanuensbefattningarna ha under året utlysts men icke hunnit besättas.

Förste biblioteksassistent: fil. mag. Greta Gustafsson. (T. f. stadsbibliotekarie t. o. m. 31 mars 1954).

Biblioteksassistenter: fil. mag. Marianne Berlinde, fil. kand. Elisabeth Floderus, fil. kand. Thore Floderus (t. o. m. 18 december 1953), fil. mag. Margit Johansson (från 1 januari 1954), fil. kand. Gerd Scheutz (barn- och ungdomsbibliotekarie; från 1 augusti 1953).

Biblioteksbiträden: Ulla Ahl, Barbro Ericsson, Ingrid Wennerström.

Timtjänstgörande biblioteksbiträde: Mary Söderberg.

Expeditionsvakt: Befattningen har under årets utlysts men ej hunnit besättas. — F. d. stifts- och läroverksbiblioteket sköttes t. o. m. vårterminens slut av läroverksadjunkten fil. mag. Hans A. Söderberg.

Lokaler.

Arbetet med stifts- och landsbibliotekets nybyggnad, ritad av arkitekt SAR Sven Ahlbom och påbörjad i december 1952, har pågått under hela året. En stor lättnad i bibliotekets arbete inträder givetvis, då byggnaden får tagas i bruk, då boksamlingarna nu äro spridda på många håll i staden.

Genom att ungdomsgården Brogården, belägen i samma byggnad som stadsbiblioteket, Stora gatan 42, tillfälligt avstått två rum, kunde biblioteket den 15 oktober 1953 öppna en särskild barn- och ungdomsavdelning. Gideonsbergsfilialen, inrymd i Gideonsbergsskolan sedan dennas öppnande i oktober 1951, har på grund av skolans trångboddhet inte heller under verksamhetsåret 1953/54 kunnat disponera sin läsesal. Referensböckerna ha stått uppställda i utlåningssalen. Filialen i Badelunda, öppnad i september 1949, var på grund av lokalbrist stängd under juni—november 1953. Sedan biblioteksstyrelsen fått hyra ett rum i Furubergs konditori, kunde filialen åter öppnas den 4 december.

Öppethållande:

Stadsbibliotekets låneexpeditioner ha under året varit öppna på följande tider:
Huvudbiblioteket, Stora gatan 42.

Avd. för vuxna: vardagar utom lörd. kl. 12—14, 17—20 (läsesalarna till kl. 21), lördagar kl. 11—17. (Juni—aug. endast måndag—fredag kl. 13—20 samt onsdag kl. 12—14.)

Ungdomsavd.: vardagar utom lörd. kl. 16—19, lördagar kl. 12—16. (Juni—aug. stängd lördagar.)

Badelunda-filialen, Furubergs konditori, Årbylundsgatan 1: fredagar kl. 18—20. (Juni—nov. 1953 stängd på grund av lokalbrist.)

Gideonsbergs-filialen, Gideonsbergsskolan, Aspvretsgat. 2:
måndagar och torsdagar kl. 18—20. (Juni—aug. endast 1 dag/vecka.)
Stiftsbiblioteksavdelningen har varit öppen tisdagar kl. 16.15—16.45.

Accession.

Stadsbiblioteksavdelningens bokbestånd utökades under året med 7.395 volymer. Av dessa förvärvades 7.260 genom köp — varav 1.686 till vandringsbiblioteksförrådet — och 135 som gåva.

Stiftsbiblioteksavdelningens tillväxt har uteslutande skett genom de löpande publi-

kationer som sedan gammalt tillställas biblioteket. Någon särskild statistik härför föreligger icke.

Gåvor.

Från nedanstående personer och institutioner har stifts- och landsbiblioteket mottagit bokgåvor:

Fru Gudrun Andersson, folkskollärare Gunnar Bodén, landsantikvarie Sven Drakenberg, lektor Karl Erik Johansson, direktör S. Klemming, dr Hans Küntzel, fru Anita Schulz, fru Ebon Westman, läroverksadjunkt Carl Julius Åborg.

Fagersta:
Fagersta bruks AB

Göteborg:
Chalmers tekniska högskola
Göteborgs stadsbibliotek

Hallstahammar:
Hallstahammars AB

Höganäs:
Höganäs-Billeholms AB

Köpenhamn: Gavekomiteen 1945
Red. av "Nordisk handelskalender"

Linköping:
Stifts- och landsbiblioteket

Malmö:
Malmö ABF

Stockholm:
Arosbröderna
Bibliotekskonsulenterna
Gebers bokförlag AB
Holländska legationen
Handelshögskolan
Justitiedepartementet
Kungl. biblioteket
Nationalmuseum
Nobelstiftelsen
Nordiska museet
Riksarkivet
Riksdagsbiblioteket
Skolöverstyrelsen
Statens hantverksinstituts bibliotek
Statistiska centralbyrån
Stockholms stads arkivnämnd och stadsarkiv
Svenska bankmannaförbundet
Svenska garveriidkareföreningen
Telegrafstyrelsen
United States information library
Utrikespolitiska institutets bibliotek
Vetenskapsakademien

Uppsala:
Humanistiska vetenskapssamfundet
Universitetsbiblioteket
Västmanlands-Dala nation
Västerås:
Asea AB
Högre allmänna läroverket
Konsumtionsföreningen
Länsarbetsnämnden
Museet
Stadsfullmäktige
AB Svenska Metallverken
Tekniska nomenklaturcentralen
Västmanlands läns landsting
Örebro:
Stadsbiblioteket

Smärre årstryck, redogörelser m. m. och affärstryck ha ej medtagits.

Från Västmanlands läns tidnings tryckeri och Västmanlands Allehandas tryckeri har biblioteket mottagit arkivleveranser.

Följande tidningar och tidskrifter ha gratis ställts till bibliotekets förfogande:

Aktuellt för studieorganisatören, Arbetsmarknaden, Ariel, Aseas tidning, Bankvärlden, Bruksringen, Cement och betong, Credo, Djurvännernas tidning Djurskyddet, Ekonomisk dokumentation, Ekonomisk revy, ERA, ESSEM-tidningen, FH-nytt, Fagersta forum, Från departement och nämnder, Försäkringstidningen, Handel och Industri, I alla väder, ICA-tidningen, Ignis, Industritjänstemannen, Kartellregistret Kommunaltjänstemännens tidskrift, Kooperatören, Korrespondens, Kristet samhällsliv, Landskommunernas tidskrift, Metallen, Morgonbris, The musical quarterly, Nordisk kväkartidskrift, På fritid, QRZ Västerås radioklubb, Reformatorn, The rotarian, SACO-tidningen, SLU-bladet, SAAB sonics, Samlarnytt, SM-plast, Sociala meddelanden, Statistisk tidskrift, Stenografen, Studiekontakt, Sunt förnuft, Svensk författningssamling, Svensk motortidning, Svensk skolfilm och bildningsfilm, Svensk underbefälstidning, Svenska nationalföreningens mot tuberkulos tidskrift, Svenska stadsförbundets tidskrift, Sveriges flotta, Sveriges överenskommelser med främmande makter, Tegel, Tele, Theatre arts, Tidning för svensk snabbskrift, Tjänstemannarörelsen, Urnyheterna, Vi, Vi Aseater, Vi husmödrar, Vita bandet, Vår sång, Vårt försvar, Västerås stiftsblad, Västmanlands folkblad och Västmanna-kontakt.

Utlåning:

Från stadsbiblioteksavdelningen har under verksamhetsåret 1953/54 utlånats sammanlagt 167.428 volymer, därav 74.226 bd skönlitteratur, 44.793 bd facklitteratur, 7.556 bd skönlitteratur på främmande språk samt 40.853 bd barn- och ungdomsböcker.

Utlåningen av facklitteratur, inkl. skönlitteratur på främmande språk, fördelar sig på följande sätt:

A. Bok- och biblioteksväsen	121
B. Skrifter av allmänt och blandat innehåll	809
C. Religion	815
D. Filosofi	1.596
E. Uppfostran och undervisning	478
F. Språkvetenskap	1.378

G. Litteraturvetenskap	581
Hd—Hm. Skönlitteratur på främmande språk	7.556
I. Skön konst (med musik och teater)	2.856
J. Arkeologi	185
K. Historia	3.505
L. Biografi (med genealogi)	5.011
M. Antropologi och folkkunskap	515
N. Geografi	7.391
O. Samhälls- och rättsvetenskap	945
P. Teknologi	4.524
Q. Ekonomi (med industri, handel och kommunikationer)	3.710
R. Gymnastik, sport, lek och spel	2.283
S. Krigsväsen	344
T. Matematik	620
U. Naturvetenskap	5.863
V. Medicin	1.071
Ej specificerad facklitteratur för ungdom, utlånad från filialerna	192
Summa	52.349

Förmedlingen av boklån till och från andra institutioner framgår av nedanstående tabell.

		Antal band	
		Utlånade till	Inlånade från
Stockholm:	Arméstabens bibliotek		4
	Drottningholms teatermuseums bibliotek		2
	Handelshögskolans bibliotek		6
	Karolinska institutets bibliotek		43
	Kungl. biblioteket		84
	Musikaliska akademiens bibliotek		27
	Nordiska museets bibliotek		3
	Pedagogiska biblioteket		8
	Riksdagsbiblioteket		2
	Ryska institutet		9
	Svenska adakemiens Nobelbibliotek		3
	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut		3
	Tekniska högskolans bibliotek		7
	Vetenskapsakademiens bibliotek		5
Arboga:	Stadsbiblioteket	34	
Borås:	Stadsbiblioteket		1
Eskilstuna:	Stadsbiblioteket	3	4
Fagersta:	Stadsbiblioteket	14	
Falun:	Stadsbiblioteket		1
Gustavsberg:	Folkbiblioteket		3
Gävle:	Stadsbiblioteket	4	5

		Antal band Utlånade till	Inlånade från
Göteborg:	Chalmers tekniska högskolas bibliotek		69
	Dicksonska folkbiblioteket		14
	Medicinska högskolans bibliotek		3
	Stadsbiblioteket		18
Halmstad:	Stadsbiblioteket	2	
Hallstahammar:	Folkbiblioteket	19	4
Härnösand:	Stadsbiblioteket		2
Karlstad:	Stadsbiblioteket		1
Kisa:	Västra Kindas folkbibliotek	1	
Kristianstad:	Stadsbiblioteket		1
Kungsör:	Folkbiblioteket	2	
Köping:	Stadsbiblioteket	31	
Linköping:	Stifts- och landsbiblioteket	4	1
Ludvika:	Stadsbiblioteket	4	
Lund:	SAB:s expedition		5
	Universitetsbiblioteket		16
Malmö:	Stadsbiblioteket		17
Nacka:	Stadsbiblioteket	3	13
Norrköping:	Stadsbiblioteket		1
Sala:	Stadsbiblioteket	21	
Skara:	Stifts- och landsbiblioteket		2
Skultuna:	Folkbiblioteket	4	
Sundsvall:	Stadsbiblioteket	1	
Surahammar:	Folkbiblioteket	1	
Uppsala:	Stadsbiblioteket		2
	Universitetsbiblioteket		309
Örebro:	Stadsbiblioteket	2	2
Göttingen:	Niedersächsische Staats- u. Universitätsbibliothek		1
Köpenhamn:	Det Kongelige Bibliothek		1
	Summa	150	702

I utlåningssiffrorna ingå ej stiftsbiblioteksavdelningens utlåning, emedan denna handhafts av högre allmänna läroverket.

Centralbiblioteksverksamheten.

Länsverksamheten har under året endast hunnit förberedas. Iordningställande av bokbeståndet för vandringsbiblioteken har pågått hela året. Hela vandringsbibliotekets bestånd uppgick vid verksamhetsårets slut till 2.401 band. Gallring m. m. har utförts i Kungsåra folkbibliotek. Under juni månad 1954 påbörjade huvudbibliotekarierna i Tillberga och Skultuna folkbibliotek, fru May Johansson och folkskollärare Gunnar Bodén, den efter genomgången bibliotekskurs föreskrivna 14 dagars hospiteringen, vilken avslutades den 10 juli. Ålderdomshemmet i Västerås har bistått med förslag till bokinköp. Flera bibliotek i länet ha hänvänt sig till stifts- och landsbiblioteket för att få vägledning.

Räkenskaper.

Stifts- och landsbibliotekets räkenskaper ha under året omhänderhafts av stadskamrer Folke Wahlsten och biträdande stadskassören Margareta Erikson. Angående utgifternas och inkomsternas fördelning se särskild bilaga.

Västerås den 18 september 1954.

HELGA LINDSTEN
Landsbibliotekarie.

Sammandrag över stifts- och landsbibliotekets i Västerås bokföring för budgetåret 1953/54.

Utgifter och inkomster		Utgifter	Inkomster	
B 12	Löner till ordinarie befattningshavare. *Anm.* Endast landsbibliotekarie i lg 31—31 fr. o. m. 1/4 1954	5.184: —	5.184: —	statsmedel
K 1	Vandringsbiblioteksverksamheten m. m. *Anm.* Överskjutande, kr. 7: 10, täckes av posten div. inkomster ..	13.007: 10	13.000: —	statsmedel
B 13	Expenser	8.912: 42	2.000: —	statsmedel
			9.500: —	Västerås stad
	Att reserveras till budgetåret 1954/1955	R 2.587: 58		
B 14	Bokinköp och bokbindning	55.808: 43	232: 73	statsmedel rest. från budgetåret 1952—53
			12.000: —	statsmedel
			62.000: —	Västerås stad
			10.000: —	Landstinget
	Att reserveras till budgetåret 1954/1955	R 33.746: 50		
	Prenumeration å tidningar och tidskrifter	1.761: 80	3.100: —	Västerås stad
	Att reserveras till budgetåret 1954/1955	R 1.338: 20		
	Inköp av pedagogisk litteratur. *Anm.* anslaget har tillkommit genom övertagande av f. d. Västmanlands läns pedagogiska biblioteks tillgångar.			
	Att reserveras till budgetåret 1954/1955	R 1.064: 86	1.064: 86	
	Pliktavgifter:			
	Anm. Disponerat för bokinköp		5.206: 80	
	Div. inkomster:			
	Anm. kr. 7: 10 disponeras för vandringsbiblioteksverksamheten och kr. 115: 40 disponerat för bokinköp		122: 50	
	Kronor	123.410: 89	123.410: 89	

Anm. R framför utgiftspost betecknar reservation till följande budgetår.

Till bibliotekets förfogande stående medel under budgetåret 1953/1954.

Statsmedel:			
För löner		5.184: —	
För vandringsbiblioteksverksamheten m. m.		13.000: —	
För expenser		2.000: —	
För bokinköp och bokbindning			
Reserverat från 1952/1953	232: 73		
Årets anslag	12.000: —	12.232: 73	32.416: 73
Anm. Anslagen enligt ovan har helt disponerats under budgetåret.			
Västerås stad:			
För expenser		9.500: —	
För bokinköp och bokbindning		62.000: —	
Prenumeration å tidningar och tidskrifter		3.100: —	74.600: —
Anm. Anslagen har delvis disponerats, överskjutande medel har reserverats.			
Landstinget:			
För bokinköp och iordningställande av en boksamling			10.000: —
Anm. Anslaget har reserverats.			
f. d. Västmanlands läns pedagogiska bibliotek:			
För inköp av pedagogisk litteratur			1.064: 86
Anm. Anslaget har reserverats.			
Pliktavgifter			5.206: 80
Posten har disponerats för bokinköp och bokbindning.			
Diverse inkomster			122: 50
Posten har disponerats för vandringsbiblioteksverksamheten med kr. 7: 10 och för bokinköp och bokbindning med kr. 115: 40.			
		Kronor	123.410: 89

Balansräkning den 30 juni 1954.

Tillgångar:			
Kassa och postgiro			46.580: 89
Inkomstrester			349: 05
		Kronor	46.929: 94
Skulder:			
Reserverade medel:			
Expenser		2.587: 58	
Bokinköp och bokbindning		33.746: 50	
Prenumeration å tidningar och tidskrifter		1.338: 20	
Inköp av pedagogisk litteratur		1.064: 86	38.737: 14
Utgiftsrester			8.192: 80
		Kronor	46.929: 94

Västerås den 13 september 1954.

HELGA LINDSTEN

/*F. Wahlsten.*

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 37. Angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag utgår med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Utskottet vill till en början anmäla, att förslag angående val av ledamöter i taxeringsnämnderna kommer att föreläggas stadsfullmäktige först vid decembersammanträdet, då länsstyrelsen ännu icke fattat beslut angående taxeringsdistriktsindelningen för nästa år. Sådant beslut kan förväntas först under senare hälften av denna månad.

Liksom föregående år har beredningsutskottet i de fall, då så ansetts erforderligt, särskilt föreslagit i vilken ordning suppleanterna böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamöter.

I den mån föreskrifter i gällande lag och författning ej till annat föranleder har utskottet därvid som regel följt samma system, som tillämpats beträffande beredningsutskottets suppleanter.

Hamnstyrelsen.

Till ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1959 års utgång föreslås omvald svetsaren Åke Johansson.

Till suppleant i styrelsen för tiden intill 1957 års utgång föreslås omvald kranmaskinisten Henry Österberg.

Löne- och avtalsnämnden.

Till ledamöter i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda avsynaren Martin Holmberg, vägdirektören A. Wolff och direktören B. W. Alwestrand.

Till suppleanter i nämnden för samma tid föreslås omvalda assistenten Alf Hellberg och gjutaren Gustaf Nyman.

Byggnadsnämnden.

Till ledamöter i byggnadsnämnden för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda fastighetsförvaltaren David Johansson, civilingenjören Albert Andersson och direktören Gustaf Olsson.

Till ny ledamot för samma tid i stället för byggnadskontrollanten Axel Eriksson, som avsagt sig, föreslås nuvarande suppleanten ingenjören Erland Gustafson.

Till suppleanter i nämnden för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda civilingenjören John Broberg, byggmästaren David Wennhall och mätningsmannen Seth Häggbom samt i stället för ingenjören Erland Gustafson ombudsmannen Gunnar Granquist, Ängsgatan 5, Västerås.

Tillika föreslås att av suppleanterna herr Wennhall skall tjänstgöra vid förfall för herr Johansson, herr Häggbom vid förfall för herr Olsson, herr Granquist vid förfall för herr Gustafson och herr Broberg vid förfall för herr Albert Andersson.

Brandstyrelsen.

Till ledamöter i brandstyrelsen för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda

filaren Gustaf Hellsten och föreståndaren Stig Em. Johansson samt såsom suppleanter för samma tid instruktören Karl Hofvander och civilingenjören Runo Renntun.

Ungdomsvårdsstyrelsen.

Till ledamöter i ungdomsvårdsstyrelsen för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda fru Lilian Svensson och kaptenen Axel Edström samt som ny ledamot i stället för rektor Ingeborg Jansson, vilken avlidit, nuvarande suppleanten överläraren Helmer Gustafsson.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås omvalda fru Ellen Björk och byggnadskontrollanten Olle Grannerud. Till ny suppleant i stället för herr Helmer Gustafsson för tiden intill 1956 års utgång föreslås civilekonomen Åke Eriksson.

Arbetslöshetsnämnden.

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1955 föreslås omvalda ingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, disponenten Folke Petrén, fru Anna Larsson, vaktmästaren Uno Hillborg, direktören Sven E. Eriksson och socialkuratorn John Johansson.

Till suppleanter i nämnden för samma tid föreslås omvalda byråföreståndaren Eric Croner, metallarbetaren Gustav Fredricksson, ingenjören Börje Lundh, kontrollören Harald Ek, metallarbetaren Sven Pettersson och jiggborraren John Andersson.

Till revisorer för år 1955 föreslås omvald metallarbetaren Olle Dahlin samt i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget, kamreraren Kjell Wedholm.

Till revisorssuppleanter för år 1955 föreslås omvalda tjänstemannen K. Lönnroth och föreståndaren Stig Em. Johansson.

Beredningsutskottet föreslår att av revisorssuppleanterna herr Johansson skall tjänstgöra vid förfall för herr Dahlin samt herr Lönnroth vid förfall för herr Wedholm.

Beredningsutskottet tillstyrker stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1955 års utgång föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande i nämnden för samma tid disponenten Folke Petrén.

Vidare tillstyrker utskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen som revisor för nämnda tid förorda gjutaren Sven Ring med stationsinspektoren A. Jungert såsom suppleant.

Hyresnämnden.

Beredningsutskottet föreslår att till *ledamot, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* måtte utses f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt till suppleanter fru Ellen Björk och köpmannen Ulf Larsson, Lustigkullagatan 5, Västerås, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till *ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* utse vaktmästaren Uno Hillborg samt till suppleanter metallarbetaren Gustav Fredricksson och byggnadssnickaren Gustav Styrsell att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning samt

att till *ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet* måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Beredningsutskottet föreslår tillika att uppdragen skola avse tiden till och med den 30 september 1955 eller, om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

Kristidsnämnden.

Till ledamöter i kristidsnämnden för år 1955 föreslås omvalda tjänstemannen Gösta Sjöberg, direktören Filip Dahlström, filaren Elis Larsson, fru Helga Hall, köpmannen Oscar Kihlgren, köpmannen Helmer Urby, lantbrukaren Karl Wässman och lantbrukaren Fabian Rörick.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda metallarbetaren Gustav Öberg, fru Hilda Bergsten, ingenjören Gust. Lindén, arrendatorn Eric Agrell och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Beredningsutskottet tillstyrker vidare stadsfullmäktige att till ordförande i nämnden för år 1955 utse direktören Gustaf Olsson och till vice ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Badhusstyrelsen.

Till ledamöter i badhusstyrelsen för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda vägaren Georg Andersson, ingenjören Gust. Lindén, filaren Oskar Andersson och fastighetsförvaltaren Sten Wennerholm.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås omvalda låssmeden B. V. Andersson, ritsaren John Olsson och byggnadsingenjören Bernt Hermansson.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda fru Ellen Björk och verktygsarbetaren Karl Olov Johansson samt i stället för plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, som avsagt sig, ingenjören Sixten Larsson, Nybyggegatan 12, Västerås.

Styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier.

Till ledamot i styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier för år 1955 föreslås omvald fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleant för samma tid föreslås omvald överläraren Gösta Brismar.

Till revisor för 1955 års räkenskaper föreslås omvald förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

Uttagningsnämnden.

Enligt KF den 13 november 1953 om uttagning under fredstid av vissa förnödenheter för krigsmaktens behov, den s. k. militära uttagningsförordningen, föreskrives att inom varje kommun skall finnas en uttagningsnämnd för att tillvarataga näringslivets intressen ifråga om uttagning för krigsmaktens behov av traktorer och hästar. Denna uttagningsnämnd ersätter den nuvarande hästuttagningsnämnden. Uttagningsnämnden skall bestå av tre eller fem ledamöter med en suppleant för varje (personliga suppleanter). Ledamöterna och suppleanterna skola bo inom kommunen eller bruka jordbruksfastighet inom densamma. De böra äga ingående kännedom om kommunens traktor- och hästbestånd. I första hand böra de utses bland dem som äro utsedda att inom kommunen inträda som överblockledare och dennes ersättare. Ledamot eller suppleant måste ha uppnått 23 års ålder och får ej vara omyndig eller i konkurstillstånd. Mandatet gäller för fyra års tid. Ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige.

Beredningsutskottet föreslår att antalet ledamöter i nämnden skall vara fem med lika många personliga suppleanter.

Till ledamöter i uttagningsnämnden för tiden intill 1958 års utgång föreslås jordbruksförvaltaren Lars Jansson, lantbrukaren Georg Wässman, kontrollören Harald Ek, lantbrukaren Fabian Rörick och förre jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg.

Till suppleanter för samma tid föreslås lantbrukaren Jakob Pettersson, arrendatorn Eric Agrell, lantarbetaren David Nilsson, hemmansägaren Martin Persson, Kylla och jordbruksarbetaren Axel Lundberg, Malma gård.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att suppleanterna skola tjänstgöra vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den mån ledamöter och suppleanter här ovan uppräknats.

Revisorer:

1. *Av stadens räkenskaper.*

Till ordinarie revisorer för år 1955 föreslås förmannen Karl Engdahl, avsynaren Martin Holmberg, gjutaren Sven Ring, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén, kassören Valter Larsson och typografen Rune Göthlin.

Till suppleanter för samma tid föreslås kontoristen Gustav Eriksson, instruktören Tage Engelbrektsson, ingenjören Paul Janson, vaktmästaren Allan Lindstedt, elmontören Bertil Clason, civilingenjören Bengt Andrén och ombudsmannen Olle Berggren Bondegatan 16, Västerås.

Beredningsutskottet föreslår att av suppleanterna herrar Gustav Eriksson, Engelbrektsson, Lindstedt, Clason och Berggren i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Ring, Valter Larsson och Göthlin; herr Andrén vid förfall för herr Holmén samt herr Janson vid förfall för herr Lindén.

2. *Av Arbetareinstitutets räkenskaper.*

Till revisor för år 1955 föreslås omvald avsynaren Martin Holmberg samt såsom suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget civilekonomen Åke Eriksson.

3. *Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.*

Till revisorer för år 1955 föreslås avsynaren Martin Holmberg samt i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget kamreraren Kjell Wedholm.

Till suppleant för samma tid föreslås instruktören Tage Engelbrektsson.

4. *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås.*

Till revisor för år 1955 föreslås omvald avsynaren Martin Holmberg samt till suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget civilekonomen Åke Eriksson.

5. *Av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.*

Till revisor för år 1955 föreslås omvald avsynaren Martin Holmberg samt i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget kamreraren Kjell Wedholm.

6. *Av Västerås Musikskolas räkenskaper.*

Till revisor för år 1955 föreslås omvald avsynaren Martin Holmberg. Till suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget föreslås civilekonomen Åke Eriksson.

7. *Av Arbetarnas Bildningsförbunds Biblioteksverksamhet.*

Till revisor för år 1955 föreslås omvald avsynaren Martin Holmberg. Till suppleant i stället för bankkamreraren A. Ridner, vilken avsagt sig uppdraget föreslås civilekonomen Åke Eriksson.

Västerås Kaféaktiebolag.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill 1956 års ordinarie bolagsstämma omväljas ingenjören Kurt Sjölin, ekonomichefen Gösta Lundberg och fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda ombudsmannen Nils Holmer och ombudsmannen Göte Juhlén.

Till revisor för 1954 års räkenskaper föreslås omvald bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom för samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1956 års utgång föreslås omvalda fru Greta Schörling och fru Evy Ekström samt i stället för förre folkskolläraren G. Leontein, vilken i anledning av förestående avgång som stadsfullmäktigeledamot icke längre enligt stadgarna komme att bliva behörig som ledamot av nämnden, grosshandlaren Sam Nyström.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1956 års utgång föreslås omvalda direktören Gustaf Olsson och fru Astrid Andersson.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1956 års utgång föreslås från tjänstemannaklassen tjänstemannen Gösta Sjöberg, från handlande- och hantverkarklassen fru Alice Bergöö och plåtslagarmästaren Axel Pettersson, Repslagargatan 8, Västerås, samt från arbetarklassen fru Ester Karlsson.

Maria Hallanders donationsfond.

Till ledamöter i nämnden över Maria Hallanders donationsfond för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda fru Lisa Härenstam och fru Margit Pettersson.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1956 års utgång föreslås omvalda fru Anna Vestberg och kontoristen Bengt Ekström samt i stället för fru Ebba Roos, vilken avlidit, ingenjören Jan Christer Zanders.

Trafiknämnden.

Till ledamöter i trafiknämnden för tiden intill 1958 års utgång föreslås omvalda droskägaren John Eriksson, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, folkskolläraren Arvid Eng samt i stället för ombudsmannen Ingvar Lööv typografen Rune Göthlin.

Till suppleanter i nämnden för samma tid föreslås omvalda fru Lydia Billgren och folkskolläraren Josef Bodén samt i stället för typografen Rune Göthlin muraren Erik Svensson och i stället för gjuteriarbetaren Bertil Linderborg folkskolläraren Allan Andersson.

Byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan.

Till ledamot i kommittén i stället för rektor Ingeborg Jansson, vilken avlidit, föreslås ämneslärarinnan Valborg Andersson, Pilbogatan 3, Västerås.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i kommittén föreslås för år 1955 omvalda fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda direktören Gustaf Olsson och byggmästaren D. Wennhall.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1955—1959 föreslås omvalda fru Ebba Berg, annonschefen Einar Jonsson och fastighetschefen Gösta Elghufvud.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Carl Bergqvist, hamnmästaren E. Bergkvist, eldaren Albin Johansson och sjökaptenen Georg Aleblad böra uppföras på förslag till sakkunniga för år 1955.

Västerås den 10 november 1954.

För beredningsutskottet:
EINAR JONSSON

/*Per Siösteen.*

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 38. Överenskommelse om nya bestämmelser rörande sjuklön m. m.

Överenskommelse

angående bestämmelser om samordning mellan vissa förmåner enligt reglementen och kollektivavtal samt de ersättningar som utgå på grund av lagarna om allmän sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring och moderskapshjälp m. m.

Undertecknade parter ha denna dag enats om att rekommendera kommuner, anslutna till svenska stadsförbundet, att med tillämpning från och med den 1 januari 1955 antaga följande mellan parterna träffade överenskommelse angående kompletterande bestämmelser till NTR 1954, 1947 års allmänna tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse (nedan benämnt stockholmsreglementet) och 1952 års AB I. Bestämmelserna skola i princip gälla även i fråga om övriga i kommunerna gällande tjänstereglementen och kollektivavtal.

När i denna överenskommelse talas om lagarna om allmän sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring och om moderskapshjälp avses i förekommande fall jämväl militärersättningsförordningen och förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret.

I. LÖN UNDER TJÄNSTLEDIGHET PÅ GRUND AV OLYCKSFALL, SJUKDOM, HAVANDESKAP ELLER BARNSBÖRD.

A. Vid tjänstledighet till följd av sjukdom eller arbetsoförmåga, som föranletts av

1) sådan kroppsskada, som av lönenämnden (myndigheten) bedömes ha inträffat under arbetsutövning samt vara orsakad av ett uppenbart olycksfall,

2) våld eller annan misshandel för vilka arbetstagare blivit utsatt på grund av sin arbetsutövning,

3) sådan svårare smittsam sjukdom, som bevisligen ådragits i arbetet hos kommunen (med svårare smittsam sjukdom avses sådan, som enligt epidemilag, epizootilag eller tuberkulosförordning skall föranleda anmälan) samt

4) sådan sjukdom, som lönenämnden finner vara ådragen på grund av särskilda arbetsförhållanden,

skall gälla för:

a. NTR 1954 (ordinarie tjänstemän):

Sjuklön, utgår under 365 kalenderdagar med belopp motsvarande lönen och för tid därutöver med belopp, som motsvarar tjänstemannens sjukpension utan invaliditetsgradering — för tjänsteman vilken är ansluten till SPA invalidpension — dock högst 70 % av lönen. För icke pensionsberättigad tjänsteman fastställer lönenämnden för tiden efter 365 dagar det belopp, varmed sjuklön må utgå, dock högst 70 % av lönen;

b. 1952 års AB I;

Samma bestämmelser som under a., dock att sjuklönen motsvarar semesterlönen, maximerad enligt nuvarande bestämmelser;

c. Stockholmsreglementet:

Nuvarande bestämmelser bibehållas enligt särskilt upprättad handling.

Vid arbetsoförmåga till följd av annan sådan i arbetet ådragen yrkesskada som avses i 6 § lagen om yrkesskadeförsäkring må arbetstagare, därest tjänstledigheten överstiger 90 dagar, från ledighetens början uppbära sjuklön enligt ovan.

B. Vid tjänstledighet på grund av sjukdom i andra fall än som under A sägs:

a. NTR 1954 (ordinarie tjänstemän):

Sjuklön utgår under högst 365 kalenderdagar för varje sjukdomsfall med 80 % av lönen samt för tid därutöver sjuklön med belopp, som motsvarar tjänstemannens sjukpension utan invaliditetsgradering — för tjänsteman ansluten till SPA, invalidpension — dock högst 70 % av lönen. För tjänsteman, som icke har pensionsrätt, prövar lönenämnden frågan om sjuklön vid fortsatt sjukledighet utöver 365 kalenderdagar;

b. 1952 års AB I:

Under förutsättning att arbetstagaren under pågående anställning fullgjort minst 75 arbetsdagar, skall under högst 365 kalenderdagar för varje sjukdomsfall utgå sjuklön motsvarande 80 % av semesterlönen maximerad enligt nuvarande bestämmelser. För tid därutöver utgår sjuklön med belopp, som motsvarar arbetstagarens sjukpension utan invaliditetsgradering, dock högst 70 % av semesterlönen, maximerad enligt ovan. För arbetstagare, som icke har pensionsrätt, prövar lönenämnden frågan om sjuklön vid fortsatt sjukledighet utöver 365 kalenderdagar;

c. Stockholmsreglementet:

Enligt särskilt upprättad handling utgår sjuklön enligt bestämmelserna i 23 § mom. 1—3 samt 44 § mom. 2 punkt 2.

C. Vid tjänstledighet för havandeskap eller barnsbörd

a. NTR 1954 (ordinarie tjänstemän):

Tjänsteman, som innehaft sammanhängande anställning hos kommunen under minst 300 kalenderdagar före tidpunkten för beräknad eller inträffad nedkomst, skall uppbära 70 % av lönen under högst 120 dagar, dock tidigast fr. o. m. den tidpunkt, från vilken tilläggspenning enligt lag om moderskapshjälp utgår, och längst t. o. m. 120:e dagen efter nedkomsten;

b. 1952 års AB I:

Samma bestämmelser som enligt a., dock att havandeskapsersättning beräknas på den normala tidavlöningen.

c. Stockholmsreglementet:

Nuvarande bestämmelser, dock att havandeskapsersättning enligt särskilt upprättad handling utgår tidigast fr. o. m. den tidpunkt, från vilken tilläggspenning enligt lagen om moderskapshjälp utgår.

II. AVDRAG FRÅN AVLÖNINGSFÖRMÅNER.

A. För sjukpenning (hempenning) och moderskapspenning, vartill arbetstagaren är berättigad jämlikt lagarna om allmän sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring och om moderskapshjälp, skall avdrag göras från utgående avlöningsförmåner enligt vidfogade tabeller I—III (sjukpenningavdrag, yrkesskadeavdrag och havandeskapsavdrag) på sätt framgår nedan under B; dock skall avdrag icke göras för dag, varunder arbetstagare åtnjutit semester och — beträffande arbetstagare som åtnjuter ferier — icke för tid av ferierna, uppgående till högst 30 kalenderdagar per kalenderår.

B. Avdrag verkställas på sätt nedan stadgas.

1. Tabell I skall — med under 2 och 3 angivna undantag — tillämpas då sjukpenning utgår enligt lagarna om allmän sjukförsäkring, och om yrkesskadeförsäkring, samt då arbetstagare uppbär sjuklön under tid, för vilken tilläggspenning enligt lagen om moderskapshjälp utgår.

Avdragskolumn 1 skall användas för de första 90 dagarna av sjukperioden, under vilka sjukpenning (hempenning) utgår enligt de i lagen om allmän sjukförsäkring eller militärersättningsförordningen gällande villkoren. Avdragskolumn 2 skall tillämpas, då sjukpenning (hempenning) för tiden därefter utgår enligt lagen om allmän sjukförsäkring. Utgår halv sjukpenning skola de i respektive kolumn angivna avdragsbeloppen reduceras med hälften.

2. Tabell II a skall tillämpas:

a. I kommuner, som icke stå s. k. självrisk enligt 38 § lagen om yrkesskadeförsäkring, dels då hel sjukpenning utgår enligt nämnda lag eller enligt förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, för tid efter den i lagen om yrkesskadeförsäkring angivna samordningstiden, dels ock då sjukpenning utgår enligt militärersättningsförordningen för tid fr. o. m. 91 dagen.

b. I kommuner, som stå s. k. självrisk enligt 38 § lagen om yrkesskadeförsäkring, dels då hel sjukpenning utgår enligt förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, för tid efter den i lagen om yrkesskadeförsäkring angivna samordningstiden, dels ock då sjukpenning utgår enligt militärersättningsförordningen för tid fr. o. m. 91 dagen.

3. Tabell II b skall tillämpas i kommuner, som stå s. k. självrisk enligt 38 § lagen om yrkesskadeförsäkring, då hel sjukpenning utgår enligt nämnda lag för tid efter den däri angivna samordningstiden.

4. Tabell III skall — med under 1. angivet undantag — tillämpas för tid, under vilken tilläggspenning enligt lagen om moderskapshjälp uppbäres.

Vid tillämpning av tabellerna skall beträffande *lönestatsavlönad personal* hänsyn tagas till sådana vid sidan om lönen utgående kontanta särskilda ersättningar, som helt eller delvis få behållas vid tjänstledighet.

Beträffande *kollektivavtalsanställd personal* skall vid tillämpning av tabellerna gälla att

a) årsinkomsten för *månadsavlönad arbetstagare* är lika med den omedelbart före insjuknandet utgående normala tidavlöningen per månad × 12,

b) årsinkomsten för *timavlönad* arbetstagare är lika med semesterlönen per timme under föregående kalenderår

gånger 2.400 för arbetstagare med 48 timmars arbetsvecka
„ 2.300 „ „ „ 45 „ „
„ 2.200 „ „ „ 42 „ „

eller, om under löpande kalenderår inträffar sådant förhållande, som avses i 45 § lagen om allmän sjukförsäkring, den ändrade årsinkomst hos kommunen som arbetstagaren beräknas komma att uppbära.

För sjuklöneberättigad timavlönad arbetstagare, som anställts under löpande kalenderår beräknas semesterlönen per timme på sätt som sker vid beräkning av semesterersättning.

C. Avdrag skall verkställas även i fall, då ersättning enligt lag om allmän sjukförsäkring eller lag om moderskapshjälp icke utgått, om orsaken härtill varit, att i lagen förutsatt framställning om sjukpenning eller moderskapspenning icke gjorts.

D. Avdrag enligt tabell I—III får icke ske med sammanlagt större belopp än som

motsvarar arbetstagarens avlöningsförmåner för tid under vilken sjukpenning (hempenning) och moderskapspenning utgått eller bort utgå.

E. Samordningsbestämmelserna skola gälla även andra tjänstemän än ordinarie i den mån de åtnjuta avlöningsförmån för tid, under vilken ersättning enligt lagarna om allmän sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring och om moderskapshjälp utgår.

III. *KOMPENSATION FÖR AVGIFT TILL SJUKPENNINGFÖRSÄKRING.*

Kompensation utgår för avgift till sjukpenningförsäkring enligt lagen angående allmän sjukförsäkring till arbetstagare, som omfattas av nämnda lag och som är berättigad till sjuklön enligt NTR 1954, Stockholmsreglementet och AB I med belopp enligt följande bestämmelser. Kompensation utgår i princip ej vid tjänstledighet med helt löneavdrag.

A. *Tjänsteman eller kollektivavtalsanställd som uppbär lön enligt löneklass i kommunens löneplan.*
Enligt bilagda tabell IV.

B. *Kollektivavtalsanställd arbetstagare med timlön eller månadslön enligt GS.*
Enligt bilagda tabell IV, varvid den löneinkomst för år, som ligger till grund för arbetstagarens inplacering i avdragsklass, skall jämföras med löneklassens årslönebelopp och arbetstagaren i kompensationsavseende hänföras till närmast liggande löneklass.

C. *Övriga arbetstagare.*
Kompensation utgår enligt B med den jämkning, som kan föranledas av arbetstagarens anställnings- och avlöningsförhållanden.

IV. *SJUKVÅRD.*

I reglementen eller kollektivavtal förefintliga bestämmelser angående rätt till sjukvård, d. v. s. sjukhusvård, läkarvård och läkemedel m. m., upphöra att gälla fr. o. m. den 1 januari 1955. Personalorganisation skall till stadsförbundet senast den 30 november 1954 anmäla de fall, då i någon kommun reglemente eller kollektivavtal innehåller bestämmelser om sjukvård utan att dessa förutsatts skola upphöra vid införande av obligatorisk sjukförsäkring och då organisation i anledning därav önskar till prövning upptaga frågan på vad sätt dessa bestämmelser skola ersättas. Vid denna prövning skall den statliga överenskommelsen i förevarande avseende vara vägledande.

V. *ÄNDRINGSSKYLDIGHET.*

Arbetstagare är skyldig att underkasta sig sådan ändring i ovan angivna bestämmelser, som av kommunen beslutas efter förhandlingar mellan de centrala parterna.

Stockholm den 15 oktober 1954.

För stadsförbundet:
OTTO BERG
/S.-O. Dahlman

För Sv. kommunalarbetareförbundet:
GUNNAR HALLSTRÖM
/Stellan Olsson

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund:
FILIP ANGER

Svenska barnmorskeförbundet:
ASTRID KRISTENSSON

Svensk Sjuksköterskeförening
GERDA HÖJER
/Astrid Krokstedt

Svenska Fackläraförbundet:
HARRY LINDBLOM
/Gösta Lirén

Tabell I.

SJUKPENNINGAVDRAG

Med reducerad sjukpenning förstås den sjukpenning, som för varje sjukpenningklass finnes angiven i kol. 9 i den i 22 § lagen om allmän sjukförsäkring intagna tabellen.

Inkomstgränser	Sjukpenningavdrag för dag då	
	hel sjukpenning (hempenning) utgår	reducerad sjukpenning (hempenning) utgår
1.800— 2.400	4: —	4: —
2.400— 3.000	6: —	5: —
3.000— 3.600	7: 50	5: 75
3.600— 4.200	9: 25	7: —
4.200— 5.000	10: 50	7: 75
5.000— 5.800	12: —	8: 75
5.800— 6.800	13: 50	8: 75
6.800— 8.400	16: 35	10: —
8.400—10.200	19: 35	11: 50
10.200—12.000	22: —	13: —
12.000—14.000	24: 75	14: —
14.000—16.000	28: 50	14: —
16.000—18.000	30: 25	14: —
18.000—20.000	32: 25	14: —
20.000—22.000	32: 50	14: —
22.000—24.000	32: 50	16: —
24.000—28.000	34: 50	16: —
28.000—32.000	37: —	16: —
32.000—34.000	37: —	18: —
34.000—38.000	37: —	20: —
38.000—	41: —	20: —

Tabell II a.

YRKESSKADEAVDRAG

Tillämpas av kommuner, som icke stå självrisk enligt yrkesskadeförsäkringslagen.

Inkomstgränser	Sjukpenningavdrag för hel dag då rätt till hel sjukpenning (hempenning) enligt lagen om yrkesskadeförsäkring föreligger.
1.800— 2.400	4: —
2.400— 3.000	5: 75
3.000— 3.600	7: 50
3.600— 4.200	9: —
4.200— 5.000	10: 50
5.000— 5.800	11: 50
5.800— 6.800	12: 75
6.800— 8.400	15: 50
8.400—10.200	18: 50
10.200—12.000	21: 25
12.000—14.000	24: —
14.000—16.000	26: —
16.000—18.000	
18.000—20.000	
20.000—22.000	28: 50
22.000—24.000	30: 75
24.000—28.000	31: 25
28.000—32.000	32: 50
32.000—34.000	35: 50
34.000—38.000	37: —
38.000—	37: —

Tabell II b.

YRKESSKADEAVDRAG

Tillämpas av kommuner, som stå självrisk enligt yrkesskadeförsäkringslagen.

Inkomstgränser	Yrkesskadeavdrag för hel dag då rätt till hel sjukpenning (hempenning) enligt lagen om yrkesskadeförsäkring föreligger
1.800— 2.400	—
2.400— 3.000	0: 75
3.000— 3.600	1: 50
3.600— 4.200	2: —
4.200— 5.000	2: 50
5.000— 5.800	2: 50
5.800— 6.800	2: 75
6.800— 8.400	3: 50
8.400—10.200	4: 50
10.200—12.000	5: 25
12.000—14.000	6: —
14.000—16.000	
16.000—18.000	
18.000—20.000	
20.000—22.000	8: 50
22.000—24.000	10: 75
24.000—28.000	11: 25
28.000—32.000	12: 50
32.000—34.000	15: 50
34.000—38.000	17: —
38.000—	17: —

Tabell III.

HAVANDESKAPSAVDRAG

Inkomstgränser	Havandeskapsavdrag för dag
1.800— 2.400	4: —
2.400— 3.000	5: —
3.000— 3.600	6: —
3.600— 4.200	7: 25
4.200— 5.000	8: 75
5.000— 5.800	10: 25
5.800— 6.800	11: 75
6.800— 8.400	15: —
8.400—10.200	18: 25
10.200—12.000	22: —
12.000—14.000	24: 75
14.000—16.000	28: 50
16.000—18.000	30: 25
18.000—20.000	32: 25
20.000—24.000	32: 50
24.000—28.000	34: 50
28.000—	37: —

Tabell IV.

KOMPENSATION FÖR AVGIFTER TILL SJUKPENNINGFÖRSÄKRINGEN.

Löneklass	Sjukpenningavgift för år i ortsgrupp			
nr	2	3	4	5
1	60	60	68	68
2	60	68	68	68
3	68	68	68	73
4	68	68	73	73
5	68	73	73	73
6	73	73	73	73
7	73	73	85	85
8	73	85	85	85
9	85	85	85	85
10	85	85	85	85
11	85	85	85	97
12	85	85	97	97
13	85	97	97	97
14	97	97	97	97
15	97	97	97	97
16	97	97	97	109
17	97	97	109	109
18	97	109	109	109
19	109	109	109	109
20	109	109	109	122
21	109	122	122	122
22	122	122	122	122
23	122	122	134	134
24	122	134	134	134
25	134	134	134	134

Kommentar

till överenskommelsen angående bestämmelser om samordning mellan vissa förmåner enligt reglementen och kollektivavtal samt de ersättningar som utgå på grund av lagarna om allmän sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring och moderskapshjälp m.m.

Fr. o. m. den 1 januari 1955 träda lagarna om allmän sjukförsäkring och om moderskapshjälp i kraft. Från samma tidpunkt ersättes den nuvarande lagen om försäkring för olycksfall i arbetet av lagen om allmän yrkesskadeförsäkring.

Kommunalanställda arbetstagare omfattas av denna lagstiftning i samma omfattning som övriga arbetstagare.

I 28 § lagen om allmän sjukförsäkring stadgas bl. a. att kommuner som utbetala sjuklön må äga uppbära arbetstagaren tillkommande sjukpenning jämte barntillägg, i den mån denna sjukhjälp icke överstiger den utbetalade lönen. I förarbetena till lagen har dessutom uttalats önskvärdheten av att arbetstagare icke överförsäkras, d. v. s. under frånvaro på grund av sjukdom erhåller högre inkomst än den som skulle tillkomma honom, därest han vore i arbete. I detta sammanhang bör därvid uppmärksammas att sjukpenning respektive barntillägg, som tillkommer arbetstagare enligt ovannämnda lagar, *icke är skattepliktig inkomst.*

Den mellan parterna träffade överenskommelsen, som till sitt sakliga innehåll i allt väsentligt ansluter till motsvarande överenskommelse för statliga tjänstemän, innebär, att nuvarande bestämmelser om sjuklön respektive havandeskapsersättning i princip bibehållas men kompletteras med vissa regler om *avdrag* med belopp motsvarande sjukpenningens (hempenningens) och moderskapspenningens *reella värde.*

Med sjukpenningens reella värde avses sjukpenningens nominella värde ökat med det beräknade värdet av skattefriheten. Detta värde är beroende av arbetstagarens individuella inkomst och skatteförhållanden och bestämmes av bl. a. den statliga och kommunala utdebiteringens storlek, arbetstagarens civilstånd, eventuell sambeskattning, antalet barn, förekomsten av biinkomster samt på inkomsttaxeringen inverkande särskilda avdrag. En beräkning av sjukpenningens reella värde i varje enskilt fall medför — på grund av att hänsyn måste tagas till ett stort antal varierande faktorer — sådana administrativa komplikationer, att detta tillvägagångssätt icke ansetts genomförbart. Det har därför varit nödvändigt att utgå från vissa schematiserade antaganden om nyssnämnda faktorer. Sålunda har bl. a. förutsatts, att arbetstagaren är bosatt på ort tillhörande viss ortsgrupp med en kommunal utdebitering av viss storlek, att sambeskattning icke äger rum, att arbetstagaren icke haft biinkomster samt att vid inkomstdeklaration gjorda avdrag varit av visst slag och storlek. Det på så sätt framräknade värdet av skattefriheten utgör sålunda ett *genomsnittsvärde,* varav följer, att den enskilde arbetstagaren genom uppgörelsen icke garanteras exakt samma sjuklöneförmåner som tidigare. I icke så få fall torde dock det nya sjuklönesystemet visa sig förmånligare än det tidigare. Vi vilja på grund av vunna erfarenheter påpeka, att jämförande beräkningar mellan sjuklöneförmåner före och efter genomförandet av samordningsbestämmelserna icke sällan bli felaktiga på grund av att hänsyn icke tages till de delvis ganska komplicerade skattetekniska förhållanden, som måste beaktas.

Vi övergå härefter till att kommentera de olika punkterna i överenskommelsen i den utsträckning så ansetts erforderligt. Härvid bör särskilt beaktas, vissa sakliga förändringar beträffande ersättning under ledighet på grund av olycksfall i arbete samt havandeskap. Överenskommelsen kommer senare att i form av reglements- eller av-

talstext införas i förekommande reglementen eller kollektivavtal. I avvaktan härpå skall överenskommelsen i princip även tillämpas i fråga om andra reglementen eller kollektivavtal än dem som direkt angivits i överenskommelsen. I detta sammanhang vilja vi framhålla, att enligt överenskommelse med läroverkslärarnas riksförbund de statliga samordningsbestämmelserna i princip skola tillämpas för rektorer och lärare i läroämnen vid kommunala gymnasier.

Som komplement till andra stycket i överenskommelsen har förhandlingsprotokollet tillförts följande bestämmelse (2 §):

"Parterna äro ense om att vid tillämpning av överenskommelsen skola med lagarna om allmän sjukförsäkring o. s. v. jämställas annan lag, särskild författning eller liknande med stadganden om ersättning av hithörande slag."

I. *LÖN UNDER TJÄNSTLEDIGHET PÅ GRUND AV OLYCKSFALL, SJUKDOM, HAVANDESKAP ELLER BARNSBÖRD.*

Enligt hittills gällande bestämmelser har oavkortad lön (i vissa fall maximerad) utgått vid arbetsoförmåga på grund av olycksfall i arbete. Bestämmelserna under I A innebära i detta avseende en *begränsning under den i yrkesskadeförsäkringslagen 11 § angivna samordningstiden.* Sålunda skola andra fall av arbetsoförmåga än de, som uttryckligen angivits i bestämmelserna under I A 1—4 under samordningstiden hänföras till vanlig sjukdom, även om de kunna betraktas som yrkesskada. Som exempel vilja vi härvid anföra olycksfall under färd från och till arbetet, muskel- eller sensträckningar, eksem m. m. Anledningen härtill är att dessa fall av arbetsoförmåga inte alltid kunna bedömas bero på yrkesskada utan att grundligare medicinsk eller försäkringsrättslig undersökning gjorts. Sådant bedömande, som göres av riksförsäkringsanstalten eller i vissa fall av försäkringsrådet, kommer efter den 1 januari 1955 att ske endast beträffande fall, då arbetsoförmågan beräknas kvarstå efter samordningstidens utgång.

Om emellertid arbetsoförmågan kvarstår efter samordningstidens utgång och den då av riksförsäkringsanstalten (försäkringsrådet) prövas bero på yrkesskada, skall enligt sista stycket under I A arbetstagaren retroaktivt från första sjukdomsdagen erhålla sjuklön motsvarande oavkortad lön.

Lönenämndernas möjlighet att enligt p. 4 medge oavkortad lön i andra fall än som stadgats under punkterna 1—3 bör — liksom hittills — användas endast i särskilda undantagsfall, där sjukdom med avseende på sitt *uppenbara* och nära orsakssamband med arbetsutövningen för kommunen kan, ehuru yrkesskadeförsäkringslagen icke är tillämplig, *jämställas* med yrkesskada enligt sagda lag eller med sådan smittsam sjukdom, som nämnes under I A 3) (t. ex. paratyfus, gulsot, påssjuka).

Enligt lagen om moderskapshjälp utgår tilläggspenning tidigast från och med fyrtiofemte dagen före den beräknade tidpunkten för nedkomsten och senast från och med förlossningsdagen. Tilläggspenning utgår för högst 90 dagar. För att möjliggöra fullständig samordning mellan havandeskapsersättning och tilläggspenning stadgas i bestämmelserna att havandeskapsersättning utgår "tidigast fr. o. m. den tidpunkt från vilken tilläggspenning enligt lag om moderskapshjälp utgår". Denna bestämmelse hindrar givetvis icke att arbetstagare beredes tjänstledighet utan lön redan före den här angivna tidpunkten. När i överenskommelsen talas om "beräknad nedkomst" (hämtat från lagtexten) ha parterna förutsatt att därmed avses den av läkare i intyg angivna tidpunkten för nedkomsten.

II. *AVDRAG FRÅN AVLÖNINGSFÖRMÅNER.*

De till överenskommelsen fogade avdragstabellerna äro — med undantag för tabell II a — lika med dem som komma att tillämpas för statens befattningshavare. Beträffande beloppen — sjukpenningens reella värde — hänvisa vi till vad därom sagts i kommentarens första avsnitt. Tabell II a är tillämplig i kommuner, som icke stå s. k. självrisk enligt yrkesskadeförsäkringslagen. Motsvarande tabell saknas på det statliga området, enär staten står självrisk. Avdragsbeloppen i tabell II a äro lika med sjukpenningens nominella värde (jfr tabellen i 13 § yrkesskadeförsäkringslagen) jämte det beräknade värdet av skattefriheten (jfr avdragsbeloppen i tabell II b.).

Enligt punkt II A i överenskommelsen göres icke avdrag för dag, varunder arbetstagare åtnjuter semester och — beträffande arbetstagare som åtnjuter ferier — icke för tid av ferierna, uppgående till högst 30 kalenderdagar per kalenderår. Enligt centralt överenskomna reglementen och kollektivavtal har arbetstagare rätt att utbyta semester mot ledighet på grund av sjukdom endast om sjukdomen varar längre tid än halva årssemestern. Löne- och förhandlingsdelegationen har ansett, att, om arbetstagaren sålunda nödgas avstå från semesterns rekreationsmöjligheter på grund av sjukdom under del av semestern, eller om han väljer att vara sjukskriven under hela semesterperioden, skälighetssynpunkter tala för att arbetstagaren utöver semesterlönen då får behålla sjukpenningen (motsvarande). I överensstämmelse härmed har motsvarande princip ansetts böra gälla under högst 30 kalenderdagar per kalenderår för arbetstagare med ferier.

I avdragstabellerna fastställda belopp äro knutna till vissa inkomstgränser. Dessa äro helt överensstämmande med dem som enligt lagarna om allmän sjukförsäkring och yrkesskadeförsäkring reglera sjukpenningens (hempenningens) storlek.

Inkomstgränserna avse årsinkomst av tjänst, varmed, enligt 8 § lagen om allmän sjukförsäkring, avses "sådan årsinkomst av förvärvsarbete, som arbetstagare kan antagas komma att tills vidare åtnjuta i allmän eller enskild tjänst".

Arbetstagare är skyldig att till sjukkassa uppge den årsinkomst, som han tills vidare kommer att åtnjuta. Med ledning av denna uppgift fastställer sjukkassan arbetstagarens placering i sjukpenningklass. Då det däremot gäller att fastställa efter vilka inkomstintervaller som kommunen har att verkställa avdrag från utgående ersättningar, beräknas *årsinkomsten* av arbetsgivaren enligt de i överenskommelsen angivna bestämmelserna. I flertalet fall kommer årsinkomsten att bli densamma, men kan bli olika bl. a. i fall, då arbetstagaren åtnjuter inkomst av förvärvsarbete hos annan arbetsgivare (bisysslor).

För tidavlönade (månadsavlönade) arbetstagare ha bestämmelserna om beräkning av årsinkomstbeloppet inte medfört särskilda svårigheter när i överenskommelsen sägs att "vid tillämpning av tabellerna skall beträffande *lönestatsavlönad personal* hänsyn tagas till sådana vid sidan om lönen utgående kontanta särskilda ersättningar, som helt eller delvis få behållas vid tjänstledighet", ha parterna förutsatt att senare precisera dessa kontanta särskilda ersättningar. För tidavlönad, kollektivanställd personal har denna fråga fått sin lösning genom hänvisning till det i AB I definierade begreppet normal tidavlöning.

Besvärligare har varit att bestämma årsinkomsten för ackordsarbetare. Att finna en regel för att få fram den *aktuella* årsinkomsten från kommunen har icke varit möjligt. Parterna ha i stället överenskommit att årsinkomsten beräknas genom att multiplicera semestertimlönen med ett i överenskommelsen fastställt antal timmar. Skulle i något fall arbetstagare mera regelbundet skifta arbetsuppgifter med olika arbetstidsbestämmelser torde en proportionering böra ifrågakomma.

Det bör uppmärksammas att överenskommelser förutsätter att årsinkomsten kan justeras även för ackordsarbetare, "om under löpande kalenderår inträffar sådant förhållande, som avses i 45 § lagen om allmän sjukförsäkring", d. v. s. om "sådan stadigvarande ändring i arbetsinkomsten" inträder, "som är av betydelse för sjukpenningförsäkringen". Sådana förhållanden kunna t. ex. inträffa, då arbetstagare beräknas få ändrad årsinkomst på grund av en lönerörelse, övergång från ackordsarbete till tidlönsarbete eller påtaglig förändring i ackordsarbetets omfattning.

Under punkt II D har införts en garantibestämmelse, som ansluter till innehållet i 28 § lagen om allmän sjukförsäkring. Det bör härvid observeras att avdrag skall göras för alla de dagar, då sjukpenning (motsvarande) utgår och att garantin avser det sammanlagda avdragsbeloppet under *sjukdomsperioden* och icke för dag. Framförallt för kollektivavtalsanställd personal kan stundom avdraget bliva större än sjuklönen, t. ex. då på lördagar arbetstiden är kortare än vanligt.

III. *KOMPENSATION FÖR AVGIFT TILL SJUKPENNINGFÖRSÄKRING.*

Rubricerade kompensation utgår icke exempelvis till minder- eller överårig arbetstagare, liksom ej heller till här i landet icke mantalsskrivna utlänningar, enär dessa icke omfattas av lagen om allmän sjukförsäkring och sålunda icke debiteras några avgifter. Kompensation utgår ej heller till arbetstagare, som ej är sjuklöneberättigad.

Förhandlingsavdelningen torde senare komma att lämna anvisningar om på vilket sätt kompensationsbeloppet skall utbetalas.

I förhandlingsprotokollet har i anslutning till denna punkt i överenskommelsen antecknats följande:

"Parterna äro ense om att de i överenskommelsen tab. IV upptagna kompensationsbeloppen skola upptagas till omprövning dels om det av 1950 års skattelagssakkunniga i betänkande den 24 juni 1954 framlagda förslaget om höjda avdrag för försäkringspremier icke skulle genomföras vid 1955 års riksdag, dels om det framdeles skulle visa sig att de verkliga sjukförsäkringsavgifterna avsevärt skilja sig från vad som nu kalkylerats."

IV. *SJUKVÅRD.*

Förhandlingsavdelningen kommer snarast efter den 30 november 1954 att taga kontakt med de kommuner, som komma att beröras av denna del av överenskommelsen.

Förhandlingsprotokollet har dessutom tillförts följande överenkommelse:

"Parterna äro ense om att kompensation icke skall ifrågakomma i de fall bestämmelser om sjukvård förutsatts skola upphöra att gälla vid införandet av obligatorisk sjukförsäkring."

V. *SAMORDNING MED PENSIONER.*

Förhandlingsprotokollet har i rubricerade fråga tillförts dels en tolkningsöverenskommelse, dels ett ensidigt uttalande av stadsförbundet, båda avseende NPR 51. Överenskommelsen respektive uttalandet återgivas här nedan:

"Parterna äro ense om, att vad i 15 § 1 mom. NPR (P 51) anföres om 'därmed jämförlig social anordning' skall i förevarande sammanhang förstås i 2 § avsedda lagar m. m."

"Stadsförbundet har under förhandlingarna framfört yrkanden att den i 15 § 1 mom. NPR (P 51) angivna samordningen i förekommande fall bör avse det reella värdet av utgående ersättningar samt att samordning skall verkställas även i fall, då ersätt-

ning enligt lagen om allmän sjukförsäkring icke utgått på grund av att i lagen förutsatt framställning om sjukpenning icke gjorts.

Då personalorganisationerna motsatt sig detta yrkande, har stadsförbundet för att nå en överenskommelse om samordningen m. m. i övrigt för närvarande frånfallit detta yrkande men avser att aktualisera detta yrkande i annat sammanhang."

Personalorganisationerna ha alltså icke velat acceptera stadsförbundets förslag att samordning skulle ske med sjukpenningens *reella* värde, utan föredragit att bibehålla pensionsreglementets nuvarande stadgande om samordning med sjukpenningens (motsvarade) nominella värde med den tolkning av begreppet "därmed jämförlig social anordning", som framgår av överenskommelsen här ovan.

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 39. Förslag till ändrade bestämmelser i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

§ 18.

Olycksfallsersättning m. m.

1 mom. Från utgående avlöningsförmåner skola avdragas:

1) Där ej annat i 3 mom. stadgas de i bifogade tabeller I—III angivna beloppen för den sjukpenning (hempenning) och moderskapspenning, vartill rätt föreligger jämlikt lagarna om allmän sjukförsäkring, yrkesskadeförsäkring och moderskapshjälp, dock icke för dag, då befattningshavaren åtnjutit semester. Med här angivna lagar skola jämställas militärersättningsförordningen, förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, ävensom annan lag, särskild författning eller liknande med stadganden om ersättningar av hithörande slag.

2) Ersättning, som eljest tillkommer befattningshavare med anledning av olycksfall, våld, misshandel, sjukdom eller dylikt ävensom pension, utgående på grund av anställning hos staden.

Vad i detta moment stadgas gäller endast i den mån ersättningen eller pensionen belöper på tid, för vilken avlöning utgår, och under förutsättning, att ej stadsfullmäktige (lönenämnden) annorlunda medgiva(-er).

2 mom. Avdrag enligt 1 mom. 1) verkställas på sätt nedan stadgas:

a) Tabell I (sjukpenningavdrag) skall — med i b) angivet undantag — tillämpas, då sjukpenning (hempenning) utgår enligt lagen om allmän sjukförsäkring eller lagen om yrkesskadeförsäkring samt jämväl då befattningshavare uppbär sjuklön under tid, för vilken tilläggspenning enligt lagen om moderskapshjälp utgår. Avdragskolumn 1 skall användas, då sjukpenning (hempenning) utgår enligt de för de första 90 dagarna av sjukperioden i lagen om allmän sjukförsäkring gällande villkoren, eller i förekommande fall intill utgången av den i 11 § lagen om yrkesskadeförsäkring angivna samordningstiden; avdragskolumn 2 för tiden därefter. Utgår halv sjukpenning skola de i respektive kolumn angivna avdragsbeloppen reduceras med hälften.

b) Tabell II A—B (yrkesskadeavdrag) skall, då sjukpenning (hempenning) utgår enligt lagen om yrkesskadeförsäkring, tillämpas efter samordningstiden. Tabell II A skall härvid användas i samtliga fall, utom då kommunen står självrisk jämlikt 38 § yrkesskadeförsäkringslagen. I kommun, som står självrisk, skall tabell II B användas, dock att där fråga är om befattningshavare, som icke är försäkrad enligt lagen om allmän sjukförsäkring, yrkesskadeavdrag under samordningstiden skall verkställas enligt tabell II C. Utgår halv sjukpenning skola avdragsbeloppen reduceras med hälften.

c) Tabell III skall tillämpas för tid, under vilken tilläggspenning enligt lagen om moderskapshjälp uppbäres, dock att tabell I tillämpas — såsom under a) angives — när sjuklön utgår under sådan tid.

Vid tillämpning av tabellerna skall hänsyn tagas till sådana vid sidan av lönen utgående kontanta ersättningar, sportler o. d., som helt eller delvis får behållas vid tjänstledighet.

Avdrag skall verkställas även i fall, då ersättning enligt lag om allmän sjukförsäkring eller lag om moderskapshjälp icke utgått, om orsaken härtill varit, att anmälan av sjukdomsfallet (havandeskapet) icke gjorts eller befattningshavaren eljest underlåtit att iakttaga gällande föreskrifter.

3 mom. Avdrag, som avses i 1 mom. 2), skall endast verkställas i den mån ersättningen eller pensionen belöper på tid, för vilken avlöning utgår, och under förutsättning att ej stadsfullmäktige (lönenämnden) annorlunda medgiva(-er).

Avdrag skall icke verkställas i den mån ersättning utgår på grund av frivillig försäkring, som bekostas av befattningshavaren.

Där livränta eller annan ersättning utgår för bestående men, skall avdrag icke verkställas, om befattningshavaren fullgott utför sina arbetsuppgifter och icke till följd av skada åtnjuter sjukledighet i större omfattning än vad som är normalt.

4 mom. Verkställes avdrag för ersättning enligt 1 mom. 2) skall vid beräkning av tid för sjuklön enligt 24 § mom. 2 och mom. 4 icke medräknas det antal dagar, för vilka kommunens avlöningskostnader genom uppburen ersättning blivit täckta.

§ 24.

Sjukdom m. m.

1 mom. Under tjänstledighet för arbetsoförmåga till följd av sjukdom utgår avlöning jämlikt föreskrifterna i denna paragraf. Behov av sjuktjänstledighet utöver tre dagar skall styrkas med läkarintyg enligt av lönenämnden fastställt formulär. Myndigheten äger dock fordra sådant intyg även vid kortare ledighet eller för särskilda fall eftergiva fordran på intyg. Kostnaden för här avsett intyg bestrides av befattningshavaren.

Myndigheten äger föreskriva, att intyg skall vara utfärdat av anvisad läkare. Befattningshavarens kostnad för intyg i sådant fall ersättes av kommunen till den del densamma icke bestritts eller bort bestridas av allmän sjukkassa.

2 mom. Är befattningshavare tjänstledig till följd av

att han ådragit sig kroppsskada, som av lönenämnden (myndigheten) bedömes ha inträffat under tjänsteutövning samt vara orsakad av ett uppenbart olycksfall, eller

att han på grund av sin tjänst utsatts för våld eller annan misshandel eller

att han bevisligen i sin tjänst ådragit sig svårare smittsam sjukdom eller sådan sjukdom, som lönenämnden finner vara orsakad av särskilda arbetsförhållanden

äger han under högst 365 kalenderdagar för varje sjukdomsfall uppbära oavkortad avlöning och för tid därutöver avlöning med belopp, som motsvarar hans sjukpension utan invaliditetsgradering — för befattningshavare ansluten till statens pensionsanstalt, invalidpension — dock högst 70 % av oavkortad avlöning. För befattningshavare, som icke har pensionsrätt, fastställer lönenämnden för tiden efter 365 kalenderdagar det belopp, varmed avlöning bör utgå, dock högst 70 % av oavkortad avlöning.

Motsvarande skall gälla för befattningshavare, som avstängts från tjänstgöring till förekommande av smittas spridning.

Svårare smittsam sjukdom är sådan, som enligt epidemilag, epizootilag eller tuberkulosförordning skall föranleda anmälan.

3 mom. Är befattningshavare tjänstledig på grund av annan än i 2 mom. angiven, i tjänsten ådragen yrkesskada, som avses i 6 § lagen om yrkesskadeförsäkring, äger han uppbära avlöning med 80 % av avlöningen, därest tjänstledigheten icke överstiger den i 11 § nämnda lag angivna samordningstiden, och eljest enligt bestämmelserna i 2 mom. från ledighetens början.

4 mom. Är befattningshavare tjänstledig på grund av sjukdom i andra fall än i 2—3 mom. sägs, äger han under högst 365 kalenderdagar för varje sjukdomsfall uppbära 80 % av avlöningen samt för tid därutöver avlöning med belopp, som motsvarar hans sjukpension utan invaliditetsgradering — för befattningshavare ansluten till statens pensionsanstalt, invalidpension — dock högst 70 % av avlöningen. För befattningshavare, som icke har pensionsrätt, prövar lönenämnden frågan om avlöning vid sjuktjänstledighet, utöver 365 kalenderdagar.

Nytt sjukdomsfall, som inträffar inom 90 kalenderdagar, från dag, för vilken tjänstledighet sist åtnjutits på grund av här avsedd sjukdom, räknas som omedelbar fortsättning på det tidigare sjukdomsfallet.

5 mom. Har befattningshavare uppsåtligen eller av grov vårdslöshet vållat förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller underlåtit att iakttaga föreskrift, varigenom ersättning enligt lag nedsatts eller helt indragits, prövar lönenämnden huruvida och i vad mån avlöning må utgå. Äger 28 § lagen om yrkesskadeförsäkring tillämpning, skall dock utgående avlöning utgöra minst så stor del av oavkortad avlöning, som den enligt lagen utgående ersättningen utgör av hel sådan ersättning eller livränta.

6 mom. Myndigheten äger för särskilt fall föreskriva, att sjukledig befattningshavare, som önskar återinträda i tjänstgöring, skall avlämna friskintyg.

§ 25.

Havandeskap eller barnsbörd.

Under tjänstledighet för havandeskap eller barnsbörd äger befattningshavare uppbära 70 % av avlöningen under högst 120 dagar, dock tidigast fr. o. m. den tidpunkt, från vilken tilläggspenning enligt lag om moderskapshjälp utgår och längst t. o. m. 120:e dagen efter nedkomsten.

Kap. IX. Sportler.

§ 40.

Sportler, som icke angivits i tjänsteförteckningen, skola inlevereras till stadskassan i den ordning drätselkammaren bestämmer.

Befattningshavare med rätt till sportler äger under semester och tjänstledighet uppbära samma procentuella del av de under ledigheten inflytande sportlerna, som han under samma tid uppbär av avlöningen, varvid bestämmelserna i § 18 äga motsvarande tillämpning.

Övergångsbestämmelse.

De nya bestämmelserna i § 24 äga icke tillämpning vid sjuktjänstledighet, som beviljats före och fortgår över den 1 januari 1955.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1954 Ser. B nr 40

Nr 40. Angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna ytterligare förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas mandat upphöra med årsskiftet eller av annan anledning bliva vakanta.

Nämndeman vid rådhusrätten.

Valperioden för nämndemannen vid rådhusrätten, ombudsmannen Arthur Lingnäs utgår den 24 februari 1955.

Beredningsutskottet föreslår, att Lingnäs omväljes såsom nämndeman för en tid av sex år, räknat från nämnda dag.

Styrelsen för Vallby Friluftsmuseum.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 25 november 1954 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag angående val av tre ledamöter och tre suppleanter i den särskilda styrelse, som skall handhava överinseendet över förvaltningen av friluftsmuseet i Vallby.

I anledning härav får beredningsutskottet till ledamöter i styrelsen för en tid av fem kalenderår, räknat från och med den 1 januari 1955 föreslå direktören Gustaf Olsson, banktjänstemannen Anna Carlsson och disponenten Gösta Kruhsberg.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås parkföreståndaren Adolv Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson och verkmästaren Åke Pettersson.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamot i barnavårdsnämnden, representerande stadens prästerskap i stället för komministern Nils Berge, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för tiden intill 1957 års utgång nuvarande suppleanten, komministern Helmer Fält.

Till ny suppleant i nämnden, representerande stadens prästerskap, föreslås för samma tid komministern Axel Bergenfalk.

Taxeringsnämnderna.

Enligt länsstyrelsens beslut har indelningen i taxeringsdistrikt ändrats så att densamma sammanfaller med valdistriktsindelningen. Denna framgår av Kommunal Författningssamling nr 22 för år 1953. Taxeringsdistrikten 1—23 ha sålunda samma gränser som motsvarande valdistrikt. De nuvarande taxeringsdistrikten 19—23 få beteckningen 24—28.

Utskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av taxeringsnämnderna skola vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 18:de, 25:te, 26:te, 27:de och 28:de distrikten, i vilka böra utses fem ledamöter och lika många suppleanter.

Suppleanterna böra liksom hittills tjänstgöra för var och en av de ordinarie ledamöterna, i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas.

1:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: f. överpostiljonen J. E. Wirén, motormontören Erik E. W. Larsson och ingenjören Nils Markbäck.

Suppleanter: Vaktmästaren Uno Hillborg, metallarbetaren Evert Karlsson och fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm.

2:dra taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Inger Thorsell och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Köpmannen Roland Forsberg, flygplansmontören Erik Bengtsson och kontoristen Ingrid Andersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Edvard Andersson, flygplansmontören Stig Johansson och affärsföreståndaren John Frid.

4:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eric Agrell, lantbrukaren Erik Alm och jordbruksarbetaren Axel Lundberg.

Suppleanter: Fru Greta Lundin, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, lantbrukaren Erik Jäder, lantbrukaren Georg Wässman och lantarbetaren David Nilsson.

5:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Svarvaren Georg Karlsson, redaktören Lars Ljungqvist och metallarbetaren Olle Dahlin.

Suppleanter: Flygplansmontören Algot Bergman, distriktssköterskan Iris Fagerlund och maskinisten Ejnar Johansson, Furugatan 1 B, Västerås.

6:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Tjänstemannen Axel Boberg, ingenjören Thore Kättström och filaren Gustaf Hellsten.

Suppleanter: Gjutgodsrensaren Nils Lindkvist, Relävägen 3 B, kassören Oskar Rudén och fru Anna Löf.

7:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Tedbrandt och f. apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Förrådsarbetaren Edvin Agermalm, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och stationsinspektoren A. Jungert.

Suppleanter: Filaren Ruben Berg, instruktören Ruben Karlsson och fru Eivor Frändberg, Vallgatan 16.

9:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och apparatprovaren Bengt Norman.

Suppleanter: Lokbiträdet Erik Berggren, Bomansgatan 30 A, ingenjören Bertil Sundberg och ritsaren John Olsson.

10:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och maskinprovaren Petrus Jonsson.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, köpmannen K. Torstensson och byggnadsgrovarbetaren Åke Hjalmarsson, Emausgatan 52 A.

11:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Instruktören Tage Engelbrektson, förmannen Em. Råberg och maskinisten David Eriksson.

Suppleanter: Gjutaren Elis Svensson, apparatprovaren Stig Håvberg och optikern Bengt Pettersson, Källhagsgatan 1 B.

12:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Gjutaren Gustaf Nyman, typografen Rune Göthlin, folkskolläraren Arvid Eng, jordbruksförvaltaren Lars Jansson och järnarbetaren Olle Berglund.

Suppleanter: Kassören Sven Ring, ingenjören Sixten Larsson, fotografen David Eriksson, ingenjören Sven Alehag och metallarbetaren Erik Sand.

13:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Metallarbetaren Allan Skult, konditoriarbetaren Sven Nilsson och köpmannen Ragnar Wassberg.

Suppleanter: Bokbindaren Henry Engström, ingenjören Sten Sahlberg och byggmästaren Herman Fernström, Köpingsvägen 21.

14:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, fru Hildur Strandberg, ombudsmannen Olle Berggren och lokföraren Harald Blomkvist.

Suppleanter: Snickaren Gunnar Eriksson, ingenjören Runo Renntun, ingenjören Olof Lindskog, kommunalarbetaren Klas Larsson och chaufföre Axel Forsman, Tomtebovägen 5.

15:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Jansson och maskinisten Erik Andersson.

Suppleanter: Bilelektrikern Gösta Finnström, fru Britta Öyen och folkskolläraren Carl Malmros.

16:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och vaktmästaren Allan Lindstedt.

Suppleanter: Avläsaren Tore Areen, köpmannen Nils Andersson och filaren Emanuel Larsson.

17:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror G. Carlstedt och metallarbetaren Sven Pettersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Geron Eriksson, förmannen Klas Larsson, köpmannen Sven Källebo, kantorn K. G. Söderlund och kommunalarbetaren Herman Ferngren, Kronvägen 48.

18:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Jordbruksarbetaren Harald Frändberg, chauffören Olof Ridman, kyrkovaktmästaren Oskar Dahlgren, kantorn Johan Hedblom och lantbrukaren Aug. Eriksson.

Suppleanter: Rörmontören Ragnar Söderlund, byggnadsarbetaren Ernst Frändberg, jordbruksarbetaren Valte Eriksson, fru Märta Hedblom och lantbrukaren Nils Lindström.

19:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Exekutorn J. W. Sundqvist, assistenten Yngve Ohlsson, Emausgatan 45 A och fru Signhild Andersson, Skallbergsgatan 15.

Suppleanter: Tjänstemannen Lennart Åkerbrant, förmannen Folke Brodén, Tunbyvägen 83 och lokeldaren Sven Nilsson, Eriksborgsgatan 7.

20:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Metallarbetaren Harry Andersson, Silverstolpes gata 8, fru Greta Jansson, Bomansgatan 30 och kamreraren Ragnar Lindberg, Källgatan 23.

Suppleanter: Kontrollanten Erik Ståhl, Mästargatan 9, förrådsarbetaren Åke Jansson, Vegagatan 6 A och folkskolläraren Ernst Fjällskog.

21:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Metallarbetaren Holger Nilsson, Bomansgatan 24, muraren Rolf Bergström, Aspvretsgatan 17 D och järnhandlanden Henning Larsson.

Suppleanter: Fru Mary Hellström, Relävägen 3 B, lokföraren Mauritz Johansson, Förstadsvägen 19 och yrkesläraren Eric Carlsson, Annedalsgatan 2.

22:dra taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Kontoristen Heinrich Artman, Svärdsliljegatan 10 A, metallarbetaren Arne Skogh, Vasagatan 48 A och f. kriminalöverkonstapeln Fritz Svensson.

Suppleanter: Mätningsmannen Martin Hellblom, Malmabergsgatan 79 E, metallarbetaren Per Edvardsson, Förstadsvägen 10 och apotekaren Åke Pettersson, Engelbrektsgatan 14 A.

23:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Flygteknikern Bernt Holmberg, fru Anna Andersson, Bruksgatan 13 och köpmannen Helmer Urby.

Suppleanter: Kontoristen Martin Stoltz, Nybomsgatan 4, lokbiträdet Arthur Andersson, Malmabergsgatan 81 C och fru Alice Bergöö.

24:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Eric Hultåker.

Suppleanter: Metallarbetaren Stig Forslund, montören Rune Sjögren, Pilgatan 27 och fru Maj-Britt Nordström.

25:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, civilekonomen Åke Eriksson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, assistenten Sigfrid Sköld, kontoristen Gustav Eriksson, tjänstemannen Bengt Ekström och jur. kand. Anders Morén.

26:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, köpmannen Harry Wågberg, tillsyningsläraren Manfred Carlvik och tjänstemannen Sture Bergmark.

Suppleanter: Inspektören Erik Larsson, distriktsombudsmannen John Wahlström, järnhandlanden Rune Bergius, kamreraren Henry Flinck och muraren Birger Svanfelt.

27:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Skomakarmästaren J. F. Sjögren, folkskolläraren Allan Andersson, fru Gunborg Johansson, byggnadsingenjören Gustaf Ahlquist och köpmannen John Clasing.

Suppleanter: Förste polisassistenten Karl Forshäll, Åsgatan 1, metallarbetaren Martin Engström, butiksföreståndaren Ingemar Lindkvist, konditorn Gunnar Persson och kamreraren G. Galmén, Utanbygatan 12.

28:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Berglind, muraren Erik Hedman, f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, smidesfabrikören Magnus Holm och byggnadskontrollanten Axel Eriksson.

Suppleanter: Ingenjören Bertil Falck, grovarbetaren Gösta Classon, köpmannen Ulf Larsson, civilingenjören B. Björk och ombudsmannen Gunnar Österberg.

Västerås den 6 december 1954.

För beredningsutskottet:
EINAR JONSSON

Per Siösteen

Västerås 1954. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri